

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quinque libros Decretalium

Nicolaus <de Tudeschis>

[Basel], 1481

[Pars prima]

[urn:nbn:de:bsz:31-315896](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-315896)

Antonij Augusti

Gregorius ep[iscopu]s

Quonia[m] omnis ratio superne creature v[el] terrene sciencie in deo est q[ui] est eaz[us] caput et auctor et q[ui]cquid alibi querit hic p[er]fecte invenit. q[ui]a bec est p[er]fecta virtus et sapientia. xxvij. di. s. hinc eti[am]. Ideo ipsius postu- lato p[re]cedit d[omi]n[u]s qui dixit ad moysen Exodi. iij. Aperi os tuu[m] et docebo te q[uo]d loquar. Si dentis hui[us] vi- lis libri in ordine p[ri]mi lecturam aggrediar. et q[ui]s de mo- re legentiu[m] ac scribentiu[m] est p[ri]mo expedire glo. p[ri]maz anteq[uam] fiat transitus ad tex. q[ui]a ip[s]a est g[ra]tis ad totum libru[m]. ideo e[st] p[ri]mo expedia cu[m] aliquibus vtilibus sup- pletionibus et postea reassumam materia[m] glo. p[er] alia v[er]ba vtiliora. Hec igit[ur] gl. in effectu q[ui]rit de sex. et sextum no[n] p[er]sequit. P[ri]mo em[en] q[ui]rit que fuit intentio d[omi]ni Gregorij in hac p[ro]p[ri]etate et m[od]o ut in ea. Et ex hac p[ri]ma p[ar]t[ic]ula glo. q[ui]q[ue] nobilita elidunt p[ri]mo co[n]tra testes ex p[ar]te et vario modo loquentes h[ab]ent auferit in- tellectu[m] sicut et decretales olim posite in diversis volu- minibus ingererent difficultate[m]. et aufererent veru[m] intell[ec]tu[m] de quo vide tex. in. s. sed aliud. v. q. v. vbi glo. dic[unt] q[uo]d testis repentine loq[ui]s presumit mendax q[ui]a p[re]sumit subornatus. Si vero loquat[ur] morose p[re]sumit dubius. l.

di. ponderet. An aut[em] testis examinatus debeat redige[re] in scriptis q[uo]d testis vacillabat vel q[uo]d morose vel repen- tine loquebat[ur] dic[unt] ut no[n]. Inno. in. c. q[ui]m. de p[ro]bat. et ibi dixi. Sec[un]do ex glo. colliguntur duo que inducant et ingerunt difficultate[m] studentibus et legentibus. p[ri]mo q[ui] materia ponit in diversis locis q[uo]d facit multu[m] contra Inno. qui vna[m] et eandem materia[m] i[n] diversis locis po- nit vario modo loquendo ut pat[et] exempli in no[n]. p[er] se in. c. olim. et. h[ab]et. de resti. spo. et in. c. cum deputati. de in- di. et in. c. cum venerabilis. de reli. do. Sec[un]do facit con- tra doc. diffuse loquentes nam sup[er]flua ingerunt diffi- cultatem ut in tex. et in glo. unde doctor debet esse bre- vilis. p[er] h[ab]et vide gl. in. c. cum sit ars. de eta. et qua- que redarguit aduocatos allegantes multa inutiliter. melius em[en] est pauca idonea effundere q[uam] in multis in- utilibus hoies pregranare ut dicit tex. in. l. h[ab]et. l. d. ve- rare em[en]. et sepe experientia comptum est q[uo]d bona allega- tio inficit et obnubilat ob noua[m] allegatoem et sinistra- oris suspicio contra allegante[m]. Item no[n] ex hac p[ar]t[ic]ula glo. differentia inter co[n]stitutione[m] decretalem et epistola[m] et p[er]clude q[uo]d p[ro]p[ri]etate ecclesiastica varijs no[m]ibus nu[m]er[is] p[ro]bat. q[ui]q[ue] em[en] appellat canon. q[ui]q[ue] decretu[m]. q[ui]q[ue] ve- retalis ep[iscop]a. q[ui]q[ue] dogma. q[ui]q[ue] sanctio. q[ui]q[ue] mada- tum. q[ui]q[ue] interdictu[m]. et de his vide. iij. di. in sam. Et pro intellectu glo. dic[unt] q[uo]d p[ro]p[ri]etate decretalis epistola est

De examinando

De p[ro]p[ri]etate et diff[er]entia

De p[ro]p[ri]etate et diff[er]entia

constitutio qua papa edit cum psilio cardinalium vl sine
 ad alicuius psultato. Decretu vero qn ad nullius con
 sultationem. Constitutio vero qnqz capit specificce et est
 pprie qd princeps statuit vt in. c. psultatio. ij. di. et di
 cam. j. s. p. ca. de psli. Item nota finalem intentu bu
 compilationis fuit em intellectus vt pvideret vilitati
 legentiu Et ex h et ex gl. nobile collige qntu q applo
 ne studiu n pphedit leges r sic n pphedit doctor. h g
 privilegiu est scolariibus indultu no videt doctoribus
 indultu et multo fortius h pcedit in statutis disponen
 tibus de studentibus. do. An. dicit q de pprio signi
 ficato vocabuli appellatone studentiu pprehendit do
 ctor maxime legens. intendit em studio in qntam legit
 ad h adducit tex. in pbenio. ff. in. s. illud vero. vbi
 dicit tex. q doctor dicitur studium pagere f ex pmanu vtu
 loquendi non comprehendit et vsus loquendi attendi
 debet vt in .c. ex lris. et qd ibi no. de spon. r in. l. libel
 loru. s. qd tñ cassius. ff. de le. ij. Aduerte pmo ga
 bec soluto no videt indistincte vera p ea tñ adduco tex.
 in. c. aliquanti clerici. xxvi. q. vi. vbi patet ex principio
 iuncto si. q appellatone studij pprehenditur doctria.
 Item facit tex. in. l. i. c. de excu. arti. li. x. ibi studium
 docendi atqz discendi et maxime qz docendo qd effici
 tur peritior vt patet in illa. l. i. ibi et ipsi piores fieri et
 filios erudire r. vñ glo. dat ibi versus. Discere si que
 ris doceas sic ipse doceris. Nam studio tali tibi pfi
 cis atqz sodali. et intellige de eo q puctus est qz nul
 lus potest in scientia ita esse pfectus cuius scientia ne
 queat augeri. iuxta illud audiens sapiens sapientior
 erit r. nam minus eruditus alios docere no pot imo
 seipsum et alios in confusione ducit vt in. c. si clericus.
 xvi. q. i. dum dicit ibi tex. q cauere qd debet ne absqz
 doctore ingrediat viam qua nuncqz ingressus est. r ali
 bi canon. qualis erit edificatio discipuli si magistro se
 intelligat esse maiorem. vij. q. i. c. qualis. et in summa
 qualis debeat esse doctor alios docens. vide bo. tex. i
 c. oportet. vij. q. i. et in. l. i. c. de pfect. qui in vr. con
 stan. li. xij. vbi tex. facit illos comites q legerunt ingiter
 p. xx. an. sed in contrariu faciunt multa et primo. c. si. j.
 de magis. vbi studentes r docentes ponit tex. vt dicit
 sa ergo appellatone studentiu no comprehendit doctor
 ad idem tex. in. c. sup specula. j. ne de. vel mo. vbi ptz
 q studiu ptinet in se auditu. nam primo tex. ibi pmi
 sit de audientibus et postea submittit q episcopi in q
 rum diocesi student r. r sic pprie ille dicitur studere qui a
 lios audit ad idem tex. in. c. ex studijs. de psump. in
 eto p. iij. tex. cum eo qd sequit ibi auditoni sapientum
 r. Fatendu tñ est q studium qnqz comprehendit
 alios actus pter meditatem scientie vt patet in. c. iij.
 de pac. ibi studiose agendu est r. et in. l. ij. ff. de dona.
 inter vi. et vxo. et indicum vlti. ca. si ingenti studio ca

*Nullus p. in pna am de
 ff. de pna inquit auger*

Quidam gemina p. auditu

neidum est r. Item h pbat diffinitio nam studere est
 discipline innigilare et cu tota animi voluntate applica
 re ad pficiendum in ea fry lang. que sequit Jo. an. et
 Archi. in. c. cum de diuersis de p. uil. li. vi. et bec diffi
 nitio no pprie copetit doctori qui doctus r eruditus
 esse debet et puctus vt in. c. p. alle. in si. de magis. et
 in. l. magistros. l. de p. f. et medi. li. x. et in. c. cum ex
 eo. de elect. li. vi. et in palle. c. oportet. Item doctor
 no dicitur pprie studere sed alios viam aperire et ipsoz scie
 tiam exponere seu alios tradere vt dicit tex. in pbenio
 ff. post prin. et in. s. incipiente. ideo Jo. an. in regula
 cum qd phibetur. de re. iur. in mercu. multu dubitauit
 de illa qstione. Nunqd vntate privilegij p qd pcessum
 est studentibus in Bononia lz alore sit phibitu vt pos
 sint ibi audire ius ciuile et in eo libere studere non quid
 possunt tute h ius legere et in eo doctorari et an factu
 cosulit q caueant postfactu vero no credit illos incidit
 se in canonem. sed qntum ad pmissam qstionem bñ pu
 to q si privilegium est fauorabile applone scolariu con
 pprehendit doctor. maxime legens. sed si est odiosum
 tuc no comprehendit qz no pprie studet vt pdixi facit
 qd dicitur. j. de salutatione in illa. q. An applone schola
 rium coprehendat doctor et r. d. tex. in pbenio. ff. qz
 que allegat do. An. r. ideo q ibi capit stadium p loco
 studij. nam maxime ex doctoribus pagitur studium vt
 patet in. c. l. magistros. ita etiam capit in. c. cum ex eo
 de elect. li. vi. et in. c. cum de diuersis. palle. Fatendu
 tñ est q actus legendi est cois doctori et scolariibus vñ
 etiam scolares dicunt legere vt apte patet. c. no mag.
 ne de. vel mo. et in palle. c. cum ex eo. De doctore pro
 batur in de. i. de magis. et hoc verum ex proprio signi
 ficato vocabuli sed vsus loquendi habet oppositu qz
 tñ doctores legentes pprehenduntur ex coi vsu loque
 di et ideo incidenter examinanda est h vtilis qstio.
 Nunquid vsus loquendi preferatur proprio significato
 vocabuli et p intellectu pmitte q etimologia dat pro
 prium intellectum verbis vt patet in. c. foris. j. de v. si
 gni. et in. c. clericos. xxi. di. optime facit tex. i. l. si pu
 pillus. s. territoriu. ff. de v. sig. Et pclude breuiter
 post Buri. in pbenio. ff. qz. et in. l. instrumentoz. ff. d
 si. infim. aliquid etiā p eum vide in an. sacrameta. l.
 si aduer. ven. q vsus loquendi pferat pprio significato
 vocabuli. vt in. l. labeo. ff. de sup. leg. et palle. s. quod
 tñ cassius. et in palle. c. ex lris. etiam in materia stricta
 et h etiam sequit Bar. in. l. no dubium. l. de legi. vbi
 no. dicit statuta intelligenda fm pmanem vsum loque
 di. hinc est q licet applone filioz ex pprio significato
 vocabuli etiam coprehendant nepotes vt dicit tex. in
 l. liberoz. ff. de v. sig. tñ propter pmanem vsum loquedi
 no comprehendunt nepotes vt est tex. in l. i. qn da. tu
 tel. pos. in si. et vide ibi per glo. hoc etiam dicitu aperte

*quis loquedi pferat pprio significato
 vocabuli. vt in. l. labeo. ff. de sup. leg. et palle. s. quod
 tñ cassius. et in palle. c. ex lris. etiam in materia stricta
 et h etiam sequit Bar. in. l. no dubium. l. de legi. vbi
 no. dicit statuta intelligenda fm pmanem vsum loque
 di. hinc est q licet applone filioz ex pprio significato
 vocabuli etiam coprehendant nepotes vt dicit tex. in
 l. liberoz. ff. de v. sig. tñ propter pmanem vsum loquedi
 no comprehendunt nepotes vt est tex. in l. i. qn da. tu
 tel. pos. in si. et vide ibi per glo. hoc etiam dicitu aperte*

sentit in simili Jo. an. in. c. fundamenta. de elect. li. vi. in nouella. vbi dicit qd licz appellatone nepotis tantu comprehendat descendens ex filio vel filia vt patz in. l. i. et in. l. iurisconsultus. ff. de gradi. et in. c. ad aplicam alias ad sedem. xxxv. q. v. et patet etiam in arboze con sanguinitatis et affinitatis tñ ex comuni vsu loquendi cōprehendit etiam filius fratris vel sororis et ppter istum vsam loquendi cōcludit ibi talem nepotem inclu di etiam in dispositōne illius. c. que est valde odiosa. Frede. de senis. cōsilio. xxxviij. voluit descendentes ex fratre vel sorore pprehendi appellatōne nepotū in ma teria odiosa licz aliqui improprie vocabula. Sed dictum frede. puto restringendū qñ hoc nō habet cō munitis vsus loquendi alias aut dictū suum nō pcedet p p̄dicta et dicit butri. h. pcedere etiam si statutū di ctaret statuta debere intelligi vt iacet secus dicit in legi bus cōditis a iurispitīs qz tunc fm eum verba regulā tur nō ab vsu loquendi sed a p̄prietate vocabuli h intel ligit vtz do. An. et puto bene nō esset vsus loci cōdite legis qz tunc debent intelligi verba fm p̄prietate vsu se cus aut si lex pprehenderet multa loca vbi nō est talis vsus loquendi qz tūc verba intelligunt p̄prietate et nō re gulariter ab vsu loquendi. Item addit et aliud nōbile videlicet qd si statutū diceret statuta debere intelligi nul lo extrinsecus addito vel intellecto qz tūc debent intel ligi nō fm p̄prietate vsu loquendi. qz ille intellectus est extrinsecus sed fm propriam significatōem vocabulorū et h nō qz faciunt ad multa. Secūdo glo. p̄ncipaliter querit que sit materia in h ope et m̄det qd sunt ipse p̄sō nes et decretales epistole sub singulis titulis colloca te. hec p̄ncipaliter glo. potest dupliciter intelligi fm Jo an p̄mo qd ipsa collatio p̄stitutionū sit materia et fm hoc glo. non bñ diceret qd hec collocatio facit h volumē et volumē nō est materia sui ipsius. p̄t et sc̄do intelligi d̄ decretales put p̄mitus extranagabant et sc̄dm hoc glo. bene dicit qd ipse decretales extranagantes fuerūt et sunt materia huius p̄pilationis vt exp̄sse colligit. j. i. p̄ bemio. s. sane. et aduerte qz hoc pcederet in cōtū Grego. nihil de suo posuit sed respectu iurū p̄ eum editoz materia est illa que est in hac scientia et dicunt quidā vt refert h Jo. an. qz materia est bonū p̄mune sicut eti am in scientia morali et p. h. l. i. ff. de insti. et in. ibi iu sticia est ars boni et equi rē. Sed veritas est qd mate ria huius cōpilationis non dico scientie sunt ipse decre tales sed materia scientie est ipsam bonū p̄mune. h enī intendit lex vt sepe equum ab iniūto et iustum ab in iusto vt in palle. l. i. et in. c. ad fidem. xxiij. q. v. et de h etiam. j. tangā. Tercio querit glo. que sit utilitas ex hac cōpilatione et m̄det vt his lectis et intellectis sc̄da mus discernere inter equum et iniūm rē. Ex hac p̄ncipaliter nō qd intelligere non sequit a legere vnde p̄t cō

legere sine intelligere. nam multiplex est legere qñqz em quis legit ad cordicem vt sunt qui legūt superficiali ter et nō intelligunt. Est aut legere oculo mentis et cor dis vt sunt legentes et intelligentes. aliqd est legere me tale vt sunt legentes ea que sunt deleta p̄ p̄ncipios et linen. ad h. c. inter dilectos. de si. instru. et. l. i. s. sed et si legi. ff. de his que intesta. delem. et hec faciūt ad mul ta. p̄mo nunquid testis cōcludat si dicat se scire eo qd legit et vidz qd nō qz non est sufficiens causa scientie qz potuit legere nō tñ intelligere sed p̄trariū est verū quia sufficit qd reddat causam. p̄p̄inquam sensui vt vidi qd p̄dens sui et audiri qz p̄dens eram nam dictum tes tis debet intelligi multum pingue et ex dicto declaraf causa. nam si p̄mo dicit se scire et postea reddit causam qz legit vel p̄ns erat debemus intelligere qd ipse legen do intellexit et adhibendo p̄ntiam audiat ad hoc qd nō. Jo. an. in. c. ij. de testi. li. vi. et Bar. in. l. i. s. tator ff. de auct. tu. et vide qd dixi in. c. cum causam d̄ testi. ad p̄dicta facit. l. dicit. p̄ferre. s. coram. ff. de arbi. r. l. coram. ff. de v. sig. et nō. in. c. coz. xi. q. iij. nō enī dici tur qd p̄ns actui qñ nō audit vt ibi. p̄p̄rie tñ legere im portat lectōnem visualem et intellectualem ad h. c. p̄ lectis. xxx. di. et ideo id qd venit ex mente nō d̄ quis legere p̄ h qd nō. Inno. in. c. pe. et si. de offi. dele. vbi nōbiliter dicit sententiā non esse nullam licet ex mente et p̄ interpretatōem habeat in se iuris errorem et tamen secus est quando ipse error exp̄mitur in ipsa sententiā faciunt etiam p̄dicta ad statuta punientia legentes in strumentū damnatū et libellū famosum nunquid cō pprehendat tñ legentem visualem an etiam mentaliter et ponderanda est causa statuti. Quarto glo. p̄ncipa liter querit cui p̄ti philosophie supponat hec scientia et dicit qd ethice. i. morali scientie et exponatis. i. moralis scientie qz ethice que tractat de moribus diuiditur in monastica yconomica et politicam. vnde Aristo. p̄po suit libru ethicoz et yconomice et libru politicoz. Monastica est scientia tractans qualiter qd debet se ipsum regere et virtuose viuere et d̄ a monos quod est vnum. Yconomica tractat de regimine familie qualie quis debet regere suam familiam honeste et virtuose. Politica vero tractat de regimine ciuitatū. vñ hec scie tia iuris comprehendit omnia ista tria que tractat quali ter quis debet seipsum regere vt patet. j. in p̄hemio. s. ideoqz. ibi vt honeste viuat. Item qualiter debet rege re familiam et se habere circa alios vt patet ibi aliter non ledat. Item qualiter debet alios regere et ciuita tes gubernare vt patz ibi ius suū rē. et ff. de offi. p̄si. l. cōgruit. et. c. i. de offi. or. cum si. Aduerte tñ qd h̄ hec scientia iuris subijciat ethice nō tñ ppter hoc inser tur qd scientia moralis que p̄tinet in libris aristo. sit no bilior ista. imo ista nobilior illa in cōtū magis specificce

lege p̄ntiph

Quis p̄ntiph

Quis multa

Ethice et morali p̄ntiph

De Si Monastica

Yconomica

Politica

De Canonica Morali

Amicus legi

*Indice de iudicio p[ro]p[ri]o p[er] h[oc] v[er]bum p[er] h[oc] v[er]bum
informatum p[er] v[er]ba p[ro]p[ri]a p[er] h[oc] v[er]bum
p[er] h[oc] v[er]bum*

tractat de moribus nam qd illa tradit in genere et in
cōfuso hec scientia iuris tradit in spē et in particulari. r
ideo hec nobilior quia nobilior est scientia qua cog
nosco te esse petru q illa qua cognosco te hominem
esse. Illa enī moralis scientia que cōtinetur in libris
aristo. tractat de moribus in p[ri]mo v[er]ba qz nō licet
alicui aliu occidere et scientia iuris distinguit an r qū
licetum sit aliu occidere. Item qz quis debet alere fi
lios. et scientia nostra an et qū teneat alere et qualiter
alimenta sint p[ro]videnda. et ideo cōcludit qz scientia iuris
subijct ethice qz tractat de moribus sicut ethica nō tū
subijct et adeo vt dicat nobilior. Item cōsidera maxi
me hoc procedere in scientia iuris canonici que simpli
citer nō subijct ethice sed metaphisice et theologie i
qua tractat de deo et p[ro] maiori p[ar]te tractatus huius sci
entie dirigit nos in deum vt p[ri]m[us] in volumine decreti et
in multis iuribus huius compilatōis r clementinar
et septi libri maxime in. c. si. de p[re]scrip. c. cum cōtingat.
de iur. in. c. licet. c. si. de i. v[er]ba cum multis si. et maxie
in. c. i. in si. de sum. tri. non tū p[ro] hoc dicēdū est qz hec
scientia sit idē cum theologia qz vt dicit Jo. cal. theo
logia tractat p[ri]ncipaliter de deo r qualiter homo repa
tur et glorificat a deo hec vero scientia iuris canonici
tractat p[ri]ncipaliter de homine op[er]atio qualiter bñ vi
uendo possit beatificari vt in p[ar]te. c. i. de sum. tri. Et
ex h[oc] inferit qz hec scientia iuris canonici non est mera
ethica sicut ius civile quia partim est speculativa in qua
assumit p[ar]tem de theologia et metaphisica. Est qz hec
scientia quoddā mixtum p[ar]tem capiens ex theologia
in q[ui]ntum intendit in finem eterne beatitudinis. et p[ar]
tim est civilis in q[ui]ntum tractat de temporalibus sine quib
us spūalia diu esse non possent. i. q. i. si qd obierit.
et ex h[oc] paret excellentia huius scientie ad ius civile. ha
bent enī se vt anima et corpus licet enī vtrunqz ius in
tendat inducere hoies ad bonū p[ro]mune differūt tamen
in modo inducendi nam ius civile intendit hominem
dirigere in bonū p[ro]mune scdm qd cōgruit hūane socie
tati civiliter viuenti scdm que modū bonū cōmune hēt
v[er]um p[ro]moueri p[er] legalem iusticiā et civilem amicitiam
Ius vero canonici intendit dirigere hominem ad bo
num p[ro]mune scdm qd p[ro]gruit humane societati qz non
solum civiliter viuūt sed scdm fidem in deum intenden
do et vitam aliam expectando. Bonū aut p[ro]mune sic ac
ceptum non p[ro] p[er]sonari p[er] solam legalem iusticiam r ci
uilem amicitia. Sed vltra h[oc] requirit quedam cele
stis amicitia sine qua impossibile est hominem i deus
tendere. sicut ergo potissima v[er]tus ad quā conatur ius
civile est ipsa legalis iusticia et civilis amicitia ita po
tissima v[er]tus ad quā cōnatur ius canonici est ista
celestis amicitia quā caritatem vocamus et de hoc p[er]
Jo. an. in regla possessor. in mer. Et ex p[re]dictis habes

verum finem et subiectum scientie huius. et in quo dif
fert a theologia a iure civili a morali scientia que p[ro]tine
tur in libris aristo. Quinto h[oc] glo. p[ri]ncipaliter qrit
de modo agendi in hac compilatōe et r[ati]o qz diui
dit actor opus suum in quinque p[ar]tes ad instar quinque
sensuum corp[or]is quos qlibet qui iudicat habere debet
alias non est idoneus index scdm glo. p[ri]mo nō
ex hac p[ar]te glo. qz valet similitudo o[mn]i remotis. naz
illud simile qz sicut sunt quinque sensus in corp[or]e huma
no ita in quinque p[ar]tes debet diuidi hoc opus est val
de a remotis. similiter in. c. non debet. r e p[ar]te. r affi
ni. et in p[re]m[io]. ff. de. s. incipite. hoc tū ar. de facti tol
litur assignando aliquā dissimilitudinē et vide modū
destruendi hoc ar. a simili in. c. p[er] venerabilem. qui si.
sint le. et dicit in. c. translato. de p[re]scrip. Secūdo col
lige ex glo. qz carens aliquo sensu corporeo nō potest
esse index. Aduerte qz de carente sensu intell[ect]u h[oc]
ij. q. vij. s. tria. de carente sensu v[er]sus legē et nō. in. l.
cum p[ro]tor. ff. de iudi. r in. c. si de re iudi. li. vi. et vide
aliquid p[er] Inno. in. c. scilicet. de p[re]scrip. sed de caren
te sensu odoratus vel gustus vel tactus nō rep[er]itur iure
exp[er]t[ur] quia non possit esse index. v[er]i p[ro]p[ri]at do. An
talem habilem ad iudicandū nisi talis sit res qz p[ro]p[ri]e
teat ipm iudicare p[er] istum sensum quo caret. quia tunc
non esset idoneus index. b[er] dictum non puto verum qz
index non habet iudicare scdm p[ro]p[ri]um sensum unde li
cet index gustando dicat rem amarā vel fetidam odo
rando non p[ro]p[ri]e est sibi credendum vt sic iudicare
possit quia debet iudicare scdm p[ro]p[ri]a et scdm cōscien
tiam informatam ex attestatōibus r alijs iuribus p[ro]
p[ri]um. ad h. ij. q. i. dominus omnipotens et qd nō. ij. q.
vij. iudicet. et in. c. quoniam. de p[ro]p[ri]a. simile qd r ixi d[omi]n[us]
t[er]tio in. c. cum causam. de test. qui non potest attesta
ri de sensu gustus vel odoratus sed tantū de his q[ui] vi
dit vel audiuit et p[ro] h[oc] est expedita p[ri]ma glo. et nō p[ro]p[ri]e
tur sextum videt qz sit libri titulus de quo tū in p[ri]m[us].
quesiuit sed dic q[ui] nullus est. Incipit compilatio d[omi]n[i]
Greg. pape. ix. et notanter d[omi]n[us] compilatio et non liber
quia Grego. nō edidit omnia iura in h[oc] volumine reda
cta. sed composuit hoc volumen ex varijs p[ar]tibus
suorum p[re]decessorū. Aliquibus tū additis que fuerūt
p[er] eum edita vt patet in p[re]m[io]. s. sane. et. s. ad h[oc] d[omi]n[us]
tes. Hoc aliter reassumunt materiam glo. et inter cete
ros d[omi]n[us] reassumit do. meus et post ipm d[omi]n[us] qz om
nium entium v[er]nam est summa et p[ri]ncipium a quo cū
cū dependent quod est causans et nō causatum vt de
qui est eternus a nullo dependens vt in. c. ij. de sum.
tri. Cetera vero ab eo sunt causata et horum causator
quedam causata sunt et non causa vt res corporee que
dam sunt causata et cause vt res spūales r intellectua
les. Cum aut horum causatorū volumus habere ple

Scia Comp[ilatio] Canon[um] r mixtum

Iuris iur[is] civil[is]

Iuris iur[is] Canon[um]

Scia Comp[ilatio] Canon[um] r Civil[is]

*Qui cum dicitur p[ri]mo d[omi]n[us] p[ro]p[ri]o a quo v[er]ba d[omi]n[us] p[ro]p[ri]a
quod est causans et nō causatum est d[omi]n[us] r*

nam noticiam inquirimus causam. scire est enim rem
 p causam cognoscere vt pmo libro posterioru et. c. in
 telligentia. de y. sig. Ideo si volumus habere plenā
 noticiam huius scientie debemus inquirere de causa et
 tam in hac ppilatoe q̄ in alijs quattuor cause solent
 reddi unde aduertendū q̄ de quolibet p̄ducto duplex
 habet p̄sideratio. p̄mo quatenus p̄ducit. sc̄do quatenus
 est p̄ductum. sc̄dm p̄mam habemus duas causas. sc̄z
 efficiētiam et finalē. et ad has duas causas facit. xxxij.
 q. v. de occidentis. et. c. non frustra. et querere de cau
 sa finali in hac ppilatoe est querere que sit intentio et
 que utilitas vt in glo. Querere vero de causa effici
 enti est querere quis sit libri titulus iuxta sc̄dm modū
 quatenus est res p̄ducta p̄sideratur causa materialis.
 Itē et formalis. et p̄ his duobus facit. xxxij. q. ij. qd̄
 vto. de p̄se. di. ij. panis. et. c. qz corpus. et querere de
 causa materiali est querere que sit materia in hac com
 pilatoe. Itē cui p̄ti p̄hie supponat et sic q̄ sit subiectū
 in hac scientia Querere vero de causa formali est q̄rere
 de modo agēdi de quo in glo. Unde p̄mo querit
 que sit causa finalis glo. r̄ndet dum dicit que sit utili
 tas. sed aduerte latius q̄ quedam est causa finalis im
 proprie dicta quam dicit impulsua qua cessante non
 cessat effectus. vt in. c. ex pte. de puer. p̄u. et nō. in. ca.
 post translatōem. de renū. Quedā est causa finalis p
 prie qua cessante cessat dispositio. vt in. c. cum cessan
 te. de appel. vñ si querim? de causa impulsua in hac cō
 pilatoe dicit quidā q̄ fuit decre. coram. j. de elect. qz
 cum fuisset allegata coram Greg. ix. et nō fuisset innē
 ra in aliqua cōpilatoe Greg. vt euitaret deinceps hūc
 errorē fecit hanc ppilatoem hoc tñ non pcedit qz il
 l. decre. fuit in quarta compilatoe sed de hoc nō est
 curandū qz multiplex potuisset esse causa impulsua
 sicut multis causis homines mouent ad studendū de
 quibus p̄ hosti. in p̄n. summe. Descendo igitur ad
 causam finalem pprie dicens q̄ est duplex quedam
 pp̄inqua. quedam remota. pp̄inqua est illa qua ponit
 glo. ubi q̄ sit utilitas vt. l. sciamus discernere inter equū
 et iniquū rē. Causa vero remota ē felicitas p̄pter quas
 homines studere debent ad h̄ tex. in p̄hemio. s̄orum
 ibi omni tuo locoqz felices. et hec pcedūt dū queritur
 de causa finali. que debet mouere cupientes p̄ficere in
 scientia. Sed si querimus de causa finali que mouit
 Greg. ix. dicendum est q̄ duplex est vna remota alia
 pp̄inqua. pp̄inqua est illa quam reddit glo. dum que
 rit que fuit intentio Grego. Remota vero est vt faciat
 homines bonos ad hoc enī tendit scientia. vt. l. i. ff. d̄
 iusti. et in. ibi iusticia est ars boni et equi rē. Sc̄do
 querit de causa efficiēti dicit q̄ est duplex quedā prin
 cipalis quedam instrumentalis. Principalis est du
 plex. pp̄inqua et remota. pp̄inqua fuit Greg. ix. et

ex hoc habet quis sit libri titulus. Remota vero fuit
 deus a quo cuncta pcedunt et qui pmulgat iura p ro
 manos pontifices et impatores. viij. di. quo iure. xvi.
 q. ij. c. si. L. de p̄scrip. lon. tem. l. si. Instrumentalis ve
 ro fuit Ray. vt patet in p̄hemio et fuit iste sc̄dm Cinc.
 vir valde literat? oriundus de catalonia vbi fm Cinc.
 cē. non datur actio ex p̄misso hoc dixit Cinc. fm Jo.
 an. qz Cinc. fuit ibi inuitatus p̄ quendam scolare quez
 postmodum penituit et sic fuit impeditus itinere rē.
 dicit tñ do. An. q̄ p̄ta tales detinentes viatores nau
 is inuitatis debent dari saltem actio de dolo adinter
 esse. ar. in. l. sed actio. ff. si quis cau. Tercio querit
 de causa materiali dicit vt. s. dixi q̄ aut querit q̄ sit ma
 teria huius compilatois et sunt ipse decretales put
 p̄mitus extrauagabant. Si vero querit que sit mate
 ria scientie et p̄sequens qd̄ sit subiectum in hac scien
 tia. quidam q̄ bonum p̄mane vt. s. dixi Jo. de lig. di
 cit q̄ subiectum scientie canonicē est homo catholicus
 dirigibilis p̄sonibus ecclēstasticis in bonū simplici
 mundanum et diuinum ad hoc enī tendit scientia iuris
 canonici. Subiectum vero in scientia ciuili est homo
 politicus dirigibilis p̄sonibus legalibus i bonū sim
 pliciter humanum. Ultimo querit de causa forma
 li et dicit q̄ est duplex forma tractatus et forma tractā
 di. Forma tractatus ponit p̄ glo. dum dicit q̄ sit mo
 dus agēdi. nam ipsa diuisio in quoz ptes est forma
 huius tractatus. Forma vero tractandi est modus p
 cedēdi in hac cōpilatoe et iste est multiplex vt statui
 tius p̄ceptiuus dispositiuus rē. put colligit ex corpe
 ip̄orum iurium nam quedam iura pcedunt statuendo
 quedam p̄cipiendo. quedam p̄sulendo rē. et ex his ha
 betur materia glo. per verba latiora et elegantiora rē.

Gregorius

in duas p
 tes p̄ncipales. In p̄ma ponit
 salutatio. In sc̄da exordium. se
 cunda ibi Rex pacificus. p̄ri
 ma subdiuidit qz p̄mo ponitur
 qz scribit. sc̄do quibus scribit.
 ibi dilectis. tercio salutatio et bene dicit ibi salutem.
 Nō p̄mo q̄ papa anteponit se illis quibus scribit.
 et hoc est hodie de stilo curie alias litere nō valerēt et
 de materia dicit vt in. c. qz graui. de cri. sal. olim vero p
 pter nimiam humilitatem papa se postponēbat vt l. c
 dilectissimus. xij. q. i. sed hodie creuit ecclesia. de p̄se.
 di. i. vasa. Sc̄do collige q̄ papa scribit se ep̄m. et h
 ideo qz non ab ordine sed a dignitate vult se denomi
 nare et dicit vt nō. glo. in p̄hemio sexti libri. Et sic coll
 ge q̄ ex dignitate non debet quis sc̄ndescere in super
 biam sed potius humiliare. dicendum tñ q̄ non debz
 platus seu aliquis p̄sicens se multum humiliare circa

Ca. by ppilatoe

Ca. final

*Ca. final dicit
 pp̄inqua remota*

Ca. final

Ca. materialis

Subiectus iuris canonici

Subiectus iuris ciuili

Ca. formalis

*Quidam iura
 p̄cipiendo
 p̄sulendo
 statuendo*

*hinc non debent vly pp̄m p
 no anteponit*

qz pp̄m p̄sēs p̄ ep̄m

*Plangit qd qd hnt
vna faldno mi qm
ne ab eo*

*Quando ex opm legi
interpres*

*Deo m p m r m i d
et m o s t u l l*

subditos ne ptemnet ab eis ppter nimiam familiarita-
tem vt dicit tex. in. l. obseruandū. ff. de offi. p̄si. et quia
dum nimium seruat humilitas regendi frangit aucto-
ritas vt est tex. in. c. qñ. lxxvi. di. vnde illud vulgare.
familiaritas nimia p̄tumpum parit. sed dicebat A. il-
lud dictum procedere inter fatuos qz fatui tantū p̄tem-
pniūt p̄sidentes ex familiaritate non tamen prudētes
imo magis p̄mendāt p̄sides de quo p̄ glo. in p̄alle. c.
qñ. Item collige qz papa subditos apellat filios et
hoc ppter dilectōnem. Et pondera qz nō dicit in p̄po-
nisi scribat abbatisse si enī est d̄ s̄culo curie ponere i p̄po-
nisi scribat abbatisse vel regib⁹ vt in. c. dilecta. de ma. z
obe. et de excel. p̄cla. dilecta. z vide p̄ spe. i. ti. d̄ resp̄.
p̄sen. §. i. Nota doctores facere vniuersitatē clarius
p̄bat in. c. ex l̄ris. vbi tex. nō. j. d̄ p̄si. An autē scolares
de p̄ se fatiant vniuersitatem glo. iuris ciuilib⁹ tenz qz n̄
in. l. si. l. de iuris. om. iu. qz non exercent aliquas p̄-
fessionem sed adiscunt. tex. videtur p̄bare p̄trarios i. c.
qz in causis. de p̄cur. et sic interpretatur p̄suetudo que ē
optima leguz interpretēs. de p̄sue. cum dilectus. z. l. si d̄
interpretatione. ff. de legi. Nō ar. qz ap̄pone scolariū
non p̄prehendit doctor nam hic ponit copula in d̄ doc-
tores et scolares que habz p̄iungere diuersa vt nō. in. c.
querelam. de symo. et nō. glo. d̄ iu. z fa. ig. ff. sup̄. vica
et de hoc. j. lati⁹ tangam. Item collige qz cū papa scri-
bit vniuersitati apellat omēs filios nec vicia rescriptuz
licet ibi aliqui sint ep̄i non enī est verisimile quin in stu-
dio fuissent aliqui ep̄i studentes et tñ omnes apellat
filios. Ultimo collige modū salutandi et benedicē-
di. Quid aut opetur hoc salutatio dic qz remittitur
peccata venialia vt nō. in p̄hemio sexti. et hoc verum
scdm̄ illam glo. si non insunt mortalia qz veniale oppo-
nitar seruozi caritatis. mortale vero opponit caritati et
qz illa glo. quibusdā videt absurda dic sensum esse qz
veniale extinguit seruoze caritatis que homo habet
seu habere debet circa deum vñ eo ipso qz qz peccat
venialiter non diligit deū seruenter vnde extinguit il-
le seruoze licet remaneat caritas. mortale vero nedum
extinguit seruoze sed etiam ipsam caritatē qz eo ipso qz
quis peccat mortaliter desinit habere caritates erga
deum vñ exticta est caritas. Ad p̄positum ergo non
p̄t remitti veniale vbi adest mortale qz vbi qz non hz
caritatem quō potest habere seruoze caritatis. certe
minime et ideo non remittit qz non potest restitui cari-
tatis seruoze vbi non est caritas sicut dicimus in simili
de originali peccato qd nō remittit nisi remittat actua-
le vt. j. de bap. c̄naiores. et ibi vide ratiōnem Et
q̄ro qz dōc. etimologizando hoc nomen Gregorius
dicat qz idem est qd vigilans quia bene vigilauit fa-
ciens vel fieri faciens hoc opus. vel d̄ quasi gregē re-
gens p̄ bonam doctrinā et fuit iste Greg. scdm̄ Euseb.

perspicacissimi ingenij et magne scientie in vtroqz iure
z sic videt docto. arguerz ab etimologia nominis p̄-
p̄ij. Ideo quero nunquid sit licita ista argumentatio a
nomine p̄prio. Bar. sup̄. p̄ca. Infortiati tenet qz non
qz p̄pria nomina imponunt ad beneplacitū et quoti-
die p̄t mutari. l. i. l. de mu. no. hoc tñ est verū qz ex
nomine bono orit bona p̄sumptio z ex nomine prauo
et turpi non nūqz orit sinistra. ad hoc qd nō. A. tur. i.
l. facta. §. si iudicanda. ff. ad trebel. vbi exponit sc̄a no-
men. vnde refert Jo. an. i. c. cum sc̄m. j. de p̄ben. vxo-
rem suam dixisse qz si nomina deberent emi magno p̄-
cio bona nomina emi deberent qz vt dixi licz ar. ex no-
mine proprio necessario non cōcludat. attamē ex turpi
quāqz orit sinistra suspitio credentes nonnulli illud no-
men fuisse impositum ab euentu et sic sepe citant ta-
les sicut experientia sepe comptum est vnde et iustitia
nus d̄ iusticiam faciens vt in p̄hemio. s̄orum. Boni-
facius quasi bona faciens vel pontem faciens subditis
p̄ bona exempla. et sic de silibus ad hoc vide glo. i. in
p̄hemio de. vbi Jo. an. indirecte extulit nomen p̄p̄riū
An autem licita sit in distincte p̄p̄ij s̄ nominis muta-
tio. Conclude qz ex causa mutari potest vñ mutat no-
men pape vt nō. in p̄hemio sexti. de impatore vero nō
legit qz mutet nomē in coronatione. Item alicubi ser-
uatur in intransibus religionē sed causa cessante distin-
gue inter liberū et seruū qz liber ad placitum potest
sibi mutare dūmodo cesset dolus sed voluntaria muta-
tio p̄hibetur in seruo qz posset fraudare dominum p̄
mutationem nominis. l. i. et qd ibi nō. l. de muta. no.
An nomine vō appellatiuo licita est argumentatio. vt
nō. Bar. i pluribus locis. vt. l. ij. §. appellata. ff. si cer-
pe. et in. l. i. ff. de v. sig. p̄batur in. c. forus. de ver. sig.
et in. l. si pupillus. §. territorii. ff. de ver. sig. et hoc iō
qz nomina appellatiua sunt immutabilia. l. si quis in fun-
di vocabulo. ff. de lega. i. nisi ex p̄suetudine mutarentur
tūc enī non valet argumentatio a nomine appellatiuo
quasi vñ loquendi p̄ferat. l. labeo. ff. de sup̄. lega. et
in. c. ex literis. j. de spon. et dic vt plene dixi. s. sup̄. gl.
An aut daret nomen appellatiuum seu impositum
ab euentu si cesset exercitiū. Bar. in p̄hemio. s̄orum
qz sic vnde impator d̄ augustus ab augendo qz agere
debet rem publicā z promouere impium et lz non au-
geat de facto nihilominus d̄ augustus qz adest habi-
tus defacili reducibilis ad actum sic dicendū in merca-
toribus studentibus et silibus. qz licz actu nō exercent
illam professionem nō tñ p̄dant nomen appellatiuum
ex quo subest habitus. Aduerte qz nō puto hoc indisti-
cte procedere in p̄uilegio indulto sub nomine appella-
tiuo si p̄uilegiū indulget scolariibus sub noie appella-
tiuo vt hic et in multis locis. An vid̄ distinguenduz
qd diuertit a studio animo tñ redandū et tunc non d̄

diuertisse et remanet nomen etiā ad effectū p̄uilegiū
consequendi. de peni. di. i. diuortium. aut sine causa di
uertū studio vt qz p̄gatur et tū certe nō gaudebit p̄
uilegio scolariū in d̄to qz nō sufficit quez in scolis
morari nisi insiat scientie vt optime probat tex. in. c.
cum ex eo. de elec. li. vi. in v. studentes. facit optie. xvi.
q. i. generaliter. et idem tenet b̄ Collectarius. An
aut sit licita argumentatio ab allusione v̄l etimologia
vocali et dicendū qz nō. in. l. i. ff. de tute. et i p̄
alle. s. appellata. et hoc verum nisi diffinitio cōtradicat
qz diffinitio p̄fertur v̄tēni seu exponit veram proprie
tatem rei. nō sic facit allusio seu etimologia qz alit̄ de
clararet rem scdm̄ genus et non scdm̄ sp̄m̄. exempluz
in codicillis qui d̄t mentis testatio sicut testamentū et
tū stricte nō est testamentū cum maior solēnitas req̄ra
tur in vno q̄ in alio vt vulgariter patet. et h̄ nō.

Sed q̄ro qz h̄ inserit nomen pape. nūquid in q̄li
bet instrumento sit inserendū nomē apli seu pape. Jo.
an. qz sic ad hoc quod habet in an. vt p̄po. no. imp̄.
do. An. cōcludit qz in terris imperij inserendū est no
men imperatoris et hoc in temporalibus. In terris vero
ecclesie et in sp̄ualibus inserendū est nomen pape. sal
uā tamen semp̄ p̄uetudine nā p̄uetudo maxime est at
tendenda circa h̄mōi solēnitate. ad hoc bona glo.
in dicta an. vt p̄po. no. imp̄. que dicit qz licet de anis
d̄m̄ nullibi caueatur qz sint inserendi tū quia de p̄ue
tudine inseruntur si non apponuntur instrumentū comit
et sic simpliciter nō. ex illa glo. qz omisso solēnitaris
ex sola cōsuetudine inducta habet viciare actum. Sed
circūscripta cōsuetudine esset probabiliter dubitandū
nūquid si in terris ecclesie non inseratur nomē pape
v̄tētur instrumentū. hoc dico qz illa aut vid̄t odiosa
in q̄m̄ dicit nullitate actus vt cum disponit tantū d̄
impatore nō vid̄t extendenda respectu irritatōnis ad
papam licet debeat extendi respectu dispositōnis sicut
in simili tradit theoriam. Jo. an. in. c. dispendia d̄ re
scrip. li. vi. vbi dicit dispositōnem penalem extendēdas
p̄pter similitudinem rōnis non tū penam in ea insertaz
facit regula odia. de re. in. li. vi. In cōtrarium facit gl.
sing. in. c. i. de tem. or. li. vi. q̄ dicit qz vbi ē oīno eadē rō
z oīmoda similitudo cōstitutio etiā penal̄ extendit qz
non est proprie tunc extensio sed interpretatio. v̄t de cum
papa sit impator in terris ecclesie vt in. c. si duobus. j.
de appel. ergo illa dispositio vendicat sibi locum z ma
xime qz iura ciuilia sunt approbata ex quo canonibus
non cōtradiciant. vt in. c. i. j. de ho. ope. nun. Item illa
cōstitutio illius auct̄. non est proprie penal̄is cum non
in odium inducat irritatōnem actus sed propter def
ectum solēnitaris vt dicam in. c. cognoscentes. j. de cō
sti. Secōdo quero qd si apponit in instrumento nomē
antipape do. An. cōcludit qz aut cōficiat instrumentū

in loco recognoscente verum papam et tunc instrumen
tum non valet. nam et notarius cōficiens instrumentū
etiam inter iudeos debet inuocare nomē chisti. vt nō.
in probemio. ff. de. Adde et aliam rōnem. nam in solē
nitatibus adhibendis inspicit locus vbi exercet act̄
vt dixi in. c. qd̄ clericis. de fo. cōpe. probatur in. l. i. l.
de eman. li. b̄. cum ergo de solēnitate actus sit vt inse
ratur nomen veri p̄ncipis ergo r̄. Aut instrumentum
cōficiat in terris antipape et tunc instrumentū tenet et
facit fidem in illis partibus vbi cōficiatur. tum qz anti
papa ibi toleratur et habetur pro vero p̄ncipe. tū quia
est attendenda solēnitas loci vbi cōficiatur instrumentū
idem si illud instrumentū producat extra illas partes
qz sufficit qz sit adhibita solēnitas illius loci vt i pal.
l. i. l. de eman. li. b̄. Et aduerte qz hoc puto v̄t v̄bi cū
qz antipapa probabiliter toleraretur a suis subditis si
cut hactenus probabiliter dubitabatur de Benedicto
qz questio ardua erat̄ in re z in facto sed si probabili
ter nō toleraretur tunc puto instrumentū nō valere. ad
hoc. c. ad aplice. de re iudi. Item qz notarius et omēs
adherentes antipape sunt excoīcati. xxiij. di. in nomie
d̄ni et de elect. licet et instrumentū confectū a notario
excoīcato est nullum. vt nō. in. c. decemim. de sen. ex.
li. vi. Item qz non fuit adhibita vera solēnitas a iure
requisita. Alterius qz hic salutant vniuersi scolares
bononie commorantes nūquid ex mora in studio sco
laris aliter foriat domiciliū. Ego dicit hic qz sic si per
decēnium ibi moratus est. et Jo. an. dicit hoc procedē
ex p̄sumptōne ex cursu tempis. l. ij. l. de incolis. li. x.
et qd̄ ibi nō. vult dicere qz si cōstaret de animo scolaris
qz nō morat̄ ibi causa foriendi domiciliū qz tunc ex
cursu tempis nō cōtrahit̄ ibi domiciliū qz requiritur
ibi animus sed in dubio hoc p̄sumit̄ Do. anto. hoc
putat procedere in alie q̄ in scolare qz scolaris vid̄t
cōmorari causa studij. Aduerte qz scdm̄ dictū probat̄
apte in p̄alle. l. ij. nam ibi disponitur de cōmorantib̄
causa studij qz tales non foriunt̄ domiciliū et postea
fit ibi exceptio nisi transactis. x. annis r̄. Exceptio ei
est de regula vt nō. in regula. i. in vi. et ad rōem do. an.
r̄ideo qz tollit̄ illa p̄sumptio qz causa studij ex alia in
ris p̄sumptōne qz iura p̄sumunt̄ que debere esse p̄
nectū in scientia canonica in septēnio et in quinquēnio
in iure ciuili vel theologia vt in. c. cum ex eo. de ele. li.
vi. et ibi p̄ glo. et fuit extracta illa glo. ex p̄hemio. ff. de
vbi d̄t de quinquēnio et olim hoc p̄cedebat qm̄ nō ema
narant tot scripta nec docto. nec glo. sed hodie
expiētia docet qz non minus tempus requirit̄ in iure
ciuili q̄ canonico. Si vero scolaris morat̄ vltra decē
nium vid̄t qz nō p̄ncipaliter causa studij. Fateor tamē
qz possent esse alie p̄sumptōes fortiores de animo sco
laris que haberent elidere hanc p̄sumptōnem ille tū

no ppe aut
impator
p̄ncipis
imp̄ator

tex. in d. l. ij. primū optime pbat et vide nunqd scola-
ris saltem pbatat quasi domicilium vt possit pueniri
ex ptractibus alibi gestis vide qd dixi in c. qd clericis
de fo. ppe. Ultimo queritur nunqd indistincte ap-
pellatōne scolarium pphendat doctor. Egi. dicit qd in
materia indifferenti et pmissua appellatōne scolarium
cōprehendit doctor sicut appellatōne monachoz cō-
prehendit abbas. in c. si. de sumo. et appellatōne fami-
lie pprehendit dñs familie vt in l. familie. ff. de v. sig.
et appellatōne ppli pprehendunt senatores et patricij
vt in s. plebs. insti. de in. gen. naf. et ci. Jo. an. dicit b
pcedere in materia fauorabili vt in pūlegijs nō odios
et similibus. secus in materia odiosa vt in rypis ad li-
tes. et silibus. ar. in regula odia. li. vi. Faretur in qd re-
ctores scolarium bñ pprehendunt appellatōne scolarium
vt in palle. s. plebs. vel vbi esset doctor et scolaris i dñ
ueris facultatibus. Et aduerte quia Jo. an. apte sentit
qd in materia etiā odiosa ac stricta appellatōne scolarium
pprehendunt doctores et scolares in diuersis facultati-
bus vt qd doctor in iure civili scolaris in iure canonico
p do. Anto. b. vltimū nō placet in materia odiosa qd i
tali materia sub simplici nō pprehendunt mixta alle-
nō. in l. ij. de v. obli. In hoc puto attendendū statum
et qualitatem in quo magis incalescat vt si magis attē-
dat doctrine qd discipline scolēstice tūc nō pprehendat
alias secus. sicut dicimus de bernofraudita. nam etiā
in materia penali et odiosa iudicat fm illum statū et il-
lam qualitatem in qua magis incalescit vt. l. queritur
ff. de sta. bo. et. iij. q. iij. s. bernofraudita. sed quo ad
pimum Jo. de lig. et do. meus tenet in materia fauora-
bili etiā appellatōne scolarium doctores nō pprehendi
qd habent se doctores et scolares correlatiue. vnde si
gnificatū vnius excludit alterum vt in c. si. de insti. et
qd nō. in c. postulasti. de pof. pben. et b. puto verius
et maxime qd hoc habet vltus loquēdi q attendendus
est vt dixi super gl. i. et facit etiā iste tex. nisi in materia
fauorabili vt in salutatōe voluit papa pprehendere do-
ctores appellatōne scolarium. An aut aliquo casu ppre-
hendat doctor appellatōne scolarium. Jo. de lig. qd nō
nisi disponat circa actum in diuiduū vt qd pphibet sco-
laribus auditis nam p psequa pphibet doctori lectio i
c. ij. ne cle. vel mo. li. vi. nō bene b. ppariam. vult enim
apte et bene qd dispositio circa vnu ex correlatiuis extē-
ditur ad reliquum qd pcedit etiā in materia penali
qn correlatiua vniiformiter se habent alias secus ad b
qd nō. Bar. in aut. q. senel. l. quō et qñ index. r. bal.
in l. nemo. l. de sacrosan. ec. et ideo si pstitutio seu sta-
tutū imponit penam vendenti certā rem illa pena itel-
ligitur repetita respectu emētis qd nō ad pdicta. xxxij
q. i. si qd vxorem. et. l. cum emptor. ff. de rescin. v. vel
fm Jo. de lig. potest scōo pprehendi doctor qñ scri-

quod Iudex hinc pcedit

bitur scolaribus sub nomine vniuersitatis qz tūc docto-
res p interpretatōnem in telligunt cum sint de vniuersita-
te. b. dictum nō bene capio cum doctores faciāt vniuer-
sitatem de pte vt in c. ex literis. de pss. et scolares etiā
de p se. vt in c. qz i. causis. de p. ca. vñ et b. scribit scolarī
bus etiā sub noie vniuersitatis. vt pty ibi vniuersis rē.
nō em dicit singulis et nihilomin' expmunt doctores

Ad etiā ex pdictis qd etiā i materia stricta appel-
latōne scolarium cōprehendit eoz rectores hoc sentit
apte Jo. an. sed in ppariam facit glo. sing. i. de. vt bñ
qui. de tra. et quali. vbi mature dicit qd appellatōne capli
de p. p. p. significato nō venit caput capli vt p. p. p. sūt
em bec diuersa vt patz ex diuersitate tituloz vt. d. b. hio
que si. a. p. la. et in ti. de bis que si. a. ma. par. ca. s. pōt
dici p. cordando qd appellatōne capli nō cōprehenduntur
p. la. qz ille definit esse canonicus et efficit caput. sed
rector non definit esse scolaris. ar. in p. al. c. si. de sumo.
hoc tū dictum do. An. est valde arduum tene tū ipm
menti p intellectu statutoz gñatē disponētium de
scolariis. In gl. in v. seruus. nō ex gl. d. nas. cau-
sas quare papa seu impator appellat se seruum alias
causas vide in p. phemio. vi. libri. Item nō ex glo. q. li-
cite allegat de causa rē hoc tū dicit vt dicam. j. in p. h. qo

Tercio nō tres causas in quibus potest quis alte-
ri stipulari et obligatōnem acquirere pimus in seruo qd
pcedit fm doc. etiam si seruus sit in fuga cōstitutus. vt
nō. in l. i. s. p. sequū. ff. de acq. poss. Quid aut de nō-
nacho dic vt nō. glo. in c. i. de langui. et p. Inno. i. c.
cum olim. j. de p. uil. r. qd nō. i. c. abbatem. xvij. q. ij.
vide tex. cum glo. i. c. quanto. de offi. oz. Secundus
casus in papa potest em papa obligatōnem acquirere
cuiz ecclie. Idem dic de alijs p. la. respectu suoz ad-
ministratiōnū vt tacite sentit Inno. in c. cum p. uidem.
de pact. Tercius i impatore qui potest acquirere tñi
libus subiecto vt i iuribus alle. in glo. et p intellectu p
mitte qd regula iuris civilis habet alteri p alterum non
acquiri vt isti. de moti. m. i. s. si qd ali. r. s. alteri. r. ff.
de v. ob. in l. stipulatio ista. s. alteri. et ibi reddit ratio
hec regula fallit i multis casibus quos excipit glo. i p
alle. s. alteri. de p. ca. regula est qd non acqrit dño sine
cessione actus nisi in casibus nō. in palle. s. alteri. per
Bar. vide bo. glo. i. c. quāq. de vsur. li. vi. vbi possint
acquirere de r. p. cio. vide tex. cum glo. i. l. multum inter-
est. cum. l. se. l. si qd alte. vel sibi. vbi habet qualif de
bet cōcipe verba pcurator vel nuntius. et qd si pcura-
tor se gessit vt nuntius de alijs iudicibus iserforibus.
vide Inno. i. c. dudum. de p. uer. cōiu. in si. vbi tenet qd
potest alijs a. q. rere. vt i. l. pe. ff. de magis. p. uenit. r. hoc
intelligit respectu subditoz nō aut respectu alioz nisi
i his que spectant ad eius officium et vide qd dixi in
d. c. d. d. am. De nōario est dubium unquid possit al-

teri stipulari Inno. in d. c. dudum exigit quatuor q̄ i
ind. c. 1. in his in quibus pcedit iudex ex officio et q̄
b̄ facit auctoritate iudicis et in defectum eius cui acqui
ritur obligatio sic tenet q̄ extra vim i obligatōnibus
pventōnibus nō possit notarius alteri acq̄rere b̄ glo.
in d. c. quanc̄. per illum tex. et p̄ tex. in l. ij. ff. de pu
sal. fo. tenet q̄ potest alteri acq̄rere auctoritate iudicis
alias nō. sed glo. in palle. s. alteri simplr tenet notariū
posse alteri acq̄rere etiam sine cessione et illam opi. seq̄
tur bar. i palle. l. ij. vbi idem tenet in officiali. ad b. l.
nō aliter. ff. de adop. vbi p̄ Guil. de ca. et. l. i. s. exigit
ff. de magis. cōue. et. l. g. yus. ff. de v. facit etiaz auc.
et sine pbi. ma. de. rē. post p̄nd. cum multi silibus. et
hec opi. vidr̄ p̄munis et sic etiam interpretat cōsuetudo
nam quotidie notarius stipulat alteri etiā presenti fm
opi. Inno. et glo. in palle. c. quanc̄ potest pcedē fm
do. Anto. in iudicis vel quando causio est approban
da vel moderanda per iudicem tunc em̄ notarius non
debet alteri stipulari q̄ tunc non p̄tinet ad ipsum de
clarare cautōnem vel ipsam moderare et sic potest pce
dere tex. in palle. c. quanc̄. et ex hoc habes intellectū
ad illud. c. v. respectu notarij exigit ibi auctoritas iudi
cis nō q̄ notarius nō potest alteri stipulari. sed q̄ iu
dex debet prius cautōnem approbare. De arbitro nun
quid possit acq̄rere p̄tibus vide glo. i. c. dilecti. de ar
bi. in l. litigatores. r. l. p. ff. e. p̄ spe. in ti. de arbi. s. si
p̄. qd si stipulatus. et cōis cōclusio est q̄ nō acq̄rit sine
cessione. De p̄bitero p̄chiali tenet legiste i. l. i. ff.
de iust. r. iu. q̄ possit acq̄rere alteri in his que p̄tinent
ad officium suum et sic p̄t recipere obligatōnem d̄ v̄su
ris restituendis. est em̄ p̄sona publica. i. d. i. ius publi
cum et ex quo concedit̄ potestas absolūdi cōcedi v̄dōr
potestas recipiendi obligatōnem et p̄ hoc vidr̄ tex. in
palle. c. quanc̄. et dicit̄ sing. do. an. illum tex. non
intelligendū specialiter in v̄suris sed generaliter i om
nibus spectantibus ad officium. face. r. otis qd nō hoc
etiam rep̄io sensisse. Collecta h̄ qui tenet sacerdotem
posse acq̄rere alteri vt suus p̄chianus non agat acti
one iniuriarum cōtra illum a quo iniuriam passus est
etiam si hanc p̄missionem in egritudine faciat et postea
p̄ualecat et hoc sine obligatio sine p̄missio fuerit facta
p̄tente vel absente qd nō. p̄dicta regula q̄ alteri p̄altez
nō acq̄rit̄ rē. indubie pcedit d̄ iure ciuili vt in palle.
iuribus. Sed dubitandū est qd de iure canonico glo.
in. c. quotiens cordis oculus. l. q. vij. vidr̄ sentire sec̄
esse de iure canonico. vñ si p̄mitto tibi q̄ dabo titio. c
vidr̄ q̄ titius possit agere cōtra me maxime si interuēit
iuramentū fm illam glo. et illa glo. est multam nō. r. q̄
tidie alle. do. In. hic dicit q̄ si n̄ interuenit iuramentū
nō p̄t agi via ordinaria ar. palle. c. quanc̄. q̄ obligatō
tio nō habuit iuriam in p̄sonā cui erat acq̄renda sicut

habere debet vt. l. quiscunq̄. ff. de act. r. ob. sed p̄ vias
denundatōnis euangelice poterit agi fm eum sed si in
teruenit iuramentum tunc poterit agi via ordinaria q̄
iuramentum principaliter dirigit in deum q̄ vbiq̄ est
presens h̄ dictum Anto. non puto indistincte pcedere
q̄ credo q̄ si non interuenit iuramentū nullo modo
potest agi. secus si interuenit iuramentum. Rō hu
ius scdi est q̄ iuramentum subsistit de p̄se nec regulari
ter a facto ipsum recipientis vnde et si recipiens turpi
ter recipiat exque in iurans turpiter nō prestat iurame
tum obligat vt est tex. in. c. debitores. iuncto. c. i. de iu
re iurā. multo ergo fortius in causa nostro vbi nulla ver
satur turpitudine ex pte recipientis nec ex pte prestatis
et in hoc casu q̄n̄ interuenit iuramentū p̄t saluari gl. il
lins. c. quotiens. sed q̄n̄ interuenit simplex p̄missio tūc
nihil puto actū q̄ stipulatio non habet subsistere de p̄
se sed causat ex facto p̄tium vt in iuribus sup̄ius alle.
facit palle. c. debitores. vbi turpiter recipiens simplicē
p̄missionem nihil agit. Idem si sua non interest vt q̄
vult acquirere tercio nam regula iuris ciuili h̄ habet
nec reperimus ab hoc iure deuīatam p̄ canonem ergo
standum est dispositōni legalli vt in. c. i. de no. op. nū.
nam tantum respectu nudi pacti deuīat canon a lege
scdm̄ communem sententiam vt in. c. i. de pact. q̄ hoc
ideo quia in pacto etiam nudo adest consensus natu
ralis qui oritur ex consensu. vnde de iure canonico agi
tur propter illam obligatōnem naturalem sed quādo
alius recipit p̄missionem tunc nulla est obligatio nec
naturalis nec ciuili non ciuili vt de se patet ex iuri
bus palle. non naturalis quia obligatio non potest ac
quiri absenti sed oportet q̄ fundet̄ in personam illius
cui acq̄rit̄ nisi sit de p̄sonis exceptatis vt in palle. l.
quanc̄. nam absenti nihil acq̄rit̄. vt. l. absenti. ff. d̄
dona. r. in. l. qui absenti. ff. de acqui. poss. et in. c. si tibi
absenti. de p̄ben. l. i. vi. et ideo videtur q̄ iste potest re
trocedere sine peccato q̄ sine alterius p̄iudicio p̄t
quis mutare voluntatem suam vt in regula mutare. et
in regula qd̄ semel. l. i. vi. hic em̄ nō tractat de p̄iudicio
absentis cū sibi nulla obligatio fuisset quēta. alias d̄
ceremus q̄ nunquā posset quis mutare voluntatem
suam vt patet in. cle. i. de renun. et in. c. si. de p̄ocra
li. vi. et in. c. cum marthe. de cele. missa. vbi patet q̄ si
reliqui decem titio in testamento possum mutare vo
luntatem et hec procedunt quando p̄missi absenti
non intuitu dei. Non ob. c. iuramenti. r. q. v. nā
deus non facit differentiam inter iuramentum et sim
plicem loquelam quando simplex loquela continet p̄
fidiam seu mendaciam. vt quia venit ad decipiendum
et ad fallendum et sic proprie loquitur ille tex. secus
autem vbi ista cessant quia tunc simplex loquela non

*Ordinarius
non dicitur*

*In alio p̄iudicio p̄ q̄m
iuramentum soluitur p̄iudicium*

*Non dicitur iuramentum
loquela*

obligat ex quo non affuit psona cui acquireret obligatio. sed si intuitu dei pmissi tibi qd daret puelle marita de absentia. c. tunc benedictio qd pmissio est facta do qui vbiqz pns est. et sic pcedit. c. iuramenti. et hoc no pro intellectu multoz iurium. In glo. in v. bonoie ibi et ita non in castris. no ex glo. qd appellatōe bononienium seu pmozantium in bononia no cōphendūl comitatu. Contrariū sentit glo. in. c. Rodulphus. de p. p. et in. c. i. de vsur. li. vi. Bar. in. l. i. ff. ad munic. et il lud verius regulariter et dic vt plene dicā in. d. c. Rodulphus fallit qn aliqua qualitas ad hūc pportionalis civitatenibus vt hic vbi fit mentio de scolariibus nam scolares non morantur in castris cum in cis non sit nec esse possit studium giale nisi in vrbibus. regis vt in pbenio. f. form. et. L. de p. fess. qui in vr. cōstan. li. xij. et sic potest saluari hec glo. quam sic intellectam no.

Rex pacificus Primo ponit exordium in quo cōcludit finalez intentum iuris gialis. scdo narratōnem in qua oñdit intentum finalem hui' compilatōnis seu iuris picularis ibi sane. tercio cōcludit ibi volentes. Prima subdiuiditur qd pmo ponit sinez viatoris. i. hominis ad que a deo dispositus est. scdo causam deuatōnis ab hoc fine ibi si effrenata. tercio vt ad debitum finem viator ducatur cōcludit legem necessariam et oñdit tres virtutes ac pprietates legis. ibi ideoqz lex p dicitur. Scda pars subdiuiditur qd pmo ponit euentum circa cōstitutōnes eccliasiticas correctōni submittendas et ponit materiam et causam impulsivam huius compilatōis scdo cōcludit causam finale ibi ad cam. tercio causas coadiuvatōis ibi per dilectum. quarto form ale ibi refectio et hec divisio sufficit p summario. No primo qualis debet esse rex debet em esse pacificus. qui eniz non vult pacē no est heres christi. in testamēto suo pncipaliter reliquit pacem dū dixit pacē meā do vo b. rē de quo in. c. ad aplice. et ibi p glo. de re iudi. li. vi. Et no qd debet esse talis quales subditos suos appetit eē. Item collige vñ pcedūt lites iurgia et cōtentōnes. pcedunt em a cupiditate que est radix omnīū maloz et pcedit ex carne infecta ex materia originalis peccati. vñ ppter hanc infectionē dicit canō qd omnis etas ab adolescentia pna est ad malū. xij. q. i. omnis etas. et alibi. pclius est cursus ad voluptatē et natura est imitatrix vicioz. xx. q. iij. pclius. Itē collige qualis debet esse homo si no vult subici exercitio legis. debet em esse pudicus pacificus et modestus. lex em no esset necessaria si hoies rade regerent. nam per legem nemo compellit bñ facere s̄ male facere pbibet. xxiij. q. v. ad fidem. vide dicit Inno. in. c. pastoralis. de offi. oz. qd homines intantū possent rōne regi qd non subijcerent

legi. i. exercitio legis. ad hoc. c. de cōstantinopolitan. xij. di. et p h declarat illud que spū dei agunt no sunt sub lege. de regu. c. l3 nam no sunt sub exercitio legis. ex quo ducunt lege pnatā. et vide bo. tex. de lege puata et publica. xij. q. i. due sunt leges. No ibi quotidie rē. qd illud dī qtidie fieri qd sit aliquo intervallo interposito nam no quotidie lites gnan et facit ad testes. vt. f. dicam. Item no finem et intentū legis infēdit cū repnere cupiditatem et pcupiscentiā et ipsam reducere ad limites rōnis. Item collige qdā sedus esse iter hoies seu quandā obligatōes naturalem ex caritate. pcedentē qua tenet qd alteri face qd sibi vult fieri. i. di. humanū genus. Item no tres virtutes et pprietates legis vt in tex. ibi vt honeste vivat rē. et sic scia iuris docet mores. ideo dicimus qd supponit sciētie moralī vt dixi in glo. i. no. qd pprie significet appetitus seu pcupiscentia nam significat voluntatē qua appetit et pcupiscentia regunt in malum et pcedunt ex anima leuitua rōne non regulata voluntas non p̄ esse nisi ad bonum. In v. sane. no similitudinē esse reprobata no ei est supvacuis ad vtendum. l. i. L. de no. co. ppo. et in. c. licet. de pba. Item collige qnqz correctōe digna vt nimia similitudo pirarietas. p̄ticitas supfluitas et disperfa locatio seu situatio. omnia em ista inducūt p̄futionē Item collige p̄cas esse anctēricas et de tex. nam papa mandati hac cōpilatōne vt et rubrice s̄ in in hac cōpilatōe ergo p̄ cōpilatōis qd clar' pbat in pbe. vi. vbi gl. sing. dicit qd ex eo qd sunt de tex. scriptoz qd pmi sit scribē libz sen. tex. tenet scribere p̄cas et an licita sit argumētatio a rubro dicā. f. Itē collige qd in generali mandato no transit p̄as legis p̄dende. hōis nobi libus expedit pmo iste tex. in eo qd infert quotidie fieri qd sit intervallo interposito inducūt ad p̄cordiā testium qd dicit que qtidie possedisse vel qtidie refedisse in ecclesia no in viciat si aliquo intervallo no possedit vt no refedit. Idē dicit. De. de dictōe sp in. l. i. ff. l. o. ma. Cōclude ergo qd iste dictōes et silēs debet emilit in telligi et de dictōe sine intermissione vide tex. cū glo. i. c. sacrosancta. xij. di. Item qd nunq̄ p̄terit dies vide tex. in. c. tenere. xxi. di. De dictōne nunq̄ vide tex. v. di. nunq̄. Item p testibus dicitibus qd omni tpe rē. vide de p̄. di. iij. omni tpe. et idem dic de alijs dicti onibus et de dictōne ingiter indelinetē assidue et sili bus ad h. de p̄. di. ij. reuera. Scdo qd in v. sane nunquid lex positiva debeat obseruari in foro consciētie quia iste tex. in fine mandat hanc compilatōnē obseruandam in iudicio et in scolis de hoc per Jo. cal. et Jo. an. post beatam Tho. in. c. quamq̄. de vsur. li. vi. per frede. de se. confi. xxi. per Inno. in. c. quia pleriqz. de immu. q. et de homi. sicut dignū. Et cōis p̄cō vidē qd aut lex positiva distinguit inter forū penitēciale

hinc Inno. et p̄cas
ad ad v. sane
ad ad v. sane

An lex p̄pna debeat p̄ abstinere in foro ḡm

hinc p̄cas

f1

et in iudicio et tunc non observat in foro penitentiali et hoc legis auctore ut in c. tua. et qd ibi no. de spon. Et no distinguit et tunc ex quo est condita ab eo qui habet potestatem et no condita in se peccatum est observanda in foro penitentiali. et ex b. habes nuquid sit licitum fraudare g. bellas et non solvere pedagiam. nam certe si statutum est licitum tunc tenet etiam in foro conscientie. secus si illicitum. vide etiam ad predicta glo. sing. in c. fraternitati. xij. q. ij. que multum facit contra hanc g. a. le. theodica doc. dicit tunc illa glo. sing. q. in foro conscientie no tenet quis solvere penam. vñ si comisit furtum occultum vel manifestum licet in foro iudiciali teneat solvere penam dupli vel quadrupli tñ in foro conscientie no tenetur qd solvere sed sufficit restitutio. et est glo. valde sing. et facit ad omnes penas legibus statutas facit etiam qd no. Inno. in palle. c. sicut dignum. et sic no videt qd respectu penarum debeat lex positiva servari in foro conscientie. et vide qd no. Jo. an. in palle. c. quamvis. An autem constitutio seu lex positiva liget peccatum oīne occultum dicit qd sic ut est glo. sing. in de. i. de here. vbi vide. Quero an sit licitum allegare legem decessam seu rescatam vide qd no. p. tex. ibi rescatam. et doct. mident qd ant lex fuit decessa seu rescata qd contraria iuri et tunc non est licitum illam allegari. imo incurrit penam falsi de quo in. c. i. de testi. vbi tangam. At fuit rescata qd supflua que nimis plura et tunc ad declarationem legis no rescate potest allegari et ita quotidie allegamus decessam decessam et sic allegat glo. s. in latatone in v. servul. Ultimo querit nunqd hec cōstōnes huius cōpita tōnis debeat allegari preponendo verbum extra. De. et Abb. q. sic qd sunt extra volumen decretorum. do. Lar. dicit qd cum h. volumen hodie sit certum et approbatum no expedit allegare cōstōnes p. v. extra. sicut olim fiebat. et h. puto verius qd supfluis non est utendum nam p. allegata satis agnoscit qd allegatur cōstitutio posita extra volumen decretorum qd alius est modus procedendi in volumine. et alius in decretis. In glo. in v. disposuit. opponit p. declaratione glo. nam si de. disposuit sibi subditos fore bonos ergo no pnt peccare cum dei dispositio falli non possit. So. metu p. rarij glo. exponit no necessitando sed p. providentia et p. destinacionem et videtur pmo glo. sumere ista duo. s. providentia et p. destinacionem p. miscue. differunt tñ qd p. destinacio est p. paratio gratie et p. destinatus nullo modo damnari potest. vñ p. destinacio est ad bonum p. scientia ad malum. no tñ intelligas qd p. destinatis vel p. scientia necessitat ad bonum vel ad malum sed qd deus sciebat aliquos esse malos ideo illos no p. destinavit. alios vero qd sciebat ad bonum revertsuros p. destinavit. et dicit subtiliter ut habet de vtroq. xxij. q. iij. vasis ire. cum. s. se. sic hinc sumit in glo. p. destinatio large qd omnes homines

largo modo p. destinati sunt. i. creati in bonitate et promissi ad bonum sed abutendo libero arbitrio p. mittunt malum. Secundo modo p. solus p. rarij exponendo subditos. i. p. destinatos ut exponit glo. sequens. sed hec expositio nimis restringit literam que videt loqui de omnibus hominibus. In glo. in v. pudicus in si. oppo. contra tex. nam pudicitia est virtus particularis dicitur tñ a pudore in quo est verecundia. unde p. sicut circa ea de quibus verecundamur ut de despon. impu. c. puberes. et tñ tex. p. hec verba videt innuere qd deus creavit homines universaliter bonos. So. glo. forte metu p. rarij exponit pudicos. i. castos qd castitas est generalior virtus qd pudicitia nam p. rarij castitatis est reprimere concupiscentiam ex qua oriuntur omnia mala. de p. sicut nam concupiscentiam et de hac castitate sic generaliter sumpta in c. si tñ de peni. di. ij. loquitur tex. qui dicit qd nemo gloriari potest se castum habere cor sic etiam potest intelligi tex. in auct. de leno. s. s. r. r. r. alle. in glo. nam hic castitas sola possibilis est deo animas p. nare. ille tamen tex. no loquitur de castitate generaliter sumpta sed put est virtus particularis. put est abstinentia a p. mixtione veneris et licet ille tex. sic alleget p. muniter p. glo. qd castitas sola est tñ non sic loquitur sed dicit qd castitas est possibilis deo animas p. nare non tñ intelligas qd sola castitas sine alijs virtutibus hoc possit sed dicit de castitate. p. p. rarij virtutibus. nemo enim potest habere unam virtutem in actu quo minus habeat alias. xxxij. q. i. cum apud. alias cum renunciat bene verum est qd unum opus virtutis habet sine alijs virtutibus et tunc nihil p. destit ut in. c. debeat. de re. in. sed virtutem veram habere no p. tñ sine alijs vide bo. tex. cu no. glo. in. c. ni si. s. porro. de renun. de q. et p. bea. Tho. scda scda. et ibi etiam dicit qd p. rarij pudicitia consistit circa extrinsecas et circa signa venerorum ut sunt aspectus impudici et oscula. Castitas vero stricte sumpta p. rarij ipaz p. mixtione veneris. vñ pudicitia no est. p. rarij virtus separata a castitate sed respicit quandam circumstantiam castitatis. ad predicta. xxxij. q. v. c. nec solo. et. c. qui viderit. In glo. in v. p. dilectum. qd quidam servat in p. senti cōpilatione. sed p. rarij hoc facit qd decre. Greg. ix. auctoris huius p. rarij no solum ponunt in si. volumine sed etiam in medio ut patet in. c. b. perpetuus. de si. instrumen. et in. c. mulieri. de iur. iuran. Sola. intellige quod servatur iste ordo p. rarij et postentatis respectu titulorum non respectu voluminis et ita etiam dicit glo. in. l. p. ma. l. de no. co. compo. unde in co. titu. decre. que primo emanavit primo ponitur et hoc respectu diversorum auctorum non respectu eiusdem quia sepe decret. postea edita primo ponitur ex quo non denotatur diversitas in auctore et vide bonam glo. in. c. ad hoc. de offic. archidia. et in eo quod

fori di pudicus

per allegat

de p. rarij

pudicus non a p. rarij sed a castitate

Intra a Argumentatione
A. 20.

De Rubricis Sacrosanctis

Rubricis Sacrosanctis
per allegari

Ad hoc Effatus Rubricis
Allegari

attendit ordo in rubrica elicit argumētū q̄ licita est argu-
mentatio a rubro de quo p̄ glo. in. c. cum dilecta. f. de p̄fir. vii. vel inuti. in. c. cum monasteriū. de elec. i. l. i. L. ne fideiūso. do. den. et i. l. i. L. etiā ob cyro. pecu. pig. deti. pos. et in an. ad hec. L. de vsur. in. c. i. r. c. si sup. de offi. dele. li. vi. et in. c. tibi q̄. de r̄p. li. vi. cū si vide p̄ spe. in. ti. de dispa. et alle. ad fi. et ibi p̄ Jo. an. i. addi. Et conclusio est q̄ aut q̄rit de rubricis decretorū et in illis nō est licita argumētatio q̄ nō sunt autentice. tū q̄ nō fuerunt edite a magistro Gratiano. sed a quo-
dam alio. tū q̄ aliq̄ue rep̄unt false et corrupte. vt dicit glo. in. c. carte. iij. q. ix. quā nō. et hoc excepta p̄ma ru-
brica que est autentica sc̄dm spe. et Jo. an. ibidem. sed nō video vñ sumant hanc auct̄ez q̄ nō apparet q̄ etiā ip̄m volumen decreti fuerit approbatū vt nō. Jo. an. i. c. ij. de r̄p. et patet etiā ex inspectōe ip̄ius decreti vbi nec in p̄. nec in fi. d̄r q̄ fuerit approbatū. Item p̄ca p̄ma decreti nō loquit̄ dispositiue sed tantū fuit posi-
ta ad declaratiōem libri fateor bene q̄ illa p̄ca decla-
rat finalem intentionē illius p̄p̄latōnis vñ potius d̄z dicit vera q̄ ant̄ica. De r̄icis vero decretalium et le-
gum dicendū q̄ aut p̄sonat nigro et p̄nt allegari vt ni-
grū. et ideo q̄tidie allegamus vt in rubro et nigro. f. vt eccl̄e. bene. et. L. vt nemo inuitus agere p̄pel. et. L. ne quis in sua causa ius sibi dicat. et hoc verū q̄n oratio est p̄fega vt in p̄dicis et s̄libus. secus si est imp̄fecta oratio sc̄dm Jo. an. vt in p̄ca de offi. dele. ptz et de re scrip. sed d̄c q̄ tunc nō p̄t allegari dispositiue sed bene ad aliam effectū p̄nt allegari et licita est argumētatio. vt. f. d̄icaz. Si vō rubrū p̄tradicit nigro tūc stat nigro q̄ rubrū venit ad declaratiōem nigri. si vero latius lo-
quitur rubrū q̄ nigrū tunc vñ sup̄let p̄ reliquam et ecōuerso vt nō. Bauri. in. p̄alle. an. ad hec. Idem d̄c si rubrū loquit̄ claris et sp̄alius q̄ nigram q̄ tūc ni-
gram intelligitur sc̄dm rubrū vide glo. nō. in. l. i. L. d̄ p̄fess. qui inu. p̄stan. li. xij. facit gl. in. c. cū monasteriū de elec. Et aduerte q̄ p̄ca p̄nt allegari ad quatuor effe-
ctus. p̄mo dispositiue sicut allegat nigrum et h̄ p̄cedit q̄n oratio est p̄fecta et p̄sonat nigro vt in p̄ca. vt eccl̄e. bene. r̄c. Secōdo allegat sc̄dm modū quē inducit gl. in. c. i. et. c. si sup̄ gratia. p̄alle. et in. c. bone. de p̄fir. vii. vel inuti. valet ex quo materia executorū tractat sub p̄ca. de offi. dele. ergo executor habet de elegare. Tercio alle-
gat q̄n ex vna lege. vel vno. ca. eliciunt varie lecture vt capiat illa que cōgruit rubro vt dicit glo. in. p̄alle. c. cū monasteriū. Quarto allegat ex ordine ip̄arum p̄carū sicut allegat Jo. an. in. c. i. de mu. peti. et dixi in. c. ex p̄te. de app. et nō. in. l. i. ff. de p̄fir. tu. In glo. si. ibi fuerit mortui in deserto. nō glo. p̄ p̄cordia testium di-
centiū q̄ omnes fecerūt aliquid vt nō viciet eorū d̄cm si p̄iaci ex ill' illud nō egerūt. et in eo q̄ gl. t̄git an de

modico sit curandū d̄c vt nō. in. c. si proponente. de r̄p. Et quo ad p̄cipalem q̄stionem glo. b̄cauit p̄t dicit q̄ vtendum est de decretalibus hui' compilatiōnis in iudicijs et in scolis sc̄dm ip̄sarū intentū q̄ si est pri-
uilegium debemus vti vt p̄uilegio. si vero ius p̄mūe et tuc sc̄dm ius p̄mūe et sic clara est litera. In ca. glo. i. f. de fi. instr. pastoralis. Jo. an. dicit q̄ respectu decretalium seu exuagantium q̄ emanauerūt post hanc compilatiōem tenendū est id quod habet in p̄phenio. sexti libri. et q̄d ibi nō. p̄ glo. vñ sc̄dm do. Car. p̄cedit dictum glo. respectu earū que emanauerūt an̄ cōpila-
tōnem q̄d nō p̄cedit q̄ omēs decretales emanate an̄ hanc compilatiōem sunt refecate p̄ istam vt patet in fi. tex. vbi mandat hanc compilatiōem tantū obseruandā
Ellie ergo decretales in hac cōpilatōne nō inf̄te vidē tur refecate vel tanq̄ sup̄flue vel tanq̄ p̄trarie. et sic nō est licitū amplius aliq̄nā ex illis allegare vt disponat sicut an̄ disponeret. Sed d̄c claris q̄ aut querit de exuagantibus editis an̄ hanc cōpilatōem et olim in il-
lis habebat locū. c. pastoralis. nam illud emanauit an̄ illam cōpilatōem sed hodie sunt refecate. vt. s. dixi. Et q̄rit̄ de exuagantibus editis post hanc compilatiō-
nem et hodie etiā sunt refecate p̄ id quod habet in p̄phenio vi. libri. Restat ergo necessario cōcludē q̄. c. pastoralis h̄z locū dumtaxat in decretalibus exuagantibus editis post cōpilatōem. vi. libri. Et aduerte ad vnum q̄d col-
ligit ex h̄ tex. sancta glo. q̄ p̄bilit̄er in iudicijs du-
bitari p̄t de exuag. et idem p̄bat tex. in p̄phenio vi. et fa-
cit h̄ multum p̄ Bar. in. l. cum. plac. ff. de re iu. et pro cōi modernorum sententia in p̄alle. c. pastoralis. vt sen-
tentia lata contra extruagantes non sit ip̄so iure nul-
la. cuius contrarium tenui in dicto. c. pastoralis. et vide quod ibi dixi.

De summa trinitate et fide cath.

Glo. cōtinuat p̄cam et fit cōtinuatio ad ostendendū ordinē in volumie seruati. debent eni cōstitutiōnes sub cōgruis titulis collocari. vt nō. s. in. p̄phenio. et etiam in p̄phenio. li. vi. et. L. de no. co. cōpo. in p̄ma cōstōne possit et alr cōtinuari sed p̄tinuatio glo. sufficit de ma-
teria p̄ca habet. xxij. di. q̄ p̄s. vbi est pulcher tex. cō-
tinens sup̄ quo sit examinand' ep̄s in eius p̄motōe et incidenter tractat de summa trinitate Item habet de cō-
se. di. iij. in. c. si. et di. vi. in. c. pe. et vi. repetitur in. vi. et in. de. Et pro intellectu rubricę in qua dicitur de sum-
trini. et si. ca. Quero quare dixit de summa et qua-
re de catholica. quo ad p̄imum dicendū q̄ dicit ad differentiam aliarū trinitatum que nō sunt summe vt est trinitas in candela vbi est splendor ignis et calor.

geminus
Sic p̄t
quod n̄t̄
collatōij

Etiam de Summa et catholica

non enim intendit hic tractare de tali trinitate s de sum
ma. Itē scdo adicit catholica ad restrictionem verbi
fidei. nam fides scdm etimologā vocabuli dicitur qz per
eam fit qd dicitur est. vñ vñ restringeret h vñ bñ quia
nō intendit tractare de fide sic gualiter sumpta adicit
catholica et catholica idem est qd vniuersalis. nā gre
ce catholicon vniuersalem vocat scdm Boe. de trini.
hec enī est fides vniuersalis respē dūerfay regularay. z
qz eius cultus p omnes mūdi terminos emanauit vñ
illud psalmiste. In omne tōra extitit sonus eoz. zc.

In gl. i. libi vi vidē inferendū qz fides est spes ista
glo. i. i. in pugnare diffinitōem apli. tum qz non est
puertibilis cum suo diffinitō qz spes est su bñ sperāda
rum rez zc. tum qz nō est fides. Itē qz diffinitō apli
tantū p̄bendit futura. sed doc. cōter saluāt diffinitōz
apli. maxime p id qd dicit in ipsa diffinitōe ar. nō appa
rentiū zc. que verba p̄nt se habere ad p̄terita p̄ntia z su
tura. zc. ob. qd in ipsa diffinitōe p̄cedit dum dicit qz
su bñ speranday rez zc. qz sic exponit fides est su bñ. i.
fundamentū seu firma subsistētia speranday rez qz fac
subsistere in nobis res sperandas in p̄nti p spem in su
turo p rem vñ non p̄bendit simpliciter futura sed res
sperandas. i. illas res quas spectare debemus et h p̄t
referri tam ad p̄ntia qz ad p̄terita z futura dum postea
dicit argumentū nō apparentiū. Ideo sic dicit qz cum
volumus aliqd p̄bare dicimus abraham sic dixit. dñs
stus sic dixit. zc. et ex his sumimus ar. i. p̄batōem nō
apparentiū. z h p magistru sententiay li. iij. dis. xxij. q.
multipliciter diffinit sp̄ et dicit qz spes est virtus qua
sp̄alia z eterna bona sperant. i. cum fiducia expectant
et p̄gnit spes cum fide qz est de innisibilibus sicut z fi
des. nam qe non sperat ea que videt sed differit spes
et fides qz spes est tantū de futuris. fides autē habet se
ad omne tempus vt in glo. Item fides est bonarū et
malay rerum. nam ex fide damnatio et vita eterna cre
dantur. Spes vero est tantū bonarū rerū qz nemo spe
rat seu desiderat sibi mala. Item fides est suay et alia
rum rerū. nam ex fide homo credit se sempiternū. z an
gelos sempiternos. spes vero est suara in rerum et ad
se p̄ntentium qz qd tantū sperat seu desiderat ea que
sunt ad sui p̄modum vt est vita eterna. Et ex p̄dicis
habes definitam diffinitōem apli. z qd sit spes z qd
fides et in quo pueniūt z in quo differunt. In ea.
glo. i. libi z etiā demones vult ergo glo. qz demones ha
bent fidem informē qz nō habent illā informatā a carī
tate et hanc fidem dicit glo. habere prauos z infideles
homines. Jaco. de albegi refert magistru sententiay
et alios theologos tenere demones non habere fides
etiā informē qz fides potest habitare in prauo illuz
in bonū inducendo qd nō est in demone qz nō potest
amplius illum trahere ad bonū. Item fides informis

pr̄t est fides sapit naturā fidei formate et sic fides etiā
informis est voluntaria certitudo vt dicit in diffinitōe gl.
vnde licet prauī homines voluntarie credant demon tū
nō credit qz eius credere est p̄temiscere nā deliberato
velle non vellet demon deū esse nec articulos fidei esse
et sic in eo fides non cadit do. Car. nitē saluare dicitur
glo. dicens demonem habere fidem omnino informē
z prauī hoies hnt informē s non oīno nam demon cre
dit sine aliqua inclinatioe. sed prauī hoies cum aliqua
inclinatioe puto p̄mum dicitū verius qz vt. s. dicitur
est in fide requirit voluntas in credente z hanc volūta
tem nullo modo habet vide tū p magistru sententiay
in loco p̄alle. In ea. glo. i. libi fides nostra eadem est
in su bñ. Aduerte qz in Ja. glo. p̄radicit sibi ipsi nam
hic in p̄n. dicit vnam esse fidem numero et tū. j. dicit qz
distant fides nostra et antiquoz in qualitate. et ex eo
qz dicit distant in plurali numero apte innuit plures eē
fides numero et ideo elegantius dixisset qz in fide nra
et antiquoz diuersitas notari nō p̄t cum in se nō disse
rat s notat diuersitas in modo credendi et qz vnica sit
fides nostra et antiquoz habet in. c. i. c. ti. in de. et in
stat h Jo. an. in expositōe hui? ver. osanna. et refert.
Aug. tenere qz est vox obsecratiois mentis affectū ma
gis exp̄mens qz rem aliquā designās sicut apud lati
nos. heu est vox dolentis et pape admiratio. ista enīz
scribi nō p̄nt et ideo dicit Zoro. et Aug. qz v. osanna.
hō potuit transferri in latinū. qdam exponit seu inter
p̄tant osanna. i. gloria. alij redemptor. alij saluifica. q
pueniant deo qui saluauit totū mūdum. alij qz idē est
dicere qd saluū me fac obsecro ab osi qd est saluifica et
ana qd est interiectio obsecrantis. ideo scdm Jo. an.
dēt dicit osyana. sed vocabulū corrupte. p̄fert In ea.
glo. i. libi p̄ncipales autē articuli. in hac p̄ticulari glo. p̄nci
paliter duo sunt examināda. p̄mo quot sunt articuli fi
dei. scdo qz glo. dicit qz clerici tenent illos scire exp̄
cite et laici implicite. Quid est scire implicite et qd ex
p̄cite. z p̄mo p̄ intellectu p̄mitte qz articuli scdm Iri
ca. de san. vict. est individualis veritas supra rōnes nos
artans ad credendū. exemplum in illo articulo p̄ceptus
seu incarnatus. nam qz homo fuerat cōceptus sine se
mine est supra omnē ratōem et nihilominus h credere
debemus. et quo ad principalem questionem videlicet
quot sunt articuli fidei glo. hic dicit qz sunt septem.
quos enumerat. Et aduerte qz ponit incarnationem.
et natiuitatem pro vno articulo. quod non placet do
ctoribus. quia sunt diuersi articuli quia quilibet eoz
artat nos supra rationem ad credendū de incarna
tione supra dixi de natiuitate patet quia est supra ra
tionem qz virgo pariat et quod post partum remanet.
virgo. Item in eo qz glo. dicit baptismum esse articu
lum fidei non bene dicit secundam doct. et bene quia

ps. r. quod
pr

ap̄mā
de p̄
p̄nt
vñ
vñ

Demones habent
fidem informem

osanna exp̄

Exp̄cite et implicite
p̄nt a dō p̄nt

Incarnatio
Natiuitas

Arator p. 27

baptismus nō est articulus sed sacramentū vt hic in. § sacramentū. et sic remanēt. vij. articuli tollendo baptis-
mū et diuidendo primū articulū in duos. Et aduerte
q̄ isti articuli enumerati in glo. concernunt humanitatē
elij vero dicunt vt refert gl. q̄ sunt. xij. et hoc respectu
causę efficientis. qz. xij. fuerūt apli pponentes limbo-
lum et qlibet apposuit ptem suam. Theologi p̄muniē
tenent vt refert Jo. an. q̄ sunt. xij. tenentes h̄ ex par-
te materie quoz. vij. p̄cernunt diuinitatem. vij. huma-
nitatem ad h̄ adducunt illud Jo. xvij. hec est vita etē-
na vt cognoscant te solum deum et iesum ch̄istū quez
missi sūt. et sic patet q̄ in credibilibus et in articul. de-
bent esse ista duo occultum deitatis. et misteriu huma-
nitatis. de reliquis. vij. cōcernentibus humanitatē ha-
bes hic in glo. In alijs vero. vij. p̄cernentibus diuini-
tatem. p̄mū p̄cernit diuinam essentiam dum d̄r in sin-
gulari credo in deū in h̄ eū debemus recognoscere di-
uinam esse essentiā et unicam substantiam. Tres vero
sequentes respiciunt p̄sonas ip̄ius trinitatis dum d̄r.
Credo in patrem. Item et in filium. Item et in spiritū
sanctum. reliq̄ vero tres p̄cernūt op̄atōnes ip̄ius trini-
tatis quaz p̄ma p̄sistit in collatōne nature. i. in ip̄a cre-
atōne dum d̄r. Creatorem celī et terre. sc̄da consistit in
collatōne gratie dum dicit Catholicam sanctorū p̄mu-
nionem remissionem peccatorum. Tercia p̄sistit in col-
latōne glorie dum in fine d̄r. Carnis resurrectionem. et
vitam eternam. et ex his iunctis illis enumeratis i glo.
habent. xij. arti. vij. p̄cernentes diuinitatē. et. vij. hu-
manitatem. Dicentes vero q̄ sunt. xij. articuli. dicunt
q̄ arti. p̄cernentes p̄sonas trinitatis nō sunt tres sed q̄
faciunt vnū articulū. vt Credo in patrē et filiū et spiri-
tū sanctum. et sic remanēt. xij. p̄cernentes diuinitatē
et sex hūanitatē. et dicūt q̄ incarnatio et natiuitas faciūt
vnū arti. et sic faciūt sex q̄ nō p̄cedit fm rōez s̄ dictā.
Item vt numerus sit p̄pletus diuidūt articulū collatō-
nis glorie vt carnis resurrectionem et vitam eternā. sed
p̄cedēs op̄i. vid̄r verior et maḡ euacuat misteriu fidei

Explicite p. 22

Explicite p. 22

Circa sc̄dm p̄ncipaliter examinandū. s. quid est sci-
re explicite et qd implicite. dicendū fm doc. q̄ explici-
te est scire explicare articulos fidei distinguere et defen-
dere. Implicite vero est credere fm q̄ ecc. credit ita q̄
suā fidem submittit fidei ecclesie et int̄m valet hec fidel-
laicis q̄ si rōne naturalis motus credant patrem ma-
iorem filio vel aliter errent nō p̄pter h̄ sunt heretici qz
non est illa fides eoz sed fides eccie cui se submittant
et h̄ verum dūmodo p̄tinaciter nō defendant errorem
suū. ad h̄. s. damnam. J. e. in si. et. c. hec est fides. xxiij.
q. i. Et aduerte sc̄dm Inno. qz sc̄dm diuersitatē hoim
quedā dat mensura credendi et sciendi. nam laici adol-
ti debēt credere vnum esse deum remuneratōre omnū
et credere articulos fidei implicite h̄c mēsurā debēt

excedere clerici habētes curā animaz. debent eū scire
articulos fidei explicite. xxxvij. di. c. i. et. ij. Epi vero
debent plus scire vt omni poscenti reddant rātionem.
xxxvi. di. s. ecce. xxxvij. di. omnes psallentes. etiaz de
liberato cōsilio si oportuerit et habito cōsilio cū sapi-
entibus. Clerici vero inferioribus qui nō habent ex-
pensas vt p̄ntintendere studio et habere magistros s̄
pprijs manibus sibi victum querūt vid̄r sufficere fm
Inno. si credant implicite sicut et laici. debēt n̄ aliqd
plus scire de sacramentō altaris i quo quotidie vsant
sed si h̄nt expensas tunc peccāt si non instant. vt plus
sciant q̄ laici. vñ sacerdos in foro penitentie debz per-
scrutari quare non p̄fecerūt in cognitōne fidei an prop-
ter grossitatem ingenij. an p̄pter defectum expensarū
an qz p̄tulerunt cognitōni alia bona opa. puta qz intē
debant paup̄ibus. nam licet ob hanc causam impone-
p̄mittere hanc cognitōnem fidei. Item et scientiā in-
ris p̄nt p̄ferre cognitōnem fidei si addiscant vt defen-
dant paupes in iudicio qz h̄est pietatis opus non in
debent ita illam p̄ferre quominus p̄ficiant etiam i co-
gnitōne fidei modo p̄dicto. Laicos vero h̄ntes talentū
ingenij nō putat Inno. peccare si non insistūt co-
gnitōni fidei qz ad h̄ non versat eoz p̄fessio. sc̄da eniz
est qz talentū ingenij non abscondūt in terra. et p̄dicta
p̄cedant quo ad peccatū incurrendum. sed quo ad h̄
vt qz iudicet hereticus non vid̄r differentia qz clericus
etiam l̄rat̄e errans in articulis fidei nō est hereticus
si p̄tinaciter non defendit suū errorem maxime si cre-
dit ecclesiam sic tenere vt in p̄all. c. damnam. r. c. hec
est fides p̄alle. quod h̄o.

Sp

deum

Non solz sum
Armiter. marī s̄ p̄q̄ sū-
ma d̄uiditur in duas ptes p̄i-
cipales. sc̄da ibi vna v̄ro p̄ri-
ma tractat de summa trinitate
et eius opibus de fide catholi-
ca et articulis fidei. Sc̄da par-

p̄ncipalis tractat de sacramētis et p̄io de sacramento
eucharistie interserens de sacramento ordinis. sc̄do de
sacramento baptismi ibi sacramentū. tercio de sacramento
p̄nie. ibi et si post. q̄rto de sacramento p̄iugij ibi nō solū
Nō primo qualis dz esse fides debet eū esse fir-
ma. est eū firmitas animi p̄stantia qz apprehensioe ita
quis inheret vt aliquo impulsu ab eo euelli non possit
vnde non est vera fides vbi est titubatio sed debet ho-
mo esse constans et firmus in credendo. nam dubius
in fide indicatur infidelis. vt in. ca. i. de hereti. Item
debet esse simplex quia debet quis credere sine plica.
non autem aliquid addere de suo vel distinguere. sed
simpliciter credere sicut credit ecclesia catholica.
Secundo collige ibi confitemur. quod quis

Ado Dr. p. 22

Simplex

potest cōfiteri nō solum ea de quibus habet veraz sciē
 tiam et cognitōnem sed etiam ea que firmiter credit sic
 etiam patet in positōnibus ad quas quis rēdet p ver
 bum credit vt in. c. h. de cōfess. li. vi. et qd ibi nō. p. gl.
 et in. c. cum cāni. de iura. cāni. et. l. h. l. e. p. Anno. i. c.
 ex lris. de iureiur. ¶ Nō q vnus solus est verus de
 et dī verus ad differentiam fictoz fm gl. vnde vt dicit
 bea. Tho. in cōmento hui? si. ideo deus dī verus. qd
 essentia et naturaliter est deus. Alij vero dicuntur
 dī seu dei per adaptōem seu p nūcupatōnem vel etiā
 nitatis ptiicipatōnem. vt psal. lxxxv. ego dixi dī. nō enī
 sunt veri dei sed dicuntur dei p adoptōnem qz boni in
 dicantur filij dei vt ibi sequit et filij excelsi omnes rē.
 Quidā vero dicunt dei fm opī. erantū. vt psal. lxxxv
 dī coz demonia rē. ¶ Item nō q verus deus ē eter
 nus immens. et in cōmutabilis in cōprehensibilis omī
 potens et ineffabilis et declara vt in gl. Et ex eo q di
 cit ineffabilis patet qz deus seu essentia diuina non pō
 ostendi nec demonstrari per aliquam sil. tadinem nam
 fm pīm pīncipiū qd est deus nō est pceptum sub ge
 nere nec sub diffinitōne nec subiacet demonstratōi ex p
 te qualitatis quantitatis quotitatis vbi et qn et mot
 nec est aliquod sibi sile nsc cōmunicans nec cōtrarium
 vnde nō pōt assimilari alicui creature licet aliqn h fiat
 ad eruditōnem simplicium attingere tñ non possūmus
 qz nō potest dari tanta sil. itudo inter creatorē et creatu
 ram qn maior dissimilitudo sit denotanda. Ideo dice
 bat Aristo. qz prima causa est superior narratōne ideo
 deficiunt lingue in eius narratōe. nam rem quamlibet
 ostendā? per causas vt dixi. s. in prima glo. pbe. sed
 deus non habet causas qz est prima causa causans et
 nō causatus. et ideo vere deus demonstrari nō pōt lz ali
 qn demonstramus per creatā et causata ab eo sed hec nō
 est vera cognitō. ¶ Nō q essentia diuina est insepa
 rabilis respectu substantie sed respectu personaz est di
 stincta qd clarius pbatur. i. in vli. hec sancta trinitas.
 vñ pater et filius et spū sanctus. vñam habet substan
 tiam vñā naturā et essentiam indiuisibilem sed psonę
 sunt discrete qz pater non est filius neqz filius pater et
 dicant theologī qz respectu substantie trinitatis nullū
 exemplū satis idoneū in creaturis repiri potest ¶ Item
 collige qz pater a nullo pcessit filius vero a patre nat
 est ab eterno tñ spū sanctus p inspiratōnem pcessit ab
 vtroqz qd est cōtra Grecos dicentes spū sanctū tan
 tū pcedere a patre de quo clarius in. c. i. j. e. ti. li. vi.

¶ Nō in verbo vñū. qz omnīū creatorz visibiliū et in
 sibilium spūalium et tpalium deus est pīncipiū. qd
 est cōtra multos hereticos. ¶ Item collige qz deus si
 mul ab initio tempis condidit omnia de quo dicit vt in
 glo. ¶ Itē qz creatura angelica et mūdāna. i. bruta fuit p
 mo creatā qz humana. pmo enī creati fuerūt angeli et

alia aialia bruta qz homo et rōnem. ¶ dicam. ¶ Item nō
 q angelus habet naturā spūalem tñ non cū hēt coz
 pus sicut hoies habet. Alia vero aialia bruta cōsistūt
 ex corpibus tñ sine anima. homo vero tenet medius
 inter angelos et aialia bruta qz cum angelis ptiicipat
 respectu anime rōnalis. cū brutis ptiicipat respectu coz
 poris seu anime sensitue. vñ dicendum qz homo ptiici
 pat de omnibus nam habet esse cū lapidibus et vine
 cum plantis et sentire cum brutis et intelligere cū an
 gelis. ¶ Nō q demones fuerūt creati boni sed per se
 abutendo libero arbitrio facti sunt mali. Et ex h collige
 qz angeli habent liberū arbitriū sed vt dicit gl. in
 gu. in. c. q. epō. pxiij. di. angelus demon et homo ha
 bent liberū arbitriū. Angelus semper nūit ad bonū
 et meret. dyabolus semp ad malū et id quotidie fit pe
 ior. homo nūit piter ad vtrunqz. ¶ Nō q demones
 peccauerūt p se. i. sine alicuius suggestione. id nō habet
 remediū sicut homo q peccauit suggestione dyaboli.
 Et ex h et ex tex. collige differentia inter peccatū hois
 et demonis. ¶ Nō in v. hec sancta. qz deus tribuit le
 gem generi humano p moysen et alios pphetas. ex h
 colligit qz qd per aliū possit docere nō tñ p alium ad
 discere p qd arguit Hoffre. cōtra nobiles et delicatos
 mittentes repetitores ad scolas ipsi vero iacent in le
 cro. sunt enī qdam que sic regunt opam psonalem qz
 p aliū explicari nō pōt ad h. l. inter artifices. ff. de lo
 et. c. si. de offi. de ele. et p illa iura et silia. Bar. brix. te
 nuit in qstione dīscali quā vide in regula qui p alium
 de re. it. in mercā. qz doctor q. pmissit scolari? legere
 p annū nō pōt eis inuitis alium substituere etiam eque
 idoneū. Et vero in. l. i. l. de cadu. tol. t. z cōtrariū et vñ
 de plenius p Jo. an. in palle. regula. Bar. in. l. nemo.
 est. ff. de vno. re. t. z qz si doctor erat solitus sepe substi
 tuere ex causa videt tacite actum vt possit substituere et
 sic cōtractus recipiat interpretatōem ex cōditōne psonę
 qd nō. facit lex excepto. l. loca. ¶ Itē si erat cōsuetudo
 in studio vt possit quis alium substituere qz hoc vide
 tur tacite actum. ar. in. l. q. si nolit. §. qz assidua. ff. de
 edi. edict. qd etiam nō. vt cōsuetā intelligant in cōtra
 ctibus. facit. l. cum quid. ff. si cer. pe. et. l. si. l. de fide
 iuss. et. c. ppter sterilitatē. et qd ibi nō. de loca. his ve
 ro cessantibus tenet qz non possit substituere nisi eque
 bonam. et in contractu hoc fuerat expresse actum qd
 nō. bene facit. l. inter artifices palle. magna tamē est
 differentia inter doc. nam si vnus habet eandem peritiam
 respectu discipline forte non habet peritiam docē
 di et ipsam disciplinam tradendi. ¶ Item nō q acc
 incarnationis fuit explicatus communiter a tota trini
 tate filius tamen solummodo fuit incarnatus et pone
 exemplum in se vestiente duobus adiuantibus.
 nam omnes vestierunt. sed vnus remanet vestitus.

Angelus

¶ Item
 ¶ Nō q vnus solus est verus deus
 et dī verus ad differentiam fictoz fm gl. vnde vt dicit
 bea. Tho. in cōmento hui? si. ideo deus dī verus. qd
 essentia et naturaliter est deus. Alij vero dicuntur
 dī seu dei per adaptōem seu p nūcupatōnem vel etiā
 nitatis ptiicipatōnem. vt psal. lxxxv. ego dixi dī. nō enī
 sunt veri dei sed dicuntur dei p adoptōnem qz boni in
 dicantur filij dei vt ibi sequit et filij excelsi omnes rē.
 Quidā vero dicunt dei fm opī. erantū. vt psal. lxxxv
 dī coz demonia rē. ¶ Item nō q verus deus ē eter
 nus immens. et in cōmutabilis in cōprehensibilis omī
 potens et ineffabilis et declara vt in gl. Et ex eo q di
 cit ineffabilis patet qz deus seu essentia diuina non pō
 ostendi nec demonstrari per aliquam sil. tadinem nam
 fm pīm pīncipiū qd est deus nō est pceptum sub ge
 nere nec sub diffinitōne nec subiacet demonstratōi ex p
 te qualitatis quantitatis quotitatis vbi et qn et mot
 nec est aliquod sibi sile nsc cōmunicans nec cōtrarium
 vnde nō pōt assimilari alicui creature licet aliqn h fiat
 ad eruditōnem simplicium attingere tñ non possūmus
 qz nō potest dari tanta sil. itudo inter creatorē et creatu
 ram qn maior dissimilitudo sit denotanda. Ideo dice
 bat Aristo. qz prima causa est superior narratōne ideo
 deficiunt lingue in eius narratōe. nam rem quamlibet
 ostendā? per causas vt dixi. s. in prima glo. pbe. sed
 deus non habet causas qz est prima causa causans et
 nō causatus. et ideo vere deus demonstrari nō pōt lz ali
 qn demonstramus per creatā et causata ab eo sed hec nō
 est vera cognitō. ¶ Nō q essentia diuina est insepa
 rabilis respectu substantie sed respectu personaz est di
 stincta qd clarius pbatur. i. in vli. hec sancta trinitas.
 vñ pater et filius et spū sanctus. vñam habet substan
 tiam vñā naturā et essentiam indiuisibilem sed psonę
 sunt discrete qz pater non est filius neqz filius pater et
 dicant theologī qz respectu substantie trinitatis nullū
 exemplū satis idoneū in creaturis repiri potest ¶ Item
 collige qz pater a nullo pcessit filius vero a patre nat
 est ab eterno tñ spū sanctus p inspiratōnem pcessit ab
 vtroqz qd est cōtra Grecos dicentes spū sanctū tan
 tū pcedere a patre de quo clarius in. c. i. j. e. ti. li. vi.

¶ Nō q vnus solus est verus deus

¶ Nō q vnus solus est verus deus

¶ Nō q vnus solus est verus deus

Deus pater

Deus pater

Deus pater

vide ppter opa inseparabilia trinitatis actus fuit expli-
catus ab omnibus. filius in solus fuit incarnatus et di-
citur conceptus ex spu sancto vt .f. sequit. Qualiter au-
tem fuerat conceptus ex spiritu sancto doctores hic ali-
ter non declarant sed dicendū q̄ ideo fuit pceptus de
spu sancto qz sicut membra hoīs formāt ab utero ma-
tris ex semine humano. ita membra chrisi sine semine
fuerunt formata ex spu sancto. et sic exponunt theologi
qd̄ nō. Item collige qz chrisus fuit verus deus et ve-
rus homo fuit em̄. ppositus ex duabus naturis ex diu-
na. s. et humana habuit em̄ diuinitatem in se et etiā ve-
ram humanitatem. qz habuit veram carnē humanam
et verā animā ratiōnabilem et intellectuāle in formantes
corpus humanū sicut habent ceteri hoīes. pcor. c. cū
chrisus. de hereti. et inquantū homo erat passibilis et
mortalis. vñ poterat pati omnes penalitates seu pas-
siones quas homo pati posset. vñ inquantū homo pas-
sus fuit famem et sitim et acerrimā penā i cruce et timu-
it mortem quā quilibet homo naturaliter timet vñ ro-
ganit patrem vt transferret a se illam mortem acerbam
et hoc inquantū homo. naturaliter em̄ homo timet nec
potest timore expellere rōne. vide tex. cum gl. in. c. no-
lite timere. xi. q. iij. Item erat mortalis vñ nisi expi-
rasset in cruce defecisset seu. o sicut et quilibet homo de-
ficeret sed post resurrectionē illa caro quā assumpserat nō
fuit amplius passibilis qz fuit glorificata. et q̄tuor sūt
dotes glorificatiōis carnis. dotat em̄ caro agilitate sub-
tilitate claritate et impassibilitate. Ex his quattuor do-
tibus dotabit corpus cuiuscunqz hoīs adaptari beatā
gloriam qz post glorificatiōem nō poterunt amplius
pati corpora vñ non morientur amplius et quare hoīes re-
surgent cum corporibus. vide gl. in de. i. c. ti. Nō ibi
cum suis ppijs corpib? rē. ar. q. post resurrectionē lin-
gue loquent de quo p glo. in. c. si. quis diacon? i. di.
et hec colligunt vsqz ad. s. vna. Unde pmo expe-
diam istā prem. Oppo. ptra tex. in q̄tum dicit demo-
nes adeo bonos esse creatos obstat em̄. c. i. xvi. q. ij. et
de peni. di. ij. c. pncipuz. vbi dicit qz demon nequius
habere caritatem. So. dicit doc. qz demon nō habuit
illam caritatem que deserit non p̄t f̄ aliam caritatē ha-
buit. vñ fuerunt demones creati in statu inscentie et ha-
buerunt liberū arbitriū et p se facti sunt mali Secūdo
quero quale est istud pncipiū quod est creator omniū
rē. So. h pncipiū est causans nō causatū et qz vnus
sit pncipiū patet ex eo qz alias iretur in infinitū. nam
vbi ponimus creatum ponimus et creatorē et sic irem?
in infinitum oportet ergo necessario fateri qz vnus sit
pncipiū a quo oīa dependent nec cepit deus esse.
qz si cepisset oportet qz exiuit de potestate essendi ad
actum f̄ alius eum nō eduxit p supra dicta. nec seipm
qz fm hoc precessisset suū esse vel seipsum qd̄ est intel-

et sunt quodammodo...

et erat...

Deus...

omni...

ligibile. et qd̄ vnus sit pncipiū et nō plura pbatur
scdm̄ doc. nam si ponimus plura pncipia aut sūt pcor-
dia aut nō sūt pcordia si nō concordia tūc creatū vñ
us destrueret creatum alterius. ex quo habent p̄trarias
et oppositam naturam. Si vero sūt pcordia aut vnus
pfectum et aliud minus pfectum et tunc minus pfectū
pduceret opus impfectum qd̄ est cōtra id qd̄ habet.
Dei. i. ibi et erūt oīa valde bona. Si vero vnusqz est
pfectum aut sunt equalia aut inequalia. si equalia alte-
rum sup̄flueret. si inequalia ergo alterum nō esset om-
nipotens. Tercio querit quare homo fuit creatus
post mundanā seu brutam naturā cū homo post ange-
los sit nobilissima creatura. So. dicit Aug. h factū fa-
isse ne homo sumeret causam sup̄bie ex ordine primo
geniture nam cum homo fuerit creatus ad imaginem
dei quo ad p̄prietates anime et ad similitudinem quo
ad gratuita. i. ad vtutes poterat ex hoc angari cā sup-
bie vñ de homo primo fuit formatus ex limo terre ex
agro damasceno et postea fuit translatus in paradysū
ad ostendendū qz esse paradisi nō esset ex natura f̄ ex g-
tia. Secūdo rō p̄t assignari qz cū homo deberet p̄ferri
ceteris creaturis. ideo equū fuit illas primo creati. vel
tercio oportet qz primo deus extrema ad h̄ vtpostea
detur mixtum seu mediū. In glo. in v. simplex ibi
nunqz p̄ extranea verba nō glo. ptra loquentes ita ob-
scure qz nec se intelligit nec ab alijs itelligi p̄t niten-
tes mutarēba iuris declaris in obscura debent oīa
p̄ferri per verba v̄sitata et nō per extranea seu mḡalia
In gl. in v. s. l. in si. idē nō. xxxv. di. sexto die. in p-
ma gl. et dicit Abb. h qz sil̄ creauit oīa i materiam for-
mi que cū diez distinctiōe deduxit in formā vt in con-
trario. In glo. in v. demones. ibi interpretat sc̄ias vt
fm aliquos. i. deorsum rucunt sic gerat in noie quod
habet in voluntate. nā nitit hoīes quos seducit deorsū
ruere nō aut qd̄monet sursum ascendē iuxta illud euan-
gelij. si filius dei es mitte te deorsum. In glo. si.
hec glo. sentit vnū p̄trariū et nō p̄fecte soluit nam vidz
qz ex bono pcedat malū qz angelus in se erat bon? vt
in l̄a et postmodū effect? est malus. gl. dicit h esse fal-
sum qd̄ ex bono pcedat malū qz angel? peccauit p se
f̄ h nō vidz solvere p̄trariū f̄ pot? corroborare. nam
si peccauit p se ergo malū. pcessit ex bono. ideo dicen-
dū qz demon nō est effectus malus ex diuina disposi-
tōne sed abutendo libero arbitrio sibi collato p deum
et illud arbitrium de se non erat malum. In glo. in
v. suggestione. ibi non debeat teneri de hoc an ex cō-
silio quis teneatur dic vt plene per glo. et Dy. in regu-
la nullus ex consilio. de re. in. li. vi. et nota bene glo.
qz demon non meretur sed demeretur. et efficitur pe-
ior dum seminat mala in cordibus hominum hoc ta-
men facit ex inuidia quia inuidet qz homo creatus ex

Ita...

Deus...

de...

Deus...

Deus...

lino terre tenent caritatem qua ipse retinere nequirit ut
 est rex. cum glo. in. c. v. s. xvi. q. ij. demon enim natus
 facit bonum sed vitat libero arbitrio ad malum et quoti
 die demeretur et efficitur peior ut no. glo. in. c. q. epus
 xxij. di. In glo. in. v. dispositio in. fi. vel die alie
 fm hosti. q. creato. Adaz ad imaginem dei. xxxij. q. v.
 hoc imago. et in statu virili. de peni. di. ij. ad romanos
 et sua formata ex eius latere. xxxij. q. v. muliere. deus
 eis precepit. Rescite et multiplicamini et repli
 teterra et ex eis descendimus fm carnalem concupiscentiam
 excepto iesu. Adam enim fuit creatus sine homine
 et femina. Eva fuit formata sine femina ex latere hois
 es vixerunt iure naturali. et h ius naturale erat duplex.
 na quoddam erat ius naturale rationale qd tm ptinebat
 ad hoies et ptinebatur in illis duobus preceptis de qui
 bus in glo. erat etia ius naturale pmune oibus anima
 tibus qz monebant hoies ex instinctu nature sicut et ce
 tera bruta ad pcreationem liberor et ad educandem et
 similia ut habet. i. di. ius naturale. et h iure naturali
 regebantur etiam post eiectionem de paradiso postmod
 incipientibus crescere hoibus habuit locum illud qd
 canqz calcaverit pes tuus tuus erit. insti. de re. di. i. s. fe
 re. habuitqz locum ius gentium scdm qd disti et sunt
 regiones obligatones servitutes inducte et sila. i. di.
 ius gentium. Et his iuribus vixerunt vsqz ad tempus
 quo data fuit lex moysi et sic ante legem moysi habui
 mus tres leges. nam fuit ius naturale rationale et ius na
 turale pmune. et ius gentium. postmodu repleto hoibus
 mundo multiplicata fuerunt cetera et p psequens
 necessarium fuit ut lex daret hoibus et em anant lex
 mosaica. Item et pphetica ut. i. di. humanu genus. in
 fi. Saroncus rex fuit pmus qui legem constituit et quis
 secundus et quis tertius. et deinceps vide. vij. di. fine
 runt. Note aut leges emanaverunt a Constantino im
 peratore et successoribus. Et breuiter concludere qz tota
 sapientia civilis consistit hodie in. i. libris pandectarum
 atqz. ff. in. iij. libris instonuz. i. xij. libris. Codic. in
 ix. collationibus ant. et in li. feudoz. et sic in isto tempe
 habuimus tres leges. legem. s. mosaicam. ppheticam
 et civilem. et tempe gratie. i. post aduentu christi ema
 nanit lex euangelica. Item dicta aplorum in quibus
 consistit nouum testamentu. et ex veteri et nouo consistit
 theologia que regit animas et religiosos in pempla
 tione viuentes. Sapientia vero civilis regit secula
 res sine laicos. vñ clerici seculares egebant scientia ut
 regerentur spualia et temporalia. ideo emanauit scientia
 canonica que pposita est ex theologia et sapientia civilis
 et sic tempe gratie habuimus tres leges. ut est lex eu
 gelica apostolica et scientia canonica habemus ergo
 ex predictis tria tempe et. ix. leges. et ex predictis ha
 bes ordinem cuiuslibet legis etc.

Forma ad

De legibus

De iure

De iure

Vna vero Nota ex hac scda pte qz vnica est ec
 clesia vniuersalis licet habeat plu
 ra membra. vnde oes ecclesie pticulares sunt membra
 ecclesie vniuersalis que consistit in collectioe fidelium
 vt in. c. j. p. p. sicut ex vna arbore multi ramusculi p
 cedunt et ex vno corpe multa membra. ad h. vñ. q. i.
 nouatianus. et hec est illa ecclesia que errare no potest
 .i. collectio omniu fidelium nec potest deficere qz de ora
 nit p ecclesia. xxij. q. i. loquit. Secundo collige qz
 sub speciebus panis et vini in sacramento altaris vera
 ceter ptinentur verum corpus et sanguis christi. vñ est
 ibi illud corpus verum qd assumpsit ex beata virgine
 et h vult dicere litera dum dicit h inductum ad pficie
 dum misterium vnitatis vt accipiamus de suo. id est.
 de sua carne. quam ipse assumpsit de nostra. i. de bea
 ta virgine maria. Item no qz hoc sacramentu eucha
 ristie no pt pficere nisi sacerdos h em pmisit deus tan
 tum sacerdotibus dum dixit aplis h facite in mea co
 memorandem. et ex h dicit glo. no. qz etiam non posset
 papa pmittere no sacerdoti h pficiat corpus christi in
 e. puenit. xcy. di. non em potest papa aliquid ante pra
 re contra dispoem diuinam. xxy. q. v. sunt quida. Et
 no qz sacerdos pficiens debet esse rite ordinatus et dic
 rite. i. fm solennitates eccie. nam v. rite denotat solennita
 tem et recte cam vt no. glo. in. l. ij. ff. de inoffi. testa. n
 em sufficit dicere sibi pbriter nisi sit ordinatus fm solenni
 tates eccie. No ibi fm claus ecclesie. ar. qz due snt
 claus ec. et dicit qd qz vna est ptatis. altera vero sci
 entie. qz ois esse discretus hns exercitiu claus. Alij di
 cunt qz vnica est claus. s. potestatis. h requirit alia cla
 us ad exercitiu. et p h. c. tanta est claus. de excef. pla.
 vbi de ea fit mentio in singulari. Alij dicunt qz vna e
 claus in foro ptentioso alia in priali. et vide qd no.
 xx. di. in pn. et. xxi. di. s. i. No ibi quas ipse pcessit
 aplie etc. qz ptas ligandi et soluendi fuit collata omni
 bus aplis no tm petro. dignitas vo potestatis fuit col
 lata soli petro. et vide bo. rex. cu glo. xxi. di. in nouo.
 Et no qz largo sumpto vocabulo sacerdotis dicantur
 successores apostolor vt colligitur ibi eorumqz succes
 sores. na loqz ibi de pbrs qz refert ad id qd. o. dixe
 rat qz sol' sacerdos potat et vide gl. no. i. c. videtes. xij. q.
 i. que dicit qz epi dicunt successores aplor respectu ei
 gnitatis. religiosi respectu abdicatons pph. Secula
 res clerici respectu administratons sacramentoz et a
 ista tria fuerunt in aplis. hodie vero sunt in triplici sta
 tu eccie qd no. vñ qz liber sacerdos incotinenti auz sordi
 natur habet ptatem ligandi et soluendi. sed illa est li
 gata vnde non habet illa in actu ex quo populus non
 est sibi pmittus sed ois incotinenti habebat in habitu
 et in actu quia non erant distinte parrochie. xij. q. i.
 c. xvi. q. i. s. ecce. Nota in verbo sacramentum.

De sacramento eucharistie

De claus eccie

De iure

Effectus bapt

Effectus bapt

q̄ baptismus collatus in forma ecclesie p̄dest tā p̄m
 lis q̄ adultis. r̄ nō q̄ maximis. est defectus baptisimī
 nam tollit peccatū originale. Item actuale. adeo q̄ etiā
 pena dimittit vñ si in cōtinenti decederet baptizatus n̄
 sentiret penam etiam purgatorij. de peni. di. viij. c. si. r̄
 in hoc baptismus est generalior et magis necessarius
 q̄ penitentia et cō: pus christi quia p̄ confessionem re
 mittuntur peccata nō respectu pene q̄ si quis hic non
 p̄ficiat penitentiam patiet penā in purgatorio. xxv. di.
 qualis. vide glo. in. c. sup. eo. de rap. Item p̄ corpus
 christi tantum omittuntur peccata venalia vt nō. i. q̄.
 i. interrogo. sed p̄ baptismū remittuntur peccata et pena
 peccati et vide p̄ glo. xxxij. di. §. verum. et ideo prop̄
 necessitatem huius sacramenti potest a quocunq̄ reci
 pi in necessitate et nō duos effectus baptismi. primo
 tollit peccata modo p̄dicto. sc̄do p̄parat hominē vt nō
 possit cadere quominus repetatur p̄ p̄niam Ultimo
 nota q̄ nō solū virgines et p̄tinentes possunt puenire
 ad beatitudinem s̄ etiā p̄ugati p̄ fidem rectam r̄ opi
 nionem bonā et sic nō sufficit fides sine opibus. Quis
 aut̄ plus mereat an laicus honeste viuens i p̄ugio an
 clericus etiā honeste viuēs vide glo. nō. in. de. de. re
 li. et. vene. san. In glo. in. v. vna. ibi p̄ duas naturas
 r̄. hec glo. obscure loquitur adeo q̄ Bern. glossator hui
 us compilatōnis interrogatus quid vellet hec glo. re
 spondit se ignorare s̄ eaz posuerat. put inuenerat et sic
 hec glo. non fuit Bern. s̄ alterius antiq̄ glossatoris licet
 Bern. eam posuerit in h̄ volumine. Alij intelligūt et
 nō bene diuersimode. Jo. an. dicit q̄ inclusio facta i ar
 cha noe p̄ quam fuit saluatam genus humanū habuit
 designare inclusionem diuinitatis r̄ hūanitatē p̄ quam
 fuit saluatam genus humanū. et dum glo. dicit p̄ du
 as naturas exponit. s̄ ligni r̄ aque q̄ in saluatōne hu
 mane nature fuit lignū. s̄. archa noe confecta ex ligno et
 aq̄ qua regebat. Et dū gl. subiicit quo ad opi. et verita
 tem iō sic dicit q̄ multi sancti vt Ambrosi. r̄ alij h̄ opi
 nati sunt et ita etiā fuit veritas vt postea patuit. In
 glo. in. v. impassibilis. i. si. et p̄ historiā q̄ habetur in. c.
 alle. in. glo. intelliges h̄anc figurādo p̄ ysaac diuinitatē
 p̄ arietem humanitatē. In glo. in. v. sub speciebus
 in. si. et vide glo. in. c. forte. de. p̄. di. ij. que ponit mul
 tas alias causas. In glo. si. ibi nō expedit hominī
 r̄. et sic vult glo. q̄ non est vtile hominī accipere vxorē
 et hoc p̄pter onera matrimonij. sed alio respectu est
 vtile. s̄. p̄pter fornicatōnem cuitandam vt sic euitet ma
 ius malum h̄inc Aristō. cōsultus a quodam adolecē
 te an expedit nubere. r̄ dicit cū penitentia actuz quod
 cunq̄ fecerit vult dicere esse durum cōtrahere matri
 moniū p̄pter onera matrimonij et q̄ impedit cōtem
 platōem Item dux est nō p̄trahere. p̄pter stimulū car
 nis. et iō dicebat illū p̄niam actuz q̄cunq̄ fecerit q̄
 nō. Abbas.

Effectus bapt

Amniamus.

Pater et filius r̄ spi
 ritus sanctus vera vnio
 ne nō collectiua s̄ silitudinaria sunt vna cōn
 tia substantia seu natura. q̄ substantia non est ḡians nec
 genita nec p̄cedens q̄ illi h̄c nō attribuant substanti
 e s̄ p̄sonis. nec p̄ h̄ in trinitate p̄cludit quaternitas.
 Cōtrariū sentientes vt heretici sunt cōsenti nisi ab errore
 respiscat et correctōni aplice sedes se supponat. h̄. d.
 Et diuidit i duas p̄tes p̄ncipales. In p̄ma reprobat
 doctrinā abbatis Joachini. In sc̄da ibi reprobat
 damnat illam almerici. Prima pars facit quinq̄. pri
 mo reprobat opi. ipsius Joachini p̄tra meḡm senten
 tiāz quā p̄sequit exp̄mendo motiua et rōnes ipsius. se
 cunda ibi nos aut̄ approbat r̄ p̄bat sniam meḡm quam
 damnabat Joachinus. tertia ibi cū ergo. r̄idet aut̄
 qua p̄ncipalit̄ mouebat Joachinus. q̄ta ibi si q̄ dā
 nat tenētes opi. Joachini. q̄ta ibi nullo p̄testat pro
 mōitio eni p̄fuit Joachin. Nō p̄mo q̄ verba dā
 namus et reprobamus ponūt hic vt diuersi. et dic q̄
 p̄prie damnare est r̄ sine remedio subleuandi tormen
 tis seu ignominie sp̄ialiter deputare. Reprobare vero ē
 rem h̄nibus euidentibus r̄a face. vel ponūt ad ma
 iorem exaggeratōem seu aggranatōem s̄ p̄p̄ū est sub
 tilius Sc̄do collige verā et catholicam opi. circa es
 sentiā trinitatis. Est em̄ vnica et vera essentia substantia
 seu natura. vñ pater non habet substantiā s̄ p̄tā
 a filio nec filius a p̄re nec sp̄s sanctus a p̄re et filio nec
 per h̄ p̄cludit quaternitas q̄ quēbet illaz p̄sonarū
 est illa summa essentia substantia seu natura. vñ p̄sone
 nō d̄nt. s̄ h̄ nec s̄ h̄ differat a p̄sonis. pone exemp
 lum in igne seu in luine in quo tria repuntur. videlicet
 splendor ignis et calor. et licet vnicum sūt lumen diuer
 simode t̄ opant illa tria. nam igni attribuit v̄sio. splē
 doxi illuminatio. calore calefacio. sic pater filius et sp̄s
 sanctus sunt vna substantia s̄ d̄nt in p̄sonis. ideo legi
 tur q̄ deus apparuit i igne. Nō duos errores istū
 Joachini. p̄mus in eo q̄ cōcludebat. s̄. de. lumbarduz
 meḡm sniaz innuere qualitatem nō em̄ p̄cludebat q̄
 ternitatem q̄ vt dixi in p̄cedenti nōbili illa res summa
 quā ponebat s̄. de. nō est sepata a p̄sonis r̄ sic non cō
 cludit q̄ternitas. Sc̄ds error i eo q̄ dicebat q̄ p̄ et fi
 lius et sp̄s sanctus erāt vnū nō vera vnione s̄ h̄ s̄ col
 lectiua seu silitudinaria vnione sicut r̄ fideles dicūt vnū
 nō v̄a vnione s̄ h̄ s̄ vnione caritatis et eiusdē volunta
 tis q̄ falsissimū est sicut multū caute p̄bat tex. in versi
 nos aut̄. nam filius habuit s̄ h̄az a p̄re vt ipsem et testa
 tus est dum dixit q̄ dedit. mibi p̄ meus mai. i oib̄
 non em̄ possumus dicere q̄ habuit partem substantie
 q̄ substantia diuina est indiuisibilis nec possumus di
 cere q̄ habuit totam ita q̄ p̄r nil sibi retinuerit q̄ fm
 hoc desisset substantia p̄ris. ergo necessario p̄cludendū

Effectus bapt

I De sum. tri. et fide catho.

scientia canonica. habemus ergo ex predictis tria tempora et. leges. et ex predictis habes ordinem cuiuslibet legis etc.

Una vero. No. ex hac scda pte. q. vnica est ecclesia vniuersalis lz ha beat plura membra. vti omnes ecclesie particulares sunt membra ecclesie vniuersalis que consistit in collectione fidelium. vt in. c. i. pri. sicut ex vna arboze multi ramusculi procedunt. et ex vno corpore multa membra. ad hoc. vij. q. i. nouarian. et h est illa ecclesia que errare non pot. i. collectio oim fidelium. nec pot desicere. qz de. ozauit p ecclesia. xxiiij. q. i. loquitur. Scdo collige q sub spibus panis et vini in sacro altaris veraciter continentur vix corpus et sanguis xpi. vnde est ibi illud corp. vix qd assumpit ex bna xgine. et h vult dicere lsa du dicit h idu cu ad pficiendu mysterium vnitatis vt accipiam de suo. et de sua carne qua ipse assumpsit de nra. i. de beata xgine maria. Itē no. q h sacm eucharistie non pot pficere nisi sacerdos. h em omisit de tm sacerdotibus. du dicit apls. h ficate in mea comemoracione. et ex h dicit glo. no. q etia non posset papa comittere non sacerdoti vt pficiat corp. xpi in c. pueit. xcv. di. no em pt papa aliqd attetare ptra dispositioem diuinā. xxv. q. v. sunt quida. qz nora q sacerdos pficiens dz esse rite ordinat. et dic rite. id est fm solēnitates ecclesie. nā verbum rite denotat solēnitatem et recte causam. vt no. glo. in. l. ij. ff. de inoffi. testa. no em sufficit dicere sis pbyter nisi sit ordinat fm solēnitates ecclesie. No. ibi fm clauis ecclesie. ar. q. due sunt clauis ecclesie. et dicit q. vna q vna est potestatis altera no scie. qz dz eē dicitur hīs exercitiū clauis. Alij dicūt q vnica ē clauis. i. potestatis. sed requirit alia clauis ad exercitiū. et p h. c. tanta est clauis. de excels. pla. vbi de ea fit mencio in singlari. Alij dicūt q vna est clauis i foro ptenioso alia in pnsali. et vide qd no. xx. di. i. prin. et. xij. di. s. j. No. ibi qd ipse concessit apls etc. q potestas ligandi et soluendi fuit collata oibus apls non tmi petro. dignitas no pntificat fuit collata soli petro. et vide bo. tex. cu. gl. xij. di. in nouo.

Et no. q largo sumpro vocabulo sacerdotes dicuntur successores aploz vt colligit ibi eoziqz successores. nā loquitur ibi de pbyteris. qz refert ad id qd sup dixerat qd solus sacerdos poterat. et vide glo. no. in. c. videtes. xij. q. j. que dicit q epi dicunt successores aploz respectu dignitatis. religiosi respectu abdicatois ppzij. seculares clerici respectu administratois sacramentoz. oia ista tria fuerūt i apls hodie no sunt in triplici statu eccle. qd no. vñ qlibet sacerdos in continentē cū ordinat hz potestates ligandi et soluendi. sed illa est ligata vno non habet illam in actu ex quo plus non est sibi commissus. sed olim icōtinēti habebat i habitu et i actu. qz non erāt distincte parochie. xij. q. j. c. j. xvj. q. j. s. ecce. No. in verbo sacramētū. q baptismus collat in forma eccle. pdest tam puulis q adultis. et no. q maximus est effectus baptismi. nā tollit pctm originale. Itēz actuale adeo q etia pena dimittit. vnde si incōtinēti decederet baptizatus non sentiret penā etiaz pur

gatorij. de pe. di. vij. c. fi. et in h baptismus est generalior et magis necessarius q penitencia et corpus xpi. qz p pfessionē remittunt peccata non respectu pene. qz si qd hic non pficit pniaz patiet penā i purgatorio. xxv. di. qual. f. vide glo. in. c. sup eo. de rapro. Item p corpus xpi tm remittunt peccata venialia. vt no. j. q. j. iterrogo. sed p baptismū remittunt peccata et pena peccati. et vid p gl. xxij. di. s. verū et ideo ppter necessitatē huius sacramēti pot a qcuqz recipi in necessitate. et no. duos effectus baptismi primo tollit peccata mō p̄dicto. scdo pparat hoiez vt non possit cadere quo min⁹ reparet p penitentiā

Ultimo no. q non solū xgines et continentēs possunt puenire ad beatitudinē sed etiaz coniugati p fidem rectā et opationē bonā. et sic non sufficit fides sine opibus. Quis aut plus mereat an laic⁹ honeste viuens in cōiugio an clericus etiam honeste viuens. vide glo. no. in de. s. de reli. et vene. san. In glo. in. x. vna ibi p duas naturas etc. hec gl. obscure loquitur adeo q Ber. glo. huius cōpilatois iterrogat quid vellet hec glo. respondit se ignorare et cā posuerat put inuenerat. et sic hec glo non fuit Ber. sed alterius antiqui glosatoris. lz Ber. eā posuerit in hoc volumine. Alij intelligunt et non bene diuersimode. Jo. an. dicit q inclusio facta in archa noe p quā fuit saluatū genus humanū habuit designare inclusionē diuinitatis et humanitatis p quā fuit saluatū genus humanū. et dū glo. dicit p duas naturas exponit. f. ligni et aq. quia in saluatione humane nature fuit lignū. f. archa noe confecta ex ligno et aqua qua regebatur. Et dū gl. subiicit q ad opinionē et veritatē. ideo sic dicit q multi sancti vt Ambrosi⁹ et alij hoc opinati sunt. et ita etia fuit veritas vt postea patuit. In glo. in. x. impassibilis. in fi. et p historiā que habet in. c. all. in gl. intelliges hanc figurando p ysaac diuinitatem. p arietē humanitatem. In glo. in. x. sub speciebus. in fi. et vide glo. in. c. forte. de pte. di. ij. q ponit multas alias causas. In glo. fi. ibi non expedit homini etc. et sic vult gl. q non est vtile hoī accipere vxorē. et hoc ppter onera matrimonij. sed alio respectu est vtile. f. propter fornicationē cuitandā vt sic euitet maius malum. hinc Aristoteles p̄sultus a quodā adolescente an expediret nubere. r̄sudit eū p̄niam actuz qd cūqz fecerit. vlt dicē esse durū p̄trahere m̄fimonij p̄p̄ onera m̄fimonij. et qz ipedit p̄tēplatoz Itē durū est non p̄trahere propter stimulum carnis. et id dicebat illum penitentiam actuz quodcunqz fecerit. quod no. Abbas

Amnanius. Pater et filius et spiritus sanctus vera vnione non collectiua seu similitudinaria sunt vna essentia suba seu natura. qz suba non ē generans nec genita nec pcedēs. qz illi act⁹ non attribuunt sube sed psonis. nec p hoc in trinitate concluditur quaternitas. Contrariū sentientes vt herenci sūt cēsendi nisi ab errore respiscāt et correcti omi aplice sedis se supponāt. h. d. Et diuidiur i duas ptes pncipales. In p̄ma reprobat doctrinā abbatis Joachimi. In scda ibi reprobat dānat illaz

almerici. Prima ps facit quos. pmo reprobatur opi-
 nionē ipsius ioachini ptra magistrū sniaz quā pfe-
 quit expmendo monia z rōnes ipsi. scda ibi nos
 aut. approbat z pbat sniam mgi quā dānabat io-
 achinus. tertia ibi cū g. rñder auēn q pncipalit mo-
 uebat ioachin. qra ibi. si qs dānat tenētes opi-
 ioachini. qnta ibi nullo. ptestat p monasterio cui
 pfuit ioachinus. No. pmo q verba dānamus z
 reprobam ponunt h vt diuersa. z dic q pprie dā-
 nare est rem sine remedio subleuadi tormētis seu
 ignominie snialiter deputare. Reprobare dō ē rē
 rōnibus euidentibus reā facere. vel ponuntur ad
 ad maiorē exaggeratiōz seu agguatiōē s pmi ē
 subtilius. Secundo collige veram et catholicā
 opi. circa essentiam trinitatis. Est enim vnica et
 vera essentia substantia seu natura. Unde pater
 non habz substantiā separā a filio. nec filius a patre
 nec spiritussanct⁹ a patre z filio. nec p h pcludit q-
 ternitas. qz qlibet illaz psonaz est illa sūma eēntia
 suba seu natura. vñ psonē nō dñt a suba nec sūmā
 suba differt a psonis. pone exemplū in igne seu in lu-
 mine in q tria repiunt. videlicet splēdor. ignis. z ca-
 lor. z h vnicū sit lumen. vniuersimode tñ opant illa
 tria. nā igni attribuit vñ. splēdori illūinatio. ca-
 lozi calefactio. sic pf z filio z spūssanct⁹ sūt vna sub-
 stantia s dñt in psonis. iō legit q deus apparuit in
 igne. No. duos errores ist⁹ ioachini. pmo in eo
 q pcludebat petrū lōbardū mgi sniaz innuere
 quaternitatem non eniz concludebat quaternita-
 tem. quia vt dixi in pcedēti notabili illa res sum-
 ma quā ponebat pte. nō est separata a psonis. z sic nō
 pcludit qternitas. Secūdus error in eo q dice-
 bat q pf z filio z spūssanct⁹ erāt vnū nō vera vnio-
 ne substantiē s collectiuā seu silitudinaria vnione. si-
 cut z fideles dicūtur vnū nō vera vnioē sube. sed
 vnione charitat⁹ z eiusdē volūtat⁹. qd falsissimū
 est. sicut multū caute pbat ter. in. x. nos aut. nā fi-
 li⁹ habuit subam a pfe vt ipsemet testat⁹ est dñi di-
 xit. qd dedit mihi pf me⁹ maius est oibus. nō eniz
 possum⁹ dicere qd habuit pte sube. qz suba diuina
 ē idiuisibil. nec possum⁹ dicē q habuit totā ita q pf
 nil sibi retinuerit. qz fm h desisset suba pfs. s ne-
 cessario pcludēdū q pf totā subam dedit filio z to-
 tā sibi retinuit. Et q inferi clare q vnica est eēntia
 veracit⁹ pfs z filij z spūssancti. Et pōt poni exēplū
 in lumine accēso aliud lumē accēdere. et i doctore
 plene trāsferente sciam. nā totam transfert z totaz
 retinet. z ex h pfundit secūdus error. Et ex h secū-
 do pcludebat tertiū dū dicebat q nulla res esset q
 foret sūma eēntia. suba seu natura. No. vlti⁹
 duplicē vnionē. nam qdā vera qdā est collectiuā
 vnio sicut multi lapides. Et nō plures auctes hāc
 vltimā vnionē pbātes. z vide de mltiplici vnione
 p Ber. de trino z vno. nā multiplici repit vnio. ē
 eū collectiuā vnio cū multi lapides pstituit vnū
 aceruū Itē pstitutiua cū mltā mēbra pstituit vnū
 corp⁹ z mltē ptes vnū totū. Itē est coniugatiua qua
 marit⁹ z vxor dicunt vna caro. ē itē illa vnio nō ve-
 ra s coniugatiua. z vid gl. in. c. debitū. de biga. dicū-
 tur eū vna caro. qz coniuguntur ad vnā carnē pcre-

anday. Est vnio natūa q ex carne z anima nascit⁹
 vnus hō. nō eū ē homo sine aia vel sine corpe sed
 ex aia z corpe seu ex vnione aie z corpis effici vn⁹
 hō. Est vnio potestatiua qsi homo virtute non in-
 stabilis s pstant sibi mēt nūq vniri. Est vnio pscen-
 tanea cū p charitatē multoz hōim. est cor vnū. Est
 vnio votua cū homo oibus votis adheret deo. ē
 etiam vnio dignatiua qua christus ex limo seu ex
 carne nra assumptus in psonā humanā. In. x.
 nos aut. nō q essentia substantia seu natura trini-
 tatis est incōphensibilis. nō eū pōt cōprehēdi. qz
 hec essentia non fuit creata. z scire est rem per cau-
 sas cognoscere. nec in creaturā pōt repiri sile necesse
 sario pcludēs z rem demōstrans. qz nō pōt tanta
 silitudo notari inter creaturā z creatorē qn maior
 silitudo sit. s vt dixi pōt ad corticē poni exēplū
 in lumine. Itē nō q noia partiuua in masculino
 z feminino genere denotāt distinctionē in psonis
 in neutro dō genere denotāt distinctionē in suba.
 vñ pōt dici q alius est pater ali⁹ ē filio z ali⁹ ē spūss-
 sanct⁹ qz psonē sunt distincte. s nō potest dici q ali-
 ud sit p aliud filius aliud spūssanct⁹. qz nō sunt di-
 uerse sube s eiusdē. Itē collige q filius habuit
 subam a patre ab eterno nō pte s totā. z pater etiā
 sibi retinuit totam. vñ distinguēdi sunt tres modi
 generationis. duo repiunt in humanis tertius in
 diuinis. In pmo modo suba dat pro pte z p par-
 te retinet vt in generatione carnali. nam dñi pf p-
 tem sube z partē sibi retinet. In scdo modo p mo-
 dū refussionis datur tota suba z nil retinet. vt cuz
 aqua cōuertit in glaciē. iuxta illud Abater me ge-
 nuit. mox hignit ipsa ex me. In tertio modo tota
 suba dat z tota retinet. vt i diuinis. z pōt poni ex-
 emplū vt. s. dixi in docēte z in lumie. Itē nō. q di-
 ctio sicut nō semp denotat oimodā silitudinē. Itē
 in. x. siqs collige q defendētes opi. reprobata sūt
 heretici. z dic q grauius peccat defendēs opinionēz
 reprobata q inueniens. qz defendens errat z vlt-
 tra suū errozē prebet alijs audaciā erradi. vide bo-
 nū ter. xxiiij. q. iij. qui alioz. Itē nō. in. x. in nul-
 lo. q delictū plati etiā circa fidem cui nō cōicat capi-
 tulū nō p iudicat ipsi capitulo seu ecclesie. de q ple-
 ne dixi in. c. j. de do. cōtu. No. ibi maxie q h di-
 ctio designat z denotat idēz in casu pno. vñ pprie
 ista dictio maxie stat ppariue ponēs idē i casu pno
 vide glo. in. c. ad abolēdā. de si. pby. z in. c. sacro.
 de sen. ex. an. x. si laudabilis. Itē qsi h dictio ma-
 xime stat ipsope z ponit p m. xij. di. illd. xi. q. iij.
 siqs eps. z vtrobiz repies plures pcor. nā sensus
 hui⁹ ē q delictū ioachini nō dz obesse monaste-
 rio cui⁹ fuit institutor maxie cū ipse scpta corrigēda
 s miserit dispōni sedis aplice. quasi innuat p hāc
 dictionē maxie. q idē ē si nō s misisset se dispōni se-
 dis aplice. qsiq h dictio maxime supabūdat vt in
 auc. de iudi. in pn. z ibi p glo. coll. vj. Et ex h et ex
 ter. no. q dānato auctore vt heretico non dānant
 oia ei⁹ opa. nā tenēdo dictionē maxime pprie pty
 q h ioachin⁹ fuerit heretic⁹ monasteriū tñ cui⁹ fu-
 it ipse institutor nō dānat. z h ideo qz institutio re-
 gularis nō hz auctē ab inuentez s pncipalit a pa-

pa q̄ institutionē approbat. vt in. c. si. de reli. do. et de hac materia dic vt plene no. in. c. fraternitat. d. here. xxxvij. di. si qd veri. et no. h. tex. ibi. i. hac parte etc. Ho. ex sine littere q̄ diabolus appellatur pater mendacij. et dicitur pater quasi parator seu inuentor dum dicitur neq̄q̄ mortemini sed eritis sicut diabolus. iij. et sicut diabolus fuit primus q̄ dixit mendaciū. q̄ncq̄ appellat antiquus hostis. vt in. c. no magno ne de. vel mo. q̄ncq̄ versutus hostis. xvj. q. ij. visis q̄ncq̄ lupus rapax. j. d. ele. ne pro defectu. q̄ncq̄ in p̄ncipio hoim in. c. l. de de. q̄ncq̄ seminaor discordie. vt in de. ad n̄fam. de here. q̄ncq̄ simplr appellat diabolus seu demon. vt. s. in. c. pr. In gl. j. i. h. h. gl. d. clara p. gl. j. i. d. nec genita. In gl. i. d. non em. in si. h. no placet ho. an. et b̄n. vno veritas est qd̄ r̄ndet. j. in. d. cu ergo. et ibi etiā h. tenet glo. et forte hec glo. p̄cessit ex errore sc̄ptor. et h. teneas h. de. et Abb. dicat qd̄ r̄ndet i. d. nos alit. qd̄ no est ver. q̄ ibi p̄bat et approbat opi. de. s. r̄ndet i. d. cu ergo. In glo. in. d. nec genita ibi notionalia. et appellat notionalia fm ho. ag. quia psonas nonificant vt p̄s etiā i declaratōe quā ponit gl. i. si. In ea. glo. ibi teneant adiectiue. etc. et dicenduz q̄ adiectiue d̄r teneri q̄n venit ad q̄lificandum et restringendū vt si dico petr⁹ alb⁹ exciudo ab alio petro albedinē. substantiue teneat q̄n notat h. eē in substantia. vt si dico petr⁹ est qd̄ albū. nō nego in alijs albedinē h. supponā in isto. ita si dico pater est generas b̄n dico. siue teneat h. nomē generas adiectiue seu substantiue. q̄ si teneat adiectiue exciudo generationē a filio et sp̄s̄ancto. si teneat substantiue est vera pp̄o. quia pater est qd̄ generas. et habz in se substantiā in qua est qd̄ generans. si d̄o dico suba diuina est generas. si generas teneat adiectiue est falsa p̄positio. q̄ suba diuina nō est diuisibilz et excludere generatōez a p̄re. si d̄o teneat substantiue vera est p̄positio. q̄ substantia diuina est quid generans quia est ibi pater qui generat. In glo. in. d. flozēst. ibi et si bona essent reprobarent etc. p̄de ra glo. q̄ videt q̄ tex. nā sic monasteriū curioachi nus fuit institutor nō reprobat nec fuisz reprobatū etiā si ioachin⁹ stetit in p̄tinacia. vt colligit ex dictōe marie tenēdo eā pp̄re sicut dixi i no. Itē videt q̄ra tex. in. d. si q̄s. ibi in hac pte etc. h. dic vt p̄dixi q̄ dānant in p̄tiam oia opa auctoris dānant vt si habeat auctoritatē ex auctore dānato. h. p̄nt recipi et defendi sicut recipiunt et defendūt alia bona. nā veritas nō mutat h. auctor reprobat in aliqua pte fuerit eā secur⁹. et dic vt nota. in p̄alle. c. fraternitat. et in. d. c. si qd̄ veri. Rico. Abb.

De constitutionibus. Rica.

Hec Rica p̄t ad p̄cedētia et seq̄ntia sic p̄tinuari. Tractatur⁹ auctor d̄ iure p̄misit de sūma trinitate p̄ sui opis sūdamēto. q̄ vbi fundamētū deficit nihil sup̄edificari p̄t. j. q. j. cū paulus. et q̄ oē ius cōstat ex scripto et nō scripto. insti. de iu. nā. gē. et c. s. cōstat. et. j. di. s. cū itaq̄. Jus autē sc̄ptū ē cert⁹ et nobilit⁹. Itē auctor p̄misit de iure sc̄pto. s. de p̄stitu-

tionib⁹ et postea de iure nō scripto. s. de p̄suetu. Circa Rica p̄ declaratōe ipsi⁹ et materie q̄ro de tribus. Primo qd̄ sit cōstitutio. sc̄do vñ dicat. tertio an ad esse legis seu p̄stitutōis req̄rat sc̄ptura. Circa p̄mū dicēdū q̄ p̄stitutio p̄t capi stricte et large. p̄mo mō p̄stō pp̄rie ē qd̄ p̄nceps statuit. vt l. c. p̄stitutio. ij. di. Large d̄o sumit p̄ oī iure sc̄pto etiā inferioris et ita sumit h. nā sub rubrica de p̄sti. auctor tractat nedū de statui p̄ncipū s̄ etiā inferiorū vt. j. c. cū oēs. et. c. cū. Ad. et q̄ ita large sumat dari⁹ p̄bat. j. di. s. cū itaq̄. p̄t etiā h. sumi fm p̄mū mōdū et tē oī d̄ici q̄ nigrū sit gnā⁹ rubro. nec h. ē inuētitatū. vt p̄z. C. etiā ob chiro. pe. als pign⁹ detineri posse sup Rica. et sup Rica de offi. dele. li. vj. iun cro. c. si. Quo ad sc̄dm vñ d̄r p̄stō d̄ic q̄ a cō qd̄ ē sit et statuitio et q̄ten⁹ referet ad cōstōnē p̄ncipis d̄ic q̄ d̄r cōstō q̄si cōis vel sit statuitio. q̄ lex d̄z eē cōis oib⁹ et nō p̄ certas psonas. iij. di. erit aut lex. hinc no. dicit Bar. in. l. oēs p̄li. ff. de iusti. et iu. q̄ si cōstitutio sit p̄ certā psonā si p̄t d̄ic ex ea lesionē licite appellat is p̄ que sit p̄stō etiā si loq̄tur p̄ verba gnālia. ar. in. l. j. s. solet. ff. q̄n apel. sit. et p̄babilis dicit q̄ q̄ncq̄ p̄stō loq̄t p̄ verba gnālia si tñ ex cōiecturis p̄t colligi q̄ sit edita in odiū certe p̄sone p̄t a tali p̄stōne appellari. ar. l. j. ff. d. do. excep. vbi succurrif p̄ doli admissū in. l. p̄denda. et p̄ h. dicto Bar. allego bo. tex. in ar. j. e. cū oēs. et h. dicit tene menti. vñ p̄t d̄ici p̄stō a cō qd̄ ē sit. q̄ p̄nceps p̄d̄r p̄stōnē de p̄stio suoz p̄cerū et iudiciū. vt. l. humanū. C. de legi. si d̄o p̄stō sumat large d̄ic qd̄ d̄r a cō qd̄ est sit q̄ oēs de p̄gregatōe sit statuit. Quo ad tertiu an sc̄ptura sit de suba legis varie fuerūt opi. inf legistas. vñ p̄ ho. an. i regula nemo p̄t ad ipossibile. de regu. iu. li. vj. in mercu. et p̄ do. de ro. deciss. cxxxvij. als. xxxij. p̄ spe. in. ii. d. leg. s. finit. d. qd̄ si legat⁹. et placet opi. vt regularis sc̄ptura nō sit de suba p̄stōnis. et sic q̄ possit p̄bari p̄ testes optie fac tex. in. c. j. de renū. li. vj. et insti. de iu. na. gē. et ciui. s. h. qd̄ p̄ncipi. et. s. p̄stat p̄allegato. Abbas.

Canonum.

Cōstitutōes canonuz ab oibus sūt seruade. vt sic. Juris canōici statuta oēs ligant et eoz rituta in p̄nūciādo q̄ in decidēdo iudicia sūt regulāda. p̄mo statuit. sc̄do p̄firmādo dedarat ibi. nemo Ho. p̄mo q̄ appellatōe canonis venit ois p̄stitutio eccl̄astica. vñ large sūpto vocabulo canō idē est qd̄ p̄stō eccl̄astica vel canonica. et d̄r a canon qd̄ ē regula. vt. iij. di. canon. et sic d̄r q̄ ducit hoim ad recte regulatēq̄ viuendū. stricte sumit p̄ p̄stōne p̄stituta in p̄cil. gnāli. vt no. iij. di. in sūma. et ibi ponit d̄ia inf canonē decretalē. eplam. dogma. sanctionē. interdiciū et mā datū. et de p̄manica sanctōe qd̄ sit vide tex. cū glo. in. c. j. de re. p̄mu. Et sc̄as q̄ ois canon seu p̄stō eccl̄astica p̄t vocari lex. nā lex ē p̄stō scripta. j. di. lex. imo recti⁹ canones appellant leges eccl̄astice. p̄stōnes d̄o iuri ciuili pp̄rie dicim⁹ leges secl̄i. vñ dicit ius ciuile q̄si ius ciuū. xxxj. di. nicena. iūcto c. fili⁹. j. de testa. Ho sc̄do q̄ cōstō canonis ligat

oem creaturam. vñ dicit Inno. q̄ p̄ditori canonis z vicario creatoris ois creatura est subiecta. et h̄ nihil alleget. p̄t tñ allegari istud euāgelicū. fiat vñ ouile z vn̄ pastor. neminē x̄ps excipit ab h̄ ouili z a subiectōe vnici pastoris. z vide p̄ Inno. i. c. q̄ sup̄ his. de voto vbi exponit illā auctē. q̄dcunq̄ ligauerit et reliq̄. z optie facit illa auctas ad p̄positū nihil excepit. q̄ dixit q̄dcunq̄. Ho. etiaz q̄ iudicia eccliaſtica sūt regulāda fm̄ canones z nō fm̄ leges p̄ hunc ca sūt regulāda fm̄ canones z nō fm̄ leges p̄ hunc tex. Sūil. naso. colligit ar. q̄ si de re eccliaſtica agat etiā corā iudice seculari vñ cā decidi fm̄ canones z non fm̄ leges. et notanter dico decidi et non tractari. quia quo ad p̄paratoria iudicij debet semp̄ seruari lex fori vbi iudiciū agitaf. vt bñ tractaf in c. q̄ clericis. de fo. compe. z dic vt plene ibi tetigi. In glo. ij. ibi abrogata. dic. i. sublata p̄ aliā legē vel p̄suetudinē p̄iā. z an oēs p̄suetudōes p̄iā abrogari vide q̄ plene dico in. c. nouit. de iudi. In glo. si. aduerte esse duplex p̄suetudō. q̄dā p̄fectōis vt hoies p̄fectiores reddant. iuxta illud euāgelicū. si q̄s p̄cusserit te in vnā maxillā zc. z de isto p̄suetudō intellige glo. nō em̄ ligat p̄ueniētē ad p̄ctm̄ etiā religioſū. vt in de. exiui. de. sig. nisi rōe p̄ceptus. q̄ tñ obligat ad mortale. vide bonā glo. x. di. q̄s aut tñ obligat ad mortale nec vt puto ad v̄tiale. vide Inno. in. c. i. de vita z hone. de. z vide bo. tex. iij. di. hec z si. Quoddā ē p̄suetudō reuerētiē z illud obligat nō. i. c. ad aures. de eta. z q̄li. vide tex. in de. j. de testi. z d̄ p̄suetudō reuerētiē q̄n̄ meteria p̄suetudō ē necessitatiua. h̄ p̄pter reuerētiā ei⁹ cui loquit vñ verbo sūil. nō ē p̄ceptiuo. In glo. in. x. ab oib⁹ ibi. f. b̄. lectis. vult q̄ gl. restringere tex. vt canō solos subditos coerccat. Inno. h̄ improbat. q̄ eis creatura subdita ē pape. h̄ hosti. saluat. nam ip̄e papa q̄ cōdidit p̄suetudōes z successores nō ligant. q̄ nemo pōt seipm̄ ligare vel soluere. vt in. l. pe. ff. de arbi. et in. c. si. de pe. z re. Itē nō ligant successores. q̄ par in parē zc. in. c. innotuit. de ele. z in. l. ille a q̄. s. in. tēpestiuū. ff. ad trebel. z vide bo. glo. iūcto tex. xij. q̄ ij. nō liceat pape. Itē fm̄ eū pōt p̄cedere h̄ r̄sio q̄ ad infideles q̄ nō ligant canonib⁹ saltē in sp̄ialib⁹ vt in. c. gaudem⁹. de diuor. In tp̄alib⁹ subijctis p̄ncipi. vt in. l. iudei. C. de iudeis. nisi in casib⁹ in q̄b⁹ infideles laici subijcti sūt eccliaſ. z de his p̄ Inno. in. c. q̄ sup̄ his. de voto. z q̄ten⁹ glo. excipit impator rem z papā. intellige de impatore respectu suarū legū. nā canonib⁹ astringunt in p̄cernētib⁹ aiām. tcyj. di. c. si duo. z i. c. si impator. z in. c. oēs. d̄ ma. z obe. in. tp̄alib⁹ d̄o vide glo. in. c. q̄m̄. x. di. vbi d̄ q̄ ab impatore nō appellat ad papā. puto illud verū nisi rōne peccati h̄ iusticiā denegatā adiref papā h̄ impatorē. ar. in. c. nouit. d̄ iudi. z vide q̄d ibi dixi. vñ impator ligat iure nāli z obligat ex p̄ctu iro cū subdito. vt in. c. j. de p̄ba. nec pōt tollere ea q̄ sūt iuris nālis. vt in de. pastoralis. de re iudi. i. si. de legit. ag. tu. in. si. z idē dicit in papa maxime in his q̄ sūt iuris diuini. vñ si iurat obligat deo. nec sine cā pōt seipm̄ absoluere vel absolui facere cū aliū absoluere nō posset. vt no. glo. in. c. quāto.

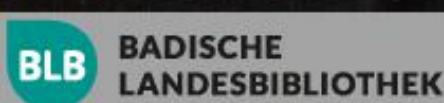
de iureiu. z Inno. in. c. cū inter. de renū. An greci teneant ad obseruatōem canonū. vide glo. xx. di. d̄ libellis in. si. Et an lex impatoris coerccat nō obe diētes q̄ de facto. vide p̄ Ly. z Bal. in. l. cūctos p̄ pulos. C. de sum. trini. Sed q̄ro an lex positua si ue eccliaſtica siue ciuili liget in foro aie. vide per Cal. in. p̄mio. z p̄ b̄m̄. Tho. in. p̄te. ij. q̄. xcvj. art. vj. p̄ Jo. an. in. c. q̄. de vsuris li. vj. Lōis p̄clusio videt q̄ aut lex distinguit inter vtrūq̄ forū. z casus est clarus. exēplū in. c. tua. de spoli. aut nō distinguit nec subest cā subdistinguedi. tñ si nō ē peccati nutritia seruāda est etiā in foro aie. nā ex q̄ lex est iusta aucte dei est edita. z ip̄e deus videt edidisse p̄ suos ministros. viij. di. quo iure. z puer. viij. p̄ mo. reges regnāt. z legis p̄ditores iusta decernūt. h̄ idē videt scnsisse Inno. in. c. q̄ p̄teriq̄. de imu. ecclie. si aut lex esset iniusta. tñ nō est seruāda in foro p̄niali. z pōt eē iniusta. q̄ nō tendit in vtilitatez cōem si p̄nceps edidit p̄p̄ suaz vtilitatez. vt. iij. di. erit aut lex. Itē pōt esse iniusta ex aucte q̄ excedit p̄tātē p̄dentis. facit. c. vt aiaz. d̄ p̄si. li. vj. z. l. si. C. de iuris. om. iij. vel ex forma. q̄ nō distribuit equa onera subditi sicut debet facere bon⁹ p̄ffamilias z h̄ sunt verba b̄m̄ Tho. dicit tñ q̄ p̄pter scādali et turbatōnē vñ illa lex seruari. q̄ rōne scādali euitā di debet q̄s p̄cedere de iure suo. vt in. c. ij. de no. ope. nū. z in. c. nihil. de p̄scrip. z adde dicitū. Bal. i. l. vectigalia. ff. de publicanis. vbi d̄ q̄ licite fraudat gabella q̄ licite nō est imposta. Itē addo ad p̄dicta q̄ vbi lex positua fundat sup̄ p̄sumptione z certū est p̄sumptionē illā nō esse verā nō tenet i foro aie illā seruare. pone exēplū in. c. is q̄ fidē. z q̄d ibi dixi de sp̄o. sic intelligit Inno. in. c. q̄ p̄teriq̄. de imu. ec. facit. c. veritate. viij. di. Itē addo glo. nor. quā nescio alibi. xij. q̄. ij. fraternitas. vbi dicit q̄ pena imposta p̄ legē positua nō est seruāda in foro aie seu penitentiē. h̄ satis est q̄ sacerdos imponat p̄niam p̄ delicto. Et duplex illi⁹ dicti pōt eē rō. p̄ma q̄ pena imponit p̄ iudicē in foro p̄tentiō. xij. q̄. ij. s. in. h̄. scōa rō q̄ pena imponit vt ceteri metū habeant. z ne multis crassantib⁹ loc⁹ sit exēplo. l. aut facta in. si. ff. de pe. q̄ rō cessat in foro aie. q̄ imponitur p̄nia ibi. q̄ legit deū. h̄inc sing. dicit Inno. i. c. sicut dignū. de homi. q̄ si q̄s insert dānuz p̄rio ex culpa leui vel leuissima si ex p̄posito nec lata culpa nō tenet refarcire dānu in foro p̄nic. h̄ satis est pro delicto agere p̄niam. secus est in foro p̄tentiō. vt in. l. lege aqua. ff. ad. ad legē aq̄. h̄ limitare nisi lex imponeret penā ip̄o facto. quia tñ nō puty q̄ ille potest retinere bona publicata cū bona p̄scientia. quia ius est statim acquisitū fisco. vt no. in. l. cōmis. fa. ff. de publi. z in. c. ij. de p̄scrip. li. vj. an autes ca non liget delictum oino occultū. vide glo. in. de. j. de heret. In glo. in. x. actionibus oppo. p̄ intellectu glo. istius. c. sic. naz sufficiebat dicere iudicio nam iudiciū comprehendit tam criminale q̄ ciuile. vt no. in. r̄ica de iudi. Glo. metu p̄trarij soluit vt patet in ea. vel dic q̄ verbū in actionibus p̄prehendit facta extraiudicialia ita q̄ non ponit p̄ actione de qua insti. de acti. per totū. sed respicit factū. ver

bum em iudicis concernit iudicialia vt sit sensus q ta in extraiudicialibus q iudicialibus no debet quis duci suo sensu sed auctoritate legu. In gl. si. ibi. l. malo. adverte iste tex. cum glo. pot adduci ad qonem. copromissum est t data est potestas p nunciandi fm sensu suu. an pot pnuciare fm voluntatem suā. an intelligat de sensu bñ organizato et freno rōi supposito. Do. An. inducit tex. vt intelligat de voluntate ppria. t sic poterit pnuciare fm voluntate ppriā suā. qz h importat xba h suo sensu Contrariū ego puto q hec verba no ponunt h ppe s impoqde. t h voluit glo. in seqntibus. dū dicit iudicem posse iudicare fm sensu suu. pprie sumpto vocabulo. pōdera em verbū pprie. pprius sensus est vt iudicet vt bon vir. p hoc tex. in auc. de iure iur. qd pstat ab his. Itē hec verba sic estimaueris si tibi placuerit. t illa importat arbitriū boni viri. t no ppriā t nudā voluntatē. vt pbat in. l. fideicōmissa. ff. qd. ff. d. lega. iij. t i. l. thais. ff. sorozē. ff. d. fideicō. liber. vbi tex. no. d. xbo. placet. vide tex. cū glo. in. c. ij. de cor. vicia. t glo. in. c. abbate. de ver. sig. plenissime p Bar. in extrauag. ad repmenda t i. l. alio. ff. d. ali. t aba. lega. hic dicit glo. d. appel. vt debitus in. x. et rōnabili. q iudex possit iudicare fm q sibi videbit vide. glo. in. c. iudice. iij. q. vij. que dicit q iudex potest iudicare fm opinione suā t non fm voluntatē. t dic q opinio causatur in re dubia ex pbabilibus cōjecturis. vide Inno. in. c. cū spali. de appella. vbi dicit quēlibet iudicē posse i- terprari iura in causis corā se vertentib. t sic intel lige istā glo. dū dicit posse iudicare fm suū sensum id est q pot interpretari iura fm rectū intellectū t su um sensu. Et vt habeas pfecte hāc mterā qualr iudex dz iudicare vbi reperit casū dubiū aut ptra rias opiniones. distingue. quia aut dubiū est om nino nouū aut positū in opinionib doctoz. pmo casu aut psuetudo loci interpretat illud dubiū. qā certo mō lex fuit seruata t seruanda est psuetudo. nā in h casu dicim q psuetudo est optima legum interpres. vt in. c. cū dilect. de psuetu. t in. l. mini me. t in. l. si de interpretatione. ff. de legi. Aut nō cō stat de psuetudine. tūc si xba sūt clara nō debem recedere a significato xboz. nisi sequeret absurditas. vt in. c. si. de ver. sig. t in. l. nō aliter. ff. de leg. iij. t in. c. ex ore. de priui. Aut est intellectus multi plex t si appareat de benigniori illa est scqnda. vt in. l. quod si ephesi. ff. de eo qd cer. lo. t in. c. si. de trāfac. p Bar. in. l. oēs ppli. ff. de iusti. t iu. si nō sit via benignior. tūc si est dare sile in alijs legib pcedēdū est de siliō ad silla. vt in. c. trāstato. j. eo. t in c. cū dilecta. de pfirmā. vti. vel inuti. t in. l. nō pnt. ff. de legi. si nō est dare sile. ita q iudex nescit qd fa ciat. dz tūc recurrē ad pncipē. t h casu intelliguntur iura q dicit ei esse interpretari cui est pderē. vt in. c. inter alia. de sen. ex. t in. l. sū de nouo. C. d. le gi. t ibi Ly. attingit pdicta. Scdo casu qsi dubiū est positū in opi. doc. tūc si ē repire cōez opinionez tūc nō dz iudex ab illa recedere. qz ve soli. in. c. ij. d. sta. mo. t cōis maior ps meli inuestigat veritatem b vcz fm host. t Jo. an. q nō lz recedere a cōi opi

one doc. nisi cōis opinio sit euident falsa vel posset pinci pbabilib rōnib. qd bon iudex acutissimi ingenij arbitrabit. Et not. h dicitū ppetuo p q so leo allegare tex. sing. iudicio meo in. l. j. C. d. vete. iu. enu. in. x. ff. neq. vbi tex. dicit q ex multitudine auctoz nō ē iudicādū. qz vni auctoritas in aliqua pte est sbrilior. t sepe deus reuelat paruulis qd ab scōdis sapiētib. Si xō nō ē dare cōem opi. ppr rō nes hincinde tūc bonū ē habere iudicē ppriū qui pot seq quā vult. dicit tñ Jo. an. q caueat a pena. c cū eterni. de re iudi. li. vj. f. q nō iudicet p sciaz. et si snia retractaret p aliū iudicē tūc euitaret pdena tionē expēfaz. vt no. in. c. sine de do. t ptu. nec iudex facit litē suā. vt no. in. l. platā. C. sen. t inf. om. iudi. t p h habes an t qsi iudex pot iudicare hz sen sum suum.

Ignoscentes hoc dicit in

summa. Cōsti tutio respicit futura nō pterita. Diuidit in tres ptes. In pma ponit regula ex q sumit rō. In scda statutū ibi qñes. In tertia declarādo applicat ad factū rōnē que sumit ex regula ibi. ne detrimētū. Ho. pmo ex pncipio regulā q sine culpa non est aliqis puniendus. de h in regula sine culpa. de re. iu. li. vj. t h in glo. j. Ho. scdo naturā legis seu pstitutionis. pcernit em futura tñ non aut pterita ne afficiat aliqis sine culpa. h intellige nisi caueat i l. vt extendat ad pterita. t hūc articulū expediat. j. eo. c. si. Ad vñ aduerte q vbi lex seu statutū ali qd indulget. t loquit p verba futuri tps nō exten dit ad futura ne def materia delinquēdi. de h est tex. sing. limitās hāc materiā in. l. cuz lex. ff. de le. p quā dicit ibi Bar. q si statuto caueat q quilibet bā nitus soluens. x. extrahat a banno. nō hz locus in illo q est bāniēdus in futurū. qz daret materia delinquēdi. secus si cessaret hec ratio. qz tūc licet sta tutū loquat p verba pntia vel pterita tñ extēditur ad futura. qz lex semp loquit. l. arriani. C. d. heret. t hoc bñ no. In glo. j. in. si. declara hāc glo. put no. glo. in. c. antiqua. de priui. t mens glo. est q si ne culpa t causa nō est qd puniēdus. vt hic t in di cta regula sine culpa. h si cessat culpa dūtaxat tunc pot imponi pena rōne cause subsistētis. t intellige de cā legitima. nā si nō est legitima nō dicit cā. ff. oc caso. vt i. c. nouit. de iudi. t. c. solite. de ma. t obe. hinc est q ppter vtilitatem publicā pot qd priuari dominio sue rei. vt in. l. item si verberatū. ff. de rei ven. t no. in. c. q in eccliax. j. eo. p Inno. t p Bar. in. l. si. C. si s ius vel vti. pub. In glo. i. x. dispē dijs no. bene hanc glo. cui ē sensus q statutū nō dz porrigi ad pterita. nec respectu dāni. i. vt dāni f cet q actus gessit. nec respectu retractatōis act. qz act pzius gestus nō dz retractari. t. no. sing. in eo q ponit retractatōez act t dānuz vt diuersa. Ex q infertur q retractatō act nō sit pena. In ptiū ad duco glo. no. in. c. decet. de imu. ec. li. vj. q dicit cō stitutiōez act retractaturā esse penalem t nō exten dendam p identitatē rōnis iō ex hoc dic q illud. c. in quātū inducit nullitatē actus gesti i ecclia nō ex tendit ad pter. h p pima pte vide Jo. an. in. c. si.

de electi. li. vi. in nouella. et in regula odia. de re. iur. li. vi. in mercu. vbi dicit illa constitutio est penalē q̄ diminit p̄monitū seu tollit ius questū. sec̄o si inducit retractationē act̄. p̄ h. l. ij. ff. de dam. in fec. et in. l. nō dubiū. C. de leg. vbi p̄ Burri. et ibi p̄ Bal. qui dicit cōcordādo q̄ aut nullitas alicuius actus inducit in odiū alicui. et tūc tale statutū dicitur penale. aut nō in odiū. s̄ in defectū solennitatis inducit nullitas et p̄cedit h̄iū. et i p̄mo casu p̄zie loquit. c. nō decet. et hoc nō. In glo. si. nō. bene hanc glo. ex q̄ plura p̄nt norari. Primo q̄ lex siue statutū nō afficit vere ignorātes h̄ statutū p̄cesserit. Sec̄o q̄ lex seu statutū incipit ligare post duos mēses a tpe publicationis ipsi. Tertio q̄ scientia p̄sumit post lapsū duorū mensū. Quarta q̄ ista p̄sumptio scie nō est iuris et de iure. s̄ admittit p̄bati onē in p̄trariū. vnde p̄t quis p̄bare q̄ ignorabat p̄stitutionē esse editā. Circa p̄mū difficilis videt esse materia. maxime eo modo quo explicat hic p̄do. An. sed vide p̄ Bar. in. l. j. ff. si q̄s in testamēto li. esse ius. sue. et in. l. j. ff. de leg. Sed declara conditio sic. q̄ aut ignorantia est sine omni culpa. et tūc euitat omnē penā legis p̄ tex. aptū. qui ma. ac. cusa. p̄nt. c. si. sic intelligit. si. ff. de decre. ab. oz. fa. vbi q̄ tex. loq̄t de statuto mūcipali. et p̄ h̄ dicto facit regula q̄ hic ponit in p̄nci. c. Aut ignorantia nō excludit oēm culpā. sed solū doli. tū fuit in lata culpa ex q̄ ignorabat statutū. q̄ cōter hoies illi loci sciebāt statutū. vt. l. late culpe. ff. de d. sig. Et h̄ casu dicit q̄ si statutū requirit doli exp̄sse vel tacite non habet locū. s̄ pro modo culpe alit sit punitus. s̄ p̄bat in. c. si q̄s suadēte. xvij. q. iij. iūcto. c. si vero ij. de sen. ex. vbi p̄cutiēs clericū ignorāter nō incurrit suam excoicationis. q̄. c. si q̄s suadente. requirit doli dūz dicit suadente diabolo et. et dicit requirere dolum exp̄sse q̄i verba statuti h̄ importat. tacite vō requirit doli q̄i punit actū q̄ sit in p̄sonā alteri. exēplū dicit statutū si q̄s p̄cussit clericū vel alium punit talī pena. nā iuria nō p̄t esse sine dolo. xv. q. j. c. j. idē est dicit dūz in casib⁹ in quib⁹ lata culpa nō equipat dolo q̄i pena ē corporis afflictiua. vt. l. i. actionib⁹. ff. de in. li. tu. plene p̄ Bart. i. l. q̄d nerua. ff. de po. et in. d. l. j. et vide q̄d dixi in. c. ij. de deposi. si vō sum⁹ et casus p̄dictos. tūc ignorans culpa lata punit sicut si dolose fecisset. q̄ regulariter lata culpa equipatur dolo. vt regula magna negligētia. ff. de re. iu. et i. d. l. q̄d nerua. vbi d̄ h̄. Quis ignorans fuit in leui seu leuissima culpa. et tunc tenet Ly. in. l. si quis nō dicā. C. de epi. et de. et in. l. data opera. C. qui accu. non possunt. q̄ nō punit criminalit̄ sed ciuilit̄. puta ad resartiones damni iuxta modū culpe. allegat bo. text. in. l. qui edes. ff. de incen. rui. nau. glo. et Bar. tenent p̄trarium in. l. respiciendū. ff. de penis. dicentes p̄ illuz tex. et in. l. absentez. ff. co. ti. q̄ etiā criminaliter p̄t puniti p̄ modū culpe. Et hanc opi. sequitur hic do. An. sed ego nō video bonā respōsionē ad. d. l. qui edes. Unde pro cōcordia dicerē sic q̄ aut p̄ leui seu leuissima culpa potest quis puniti ciuilit̄. et p̄cedit dictum Ly. quia leuis culpa leuiter ē punit

da. in. c. cum dilecti. de accu. et iste est p̄p̄ius et sus illius. l. qui edes. aut nō potest puniti ciuilit̄. q̄ nō dedit damnū. sed aliter venit p̄tra leges. et tunc p̄cedit opinio p̄traria vt ne delictū remaneat impunitū. pugnat criminalit̄ p̄ modo culpe. et sic p̄cedat dicta. l. respiciendū. nam quēadmodū sit cōmutatio pene ex impotētia facti. vt. d. l. qui edes. vbi dicit q̄ si nō p̄t soluere damnū punit i corpus. ita dicam⁹ i potētia iuris. l. q̄ q̄i nō p̄t puniti ciuilit̄ punit criminalit̄. et ex his habes p̄mū casū determinatum. Venio ad sc̄m an indistincte exigat lapsum duorū mensū anteq̄ p̄stitutio incipiat virculum. et cōcludendo dicta doct̄. distingue q̄ aut cōstitutio ponit t̄pus post cui⁹ lapsum vult ligare. et standū est t̄pi determinato. sic intellige. c. q̄ sine de preben. li. vi. adeo q̄ si p̄stitutio dicat q̄ ex nunc vult ligare q̄ immediate ligat. q̄d intellige respectu retractationis actus nō autēz pene. q̄ absurdum esset ad penā ligare ignorāte. vt h̄c in p̄nt. de hoc habes glo. in de. ij. d̄ hereti. in vbo ex nūc. nā verba generalia debent restringi ad hoc vt absurditatem non includant. vt nō. in. c. j. s̄. leo. aut constitutio non aponit t̄pus. sed simpliciter loquit. et tunc aut est p̄stitutio inferioris a p̄ncipe. puta alicui⁹ collegij vel ciuitatis. et immediate ligat oēs scientes. respectu vō ignorāntū t̄ps est arbitrarius. q̄ non est p̄gruus vt denf duo menses sicut in p̄stitutione p̄ncipis que ligat vniuersū. hoc voluit Jo. an. in data. li. vi. h̄ osti. in sūma. c. i. s̄. q̄i. et Bal. in. l. leges sacratissime. C. de legi. et sequunt cōter hic moderni. dubitatur tū in p̄stōe puincial̄ p̄lij. nam glo. in. c. p̄posuisti. lxxij. di. vult q̄ nō liget ante sex menses. q̄d dicit cōter non recipit. q̄. c. decernim⁹. xvij. di. p̄ quod illa glo. mouet nō loq̄tur de tempe quo illa p̄stitutio ligat. sed de tempore p̄fixo ab ep̄o ad denunciādū subdit que sunt facta in p̄lio puinciali. nam absurdū esset dicere q̄ matus t̄ps requiratur in p̄stitutione puincialis concilij. et sic inferioris q̄ in p̄stitutōe p̄ncipis sc̄li generalis p̄lij. et ideo dicit q̄ in hac p̄stitutōe tempus est arbitrariū fm qualitatē puincie et qualitatē cōstitutōis. de quo plene p̄ Jo. an. et Pau. in p̄misio de. et vide ibi bo. glo. in. d̄. cetero. que vult et latius ibi Pau. q̄ statutū puilegiatiū immediate liget seu effectum suū porrigat sicut et puilegiū. quod nō. sed ego requirerē scientiā puilegiati. q̄ mez puilegiū non opatur effectum suū anteq̄ veniat ad noticiā puilegiati. vt est tex. in. c. j. de p̄ces. preben. li. vi. et hoc ibi tenent cōter doct̄. optime facit tex. in. l. qui abūti. ff. de acqui. pos. et. l. absenti. ff. de dona. et quod nō. glo. ij. q. v. q̄to. at it loq̄mur in p̄stitutōe p̄ncipis. et fm oēs danf di. io menses p̄auc. vt fac. nō. p̄sti. sed discrepatio est inter doc. quid si ante lapsum duorū mensū p̄stitutio veniat ad noticiā aliquorū. an immediate illi lec̄ent. gl. quā tene menti in. c. ij. de re. ecclē. nō alie. h̄. vj. tenet q̄ sic. vide tex. quasi exp̄ssum in. c. j. de postu. pla. et glo. in. c. cum singula. de p̄ben. in d̄. io puenit. q̄ tenet q̄ sic. idē dicit Pau. in. loco p̄all. et h̄ osti. i. d̄. s̄. quādo. Do. An. sensu h̄ p̄trariū. q̄ illa auē. requirit

lapsus duorum mensium. non tamen signat pedes in hac opinione. mihi semper placuit prima opinio. quam sequitur Jo. de lig. hic. nam frustra expectatur euentus cui nullus est effectus. ut in. c. cum contingat. de offi. dele. ex quo ergo quis est certus de constitutione frustra expectat lapsus duorum mensium. ad hoc regula eius qui certus est. de re. iur. li. vi. et hoc quo ad secundum articulum. Sed dubium est quando incipiant currere isti duo menses. Lex in. di. autem videtur velle quod a tempore publicationis facte in puincia. alij dicunt sufficere generalem publicationem in curia romana. ut no. Pau. in loco palat. et vide glo. super da. li. vi. super qua dicit Jo. an. quod aut loquitur in constitutione imperatoris et habet locum prima opinio. aut loquitur in constitutione papae et procedat secunda. Res diuersitas. quia imperator dicitur per puincias non autem sic papa. dubito an hoc dictum sit verum. quia cum ius civile expressit dicat de tempore publicationis in puincia. et ius canonicum non dicat oppositum. quinimo textus de iure canonico quod idem sit adduco bo. tex. i. d. c. j. de postu. pla. et in. c. quod dicitur. xvj. di. et soleo inducere tex. d. c. j. ad pbandum quod. s. dixi. quod constitutio ligat scientes ante duos menses. ad idem. c. pposuisti in fi. lxxij. di. Ad tertium an presumat scientia constitutionis post lapsus duorum mensium. decide ut colligitur ex supradictis. nam in constitutione inferioris tempus presumptae scientie est arbitrarium secundum loci quantitatem quam habet distinguere. nam vicinioribus civitatibus presumunt scire. ut in. c. quod dicitur. et c. quod de prescript. in constitutione imperatoris presumunt scire per duos menses a tempore publicationis facte in puincia. ut in dicta autem. ut facte noue constitutio. idem dicitur in constitutione papae respectu puinciae in qua publicat. si autem publicat romae dicitur tempus fore arbitrarium cum dux sit extendere illam autem. ad constitutionem papae romae dicitur publicatam cum habeat distinguere omnes puincias vniuersas. et sic limitare dictum Jo. an. palat. Cetero ad quod an allegans ignorantiam statum sit admittendum ad pbandum ignorantiam et quare debeat pbari. et dicitur dum quod indubie admittitur probatio ignorantiae ut in. c. qui maior. accusa. possunt. et in. l. ff. de decre. ab or. fac. Sed dubium est qualiter probabitur. duas reperio. glo. nos. que inuunt probationes sufficere per priuilegium iuramentum. vna est in. d. c. pposuisti. alia est in. c. qui diuinitis et humanis xij. q. ij. et per illis facit. c. nulli. de elec. li. vi. et c. si de sen. ex. secundo quod ignorantia vel scientia constituitur in mente hominis et sic facile non potest pbari per alium. Contrarium huius dicitur sensit Innocentius. hic dicitur quod non admittitur quod allegando ignorantiam constituitur nisi diluade illam pbet. et sic requirit probationem lucidam. unde non videtur sufficere iuramentum priuilegium quinimo tenuit hic do. meus do. Lar. non sufficere vnum testem cuius iuramento istud. quia hec non est lucida pbatio. facit glo. in. c. tam lris. de testi. hoc dictum optime procederet si aliquid tex. videret per verbo lucide. sed hoc dictum Innocentius. non pbat iure. et vide tex. no. in. c. j. de postu. pla. qui dicit quod non facile admittitur quod vult pbare ignorantiam. sed non facile admittitur ille qui pbat per vnum testem et iuramentum priuilegium. unde dicit do. An. solum iuramentum non sufficere. sed concurrente aliquid pbabili

causa ignorantiae potest deueniri ad iuramentum quod factum videtur rationabile. Ego dicerem hoc esse arbitrarium secundum quantitatem iudicij et qualitate persone alleganti ignorantiam et qualitate ignorantie et qualitate facti in quo ignorantia pretendit. per hoc bo. tex. iuncta glo. in. c. innotuit. de elec. et bene facit. c. si in fi. de iure iur. Res. ex glo. vnum legitimum modum pbandi ignorantiam constitutionis. scilicet pbando absentiam loci per glo. et riget absentiam a puincia. et multi dantur hanc glo. respectu legi principis. quod etiam lex distringit vniuersum nisi secundum eos pbant absentiam apud infideles ad hoc lex non extendit. Sed certe iudicio meo glo. non meretur reprehendi. quod refert se ad casum autem. ut fac. no. p. si. fm que constitutio non ligat nisi post lapsus duorum mensium currentium a tempore publicationis facte in puincia. et sufficit pbare absentiam ab illa puincia. Idem esset vbi constitutio distringeret tantum diocesim. quod tunc sufficit pbare absentiam a diocesi. ut est tex. no. in. d. c. fi. et idem dicitur eadem ratione. vbi constitutio solum distringeret ciuitatem. quod tunc sufficit pbare absentiam a ciuitate. sic intellige glo. in. d. c. pposuisti. Ad vnum no. dictum Arch. aduerte in. c. quod dicitur. xvj. di. vbi dicit quod ad hoc vbi banus distringat ciuitatem. quod vadat per totam ciuitatem. nec illud reprobat hoc do. An. sed ego dubito an illud sit verum per. c. j. de postu. prela. quia satis est quod constitutio solenniter publicet in locis eminentioribus. nec est necesse discurre per singulos vicos. quod hoc esset singulorum auribus inculcare. Res. d. c. j. per illud dictum saluari respectu locorum eminentiorum ciuitatis. et illud dictum sic limitatum tene menti. Abbas.

Translatio. Quod de vno ratione rationum statum ad aliud pbatum extendit. vel aliter secundum alium intellectum. Potestas legem edendi et mutandi est penes vicarium christi. et quod de vno pbatorum statum et. primo ponit verba apostoli. secundo Augustini illa exponit ibi. quod est. In glo. j. in fi. pone casum alium ut pueniat titulo. fuit constitutum a Gregorio auctore huius compilationis an constitutio seu lex deberet intelligi in propriis terminis tantum. an debeat extendi ad alios casus. Ex papa respondet quod debeat extendi ad conexas et similes. ad quod pbatum inducit auctoritatem apostoli quod ex translatione sacerdotij intulit per pbantiam ad translationem legis. et per hoc pbat Aug. in secunda parte. quod sacerdotum et lex erat conexas. primo quod simul data fuerunt moysi. secundo quod ambo data fuerunt ab eodem. scilicet conditore. tertio quod sub eadem sponcione. et sic ex quod simul fuerunt vnita dispositum in vno dicitur dispositum in alio. Idem dicendum in interpretatione cuiusque legis seu constitutionis. et ista positio casus multum mihi placet. Do. An. ponit casum quod hoc querebat a papa apud quem esset potestas legis edende. Et respondet secundum eum quod apud vicarium christi. quia ex quo in vicarium christi. scilicet Petrum fuit translatus sacerdotum per sequens fuit translata potestas legis edende per rationem apostoli et Augustini. hoc dictum est verum in se. sed non congruit ut arbitror menti apostoli. quod ut colligitur ex prima glo. non agebat tunc de potestate legis edende. sed de obseruatione legis antiquae. sed alijs rationibus ego pbato quod potestas legis edende sit translata hodie in ecclesiam. nam ad summum

sacerdotē p̄inet auctoritate diuina legis interpreta-
tio vt in. c. per venerabilem qui si. sine. le. translato
ergo sacerdotio necesse est vt hec potestas legis
cōdende et interpretande sit translata. quia quoti-
ens duo sic se habēt vt de vno perueniatur ad ali-
ud dispositum in vno extēditur ad reliquum vt. l.
oratio. ff. de spon. vide glo. in. c. j. de postu. prela.
in si. Itē probatur aliz ratione magis specifica.
dico em̄ q̄ x̄ps nō solū p̄ p̄ntiaz sacerdotij. sed per
verba exp̄ssa trāstulit in eccliam p̄tatem legis p̄de-
de p̄ illa v̄ba q̄d cū nōq̄ ligaueris r̄t. xxij. q. j. c. ma-
net. r̄ vide Juno. in. c. q̄d sup̄ h̄is. de voto. vbi ex-
ponit illa verba q̄d cūq̄ ligaueris. s. p̄ statuta vel
p̄cepta. It̄is p̄missis nō p̄mo q̄ lex recipit inter-
pretationē ex. r̄ensuā ex similitudine r̄ōnis seu p̄necita-
te negotij. quod p̄cedit etiā si p̄stutio sit penalis.
vide b̄. tex. in. l. j. ff. ad tertu. r̄ tex. cū gl. in. c. si p̄
q̄. in. ff. de elec. li. vj. r̄ in. d. c. j. de postu. pla. in gl.
p̄. It̄o sc̄do. q̄ vbi duo diuersa in iure parificā
p̄ disposituz in vno extēdit ad aliud. In glo. ij.
ibi in Petrum. dicit p̄bi. q̄ primo sacerdotū fuit
translatū in x̄pm qui fuit de tribu Juda s̄ Barō.
qui fuit de tribu leui. n̄m primo sacerdotiuz erat
apud illam tribū. s. leuicā. Ratio quia de alia tri-
bu nō poterant p̄moueri. sed x̄ps postea trāstulit
in Petrum r̄ successores. Et sic nō. p̄ concordia te
stij p̄pter multiplicationē act̄. vt si aliqui dicūt q̄
possessio fuit tradita martino. r̄ alij testes dicūt q̄
fuit tradita semp̄onio q̄ debem̄ intelligere q̄ vtri-
q̄ fuerit tradita successore. vt testes reducant ad
concordiam. ar. c. cum tu. de testi. p̄ que autē v̄ba
hec potestas fuit translata in petrū seu eccliam.
Compos. instar. Sed dic̄ breuius q̄ primo ān̄i mo-
tem x̄ps p̄misit petro hanc potestatem p̄ hec v̄ba.
Tu es petrus r̄ sup̄ h̄ac petram edificabo eccliam
m̄cā. r̄ tibi dabo clauēs regni celoz. r̄ sic locut̄ est
p̄ verba futuri temporis. postmodū v̄o etiā ante
passionem hanc p̄tatem dedit omnib̄ aplis quan-
do dixit. quecunq̄ ligaueris in terris erūt ligata
r̄ in celis. Ath. xvij. post passionē v̄o r̄ resurre-
ctionē exp̄sse p̄tulit omnibus hanc p̄tatem p̄ illa ver-
ba. Accipite spiritum sanctū quoz remiseritis pec-
cata erunt remissa eis. Johā. xx. c. Et ad ostenden-
dum q̄ Petro tradebat vt capiti dixit ei sc̄orum.
pascē oues meas Jo. c. vlti. In ascensione v̄o po-
testatem prius p̄missam r̄ traditam dando execu-
tionem p̄firmavit dum dixit. Itē r̄ p̄dicare euāge-
lium omni creature Ath. vlt. c. In festo v̄o pen-
tecostes que prius tradiderat p̄ missionē spiritus
sancti p̄firmavit. Et ex his potest colligi q̄ potestas
non fuit data soli petro. r̄ sic pape dūtatur. s̄ om-
nibus aplis representantib̄ totā eccliam. ita q̄
hec potestas est penes totā eccliam vniuersalē. sed
debz explicari p̄ papam tanq̄ p̄ caput. alij t̄m expli-
cant s̄m ordinationē pape. ad hoc b̄. tex. xix. di.
ita d̄. ff. di. in nouo. r̄ xxij. q. j. c. manet. r̄ i. c.
noua. de pe. r̄ re. r̄ in. c. j. s̄ vna de sūma tri. Et ex
his r̄ ex tex. p̄cludit q̄ si papa vellet n̄ posset remo-
uere omnes ep̄os cū resissent oēs ap̄los. xij. q. j.
videntes. r̄ vide glo. in. c. p̄ principalē. ix. q. ij. r̄ b̄

plene exauimo in quadā dispu. mea. In glo. si.
in si. no. glo. unctio tex. nam quondie allegat̄ tex.
q̄ de similib̄ idem debz esse iudicij. r̄ dicit Abb.
q̄ istud ar. a sili cessat assignata dissimilitudine. xxvij.
q. j. n̄ p̄ntiaz. dicit etiā q̄ ille qui negat simile debz
probare dissimilitudines q̄ negat ius. r̄ vide spe.
in titulo de allegato. r̄ disputa. s̄. post b̄. d̄. iurib̄.
r̄ sic transeunt doct. sed ego dicerem q̄ inducēs si-
mile habet hoc pbare saltem colorate quia nō est
credendū nec standum simplici v̄o arguētis. ad
hoc. c. cum dilecta. de p̄fir. vti. vel in iuri. r̄ l. i. iustū
bit. ff. de p̄ba. r̄. vj. q̄ p̄ntia actor. quod assueerat
negans vero simile colorate iudicium habet p̄ba-
re dissimilitudinē. ad hoc. c. s̄. de transla. pla. nec
sufficit allegare aliquā dissimilitudinē in genere. s̄
debet esse similitudo in eo ad q̄ sit cōparatio. v̄o
non expedit vt tota res sit alteri rei similis. sed sad
est q̄ sit similis in eo ad q̄ sit cōparatio. vt probat in
d. c. cum dilecta. Itē probatur ratione. nam simi-
litudō non est aliud nisi. rerum inter se differentij
cōparatio. de quo per Jo. an. in. c. nō potest de p̄-
ben. li. vj. r̄ sic limita r̄ nota doc. An autē lex semper
possit extēdi ad sim̄ile casum. Dic q̄ vbi casus
similis haberet leḡm specialem in p̄tariū non
debet fieri extēsi. o quia nō debet induci legū cor-
rectio ex similitudine r̄ōnis. vt no. Bar. in auc.
quas actiones. C. de sa. san. ecclie. sed vbi nō repe-
rit lex cōtraria bene potest fieri extēsiō ex simi-
litudinerationis. r̄ sic intellige. l. non possunt. ff. de
legi. r̄ iura si. milia. hoc no. voluit Bar. in. l. nō du-
biū. C. de leg. vbi dicit idem esse in cōsuetudinib̄
r̄ statutis p̄. l. de quibus. in p̄nci. ff. de leg. Et sic
no. r̄ tene nenti q̄ statutum municipale r̄ cōsuetu-
do possunt ad alios casus ex idēitate r̄ōnis ex-
tēdi. d̄mo illi casus nō habeāt legem cōtrariā.
r̄ sic intellige quod no. in. c. in nostra. de iniur. v̄o
de tenuerūt multi r̄ male q̄ statutuz debet nunq̄
extēdi. quia est stricti iuris. sed vt dixi illud proce-
dit q̄ extēsiō fieret cum legis correctione. als̄ se-
cus. nec extēdi ad casum cōsimilē ex fictione. per
l. iij. s̄. hec verba. ff. de neg. ge. no. Bar. l. i. omnes
populi. ff. de iusti. r̄ iu. An autē vbi lex nō reperit
casu eminēti debet p̄mo recurri ad simile legis.
vel ad simile statuti vel p̄suetudinis. dic q̄ ad simi-
le legis cōis vt p̄bat in. d. l. de quib̄. r̄ ibi p̄ Bar.

¶ An cōcupiscentiam

Constitutio certū quid phibēs oīa phibet
que sequunt̄ ex illo. Vel sic. Omne phibitū a lege
peccatū est. r̄ omne illud q̄ sequit̄ ex eo. p̄mo
n̄ dicitū apli. sc̄do declaratio ibi. hoc em̄. It̄o. p̄
mo q̄ lex phibitua nō restringit̄ ad casum exp̄ssū
sed ad oīa q̄ sequunt̄ ex illo. r̄ sic lex recipit interp̄-
tationē extēsiuā. vt b̄. r̄. s̄. c. p̄xi. It̄o. q̄ ex cōcu-
piscētia pueniūt oīa mala. r̄ si capis cōcupiscētia p̄
animo deprauato. casus est clarus. r̄ cessant om-
nes obiectionēs que fiunt in glo. pe. Itē no. iustia
glo. j. q̄ veniens contra phibitionem legis peccat.
Circa hoc q̄ro an sit verum generaliter q̄ quis
sem̄ incidat in peccatū maxie mortale veniēdo p̄

legē postmā. et idē potest querē religioſis reſpe
ctu eorū regule. an ois p̄traueniēs obliget ad mor
tale. Do. An. hic. tangit p̄mū s̄ declarando et m̄
ta addendo. marie dicta p̄ beatus Tho. sc̄a sc̄e.
q. lxxvj. ar. pe. et p̄ Archi. xxvij. q. i. c. j. et l. x. v̄nā
lxxvj. di. diſtingue ſc̄. q̄ aut certū eſt de mēte le
gis q̄ intēdit p̄cipere. et certū eſt q̄ obligat p̄traue
nientes ad mortale. et ſic intellige illud. qui nō obe
dierit principi morte moriat in. c. ij. de ma. et obe. et
in. c. quod p̄cipitur. xiiij. q. i. aut nō p̄stat de mē
te legis. et tunc aut lex loquitur p̄ verba p̄ceptiva
aut equipollentia v̄l unpat̄. modi vel p̄ verba ex
hortatiua vel p̄ verba cōia. ſi loquatur p̄ verba p̄ce
ptiua. tunc p̄trauenientem obligat ad mortale. nā
reſiſtendo ſuperiori reſiſtitur deo. xj. q. iij. c. qui
reſiſtit. et. c. dominus. et. c. iulianus. niſi materia
legis non eſſet neceſſitaria q̄ tunc verba impro
p̄riant. unde verbum rogo q̄nq̄ exponitur p̄ p̄ci
pio reſpectu ſubiecte materie. xj. q. iij. c. rogo. iun
cta glo. et q̄nq̄ p̄cipio exponit p̄ rogo ita q̄ ſit ver
bum exhortatiuū. vt no. in p̄mō decreto. nam
verba deſeruiunt intentioni. et non intentioni verb.
vt in. c. ſc̄o requiris. de apella. facit. l. non aliter.
ff. de lega. iij. vbi pat̄ q̄ a p̄prio ſignificato verbo
rum eſt recedendū ſi de mente p̄traria diſponen
tis p̄stat. Aut loquitur lex p̄ verba equipollētia p̄
ceptis. vt p̄ verbum inhibemus et tunc idē q̄d. s̄.
nam inhibito cōtinet in ſe p̄ceptum. vt no. Archi.
lvi. di. in ſūma. aut loquitur p̄ verba impatiui modi.
et caſus eſt aliquantulū dubius. dictamē q̄ verba
imperatiui modi ex ſe nō ſemp̄ equipollēt verbis
p̄ceptiuis. tex. eſt no. i. de. exiui. §. no. v̄traq̄. de. x.
ſig. qui ad hanc materiā eſt melior text. qui poſſit
allegari. facit q̄d habet in p̄ncipi. decreti. et ex dicta
de. colligit hec diſtinctio. q̄ aut p̄ſuetudo habet q̄
illa verba impatiui modi impoſit̄ p̄ceptū in ca
ſu de quo eſt queſtio et tunc ſerua conſuetudinē. c.
cum dilectus. de conſuetu. et. l. minime. ff. de leg.
aut nō apparet de conſuetudine et tunc recurre ad
q̄litate materie. nā ſi materia eſt multū p̄deroſa
et verifiſimiliter cogitata et p̄derata p̄ ſuperiore tunc in
ducit p̄ceptū alſ ſec̄. exemplū in dicto euāgelij. ſi
q̄s p̄cuſſerit te in vna maxilla p̄be ei et alia. nā illud
x̄. p̄be nō impoſtat p̄ceptū ſi p̄ſiliū lic̄ ſit impatiui
modi. vt. xxij. q. i. pat̄. Aut lex loquitur p̄ verba ex
hortatiua ſeu p̄ſultua. puta obſecram̄ vel cōſulti
mus. et nō ligat p̄ueniētē ad peccatū. iij. di. §. b̄ et ſi
legib̄. et. d. c. q̄d p̄cipit. quod limita vt dixi. s̄. c. j.
Aut loquitur p̄ verba cōia. puta ſtatuo decerno vel
q̄d ſiſte. et tūc nō obligat p̄ueniētē ſalē ad morta
le. et eſt no. dictū Tho. vbi. s̄. p̄bat rōne. nam ſicut
nō ois p̄uenio legis inducit mortē tpalē ita nō d̄
inducere mortē eternā. nā q̄dlibet peccatū morta
le eſt morte dignū. xxv. di. §. al. ea demū. Itē ex q̄
lex aliqui loquitur p̄ verba ſtrictiſſima. aliqui p̄ verba
nō ita ſtricta d̄ eſſe d̄ſia in quāitate peccati. et idē
q̄d. s̄. dixi in. l. dicin p̄uen. de regule religioſorū.
non em̄ ois p̄uenio regule obligat ad mortale. vt
vult beatus Tho. vbi. s̄. adduco i. r. ap̄tū in. d. de.
exiui. §. debem̄ p̄ſiderare p̄ q̄ verb. et loquitur q̄dlibz

c. regule. et idē in ſn̄a voluit Archi. in. d. c. j. et ſi di
cerem̄ p̄mū ſeq̄ref̄ abſurdū ſm̄ Tho. nāz vita reli
gioſorū eſſet p̄culoſior vita laicorū. s̄. c. nos noui
mus. xvij. q. ij. nā cū multa p̄tineant ſub regula d̄
facili religioſi inciderēt in mortale. Nec ob. ſi dicat̄
q̄ veniēs p̄tra regulā veniat s̄ v̄tū cū ſoennit̄ p̄
miſit ſeruare regulā. q̄ vt dicit beatus Tho. quē ſeq̄
tur Archi. in. d. c. j. p̄ſeſſio nō reſert̄ ad oīa p̄tenta
in regula. ſad tria ſubſtāntialia regule ſup̄ quib̄ eſ
ſentialit̄ eſt ſūdata ois regla religioſorū. de q̄b̄ i. c.
cū ad monaſteriū. i. ſi. de ſta. re. oīa x̄o alia p̄tenta
in regula tendūt ad ſinē illoz triū. v̄l p̄mitēs ſer
uare regulā intelligit̄ p̄mittere vt ducat vitā regu
larē q̄ quidē eſt eſſentialit̄ ſūdata ſup̄ illis tribus. ſ
vera niſi religioſus peccaret ex p̄temp̄. q̄ tūc ob
ligaret ad mortale. x. di. q̄s. vel niſi peccaret s̄ vo
tū. i. p̄tra v̄nū ex illis trib̄. vel niſi aſſumeret in cō
ſuetudinē. q̄ nullū peccatū ē adeo veniale q̄d nō
ſit mortale dum placet. i. ex p̄ſuetudine. xxv. di. §.
criminis. et adde ad p̄dicta q̄d no. Archi. i. d. c. v̄tū
nā. In. glo. in. x̄. oriūtur in ſi. no. glo. iūcto tex.
q̄ quādoq̄ lex v̄tū v̄no tempore pro alio. unde
ſm̄ iſtam expoſitionem tempus p̄ſens ponitur
pro p̄terito. ſimile in. l. nulli. C. de ep̄ſ. et de. vel
potes exponere tex. ſm̄ Jo. de lig. pro appetitu de
p̄uato. q̄ ois appetitus deprauatus eſt p̄cupiſcē
tia. et ex tali appetitu oīa mala oriuntur. et ex h̄ facit
ad ſi. iſte tex. q̄ lex p̄hibens aliquid tacite p̄hibet
oīa que ſequūtur ex illo.

**Conſtitutiōes de
Cinnitaris** Conſtitutiōes de
cretorū ſinglari
b̄ opinionib̄ ſunt p̄ferēde. p̄mo ponū
tur verba ſalomōis. ſc̄do verba hiero. et Aug.
exponentium illa ibi prudentie. Ho. p̄mo iudicē
non debere iudicare ſm̄ voluntatem ſeu prudenti
am ſuam deprauatam ſed ſm̄ ſtatura decretorū et
aliozum habentium poteſtatē legis adde. Ho.
ſc̄do q̄ hec verba cōmitto prudentie tue impoſi
tant nudam voluntatem rationi et legi non ſubie
ctam. nam ita hic capiuntur iſta verba prudentie
et. et ita intelligit̄ hic do. An. ſed certe hoc non eſt
verum quo ad corticem littere quia illa verba po
nuntur hic impropr̄ie. i. malo ſenſu. vt etiam dicit
glo. iij. hic. alſ. x̄. prudentie intelligitur de volun
tate ſubmiſſa freno rationis. non enim eſt pruden
tia ſed fatuitas vbi deſicit ratio iuxta illud. fatuus
fatua loquitur. xiiij. di. legimus. facit. l. quidaz in
ſuo. ff. de condi. inſti. nam ſi verbum placet impoſi
tar arbitrium boni viri. l. thais. §. ſozorem. ff. de fi
deicō. li. fortius hec verba hic poſita. ſ. tuc pruden
tie. et ideo intellige q̄ videtur data poteſtas tanq̄
viro prudenti. ideo ſi non facit vt prudens poteſt
peti reductio ad arbitriū boni viri. vt. l. fideicō. §.
q̄s. ff. de leg. iij. et eorum que no. in. c. quinquauall
de iureiur. et per Bar. in extrauag. ad reprimen
dam. Ho. q̄ dicta ſanctorum patrum ſunt ſer
uanda. De dictis aliozum ſanctorū vide tex. cuz ḡ.
lxxiiij. di. c. j. Et hic ſūpra occaſiōe q̄rit h̄ Inn. an
dicta ſc̄orū ſint necario tenenda et obſeruāda. Et cō
cludit ipe et Lōpo. p̄ eū q̄ niſi ſint dicta retractata

vt fecit Aug. qui multa ex dictis suis retractauit. vel nisi sint correcte p̄ eccliam in his in quib⁹ sancti cōiter p̄ueniūt seruāda sunt eōꝝ dicta vsq; ad vñū iora. sed vbi inter eos sunt opti. possum⁹ tenere qd̄ volum⁹. ponit exemplū de salomone vtz sit dāna- natus vel ne. qdā tenēt q̄ sit dānar⁹ ex nimia affe- ctōe mulier. alij tenēt q̄ saluus qz postea se corre- xit. de quo vide. xxxij. q. iij. salomō. ⁊ de pe. di. ij. c. si em̄ in si. in d. salomon. Item ponit exemplum in corpore beate virginis. nā quidā tenēt q̄ fuerit assūptū in celū. alij q̄ nō. hosti. dicit q̄ opinio cōis ⁊ approbata h̄z q̄ sit assūptū. ⁊ ita dicit tenere Aug. ⁊ Hiero. tñ nō ita apte loquit. imo dicit q̄ nulla scri- ptura apte deponit d̄ assumptōe corporali. ⁊ vid̄ p̄ eū i cplā ad paulā ⁊ eustochiū. Ultimo querit quid si recipit diuersitas inter dicta sanctorū ⁊ sūmōꝝ pō- tificū que magis sunt seruanda. vide glo. xx. di. in sūma. ⁊ in. c. j. ⁊ p̄cludit ibi q̄ in expositionibus scri- pturarū stat dictis sanctorū sed in decisionib⁹ causa- rū stat sūmis pōtificibus. qz isti ⁊ nō illis data fuit p̄tās legis p̄dende. qd̄ nō. nisi dictū sanctorū iuuat ref auctoritate noui vel veteris testamēti seu alic⁹ p̄cili. p̄ hoc qd̄ nō in. c. si. xxxvj. q. vlti. p̄mū dicitur limitare q̄ vbi tractaret de expositione necessaria. vt de sacramētis vel articulis fidei pōt⁹ credendū esset pape q̄ eis. qz pape ⁊ nō sanctis fuit data po- testas interpretandi legē dubiā. vt in. c. p̄ venerabilē qui si. sint le. si papa erraret deberet corrigi p̄ cō- ciliū generale. vt in. c. nulli phas. iūcta gl. xiv. di. Cui magis sit credendū inter doc. ecclie. vide bo. glo. ij. di. vt veter.

¶ In omnes Constitutio cano- nica q̄ nō ē oib⁹ cōis ⁊ p̄ quā tollit ecclie p̄suetudo atq; nō valet. ita cōiter sūmat. vel aliter. Nō valet cōstituti- tio collegij in damnū aliquorū ⁊ cōmodū aliquorū cessante rōnabili causa. vel sic. Absq; rōnabili cau- sa nō pōt maior p̄ caplū tollere p̄suetudinē vtilita- tem priuatā nutriendo. ⁊ duo facit. nā in prima pte ponit duo statuta successiue facta. In scda pte du- plici rōne plara ambo statuta cassari mādat. scda ibi cū igit. Nō. p̄mo iūcta glo. si. q̄ valet p̄suetu- do vt canōici recipiāt fructus p̄bendarū in abūtia. ⁊ ad h̄ q̄ndie allegat ista lra. Idē nō. in. c. dudū. ij. de elec. in glo. pe. ⁊ hodie cōiter inoleuit h̄ p̄suetu- do in simplicibus beneficijs q̄ hodie vid̄ approba- ta in. c. gratia. de rescri. li. vj. iūcta glo. ⁊ in. de. gfa. e. ti. ⁊ dicitur vt in glo. si. dicā. Nō. scdo ar. opti- mū ex littera q̄ p̄tra talem p̄suetudinē de non res- dendo valet statutū capli dūmodo sit als rōnabile vt colligit hic in si. lfe. nā statutū fuit hic reproba- tum. qz nō erat oibus cōe. ⁊ h̄ scmp nō. vt p̄ vtilita- te ecclie qz est destituta suffragio canonicorū valet statutum p̄tra antiquā p̄suetudinē. qd̄ aptius te- net hosti. ⁊ Jo. an. post eū. in. c. ad audientā. de de. nō res. sed iudicio meo hic est tex. vt patet ex p̄ dictis. Nō. tertio q̄ singularia bona capituli pos- sunt annecti p̄bendis canonicorū si fruct⁹ p̄benda- rum sunt minus sufficientes. ⁊ nimiz quia ob cau- sam possunt capelle annecti p̄bendis. vt in. c. expō

fuit de p̄ben. ⁊. c. extirpande. s. qui dō de p̄ben. ⁊ ob hanc causam necessitatis iste vinee fuerunt an- nere p̄bendis. Nō. ibi ad successores. q̄ canoni- ci largo mō dicuntur habere successores d̄ quo in c. relatum de p̄ben. ⁊ in. c. quod sicut de cle. Nō. statutū dici iniquū cum statuetes nolunt illud ob- seruare quod alijs statuerunt. ⁊ facit iste tex. p̄o opinione Bar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. ⁊ iur. vbi dicit q̄ si statutū fuit in odiū alicui⁹ particulari p̄sone potest ab eo appellari. ar in. l. i. in. si. ff. d̄ do. excep. dic tñ q̄ appellatio non est necessaria sed suf- ficit p̄tradictio. vt voluit hic Clin. ⁊ bene p̄bat per istum tex. quia hic non fuit appellatus ab iniquita- te statuti. sed superior fuit aditus per viam quere- le. probatur ratione quia extraiudicialia non trās- eunt in rem iudicatam vnde aduersus grauamen extraiudiciale competit duplex remedium. primū per viam appellationis. scdm̄ per viam querele. vt p̄batur in. c. concertationi. de appella. li. vj. Et ex his ⁊ ex tex. nō. q̄ statutum editum in odiū p̄cu- laris p̄sone tenet sed per contradictionē potest re- uocari. sic tenet Clin. hic ⁊ doct. ⁊ esset notabile di- ctus. sed ego dubito an hec sit verum. quia lex de- bet esse rationalis ⁊ honesta et omnibus cōmu- nis. iij. di. erit autē lex. ideo dicit Bar. in. d. l. om- nes populi. q̄ statutū iniquitatē cōtinens est nul- lum ipso iure. ⁊ ad istum tex. respondet q̄ de facto fuit facta reuocatio statuti quinimo nō apparet ex tex. q̄ papa hec statuta annullauerit sed solus p̄- uidit aduersus iniquitatem. Nō. valere consue- tudinem vt antiqui canonici et iuniores canonici sint eāles in p̄ceptōe fructuū. quid autē fieret ces- sante p̄suetudine dicaz. j. Nō. q̄ dicta sapientū possunt adduci i d̄ castōe causaz vt hic. ⁊ fuit addu- cta auctoritas Latonis. ⁊ vide in. c. puenit. lxxxiij. di. In glo. j. abi in p̄ iudiciū aliorū ⁊ malo zelo ⁊ p̄ p̄suetudinē ecclie p̄dēra solutiōne gl. Adducit em̄ multa ad inferendā iniquitatē statuti. nāz ma- lo zelo isti fecerūt statutū hoc. quia non p̄ vtilitate ecclie sed vt ampliaret p̄prios redditus. qz p̄ de- ficientiū accrescebat eis. Itē erat p̄tra p̄suetudinē ecclie. Sed circa hūc p̄mū intellectū quero an si ces- sare malus zelus valisset statutū p̄ antiquā con- suetudinē. hosti dicit q̄ sic. nāz si isti p̄uertissent p̄- bendas nō residentū in vtilitatem ecclie valisset statutū. licet ipi p̄ceperēt in abūtia ⁊ in p̄nitia. quia nō est iniquū vt statutum p̄cernat futuros canoni- cos nō aut p̄ntes. quia p̄priū statutū ē p̄cernere fu- tura. s. e. c. ij. hoc dicitū mihi nō placet. q̄a videt p̄ rōem littere. que fundat se sup̄ disparitate ⁊ nō su- per vtilitate p̄pria. qz statuetes tenent seruare sta- tuta. ⁊ qd̄ d̄sc̄p̄ iuris ⁊c. vñ. non p̄sit dici moueri bo- no zelo si nō reputat idoneuz in p̄prijis p̄sonis qd̄ in alijs statuerūt. sed si statutū fuisset oib⁹ cōe va- lisset p̄ antiquā p̄suetudinē etiā si aliq̄ restitissent dūmodo facerēt ad vtilitatē ecclie. vt qz indigeret suffragio ministrorū vt. s. dixi. dicit etiam hosti. q̄ ep̄s cū p̄sensu capli potuisset facere hoc statutū in- ducendo istam disparitatem ratiōne predicta. ⁊ qz in episcopo cessat ratio statuti. quod nō. vt possit

fieri statutu p supiorz stringes successores. z no ex
istentes de pnti qd fit rone scandali curadi. rvt no
piudicetur illis quib' ius iam questuz est. rex his
habes declaratu pntu intellecti. c. Scds intel-
ctus principalis est qd hec statuta no valuerunt ex
defectu potestatis. qz canonici no possunt sine epo
statuere sup residua. sed pprie pnter ad epm sine
cuius licentia null' cleric' pegrinari oz. de pte. di.
v. no optet. vnde dicit L. o post. qd ponissima ca nul-
litas istoz statutoz fuit ista. Nec ob. c. cu dilect'.
de de. no. res. vbi caplm statuit. qz ibi no disputat
de validitate statuti sed forte interuenit auctoritas
epi vel pntatio pape. hec l. c. tura est vera in se
no agruit littere que fundat se sup iniquitate statu-
ti. Ho. tñ b dictu qd canonici soli no possunt facere
statutu sup residua. z generalr dic qd sup statu ec-
clesie no potest caplm sine pntu ep'i statuere. d. qd
p Inno. in. c. cu pntu de pntu. z ibi bo. tex.
vide glo. qua tenebis menti in. c. ij. de verb. sig. li.
vj. que ponit sup quib' caplm sine epo pot' statuere.
nuqd asit ecclesie inferiores possunt sine epo sta-
tuere? dic qd no in grauib'. sic intellige Inno. in. c.
requisisti. de testa. in. fi. z in. c. cu accessissent. j. e. cu
eps est generalis spofus dim eccliaz sue diocesis.
vnde quelibet ecclesia est regeda puidencia ep'i ge-
neraliter. x. q. i. regeda. z no. illa duo dicta Inno.
In ea. glo. ibi sed non illis qui sunt nascituri.
glo. no soluit pntu. na quemadmodu ibi no. di-
uerstas iter naros z nascituros ita h poterat nori
inter iam institutos z instituentos. So. dicit Jo.
an. qd ibi admittit illa disparitas qz ignorabant
qui z quot essent nascituri. ar. l. si pater. ff. d. so-
lu. vel dic alr qd emancipari volentes succedere pfi
ab intestato vna cu existentibus in pntate tenentur
pferre illa que ipsi acquisuerunt dntaxat suis. si no
potest dici suus ille qui nodu est nar'. ne ibi differe-
tur collatio in euentu natiuitatis. nullu tñ piudici-
um in effectu fit illis nascituris. sed hic fiebat piudi-
cu instituentis. In ea. glo. ibi dicas. signa ista
gl. vsqz ad fine sui nam qtidie solet allegari z ex ea
colligunt quattuor. Pmo qd in re coi pluribus
vt singulis v' sup iure singulari no valet qcqd fac
maior ps sed optet qd oes pntent qbus fit piudici-
um. Scdo qd in reb' collegij v' et qcqd fac
maior ps collegij dūmodo dispositio fiat ex necessita-
te. secus si ex mera voluntate. tñ em vn' solus pot
oibus resistere. z h est dictu no. valde. z nullibi ex-
pse pbaf. na lex p fundu. all. in. glo. loquit in re
coi plurib' vt singulis. Tertio no. qd ad h vt va-
leat dispositio maioris ptis collegij dnt vocari ab-
sentes. Quarto qd pntus in reb' collegij debz
pntari in coi z no in singulari. Hic discutit do-
oia pdicta venio ad priuū z quero an sit veruz re-
gulariter. z dico sic. qd aut hntes rem cōem vt sin-
guli volit sup illa re disponere. z regularit no pos-
sunt nisi oes pntent. Fallit pmo. qd vn' ex socijs
vellet deputare re ad vsuz destinatu. sic loquitur. d.
in cōe do sepulchz all. in. glo. Sic pcedit dictuz
glo. in re cōpetenti plurib' iure singlari. sec' si cō-
petit iure eccle licet cōpetat singulis. exēplū i pbe

dis que ppetit singulis canonicis no vt collegij
tñ cōpetit iure eccle z no iure singulari. sup illis
em pot' maior ps capli statuere deputado aliquid
ad vsuz pntu. vt est tex. no. que nescio alibi in. c. fi.
de his que fi. a ma. pte ca. z ibi p Inno. ita qd maior
ps no solu pot' disponere de bonis capli. vt h volu-
erunt doct. sed etia de ipis pntendis pntentibus
plurib' vt singulis. qd intelligo qd disponit super
redditib' supfluis. qz tñc pprie disponit de re ad
vsuz destinatu. qz qd supfluit canonicis de reddi-
tibus ecclesie debet pnti in utilitate ecclesie. xij.
q. j. s. fi. Sic fallit fauore liberatōis na tñc valet qd
facit maior ps. vt. l. maior. ff. de pact. z. l. fi. C. qui
bo. ce. pos. Sic fallit fauore admistratōis bonozū
pupilli. l. iij. ff. de adm. tuto. Sic fallit fauore linū
dirimendaz. na valet snia duoz ex trib' iudicibus
seu arbitris z tñ no habent ius iudicandi vt colle-
gium. vt no. in. c. prudentia. de offi. dele. ad h. c.
fi. j. de re iudi. z. l. duo ex trib'. ff. e. Aut maior ps
vniuersitatis vult disponere de reb' singloz. z di-
stingue. qz aut illa vniuersitas no h iura regalia.
qz habet dñm sup se z no pot'. vñ si milleses vellet
maior ps scholariū non potest obligare vñ scho-
larem vel disponere de re sua vt no. glo. in. l. ij. C.
que sit lon. consue. z aliquid per Inno. in. c. ex pte
de cōsue. nisi forte fm ea que no. Bar. in. l. iij. ff.
de re iudi. puta. quia vniuersitas esset obligata et
non esset soluendo tunc potest imponere collectaz
singulis. vt est gl. no. i. l. ij. ff. qd cuiusqz vni. Cle-
nio ad secundum z in eo qd glo. excipit casuz neces-
sitaris vt tunc valeat quicqd facit maior pars col-
legij. Idem fm Inno. z doc. in casu vilitatis. v' p-
batur in. c. j. de his que fi. a ma. par. ca. Item si ex
causa pietatis. vt in. d. c. fi. de his que fi. a ma. par.
ca. si vero ex mera voluntate cessante necessitate
maior pars vult disponere de re singulari. glo. sin-
gulariter vult hic qd non possit. Item Inno. hic. z
Jo. an. in regula quod omnes d regu. iij. li. vj. in
mercu. z sic videt fm hoc singulare dictu qd maior
pars vniuersitatis non potest vnum extrahere de
banno vel aliquam gratiam voluntariaz alicui fa-
cere nisi omnes pntent. sed Do. Lar. tenet indi-
stincte qd ex quo agitur de iurib' collegij valet quic-
quid facit maior pars. sed certe casus est dubius.
Et dico qd vbi dispositio tenderet in damnum vel
dedecus vniuersitatis vel priuate consuetudinis
vnus solus possit resistere. vt in. c. j. de his que fi.
a ma. par. ca. no. Inno. in. c. accedentibus. de pri-
uile. sed si actus disponendi tunc esset indifferens
tunc facit p glo. qz tunc cessat ratio vt valeret quod
faceret maior ps. sed in pntu facit. qz iura gene-
raliter dicunt qd maior pars sicte representet totaz
vniuersitatem. l. aliud. s. refertur. ff. d. re. iur. z. l.
quod maior. ff. ad muni. z. d. c. j. z forte hec ps eet
verior. Tenio ad tertiu an abntes sunt vocadi i
dispone collegij. gl. hic dic simpliciter qd sic. z si tu
intelligis abntes illos qui non sunt in caplo sit tñ
in ciuitate. tñc glo. est vera qz oes sunt pntes ex qd
sunt in loco qz tñc dnt vocari. l. ij. C. d. decur. li. x.
facit. x. q. ij. hoc ius. in. d. ibidem deseruentium. s

si intelligis absentes illos qui sunt extra ciuitates et longe agentes et est maius dubium. glo. quas cōiter canoniste allegant in. c. ij. d. testi. li. vj. dicit q̄ in tribus casib⁹ absentes tñ vocant⁹. in electōe plati. de elec. qz ppter. et cū volūt puidere ecclie de canonid vt in. c. cū i ecclijs. de pben. li. vj. et cū volūt cessare a diuinis vt in. c. si canonici. et c. q̄uis. de off. or. li. vj. In alijs casibus absentes de necessitate nō sunt vocandi. et p̄ illa glo. facit tex. no. in dicta auē. hoc ius porrectum. vbi in alienatione rei ecclie non vocant⁹ absentes. Do. An. videt⁹ hic velle q̄ in quolibet actu graui absentes sunt vocādi. qz in trib⁹ casibus supius excepti ex q̄uitate p̄iudicij vocant⁹ absentes. ergo in alijs grauib⁹. idē dicit⁹ vbi reperitur eadē rō. p̄ hoc dicto suo all. glo. no. in. l. j. C. de cōdi. inde. que vult q̄ casus except⁹ a lege d̄z extendi ex identitate rōnis. vt est tex. no. in. c. cū dilecta. d. p̄fir. vñ. vel inuti. qd̄ tene menti. et sic nō solū. l. cōmunis extēditur ex identitate rōis sed casus excepti extendit⁹. Distingue tñ hunc articulū lān⁹ p̄ Bar. in. l. omnes ppli. ff. de iusti. et iure. q̄ aut sunt absentes nō hñtes vocē et indubie nō sunt vocandi. ad h. c. qz ppter. de elec. Aut hñt vocem. et tñc aut sunt absentes ex necessitate aut ex volūtate. P̄ri mo casu subdistingue. aut ex culpa p̄pria. puta qz ppter delictū fuerit expulsus vel relegatus et nō sūt vocandi. ar. l. admissio. §. qui deficiūt. ff. de capi. di. facit. c. p̄ter. xxxij. di. Aut sine culpa. puta ppter timorē tyranni nō audent venire ad ciuitatem vt regnat ibi pars p̄traria. et tunc siue negocia sint graua vel leuia ad h. vt p̄iudicetur ab hñtibus et vt valeat actus debent isti ire ad forinsecos vel eos citare vt saltē mittāt pcuratores. facit. c. q̄sto. lxxij. di. no. Inno. in. c. ij. de no. ope. nun. vbi vide qz ponit pulchra dicta et in. c. bone de elec. j. Secūdo casu principali quando detinent⁹ ex sola voluntate regulariter non sunt vocandi. et hoc tenet Bar. in. d. l. omnes populi. et facit dicta auc. hoc ius porrectum. Sed tu excipe casus p̄alle. et no. q̄ alienatio rei ecclie nō est adeo magni p̄iudicij vt vocentur absentes. et sic potes ex eo instrui quando casus dicitur multuz p̄iudicialis. Ad vltimum an p̄sensus debeat p̄stari in cōmuni. gl. hic dicit q̄ sic. sed alia glo. in. c. j. de re. ec. nō alie. li. vj. dicit aliud quā vide. sed tu tene hanc glo. quam sequit⁹ Inno. in. c. in Genesi. et c. audis de elec. et Jo. La. hic. et cōiter moderni. nam als nō esset differentia inter cōsensum collegij et cōsensum p̄uarorum et vide glo. no. in. l. sicut. ff. qd̄ cuiusq̄. vñ. q̄ dicit q̄ si oēs hoies ciuitatis essent i platea et aliquid facerent nō diceret ille actus factus ab vniuersitate sed a singulis. ad hoc. n. q̄ actus dicat⁹ gest⁹ ab vniuersitate. optet q̄ more solito congreget collegiuz et ibi fiat p̄clusio de explicatiōe actus. Et adde vñā no. theoricā Bar. in. d. l. oēs ppli. ponendo duas regulas. P̄ima q̄ in factis collegij p̄sensus d̄z p̄stari in cōi. all. c. in Genesi de electōe. et hoc ē clarum. Secūda regula est q̄ etiaz in spectantib⁹ ad singulares p̄sonas p̄sensus d̄z p̄stari in cōmuni qm̄ maior ps p̄ualet minori p̄ti. vt est casus

no. in. l. et suū herede. ff. de pactis. et est ratio quia ex quo ex dispositione iuris valēt disposita p̄ maio rem p̄tem d̄z minor ps vocari vt sic possit maior ps ad suā finem minorē ducere et in fili d̄z in. l. item si vn⁹ in fi. ff. de arbi. et no. in. c. ij. co. ti. in. vj. et p̄ B dictū voleo impugnare cōe dictū canonistaz q̄ volunt q̄ patroni p̄nt p̄stare singulariter. nā cuz maior ps patronoz p̄ualeat. vt in. c. iij. d. iu. pa. debz minor ps a p̄ncipio vocari fm̄ theoricā p̄dictā et d̄xi latius in. c. iij. co. n. In glo. pe. ibi pares debent esse Inno. aliter. dicit em̄ qm̄ apparet de p̄sue tudine ecclie illa est seruāda. si aut non apparet p̄ta qz ecclia est nouit⁹ fundata vel variō mō seruātū est. tñc respectu eoz que extunt de cōi salario p̄ victu debz esse equalitas inter oēs. s̄ respectu eoz que dant⁹ p̄ vestimentis et alijs necessarijs d̄z fieri distributio fm̄ merita p̄sone et p̄ditōes vtriusq̄. qz plus d̄z dari doctoz vel nobili vel sacerdoti q̄ clerico minori et p̄az sapiēt. et marie h̄ qd̄ p̄cedit i ecclie vsbi p̄bende nō sunt distincte. Sic p̄cedit respectu bonoz cōium capli que distribuūt vltra p̄bendas in singulos canonicos. cū h̄ dicto suo trāf eunt hic cōiter doct. Sz ego puto idē dicenduz in victualib⁹ qd̄ ip̄e dicit in vestimētis. qz fm̄ qualitate p̄sonaz est fīcda distinctio iter cibos cū plerūq̄ aliq̄ sunt valde delicati. p̄ h. c. nō cogant. xij. di. alle. glo. que hoc tenet in. c. epus. x. q. ij. Item ad duco tex. h̄ satis bene p̄bantē in. l. si qd̄. ff. d̄ysufu. vbi tex. dicit vsufuuarū debere alere et vestire mancipia fm̄ cuiusq̄ ordinē et dignitatē. i. cōditionē et qualitatē cuiusq̄. et p̄dēra d̄ba alere et verbū vestire. Sic adduco tex. in. c. cū ad monastē riu. de sta. re. in. d. porro. vbi etiā inter religiosos ex causa p̄dicta supior facit d̄fiam in cibis vt plurimū tñ de hoc stat⁹ p̄suetudini. In gl. fi. in fi. no. glo. et vide qd̄ dixi. s̄ in p̄mo no. Hosti. limitat istā glo. qm̄ qd̄ deseruieret p̄ vicariū. vel als in absentia deseruieret ecclie. als nō valeret p̄suetudo tanq̄ onerosa ecclie. vt in. c. j. de p̄sue. et sic trāfēit cōiter docto. Sed tu vide qd̄ dixi in. c. extirpāde de p̄ben. vbi recitauit aliqua dicta aliquoz d̄ictū valere cōsuetudinē etiā vt nō deseruiat p̄ vicarium dūmodo non sit p̄iudiciū magnū ecclie. et istud tene. Si d̄o ecclia vigore p̄suetudinis destitueret m̄stris tene dictū Hosti. als tene indistincte hanc glo. naz quilibet clericus saltem deseruit ecclie vniuersali. facit quod no. Inno. in. c. cuz iaz dudū de p̄bē. nam olim sine seruitio speciali subueniebāt clerici indigentibus ex bonis cōmunib⁹ ecclie vniuersali. xij. q. i. c. videntes. Quero ad declaratiōem p̄dictoz quoz de vniuersitate d̄nt interuenire ad h̄ vt actus valeat. So. gl. iur. canonici variat⁹. vñ glo. in. c. j. de his que fi. a maio. par. ca. et in. c. cum nobis de elec. sed opinio legistarum et canonistarum est vt interueniant due partes vniuersitatis vt in. l. nulli. ff. quod cuiusq̄ vni. et. l. nominatiōnum. C. de decu. li. x. Et ex his duabus partibus debet ad minus p̄sentire maior ps. et sic d̄z intelligi. l. qd̄ maior. ff. ad municipia. et. d. c. j. hoc sentit glo. in. l. aliud. §. referē. ff. de re. iur. et glo. in. d. l. nulli

Bar. in. d. l. omnes populi. sensu Inno. in. c. ff. de no. op. nu. et pbat rde. due pres respitant totaz vniuersitate. dicitur. nulli. et no. iationu. ergo suffi- cit maior ps istaz duaz pui. si aut pueniat plures qz due pres tuc requirit maior ps oim puenientiu qz oes tuc faciunt vniuersitate. dico etia qz hz due p- tes sufficiat ad validitate acti si tertia ps fuit ptem- pra tuc pnt ptempti psequi ptemptu et facere actu retractari. vt in. c. q. sicut de elec. vñ alibi dicitur. qz in talibus pl' obest pceptus vni' qz p dicitio mul- toz. vt in. c. bone. ij. de elec. Et aduerte qz i num- ro duaz pui no snt pputadi illi qui no sp hnt vocē vt in de. qd circa. et qd ibi no de ele. Tñ vñ diuer- sitate maximā reperio inter canonicas et legistas. nec repio eā tactā seu decisā p aliquē. nā fm Bar. in. d. l. oēs ppli. que sequit cois practica no sufficit vniuersitate vocari. sed optet necessario qz interue- niant due pres. ita intelligit. l. fi. C. de pdi. decu. li. x. sed canonicis cōter distinguūt. qz aut est aliqs ad que spectat cōgregatio vniuersitatis. et tuc si ad mandatū illi' no veniat oēs. tuc pnt venientes ex- plicare actu et. etia si si infuciat maior ps collegij. hoc vult Inno. in. c. j. de ma. et obe. et in. c. ij. d. no. op. nu. quasi puocatio superioris pstituat no venie- tes in psumacia. et psumacia. priuet illos facultate dandi vocē. et p h allego bo. ter. in. c. cū nobis. de elec. vbi dicit qz si vocati ab hñte pntem nolūt ve- nire faciūt se alienos. ergo no dnt cōputari i nūe- ro duaz pui. et h sentit glo. in. d. de. qd circa h re- nuit qdā Jo. bondiē. doct. in disputatōe sua quā recitat Jo. an. in. c. in causis de elec. vbi dicit. naz po- nebat casum in vniuersitate in qua erāt. t. hoies et vocatis ab hñte pntē pueniūt. xxx. et pclusio sua fuit qz ius vniuersitat' residebat in illis. xxx. si dō no est aliqs ad que spectat puocatio tuc aut istar finis termini vniuersitatis pnti ad expeditez actus. et tuc pnt mior ps vocare maiore et nolēte venire po- test mior ps ad actu pcedere. qz no dō puiari p- pter ptemptū maioris pris vt no. in. c. in causis. p- all. et d. c. cū nobis. Aut termin' non est pntus ad actu explicandū. et tuc dnt saltē interuenire due p- tes qualiterqz velint et monere tertiā pntē. als tertia ps pnt agere de ptemptu vt. s. dicit. h no. i. d. c. ij. et c. in causis. pbat ex mēte legis noiationū pnt. et hñc opi. canonicaz puto veriore. et ad. l. fi. sup qz sū- dat se Bar. pnt rñ deri mltiplr. qz intellect' illi' est mltiplex et obscur' et pnt intelligi in facis grauib' i quib' no sufficit puocare vniuersitate p tabellā vt campanā. sed p nuncium vel fias. vt no. an. d. c. in causis. Abb.

De in ecclesiarum.

Con- stituo laicoz ecclesiam seu ei' bona no astringit In pma pie ponit pstitutio. In scda ei' cassatio. se- cūda ibi volentes. Ho. pmo qz ciues hnt facul- tate dendi statuta i ciuitate eoz dūmodo als sint honesta et iusta. hoc statutū fuit hic reuocatū ppf illud qz cōprehendebat ecclesiam. de hoc dic vt i gl. Ho. qz statutū excedēs fines potestatis statuē- tium est ipō iure nullū. p h. l. fi. de iurif. om. iud. et

in. c. vt aiaz. de psti. li. vj. Ho. qz statutū laicozū no pnt disponere sup reb' ecclesiā etia si talia sint bona quoz dñum vñle ptinet ad laicos. vt erat h in feudis. et sic dispositū simplr in dominio habet locū etia in dominio directo dūtaxat. nā directuz dñum spectabat h ad ecclesiam. ad h quotidie all. iste tex. et examinabo lati' hñc materiā. j. co. ecclesia.

Ho. ar. qz cassata pstitutiōe non cassatur effect' p- prius editus. h em papa cassauit nedū pstitutiōes sed venditiones inde factas. hoc puto pcedere vbi statutū tenuit nisi in cassatione diceret vt pstitutiō habeat p infecta. tuc em ois effectus censetur sub- latus. vt est glo no. in de. j. d. imu. ec. secus vbi sta- tutum esset nullum. vt hic. et pbat. j. e. ecclesia. et xvj. di. bene quidē. vñ dicit qz cassatio hic ponit referē ad factū qz ad ius. qz de iure erāt ipso facto cassata vt in iuribus pnt. Ho. ibi sine legitimo. ar. optimū qz ad h vt valeat alienatio rex ecclesiar' sticarum optet qz pntus psonaz sit legitim'. i. fm leges et canones isozmar'. Et qz inferē qz no valet alienatio nisi seruata forma tradita a iure et in ca- su a iure concessio. als autem pntus no potest di- ci legitimus. ad hñc intellectum adducit Cal. istuz tex. in. c. j. de in iur. resti. quod est ptra glo. xij. q. ij. in summa. et in. c. sine exceptione. que voluit sufficere formā esse obseruatam licet alienatiō no sit facta in casu licito. h pro primo dicto vide tex. in de. j. de re. ec. no alie. et fact. c. j. co. ti. lib. vj. In glo. j. ibi tam iure poli. no. glo. vult enim qz popu- lus possit sibi constituere legem nedum fm legem pntiuam et sic iure fori. sed etiam fm equitatem naturalem et sic iure poli. i. celi. de hoc tamen dicē- dum vt plene no. in. l. omnes populi pnt. Et cō- clude tres casus. nam quedam sunt vniuersitates non habentes iurisdictionem vt villa seu castrum cum recognoscant ciuitatem in superiore. Que- dam sunt habentes iurisdictionem. vtputa non re- cognoscentes superiorem salte de facto. Quedā sunt habentes iurisdictionem modificatam. Pri- mo casu potest vniuersitas sibi facere legem super reb' suis. sed non possunt sibi apponere penam quia appositio pene deriuatur a iurisdicōe. xxxij. q. ij. §. in hoc. et in. l. fi. ff. de iu. om. iudi. possunt ta- men se per pactum obligare ad penam. hoc voluit Bar. in. d. l. omnes populi. et Inno. j. c. pr. et Jo. an. s. c. precedent. Secundo casu dic qz vniuer- sitas potest omnia statuere que potest princeps. vnde dicit Bar. in. l. infamen. in fi. ff. de pub. iu. qz tantam potestate habet ciuitas non recognosces superiorem in territorio suo quantam habet im- perator in vniuerso. et pro hoc facit. c. per venera- bilem. qui fi. sint le. vbi patet qz rex francie qui non recognoscit superiorem exercet omnia iura impe- ratoris in territorio suo. et idē in alijs regibus no recognoscentibus superiorem. vt dicit Inno. in. c. cum. p. de fi. instru. An possint hoc iuste et sine peccato facē remitto ad ea qz dixi in. d. c. p venera- bilē. et vide quod no. Bar. in. l. j. ff. d. aqua plu. ar. et i. l. si publican'. §. i oib'. ff. d. publi. Tertio casu dic qz fm iurisdicōez pnt facē statutū et apponē penā.

An vniuersitas scholarium pistorum cerdonum et similia potest facere statuta. dicitur quod sic in iuribus eorum. sed dubium est an possint imponere penam. et concludo vnum casum. Si vniuersitas huius rectorum et vult imponere penam cum suo rectore tunc potest ad limites iurisdictionis rectoris. ad h. l. fi. C. de iuris. om. iudi. et quod non. Inno. in. c. cum ab ecclesiarum de offi. or. si non habet rectoris sentit Inno. j. c. pri. q. non. contrarium vero sentit Bal. in. d. l. oes populi q. si vniuersitas non habet iurisdictionem non potest dare suo rectori. cuius contrarium probat in. d. l. si. mihi placet q. potest statuere et imponere penam ad limites patris. p. h. bon. tex. j. e. ex l. fis. s. quo ad terminos huius decre. est dubium nunquid valeat statutum respectu laicorum. Inno. et hoc. et hoc post. tenet quod non. quod non potest vniuersitas statuere in iudiciis eorum que competunt singulis de iure gentium. vt sint dicitur. j. distin. ius gentium. et hoc ius gentium potest appellari naturale secundum Inno. quasi naturali ratione inductum. quod ius civile non potest tollere ea que sunt de iure naturali. Insi. de iure na. s. sed naturalia et. v. di. p. to. imo dicit Inno. q. non potest princeps sine causa mihi tollere dicitur rei mee. s. cum causa sic. vt. l. ut si verberatus. ff. de rei. v. edi. sicut dicitur in illi de iure diuino sufficiunt duo testes in omni re. iuxta illud dicitur. In ore duorum vel trium etc. vt in. c. l. vniuersis. de testi. in ius civile ex causa aliud statuit. quia in quibuslibet requiritur presentiam. vij. vel. v. testium vt in testamento vel codicillis vt in. l. hac. s. vltima. et. l. si vnus. C. de testa. cum si. ergo eodem modo potest statuere super alijs. et quotidie ad h. al. dicitur Inno. legis tractat maxime l. y. in. l. rescripta. C. de p. i. impe. offe. et Bal. post glo. in. l. fi. C. si contra ius vel vni. pub. et tractat l. y. principaliter tria. primo an princeps potest statuere circa legem diuinam. secundo. an circa ius gentium. tertio quod circa ius civile. Circa primum sit breuis conclusio. q. si vult statuere in eo articulo qui reperit limitat et potest. s. distinguendo interpretando et adiuuando ius diuinum. Exemplum in lege diuina continet illud preceptum. Non occides. tamen in. l. positiua est limitatum si quis occiderit occidatur. et sic patet quod primum preceptum non est indistincte seruandum quod princeps fecit. et interpretando statuit quod possunt occidi. vt. C. si quis sine iudice vindicta. et ad. l. cornel. de sca. p. to. Si vero preceptum diuinum non reperit limitatum. tunc aut nulla potest esse causa limitandi et non potest princeps statuere. puta si vult statuere quod quis possit contrahere in matrimonium cum matre. aut subest causa. sed dubitatur an subsit et presumendum est tunc p. lege principis et non. hoc dicitur. Ego limitarem hec dicta legistarum duobus modis. primo quod princeps secularis potest interpretari ius diuinum. statuendo in his in quibus habet iurisdictionem. s. in rebus. p. phanis. sed in spiritualibus interpretatio pertinet ad papam vt tex in. c. p. venerabile. al. facit no. dicitur Fre. de se. s. xi. vbi dicit non valere statutum laicorum quicquid usurarium ex certis piecuris. quod cum in talibus non habet laici iurisdictionem non potest statuere etiam interpretando. facit. c. tua. de or. cog. et quod non. Bar. in. l. ticia. ff. so. ma. secundo limitare vt in casibus sibi processis quod non presumat causa in quantum vult statuere contra ius diuinum. quod non debet inferior violare statutum superioris

L

sine causa apta. vbi no. dicit Inno. l. c. quanto. de co. sue. q. etiam papa ne dum contra ius diuinum sed contra generale statutum vniuersalis ecclesie non potest venire sine causa rationabili et alijs. no. et id quod dixi in principio seculari habet locum in papa respectu iurisdictionis sue. plus tamen dico in eo quod etiam respectu laicorum potest statuere ex causa graui et cernente statum totius christianitatis vt in. c. j. de homic. li. vi. Circa secundum an princeps possit statuere contra ea que sunt de iure gentium et naturali. Conduco doc. est quod ex causa rationabili potest. videtur. n. q. p. scriptionem inductam a iure potest tunc priuat quod iure suo. Item propter delictum possunt bona alicui. vt in. c. vergentis de here. et. C. de bo. dam. p. to. et ad idem. c. ita quorumdam de iude. vbi papa certo casu inducit seruitutem contra libertatem que est de iure naturali. si autem non subest causa et est certus non potest princeps statuere vel prescribere in iudiciis priuati in his que sunt de iure naturali secundum opinionem canonistarum et legistarum. vt in de. pastoralis. de re iudi. vbi dicitur imperator non posse tollere ea que sunt de iure naturali. et sic non potest imperator alicui auferre rem suam sine causa. quod imperator habet iurisdictionem in vniuerso non tamen dicitur rex priuata que ab alijs fuerit occupata vt Insi. de re. diui. quasi p. totum sed causa exite potest vt. s. dixi. et est causa legitima fauor publicus. vt. l. item si verberatus. ff. de rei. ven. et no. in. l. antiocheni. ff. de priu. credi. et hec procedunt etiam respectu bonorum infidelium. nam sine causa nec papa nec imperator potest auferre bona eis. de quo plene dicit vt no. Inno. in. c. quod super his de voto potest tamen princeps modicam lectionem auferre. vt puta dare deoitori dilationem vt non possit interim conueniri a suis creditoribus vt in. l. quotiens. C. de p. ci. impe. of. secus si in totum vellet procedere vt non possit conueniri alicui. quod sine causa non potest. vt no. ibi glo. et Inno. hic. licet etiam secundum Inno. possit imperator mihi tollere actionem que est de iure civili p. l. ij. ff. de ori. iur. et est contra opinionem licet quidam. contra. vt no. i. l. ex hoc iure. ff. de iust. et iur. non tamen potest facere quod iniusticia mihi reddat. unde reddidit ad primeusius in quo non erant actioes sed manu regia administrabat iusticia. d. l. ij. et sic habes casum in quo sine actione formali quis potest agere ex sola obligatione iuris gentium. quod dubitatur an subsit causa auferendi que mihi competunt de iure naturali. et tunc l. y. et contra legiste tenent quod presumit p. principe quod iusta causa fuit motus. et no. glo. singu. in. l. relegati. ff. de penis. que apte dicit quod magna et iusta causa in principe est sola voluntas unde dicit principem posse secundum conscientiam suam iudicare. et quilibet tenet ad mandatum suum iniuncta adimplere hoc sit contra ius gentium. et adeo presumit p. principe vt non admittat probationem contrarium. hoc dicitur sequitur do. An. hic. adduco de. litteris de. pba. et p. hoc dictum legistarum posset illa de. intelligi generaliter etiam si papa scriberet contra illa que sunt de iure gentium quod non. hoc dicitur videtur satis dux et nullo iure apte probat. imo in contrarium posset allegari. d. de. pastoralis. de re iudi. tamen in practica seruaretur. Limitare tamen istud dictum multipliciter. primo vt non procedat cum ipse princeps sit obligatus in his que sunt de iure naturali

puta ex suo tractu. als de facili posset evacuare
oem tractu cum eo firmatum. qd est tra. l. cesar. ff. de
publi. et tra. c. j. de pba. et ex h. soleo dicere princi-
pem. no posse suo vasalla sine cause cognitoie tolle-
re feudum. qz in feudo est quida tractus i quo vltro
citroqz nascit obligatio. vt in. c. de forma. xxij. q. v.
iuncta. l. liber homo. ff. de x. obli. Itz de natura
feudi est vt no auferat sine ca cognita. vt in li. feu-
doz. c. j. Itz limio vt psumat p principe respectu
subditoz tñ no aut respectu alioz. ad h. no. dictu
Inno. in. c. inquisitioni. de sen. ex. vbi dicit q si pa-
pa madat laico sibi non subiecto palt. qz alicui det-
rem sua no tenet ei obedire si no appareat legitima
causa obediendi cu non sit ei subiectus palt qd no.
ad idez dicta de. pastoralis. vbi probat q rex Sici-
lie no suberat impatori. Itz limio q vbi ex mada-
to principis timet scandalu futurz seu turbatio xpi
animitatis vel magnu peccatu no est principi obedie-
duz nec psumit legitia ca. dictu est no. Inno. i. d. c.
inquisitioni. Circa tertiu an possit pnceps scribe-
re seu statuere tra ius posituum. et coiter tenet q
sic. qz est supra ius posituum. vt in. c. pposuit de co-
ces. pben. et vide q latius no. i. d. l. rescripta. et d. l.
fi. C. de pci. impe. offe. Ego tñ diceret q vbi no sub-
est legitia ca veniedi tra ius posituum pnceps pec-
cat illud violado. qz dz facere vt bono paterfamili-
as. qz data est ei pns pascendi ones no aut turbadi
seu molestadi. et dz pcedere ex rectitudine iusticie et
equitatis no aut ex affectioe spali. vide qd dixi post
beatu Tho. in. c. de mlti. de pbe. In glo. pe. ibi
sed alij no. glo. q vasallus pot sibi acquirere nouuz
vasallu mfeudado ei feudum etiam mfeudando
sine licentia prioris domini et videtur expressum
in ti. de. l. corra. s. similitur. in. li. feu. et placet doct.
hoc dumodo no mfeuder eccle qz tñ deteriorare-
tur aditio prioris dñi. vt no. in. l. si clientulus. als.
in glo. nec pot vasallus relinqre feudu eccle in vl-
tima voluntate rde pdicta. An aut trafeat in eccleaz
si vasallus efficiat clericus vel monachus. dic vt no.
in. c. i. pñgia de pba. In ea. glo. ibi nec feudum. in-
tellige qñ vlt pcedere in ppetuu. puta dādo filie vel
alteri. secus si in tps vite sue vt no. Inno. i. c. nup-
all. in glo. et hñ facit ibi tex. In ea. glo. ibi. l. inter-
duz. sed no hñ facit ad ppositu. s. dñi. n. dicit q ope-
pmisse p libertu pñt in futurz no deberi si libertus
deueniat ad eñ statū q no decet eum vt pñt. doc.
tñ coiter tenet vasallu posse renunciare feudo inui-
to dño dñmō no intersit dño vel nimis cito no si-
at renunciatio. et expsum videt in ti. de vasal. qui p-
pñt. l. otha. c. j. dz em fieri renunciatio in manib⁹ do-
mini fm host. et rō pot esse. qz pcedit feudū princi-
palt in fauore vasalli. id pot renunciare fauori suo.
vt. j. de regu. ad aplicā. secus in alijs tractib⁹ qz
ex postfatio sunt necessitatis. l. sicut. C. de act. et ob.
In glo. si. ibi citra formā. h. suppletio ad tex. no
erat necessaria. qz tex. no requirit nuduz pñsum
s legitimū. no aut est legitim⁹ si insonat non fua-
ta forma tradita a iure in casu no pcesso vt. s. dixi.
In gl. i. d. ad inopia. ibi si culpa sua eget indignū
est ei subuenire. h. vey quo ad casuz h⁹ decre.

Utm accessissent. Dignitas
sublata d
ecclesia p statutū capli pfirmatū p papā vltre-
rius no censet vacare nisi p pstrariū actū statutum
fuerit reuocant. h. d. Diuidit in tres ptes. In pri-
ma pōit allegatio p pñcerio. In scda p capitulo
ibi fuit. In tertia diffinitua pmissio ibi q circa. et i-
cipe sic casum. Quidā ex canonicis tulerū. pposue-
runt corā papa q pñceriar⁹ dignitas tāto tpe va-
casset q ipius collatio ad papā erat deuoluta. vñd
papa de hac dignitate puidit isti archidiacono vt
forte amico suo. cui⁹ cām iste archidiaconus pmo-
uebat. hñc collationē allegatur p caplin q illa di-
gnitas no poterat vacare. qz tā erat extincta p sta-
tutū capli. et psequē vt in lra. Ho. pmo ar. q di-
gnitas psonatus et officium sūt synonyma. i. idem
significā. nā idē pñceriar⁹ appellat⁹ qñqz dignitas
qñqz psonat⁹. qñqz officiu. ad h. quonidie solet iste
tex. allegari. sed dic hoc pcedere largo sumpto vo-
cabulo. als stricto modo non. vt dixi in. c. de mul-
ta. de pben. et per archi. in. c. j. de consue. li. vi.

Ho. secundo q dignitas seu beneficium potest
vacare tanto tempore q eius collatio deuoluatur
ad sedē aplicā. et hoc contingit quādo oēs superio-
res illius collationis vñacum ipso collatore habu-
erunt sex menses ad conferendum et distulerunt
conferre. Nam vltima collatio deuoluitur ad pa-
pam. quod declara vt latius habetur in. c. licet. de
sup. neg. prela. Ho. tertio ibi donatio. qz collō.
dignitatis potest largo modo appellari donatio.
Et hoc ideo quia ex parte conferentis est liberali-
tas sñ cui conferendo. concor. c. si. de offi. vica. li.
vi. et c. relatum. j. de pben. et dic vt ibi latius no.

Ho. quarto vñam legitimam causam supprimē-
di aliquam dignitatem in ecclesia. f. vt redditus co-
uertantur in vtilitatem canonicorum quibus pro-
prij redditus non sufficiunt. et ob hanc causam dz
etiam diminui numerus prebendarum. vt in. c. p-
rimo vbi de h. Ho. et tene mēti semper q statu-
entes possunt recedere a statuto pfirmato p sedez
apostolicas seu aliū superiorē et redire ad ius com-
mune pristinu non obtenta licētia a supiore. Et
idem tenet Bar. in. l. omnes populi. ff. de iusticia
et iure. s. Bal. tra in. l. omniu. C. de testa. soleo sic
concordare q aut statutum cōcernit principaliter
fauorem statutentium. et pcedat quod primo dixi.
Nam tunc pfirmatio habet vim cuiusdam priuile-
gij cui possunt statuentes vt priuilegio renunciare.
ad hoc adduco bo. tex. in. c. cum illoz. j. de pbe.

Si dō statutum cōcernit fauorem alioz vel
ius publicum ita q non mere ipsos statuentes. et
tunc pcedat opinio pstraria. Ratio quia ex quo su-
perior confirmat videtur dispositionem suaz face-
re. quia omnia nostra facimus. quib⁹ auctoritatē
imprimur. in. c. si aplicē. d. pben. in. vi. et in. l. j. C. de
vete. iu. enu. Inferior at non pñt legē supiori tollē.
vt in de. ne romani d. ele. facit qd no. Inno. in. c. ac-
cedētib⁹. j. de pñt. vbi singulariter dicit q si sta-
tutū ecclesie pcernit principaliter vtilitatem vel ho-
nozem ipsius ecclesie non possunt canonici expse

vel tacite illi renūciare. facit qđ ibi dicit. **U**ltimo induco istū tex. ad aliud no. dicit qđ si statueres vť eoz successorē veniunt scianter ptra statutū vidē tar tollē statutū ita qđ p vnicū actū p trariū statuto collegialiter factū tollit ipm statutū. qđ videt helle hosti. r Jo. an. in. c. ad audientia. de de. non res. facit ad. q. Bar. post l. 7. in. d. l. oēs p. l. vbi querit vtrū p scdm statutū tollat primū si in scdo nulla sit mentio de pmo. r pcludit qđ sic nisi pmoz haberet clausulā derogatoriā ad scdm. tūc em̄ est op^o face- re mentionē de pmo. ar. in. l. si quis in p. ff. de le. ij. r i. c. non l. j. de res. p. In glo. ij. ibi sine au- toritate pape. doct. h. multū instant ponēdo vari- as opi. Sz colligēdo pstatōres sic distingue post Jo. cal. qđ aut queritur. nunquid ep̄s r caplm pos- sint minuere numex p̄bendax vel supprimere di- gnitatē in ecclia. aut querit nunquid possint augere numex canonicoz r p̄bendax vel creare dignita- tem in ecclia. Et primo p̄mitte qđ caplm sine ep̄o r ep̄s sine caplo ista vel similia explicare nō possunt qđ cū sit vñū corp^o nō vñ mutari stat^o ecclie sine cō- sensu vtriusq. de quo vide qđ dixi. s. e. ti. c. cū om- nes. r p̄ Inno. j. de p̄suetudine. cū p̄suetudis. r p̄ gl. in. c. ij. d. v. sig. in. vj. Ad ergo r̄sidet in h. nū- quid sine papa possit caplm cū auctoritate ep̄i. vel ep̄s cū p̄sensu capli ista facere. Distingue ergo sic. qđ aut nūerus canonicoz seu p̄bendax nō est cōfir- mat^o p̄ papā nec iurat^o. aut est iurat^o r nō p̄firmat^o aut ē p̄firmat^o r si iurat^o. aut ē p̄firmat^o r iurat^o. r p̄mo p̄scq. nūquid possit caplm cū aucte ep̄i augē nu- merū p̄bendax r canonicoz. Si. n. nūer^o nō ē iu- rat^o nec p̄firmat^o. r i dubio pōt augere si alia cā rōnabilis nō obstat. h. p̄ba in. c. dilecto. r in. c. va- cante. de p̄ben. aut nūer^o est iurat^o sed nō p̄firma- tus. r tūc aut canonici iurauerūt seruare statutū r possunt augere prius sublato statuto. vt no. i. d. c. dilecto. aut iurauerūt seruare contenta in statu- to. r tūc nō possunt venire ptra absq. auctoritate pape. vt in. d. c. dilecto. si tū p̄ueniāt tenet creatio si incidit in piuriū. vt no. in. dicto. c. dilecto. fac qđ no. Jo. an. in. reglā qđ semel. de re. iur. li. vj. i mer- cu. aut nūerus est p̄firmat^o sed nō iurat^o. tūc si cō- firmatio est simplex tenet creatio. ar. h. in. fi. r in. d. c. dilecto. aut p̄firmatio est facta cū clausula decre- ti irritantis qđ fieret in p̄trariū. r subdistinguit aut em̄ reddit^o ex postfacto excreuet. r tunc tenet creatio. quia in illa p̄firmatōe subintelligit clausu- la nisi reddit^o excreuerint. vt. j. c. pxi. aut reddit^o nō excreuerunt r non possunt de nouo creare. si vero nūerus est iuratus r enā p̄firmat^o tūc eo casu quo sola p̄firmatio impedit fortius p̄stat^o impedī- mentū cū p̄firmatio r iuramentū p̄currūt. sed vbi qđlibet p se nō sufficit ad impedīdū nec sil iun- cta impediēt qđ iure nō p̄ba. aut querit an possit caplm creare dignitatē in ecclia. r tūc aut vult crea- re dignitatē oīno nouam r nō pōt. qđ ad solum pa- pam p̄tinet creare dignitates. vt in. c. j. xxij. di. pu- ta si vclint statūē vt sint cardiales i eoz ecclia. aut vult creare vñā de dignitatib^o prius creatis. puta archidiaconatū vel archiep̄scopiatū r potest. ar.

hic. in. fi. nam ista dignitas erat hic extincta. r ex- facto capli erat nouiter instituta sine licētia pape. **H**ec ob. dicitur glo. qđ istō p̄tingat ex p̄ntia prioris dignitatis quia cum dignitas esset prolixus ex- tincta debet dici noua creatio. r facit. xxj. di. in no- uo. quod etiaz tenet Jo. an. et etiaz moderniores p̄dicta pcedunt respectu augmētationis seu crea- tionis. An aut possunt diminuere numex p̄bēda- rum r canonicoz seu supprimere dignitatē que is- est creata. aut nō subest causa r nō possunt. vt. j. e. ex pte. aut subest cā. r tūc si papa vel eius auctori- tate numer^o sit p̄fixus vel dignitas sit creata tunc nō possunt diminuere. ar. in. c. cū venisset. d. iudi. r. c. j. r. c. ij. de p̄fir. vti. r hoc dicit tenet cōiter do- cto. Ego limitare h. dicitū videlicet nisi causa dimi- nuendi esset extra ex postfacto. nā quādamodū pō- test fieri augmentū excreuētib^o facultant^o. j. c. p̄. nō obstat p̄firmatōne pape. ita r diminutio dimi- nutis facultant^o. facit qđ in silī no. gl. in. c. j. de cō- fir. vti. aut cessat auctoritas pape. r tūc si aliqđ alit^o a capitulo instituit illas p̄bēdas vť dignitates nō potest capitulū diminuere sine auctoritate funda- toris vel heredis. ar. c. monasteriuz. xvj. q. vij. als. vj. qđ est bñ no. r originalit^o fuit dicitū hosti. r per hoc. dicitū l. al. dicit se obtinuisse qđ ep̄s non pōt di- spensare ptra institutōem beneficii vel ipam imu- tare vel ptra eaz venire sine p̄sensu patroni. qđ sp̄ no. Si ergo ex institutōe beneficii collatō est sicēda p̄sbytero nō pōt ep̄s sine licētia patroni dispen- sare vt cōferat nō p̄sbytero. ad idē adduco no. dicitū Inno. in. c. fi. de de. nō res. vbi dicit ep̄m nō posse p̄ statutū beneficii dispēfare. facit qđ no. i. c. ar. si clerici. de iudi. in. s. de adulterijs. h. limitarej nisi dispēfatō h̄ret fieri ex necessitate ecclie r patro- nus nollet p̄sentire. ad hoc adduco no. dicta dñō- rum de ro. deci. cccxvj. vbi dicit qđ si patron^o sine cā nō vult cōsentire pmutatōni beneficii pōt ep̄s hoc facere sine p̄sensu patroni. qđ patron^o nō debet impedire magnā vtilitatē ecclie. facit. c. j. de his qđ fi. a ma. par. ca. r ad p̄mū dicitū hosti. ac de quod no. p̄au. in. de. ne in agro. s. ad bec d. sta. reg. vbi dicit ep̄m nō posse beneficiū patronatū vnire sine consensu patroni. fa. r. d. c. monasteriū. aut nō cō- stat de fundatōe alteri. r tūc si bona ep̄i r capli s̄ cōia nō possunt supprimere. qđ ep̄s auctorizaret in facto p̄prio. sed dic qđ tunc recurri ad archiep̄m vel ad papā. facit qđ no. in. de. ij. de re. ec. nō alie. r intellige qđ sup̄p̄sio venit in eoz fauorē. Si bona eoz sūt diuisa tūc pōt caplm cū auctoritate ep̄i supprimē dignitatē si subest legitima cā ar. c. siē vnire de excessi. p̄la. p̄dicta pcedunt nisi p̄firma- tio pape cū clausula decreti obstat fm p̄dicta. nō ob. p̄dictis. c. fi. d. v. sig. vbi in diminutōne fuit re- cursus ad papā. qđ volūtarie ibi cessauerūt vel for- te ep̄s r capitulū nō p̄cordabāt. eodē mō dic ad. c. cū olim de p̄sue. vbi videt p̄bari qđ in creanda dig- nitate est recurrēdū ad papā. r p̄ h. habes materiā glo. declaratā. In glo. pe. in. fi. ex fine gl. habes quinq. opiniones qualiter perdat p̄uilegium. r vltra glo. ponunt alie mltc opi. vnde in hac mate-

de p[ro]p[ri]etate fidei et p[ro]p[ri]etate

intellectus tex. et b que ad p[ri]m[um]. **E**lectio ad sc[ilicet]m
 .i. quid iuris cu[m] factu[m] subsequens e[st] p[ro]p[ri]etate[m] p[re]stati[on]is.
 et distinguit q[uod] aut sit p[re]statio in dep[en]dentib[us] a mera
 p[ro]p[ri]etate p[re]statis et valz p[re]st[ati]o exempli si p[ro]p[ri]etor
 q[uod] no[n] intendo aliq[ui]d dicere p[ro]p[ri]etate si possim[us] dico
 aliq[ui]d p[ro]p[ri]etate fidei defendit me p[re]st[ati]o vt. xxiii. q. i. hec e[st]
 fides. It[em] pone exempli in testatore q[uod] dicit cu[m] bis lega
 uero semel legatu[m] esse volo. si postea bis legat n[on] valet
 nisi vt vnu[m] legatu[m] vt. l. si q[ui]s. in p[ri]m[us]. ff. de leg. iij. It[em] facit
 d. j. p[ro]p[ri]etate. aut q[uod] p[er]tinet a voluntate p[re]statis. et al
 terius t[em]p[or]e ille p[re]st[ati]o p[re]st[ati]o iuuat p[re]st[ati]o vt. d. c. tu
 mana. et q[uod] no[n] in. c. si. d. p[ro]p[ri]etate. appo. aut ille no[n] p[re]st[ati]o
 tit[er] et sic si p[re]st[ati]o sit ex ca[usa] p[ro]p[ri]etate t[em]p[or]e p[re]st[ati]o. exempli in
 fact[us] mihi mer[ito] vt p[ro]p[ri]etate m[er]ito cu[m] berta si p[re]st[ati]o
 vt n[on] int[er]ditio p[ro]p[ri]etate lz p[ro]p[ri]etate exp[er]im[us] v[er]ba apta ad ma
 trimoniu[m] subilomin[us]. valet p[re]statio facta in p[ro]p[ri]etate
 vt in. c. lothari. xxxi. q. ij. et. c. i. q[uod] me. cau. si aut[em] no[n]
 subest ista ca[usa] p[re]st[ati]o tollit p[re]st[ati]o p[ro]p[ri]etate factu[m]
 h[ab]et qu[od] admodu[m] p[ro]p[ri]etate m[er]ito retenta no[n] p[re]st[ati]o ex quo pu
 te p[ro]p[ri]etate cu[m] aliqua. vt. l. si no[n] repet[er]e. l. de p[ro]p[ri]etate. ob
 cau. ita et p[re]st[ati]o facta p[ro]p[ri]etate igno[r]are n[on] p[ro]p[ri]etate ex quo
 postea pure gerit actu[m] cu[m] p[ro]p[ri]etate. ex q[uo] in fact[us] ad q[ui]nem quo
 tidiana. quida[m] ad inst[itu]ta[m] amica dixit se velle fidei iube
 re. p[ro]p[ri]etate ille postea cora[m] testibus p[re]st[ati]o e[st] q[uod] p[ro]p[ri]etate si
 de iustit[ia] no[n] volebat obligat de iud[icio] fidei iussit p[er]it ap[ud]
 creditore[m]. Et p[re]st[ati]o tollit t[em]p[or]e p[ro]p[ri]etate factu[m] cui
 credit[or] n[on] p[re]st[ati]o et voluit Bar. in. l. n[on] sola. §. morte.
 ff. de na. op. nun. Qu[od] p[re]st[ati]o sit sup[er] actu[m] in quo ius
 facit p[re]st[ati]o iuris et de iure et p[re]st[ati]o tollit illa p[re]st[ati]o
 p[ro]p[ri]etate. pone exempli ius p[re]st[ati]o q[uod] si spon[dit] p[ro]p[ri]etate
 spon[dit] de futuro imediate p[ro]p[ri]etate m[er]ito d[icit] p[ro]p[ri]etate
 in. c. is qui. de spon. pone q[uod] spon[dit] p[re]st[ati]o q[uod] no[n] int[er]
 dit ea p[ro]p[ri]etate animo p[ro]p[ri]etate m[er]ito m[er]ito et m[er]ito p[re]st[ati]o
 tit[er] no[n] quid p[re]st[ati]o tollit p[ro]p[ri]etate factu[m] subsequens in q[uo]
 dico q[uod] vbi cessat turp[er]itudo valet p[re]st[ati]o ex quo
 p[ro]p[ri]etate in e[st] fauore ius p[re]st[ati]o p[re]st[ati]o p[ro]p[ri]etate h[ab]eo.
 ar. eoru[m] que no[n] in. au[tem]. sed ia[n] necesse. l. de dona. an
 nup. vbi dicit l. y. et p[ro]p[ri]etate iuris q[uod] p[ro]p[ri]etate p[re]st[ati]o
 ne iuris et de iure admittit p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate illi in e[st]
 fauore p[re]st[ati]o et dixi in. d. c. is qui si q[uod] ex postfacto tol
 lit p[re]st[ati]o iuris p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate multo fortius vbi
 appet de voluntate an factu[m]. fa. q[uod] no[n]. In. in. c. quia
 pleriq[ue]. de immu. et. sed vbi turp[er]itudo v[er]sa in p[re]st[ati]o
 tione vt in ex[em]plo p[ro]p[ri]etate valet p[re]st[ati]o dictu[m] est no[n]. In
 no. in. c. veniens de spon. et hec breuissime quo ad fin
 sed vbi no[n] v[er]sa turp[er]itudo n[on] valet p[re]st[ati]o vt p[ro]p[ri]etate
 an. in. c. veniens. d. sumo. Quo ad vltimu[m] qu[od] p[ro]p[ri]etate
 testatio venit ad dandum certum intellectum facto mul
 tipliciter intelligibili et non tollitur factum sequens
 licet prima fronte videatur p[ro]p[ri]etate sed debet intelli
 gi sc[ilicet]m p[re]stati[on]e p[re]statis et intelligo q[uod] p[re]st[ati]o

est facta in p[re]sentia illius cuius interesse vertetur exem
 pli existens cora[m] iudice recepto libello dicit q[uod] resp[on]s[us]
 oere vult t[ame]n animo sit. c[on]f[ess]io. hec p[re]statio p[ro]p[ri]etate vt vo
 luit h[ab]et Inno. et ad hoc allegat quondam dicit Inno.
 et voluit in. c. vnico. de lit. c[on]f[ess]io. sequit[ur] Bar. in. d. §.
 morte. na ad libellu[m] pot[est] resp[on]dere multipliciter et ani
 mo iure c[on]f[ess]io. et anio iudice informadi. vnde ex quo p[ro]p[ri]etate
 testatur sc[ilicet]m vnu[m] intellectu[m] no[n] det intelligi sc[ilicet]m aliu[m]
 lz ali[us] sit magis co[n]s[ider]o fa. l. n[on] s[er]u[us]. ff. de ne. gest. Ad
 idem adde dicit Inno. in. c. cum ana. de elec. in addi.
 vbi dicit q[uod] si p[ro]p[ri]etate dicit in p[re]sentia iudicis p[re]st[ati]o q[uod] no[n]
 int[er]ditio c[on]f[ess]io in vos tanq[ua]m in iudice p[ro]p[ri]etate et hac
 p[re]stati[on]e salua dico sic q[uod] valet talis p[re]statio nec tol
 litur p[ro]p[ri]etate verba subsequetia vnde iudex no[n] pot[est] illu[m] p[ro]p[ri]etate
 nare vt p[ro]p[ri]etate q[uod] no[n] dicit p[ro]p[ri]etate ex quo p[re]statur
 q[uod] no[n] int[er]ditio c[on]f[ess]io vt in iudice et h[ab]eo sit caut[us]
 vt addas in p[re]stati[on]e ista v[er]ba nisi quaten[us] de iure te
 neor t[ame]n eni defenditur a p[ro]p[ri]etate. It[em] addu[n]te
 q[uod] hoc cu[m] et lib[er]us p[re]statio iuuat qu[od] co[n]f[ess]io cu[m]
 facto vnde nisi reputat in quolibet facto tollitur p[re]st[ati]o
 factu[m] pure gestu[m]. exempli co[m]pareo coram
 iudice et recepto libello resp[on]s[us] deo cu[m] p[re]stati[on]e q[uod] no[n]
 int[er]ditio c[on]f[ess]io in cu[m] tanq[ua]m in iudice co[m]petent[er] si po
 stea facio aliquos actus coram eo et non rep[er]to p[ro]p[ri]etate
 testati[on]e tollitur p[ro]p[ri]etate p[re]statio facta cora[m] eo. et de
 hoc est tex. nota. sc[ilicet]m vnu[m] intellectu[m] in. d. l. cu[m] in plu
 res. §. locator. ff. loca. tenet Bar. i. d. §. morte. et Jo.
 an. hic q[uod] intelligo qu[od] p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate lib[er]a fa. p[ro]p[ri]etate
 p[re]stati[on]e sed si p[ro]p[ri]etate iust[us] metu iudicis q[uod] timuit. et
 tirannide non fuit ausus toties replicare credo q[uod] p[ro]p[ri]etate
 p[re]stati[on]e sufficit quo ad tota[m] causa[m] donec cessave
 rit met[us] ar. op. c. i. q[uod] me. cau. et in. c. si iustus metus
 de appel. et hoc sufficit quo ad intellectum. c. et glo.
 In ea. glo. vbi pot[est] dici. ex hac p[ar]t[ic]ula vsq[ue] ad fine[m]
 colligitur vna so. ad con[tra]r[ia]rium p[ro]p[ri]etate p[re]stati[on]e
 hic p[ro]p[ri]etate respectu antiquarum p[ro]p[ri]etate et respectu
 bono[rum] p[ro]p[ri]etate na solu[m] p[ro]p[ri]etate istis ex sup[er] ex[em]p
 sc[ilicet]m fructibus et redditibus quasi glo. innuat q[uod]
 cessante p[re]stati[on]e ist[us] recepti vltra numeru[m] debu[er]it
 habere p[ro]p[ri]etate ex antiquis p[ro]p[ri]etate quasi ex receptione
 vltra numeru[m] frangatur ne du[m] numerus canonicoru[m]
 sed etiam p[ro]p[ri]etate sed h[ab]et dictu[m] no[n] placet et p[ro]p[ri]etate glo.
 .j. in. v. integritatis in si. dicit p[ro]p[ri]etate vt no[n] frangatur
 numerus p[ro]p[ri]etate sed canonicoru[m] t[ame]n et illu[m] e[st] co
 munius et verius et p[ro]p[ri]etate videt in. c. p[ro]p[ri]etate d[icit] p[ro]p[ri]etate.
 et in glo. h[ab]et tenet ex[em]p[te] qua no[n] ad id[em] facit. c. v[er]le
 ctus h[ab]eo. co. ti. Ex his infertur ad q[ui]nem quondam
 nam an super ex[em]p[te] redditu[m] frangat numerum
 p[ro]p[ri]etate ipso iure et videtur q[uod] sic p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 subintellecta de qua in tex. Sed vera p[ro]p[ri]etate videtur
 vt non frangatur ipso iure p[ro]p[ri]etate. d. v. sig. sed e[st] in p[ro]p[ri]etate

p[ro]p[ri]etate

p[ro]p[ri]etate

inno

*laycus qd hnt p bnda
habent qd no canonici*

rumpendi sic intellige pditionem illam de qua in tex.
Item tot sunt instituendi in ecclesia qd ex redditibus
eis pnt sustentari vt in. c. i. de insti. et si aliqui sunt re-
cepti vltra numerum debet numerus pbandarum aug-
mentari ex supererescencia reddituum nō tñ antiq̄ pbe
de p̄fundant sed accrescentib⁹ fructibus creantur no-
ne pbande pares cum antiquis et de h̄ est tex. nō. b. z
alibi nō ita bñ pbatur. In glo. in. v. in canonicos
nō p̄mo ex ista glo. qd laycus pōt habere pbandam in
ecclesia s; n̄ canoniam q̄si velit gl. qd canoniam sit ius spūa-
le pueniens eo ipso qd aliquis recipitur in canonicum
pbanda vero est quid tpale debita canonico rōne offi-
cij et canonie. Contra h̄ opponit de. c. dilecto. de pben-
vbi pbanda appellat ius spūale et indiuiduū. So. intel-
lige istum tex. qñ pbanda h̄ annexū canonicatū. vñ
rōne canonie d̄ ius spūale. Ista glo. intelligo qñ pben-
da ē p se p̄sistens in mera tpalitate nā pbanda singl̄
p̄siderata p̄sistit in mera tpalitate qz ex bonis tpalib⁹
p̄stituitur pbanda sic intellige Inno. in. c. maioribus.
de pben. et iō dubitat an in ecclesia regularibus possit
esse pbande seu portiones p̄uilegiatē q̄ sunt loco pben-
darum de quo vide p Inno. in. c. dilectus. el. h̄. d̄ pre-
ben. et qd ibi dicit et p Jo an. in reglā. nō est obligato-
rium. de re. in. in merca. Secōdo nō ex glo. qd licite
sunt p laycis in ecclesia pbande. et refert. Compos. b.
seruati in ecclesia sancti martini Carnotē. vbi assignā-
tur aliq̄e pbande nobilibus rōne paupertatis vel
seruitij temporalis p hoc. c. possessiones. xvi. q. i. vbi ec-
clesia d̄ sua bona cōdicare pauperibus. xvi. q. i. c. si. dicit
etiam hic Compos. qd ppter cōtionem que est inter pben-
dam et canonicam si pbanda solita pferri canonico pfer-
tur clerico vid̄ etiā collatus canonicatus p b̄ facit op-
time. c. translato. s. eo. In glo. in. v. p̄cipere. ibi
simoniacum fuisse. Nō bene glo. qd si receptus in
canonicum facit pactum vt nihil oino petat rōne cano-
nie p̄mittit simonia. sed non pbat p tex. que glo. alle-
gat. sed optime fa. c. p tuas. iij. de sumo. et declarat vt
s. dixi. In glo. si. glo. loquit aliquātilū obscure. s;
forte voluit intelligere vt intelligit Inno. qd canonici
fecerunt statutum p se vt recipiendi vltra numerum ni-
hil p̄cipent de canoniam nā sine statutum sit bonū siue
ma iū n̄ p̄mittit simonia scdm eum et bñ qz cū nullo sit
pactum nec ex sola editione statuti venditur aliquid
spūale qz venditio nō p̄sistit sine p̄cio in. s. p̄rium. in-
sti. de emp. et ven. s; si statuti legeret tpe receptionis
in canonicū quo cauetur vt aliquid det vel p̄mittatur
et recipiendus p̄mitteret obseruare tunc bene p̄mittit
simonia. qd bñ nō. nā scdm hosti. sicut p̄suetudo nō ex-
cusat ita nec statutū. j. de sumo. veniens. et. c. nō satis.
et intellige scdm hosti. qñ statutum nutrit p̄uati cō-
modū et tpale secus si publicum et spūale. et p b̄ dicitū

*Summ
Capendo*

dicit h̄ doc. canonicos nō excusari si exigūt aliqd̄ tpa-
le a nouiter recipiendo seu recepto diuidendū inter eos
secus si venit appli canō alicui op̄i p̄ta. p bono fabri-
ce vel altius utilitatis ecclesie h̄ dicitū plz in rōe p̄sue-
tutinis nō rōne statuti allego tex. aptū. i. q. iij. ex ml-
tis. vbi tex. que nescio alibi dicit nil debere exigi a be-
neficiando etiā vt illud p̄uertat in fabricā vel aliā utili-
tatem eccle ne bñficia videant p̄tios p̄cedi. s; dice-
res tu q̄re valet pon⁹ p̄suetudo q̄ statutum dico qd sta-
tutum non h̄ p̄ncipiū volūtarium s; necessitatiū. et
paria sunt petere exp̄sse vel cū editione statuti p̄suetu-
do habuit p̄ncipiū volūtariū nā ex pietate vel liberali-
tate potuerunt recepti nouiter aliquid dare utilitate
ecclesie applicandū. et ex istis obligatōib⁹ volūtarijs
poterit induci laudabilis consuetudo sic intellige tex.
nō. in. c. ad aplicā. de sumo. Et vide qd ibi dicit et reti-
gi in. c. Jacob⁹. e. ti. dicit etiam h̄ Inno. qd si nihil pete-
retur vel p̄mitteret s; recept⁹ aliqd̄ sponte dat canoni-
cis eccle nō p̄mittit simonia s; ibi sit statutū aliqd̄ exi-
gens qd nō. p b̄ facit. c. et h̄ q̄ones de sumo. et. c. p̄su-
luit. de v. u. et sic vid̄ qd tēpore quo quis recipit spūa-
le pōt dare spōte aliquid tpale ad qd vide tex. nō. i. q.
i. emendari. In glo. in. v. industriā. nō si. glo. et p
clauora vba dicit hosti. qd p industriam canonicorū
augmentant pbande cedūt eis s; si bona capl̄ augmen-
tantur p̄t etiā augm̄tari pbandarū numer⁹ vt b̄ qñ in
p̄manibus redditibus nō referat vnde pueniat augmē-
tum. Ego cederē qd etiā ex pbanda singlari possit ali-
quid subtrahi si aliquid superest ex necessitatibus ip̄ius
canonicis. vt qz pbanda multū habūdat. rō qz bona p-
bandarū sunt canonicis et eccle et canonicis possident n̄
iure p̄prio s; eccle vt. xij. q. i. s. si. cū. c. se. si ergo vna
pbanda multū habūdat et alia est multū tenuis pōt
ep̄us cū capl̄o ex pbanda habūdanti sup̄plere defectū
tenuis. sicut ex bonis vnijs ecclesie p̄t sup̄pleri alteri
vt in. c. i. de re. ec. nō alie. li. vi. nec ē curandū de inou-
stria canonicis qz ad h̄ tenebat. Itē sup̄fluū d̄ deputa-
ri ad piam cām vt in. d. s. si. ergo si fiat deputatio per
ep̄m et capl̄uz ad piam cām p̄uertit res ad vsum destina-
tum. In glo. in. v. ad pbandas. in su. tene h̄c vlti-
mā so. gl. et eā declara vt nō. gl. in. c. h̄. de p̄cel. pben-
li. vi. Et p̄clude qd si p̄mitteret canonicat⁹ vel pbanda
nō v̄z p̄missio vt in. c. h̄. de p̄cel. pben. Sed si qd de p-
fenti recipit in canonicū et p̄mittit sibi de p̄ximo vaca-
tura s; receptio qz ius canonie ē questū d̄ p̄iti et d̄ ha-
bere pbandā vacaturā nō rōne p̄missionis s; canonica-
tus habitū et iste ē intellect⁹ h̄. c. In glo. in. v. v-
ltra numerū. nō glo. ad quā quotidie fit remissio cum
queritur an recepti vltra numerū debeāt h̄c stallam in
choro vocem in capl̄o distributiones quotidianas et
alio que soliti sunt canonicis recipere et vltra glo. recipiunt

In p[ro]p[ri]o
 alie opinioniones varie. Inno. et Compostul. de directo
 sequuntur contraria opi. Distingunt enim q[ue] aut in loco e[st]
 consuetudo q[ue] canonicus installatur tunc ad limites in-
 stallationis consequitur vocem & fuerit installatus in
 choro habet ea q[ue] sunt chori. si in caplo habet q[ue] sunt de ca-
 pitulo. si autem non subest ea siue consuetudo installationis
 dicitur q[ue] caplo q[ue] recipit seu instituitur habet plenu[m] ius
 canonic[um] q[ue] lz spalia non transferantur, sine traditione
 vt. l. in traditionibus. L. de pact. secus t[ame]n in spirituali-
 bus. p[er] quo[m] vide bonu[m] tex. in. c. si tibi abisti. de p[re]ben-
 li. vi. Jo. in. distinguit inter receptum ante sup[er]ioris
 et receptu[m] voluntate capli. p[ri]mo casu recept[us] nihil conse-
 quatur scdo debet habere voce[m] in caplo et distributio-
 nes et si sit ro[ati]o diversitatis q[ue] subuenitur ei qui in ne-
 cessitate constituit[ur] e[st] vt in. c. ab arbitris. et ibi gl. d. offi-
 dele. li. vi. Jo. de lig. hoc ignat q[ue] pinguis ius ha-
 bent recepti ante pape q[ue] capituli vt patz in. c. hi qui
 de p[re]ben. li. vi. do. d. ro. decif. cccclij. dicit q[ue] de consue-
 tudine curie approbatur est q[ue] isti recepti ultra nume-
 rum nihil interim recipiant q[ue] no[n] h[ab]ent plenu[m] ius quin
 imo talis canonicatus videtur post collationes p[re]bende
 sibi facta cui est annexus canonicatus loquunt t[ame]n d[icitu]r re-
 ceptis pape ante. Do. an. distinguit q[ue] aut papa
 mandat aliquem recipi cum plenitudine iuris canonical[is]
 vt in. c. dilect[us] fili[us] d. p[re]ben. et in. c. p[ro]posuit. de c[on]sec. p[re]-
 ben. q[ue] tunc talis d[icitu]r h[ab]ere omnia. Aut mandauit istum sim-
 p[li]t[er] recipi ultra numeru[m] et tunc p[re]cedit opi. gl. aut quis
 recipit ante capli et tunc d[icitu]r talis omnia iura recipere et
 c[on]sequi. hic. Credo q[ue] ista q[ue] dependeat a decisione
 alterius q[ue]n[on]is an. s. p[er] receptionem ultra numeru[m] fran-
 gatur numerus. na[m] si numerus frangit[ur] no[n] videtur qua-
 re iste receptus no[n] d[icitu]r h[ab]ere lz no[n] h[ab]eat p[re]benda[m] na[m] ha-
 bere vocem in caplo et stallum in choro et distributio-
 nes quotidianas no[n] sunt ita necessaria ad p[re]bendam
 sed ad canonicatu[m]. na[m] a principio erant canonici sine p[re]-
 bendis distinctis maxime q[ue]n[on] ecclesia no[n] habebat t[er]ra-
 lia. xij. q. i. c. videntes. et p[er] q[ue] p[re]fate esse canonici
 absq[ue] p[re]benda vt no[n] Inno. in. c. si de cle. no[n] res. ex se-
 paratis. ergo no[n] d[icitu]r fieri illatio vt in. c. ij. de transla. p[re]-
 la. et in. l. papinian[us] exuli. ff. de mino. cum ergo ista sit
 accessoria ad canonicatu[m] etiā ista transferunt vt in. ca.
 translato. s. eo. vnde ad p[ro]posita q[ue]n[on] dicit q[ue] aut ca-
 nonici receperunt aliquam simpl[ite]r ultra numeru[m] et frangi-
 tur numerus vt patet ibi in derogatione sue constitu-
 tionis. et p[er] c[on]sequens sic receptus d[icitu]r h[ab]ere omnia
 iura canonicalia et expectare p[re]benda[m] t[em]p[or]e suo. na[m] vide-
 mus in regularibus q[ue] ex sola receptione recipiant ius
 caplare et alia q[ue] sunt d[icitu]r iure collegij. aut canonici reci-
 piunt aliquem b[ene]dictio[n]em vt sit sup[er]numerario. et sic p[er] q[ue]
 noluerunt frangere numeru[m] s[ed] q[ue]d[am] ius extraordinari-
 um dare et b[ene]dictio[n]em p[re]cedat gl. q[ue] sic recept[us] n[on] h[ab]et ius in

tegrū s[ed] e[st] q[ue]d[am] ius p[re]paratorium ad futurū ius inte-
 grū obtinendū et p[er] h[oc] p[er] instrū q[ue]d dicens cū doctores
 et ordinarij collegij recipiunt aliquem ultra numeru[m] q[ue]le
 ius habeat in collegio et an habeat voce[m] approbadi vt
 repbandi doctorandum. si v[er]o ad mandatu[m] pape sit re-
 ceptio aut papa scribit vt cū plenitudine iuris canonici
 talis recipiatur et serua opi. do. An. que in h[oc] mihi pl[ur]z
 aut simpl[ite]r mandat aliquem recipi et dependz ab illa q[ue]e
 an frangat numer[us] et c[on]ter tenet q[ue] n[on] vt no[n] in. d. c. p[er]
 illorum. et h[oc] tenendo dicerem istum no[n] habere ius in-
 tegrū et hoc casu p[er]deret opi. do. de ro. na[m] indubio
 no[n] vid[etur] papa derogare numero s[ed] pot[est] creare q[ue]d[am]
 ius extraordinarium et p[re]paratorium ad integrū ius
 obtinendū sec[us] dicit in recepto aucte legati q[ue] legat[us] no[n]
 pot[est] necessitare canonicos ad recipiendū aliquem c[on]tra
 statuta eccie et ip[s]ius p[re]uilegij vt ibi glo. in. d. c. p[er] illo-
 rum. In glo. si. s[ed] c[on]tra h[oc] et c[on]tra tex. oppo. h[oc] enim
 no[n] agebat isti canonici actione reali et sic n[on] debet fieri
 reuocatio ex vicio litigiosi q[ue] tunc res d[icitu]r litigiosa qua-
 do v[er]itur q[ue]d d[icitu]r de quo dicitu]r vt habet in auct[orit]e.
 litigiosa. L. de lit[er]is. et no[n] in. c. eccia. vt li. pen. nec debe-
 bat fieri reuocatio p[ro]pter pendentia[m] litis q[ue] p[er]pendente
 lite pot[est] posterior vt re sua. ideo pot[est] capli c[on]ferre
 p[re]bendas et alienare possessiones c[on]es[er]p[ro] h[oc] sa. quod
 dixi in. c. ex l[ite]ris. de iurepa. Volo. duo sunt p[ri]ncipales
 intellectus ad h. c. p[ro]xim[us] e[st] q[ue] h[oc] reuocantur oia ge-
 sta per alterum p[ri]us p[er] q[ue]n[on] mota corā ep[iscop]o ferrariē
 s[ed] h[oc] h[oc] q[ue] p[ri]mo fuit attentata corā illo ep[iscop]o. et ad con-
 traria n[on] d[icitu]r in effectu Inno. q[ue] sit reuocatio p[ro]pter p[er]fi-
 diam q[ue] n[on] istis canonicis atq[ue] q[ue] cū tenent p[ro]uide-
 re nouis transfere[n]t p[re]bendas seu possessiones in seip-
 sos. si at translatio fuisse facta in alium n[on] fuisse facta
 ista reuocatio. Et no[n] sing[ul]is dicitu]r e[st] enim nouū remediū
 reuocandi attentata lite p[er]pendente vbi. s. no[n] p[ro]fidia in at-
 tentate lz cessent alia iuris remedia. Sed intellectus
 e[st] q[ue] h[oc] reuocant attentata corā ep[iscop]o ferrariē p[er] lite[m] mota[m]
 corā papa. et t[ame]n reuocatio[n]is e[st] defect[us] p[ro]tatis ep[iscop]i nam
 scdm Inno. ex quo papa incepit cognoscere de aliq[ua]
 cā vid[etur] illā ad se aduocare et d[icitu]r manu inferioris tollere
 ad h. c. vt n[on] in. de app. postmod[um] Inno. v[er]o ab h[oc] recede-
 re et dicit q[ue] requirit q[ue] papa exp[re]sse ad se reuocet cām
 no[n] enim sufficit q[ue] iure ordinario incipiat de aliq[ua] cā cog-
 noscere. h[oc] dicit n[on] esse d[icitu]r an papa cognoscat de
 ea vel ad se reuocet q[ue] cognoscendo satis vid[etur] reuoca-
 re. d. c. vt n[on] in. Do. an. dicit q[ue] aut papa ex certa scia
 et p[ro]p[ri]o motu ad se reuocat cām vel de ea cognoscat et
 alteri delegat et videtur cāz eripe ab inferiore ita q[ue] no[n]
 t[ame]n p[er] inferioris v[er]u[m] e[st] inferior sit certificat[us] p[er] que[m]
 cunq[ue] q[ue]li sec[us] si iudex inferior no[n] sit de h[oc] certificatus
 alle. c. si duob[us]. de app. Aut papa facit ista ad instatiā
 alterius p[ar]tis et tunc opus est q[ue] ista p[er] excipiat coram

inferiore iudice alias tenet processus quia papa tenetur
 reuocare si est in quantum pars vult illa reuocatioe ut
 alle. bo. tex. in. c. audita. de ressi. spo. fatetur tñ qd cura
 non recipet hoc dictu. sed facta reuocatioe indistinct e
 curia tenet qd processus coram inferiore sit nullus. hęc
 dicta mihi placet preter pñm. nam vbi superior reuo
 cat motu proprio et ex certa scientia non requirit vt iu
 dex inferior certificetur vt in. c. l. de concess. pben. li. vi.
 Fateor tamē qd si aliud attēptetur in pñdiciū igno
 rantia. p. habilis ignorantia habet illum excusare et hoc
 voluit Inno. in. d. c. i. vbi vide de materia huius reuo
 cationis et ad. c. si duobus. dic qd potestas nō fuit reuo
 catura a superiore ab inferiore. Item super processu con
 tumacie ponitur non autē super principali et hoc nō
 qd quotidiana. Quid autē si duo iudices nō habē
 tes se vt superior et inferior pñoscūt piter d vna eadēq
 causa an teneat processus coram vtroq factus. Inno.
 dicit qd sic. nam ex quo habent ambo iurisdictionem in
 illa causa imputandū est parti non excipienti. si autem
 pferunt cōtrarias sentētiās. Compositū dicit qd nō va
 let secūda lata contra pñmā nisi pendente appellatio
 ne super pñma parte esset lata secūda. nam tūc de secū
 da posset excipi coram iudice appellatioe. Nota
 plura ex istis dicitis. pñmo limitationē ad. l. vbi cep
 tum. ff. de iudi. vt iudiciū debet finire vbi est ceptum
 dicit. si excipiatur sed si non excipiatur valet processus
 ab vtroq sic limita. c. ex tenore de rescriptis. Secūdo
 qd sententia contra sentētiā non valet etiā in diuersis
 instantiis et iudiciis cōtra opi. Bar. in. l. i. l. qñ pro
 no. non est ne. Sed tu dic de hac materia vt plene nō
 in. c. inter monasterium. de re iudi. Tercio nō qd de
 iure supuenienti post appellationē potest quis expiri
 ad effectum cōsequēdi sentētiā pro se de quo vide qd
 le. et nō. in. c. abbate sane. de re iudi. li. vi. et p hoc cō
 clusione habetur materia huius. c. clara. In glo. per
 cepit terigit vna voce. cuius petiū fuit ab eo videlicet an
 moniales possunt sine peccato mortali lucrum laboz
 suozum sibi appropriare et viuere de eis vt faciūt senis
 et respondet qd sic dūmodo habeāt animum qd parate
 sunt dimittere ad dispositionē superioris. ex quo domi
 nus pñmū peccatū seruo ita etiā superior permittit eis
 aliq admistrāda. et allegat hosti. i. certis locis. s. mibi.
 In. et B. pñsta de basilea vt pñari? et vid qd nō. i. c.
 edoceri. de pñ. cū cū ius disponat qd nihil pñmū de
 beat hēre si pñt sibi aliqd appropriare nisi cū līta expōsa
 etiā hūc ius commune ptra se vt in. c. cū ad monasterium
 d. sta. re. et ita pñsit. o. Bar. rē. Secūdo terigi vna voce
 qd in spūalib? mere volūtario p decennū currit pñri
 priō et inducitur pñuetudo ad quā laici sunt cogēdi s. se
 c? in spūalib? vt si qd in quolibz āno dedit duas capō
 neco mere volūtario p decennū ppetuo nō inducitur pñue

*Quali aguerunt ex
 super*
*Quo iudicio ex
 m. ad m.*

*In spūalib? mere volūtario
 currit pñri priō et inducitur
 pñuetudo ad quā laici sunt cogēdi*

*Summa pñmū pñmū
 pñ ad pñmū pñmū*

tudo ad quā laici cogēdi sint sen pñscriptio. vt si qd sp
 dedit mibi pñdiciū qñ veni d florētia senas p decennū.
 sec? aut in spūalib? qd inducitur pñscriptio seu pñuetudo vt
 o. dictū ē p. c. ad aplicā. d. sumo. qd valō ē meo videre

Ecclesia sancte marie

... tractabo h materia vltra alios an et qñ
 statutū laicorum sen lex pñcipis extendat ad ecciaz vt
 ecciasticas psonas et cōiter sumat sic. Cause ecciarū p
 pñdices laicorum diffinitū s. dñt. Ego generalis quo
 ad intellectū sumo sic. Statutū generale laicorū ad ec
 clesias vel ecciasticas psonas vt earū bona in earū pñ
 ditiū nō extēdit nec spāle etiā si earū comodū et fauores
 pñeruat. Diuidit pñcipaliter in duas ptes. in pma po
 nit duplex diffinitōnis motiū. in scda diffinitō ibi qd
 a senatore. Et scias qd B. c. r. c. eccia sancte marie pmo
 r. h. vt li. pen. ponit idē factū et vid gl. ibidē qd narrat
 seriē rotū negotij s. quātū pñmū ad materiā h. c. pone
 sic c. s. l. r. l. eccia sancte marie mouet qñē ptra Jo.
 d. achera sup quibusdā possessionib? corā iudice secu
 lari pēdere lite. iste Jo. pñmū trāslulit possessiones pe
 titas in qdā mōsteriū. senator romanus corā qd vte
 bat qd vigore cuiusdā statuti laicorū vicōis qd si reus
 trānsferat possessionē litigiosā in aliū dēret possessio
 ab eo tolli et dari petenti spoliānt mōsteriū illis pos
 sessionib? et tradidit eccie sancte marie mōsterio nō cō
 uicto nec vocato vt pñmū denū mōsteriū egit corā pa
 pa petēdo se restitui ad illas possessiones qas senator
 vigore illi? statuti sibi abstulerat. papa vō mol? rōib?
 d. qd? in ista qd factū fuit p senatore in pñditiū eccie
 reuocauit et possessiones illas mōsterio restituit.

Idē pmo fm casus positionē tex. aptū ptra opi.
 Bar. in. l. cūctos pños. l. d. sū. tri. vbi dicit qd statū
 tū laicorū generale peccatū nō nutrit s. rōes pñmū
 debz seruari in vtroq foro ptra laicos qd ptra cleri
 cos dūmō specificē nō disponat de ecclesiis vt ecciasti
 cis psonis nec sit ptra libertatē ecciasticā h dicitū r. p. ba
 tur h nā B. statutū d. qd pñdiciū erat generale nec nutrit
 bat peccatū s. veniebat ad obuiādi fraudib? nec erat
 ptra libertatē ecclesiasticā cū eccia puniat incidentes
 in vicū litigiosi vt nō. in. c. eccia vt li. pen. et tñ h sta
 tutū nō valuit respectu ecciarū quinimo nec in foro se
 culari debuit seruari in pñditiū eccie et h nō. qd nō so
 let ad hoc induci iste tex. Et h nō qd cū ecciarū et a qñe
 nus vfatū et agitat in foro seculari non d. r. c. d. nec
 diffinitū scdm ius ciuile et statutū laicorū et sic videtur
 tex. h. p. doc. in. c. i. s. eo. Tertio habet h ar. op. qd in
 dex secularis nō exercet officij suū ptra ecciasticas p
 sonas etiā in causis incidentib? corā eo. nā istud nego
 tiū mōsterij incidenter extū fuit in cū mota corā secula
 ri. et tamen nō potuit iudex secularis in ista incidentia

jurisdictionem suam exercere et sic facit contra gl. in l. nullum
 L. d. testi. q. voluit q. si clericus testificando deliquit co
 ram seculari potest puniri etiam per ipsum iudicem secularem rone
 incidit de quo vide qd dixi l. in. c. v. m. de fo. co.
 pe. *¶* Quidam q. laicorum quidam sunt religiosi qdā
 nō et scias q. v. religiosus. potest capi largissime et cōp
 hendit omnē xpianū vñ dicuntur xpiani religiosi vt in
 .c. p. hūani. de homi. in. vi. q. n. d. large et cōprehēdit
 omnē xpianū honeste viuente. nā in eo q. ipendit deo
 debita religionē p̄t dicit religiosus et isto mō p̄t intelli
 gi iste tex. h. q. n. capis stricte et tunc dicunt religiosi
 qui p̄mittunt tria substantialia regule vt nō. in rubrica
 de regu. et dicunt religiosi quasi deo delegati p̄ pfessio
 nem. et h. mō laici cōuersi p̄nt dicit religiosi in. c. nō du
 bium de sen. ex. et h. mō potest etiam intelligi iste tex. qz
 laici cōuersi nō p̄nt tractare sp̄alia ideo nō p̄nt inter
 esse electioni p̄lati vna cum clericis vt in. c. ex. d. elec.
 li. vi. et sensus ē vt laici q̄tūcumqz religiosi sine large si
 ne stricte nō p̄nt disponere de rebz ecclasticis p̄pria au
 ctoritate et cū ista lra loquat generaliter. Idē dic respe
 ctu impatoris vel regis. ad h. c. vi. di. si impator. et. c.
 cū ad vñ vbi tex. nō. vult q. etiā impator nō potest inter
 esse p̄lio generali clericorum qd in plenius examino
 in quadā disputatione. *¶* Quid q. laici nō p̄nt statuere
 etiā in fauorem eccliarū et clericorū qd intellige quan
 do statutū esset auctoritatiū vt qz de rebz ecclasticis
 disponit p̄cipiendo vel vetando seu p̄hibendo secus
 puto h. esset mere p̄ilegiatū vt. j. latius subiciā.
¶ Quid casum vnum reseruatū pape. s. approbare statu
 ta laicorum respectu eccliarum et ecclasticarum p̄sona
 rum. n. q. p̄t p̄lat. circa papā approbare statuta laicorū
 circa clericos. rō ē qz null. p̄lat. d. p̄mittere laicis ne
 gotia ecclastica iporum discretionē agant vt in. c. h. d.
 ind. sed papa h. p̄t. vñ dat qz laico p̄tatem excoican
 di vt est glo. nō. xxxij. di. s. v. m. Itē p̄mittit laico cas
 criminalē clericū. h. q. v. mēnā. et p̄firmādo talia statuta
 facit ea sua qz oīa nra facim. rē. l. i. de ve. in. enu. et
 c. si aplice. de p̄ben. li. vi. *¶* Quid inferitur ad qd nō nū
 quid papa possit se subicere iurisdictioni impatoris vt
 alterius laici et videtur p̄mo q. sic per tex. q. q̄tidie al
 le. h. q. vij. c. nos si in p̄petenter. et p. l. ē receptū. ff. d. iu
 ris. om. iu. vbi habetur q. maior index p̄t se subicere iu
 dicio inferioris. Contrariū decidit hic nō. Jo. an. qz
 tenderet in p̄iuditiū sūmī appellat. et ignominia irro
 garet deo si vicarius eius posset iudicari p̄ seclare vñ
 papa nō p̄t renūtiare illi p̄uilegio et honori cū p̄ncipa
 liter nō p̄ternat honore seu vtilitatē suā s. dei et ecclie. et
 ad. c. nos si in p̄petenter. dicens q. ibi iudicium sumis
 p̄ discretionē et ex nimia hūilitate papa subicit se iudi
 cio impatoris quinimo plus puto papā nō posse facere
 vt laici iudicio suo iudicent clericos et sic subicere cle

ricos iudici bus laicis qz hoc p̄uilegiū fori hnt clerici
 a deo vt nō. Anno. in. c. h. de ma. et obe. vid bonā gl.
 in. d. c. si impator. xvi. di. et glo. in. c. quāqz de cens.
 in. vi. l. q. papa nō p̄t tollere ea q̄ sūt d iure diuino. xxv.
 q. i. sunt qdā. fateor tñ q. p̄t eos facere suos delegatos
 vt nō. in. c. mēnam. et. in. d. c. h. In gl. h. in. h. nō.
 bene glo. q. bona p̄rimonialia clericorū gaudēt eodē
 p̄uilegio cū bonis ecclie h. tñ dicit nō colligit ex tex.
 quia solum hic equipant q̄ ad exclusionē iurisdictionis
 seclaris ecclie et ecclasticē p̄sone. de rebus autem h. ni
 chil d. rō forte glo. dicit h. fore ar. q. sicut p̄sone et ec
 clese eq̄panē ita bona accessoria ad personam sunt eq̄
 panda bonis ecclie d. h. habes alias tres glo. in. ca.
 ex lris. de p̄igno. in. c. si. de vi. et ho. de. et in. c. s. l. r. xvi.
 q. i. s. vide glo. in. cōtrarium. xvi. q. iij. possessiones.
 q̄ sing. dicit q. bona p̄rimonialia clericorum p̄scri
 bunt sicut bona laicorū nō sic bona ecclie ita q. p̄scrip
 tio q̄drageneria nō extendit ad bona p̄rimonialia
 clericorum ad iudē facit qd nō. glo. et Archi. in. d. ca.
 quāqz. vbi dicit q. nō ē vniuersaliter vñ q. bona clerico
 rum gaudeāt eodē p̄uilegio cū bonis eccliarū hinc dē
 cit nō. spe. in. ti. de in. inte. resti. s. q̄l. q. cleric. in. bo
 nis p̄rimonialibz nō petit restōnē in integrū p̄textu le
 sionis sicut in bonis eccliarū. d. h. in. de. vnica. de in. in
 te. resti. hinc do. Anno. in. c. si diligenti. de p̄scip. t. z
 dicit q. solū in casibz in iure expressis bō dicitū gan
 dent eodē p̄uilegio cū bonis eccliarū et satis fuit de mē
 te spe. q. in. ti. de. de. p̄iu. ponit istos casus sp̄ales. et
 Archi. in. d. c. quāqz. et hāc p̄clonē sp̄temi. nec ob. c.
 s. l. r. p̄alle. p̄cedit enī quo ad p̄tectionē qz ecclia d. z de
 fendere bō clericorū nec placet rō glo. in. c. ex lris. qz
 nō ē vniuersalis et dicit qd ibi dixi. In. glo. si. ibi sē
 tentia nulla nota bene glofam quot sententia lata cō
 tra non confessum vel non conuictum est nulla et fa
 tex. in. c. nos in quēqz. allegat in glo. s. p̄tra h. facit nā
 snia lata p̄tra ius litigatoris etiā cōtra nō p̄uictū vt p̄fē
 sum t. z et facit ius inter p̄tes et imputand ē nō appellā
 ti vt in. c. cū inter. de sen. et re. iud. et in. l. res iudicata
 ff. de re. iu. et in. l. in genuū. ff. de sta. ho. ideo intellige
 glo. vt saluet q. tūc snia ē nulla qñ ietiam est lata sine
 medijs et sine cognitione cause lata ē snia vt in. l. pla
 tam. L. de sen. et circa hoc dicit latius q. ant snia lata ē
 sine citatione et ē ipso iure nulla. vt in. l. l. s. ex eo. ff. d.
 sen. q. sine ap. rescin. nā citatio ē fundamētū ordinis iu
 dicialij vt est tex. insū. de pe. teme. li. fa. s. q. ix. caueāt
 et in. de. pastoralis. de re. iud. vbi bo. tex. qd tñ fallit
 fm q̄sdam in notorij de q. plene remitto ad. c. vestra
 de coha. de. et mu. et. c. cū olim. d. sen. et re. iud. in. fi.
 et hoc intellige nisi p̄ sit p̄sens in iudicio tūc nō regri
 tur citatio qz ad h. fit citatio vt p̄ sit p̄ns vt nō. Jo.
 an. in. c. si. de elec. li. vi. vbi dicit q. admonitio iudicis

Con p̄rimonialia clericorū

*Quin lras q. p̄fessio
 nō gaudet*

In p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o q[ui] d[icitu]r q[ui] d[icitu]r

*Quo d[icitu]r q[ui] d[icitu]r q[ui] d[icitu]r
Quo d[icitu]r q[ui] d[icitu]r q[ui] d[icitu]r
Quo d[icitu]r q[ui] d[icitu]r q[ui] d[icitu]r*

sedentis p[er] tribunali h[ab]e v[er]im trine monitionis vt e[st] glo.
nō. in. c. p[ro]suluit. de offi. dele. et vid[et]ur t[er]m[in]e scōm p[er]manez
intellectu. L. q[ui]o et q[ui]n. in. l. ij. Si v[er]o citatio fuerit
facta s[ed] iudex p[ro]cessit n[on] data copia p[ro] ad se defendend[um]
fina est nulla ita dicit Inno. in. c. ma. de coha. de. et
mu. h[ab]e p[ro]cederet etiā in notorijs. Idē est q[ui] iudex ple
ne n[on] informat[ur] de meritis cause tullit sniam vt in. c. tū
ex l[ic]ta. d[icitu]r in inte. resti. Et gl. oppo. cōtra t[er]m[in]e. et glo.
et v[er]o q[ui] statutū laicorū debeat extēdi ad eccias et cleri
cos saltē vbi de iure canonico n[on] repit[ur] p[ro]trariū sicut in
casu h[ab]e. c. et respectu statuti vid[et]ur t[er]m[in]e. in. c. p[ro]stitit. d[icitu]r in
inte. resti. et in. c. ij. de eo q[ui] mit. in poss. et in. c. cū cāz
a p[ro]trario de sen. et re iudi. de lege p[ro]ncipis videt t[er]m[in]e. in
c. i. de no. op. nū. et. c. aucte. de p[ro]ces. p[ro]ben. li. vi. Sol.
p[ro]pter hec p[ro]traria difficultat materia h[ab]e. c. et varie in
diuers[is] locis docto. vtriusq[ue] iuris fenserūt. s[ed] generalit[er]
repiō duas theoricas traditas a canonistis. vna in. c.
fi. de sola. vbi cōiter dicit q[ui] lex p[ro]ncipis p[ro]iudicialis ec
clesijs n[on] extēdit ad eccias nisi exp[re]sse approbet per p[ro]pa
pam s[ed] si fanet ecclesijs intelligit approbata nisi exp[re]s
se repbetur seu canō sit in p[ro]trarium et hec theorica est
fundata sup[er] eo quia eccia vtitur legib[us] cōiulib[us] q[ui]tenus
veniūt in fauore eccie et n[on] in p[ro]iudiciū vt in. d. c. si in ad
iutorium alle. Si v[er]o e[st] p[ro]iudiciū laicorū inferiorū nō exten
dit aliq[ui] mō ad clericos etiā sit fauorabil[is] et ad h[ab]e addu
cūt t[er]m[in]e. alia theorica tradit p[er] Jo. an. in. c. i. d[icitu]r no.
op. nū. vbi dicit q[ui] si lex civilis et canonica p[ro]ueniūt p[er]
sumas mixtum eis vti in vtroq[ue] foro v[er]o papa sepe sū
dat se sup[er] legib[us] et canonib[us] ut nō. in. d. c. i. d[icitu]r no. op.
nū. Si v[er]o leges et canones discordat. aut lex n[on] p[ro]t
seruari sine peccato et d[icitu]r seruari canō in vtroq[ue] foro vt
in. c. fi. de p[ro]sc[ri]p. et nulla lex peccati nutritina v[er]o vt nō.
in reglā iur. possessor. li. vi. Si v[er]o lex civilis p[ro]t seruari
sine peccato tūc q[ui]lib[et] lex debet seruari in foro suo. po
nit exemplū in. c. ij. de arbi. li. vi. et h[ab]e theorica firmat
glo. in. d. regula possessor. s[ed] aliā regulā Bar. tra
didit in. l. auctos p[ro]pos. alle. vt dixi in p[ro]n. et latius i.
dicitur. Ego latius p[ro]sequor h[ab]e materiā p[er] enumera
tionē casuū generaliu. Ex quorū decisione p[ro]t inferri ad
decisionem multarum q[ui]d[am] p[ro]iudicialiu. p[ro]io. p[ro]sequor i
p[ro]iudiciū p[ro]ncipis. scōm in p[ro]iudiciū laicorū inferiorū. Ad p[ro]
mū dico q[ui] q[ui] lex civilis specificē disponit sup[er] eccle
sijs et p[ro]sonis ecclesiasticis nec repit[ur] p[ro]trariū iure cano
nico pone exemplū p[ro] totū ti. de sa. san. ec. L. An autē
talīs lex sit seruanda in foro ecclesiastico. Jo. cal. in. c. i.
palle. dicit q[ui] d[icitu]r necessitate n[on] est seruanda q[ui] n[on] astringit
ecclesias s[ed] p[ro]t seruari ep[iscop]i canō nō p[ro]tradit et dico q[ui]
hec q[ui]d dependet ab alia. An lex civilis sit approbata
eod[em] p[ro]p[ri]o q[ui] canō n[on] p[ro]tradit si specificē disponit d[icitu]r eccle
sijs et p[ro]sonis ecclesiasticis et credo q[ui] n[on] sit seruanda etiā
de necessitate q[ui] talis lex e[st] nulla tanq[ui] p[ro]dita a n[on] b[er]ite

p[ro]tatem nā statutum assumit vires a p[ro]tate statuentium
vt in. l. si. de iuris. om. in. et in. c. a nobis. d[icitu]r sen. ex. in.
c. vt aiarū. d[icitu]r p[ro]sti. li. vi. q[ui]tū est em q[ui] impator n[on] h[ab]e po
testatem sup[er] eccias nec p[ro]sonas ecclesiasticas vt h[ab]e et me
lius i. d. c. si impator. et. c. cū ad v[er]m. imo hodie impa
tor recognoscit ip[s]iuz ab ecclesia v[er]o ab eccia coronat[ur] et
p[ro]firmat[ur] et ip[s]i d[icitu]r gente i gētē p[ro] ecclesiaz trāffer[ur] vt fuit
olim translātū de grecis in germanos. vt. in. c. venera
bilem. de electi. et hodie e[st] t[er]m[in]e. bo. viij. di. qui incipit
vna canca. et vide Bar. in. l. i. ff. d[icitu]r reg. re. et q[ui] plene
dico in. c. nouit. de iudi. ido non potuit impator leges
condere ex defectu p[ro]tatis. et ideo nō. dicit Inno. in.
c. i. de re. ec. n[on] alie. li. vi. q[ui] solēntas introducta p[ro] impa
torem in alienatione rei eccie d[icitu]r q[ui] in auct[or] h[ab]e ius p[ro]ze
ctū m. L. de sa. san. ec. n[on] e[st] seruanda q[ui] n[on] potuit ipator
disponere h[ab]e solēntate p[ro] h[ab]e facit rō generalis h[ab]e t[er]m[in]e.
Item ex obseruantia illarum legū denōret q[ui]dā sup[er]
ritas imp[er]ij ad ecclesiam v[er]o p[ro]tra omnē honestatē est vt
impator ponat s[er]uicem in messē alienā et p[ro]fundit or
do toc[us] monarchie. facit rō. ottingi. et. c. ad h[ab]e p[ro]cip. di.
dicerē t[er]m[in]e q[ui] si lex esset mere p[ro]uilegiaria tunc esset tenē
da q[ui] tunc cessat rō superioritatis cū q[ui] possit esse p[ro]uile
giatus nō subditus sic intelligo. c. nouit. de iudi. ideo
dico q[ui] vbi lex. esset fundata sup[er] rōne naturali p[ro]t iu
dex ecclesiasticus illā seruare nō rōne leg[is] s[ed] rōne natura
li. ad h[ab]e. l. scire optet. L. de exca. ta. deficiente em leg
re currēdū e[st] ad rōne naturalē vt in. d. l. scire. et in. c. ij.
requirit. de sp. nō. glo. i. di. cōsuetudo L[et] ex his ha
bes limitationem optimā ad illa iura q[ui] dicunt leges
civiles suādas si canonibus n[on] cōtradicit. Sed casus
est q[ui] lex civilis disponit generaliter n[on] faciendo men
tionē d[icitu]r personis et ecclesijs s[ed] n[on] possit seruari sine pec
cato vt pone exemplū in legibus inducētib[us] p[ro]scriptō
nem cū mala fide et talis lex nō e[st] seruanda nec in foro
canonico nec etiā in foro civili q[ui] nulla lex v[er]o inducōs
peccatū vt in. c. fi. de p[ro]sc[ri]p. et p[ro]t iudex secularis cōpellit
etiā vt illā n[on] seruet vt in. c. l[et] de iurei. li. vi. b[er] voluit
Bar. in. l. si. L. si cōtra ius vel vti. pub. et in. d. l. p[ro]uile
gia. Tertius casus q[ui] lex civilis est generalis et rōna
bilis nec cōtradicit canonē tūc si est fauorabilis e[st] ser
uanda etiā q[ui] ad clericos secus si p[ro]iudicialis vt in. d. c.
i. et in dicta theorica sup[er]ius alle. Circa h[ab]e t[er]m[in]e cōtigit
nōbile dubiū q[ui] lex dicat p[ro]iudicialis clericis pone
q[ui] clericus institutus heres nō cōfecit innētarium an
teneatur ultra vires hereditatis dico q[ui] vbi lex p[ro]t h[ab]e
aliq[ui]d comod[um] et aliq[ui]d incomodū nō p[ro]t dici p[ro]iudicial
sec[us] si aliq[ui]d incomodū et id lex disponēs in cōtracti
bus in locato deposito emptione et venditione rei et si
milibus. oēs iste leges ex quo nō cōtradicit canonib[us]
sunt seruande quo ad ecciam. de hoc in. c. i. de no. op.
nū. vbi demolit eccia nouit edificata cōtra n[on] iudiciōes

Lex p[ro]iudicialis

In materia huius ad hunc p. extenditur

De consti.

In materia huius ad hunc p. extenditur
quod si non potest esse p. in. ix. mense. etc.

noni opis indulta p leges civiles et tñ eo respectu lex
pöt esse pinditialis, sed pöt dici pmodosa si clericus age
ret ptra laicū. z b videt d mēte 3d. an. et hosti. in. c. ec
clesia vt lit. pen. pbat ibi in eo q agit ptra clericū vicio
litigiosi. et tñ illud ins agendi fuit generaliter pditū a
iure civili. ad idē. d. c. ante. vbi papa adducit legē civi
lē i ar. in decisione cāe spūalis. hec pcedūt nisi ecclesia
esset spāltr pūilegiata. vñd qd dixi in clerico herede nō
pficiēte inuētariū q tenet vltra vires hereditarias
nō extendit ad ecclesiā que pūilegiata. et lz de hoc
nō sit tex. sunt tñ rōnes et dicta docto. et t3 Bar in. l.
i. l. de sa. san. ec. qz si filius nō tenetur aliqd relinque
re ecclecle ex quo ecclesia venit dānificanda et obligā
da in auct. sicut alienatio. l. de sa. san. ec. secus in cleri
cis vt. q. dixi. et in istis potest saluari glo. q t3 p trariū
in. c. i. de testa. Quartus casus qñ lex civilis ē genera
lis sed deuit a iure canonico exēplū in. d. c. ij. d. arbi.
li. vi et tūc cōiter dicit q lex civilis ē sequenda i foro suo
et canon in foro suo. s. ecclesiastico. vt nō. in. ca. cum
esses. de testa. et in. d. c. i. de no. op. nun. nisi forum se
cularē esset de tempali iurisdictione eccle qz tūc d3 ser
uari canon vt in. c. si duobus. de apel. et in. c. qd cleri
cis. de fo. ppe. Quintus casus ē cū lex civilis dispo
nit de materia p tinentē ad ecclesiam disponendo d illa
materia lz tollendo in crū qd alias dederat vel ponat
penam actū explicatū exēplū pmi si raptor p trahit
mārimonū cū rapta lex civilis pnat ipam raptā oibus
bonis ipius raptoris q sibi dederat ppter delictū rap
tus. in s canonice indistincte pmittit mārimonū inter
raptores et raptā vt in. c. cū cā. d. rapto. in. c. tua. alias
tria. xxxvi. q. vlti. An valeat illa dispositio legal' gl. nō.
in. c. cū scdm leges. de here. li. vi. dicit q sic. qz lex po
tuit tollere lucrum. S3 p trariū t3 gl. nō. in. c. de puel
lis. xxxvi. q. ij. qz lex civilis nō potuit directe vel indi
recte disponere super mārimonio. et illam gl. videt se
qui fre. p silio. xxxv. et b dicit plus sibi placet quia
auferendo lucrum vt intīm. d. are mārimonū ita q ra
pta nō erit ita libera ad p trahendū mārimonū timore
pene legis. exēplū scdū si lex punit p trahentē. 7. an
nos lucus vt habet. l. d. secun. nup. qñ p totū. lz ca
non pmittit tale mārimonū vt in. c. pe. et vl. d. se. nup.
an valeant pene legales de hac materia nō. in. l. i. l.
de se. nup. et in. l. i. liberoz. l. de his qui no. infra. et
in. l. decreto. l. c. dixi plene in. c. si. de se. nup. Cōis
pclusio legistarum et canonistarum ē q pene appoite in
odū mārimonij seu p trahentium sint sublata secus si in
fauorem filiozū fuit tñ vna opi. sing. scdm quā p sulu
erunt p dau. de leaz. et Ray. q si ex p tractu scdārū nup
tiaz resultat turbatio sangnis et incertitudo. plis ha
bent locum pene legales. exēplū mulier pepit in. ix.
mense post mortē mariti. pbabiliter p t dubitari d ptu

c' sit. nā pöt esse pmi qz in. ix. mense. etc. et scdū naz
mlr pöt parere in. vij. mense. vt in. l. septimo mense. ff.
de sta. ho. vñd cū b casu subit cā rōnabilis pbibendū
mārimonū pene legales hñt locū qz. ll. i. civiles pñt
distin guere ius diuinū vt dixi. s. e. c. que in ecclesiarū
nec videt de mente apli tale mārimonū p trahi ex quo p t
resultare scandalum. nā et in mltis alijs casibus pbibe
tur vsus mārimonij vt tpe menstrui et scdū. vt. v. di.
ad eius. et. xxxij. q. iij. in sūma. et. c. n. optet. et hanc
opinionem recitat et sequitur. Bal. in. d. l. liberoz. nō sed
in. d. l. decreto. ē p tēt' simplici recitatione. z hec opi.
pma fronte videt multū rōnabilis. Sed ego in. d. c. si.
dico q omnis pena legalis ē sublata etiā si sit appoita
fauore filiozū. simplr nisi esset appoita ex facto calpo
so ipius mris motus pluri bus rōnibus et p cipue qz
lex civilis non potuit in spectantibus ad ecclesiam sta
tuere directe nec indirecte cū de his pgnoscere nō pos
sit vt in. c. tuā. de or. cog. et in. c. lator. qui si. sint le. nō
Bar. in. l. i. titia. ff. sola. ma. et in. l. i. ff. de iuris. om. in.
Itē qz apostolus p cessit generaliter z canon approbat
vt. 7. annū luc' possit mlr p trahere mārimonū vñ nō
dictionem. 7. que p p hēdit quālibz p tē toti' anni. vñ
in certitudo plis supueniens non p t nocere mli que
freta aucte apli et legis canonice p trahit alias esset de
cepta auctoritate legis qd est p tra. l. gēch'. l. d. adul
et. c. qui peccat. xxxij. q. iij. et p tra regulam qd legitie.
de re. in. l. i. vi. Itē tex. in. d. c. si. dicit q nullā debet
mlr iacturā sustinere nec obest fauor filiozū qz ē i rratō
nabilis cū tendat in p iudiciū mlieris. et restringit fa
cultatem p trahendū mārimonū. et fauorē vnius non
d3 alteri fieri iniustitia etiā si esset vidua in c. ex tenore
de fo. ppe. secus autem si ppter culpā mris lex impo
suit penā exēplū si mī agnouit tutelā filij et nō peti
to iurore trās iit ad scdā vota tūc punit. et tūc h3 locū
. l. e3z iust. l. ad tēcul'. Ad p dicit adde nō. q. 3o.
an. in. c. statutū. de here. li. vi. vbi dicit nō valere statu
tūm laicozū puniens p trahentem mārimonū sine cō
sensu mris vel pñs vel agnatozū et sic p sulu in ista
ciuitate vbi vigeat quasi simile statutum. Sext' cas' qñ
lex civilis disponit circa accidentalia tpalia ad actum
spūalē. exēplū in dote. nunquid valeat dispō legis
et in b p dudo q ant nō p trahit canonē z valet p b. c.
raynutius. de testa. et qd le. et nō. in. c. i. et. ij. de dotis
post di. resti. nisi vt dixi ex dispositione sua seqret tur
batio vel intīm. d. arō mārimonij. S3 si p trahit cano
ni tunc dependet ab alia qdōne cuius fori sit cā dotis te
ne opi. 3m. in. c. de prudentia. 7. de do. post dnoz. vt
sit mixti fori. Et per hoc dico q lex seruabitur in fo
ro suo. et canō in suo et locus erit p uentioni sicut dicit
m' in sacrilegio de quo nō. in. c. cū sit generale. de fo.
ppe. Septim' casus qñ lex civilis disponit circa ali

hanc opi. non potuit in spectantibus ad ecclesiam statuere

Statutum huius ad hunc p. extenditur

hanc opi. non potuit in spectantibus ad ecclesiam statuere

In materia huius ad hunc p. extenditur

que actum spūalem p[re]sumendo et lex canonica repitit
 in cōtrariū exemplū si masculus et femina simul cohabi
 tant p[re]sumit lex civilis matrimoniū. l. in libere. ff. d. ri
 nup. lex canonica adulteriū. xxx. q. v. aliter hoc casu
 dico standū dispositōi canonis in vtroq[ue] foro q[ui] ma
 teria p[er]tinet ad ecclesiā et in istis leges nō dedignant
 eē. vt in. c. clerici. de iudi. et in auct. vt clericū apud p[ro]p[ri]os
 os ep[iscop]i. Et ex hoc dico q[uo]d licet lex civilis tollit ep[iscop]o co
 habitationē cui libet materis. vt in auct. ep[iscop]o nullā. L.
 de ep[iscop]is et de. standū est iure canonico q[uo]d dicit q[uo]d p[otes]t
 habere nō suspectā. vt in. c. interdixit. xxxij. di. per q[uo]d
 c. dico q[uo]d m[er]em vel forozē nō suspectā p[otes]t ep[iscop]us retine
 re in sua cohabitatio[n]e. si autē lex non cōtradicit canoni i
 p[re]sumendo est mai[or] dubiū. Sed credere q[uo]d non valeat
 hoc casu p[re]sumptio legis ex quo materia spectat ad ec
 clesiā q[ui] cū in istis non p[otes]t secularis cognoscere q[ui]
 nec p[re]sumere. Jo. fre. dicit in quodā cōsilio non valere
 statutū laycorū p[er] q[uo]d ex certis cōiecturis. cōtractus p[re]sumitur
 usurari[us] hoc dicitur verū q[ui] lex p[ri]ncipaliter nō
 disponit circa actū spūalem sed sup[er] tempore cui est an
 nexus spūalis. et p[er] h[oc] saluo nō. dicitur Bar. in. l. omnes
 populi p[ro]p[ri]e. vbi dicit valere statutū laycorū si i certo
 casu p[re]sumit contractū silatū licet sit appositū iura
 mentū in cōtractu q[uo]d intelligit q[ui] p[re]sumit ex rōnabi
 li cā alia possit infrange iuramētū lex p[re]sumere silatio[n]ē
 et hoc voluit do. Anto. in. c. cū cōtingat. de iurei. sec[us]
 autē vbi statutū irritaret iuramētū nō p[re]sumedo sila
 tionē contract[us] vel aliam causam cōtractus anollatū
 vt voluit Bar. in. d. l. omnes populi vt dixi plenius in
 quadā disputatōe que incipit. stante statuto hec omnia
 p[re]cedunt dum querit de validitate legis vel de vi con
 prehensua legis. sed si cā agitat in iudicio seculari vel
 ecclesiastico i decessorij tene q[uo]d. s. dixi. et. j. latius sub
 stitū. sed in p[re]paratorij iudicij tene hanc regulā q[uo]d sp[iritu]s
 seruabitur statutū seu cōsuetudo illius loci vbi cā venti
 lat. Jo. si cā clericū vritur corā iudice seculari seruabitur
 in p[re]paratorij statutū seu cōsuetudo laycorū ita intel
 ligo glo. nō. in. d. c. q[uo]d clericis. de fo. cōpe. nec hoc ca
 su statutū laycorū extendit ad clericos. s[ed] cā regulatur
 fm naturā fori vbi agitat ad hoc. l. iij. ff. d. testi. et q[uo]d
 nō. in. c. illa. xij. di. et q[uo]d nō. sup[er] rubrica de p[ro]p[ri]e. et ab
 hoc nemo discrepat. et ex hoc inferat q[uo]d si cā clericū ē co
 ram iudice seculari recipiat ibi p[er]emptionē instātie fm
 leges et statuta laycorū. Si autē cā laici est corā iudice
 ecclesiastico nō habebit ibi locū p[er]emptio instātie
 q[ui] nō h[ab]et locū ē iure canonico vt in. c. pe. de iudi. ita vo
 luit nō. Cal. in quadā sua disputatōe q[ui] incipit. statuto
 cauet. p[er] hoc etiā dixit Arch. ij. q. vi. in. c. nō ideo. q[uo]d si
 clericus litigat corā iudice laico nō p[otes]t appellare an sen
 tentiā nisi i casib[us] in q[ui] iura civilia admittit[ur] appella
 tionē. s[ed] q[ui] dixi in. c. sup[er] c. d. ap. Et si laic[us] litigat i fo

ro ecclesiastico p[otes]t appellare an finiam indistincte sicut ca
 nones p[otes]t in. c. vt debet. d. ap. 7. c. d. appellatōib[us].
 e. ti. Ad p[re]dicta adde bo. glo. in de. disp[er]diolam. d. iu
 di. q[ui] dicit q[uo]d iudex ecclesiastic[us] possit sup[er] usuris p[re]cede
 re simplr. et de plano. p[er] illā de. m[er] si cā usurariū agitat
 corā iudice seculari nō p[re]cedet simplr et d[omi]no plano s[ed] serua
 to ordie iudiciario q[ui] lex canonica nō p[otes]t dare foro secu
 lari mod[us] p[re]cedēti. et p[er] h[oc] sit expeditū p[ro]p[ri]ū mēbrū p[ri]nci
 pale. Tenio ad fm cū q[ui]rit d[omi]no validitate statuti secula
 riū inferiorū et p[ri]m[us] cas[us] si q[ui] statutū specificē disposit
 sup[er] reb[us] ecclesiasticis vt disponat statutu basilij. et di
 cendū q[uo]d nō v[er]o ex defectu p[re]t[er]it[ur] vt h[oc] idē dicit i oib[us] cas
 bus in q[ui] dixi legē p[ri]ncipis nō valere vñ fortius tūc nō
 valebit statutū inferiorū. et id p[ro]p[ri]o. Si statutū laicorū
 disponit sup[er] bōp[ri]monialia clericorū. nā hec nō subicijū
 tur foro laicorū ar. op. i. c. si dicit laicū. d. fo. p[ro]p[ri]e. et i. c.
 si. d. vi. et ho. de. et i. c. i. d. immu. ec. l. vi. vñ falsa ē opi.
 quā dā dicentū q[uo]d q[ui] agit reale p[otes]t dicit p[otes]t p[er]ueniri co
 trā laico quali tūc nō trahat p[ro]p[ri]a f[er] res fa. c. solite. de
 ma. et obe. vbi dicit q[uo]d i t[er]ralib[us] clericus recognoscit p[ro]p[ri]e
 q[ui] p[otes]t seclare in superiorē. s[ed] vt dixi hec opi. nō q[ui] dicit
 cā indirecte trahent ad forū civile q[uo]d ē p[ro]p[ri]a auct[orit]e. sta
 tutum. L. de ep[iscop]is et de. vbi dicit q[uo]d nec in criminali nec
 in civili clericus trahi d[omi]no corā iudice seclari quinto
 sup[er] re p[ro]p[ri]a cleric[us] p[otes]t trahere laicū corā ecclesiastico iu
 dice vt ē cas[us] in. d. c. si cleric[us] bō an sit accesso
 ria ad p[ro]p[ri]as. fa. c. illr. i. q. i. Et h[oc] opi. seruatur curia
 vt refert et legi Collec. in. c. q[ui]l. et. c. cleric[us] d. iudi. nō
 ob. c. solite. q[ui] intelligit d[omi]no reb[us] t[er]ralib[us] feudali[us]. nā
 si feud[us] h[ab]et a laico tūc eccia v[er]o cleric[us] d[omi]no illū recognosce
 re in superiorē. vt in. c. v[er]o. de fo. p[ro]p[ri]e. sec[us] si bō nō sit
 feudalia vt ibi nō. et p[er] h[oc] deciditur q[uo]d p[otes]t dicit
 statutū laicorū q[uo]d p[ro]ductores possessionū p[otes]t dimitte
 re possessionē certo casu quorumcumq[ue] sint possessio
 nes etiā clericorū. an valeat statutū bar. et q[ui] nō q[ui] lai
 ci nō p[otes]t ut statueret in p[ri]nditū clericorum vt p[otes]t ex
 p[re]dictis obligō. n. ē v[er]o a cleric[us] et acquisita q[ui] nō p[otes]t
 ei tolli p[er] nō superiorē suū. et ex h[oc] dicitur q[uo]d statutū
 senen quo cauetur q[uo]d semel p[ro]ducis apothecā nō p[otes]t
 expelli soluendo pensionē p[ro]p[ri]o statutu nō extendit ad
 apothecas clericorum seu ecclesiarum. Itē facit ad
 q[ui]onem pone cauet statuto seclariū q[uo]d idē ius reddatur
 clericis in foro seculari q[uo]d reddatur laicis in foro eccia
 stico. in foro seclari sūt m[ul]ta statuta vtilia. an clericis
 possit illis vti dicens q[uo]d nō q[ui] nulla sit iniuria clericis
 si redigunt ad dispositionē iuris cōis vñ nō p[otes]t dicit sta
 tutū p[ro]p[ri]a libertate ecclesie vt nō bar. in auct. cassa. L. d.
 f. san. ec. d[omi]no cas[us] p[ri]ncipal[is] q[ui] statutū laicorū ē gene
 rale nō disponēs d[omi]no clericis vel ecclesijs an extendat
 ad clericos dicit breuiter in h[oc] q[uo]d aut ē p[ri]ndiciale et nō ex
 tendit q[ui] statutū generale nō extendit ad nō subiectos

*Lex civilis tollit ep[iscop]o cohabi
 tationē cui libet materis. Et
 fm Canonis p[ro]p[ri]o co
 habitatio[n]e*

De iure p[ro]p[ri]o e[cc]lesi[ae] & Canonico p[ro]p[ri]o cohabitatio[n]e

*Nulla p[ro]p[ri]etas e[cc]lesi[ae] p[otes]t redigi ad dispositio[n]em
 iudicij +
 Statutu generale nō p[otes]t ad p[ro]p[ri]os subiectos*

vt in .c. a nobis primo .de sen. ex. in. ca. vt aiarum. de
 p. li. vi. r. ideo fuit alias p. sultum q. si statuto canet q.
 stantib. mascul. femine nō succedat si femina erat mo-
 nialis statutū non extendit ad eam. In hoc in aduer-
 te ad tres casus aut statū tū iniecit vinculū ante clerica-
 tum aut post. aut oritur. ino agendi ex facto clerici seu
 quasi .sive statutu iniecerit vinculū an. sine post. Pri-
 mo casu porrigit statutu ad clericū. exemplū statuto ca-
 uetur q. primogenitus succedat patri si secundo geni-
 tus fiat clericus post statutu ligatur illo statuto vt nō
 Jo. an in regula. siue culpa. de re. lu. li. vi. in merca. sic
 pōt intelligi vno modo .c. p. stitutus. de in. inte. restit.
 Si vero iniecit vinculum post clericatū si statutu ē p. i-
 diciale non porrigit ad clericum. Ideo si tempore sta-
 tuti scdo genitus erat clericus non debet p. uari succes-
 sione p. aterna vt nō. in regula sine culpa. ideo fuit p. sul-
 tum vt ponit Lap. alle. vj. q. si statuto canetur q. stan-
 tibus masculis femine nō succedat si tpe statuti filia fe-
 mina erat secularis spellit a successione licet intret mo-
 nasterium postmod. sec. si p. us erat in mōsterio. Si
 vero statutu porrigit comod. pōt clericus eo vt. ita
 p. sultit Jo. de lig. in qōne facti vt plene recitat Lap.
 alle. c. vj. sequitur do. an. in. c. q. clericis. Allegato et
 Bal. in. l. cūctos p. los. C. de sum. tri. vbi dicit q. sta-
 tutū laicorum generale p. p. hēdit clericos inclusione
 fauorabili exemplū dicit statutu q. extantibus mascul.
 femine nō succedat pone q. masculus sit clericus an p. t
 vt statuto excludendo feminā et dicendum q. sic. facit
 c. dilecti de fo. p. pe. Quisdam tū voluerūt h. impugna-
 re hoc dictū p. istum tex. vbi innuit q. etiā in fauorem
 nō valuit statutu laicorū sed teneo primū. Et ad istū
 tex. dico q. p. cedit q. n. specificē disponit sup. rebus ec-
 clesiarū p. hibendo vnde nullo mō p. p. hēdit clericos
 q. n. p. cedit p. hibēdo p. cipiēdo vt verando seu certā for-
 mā in agendis p. clericū imponēdo vt voluit Jo. de
 lig. in. d. p. silio. q. tunc denotaret superioritas statu-
 tium in clericos. scens vbi statutu simpli. p. cedit porri-
 gendo comod. vt in exemplo p. m. i. s. quoniam dicerem
 q. valeret statutu laicorū si specificē facit mentionem
 de clericis nūmodo sit mere p. uilegiatū et disponat si
 p. cipiēdo. vt .l. si dicat q. clericus primogenitus suc-
 cedat vel q. de bonis defuncti hospitale vel clericū ha-
 beant certam p. tem. nā nemo pōt dicere hoc nō valere
 q. laicus pōt p. uilegiare ecclesiaz vt in. c. nouit. d. iud. i.
 Quo ad tertium casum dic vt plene d. i. c. q. cleri-
 cis. de fo. p. pe. *Supra. casus no. op. m. i. g.*

X literis p. na p. nationis a cō-
 munione que p. p. t. u-
 matiam ex p. stitutione infertur t. palis est r. si
 p. p. t. u. vel aliter. p. na simpliciter apposita p. p. t. u-
 matiam indubio intelligitur t. palis et non p. p. t. u. Et

est nō. casus . prima pars ponit statutu et factum ex
 quo surgit dubitatio . scda dubitationem soluit duas
 rationes inducens scda ibi quia tamen. Nō p. mo
 iuncta sup. scriptione q. doct. legentes faciunt colle-
 gium licitum et approbatum vnde possunt facere statu-
 ta et alia que sunt vniuersitatis explicare et nimirū ex-
 ercent cō. p. fessionem licitā ergo faciunt vniuersitatem.
 vt in. l. si. l. de iur. om. iudi. hinc dicit ibi gl. q. doc.
 et non scholares faciunt vniuersitatē q. doc. sunt illi q.
 exercent p. fessionem. scholares vero sunt discipuli ex-
 ercentium sed illa glo. non est vera q. etiam scholares
 faciunt vniuersitatē ex quo habent materiam licitā p. ue-
 niendi in vnum et q. sit verum allego tex. nō. hoc apte
 p. bantē iuncta sup. scriptione in. c. q. in causis . de p.
 cu. tenet Inno. in. c. cum ab ecclesiarum. de offi. or. r.
 Bar. in. l. si. ff. de colle. illi. Et pro hoc facit qd. habet
 s. in. p. hēnio. vbi scribit doctoribus et scholarib. vni-
 uersis rē. vnde pondera vbum vniuersis relatum tam
 ad doctores q. scholares p. qd. verbū dico q. doctores
 et scholares in causis conuentibus totum studium
 faciunt vniuersitatem vna ita q. scholares sine docto-
 rib. nihil faciunt nec contra quia qd. omnes tangit ab
 omnibus debet approbari vt in regula. qd. omnes. li.
 vi. et in. c. ad hoc . de offi. archi. et h. apte sentit Bart.
 in. d. l. si. et Bal. in. an. habita. C. ne fil. pro pa. p. h.
 potes decidere qōnem cotidianā an scholares possint
 dare certam formam in examinatione scholaris exami-
 nandi per doctores vel doctores statuere sup. scholari-
 bus examinandis p. d. u. q. in tangentibus mere ipos
 scholares hnt ipsi statuere . i tangentibus mere docto-
 statuere p. rinet ad eos. si autē p. i. n. i. n. e. certum qd. p. c. e. r.
 nens utrosq. debent simul p. uenire facit qd. nō. Inno.
 in. c. vestra. de loca. et tex. in. cle. i. d. cens. Scdo nō
 q. vniuersitas inferior pōt statuendo apponere penam
 ad limites p. tatis illius vniuersitatis qd. tetigi in. c. cū
 omnes . s. eo. et ex hoc potes inferre q. scholares fac-
 entes statutu possunt apponere penam scdm iurisdic-
 tionem quā habent in doctoribus tamen legentibus
 non est tanta dubitatio q. ipsi habent iurisdictionem
 etiam super scholares vt in. auē. habita. p. alle. C. ne fil.
 pro pa. et in. p. hēnio. ff. s. per. Nō q. collegiū do-
 ctorum licite recipit aliqua emolumenta ex scientie ex-
 ercitis vt in p. uentibus et similibus . et hoc voluit ibi
 tex. cui dicit in magistralibus. Nō q. doct. possūt
 ex causa p. uinere doctorem d. g. collegio qd. nō idem dic-
 de scholaribus eadem rōne. Nō q. collegia inferi-
 ora subh. i. c. i. n. t. u. r. i. b. u. s. i. n. d. i. c. i. b. u. s. v. i. d. e. s. t. c. o. l. l. e. g. i. u. m.
 est ecclesiasticum subh. i. c. i. t. u. r. i. n. d. i. c. i. e. c. c. l. e. s. i. a. s. t. i. c. o. s. i. s. e.
 culare subh. i. c. i. t. u. r. i. n. d. i. c. i. s. e. c. u. l. a. r. i. Ad hoc qd. nō. Inno. in.
 c. dilecta. de excess. p. r. e. l. a. et Bar. in. l. si. l. de colle.
 illi. Quo aut cognoscat an collegiū sit ecclesiasticū

*q. d. est in p. ab oibus
 de app. r. i. g.*

q. d. dicitur

vel seculare. dic q si plures sint ibi clerici est ecclesiasticum
cum. Si plures sunt laici est seculare et data pitate
est dicendum ecclesiasticum qz maius dignum trahit ad se mi
nus dignum vt in. c. qd in dubijs. de offe. ec. vel al. tenz
Bar. ad ppositu nostru. in. d. l. si. vnde qz doc. parisi
enses pro maiori parte sunt clerici. ideo fuit recursu ad
papam. Ad q statutum dubium recipit interpretatio
nem a iure pmi. pcor. c. cu dilectus. d. p. sue. no. bar.
in. l. omnes ppli. ff. de iusti. et in. Et si statutum e ecclesia
sticuz recipit interpretationem etiam a stilo curie vt b et
no q hic in interpretatione statuti solum fit mentio d
iure canonico et stilo curie ex quo infero q in interpre
tatione statuti ecclesiastici recurrendu est primo ad ius
canonicu. scdo ad stilum curie. in interpretatione vo sta
tuti secularis recurrendu est ad ius civile. Ad q sti
lus curie facit ius r potest allegari in decisionib? causa
rum ex quo ius no reperitur in pstratum. qd no. ad ides
. c. lras. de iura. calum. Ad q vniuersitas habet iu
risdict. in singulos de vniuersitate. ita q licet no possit
quis sibi ipsi legem imponere. l. pe. ff. de orbi. facit. c.
fi. de pe. et re. tamen vniuersitas vt corpus potest im
ponere legem sigalis de vniuersitate et subiectis corp
pro hoc facit. c. irrefragabili. de offi. or. et pro hoc pot
inferri ad intellectu. l. si. c. de iuris. om. in. Nam vni
uersitas licet non habeat rectoriam potest sibi leges im
ponere nam ad esse vniuersitatis necessario no requiri
tur q sit ibi rector. facit. l. i. ff. qd cuius. vniuer. et no.
Inno. in. c. non ignores. de preben. In glo. i. in si
non intelligas q semp admonitio debeat ee trina quin
imo in actibus extraiudicialibus sufficit vna monitio
vt est tex. cum glo. in. c. si eps. xvij. di. et in cle. i. d. be
re. et p Inno. in. c. ad petitionem. de accu. dicam in. c.
psuluit. de offi. dele. et in. c. i. de supplen. neg. p. zela. vid
Bar. in. l. si finita. §. Julianus. ff. de dam. infect. et gl.
in cle. i. de here. In glo. ij. in si. glo. vult refricare in
dubium id de quo non fuit hic opositum. non em q
rebatur hic de breuitate termini vnde iste termin? erat
satis ppetens vnde erat prefixus vt quis recederet a p
tinatia sua et pareret supiori aliud ee in termino pre
fixo ad appelland nec intelligas finem gl. q ab isto sta
tuto potuit appellari quia a pena legis. et a pena cano
nis non appellatur vt dixi in. c. quia nos. de appel. et
no. in. l. si qua pena. ff. de. v. sig. nec a pena statuti ap
pellatur vt no. bar. in. l. omnes ppli. p. alle. et dixi. in
c. i. s. eo. In glo. ij. in si. no. bene h. glo. cum e sen
tentia q si pena imponit. ppter crimen intelligitur ppe
na secus si ppter pumatiam. et hoc fuit de mente In
no. hic Sed distingo latius post dicta doc. q aut in
appositione pene exprimitur tempus et standum e tpi
statuto ar. a contrario in. l. sine p. finito. ff. de pe. aut te
pus non est determinatu et tunc aut fuit dictu q pena

esset tpalis sed aliter non fuit determinatu et intelligit
q daret determinatio vt est tex. in. d. l. sine p. finito.
aut simpliciter pena fuit apposita et tunc aut ppter cri
men aut ppter pumatiam primo casu aut fuit apposi
ta sine cause cognitione pnta p interlocutoriam iudicis
et intelligitur temporalis et durat durante officio iudi
cis. vnde si iudex sine cause cognitione interdixit ali
cui exercitium artis sue intelligitur ille interdictus du
rante officio interdictoris. vt est tex. no. in. l. si. ff. d. pe.
Idem no Inno. in. c. qd translatione. de offi. le. et in
telligo qn pena fuit successiva. Si autem pena est mo
mentanea quia p. demnauit in pecunia seu multauit tuc
est ppetua facit. l. illicitas. ff. de offi. p. f. Si pena est
apposita cum cause cognitione et tunc aut delictus me
rebatur vt pena esset ppetua et erit ppetua Idem eco
tra ar in. l. si p. f. ff. de pen. et hoc fuit dictu Odo
fre. que sequuntur hic doct. in dubio vero intelligitur
temporalis. ar. in. l. hee cause. ff. de suspect. tu. qd vo
luit h. Jo. an. in. nguell. qd est non. facit. l. interpretatio
ne. ff. de penis. et regula odia. et regula in penis. de
re. in. li. vi. Secundo casu principali qn pena est ap
posita ppter contumaciam aut pumatiam transiit i spe
cificatum delictum tunc intelligit ppetua. exemplum
in. c. ex tue. de de. non res. puta si clericus sit pumat
in residendo in beneficio suo tunc pena puationis est
ppetua. aut non transiit in specificatum crimen et tuc
si pena est momentanea est ppetua vt. s. dixi. Si suc
cessiva est temporalis vt hic in tex. iuncta glo. In dubio
autem an pena intelligatur inflicta pro crimine vel co
tumacia dic q pro pumatia si ex prius gestis non pt
haberi certitudo ar. in. d. l. si p. f. iuncta dicta. l. hee
cause. Ad vnum aduerte qz vbi pena est apponenda
arbitrio iudicis debet esse temporalis allegat ad h. do.
Car. albe. de rosato. allegantem. l. i. de fur. et balne. et
dixit alibi no esse illu casuz. r ponderabat ibi tex. in. v.
tempari. Et scdm hoc dictu si est verum potest colligi
singularis limitatio ad omnia predicta vt pena simplr
apposita per iudicem qui p. f. sit ex arbitrio sit tpalis vt
sic restringatur ad limites sue potestatis ar. c. a no
bis. §. de sen. ex. Sed contra illam theoreticam allego
glo. no. insti. de iniur. §. que in sua. que vult iudicem
posse imponere penam capitalem in actione iniuriaru
licet pena ibi sit arbitraria. Item adduco tex. satis no.
in materia iudicio meo in. l. sacrilegij. ff. ad. l. iul. pecu.
vbi tex. imponit ibi penam arbitrariam. et tamen nar
ratiue subicit q quandoqz fuit imposita pena mortis
vnde forte illud dictum non est verum. s. albeici. et
textum. quem allegat debet restringi in casu suo vel
saltem dare hanc limitationem vt procedat vbi ius in
speciali crimine imponitur penam arbitrario iudican
tis quasi ius tunc senscrit de pena temporalis quia

Dubium tempus p. p. p.

impone h. s. p. p.

*In Actibus extraiudicialibus
sufficit vna monitio*

In p. p. p. p.

*non dicitur
arbitrio iudicis*

scinisset imponere penam perpetuam. Sed ubi ius specificum non disponit de crimine indubie credo quod pena possit esse perpetua nam de iure canonico modicas habemus penas expressas pro criminibus unde succedit arbitrium iudicum ut in. c. de causis. de offi. dele. unde iudex debet arbitrium suum informare secundum penas statutas in similibus criminibus ut in. c. de penis. ubi dicitur quod pro magnis criminibus debet imponi pena depositio. Item facit quia pena est apponenda secundum qualitatem et quantitatem criminis ut in. c. non auferam. xxiii. q. i. et in l. respiciendum. ff. de pe. et hec doctrina multum facit contra dictum alberici etc.

Non valet statutum per quod
X parte diuinus cultus sine causa diminuitur etiam si super hoc intercesserit in forma communi pape confirmatio. vel speciali? Non potest canonici sine causa rationabili restringere numerum canonicorum seu numerum prebendarum. In prima narrat factum corrigendum in secunda corrigat eadem ibi volentes. Non primo quod canonici non possunt tollere statuta honorabilia ecclesiarum et rex. iste loquitur indistincte. et intelligit etiam de antiquis statutis que antiqui canonici fecerunt pro hoc facit quod non. Inno. in. c. accidentibus de preb. Nota secundo ar. op. a contrario sensu iuncta glo. h. quod data diminutio reddituum possunt canonici sine auctoritate pape restringere numerum prebendarum ita quod prebende suppressae non censentur amplius vacare et intelligitur quod hoc faciunt cum auctoritate episcopi ut plene dixi in. c. cum accessissent. s. e. Nota quod in actus dispositione quibus requiritur consilium tunc unde papa hic commisit istis delegatis ut conferant prebendas vacantes cum consilio episcopi Circa quod queritur de questione que potest quotidie contingere quid si iste non vult consulere vel sit mortuus an possit mandatarius procedere ad actus consumationem consilio non habito. An. que sequitur hic Jo. an. et clarus in. c. i. ne se. va. li. vi. in effectu sic distinguit quod aut ille est mortuus et tunc si expressum nomine proprio hoc prebende consulendi fuit sibi attributa exprimit mandatum ex quo non potest seruari forma sed debet spectari secunda intentio ar. in. l. diligenter. ff. man. et i. c. cum dilecta. de rescrip. Si vero fuit expressum nomen dignitatis debet spectari successor. ar. in. c. quonia abbas de offi. dele. Idem dicemus si est absens ita quod consilium non potest requiri. Si vero est presens et non vult consulere vel est absens et non vult venire seu consilium prestare et potest mandatarius procedere sine consilio pro hoc bonis rex. in. c. cum in veteri. de elect. Sed contra primum membrum facit. c. i. ne se. va. li. vi. ubi dicitur quod si capitulum habet conferre beneficia cum consilio episcopi. Si episcopus est mortuus vel longe absens potest capitulum beneficia conferre. So. dicit Compositum. et sequitur Jo. an. clarus

tamen loquitur in. d. c. i. quod aut consilium est requirendum ex forma mandati et procedit primum dictum aut ex statuto vel consuetudine et procedat. d. c. i. Et huius primum dicit quidam antiquus doctor. ut refert. Jo. de lig. assignabat duplicem rationem. Prima quod forma stringit mandatum hominis quam legis. ar. in. l. cellius. ff. de arbi. Item potestas ordinaria est magis favorabilis quam potestas delegata. ut in. c. p. et. g. de offi. dele. habes ergo requirere consilium fretus potestate ordinaria non ita astringitur sicut habens potestatem delegatam. unde in illo. c. i. capitulum procedebat potestate ordinaria. Jo. de lig. videtur impugnare omnia predicta quod etiam ubi per habentes ordinarium est consilium petens non valet actus consilio non habito allegat. bo. tex. in. c. nouit de his que si. a. pla. sine pen. et ad. c. primum prealle. videtur quod loquitur in collatione beneficiorum ne ex nimia dilatione imminet periculum ideo potest procedere consilio non habito. So. an. tenet primum dictum quod cum habenti ordinariam mandata ut cum consilio alicuius procedat videtur potius quedam admonitio nisi adiacet ut actus peritus sit nullus sic intelligit dictum. c. nouit. Sed certe hoc non est simpliciter verum quod in. d. c. i. erat petendum consilium episcopi ex consuetudine que potest restringere potestatem ordinariam ar. in. c. questus. i. q. iij. Nec videtur procedere indistincte opinio. Jo. de lig. ad dictum. c. i. quia si bene consideretur ratio illius. c. i. est generalis ad omne periculum imminens nam secundum dispositionem rationem de restringi et ampliari dispositio ut in. l. cum pater s. dulcissimus. ff. de le. h. et ideo videtur quod videtur ex dilatione imminet periculum spiritus potest procedi consilio non habito. ar. in. l. si longus. ff. de iur. di. et in. l. si cum dorem. v. q. liceat. ff. de ma. et hac opinio iudicio meo. sentit Bar. in. l. i. s. i. plures. ff. de exercitio. ubi sic generaliter allegat dictum. c. i. nec placet dictum primum antiquorum hoc ut fiat oria inter dispositiones hominis et legis quia dico quod si superior mandat aliquid explicari cum consilio tertii de mandato suum intelligi secundum iura argumeto. c. procedentis. et in. c. h. de rescrip. sed de mente iuris est illud ut si consilium non potest haberi procedatur ad consumationem actus. ut in. d. c. i. et in alijs iuribus pale. Nunquid autem teneat actus si potest haberi consilium et non fuit petitum dico sic quod aut ex forma mandati est requirendum consilium et non valet actus. ut. d. c. cum in veteri. aut ex dispositione legis. et tunc aut lex a principio potestatem tradidit et mandauit consilium tertii requiri et non valet actus ex defectu potestatis. nam habuit potestatem modificatam et qualificatam sic intelligerem. d. c. nouit. Ita quod sine dicta decreti actus sibi fuisset nullus. aut habenti potestatem mandauit superior ut procederet cum consilio sempronij. et tenet actus sine consilio licet iste transgrediens veniat puniendus. ar. op. in. ca. cum dilectus. h. de preben. vide glo. singularem

facit pinguis mandatum bono

que ponit hanc theoricam in alijs terminis in de. i. de iurepa. Predicta procedunt in consilio ubi autem requirentis est consensus precise debet haberi per id quod habetur et non in ca. si pro te. de rescrip. li. vi. In glo. ij. in si. tene menti glo. istam quod dicitur loquitur in. c. cum accessissent et ad. c. si. quod allegat in contrarium respondere ut dixi in. d. e. cum accessissent.

De bonam futura respicit et non

preterita nisi in ea de preteritis caueat. Priori potest causa constitutionis declarare. scdo declarationem ibi declaramus. in tertia declarationis ratione. ibi cum leges et

Nota primo quod constitutio pape afficit omnes nemo est enim inter creaturas qui possit declinare seu eximere se a iurisdictione pape cum sit vicarius dei. in. c. ij. de trans. prela. et quilibet est subiectus deo. unde etiam consuetudo non valet quantumcumque tempore sit obtenta ut quis non sit subiectus pape quia nemo potest prescribere contra potestatem pape ut non. per Inno. in. c. bonie elect. ij. de postu. prela. Secus dicitur de potestate imperatoris quia contra eum potest prescribi. ad hoc quod dixi in. c. per venerabilem. qui si. sint legi. ad hoc quod non. i. l. hostes. ff. de capti. et in. l. i. de aqua plu. ar. intellige tamen quando prescriptio habet sua concomitantia ut bonam fidem etc.

Nota scdo quod constitutio debet esse clara quo ad litteram et quo ad mentem ubi verbum obscurum hic positum refertur ad litteram. verbum ambiguum refertur ad intellectum et mentem. ratio colligitur ex tex. ne ex difficultate intellectus legis quis incidat in pemptum periculum. unde tamen scias quod ubi lex est dubia excusatur quis a iure ignorantia ut est tex. in. l. re. gula. ff. de iure. et facit ig. vide glo. in. c. unico de postu. prela. li. vi. in verbo de cetero. Nota tertio quod proprium legis est concernere futura et non preterita ratio rationis sumitur ex. c. ij. s. e. ne. s. aliqui puniatur sine causa qui actu ante legis edicionem gesserunt. Et per hanc naturam legis dicimus quod si lex editur per verbum futurum coniunctivi modi ita quod potest habere duplicem intellectum respectu futurorum et preteritorum debet respici sensus sonans in futurum. exemplum dicitur statutum si quis commiserit delictum puniatur etc. non enim comprehendit qui prius delictum commisit licet ex uno significato. verbi possit comprehendit ad hoc quod non. Inno. in. c. significaverunt. de testi. et Bartho. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et in.

Nota ultimo quod lex sine statutum potest extendi ad preterita dummodo exprimitur in. l. sen. statuto ut ad preterita si at extensio quod an sit verum. s. subiecta. In glo. i. ubi omnium christianorum dicitur quod etiam circa infideles habet papa iurisd. quod tamen declaratur ut non. Inno. de voto. c. quod super his. et dicitur quod in spiritualibus et concernentibus animam sunt subiecti sibi omnes ideo non est necessaria sequens

restrictio glo. potest tamen saluari quo ad temporalia quod tamen limita ut dixi in. c. nonit d. iudi. In glo. ij. ubi siue interpretari. non intelligas indistincte ut per quolibet dubio iure sit recurrenda ad principem. Nam et do. bal. ptas interpretandi iura in. l. unica. l. de p. fesso. q. i. v. constanti. li. x. Item et iudices possunt interpretari iura causis vertentibus coram se. ut non. Inno. in. c. euz. spali. de appel. facit quod habet in anc. iurand. quod prestat ab his. Sed intellige glo. quando surgit magis dubitatio ita quod quando princeps interpretatur iura non potest comode decideri per inferiorum iuxta ea que dixi i. c. i. s. e. vel salva glo. quo ad interpretationem necessariam que omnes astringit. nam interpretatio inferioris non necessitat vide glo. in. c. l. de postu. prela. In glo. ij. ubi nisi sit prestatio iuris naturalis vult ergo ista glo. quod prestatio iuris naturalis extendat ad preterita. p. c. si tu. s. vsur. Et sic sentit quod c. si tu. de vsur. sit constitutio iuris naturalis. sed contra hoc opponit nam ius naturale fuit editum cum rationali creatura ut. v. d. in. pnci. et quod ibi non. in summa ergo frustra est dicere quod extendit ad preterita. It. c. si tu. est prestatio pape et non iuris naturalis. So. intellige glo. quod prestatio iuris naturalis vel divini declarata extendit ad preterita. ro. quod ille qui declarat nihil d. nouo inducit. l. heredes palam. ff. de testa. unde potius ligat prestatio antiqua quam noua declaratoria nam hoc casu cessat ro. c. ij. s. e. c. vo. si tu. videtur declarare ius naturale. i. diuinum. non enim de nouo d. anatur sed potius declarat eodem iure diuino imptatos. ideo extendit ad preterita. Sed aduerte quod l. dicitur sit verum in se tamen potest calumniari quo ad illud. c. si tu. na. c. q. in omnibus. eo. ti. apposuit penam d. nouo contra vsurarios. et sic respectu pene prestatio erat noui iuris editoria certum enim est quod ibi consilio est prestatio declaratoria et prestatio est noui iuris editoria l. concernat preterita in quantum est declaratoria non tamen in quantum est noui editoria. pone exemplum dicitur prestatio quod nemo audiat vsuras exercere et quicumque exercuerit puniatur publicatione omnium bonorum. nam certe l. factum sit damnum de preterito tamen pena publicationis cum sit de nouo non extendit ad eos qui vsuras exercuerunt ante constitutionem ut in. c. ij. s. eo. et melius per tex. iuncta glo. in. de. unica. in verbo de cetero. de vsuris. et in. ca. unico. de de non resi. li. vi. vide glo. et Inno. i. ph. de. i. vbo. de cetero. ex quod per quod iste intellectus gl. non est bonus ad. c. si tu. ideo intellige illud. c. ut patet ex. s. dicitur. Et ut materia b. c. beatus pfecte cum quod riel an et quando prestatio debeat extendi ad preterita submitta dicta do. In. addendo multa dicta Bar. quod ipse omisit in. l. e. omnes populi. ff. de iusti. et in. in. versi. secundo queritur. xiiij. colum. unde ex omnibus aliquibus additis et declaratis distingue quot aut in constitutione dicitur ut extendatur ad preterita.

Nota quod apparet quod...

In obsequio...

Nota quod...

An lex ad preterita...

Nota quod...

aut dicitur ut extendatur ad futura aut simplr disponit non faciendo mentionē de p̄teritis vel futuris. p̄mo ca-
 su aut p̄terita sunt decisa aliquo remedio decisio puta
 transacione solutione snia vel iuramento. et tunc p̄sti-
 tutio non extenditur ad p̄terita lz dicat ut extendat ad
 p̄terita q̄ debet intelligi de p̄teritis nō decisis ut ē tex.
 in. l. causas. l. de transaci. Rō potest esse qz p̄ verba
 generalia p̄ncipes non videtur habuisse mentem istau
 raudiet reuocandi questioes decisas ad hoc tex. cum
 glo. in. c. ex multiplici. d̄. d̄. d̄. Quid autē si p̄ncipes
 d̄. d̄. d̄. q̄ extendat ad p̄terita etiā decisa. glo. iungula-
 ris in. d. l. causas dicit q̄ tūc fit extensio. Sed bar. ali-
 ter dicit in. l. si. l. si p̄tra ius vel vi. publi. ibi etiā sen-
 sit q̄ aut est p̄stitutio d̄. d̄. d̄. et extenditur aut rescip-
 tum p̄ncipis et non potest p̄ncipes hoc facere cū ma-
 gno p̄iudicio p̄tis. pro hoc qd nō. in. l. q̄. l. de p̄ci.
 impar. offe. et qd nō. glo. xxv. q. ij. rescip. Et aduerte
 qz p̄ma fronte hoc dictū nō videtur verum ut fiat dif-
 ferentia inter statutum et rescriptum. naz si statutū p̄t
 ergo r̄ptum ip̄ius p̄ncipis qz lex assumit vigorem a
 potestate statuentis. ut in. c. a nobis. de sen. ex. Itē si
 potest legem condere que p̄cernet omēs ergo solutus
 rescriptū inter duos p̄cedere. Ego sustentando hoc di-
 ctum redderem hanc rationem diuersitatis lex est om-
 nibus p̄mnia et pro publica utilitate edita. iij. dist.
 ent aut vnde ex causa rōnabili bene valet lex cū possit
 ex causa tollere ius alteri q̄sūt ut videm⁹ in p̄scrip̄de
 et similibus. et dixi p̄ lentus in. c. que in ecclesiarum.
 s. eo. Rescriptū vero p̄cernet p̄ciculares p̄sonas quib⁹
 p̄ncipes non potest enormiter p̄iudicare in iure iā q̄si-
 to ut dixi in. c. que in ecciarum. s. eo. Nam si putat h
 equum debet facere. l. generales. Ad hoc factū qd dixi
 in. c. i. s. eo. q̄ a statuto generali nō potest appellari sed
 a p̄ticulari p̄cemente certā p̄sonam sic d̄. d̄. d̄. tamen
 qz si ibi subesset causa rōnabilis possit p̄ncipes etiā
 per rescriptū hoc p̄cedere p̄ ea que dixi in. c. que in ec-
 clesiarum. et recte p̄siderando possit dici qz in effectū
 non est d̄. d̄. inter rescriptū et statutū qz etiam statutū
 non valet sine causa rōnabili absoz. ens ius alte-
 rius ut dixi in. c. i. s. eo. Et in. d. c. que in ecclesiarum.
 aut p̄terita non sunt decisa. Et tunc aut pende. t p̄ ap-
 pellationem et non sit ad illa extensio qz cā debz deci-
 vi per iudicem appellationis scdm ius qd erat in p̄ia
 instantia qz iste iudex succedit loco p̄mi ut in. an. ut
 cum de app. cogno. vide glo. in. c. licet ca non. de elect.
 li. vi. nō. Bar. in. d. l. omnes p̄li. Aut negotia p̄terita
 pendēt in p̄ma instantia. Et adhuc dicit Bar. qz ad
 illa non fit extensio per id qd habetur in an. in medio
 litis sacras iussiones non fieri. Sed illud possit limi-
 tari quando ius emanat ad instantiam p̄tis pendente

lite secus si p̄prio motu p̄ncipis et exp̄meret qd vult
 ad p̄terita extendi. Ad hoc qd nō. p̄. au. in. d. de.
 dispendiosam. et eodem modo limitarem p̄cedens
 membrum Aut negotia p̄terita non sunt deducta i iu-
 ditiū sed pendent nec sunt decisa. Et tunc constitutio
 extenditur ad p̄terita ex quo cauetur in ea de p̄teritis
 Et in casu serua istum tex. et. l. lege s. sacratissime. l. d̄
 legi. facit. c. p. de offi. le. li. vi. per p̄dicta determinatur
 questio dicit statutum qz ex tantibus masculis excluda-
 tur femina in successione cōmuni p̄ntibus et volum⁹
 hoc extendi ad p̄terita. Si etiā frater et soror diuiser-
 rant hereditatem ante statutum non extendit p̄stitutio
 ad illud negotium secus si non diuiserant sed negotiū
 pendebat tunc limitandum ut. s. dixi vtrum pendeat
 in iudicio vel ne. Quo ad scdm membrum p̄nci-
 pale quando constitutio exp̄sse dicit ut extendatur ad
 futura et tūc nō est dubiū qz p̄p̄riū statuti ē ut p̄cemat
 futura non p̄terita ut hic. Venio ad tertiam qz
 constitutio simplr loquitur non faciendo mentionē d̄
 p̄teritis nec de futuris et tunc aut constitutio venit d̄
 clarando quia est iuris antiqui declaratoria et extendit
 ad p̄terita ut. s. dixi nisi p̄tū esset declaratoria et par-
 tīm editoria quia tunc quatenus edit d̄ nouo dicendū
 est ut de constitutione noui iuris editoria ut. s. dixi. aut
 constitutio venit annullando actum et tunc dicit Bar.
 qz aut. causa annulationis est de p̄terito et extenditur
 ad p̄terita. ut in. l. si. l. de pact. alias secus hoc di-
 ctum limitarem quando causa nullitatis est de p̄terito
 ita qz inferebat nullitatem ip̄o iure secus autem si actus
 teneat sed in odium inducatur de nouo cassatio quia
 tunc non debet extendi ad p̄terita per id quod dixi
 in. c. ij. s. eo. facit tex. cum glo. in. vbo decetero. in. de.
 i. de vsuris Aut constitutio venit p̄firmanda et nō ex-
 tenditur ad p̄terita per rationem huius l̄e. Aut con-
 stitutio aliquid de nouo edit et tunc si concernit p̄pa-
 toria iudicij seu ordinatoria quo ad p̄cessum et exten-
 ditur ad p̄terita negotia etiam pendentia in iudicio
 quo ad p̄cessum futurum. l. ij. l. de iura. calum. nō.
 Bar. in. l. omnes populi. clarius glo. in. d. c. licet. et
 de. dispendiosam. de indi. aut statutum p̄cernet decisio-
 nis negotij et tunc aut repit factum et executionem et
 p̄terito aut partim de p̄terito et partim de futu-
 ro. aut factum de p̄terito et executionem de futuro

p̄mo casu quando factum et executio sunt de
 p̄terito certum est qz constitutio ad talia nō extendit
 ut in. c. ij. s. eo. quod est verum sine statutu de nouo i-
 dicat delictum siue factum damnatum augmentet per
 penam ut in. d. de. i. de vsuris. Si autem factum est
 partim de p̄terito et partim de futuro. exemplum in
 de. i. de testa. emanauit ibi statutum ut rectores hospī-
 talium teneantur reddere rationem de negotijs

gerendis aliqui rectores tempore cōstitutionis aliqua
administauerant et aliqua in eodem anno erant admi
stranda nūquid teneant reddere rationē de toto anno
ex quo aliqua negotia illius anni erant gesta et aliqua
gerenda glo. nō. ibi dicit q̄ si gerenda sunt omnino le
para a gestis tenentur reddere rationem de gerendis se
c̄ si sunt sepata s̄ oino p̄nexa cū gestis sic ei n̄ tenet d̄
gestis ita nec de gerendis ex quo oino habent depēdē
tiam a gestis et idem dicit in similib' terminis et tene
hoc menti q̄ facit ad multa. Si vero cōstitutio respi
cit factum de p̄terito sed executionē de futuro. et tunc
si cōstitutio respicit executionem extenditur ad ipsas
executionem. pone exēplū in de. vt. hī. qui. de. era. 7. q̄. li.
et ibi bona glo. et hunc dicit esse casum do. Anto. in
c. cum tu. de. vi. nam illud. c. apponendo penā cōcer
nebat executionem actus ideo dicit in. c. cum tu. q̄ de
bet extendi ad usurarios etiam p̄teritos. et iste intelle
ctus videtur satis bonus. Sed possit calumniari quia
pena delicti licet veniat executiue ad delictum tamē de
bet imponi sc̄dm legem existentem tempore delicti vt
in. l. i. ff. de. penis. et in. c. h. j. de. sen. excō. et ideo dant
alium intellectum q̄ ibi statutum concernebat ordi
natoria iudicij. nam ibi non deciditur qualiter debeat
decidi causa usurarum. sed qualiter usurarius debeat
compelli ad restitutionem usurarū. et ideo illa cōstitu
tio debebat extendi ad futurā executionem sicut in lili
nō. dicit Bar. in. l. omnes populi. Si statuto canetur
q̄ debitor de quo constat per instrumentū guarenti
giatū debeat c. pi. hic cōstitutio extenditur ad debi
torem et ad instrumentū confectū ante statutum quia
nō dat modū decidendi causas sed preparandi et ordi
nandi iudiciū q̄ quidem iudiciū est de futuro ita di
cendum in p̄posito. aut statū. p̄cedit de nouo dādo
solemnitatez ad actum. et si act' ē inchoatus et nō per
fectus extenditur ad illum. l. cōtr. act'. l. de. si. instru.
Si autē actus est perfectus sed p̄det quo ad effectū
exemplū statuti dat formā testamentis. si testamēta
sunt edita licet pendeant vsq̄ ad mortē testatoris n̄
tamen includuntur in nouo statuto vt est tex. in. l. iube
mus. l. de. testa. q̄nq̄ statutum dat exceptionem vel
tollit et tūc si exceptio oritur tempore actus nō exten
ditur ad actum p̄teritū secus si exceptio oritur p̄ sta
tutū exēplū venit noua lex qua canet vt si de iussor pos
set se defendere cōtra creditore si debitor p̄ncipalis p̄
sens est vel pone exēplū si statuti dicit q̄ p̄tra instru
mentū publicū nō potuit opponi exceptio simulatōis
nūquid extendat ad instrumenta p̄ri' cōfecta hec et si
milia' decidi p̄ d̄icta. Et ex p̄dictis omnibus habes
etiā incidēter decisum vtrū pena debeat apponi sc̄dm
statuti antiquū q̄ vigeat tempore delicti aut sc̄dm sta
tuti nouū q̄ vigeat tempore s̄nie. Et de hac q̄one vide

plene per Barto. recitantem multa dicta antiquorum
in. d. l. omnes ppli. finaliter p̄clude sic. Quod q̄daz est
pena ordinaria et in illa imponenda debet haberi re
spectus ad temp' delicti sic p̄cedit lex prima. ff. d. pe.
et. c. si. de. sen. ex. Quedā est additio pene vel dimi
nutio que fit ex causa. nā iudex ex causa potest minnere
vel augere penā ordinariam etiā si esset pena statuti vt
in. l. q̄d ergo. §. pena grauior. ff. de. his qui no. in. fa. et
ibi expresse Bar. inducit ad statutū. fa. q̄d le. et nō. in
ca. licet. j. de. penis. et. h. q. iij. in. §. nōn. Et in hac
pena consideratur tempus s̄nie et nō delicti. Et ita fm
eum potest intelligi tex. qui videtur multum contrari'
p̄dictis in. l. penul. ff. si ex nox. cau. aga. vbi seruus de
linquens in seruitute et accusatus in libertate non pu
nit vt seruus sed vt liber Nam in diminuendo vel au
gendo penaz iudex habet respectū ad tempus s̄nie q̄d
nō. Unde ad propositum aut statutum antiquum im
ponebat penam ordinariam et debet imponi illa pena
aut infligebat penam grauem vltra q̄ meretur delictū
pura p̄pter guerram Et tunc ex quo statutum nouum
reducit penam ad delictum et cessat ille rigor debet
iste p̄nari sc̄dm p̄mum statutum. tamen aduerte quia
quatenus dixi q̄ p̄stitutio declaratiua extenditur ad p̄
terita dicit do. An. hoc verum nisi repiat p̄suetudinem
in contrarium alle. d. c. l. de. postu. p̄cla. In ver. de
cetero q̄d limitat nisi statutum declararet irrationabi
litatez statuti p̄suetudinis quia tunc extenditur ad p̄
terita alle. glo. in. de. h. de. re. ec. non alie. hec limitatio
nes ex toto non placent quia consuetudo rationalis
non validat actum sed defendit a pena spali nec libe
rat a culpa vide bo. tex. cum glo. in. c. deniqz. iij. d̄. et
in. c. cum venerabilis. de. p̄sue. vnde dicere q̄ aut cō
suetudo p̄traria est dubia quia ius p̄trarium erat multi
pliciter intelligibile et tunc posset p̄cedere d̄ictum do.
An. sic intelligatur. glo. in. d. c. l. de. postu. p̄cla. aut
apud vir. s̄ doctos illa consuetudo erat irrationabilis
et tunc licet forte liberet a pena vt in. d. c. cum. vena
bilis. non tamen inuvalidat actum vt ibi.

De rescriptis

Uiso de cōstitutionibus quis parum est iura cō
dere nisi sint mistri q̄ ea exeantur vt i. c. p̄missa. d. de.
li. vi. 7. i. c. vbi p̄sulū. §. p̄terea. e. ti. er. li. Ideo post m
briā p̄dictā auctor intendit tractare d̄ mistris iuris.
Et q̄ vt plurimū dant p̄ p̄pta ideo p̄mittit hāc rubri
cā p̄ cuius declaratione q̄ro qd ē rescriptū. Ithostien.
in summa eo. v. p̄cludit q̄ est illud quod ab aplico seu
p̄ncipe rescribitur ad consultationem. relationem
sen intimationem alterius vel iulicū indulgendo

tamen dic' clarus et melius q' rescriptum potest sumi generaliter et largo modo et tunc comprehendit privilegium et beneficiu' principis et alia rescripta que emanant ad iuris observantia. Et ita sumitur in hoc ti. **¶** **¶** sub rubrica de rescriptis tractat de privilegijs et literis beneficiabilibus et de literis ad lites. quandoque sumitur stricte rescriptum et tunc rescriptum proprie est id quod princeps scribit ad iuris observantia. ut quando comigit causas decidenda inter aliquos. **¶** **¶** privilegium vero est cum papa aliquid rescribit contra ius. Et dicitur privilegium quasi lex privata et non communis. **¶** **¶** Beneficium vero est nomen generale sed stricte sumitur pro gratia concessa a principe propter ius et tale beneficium debet latissime interpretari ut in c. olim. et quod ibi no. de v. sig. et in. l. beneficium. ff. de consti. p. **¶** **¶** Qualiter autem cognoscatur rescriptum a privi legio dicitur q' ex forma vtriusq' et ex modo dictandi et de his per **¶** **¶** in. l. rescripta. **¶** **¶** de prec. impe. offi. et per **¶** **¶** in. d. l. beneficium et per **¶** **¶** in. d. c. olim. palle.

Legit
Sicut romana **varios**
modis. sed scdm intellectum magis communi hoc intendit privilegio generali scdm ius commune obieto obstat rescriptum speciale

de eo mentione non faciens. pmo ponitur de casum ex ordium. scdo consultatio. ibi queditum. tercio respon-

sio ibi. inquisitioni. quarto responsio ratio ibi quia **¶** **¶** Nota primo q' causa potest committi appellatione remota qd' tamen per solum principem fieri potest. inferior enim non potest removere beneficium appellationis ut in c. sup. questionu. s. si vero. de offi. dele. et in. l. i. in fi. ff. a. qui. app. no. li. ex quo infero q' etiam legatus pape de lateran. non potest committere causam appellatione remota quoniam nec alium iuris ordinem tollere unde non potest committere causas simpliciter et de plano. ut dicit glo. no. in. c. si. de hereti. li. vi. **¶** **¶** Nota scdo ex hoc et ex tex. principem posse tollere defensionem nam appellatio est quedam defensio et relevamen' oppressoru' ut in. c. sug. gellu' de appel. et sic videtur contra cle. pastoralis. de re iudi. ubi dicit q' princeps non potest tollere defensionem. Sed dicit q' hic tollitur quo ad formalitate appellandi q' fuit inducta a iure positivo sic dixi de actioibus in. c. q' in ecclesiaru. s. ti. pxi. vñ posset dubitari nuq' princeps possit ita removere appellatores ut etia p' vias q' rde q's non audiat volens sua iusticia. psequi de qua materia vide qd' dixi in. c. pastoralis de appell. **¶** **¶** Item non vna regulam in materia rescriptoru' ut speciale deroget generali prius impetrato licet de eo non facit mentio

Ultimo no. q' potest concedi privilegium alicui ut libere possit in qualibet causa appellare et quid opetur

tunc privilegium dicitur. **¶** **¶** In gl. in fi. **¶** **¶** Ex hac glo. possunt elici tres intellectus ad tex. pmo ad p' mu. q' rescriptum ut possit quis libere appellare intelligit ut possit appellare in casibus interdictis a iure et fuit hec opi. **¶** **¶** Illani qui tamen fuit aliter locut' q' glo. recitat dicit enim q' per hoc privilegium videtur data facultas appellandi in casibus interdictis a iure nisi propter delictum quis paretur facultate appellandi ut sic appellaret a correctione. **¶** **¶** de ap. ad nram. vel in casibus contentis. s. q. vi. s. sunt quoru. et in. l. ij. l. quoru. app. non recit. vtruta si esset cotumax nam ad istos casus scdm **¶** **¶** non extenderet privilegium q' no est verisimile q' princeps concedat in genere qd' in specie non fuisset concessurus verisimil' ut in regula. in generali de re. in. in. vi. **¶** **¶** Sed huic intellectui obstat quia scdo cu' cum primum rescriptum esset privilegium ex quo concedit aliquid contra ius ergo non debet tolli p' scdm siue sit rescriptum impetratum scdm ius siue privilegium q' rescriptum non tollit privilegium in. c. cu' ordinem. **¶** **¶** nec scdm privilegium tollit prius nisi de eo faciat mentionem ut in. c. veniens. **¶** **¶** de prescripti. ideo glo. transit ad scdm intellectum ut istud p' mu' rescriptu' siue p' mu' privilegium reducat privilegium ad solum ius cōe quia forte propter delictum erat iuri interdictu' beneficiu' appellationis. Et sic in effectu soluta fuit sibi concessus ius commune et ideo in scdo rescripto non fuit necesse facere mentionem de primo. **¶** **¶** Iste intellectus est bonus in se s' dicitur ad tex. ideo transit ad tertiu' intellectum ut intelligat tex. q' simpliciter fuit istud concessum ut in q' libet ea possit appellare nec aliqd' contra ius concedebat et fuit impetratum ad cautelam ut iudex facilius admitteret appellationem legitimam ideo scdm derogat p' mo q' prius non potest dici merum privilegium ex quo continebat id qd' ius commune et hunc intellectum sequit' **¶** **¶** Inno. dicens q' siue sit rescriptum siue privilegium ex quo continet id qd' ius commune non est necesse q' in secundo contrario fiat mentio de primo sicut non est necesse facere mentionem de ipso iure. **¶** **¶** Et iste intellectus est quasi communis et ex eo collige duo nobilia. **¶** **¶** p' mu' q' rescriptu' siue privilegium contra ius valet licet non faciat mentionem de iure. **¶** **¶** Scdm dictu' q' privilegium concessum in terminis iuris communis intelliget mere scdo ius commune ita q' non debent extendere vba ut aliqd' operent ultra ius cōe sicut fit interpretat' d' isto p' mo privilegio b' **¶** **¶** Contra p' mu' dictu' e' gl. apta i. c. i. d. co. li. vi. q' dicit non valere rescriptum contra ius nisi faciat mentionem de iure. et videtur tex. in. c. ex parte. de capd. mo. et in. l. rescripta. **¶** **¶** de prec. impe. offi. contra secundum dictum videtur tex. in. ca. in his. **¶** **¶** de privile. **¶** **¶** Item quia verba debent aliquid operari ut in. ca. si papa. de privile. li. vi. **¶** **¶** Item contra generalem theoriam scdm quam dicimus privilegium esse interpre-

App. Manon
Limon

tatiū vt aliquid afferat de nouo p̄uilegiato de h̄ bon^o
tex. in. l. i. ff. ad munici. et in. d. c. in h̄is. Et ideo forte
hosti. sensit alium intellectū q̄ p̄ illam indulgentiā vt
libere quis posset appellare intelligit concessus vt pos
set appellare etiam vbi non granatur seu nō pbando
grauamē sicut olim indistincte admittebat appellatio
nisi esset manifeste frivola vt in. c. ad romanā. ij. q. vi.
Item poterit appellare ex intervallo sine scriptis p̄tra
id qd nō. in. l. ij. ff. de ap. Item poterit appellare tertio
vbi cessante indulgentia nō posset appellare nisi scdo
vt in. c. suam. j. de ap. et. L. ne in vna ca. cau. li. ter ap.
in rubro et nigro. Et scdm hunc intellectum tollit mo
riūū precedens et ad id qd dicit q̄ p̄uilegium nō tol
lit p̄uilegium dicit hoc verum nisi scdm sit sp̄ciale p̄
mum generale vnde intelligit q̄ vtrunq; rescriptū hic
habebit vires p̄uilegij de primo est clarum scdm p̄ce
dentem intellectū. De scdo pbatur p̄pter clausulas q̄
remonebat appellationē. nā hoc nō p̄cedit de iure cō
muni sed ex speciali p̄uilegio et sic vult q̄ regula ge
neri per sp̄ciem. habeat locum etiam in p̄uilegijs per
qd dicit si papa concesserit vni omnes decimas alic^o
prochie et alteri postmodō p̄cederet decimas alic^o p̄dij
illius prochie vel exemptionē a decimis q̄ per scdm
sp̄ciale derogaret primo q̄ntum ad sp̄ciem p̄tentis in
secundo. et sic intelligit istum tex. iste intellectus esset
optimus in se si illud esset verum q̄ sp̄ciale p̄uilegi
um derogaret generali hoc tamen dictū sequit h̄ic In
no. et do. an. Sed in contrarium est dictum Lōpost. h̄
qui dicit q̄ aut p̄uilegium generale p̄tinet omnia vni
uersaliter et eodem actu et tunc sp̄ciale nō derogat ge
nerali. exemplū cum p̄cedit generaliter decimas alic^o
prochie aut p̄uilegium generale non p̄tinet vniuersali
ter omnia vno actu sed debet verificari in aliqua specie
p̄tenta sub genere et tunc sp̄ciale derogat generali. ex
emplū si mandat p̄uideri vni de beneficio in certa pro
uincia et scdo mandat p̄uideri in certa ecclia illius p̄uin
tie. Itē p̄tra hoc dictū hosti. et p̄sequatium vltra doct.
hic alle. glo. ordinariā in regula. generi. de re. iū. in vi.
xxv. q. ij. in summa. in quibus dicitur q̄ p̄uilegio etiā
generali non derogatur per sequēs p̄uilegium etiā spe
ciale nisi de illo faciat mentionē adduco rōnem. prin
ceps p̄ suū p̄uilegium nō intendit derogare iuri alteri
quesito vt in. l. ij. §. si quis a principe. ff. ne quid in lo
co publico. et in. c. sup. eo. de offi. dele. quinimo sola
possessio alterius impedit vires p̄uilegij si de illa pos
sessione nō sit mentio vt in. c. dudum. j. de p̄uile. nō.
glo. in. c. ij. de deci. in. vi. Sed p̄ generale p̄uilegium
est ius q̄situm in qualibet specie contenta sub genere
ergo p̄ scdm non debet derogari primo. tamen contra
hoc et pro prima opi. hosti. multum facit. c. dudum.

et. c. q̄uis. ij. de p̄ben. li. vi. vbi expresse dicit tex. q̄
scdm speciale derogat primo et multum vrgent illa ca
pitula in hac materia sed tenendo qd dixi qd videt mlt
tum equū potest responderi dupl̄r. p̄mo q̄ in. c. dudū
non fuit directe scdm contra primū. qz papa dedit le
gato p̄tatem p̄ferendi beneficia vt ibi. ideo collatio fa
cta per eum valet licet nō faciat mentionem de p̄uile
gio legis et hec fuit principalis rō illius tex. licet ad
maiorē euidentiā papa assignat hic scdm rōnem
quia speciale derogat generali. Vel melius p̄cordan
do opi. q̄ aut per p̄uilegium generale est acquisitum
ius in rem qualibet specie contenta sub genere et tunc
speciale non derogat generali ne in specie derogetur
iuri quesito in re. exemplū cum papa p̄cedit omēs de
cimas alicuius prochie aut per p̄uilegium generale nō
est acquisitum ius in re in qualibet specie sed ad rem.
Et tunc p̄cedit dictum hosti. et potest intelligi iste tex.
nam per p̄uilegium vt posset appellari in qualibet cā
non est acquisitum ius in re sed facultas appellandi
in futurum idem cum datur alicui p̄uilegium p̄ferendi
beneficia certi loci d̄z enim tunc valere scdm speciale
qd non irrogat t̄n p̄iudicium et princeps etiam si sci
uisset de generali concessisset speciale ex quo ius nō erat
acquisitum in re. Et hec distinctio mea magnam habet
equitatem et ex dicto hosti. nō. q̄ p̄uilegium p̄cessum
ad limites iuris debet interpretari vt aliquid cōcedat vl
tra ius quod mibi satis placet ex quo non derogat iuri
p̄iuate p̄sone ar. in. d. l. i. ff. ad munici. de alio. nun
quid rescriptum vel p̄uilegium debeat facere mentio
nem de iure et quare remitto ad nō. in. c. nō nulli. j. e.
plene per Jo. an. in. c. unico. de excess. prel. li. vi. in no
uella. per Bar. in. l. si. L. si p̄tra ius vel vti. pub. Et in
ter cetera vltra istos credo q̄ vbi ius est notissimū et
papa est solitus scribere contra illud non est hec esse vt
faciat mentionem de illo et sic potest intelligi iste tex.
nam clarissimum est in iure q̄ potest appellari. Itē pa
pa solitus est apponere istam clausulam appellatione
remota non faciendō mentionem de iure vnde apparet
q̄ rescriptum non sit p̄sumendum falsum cum non de
niat a p̄suetudine curie. ar. j. c. p̄xi. et in. c. ex l̄ris. s. ti.
px. Et per hoc habes declaratā primā p̄tem. c. In
glo. si. vt habeas clarā hanc glo. eam d̄iuidē nā pri
mo allegat aliquas p̄cordantias. scdo p̄sequitur de p̄
ualiditate plurium rescriptorum ad lites et primo q̄n
ipetrant i p̄ia istātia. scdo q̄n i cā appellōnis. tertio p̄n
cipalit̄. p̄seq̄ q̄n p̄currūt plura p̄uilegia p̄traria ad iur
sis ipetrata. q̄rto q̄n p̄uilegium p̄currūt cū p̄pto. q̄nto
quando p̄currunt plures littere ad b̄nficia. Ultio ta
cite soluit contrarium qd formari posset de. c. ex tua.
de si. prel. et de. c. ex parte. de offi. dele. secunda pars

principalis est ibi. circa revocationem. tertio. ibi pui-
legijs. quarta ibi si vero. quinta ibi in beneficijs. vlti-
ma ibi illa decre. Et latius expediendo materias post
docto. capiendo potiora sic distinguat. q. aut querit de
pualiditate plurium privilegiorum aut de pualiditate
pntegij et rescripti pcurrentium. Quo ad pimum
subdistinguitur est q. aut loquimur de pualiditate plu-
rium rescriptorum ad lites aut ad beneficia. Et si ad li-
tes aut in pma instam aut in causa appellacionis. pmo
casu aut pmi rescriptum est generale et scdm speciale
aut ecotrario aut vtrūq. generale aut vtrūq. spale. pmo
cau spale derogat griali vt b. et j. e. pastoral. nisi an iteip-
tatione scdi fuisse facta declaratio ad illud speciale vt
puta q. habens generale declaravit illam generalita-
tem et in hoc casu loquitur. c. ex tua. de quo glo. in fi.
opponit ad i. c. pastoral. j. eo. Idem dic contra qm
pimum fuit speciale et scdm generale semp enim spe-
ties derogat generi sine pcedat sine sequatur vt nō. in
regula. generi. s. alle. et in. c. abbatē. j. e. Tertio casu
si vtrūq. est generale semp valet illud p quod primo
facta est specificatio scdm hosti. et bene ar. c. pastoralis
j. eo. Quarto casu si vtrūq. est speciale ad pimum
fuit impetratū de pimum p sensu prius et nō. v. scd. etiā
si faciat mentionem de primo. nisi ibi faciat mentionē
de pimum consensu. vt j. c. ceterū. Si vero pimum non
fuit impetratum pimum consensu et tunc regula antiq.
est q. scdm non valet si non facit mentionē d. pmo ali-
as valet scdm ita q. olim indistincte stabamus date et
non pntationi. Sed hodie hec materia inuoluit per.
c. vt debitus de app. vbi tex. videtur velle q. pntatus p
scdas litteras non potest opponere de pimis ex quo p
us eas nō pntationi. Et sic videtur innuere q. hodie
sit standum pntationi saltem secuta citatione vt ille p
us valeant siue sint prime siue scde que primo iudicij
sunt pntate et earum vigore facta citatio et ille est
vnius intellectus ad dictū. c. vt debitus. p. quem mul-
ta iura antiqua remanent correcta. Alius intellectus
quē videtur glo. hic sequi est vt ex toto illa iura antiq.
non corrigantur. Sed distinguendum qd. aut pimus
impetrans fuit negligens in pntando et valet scde
secuta citatione et sic loquitur. c. vt debitus. aut pimus
non fuit negligens sed nequiuit habere copiam iudi-
cis impetrati et de hoc fuit pntatus et tunc det et spe-
ctari pimus vsq. ad annū et non amplius ne ex fa-
cto pimi pntatione scdo. et in hoc casu possunt
hodie procedere. c. si autem. et. c. pleriq. j. eo. et iste in-
tellectus videtur satis probabilis ne ex toto iura anti-
qua corrigantur. Tertius intellectus vtra glo. po-
nitur p hosti. in. d. c. vt debitus. vt procedat qm quis
pntatur coram ordinario vt non audiatur vo es oppo-
nere de lris prius impetratis per eum et hoc favore

ordinarie iurisdic. vt sic p ordinarium possit pntari
delegatus et iste intellectus nimis restringit istū tex.
qui loquitur generaliter de omni iudice. ideo cōmuniter
non recipitur. Quartus intellectus quem sentiunt
etiam docto. in. d. c. vt debitus vt attendat forma ex-
cipiendi de pōribus litteris. Et em pimus impetrat
cōuentus per scdas excipit de prioribus anteq. eas p-
sentet iudici et nō audiat q. videtur hoc facere i frau-
dem et hoc casu pntate loquitur. c. vt debitus. aut pmo
q. excipiat pntat suas et postmodū excipit de sui pōri-
bus et possunt seuari antequa iura vt standum si pri-
mis et non scdis. et istum intellectum approbat dñs
An. ibi. et mihi semper placuit vt cūtemus iuriz cor-
rectionem quantum fieri pot. ar. in. ca. cum expediat. de
elec. li. vi. et in. li. l. de iosti. do. et hoc quo ad pimum
membriū. Quo ad scdm principale quid qm impe-
trant in causa appellacionis dic vt in iuribus. Et que
glo. remittit vbi plene hoc tradit. Si vero sumus in li-
teris impetratis ad beneficia glo. hic in si. se inuoluit.
quia tempore suo ius erat satis dubium sed hodie di-
cimus q. r. gulariter statuitur de et non pntationi vnde
ille pntatione que primo sunt impetrata de quo dic vt
in. c. tibi qui. de p. t. et in. c. cum cul. de pnt. li. vi.
vide glo. de cōcess. pnt. in. c. si solli. li. vi. et hoc quan-
tam ad pimum membriū principale. Tertio ad scd. cū pnt-
runt plura privilegia et dic q. aut pimum est genera-
le et scdm spale. aut vtrūq. speciale aut vtrūq. ge-
nerale. pmo casu glo. hic et claris in pcedat gl. volu-
it q. nunq. scdm derogat primo siue sit generale siue
spale nisi de pmo fiat mentio in die de pmo vt plene
dixi. s. in pcedenti glo. dicit tñ hosti. q. etiā tenendo
opi. q. spale derogat generali nō derogat tñ granissi-
mo p iudicio pmi privilegij saltem ex tacita volunta-
te principis. ar. in. c. suggestum. de deci. et nō bonā li-
mitationem ad illam opi. Si vero vtrūq. est genera-
le vel spale. aut vtrūq. est corpe iuris clausum et scdm
derogat pmo sicut dicimus in secundo iure pmo con-
trario. vt in. c. i. de cōsili. li. vi. Et hoc cōmuniter tenent
hic doc. Ratio istius dicti pot. esse. q. pmi privilegij
nō tollit p scdm quia papa censet ignorare pimum pri-
uilegij cū cōsistat in facto. vt. d. c. i. Sed qm vtrūq.
est clausum in corpe iuris psumit scientia pape cū cen-
seat habere omnia iura in pectore. vt. d. ca. i. aut vni est
in corpe iuris. et aliud extra volumen. et illud qd. est
extra corpus pntatione incorporato ita cōmuniter dicit
Sed ego dubito an hoc sit verum q. privilegium ptra-
sus maxime pntatum debet facere mentionem de iure
vt in. cap. ex parte. de capel. mona. et supra. remisi ad
multa iura. Ergo saltem privilegium extraneum
debet facere mentionem de iure saltem in genere. vt

testamentum in re codicilli nā certū ē q̄ valet in re codicilli si non potest valere vt testamentum quia impossibile est vt valeat tanq̄ testamentū et vt codicillus quia in testamento requiritur necessario heredis institutio. In codicillo vero non est heredis institutio. Et de hac materia plene legitur et notatur in l. si. l. de codicill. aut copulatiua ponitur inter ea que simul possunt esse vera et tunc aut extrema copulata nō sunt oino diuersa et tunc copulatiua nō stat. pprie q̄ de natura copulatiue est vt copulet omnino diuersa et q̄ vtrūq̄ copulatum veniat principaliter vt nō. glo. sup. rubrica. ff. de iur. et fac. i. g. et glo. in. c. querela. de simo. aut extrema sunt diuersa et tunc si vnum venit ad alterū vt accidens copulatiua resoluitur pro idest ita q̄ substantiuum exponitur adiectiue. exemplū in l. i. p̄uncta. gl. ff. de pac. vbi dicit q̄ pactū ē duozū placitū et p̄sentis dicitō. vō placitū exponit adiectiue. i. placitū p̄sentis duozū. Si vō nō sic venit vnum ad reliquū aut ponit inter speciem et genus aut inter spem et indiuiduū et dic vt nō. Dy. in regula generi. de re. i. l. vi. aut ponitur iter duo se para et cōmunia et tunc aut sumus extra iudiciū et in prozū voluntarijs et copula stat pprie et requirit q̄ vtrūq̄ copulatum verificetur vt si promitto tibi decem si ticius miles factus fuerit et sempromi comes non enim teneor dare nisi vtrūq̄ accidat. vt in l. si q̄ ita stipulatus. ff. de v. ob. et hoc intellige quādo copulatiua formatur affirmatiue vt in p̄cedenti exemplo secus si negatiue q̄ tunc requiritur q̄ neutrum accidat. exemplū promitto tibi decem si ticius non fuerit scūs consul et imperator non venit ita vt in. d. l. si ita. aut sumus in iudicijs et tunc est dubiū vtrum si princeps mandat duo copulatiue vel si pars aliquid posuit copulatiue in libello vel i articulis vtrū requiratur vtrūq̄ et hoc casu distinguit q̄ aut plura copulata veniūt ad diuersos effectus psequendos et tunc nō sufficit alterum ad cōsequendū oēs effectus et iste est casus in. c. olim. j. eo. vbi de hoc aut plura copulata ad vnum effectum cōsequendū et tunc aut astringit quis se ad pbandū vtrūq̄ et nō sufficit alterū pbare licet alias p se sufficisset q̄ imputandū est sibi ex quo se ad vtrūq̄ obligauit vt in. c. licet. d. p̄ba. nō. in. l. diuus. ff. de re iud. vbi d. hac materia facit. l. circa. ff. de p̄ba. hoc intellige vtrū nisi vtatur fauor publicus q̄ non potuit pars se obligare ad vtrūq̄ in p̄iudiciū iuris publici vide tunc licet ipse cōpellat in pbando vtrūq̄ iudex tamē ex officio suo si pbatum est alterum p se sufficiens debet occurrere et ex officio pcedere. ad hoc vid. bonā gl. i. c. si forte. de elec. l. vi. facit. c. cōstitutus. j. de app. vbi tex. nō. dicit q̄ si ps appellans non fuit psecuta appellatione in termino p̄t iudex psequi si ibi venit fauor publicus et hoc in actore. Si vero reus se obligauit ad

pbandum aliquid vltra q̄ esset necesse si non pbat nō p̄dit causam quia p hoc nō p̄uatur comodo possessio nis vnde actore non pbante debet reus absolui vt notanter ponitur in. d. l. circa. et in. c. unico. v. ecclē. bene si aut iste se non astringit ad pbandū vtrūq̄ et tunc aut vnum venit vt qualitas ad reliquū et non sufficit alterum pbare vt puta si excipio q̄ testes corrupti falsa dixerunt et iste est pprius casus. c. licet. s. alle. et nō per Bar. in. d. l. diuus. aut non venit vt qualitas sed ē eque principale et tunc si neutrum per se sufficit vtrūq̄ est pbandum vt in. c. cum dilecta. j. eo. si alterum per se sufficit satis est illud pbare nec indubio videtur se astringere ad vtrūq̄ ad hoc. c. cum iam dudū. d. preben. et. c. exhibita. de iudi. et in hoc casu intellige decisionem huius glo. et hoc tene. licet Arch. in. c. ij. d. testi. li. vi. dixerit q̄ si plura copulantur in eadem oratione videtur se tacite quis astringere ad vtrūq̄ qd nō est verum vt patet ex p̄dictis. Sed ppter istas ambiguitates euitandas canti aduocati et paratores solēt apponere in fi. libelli et articulozū q̄ nō astringunt se ad pbandum nisi ea que necessario incūbunt et hoc notabis. In glo. penul. in fi. vult ergo glo. q̄ aliud scdm. l. scdm. quas nō v̄z p̄ptū nisi apponat illa clausula si est ita et habetur in. l. si. l. de diuer. pp. et habetur illa. l. canonizata. xxv. q. ij. c. vniuersa. Sed scdm. canones valet p̄ptum et subintelligit illa clausula sed videtur q̄ nō debeat esse diuersitas inter vtrūq̄ ins cum illa lex sit canonizata in volumine decreti ergo d̄z seruari vt canon q̄ omnia nra facim⁹ quib⁹ auctoritatem imp̄timur in. c. si aplice. de p̄ben. li. vi. et in. l. i. l. de re. i. enu. so. illa lex fuit ibi incorporata p granum qui nō potuit canonizare. l. in p̄iudiciū canonis imo dicit a granū coti. se rep̄bantur sicut dicta alterius doctoris vt plene habetur in glo. decreti. et maxime in summis. Idem dicit Jo. an. de dictis magi sniaruz vt nō in. c. debiti. de biga. Nec obstat si dicatur ex quo leges sunt in decreto Et decretum est approbatū ergo in vim cōsequentis leges ibi canonizate sunt approbate quia vt dicit Jo. an. et bene nullibi legit q̄ liber decreti fuerit approbatus nā hoc ibi non constat nec ex p̄ncipio nec ex fi. vnde nullū auctorē h̄z auctorizantē quemadmodum habent alia in is volumina et p̄supposito quot fuerit approbatus debet intelligi q̄ fuerit approbatus quo ad dicta sanctorum et romanorum pontificum non autem quo ad dicta gratiani. Et ex his videtur q̄ dicta ibidem posita nō faciant indubitata fide. Sed ego dico q̄ ex quo ille liber cōiter et a multis annis citra fuit publice lect⁹ in scholis et ip̄ius dicta communiter recepta sunt hodie tacite approbata et per omnes recipienda prout in simili notatur. Barto. in. lege. l. ff. si certū. pet. de dictis p̄p̄cis

Aristo. et aliorum medicorum et philosophorum. dicta vero gratiam non leguntur ut approbata nec leges per eum canonice habent maiorem vim quam si simpliciter essent in volumine iuris civilis secus autem ubi lex est in corporata canonice auctoritate scriptis quod tunc faceret fidem tanquam canonice ut est textus cum glo. non. ij. q. i. in primis.

Et ceterum. Si in secundo scripto per adversarium impetrato non fiat mentio de primo valet primum et non secundum aliter valet secundum. Et si primum fuerit impetratum communi consensu partium non valet secundum impetratum per alteram partem hoc tacite habet tria dicta. secundum ibi si de. tertium ibi verum.

Primo tres regulas in materia scriptorum. Prima quod in rescriptis impetratis ad lites per utramque partem standus est scripto habenti potestatem data ita quod tempore huiusmodi. c. simpliciter habet date et non potestatem hodie dicitur ut plene dixi. s. eo. c. i. Secunda regula quod secundum scriptum mentionem faciens de primo tollit primum secus si mentionem non facit. Tertia quod secundum scriptum non tollit primum impetratum cum consensu partium nisi faciat mentionem non solum de primo sed etiam de illo cuius consensu ex quo inferat quod non solum scienda est mentio simpliciter de potestati scripto sed etiam de omni nobili clausula apposita in eo. ad hoc quod legitur et non. in. c. ex litteris. de do. et pu. non est quod omne tacitum quo expressio princeps non ita facile dedisset litteras reddit scriptum surreptivum ut in. c. postulasti. et quod ibi non. ij. eo. certum autem est quod si princeps scivisset primum scriptum impetratum communi consensu partium non dedisset secundum saltem ita faciliter quod non debet iudex dari ad petitionem alterius partis ut in. l. observandum. ff. de iudi. Item non significatum huiusmodi primum. extinguit enim ut non fiat tempore intervallum. Nam ista ponuntur hic ut diversa in hunc modum recurrendum est ad arbitrium iudicis ar. in. l. quod dicimus. et. l. ratum. ff. de solu. et in. c. quod propter. de elec. pro declaratione. c. et totius materie quero de tribus quoniam putantur tria sunt dicta. c. prima quod nuncquid secundum scriptum non faciens mentionem de primo impetrato super eadem causa ab adversario sit ipso iure nullum. Secunda questio nuncquid faciendo mentionem de primo ipso iure tollat primum ita quod non valeat processum postmodum explicat per primum. Tertia questio nuncquid iudex possit dari communi consensu partium an vero possit deputari ad instantiam unius duxerat. Circa prima quoniam nempe repuntur tres opes. Composita tenet quod secundum sit ipso iure nullum et pro hoc optime facit ista littera que dicit quod secunde littere non obtinent alicuius roboris firmitatem et cum loquatur per verbum partium scriptis videtur quod nullitas surgat ipso iure. Ad hoc quod non. gl. in regula in penis de re. in. li. vi. et in. l. in criminali. c. de iuris. om. iudi. Secunda opes distinguit inter impetrante ignorantem et sci-

enter. Et hec sunt opes. prima opes. Tertia opes. Tere prima omnia docto. ut Inno. Host. Bos. et sequentium qui hic omnes tenuerunt secundum scriptum non esse ipso iure nullum sed annullandum opere exceptionis ita quod per scriptum datur iurisdictio et si non excipitur valet processus secunde iudicis. Et licet multa dicantur ad hanc opes. fundandam tamen hoc optime probatur in. c. si autem et. c. plenius. ij. eo. ti. In quibus patet quod si primum impetratum dolo vel negligentia uti postposuit suo scripto. ij. annum poterit conveniri auctoritate secunde scripti et sic secundum a principio non fuit nullum quod si fuisset nullum non potuisset pascere ex negligentia primi impetrantis quod quod nullum est a principio tractu temporis non pascit ut in regula. non firmatur tractu temporis. de re. in. li. vi. Et hodie iudicio nico videtur textus apertus secundum communem intellectum. ut. c. ut debitus. de app. ubi patet expresse quod valet secundum rescriptum et prevalet primo si vigore illius emanavit citatio. Et ex his inferatur ad unam conclusionem generalem ad hanc materiam scriptorum quod in scriptis impetratis ad lites surreptio non videtur ipso iure sed opus est exceptione ad hoc quod legitur et non. in. c. ad audientiam. ij. eo. ti. quod tamen videtur limitandum secundum opes. Inno. in. c. cum dilecta. ij. eo. ubi facit differentiam inter surreptionem et obreptionem et subreptionem non videtur ipso iure. sed obreptio sic quod an sit verum ibi dicitur. Item limito nisi in eodem scripto fiat gratia et accessorie datur iurisdictio ad executionem gratie. Nam tunc sicut ipso iure gratia annullatur propter subreptionem ita et iudicis datio. ar. in. c. si super gratia. de offi. dele. li. vi. Nam scire debes aliam conclusionem in hac materia scriptorum quod in scriptis impetratis ad beneficia qualia cumque sint beneficia subreptio videtur scriptum et gratiam ipso facto ut in. c. ad audientiam. s. alle. et in. c. constitutus. ij. eo. et in. c. i. et. ij. de si. p. s. b. li. vi. et hanc limitationem sentit Inno. in. d. c. constitutus. ij. eo. Et vide per Jo. an. in. c. i. de lit. et. vi. pone exemplum papa prout lit tunc ecclesiam sancti Laurentii. Et pro executione gratie deputantur scripturam executorum si surreptio intervenit gratia est nulla ipso facto et persequens executionis deputatio cum veniat accessorie ad gratiam. Quid autem si iudex daretur separatim a gratia dicitur ut dicam in. d. c. ad audientiam. Pro dicta limitatione ut habes textus singularem. in. c. si eo tempore. ij. eo. ti. li. vi. ubi dicitur quod si rescriptum continet plures gratias surreptio circa unam non videtur alias quod est bene notandum. Et ad istum textum qui videtur ob stare prime conclusioni dicitur quod secundum dicitur nullum in effectu. Nam id quod potest annullari potest dici largo modo nullum ut est bonus textus in. l. si dari stipuler. ff. de verbo. oblig. Sed circa predicta dubitatur nunquid ad evacuandum

secundum rescriptum sufficit excipere de surreptione l3 non appellatur ab exceptione reiecta per iudicem tacite vel expresse videtur primo quod sufficit sola exceptio quod iudex procedendo ad ulteriora venit contra ordinem iuris ut in c. pastoralis .f. eo. ubi datur forma qualiter debeat procedi cum de preualiditate plurium rescriptorum dubitatur Inno. et Compositus tenent iustitiam et securitas esse ut appellatur si iudex non vult admittere exceptionem nec obstat quod dicitur quod subversio ordinis videtur processum quod illud procedit in ordine substantivo eo ut nota .ij. q. i. in summa. Job. de lig. distinguit quod aut primus impetrans excipit coram secundo et nihilominus procedit coram eo et tunc tenet processum Aut excipit et petit ut arbitri eligantur secundum tenorem. c. pastoralis .f. Nec amplius comparet coram iudice et non tenet processum secundum iudicis. Hodemiores simpliciter sequuntur primum dictum quia paria sunt non excipere vel excipere et a reiectione non appellare ut in c. cum dilecti. de elect. et in c. ex parte .ij. de app. vide glo. in de. unica. de do. et contu. Ego sic distinguerem pro concordia opinionum quod aut agitur de surreptione minus rescripti ita quod nullum aliud apparet impetratum et tunc procedit op. doc. ut non sufficit excipere nisi appellatur ratio quia iudex delegatus potest cognoscere an sua sit iurisdictio ut in c. super litteris .f. eo. unde si interloquitur tacite vel expresse non appellatur illa in interlocutoria valet et transit in rem iudicatum ut dicto c. cum dilecti. aut agitur de preualiditate plurium rescriptorum et tunc dico sufficere quod primus impetrans appareat coram secundis iudicibus et excipiat de primo rescripto et petat arbitros eligi si dubitatur ratio est quod hoc casu nec primi nec secundis iudicibus habent per se potestatem cognoscendi ideo non possunt exceptionem reicere unde tutus est excipiens si protestatur quod non intendit comparere coram eis sed procedere secundum c. pastoralis .f. e. Tenio ad secundam questionem nunquid secundum faciens mentionem de primo tollat primum ipso facto et in hoc Jo. an. recitat hic in diversis apostolicis duas op. Prima est op. Hoff. q. tenuit rescriptum primum ipso iure revocari ita quod processus primi iudicis est nullus dummodo habuerit videlicet notitiam revocationis. ar. i. c. ex litteris de off. dele. facit. c. si duobus de app. Et optime facit iste text. dum per verba patris patris dicit quod excepta est causa iudicio primi Secunda est op. Compositus tenentis quod ubi excipiat coram primo iudice de revocatione valet processus quia cum revocatio sit facta ad instantiam alterius partis potuit illa pars suis litteris renunciare. ar. in. c. ad apostolicam. de regu. et procedendo coram primo iudice videtur tacite renunciare. ar. i. c. gratum. de off. dele. Inno. prolixo tractat hanc materiam in. c. i. de concess. preben. li. vi. et aliquid in. c. cum contingat .f. eo. et refert varias opin. adeo quod vix

firmat pedes videtur enim primo distinguere an motu proprio fiat revocatio an ad instantiam. Item videtur distinguere inter directam revocationem et indirectam. Item an primus iudex sciverit revocationem an ignoraverit. Et vide ibi latius de Anto. dicit hic se non facere differentiam respectu revocationis in motu proprio an ad instantiam fiat et an directe vel indirecte fiat sed concludit quod respectu tertijs turbantis iurisdictioem revocatio habet vires suas ipso facto. Ad hoc allegat Inno. in. c. ex litteris. de off. dele. respectu partium distinguit quod aut facta est revocatio motu proprio principis et tunc ipso iure fit revocatio et habet vim a tempore noticie ipsius revocationis qualitercumque ad iudicem revocatum pervenerit noticia ipsius alle. c. audita. de resti. spo. Si autem est facta ad instantiam tunc revocatio fit ipso iure sed habet vim a tempore exceptionis proponende per partem impetrantem quia cum hoc casu ad utilitatem partis fuerit facta revocatio debet ipsa pars animum suum detegere quod velit uti illis litteris revocatorijs et hec omnia videntur de mente Inno. preter primum in dicto. c. i. licet vario modo loquatur Ego aliter soleo dicere quod aut princeps in revocatione apposuit clausulam de retri vel alia verba per que appareat principem velle tractare extunc quicquid fuerit agitatum per primos iudices et tunc dico quod processus ipso iure est nullus etiam data ignorantia iudicis ut si princeps dicit revocamus commissionem tali per nos factam et de retri mittit et mane quicquid extunc fuerit agitatum vigore illius commissionis certe in his terminis et similibus nemo requirat noticiam revocationis. Et ad hoc facit text. in dicto. c. i. et sentit ibi Inno. Hec distingo in hoc an revocatio sit facta motu proprio an ad instantiam Aut revocatio est facta simpliciter et tunc aut nulla habetur noticia revocationis et tunc tenet processus primi iudicis tam contra partem quam contra tertijs turbantem ut in. c. audita. prealle. quod sic debet intelligi et in. c. ex litteris. de off. dele. Aut orta est ambiguitas de revocatione ut quia utriusque iudices procedunt vel hinc inde excipitur et tunc an valeat processus primi contra tertijs turbantem dico hoc pendere a validitate revocationis nam non tenebit processus si revocatio valet et iste est proprius casus. c. ex litteris de off. dele. et hoc etiam sentit hic Inno. aut queritur de processu primi inter partes et tunc si ex nullitate actus non infertur alicui preiudicium non tenet quod fit a iudice revocato. Ad hoc dictum. c. i. ubi dicitur quod si papa indulget vni quod non possit ab episcopo excommunicari non valet excommunicatio lata ab episcopo etiam si ignoret privilegium ut est ibi text. nota. aut infertur preiudicium ex nullitate ut quia processum est inter partes et grave esset quod processus esset nullus maxime

si testes essent mortui et tunc serua distinctionem do-
 cto. q. 3. ut dixi sentit Inno. in dicto. c. l. Quo
 ad tertium utrum iudex delegatus debeat deputari ad
 instantiam vtriusque partis ista decre. facit pro et con-
 tra. Nam in principio iudex fuit deputatus ad instan-
 tiam vnius partis tantum. In si. vero loquitur quan-
 do fuit deputatus communi consensu. Sed concludit
 sic q. aut vtraque pars est presens coram superiore et non
 debet superior dare iudicem ad petitionem vnius ut est
 bonus tex. in. l. observandum. ff. de iudi. aut pars est
 absens et alia est presens et tunc de silo curie est ut de-
 tur iudex ad petitionem vnius partis salva alteri par-
 ti facultate revocandi iudicem ex causa rationabili ut
 in. c. causam que. ff. et. c. infumante. de offi. dele. et si
 petit presens apponi aliquam clausulam in preiudicium
 absentis de silo curie est ut si adversarius dicit esse in cu-
 ria ut fiat citatio saltem per edictum generale ut notat
 doct. in. c. cum olim. ff. de re iudi. et ibi bonus tex. Et
 vtraque pars est presens si non concordant in iudice. p. mu-
 nis filius est ut quilibet pars eligat unum et curia ter-
 tium et hoc nota. glo. in dicta. l. observandum. In
 glo. in verbo exempta. ibi perditur ad tempus per ex-
 communicationem. hoc verum si excommunicatio super-
 venit post impetrationem rescripti. sed si tempore im-
 petrationis impetrans erat excommunicatus rescriptum
 est nullum imperpetuum ut in. c. i. de r. p. l. vi. et mul-
 tos alios casus in quibus potestur etiam enumerat hic
 doct. et non oportet hic insistere quia facile est colligere sin-
 gularitatem facti.

Inter ceteras Ex distinctiue
 narratis in rescri-
 pto sufficit impetranti alterum probare vel

fic. Si papa mandat in rescripto de duobus inquiri
 alternativè ad certum effectum consequendum sufficit
 alterum probari. p. mo ponitur consultatio. secundo re-
 sponso ibi huic. p. mo nota q. quis potest esse fi-
 lius sacerdotis et non in sacerdotio natus ut puta si su-
 it natus anteq. pater promoveretur ita contingit in per-
 sonam Jo. an. Nam pater suus erat magister grama-
 tice et genuit eum quando erat laicus postmodum fuit
 promotus in sacerdotem ita narrat Jo. an. in addi. spe.
 in ti. de si. pres. super r. p. ca. ubi excusat se contra aliquos
 sibi insipientes q. erat spurius filius sacerdotis ibi au-
 tem non apparuit q. fuit legitimus sed apparet q. non
 erat filius sacerdotis. Secundo nota duo quorum
 quodlibet sufficit ut quis remoueat ab ecclia. p. mo
 si est filius sacerdotis et in sacerdotio genitus.
 Non enim sufficeret q. sit filius sacerdotis nisi in sacer-
 dotio genitus quia posset esse legitimus modo predi-
 cto tamen respectu ecclesie patet sufficit q. sit filius
 sacerdotis quia successio reprobat etiam in filio legiti-
 mo ut probatur in. c. ad extirpandas. ff. de si. pres. Et

ad istum tex. dum mandat inquiri an pater proximo
 in illa ecclesia ministraverit supple maxime q. si erat
 in sacerdotio genitus non poterat habere etiam alias
 ecclesias ut in. c. i. de si. pres. Secundum est si aliquis
 occupavit ecclesiam ad hoc. c. ex frequentibus. ff. de
 insti. Tercio nota q. ad veritates disunctive seu al-
 ternative sufficit alteram partem esse veram ut in regu-
 la. in alternatiuis. de re. i. l. vi. et in. l. si ita quis stipu-
 latus fuerit. et l. si ita q. stipulatur. ff. de v. ob. Et
 uerte tamen quia aut alternativa concipitur per verba
 affirmativa et sufficit alteram partem existere. Et p.
 verba negativa et oportet q. neutrum accidat. de affir-
 mativa habes exemplum hic de negativa pone sic ex-
 emplum promitto tibi centum si imperator non vene-
 rit in italiam vel filius mihi non nascetur non enim sum
 obligatus si aliquid istorum accidat ut in dicta. l. si ita
 quis stipulatus. s. alle. et in. l. is qui ducenta. s. vtru.
 ff. de re. du. et in. d. s. vtrum. plene expeditur materia
 alternativè per bar. et vide quod non. Dy. in. d. regula
 in alternatiuis. Ultimo nota q. valet ar. a simili et q.
 sufficit in materia dare unum exemplum et nota vtili-
 sum rationem subijcere exemplo. Nam et papa hic
 deduxit exemplum et iuriscōsultus in multis locis maxi-
 me in. l. inde neratus. ff. ad. l. acqui. Sed pro iuriste
 cu. materie ego quero que sunt dictiones que proprie
 importat alternativam. solutio de dictione vel. non du-
 bitatur ut hic et in dictis. l. s. alle. Sed quidam dubi-
 taverunt de dictione aut. dicentes q. proprie non est alter-
 nativa sed hoc est falsum ut p. per ar. a speciali in. l. cum
 quidam. ff. de v. sig. et pbatur in. d. l. si ita stipulatus.
 Sed probabiliter dubitatur de dictione seu et sine. nā
 videtur tex. in. l. si quis ita ligaverit. ff. de au. et ar. leg.
 q. iste dictiones sunt potius copulativè q. alternativè
 dicit ibi tex. q. si quis ita legaverit. ego sensu proprio ve-
 stem meā seu librum meū q. dicitio seu ponitur augmē-
 tative et copulative ita q. videor legere nedum vestem
 sed etiam librum et de hoc per Ly. in. d. l. cum quidam
 Sed in contrarium est tex. apertus in. d. l. si ita q. si
 pulatus fuerit et in. d. l. si quis ita stipulatur. Barto. in
 d. l. si quis ita legaverit. distinguit q. i. favorabilibus
 ut in legatis iste dictiones stant copulative secus i. non
 favorabilibus et hoc placet. Nam quedam sunt copu-
 lativè alternativè. pprie. s. distinguentes inter precedē-
 tia et sequētia quo ad verba et quo ad sensum ut dicitio
 vel et dicitio aut. quedam sunt habentes naturam co-
 pulativè et etiam alternativè ita quod habent naturam
 mixtā ut dicitio sine. et dicitio seu. que quandoq. distin-
 guunt quo ad verba sed non q. ad sensum. quandoq. quo
 ad verba et quo ad sensum et ideo in istis debemus fa-
 cere interpretatōnem scdm materiam subiectam sicut
 dicimus in hermafrodita. iij. q. iij. hermafrodita. et
 l. queritur. ff. de sta. bo. et hoc bene notabis. Sed

quero de vtili. q. certum est qd vbi duo alternativè mā-
dantur sufficit alterum adimpleri Sed nunc queritur
cui datur optio specificè quādo pena ponitur alterna-
tive per. l. v. statutum. vt si dicatur suspendatur vel ex-
comunicetur vel puniatur in mille flor. aut amputetur
sibi pes vel quid simile de hoc habes tres glo. nota-
biles et forte plures sed de his tribus in presenti reco-
lo vna in. c. sicut. §. de iudicis. alium in. c. a crapula. §.
vi. et. §. de. cl. et. c. fraternitatis. xxxiij. di. que
cōmuniter et absolute dicunt qd optio datur iudici vñ
potest imponere iudex quam penam ex illis vult Et
in contrarium facit. l. quicunq. §. de ser. fugi. et quod
ibi nota. vbi optio datur reo. Sed pro concordia di-
stingue cum Ly. ibi et post bar. in. l. ij. ff. de effracto.
qd aut verba alternativè diriguntur ad iudicem et tunc
iudex habet eligere vtputa si dicatur puniat euz iudex
tali vel tali pena ad hoc. l. si fugitini. §. de ser. fugi.
Et ut verba dirigunt in reum vt quia dicitur soluat cē-
tum vel recedat a civitate et tunc optio datur sibi. Et
ita loquitur dicta. l. quicunq. aut verba sunt imperso-
naliter prolata vel aliter dubitatur et tunc bar. dicit se
dubitare videtur tamen inclinare vt optio detur reo vt
sic eligatur pars mitior. ar. l. interpretatione. ff. de pē-
z regula. §. de re. in. li. vi. Contrarium in h vltimo
arbitror esse verum. Nam iura nostra canonica super-
ius alle. p̄muniter loquuntur impersonaliter et tamen
glo. p̄muniter sentiunt vt optio detur iudici. Et vltra
ante glo. nostrarum p̄batur in. c. qm̄. in fine. vt li. nō
p̄fess. et per. c. querenti. de v. sig. Nam regulariter iu-
dex tanq̄ legis minister habet eligere et imponere pe-
nam scdm̄ circumstantiam loci temporis et persone vt i
l. respiciendū. et in. l. aut facta. in. fi. ff. de penis. Item
reus semper eligeret mitiorem penam et sic quasi fru-
straretur alternativè legis. predicta tamen limita sin-
gulariter nisi vna pena esset translata in aliam qz tūc
iudex non haberet amplius electionem. pone exemplū
cotidianum. dicit statutum vel sc̄ia iudicis qd pro tali
delicto reus solvat mille vel si non solverit infra decem
dies amputetur sibi pes queritur vtrum post lapsum
p̄. dierum possit iudex exequi penam in bonis istū? cri-
minosi et dicendum qd non quia per lapsum. x. dierū
pena pecuniaria fuit translata in corporalem. et dicit
bartho. se consultasse in. q. facti vbi hec ponit in. l. cum
duobus. in. §. idem respondit. el. ij. ff. pro socio. et fa-
cit ibi tex. cum alijs iuribus ibidem alle. et hec bene
nota. Item quod. s. dixi qd si verba diriguntur in reū
ipse habeat electionem limito quando verba dirigun-
tur in eum active vt in exemplo p̄calle. secus puto si
passive exemplum dicit statutum paciatur penam istā
vel illam et de hoc allego bonum tex. iuncta glo. in. c.
sicut. alle. Item dubito si consuetudo habet ab olim.
vt imponatur p̄cise altera pena vtputa si dicat statū

tum qd puniatur pena pecuniaria vel corporali tamen
semper est observatum vt imponatur pena pecuniaria
nunquid ex hoc sit inducta consuetudo vt iudex non
habeat optionem sed debeat servare consuetudinem
de equitate bene videtur qd consuetudo sit observanda
ar. in. l. odia. iuncta glo. ff. de penis. vbi dicitur qd in
impositione pene iudex non debet venire contra con-
suetudinem quod nota. sed de subtilitate posset argui
in contrarium nam in his que sunt mere facultatis ex
observantia vnus non est inducta consuetudo. Nam
forte semper placuit iudici eligere alteram penam ex
quo nihil est actus contra. l. ergo non est inducta con-
suetudo legis derogativa ad h qd nō. in. l. ij. §. que
sit lon. p̄. e. per Ly. et dixi in. c. ex parte. astensis. de
p̄fess. p̄. b̄. facit quod nō. in. c. jobānes. de cl. cōiuga.
Quid autem in alijs alternativis ut si legatū est alter-
nativum vel in contractibus dicit nota. in. d. regula.
in alternativis. r̄. et per Bar. in. l. latio. titio. ff. de le-
ij. et in. d. §. vtrum.

¶ Quando Is ad quem rescriptū
pape dirigitur debet il-
li parere vel causam rōnabile assignare q̄re
parere non potest. Et primo ponit dictum. sc̄do alter-
nativè instruit ibi qualitātē. tertio alterius ptis alterna-
tive ratio ibi qz Primo qd ex iniusticia seu manda-
to iniusto defacili quis exasperat et turbat Secundo
nota qd vbi p̄ceptū principis vñ superioris prima s̄o-
te deviat ab honestate nō tenetur subditus immediate
parere sed potest allegare quare parere nō debeat nec
ex ista dilātōe debet princeps turbari. Et ex hoc tex.
nōbilit̄ colligitur qd officialis vñ alius cui princeps
per lras suas aliquid mandat potest non parere et re-
sistere principi et spectare sc̄dam iussionem qz q̄nt̄
p̄nceps per nimiam optunitatem vel per subreptionē
vñ nimiam occupationē p̄cedit n̄ p̄cedenda Sed circa
p̄dicta dubitatur qd si p̄nceps mādāt sub certa pena
pura executionis quā incurrat ipso facto si n̄ paruerit
nunquid potest mandatarius dissentire et spectare sc̄da
iussionem modo p̄dicto fuit alias in facto et va-
rio modo fuit consultum sed certe si per executionem
mandati timetur maximum scandalum vel aliter du-
bitatur de mente principis licite potest mandatarius
nō exequi et rescribere principi quia hoc facit auctori-
tate. l. vt hic. et in. auē. vt nulli iudic. Et ad p̄dicta al-
lego nota. dictum Inno. in. c. inquisitioni. de sen. ex.
vbi dicit qd si mandatum pape continet heresim vñ ve-
hementer p̄sumitur statim ecclesie perturbari vel alia
mala ventura non debet subditus parere quia debet
obviare malo et non adiuare quod dictum semper te-
ne menti. Ex quo infertur qd si princeps mandat ali-
quid ex cuius executione p̄sumitur scandalum venire
in civitate non deberet subditus parere. Item dicit qd si

princeps mandat aliquid contra deum non est obediendum sibi ut in. c. si dominus. r. c. in lianus. r. in. c. q. resistit. xi. q. iiij. etiam si princeps credat iuste facere r. tibi soli notum sit mandatum in se continere peccatum ut probatur in. c. literas. de rescrip. Et ex his infero ad. q. pone q. papa scribat pro notorie indigno ut assignetur sibi certum beneficium nunquid mandatum teneatur parere ex dictis Jo. an. in. c. cu a deo. r. eo. r. c. significavit. r. de offi. or. distinguo sic q. aut non constat precise de intentione principis r. debet servare mandatum datarius quod hic dicitur. Aut precise constat q. vult huic indigno providere r. tunc aut potest papa in illo actu dispensare r. est sibi parendum quia videtur tunc dispensare. facit quod nota. in. l. barbarus. ff. de offi. preto. Aut non potest dispensare ut quia est tanta indiguitas q. sine peccato non potest fieri r. tunc sibi non est parendum quia papa non habet potestatem peccandi. xl. di. in. c. i. r. hoc bene nota. per que aperitur ultra alios intellectus istius. c. In glo. in verbo rationabili. i. si. dic. post hosti. cum queritur an de omnibus sit reddenda ratio q. aut queritur nunquid quis teneatur reddere rationem. Aut queritur utrum possit ratio reddi de omnibus primo casu tenetur. Si ex officio hoc sibi incumbit ut testis de quo dic. ut plene no. in. c. cu causam. d. testi. Sed si ex officio hoc sibi non pertinet non tenetur ultra q. velit Secundo casu utrum possit reddi de omnibus ratio. dicendum est q. de secretis divini iudicij non potest reddi ratio. ita q. loquit. c. nabuchodonosor. r. c. d. thirio. alle. i. gl. Queda sunt que consistunt in ingenio vel ratione naturali. Et de illis potest reddi ratio ut hic quedam consistunt in voluntate principis r. de illis non potest reddi ratio. Et hoc casu procedit. l. non omnium. ff. de legi. vbi dicit q. non omnium que a maioribus nostris statuta sunt ratio reddi potest. exemplum predictorum. Si queratur quare fuit inducta usucapio ratio est in promptu ne dominia essent incerta ut puniatur negligentia domini ut nota. in regula. possessor. de re. in. in. vi. Sed si queratur quare fuit prescriptum triennium r. non magis vel minus tempus non potest reddi ratio sufficiens sed sic fuit visum principi In glo. si. ubi obediens subditus quandoq. r. si causam reddat pondera verbum quandoq. quia non semper debet obedire superiori sed distingue ut. s. dixi. Et adde ad predicta que no. Innocen. in. c. ad aures. de tempo. ordi. inter cetera dicit vani capitis esse existimare superiorem non posse precipere sine cause cognitione vel sine expressione cause quod dictum nota. Ex quo habes quod superior in spectantibus ad officium suum potest precipere subdito licet non exprimat causam precepti vel precipiendi.

Um ordinem. Per scriptum pa-
mentio de ordine cisterciensis. religiosi illius ordinis non tenentur respondere. vel aliter r. sic. Cistercienses sunt privilegiati q. non possunt conveniri per scriptum pape nisi i eo fiat mentio de eo ordine. Et primo ponit de sum. exordium. scdo dictum. ibi sed contra. Et pro intellectu tex. et glo. premitte q. isti fratres cistercienses i multis sunt privilegiati a sede apostolica ut super decimis et si postmodum obtinuerunt privilegium ut super his quibus sunt privilegiati non teneantur respondere per rescriptum pape nisi in eo fiat mentio de eorum ordine r. hoc forte fuit concessum q. sepe molestabant super reb. privilegiatis coram iudicibus delegatis postmodum obtinuerunt aliud privilegium magis latum ut super nulla re teneantur respondere nisi in rescripto fiat mentio de eorum ordine r. sic intellige glo. i. Nota primo q. super decimis r. alijs reb. possunt religiosi r. alijs a papa privilegiari ad b. c. ex parte. de dec. Nota secundo ar. op. ex tex. valere rescriptum impetratum contra religiosos licet non faciat mentionem cuius ordinis sint. satis enim e per rescriptum constare contra cuius monasterij religiosi sit impetratio. hoc probatur hic per locum a speciali. Nam si privilegium hoc fuit indultum cisterci. vno teneantur respondere nisi fiat mentio de eorum ordine ergo ius commune est contrarium in alijs religiosis ut in. c. presenti. s. loca. de preben. li. vi. Nota tercio q. vbi privilegium dat generaliter formam rescriptis impetrandis non valet rescriptum etiam speciale non servata forma tradita in privilegio. Nam alias illud privilegium esset inutile cum concernat singula rescripta Et iste est proprius casus istius. c. vnde falso allegatur per aliquos istud. c. ad probandum q. rescriptum impetratum contra privilegiatum debet facere mentionem de privilegio. Nam b. non probatur hic s. potius contra q. quia hic non dicit ut debeat fieri mentio de privilegio super decimis vel alijs sed solum de ordine r. de hoc. r. latius. In glo. i. ibi preter hoc privilegium dicit Jo. an. q. hoc non est illud privilegium de quo tex. loquitur Sed Jo. cal. hoc reprobat r. bene quia privilegium de quo loquitur tex. erat limitate concessum. s. quando isti convenirentur super reb. privilegiatis r. ideo non debet extendi ad impetrationem faciendam super reb. non privilegiatis quia privilegium debet pure observari in reb. in quibus loquitur ut in. c. porro. de privileg. sed illud privilegium de quo glo. loquitur erat magis generale quia concernebat omnem rem ratione cuius possint conveniri dic tamen q. cum de isto privilegio nobis non esset non teneretur iudex delegatus admittere exceptionem nisi fiat fides de privilegio. ar. in. c. cu perfolie

de privile. li. vi. Sed respectu privilegij de quo loquitur tex. sufficit iste tex. quia privilegium est hic incorporatum In glo. ubi suppressio dignitatis hec ratio non est bona quia rescriptum hic annullatur non quia ordo sit dignitas sed vigore privilegij quod papa indulget istis cistercijs. et in eo q. glo. dicit istam tex. extendendam ad religiosos habentes consimilia privilegia non intelligis de privilegij super decimis vel contumelibus rebus. De privilegio ut non teneantur respondere nisi fiat mentio de contum. ordine. In eadem glo. ubi privilegium non tollitur per ius commune dicit ius commune. i. per rescriptum impetratum. In ius commune nam ut dixi super hica rescriptum specialiter i. ultimum conceditur ad iuris observantiam. Et adverte quia licet glo. sit vera in se non tamen funditus tollit contrarium ubi dicit post Jo. an. et alios q. istud privilegium dabit formam rescriptis singularibus impetrandis unde si rescriptum valeret non servata forma inutile esset illud privilegium nec tamen intelligas ut s. dixi qd sit fienda mentio in rescripto de privilegio unde si impetratur contra alios privilegiatos super decimis vel alijs non est necesse ut rescriptum faciat mentionem de privilegio ex quo privilegium concernebat ius peremptorium et merita cause. quia per hoc rescriptum nullum fit prejudicium privilegio cum possit allegari ad merita cause. papa enim dando rescriptum non aliud facit nisi q. mandat iusticiam administrari sed in casu huius. c. privilegium inducebat dilatoriam et non concernebat merita cause unde si rescriptum valeret illud privilegium esset inutile. Conclude ergo cum queritur nunquam rescriptum impetratum contra privilegium debeat facere mentionem de privilegio q. aut erat rescriptum ad beneficia obtinenda vel aliter privilegiatum et tunc non valet si venit in prejudicium privilegiati et non facit mentionem de privilegio quia est surreptitium cum sit illi concessum et si papa sciisset non dedisset rescriptum Et iste est casus h. In. in. c. constitutus. f. ed. Hic est rescriptum non privilegiatum sed mere ad iuris observantiam concessum et tunc aut privilegium adversarij concernebat merita cause puta ut non teneatur solvere decimas et tenet rescriptum licet non faciat mentionem de privilegio. ratio quia nullum prejudicium fit privilegiato cum possit de suo privilegio excipere ad merita cause unde sicut impetrans non tenet facere mentionem de exceptione peremptoria competenti adversario ut in. c. i. de li. prest. li. vi. quia saluum manet ius adversarij ita nec de privilegio causante exceptionem peremptoriam. Et hoc tenent Inno. et Compostu. et communiter doct. hic. et ut dixi probatur per istum tex. Nam et si papa sciisset de privilegio nihilominus rescriptum concessisset quia forte privilegiatus renuntiavit privilegio vel est prescriptum vel quid simile. Hic

privilegium adversarij concernebat exceptionem dilatoriam vel dabit formam rescriptis impetrandis et non valet rescriptum quia alias privilegium esset inutile si non posset excipi contra rescriptum in vim dilatorie et iste est proprius casus istius. c. et vide ad materiam que dixi. s. c. i. Et in si. glo. nota bene caudam huius. gl. Ex qua collige q. privilegiatus citatus contra privilegium suum tenetur venire ad allegandum privilegium suum alias tenet iura contra eum lata. Hosti. dicit q. excommunicatio vel alia iura esset nulla. Sed concordat sic fm Jo. cal. q. aut sumas i terminis huius. c. et tunc iura esset nulla ex quo rescriptum non facit mentionem de ordine. ratio quia notorie constabat iudici q. religiosi non tenebantur comparere et bene loquitur nam dico generaliter q. ubicumq. notorium est citatum non tenetur ad comparandum non potest iudex procedere contra eum ut contra contumacem ad hoc bonus tex. cu. gl. in. l. non videtur latitare. ff. de iudi. Et vide tex. i. de pastoralis. in. s. pisana. et ibi bona glo. de re iudi. et gl. in. c. veniens. de accu. et in. c. si eps. in. q. h. per Inno. in. c. h. de dilat. et per Barto. in. l. h. ff. si quis i ius voc. sed in alijs terminis preter istum tex. ubi notorie non constaret absentem non teneri ad comparandum procedat ista glo. fm eam ut sententia teneat contra privilegiatum non parentem. Et nota q. dixi quando notorie non constat nam facit q. si episcopus citat istos fratres mendicantes qui notorie sunt exempti et iam dudum tolerati in privilegio exemptionis q. ipsi non tenentur comparere etiam ad allegandum privilegium eorum. Et nota q. i hoc multi simplices iudices decipiuntur. Et in istum glo. dicit et cal. post eam q. sententia teneret contra privilegiatum non coparentem. Ego aliter dico. q. iura contumacie punitiva teneret q. in illa est iudex ut in. l. unica. ff. si quis ius dice. non obtempaverit et in. d. l. h. et in. c. super litteris. f. eo. Sed super principali non valeret iura esto q. esset casus in quo posset procedere lite non pres. ratio quia est lata a iudice non suo et ideo si iudex vult valere sententiam super principali pronunciet se prius iudicem competentem tunc et postmodum procedat in principali quia illa pronuntiatio auctoritate iuris facit eum iudicem licet non esset. hoc est de mente Inno. in dicto. c. h. de dilat. et Bar. in. l. h. si quis in ius voc. pal. et hoc bene no. Et vide qd nota. Jo. an. in regula. scienti. de re. iur. li. vi. in mercu. Hispanoimitano.

Am te Legitur varijs modis sed communiter summatur sic Si sede vacante scribitur capitulo ut prebendam alicui conferat episcopus de novo creatus illud adimplere tenetur vel summa aliter et specialius scdm lect. communiter approbatam. Si sede vacante scribitur capitulo ut gerenti vices episcopi ut prebendam alicui conferat

si creatur ep̄s nōdum exequo mandato ⁊ ad eum spe-
ret collatio prebendarum illud adimplere tenet. Et
videtur in quinq; partes. In prima ponit mandatuꝝ
In sc̄da excusatōem capituli. ibi ip̄i vero. tercio excu-
sationem ep̄i. ibi cum itaq; quarto illius excusatōem
reprobat. ibi q̄ nullatenus. quinto antipophorizat.
ibi pro eo. Nota primo ibi tuam p̄motionem iun-
cto sine. ibi p̄secratus q̄ anteq; q̄ sit p̄secrat⁹ in ep̄m
non potest dici promotus. fa. c. trāmissam. ⁊. de elec-
ti colligit hic Fran. vcell. ⁊ tu vide tex. op. quem
tenetis menti in. c. ma. de his que si. a prela. vbi p̄-
batur q̄ electus ⁊ p̄firmatus nō potest adhuc dici ep̄
scopus si nō est p̄secratus sed appellatur electus quasi
p̄secratio p̄firmet nomen ⁊ dignitatem ep̄alem. Ad B.
.c. nisi. de auct. ⁊ supallij. vide appellatōe ep̄i nō ve-
nit electus ⁊ p̄firmatus nondū cōsecratus vide tex. et
glo. in de. ij. de elec. mis. ⁊ idē qd̄ dixi de electo ⁊ cen-
firmato procedit etiā in prouiso per papam. quia ta-
lis prouiso habet vim electionis ⁊ p̄firmatōis vt no-
ta. In. in. c. cum olim. de cau. poss. ⁊ pp̄rie. No-
ta secundo ibi decano ⁊ ecclesie q̄ nomine ecclesie ve-
nit capitulum sine ep̄o. Ad idem. c. requisisti. ⁊. de te-
sta. alibi tamen dicitur q̄ ep̄s est in ecclesia. vñ. q. i. sc̄i-
re. sed illud procedit largo sumpto vocabulo. Ad hoc
qd̄ nota. glo. in de. vt hi qui. de eta. ⁊ quali. Nota
tercio ibi mandatum ⁊ p̄ceptum q̄ dicitur est inter hec
et capitulum hic mādatur pro litteris monitorijs p̄ce-
ptum. p̄ litteris p̄ceptorijs. Nam olim dabantur tria
paria litterarū vt monitorie. p̄ceptorie. et executorie.
de quibus in. c. mandatum. et. c. litteris. ⁊. eo. Et ex
hoc inferitur q̄ mandatum nō necessitat sed p̄ceptum
sic. In contrarium fact. c. si qñ. s. eo. ideo dico q̄ mā-
datum ex se nō imptat necessitatē et ita capitulum per to-
tum ti. ff. et. L. man. Sed vbi mandatum sit a superi-
ore simplr peccat quis non obediendo mandato sine
causa rationabili sic loquitur. c. si quando. ⁊ hoc sentit
Archi. post Cln. in. c. qd̄ p̄cipitur. xij. q. i. No-
ta ibi si datam litterarum rē. q̄ in considerāda vi r̄pti
et in coniecturando surreptionem ip̄ius debemus at-
tendē ad datam rescripti ea autem que accidunt post
datam nō alterant r̄ptum. fa. c. si eo tempore. d̄ r̄p-
li. vi. Item nota q̄ etiam fm̄ ista tempora q̄ po-
terat esse canonicus et archidiaconus in eadem eccle-
sia an autem d̄ iure p̄muni hoc possit fieri vide tex. cū
glo. in. c. i. de consue. li. vi. Et an talis debeat habere
duas voces in capitulo dicit vt dixi in. c. cum olim. de
re iudi. Ultimo nota q̄ iudeus factus xp̄ianus ē
capax beneficij ecclesiastici et potest impetrare in ec-
clesia cathedrali nec est condemnandus quia fuit iu-
deus sed cōmendandus quia ad fidem conuersus.
Oppo. contra tex. videtur tñ q̄ ep̄iscopus non te-
nebatur aliquo modo isti p̄uidere. At enim fuit scri-

ptum capitulo tanq̄ ordinario collatori ⁊ tunc littere
debent esse nulle ex quo capitulum de iure non habe-
bat potestatem conferendi nec debet tenet ep̄iscop⁹
ordinarius collator quia mandatum factum vni non
extenditur ad alium quia papa non intendit illū gra-
uare quinimo plus dicit tex. notabilis in. c. si. de pb̄e.
li. vi. q̄ mandatu factum capitulo de conferendo non
extenditur ad singulares canonicos habentes confe-
rēdi potestatem alio iure q̄ caplar. At fuit scriptum
capitulo tanq̄ succedenti in ius ep̄i ⁊ stare nō potest
q̄ capitulum non succedit ep̄o in collatione beneficio-
rum vt in. c. ij. ne se. va. et clarus in. c. vnico. ec. ti. li.
vi. At fuit scriptum capitulo tanq̄ executori et dele-
gato apostolico et tunc non debet expirare mandatu
per creationem ep̄i q̄ per deputationem executoris
eripitur p̄as de manibus ordinarij et transferitur i ex-
ecutorem vt in. c. si soli. et. c. si capitulo. de post. p̄ben.
li. vi. ergo male dicebant isti canonici q̄ collatio non
spectabat ad eos. So. p̄pter hec contraria et similia
hoc. c. legitur varijs modis. Glo. in verbo infecto
negotio ponit primū intellectū q̄ de honestate ⁊ non
de necessitate hic ep̄s astringebat. hunc intellectum se-
cuti sunt qdam vt dicit Inno. dicentes hoc capitula
p̄tinere gratiam in fauorem istius nouiter p̄uasi ad fi-
dem. Iste intellectus cōmuniter nō recipitur q̄ nullū
verbum positum in tex. sapit gratiam ⁊ intellectus iu-
rium non sunt trahēdi ad gratiam vt nota. in. c. ex p̄te
ade. de testi. Item quia hoc capitulum sup̄fueret hic
⁊ de nihilo seruiret contra id qd̄ habetur. s. in probe-
mio ideo glo. forte posuit scdm̄ intellectum dicens q̄
de iure tenetur ep̄iscopus p̄uidere sed non reddit rati-
onem quare. solum tñ reddit rationem respectu capi-
tuli ⁊ non respectu ep̄i. sed ex glo. si tu potes corredo-
rare istam lect. in eo q̄ dicit q̄ mandatum factū capi-
tulo videtur factum cuiuslibet de capitulo tñ non pōt
adimplere tempore mandati debet adimplere cū po-
test. ita ad propositum tempore mandati iste ep̄isco-
pus erat de capitulo ⁊ ideo mandatum affecit euz vt
singularem ⁊ sic tenetur nunc cum est ep̄iscopus et po-
test illud adimplere. Sed contra hanc lect. facit. c. q̄
manumittitur. xij. q. ij. de quo glo. in fi. opponit ⁊ nō
soluit vbi dicitur q̄ id quod est vniuersitatis non ē sin-
gularum ⁊ sic videtur q̄ mandatum factum capitulo
non afficit singulos quinimo vt dixi ad propositum
videtur tex. in oppositum in dicto. c. si. Item vt notan-
ter dicit hic Inno. quando mandatur capitulo id qd̄
consistit in iure non videt mādaturū singuli singlis vnde
singulariter non possunt illud exequi vt si mādatur q̄
eligant vel q̄ prebendam conferant vel quā simile se-
cus si mandatur capitulo aliquid consistens in facto
q̄ tunc quilibet potest et debet adimplere mandatu
vtp̄ta si prebenda alicui collata p̄ papā papa mādatur

capitulo ut illum recipiant in canonicum. Nam hec e
 nuda receptio facti que non exposcit actum collegia-
 lem ideo si collegium non vult simul facere quilibet d
 collegio tenet facere. Et nota singulariter hanc theori-
 cam qz facit ad omnes vniuersitates qbus aliqd ma-
 datur p supiorem hosti. n. hic aliud sentit f latius lo-
 cutus e in. c. bone. ij. de postu. pla. vbi dixit primum
 memby. pcedere nisi collegiu sit in negligentia qz tuc
 totum usqz recidit in volentes obedire et est vtilis scdm
 eam vt appareat d negligentia qz p executores vel or-
 dinariam statuatur tamen d collegio quo elapso pote-
 runt adimplere volentes obedire qd est dictum valde
 equum f dictu Inno. subtilius qz exquo scribitur vt
 collegio no est collegium si ibi e minor ps Item hec
 lect. glo. non pcedit ex alio qz psupposita obligatone
 i psona cuiuslibet canonici exquo illa obligatio causa-
 tur respectu certe qlitatis. s. qz canonicus dz desinare
 illa obligatio desinente qlitate vt est bonus tex. in. c.
 venerabilis. f. de elect. Tercia lectura colligit ex si-
 glo. sequentis. qz eps hic obligatur qz est ps capituli
 cu sit caput capituli ergo mandatū factum caplo exte-
 ditur ad eum hec lect. est falsa pmo qz psupposito qz
 esset de capitulo tñ. psideratur capitulu vt corp⁹ et non
 extenditur ad singulares. de capitulo vt in dicto. c. si.
 Item in iuribus ptenentibus ad solum epm non facit
 eps vnum corpus cu caplo imo per se explicat vt. c.
 edoceri. f. eo. Item et subtilius ex ppria et stricta signi-
 ficatione vocabuli appellatione capituli non venit pla-
 tus qz licet sit caput no tamen est de capitulo vt dicit
 glo. nota. in de. vt hi qui. de eta. et qual. qua tenebis
 menti facit tex. in. c. postulasti. de pces. preben. et in. c.
 a collatione. de preben. li. vi. Quare quarta lectu. po-
 suit Inno. multum subtiliter dicens qz hic fuit scriptu
 capitulo no tanqz executori vel vt ordinario collatozi
 vel vt succedenti in ius epī sed tanqz gerenti vices ip-
 sius epī qz non erat eps cui posset scribi vnde lz capi-
 tulum non succedat. epō in pte pferendi tamen succe-
 dit in iurisdictionibus Et sic no erat alius cui como-
 dius posset scribi qz capitulo ideo si mandato no exe-
 cuto creatur eps tenetur ipe mandatum adimplere qz
 in effectu mandatus fuit factum potestati sue ita qz ca-
 pitulum ptulisset non auctoritate ppria sed tanqz ge-
 rens in hoc auctoritate pape vices epī. Epō em crea-
 to cessat ista potestas extraordinaria et debet hoc epī
 scopus adimplere Et indubio exquo scribitur gerenti
 potestatem alterius videtur scriptum tanqz gerenti vi-
 ces illius licet quo ad illud non gereret vices alterius
 vt singulariter probatur scd⁹ istum intellectum et hoc
 potest extendi ad precepta que fiunt gerenti vices alte-
 rius. et in hoc est multum vtilis prouiso istius capitu-
 li et scdm hunc intellectum non refert vtz episcopus no-
 uiter creatus fuerit de capitulo tempore date qz idem

esset si foret extraneus per rationem pmissam et ad ista
 tex. qui ponderat qz tempore date iste erat de capitulo
 dic qz istud ponderatur ad effectum vt iste non possit
 se excusare quare ipi vt epō no fuit scriptum vnde ibi
 narratur factum et non ponitur iuris ministeriu Et idē
 dicit Inno. si scriberetur cuiuslibet ex meo dūmodo pos-
 set apparere qz in defectu epī sibi fuerit scriptum quod
 nota. et per hoc habes clarum et vtilem intellectum hu-
 ius capituli et licet qdam alij aliter legant tamen iste i-
 ntellectus Inno. est verior et pnuiter approbat et patet
 in iura ptraia qz alius intellectus In glo. penul.
 in si. hec glo. versatur circa duo primo nunquid debet
 attendi semper data litteraz ante tempus pntationis
 dixi aliquid. s. c. i. f. longe plenius in. c. dilectus. ij. d
 pben. f. et dicit vt ibi. Seco tangit nunqd copia ppi
 dz exhiberi cum die et psule et hodie dic cum nomine
 pape et de hac materia plene dixi in. c. i. f. de pba. et
 dic vt ibi notatur

Daures Non valet scriptum impe-
 tratum ad beneficia si i eo
 tacetur dignitas impetrantis. Communis vi-
 uis. scd⁹ ibi psultationi Nota pmo tria beneficia
 sonantia in nomine dignitatis vt decanus archidiacono-
 nus et pcentoria. Et ex hoc inferatur qz multi sunt plati-
 citra epm habentes dignitates i ecclesia et qui pprie
 dicant habere dignitates in ecclesia dixi in. c. de mul-
 ta. de pben. aliquid terigi in. c. nouit. de indi. vide per
 arch. in. c. i. de psue. li. vi. No scdo tex. satis aptus
 qz impetrans beneficium etia minimum debet facere
 mentionem de dignitate qua obtinet et videtur notabi-
 liter pbare iste tex. qz non sufficit impetranti dicere qz
 bz aliud beneficiu nisi exprimat nomen dignitatis si est
 dignitas et alibi iudicio meo non ita bn pbatur et tene
 hoc menti qz no solet ad hoc induci et sic limitarem. c.
 non pot. de pben. li. vi. vbi videtur innui qz sufficit si
 dicatur no obstante qz habeat aliud beneficiu. nam cre-
 do qz ibi narratur facta implicite et non explicite Nam
 tex. hic in si. dicit no valere scriptum vbi auctor suppi-
 mit nomen sue dignitatis et pondera nomen sue digni-
 tatis non em exprimitur nomen dignitatis p illa vba
 generalia non obstante qz habeat aliud beneficiu Sed
 opponitur contra b et tex. hic em vidi papa puidere qm
 sit impetratio sup minoribus beneficijs sed idē videt
 dicendū et fortius si sup maioribus pmo qz facilius
 papa pcedit minora qz maiora Itē qz in omni impe-
 tratione dz fieri metio d beneficijs habitis alias gratia
 est nulla vt in. c. si motu pprio. de pben. li. vi. vbi dicit
 Inno. qz ad literā sup vbo minorib⁹ dz suppleri maxi-
 me qz vt dixi idē est si sit impetratio super maiorib⁹
 dicit etiam hosti. qz etiam de nobilitate et de dignitatib⁹
 impetrantis est scienda mentio qd non placet Jo. an.
 et bn. Nam iur non cauet qz fiat metio nisi d beneficijs

vt. d. c. si motu proprio. et iste est communis intellectus istius
c. et non valeat impetratio super beneficiis minoribus
vel maioribus nisi fiat mentio de beneficiis quae impetrans
obtinere et hodie clarius probatur in .d. c. si motu proprio
Do. car. ponebat hic alium intellectum quod ista p[ro]visio
huiusmodi textus vendicat sibi locum quoniam sit interpretatio super
minoribus beneficiis ut tunc antequam impetrans exprimeret
nomen suae dignitatis ubi aliter sufficeret facere mentionem
in genere et sic sentitur quod impetrans beneficium non modicum
non artat ad faciendam mentionem in specie de suo beneficio ad
hoc quod non. in de. i. de p[re]ben. bec. lect. non est vera in se
ut puto ut .f. dicam latius nec puenit l[ite]re quia hic nec de
qualitate dignitatis nec beneficio in genere fiebat mentio
sed simpliciter appellabatur se clericos non ergo venit ista p[ro]visio
ad ponendam hoc nouum ius. Item non videtur aduer-
tisse quod hic papa respondet ad p[ro]fultationem quo casu
non ponitur ius de nouo sed respondet secundum ius antiquum
ut non. glo. in. c. p[ro]fultationi. de tempo. or. et in. c. ex tua
de si. p[re]f. Item quod sit fienda mentio de qualitate benefi-
cij obtenti adduco bo. tex. p[ro] locum a speciali in de. si ro-
manno. de p[re]ben. ubi videtur speciale quoniam motu proprio sit
p[ro]cessio. Sed circa hunc articulum valde vtiliter quiritur
numquid sit fienda mentio de qualitatibus beneficii impe-
trandi et qualitatibus beneficii iam obtenti. variis ultra
materiam h[uius] p[re]terea rep[er]io opi. p[er]cludendo et allegando ma-
teriam ubi tangit dico sic quod si qualitate beneficii impetrandi est
fienda mentio ubi illa qualitas est nobilis. Et p[ri]mo de
fieri mentio de cura aiaz si quam illud beneficium habet
ut in. c. cu[m] in illis. de p[re]ben. li. vi. Item de qualitate resi-
dentie sienda est mentio si beneficium requirit residentiam
ar. c. si. de de. non resi. tenet Jo. cal. in. c. in nostra. .f. c.
Item de fieri mentio si illud beneficium sit dignitas tex-
tus. est hic probatur r[ati]one de omnibus fienda est mentio quae
potest inducere principem ad non concedendum vel ad non
sic facilius concedendum ut est tex. nota. in. c. postulasti
.f. eo. et ubi per hosti. Sed iste qualitates possent prin-
cipem subtrahere a concessione quia difficilior papa
concedit dignitatem seu curam aiaz vel beneficium requi-
rens residentiam quam minora beneficia quia non quilibet
clericus est aptus ad illas qualitates ideo necessario
est fienda mentio de ordine vero annexo beneficio non
est necessario fienda mentio tex. videtur in. c. et cu[m]. de p[re]-
ben. li. vi. tenet Jo. cal. in. d. c. in nostra. de quantitate
valoris est dubium. Nam nullibi expresse probatur quod
impetrans teneatur facere mentionem de valore beneficii
de quo vide glo. in. d. de. i. de p[re]ben. post principium
et p[er] dominos de ro. decisi. cclxxxi. alias. cclxxxi. ubi
dicunt papam urbanam tertium explicasse non vale-
re gratiam nisi fiat mentio de valore beneficii impetra-
di et obtenti hodie ita p[ro]munitur seruatur tamen facilior est
illa clausula quod non excedit valorem tante quantitate.
Nam p[er]iculosam est quod quis se astringat ad certum va-

lorem et omnis probandi incumbit impetranti vide quod
dicit in. c. si. de p[re]demptio. In ar. tamen p[er] et p[er]tra
potest induci tex. in. c. cum adeo .f. c. cum testamur
.f. de p[re]ben. p[ro]t[er]o tamen quod circumspecto stilo curie non
sit de iure necessarium facere mentionem de quantitate
valoris quia beneficium de principaliter p[er]ferri p[ro]pter
sp[irit]ualia. temporalia autem veniunt accessorie ad sp[irit]ualia
sed quia hodie ut plurimum conferuntur beneficia p[ro]pter
temporalia ideo fuit ordinatum et est de stilo curie ut fiat me-
ntio de valore tamen bene considerando non est p[ro]visio
inutilis quia dispensatio temporalium non debet com-
mitti sed secundum qualitatem persone debet p[er]mitti dispen-
satio ideo talis est aptus ad habendum beneficium
tenere qui est omnino ineptus ad habendum beneficium
p[er]tingit ideo p[ro]p[ri]etas reddituum possit principem subtra-
here a concessione gratie ideo videtur necessarium ut fiat
expresse. ar. d. c. postulasti. et bec. p[ro]cedunt ubi ad in-
stantiam sit gratia. Si vero motu proprio tunc est ma-
gis dubitandum quia motus proprio excludit surreptio-
nem ut in. c. si motu proprio. de p[re]ben. li. vi. et de. si ro-
manno. c. ti. Sed contrarium est verum quia motus
proprio si operatur circa intrinsecas qualitates beneficii v[er]o
si papa motu proprio p[ro]cedit beneficium et non facit me-
tionem quod est curatam non valet gratia non ex defectu
surreptionis sed quia non apparet de voluntate principis ar. i.
c. cu[m] in illis. et. c. is cu[m]. de p[re]ben. li. vi. et hanc opi. tenet
Jo. an. in. d. c. si motu proprio. de p[re]ben. et de. de ro. de
ci. cclxxxi. p[er] alle. v[er]o p[ro]clude quod motus proprio non fir-
mat gratiam p[ro]tra voluntatem p[re]cedentis nec in p[re]iud-
icium t[er]cij unde non valet gratia si beneficium est ius
patronatus et de eo non sit mentio nec includit intrinse-
cas qualitates beneficii et aliquid de hoc per Cal. in. c.
mandato .f. quod est b[on]i notandum et adde glo. in. d. de. si
romano. et hoc quo ad p[ri]mum m[er]ito respectu iam
obtenti est maius dubium. Numquid si impetro secundum
debeam facere mentionem de qualitatibus p[ri]mi in quo
dicit quod aut impetro dispensationem ut liceat mihi tenere
secundum cum p[ri]mo et non valet dispensatio nisi etiam fiat
mentio de qualitatibus p[ri]mi. exemplum habeo p[ro]posituraz
modo impetrauit ut possit habere alium p[ro]sonatum et si
mul retinere euz. p[ro]positura si non fecit mentionem quod p[ro]po-
situra erat curata dispensatio non valet quia duo erant
impedimenta in p[ri]mo. s. dignitas et cura. sublata ergo
vno impedimento remanet reliquum ut in. c. ex tua. .f.
.f. de auct. et v[er]sup. hoc dictum videtur probari in de.
i. de p[re]ben. tenent Jo. an. et hosti. in. c. postulasti. .f.
eo. nec obstat si dicatur quod ex quo papa concessit ma-
iorem dignitatem videtur concessisse quod est minus. s. cu-
ram ar. in. c. ex parte .f. de deci. So. multiplex secundum eos
p[ri]mo quod licet dignitas sit honorabilior cura tamen p[er]icu-
losior. q. i. p[er]cipimus Item et secundo i gratiis et dispen-
sationibus non arguitur ex p[er]tate vel maiori r[ati]one

ar. c. per venerabile. f. qui si. sunt legi. qd̄ semp nota.
 Ad tercio i gratijs fauorabilib⁹ valet ar. p̄dictum
 vt in. d. c. ex pte. secus in odiosis dispensationib⁹ ar.
 in. c. quis. de p̄ben. li. vi. Et p̄ b̄ p̄t r̄ideri ad vnum
 tex. sing. in materia quā nescio alibi in. d. c. per vena-
 bilem. qui si. sunt le. vbi dispensatio extendit de maio-
 ri ad min⁹ vt p̄cedat in dispensatione nō odiosa puta
 q̄ nō legimus. moueat ad sacros. secus i odiosa vt
 q̄ nō dispensatio sup pluralitate b̄nificior⁹ et hoc dictū
 semp tenebis mēti et facit qd̄ nō. Jo. an. in addi. spe-
 ti. h. s. si. v. f. illud q̄ntur. p̄ hoc etiam dicas q̄ si
 q̄s impetrat dispensationē sup pluralitate b̄nificior⁹
 et non facit mentionē q̄ illa b̄nificia p̄us tenebat illi
 cū recipiēdo inde fruct⁹ nō valet dispensatio hoc fir-
 mat Jo. an. et Compost. in. c. dudū. h. de dect. Si ve-
 ro nō impetrat dispensatio s̄ simplr q̄s impetrat fm
 b̄nificiū et tunc glo. in. d. de. i. vidz velle q̄ nō sit ne-
 cesse facere mentionē de q̄litate b̄nificij q̄ si satis ē
 facere mentionē de p̄mo b̄nificio in genere. p̄ quo opti-
 me facit dictū. c. postulasti. p̄trarium tenet Jo. cal. in
 d. c. in nostra. q̄ exp̄ssiones q̄litate p̄mi b̄nificij pos-
 sent mouere p̄ncipem ad nō p̄cedendū sc̄dm. dicerem
 sic. q̄ aut p̄ receptōnem secūdi nō vacat p̄mum saltey
 ip̄o facto et tunc ex quo p̄t retinere p̄mum cūz sc̄do d̄z
 facere mentionē de q̄litate b̄nificij p̄mi ar. p̄ locū a sp̄ali
 in. d. de. si roman⁹. aut p̄ receptōnem sc̄di vacat p̄mū
 ip̄o facto et maius dubiū. de subtilitate et rigore tene-
 ram opi. Cal. q̄ si forte papa sciūssz de qualitatibus
 p̄mi nō absoluit eum a p̄mo b̄nificio p̄cedendo sibi
 sc̄dm et facit ratio. d. c. postulasti. Nunqd̄ aut ē reddi-
 tibus sit fienda mentio vt dixi p̄stō vrbani et filius cu-
 rie. h. q̄ sic s̄ iure antiquo hoc non b̄n. pbatur et tex. in
 p̄trarium vidz h̄c iudicio meo. nam papa h̄c facit mē-
 tionem de redditibus videlicet q̄ isti impetrantes ha-
 b̄ndabāt in redditibus et in si. tex. cassat litteras solū
 ex eo q̄ nō sit mentio de nomine dignitatis et nihil dī-
 citur de redditibus et loquitur de b̄nificio p̄us obten-
 to et tene menti q̄ nullibi ita b̄n. pbat In gl. i. in
 si. nō b̄n ista glo. et nō tradas eā obliuioni et nō habes
 alias nisi h̄c et in. c. nōnulli. f. e. vbi ē p̄stō gl. s. q̄ ad
 b̄nificia q̄s p̄t impetrare lras p̄ alio sine mandato sec⁹
 in literis impetratis ad lites vt in. d. c. nōnulli. f. e.

hoc intendit. Valet sc̄dm
Autem p̄ptum impetratum ab ad-
 uersario licet nō faciat mentionem de p̄mo
 si p̄m⁹ impetrans dolo vel negligentia nō fuit vltus
 illo. p̄mo ponitur thema. sc̄do q̄stio. tercio solutio.
 ibi si eis. et ibi distinguit et sc̄dm memby ibi si autem.
 Nota p̄mo ar. op. et quasi exp̄ssum q̄ sc̄dm re-
 scriptum nō faciens mentionem de p̄mo non est ip̄-
 so iure nullum nam si esset nullum non p̄ualesceret da-
 ta negligentia p̄mi impetratoris vt in regula tracta

temporis de re. in. li. vi. et sic h̄c est casus q̄ surreptio
 non viciat literas ad lites ip̄o facto qd̄ latius dixi. s.
 c. ceterum. Nota sc̄do q̄ p̄ptum ad lites perditur
 data negligentia impetratoris in vtēdo intellige si im-
 petrat postmodū sc̄dm p̄trarium alias autē non da-
 ta impetratione sc̄di p̄mum ē p̄petuum. i. durat tanto
 tpe quanto durat actio super qua impetrat vt lest tex.
 sing. in. l. falso. l. de v̄ner. p̄p. et sic limita istum tex.
 p̄ illum. et illum p̄ istum Nota tercio casum in quo
 dolo et negligentia equipatur regulariter tñ differūt
 vt in. c. super literis. f. eo. et nota in. l. qd̄ nerua. ff. de
 posi. In glo. i. ibi dolo p̄sumitur. s̄ p̄tra hoc facit
 tex. in. l. quotiens. in. s. qui dolo. ff. de p̄ba. vbi dicit
 q̄ allegans dolum h̄z pbare q̄ non p̄sumitur ideo dī-
 cunt doct. et melius q̄ p̄ lapsum anni p̄sumit negligē-
 tia arch. et in. c. plerūq̄. f. eo. s̄ dolo. pbatur ex cōie-
 cturis cum p̄sistat in animo. l. dolum. l. de do. et i. c.
 h̄. de renū. li. vi. Et in si. glo. declara hoc dictum glo.
 fm qd̄. s. dixi. et idem dic in p̄ptis impetratis ad be-
 neficia vt sint p̄petua. Si autem datur negligentia im-
 petratoris et impetrē alterius p̄traria dic vt le. et nota.
 in. c. tibi qui. de p̄ptis. li. vi. et in. c. si clericus. de pre-
 ben. eo. li. In glo. h̄. ibi et talis est hec glo. non sol-
 uit formaliter p̄trarium q̄ hoc ē de quo q̄ritur q̄nare
 ista exceptio sit temporalis ex quo t̄palia ad agendum
 p̄petua sunt ad excipiendū. Conclūde breuiter dicta
 doct. q̄ ant ius excipiendi nō fundat p̄ncipaliter sup
 iure agendi s̄ sup alia equitate et tunc licet tollat actio
 non tollit ius excipiendi imo quicunq̄ tu egeris pote-
 ro excipe. exemplū in actione et exceptione doli nam
 actio fundatur vt dolosus puniat de suo dolo et nullū
 p̄modū p̄sequatur exceptio vero fundat sup alia equi-
 tate vt iste seruetur immunis et nullū damnū sentiat
 ex dolo aduersarij ideo hoc casu et si libus h̄z actio doli
 tollatur per biennium tñ exceptio durabit semp ita q̄
 p̄tra aduersariū agentē potero excipe de dolo si quem
 adhibuit i illo p̄tractu. aut ius excipiendi nō h̄z cām dī-
 stinctā a iure agēdi s̄ p̄petit q̄ h̄z ius agēdi et tūc sub-
 lato iure agēdi tollit ius excipiendi h̄nc ē q̄ eo tpe q̄ si
 l̄ excluditur a q̄rela testamenti excludit etiaz a iure ex-
 cipiendi vt in. l. p̄p. s. si filius. ff. de inoffi. testa. et iste
 est casus istius. c. In contra sc̄dm rescriptum possum
 excipere de p̄mo quia possum agere vigore p̄mi et
 go sublato iure agēdi per dolum vel negligentiaz tu-
 am accessorie tollitur ius excipiendi. Et idem dicas i
 replicatione nam replicatio cum descendit ex iure agē-
 di durat tanto tempore quanto durat actio et non am-
 plius vt nota. glo. et doct. in. l. licz. l. de except. In
 autem posset quis agere super exceptione sua licet nō
 conueniatur ab aduersario glo. h̄c videtur velle q̄ nō
 sed dic melius q̄ exceptionem habentem vim actōis
 possum in iudiciū deducere. exemplū cum excipitur

contra electum nihil petentē vt in .c. i. de elect. li. vi. et
dic vt nota. Inno. in .c. dudum. h. et in .c. cum dilecti.
de elec. q̄dam ē exceptio pprie dicta et ipsam possum
etiam in iudiciū deducere anteq̄ sim cōuentus ab ad
uersario vt in .l. si p̄ndat. ff. de fideiuss. et gl. m̄grā. ex
presse in .l. aurelius. §. centum. ff. de libe. le. et hoc pu
to admittendum quando aliquā vtilitatem potest ex
p̄uentione ip̄e reus ex sua exceptione p̄sequi.

Hec sumus Legitur p̄ncipa
liter duobus mo
dis s̄m p̄munē intellectum h̄itendit. Nō
valent rescripta p̄ que incerti iudices dant vel futura
negotia p̄mittant. In p̄ma parte ponitur excessus. in
sc̄da. p̄uisio. ibi nos. Nō p̄mo ibi vt asserunt non
esse credendū q̄ litere deviantes ab omni honestate
p̄cesserunt a curia p̄ncipis ex certa scientia p̄ncipis
s̄ potius p̄sumende sunt false et facit ad id qd̄ dixi. s.
eo. si q̄n̄ Item nota quare litere impetratē ad lites
sunt odiose cū veniāt ad observantiā iuris qz p̄iudicāt
ordinarie potestati cui papa ita enormiter p̄iudicare
nō intendit vt in .c. pervenit. xi. q. i. Nō tercio du
os casus in quibus rescriptū ē nullū. P̄rimus si p̄ illd̄
p̄mittant oia vnus hominis negotia tam p̄ntia q̄ fu
tura. Sc̄ds si iudex impetrat̄ incertus puta si ille quē
impetratur elegerit. In glo. i. in fi. et dic qz p̄traria
loquuntur q̄n̄ incertitudo et generalitas non p̄nt decla
rari p̄ impetrantē qz factum nō dependet a p̄tate sua.
sed in casu nostro iste impetrator poterat declarare ne
gotia et specificare iudicem et ideo generalitas nimia
hic viciat. In glo. h. ex hac glo. colligunt̄ duo in
tellectus. P̄rimus qz nullitas p̄pti hic surgit ex ge
neralitate p̄missionis omnium negotiorum. Nam iudex
erat certus exponendo verbū elegerint. vt sit p̄teritū
subiunctivi. Et nota hāc glo. vt in evitandis absurdita
tibus et in odiosis restringendis hoc verbū exponatur
vt sit p̄teritū subiunctivi vel futuz sc̄dm qz meli⁹ con
uenit materie subiecte et vide in simili bar. in .l. omnes
populi. ff. de iusti. et in. vbi dixit qz illd̄ verbū i statuto
d̄ exponi vt sit futuz subiunctivi qz p̄p̄riū statuti est
p̄cernere futura Cōtra hūc p̄mum intellectū opponi
tur de .l. cū p̄tor. ff. de iudi. vbi cōmittitur vniversitas
causaz et idem videm⁹ in officiali foraneo ep̄i q̄ est de
legatus ad vniversitates causaz alicuius castri vt nō.
glo. in de. et si p̄ncipalis. de r̄p. et in .c. rōna. de app.
li. vi. et alibi dicit gl. nota. qz iste talis delegat⁹ ē quasi
ordinarius vt nota. §. de app. in .c. cum causam. in ver
bo delegatus a p̄ncipe. in fi. Item hodie vt plurimum
dat p̄servator locis religiosis qui habet p̄tatem super
omnibus negotiis p̄ntibus et futuris vt in .c. i. et fi. de
offi. dele. li. vi. Ob hoc p̄trarium datur in glo. Secū
dus intellectus qz incertitudo iudicis viciabat p̄ptuz
nō autē generalis p̄missio negotiorum et hanc p̄tem vi

detur sequi glo. hic hosti. dicit qz etiam n̄m̄ia genera
litas p̄missionis negotiorum h̄z viciare p̄ptum s̄ cōdu
de p̄cordādo et capiēdo p̄mo verba Composit. Aut
p̄missio sit in forma iusticie. aut sit in forma gratie p̄
mo casu quolibet causa ex p̄dictis ē sufficiens ad nul
litatem p̄pti intelligendo qz p̄mittantur omnia negotia
vnus p̄ntia et futura q̄ntumcunqz iudex sit cert⁹ qz re
scriptum ex p̄muni stilo non d̄z extendi ad negotia fu
tura vt in .c. h̄. §. eo. Et oia negotia p̄ntia vnus bene
p̄nt vni p̄mitti et ē honestum ad hoc. c. dispendia. §. e.
li. vi. nō ob. l. cū p̄tor. p̄alle. et qd̄. s. dixi qz respectu
diuersoz b̄n̄ delegatur p̄ntia et futura sicut dixi in offi
ciali foraneo ep̄i. qz ille est quasi ordinarius vt. s. dixi
et fit vt plurimum p̄ vilitate reipublice vt illi loco nō
debet iudex s̄ negotia vni⁹ t̄m̄ p̄ntia et futura nō debet
p̄mitti qz p̄iudicat ordinarie p̄nti et est contra stylum
et cursum iusticie. aut impetratur rescriptum in forma
gracie et tunc valet et sic intellige quod dixi de p̄serva
tore si t̄m̄ simplr̄ p̄mitterentur omnia negotia nō intel
ligitur de futuris per. c. h̄. §. eo. nisi hoc exprimat̄ vt
bene dixit Jo. an. si anteq̄ iudex est incertus distingue
etiam modo p̄dicto. Et ultimo nob̄is singulariter
f. n̄. ist. gl. in eo qd̄ dicit qz si ex certa scientia papa daret
incertū iudicem eligendū p̄ impetrantē valet rescriptū
cum habeat papa plenitudinē p̄tatis saluo t̄m̄ iure re
cusationis. Ex hoc t̄m̄ infertur qz clausula ex certa scie
tia idem imp̄tat. ac si papa dixisset qz faciebat illud de
plenitudine p̄tatis ex quo generaliter infero vnum sin
gulare dicit qz vbiq̄qz in materia requiritur pleni
tudo p̄tatis p̄ncipis satis est p̄ncipem dicere qz illud
facit ex certa scientia. Adde pulchz dictum Inno. in .c.
innotuit. de elect. vbi dixit qz papa non debet sine cā
vri plenitudine potestatis et alibi dixit qz p̄tra vniver
salem statum ecclesie papa non est tollerandas sine cau
sa magna et alis manifesta qd̄ est menti p̄mendandū
et ponit hoc in .c. quanto. de consue. et de hac plenitu
dine p̄tatis vide glo. in .c. vbi p̄iculum. de elect. li. vi. et
per Jo. an. in .c. ex publico. de p̄uer. p̄is. et hāc p̄tatem
quā h̄ vocam⁹ plenitudinē alibi appellam⁹ absolutam
quasi dispōni legū p̄muniū non subiectam vt nota.
in .d. c. ex publico. Quā autē constat de ista certa scien
tia p̄ncipis vide glo. h̄. in de. et si p̄ncipalis. §. eo. et
que singl̄r dicit qz nisi exprimat̄ ista clausula certa scie
tia non p̄sumitur et vide glo. h̄. que ad hoc p̄t induci i
c. ex multiplici. de deci. Sed Inno. aliter sentit in .c.
presenti. de rescrip. li. vi. quod hodie incipit statutum
dicens sufficere qz ex verbis rescripti possit apparere
de certa scientia licz specificē ista clausula nō exprimat̄
hoc quod est notabile dictum et videtur idem Jo. an.
sentire in .c. nonnulli. §. eo. sc̄dm hoc intellige et limita
glo. in .c. i. d̄ p̄sti. li. vi. Ultimo potest singulariter
adduci cauda glo. qz p̄ncipis nō possit de plenitudine

ptatis causam pmittere suspecto sine facultate recusandi et nescio alibi ita expressum quinimo pmuniter doct. sentiunt oppositum in. c. cum inter. de excep. p. p. m. ubi sequor et bene facit tex. i. de. pastoralis. de re iudi.

Diuidenciam Falsa limitas

viciat rescriptum pape. pmo ponitur dubitatio. scdo solutio ubi qbus. **¶** 2o pmo q non e cre de. ubi asserenti se absolutu fuisse p optet vt de hoc fiat fides per legitimas pbationes ad hoc. c. p. p. p. de. de. ex. mi. **¶** 2o scdo ubi pma facie. p via comuni loquendi dic pma facie. i. pmo aspectu. **¶** 2a in forma et alijs videbatur litere aplice. Item no ubi peccatum q quicqz ponitur peccatum p defectu vel vicio no aut hic sumitur pro peccato mortali vel veniali. Item nota ubi manifestum et tene menti q ad hoc vt falsa latinitas viciat rescriptu pape dz esse manifesta no aut sufficit q sit dubitabilis dic etia q si posset saluari p figuram non viciaret rescriptum ad hoc. c. i. d. iudi. **¶** Et h faciunt ad qstionem dicebat in quodam rescripto aplice q rectores hospitalis et alie psona q degere co tinger in eode possent ibide sepeliri etc. nunqd p. p. vicietur ppter illa falsam latinitatem. **¶** 2a ubi dicit q dz dicere qd cu referatur ad illu infinitu degere p. rium p. s. an. q. p. saluari per figuraz sylicim na illud verbu q pt esse neutri generis et pluralis numeri et facere relatione ad verbu psona et ad verbu rectores et sic erit accusatiui casus. Item presupposito q simplr assumatur illud verbum q vt faciat relationez ad vbum persone tñ cuz sit modicus defectus no debet viciare litera. ar. in. c. ex parte. de si. instru. **¶** 2a si haberet q p. rigerit non esset falsa latinitas qz tunc illud relatiu que regeretur ab illo verbo et sic tñ deiceret titulu. **¶** 2o bene hec dicta que tñ Jo. an. hic i lect. sua no refert **¶** 2a ex omnib' p. dictis habes tres p. clusiones. **¶** 1a q falsa latinitas viciat rescriptuz pape dumodo sit manifesta scd' si dubitabilis **¶** 2da p. clusio q si falsa latinitas pt saluari per figuram non viciat rescriptu et de istis figuris vide gl. bo. in. c. for. de v. signi. **¶** 3da p. clusio q si falsa latinitas surgit ex modico defectu alicui' litere vel tituli no viciat rescriptum et vide que dixi in. d. c. ex pte In glo. i. in si. et hec vltima opi. p. muniter tenetur vñ quaecunqz sit rescriptu pape siue de iusticia siue p. tneat gratia siue sit p. uilegiu cōtra ius semp viciat ex falsa latinitate scd' in alijs instrumentis alioz notarioz. Et no rōnem de cōdēdi quā ponit glo. q. i. rescriptum pape trāsīt per multas manus. Item cū magna maturitate decoquū p hāc rōnem infert h. do. an. q si rescriptu pape emanaret p camerā et no p cācellariā q falsa latinitas non omnino viciaret qz tūc no trāsīt p multas man' et h dictū vidē satis equum pma fronte p. contrarium ego

teneo quia tūc orit duplex p. sumptio p. tra lras. pmo qz no emanauerunt p cancellariā fm p. munē stilum. scdo qz magis p. sumit falsitas qn litere sunt qsi cōdēdē stine et p. tinent peccatū in p. structōe **¶** 2a decisio istius tex. respectu nullitatis fundatur sup p. sumpra falsitate **¶** Item iste tex. no fundat se sup cācellaria p. simplr loquitur et forte tpe huius. c. no erat ita ordinata cācellaria sicut hodie. p. in ceptis em p. sumitur habere nōuos doctos et p. bos. **¶** Per hoc etiam dicerem hunc tex. procedere etia in litteris alioz p. nicipum falsitas tamē citius p. sumenda est in litteris gratie qz de iusticia ar. i. c. si. d. de falsa. et tenent hic doct.

X parte. Contra scdm rescriptu no

pt eponi de taciturnitate pmi impetrati p appellante de sua appellati one no habita mentione hoc dicit quo ad titulu. In pma pte narrat factu. diffinitione appellatiōem et spoliatiōem. In scda vnius p. tione et alterius negligentiā. ubi quā. In tertia finali d. determinatiōem. ubi ideoqz. **¶** Nota pmo q ecclesia plebanalis pt possidere et tenere capellā positam in suo plebanatu no ponendo ubi rectorem p. capellanu q eaz officiet et teneat nomine plebis et pt itelligi iuxta no. p. glo. in. c. ea te. de eta. et quali. vel qn habuit ex p. uilegio vel p. scripsit capellā vt sit de mensa plebis iuxta no. in. c. vt super. de r. ec. non alie. alias de iure regl' capella no pertinet ad plebē nisi iuxta nota. in. c. ad audientia. i. de ec. de. edi. et in. c. dilectus. d. capel. mo. et vbu de iure positu in tex. intelligit largo modo. **¶** Scdo no q ecclesia habes sub se capellas pt dici matris respectu capellaz p. cor. de. i. de sen. ex. et. c. ex trāsmissa. de p. scrip. et h largo sumpto vocabulo. p. p. tione vero et stricte ecclesia cathedralis dz matris vt in. c. venerabili. d. de v. sig. et ex h verbo no no viciari suam vel libellu si ecclesia inferior appellat matris **¶** 2o tēcio q i possessoriō pt fieri mentio d. iure p. p. tatiōis i narratiōe nec p h libellus extēdit ad iudiciu p. p. tatiōis vt patet ibi. d. iure p. tneat. et tñ in si. sit restitutiō h ista verba p. c. mētia p. p. tatiōe no verificent. Ex quo infert q libellus dz at t. n. d. i. in cōclusiōe non in narratiōe et que narrantur non ampliant cōclusiōem libelli. Idem p. batur in c. ex parte. b. d. de fo. p. p. vbi latius dico. Item no appellatum posse appellatiōem p. seque etiam appellatiōe non p. seque ad hoc. q. vi. s. appellatiōe. Item nota q de literis didibilibus per exceptionem non est necesse facere mentionem in secundis et hoc tenent hic p. muniter doc. et satis p. bat hec litera vide qd dicam in. c. ex tenore. d. eo. Item nota q ille dz spoliari cuius nomine possidebatur et no is q fuit delectus vt in. c. cum venisset. d. de resti. spo. Item no q vna ecclesia potest aliam possidere et si ea spoliat potest agere iudiciu possessoriō vel per viam attemptati petere

restitutionē absq; eo q; p̄bet titulum vel colorē tituli.
Itdo declaratione materie huius. c. p̄mo oppono
vidē: cū q; iste. D. qui appellauit non debebat audiri
sup appellatōne sua q; spoliando aduersarium p̄ ap
pellationem vidē: illi renūciasse vt in. c. an sit. j. de ap
pel. So. gl. ij. fatet p̄trarium t in hoc bñ nō glo. Hoc
etiā p̄firmat Inn. dicens q; attemptans aliqd̄ p̄tra
appellatōne suā non d; amplius audiri etiā si vellet
litteras impetrare sup ea quod nota. Et ex his pos
set dici ad p̄trarium q; iste non fuit admissus nam hic
fuit p̄cessum vigore scōaz literaz quas impetrauit ap
pellatus t nō vigore literaz q̄s impetrauit appellans
Sed p̄tra h̄ ego oppono de fine. c. vbi d; q; iste ap
pellas d; p̄demnari in expensis si non fuit p̄secut⁹ ap
pellatōne ergo poterat p̄sequi nō obstāte spoliatiōne
p̄ua facta. So. doct. nō tāgunt hoc cōtrariū s̄ p̄t dici
q; ideo iste poterat t tenebatur p̄sequi q; appellatus
recepit appellatōem t eā p̄sequatur ideo non licuit
appellatori illā deserere nec exp̄sse nec tacite vt in. c. se
pe. j. de app. Unde notā: dicit hic Inno. q; si appel
latus recipit appellatōnem vel alias interest sua ne ap
pellatio deserat nō p̄t appellas illi renūciare ar. in. l.
nemo. ff. de re. iu. t in. c. nemo. de regu. iu. li. vi. nemo
enī d; cūz alterius p̄iudicio p̄silium mutare. s̄ vbi iste
cessaret posset appellans renūciare sue appellatōni
t sic loquit̄ fm̄. c. l. si q; libello. s. l. de app. canoni
zata. ij. q. vi. qd̄ verbū nō. Item tacita renūciatō in
ducitur ex attemptatiōne in odiū attemptātis non autē
q̄tenus tendit in fauorem sui t in odiū aduersarij qui
vult appellatōem p̄sequi vt est tex. h̄ nō. iuncto prin.
cum fine t ex his habes declaratam glo. si. Opp.
t scdo p̄ncipaliter p̄tra tex. t vidē: q; etiā appellat⁹ non
poterat hic p̄sequi appellatōem cū bienniū esset elap
sum tempore p̄secutiōnis vt d; in littera nā lapsus h̄
ennij firmat suam t appellatō ē deserta vt in. c. perso
nas. t in. c. cū sit romana. j. de app. So. p̄pter h̄ cō
trarium istud. c. legitur duobus modis In glo. i vbo
cum bienniū. p̄mo q; iste appellatus nō p̄sequerat
appellatōnem s̄ agebat interdico vñ vi. ad restitutio
nem p̄sequendā t fm̄ hoc nō obstat p̄trarium. S; cō
tra hanc solutiōne facit apte littera in verbo quam cūz
esset. s. p̄secutus tē. vbi verba dare innuūt q; iste ap
pellatus p̄sequeretur appellatōem. Itē si non fuisset
p̄secutus appellatōem nō p̄demnaret sibi ille. D. ap
pellas in expensis ex eo q; non fuit p̄secutus q; non
interest appellati appellatorem non fuisse p̄secutū ex
quo nec ipse fuit p̄secutus maxime quia condemna
tio fit hic in necessarijs expensis ideo glo. transit mul
tum caute ad secundam lect. t loquitur nimis compē
diōse sed sensus glo. est q; appellans non admittitur
volens p̄sequi post annum vel bienniū vt in con

trario sed appellatus sic. Ratio diuersitatis quia ter
minus anni datur p̄ncipaliter appellatori t non ap
pellate vt in. d. an. a qui appellat. hinc est q; appel
latus non potest appellatōnem quandocūq; p̄se
qui sed optio datur appellatori ipse vero appellatus
non potest p̄sequi nisi post finem termini vt in. d. an.
ei qui. t. ij. q. vi. c. si q; s. appellatore cessante. t ideo
appellatus admittitur post annum t bec est vna lectu
ra singularis que alibi non ita bene p̄batur. Et p̄t
dubitari vtz sit vera quā iura simpliciter p̄figūt annū
nedam ad p̄ncipiandum sed etiā ad finiendum ap
pellatōnem vt est tex. in cle. sicut de appel. t i. d. an.
ei qui. Aduerte tamen aut enī vult appellatus p̄ncipi
are t finire appellatōnem post terminum t non debet
admitti. Et si admittitur non valet p̄cessus etiā si
p̄sequeretur cum appellatore sic intelligo tex. nota.
in cle. si appellatōnem. de appel. Aut appellat⁹ p̄in
cipiat in termino sed vult p̄sequi t finire post termi
nam t debet audiri vt est tex. nota. hic fm̄ istū intelle
ctum. vnde Hoff. intellexit q; iste appellatus impetra
uit in termino t certe hoc innuūt littera in vbo q; cum
esset s̄ vunc tempore p̄secutiōnis terminus erat fini
tus. hanc lect. sequunt̄ do. de rota decif. lxx. t decif.
cdxxx. t Fred. p̄silio. c. ij. sentit breuiter do. an. hic et
latius in. c. sepe. j. de appel. t ibi dixi. Ex his ha
bes vñ nō. limitationem ad dictā de. si appellatōem
t ad iura. s. alle. t p̄uro hanc lect. p̄cedere quando nō
est quid impuretur appellato quare appellatōne suā
non finiuit in termino. forte enī erat remotus a curia
t non poterat impetrare vt. s. dixi nisi. p̄pe finem ter
mini. et anteq; rediret cum litteris ad patriam t para
ret necessaria terminus est transactus secus putarem
vbi haberet iudicem appellatōnis in loco proprio et
prope finem termini non adhibuit diligentiam quam
potuit t hoc videtur de n̄fente illius an. ei qui. in fi.
t. ij. q. vi. in fi. Et aduerte ad vnum aliud dictum no
tabile q; vbi appellatus vult p̄sequi post lapsum ter
mini debet appellator etiā admitti ad p̄sequendū
quia littere sunt communes et p̄pter personam ap
pellati impetrantis in termino appellatō non est de
serta vnde appellator consequetur ex persona appel
lati quod non posset consequi ex persona sua ex quo
ipse fuit negligens in termino ar. bonum in. l. petende
l. de tempo. in inte restitu. Et ex his habes secundaz
lectu. declaratam et suppletam. Terciam lectu. sentit
hic Inn. dicens q; iste appellatus non agebat hic in
terdicto vnde vi. vnde directe p̄sequeretur appella
tionem vt p̄t in regula in qua nō mādal pronunciarī
super legitimitate appellatōnis sed iste appellatus
implozabat officiū iudicis petendo reuocationem
attemptatorum per aduersarium pendēte appellatōe

nam vtilius est fin cum implorare officium iudicis sup
 reuocacione q̄ petere reuocacionem p̄ interdictū vnde
 vt. q̄ in iterdicto esset opus pbare spoliatōem et pos
 sessionem vt in. c. p̄sultationibus. de offi. dele. Item
 esset op̄ lit. p̄tes. vt ibi f̄ in implorando officium iudi
 cis nō est necesse pbare spoliatōem f̄ satis ē pbare q̄
 possidebat an appellatōem et nūc aduersari⁹ repitit in
 possessione Item nō ē necesse li. p̄tes. q̄ iudex p̄cedit
 ex officio suo vide ad hoc glo. in de. i. vt lit̄e penden
 te. Et nō hec verba et vide ad maḡias q̄d latius dixi
 poss̄ eum in. c. bone. de app. Et ex his habes q̄ is
 cui p̄petit remediū ordinariū vt est iterdictum vñ
 vt. p̄ implorare extraordinariū vt est officium iudicis
 p̄. al. in cause. ff. de mino. vbi d̄ q̄ cui p̄petit reme
 diū ordinariū nō dat̄ extraordinariū. So. illā regu
 lam multipl̄ limito. p̄. primo q̄ p̄cedit i remedio seu
 officio iudicis extraordinario cōtra ius vt est restō in
 inte. sec⁹ in officio exordinarario fin it̄s q̄le est istō cas
 petunt raiocari at̄ceptata poss̄ appellatōem. Vñ vñ
 q̄ remediū p̄t dici ordinariū et h̄ voluit So. an. in
 c. nō solū. de app. li. vi. Secōdo limitat q̄ vbi extraordi
 nariū pingui⁹ p̄uidet q̄ ordinariū nō h̄z loq̄ illa
 regula vt colligit̄ h̄ ex m̄re. Anno. et p̄bo p̄ tex. in cta
 glo. in. c. de in inte. resti. li. vi. hinc ē q̄ p̄tra sniaz re
 stituit̄ minor vel ecclesie h̄z habeat̄ remediū ordinariū
 sc̄z appellandi q̄ it̄erest̄ minoris vel ecclesie nō vexari
 i l̄itibus circa instantias appellatōes vt nō. in. c. cum
 ex literis. de in inte. resti. Tercio limitat cum dubitat̄
 an p̄petat remediū ordinariū nā tunc p̄t vñ q̄z et
 temptare alternatiue vt est bon⁹ tex. in. c. p̄sultatus. de
 in inte. resti. Quarta limitatio q̄ ordinariū et extraor
 dinariū p̄t p̄currere q̄ p̄petunt p̄ra. diuersas p̄so
 nas vt nota. in. l. vnica. l. d. alie. in di. muta. cau. fact.
 et nota. in. c. i. f̄. et. et per hoc habes terciā lect. de
 claratā. Ex qua infero dicam nōbile q̄ volēs ob
 tinere reuocacionem at̄temptatōz appellatōe pendente
 h̄z duas vias. p̄ma p̄sequendo totā appellatōem.
 Secōda p̄sequēdo solū reuocatoz at̄temptatōz imple
 rando officium iudicis et fundādo intentionē sup p̄den
 tia appellatōis vt h̄ bñ. p̄bat et hec via ē tutior quia
 p̄iculosam ē appellatōe p̄sequi appellatōem. Vñ satis
 est sibi q̄ appellatōe non p̄sequente appellatōem rata
 maneat snia. Ex p̄dictis et ex tex. nō. q̄ ex sola ar
 reptione itineris ad curiā seu ex impetratōe l̄iaz d̄z
 q̄z p̄sequi appellatōz suā vt h̄c bene. p̄bat in vñ. quā
 cum esset. Ad idem. in. c. cum causa. de re iudi. plen⁹
 tetigi in. c. ex insinuatione. de appel. Et ex p̄dictis po
 tes etiaz decidere quare p̄uine l̄ie non valuerit et sc̄de
 sic cum tamen sc̄de non faciunt mentionem de p̄mis
 et dic̄ specialius naz p̄uine non valuerunt q̄z appellatō
 non fecit mentionem de appellatōe sua cui non po
 tuit reuocare cum res nō esset integra et de literis sur

repticijs nō ē necesse facere mentionem vt. s. dixi Item
 p̄mis impetratō fuit in dolo vel negligentia in eo q̄d
 nō fuit h̄us litteris f̄. biennū. Tercio q̄z biennū
 erat elapsam et sic quo ad ip̄m appellatō appellatio erat
 deserta. Item q̄z spoliatō erat appellatū et sic tacite renū
 ciavit appellatōi nec de h̄ fecit mentionem in literis

Circitatus

Rescriptam quo scri
 bit plurib⁹ cū cla q̄ si
 nō omnes r̄. intelligitur tam de impotentia
 facti q̄ iuris. p̄mo ponitur consultatio. sc̄do r̄sio. ibi
 nos. tercio q̄dam determinatio ibi d̄modo. quarto
 tacite q̄dōis solutio. ibi nec. Et p̄ intellectū p̄mitto
 q̄ cū cā p̄mittit̄ simpl̄ plurib⁹ q̄libet h̄z iurisdictiones i
 solidū f̄ exercitiū habent om̄es simul ita q̄ vnus sine
 alio p̄cedere nō p̄t vt in. c. causam. et in. c. vno. f̄. d̄ offi.
 dele. et vide bonam glo. in. c. prudentiā. eo. ff. quando
 q̄ causa cōmunit̄ pluribus cū clausula expresse sonāte
 impotentiam vt puta si om̄es nequiverint interesse
 duo vel alii p̄cedat et hoc cā dubitatur vñ hec dan
 sala verificatur in iure t̄m vel iū factō et p̄sequere vt in
 litera et vt f̄. latius dicam. Vñ p̄mo ibi petitorio
 q̄ petitoriam quandoq̄z ponit̄ p̄ scriptura cōtinente
 petitiōem p̄ quā q̄z petit declarari et ita ponit̄ h̄ nō
 sūt sumit̄ hic petitorium. put est p̄trarium possessorio
 Vñ sc̄do ibi exequendis. q̄ iudex delegat⁹ potest
 largo modo dici executor. p̄prie t̄m executor differit a
 iudice. nā executor ē ille q̄ sumit̄ ad exequendū rem in
 dicatā vt in. l. executores. l. de execu. rei iudi. Iudex
 vero ē ille q̄ sumitur ad cognoscendū et iudicandū ires
 ptes. Vñ tercio q̄ seruus vel infans nō p̄t esse in
 dex etiā delegatus et plures causas impediētes quē
 fieri iudican vide. l. q. vñ. §. tria. et in. l. cū p̄tor. ff. de
 iudi. et l. i. §. causam. ff. de postulādo. p̄ spe. in. ti. d̄ dele
 gato. in. §. excipitur Vñ quarto q̄ verba posita in
 rescripto intelliguntur tam de iure q̄ de facto si vtro
 q̄ modo verificari possunt. Et sic nota q̄ verbum im
 potentia a iure vel ab homine prolatum debet verifi
 cari tam in impotentia iuris quāz facti et vide textum
 cum glosa in clemen. q̄ circa. de electio. Item no
 ta quod clausula impotentie non per omnia includit
 in se voluntatem quia nolens interesse non potest dici
 non posse sed quo ad consolidandam iurisdictionem
 aliorum conuicticium includit in se etiam voluntatem
 quia si vnus precise non vult interesse verum est dice
 re q̄ omnes nequiverint interesse et de hoc est tex. in. c.
 prudentiā. de offi. dele. et de hoc f̄. cūz glo. si. Item
 nō q̄ ad purificandam clausulā impotentie nō sufficit
 impedimentum facti subsistere sed oportet vt impedi
 tus impedimentū alijs iudicibus insinuet. Et anteq̄
 valeat p̄cessus subsistente impedimento et nō data in
 sinuatione dic̄ vt nō. in. c. prudentiam. s. alle. Et faciū
 hec ad. q. quidaz fuit impeditus ius suū p̄sequi p̄bat

nunc impedimentū s̄ non pbat q̄ tpe impedimēti vo-
luerit agere nunquid debeat excusari Innoc. in .c. ex
transmissa. de p̄scrip. nobiliter dicit q̄ nō qz nō sequit̄
tali tpe affuit impedimētū ergo iste voluit agere t nō
potuit debuit em̄ tunc p̄stari q̄ nō agere poterat vt
sic appareat q̄ impedimentū fuerit causa ius suū nō p̄
sequēdi. Et p̄ hoc dicto optime facit iste tex. in v̄. dū
modo. qd̄ nota. In glo. h̄. in si. ex hac glo. eliciūt
tres q̄stiones. Prima qd̄ si impedimentū supuenit
in iudicem pendente in iudicio nungd̄ h̄z inficere iurisdic-
tionem. Secunda quō p̄supposito q̄ habeat inficere
nungd̄ sublato impedimēto restituat iurisdicō. Ter-
cia q̄stio qd̄ si impedimentum suberat in p̄ncipio sed
erat occultū nungd̄ si detegit post sniam debeat retra-
ctari snia. Quo ad p̄mā q̄stionem glo. ponit verita-
tem vt iurisdicō impediatur supueniēte impedimento.
Sed circa hoc dubitat nungd̄ posset excipi p̄tra iudi-
cem de impedimento In. hic notat̄ dicit q̄ p̄tra or-
dinariū non possit excipi s̄ p̄tra delegatum sic. Ratio
diuersitatis qz ordinariū tollerat̄ in officio t si repel-
letur p̄terea except. sequeret̄ absurdum quia in hac
cā non esset ordinariū t in alijs causis remaneret or-
dinariū nec p̄t dici q̄ p̄bata exceptione debeat p̄tra-
ri officio ex toto qz vt notanter dicit Inno. in .c. inter
dilectos. de excess. p̄la. per exceptionem nō d̄z qz p̄ri-
nari officio suo t videtur p̄bati in .c. sup̄ his. d̄ acci. t
in .c. h̄. d̄ or. cogni. In delegato vero cessat hec absur-
dit̄ qz ex toto repellit̄ ab officio iudicandi p̄ excepti-
onem Qd̄ dixi de ordinario fallit̄ in exceptione excō-
municationis nā p̄pter p̄nuntionis periculū p̄t excipi
p̄tra eum t hoc voluit In. in .c. h̄. de elect. fa. qd̄ nō.
glo. in .c. eum nō liceat. de p̄scrip. p̄mum tū dicit̄ pu-
to. p̄cedere nisi excipiat̄ de crimine vel alio impedimē-
to qd̄ inducit p̄nuntionē potestatis ipso facto v̄puta si
excipio p̄tra prelatū q̄ non potest esse p̄tra me iudex
qz fuit p̄denatus de crimine infamante. Nā talis snia
p̄uat quem officio publico ipso facto vt est tex. cū gl.
nō. in .l. h̄. in .s̄. miles. ff. ex qui. cau. iro. infra. Et fa.
quod nota. Inno. in .d. c. inter dilectos. nam tunc ces-
sat illa ratio absurditatis. s̄ scdo circa h̄ q̄ritur nungd̄
de delicto possit excipi p̄tra iudicem delegatum v̄pu-
ta q̄ sit criminōsus vel periuus vel homicida v̄ alio
crimine inuoluit̄ Inno. tenet q̄ de crimine non possit
excipi p̄tra iudicem etiam si diceretur q̄ sit homicida
vt nota. hic t in .d. c. cum sup̄. de offi. dele. t in .c. vene-
rabilis. de excep. qz hoc nō reperitur iure cautū. licet
secus sit in teste qui p̄terea criminis repellitur vt in .c.
testimonium. j̄. de testi. t rōnem diuersitatis inter iudi-
cem t testem reddit. Cū. in .c. h̄. de de. ex. mi. dicens
q̄ in teste est magis periculosum qz a dicto suo nō po-
test appellari et ideo iuri volunt q̄ a p̄ncipio p̄terea
criminis possit repellī s̄ in iudice non est tū periculū

cum ab ipso snia possit appellari. Item q̄ testis nō
habet officium publicum vt nota. Inno. in .c. nihil. p̄
alle. sed iudex sic. Spe. in ti. de elect. in .s̄. excipit̄. v̄.
item q̄ p̄milit. distinguit q̄ aut crimen de quo excipi-
tur est morte dignum t d̄z exceptio admitti alias sec̄
p̄mum dicitur q̄ nō posset repelli indistincte comuni-
ter tenet t vide bo. glo. iij. q. vij. in summa. vbi n̄ d̄c̄
ad multa iura q̄ vident̄ innuere p̄trarium. Nā ex v̄te
merito non potest criminōsus alii iudicare sed ex po-
testate officij sic. t facit optime. h̄. q. vij. sacerdos. s̄.
vnum tamen dicitur notabile posuit Jo. an. post bo-
stien. in .c. i. de cens. li. vi. dicens q̄ p̄tra p̄latum noto-
rie criminōsum t incorrigibilem potest subditus exci-
pere q̄ correctio nō p̄tinet ad eum t si vult ad v̄terio-
ra p̄cedere poterit appellare qd̄ dicitur mihi non pla-
cet per. s̄. p̄dicta. t. vij. q. iij. nōne. et vide gl. in dicto
c. cūz nō liceat. q̄ dicit q̄ in certis criminibus licitum
est recedere a p̄prio prelato alias secus etiam si crimi-
na sint notoria t vide aliud dicitur mirabile. h̄. q. vij.
sacerdos. q̄ dicit q̄ a p̄lato non seruante canones li-
citur est recedere. Sed non puto q̄ indistincte dicat
v̄ter sed debet intelligi quando crederet ecclesiam nō
habere p̄tatem p̄dendi ita q̄ canones p̄tineret t vide
qd̄ dixi in .d. c. cum non liceat Circa seq̄dā. q. gl.
tene ip̄ius decisionē dummodo restitueretur ex toto ad
p̄stimum statum secus autem si restitueretur fame t nō
ad dignitatem qua fuerat p̄uatus ratione cuius habe-
bat exercitiū iurisdicō. In tertia. q. vult glo. q̄ si de-
tegitur impedimentum post sniam nō retractatur snia
sec̄ dicit̄ in excōmunicato quia snia publici excōmunicati
est nulla. Aduerte qz i hoc glo. inepte loquit̄. Nā
p̄mo formant̄ q̄stionem cum impedimentum erat oc-
cultum t postmodū excipit̄ excōmunicatum t loquitur de
excōmunicato publico t ideo illa nō est bona exceptio s̄z
declarando fundamentum materie duo sunt hic viden-
da p̄mo qd̄ si impedimentū erat notū t nō fuit opposi-
tum contra iudicem. secundo quid si fuerat occultum
t post sententiam detegitur. Quo ad p̄imum Inno.
t Compostu. dicitur q̄ aut suberat impedimentū na-
turale vt quia iudex erat furiosus t nō valet sententia
quā non fuerit exceptum quia naturalia sunt immu-
tabilia. v. di. in p̄ncipio. et. s̄. sed naturalia. in sti. d̄ iu-
re na. aut suberat impedimentū iuris vt quia seruus
vel infamis vel femina et tunc tenet sententia nisi exci-
piatur ante lit. contesta. quia exceptiones contra iudi-
cem sunt dilatorie vt in .c. inter monasterium. de re iu-
di. et. l. si. l. de except. Refert tamen Compostu. qd̄
in femina fuit pronunciatum contrarium vt iudicium
habitu a femina esset nullum licet non esset exce-
ptum et idem eades ratione dicebatur in seruo quia ser-
uus t femina in hoc equipantur dicta. l. cum pretor.
s̄z ip̄e Compostu. t̄z p̄mū dicitur. do. an. distinguit q̄

De rescriptis

aut suberat tale impedimentum quod impedit finem
cognoscendi et iudicandi et tunc non tenet processus
aut nō sic impedit et tenet ex quo non fuit exceptum et
hec dicta videntur comunia sed ego multum dubito an
sint vera moneri multipliciter. Et primo q̄ vbi detectus
non depēdet a p̄tate p̄tis taciturnitas nihil opatur vt
nō. glo. in. l. l. l. vbi de tr. agi opter. r. p̄ Jo. an. i. re
gala. scienti. in. mercu. Sed pres nō p̄nt facere iudicē
iemi vel infamē vt cccū vel alio impedimento legiti
mo detenti ergo taciturnitas p̄tis nō p̄t inducere va
liditatē p̄cessus. Ad hoc bo. tex. in. l. q̄s. phibet. ff. d̄
postu. vbi tex. dicit q̄ quos p̄tor phiberet seu lex in
vltimēre phibet etiā si non excipiat. Ad idēz. ij. q. vj
querendum. Item optime facit tex. in. l. ij. de sen.
ex. r. ij. q. vj. §. trina. in. v. vep. vbi dicitur q̄ si causa
fuit p̄missa seruo qui putabat liber tenet snia ab eo vi
ca. licet postea detegat seruus. secus si a principio ha
bebat p̄ seruo. Hā ratione ignorantie tollerāt ibi sen
tentiā. Ad idē. l. barbarius. ff. de offi. p̄to. vbi tollerāt
tur gata p̄pter p̄munē erro. Ergo sec̄ si impedimentū
erat pates. Ad idē facit iste tex. qui simplr̄ innuit sniā
et infamē esse impotentes ad iudicādū et nihil digit de
exceptione p̄tis. Innt ergo impotētes ip̄o facto ad hoc
l. p̄edi. ff. de arbi. vbi p̄tz q̄ snia lata a libero et seruo
nō t̄z fortius ergo si a seruo t̄n̄ Adde ad p̄dicta. c. ad
p̄bandū. §. de re iudi. vbi snia publici excōicati ē nul
la licet nō fuerit exceptum et h̄ quoad p̄maz. q. Quo
ad scōam q̄d si post sniam detegat impedimentū Et
p̄clade q̄ si suberat impedimentū naturale puta quia
furiosus et snia est nulla q̄ tollerantia nihil opat̄ circa
impedimentum naturale facit. l. furioso. ff. de re iudi.
At erat impedimentū iuris positū et tūc distingit
pur̄ in excōicato distingit Cal. in. d. c. ad p̄bandū
At enī ignorabat̄ comunit̄ illud impedimentū. aut
partes ignorabant s̄ alij sciebāt aut econtra p̄tes scie
bant et alij ignorabāt et p̄mo casu aut erat ignorantia
phabilis et sustinetur act̄ p̄pter phabile ignorantia vt
in iurib̄ alle. in. glo. aut ignorantia nō erat phabilis
s̄ crassa et supina et tunc actus ē nullus si impedimētū
ex se inducebat nullitatē. Ad hoc. c. ij. de p̄ssi. li. vi. et
c. ad apostolice. de cle. ex. mi. exemplum si quis fuit
publice excōmunicatus et p̄muniter homines dicit il
lud ignorasse nō enī est phabilis ignorantia. p̄vi. di.
q̄ dicitis. et in. c. l. de postu. p̄la. Sed circa hoc verit̄
nō. dubium q̄d si impedimentū erat notozium in vno
loco et in alio vbi actus fuit gestus erat occultū refert
p̄p̄au. se habuisse a Job. an. q̄ actus debet sustineri
p̄pter phabilem ignorantiam q̄ erat in loco q̄d semper
menti est tenendū. Et quanq̄z do. an. videatur dubita
re ego puto illd̄ dictum verissimū per. d. l. barbarius.
et. d. l. ij. et. §. verum. p̄alle. nam verissimile est q̄ i par
tibus suis erat notozium illos esse seruos et t̄n̄ act̄ su

stineret si in loco iudicij putabantur liberi et facti ad
h̄ gl. ij. in. c. ad nostrā. ij. de iur. iura. et i. et i. o. partes
ignorabant et alij sciebant non ē phabilis ignorantia
vt in. l. late culpe. ff. de v. sig. nulli allegarunt phabiles
causam. iux̄ nota. in. c. si. q̄ ma. accu. poss. Et dicit et in
si pres sciebāt et alij ignorabant dicit notāter Cal. q̄
gesta ab excōicato q̄ten̄ p̄cedūt i fauore scienter. sunt
nulla aut retractanda q̄ cessat fauor in sciente q̄d est
verbū valden̄ notabile et sentit Jo. an. in. c. dilectus. ij.
de p̄ben. et eleganter limitat nota. in. d. l. barbarius
Ultimo vt materia integre habeat̄ quero nūq̄d is
cū sit commissio possit se excusare a commissione p̄teru i
famie Inn. dicit q̄ nō licet enī possit excipi p̄ra cum
de infamia vt hic p̄tz t̄n̄ se excusare nō possit p̄teru i
famie allegat. l. nec infames. l. de decur. li. x. Et cum
hoc dicto p̄muniter transeūt canonice h̄ s̄ meminī le
gisse bar. reprobatē hoc dictū in. l. ij. l. si ser. vel lib.
ad decurio. aspi. li. x. vbi per illū tex. dicit q̄ p̄nit q̄s
paciedo se p̄moneri ad dignitatē cuius est incapax si
nō pandit defectū suū. distinguit t̄n̄ circa hoc q̄ aut
impedimentū erat detectū ab alio puta q̄ fuit p̄dēna
tus et tenet̄ detegere. aut nō erat detectū et nō tenetur
p̄dere crimē suū p̄teru q̄d nō. et p̄ hoc vltimo dicto
p̄t allegari bo. tex. in. c. nō tibi dico vt te. p̄das i publi
co. de pen. di. i. In p̄trarium facit. c. si q̄s viduā. et. c.
ex penitentib̄. l. di. et. c. quicunq̄. lxxi. di. in quibus
habet̄ q̄ si bigam̄ vel homicidū patit̄ se p̄moneri ad
ordines et non pandit delictū suū d̄z deponi et p̄nitit
vñ. p̄ p̄cordia sic distinguit q̄ aut impedimentū fuit
p̄us ab alio detectū et tene op̄i. bar. ant erat occultum
et tunc aut impedimentū erat tale quod impediēbat ex
ercitium officij vel dignitatis q̄tumcunq̄ esset occul
tum et tunc tenetur pandere alias peccat et debet pu
niri. exemplum in bigamo et homicida nā q̄tumcunq̄
sunt occulti et penitentes non possunt administrare si
ne peccato vt in. c. si. de tempo. or. et de biga. per to
tum. aut non erat tale impedimentū. exemplū i infamia
nā infamia non tollit naturale iudicium iudicandi et p̄t
procedere op̄i. Barto. In glo. in. v. alio impedi
mento Nota hanc glo. ex qua habes quod contra iu
dicem delegatum potest excipi q̄ iudex esse non po
test quia est illiteratus et non habet peritiam iudican
di secus autem vbi haberet peritiam iudicandi ex con
suetudine licet sit illiteratus vt est bonus tex. in. l. cer
ti. alle. in. glo. Et nota hoc quia sepe causa committit̄
tur per sedem apostolicam aliquibus maxime religi
osis prelati qui non habent peritiam vel practicā
nec theoricam iudicandi vt contra tales possit excipi
q̄ iudices esse non possunt dic tamen q̄ non requirit̄
tur iudicem esse peritissimum cum ex defectu scientie
sibi concedatur vt possit assumere assessorem exper
ptum vt in. c. statutū. §. assessorē. d̄ r̄p. li. vi. In

glo. in verbo destinare. ibi literatorie sentit ergo glo. solū nunciū sine literis nō sufficere s̄ doct. p̄muniter tenent p̄trariū dūmodo sit nūcius publicus et canonicē destinatus. Nā nūcio publico sine l̄ris cre. lic. vt in. c. cū pati. f. de app. hinc ē q̄ cū olim in antiq̄ diceretur literatorie. fuit illud abolitū et appositū canonicē vt hic habet in litera vide tex. in. c. prudentiam. de offi. de. le. qui dicit p̄ certū nunciū vel excusationem literatorie destinatū In glo. si. in fi. cōmuniter tenet q̄ illa nō corrigit istā s̄ pot̄ declarat v̄ p̄clude q̄ quo ad p̄solidandam iurisdictionem alteri iudicis clausula impotentie includit i se clausulam nolūtatis. Nā si v̄ p̄ se interesse nō vult v̄z ē dicere q̄ ambo simul interesse nō p̄nt s̄ quo ad excusandū istū de inobedientia q̄ nō vult interesse clausula illa impotentie non includit clausulam nolūtatis q̄ quo ad eū non ē adimpleta voluntas superioris q̄ si nō vult interesse nō. p̄pter h̄ infer̄ q̄ non potest interesse. Si autem exprimit clausula nolūtatis vt q̄ d̄ aut noluerit interesse tunc altero nolēte purificata ē p̄litio quo ad solidandam iurisdictionem alteri et quo ad excusandū volentē interesse ab inobedientia et p̄pter hoc vltimum solet addi hec cl̄a voluntatis vltra cl̄a impotentie et hodie v̄ de cl̄a p̄suetam apponi in. c. cum plures. de offi. dele. li. vi. dic vt ibi.

Astoralis In q̄stione reuocatiois p̄p̄oz recurrit ad arbitros si iudices i cognitione sibi nō d̄berant nec i v̄nā p̄nt p̄cordare suam. p̄mo ponit p̄sultatio. se cūdo r̄sio ibi ad q̄d. Nō p̄mo ordinē p̄cedendū cū sup̄ eadē cā impetrant a diuersis plura p̄pta et dubitat de p̄ualiditate p̄p̄oz p̄mo enī debent iudices ex honestate sibi deferre vt p̄mī dūtaxat cognoscāt de p̄ualiditate vel sedē. Si autē nolunt sibi deferre vt q̄ deputati p̄ scdm̄ p̄ptam nō sunt cōtenti q̄ deputati per primā cognoscāt nec ecōtra tūc debēt simul cōs p̄uenire tam iudices p̄mī q̄ sedē p̄pti et simul cognoscere an secū. se reuocent p̄mas et si p̄cordēt in v̄nā suāz b̄n q̄ dem si autē discōueniant l̄z plures sint ab v̄na p̄te q̄ ab alia recurrendū ē ad arbitros qui q̄dem debent a p̄tib̄ eligi et sunt isti arbitri iuris cū eligūt aucte hui? c. ideo ab eis p̄t appellari vt in. c. ab arbitris. de offi. deleg. li. vi. et ex hoc et ex tex. habes v̄nū casum i quo assumūt arbitri iuris. Aliū habes in. c. suspitōnis. de offi. dele. et in. c. cūz specialī. de app. Aliū in. c. si dericus xi. q. i. f. q̄ ep̄s h̄z cām p̄tra subditū. Et dicit nō. Jo. an. in. c. p̄a. de excep. li. vi. q̄ isti arbitri iuris non eliguntur nisi i casibus iure expressis q̄d verbum nō. Sed ego credo q̄ etiam in alijs non exp̄ssis habentibus eandē equitatē cum expressis p̄nt eligi. Ad hoc allego glo. ipsius Jo. an. in. c. statutum. post p̄m̄. f. eo. li. vi. q̄ dicit q̄ si dubitatur an loc̄ vbi sit cōmissio sit insignis poterunt arbitri eligi et pro hoc q̄. p̄uiso

specialis extendit ex idemp̄tate rōnis vt est tex. nō. in. c. cum dilecta. de p̄fir. vii. voluit gl. iuncto tex. in. l. i. l. de p̄di. inde. Nota sedo q̄ non solum iudices ordinarij in causa dubij cognoscunt an sua sit iurisdicō et vt in. l. si quis ex aliena. ff. de iudi. r. c. cūz p̄sone de p̄uile. li. vi. f. etiam iudices delegati vt patet hic et in. c. super literis. f. eo. Et scias q̄ vbi solū emanauerit v̄nū p̄ptum et cōtenditur de ipsius validitate solus iudex deputat̄ per p̄ptum cognoscit an sua sit iurisdicō et iste est p̄p̄ius casus. c. sup̄ l̄ris. f. eo. Aut emanauerit plura p̄pta et dubitat de p̄ualiditate et h̄z locum iste tex. vt simul omnes cognoscāt si sibi nolunt deferre mō p̄dicto et h̄ etia voluit Jim. hic. In glo. i. hec glo. ē multum intricata et non sequēdo ordinem glo. quo ad corticē f̄ eam assumendo quo ad men̄ez diuidō h̄c glo. in. vi. p̄tes. Nā in primā p̄te opponit et reprobato argumento ponit q̄tuor intellect̄ ad tex. quoz tres reprobat et vltimū approbat. sedo p̄ncipaliter format d̄no p̄traria ad q̄ formaliter nō respondet ibi in v̄. Item q̄liter. et ille v̄. debuisset poni post illas q̄tuor solutioes. tercio p̄ncipaliter glo. q̄rit de rōne de cidentū in tex. in v̄. dicit p̄t. et debuisset illa pars poni post quartū intellectū. quarto glo. opponit de. c. cum p̄tingat. f. eo. et non soluit. quinto q̄rit an decisio hui? c. habeat locum in literis impetratis in cā appellatiois in v̄. sed hec dubitatio. Vltimo q̄rit an hodie p̄cedat decisio huiusmodi. an vero sit reuocata per. c. vt de b̄ris. de appel. et h̄ in v̄. hec dubitatio Tenio ad p̄m̄m vidē enī q̄ istud. c. sit fundatum sep̄ impossibilit̄ Nā per iura antiqua ac etia noua p̄tz q̄d d̄cendū cū scdm̄ p̄ptum impetrat̄ p̄tra p̄m̄m. Aut enī facit mentionem de p̄mo et tollit p̄m̄m aut non facit mentionem et nō valet vt. s. eo. ceter. ergo nō ē opus vt iudices v̄riusq̄ p̄pti p̄ueniāt vt q̄ arbitri assumant. So. dicit glo. q̄ neutra p̄s hui? argumenti valet Nā possibile ē q̄ scdm̄ faciat mentionē de p̄mo nō tū p̄ hoc in distincte tollit p̄m̄m et pro hoc alle. c. oblate. r. c. sepe de appel. Sed melius allegaret. c. audita. de resti. spoli. Item secunda pars non est vera quia quandoq̄ secundam non facit mentionem de p̄mo et tamen valet exemplum in. c. si autem. s. eo. et. c. plerumq̄. f. eo. reprobato ergo argumento glosa ponit quatuor lectū. ad tex. prima vt procedat quando dubitatio consistit in facto non in iure vt quia dubitatur an sit lapsus annus a tempore rescripti hanc lecturaz glo. reprobat quia ad questionem facti non daret papa responsionem iuris vult dicere quod super facto dubio papa non daret certam responsionem vt in. c. de muliere. de spon. Sed salua istum intellectam q̄ vt dicit Jo. an. hic et bene. papa hic non responderet iure sed dicit quis debet cognoscere de illo dubio Et si diceret nōne ex rescripti inspectione p̄t. dephandi

an annus sit lapsus. So. dic qd nō qz annus non ppa-
 tat a tpe imperati rēpti. s. a tpe negligentie vt. j. e. ple-
 nūq. vide p̄t dubitari qm̄ incipit annus currere r̄ sup
 hac dubitatione p̄t habere locū decisio huius tex. et
 ita habes p̄imum intellectū iustificatum. Secundus
 intellectus est qd poterat dubitari quia vtrūq. rēptum
 erat sub eadez data hunc intellectum glo. reprobat qz
 scdm̄ b̄ neutz erat p̄imum r̄ sic nō habet locū iste tex. s̄
 iste intellectus saluari p̄t. Itaq. per testes possēt p̄bari
 qd aliter p̄cesserit i tpe vt qz papa signavit meā suppli-
 cationē de mane r̄ tuā de nocte de quo vide bo. gl. cū
 tex. in. c. p̄nūl. j. eo. ti. li. vi. r̄ super hac p̄certatione p̄t
 feruari qd d̄r hic i tex. Tercius intellectus qd scde lūte
 rē faciebant mentionē de p̄mis in genere r̄ nō i specie
 hūc intellectum glo. reprobat qz iste casus ē decisus p
 c. ex. l̄ris. de do. r̄ p̄tu. vbi patet qd scde lūte debēt fa-
 cere mentionem specialē de p̄mis. Sed salua hūc intel-
 lectum nam partes p̄nt p̄tendere vtz mentis ibidē fa-
 cta sit specialis vel generalis. Itaq. peritissimū doct. du-
 bitant q̄lis sit fienda mentio de p̄mis r̄ vtz de quibet
 notabili clausula p̄tenta in p̄mis sit fienda mentio i se-
 cundis vt nota. in. d. c. ex. l̄ris. r̄ in. c. ex. p̄questione. d̄
 resti. spo. Quarta so. ponit in verbo vñ potes qd p̄t p̄-
 cedere dubitatio qm̄ secūde faciunt mentōem d̄ p̄mis
 sufficientē s̄ opponitur p̄tra secūdas qd sunt surrepticie
 qz eas obtinuit per veri suppressionē vel falsi expressio-
 nem. Itaq. parte negāte surreptionē deueniendū ē ad or-
 dinem huius. c. r̄ hunc intellectum glo. approbat r̄ fuit
 Jo. r̄ Hoff. dicentium alia exempla esse supflua et qd
 sensu indigent qz alia exempla ponūt. s̄ vt vides ex p̄-
 dicitis i3 iste intellectus sit bonus in se nihilomin⁹ alij
 p̄nt saluari. Quinto legis extra gl. per Tan. s̄ vbi.
 r̄ Anno. r̄ p̄muniter doc. sequentes generaliter qd istd
 c. h3 locuz p̄bitūq. p̄tingit dubitatio tam super facto
 q̄ super iure etiam si sit talis dubitatio de q̄ sapiētes
 nō dubitarēt s̄ impitū tm̄ i iste intellectus ē optimus
 r̄ p̄phendit i se oēs intellectus p̄cedētes r̄ silēs. r̄ si dice-
 res quō p̄t dubitari de iure cū ius sit certū. R̄ndet qd
 ius i se ē certū qz illd qd ē certū nate ē certū legi vt. l. si
 p̄ff. d̄ sola. s̄ q̄ten⁹ ius applicat ad intellectū humanū
 p̄t esse dubiam. Itaq. multi sunt imperiti r̄ alij
 periti r̄ alij peritiores quinimo tanta potest esse iuris
 dubitatio qd h3 excusare etiā peritissimos vt in. l. regu-
 la. ff. de iur. r̄ fact. i. g. facit qd nota. glo. in. c. vnico. de
 postul. p̄la. li. vi. Et per b̄ habes clare expeditam p̄i-
 mam partē glo. r̄ aptum intellectū huius. c. Venio
 ad scdaz partem cum qua oppono videt enī qd ex alio
 non potest iste tex. p̄cedere qz certū est nature r̄ iuri qd
 aut p̄mi sunt iudices aut secūdi ergo non possunt si-
 bi desere in cōmissione huius dubij quia possēt con-
 tingere qd nō habentibus p̄tatem fieret delatio. Iti
 ex quo dubitatur. p̄babiliter an p̄mi an secūdi sint iudē

ces ergo nec p̄mi nec secūdi p̄nt citare p̄tes. qz rōne
 dubij neutri habent iurisdictionis exerciciam ar. in. l.
 duo sunt tich. ff. d̄ testa. ante. vbi d̄r qd si testator dede-
 rit titium tutorem filio suo r̄ duo repiantur qui vocan-
 tur tich. qz neuter p̄t exercere. Itaq. ex quo non appa-
 ret de quo testator leuērit licet in veritate vnus sit tu-
 tor. Ad hec contraria sicut dixi glo. formaliter non re-
 spondet. s̄ dicendū est ad p̄imum qd imo p̄mi r̄ secūdi
 vbi hnt iurisdictionem licet elidibilem p̄ exceptōem vt
 dixi in. c. ceter. s. eo. r̄ maxime habent iurisdictionem
 super incidenti qz indubio index h3 potestatem a lege
 cognoscēdi an sua sit iurisdictione vt. s. dixi. Ad scdaz
 contrariū dic qd ratione huius dubitationis quilibet
 potest iurisdictionem exercere in isto incidenti ante le-
 gis. vñ quemadmodū potest p̄re p̄bare d̄ quo ticio
 testator leuērit ita p̄t nunc probari de qbus iudiciibus
 papa leuērit r̄ si nō potest questio decidī potest vltimo
 recurri ad papam p̄ nota. in. c. sane. de offi. dele. Venio
 ad tercium que fuit ratio decidendi r̄ dic p̄ omnia
 vt habetur in glo. Itaq. t̄noz vexationis p̄tium co-
 rami d̄neris iudiciibus r̄ intricacionis r̄ cōtrarietatis
 p̄cellum fuit causa r̄ ratio decidendi vt iudices simul
 p̄uenirent vel qd arbitri eligantur. In quarta parte
 glo. opponit de. c. cum p̄tingit. j. eo. vbi ordinari⁹ cas
 mandant p̄traria per delegatos cognoscit de p̄ualē
 ditatē r̄ p̄ti r̄ nō ipsi iudices delegati glo. non soluit s̄
 solutio duplex ibi enī loquitur post factum. s. qz vtrū
 qd delegati fecerūt processus suos r̄ mandarunt ordi-
 nario p̄traria istud vero. c. loquitur cū a principio p̄tē-
 ditur de reuocatione l̄raz vel scdō r̄ melius itē ordina-
 rius nō p̄nūciat super reuocatione r̄ p̄ti s̄ solū ad suā
 instructionē cognoscit qd illoz p̄ualeat. In quinta
 parte glo. q̄rit an habeat locū iste tex. in literis impetra-
 tis in causa appellationis r̄ dicit qd non qz index appel-
 lationis solus habet recognoscere. Aduerte glo. ē vera
 vbi solam impetratur vnum r̄ p̄tum in causa appel-
 lationis quia non index a quo sed index ad quem ha-
 bet cognoscere de validitate appellationis vt in. c. di-
 lectus. j. eo. s̄ si in causa appellationis impetrarentur
 d̄nera r̄ p̄ta a p̄tibus r̄ dubitaretur tunc d̄ p̄ualēdi
 tate optime seruabitur iste tex. ad hoc. c. bone. de p̄fir.
 vti. Item qz iste tex. nō distinguit iter causam appella-
 tionis r̄ causam p̄ncipalē ergo generaliter d̄ obserua-
 ri vbi cūq. dubitat de reuocatione r̄ p̄toz. r̄ p̄. d̄. si ro-
 manoz. c. solite. j. de moio. r̄ obe. Sexto r̄ vltimo gl.
 q̄rit nūqd hodie p̄cedat decisio huius. c. r̄ dubitādī
 est. p̄pter. c. vt debet. j. de appel. dicit glo. qd non ha-
 bet hodie locum reintegra per illum tex. dicit Jo. an.
 qd melius dixisset re non integra. Sed dic qd quilibet
 habuit bonum intellectum nam si teneremus qd per. c.
 vt debitas. standum sit hodie p̄sentationi secuta ci-
 tatione et non date. hoc. c. non haberet locū reintegra

qz ille est iudex q̄ p̄mo faceret citationē si negotium
esset nō integrē p̄ta qz p̄cessus esset inchoatus corā
p̄nis et postmodum impetrarent scōde facientes men
tionem de processu p̄tinaz. h̄ reuocet in dubiū vtrum
secunde sint surrepticie et tunc super h̄ dubio p̄t seruari
iste tex. dic qz etiam re integrā p̄t seruari istad. c. tenen
do qz. c. plerūqz. et. c. si autē. non sunt ex toto correcte
de quo dic vt dixi in. c. i. s. eo. Itē tenendo qz sint
correcte p̄t seruari si vtriqz iudices p̄currerēt in citatio
ne ita qz nō haberet locū p̄sentio. ex p̄dictis habes
clarissime intellectū huius. c. et glo. Ultra p̄dicta ad
maiozem declaratiōem quero nunqd̄ indistincte dato
dubio reuocatiōis l̄raz sit locus huic. c. in tñ qz ali
ter p̄cessus factus non valeat sol. Anno. et ceteri scribē
tes multa et varia dicunt per q̄ obscurat̄ intellectus. c.
h̄ vt clarissime habeatur materia ponam quinqz casus
p̄rimus q̄ citatus per iudices alterius rescripti cō
paret et assumit iudiciū super p̄ncipali nec opponit d̄
suo rescripto et tunc indubie non est locus huic. c. quia
pars nō opponēdo vidi suo rescripto renūciare qd̄ nō
p̄t iuxta nō. in. c. ex p̄questione. de resti. spo. Itē cessat
h̄ casu rō huius. c. et facit qd̄ dixi in. c. ceter. s. e. Se
cūdas casus cūz retentiōis terminis pars citata p̄paret
et excipit de suo r̄p̄to et patit̄ iudicem alterius cogno
scere de reuocatiōe et h̄ casu valet etiā p̄cessus l̄z non
seruet forma huius. c. qz si iudices p̄t adinuicē sibi
deferre in hac cognitiōe fortius p̄t partes ip̄e qz nil
aliud d̄z velle superior nisi vt p̄tes ad p̄cordiaz addu
cat. l. i. ff. de no. op. nū. facit. exij. q. v. p̄del. et p̄ hoc
qd̄. s. dixi et nota. in tertiā parte glo. Itē vtriqz iudē
ces per se h̄nt iurisdictionē in h̄ incidenti l̄z didibilem
per p̄dictum exceptionis. Ad h̄. j. e. super l̄ris. Terci
us casus cū pars citata p̄paret et opponit de reuocati
one sui r̄p̄ti et petit p̄cedi. put h̄ d̄z et iste casus ē mul
tum dubius Anno. vidi h̄ velle qz per h̄ nō sit loc⁹ huic
c. dicit enī tunc esse seruandā formā huius. c. cū vtriqz
l̄re sunt iudici p̄tate et corā vtriqz excipit et vtriqz vo
lūt p̄cedere in cognitiōe. si autē corā alteris tñ excipi
tur illi soli p̄t cognoscere et diffinire sup̄ hac reuocati
one. Ad h̄ allegat. c. super l̄ris. j. e. Ego nō puto h̄ dī
ctum p̄cedere qz iste tex. dat formā p̄cedendi cū d̄ re
uocatiōe l̄raz ambigūt sufficit ergo qz pars citata op
ponat de reuocatiōe l̄raz et rem deducat in dubiū et
petat p̄cedi. put h̄ d̄z h̄ idē vidi sentire Anno. in. c. cete
rum. s. alle. vbi dicit satis esse excipere de reuocatiōe
literarum. Et si non admittitur exceptio poterit apel
lare quūqz plus ibi dixit qz pars excipiens etiam p̄
testans qz non intendit comparere nisi procedatur vt
h̄ d̄z etiā sine appellatiōe p̄seruat̄ illesa et vide qd̄ ibi la
tius dixi. Quartus casus cū retentiōis eisdem termi
nis pars citata p̄paret et excipit de suo r̄p̄to et iudices
alterius inceperunt cognoscere super hac cognitiōe

qua pendente iudices istius citati citauerunt partē ad
uersam q̄ p̄paruit et opposuit de suis literis et qz sui iu
dices inceperunt de hoc cognoscere ita qz isti p̄uenti
sunt in hac cognitiōe dubitatur nanquid̄ isti secundi
sunt admittendi in illa cognitiōe iuxta formam istius
c. Anno. finaliter p̄cludit qz sic formans p̄clusionem qz
q̄z d̄u per alios iudices iste articulus nō est diffinitus
semper debent iudices alteri r̄p̄ti admitti tā i cogno
scendo q̄z in diffiniendo ar. j. eo. cū p̄tingat. qd̄ h̄
placet ar. huius l̄re. Quintus et vltim⁹ casus q̄z vtriqz
iudices per se p̄cedunt et non obstantib⁹ exceptioni
bus vtriusqz partis super p̄ualiditate literarū p̄cedūt
ad p̄arias finis vt p̄ta qz quilibet iudex alterius re
scripti excōdicauit partē aduersam nō p̄parentē licz ex
p̄tentiem et hoc casu notanter dicit Anno. qz d̄z inspicī
q̄ l̄re p̄ualent et scdm̄ p̄ualiditatem indicabitur p̄cessus
irritus v̄l validus v̄l valebit p̄cessus literarū p̄ualen
tium et alioz iudicū p̄cessus erit irritus. alle. tex. nō.
in. c. ex literis. de offi. dele. vide ad h̄ qd̄ plene dixi in
c. ceter. alle. et nota p̄dicta qz sine istis vix intelligi p̄t
iste tex. In glo. deferendū in fine vult ergo gl. qz iu
dices p̄t sibi deferre super incidenti absqz partiū con
sensu et h̄ tenent h̄ p̄muniter doct. p̄ter Zan. et Hoff. h̄
p̄ma pars verior ē qz iste tex. dat hanc facultatē iudi
cibus nulla de partibus habita mentione et p̄l⁹ dicit
Anno. qz licz partes non p̄sentiant in hac delatiōe tamē
pars p̄tra cui r̄p̄tum indicabit non poterit appellare
qz nō p̄t p̄tendere iteresse cū iusticiam suā poterit ob
tinere etiā corā iudicib⁹ v̄l sicut alteri r̄p̄ti h̄ offi
tinet p̄tratiū qz multū p̄dest iudicēz habere fauorabi
lem saltem i arbitrarijs vt i. c. p̄sulat. d̄ offi. dele. Itē
d̄io qz alias fuit p̄sulatū scdm̄ opi. Anno. sed mihi plus
placet opi. hosti. Itē si nō iteresset magis habere v̄nū
q̄z alium iudicem frustra fieret ista p̄tentio q̄ est h̄. Itē
si p̄t appellari a iudice v̄nū r̄p̄ti cū p̄nunciavit suaz
esse iurisdictionem vt in. c. dilecti. et. c. significauerunt
de excep. eodē modō obicendū est hic Item qz a quo
libet modico grammine p̄t appellari scdm̄ ius canoni
cum vt in. c. si. j. de appel. In glo. in verbo plures
ibi loco v̄nū sunt. Nota singulariter glo. qz deputa
ti ad v̄nū officium sunt omnes loco v̄nū et ideo si
habent conuenire cum r̄putatis ad aliud officium cūz
illi etiāz sunt loco v̄nū non statim maiori parti nume
ro personarum si plures sunt in v̄no officio q̄z in alio
tamen glo. in fi. videtur hoc aliquatenus limitare et
Anno. multum hic instat sed Compositū cuius dicitur
cōmuniter approbatur et est verissimū dicit semp̄ eūdū
fore ad arbitros nisi saltem maior pars iudicū cuius
libet rescripti cōueniat. exemplū si sunt deputati tres
iudices in quolibet rescripto non statim eorum diffini
tioni nisi saltem duo iudices v̄nū r̄p̄ti p̄ueniāt cum
duobus alterius rescripti nam si habet maior pars cui⁹

libet rescripti p̄ sequens habere interpretatiōe p̄ sensu s
omniū qz qd̄ facit p̄s maior om̄es facere vident vt in
c. i. de his q̄ s̄. a ma. par. ca. 7 in. l. refer. ff. d̄ re iudi.
nō aut̄ sufficeret qz vn̄ ex iudicib⁹ vn̄ rescripti pueni
at cū trib⁹ alteri⁹ rescripti qz lz̄ cān esset maior p̄s p
sonaz nō tñ habet maior p̄s alteri⁹ rescripti. Itā ille
vn̄ p̄ n̄bilo reputat̄ et q̄ maior p̄s illi⁹ r̄pti remāsit
i traditiōne 7 sic l̄m̄ta si. glo. alias male d̄iceret. et
ex his habes vn̄ dictū multū singulare qd̄ alibi non
ita bñ pbatur qz vbi pueniunt duo corpa ad aliqd̄ ex
plicādū nō sufficit habere maiorē ptem psonaz sed
requiritur maior p̄s cuiuslibet corpis ratio qz nō p̄t
dici qz illa corpa b̄ fecerint nisi habeat maior p̄s vtri
usqz Et b̄ firmat b̄c do. an. pro nō b̄ili dicto 7 dictuz
vt dixi est v̄z p̄ patet ad sensum 7 pro b̄ allego nota
p glo. 7 Jo. an. in. c. vnico. ne se. va. li. vi. vbi p̄cludit̄
qz si ep̄s 7 capitulū habent aliqd̄ agere nō valet act⁹
nisi cum ep̄o cōcurrat maior pars capituli s̄tē ep̄o qz
veniūt vt duo corpa sepata 7 pleni⁹ de b̄ dixi in. c.
postulasti. de p̄ces. p̄ben. Idem sentit Jo. an. in alio
terminis in. c. statuti. j. de elec. vbi vide. secus d̄ic vbi
pueniunt duo corpa in vn̄ vt ad illū actum facerent
vn̄ corpus naz tunc statot iudicio maioris p̄tis p̄s
naz ita limita dictum precedens pone exemplū i stu
dio bononi. vbi artiste faciunt corpus p̄ se 7 iuriste p̄
se 7 q̄qz in factis p̄ccentib⁹ studiū pueniunt ambe
vn̄iueritates nā tunc p̄st̄nūt vn̄ vn̄iuerstatem 7 nō
duas rōne materie subiecte tunc em̄ stare iudicio ma
ioris p̄tis psonaz 7 hoc sentit bar. in. l. si. ff. de colle
illi. ita d̄icere in hac ciuitate senen. qz si in factis p̄cc
nentibus totū studiū pueniūt doct. 7 scolares nā hoc
casu faciūt vn̄ vn̄iuerstatem 7 stare iudicio maioris
p̄tis psonaz qd̄ tene menti qz faciūt ad multa 7 ex va
rijs p̄ccentis ac ex v̄bis statuti 7 materie subiecte po
teris discernere vtrum pueniant vt corpa sepata an
faciant vn̄ corpus.

Hoc intendit per ge

- **Quoniam autem** n̄alem clām posi
tam in r̄p̄o ante expressiōem rex 7 psonarum dele
gatus habet iurisdictionem i habitu 7 nō in actu hoc
p̄mo. Speciale s̄tē derogant literis generalib⁹ super
nō specificatis i r̄cis quāqz de illis nullam faciunt
mentione 7 p̄mo ponit p̄salutio. scdō n̄sio ibi nos. 7
ibi n̄idet p̄mo scdō qd̄ nō ex cuius solutiōe infert ad de
cisionē p̄me qz si p̄nitus eneral iurisdictione hōz ergo
habebant iurisdictionem Itō p̄mo nō vicari r̄ptū
si pueniendū icludūtur sub clā generali exp̄ngndi post
modum. per impetrantem. Ex quo collige qz respectu
psonaz pueniendaz r̄ptum potest esse generale 7 in
certum secus respectu iudicium vt in. c. ad hoc. s. eo.
Ratio diuersitatatis quia mai⁹ p̄iudicium imminet cir
ca iudices q̄ circa pueniendos Nota scdō qz q̄qz

quis h̄z iurisdictionem in habitu 7 non in actu exem
plum b̄c. Item pone exemplum cū p̄latus ecclie col
legiate non habet de p̄ti. collegium Itā i habitu 7
postea h̄z iurisdictionem qz si bodie assumerentur alii
qui ad collegium immediate p̄latū possent exercere
iurisdictionem s̄ p̄s nō habebat in actu qz deficiat
subiectum circa qd̄ exercet iurisdictionem. pone etiā exem
plum in p̄bitero procbiali habente procbiam distin
ctam in qua nemo habitat h̄z em̄ talis rector curam i
habitu 7 nō in actu de quo vide quod dixi in. c. d̄ mul
tra. de p̄ben. Item pone exemplū in. l. observare. ff. d̄
off. p̄conu. nam anteqz p̄as intret territorii sibi de
putatū h̄z iurisdictionem in habitu 7 non in actu vt ibi

Itō ex b̄ 7 ex tex. qz habes iurisdictionem in habitu
tñ non p̄t illā exercere vt in si. littere 7 in. d. l. observa
re. Itā idem do. rex. in. c. romana. de ap. li. vi. ex quo
infert qz tenēdo op̄i. qz iurisdictione sp̄alis sit ap̄d papā
in habitu vt nota. in. c. nouit. de iudi. 7 in. c. cām quē
si. sint. le. illā tñ exercere nō d̄z. qd̄ an sit v̄z vn̄uersali
ter dic vt plene d̄ico in. d. c. nouit. Itō qz i materia
rescriptoz h̄z locū illa regula. generi p̄ sp̄m derogat.
facit. c. i. s. c. 7 nota bñ qz ad verificandez illi⁹ regie nō
requirit̄ vt gen⁹ 7 species capiant̄ pp̄rie. Itā genus
pp̄rie ē qd̄ p̄dicat̄ de plurib⁹ differētib⁹ specie vt ani
mal. Sp̄es vero pp̄rie ē q̄ p̄dicat̄ de plurib⁹ d̄m̄tib⁹
numero vt homo. ad b̄ qd̄ nō. in. l. legato generaliter
de le. i. 7 in. l. d̄ iure na. in. s. plebscān. b̄ aut̄ i cām nō
stro gen⁹ 7 sp̄es nō ita pp̄rie capiant̄ s̄ cap̄it̄ b̄ genus
cū multa p̄p̄bendunt sub vn̄o signo v̄i. sp̄es vero auz
res specialit̄ exp̄munt 7 nihilomin⁹ vides qz v̄dicat̄ si
bi locū illa regula. generi p̄ sp̄m r̄c. vñ iuriste non ca
piūt ita stricte genus 7 species vt artiste vt parz b̄ 7 in
c. i. s. eo. 7 nō. glo. in. d. l. legato generaliter. 7 de his
7 an et quando species derogat generi. vide per bar.
in. l. quesitum. in. s. p̄. ff. de fun. in. struct. vide etiam
per eundem in. l. si dom̄no. vbi inter cetera d̄icit vñ
nota. dictum quod non d̄icitur dispositio generalis
quando venit verificanda solum sub vna specie com
p̄b̄tā sub genere sed potius d̄icitur dispositio incer
ta pro quo alle. tex. cum glo. j. de offi. dele. c. ex par
te. i. per quod d̄icitur qz si papa mandat p̄uideri r̄
cio de primo beneficio vacaturo in certa p̄uincia et
secundo mādat p̄uideri sempronio de beneficio p̄
mo vacaturo in certa eccl̄sia illius p̄uincie et istud
mandatum speciale nō p̄iudicat p̄mo quia p̄mum
non fuit generale sed potius incertum cum veniet so
lum verificandum in vno beneficio pro quo facit tex.
in dicta. l. si dom̄no. 7 in. l. si heres. ff. de op. le. quod
verbum nota. In glo. in verbo per speciale. in si.
vel d̄ic vt dixi in dicto. c. auz ordinem. s. e. Itā ibi ge
nerale rescriptū seu p̄uilegiū dabat formā sp̄alibus v̄
p̄ticularib⁹ r̄ptis impetrādis ideo nō valet rescriptū

Speciale nō seruata forma hīc aut p̄mum p̄ptum erat
oīno generale nec dabat formā p̄ticularib⁹ impetrādis
In gl. in v̄bo enuaf i h. nō singl̄r hāc glo. vidz
en̄ velle q. c. vt debet. 7. d. app. habeat locū nō solum
qñ p̄currant p̄pta sp̄līa s̄ etiā qñ p̄currūt p̄ptū sp̄ale
7 generale vt sit loc⁹ p̄uentioni. Jo. an. trāsit 7 glo. nō
reprobāt s̄ do. An. eā impugnat dīcēs h. c. nō p̄cede
re qñ p̄me lītēre sunt reuocate sicut p̄tingit h. c. 3. gene
ralibus sit derogatū p̄ sp̄ales 7 vidz dictū satis equū
vt illud. c. vt debet. corrigat mīn⁹ q̄ fieri p̄t 7 s̄ si vis
saluare glo. potes dicere q̄ quēadmodū p̄me tollunt
p̄ sollicitudinē scōi impetratoris vt in. c. vt debet. ita
7 scōe reuocatorie debet tolli saltē p̄ negligz scōi impe
tratoris 7 sollicitudinē p̄mi puto tñ q̄ vbi negligz nō
posset ascribi scōo impetratori indistincte p̄cedat im
pugnatio do. an. alias p̄m̄s semp obtineret q̄ facili
us p̄t ad iudicem recurrere cū sit prior in data In
gl. pe. i h. dic dan⁹ q̄ duob⁹ modis ex solutōe scōe q̄stī
onis inferat ad solutōem p̄me. p̄mo nā si p̄ l̄ras sp̄ales
derogat generalib⁹ frustra q̄ritur vtz p̄ scōdas gene
rales iurisdīctio attribuitur 7 hunc intellectum ponit h
glo. Scōdo modo dic in sollicitudine scōe q̄stionis q̄
iurisdīctio tributa p̄ generales l̄ras enuaf p̄ sp̄ales
ergo p̄ generales l̄ras tribuit iurisdīctio q̄ qd nō ē
enuari nō pōt cū p̄uatio p̄supponat habitū vt in. c.
ad dissolūendū. de des p̄. impu. xxxij. q. ij. qd vero.
7. l. de c. ff. de v. obli. 7 istud erat de quo q̄rebat. Ex
quo p̄t p̄sulto vel respōsalis colligere ordinē p̄sultendi
7 argumēta solūēdi vt p̄mo incipiat ab eo ex cui⁹ deci
sione p̄t inferri ad decisionem alioz q̄ sic fecit h̄ papa
incipiendola scōa q̄stione In glo. si in si. hec glo.
intricate p̄cedit s̄ in effectu format tres q̄stiones et in
medio vnā tenē oppōnem. p̄m̄a q̄stio nunquid iste
q̄ recepit iurisdīctōem in habitu per generales l̄ras
possit eaz alteri delegare sicut pōt circa exp̄ssa. Scōda
q̄stio nunquid possit citare ante exp̄ssionem p̄sonarum
vel rez. Tercia nunquid perpetuata iurisdīctioe quo
ad exp̄ssa in p̄pto fiat p̄petuatio etiā quo ad p̄p̄e
sa sub clā generali Ad p̄m̄am. q. glo. Finalr p̄cludit
q̄ pōt p̄mittere quia p̄mittit id quod h̄z 7 nota bo. ex
tensionem ad. c. pastoralis. de offi. dele. vt delegatus
p̄ncipis possit subdelegare nedam iurisdīctōem quā
h̄z in habitu 7 actu vt ibi sed etiā illā quā h̄z in actu
tñ vt hīc. Nec ob. l. obseruare. ff. de off. p̄consu. quia
ibi volebat p̄mittere etiā respectu exercitiū quod nō
habebat. scōas autem respectu habitus tñ. h̄ne dīcī
mus q̄ ex̄is extra territorium potest causam delega
re subdito ex̄nti in territorio vt habes bonam glo. in
c. nouit. de offi. dele. nec ob. c. romana. de appel. li. vi.
vbi tex. nō. dicit archiep̄m non posse deputare officia
lem in diocesi suā suffraganei sup̄ appellationib⁹ inter
ponendis ad eum. Nā dicendū q̄ iurisdīctio etiā in

habitu adhuc nō p̄petebat ante interpositā appellati
onem 7 per illum tex. limita mirabiliter istā glo. vt dī
camus q̄ aut iurisdīctio pure p̄petit in habitu de p̄nti
7 p̄t subdelegari vt hīc aut venit purificanda ex actu
futuro 7 dicendū q̄ ante purificatōem nō pōt vt ibi
nō ob. si dicat q̄ delegare est iurisdīctioe vt vt notā
ter dicit tex. in. l. ij. ff. de iurisd. om. in. Et nota gl. in. c.
si a subdelegato. de offi. dele. li. xi. qz vez est q̄ vtur
delegans iurisdīctioe s̄ non in p̄ncipali. Nā circa
p̄ncipale h̄z iste iurisdīctioem in habitu ex quo p̄one
nō sunt exp̄sse. Sed circa p̄paratoria h̄z iste iurisdī
ctioem in habitu 7 i actu 7 ita itelligas sint. c. Ad
scōdam q̄stionem vtz possit citare. p̄munis 7 vera p̄cla
sio est q̄ ante exp̄ssionem p̄sonarum non p̄t citare qz
nō pōt diuinare p̄sonas exp̄mendas s̄ post exp̄ssio
nem p̄sonaz 7 ante exp̄ssionem rez citare p̄t vt in. c.
significantiibus. alle. in glo. s̄ citat⁹ nō tenet respōdere
nisi res exprimat vt in. c. ij. 7. ij. de li. obla. 7 sic redu
cas ad p̄cor. glo. Ad tertiā In. hīc tenet p̄tra gl.
vt iurisdīctio p̄petuet in non exp̄ssis facta perpetuatio
ne in exp̄ssis. sed contrarium voluit in. c. licet. d. off.
dele. Jo. an. sentit hīc 7 clarus ponit in. d. c. licet. q̄
aut nō exp̄ssa sunt p̄nexa exp̄ssis 7 ex p̄petuatiōe ex
p̄ssorum inferat ad p̄petuatiōem p̄p̄enoz sub clau
sula ad hoc. l. si. l. de duo. re. Aut sunt p̄orius sepa
ta 7 tunc p̄cedat ista glo. vt solū p̄petuatur iurisdīctio
in ea causa in qua emanauit citatio. do. an. dicit h̄ vlti
mum p̄cedere si teneremus q̄ citatio sit necessaria ad
p̄petuatiōem iurisdīctiois s̄ si teneremus aliam opi.
q̄ qualitercūqz iudex incipiat vt iurisdīctioe perpe
tuatur iurisdīctio de qua in dicto. c. licet. tunc videtur
q̄ diligendo sibi notarium 7 faciēdo alia p̄paratoria
cum ista sint p̄munia exp̄ssis 7 non exp̄ssis dicat
perpetuata iurisdīctio quo ad omnia 7 satis placet h̄
motiuum. recitat tamen Archi. tenuisse in. c. cū i mul
tis. 7. eo. ti. li. vi. q̄ per exp̄ssionem personarū sit p̄
petuata iurisdīctio. sed contrarium apte tenent hīc In
no. l. cōpostu. vt refert hīc Jo. an. dicant etiā q̄ si ex
p̄ssio sit sine citatione nō est iurisdīctio perpetuata 7
hec snia mibi placet plus tenēdo q̄ iudex nullū actū
iurisdīctioalem exercuerit in exp̄ssione p̄sonaz alias
p̄cedat opi. archi. 7 ex hīs inferatur ad solutionem que
stionis. Nunquid in exp̄ssione personarum et reū
sint citandi aduersarij Inno. et Compostu. q̄ non. et
dicant q̄ exp̄ssio nunc fienda coram iudice valet tā
tum quātum si a p̄ncipio illa fuissent exp̄ssa in re
scripto. Ultimo hīc queritur nunquid iudex deputa
tus super pluribus causis possit p̄mo diffinire vnaz
et postea aliam doct. et bene tenent q̄ sic. nam nisi pro
nunciet super omnibus nō potest dici functus officio
suo et sic non ob. c. in lītēris. de offi. dele. de hoc ego
allago tex. exp̄ssum in. l. quid tamen. ff. de arbi. vbi

patet qd nisi sit dictum qd arbiter pronunciet simil sup om nibus pt. pronuciare p partes si negocia sint separata. Restat tangere opi. glo. qua format in medio. na pa pa non intendit renocare iurisdictionem tributā p lras generales. ex q de eis nō fecit mentōnem dic q inimo intendit ex quo cōcedit lras spāles per regulam iuris. generi per speciem.

Edes apostolica per gene rale clausa

lam. Quida aij r res lre. multitudo effrenata non includit nec persone nec res maiores expres sis sed pares vel minores sic. b. d. dividit. Na primo ponit cōstōnis causam. scdo submittit psones ibi nos In qua qtuor facit nā pmo statuit circa psonas. scdo circa multitudine. ibi. f. nec. tercio circa res. ibi nec. qd to circa fraudulentā expressionē. ibi si qd. 12o pmo qd sedes apostolica dz se exhibere liberalē in pcessione gratiar. r rescriptoz nā ipa liberalitas videt qd pprum ipsius pncipis. ad hoc qd le. r nō. in. c. gradi d sup. ne. pla. li. vi. r dz qd vti magnificētia r liberalitate in qualitate sue psonē ut in. l. cum plares. ff. de adm. tu. et facit qd nō. in. c. et si qstiones. de symo. 12o scdo qd genus seqns enumeratōz speciez restringit ad spe cies pares expsiss r sic spēs pcedis restringit gen? se quēs r ad hoc allegat qd dicit iste tex. pcor. tex. nō. de iure ciuili. in. l. si. s. cui dulcia. r se. ff. de vi. tri. r oleo le. et per istos tex. pt. defenari nobilit et singulare dcm Inno. in. c. ex literis. de iurepa. vbi dicit q si dono all cui certā villā r omnia iura q habeo in ea nō veniūt iu ra spūalia qz nō sunt equalia expsiss f illa generalitas dz restringi ad temporalia ppter specie temporalitatis pcedente qd verbū sp nō. Item nō q in materia stri cta vba nō capiunt ita large sicut pnt capi ex proprio et lato significato verbor. nā p illā clausula et quosdā alios nō cōprehēdit multitudo effrenata r hodie est de claratū vt nō pprehendant vltra quattuor. et in. c. cur in multis. e. ti. li. vi. r ad pmiū dictū vide tex. in. c. cū i cūctis. d. ele. iūcto. c. si ppromissari? e. ti. li. vi. nō Jo. an. in regula. odia. de reg. in. li. vi. in mercu. r vide qd spe nō. in regula. in penis. eo. li. Itē nō q expmes psonam digniorē malidose dz carere penitas pmodo rescripti r dic penitus. i. quo ad expssa r nō expssa. r ex hoc colligo vniū dictū singulare ex tex. vltra alios nec solet ad hoc allegari q si rescriptū pntet plura negocia p surreptionē pmissam in vno viciat rescriptū i totū. Et ptra hoc et tex. fortitē opponit de. c. si eo tpe. f. e. li. vi. vbi tex. singulariter pbat oppositū vt ex surreptionē so lū corruat illud negociū circa qd fuit pmissa surreptō qd nō. Inno. in. c. fraternitatis. f. de here. vbi videtur velle q falsitas apposita in vno instrumento circa vniū articulam nō reddat falsum instrumentū in totum de

quo tū dic vt latis ibi dixi. so. credo p hunc tex. posse dari duas nō. litatōes ad illū. pma q aut a negotio circa qd fuit pmissa surreptio dependet alia negocia et habeat locū iste tex. vt privilegū seu rescriptū corruat in totū. nā clausula generalis hic subiecta recipit clarita tem r intelligentiā a specie expssa r pcedenti. vt h in pncipio. c. si ergo surreptio fuit pmissa circa psonā expssa debet corruere rescriptū in totū. secus aut vbi negocia sunt pmsa sepata r sic loq. c. si eo tpe. Scda limitatō vt distinguam? inter surreptionē q cōmittit in falsū dī cendo r eā que pmittit in vero tacēdo vt pmo casu cor ruat rescriptū in totū i penā menciētis. p hoc iste tex. dū dicit mēday pccator r facit. c. detestada. in pnci. de cōcess. pbe. li. vi. vbi bo. tex. in argumentū. scdo casu habeat locū. c. si eo tpe. nā nō est ita odiosus tacēs ve rū sicut expmens falluz. qz potuit tacere ex ignorantia Potest dari r scda limitatō q aut surreptio pmissa i vno negotio fuit cā obtinēdi rescriptū sup oibus et det corruē totū rescriptū. vt in. c. sup lris. f. e. aut fuit cā dū taxat obtinēdi gratiā in illo negotio r pcedat. ca. si eo tpe. qd sic loquit r nobis bñ has limitatōes vide ali am limitatōz in. c. sup literis. f. e. In gl. in fi. v. dicit mēdas vt sentiūt h doc. q aut papa facit id ad qd de iure tenet r nō dz gratiā facere. aut pcedit id ad qd ali as nō tenet r facit gratiā vñ ad ppositū caplm pcedē do rescriptū facit gratiā. qz potuisset remittere impetrā tem ad ordinariū. xi. q. i. puenit. et ido abutētes rescri pro abutant gratia. In gl. h. in fi. 12o h vltimum nā h nō dz in illa. l. h. al. i. gl. f. gl. vbi h arguit ab ordi ne lre. nā ibi pmo sit mētiō de patre et sic valet ar. ab ordine lre p simile gl. notandā habes in. c. quorundā. de elec. li. vi. q vult q si in aliqua scriptura exprūmantur due psonē. pmo expssa videt dignior r facit tex. xvij. di. in. c. si. h. vñ nisi noient circa turpia. qz tūc incipiē dū est a vilioribus vt in. c. auaricie. de pbe. In gl. li. h. ibi nō em pot dare certa doctrina nō gl. r hāc opi. tene. r legl spe. in ti. de rescripti. p. in. in. s. fi. v. f. q sūt psonē r ibi fere p totū illū. s. tractat materiā hui? .c. r hāc opi. etiā sequit h doc. dicit tū h Jo. an. q i formā do arbitriū suū dz index p. siderare ea q prenittit i gl. Itē potentia diuinitas dignitatē r meritū cuiuscunqz r fm h arbitrabit que dignū vel inferiorē. Itē aduerte qz gl. in seqntib? videt velle q de p. p. r. significato v bor sub illa clausula generali quida alij pprehendant digniores expsiss. f. spāle est h. ppter odiū rescriptoz. nā aliter pcedit ptra maiorē r alit ptra minorē et ido nō est verisimile q maiorib? expsiss adiecta clausula generali voluerit pnceps pprehendere digniores idēz vult h Inno. dicens q in paratōe r alijs ptractibus nō hz locū dispositio hui? .c. qd bñ notabis. vult enīz q si pstantio paratorem expsiss vno negotio subteca

clausula generali sub tali clausula comprehendunt etiam
maiora expressis. Et per hoc dictum videtur textus in de. no.
pt. de. pecu. si solue ut ibi habes glo. qua sp. no. et quia
difficilis est in intellectu declaro eius mente dicitur cum
quod aut in procuratorio exprimit unum negocium non requirit
res speciale mandatum et tunc sub clausula generali sequenti
comprehenduntur negocia etiam maiora expressis et ita in-
telligitur dictum inno. hic aut in procuratorio exprimitur
unus casus regrens speciale mandatum et subnectitur clau-
sula generalis et tunc non veniunt maiores casus expressis
et in hoc casu est intelligenda illa clausula. Ratio dicitur
sitatis. quia quoniam exprimitur causa non regrens speciale mandatum
materia non est odiosa sed favorabilis quia favorabile est ut
quod habeat procuratorem. l. i. ff. de. pecu. si quoniam exprimitur ca-
sus regrens speciale mandatum materia est odiosa hinc
est quod sub generalibus verbis non veniunt illi casus ut in
c. qui ad agendum. de. pecu. l. vi. quoniam ubi dicitur casus
regrens speciale mandatum est adeo arduus ut verisimiliter
non fuerit cogitatus sub generalitate tunc non sufficit quod in p-
curatorio sit expressus casus regrens speciale mandatum
subiecta clausula generalis. unde dicitur gl. sing. in. c. si. d. p-
cu. l. vi. quod sub tali conceptione verborum non videtur data po-
testas contrahendi matrimonium quia regrens mandatum
omnino speciale propter suam gravitatem et preiudicium. Idem di-
cendum in consimilibus casibus ut non. gl. in. d. c. q. ad agē-
dum. de. pecu. l. vi. et in. c. procurator. de. elec. l. vi. quod ver-
bum semper non tenetis meum illas tres gl. Sed contra
precedentem et contra textum. facit textus non. l. si. in. §. cui dulcia. pal-
le. nam in testamento sit largior interpretatio. ut in. ca.
cui dilecti. de. dona. et in. l. in testamento. ff. de. re. in. et
tamen genus sequens enumerationem specierum restringitur ad
spem parem expressis unde si testator legat vinum et omnia
dulcia propter illam speciem vini precedentem non veniunt
omnia dulcia alterius speciei quod sit vinum ut fructus dul-
ces et similia sed veniunt dulcia potabilia secus autem ubi
genus esset platum sine specie vel aliquid indiffinitum. p-
ferretur. quia tunc veniunt omnia que possunt comprehendi ex pro-
prietate verborum ut cum simpliciter legantur dulcia et sic vi-
deretur inferendum quod sine materia sit larga sine stricta
genus sequens non restringitur nisi specie precedentem de an-
volens in hoc dare regulam generalem concludit sic quod aut po-
nit genus simpliciter sine enumeratione specierum compre-
hendit omnia que venire possunt sub illo genere alie. non per glo. in
de. no. pt. de. cura. et per Bar. in. l. i. ff. de. no. ope-
nu. si ego alie. textus aptum i. d. §. cui dulcia. ubi dicitur quod si le-
go omnia dulcia veniunt omnia cuiuscumque speciei sunt. Ad
hoc facit. c. solite de. maio. et obe. et c. si romanorum. xix.
vi. aut proferat genus cum enumeratione aliquarum specierum
et tunc aut sub clausula generali vis comprehendere ea que
differunt a specie expressa in qualitate et quantitate aut cal-
quod sit in quantitate tantum. aut in qualitate tantum aut habent conve-

nientiam partim in quantitate et partim in qualitate primo ca-
su sit ista conclusio quod ea que dicitur in qualitate et quantitate
specie expressa si non comprehenduntur sub clausula generali
Ad hoc alie. dicitur. §. cui dulcia. et per hoc infero quod si
impetrat contra clericum laicum et quosdam alios non veniunt
clerici quia dicitur in quantitate et qualitate a titulo laico expresso
Sic si impetro expresso predio non veniet sub clausula
generali decima. quia differat a predio in qualitate et quanti-
tate quia decima est quod spirituale et dignior quam sit predium
et ad hoc potest applicari illud dictum inno. in. d. c. ex lit-
teris. secundo casu quoniam dicitur in quantitate tantum aut sumus in ma-
teria larga et comprehenduntur maiora in quantitate. exem-
plum in procuratorio intelligendo. ut. s. dixi post in-
no. Si sumus in materia stricta non comprehenduntur ma-
iora in quantitate. ut h. unde dicitur doc. quod si impetravit exp-
sa certa summa non venit sub clausula generali summa
longe maior secus si modicum excederet. tercio casu cum
dicitur in qualitate et simpliciter concludit quod non compre-
henduntur per dictum. §. cui dulcia. palle. ex quo decidit quod si im-
petrat contra clericum et quosdam alios non comprehendit
laicos. quia est alterius professionis quas sit clericus
et sic differat ab expresso in qualitate et hoc ultimum tenuit
Abb. h. et Jo. an. transit simpliciter recitando sed in ad-
ditione spec. tenuit contrarium ut §. dicam. quarto ca-
su dicitur quod comprehenduntur pro exemplo pone dictum in-
no. in. d. c. ex literis. ubi dicitur quod si dono tibi prebendam et
omnia alia que habeo in villa comprehenduntur tam temp-
oralia quam spiritualia quia prebenda quicquid consistit in temporalitate quoniam
quod in spiritualitate ut in decimis. quoniam partim in spiritualitate
et partim in temporalitate et ideo propter hanc con-
venientiam comprehenduntur sub clausula generali tam
temporalia quam spiritualia. Et non hoc dictum quia facit ad multa. et
cum hac doctrina de. An. hactenus transiit si data novis
sine oportunitate latius investigandi credo firmiter quod
hec dicta non possunt applicari ad materiam istius. c. nec sim-
pliciter sunt vera in se nec iudicio meo istud. c. h. sine
intellectu per eam scilicet sunt h. per doc. si cum doctrina. de.
An. in se esset vera ita quod materia huius. c. in ca. pos-
set comprehendere frustra papa h. induxisset ius novum unde
ut ex hac littera papa induxit h. ius novum ut obviarit mali-
cium abutentium scriptis. ut in text. maxie ex verbo volentes
quod inducit ius novum ut non. gl. in. de. unica. de. offi. vi-
ca. ergo clare patet quod antequam emanaret hoc. c. comprehen-
debant sub clausula generali persone digniores et maio-
ra negocia expressis alias dixisset h. papa iudemus vel
declaramus vel quod simile. Ex quo infero quod optime locu-
ta est h. ista glo. dum sentit h. c. ponere speciem doctri-
nam in materia scriptorum. Et idem et clarus dicit inno.
ad quod induco. c. q. ad agendum. de. procu. l. vi. ubi dicitur
quod expresso casu requiritur speciale mandatum subiecta clau-
sula generali veniunt omnes casus regrens speciale mandatum

et absurdū esset dicere qd nō veniūt casus q sūt alteri?
 qualitatis exp̄ssiuam tex. ibi indistincte comprehendit
 omnes casus et nimirū nā si bñ ponderet materia i b?
 c. b nō exp̄mit spēs saltim talis que cōprehendat sub
 genere subsequenti s̄ exp̄mit individuū. Nam si imp̄
 tro cōtra ticiū et cōtra q̄sdam alios ticius nō est spēs
 s̄ individuū. qz spēs p̄dicat de plibus dicitibus nume
 ro vt homo. Individuū solum p̄dicat de vno vt de se
 ipso nam ticius nihil aliud significat q̄ ipm ticiū vt
 nō. Bar. in. l. questū. in. §. penul. et vii. ff. de fun. in
 struct. An nō possumus dicere qd clausula generalis
 debeat restringi propter spēm p̄cedentē. qz nulla spe
 cias p̄cedit et oēs individui sunt eōles s̄m naturā et cō
 prehendant sub sua specie. Nā sub termino homo cō
 prehendant oēs individui cuiuscūqz p̄fessionis sint vt
 titius sempromius gāius et ceteri ideo ex p̄pria signi
 ficatōne v̄boz exp̄mēdo ticiū et quosdā alios sub ista
 clausula generali veniūt alia individua cuiuscūqz
 cōditōnis sint licet in qualitate extrinseca differant et
 ideo nisi fuisset iste tex. oēs venissent. merito ad obuiā
 dum malitjs impetrantiū papa edidit hoc ius nouū
 in materia rescriptoz vt nō p̄prehendant maiores ex
 pressis. • Per hoc etiā infero qd cū iste tex. ponat
 ius nouū cōtra p̄p̄iam significatōz verbū d̄z intelligi
 solū in terminis in quibus loquit vñ cum solum dicat
 maiores et maiorā negotia nō cōprehendi nihilqz di
 cat de paribus aut de inferioribus alterius q̄litas qz
 sub illa clausula generali veniāt pares et minores. etiā
 si haberent aliquā qualitatem diuersam ab exp̄ssis quia
 nullibi p̄batur contrariū per hoc dico Ab. nō bene di
 xisse licz do. An. fuerit secutus qd exp̄sso clerico nō
 veniāt laicus dico etiā qd imo cōprehendit per ratōes
 p̄dictas et qz q̄litas clericatus exp̄ssa nō mutat sub
 iectum et fuit apposita nō causa restringendī generis s̄
 causa demonstratōnis individui exp̄ssi sicut in simili
 nō. bar. in. l. pel. l. de in. delib. vbi dicit qd si reliquit
 aliqd ticio filio martini. p̄pter q̄litate filiatōnis exp̄s
 sam nō acquirat patri vt relicti videat factū cōtepla
 tione patris. s̄ potius illa qualitas videt exp̄ssa cau
 sa demonstratōnis qd nō et hanc sententiā qd vñ lai
 cis sub clausula generali t̄z. An. vt refert et seq̄ spe. i
 ti. de v̄p̄t. p̄sen. in. §. venali. v. quid s̄ quis. in. i. et ij.
 colum. Et ibidem ibi tenet Jo. an. in addi. licz b̄ nihil
 dixerit quinimo voluit spe. e. §. v. s̄ nūc. qd si impetro
 cōtra ep̄m et quosdā alios veniūt comites et duces et
 alij laici inferiores qz sunt minores ep̄o lz dubitauerit
 de impatore et de rege et sic solum videt habere re
 spectū ad maioritatem et nō ad diuersitatem in q̄litate et sa
 tis facit illud. c. qui ad agendū inductū. s. Ad idem fa
 cit qd nō. Jo. an. i. c. Rodulphus. f. e. vbi dicit qd ma
 iora negotia exp̄ssis cōprehendunt sub clausula ge

nerali ex p̄pria significatōne v̄boz vñ pondera istum
 tex. q̄ q̄tenus loquit de rebus nō dicit qd maiores nō
 cōprehendunt s̄ qd nō teneat q̄s m̄dere sup̄ maiorib?
 quasi voluerit inducere et p̄stare exceptionē dilatoriam
 cōuento per qd infero qd p̄cessus habitus sup̄ maio
 rib? negocijs exceptōe nō opposita v̄z s̄ p̄cessus habit?
 cum personis maioribus nō. valet qz tex. hic in p̄nci
 pio loquens de p̄sonis dixit maiores nō comprehen
 di et iurisdicatio delegata nō p̄t. progari ad p̄sonas nō
 e exp̄ssas. vt in. c. p. et. g. de offi. dele. et hoc vltimum
 t̄z. Inno. h̄ et bñ. Sed cōtra p̄dicta videt obstare forti
 ter tex. in. cle. nō p̄t. de p̄ca. vbi in alia materia q̄z re
 scriptozū dicit qd sub illa generalitate nō cōprehendū
 tur grauiora negotia. exp̄ssis ergo istud. c. n̄ inducit
 ius nouū in materia rescriptoz. Itē facit illa de. cōtra il
 lud dicitū Jo. an. qz etiā negotia grauiora nō videtur
 cōprehēdi. So. dico qd illa de. habet duos intellect?
 Primus vt grauiora sumant. p̄ causa grauiorib? vt
 est causa fidei episcopatuū et similes et s̄m istū intelle
 ctū quē. s. posui et placz do. An. obstat illa de. s̄ s̄m
 aliū intellectū quē in dicio meo sentit ibi glo. et aptius
 t̄z ibi Landinus vt refert ibi Jo. de lig. nō obstat vt i
 telligant ibi cause grauiores cōtinentes d̄minatōnez
 status sicut est opponere crimina vel defectus cōtra ele
 ctum. Nā deficiens i. p̄batōe grauiū puniū vt in. c. i. d̄
 elec. li. vi. Ideo ille tex. disponit qd illa grauiora nō cō
 prehendunt sub clausula generali sequenti. qz ista mul
 tum grauiā et importātia p̄iculi personaz et rerū non
 veniūt sub generalitate nisi saltē exp̄meret aliq̄s casus
 cōsimilis et iste videtur vt? intellectus de. et glo. si bñ
 ponderet. p̄ hoc bo. tex. cū glo. in. c. p̄curator. de elec.
 li. vi. et gl. in. c. si. de p̄ca. e. li. quimo tenuit Landin?
 qd ista omnino requirunt speciale mandatū. Sed mibi
 plus placz primū per illam de. nō p̄t in fi. et puto qd
 in hoc illa de. nō ponat ius nouū quia nullū verbū est
 ibi hoc importās s̄ illud declarat ex p̄sumpta volūta
 te cōstituentis p̄curatorē et hoc bñ nō quia multū deci
 piuntur ponēdo varias theoricas p̄ istum tex. et illum
 Itē dico qd ex alio nō p̄cedit illa theorica. Do. An.
 quia nō est vera generaliter qd spēs adinecta generi re
 stringat genus. imo tex. est in cōtrarium in. d. l. q̄sūtū
 in. §. penul. vbi tex. dicit qd si lego alicui fundū ins̄truc
 tum et exp̄mo aliquā spēm q̄ cōtinebat sub illa genera
 litate illa species nō restringit genus s̄ videt apposita
 ex sup̄abundanti et sic causa dubitatōnis tollēde. hec
 tū materia est ardua et difficilis multū quia iura maxi
 me ciuilia vario mō in hoc videt loq̄ et plene hāc ma
 teriā tetigit Bar. multū tñ obscure in. d. l. questū. Itē
 q̄tenus facit ad p̄positum cōclūde sic dare assumēdo
 mentē Bar. qd aut species q̄ cōprehendebat sub gene
 re exp̄mit ab ignorāte vt qz forte ignorabat qd illa spe

cies comprehendere sub genere et tunc illa species si
restringit in aliquo genere ut puta si rusticus ignorans
viz. candelabra maxime argentea apprehenderent ap-
pellatoe suppellectilium dixit lego tibi suppellectilia mea
et candelabra argentea et de hoc est tex. in l. legata. in
pn. ff. de suppel. lega. Aut exprimit spes a sciente et i
comprehendendo scientiam vel ignorantiam recurrentium est ad
qualitatem personarum. ar. in l. cum de indebito. ff. de p-
ba. et quod no. in. c. si. de so. Et isto casu quicquid speci-
es apponit causa restringendi genus seu limitandi et de
hoc constat et casus est datus ut puta si dixi lego tibi sup-
pellectilia mea viz. pannos lineos tui. Aut apponit ex
supabundanti vel cum demonstrationis et hoc constat et non
restringit. Exemplum lego tibi suppellectilia mea videlicet
candelabra et sitia. Nam per hoc verba videtur voluisse
illud exprimeret causa demonstrationis et non causa restringendi
di. ad hoc. d. l. legata. ij. Ratio secundum unum intellectum.
Quoniam et tertio sumus in dubio an species sit adiecta
causa restringendi genus vel ex supabundanti vel causa
demonstrationis et tunc aut genus ponitur per adiectivum neu-
traliter positum aut per substantivum certum et determina-
tum. primo casu aut precedit species et sequitur genus aut econ-
tra. Si precedit species restringit genus ut non comprehendat
nisi species pares expressis non in restringit ad speciem exp-
sam tamen si comprehendit omnes species pares cum expressa. exem-
plum in. d. l. cui dulcia. ubi testator dixit lego tunc
vina et omnia dulcia. sub illo genere et omnia dulcia veniunt
omnia dulcia dummodo sint potabilia et hoc per species precedere quia
vinum est dulce potabile et iste est proprius casus illius. et
Et est ratio quia cum illud genus adiective positum veniat
verificandum in substantiis suis. Et apparet per alia verba
quod testator senserit de substantiis certe quantitas. ut de
vino quod est potabile presumimus in dubio quod testator in
genere subsequenti intellexerit de speciebus libere specie
expressis. Si vero precedit genus et sequitur species et tunc species
ex toto restringit genus. ita quod exprimit copulativa et po-
sita inter genus et speciem. p. i. exemplum si duo coacti so-
cietate et dicit ut sint participes lucris et quantum illa quali-
tas quantum restringit genus quod est lucrum unum exprimit lu-
crum per quantum. i. quantum. quia alias frustra exprimeret illa
species quantum quod comprehendit sub lucro. Scire enim debet
quod lucrum refert ad omnia convenientia ex proprietate for-
tune qualiacunque sunt sed quantum comprehendit solum lucrum
convenientis ex industria persone et de hoc est bo. tex. cum
gl. in l. sed et si adiecerat. ff. p. setio. videtur tamen mihi quod per
Bar. allegando illam. l. erraverit. in h. membro quod ibi pre-
cedit species quia sit primo mentio de quantum. Item genus ibi
non ponitur per adiectivum sed per substantivum certum et deter-
minatam ut est lucrum et ideo illa lex potest adduci ad mem-
brum sequens. Secundo membro principali cum genus ponitur
per substantivum certum et determinatum et tunc si species prece-

dit et sequitur restringit genus. exemplum in l. quantum. in. §
ij. ff. de l. iij. Si vero species precedit aut sequitur et tunc si spe-
cies refert ad genus videtur posita causa ipsum restringen-
di sic potest intelligi. l. cum de demonis. §. quidam. ff. de lun.
instruc. aut species refert ad actum legandi seu donandi
vel aliam dispositionem et tunc videtur adiecta ex causa et videtur
adiectum ex supabundanti ut in. d. §. penult. de y. tunc vide-
tur aliter intellexisse hanc materiam in regula. generi. de
re. in. li. vi. ubi vide quomodo generi addit enumeratio in-
dividuum et tunc genus non comprehendit alia individua
si enumerata que sunt eiusdem speciei cum enumeratis si reliqua species
comprehendit. Exemplum si testator legat duas statuas
marmoreas et cause marmorum venit omne marmor propter
statuas quia ex quo testator legavit duas videtur voluisse
comprehendere alias statuas sub illo genere. est tex. in
l. heres. in. §. i. ff. de l. iij. et in. d. l. cum de demonis. in.
§. cui fund. hoc procedunt cum genus et species distinguuntur
circa eundem. Si vero unum legat genus et alteri legat species
legatum speciem derogat generi. siue precedat siue sequatur ut in
§. vl. palle. et de hoc plenius per de y. et per Bar. in locis
palle. Ultimo de hac dictione alias scias quod illa facta
cum positionem eiusdem quantitas quam ponitur inter ea que sunt
eiusdem rationis. ut si dico testum vel aliam voluntatem intelli-
gitur tamen de ultima ad hoc quod non. in. l. quidam relegat.
ff. de re. du. Si autem ponitur inter omnino diversa tunc se-
cus ut in exemplis glo.

Xtenore Qui contra unum super eodem
ad diversos indices dicit
sa rescripta impetrat et eis vult potest commodum
utriusque omnino divisio. sed ibi nos igitur non pri-
mo ar. op. ex tex. quod post petitionem litterarum et citationem se-
cuta non potest impetrator renunciare illis litteris sine consen-
su rei. Sunt enim littere per hunc actum effecte communes de qua
vide plene per Zinn. et alios. in. c. ex co. q. de re. testi. spo.
Non secundo quod quemadmodum secundum rescriptum impetra-
tum ab adversa parte non est ipso iure nullum licet non faci-
at mentionem de primo ita et secundum rescriptum impetratum
ab eodem est opus est exceptione ut b. Non tertio quod si
pervenit coram uno indice puenit coram alio potest excipere quod
non tenet ibi tridere quia ubi causa cepta est ibi debet si-
niri ut in. l. ubi ceptum. ff. de iudi. Non quarto ar. p. et
contra quod fraus et dolus sunt diversa in hoc tamen multum sunt
operi. de quibus in gl. no. in. l. iurisdictionum. in. §. si si frau-
dandi. ff. de pac. et vna opi. hys quod fraus idem est quod do-
lus et hanc tenet ibi Bar. Alia operi. quod fraus inest dolo
sicut species generi. Nam dolus potest esse sine fraude sed non
fraus sine dolo unum fraus est dolus adhibitus ad primo
vnum proprium et ad deceptionem alteri et hanc operi. et
ibi glo. que satis placet facit lex fraudis. ff. de re. iur.
Non ultimo quod in pena dolosi et fraudulentum quando
quod irritant littere alias valide. Et facit iste tex. per his que

Quod quod per v

dicti. s. c. p. ce. In glo. i. v. d. bñ ista gl. q. est mgra
 in sua materia et est adherenda et coniungenda cum glo. c.
 i. s. e. Et nō pmo ex principio istius gl. q. quis pōt
 impetrare plura rescripta ad diversos cōtra eundē dū
 modo nō vnt vtrūq. et sic vult gl. q. ex sola impetra-
 tione diversoz rēptoz ptra eundē nō insurgit annulla-
 tio vtriusq. rescripti sed ex solo vsu vtriusq. rescripti. ho-
 sti. tenet q. ex sola impetratōne q. d. p. uari cōmodo
 vtriusq. rescripti q. vid. fecisse in fraudē nā si timebat
 mortē iudicis debebat impetrare sub noie dignitatis
 s. doc. cōter tenet opi. glo. v. d. v. dicit Jo. au. nulluz
 interesse pōt pretendere aduersarius ex impetratōne se-
 cūdi rēpti pāpue si impetrator vnt pmo. Si vō vte
 rē scdo tūc posset pcedere opi. hosti. q. potuisset im-
 petrare in fraudē ppter lites exortas post datā primū
 rescripti et an impetratōem scdi hec limitatō Jo. an. pōt
 pcedere vbi pōt cadere frans alias secus. pone em q.
 super eodē negocio sunt impetrata diversā rescripta ab
 eodē certe nulla fraus emingit si impetrator vult vti p-
 mo v. scdo. possz in dicit q. ex quo habuit pmi validū
 nō habuisset scdm si fecisset mentōz de pmo. ar. j. c. po-
 stulasti. Et forte hac pōsideratōe habita posset dici scdōz
 rescriptū esse surrepticiū s. nō incidit impetrator in penā
 h. c. nisi vnt vtroq. et ad literā q. ponderat impetra-
 tione. dic q. ponderat in effectu ppter vteroz inde se-
 cutā. In ea. glo. ibi mutuo se impediūt. h. ost. dicit
 q. in hoc casu papa est cōsultendus et hoc ven. Et in
 fi. gl. nō gl. et tene eam menti q. quotidie allegat ex q.
 habes vna regulā i lris pntios vt valeant scde nō fa-
 cientes mentōz de pmiss si pme sint elidibiles p exce-
 ptōnem multo ergo fortius idē dicēdū si sunt nulle et
 hanc opi. sequunt doc. in. c. ex parte. s. eo. p illū tex.
 et hoc idē videt pcedere in lris bñficialibus. vt nō. gl.
 in. c. cum nostris. de pces. pben. et in. c. suggestiū. de u.
 pa. et in. c. in nostra. j. c. q. s. gl. nō. Sed goff. t. z cōtra-
 rius i. c. lras. de despō. impu. et refert glo. in regula. n.
 pstat. li. vi. Damasus tenuit mediā Nam. dicit an q.
 aut inualiditas personaz surgit ex defectu impetrātis
 et pcedat dictū glo. aut sine suo defectu puta q. iudi-
 ces mortui sunt et pcedat p traria opi. aliter aut nota.
 Cal. post Jo. an. in. d. c. in nostra. Ego sic distinguerē
 q. aut tpe impetratōnis scdaz pme erāt nulle ipso iu-
 re et valēt scde vtrūq. surgat defectus vt in regula. nō
 pstat. d. re. in. li. vi. aut pme erant ali que s. exp. facto
 inceperūt comere et tūc si sunt litere ad bñficia nō va-
 lent scde tanq. surrepticie vt in. c. si eo tpe. j. e. li. vi. aut
 sunt ad lites et tunc aut ex defectu pmi impetratoris
 litere sue corrūit et valent scde et sic loquit. c. plerunq.
 j. e. et. s. e. si aut aut sine suo defectu et tūc pmo q. scde
 pnt elidi p exceptōnem tanq. surrepticie habito respe-
 ctu ad tempus impetratōnis ar. j. e. sup lris. aut litere

pme tenent s. possunt annullari p exceptōnez. et tūc aut
 p exceptōem ppetentē tercio et nō valent scde tanquā
 surrepticie exemplū in materia. c. mandatū. j. e. Et p
 exceptōem ppetentē scdo impetratorū et valēt scde ar.
 in. l. si dari stipuler. ff. de v. ob. et in. l. nō videt latita-
 re. ff. de iudi. In glo. si. in fi. nō singulariter istā glo.
 ex qua habes q. facies aduersariū citari corā diversis
 iudicibus nō d. regulariter p dēre cām sed satis est q.
 reo excipiente cōdemnet in expensis scdi iudicij. et sic
 intelligenda est lex vbi ceptū. ff. de iudi. vbi dicitur q.
 vbi iudiciū ceptū est ibi debet sine habere fallit fauore
 libertatis vt tunc actor perdat cām et sic intelligit. l. i.
 l. de asser. tol. sed vltimontani tenuerunt ibi contra
 opi. hui. glo. vt regulariter pdat causa s. pmutiter te-
 net opi. h. glo. quā tenet Inno. b. Nūquid autēz
 puentus corā scdo iudice possit indēter excipe de con-
 uentōne pms facta corā alio iudice. Et credo q. si in p-
 mo iudicio fuit ptumax nec purgavit ptumaciā nō pōt
 excipe corā scdo q. nō potest vti bñficio pme instante
 ex quo eam nō approbauit pparendo ar. op. in. l. san-
 ctimus. l. de iudi. Nā si in vna et eadē instantia non
 audiet nisi prius purget ptumaciā vt ibi fortius nec in
 diuersa audiri d. z. Et videt de mēte Bar. in. l. sepulch.
 ff. de sepul. vto. et per hoc dictū infero ad nō. limitatō-
 nem istius tex. q. si citatus vigore vnius rēpti nō ppa-
 ruerit non poterit postmodum excipere si citet vigore
 alterius.

Non valet rescriptū ad vni adeo bñficiū impetratū de bñficio impetrātis nō faciens mentōz.

Non valet rescriptū ad bñficiū impetratū de bñficio impetrātis nō faciens mentōz. Lō-
 munis diuisio. scda ibi cum enim. Nō pmo prima
 fronte admirandū de papa cū mādāt sufficienter bñfi-
 ciato de beneficio puideri. nam hic papa nō reprehē-
 dit illam admiratōz nisi eo respectu q. nō mādauerat
 pro illo ex certa scientia. Nō scdo q. nō est scriptura
 alicuius facile redarguēda nisi pms ponderet tota vis
 scripture qd facit cōtra ppe nōidentes facit. l. in ciuile. ff.
 de legibus. Item nō q. nō sufficit in impetratōne
 beneficij facere mentōnem de pbenda vel canonicatu
 sed oportet q. fiat mentio de vtroq. et in hoc nō istuz
 tex. et tenent do. de ro. dec. cccclix. Et est ratio q. pōt
 quis esse pbendatus sine canonicatu et canonicat. eē
 sine pben. vt nō. in. c. cum. Qd. s. d. p. s. Item nō. ar.
 pro et cōtra vtrū in impetratōe sit fienda mētio de de-
 ricatu silus curie habet q. sic. sed credo q. de iure non
 sit necesse quia subintelligit clausula si est idoneus.

Sed qro quid si quis defert clericam gerendo se
 p clerico cum tū nō sit ordinatus nūquid valet impe-
 tratio bñficij si dicit se clericū Compost. q. sic q. cū de
 stinatōe est clericus et largo modo pōt dici cleric. q.
 assumptus i fortem dñi vt in. c. cum scdm. de pben.

Infirmitas

Dei Decretis Nobilitatis hinc aliqua Angliam archidiaconi suo dicitur
et per d. d. de hinc principis

et est glo. si. in. c. h. de iust. Sed in videndo in. c. h. de iust. et in. c. h. de psump. ubi concluditur contrarium et illud veritas. Nam beneficium non potest conferri non clerico, quia non est capax iuris spiritualis. ut in. c. causam. de psump. Ultimo h. querunt doc. qd si papa scribit scienter pro indigno nungd est sibi obediendum et dicit qd pma fronte scriptum psonis falsum. ar. hic et. s. eo. si qn. si apparet de certa scientia pape sibi est obediendum. xvij. q. iij. s. qui aut. Nam instar sacrilegij est dubitare an is sit dignus que princeps elegit ut ibi hoc dicant verum nisi tanta esset indignitas qd salva conscientia sibi obtinari non posset Et nota hoc dictum singulariter qd facit ad multa hoc dictum allegari et vario modo limitari in. d. c. si qn. et dic ut ibi In gl. h. in si. No istam glo. et quatenus dicit qd in consideranda sufficientia dicitur haberi respectus ad nobilitatem scientiam et dignitatem optime loquitur et pbat in. c. d. multa. in si. de pben. Et diceres quare in rebus dei habetur respectus ad istas qualitates extrinsecas. Rndet qd p has qualitates puidet bono vi. Nam sine scientia mundus regi non potest unde ecclesia vltis indiget iuris iuris ut in. c. d. ex eo. de elec. li. vi. et in. c. h. d. magistro. facit aut. habita. L. ne si. pro pa. sed qten? glo dicit qd debet sufficere sibi et suis intellige de suis qd secum necessario dicitur habere nam si est doctor vel nobilis vel habens dignitatem ecclesiasticam non dicitur esse solus nec sine ministro. Item quatenus glo. dicit qd dicitur haberi respectus qd possit recipere aduenientes intellige h. finitum ecclesie nam potest esse qd ecclesia sit extra civitatem etiam in itinere frequentato ita qd non potest cum honestate quod sernet hospitalitatem secus aut ubi esset in civitate et beneficium esset simplex ita qd hospitalitas non servat.

In summa concludere qd finitatem personae et finitatem ecclesie indicantur sufficientiam beneficij. Ad hoc vide bo. glo. in. c. l. xxi. q. i. et valent hoc ad sciendum an et qn quis cum bona conscientia possit tenere plura beneficia nam ubi non subest causa rationabilis non excusat quo ad deum etiam ex dispensatione pape ut non ter sentit Jo. an. post doc. in. c. dudum. el. ij. de elec. In gl. in vbo de prebenda. ibi dicitur inde facere mentionem et hodie hoc est magis declaratum p. c. si motu proprio. de preben. li. vi. et dic ut ibi. Ultimo no glo. si. qd in iuris ad beneficia se intelligitur clausula si impetrans sit idoneus etiam si non exprimat sicut intelligit illa si pces veritate nitant. ut. s. e. in. c. h. *De prebenda*

Autaque Dico recepti interpretato recipit a iure coli. vel ad idem sic. Clausula in rescripto posita debet ad statum iuris reduci ubi cumqz sita repiatur. in pma parte ponit ptis coquestio. in scda rnsio et iudicis instructio ibi nos. No pmo ista dicta nobilia et me

ti tenenda que pnt ex hoc tex. colligi. primu dicit qd rescriptum principis dicitur in dubio reduci ad ius comune et si oporteat p impropiationem vboz seu p transpositionem clausulaz. Et ro huius dicti est qd scriptum concedit ad iuris observantiam nec aliquid debet continere contra ius qd tunc esset privilegium ut no. dicit glo. super verbo noscat in. c. l. de costi. li. vi. et per Ly. in. l. scripta. L. de preci. impe. offi. ideo et scriptum non operet contra naturam suam dicitur ita et taliter intelligi ut non obviet iuri comuni qd intelligo qn verba hec patiuntur Nam ubi nulla esset ambiguitas cessat ista hominis interpretatio ut in. l. ille aut ille. ff. de le. iij. Et ex his habes clarum rōnem decidendi ad hunc tex. Sed dicitur notabile qd pcessus factus vigore lraz male intellectaz non sustinetur ex errore male intelligentiu si reperitur pcessus contra ius dicitur pnciaru nullus. Et ex h infer qd si iudex pcessit contra ius male intelligedo legem vel canonem pcessus nihilominus est nullus. Ad hoc. c. cu dilectus. j. de cognue. vbi bo. tex. et scdm hoc dicitur intelligi glo. in. c. vico. de postu. preda. li. vi. In vbo decetero. Terciu dicitur no. qd pcessus p pnciaru nullus parte abire sicut fecit h papa qd dicitur abbas. valde non du hoc dictum non admittegam in distingere quia regulariter nihil dicitur iudex facere in pndiciu partis abitis ut in. c. comunia. et. c. caueant. iij. q. ix. et in. c. i. de cau. poss. et pprie. ff. illum tex. salvo in duobus casibus. Primo ppter notorietatem hunc intellectum habes h casum qd pte abite non citata potest iudex pcedere si notorie constat nulla defensionem competet abiti et in hoc casu intellige. c. cum olim. d. re indi. et ibi dixi et videt bo. tex. in. l. ij. s. qd si de frumentaria. ff. de admn. re. ad civi. pertinen. et ibi Bart. Secdo salvo qn nullitas surgit ex interpretatone scripti aplici nati quemadmodu ipse papa potest interpretari suu scriptum pte abite. ff. in. c. olim. de ver. sig. et ibi notat ponit Inno. ita et decernere potest nullitatem actus accessorie puenientem ex interpretatone scripti. In glo. h. ibi post ipsum pemptoriu p hoc dictu glo. dicunt Inno. et Compoll. qd ista clausula cominatoria apposita in simplici citatione non habet vim pemptorij cu soleat apponi in temio pemptorio ut in. l. ad pemptorium. ff. de iudi. Sed bar. aliter distinguit in. l. si finita. in. s. in. l. ff. de dam. infect. dicit aut aut iudex comminatur se pcessurum quantum de iure poterit vel p verba similia et tunc non habet vim pemptorij quia potest intelligi qd pcedet ad aliam citationem. aut comminatur se pcessurum ad decisionem et cognitionem negotij et tunc haberet vim pemptorij. Idem videntur velle dñi de rota decif. cxxxvj. sed contra hoc dictum

Quid in casu de pben. pcedit ad pben. pben.

8.

oppono de. d. l. ad pemptorium ubi dicit q̄ iudex in pemptorio cōminat se pcessurum ad cognitiōem et decisionem. t̄. ergo nō habet vim pemptorij. So. re spōdeo dupliciter sustinendo Bar. q̄ tex. ibi nō impō nit necessitatem iudicij vt appōnat illam clausulam vñ dico q̄ illa clausula ponit ad cautelam cū exprimitur p emptorium. quia terminus pemptorius habet vim trine citatiōis. vt in. l. tres denūciatiōes. l. quō et q̄ iudex. et in. l. p̄mācia. ff. de re iudic. ex. p̄mā. q. iij. de illiata. et vide plures practicas p glo. nō. in. c. cō stitutiōem. de sen. ex. li. vi. et sic quatenus glo. hic dicit q̄ d̄z ponit illa clausula in pemptorio nō bñ dicit si p verbū debet. intendit inducē necessitatē secus de bo nitate. sc̄do et melius pōt r̄ideri q̄ tex. in. d. l. non dicit q̄ in pemptorio debet exprimi illa clausula sed pot̄ declarat quid impōtat pemptoriū. nam dicēdo cito te pemptorie nihil aliud est dicere q̄ cōminari de nō expectando vterius partem sed de pcedendo vterius ad cognitiōem et decisionem quantū de iure poterit fieri. si ergo hoc impōtat significatum pemptorij debemus dicere q̄ illa verba explicitē. p̄ta habēt vice pemptorij q̄ nō refert quid ex egpollentibus fiat in c. licet ex quadā. de testi. et. l. certum. ff. si cer. pe.

In glo. in vbo inferenda. ubi de appell. inquisitiō. Adverte q̄ glo. corrupte adducit illud. c. inquisitiō. Nam pbat totum cōtrarium et de eo pōt formari fortis oppositiō ad istam reuolūtiōem clausulaz quā papa hic facit. Nam tex. ibi dicit q̄ clausula appellatiōne remota cōcernit om̄ia pcedentia ergo ista clausula cōtūm de iure poterit t̄. d̄z cōcernere om̄ia pcedentia et sic qualificare id quod fuerat dictū de pbatōne recipienda et tunc absurditas nulla surgebat. So. dico solvendo cōtrariū dupliciter. p̄mo q̄ clausula in fine posita cōcernit om̄ia pcedentia nisi illa habeat suaz determinatiōem vt pbat in. c. cum dilectus. de dona. dixi in. c. ij. requiris. d̄ apel. sed illa clausula de recipienda pbatōne determinabat p̄ba pcedentia vbi fuerat dictum de iure ergo illa clausula d̄z refert solū ad sequentia. Vel sc̄do vbi clausula ponit in p̄n. alie orōnis est pars illius orōnis et solum cōcernit sequentia. vt dixi in. d. c. ij. requiris. vñ illa clausula cōcernebat solum sequentia ideo fuit opus intelligere per trāsiōnem clausulaz ne aliquid cōmitteret cōtra ius p̄mune. Vide etiam de his p̄ Bar. plene in. l. p̄tor. ff. d̄ vbo. rap. et in. l. talis sc̄ptura. ff. de l. i. dixi plene in. d. c. ij. requiris. et ex his et ex p̄dictis bēs modis interpretandū p̄pta vt in dubio sp̄ reducāt ad ius cōmune et hinc occasione sumpta Inno. et Hostiē. et Compōst. tractant de interpretatiōe aliaz dispositiōnū et inter cetera dicunt q̄ statutū debz interpretari p̄m ius cōmune p̄ quo videt tex. in. c. cum dilectus. de p̄fuc.

et in. l. ij. l. de nox. Tamen in hoc adverte vtra eos. nam vbi statutū est p̄uilegiatiū debet intelligi vt aliquid addat vltra ius p̄mune vt p̄batur in. l. i. ff. ad munic. sic dicim̄ de ipso p̄uilegio vt in. c. in his d̄ p̄uile. Si vero est merū statutū t̄ tūc quatenus p̄iudicat iuri p̄uato d̄z intelligi stricte et p̄ subaudiōnē si opus est d̄z reduci ad ius p̄mune vt est tex. nō. in. d. l. ij. l. de nox. aut nō p̄iudicat iuri p̄uato p̄ t̄m iuri p̄muni t̄ tūc dicere aut loqui pure in terminis iurisdictionis t̄ debet intelligi p̄m ius p̄mune et satis opabilē inducēdo nouū remediū agendū. Ad hoc reducendus ē Bar. in. l. i. ff. ad. l. fal. fact. c. ex parte. iij. de vbo. sig. b̄ intellige vbi ius p̄mune loquit p̄ vba p̄p̄ia Si vō loq̄t p̄ vba impropria et statutū in eadem materia loquit p̄ vba similia tūc statutū nō reducitur ad ius cōmune p̄ intelligi vt iacet. Et ad hanc theoricā adduco doctrinam Bar. in. l. iij. in. §. p̄tor. ait. ff. de dam. infec. vbi dicit q̄ si statuto cautetur vt fiat citatio ad faciē vel ad domū sufficit q̄ fiat in dome vel p̄sonaliter nūc intelligitur illa alternatiua vt sit ordinis quēadmodū intelligitur ius cōmune in. l. sc̄e oportet. ff. de excusa. tu. aut statutū nō loquit pure in terminis iuris cōmunis et dico q̄ d̄z intelligi q̄ addat ad ius cōmune nō autē p̄ impropria d̄z d̄z reduci. p̄cessus ad ius p̄mune. ar. op. in. c. cum dilectus. s. alie. et aliud est in rescripto. q̄ statutū sit vt plurimū vt aliquid addat et est lex municipalis. i. di. ius ciuile. p̄ natura rescripti nō est vt aliquid addat et ideo debet p̄ptum stricte intelligi q̄ statutū. In glo. in vbo p̄cedat. ibi secus in p̄uilegiis hoc intendit glo. q̄ p̄uilegiū nō d̄z ita stricte interpretari sicut rescriptū p̄ tu vide qualiter sit p̄uilegiū interpretandū q̄ nō. in. c. olim. de vbo. sig. et p̄ Bar. i. l. si. ff. de p̄sti. p̄n. et vide glo. in. c. si canonici. de offi. ordi. li. vi. et aliquid p̄ doc. b̄.

Onstitutus hoc intendit. Non valet rescriptum exequatorium impetratum sup̄ prebenda t̄ canonicatu in quo nulla est facta mētiō de statuto vel d̄ certo canonicorū numero iuramento firmato. vel sumat alie quo ad intellectū. nō valet impetratio in ecclesia nūc rata nō facta de numero mētiōne si p̄ eam frangit numerus canonicorū licet nō frangat numerus p̄bendarū et p̄cessus inde factus est nullus. p̄ p̄mo ponit impetratiōem. sc̄do exceptiōem cōtra ip̄am. tercio d̄finitōnis cōmissiōem. sc̄da ibi verum tercia ibi discretiōni. Nota p̄mo et maxime p̄ intellectu dicendorū q̄ antiquis tempibus cū papa scribebat p̄ aliquo beneficiando dabat successiue tria paria l̄az. p̄mo monitorie dabant quibus monebat ordinariū collatorem vt p̄videret ei pro quo papa scribebat sc̄do erant littere p̄ceptorie que cōcedebantur si monitorijs nō

obtinere pabatur. tunc dabantur littere executorie per quas
se deputabat executor ad puidendum loco pape vel
ad compellendum ordinarium collatorem. Hodie soluz
dantur executorie et emanant stiles antiquis. qz anti
quitas summi pontifices defacili no gravabat ordina
rios collatores. Ad secdo et tene semper menti qz
nescio alibi ita bonu tex. qz surreptio viciat gram ipso
facto etia si pstat in tacendo factum alienu qd impe
trans pbabiliter ignorabat. Nam ille impetrans d q
hic pbatur poterat ignorare statutu nueri ecclesie ma
xime si statutu emanauit dum ipse esset in itinere vt in
curia et ratio huius dicti pot esse qz in consideranda
validitate gratie no aduertimus ad culpam impetran
tis s potius ad intentionem pcedentis. vt in. c. postula
tu. j. eo. Si autem papa sciuisset statutu pcessisse etiam
p momentu no dedisset saltem ita defacili lras p qz
infringeretur statutu ecclesie. In pteritum tñ facit tex.
sing. in. c. gratie. j. eo. li. vi. sed dic vt dicam in. c. super
lris. j. eo. et ad hunc effectum Jo. an. allegat istu tex.
in. c. pe. j. eo. li. vi. Tercio nota et tene menti qz vbi
statutu ex aliquo inualidat actū. Et dubitat an statutū
pcesserit actum vel ecōtra. dicenti statutū pcessisse in
cumbit onus pbandi. Nam vt vides hic onus pban
di qz statutum pcesserit litteras executorias incūbit ca
pitulo et hoc sequit hic do. An. et dicit hanc qōnem
habuisse de facto in cōsimilibus terminis. sed p h ego
allego glo. latam et no. in. de. si. j. eo. et facit tex. in. c.
p. t. a. de. p. b. a. et quod no. Ly. in. l. matrem. l. eo. ti.
pro hoc facit qz actus presumitur factus liimo tempe
re si contrarium pbetur vt in. d. c. p. s. e. n. t. i. a. et optime fa
cit. c. accedens. j. de. p. u. e. r. p. i. a. et. c. cum. v. i. r. u. de. regu.
et vide qd ibi dixi. Item no qz impugnans ex veri ta
citate p. t. u. z. habet pbare et facit hoc. p. h. i. s. que
no. Jo. an. in. c. i. de. l. i. p. e. l. l. i. v. i. v. b. i. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. v. t. u. m. a. l.
leget surreptio in vero tacendo aut in falso exprimēdo
vt pmo casu pbet opponēs ea extitisse tpe impetratio
nis de quibus erat fienda mētio. scdo casu habet pro
bare impetrans ea que narrauit fore vera et est eadem
ratio in vtroqz dicto qz onus pbandi incūbit asserenti.
vi. q. v. c. si. et in. l. i. j. ff. de. p. b. a. Ultimo no ibi irri
tum decernatis qz surreptio viciat gratia. et lras ipso fa
cto a deo qz pcessus inde secutus est nullus s qtenus
dicat de lris in pteritum facit qd dixi in. c. ceterum. s.
eo. Sed nōde vt ibi dixi. nam iurisdicatio et gratia siml
p. t. i. n. e. b. a. n. t. in. e. a. d. e. l. r. a. ideo surreptio que viciat grāz ip
so iure viciat lras accessorie qñqz littere dant post grāz
puta p executione gratie et tūc no viciant p surreptōez
ipso facto. qz pnt dici littere ad lites sic potest intelligi
quod no. Jo. an. post Inno. in. c. i. de. l. i. p. e. l. l. i. v. i. et
vide qd dicam. j. eo. ad audientiam. In glo. i. ibi
duo in veritate mandauit hic papa glo. pcedit aliquā

tulum intricate vnde dic clarus qz papa mandauit h
duo se vt istum reciperent in canonicū de pnti. secun
do vt pferrent sibi pbendam vocantem vel pximo va
caturam. vñ si littere no fuissent surrepticie tenebant ca
nonici istum recipere de pnti. in canonicū et sic satū fa
cere inquantū poterāt. Nam qz potest esse canonicus
sub spectatōne prebende vt in. c. dilectus. et in. c. rela
tū. j. de. p. b. e. Sed qñ littere erāt. h surrepticie in eo
qz non faciebant nīc mētiōez de numero iurato viciant
tur in totū. Sed dicēs ta respectu pben. nulla erat sur
reptio. quia no mandabat vt pbenida simpliciter pfer
retur de pnti. s si vacaret vel esset d pxio vacatura per
hoc em nullum pndicium fiebat numero pbendarym
cum deberet surrogari locū defuncti. Sol. faciendū est
qz surreptio non erat respectu pben. de seā respectu ca
nonicatus quia mandabat recipi de pnti et no poterat
recipi sine fractōne numeri. Et ex hoc habes vñ bo
nam regulā qz surreptō pmissa in alterū p. n. e. x. o. z. viciat
grām in totum. facit. c. r. e. p. a. n. s. l. a. t. o. de. p. s. i. et adde hanc
regulā ad ea q dixi. s. c. sedes. Sed quero quid si
canonicatus vacaret de pnti nunqd gratia sit surrepti
cia non facta mētiōne de numero Compost. videt vel
le qz sic quia non est de intentione pape puidere in ec
clesia nūerata no facta mētiōne de numero p. r. a. r. i. u. m. t. z.
hic Jo. an. et Jo. Cal. et cōmuniter omēs doct. sequē
tes dicentes qz si nullū pndicium sit numero no est ne
cesse de eo facere mētiōez et h videt verius. qz tacitur
nitas no viciat ex quo non est causa inductiua gratie
dic ergo qz aut canonicatus vacabat tpe impetratōnis
et valet gratia no facta mētiōne de numero. Idem est
si no vacabat tunc canonicatū s papa mandabat pui
deri de canonicatu vel prebēda vacantibus vel vacatu
ris. nam his casibus nullum pndicium sit numero
Sed qro qd ecōuerso nunqd facta mētiōe de numero
possit puideri in ecclesia no habēte nūerū iste tex. bñ
facit qz sic quia faciendū mētiōez de prebēda vacatu
ra tacite fiebat mētiōe de numero vt in. c. dilecto. de
prebē. et nihilominus debebat puideri isti si statutum
numero no pcessisset. Ad hoc vide bo. glo. in. c. h. de
p. c. e. s. s. p. b. e. n. l. i. v. i. in glo. magna et dic vt ibi et in si. gl.
Nota hanc p. c. l. u. s. i. o. n. e. glo. qz licet statutū no sit iurātū
tñ necesse est mētiōez facere de statuto et p. b. e. cū non
deceat. in si. de elec. li. vi. Quid aut si statutū est iurātū
et sit mētiō de statuto et no de iuramento videt suffi
cere. quia iuramentū est accessoriū ad statutū ergo sub
lato pncipali tollit accessoriū. ad hoc qd in. c. dile
cto. j. de preben. vbi pcludit qz si canonicū veniunt col
legialiter cōtra statutū iurātū no incurrit p. i. u. r. i. u. m. qz
iuramentū tollit sublato statuto. Contrariū deterniat
glo. no. in. d. c. no deceat. et p b optime facit iste tex.
hic no obstat p. r. a. r. i. u. m. pcedit em qñ scīenter tollitur

De rescriptis

hic non obstat p. trarium. pcedit em qm scienter tollitur
statutum iuratum sed qm tollens statutum ignorat iuramē
tum non habet animam tollendi iuramentum qz iuramen
tum obligat deo p hoc etiam est. c. de iuramentis de iure
in. et tene hoc ment. In glo. in verbo iuramento.
ibi veritas videt qz p dicitio talis subintelligatur dic qz
etiā pcedens opi. Jo. pot saluari vt non subintelligatur
p dicitio. quia p dicitio suspendit actum in euentu ipi. vt
no. in. c. verum. de p. d. appo. vnde iuramentum non liga
ret ante approbatōz pape quod est falsum vnde iura
mentum ligat sed intelligit excepta auctoritas pape qz
papa pot mandare cōtrarium sed non presumit velle ni
si faciat mentionem de iuramento et per h tota argumē
tio remanet declarata et non intelligas qz in quolibz iu
ramento sit excepta auctas pape s̄ duntaxat cū pstatut
sup re subiecta ipsi pape vel sup iuribus p̄sentibz ad
eum sic intelligit. c. venientes. de iure i. hoc patz quia
iuramentum est de iure diuino et obligat deo papa aut
non potest impedire obligatōnem querendā deo hinc ē
qz a iuramento prescripto sup rebus non sp̄ctatibz ad pa
pam non potest papa absoluere sine causa rōnabili vt no.
glo. in. c. quanto. de iure i. et Inno. in. c. cum inter. p.
de re i. Inno. ex glo. qz capitulo non est cōcessū
dominiū eoz iurū que habet sed solum administratio
et idem dicit in quolibet p̄lato quāmo nec etiā papa hz
dominiū rez ecclesiasticaz sed ipse deus. quia bona of
ferunt deo. Ad hoc bo. tex. in. c. cū ex eo. de elect. li. vi
et vide qd no. Inno. in. c. cum super. de cau. poss. et
pprie. et glo. in. c. causam. de ver. signi. sed papa p̄
alijs habet libertatē administratōz vt in. c. ita domi
nus. p. d. et in. c. ad honore. de vsupallij. Extra
gl. quero. s̄. quantū tempus pot excipi de ista surrep
tione. So. dicit Inno. qz cum surreptio p̄emat ipam
grām et eam viciat etiā sine lris cum gratia p̄cedat lit
teras et potest fieri sine eis poterit opponi de surreptō
ne vsqz ad sententiā cū sit exceptio p̄emptoria. sec. vbi
exceptio p̄emeret lras tū vt si iuramē cōtra te si impe
trare literas tūc debet excipi ante litē p̄tes. cum sit dila
toria. vt in. c. inter. de re iudi. et in. l. si. l. de excep. et
dicit clarus qz qm. in lris grōsis intercedit surreptio p̄t
opponi de surreptōe dupliciter. p̄mo p̄tra lras dilato
rie. vt in. c. ad audientia. s̄. eo. qz si litere non valent exe
cutor non recipit iurisdictionē. Secdo pot opponi pen
ptōne cōtra gratiā vsqz ad sententiā sicut in alijs exce
ptōnibus p̄emptorijs Ad hoc qd no. in. d. c. ad audi
entiam. In gl. in vbo impetrasse in si. vult em glo.
qz litere monitorie seu p̄ceptorie non habent afficere
manus ordinarioz quo minus possint statuere in p̄
iudiciū illarum literarū nā solū papa hic mandat inq
ri vtrū statumē p̄cesserit executorias quasi non curauit
de monitorijs si statutū emanauerit post eas. s̄. de v.

detur velle Inno. dices qz per monitorias non p̄inci
piatur negotium nisi de honestate sic intelligit. c. lris
s̄. c. s̄. dicit qz papa in hoc grauanit istū impetratē
quia debuisset habere respectū ad monitorias sed in a
lio releuat. quia satis est qz fecerit mentōez de iuramē
to licet nihil dixerit de cōfirmatōne aplicā. hōst. dī
cit qz iste impetrator obligat se ad p̄bandū qz statu
tum fuit secum executorias hec so. non valet quia omis
p̄bandū hoc incumbit caplo. Jo. an. dicit qz hic que
rebat de p̄cessu executoriarū. ideo papa madat inq
ri de executorijs nū p̄tra hanc opi. facit qz papa in fi
no mandat p̄videri illi si statutum p̄cesserit executori
as et sic videt non carasse de monitorijs. do. s̄. into. dī
cit qz monitorie hic erāt extincte per mortē pape reinte
grā nam p̄cessus executoris erat nullus ex quo litere
erant surrepticie et sic non habuit p̄petuare monitorias
vt no. glo. in. c. cum plures. de offi. dele. li. vi. s̄. cō
tra hoc facit qz iste lre erant p̄tate nec poterāt aliter p̄
petuari vnde satis pot dicit qz papa potuisset si voluisset
p̄sequi monitorias vt in. c. lris. s̄. eo. sed pars non
potest p̄sequi quia monitorie non necessitant. ar. in. ca. cū
i veteri. de elec. sed hodie non est multū de hoc curādū
qz iste litere monitorie non sunt in vsu

Difficile et famo
Vperliteris sum caplin et est

claus totius tituli. et hoc dicit in sumā. Ex
primis falsum vel tacens verū in rescripto si maliciose
caret proxis imperatis sed si p simplicitate vel igno
rantiam aut obtinisset vero expresse et suppresso falso
saltem lris in forma p̄muni et delegatus p̄cedit serua
to iuris ordine et non speciali forma s̄. p̄ti secus si nul
lo modo lris habuisset. Ad breuius sic. dolosa surreptio
viciat rescriptū in totū. si aut p̄cessit ex simplicitate vel
ignorantia eaten? viciat quatenus fuit cā cōcessionis.
diuidit in tres partes. p̄mo recitat casum super q
antiquus erat opi. scdo illas p̄ distinctōez bimbembent
ad cōcordiā reducit. ibi nos ergo. tercio dat regulares
doctrinā. ibi vt sic. p̄mo qz surreptio dolosa si
ne sit in vero tacendo sine in falso exp̄mēdo viciat totū
s̄. p̄ti s̄. non fuerit cā totū? s̄. p̄ti s̄. forte forme sp̄alis tā
tum et h in penā ipius mēdacis. Et ex h non tex. aptū
qz surreptio dolosa viciat omnia p̄tenta in s̄. p̄to licz re
scriptū p̄tineat plura sepate etiā si surreptio non fuerit
cā obtinēdi omnia qd est valde nobis e nā si hoc habet
locū in lris p̄tentiōsis fortius d̄. p̄cedere in lris grōs
cū surreptio magis viciat lras grōsas. vt dixi in. c. ce
terum. s̄. c. Ex quo collige limitatōnem no. ad. c. si eo
tanpe. s̄. eo. li. vi. vt p̄cedat ille tex. qm surreptio non fa
it dolosa vt tūc viciat solum illā partē gratie cuius fuit
causa et non reliqua contenta in rescripto adde hoc ad
ea que dixi. s̄. c. sedes. Et no qz hic p̄ficant quo ad h

racitumitas veri et suggestio falsi dolus tamē magis
p̄sumitur ex suggestione falsi et sic salva q̄d dixi in. c.
sedes. Nota sc̄o aliam nōr. regulam q̄ surreptio
non dolosa sed ex simplicitate vel ignorantia p̄cedens
atenus viciat rescriptū seu contenta in eo quatenus
fuit causa inductiva cōcessionis. vide si surreptio fuit
inductiva solius forme rescriptū viciat solum ipsaz for
mam et non substantiā rescripti cuius non fuit causa.
si fuit causa inductiva totius rescripti viciat totum re
scriptum. pone exemplum impetraui rescriptum. cō
tra debitore meū et dixi q̄ de p̄suetudine patrie cause
tractant simpliciter et de plano rē. vide papa p̄misit.
causam simpliciter et de plano tractandā. Si enī hoc
est falsum vt quia nō viget talis p̄suetudo i patria tūc
nō d̄z viciari rescriptū in totū quia papa nihilominus
lras r̄ edisset in forma p̄muni et ideo delegatus p̄cedz
fm iuris ordinē. sed si maliciose illud expressisset debz
in penam carere p̄modo totius r̄pti vt in p̄mo casu.

¶ 2o tercio q̄ surreptio q̄nqz p̄mittit ex ignorantia
q̄nqz ex simplicitate. q̄nqz ex dolo. nec ignorantia excu
lat surreptionem si fuit cā inductiva p̄cessionis et facit
optime ad id q̄d dixi. s. e. p̄stitutus. Quarto nota
q̄ rigor iuris q̄nqz ponit p̄ ordine iuris. Nam hoc q̄
hic in p̄ncipio appellatur rigor iuris postea appellatur
ordo iuris. et d̄z ordo iuris rigor respectu sp̄alis for
me p̄tente in rescripto fundate sup̄ equitate. exempluz
si papa mandat. p̄cedi sine strepitu et figura iudicij or
do iuris respectu istius forme p̄t dici rigorosus. q̄nqz
rigor ponit p̄ quadam iuris austeritate vt q̄n ad terro
rē in aliquo casu ius extendit se excedendo modum in
apponēdo penā. q̄nqz samit rigor p̄ subtilitate iuris vt
in. c. in lris. de resti. spoli. et de his vide bo. gl. in. c. vt
p̄stitutus an. l. di. ¶ 2o in x. nisi. forsan alia regulaz
notabilem. ad quā quotidie allegat iste tex. q̄ iudex
etiā delegatus p̄t cognoscere in dubio de validitate re
scripti. vi si opponitur exceptio surreptionis delegatus
d̄z esse iudex istius incidentis. Ultimo nō q̄ dele
gatus debet se regularē fm voluntatē delegantis vt ca
rō que mouet delegantē debeat mouere ip̄m delegatū
Nam vti vice delegatis vt in. c. sane. de offi. dele.

Descendo ad deca r̄atōez istius. q̄m gl. ordina
rienibil boni dixerunt. p̄mo oppono p̄tra tex. in eo
q̄ distinguit vtrū surreptio fuerit p̄missa dolose an per
ignorantiā vel simplicitatē videtur enī q̄ omnis surre
ptio habet p̄iter viciare ad h. c. sedes. s. e. vbi dicit q̄
mendax p̄ccator d̄z carere impetratis. Itē decretū
interpositum per surreptionē non tenet. vt in. l. magis
puto in si. ff. de re. eoz. Item in quolibet r̄pto exp̄i
mitur aut subintelligit clausula. si preces veritate nitat
vt in. c. h. s. eo. si ergo preces fuerūt obrepticie debet
corruere r̄ptum ex defectu p̄ditōnis. Item facit p̄tra
istum tex. l. p̄scriptōe. l. si contra ius vel vti. pu. l. vti

tex. loquit de rescripto impetrato p̄ mendaciū nec ex
toto annullat r̄ptū et tñ mendaciū nō ē sine dolo. q̄ vt
ait Aug. mendaciū est falsa vocis significatio intentō
ne fallendi vt habet. xxij. q. ij. in. §. ille. et tene mēti illū
tex. So. p̄pter hec p̄traria et similia et maxime q̄ due
leges ciuiles videbantur in hac materia discordare vt
est. d. l. p̄scriptōe. et. l. et si legibus. l. co. ti. fuerit mul
te opi. inter doc. iuris ciuilis quatuor. Quas hic papa in
p̄ncipio recitat et prima fuit p̄ la. sa. de. bel. et
230. et vide plures alios p̄ glo. et docto. in. d. l. p̄scri
ptōe. per quam quidem. l. et rōnem. s. dicitam. dicit
ibi l. y. q̄ distinctio istius capitali non p̄cedit de iure
in eo q̄ facit differentiam inter mendaciū p̄missum ex
dolo et ignorantia. sed certe nesciuit quid diceret. nam
vbi l. y. nesciebat soluere p̄trariam iuris canonici im
prudenter dicebat q̄ ex errore canonistaz illa iura pro
cesserant vñ merito in hoc et similibus redarguitur ab
alijs doc. et iuris ciuilis et nō insistendo opi. antiq̄z
quia hodie habemus hic tex. darum cui debent acq̄
sere legisse p̄ ea que nō. in. c. per venerabilem. qui si
sunt le. dicendum est vt hic distinguitur nec ob. ratio
l. y. nam mendaciū stricto modo captum diffinitur si
cut dictum est. sed large modo mendaciū potest dici
omnis false vocis significatio etiam sine dolo vt in. c.
p̄mū. et in. c. aduertendū. et in. c. is qui. xxij. q. ij. vñ
sicut dicimus in dolo q̄ est dolus ex p̄posito et dolus
re ipsa q̄n. s. quis fuit deceptus non ex p̄posito. vt. l. si
quis cum alij. ff. de x. ob. ita dicendū de mendatio q̄
est mendaciū ex p̄posito et mendaciū re ipsa. nā ali
as dicimus q̄ est dolus malus et dolus bonus. vt in.
l. i. ff. de dolo. ita est dare mendaciū dolosum et pu
nibile et mendaciū sine dolo et nō punibile vt in. d. c.
p̄mū. Item iste tex. nō dicit q̄ mendaciū hic in
teruenit ex ignorantia. sed q̄ veritas fuit tacita vel fal
sitas suggesta ex ignorantia. nō ob. illa. l. p̄scriptōe ne
quia habet multos intellectus quia si intelligit d̄ mē
datio nō doloso p̄t esse adduci ad sc̄m dictum huius
casi intelligit de mendatio doloso intelligit fuit illud
l. vt nō cognoscat ille cui rescriptum dirigitur sed iu
dex alias ordinarius vel teneatur alia lecta. de qua ibi
¶ 2o ob. c. sedes quia debet reduci ad primam regulaz
huius. c. nam loquitur de mendatio doloso non ob. l.
magis puto. quia decretum iudicis est maioris p̄ciū
dicit q̄ r̄ptum. Item potest dici q̄ ibi surreptio fuit
ex toto causa obtinēdi decretum. et sic potest adduci
ad vltimū casum huius. c. non. ob. q̄d dixi de clausu
la subintelligita. quis illa refertur ad exercitiū iurisdi
ctōnis. Item ad formā rescripti vide si surreptio fuit
causa obtinēdi sp̄alem formam vidat prolus illam
formam sed remanet substantia rescripti. i. ipsa iurisdi
ctio ex quo surreptio non fuit causa substantie rescripti

et ex his habes distinctionem huius. c. defensatam. et intellige qd iudex debet procedere s'm tenorem iuris. si mendacium fuit causa solius forme quando intentio impetrantis potest includi sub verbis rescripti alias secundum Inno. et bene scriptum annullatur in totum. pone exemplum imperans narravit in rescripto tunc sibi obligatum occasione mutui quare petit illum condemnari ad satisfaciendum sibi de debito nunc vult agere contra eundem ex titulo donacionis et compelli petit aduersarium ad tradendum et dicit se narrasse mutuum ex ignorantia certe non est audiendus. quia ista causa quam nunc vult intentare non potest comprehendere sub verbis rescripti et sic non potest iudex procedere etiam s'm iuris ordinem secus autem ubi intentio impetrantis potest includi sub verbis rescripti exemplum patet ex predictis quando impetrans narravit consuetudinem etc. vt. s. dixi. Secundo principaliter queritur utrum distinctio istius capituli habeat locum in privilegio seu literis beneficiabilibus et hec est questio dubia et subtilis et vt clare habeant sequentia p'mitte qd ex occasione huius. c. possunt elici tres regule explicitae. Prima regula qd surreptio dolosa viciat rescriptum in totum. Secunda qd surreptio ex ignorantia vel simplicitate si fuit causa obtinendi solius forme scripti non viciat substantiam ipsius scripti ex quo princeps alio ex pressa veritate vel falsitate suppressa scriptum processit. Tercia regula qd si cessante surreptione papa nullo modo dedisset rescriptum viciaretur rescriptum in totum licet ex ignorantia vel simplicitate veritas fuerit tacita. vel falsitas expressa quo ad p'mam regulam omnes conueniunt vt habeat locum in privilegiis et literis beneficiabilibus. Nam si surreptio dolosa viciat ex toto literal contentiosas fortius habet viciare lras gratiosas cuius surreptio magis inficiat gratiam qm rescriptum ad lites patet ex eo quia gratia ipso facto est nulla ppter surreptionem. vt in. c. i. r. ij. de si. p. l. i. vi. et. j. e. ad audientiam sed rescriptum ad lites non est ipso iure nullum. vt in. c. ceterum. et qd ibi dixi. s. eo. et per hoc vt pdixi singulariter limitarem illud. c. si eo tpe. j. e. l. i. vi. vt si litere continent plures grās et surreptio dolosa fuit ca vniat tū qd in penam dolosi debent viciari litere in totū vt nobiliter innuit iste tex. et facit quod dixi. s. e. sede s. Quo ad scdam et terciam regulas est dubium. nā Jo. an. hic videtur velle qd simplicitas non excusat a surreptione in istis beneficiabilibus per. c. si motu proprio et ibi bo. glo. de pbē. l. i. vi. Sed ignorantia pbabilis videtur excusare p tex. nō. in. c. gratia. j. e. l. i. vi. Sed idē Jo. an. in. d. c. gratia. in nonella. dicit illud. c. gratia. fundatam sup maximam rōne et qd non dicit excedere terminos suos et strarium diceremus si non emanasset illud. c. Ad idē vide glo. in. d. c. si motu proprio. qd dicit

qd in lris gratiosis nō habet locum ista regula. Nam papa daret beneficiū habenti pauperrimo et tū si in impetratōne non sit mentio de pauperrimo bñficio nō valet gratia vt ibi nunc distinguit ibi an ex dolo an ex ignorantia vel ex simplicitate tacerit impetrans minimum bñficiū quasi velit qd surreptio viciat lras gratiosas. licet alias papa processit grām. do. An. dicit posse dici qd si gratia possit reduci ad terminos iuris p'munis qd tūc poterit practicari ista scda regula in literis gratiosis et in hoc casu intelligit illud. c. gratia. Sed certe ego nō video qd illud caplin aliquo mō reducat ad terminos iuris imo ignorantia ampliat ibi gratiam qd si scienter ibi impetrasset scdm incompassibile cum p'mo facta mentōe de p'mo nō daret sibi optio retineri dī primū vel scdm sed adepto scdo vacaret primū ipso facto. vt i. c. de multa. j. de prebē. et tū ibi ppter ignorantia dat illi optio. Item de iure p'muni qd debet esse p'tentus ea vocatōne qua p'mo vocatus est. vt in. c. i. et. ij. xxi. q. i. et ibi datur sibi optio. vtrū velit accipere p'mum vel scdm. Item nō video possibile in iure vt gratia reducatur ad terminos iuris ppter surreptionem commissam in casu expresso quia gratia nunq̄ excedit casum p'prium adeo qd impetrans nō pōt illam gratia trahere ad beneficiū magis tenue et hoc qd mens p'ncipis nō fuit pcedere gratiam in alio casu qm expresso. Ad hoc tex. expressus in. c. cui de non. maxime in si. de pben. l. i. vi. et in. c. susceptū. de p. p. e. l. i. hoc etiā videtur sentire do. de ro. decis. ccc. lxx. alias. cclxx. in antiquis vide in hac materia pcluderem qd si hec secunda regula subtiliter et mētaliter p'sideret poterit practicari in literis gratiosis et bñficialibus. nam hec regula nihil aliud vult in effectu qm si surreptio non dolosa fuit causa vnius rei tūc habet viciare illam rem duntaxat et non aliam cuius nō fuit causa. exemplum regulariter rescriptum p'sistit ex duob' ex substantia et ex forma substantia scripti est ipsa iurisdictionis. forma vero est ipse modus pcedendi que papa p'fixit delegato. Si surreptio fuit causa illius forme tūc viciat solus illa forma et nō substantia rescripti ex quo fuit sine dolo ita dicit in lris gratios qd si lra gratiosa cōtineret plura et surreptio nō dolosa fuit ca vnius tūc solum viciabit illud et nō reliquū casum allego nō. in. d. c. si eo tpe. et si h. p. cedit in bñficialibus vt ibi fortius h idem dicit tūc in alijs gratijs cum litere ad bñficia sint multū stricti iuris ppter ambitōnem. vt in. c. quis. de prebē. l. i. vi. h vez nisi obtentū p surreptōz hēat p'ncipatē cū reliquis qd tūc rōe p'ncipatē surreptio viciat oia. vt est tex in. c. p'sistit. s. e. s'm intellectū que ibi dedit. Nūqd autē ignorantia aliq̄ mō excuset i istis grōsis. vt sic. c. q̄a possit trahi ad simile puto posse attemptari qd vbi cōca runt quattuor poterit trahi ad simile. p'dūmo quod ignorantia sit probabilis. vt in. d. c. gratia. Secundo

q̄ non p̄iudicatur iuri t̄er̄ij de quo nō est sc̄a mentio
alias aut̄ ignorantia non excusat et hoc casu intelligo.
c. cōstituitas. s. c. quia princeps non intendit alteri
p̄iudicare si nō expr̄mit ut ibi dixi. Tercio q̄ princeps
fuisse cōcessurus alias illam gr̄az expr̄ssa veritate licet
non ita defacili ut in. c. gratia iā dicto. Quarto q̄ gr̄a
non excedat casum pp̄riū. ut in. d. c. cui de non. Et ad
p̄dicta adde nōbilem q̄nēz quā ponūt do. de ro. vbi
s. Quidam impetravit thesauraria seu sacr̄ia seneū.
vacantem et dixit eam esse dignitatem in loco cōper-
tū fuit q̄ nō erat dignitas sed officiū nūquid surreptō
vi c̄et. fuerūt op̄i. sed maior pars dñorum de ro. tenuit
ut non vicaret quia illa falsitas non fuit causa inducti
na gratie quia papa facilius dedisset si dixisset q̄ erat
officiū tantū. Item cōstabat de corpore beneficii et illa
qualitas dignitatis fuit expr̄ssa causa demonstrationis
falsa enim demonstratio non vicat ex quo constat de
corpore. ut in. l. falsa dem̄stratio. ff. de condi. et demō.
facit qd̄ nō. f. e. significante. et vide qd̄ ibi dicam. sec̄
aut̄ vbi falsitas esset expr̄ssa non causa demonstrationis
sed causa taxationis gratie quia tunc vicaret licet pa-
pa alias concessisset quia satis est q̄ nō cōcessit i alio
casu et iste est casus notabilis de cui⁹ decisio nō sub-
tiliter aduertentes mirant in. c. susceptum. f. e. li. vi. vbi
dicit q̄ si impetrās beneficiū qd̄ dicit vacare per re-
nūciationē non debetur si vacat per mortē licet cōstet
de corpore beneficii et licet renūciatio et mors quan-
tum ad vacationē equipentur. nam ut dixi princeps
taxavit gratiā ad illum casum expr̄ssam ideo non debet
fieri extensio ad aliū casum et p̄ hoc ap̄itur via ad mul-
tas similes q̄nēs. Quo ad t̄er̄ciā regulam do. Ant.
distinguit ut. s. q̄ si potest reduci gratia ad terminos
iuris cōmunis non vicabit ex quo ignorantia pbabi-
lis intercedit et alle. c. gr̄am. et forte allegaret ad casū
mente conceptū. Nam ibi inuitur a contrario q̄ si is
cui ab̄t̄i et ignorantia beneficiū fuerit collatū per ep̄m
impetravit beneficiū a papa non facta mentione de
collatione sibi facta per ep̄m q̄ potest vtrūq̄ beneficiū
v̄t̄inere si sunt cōpatibilia quasi velūt do. anto. q̄ si
impetrans expr̄ssisset non habuisset sc̄dm beneficiū. V̄
ego non video q̄ aliquo modo trabatur iste casus ad
disp̄onem iuris cōmunis cū gratia cōsequatur effectū
suum in totum et de iure cōmuni beneficiatus nō de-
bet reputari idoneas ad aliud beneficiū. ut in. c. is cui
de p̄ben. li. vi. Ideo dicerem q̄ hec t̄er̄cia regula poti-
us vindicat sibi locum in litteris gratiosis pro hoc. l.
et si legibus sc̄dm cōs̄ intellectū. l. si contra ius vel
v̄t̄i. pub. et videt̄ bo. tex. in. c. ex p̄te. i. de offi. dele. facit
c. cōstitutus. s. eo. Item gratia assumit vires ex m̄te
p̄cedentis. ut in. c. cū adeo. s. eo. Sed p̄cedens nō fu-
isset p̄cessurus expr̄ssa veritate ergo gratia nulla et hoc

idem sentit Jo. an. in. cad audientiam. f. co. et do. de
ro. vbi. s. Item cessante cā gratie gratia cessat. ut in. l.
generaliter. l. de epi. et de. canonizata. xvi. q. ij. ergo
fortius debet cessare gratia si cā expr̄ssa fuit falsa licz p̄
ignorantiā. Et p̄ hoc habes declaratā materiā intrin-
secā huius. c. In gl. in v̄bo simplicitate. in fi. et dic
q̄. l. sc̄da loquit̄ in ignorantia iuris naturalis vel qua
si q̄ tanq̄ im probabilis nō excuset. Ad hoc. ij. q. iij.
in. s. notandū et qd̄ ibi nō. et. xxxvij. di. in. c. que ca.
Ad. l. i. de falsa moneta. dic q̄ etiā loquit̄ de ignoran-
tia nō pbabili ut si falsa moneta cudit̄ in domo alie⁹
et dñs dicit se ignorare et nō. glo. iuncto tex. q̄ regula-
riter p̄citur simplicitati et q̄ aliter p̄cedit̄ p̄ra dololum
et aliter contra idem facientē ex ignorantia vel simpli-
citate. In glo. in v̄bo. p̄riū mō. V̄dō singularit̄ istā
glo. et nō tradas obliuioni vult em̄ apte q̄ expr̄mēs
fallum vel tacens verū in impetratōne p̄pti nō p̄esu-
mitur p̄ma h̄ote hoc facere ex dolo sed poti⁹ ex simpli-
citate vel ignorantia. Idē sentit Inno. b̄ dicit tū q̄ do-
lus pbabit̄ ex p̄ictorio. Idē dicit q̄ si p̄bat̄ sciētia
impetratoris p̄sumit̄ dolus ar. in. l. verius. ff. de p̄ba.
qd̄ tū dicit p̄cedere nisi sint litere iusticie q̄ in illis d̄
faciū nō p̄sumit̄ dolus cū facilius obtineant̄. Item dī-
cit posse distingui inter hominē simplicē et diligentes
sed tu p̄clude q̄ ex varijs circūstāt̄is index p̄sumet
dolum vel simplicitatē et informādo animū suū p̄side-
rabit̄ v̄t̄ū dixerit fallum in facto suo vel in facto alieno
et an factum sit de p̄p̄inquo an de longinquo. ut in. c.
cū illoz. de sen. ex. et qd̄ nō. in. c. ab excōicato. f. e. p̄tē
an litere sint ponderose vel faciles. ut in. c. fi. d̄ cri. fal.
p̄tē an falsitas fuerit inductiua p̄cessionis gratie et simi-
lia. de quo vide qd̄ nō. do. de ro. decis. s. alle. et In-
no. f. e. dilect. d̄ol⁹ em̄ nō p̄t̄ p̄bari nisi ex coniecturis
cū p̄sistat in animo. ut in. c. ij. de renū. li. vi. et in. l. do-
lū. l. de dolo. In glo. in v̄bo expr̄ssa. ibi vel tace
se decanū hoc exemplū nō cōgruit litere nec etiā exem-
plū sequentis gl. q̄ papa dedisset rescriptū etiā in
forma p̄cessa licz ista fuissent expr̄ssa et dic ut nō. f. in
glo. in v̄bo lr̄as. In gl. in v̄bo lr̄as. ibi q̄ mouere
possent animū p̄ncipis ad dandū tene hoc p̄ncipiū
cum si. glo. ex quo potes hanc regulā elicere q̄ ea sūt
expr̄menda in rescripto que possent mouere animū
p̄ncipis ad concedendā vel non concedendū vel ad
difficilius concedendū et hoc vltimū p̄bat̄. f. co.
postulasti. papa em̄ daret beneficiū habenti aliud te-
nue sed non ita de facili sicut daret nullum habenti iō
taciturnitas tenuis beneficii inducit surreptionē. ut in
c. si motū proprio. p̄alle. et quamq̄ glo. ponat multa
exempla nō intelligas q̄ in quolibet rescripto sint ex-
primenda omnia que ponuntur hic per glosam.
Sed intelligas glosam. in casibus in quibus

loquunt iura que allegat et dic ut in eis nō. Et vide quod dixi in. c. cum ordinem. s. eo. ubi posui an de exceptione ppetente adversario sit facienda mentio in rescripto et vide p Jo. an. in. c. i. de liti. ptes. li. vi. et plene p Spe. in. ti. de excep. in. §. dicto. In glo. in verbo nisi forsitan. ubi quia si notoria esset exceptio. Nota in gu. hanc glo. ex qua multa potes notare. et pmo q exceptio notoria potest opponi ad pcessum et sic an litem ptestatā licet sit pemptoria et sic intellecta est valde nō. dictum in se tñ est verū et nō. et tenet Spe. in. ti. de excep. in. §. dicto. v. sed pone. et. v. nonnus sequitur Jo. an. in. c. i. de liti. ptes. li. vi. et vide de materia p Bar. in. l. cum querebat. et in. l. vir bonus. ff. iudi. sol. et p Archi. in. c. vt circa. de elect. li. vi. ubi ponit singulare dictū q omnis pemptoria etiā nō notoria pōt opponi ante litem ptes. dūmodo excipiens offerat se in continentē pbaturam. ar. in. l. iij. §. ibidem. ff. ad exhiben. illud tamen dictū a multis mordet. facit p et cōtra. c. lras. d. resti. spoli. Secōdo nō ex hac glo. q si nō pstat citantem habere iurisdictionem in citatū imo notorie cōstat cōtrarium non tenetur citatis comparere. Et habes aliam glo. in. c. veniens. de accu. et tertiā in. c. si epus in. q. ij. q dixi post Cal. in. c. cum ordinē. s. e. vide tñ ad hoc maxime i. delegato quod nota. Inno. in. ca. ij. de dila. et in. c. cum in iure. de offi. dele. et p Jo. an. in regula. scienti. li. vi. in mercu. • Tercio nō q ubi notoriū est rescriptū esse surrepticiū vel impetratē esse excōicatum vel iudicem ordinariū nō habere alias iurisdictionem in citatū non potest cognoscere an sua sit iurisdictione quia ex quo iudex est certus de defectu iurisdictionis nō potest procedere in causa ad hoc. c. si duobus. §. de app. et hic ppetenter pōt annexi illa materia quotidiana et viliis an et qñ iudex si reuocat in dubiū de iurisdictione sua possit de hoc cognoscere de q materia per doc. hic et p Jo. an. in. d. regula scienti. et per Inno. hic et in. c. venerabili. de censu. et in. c. ex pte. el. ij. de ver. sig. p Bar. et alios legistas in. l. pscptōe. l. si cōtra ius vel vti. pnb. p eundē i. l. ij. ff. si quis in ius vo. et in. l. quidā pfulabant. ff. de re iudi. aliquid in. l. a sententia. ff. de testa. tuto. et cā breuitatis reduco totaz materiam ad certos casus. Et pmo ponam casus quibus pmaniter tenet iudicem nō posse cognoscere. scōdo casus in quibus potest. tertiō casus in quibus dubitatur. Venio ad pūmū si exceptio opposita cōtra iudicem sigillat. i. notat ipsam iudicem infamia seu defectu vel alio crimine nō potest ipse cognoscere quia est suspectus vtpota si opponit q excōicat. ē vel seruus vel infamis vel quid simile hoc tenet Bar. in. d. l. quidā pfulabant. Jo. an. sentit. in. c. pla. de excep. li. vi. Sequitur do. Anto. et pmaniter sequuntur doc. licet Inno. dubitando aliud senserit in. c. cum sup. de offi. dele. Se-

cundus casus qñ exceptio defectus iurisdictionis pariter cōcludit in illo incidenti sicut in illo principali. exemplum si oppono q iudex est minor vel furiosus vel mulier vel alium nature defectū patiat. Nam iste exceptio nes sic excludit eum a principali ita q nō possit cognoscere an sit iudex et ista est ratio quare iudex q allegatur suspectus nō pōt cognoscere sup suspitione f eligatur arbitri. vt in. c. suspitionis. de offi. dele. Nam sicut est suspectus in principali ita et in incidenti et hoc voluit Inno. in. c. prudentia. de offi. dele. et sentit Bar. in. d. l. quidā. Tercius casus cum opponit de dotali fundamento iurisdictionis et proprietate ipsius. vt qz opponit q qz nō est ptes vel epus. non ei est idoneus in hac cognitione qz habet affectionem ad causam quoniam causa est ppria hoc voluit nō. Bar. in. d. l. a sententia et Inno. in. c. ceter. de iudi. Quartus casus cū agitur non solum de nudo exercitio iurisdictionis. s. de proprietate subiectionis vt qz citatus dicit se esse exemptū et iudex negat. multa enī sunt cōmoda subiectionis ideo iudex est suspectus in hac cognitione hoc voluit Inno. in. c. venerabili. de censu. et vide qd ibi dixi p qd nōnt limitatur. c. cum psona. de pnuile. li. vi. et gl. ibi posita q aliud sentit. et vide qd dixi in. d. c. venerabili. facit qd nō. glo. in. c. ad audientia. de app. Quintus casus qñ notoriū est. eum non esse iudicē vel saltem ipse scit. Nā tūc nō pōt. pcedere in causa de quo in. c. si duobus. de app. et dic vt ibi secus si iudex ignoraret et ptes sciret vt ibi est bo. tex. Sextus casus qñ iudex se ingerit ita q cōtendit p iurisdictione ac si esset pars nam ex h red dicitur suspectus. ar. l. que omni. ff. de pccu. et est gl. in gu. in. c. statutū. in pn. in. d. bo copia. §. eo. li. vi. et tenebis semp menti hūc casum p que inferit ad qstionē qti dnam nūquid iudex. pcedens ex officio possit pgnoscere an sua sit iurisdictione si dubitat et videt q nō qz tenet locū ptes. et pretendendo p iurisdictione reddat se suspectum et in hac opi. videt inclinare do. Anto. qz nō firmiter. Sed ego crederem oppositū p. l. ij. ff. si quis in ius vo. que loquitur indistincte et p tex. iuxta glo. in. d. c. cum psona. nec hoc casu potest dici q iudex se ingerat cum teneat ex officio suo. pcedere. vt in. c. qualiter et quando. ij. de accu. ergo cessat ratio suspitionis quia se nō ingrit volūtariē. secus quando qstio est inter ptes et ipse assumit defensionē partis stantis p iurisdictione. Casus vero in quo pōt cognoscere est cū dubitatur. pbabiliter de ppetentia iurisdictionis et exceptio nō sigillat psonam suam solum extra omnes casus pdictos et tunc cognoscit an sua sit iurisdictione. quia iudicare pncipaliter est onus. vt in. l. numerum. in. §. iudicandi. necessitas. ff. de mu. et ho. et in. ca. pastoralis. de offic. delega. licet in consequentiam sit honor. vt in. ca. vt debitus honor. de appellatō. vide glo. in.

c. si contra unum. de offi. dele. li. vi. nec indicat in facto
pprio quia causa non dicitur ppria ex quo modo vel
incommodum ad eum non pertinet. ij. q. vi. biduum. in ver-
palam. et in hoc casu intelligitur iste tex. et. c. pastor-
alis. s. eo. et. l. pscriptio. et alie leges supius allegate
Casus vero in quibus dubitatur occurrunt ad pns tres
ad quos tanquam ad pntipaliores poterunt reduci si q
alii inueniri poterunt. Primum casus cum ex. pnt q
locus contractus vel delicti non est de iurisdictione citi-
tis. sed finaliter tenet Inno. q. pnt cognoscere. q. hec
sententia non nocet alteri iudici quinimo Bar. sentit in
d. l. ij. q. hec exceptio non potest opponi ad processum
sed ad merita tñ. quia satis est in libello aliquid expri-
mi qd fundat iurisdictionem iudicis licet illud non sit ve-
rum. quia debent inspicere qd petit et non qd debet quo
ad fundanda iurisdictionem iudicis p. tex. in. l. pe. ff. d.
iurisd. om. iud. in contrarium tenet hic do. Anto. q. z
illa. l. non procedit qñ ex negatione petiti negat pnci-
paliter iurisdictione ut in casu nostro et hoc verius pnto
q. possit recusari ut suspectus ppter affectionem quas
habet ad causam. ar. in. c. insinuante. de offi. dele. Se-
cundus casus qñ iudex est habiturus aliquod commodum
spontaneum quo casu glo. multum vulgata in. l. de iure. ff.
ad muni. dicit q. non potest cognoscere. pirarium tenet
Ise. et. l. y. in. d. l. pscriptio. q. commodum habet accel-
sorie Bar. sequit glo. q. sola affectio ad causam e suffi-
ciens ad renouendum iudicem. d. c. insinuante. et. l. ptoz.
ff. de iurisd. om. iud. dicit tñ in. l. ij. in hoc standu co-
suetudini. Do. an. putat attendenda quantitate pmo-
di et placet mihi ut attendenda qualitate psonae iudicis et qñ-
titate numeris in dicit suspectus vel non ad hoc allego
bonum tex. in. c. et si qñsiones. de sumo. Tertius casus et
vltimus casus qñ scriptum de falsum et iudex pronuncia-
uit q. erat verum nunquid teneat processum si postea dete-
gitur qd erat falsum Inno. Jo. an. Comp. et. dñs
An. tenent processum non valere quia fabricator falsi re-
scripti non potuit dari iurisdictionem nec in pncipali.
nec in incidenti Bar. in. d. l. pscriptio. dicit processum
valere si falsitas erat latea. q. dubium posuit istu in q
si possessione iuris. ar. in. l. barbarius. ff. de offi. pto.
Bal. tenet pma partem et illa videtur mihi verior. q. ex
q. scriptum non emanauit a pncipe iste pnt dici intrusus et
si non debet valere gesta etiam dato communi errore quod
non. in. c. nihil. de elec. p. Inno. facit. c. alienationes. xij.
q. non ob. l. barbarius. quia ille habuit potestate a pncipe.
licet p surreptis f. iste a nemine et per hoc dicit q. si scriptum
eet. pnt nullu si tñ emanauit a pncipe et dato dubio
iudex pronunciauit scriptum valere tenet processum si non fuit
appellatum h. est singulare dictu lapi. in. c. i. eo. ti. li. vi.

Doceri. Solet multum allegari et h
dicit in sum. In causa mo-

nastrum conuenitur abbas per rescriptum in quo nul-
la sit mentio de conuentu nec ppter hoc appellari pot
nisi aboatis et conuentus bona essent distincta omnino
primo potest duplex questio. scdo solutio. ibi sup quo
tercio ratio ibi cum ex officio. quarto exceptio ibi nisi

Primo q. valet scriptum impetratum contra solum
prelatum licet impetretur sup causa p. muni ipsi prelati et ca-
pitulo dicit tñ Bar. de morte landino in cle. i. f. eo. q.
curia de facili non dat scriptum sup rebus p. muniibus co-
tra prelatum quin faciam mentio de conuentu dicit tñ q. iu-
re scriptum valet ut hic. Prmo scdo q. prelati p. t. et te-
net solum procurare negocia sibi et caplo naz. coia. ex of-
ficio administratois ibi iniuncte ad hoc tenet et ex hoc
non q. solum rector vniuersitatis pot. pmoueri p. t. pa-
rare negocia totius vniuersitatis imo ex officio sibi in-
iuncto ad hoc tenet ut no. Inno. in. c. si. de ma. et obe-
nisi negocia essent multum ardua ut. f. dicit. Item non ibi
negocia. procurare q. prelati non de dñs rez. ecclesiastica
ru. f. potius procurator et t. idem dicit in ep. et alijs pla-
tis ut est tex. in. c. ij. de bona. non tñ ex toto prelati eq-
patur procuratori nec etiam tutori f. ampliore et honorabi-
liore potestate habet q. tutor et procurator. vide ad B. gl.
no. v. q. ij. in. c. si.

Ultimo non vnum qd nescio
alibi q. inter abbatem et capitulum bona monasterij
possunt esse diuersa ut aliqua pertineant ad mensam ab-
batis aliqua ad mensam capituli. hoc tamen non pro-
cedit ex regula nec de iure p. muni cu omnia debeant eis
esse p. muni. ut in. c. cu ad monasterium. f. de sta. regu.
sed procedit de iure spali puta ex p. suetudine vel statuto
ex causa ronalifacit de quo. f. latius et pondera q.
p. gregatio religiosorum appellat puentus. secularium vero
com. miter appellat capitulum non tñ est inter hoc differ-
tia. et aliqui puentus religiosorum appellat caplin de quo
dicam. f. eo. c. capitulum et etimologiam capli conuentus
cetus sinodi et collig. vide in. c. i. xv. di. de. c. dicam. f.
eo. caplin. In glo. i. in si. hanc gl. et dicta docto. p.
clariori doctrine red. co. ad. vij. q. des. prima qd. v. lat.
circa validitate scripti impetrati ptra monasterium vel p.
Secda qd. circa facultate agendi in iudicio et nunquid ab-
bas sine puentu vel econtra possit experiri. Tercia qd.
circa facultatem constituendi procuratorem seu iudicem
vel yconomum. Quarta questio nunquid sede vacan-
te possit conuentus agere. Quinta questio presuppo-
sita q. conuentus non possit agere sine prelati nunquid
prelatus possit habere ratum factum per conuentum
Sexta questio quid si vertitur lis inter prelatum et ca-
pitulum nunquid possit agere capitulum sine curato-
re. Septima questio nunquid dispositum hic in ab-
bate et conuentu habeat locum in alijs prelati.
Octaua questio et vltima quando bona dicantur co-
munia vel diuisa i. ter prelati et puentum et cui? aucte

hec diuisio fieri possit et hanc ultimam questionem tan-
 q̄ p fundamento aliarum questionum prius expediam.
 Sciendum est enim q̄ q̄q̄ bona ecclesie sunt p̄suis cō-
 munita abbati et cōuentui q̄q̄ sunt diuisa quo ad rez
 sed nō quo ad administratōem utputa quia certa bo-
 na sunt deputata p̄ mensa cōuentus et certa p̄ mensa
 abbat̄is administratio t̄m non est diuisa sed abbas ad-
 ministrat ac si bona ex toto essent cōmunita q̄q̄ et ter-
 cio bona sunt diuisa quo ad rem et quo ad administra-
 tōem ut quia cōuentus per se et p̄ alium administrat
 bona sibi deputata et idem facit abbas de suis. et de
 istis loquit̄ tex. in fi. cū requirit̄ q̄ bona sunt omnino
 distincta. q̄q̄ et quarto aliq̄ sunt diuisa aliq̄ vō sunt
 cōmunita cuius aut̄ auct̄e hic diuisio fieri possit cum
 vt. s. dixi religiosis om̄ia debent esse cōmunita dicunt
 doc. q̄ in instructōe seu fundatōe mōsterij hoc potu-
 it fieri ad instantiā patroni et intelligi q̄ ep̄s hoc fecit
 ad instantiā patroni ar. in. c. cum dilectus. de con-
 sue. et in. c. q̄sto. de censu. q̄ cum ista cōcernant modus
 finiendi et sp̄ualitatem quantā nō pōt patronus p̄ se
 hoc statere etiā a p̄ncipio vt nō. voluit̄ Inno. in. c.
 q̄m̄. ne pla. vi. su. post fundatōem vero b̄ facit ep̄us
 ar. in. c. q̄m̄. de vi. et ho. de. et in. c. sicut̄ viure. de ex-
 cess. pla. Ergo puto q̄ etiā ip̄e abbas cū cōuentu pos-
 sit hoc ex causa cōstituerē cum p̄ hanc diuisiōem bo-
 na nō minus sunt monasterij q̄ pus f̄ respectu vsus
 sit hec diuisio. Ad h. q̄. i. in. s. si. et. c. vi. et b̄ idē vt
 def̄ sentire Jo. an. in fortioribus terminis in regula. nō
 est obligatoriu. de re. iu. li. vi. in mercu. vbi post quen-
 dā magist̄ in theologia cōcludit valere statutu abba-
 tis et cōuentus causa vitā de murmuratōnis et scanda-
 li vt singulis monachis datur. x. p̄ vestimētis et ibi vt
 delatius sine causa t̄m hoc debere fieri nō est cōsulen-
 dū ne sit occasio mali et idem dicit̄ in monialibus vide
 puto abbatissam posse p̄mittere vt lucra ex manibus
 possint cōvertere in p̄prios et necessarios vsus nec per
 hoc dicunt̄ habere p̄prium de quo videt̄ p̄ Jo. an. et ho-
 st̄. in. c. cū ad monasteriu. de sta. regu. et ibi dicit̄ cogita-
 tiō nūqd̄ cōsensus ep̄i debeat accedere p̄ nōbile dicit̄
 Inno. in. c. regl̄isti. de testa. et in. c. cū accessissent. de
 cōsti. vbi dicit̄ collegia inferiora nō posse statuere cir-
 ca statu ecclesie sine auct̄e ep̄i. nā saluando dicit̄ Jo.
 an. possem dicere illud nō cōcernere statu ecclesie sed
 poti⁹ modū viuendi inter se facit qd̄ dicit̄ gl. in. c. ij. d̄
 y. sig. li. vi. Ad scđam q̄nē q̄ fuit̄ p̄ma in ordine dicit̄
 q̄ si bona sunt cōmunita ex toto vel salti quo ad admi-
 nistratōem vt. s. in scđo mēbro tenet̄ rescriptū impetratū
 expresso noie solius abbat̄is b̄ apte vult̄ iste tex. q̄ ad
 ipsam abbatē p̄tinet p̄curare negocia totius monaste-
 rij ergo satis est de eo facere mentōnem in rescripto nec
 ob illa diuisio q̄ ad rē t̄m. q̄ ex quo non est diuisa ad-

ministratio p̄cedat rō. c. nec ob. finis. q̄ loquit̄ q̄ bo-
 na sunt omnino distincta vñ in tercio mēbro quādo-
 sez sunt omnino diuisa nō valz r̄ptum cōtra abbat̄ez
 sup bonis spectatibus ad capitulū nec ecōtra vt pro-
 bat̄ h̄ in fi. tex. nā t̄m cessat rō capli q̄ ex quo bō om-
 nino sunt diuisa nō tenet̄ abbas p̄curare negocia cō-
 uentus Ultimo mēbro q̄ aliq̄ sunt diuisa aliq̄
 cōmunita in diuisis tene qd̄. s. dixi q̄ om̄ino sunt di-
 uisa. in p̄manibus tene qd̄. s. dicit̄ est q̄ om̄ino sunt
 cōmunita et hoc olim tenuit̄ Franc̄. vcellen. et videtur
 magis placere doc. b̄ Basianus cōtra f̄ tene p̄mum
 q̄ eadē rō vō esse d̄ p̄te q̄ ad p̄te licet̄ de toto q̄ ad to-
 tum. vt in. l. que de tota. ff. de rei ven. et in. c. pastora-
 lis. s. item cū totū. de offi. dele. Itē rō hui⁹. c. vōdicat
 sibi locū in istis casibus q̄ abbas tenet̄ p̄curare eccle-
 siam ergo h̄z locū dispositio. in. c. cū dilecta. de cōfir.
 vi. Si t̄m cōuentus etiā in cōmunita impetraret noie
 ecclesie p̄ tale r̄ptum posset agere ab. vt nō. Jo. an. i
 addi spe. in ti. de r̄p. p̄tatione. s. rōe eius cōtra quē
 v. item q̄ vbi impetrat̄ vbi vide. Ad tercia q̄d̄nes
 circa facultatē agendi gl. b̄ et in. c. i. de p̄c. et vbi cū q̄
 tangit̄ hanc materiā sp̄ tenuit̄ q̄ nec cōuenire pōt pre-
 latus sine cōsensu cōuentus nec ecōtra et p̄pter auct̄ez
 glo. curia nō admittit̄ defacili p̄latū ad agendū sine
 cōsensu cōuentus seu p̄curatorē ip̄ius. vt nō. in. c. i. j.
 e. f̄ Inno. et cōiter doc. tenet̄ cōtrariū et hec opi. vltia
 verior vñ distingue q̄ si bona sint cōmunita p̄mo et se-
 cūdo mō solus p̄latus p̄t agere sine cōsensu cōuentus
 et etiā cōueniri. Nā vt dicit̄ Inno. regula iuris h̄z q̄
 habet̄ legitimā administratōem p̄t agere sine consensu
 alterius vt in. l. si. ff. qd̄ cuiusq̄ vniuer. S̄z p̄latus ha-
 bet̄ legitimā administratōem ergo. Itē ad h̄ corroborā
 dū addū co h̄ ar. in cōuincibile gl̄ibz p̄lat⁹ salti cū p̄c-
 urator it̄m ecclesie sue. vt in. c. ij. d̄ dona. et h̄z liberā
 administratōem a iure. vt in. c. cū nobis. in fi. d̄ ele. et i. c.
 is cui e. ti. li. vi. et in abbate vide tex. op. in. c. nullus.
 xvij. q. ij. vbi d̄ q̄ tota p̄tās mōsterij tam circa cultū
 diuinū q̄ circa reliq̄s res mōsterij est penes ip̄m ab-
 batē f̄ p̄curator etiā simplex p̄t agere et si h̄z liberā pōt
 explicare ea que exigūt̄ sp̄ale mandatū vt in. l. p̄cura-
 tor cui libera. ff. d̄ p̄c. ergo forti⁹ poterit̄ p̄lat⁹ q̄ nō ē
 p̄curator simplex f̄ habet̄ titulū honorabilem et dig-
 nitatem. vt nō. glo. in. c. si. v. q. ij. probatur in. ca. in-
 demnitatibus. de electi. li. vi. Et ex hoc potest ar-
 guī q̄ solus p̄latus potest etiā alienare ex causa li-
 cita p̄ illā. l. p̄curator nisi ius sp̄alit̄ iterdicet̄ sibi. xij. q.
 ij. sine exceptōe. et c. abbatib⁹. et c. placuit̄. Nō obstat
 hui⁹ r̄d̄. c. i. d̄. p̄c. h̄z ei ille tex. duos intellect⁹ p̄m⁹
 vt dicit̄ ibi se subscribat̄ vt testes nō tanq̄z prestantes
 consensum vñ vt dicit̄ host̄. ep̄iscopus solus habz ibi
 cōstituere procuratorem scđum alium intellectum se

subscribunt ut presententes et tunc dicit Inno. q. p. pcedere in arduis in quibus debet prelatus habere presens capituli ar. in. c. pastoralis. f. de dona. et in. c. sine exceptone. p. alle. et tene menti hanc regulam. q. in arduis prelatus non debet aliquid agere sine presens capli. vid. tñ qd le. et nō. in. c. q. r. t. c. nouit. de his que s. a pla. Nō ob. l. ait pretor. ff. de iure delib. sup. qua se fundat glo. quia ponit ibi casus specialis in herede qui voluit tempus ad deliberandum nam antequam adeat hereditatem non potest agere nec aliqua alienare. unde regula non est vera iudicium deducere exemplum in patre qui super bonis ad nentibus filij potest agere tanquam habens legitimam administrationem a iure et tñ non potest alienare ut in. l. cum non solū. l. de bo. qual. in. l. l. l. de bo. ma. Item procurator simplex potest agere. ut in. c. qui generaliter. de pcur. l. vi. et tñ procurator non potest alienare si non habet liberam. ut in. l. procurator bonorum. ff. de pcur. Sic ergo qui non potest alienare non potest rem in iudicium deducere nomine proprio et sic secundo modo potest intelligi illa. l. ait pretor. f. nomine alieno potest ex quo habet legitimam administrationem ut in dictis iuribus. et nō. l. y. in. d. l. l. Non ob. s. et hoc nihilominus allegatus in glo. sed potius facit contra quia dicit quod solus yconomus potest agere licet in constitutione yconomi concurrat consensus conventus de quo dicam in sequenti questione. Si vero bona prelati et conventus sunt omnino distincta tunc prelatus non agit per rebus conventus nec e contra ut hic in fi. et in vltimo membro quoniam sunt primum diuisa et primum coniuncta dicit procedendum. ut. s. dixi. Conuentus autem nunquam potest agere in rebus communibus sine presens prelati quia administratio est concessa prelati et non conventui ut hic et in. c. causam. de iudi. Excipit a predictis quoniam negotia sunt ardua quia tunc de presens viribus debent promoueri vel nisi conventus vel prelatus vellet agere super reuocatione reus male alienatarum ut in. c. si quis presbiterorum. de re. ec. nō. alie. et vid. de qd nō. in. c. cum olim. de test. Nunquid cauendo d rano possit alter eorum admitti. vide glo. in. c. i. de pcur. et dicit ut ibi Et pro his que dixi in primo membro videtur tex. si bene ponderes Nam quod possit conueniri sine consensu conventus dico esse tex. hic nō. in prima parte ibi querentibus respondere. quod possit agere. probatur per rationem tex. dum dicit quod ex officio suo tenet prelatus procurare negotia congregationum suarum ergo agere in iudicio ut in. d. c. qui generaliter. In quarta questione nunquid solus prelatus possit constituere procuratorem seu yconomum glo. hic quod non sed Inno. et communiter docto. tenent oppositum et hanc opinionem credo veriorē quia regula iuris habet quod qui potest per se agere potest per procuratorem constituere. l. i. ff. de pcur. et etiam in religiosis non ponit Inno. in. c. cū. f. et ad re iudi. Adduco etiam

bo. tex. in. c. petito. f. de pcur. et. d. c. i. de pcur. secundum primum intellectum quoniam licet tutor non possit dare procuratorem nisi iuris presens. ut in. l. neque tutores. l. de pcur. prelatus autem potest tanquam habens liberiorē administrationem quam tutor. ad hoc tex. et signanter voluit ibi Inno. in. c. pe. de iura. calū. quod tene menti dicit tñ non tenet b. Inno. quod si prelatus vellet constituere officialem seu yconomum generalem et perpetuum quod omnia negotia propter gerat tam in iudicio quam extra debet habere presens puent seu capituli quia hoc potest reputari inter ardua nec talis potest esse laicus secundum eum p. c. indicatum. lxxxix. di. et hoc vltimum confirmat idem Inno. in. c. ij. de iudi. b. dicit intelligere vix quoniam iste talis yconomus haberet etiam iurisdictionem in clericos seu preminentiam in rebus spiritualibus. Et sic debet intelligi illud. c. indicatum. ut nota. ibi Archi. sed ut quis pcurat negotia ruralia et alia bona episcopus sine iurisdictione et preminentia in spiritualibus puto quod talis potest esse laicus imo magis honestus est ut sit laicus. ar. xi. q. i. te quidem. et hoc voluit glo. nō. in. d. c. indicatum. et quod dicit. Inno. de perpetuo yconomus seu officialis non intelligat quod quis possit constituere perpetuum procuratorem quo minus sibi liceat reuocare ut nō. Bar. in. l. cum pcurator. ff. de pcur. quod nemo potest sibi legem imponere a qua sibi non liceat rescire. ut. ff. de leg. iij. l. si quis in pcur. et. l. pe. ff. de pact. et ideo puto quod episcopus potest libere vicarium remouere. Ad hoc quod nō. glo. in de. fi. de pcur. et in de. et si principalis. de rescriptis. nisi aliqua concederet in vicariam perpetuam cuius presens capituli iuxta nō. per Jo. an. in. c. cum venerabilis. de cens. hec procedunt in bonis communibus. in diuisis vero dicit quod ad limites facultatis agendi potest quis constituere procuratorem et sic conventus poterit in rebus suis procuratorem constituere sine prelati nisi in arduis. ut. s. dixi. Venio ad quantum nunquid vacante sede possit conventus agere sine prelati dicit de h. ut nō. in. c. si. ne se. vacan. et vide glo. in de. fi. de pcur. et Inno. in. c. lhm dilectus. f. de consue. Ad sextum nunquid prelatus possit ratificare gesta per solum conventum glo. hic quod sic quoniam nota et sequitur docto. dicentes quod hic requiritur consensus sed non auctas qui potest intervenire ante et post sed in auctoritate procedit. s. tutor. allegatus in glo. Ego dicerem quod etiam ubi requiritur auctoritas potest prelati ad utilitatem ecclesie eam interponere et actus ratificare etiam ex post facto per textum nō. in. c. si qua de rebus. xij. questione. ij. ubi patet quod alienationem factam per capitulum etiam sede vacante potest episcopus postea creatus ratam habere. si expedit ecclesie et vide glo. in. c. i. ne se. va. et tene semper menti hoc dictum quia sepe fit alienatio in absentia prelati qui tñ consentit ex post facto. Ad septimum quoniam quod si speratur lis inter prelatum et capitulum solus dicit

glo. q' curatoz ad litam debet dari capitulo sicut datur
minori volenti agere contra tuzore In. 10. dicit b' verum
si capitulu vult agere noie ecclesie f' si qlibet ps capitli
vult agere p iure suo et noie pprio no est opus dare cu
ratorē. Ad h' pot adduci. c. cu inter canonicos cu glo.
sua. de elec. hosti. Compost. Spe. in t. de iudico. et
coiter doc. seqntes indistincte tenet q' capitulu pt age
re ptra prelatur sine curatore vel contra aliū quecumqz
ex quo h'z legitima administratōnem. Ad h. c. cu ecclia
sutrina. de cau. poss. et pprie. et. cum venissent. de in
ite. resti. et hec ps verior p qua facit. l. i. ff. qd cuiusqz
vniuer. et. c. ex pte. et. c. olim. de accu. et y de qd le. et
no. in. c. significavit. de pben. et in. c. si. l. v. q. iij.
Ad octauā et vltimā an in alijs p'latiōs habeat locum
iste tex. pmunget doc. dicit q' sic qz eade et fortior rō
est in alijs p'latiōs. Ad h' dubitabat de abbate q' si ha
beret minus ins in rebus pmunibus q' ali' prelatus
secularis. ar. liij. di. in. c. abbati. vñ in omni p'lato q'
cumqz noie nunciaret h'z locū qd h' dicit q' satis placz
qz rō decidēdi hui' tex. habet vocū in omnibus p'latiō
circa bona pmunia nā qlibet p'latus tenet pcurare bo
na ecclesie sue. vt in. c. ij. de dona. ergo pueniri pot et
agere. vt. s. dixi. idem dicit doc. in p'cedario vt vale
at p'ptum ptra eū impetratū tñ cu ipse possit agere et
pueniri. vt in. c. q'rdam. de elec. Ad in p' bitero recto
re alicui' ecclesie vt valeat p'ptum cōtra eum solū im
petratū. qz ecclesia d' pmissa p' bitero. xxxij. di. in. c. p
biter. et p' dicere ecclesia esse suā. vt in. c. cu non igno
res. de pbe. et in. c. si tibi abnti. de pben. li. vi. In aut
ep's debeat interponere auctem si inferiores clerici cō
stituit iudiciū. Inno. nōter. in. c. impatorū. de iura.
calū. dicit q' nō est de necessitate licet glo. ibi p'rariz
teneat f' tene p'rimū et p h' habes quasi expeditā mate
riā q' tidianā istius. c. Et nō glo. si. in eo q' dicit q' re
scpta sunt stricte intelligēda licet aliud dixerit Inno.
in. c. ep'i. de re. ec. nō alie. f' tene p'mū fa. qd le. et nō. in
c. ad hoc. e. co.

Uim dilecta

Processus fact' p
has subrepticias ir
ritat sed factus contra formā rescripti irrit' nū
ciatur ita pmuniter summat sed oportz aliter declara
re vt patebit ex f. d'icēdis. Diuidit pncipaliter in q'tu
or ptes. in p'ma succincte tangit q'stionē. in sc'da irritat
pcessum sc'doz iudiciū. ibi deprehendim'. in t'rcia irri
tum decernit pcessum p'moz iudiciū. ibi dicitū. in q'rtā
pmittit causam et m'adat restitui spoliatos. ibi ideoqz.
Ad p'mo q' in causa electōnis p't monialis electa
p se esse in iudicio ad p'scutōnem iuris sui vel para
tozē p'stituere. hodie vero nō licz monialib' exire clau
strum. sed bñ cōstituere paratorem. vt in. c. mulieres.
de iudi. li. vi. et in. c. in d'icitatibus. de elec. e. li. et in. c.

vnico. de sta. regu. li. vi. et ibi habes tex. menti tenēdā
in quibus casibus licz monialibus exire clausurā mo
nasterij respectu vo. paratoris p'stituendī cape istam
regulā vbi cumqz religiosus vel religiosa p't esse in iudī
cio p't paratorem p'stituere qz magis decessis est vt cū
pareat p paratorem qz p se hanc regulā nōndā ponit
Inno. in. c. cu. f. et. de re iudi. Ad sc'do. sc'dm
vñū intellectū litere q' nō solū in sc'dis lris est fienda
mentio de p'mis sed de qlibet nōbili clausula seu nota
bil articulo p'tentis in p'mis et h' voluit hosti. h' q' in
telligit q' sc'de litere faciēbat mentōz de p'mis in gene
re f' nō de illo articulo restōnis subtractoz q' p'oribus
iudiciibus fuerat p'missus et h' nobile pcederet si i tex.
vbi est verbū de qbus diceret de q' sed tex. iste videtur
velle q' de lris p'mis non fuerat facta mentio in sc'dis
dicitū tñ hosti. est vey in se et nō. et fact. ca. inter. de re
iudi. et qd le. et nō. in. c. ij. de do. et p'u. vbi vide Ad
tercio q' monasterio vacati d'z dari p superiorē adm
nistratoz idoneus ex quo videt inferendū q' capitulū
nō succedit in administratōe mortua abbatissa Ad tra
rium ego puto vey in. c. ne in agro. s. abbatem. de sta.
regu. in de. et ad istū tex. rideo dando p'dictū et no
uum intellectū q' vbi vacante ecclesia scandalū nascit
inter illos de collegio ita q' suspecta est eoz admistra
tio tūc superior debet dare illi loco administratozem
et in hoc casu intelligo istū tex. optime facit in ar. c. si.
de sup. ne. pla. li. vi. p hoc tex. nō. fm vñū intellectum
in. c. si. de sta. regu. vbi p'tz q' si monasteriū vacat per
remotōnem p'lati factā ppter suū delictū d'z admistra
toz dari mōsterio qz est suspitio cōtra monasteriū ij eo
q' tollerat abbatem crīminosum et nō bñ istū casum et
illū. Item nō q' si iudex delegatus nō seruat formā re
scripti p'cessus suus est ipso iure nullus et ad hoc allega
tur quotidie iste tex. et nō vñū aliud singulare ex isto
tex. q' vbi plura pmittuntur in rescripto videtur data
forma vt sc'dm ordinem narratōnis facere debeat iu
dex procedere ex quo primo loco narrata videt studi
osius p'missa Ultimo nota q' moniales possunt
petere restōnem quod prima fronte videtur impossi
bile quia restitutio non datur nisi spoliatis et his qui
possiderunt vt patet in. c. consultatōnibus de offi. de
le. et in. c. olim. iij. de resti. spoli. sed moniales nō pnt
aliqua possidere. quia omnia sunt monasterij etiā ves
tes quas ferunt. vt nō. glo. xij. q. i. non d'icatis. ergo
nō pnt p'tendere spoliatoz cū spoliatio p'supponat ha
bitū possessionis. xxxij. q. ij. in. c. qd vo. de b' d'ic vt
lacius dicit cū gl. h. In gl. i. ibi. i. cancellarij. nota
gl. et facit stilus hodiernus curie sc'dm quem nō ē ne
cesse p lris iusticierecurrere ad papā f' ad vicecancel
larium qui tñ scribit nomine pape et apponit bulla pa
pe et in hoc seruandus est stil' curie. In glo. ij. pon

vera bñ istam gl. vult enim qd littere surreptitiae non va-
lent nec processus inde factus s̄ in cōtrarium facit iste
tex. in eo qd papa non declarauit processum sc̄doꝝ iudi-
cū irritū s̄ irritauit. ⁊ ideo gl. penal. aliter dicit. s. qd p-
cessus gestus per lr̄as surreptitias non est ipso iure ir-
ritus s̄ irritandus sed factus contra formam r̄pti est
irritus et istud applaudit littere et sc̄dm hoc processū illd
cōmune summariū de quo. s. Sed cōtra hoc instatur
fortiter si littere surreptitiae non sunt nulle aut non sunt
exceptum et appellatum et non debet processus irrita-
ri quia pars videt acquiescere illis litteris et exceptio
declinatoria cōtra iudicem nō potest opponi post li-
cōte. quāto fuit opi. Bar. et plurimoz qd nisi opponatur
in principio nō potest postea opponi quia litigan-
do coram iudice sup alijs videtur approbare psonā iu-
dicis de quo dicendum vt plene nō. in. d. c. inter. ⁊ in
l. ij. ff. si q̄s in ius vo. et in. l. quidam consuebat. ff. de
re iudi. So. ob hoc cōtrariū vario mō intelligitur iste
tex. quidam intellexerunt qd littere surreptitiae sunt ipso
iure nulle ideo sine exceptōne processus nō valet vt sen-
tiē ista gl. ij. s̄ ista opi. tollitur p ea que plene dixi in.
c. ceter. un. s. eo. Secda opi. seu lec. qd iste littere erāt fur-
tine siue false hec lec. nō congruit textui. quia dicit qd
fuerunt impetrate per surreptōnem. Item ponderat.
quia non faciebant mentōnem de prioribus. Tercia
lectu. vt intelligat qd hic fuerat exceptum et appellatū
a prioribus iudicib⁹ sed tunc oportet dicere qd proces-
sus fuit nullus. p. c. super questionum. in fi. de offi. de-
le. et. c. si a iudice. et. c. non solum. de app. li. vi. et satis
potest sustentari iste intellectus et ad istam litterā cū di-
cit irritandum. dicit qd refertur ad factū non ad ius qz
sepe irritant ea que de iure sunt nulla. et in. c. ex parte.
de testi. ⁊ in. c. accedens. i. innecta gl. vt li. nō cōtes. et
hunc intellectū hactenus sui secutus. Quartum intel-
lectum singulariter ponit Inno. faciens nouā differē-
tiam inter litteras surreptitias et obreptitias. appel-
lat surreptitias qñ falso expresso vel veritate suppressa
littere fuerunt impetrate ⁊ in istis procedit contrarium
quod. s. formā. obreptitias vero appellat quando p-
inuolutōnem verboꝝ puta yronice vel calide loquēdo
littere effugiunt deliberatā cōscientiam principis nam
tunc iste littere dolo sunt obtente. ideo processus debz
esse nullus cōtra omnem exceptōnem sicut in sententiā
lata dolo presentis contra absentem vt est tex. nō. in.
l. si pretor. s. marcellus. ff. de iudi. Et hanc differenti-
am tenebis semper menti. nam aperto iure non proba-
tur immo leges promissae videntur vt istis vocabulif
vt in. l. si quis obreperit cum materia sua. ff. d. fal. iste
tamen intellectus non multum congruit isti littere quia
expressē hic dicitur quod fuerunt impetrate per surre-
ptōnem. Item ponderatur qd in secundis non fiebat

mentio de prioribus et in eo qd dicitur qd preter cōscie-
tiam nostram ⁊c. potest dici qd ideo preter cōscientiaz
pape. quia si papa fuisset recordatus qd priorib⁹ illuz
articulū cōmisset non delegasset illum secundis ad
hoc. c. ex parte. i. de offi. dele. lec. tñ. Inno. in se satis
potest sustineri ex quo littere non pcesserunt de cōscie-
tia deliberata pape et tenebis semp istam lec. menti.
Cogitauit nunc dare quintū intellectum et nouū quez
credo verum qd aut littere surreptitiae concernunt preiū-
diciū priuatum ⁊ tunc habeat locum qd nisi exōpia-
tur processus tenet. aut concernunt vtilitatem publicā
ita qd pme littere non tantam ad vtilitatem priuatā qñ
tum ad publicā emanauerunt et tunc dico qd licz p-
cessus teneat gestus per sc̄das ex quo iudices hebant
iurisdictionem licz elidibilem tamē superior ex officio
suo potest illum processum irritare quia omisso exce-
ptōnis a parte non debet p̄dicare neqz viam p̄du-
dere quominus iudex ex officio suo possit irritare qñ
cunqz saltim anteq̄ sententiā transeat in rem iudicatā
pro hoc glo. nō. super verbo absentia in. c. i. de elect.
li. vi. que dicit qd licet pars non possit post litē cōte. ex-
cipere contra paratorem ⁊ eum onerare ad proban-
dum mandatū p. l. pomponis. in. s. rati. ff. de para-
iudex tñ ex officio suo potest ne iudiciū sit frustrato-
rium. et sic iste tex. potest intelligi pprie dum dicit irri-
tandum et habet singularis et non limitatio in hac
materia. Sed contra predicta opponit ex quo eni isti
putabantur iudices debuūt ex cōmuni errore valere p-
cessus. vt in. l. barbarus. ff. de offi. preto. et in. l. si for-
te. ff. de offi. p̄s. So. Inno. ponit vnam singularem li-
mitatōnez in hac materia dicit enim qd materia legis
barbarus. non habet locū in delegato. ratio diuersi-
tatis qz coram ordinario versat vtilitas plurimoz cū
multi ex necessitate habeant adire ordinariū ⁊ idō cō-
munis error facit valere gesta s̄ in delegato non verif
nisi vtilitas duoz seq partū Guil. de ci. secus est hac
sententiā in delegato ad vna cū secus in delegato ad
vniuersitatē causaz. qz ille p̄tatur ordinario vt nō. gl.
in. c. cum causam. de app. et nō. in. l. cū pretor. ff. d. iu-
di. moderniores h cōmunit̄ impugnant hoc dictum
Inno. et nō imerito nam tex. videt in oppositū. ij. q.
vi. s. tria. in. v. verum. et in. l. ij. l. de sen. et interlo-
om. iudi. vbi causa fuit delegata seruo qui putabat li-
ber et cōcludit sententiā non debere irritari licet po-
stea delegatur qd esset seru⁹. Ad idem. l. i. l. de testa-
vbi si seruus fuerit in teste adhibe⁹ in vno teste nō vi-
ciat testij si tpe cōfectōis ille putabat liber impugnat
etiam hoc dictum Inno. Bar. in repetitōne. d. l. bar-
barus. dominus Anto. hic distinxit qd aut defectus
surgit ex persona iudicis et tollerantia operatur ita in
delegato sicut in ordinario sicut in iure prealle. Stat

surgit ex pmissioe et tunc tollerantia seu error non facit
 valere gesta in delegato et sic potest intelligi iste textus. nam
 si enim si tollerare induitur operetur in delegato ad quod
 requiritur ut dato iurisdictionis defectu debeat primo
 pronuciare se iudicem. ut non. in. c. h. de oia. p. Inno. Ad
 uerte hec ratio si vera sit in se non tamen ponit aliquid spe
 ciale in delegato nam idem est in ordinario nam si coram
 eo per errorem litigavit aliquis de non sua iurisdictione non
 valet processus nisi prius se iudicem pronucianterit. ut
 probat in. l. si per errorem. ff. de iur. om. in. p. Bar. in. l. h.
 ff. de in ius vo. Et dubitatio multum in hac materia que
 communis error facit valere gesta in. l. barbarius. et non.
 in. d. l. si per errorem. ubi circa hoc posset sic ad prius di
 ci quod aut communis error est circa totale fundamentum iu
 risdictionis ut quia putat prius vel episcopus qui non est et va
 lent gesta iurisdictionalia propter communem errorem et va
 litatem plurimorum. ut in. d. l. barbarius. aut error contin
 git respectu vnius persone tamen et tunc talis error non facit
 valere gesta et sic intelligitur. d. l. si per errorem. et hoc ideo
 quia hoc casu non versatur iustitiam plurimorum nec publica
 sed nunc incidit maior questio que non ita dicamus in de
 legato potest dici quod cum superior committit causam in ipa com
 missione iustitiam publicam et iustitiam publica. quia
 committit iure publico. l. h. ff. de iurisd. om. iudi. nota.
 Bar. in. d. repeti. l. barbarius. licet aliud habet senserit do.
 Anto. si primum verius ubi pmissio facta a iure publico
 non debet viciari propter vicium persone iudicis clamdesti
 num. sed quod error esset extrinsecus. s. circa commissionem
 tunc cum non sit rei probabilis ignorantia non debet tene
 re processum. si dubium est quod ignorantia esset probabilis et
 forte posset dici valere processum nisi ius in pena ipsum
 casset. et sic loquitur. c. l. de r. p. l. vi. ubi quod altera partium
 fuisset in culpa et agit de validitate respectu ipsius ad
 istam tex. potest videri intelligendo. put. s. dixi quod ex offi
 cio suo superior irritavit et quod per impetrans fuerat in
 culpa. In glo. iij. in si. facit ad questionem an doctor
 possit legere per substitutum. de quo vide per Jo. an. in re
 gala. qui per alium. in mercu. et per bar. in. l. nemo est
 qui nesciat. ff. de duo. re. In glo. in vbo iur. ordinem
 ubi et precipue quod illa fuit forma mandati. Ad singulariter
 istam tex. si istum intellectum gl. quod si ordo iuris ap
 ponitur in rescripto rescriptum videtur inducere ubi novam formam
 hominis. si contra hoc facit nam si exprimitur quod inest nil
 noui operatur expressio ut in. l. condonatio que extrinsecus. ff.
 de p. di. et demon. et non. in. c. significasti. ff. de elec. Item
 et forte iste ordo ut prius cognoscat de spoliatioe per de
 proprietate vel alijs articulis non est substantificus unde
 si pervertitur et non opponatur tenet sententia. ut in. l. l. de
 appel. et generaliter traditur quod peruersio cause ad causam
 non viciat ipso iure. ut non. in. l. prolatam. C. de sen. et p
 batur in. d. l. si ergo iuris ordo non est in hoc substan

tificus ergo nec forma apposita in rescripto ex quo conti
 netur id quod ius prius so. primum est difficile do. Anto.
 dicit quod non exprimebat ista forma in rescripto. put inbere
 at de iure. quia a iure inest de iusticia et non de necessita
 te. Si. vero deducit in formam hominis tunc inest ille
 ordo de forma et non de iusticia tamen et tene menti habet dicit
 pro quo facit singulare dictum. Bar. in. l. diem profer
 re in. s. stari. ff. de arbi. ubi dicit quod si compromittitur in ar
 bitrum habet expressio ut procedat de iure tamen non valet pro
 cessus seu sententia si arbiter processit contra ius quia non
 seruauit formam compromissi. Sed illud dicitur bar.
 reprobauit. Fran. de areto. in. l. si quis arbitrato. ff. de
 v. obli. et ipsum fuit secutus do. Anto. in. c. quintanallis
 de iureiu. motus. quia illud inest a iure ut arbiter proce
 dat fin ius licet secus in arbitratore ideo illa expressio in
 compromisso nihil operatur dicit tamen ubi quod illud inest a iure
 de necessitate et sic posset concordare dictum do. Anto. habet
 cum dicto in illo. c. quintanallis. quod istud de quo habet ine
 rat de iusticia et non de necessitate sed mihi habet non satis
 facit quoniam in arbitro non est illud de necessitate ut proce
 dat fin ius. si de iusticia tamen. patet quia si inique proce
 dit tenet processus. ut in. d. s. stari. et in. d. c. p. tuas. ff.
 de arbi. Item non inest a iure pro forma maxie sub
 stantifica sed quod exprimitur in compromisso videtur apponi
 pro forma substantifica. ubi ex quo expressio. eius quod
 inest a iure potest aliquid operari preter iuris dispositionem sed
 debet intelligi ut aliquid operatur quia verba semper de
 bent aliquid operari. ut in. c. si papa. de priuile. li. vi.
 et in. l. si quando. C. de inoffi. testa. hoc vero casu potest
 operari expressio ut delegatus habeat procedere secundum
 ius pro forma et per hoc substinetur illud notabile et quod
 dicitur dictum Bar. In contrarium tamen facit nota
 bile et singulare dictum. Inno. in. c. prudentiam de of
 f. dele. ubi dicit quod si promittitur causa alicui hoc expres
 so ut debeat condemnare tunc reum si constituerit eum
 obligatum sempronio actori quod si iudex condemnat
 licet sibi non constet de obligatione tenet sententia se
 cundum eum. quia illa expressio cum inest a iure non
 inducit nouam formam sed potius sapit instructionem
 ad causam. et in hoc articulo. quia doctores nihil po
 nunt immo nihil fere tangunt hic ego alias reducendo
 multa ad concordiam feci hanc distinctionem quod aut
 exprimitur illud quod inerat de necessitate et tunc expres
 sio nihil operatur sic intelligitur non. in. c. significasti. pre
 alle. et in. c. ad audientiam. ff. eo. et in. c. olim. cl. i. ff.
 de restitu. spoli. plene per bar. in. l. h. ff. dele. i. quan
 doque exprimitur illud quod inerat ex sola voluntate et
 tunc superior videtur mandatum nouum concipere.
 Ad hoc vide bonam glo. iuncto textu in. c. cum aliq
 bus. ff. eo. libro. vi. exemplum papa mandat episcopo
 ut perferat beneficii titulum si contulerit videtur collatio facta antequam

apostolica et non epi qz licet epus teneat pferre non tamen tenebatur pferre titio nisi ex voluntate. nam in cui conferendo habet liberam voluntatem vt nō. in .c. redatum. de preben. ideo non exprimitur nūc quod nō inerat de iure. Ad idem quod nō. glo. in cle. i. de iure patro. quando qz exprimitur quia inerat ex honestate et tunc expressio inducit nouam formam et sic potest intelligi. c. venerabili. d. offi. dele. Et quando qz exprimitur qd inerat de iniusticia. ut casu. l. i. de app. et tūc est dubium s; puto sic dicendum qd aut id qd exprimitur sapit instrationem cause et non inducit nouā formā sed potest est quedā memoratō seu admonitio vel instructio et in hoc casu intelligo dictum Inno. in .c. prudentiā. aut illud pcedit modū pcedendi et tūc inducit nouā formā et in hō casu saluo dictū Bar. in .d. §. stari. et dictum domini Anto. hic et sub hoc membro potest hic intelligi iste tex. et adde ad predicta qd le. et nō. in .ca. ex insinuatōne. §. e. vbi queritur quid opetur illa clausula q̄ frequētatur in rescripto ratione preuia procedas rē. non enim inducit nouam formam vt ibi In glo. si. ibi quia non habebant abbatissam nō. glo. singularem ex qua habes qd religiosus spoliatus potest petere restitutōnem in absentia sui superioris et adde glo. nō. in .c. non dicatis. xij. q. i. q̄ dicit qd monachus potest agere de iniuria sibi illata si p̄latus suus ē absens et idem qd le. et nō. in .c. ex parte. §. de accu. et in .c. ij. ne. de vel mo. li. vi. vbi per Areb. et Jo. an. et ibi concluditur qd religiosus existens in studio potest omnia facere et in iudicio expiri sine quibus in studio comode esse non potest qz supior dāudo sibi lītam ef sendi in studio videtur omnia accessoria pmisisse. ar. i. c. prudentiā de offi. dele. et. l. ad rem mobilē. et. l. ad legatum. ff. de pecu. et. l. cui iurisdicō. de iur. om. in. Aduerte tamē qz dico vltra doctoz. b; qd tex. iste potest intelligi duob; modis pmo qd moniales iste non petebant restitutōnem rerum sed restitui se ad monasterium vnde fuerunt eieci et qd hoc fit verum patet in v. dictum. vbi papa mandauit dari administratorem abbacie cui hincinde fieret resignatio subtractorum et nō illa vba hincinde. Nā iste moniales in electione abbatisse diuiserūt se in duas partes et quilibet pars subtraxit aliqua de mobilib; mōsterij vnde per vtrāqz ptem debebat fieri resignatio huic ad ministroz tex. igi. in fine dum mandat moniales restitui debet intelligi modo p̄dicto et scdm intellectū istū cessant contraria. s. formata. Et nō bñ ex hoc intellectu qd religiosi eieci iniuste de monasterio potest petere restitui se ad monasteriū et quāqz host. hic dicit qd debet in hoc qd si iudicis offiū implorare quasi nō ppetat sibi actō ad instar senū cū implorat officiū iudicis p̄tra dominum sententē in eā. vt insti. de his qui sunt sui vel alieni in

ris in .§. sed hoc tempe. tñ ipse et Hoffre. in .c. itē cū qd de resti. spo. simpliciter dicit eum posse petere restitutōnem et in hanc sententiā videt tandē inclinare. Inno. in .c. olim. §. de accu. et hęc op. mibi plus placet. ar. hic et in .d. c. olim. nam sicut monachus obligat monasterio. ite monasteriū obligat sibi ad eum alendū et sustentandū vnde ius collegij videtur p parte residere penes ipsos mōachos seu singulares de monasterio vñ quemadmodū p̄t agere monachus p sua electōe vt hic ita p̄t agere et fortius p iure sibi q̄sito in ingressu monasterij. Scōs intellectus p̄ncipalis est qd moniales iste petebāt restōnem rez et tūc oportet intelligere qd abbatissa dum videret p̄cesserat eis quedā vtilia que tenebāt ad vsū p̄prium noie monasterij quibus fuerūt spoliata mortua abbatissa vñ quemadmodū seruus spoliatus abūte dño p̄t petere restōnem sine expresso mandato. vt in .l. i. l. si p vim vel alio modo. ita iste moniales. et intelligo qd agebāt noie mōsterij et nō noie p̄prio sic in seruo nō. i. d. l. i. p. glo. et Bar. et d. bis vide. Spe. in ti. de actoz. §. i. v. item exapif. p̄tra actozē qd est monachus. et generaliter cū querit nūqd religiosus possit petere restōnem seu agere in iudicio. cōcude p̄ doc. b; qd aut vult petē ad clausū et p̄t mō p̄dicto aut restōz rez vel aliter agere p rebus mōsterij. et si habet administratōnem alicui; p̄oratus hoc potest noie p̄oratus vt in .c. cum deputari. §. de iudi. Aut nō habet administratōnem alicui; obedientie sed abbas pmisit sibi administratōnem alicuius ville seu possessiōnis et nō p̄t agere nisi fuerit syndicus p̄stitutus seu procurator monasterij hoc voluit Inno. s. c. pxi. hoc verum nisi periculum sit in monasterio et superior est absens ar. hic et in .d. l. i. et Spe. in ti. de actozē in vltima carta. Item hęc pcedant nisi vellet agere pro iure inherente persone sue vt puta super electōne de se facta vel esset in studio modo p̄dicto. In eadem glo. ibi soluent singuli non quasi singuli. Nota bñ gl. ex qua potes colligere qd quando vniuersitas est obligata pecuniāliter et non habet vnde soluat p̄t singuli p̄pelli vt cōtribuāt. et redimant vniuersitatem soluendo et sic habes vnum modum per quem vniuersitas efficitur soluendo. hoc idem; clarus notauit glo. in .l. i. ff. quod cuiusqz vniuersi. et vide quod dixi in .c. cum omnes. s. de p̄sti. et an tunc debeat imponi collecta per solidum et liberam an per capita. i. an scōz nūmez p̄sonaz an scdm facultatem patrimoniōz dic vt nō Bar. i. l. iij. ff. de re iudi. vide qd nō. Inno. i. c. graue. §. de sen. ex. et vide de matia p Spe. in ti. de cen. §. ij. v. qd si aliq; vniuersitas. et v. qd si aliqz. et v. se. In ea. gl. ibi res mōsterij diuidant. n̄ intelligas vt uōachi accipiant partem vt singuli sed vt collegiū et sic loquit. c. in nullo. alle. in glo. et dic vt ibi.

Itemq3 hoc dicit. Valet scdm
 scriptum licet de pmo no
 faciat mentionem quo vti noluit impetrans
 infra annum. Primo tangit impetrantiā maliciā.
 Secundo adhibet medicinā ppetentem ibi. cum ergo
 Nota pmo qd annus dicit multū tempus facit ad
 statuta facientia mentionem de multo tempe in genere
 Nota scdo ar. optimū qd litere surrepticie ad lites
 no sunt ipso iure nulle. Nam si essent nulle no, quales
 fecerit secunde p lapsum anni vti in regula non firmat
 de reg. iur. li. vi. Nota tercio casum in quo tollitur
 scriptum ad lites p non vsum. scz quando impetrat ab
 adversario scdm rescriptum et pmas impetrans non
 curavit vti suo rescripto. i. annum. alias aut scilz non
 data impetratōne scdi valet primū scriptum perpetuo.
 vt in. l. falso. l. de diuer. script. et ex hoc habes vnā
 differentiam nobilem inter scriptum et privilegiū. Nam
 scriptum no tollitur per no vsum. licet sit datum ad ali
 quid faciendū. sed privilegium tollitur spacio. x. anno
 rum si fuit datum ad aliquid faciendū. et illud tem
 pus privilegiatus no fuit illo vsum. vt in. l. vnica. ff. de
 iudicis. dixi plene in. c. cum accessissent. s. de costi.
 In glo. h. ibi pntatōnis lraz. hec opi. est euidenter
 falsa. quia scdm eam esset in facultate impetrantis qn
 inciperet annus currere. Composit. vltra opi. glo. dicit
 qd annus currit a tempe quo potuit habere copiam iu
 dicis et composuit sarcinā. et cum hac opi. videtur
 transire doc. Ego dico qd tex. satis aperit hanc qstio
 nem. nam dico qd duo requirunt. pmi qd potuerit ha
 bere copiam iudicis. Scdo qd non fuerit in dolo vel ne
 gligentia. vti dic qd si habere potuerit copiam iudicis.
 nō impeditus non potuit agere non currit sibi istud tē
 pus. quia fundatur iste tex. sup negligentia seu dolo. et
 in eo qd glo. dicit hodie no. pcedere qd hic dicit de anno
 dic verius vt no. i. in glo. se. et nota bene illam glo. qd
 ibi loquitur claris de hac materia qd in alio loco. in
 eo qd expresse tenet qd si pmas impetrans fuit impe
 ditus non pot pteniri p scdm. dic tñ qd no sufficit p
 bare impedimentū nisi probetur diligentia tempe im
 pedimentū que satis pbatur per prestatōem. et no tra
 das obliuioni hoc vltimū dictam. habes em generaliter
 notare qd no sufficit in aliqua re allegare impedi
 mentū nisi pbetur qd impedimentū fuit causa immedia
 ta quare no egit. et hoc pbatur pbando diligentia tē
 pore impedimentū. et hoc nonter voluit Anno. in. c. ex
 transmissa. de pscript. et bar. in. l. de pupillo. in. s. si qd
 ipi preior. ff. de no. op. nunc. et facit qd no. in. c. ad au
 dientiam. de ele. no. resi. et in. c. i. de ele. ego. vbi pdu
 ditur qd ad petendū distributōnes quotidianas non
 sufficit qd canonicus de pnti sit infirmus nisi appareat
 qd infirmitas fuit causa no interessendū diuinitis vputa
 quia p pus tempe sanitatis residebat. secus si pū no

intererat diuinitis. qd verbū no. Extra glo. oppo. de
 c. sup lris. s. eo. vbi dicit qd mendax pccator dz penit
 carere impetratis et omni modo literarū. ergo scds im
 petrans ex quo no fecit mentionem de pms non det
 audiri nisi post annum. So. dicunt doct. et bene qd cō
 trarium pcedit quando dolose impetrans tacuit de p
 oribus. Iste tex. pcedit cum p simplicitate vel ignorā
 tiam. nam qn scds fuit in dolo debet valere potius p
 mū qd scdm. qz pmas impetrans reperitur in culpa i no
 vtendo. scds reperitur in dolo in obupiendo pncipi. do
 lus aut prepōderat culpe. vt in. l. ite si obstetrix. ff. ad
 l. acq. Quid aut si pmas fuisset in dolo in no vtendo
 et scds etiā in dolo in impetrando. dicunt docto. qd va
 let pmi. qz dolus pmi fuit in no vtendo. et sic no con
 cernit scriptum. sed dolus secundi fuit in impetrando.
 et sic scriptū est viciosum. et sic potius dz valere primū

Quotidie pra ticatur hoc. c. Vm contingat

in executōibus gratiarū. cū executores di
 nerforū mandāt ptraria caplo seu ordinario loci. ra
 ro aut practicat in terminis ppijs. scz in executōib
 caularum. et in summa hoc vult. nam instruit ordina
 rium quid facere debeat cum a diuersis delegatis
 recipit mandata contraria. Vel summa tu aliter
 et specialius. Si a delegato aliquid mandat ordina
 rio debet humiliter exequi. sed si delegat p alias lras
 post executōnem mandat ptrarium. vel si ante executō
 nem innotuerit ipi ordinario inter delegatū qui man
 dauit et aliam pntōnem esse de iurisdictione faciet sibi
 vtrunqz literarū copiam exhiberi non vt iurisdictiona
 liter cognoscat sed vt se informet an p scdas reuocetur
 pme et si pme reuocent exequat scdm mandatu. si autē
 no reuocatur vel de hoc dubitet no exequat scds man
 datū donec pntio de iurisdictione terminet. Primo
 ponit qstio. Scdo distinguens rō ibi super quo. Ter
 cio duplex instructō ibi. ceterū No pmo ordinariū
 teneri ad parendū mandatis delegati. repit em dele
 gatus vices pape in cā sibi pmissa ideo sicut ipi pape
 obtempandum est. ad hoc. xij. di. in. c. si. et d. offi. de
 le. in. c. sane. et. c. significasti. cum si. No scdo qd si
 delegati impetrati a diuersis faciūt varios et ptrarios
 pcessus validitas pcessuum dependet a validitate li
 terarum. etiam re existēte dubia. et hoc voluit aperte
 Anno. s. e. in. c. pastoralis. et optie pbat hic et in. c. ex
 lris. ff. de offi. dele. qd intelligo qn ptes exapiūt et no
 lunt ptenere corā delegato alterius ptes. secō aut pu
 tarē vbi ptes miderē corā vtrisqz iudicib. qz tūc tene
 ret pcessus vtrozqz iudici p ea que dixi post Anno.
 in. c. cū m. in. s. de pstitu. Nota tercio qd ex in
 spectōne sola instrumentoz potest elici euidēs pbatio
 qd no p statutis reqrentibus euidētē pbatōem et ni
 mirū. nam etiā ex picturis precipuis pt elici euidēs

probatio vt est tex. nōbilis. in. l. licet. ff. de. i. facit. l. sciant cuncti. L. de pba. Item nō casus in quo gl cognoscit de causa et non p̄t de ea iudicare. Alio nō q̄ sup dubio rescriptoz ap̄licoz ordinaris loci nul lam habet iurisdictionem. s̄ solā cognoscit ad effectum exquirēdi cui debeat obedire. In glo. i. in fi. nō p̄mo ex hac glo. q̄ fama inducit iustam credulitatem vñ habens aliquā p̄scientiam ex fama d̄r habere ex p̄babili causa. et idem sentit gl. in. c. inq̄sitōni. j. de sen. ex. Idem nō. Bar. in. l. ij. L. si seruus vel libertus. li. x. vbi ponit nōbile dictū dicens q̄ si aliquis accusa uit publice infamatu et deficit in pbando non d̄z pu niri pena talionis vel calūnie. quia excusat. p̄pter infamiam p̄cedentem. qd̄ est mēti p̄mendandū. et facit ele ganter ad intellectum. c. i. in fi. de elec. li. vi. Scdo nō ex glo. q̄ dictum vnus p̄stat iustam cām creden di. et videt gl. velle hoc p̄cedere etiā si ille sit leuis opi nionis. hoc tñ nō multū firmat. s̄ hosti. videt placere vt a quocunqz ordinarius audierit honestū est vt su perfedat aliquo tpe. j. qd̄ certificet alium iudicem et p̄tem. et petat copiam vtriusqz r̄pti. qz in mora modi cū tēpio non est p̄iudicium. l. si debitori. ff. de iudi. Aduerte latius circa intellectum hui. c. Aut em̄ iudi ces mādant p̄traria ordinario an̄ executionem alicui mandati et indubiebz locum dispō huius tex. Aut re cepto p̄mo mādato et executo ali. iudex mandat p̄tra rium. et idem dicendū vt hic in y. s̄ si postea. Aut or dinarius recepto p̄mo mādato solum audiuit alias lit teras in eadem cā impetratas. et est dubiū nūqd̄ pos sit supersedere executioni et petere copiam vtriusqz lit teraz. Compost. q̄ nō. et refert Inno. quosdam ibi te nere dicentes hoc. c. nō habere locum. nisi qñ iudices mandant p̄traria seu insinuāt p̄tatem eis traditā. et ad istam tex. in. y. et ad ip̄m vbi d̄r q̄ debet idem facere cū sibi innotuit q̄ iudices ceperunt disceptare d̄ iuris dictionem idem q̄ debet intelligi qñ innotuit ordina rio p̄ lras iudicam. s̄ glo. in ybo hesitandū. sentit con trarium. et idem Jo. an. dicens q̄ etiā ante receptum scdm̄ mandatū potest ordinarius petere copiam vtri usqz r̄scripti si audiuit iudices p̄tendere super iurisdic ti one. et hec opi. plus mihi placet. et videtur magis ap plaudere litere dum ponderat istum ordinariū debere exequi si nihil omnino sciuit de p̄tentione iurisdictionis nam qd̄ infirmari vel vituperari potest p̄cauenduz est vt in. c. i. de ser. nō ordinandis. et melius est ante tem pus occurrere q̄ post causam vulneratā remediū que rere. vt in. l. si. L. qui. can. in integ. resti. nō est necess.

Aduertendū tñ q̄ non sufficit iudicem audiuisse alias literas fore impetratas. sed oportet q̄ audierit p̄tentionem esse ortam inter iudices delegatos de iuris dictione. et hoc p̄bat apte ista litera in duobus locis. vt patz ibi. si sup p̄tentione. et ibi. ceperunt disceptare.

nam sola impetratio non sufficit. Et ex his decidit q̄ stio pone q̄ pars habes scdas lras occurrit ordinario qui recipit mandatū priorū iudicium et dicit non p̄ceda tis ad executionem mādati quia habeo literas p̄trarias retractantes p̄mas quas in breui tempe volo p̄ntare vel volo fidem facere de p̄ntatōe. hosti. dicit honestū esse vt ordinarius supersedeat et p̄cedat vt hic d̄r. Com post. contra. vt. s. dixi. Do. anto. p̄cordando dicit q̄ virtute huius. c. non pōt iudex ordinarius supersedere. qz istud. c. loquitur quando est p̄tentio inter iudices de iurisdictione. s̄ ex tenore capituli. cum in iure. j. de offi. dele. poterit supersedere et videre que litere sint potio res. qd̄ putat vey si ante executionem mandatū pars cōparet et vult pbare illas priores literas esse reuocatas hoc dictū mihi placet si p̄ scdas literas ipso iure reuo centur priores. s̄m ea que dixi in. c. ceterum. s. eo. sed si opus esset exceptione et appellatōne cōtra p̄ores lite ras tūc crederem ordinariū non debere admittere istā exceptionem. qz illa est p̄ponenda coram iudicibus de legatis iuxta materiā capituli. pastoralis. s. eo. sed or dinarius debet parere mādato delegati. ex quo aliter non cōstat de reuocatōne ipso iure. ar. in. c. si quando. et. c. pastoralis in. s. quia vero. de offi. dele. an aut̄ suf ficiat q̄ ordinarius audierit ab vno de p̄tentione iuris dictionis. puto q̄ sic si ille est fidedignus. alias aut̄ nō credo ordinariū supersedere debē qz dictū vñ? leuis nō inducit iustam causam credendi. maxime vt p̄ tale di ctum quis retardet exequi mandatū superioris. ad hoc c. licet. x. quadam. j. de test. iuncto. c. inq̄sitōni. de sen. ex. Quid aut̄ si vnicum est rescriptuz sed pars exēpit coram ordinario rescriptū esse subrepticū. nūqd̄ or dinarius debet supersedere mandato. hoc dicit q̄ non quia hec exceptio est p̄ponenda corā iudice delegato cum sumus extra terminos istius. c. et ordinarius dēt parere delegato. d. c. si quando. An aut̄ h̄c. c. habeat locum in literis gratiosis vt cū executores ad benefi cia mandat ordinario cōtraria. Jo. an. sentit h̄c sic. dī cit an̄ q̄ hoc. c. quotidie practicat in lris gratiosis. et aptius hoc t̄z. c. mandatū. vbi aliqua dicent de hac materia tenet spe. in ti. de actōe et pet. s. sup actōnib. y. i. et hoc nota. An aut̄ hoc. c. habeat locū in duobus ordinariis mandātibus cōtraria. et si quis h̄z duos ordinarios. vnus mandat illum exēcicare. alius man dat eum absolutū vel nō ligatū p̄nunciari dicit Inno. q̄ nō. qz par in parem nō h̄z imperiū. ideo nō p̄t vñ ordinarius retractare gesta p̄ alium. nisi alter esset ma ior vtputa quia legatus pape cui p̄mo est parendū. vī de tu ad hanc materiā. qd̄ nō. Inno. in. c. cum iam dudum. de p̄ben. vbi tractat. qd̄ si duo ordinarij man dant subiecto cōtraria. et per hoc habes clarū intelle ctū hui. c. In glo. iij. ibi si aut̄ aliqd̄ obijcit vult glo. q̄ in hac cognitōne seu informatōne ordinarius

debet audire allegaciones p[ri]m[us] Sed hosti. et Jo. an. sentiunt oppositum. et hoc verius quia litera ista innuit q[uo]d solum instruat ex inspectio[n]e literar[um]. ita q[uo]d nil habeat de bet a partibus ne videat iudex inter eos. et si ex inspectio[n]e ipsar[um] literar[um] clare p[er]cipit p[ri]mas reuocatas per posteriores debet parere secundis iudicibus. sed si constat q[uo]d secunde non reuocant p[ri]mas debet parere prioribus si vero dubitat debet suspendere donec ista contentio sopiatur s[ecundu]m tenore. c. pastoralis. g. e. Sed circa hoc dubitatur quid si iudex delegatus vel executor excommunicat ordinariu[m] nisi sibi paruerit. Sol. dicit Inno. q[uo]d aut ordinarius p[ro]babiliter dubitat de p[ro]babilitate literar[um] et p[ro]cedere vult. pat. hic dicit et tunc non tenet exco[m]municatio. quia in hoc casu ordinarius non resistit delegato nec turbat istam iurisdictionem. s[ed] hoc facit ante legis scilicet huius. c. xxiij. q. iij. qui petant. et l. grachus. L. de adul. quod dicit p[ro]cedere etiam si sapientior non dubitaret. s[ed] si improbabiler diceret se dubitare ubi dubitandum non est vel vellet exequi tanq[ua]m certus de reuocatione ubi certus non est et s[ecundu]m iurisdictionem. q[uo]d hoc casu turbat iurisdictionem alterius. et dicit hoc p[ro]cedere etiam si postmodu[m] appareat iurisdictionem p[ri]mi iudicis etiam reuocata. et hoc q[uo]d i[n] dubio habebat iurisdictionem quod bene notabis. In eadem glo. ibi quia non constat an ille iudex habeat iurisdictionem. Nota bonam limitationem ad illa l[ite]ra[m] ut iudex indubio potius absoluat q[uam] condemnat. p[ro]cedit etiam quando certum est de iurisdictione debentis iudicare. Sed respectu illius qui haberet exequi ex quo dubitat quis illoru[m] sit iudex non debet parere magis ad absoluendum q[uam] ad condemnandum. In glo. in v[er]bo secundo loco in fi. dicit Jo. an. q[uo]d glo. non soluit contrarium s[ed] potius repetit ipsum quare quasi dicit de hoc querimus quare isti denunciant absolute vigore secundar[um] l[ite]rar[um]. ex quo p[ri]mas fuerunt exco[m]municati. Hosti. soluit q[uo]d id q[uo]d sit ante veru[m] rescripti non debet reuocari ut in. d. c. audita. s[ed] id q[uo]d sit auctoritate putatiui vel reuocati p[ro]p[ri]e reuocari debet ut hic hec solutio non est bona. quia. c. audita loquitur de gestis ante rescripti reuocati ante cognitio[n]em t[er]m[in]i reuocationis. Unde dicit q[uo]d iste tex. loquitur in s[ecundu]m iurisdictionem q[uo]d non est p[ro]p[ri]a. s[ed] debet reuocari ex quo exco[m]municatus vult parere contrarium p[ro]cedit in gestis sup[er] p[ri]ncipali. et hec solutio potest tollerari. Ad tercio s[ecundu]m do. In h[is] iudices p[ri]mi sciebant causam istam commissam secundis. ideo non tenet quicquid ipsi egerunt post nota[m] reuocationem s[ed] i. c. audita p[ri]mi iudices ignorab[ant] et hec solutio bona ad p[ro]curarium. Sed saluando istam glo. ego dico q[uo]d hic non reuocatur factum ante p[ri]mi rescripti imo potius p[ro]firmatur. quia secundis iudices absoluendo et mandando p[ro]p[ri]e p[ro]nunciari absolute vident[ur] fateri exco[m]municatio[n]em lata[m] ab alijs tenuisse. q[uo]d absolutio p[ro]supponit vinculu[m] p[ri]mi

et ipsimet iudices stante eor[um] iurisdictione absoluissent si pars voluisset parere iuri coram eis. et quicquid sit de materia est dicendum. ut dixi in. c. ceterum. s. eo. et in dicto. c. audita.

¶ In ex literis

¶ In ex literis. Quia in rescripto plura narrantur diversos effectus operantia non sufficit impetranti aliter solum p[ro]bare ad utru[m]q[ue] effectum p[ro]sequendum. Et sunt due partes. p[ri]mo ponit p[ro]sultatio. secundo r[ati]o. ibi nos. Secunda subdiuidit in tres. Nam p[ri]mo ponit relat[um] prioru[m] iudicium. secundo ibi nos igitur commisionem facta[m] scdis iudicibus. tercio ibi. veru[m] dubitatio[n]em emergentem. Nota p[ri]mo ar. iudice[m] posse facere ratione p[ro]mouendi fructus rei petite sequestrari et p[ro]mouendam exco[m]municare et sic a p[ri]ncipio imponere duplicem penam quod est p[er]a. c. qm. in fi. ut lite non p[ro]stet. ideo p[ro]mouetur tenetur q[uo]d isti iudices in hoc non bene p[ro]cesserunt. Sed dicit ut dicam sup[er] gl. h[ic] et modica p[ro]ut colligi super isto tex. q[uo]d p[ro] maiori parte p[ro]inet facti narratio[n]em. Nota secundo q[uo]d p[ro]pter viciu[m] falsitatis etiam p[ro]misse circa l[ite]ras inferi oru[m] iudicis p[ro] clerico p[ro]uari beneficio suo. plus dico q[uo]d si ageret criminaliter sup[er] hoc vicio falsitatis clericus falsarius debet deponi etiam ab ordine et p[ro]uari omnibus beneficijs et detru[n]di in monasterio ad agendum penitentiam. ut in. c. si quis ep[iscop]o. l. di. et granus puniret si falsasset l[ite]ras pape. quia debent tradi curie seculari. ut in. c. ad falsarioz. de cri. fal. et ex hoc et ex illo tex. colligo ar. opti. q[uo]d licet delegatus pape gerat vices ipsius pape non t[ame]n debet ita acriter puniri vicians seu falsans l[ite]ras delegati sicut falsans l[ite]ras ipsius pape. Quid autem in falsante l[ite]ras p[ri]ncipis inferioris. dicit ut in. c. ad audiencia[m]. de cri. fal. Nota tercio q[uo]d clausula si ista est in fi. posita debet referri ad precedentia scdm qualita tem negocij. nam si sufficit q[uo]d referat ad p[ri]ma[m] scdm subiecta[m] materia[m] non concernit superiora. secus autem si materia subiecta ex postulat ut omnia p[ro]cemat. nam ut h[ic] vides hec clausula in fi. literar[um] posita p[ro]cernit solu[m] viciu[m] falsitatis quo ad effectum ut falsarius p[ro]iuetur beneficio. sed quo ad hoc ut conferatur impetranti refertur ad omnia precedentia. Quid autem in dubio dicendum ut plene dixi in. c. h[ic]. requirio. de appel. et per bar. in. l. p[ro]tor. h[ic]. ff. vi. bo. rap. In glo. in v[er]bo sequestrari. ibi ut mitius agat cum reo. vult ergo glo. iudicem posse facere sequestru[m] rei petite ut mitius agat cum reo quasi sentiat q[uo]d sequestratio sit mitior q[uam] missio in possessione Jo. an. dicit q[uo]d nec hic nec in. c. ex l[ite]ris. q[uo]d gl. allegat p[ro]batur sequestru[m] posse fieri p[ro]pter p[ro]mouendam q[ui]s velit dicere q[uo]d hic et ibi narrat factum iudicium et non disputatur de viribus sequestris. Sed tu vide nobile dictum Jo. an. in regula in generali in mercu. ubi dicit q[uo]d si i[m]missione fienda timetur scandalu[m] p[ro]t fieri sequestru[m] ar.

in. c. l. et. ij. de iurepatro. quod tene mēti fac. l. equissi-
mum. ff. de usufructu ita dicerē in pposito q̄ quemad-
modū ibi in defectū missionis sit sequestratio. ita vbi
causa non patit̄ ex sui natura missionem sicut in bene-
ficialibus. vt in. ca. cum qui de eo q̄ mit. in poss. can.
rei. ser. li. vi. vnde credo q̄ si in beneficialibus reus est
ptumax. et nō potest procedi ad vltiora. puta quia
actor indiget pntia rei q̄ tunc potest fieri sequestratio
Et scdm̄ utrum intellectū possit saluari sequestrū de q̄
hic vide tū ad materiam ea que plene scribo in. c. ij. d.
sequestra. posse. Scdm̄ nō potest saluari istud sequestrū
quia p̄cessit hic excoicatio. et hunc intellectū nō. sen-
tit hic collectarius. nam excoicatio pnt̄ subtrahi fructū
beneficij. p. c. pastoralis. ij. de appel. et ibi plenus di-
xi. et ex hoc posses evitare p̄trarium q̄re hic index a p̄n-
cipio imposuit duplicem penā. dicit enī q̄ ista seque-
stratio fuit facta in cōsequentia excoicacionis. si si p̄us
p̄cessisset sequestratio nō debuisset sequi excoicatio p̄
c. qm̄. in si. vt lite nō cōtest. et p̄m̄ istum intellectū po-
tes saluare sine glo. q̄tenus dicit q̄ hic non fuit prope
sequestratio. Sed cōtra istū intellectum oppo. si enim
veniebat accessorie ad excoicacionem ergo sublata ex-
coicatio debuit tolli sequestrū. ar. c. qm̄. in. §. in alijs
s. vt lite nō p̄tes. So. fatendum est cōtrariū. si iudices
in hoc male p̄cesserunt vt sentit p̄de. et bene. Sed si
iudices male p̄cesserunt nō tamen debuit iste clericus fal-
sare lras sed a facto iudicio appellare. Et ex hoc nō q̄
nō d̄z quis falsificare etiam in iustas lras iudicio. et si
falsaret punir̄ ac si iustas falsasset. puto tū q̄ pena in
aliquo esset tempanda. q̄ vbiq̄q̄z q̄ iusto dolore
motus p̄mittit delictū pena d̄z aliquantulū tempari
tex. est valde notabilis. in. l. si adulterū. in. v. si impe-
ratores. ff. de adul. ad idē facit. c. si vo. el. i. in. §. nec il-
le. de sen. ex. hinc dicit spe. q̄ si quis p̄us lacessitus in
iuria p̄umpit iniuriā vt verbera p̄tra in iuriantē d̄z pe-
na mitigari q̄ iusto dolore motus fecit. Extra gl.
oppono p̄tra tex. iste clericus fuit cōfessus crimen falsi
coram iudicibus delegatis. ergo ex sola illa cōfessione
debebat puniri. vt in. c. ij. de p̄tes. cuius p̄trarium in-
nuat̄ tex. q̄ papa mādauit h̄ inquiri de illo crimine et
oportuit aduersariū h̄ pbare p̄ testes. So. multiplex
p̄ma q̄ h̄ nō p̄stitit nisi p̄ solam relatōz iudicū quibz
nō erat credendū nisi q̄tenus cōstaret p̄ acta cause. vt i
c. qm̄. de p̄ba. Nō ob. si dicit q̄ hic erant plures
iudices et sic debebat eis credi. vt in. c. cum a nobis. d.
testi. nō. Inno. in. d. c. qm̄. Nam scdm̄ abb. cuius fa-
it̄ hec sol. p̄trarium p̄cedit quando plures iudices de-
ponunt corā sup̄iore vt testes de his qui acta fuerunt
corā eis. si hic isti iudices non deponēbāt vt testes sed
simpliciter referēbāt negociū pape. q̄ nō. Ex hoc ha-
bes q̄ iudices pnt̄ esse testes si cā postmodū agat̄ co-

ram alio iudice. sup̄ bis tū q̄ fuerūt gesta corā eis hoc
tū tpe vt nō. maxie p̄ Inno. ij. de q̄rbi. in. c. nō sine. et p̄
Cal. in. c. inter dilectos. de excess. pla. Scda so. in
it̄ p̄by. dicentis cōfessionē in crimine non nocere nisi
vetur p̄sentantia. p. l. i. ff. de q̄d. q̄ solutio nō est vera
q̄ illa lex loquit̄ de cōfessione facta in tormentis. scē
si extra locū tormentoz. vt in. d. c. ij. de cōfess. et in. c. p̄
inquisitionem. de ele. et in. l. si cōfessio. ff. de custo. reo. ni-
si forte cōfessio emanasset calore iracūdie. vt est gl. in
singularis iūcto tex. in. ca. ex lris. de dinor. facit. l. q̄d ca-
lore. ff. de re. iur. Tercia solutio est eundē q̄ ex sup̄
abundanti papa mādauit itēz inquiri. q̄ solutio nō est
verisimilis p̄ iura sup̄ius allegata. Quarta so. h̄it
quorundam dicentū q̄ hec cōfessio emanauit extra iu-
diciū ex q̄ solone nō q̄ cōfessio scā de crimine extra iudi-
cium non sufficit vt quis puniat̄ de crimine in iudicio
posset tū puniri extra ordinem si transiret in specificū
nomē delicti. vt q̄ aliq̄s gloriat̄ de crimine extra iu-
diciam. Nam tūc p̄t̄ puniri nō tanq̄ reus delicti cō-
fessati. sed tanq̄ maledicus et mali gloriator. hoc est
nō. dicit̄ Inno. in. c. quom̄ sit de excess. pla. et probat
ibi tex. et h̄ tenebis menti. Et in cōtrarium q̄ possit
puniri directe de illo crimine sentit Inno. in. d. c. p̄ in-
quisitionem. vbi ponit mirabile dictū q̄d p̄ cōfessionez
crimini extra iudiciū incurrit quis infamiam propter
quā q̄ d̄z p̄uari b̄nificijs habitis et in habilitari ad
habenda. q̄d dictū oportz multipliciter limitari vt sal-
uetur. nam infamia iuris nō credo suū dictū esse verū
quia p̄ cōfessionē de crimine etiam in iudicio factā nō
incurrit q̄ infamiam iuris. quia illa infamia nō isurgit
nisi q̄ cōdemnetur de crimine vt in. l. i. ff. de his qui
no. infra. cōfessus sūt in criminalibus nō habet p̄ cōdem-
nato. sed requirit̄ snia. vt in. d. l. si cōfessus. Et h̄ac cō-
clusionē firmavit bar. in. l. i. ctus iustitiam. ff. de his qui
no. infra. secus si q̄ cōfiteret̄ in cā civili famosa et in iu-
dicio. q̄ tunc cōfessus efficit̄ infamis. q̄ tunc habet
p̄ cōdemnato vt in. l. i. ff. de cōfess. et hoc etiaz voluit
bar. in. d. l. i. ctus iustitiam. sed in infamia facti nō p̄t̄ p̄-
cedere dictū Inno. q̄ illa sola nō sufficit vt q̄ p̄uicel
b̄nificijs habitis. h̄ index d̄z p̄cedere cōtra eum scdm̄
nota. in. c. q̄liter et q̄n. el. ij. de accu. et. ij. de pur. cano.
c. ij. et. ij. q. v. in. c. p̄sbiter. sed dictū Inno. ego saluo.
cū cōfessio facta de crimine ex iudiciū habet sua sub-
stantialia vt q̄ cōfiteret̄ specificē et p̄te p̄te que postmo-
dum accusat. vt puta si in p̄ntia mariti q̄ fuit cōfessus
adulterasse vxorē. nam tūc ista cōfessio plene p̄bat si-
cut in cōsilibus ar. in. l. generaliter. ff. de nō nu. pe. q̄
q̄d q̄sq̄ dilucida voce tē. vt. ij. de p̄ba. p̄ tuas. et tene-
menti illud dictū sic intellectū. q̄ nō solet̄ ita allegare
et pleni? examino in. c. at si clericus. de iudi. sed vbi cō-
fessio nō haberet sua substantialia p̄t̄ cōfiteret̄ subijci tot

ture. et in b casu intellige. B r. et glo. in. l. capite qnto ff. de adulte. et do. d. rora. deci. clxxij. alias. clxxij. b aut iste no fuit torture supposit' qz no agebat de crine criminaliter. et ex hoc potes colligere aliam limitatoz ad nota. in. d. l. capite qnto. Quinta solutio qz hic confessio emanavit in ab iura ptis. et hanc solutioz di xit do. an. notan qd vt quem admodu in ca mere civili exigatur pntia ptis. vt no. in. c. fi. de cofes. r. l. certum. §. si qd absente. ff. eo. ita et cu de crimine agitur civili ter vt hic. hoc dictu est veru in se qn sez ageretur omni no ad effectum. civiles puta ad emendam damni. sed no valet hec so. ad istu tex. qz hic adducebat ista pfe/ so vt clericus puaret beneficio. et sic no agebat ad co modum pnuata sed ad comodum publicu vt delictum non remaneret impositu. vt. c. vt fami. de sen. ex. r. in. l. ita. vulneratus. ff. ad. l. acqui. quo casu iudex ex officio suo potest supplere. r. maxime qn delictum fuit pmissum in actis cause. Na iudex semp pt punire ex offo suo pres vel extraneos qros videt in iudicio male y/ sari ar. in. l. nullum. l. de testi. et hanc regulam posuit Inno. in. c. ex tenore. s. eo. et facit ibi tex. idem firmat in. c. dilectus. de penis. et facit tex. in. l. inortis. ff. eo. r. hoc no. Sexta et vltima so. qz cofessio fuit hic facta coram duobus ex tribus iudicibus. ideo no valet vt iudicialis. qz oportet oes delegatos esse pntes si simpliciter sunt dati. vt in. c. vno. r. c. lam. de offi. dele. te ne menti hanc solutioz qz gesta coram aliqbns ex dele gatis iudicibus passim non valent quemadmodu si ipsi iudices ad aliqd pcessissent. In glo. si. ibi. de do. na. cum dilectus. dic qz ibi superiora habebat deter minationem suam. ideo clausula in. fi. apposita refertur solum ad pntia no hntia determinatoz. r. iste est cal' nobilis illius. c. et de materia an et qn clausula debet referri ad dntia dixi plene in. c. scdo requisitis. de app. dic vt ibi.

Alectus filius

Non valet rescri ptu sup restitutoe beneficij impetratu quod de ca excoicatiois et amotonis impetrantis non facit mentoz. In pma ponit facti narratio. In secunda iudiciu instructio ibi nos igit. Nota pmo qz qnqz pmittitur generale officium visitationis in tota dioecesi etia contra clericos seculares. forte en episcopus erat negliges in visitan do r de officio visitatoris dic vt habet in. c. i. de celi. li. vi. et. x. q. i. placuit No scdo qz appellatone dio cesis non venit ciuitas In pntarium facit quod leg. et no. in. c. unico. dere. pnu. li. vi. dic vt dice. j. eo. ra/ dolphus. No tercio clericos no debere puari be neficio suo. nisi ppter graues r manifestos excessus. hoc no pbat b. qz factu narrat sed dictu est verum vt est tex. no. in. c. inuentu. xvi. q. vij. vide qd no. glo. xv

q. vij. in summi r. et que crimina sint digna depositio/ ne dico plene in. c. ar. si clericus. de indi. Ite nota qz contra iudicem spoliante no pnt impetrari litere super spoliatoe vel restioe in forma comuni sicut contra pri uatu s oportet vt fiat metio de ca amotonis. r ro est quia iudex pcedendo iudicialiter no dz aliquem spolia/ re. ideo contra eum no copetit iudiciu possessoriu. vide tex. iuncta glo. notabili. vij. q. i. pntius. secus si pcessit set extrajudicialiter animose tanqz priuata psona. vt in c. coquerente. et qd ibi no. j. de resti. spo. et ita restrigo istu tex. Contra tex. opponit de. c. si. de sta. regu. vbi p3 qz visitatores no pnt que puare bnficio suo. So. dicit Inno. qz generales visitatores no pnt vt ibi. s b non est solvere contrariu. Nam iste abbas erat generalis cu dicit dat' in tota dioecesi r ciuitate. ideo alij docto/ res coiter soluunt. qz visitator dat' a papa pt puare. qz cu sit datus ad corrigendū et subditi aliter forte si pos sunt corrigi videt etia data ptas puandi. si aut visita/ tor est dat' ab inferiori. pcedit contrariu ego no vido bona ratioz diuersitatis. na hec so. diuersificat casum s no reddit sufficientē roez diuersitatis. na ro pmissa ve dicat sibi locū etiam in visitatore dato ab inferiore id credere qz ex quo visitator dat' ad corrigendū qz potit puare subditos bnficij. si crimina b exposcat. qz co cesso vno videt cōcedi omnia accessoria ad illud. vt in c. prudentia. de offi. dele. et b si ille q committit habeat ptatem amouedi a bnficij. vt b. et ad. c. fi. allegatum p contrario dicere qz ibi specialiter fuit reseruatū vt visi/ tores no possent puare. Ite loqz de visitatorib' de/ putatis p caplm generale religiosoz qd caplm no h3 ptatem puandi platos. id dz recurri ad superiores pu ta ad papā vel epm et hec so. videt melior qz no. non obstat p dicto. c. ij. de offi. vic. li. vi. qd docto. b alle gent. vbi vicari' ex generali offio sibi comisso no pot que puare beneficio suo. qz illud. pcedit. qz no habet offiu visitandi seu corrigendi. l3 causaz cognitio i euz transferat. s in casu nostro visitatori dat' ptas corrigendi. id ptas puandi venit accessorie. Scdo opponit cu en isti p biteri negaret ista causam amotonis no tenebant facere mentoz de ca pntensa p abbatē r de p cessu contra eos agitato. nam papa aliter scripsisset isti narrassent qz abbas pcessisset iudicialiter et qz p excess libas pntis p eam puauit eos snialiter bnficij eoz Ultimo colligit doc. b ar. qz iudex pt se offerre de fensionis cause sicut fecit iste abbas qui intimauit nego cu pape. s tu cōclude breuiter. qz aut iudex pcessit ex officio r dz citari vt defendat sniam suam. tu qz r3 lo/ cu n ptis. tu qz eius interest ne postmodu puniat si di cat cu pcessisse iniquo aio vel p imprudentia. vt pbat i. c. venerabilib' post pn. de sen. ex. li. vi. facit. ij. q. vi. b etia et. l. ij. l. de pena iudi. q male iudi. Aut pcessit

ad instantiā partis et de necessitate non est vocandus
vt in. d. c. venerabilibus. potest in se offerre defensio-
ni si vult. qz ex retractōe sentētie aliquale p̄iudiciū sibi
general. ar. in. l. a sententiā ff. de appel. et vide bo. gl.
in. c. sacro. in. v. cōstitent. de sen. ex. r. p̄ Inno. in. c. in
nostra. de. p̄ci. et in. c. in cetero. de transact. In gl.
h. ibi. ar. qz q̄stio spoliatiōis nō sit privilegiata. non
intelligas h̄ generaliter. qz hoc esset cōtra. c. si. de or
di. cogni. r. c. frequens. de ressi. spo. li. vi. f̄ restrige ad
terminos lre. s. qz non est privilegiata vt excoicatus ad-
mittatur petens restōz r in h̄ tene menti glo. qz exco
municatus nō p̄t petere restōz si fuit spoliatus. idēz r
clarins notat glo. in. c. ex insinuatōne. de. p̄ci. et in. c. i
omie dñi. r. xi. h̄. dñi. nō. Inno. in. c. cum nostris. d̄ cō
ecll. p̄ben. An possit petere restōz vxoris. vide qd̄ nō.
in. c. qm̄. xi. q. iij. et in eo quod glo. sequēs dicit exco
municatū posse valide impetrāe literas sup̄ alijs cau
sis vt admittat ad agendū eo absoluto non benedicat
vt est tex. hodie in. c. i. j. c. li. vi. non ob. c. p̄a. de excep.
li. vi. qz loquitur de iudicio agitato corā ordinario. il
lud em̄ valet donec excoicatus repellat vt ibi ratio. qz
iudiciū sumit vires a p̄sona ordinarij. sed delegat h̄z
iurisdictōnem ex facto istius excoicati impetrantis. id̄
cum rescriptū sit nullū in ipsius odium nō p̄t tenere
iudiciū et vide bo. gl. in. c. i. de r̄ptis. li. vi.

Ostiasia

Hoc dicit cōprehenden
do utrunqz intellectum
p̄ter lras iusticie non tenet ep̄no p̄uidere
h̄nti perpetuā vicariā vel sufficiens patrimoniu. nec v̄z
litere gratie ad beneficiū obtinendū in qbus impetrat
tacuit perpetuā vicariā. p̄mo ponit q̄stio. scdo sol̄o ibi
ad qd̄. tercio ratio. ibi non em̄. Nō p̄mo ibi. perpe
tuo vicario. qz vicarij or̄ ecclesie quidā sunt perpetui.
quidā temporales. perpetui dicunt h̄z qui institunt se
candū ea que habent i. c. extirpan. de. in. §. qui vero. d̄
p̄ben. et vide bo. gl. in. c. ex pte. i. de offi. dele. Tem
porales vero dicunt h̄z q̄ institunt ad tēpus. vt puta
si rector ecclesie temporaliter impeditus posuit loco suo
v̄nū et de isto tempali habes in. c. p̄ci. j. de appel.
et in. c. cum ex eo. de elec. li. vi. et vide ibi p̄ Jo. an. nū
quid rector possit ad libitū ponere vicariū tempalē in
ecclesia sua. an vero sit requirendus cōsensus ep̄scopi
et de isto tempali vicario nō habet locū iste tex. vt h̄
ex litera et tenet doc. b̄ic. nam iste cum sit temporalis
nō d̄z habere b̄ficiū. nec etiā habet titulū in ecclesia.
f̄ p̄petuus sic. vt habet in cle. vnica. de offi. vica. et h̄
et ex his infer̄ qz hoc. c. nō haberet locū in vicario ep̄
scopi. qz nō est ille vicarius p̄petuus ecclesie s̄z est vi
carius tēpalis ep̄. et p̄t remoueri ad volantarē ep̄. vt
nō. glo. i. cle. r̄ si p̄ncipal. i. v. electionē. j. eo. ti. et de. si.
de. p̄ci. et tene mēri illas glo. Idē d̄c vt uō cōprehē

datur quo ad dispōnem. c. de multa. j. de p̄ben. vt ibi
nō. p̄ Inno. et vide qd̄ ibi dixi. Nō scdo ibi p̄mo
de sustentari. qz ad hoc vt patrim̄ onū excludat penitō
nem ordinati p̄tra ep̄m̄ debet esse tale et t̄m̄ qz ex eo
possit clericus cōmode sustentari. et pondera verbuz
cōmode. nō em̄ dicit sine penuria. differentia em̄ ē in
ter bec maxia. nā talis possit viuere. ex. xv. florenis si
ne penuria. i. sine egestate qz non possit p̄mode viuere.
alter. ad hoc vide gl. opti. in. c. v. i. cō. in. si. de sta. reg.
li. vi. et facit bec litera sic ponderata p̄tra ep̄os nostri
tempis qui oēs quantumcumqz egentes p̄mouent sine
beneficio ad titulū patrimonij nō em̄ deberet hoc fieri
si ex patrimonio nō p̄t ordinatus cōmode viuere.

Nō tercio ibi formā p̄munē qz literaz ad beneficia
quedā dant in forma p̄muni r̄ iste cedē appellat i for
ma cum scdm̄ aplm̄. Itē et litere iusticie vnde oīa ista
idem important. r̄ dicunt in forma p̄muni. qz oliz pa
pa nō solebat grauare ordinarios in collatōne benefi
cioz nec p̄cedere lras gratiosas. sed solebat scribere
contra ordinatores vt ipsi p̄viderent illis quos p̄mo
uerant ad ordines. et qz hoc est iustum et debitū vt. j.
de p̄ben. in. c. ep̄s. et. c. non liceat. ideo bec littere sunt
appellate de iusticia. et qz fundate sup̄ illo dicto apli
qz altari defuit r̄. appellate sūt in forma cum scdm̄
aplum de hac forma habes. j. de p̄ben. cū scdm̄ aplm̄

Itē solēt appellari in forma paupum. qz scribit
p̄ paupibus dum taxat scdm̄ illam formam vt in. c. si
paup. j. de p̄ben. li. vi. et h̄ in v̄ necessitatibus paupū

Quod sunt liere gratiose qz saliciz papa volens alī
cui facere gratiam confert sibi beneficiū vel mandat
sibi confert non habito respectu ad supradicta. vt in
c. gratie. eo. ti. li. vi. Itē nō ibi. de leui non scribi
mus. r̄ tene semp̄ menti. qz nō est alibi iste tex. ex quo
collige qz subreptio viciat literas nedum q̄n̄ fuit causa
inductiua. r̄ finalis gr̄e seu ip̄ri f̄ etiā si fuit causa im
pulsua. vt qz p̄nceps al. cōcessisset cessate subreptōe
f̄ non ita de leui. v̄n̄ subreptio fuit cā impellens. et sic
habes casum nōbilem r̄ singularē in quo cessante cau
sa impulsua seu causa impulsua exite falsa corruit d̄
spoliatio et hoc est in odium materie beneficialis pro
pter ambitōnem rep̄mendā. ar. in. c. q̄uis. de p̄be. li.
vi. Regulariter v̄o cessante cā impulsua non cessat
dispositio. vt nō. in. c. post translatōz. de renun. et i. l.
cum tale. ff. de p̄di. r̄ demō. r̄. l. de falsa cā adiecta le
gato. p̄ to. In gl. h̄. ibi sine p̄benda. ex hac gl. rela
ta ad tex. p̄t colligi dictū nōbile qz si mandat alicui p̄
videri simpliciter in aliqua ecclesia p̄t p̄videri de bene
ficio p̄bēdali. S̄z tu dic meli? qz lz app̄one b̄ficij lar
go sūpto vacab̄o veniat om̄e b̄ficiū. vt i reglā illa. d̄
re. in. li. vi. t̄m̄ vbi maīa ē stricta vt i casu nōo appellatōe
b̄ficij nō venit beneficiū curatū. vt in. c. cū in illis. de

prebē. li. vi. nec p̄benda ſolita conferri canonico ſi in illa eccleſia ſunt alia beneficia ſimplicia. ſec⁹ ſi nō foret niſi i preben. Inno. hoc nō. et Jo. an. poſt eum in. c. ſi. de prebē. et ibi dixi vide p̄ archi. in. c. cui de nō. eo. ti. li. vi. In glo. ſi. ſibi tenet litere. aduerte. qz ex hac glo. poteſt inferri ad duas q̄ſtiones p̄ prima nunquid in litteris ad beneficia ſit fienda mētio de patrimonio ſecūda nunquid habēs patrimoniū ſufficiens poſſit cum bona p̄ſentia petere ſeip̄e beneſiciū eccleſia ſticū. quo ad primū varie ſunt opi. Cōmunis opi. eſt qz in litteris iuſticie eſt fienda mētio de patrimonio. vñ p̄ tales lrās nō tenet ep̄s. p̄uidere habenti ſufficiens patrimoniū. p̄ hoc. c. tuis. j. de p̄ben. dicit tñ Jo. an. qz b̄ caſu obſtat exceptio impetranti in vim pemptorie. nō aut̄ in vim dilatorie. Et nota hoc verbū. valent vñ litere iuſticie ad beneficia. licet nō faciāt mentōz d̄ patrimonio. quia nō eſt necelle facere mentōnem d̄ ex ceptione pemptoria cōpetenti aduerſario. ad hoc qd̄ plene dixi in. c. cum ordinat. s. eo. ſed in lris gratie nō eſt necelle facere mentōnem de patrimonio. p̄ hoc iſte tex. in ſi. et hoc voluit Jo. an. hic r̄ clarius hoc ſentit s. eo. ad aures. vbi dicit qz de diuitijs r̄ nobilitate nō eſt necellario fienda mētio in gratia. qz hoc iure non cauet. Quidā tñ dicunt qz ſi impetrator ſuit ordinat⁹ ad titulū patrimoniū qz tunc de patrimonio eſt fienda mētio qd̄ ſatis de rigore poteſt admitti. ſed de ſtilo curie ſeruat̄ indifferenter p̄ma opi. et eſt ratio diuerſitatis inter primū et ſcōm caſum. nam p̄ lrās iuſticie p̄uidet ſolum paup̄ibus. ſed nō d̄ pauper qz habz ſufficiens patrimoniū Item ep̄s nō tenet. p̄uidere ordinato niſi qñ non habet patrimoniū. vt in. c. tuis. et in. c. ep̄s. et in. c. non liceat. j. de p̄ben. p̄ litere gratie ſunt alterius p̄ſentis. nam gratia nō eſt fundata ſup̄ iuſticia. Tenſo ad ſcōm. nam Inno. b̄ dicit qz habens patrimoniū nō ſuſcipit indigne beneſiciū. d̄ modo b̄n̄ expendat. Idem videt̄ velle hoſti. vicit tñ qz ſi cleric⁹ deſeruit beneſiciū et bene vñit nec habet prauam intētionem theſaurizandi pōt cū bona cōſcientia viuere de redditibus b̄n̄ficij. ſecus ſi nō deſeruit vel luxurioſe vñit vel prauam intētionem theſaurizandi habeat. r̄ vñ de Inno. in. d. c. ep̄ſcopus. vbi idem cōcludit r̄ monetur p̄ncipaliter per illos autoritatē apoſtoli. Qui altari ſeruit de altare viuere debet. vt in. c. cum ſcōz apoſtolum. j. de prebē. hunc articulū plenius examinati i quadam diſputatione que incipit ſicinus cleric⁹ vbi pleniffime videas. nam cōtra hanc ratōz Inno. r̄ doct. ad vñt̄ tex. aperiffimū in. c. ſacerdos. i. q. ij. vbi dicit qz illa autoritas apoſtoli p̄cedit in nō b̄n̄tibz vñ viuere debet et hoc p̄bat̄ ex ſequētibz verbis ap̄li. r̄ in hoc articulo iura varie p̄cedūt. et vide glo. xij. q. i. in. c. b̄n̄ficii. et. i. q. ij. in. c. paſtor. et. c. clericos. r̄. xvi. q. i. in. c.

ſi. p̄ concordantia omnium facio tria preſuppoſita. p̄ri mum qz tpe p̄mitine eccleſie omnes credētes in chriſto nō poſſidebant aliqd̄ p̄prium. p̄ omnia erāt illis p̄munia. vt nō. xij. q. i. in ſum. et ouiginaliter legiſ in actib⁹ apoſtolor. p̄ poſtmodū d̄ſcente ſeruoze chriſti inceperūt chriſtiani tenere p̄prium. Error tñ erat vt clerici ſaltem p̄pria poſſiderēt. et tuit ſtatutū etiā tempe ap̄loz. vt bona que p̄us habebant deberēt offerri eccleſijs cathedralib⁹ et ex redditibus ſubueniret̄ indigentibus tā clericis qz laicis. et hoz bonoz diſpenſator ſuit deputatus ep̄s. vt eſt tex. nō. xij. q. i. c. videntes. illo tempe ſi clerici poſſidebāt. p̄pria nullo modo poterāt p̄cipare de redditibus eccleſie. qz vñ illoz bonoz ſuit d̄putat⁹ p̄ indigentib⁹ Item qz videbat̄ quidā error qz clerici poſſiderent p̄prium cum deuiarēt a veſtigijs apoſtolor. vñ fuiſſet viſum longe indecentius ſi cum hoc qd̄ poſſiderēt. p̄pria vellent viuere de redditibus eccleſie et ſcōm illa tpa emanarūt multa iura in q̄bus d̄ qz clerici h̄ntes p̄pria nō debēt p̄cipare de redditibus eccleſie. ſed poſtmodū r̄ i tercio ſuit ſtatutū vt nulla eccleſia edificaret̄ ſine dote. p̄ miniſtris et alijs necellarijs eccleſie. et clerici ſine ſcandalo inceperūt poſſidere bona eccleſie. ad hoc. xij. q. i. certe. r̄ d̄ cōſe. di. i. nemo et ſcōm hec tempe p̄cedūt iura que vidēt̄ velle qz clerici p̄nt viuere de redditibus eccleſie. nec ponderat̄ patrimoniū. qz hodie bona eccleſiaz p̄ncipaliter ſunt deputata ad vñm miniſtroz. vt in. c. paſtoralis. de h̄is q̄ ſi. a pla. et vide bo. tex. i. q. ij. c. ſi. vbi indifferenter permittit clericis vt poſſint viuere de beneſicijs ex q̄ eis deſeruiant. Cōclude ergo qz ab eccleſia vniueſali nihil poſſunt petere h̄ntes patrimoniū. ſed ab eccleſijs p̄ticularibus qbus ſeruiūt licite p̄nt cape. ex quo honeſte viuūt et prauam intētionē nō h̄nt. hinc emanauerūt iura hodierna qbus diſponit̄ qz habēs b̄n̄ficiū r̄ patrimoniū poſſit libere teſtari de bonis patrimonialibus xij. q. v. p̄ totū. et. j. de teſtamētis. quali p̄ totū. In ſi. glo. oppo. p̄tra tex. in eo qz innuit qz vicari⁹ p̄petuū faciēdo mentōz de vicaria p̄petua d̄z habere b̄n̄ficiū nam p̄ literas iuſticie nō p̄uidet̄ niſi paup̄ibus. ergo p̄ iſtas lrās nō poteſt p̄ſequi beneſiciū etiā ſi faciāt mētionē de vicaria. Nā reſultaret quedā repugnantia. cū ille litere ſint fundate ſuper paupertate. Do. dicit Jo. cal. qz tex. in ver. perpetuus mutat caſum r̄ incipit leq̄ de literis gratioſis. et hoc teneas. vnde ſenſus litere ē qz p̄ literas iuſticie non tenet ep̄s. p̄uidere habenti perpetuam vicariam. nec etiam per alias literas. ex quo nulla ſit mētio de vicaria. Ultimo ſcias qz doctores tractant hic materiam. nunquid in diſpenſatōe ſit fienda mētio de beneſicijs obtentis. vel de q̄litate. Ego latins examinā in. d. c. ad aures.

Abbas.

Omni haec dicit per lras aplicas
de hac pstone mentones no
facientes non potest quis trahi vltra duas
dietas extra suam dioecesim nisi de psona partiu litere fu
erint impetrare. h dicit vsq ad. s. sunt. Et istud pnci
plum diuidit in tres ptes. nam pmo ponit abasuz im
petrantiu iudicis remotos. Secdo puidet ibi. cu aute.
Tercio excipit ibi nisi. **¶** Pmo q papa coceden
do rescriptu ad lites dr facere gratia. licz nihil contra
ius pcedat. cu ipelit cunctoz ordinarius. ix. q. iij. cun
cta p mandu. et. c. p pncipalem. f. ex eo dr gratia im
parari. qz possit impetrante iure ad suu ordinariu re
mittere. nam ecclesiasticus ordo pfunditur si sua iuris
dictio vnicuiqz episcopoz no seruat. xi. q. i. puenit.

¶ Secdo ibi. extra suam dioecesim. qz dicte de qb
hic non pputant a domicilio rei nec ab ipsius ciuitate
vel opido sed a sine sue dioeces. qd clarus. pbat in. ca.
statutu in. s. cum vero. in v. nullus. j. eo. li. vi. et ratio e
quia nullu gramam inferit ex impetratone. j. dioecesim
cu possit trahi p tota dioecesim coram ordinario. vt i. c.
cum eps. de offi. ordi. li. vi. solum ergo trahit repectu
sue dioeces. ideo fit pputatio a sine dioeces. **¶** Vlti
mo regula e duos casus exceptos. Regula em est qz
p lras aplicas no pt quis trahi vltra duas dietas co
putandas e sine sue dioecis. hodie vero est h restri
ctum. et solu potest trahi p vnam dietam. vt in. d. c. sta
tutu. in. s. cu vero. et qd dixi de lris aplicis. ideoz dic i
lris legator. vt in. d. c. statutu Idem in delegato pape
de quo dic vt ibi in v. in nullo. De ordinario vero vtz
possit causam comittere extra suam dioecesim. videt
cum glo. no. in. c. vt litigantes. de offi. ordi. li. vi. Et
ibi etia habet de archiepo i quibus scz locis possit co
mittere cam apilonis. et hoc quantu ad regula. **¶** Pri
mus casus exceptus est cum litere fuerut impetrare co
muni psona partiu. et intellige qz expisse psonerut in in
dices remotos. vel scdm Inno. si impetrauerut ad in
dices scientes eos valde remotos et hoc casu non est
necesse vt fiat mentio de ista pstone qd pz p casu sequen
tem. Secdo casus qn rescriptu facit expssam mentoz
de ista pstone et ex hoc et ex tex. no. qz vbi ius hz clau
sulam derogatoriā ad scripta non valent ipsa rescripta
nisi expssam mentoz faciāt de illo iure. de hoc m dice
dum latius vt dica in glo. h. hui? pncipi In gl. in
v. duas dietas ibi ptra natura vocis. **¶** Pmo bn glo. et vi
de Inno. in. c. olim. de v. sig. vbi dicit qz in interpreta
tione cuiusqz disponsis sp pmo recurrendu est ad co
munem vsum loquendi. et idem Bar. in. l. omnes popu
li. ff. de insti. et iure. Secdo no ex hac glo. qz vbi in
aliqua dispositone sit mentio de dietis dz semp intelli
gi de dietis vulgaribus. et hoc dictu pmaniter sequit
docto. et videt. pbari per locu a spali in. c. pnti. in. s.

loca. de pben. li. vi. Quid aut si in loco no apparet de
vulgarib? sentit hic doc. et pncipaliter hosti. qz tunc
recurrendu est ad arbitriu iudicis vt tuc iudex modere
tur et determinet dietas. aliter aut sunt determinade
in hyene qz in estate. sed gl. in. c. cupientes in verbo co
mode. de elec. li. vi. dicit in defectu vulgarium recurren
dum ad legates. Et ideo archi. in. d. c. statutu. et hoc di
ctum mihi plus placz. qz arbitrium iudicis succedit in
no determinatis a lego vt in. l. i. ff. de iure delibe. et in
c. de caus. j. de offi. deli. Et in fi. gl. hodie restringe hac
decisione glo. put habet in. d. c. statutu. nam iudex de
legatus no pt exire locu comissionis. vti si deputat in
certa dioecsi. j. illa et no extra cognoscere et subdeleg
re pt. et ideo coclude qz si no exiendo locu comissionis
pt se appropinquare. pcedit decisio glo. alias secus.
et dr vt arbitroz deputatus in certo loco cum dignitas
ipsius iudicis expssa in rescripto est in illo loco. vtu
ta comittitur ca epo senen. pfecto videtur in hac dioce
si deputatus. vti extra illam dioecesim cognoscere no
pot nisi diceretur in rescripto qz comoraretur in alio lo
co. vtu puta comittimus hanc cam epo senen. rome mo
ranti. Nam tuc videt rome causa comissa. ad hoc text.
no. et ibi p Jo. an. in. c. fi. de re. pnu. et tene menti vt
sis cautus. cum comissio alicui fit no residenti in pro
pria dignitate vt fiat mentio in rescripto de loco meie.
alias no possit ibi cognoscere. In glo. in v. mento
nem ibi. no obstant tali cossone. pondera glo. videtur
em velle qz scriptum dz facere mentoz spalem de isto
tex. Jo. an. dicit hoc coter no seruari. sed solum dicit
no obstante cossone de nabus dietis edita in concilio
general. et dic satis esse istam mentoz spalem de isto
tex. qz no refert quid ex equipollentibus fiat. vt in. c.
lz ex quadā. de testi. et in. l. quoniam. in. s. si quis. ff. de
heredibus. insti. et. l. cenū. ff. si cer. pe. dixit etiam hic
Hoff. qz si possit. pbari papam senisse locoz distantia
valeret rescriptum licz non faceret mentonem de isto. c
quali videatur tuc ex certa scientia cocedere. et ideoz sen
tit glo. in simili in. c. i. de cossi. li. vi. **¶** Vlt. t. hic contra
rium. Jo. an. dicit qz si p verba rescripti possit appa
rere de certa scientia pape pcedat dictum Hoff. qz sa
tis tuc apparet de mente pncipis. alias si impetrator
vellet pbari p testes certam scientiam pcederet opi.
vin. et no hoc dictum sic declaratu. qz est valde notabi
le in practica. sentit em p hoc qz certa scientia pncipis
no psumitur maxime contra ius nisi possit colligi ex v
bis rescripti. hoc idem sentit Inno. in. c. pnti. quod
hodie incipit statutu. de rescript. li. vi. et sic esset tempan
da glo. fi. in cle. h. j. co. ti. vbi dicit qz tunc dicit pnci
peps facere ex certa scientia. qn hoc exprimitur in re
scripto. quanqz multi allegant qn in rescripto dicitur
ex certa scientia. sed si intellecta illa glosa. no esset vera

et foret contra Jo. an. et Anno. in loco p̄allegato. Et si tu rescriptis modo predicto q̄i ex verbis rescripti p̄t p̄cipi certa scientia p̄ncipis tunc cōcordat cū dictis allegatis. et vide quod dixi. in. c. ad hec. s. e. Adverte hec dicta possent p̄cedere vbi rescriptū emanat cōtra ius nō habens clausulam derogatoriā. sed vbi ius habet clausulam et dat certam formā rescriptis impetrandis videtur q̄ non valeant rescripta etiam ex certa scientia emanata. nisi servetur forma a iure tradita. p. l. si quis in p̄n. ff. de leg. iij. et q̄ nō. Dy. in regula. q̄d semel. de re. iu. li. vi. sentit h̄ do. an. et iudicio meo sentit idem Jo. an. in. c. vnicō. de excess. pla. li. vi. vbi in primo membro distinctōnis requirit q̄ rescriptū faciāt mentōnem de iure si illud ius habeat clausulam derogatoriā. Nam in alio membro in quo p̄sequitur q̄ ius non habet clausulā derogatoriā dicit valere rescriptum. si emanavit ex certa scientia pape quasi innuat. in p̄ori casu certā scientiā nō sufficere. Et q̄ bene illud dicitur. quia nō solet allegari. Et de hac materia an et q̄ rescriptū et privilegii seu cōstitutio debeant facere mentōnem de iure cōtra q̄d emanat parū tractat h̄ do. cto. Sed tu vide late p̄ Jo. an. in. c. vnicō. iam dicto in nouella. p̄ Bar. in. l. si. cōtra ius vel vili. publi. et in extrauagā. ad rep̄mendā in v̄bo legib⁹ non obstātib⁹ aliq̄d p̄ bar. in. l. humanū. c. de legi. Et q̄ distinctio Job. an. est dubia iunenib⁹ capiēdo ipsius mentem. p̄sequere breuissime sic p̄ singula membra. Nam rescriptū habet clausulā derogatoriā ad ius. vt quia facit mentōz de iure et valz scdm̄ eum sibi fiat mētio p̄ verba specifica siue eq̄pollentia. siue p̄ v̄ba generalia. Nam rescriptum non facit mentōnem de iure et tūc aut illud ius h̄z clausulam derogatoriā vt hic et simplr̄ tenet non valere rescriptū. Nam ius nō habet clausulā derogatoriā. et si emanat rescriptū in forma privilegii valet. licet nō faciat mentōnem de iure aut emanat per modū rescripti et tunc aut motu proprio p̄ncipis et valz scdm̄ eum. p. c. si motu proprio. d. p̄bē. li. vi. aut ad instantiam partis et si ex certa scientia p̄ncipis valet. alias secus. hec sunt sua dicta in effectu. et vide ibi iura p̄ que nitit̄ pbare hanc distinctōem. mibi nō placent singula membra sua. Et p̄mo quo ad primū dū dicit q̄ valz rescriptū cōtra ius etiā si faciat generalē mentōnem. Nam h̄ videt̄ cōtra istum tex. vbi requirit̄ exp̄ssam mentōnem. et ideo in h̄ membro dicerem sic q̄ aut ius habet clausulā derogatoriā et serua formam traditam in iure. nam si requirit̄ sp̄alem mentōz nō sufficit generalis sed d̄z esse sp̄alis saltem p̄ verba eq̄pollentia. vt in. l. nō aliter. ff. de le. iij. hoc dicit̄ etiā limita vt nō. voluit bal. post Ly. in. d. l. humanū. vt p̄cedat i rescripto. secus in p̄stōe. nam p̄stitutio cōtra cōstitutōez valet facta mentōe generali de p̄stōe p̄raria. vt si dī-

cas non obstante quacūq̄ p̄stōe. In p̄rariū ad hoc de. dudā. in. fi. de sepul. quia p̄stō emanat cū maiori maturitate q̄ rescriptum. aut ius nō habet clausulam derogatoriā. et tūc in eo casu quo est fienda mētio quod q̄ sit statum dicitur nō sufficit mentio multū generalis. vt puta si dicat nō obstante quacūq̄. l. nec requirit̄ mentio omnino specialis. s̄ satis est q̄ dicitur non obstante quacūq̄ lege que in cōtrarium loquit̄. ita voluit bar. p̄cordando multas glo. in. iis ciuil. in. d. l. si. c. cōtra ius. et hoc quo ad primū. Deinde voluit Jo. an. in scdo membro q̄ si ius habet clausulam derogatoriā nō valet rescriptum sub quacūq̄ forma imperatū seu p̄cessum nisi faciat de illo iure mentōez quod est notandū sed declara et limita vt dixi in p̄n. hui⁹ gl. nam sentit apte q̄ etiā privilegium cōcessum ex certa scientia nō valet. q̄d satis p̄t ex quo nō facit exp̄ssam mentōez de iure derogante. Terciu membrū est q̄ privilegii p̄tra ius non habens clausulā derogatoriā valet. dubito an hoc sit verū. et potius credo oppositum. p. c. ex pte. i. de capel mon. vbi d̄z q̄ si papa p̄firmat prioratū religioso claustrali nō valet nō tacita mentōe de iure p̄rario. Nam sepe privilegia emanāt contra ius ex nimia occupatiōe p̄ncipis. vel propter nimia importunitatē petentium. et ideo nisi fiat mentio de iure saltem in genere nō p̄sumit̄ p̄nceps velle p̄cedere cōtra ius. et hoc sentit bar. in. d. l. extrauaganti ad rep̄mendā. et in. d. l. si. et ideo alibi dicit gl. q̄ nō valet legitimatio spurij facta p̄ p̄ncipē non facta mētionē de iure. vt nō. in. auē. quib⁹ modis na. eff. l. c. p. pe. si. et vide gl. in. l. quesitū. ff. de flu. et ne q̄d i flamine publico. et in. auē. inter liberos. c. de test. Quarta membrū q̄ p̄ptum emanans p̄tra ius proprio motu valet. licet nō faciat mentōnem de iure. dubito an hoc sit verū. q̄ proprio motus solum excludit subreptōez non aut̄ ampliat gratiā cōtra intentōem cōcedentis. vt nō. Jo. in. d. c. si motu proprio p̄alle. facit glo. in. de. si romanus. de p̄ben. dixi in. c. ad aurea. s. eo. Sed de mēte p̄ncipis nō est cōcedere aliq̄d p̄tra ius nō facta mētionē de iure vt in. d. c. ex pte. facit. l. rescripta. c. si p̄tra ius vel vili. pub. ergo rē. dictum tū Jo. an. forte seruaretur in p̄ctica. et tene illud menti. p̄dictis obstare videntur. l. multū allegabilis. ff. de excu. tu. in. l. idem iulianus. vbi dicit̄ tex. q̄ si p̄nceps sciens aliquem esse tutorem dedit sibi licentiā mutandi domiciliū videtur cum absoluere a tutela. licz de ea nō fecerit mentōez et ex illa. l. colligit̄ ibi nō. Bar. q̄ tū valet certa scientia quantū dispensatio. et pondera q̄ nō loquit̄ q̄ in rescripto fiebat mentio de certa scientia. Sed satis est q̄ p̄nceps sciebat illum esse tutorem. et multi legisse per illū tex. solent dicere q̄ si p̄nceps scienter promouet indignū vel aliq̄d cōtra ius videt̄ dispensare. facit. l.

quidam consulebant. et qd ibi nō. Bar. ff. de re iudi.
sed pfecto illa. l. non pbat id ad quod allegat. nō em
loquit in privilegio cōtra ius. sed quādo absoluit ali
quem ab onere tutele et in facto piculari. et sic potius
illud quoddā beneficiū absolutōis ab onere q̄ pri
uilegium cōtra ius. et hunc intellectū incidit sentit
Bar. ad illam. l. in. d. extrauaganti ad reprimendā. in
loco allegato. et in. d. l. si. si cōtra ius. et hoc bñ nō. qz
in. d. l. idem iulianus. nō ponit verus intellectus per
doc. Aliud membrū est qñ rescriptū emanat ex certa
scientia et tūc valet ptra ius s̄m Jo. an. p̄ ego multipli
citer limto vt apparet ex. s. dictis. et adde nōbile dictū
bar. in. d. extrauaganti. ad reprimendā. vbi dicit qz vbi re
scriptū emanat cōtra ius et i fauore rei publice valet s̄z
non faciat mentōz de iure. et tunc videt pnceps dispē
sare contra ius ar. illius. l. quidam consulebat. in fi. se
cis si emanaret in fauore puate psonē. rō diuersitatis.
quia iura habent clausulā derogatoriā in rescriptū. qñ
emanat in fauorem puati. vt in. d. l. rescripta. Itē presu
mitur tunc rescriptū subrepticū vel emanasse. ex nimia
occupatiōe pncipis. secus si in fauorem publicū. et p̄
dicta bene notabis. qz nō habes in aliquo loco ita be
ne discussum hunc articulū. Quero extra gl. qd si
reus succubuit in causa pncipali et appellat nūqd in
impetratiōe habebit respectus ad dioecsim suam. cū
ipse sit actor in causa appellatiōis. An. vero ad dioe
sim appellat cū ipse sit reus in hac causa appellatiōis
doc. b̄ cōiter tenet qz debet haberi recursus ad dioe
sim ipsius rei originarij. et sic in cā appellatiōis potest
actor trahi vltra duas dietas. ego exillio qz sit i opri
o et istius rei appellatiōis nō si vult poterit impetrare i
dioecsi ipsius appellati. qz nō h̄z de quo cōquirat ipse
appellatus. potest etiam impetrare in loco nō remoto
vltra duas dietas a dioecsi sua. qz cū ipse sit reus ori
ginarij et necessitatus veniat ad appellandū nō com
pellitur sequi dioecsim ipsius actoris originarij. quia
sic indirete traheret ad loca remota. Cū quēadmod
actor originarij potest psequi apponem nō obsta
te excōicatiōe. qz fingit reus ppter necessitatē appellā
di. vt in. c. dilecte. et que ibi notant. de excep. ita dice
rem in casu nostro. quia cum iste reus originarij ne
cessitet ad appellandū vt defendat se aduersus iniqui
tatem sententiē nō desinit esse reus. licet ipse puocauit
et sic alias in q̄stione facti r̄idi. et tene menti. quia
sepe accidit. Itē dicit docto. in causa reconuentiōis
vt habeat respectus ad dioecsim rei originarij. qd satis
placet. qz quis tenet r̄idere in eo loco in quo cōuenit
aduersarij. ar. iij. q. viij. cuius in agendo. et in. l. pa
pinianno. l. de sen. et in. c. i. r. ij. de mu. peti. Itē
dicit si factor p̄ntauit ipsam libellū vel ipsam rescriptū
et nō curat amplius psequi. nam potest reus petere qz

procedatur in causa. iuxta id quod habet in aut. qui se
mel. l. quomodo et qñ index. et in. c. causam. de do.
et pu. Alterius querit. qd si in rescripto sit mentio
de hac cōstōne nunquid reus possit indifferenter tra
hi extra suā dioecsim. Jo. an. post antiquos videt vel
le qz non. s̄ solum p quatuor dietas vt sic p istā men
tōnem solum gement ille due dietē. ar. c. sedes. s. e.
vbi sub clausula generali pprehendunt paria exp̄ssio
do. An. dicit qz cum gñ cōstōnem istam nō erāt dietē
diffinitē. s̄ indifferenter reus poterat trahi et p illam
clausulā posita in rescripto nō obstante cōstōne r̄c. tol
latur ius istius cōstōnis ergo poterit reus indifferenter
trahi vt olim. fatec tñ qz in practica seruaret opi. Job.
an. Ego cōcordando satis eque distinguere qz aut p̄n
ceps cōmittit cām in loco satis noto. et tūc indistincte
pcedit vltima opi. quia ex quo papa fecit mentōnem
de ista p̄stōne. et cōmisit causam in loco remoto veni
militar ex certa scientia videt voluisse vt indifferenter
possit ibi pueniri. ar. in. l. idem iulianus. aut p̄misit
in loco verisimiliter sibi ignoto. et tūc pcedit opi. Jo.
an. qz non est verisimile qz p verba generalia voluisset
papa reum posse trahi ad loca remota. arg. opi. in. c.
cū in multis. j. eo. li. vi. reliqua p̄sequere vt h̄z p̄ doc.

Vnt et alii

Impetrare sine spālī do
mini m̄dato. nisi impetrat p cōiunctam
p̄sonam. hoc dicit. Et in p̄ma parte ponit abusū im
petratiū. In sc̄da p̄uidet ibi. cum aut. In tertia exci
pit ibi. nisi. Itē p̄mo ibi. lites restringende. iuncta
glo. qz verba rescriptoz ad lites potius sunt restringē
da et stricte. interpretanda q̄z laxanda. simile nō. in. ca.
ad b. s. eo. et ibi dixi. et tene b̄ menti. quia videt cōtra
Inno. in. c. ep̄i. de re. ec. nō alie. Itē sc̄do vnum
casum requirentē spāle mandatū sc̄z in impetratiōe re
scripti ad plures lites alios casus requirentes spāle mā
datū. vide p glo. nō. in. c. qui ad agendū. in glo. maḡ
de. pec. li. vi. Secus videt in rescripto ad beneficia. qz
nullo iure cauet vt ibi requirat spāle mandatū. imo po
tius videt p̄bari p̄trarium h̄z p locū a speciali. et hoc te
net hic glo. penul. quā bene nota. Aliam glo. p̄similez
h̄es. s. eo. ad anres. et tene semp̄ m̄ti istas duas gl. ga
non sunt alibi. Quidā tñ voluerunt p̄trarium. s̄ p̄mū
verius et p̄miter tenet Itē vñ casū in quo p̄iuncta
p̄sona potest explicari p̄ p̄iuncto id qd requirit spe. ia
le mandatū. tñ regulariter cōtra. nam p̄iuncta p̄sona
pōt agere. p̄ p̄iuncta sine mandato dūmodo caueat de
rato et casus non requirat spāle mandatū. vt p̄bat in.
l. sed et hec. ff. de pec. iuncta. l. pomponius. in fi. ff. e.
et. l. illud. r. l. patri. ff. de m̄no. binc dicit spe. in ti. de
p̄iuncta p̄sona. qz p̄iuncta p̄sona nō admittit in casu
sp̄ritualibus. quia in illis requirit spāle mandatū. et

idem notat de. de rota. decis. cxxxv. et nō. Inno. in. c. coram de offi. dele. vbi latius dicam In glo. in v. restringende. ibi. nisi indulgeant bñficiā. Jo. an. exponit beneficia. i. privilegia qz si per rescriptū impetrare tur beneficiū ecclesiasticū tunc fierit stricta interpretatō vt in. ca. quamuis. in pñ. de prebē. li. vi. hoc vltimū est verū. sed in eo qd exponit beneficia. i. privilegia nō pcedit indistincte. Sed debet intelligi de privilegijs pñentibus grām non odiosam. nam si pñeret aliqd cōtra ius pñune vel veniret in pñudiciū tercij debet fieri stricta interpretatio. vt in. l. i. §. si quis a pñcipe. ff. ne quid in loco publico. et in. c. sup. eo. de offi. dele. et in. c. i. et. h. de si. presbi. li. vi. et in. c. qd dilectio. de cōsang. et affi. et plene p doc. in. c. olim. de vbo. sig. et p bar. in. l. i. ff. de pñ. pñ. et sic solue pñatū qd potest formari de pñ. huius. c. nam papa cōcedendo rescriptū facit gratiā et sic indulget beneficiū. qz beneficiū generaliter sumptū est veniuola actio gaudiū tribuens capientibus. vt in. c. i. quibus. no. seu. amit. i. li. feudoz. Nam si fatendū est hoc esse gratiosum. sed gratia ista est odiosa inquantū venit in pñudiciū tercij et pbet materiam litigandi. et ideo dicitur stricte interpretari. et vide glo. in. c. si canonici. de offi. or. li. vi. In glo. penl. diuidit istā glo. in quatuor ptes pñcipales. Pñmo nā qz querit nūquid generalis pcurator possit valide literas impetrare. et pcludit glo. qd non. qz requirit spāle mandatū. Idem t3 Compoff. dicens qd si pcurator habeat mandatū ad agendū et ad defendendū nō p̄t lras impetrare. Et idem spā. in ti. de rescrip. pñtatione in. §. rōne quoqz impetrantis. in pñ. ibi tñ dicit qd si quis habet mandatū ad psequendā apponem potest lras impetrare. quia p impetratōnem psequit appella tōnem. vt in. c. ex parte. s. e. Ego aliter distinguerem aut enī pcurator generalis vult impetrare in psonam dñi. et pcedit dictū glo. et doctoz. aut vult impetrare i personam pñiam tanqz pcurator in causa quā potest psequi ex generali mandato tūc dīcō eum posse impetrare qz sicut ex generali mandato p̄t agere vt i. c. qui generaliter. de pcur. li. vi. ita et impetrare. Nā pa pa est ordinarius cunctoz. ergo pcurator p̄t coram eo causam psequi vel coram delegato ab eo. facit in ar. l. ad rem mobilem. et l. ad legatū. ff. de pcur. et in. l. cui iurisdicō. de iurif. om. iudi. Itē hoc casu cessat rō huius. c. cū ipse has lras non posset alteri tradere cū impetraverit in psonam pñiam tanqz pcuratoris. ad hoc bo. tex. in. c. cū olim. et quod ibi nō. de can. poss. et pñi. Itē iste casus p̄t pprehendi. in fi. c. nam tex. iste loquit in penitus extraneo. et forte qd doc. alit nō senserūt. sed dictū gl. et doc. debet restringi mō p̄dīcto. In scda pte q̄ incipit ibi. sed nōne glo. opponit videt enī qd possint iste lre ratificari p approbatōe dñi

quia ratibabitio retrahit et mandato p̄patur vt i regula ratibabitio li. vi. Itē iudiciū agitatū p falsū pcuratorē p̄t dñs ratificare. vt in. l. licet. ff. de iudi. ergo et litere glo. pcludit qd nō p̄t ratificari. sed formaliter nō soluit p̄trariū et cōclusionē gl. sequunt hie cōiter doctē. et tenet Inno. in. c. ex pte. f. eo. Bal. in. l. falsus. de furt. dixit spāle esse in falso pmissio corā pñcipe vt in detestatōem act⁹ nō possit ratificari. et ex hoc colligit solēnis limitatio ad iura que dicunt qd gesta p falsum pcuratorem p̄t rata haberi vt nō pcedant in gestis falsis corā pñcipe. Sed certe. l. iij. in. §. falsus. ff. rem ra. ha. et. l. licet. palle. hanc restrictōnem nō videtur admittere. alij aliter soluit. Ego puto qd verissima solutio sit qd non possint ratificari. qz hoc nō fuit indutū in fauorē actor⁹ s̄ in fauorē p̄ueniendū et rei publice vt satis colligitur ex tex. ideo non p̄t actor supplere ex postfacto id quod nō dependet a cōsensu suo. facit. ca. cōtingit. f. de sen. ex. et in. c. si diligenti. de fo. compe.

Et nō. Inno. in. c. prudentia. de offi. dele. vbi dicit qd nō omnia gesta noine meo possunt rata habere. vñ si vnus iudex nomine alterius iudicis iudicaret inter subditos illius nō p̄t p̄rius iudex illud iudiciū h̄re ratū scdm eum. qz iudiciū corruit ex defectu solēnitatis que nihil valuit coram non suo iudice. supplere aut defectū solēnitatis substantialis non dependet a facultate iudicis. ideo nō potest ratificare. ita dicendū in pposito. Itē si diceremus p̄trariū vana esset prouisio huius tex. qz actor lras qdāmodo emendo ratificaret impetrationē. In tertia pte que recipit ibi sed nunquid litere glo. querit an litere iste sint ipso iure nulle. et cōcludit qd tam in casu p̄cedenti qz in casu h̄ §. lre tenent sed sunt annullande p exceptionem. et ideo si ps nō excipit valebit p̄cessus. Aduerte quo ad p̄mū casū h̄. c. gl. olim dixit vez. sed hodie lre sunt nulle. p. c. statutū. in fi. palle. S3 dubitatio remanet in casu hui⁹. §. Jo. an. et doc. vsqz ad tempus suū trāsuerūt simplr cū hac glo. S3 do. an. et do. Lar. p̄tra qz cū iste litere nō p̄t ratificari. vt dictū est. §. sunt nulle. ego sū solūsus sustinē glo. qz tex. loq̄t p vba futuri t̄pis et nō p̄ntis. vt p̄z ibi. nō valeat. §. nō sunt nulle. p̄so facto. in x̄ theorica gl. in regula in p̄ntis. de re. in. li. vi. et dixi plene in. c. si diligenti. de fo. compe. et p glo. et bar. i. l. in crinali. de iurif. om. iudi. Ad idē allego tex. opti. iuncta gl. et bar. in. l. vniuersa. de p̄ci. impa. offe. vbi p verbū nō valeat nō inducit nullitas ipso facto. et ad hoc tenebis sp̄ menti istū tex. cū illa glo. iūcto tex. p̄disset tamen dubitari. quid si reus ignorauit nunquid possit saltem postea facere retractari pro cessum. et posset attemptari quod sic quasi iste litere sint obtente dolo et per obreptōnem impetrantis iuxta ea que dixi post Inno. in. c. cū dilecta. s. e. et quod

le. r nō. in. l. si p̄tor. in. §. marcellus. ff. de iudi. r ad id
quod dicit in tex. q̄ impetrator punit̄ vt falsarius. qz
vere nō est falsarius q̄ lre sint vere. vii expōit Jo. an.
tanq̄ falsarius. i. tanq̄ impetrans p̄ falli exp̄sionem
Ego dicere q̄ iste compas falsario generaliter ad hoc
vt puniat̄. nō in q̄ntitate pene. nā is qui obripit p̄nci
pi debet puniri. vt in. l. et si legibus. l. si cōtra ius vel
vili. pub. facit. l. si q̄s obripserit. ff. de fal. In q̄tra
pte que incipit ibi. sed q̄s d̄z pbare glo. querit cui in
combat onus pbandi an dño asserenti dedit̄ man
datum an aduersario neganti. Et p̄mo arguit q̄ incū
bat dño. sc̄do ponit op̄i. Jo. qui in effectu distingit q̄
in cā app̄sionis p̄sumatur impetratorē habuisse manda
tū. Et in cā p̄ncipali distingit q̄ aut in rescripto dī
ctur illū fuisse. p̄curatorē et p̄sumendū est mandatum
secus si nihil dicit. dicit Jo. an. quo ad p̄cedens mē
brum sciendam esse differentia inter verba asser. ina et
vba narratiua seu enunciativa p̄ id qd̄ habet in de. li
teris. de. p̄ba. r in. c. si papa. de p̄ul. l. vi. quasi dicat
q̄ si d̄z p̄curator p̄ vba enunciativa illa verba nō pro
bant. vt in. c. si papa. Si vero p̄ vba assertiua tūc pro
bant. vt in. c. de. lris. hosti. instat r tandē b̄ dicit fore ar
bitrariū inspecta qualitate p̄sonaz. Hosti. dicit q̄ si a
p̄ncipio an̄ impetrationē obijcit. de defectu mandati
d̄z tunc pbant mandatū. sed ex postfacto nō admittit̄
exceptio. Sed Cui. et p̄de. dicit hoc verū vt admittat̄
exceptio quo ad hoc vt onus pbandi transferatur
in aduersariū secus si obijciens velet post factū pro
bare defectū mandati qd̄ poterit pbare p̄ cōfessionem
paris vel pbando renocatōnem p̄curatoris. Et hoc
vltimum dictum est quasi cōmune. et b̄n̄ posset serua
ri in p̄ctica. et sic posset limitari dictū glo. hui. in si.
Et ego sic distinguerē q̄ aut impetrator narratur p̄cu
rator p̄ verba assertiua. et hoc clarum. aut per vba nar
ratiua. et puto q̄ idem quo ad hoc vt transferat̄ onus
pbandi in aduersariū. Et i b̄ sequor gl. cōtra Jo. an.
et moueor. qz vbi agit de modico p̄iudicio verba nar
ratiua seu annunciativa plene pbant. maxime cum alia
p̄sumptio nō sit in cōtrarium. de hoc est glo. nota. i. c.
cum olim. de censu. iuncto tex. et tenet ibi Inno. facit
quod nō. glo. in. c. ad illud. de p̄sump. et maxime p̄ce
dit hoc casu vbi narratum est de substantia actus. ar.
in. l. optimā. l. de contrahen. et cōmit. stipu. Et v̄de
ad hoc pulchrā q̄sionem posita p̄ Jo. an. in reglā nō
licz actori. in mercu. vbi q̄rit. nunqd̄ p̄ lras b̄n̄ficiā
les in quibz narrat q̄ talis clericus pbat clericatus. Si
v̄o in rescripto nō d̄z istū impetratorē eē. p̄curatorē v̄
ba sūt relata in p̄sonā dñi r tūc p̄ma fr̄cte p̄sumēduz
est dñm̄ impetrasse qz nō p̄sumitur submissa persona.
ar. in. l. cū itaqz stip. in. §. crisogon. de v̄bo. obli. aut
pbatur aliu impetrasse illas lras. r tunc puto q̄ d̄ iu.

re etiam ex postfacto deberet admitti exceptio dese
ctus mandati et onus probandi incumbit mandato.
qz cum mandatū sit quedam solēntas extrinseca nō
p̄sumitur nisi pbetur vt in. c. i. de re. ecclē. nō alie. l. vi
r in. l. quacungz. ff. de publi. p̄ bar. in. l. sciendum. ff.
de v̄bo. obli. Et p̄ Inno. in. c. innotuit. de ro. q̄ sar.
oz. susce. In glo. si. sed r hee. ibi nō numerantur li
berti. liberi parentes. fratres r affines. Et aduerte qz
iste articulus ē multū vtilis nō solū ad materiā istā. c.
p̄ etiam ad materiā illas legis. sed r hee. vbi dicitur
qz cōiuncta p̄sona potest agere. p̄ cōiuncta persona si
ne mandato. Et dubitat que dicantur cōiuncte p̄sone
Nam dicunt aliqui qz tex. enumerat illas p̄sonas cā
exemploz. non aut qz voluerit alios cōiunctos exci
dere. nam ea que ponuntur causa exempli non restrin
gunt regulam vt in. c. i. ne de. vel mo. r in. l. ita vulne
ratus. ff. ad. l. acquil. r in. c. inter cetera. s. co. Unde
Inno. refert̄ hic quosdam dicere qz p̄iuncti dicuntur
quo ad illā. l. r istud. c. omnes p̄sanguinei. p̄ lineā ma
sculinā r feminā omnes q̄ admitterent ad successi
onem ab intestato. r pbant istū hoc modo illa. l. sed et
he. facit mentionem de affinibus sine gradu. ergo for
tius debent admitti p̄sanguinei citra fratres qui sunt
magis coniuncti q̄ affines r hanc op̄i. attribuit bar.
Inno. r eam sequi vid̄ in. d. l. sed et hee. Sed cer
te Inno. non s̄ripat pedes. nec originaliter fuit sua
op̄i. vnde recitat aliquos tenere qz ascendentes et de
scendentes admittant̄ in infinitum. per. l. liberos. ff. d̄
v̄bo. sig. Et quia hoc videtur velle tex. in. d. l. sed
r he. p̄ in collateralibus solum admittuntur fratres r
sorores qz de fratribus solum cauetur in. d. l. f. et he.
nec obstat quod dixi de affinibus. qz debet intelligi
qz admittantur ascendentes r descendentes d̄taxat
vt socer r p̄socer gener et p̄gener. vnde d̄icunt qz affi
nis collateralis non admittitur. r sic sororius. i. h̄ns
sororem is vxorem non debet admitti. et sic trāsit In
no. nullam aperte op̄i. approbando vel reprobando.
Cōpostellan. dicit curiā admittere p̄sanguineos vsqz
ad terciū gradū inclusiue hosti. dicit qz debet admitti
vsqz ad q̄rtum q̄ ad dispositōes b̄. c. f. nō sic large af
sumet quo ad illā. l. f. et he. qz b̄ agit d̄ minori p̄iudic
cio Ego credo p̄siderandā p̄ditionē et p̄suetudinē pa
trie. nā i aliquibz p̄tibus diligūt se magis p̄sanguinei
in remotiori gradu q̄ in alijs locis i gradu p̄pinquo
Nam lex non considerauit nisi affectionem. r ideo cō
cluderem qz vltra personas expressas in dicta. l. sed
r he. sit arbitrarium inspecta affectōe quo cōiuncti te
beant admitti. Ad hoc adduco theoreticam docto. in. c.
postremo. de appel. Circa v̄o filios naturales r sp̄ri
os dubitat b̄ p̄ doc. r nō b̄n̄ terminat pedes. nā aliq̄
dicūt qz debet admitti. aliqui p̄tra. Alij distinguūt inf

naturales et spurcos. Ego sic distinguere q̄ natura-
les debet admitti. cui admittant certo casu ad succōz
vt in auct. L. de na. li. et nō. in. c. tanta. q̄ si. sint le. vidē
pbari in. l. pentes naturales. ff. de in ius vō. Spiritū
vero et nati ex damnato coitu de rigore iuris nō debet
admitti. p̄ p̄iunctis p̄ lineam masculinā. qz non sunt
agnati nec p̄nt verifice ostendere patrē. vt. l. vulgo. ff.
de sta. ho. et in auct. ex p̄plexu. L. de icel. nap. vidē bo.
tex. xxxv. q. viij. in. c. vno. Sed p̄ p̄iunctis p̄ lineaz fe-
mininā deberet admitti qz adinuicem sunt cognati et
sibi succedūt. vt in. s. vulgo. in. ff. de succes. cogna. Et
inspecta eq̄tate naturali credo qz deberet admitti etiaz
p̄ p̄iunctis p̄ lineam masculinā. qz inspecta natura sūt
filij et p̄sanguinei. Et in eis cadit affectio natural. hinc
est qz quo ad matrimonij impediendū dicant p̄sang-
uinei. vt in. c. p̄ tuas. de p̄ba. et in. c. discretōni. de eo
qz cog. p̄sang. vt. sue. hāc copi. sentit bar. in. l. i. et. ij. ff.
de accu. et b̄ nō. qz faciūt ad multa rē.

Flectus filius

Cum agit actioe reali p̄putatō die-
tarum sit a sine diocesis loci vbi sita est res.
et de meritis appellatōnis nō iudex cause p̄ncipalis. s̄
cui p̄missa est appellatio cognoscere debz. ita p̄muniter
summāt docto. h̄ p̄fecto ps̄ p̄mā sammarij nullo mo-
do. p̄bal in. tex. nec p̄nto eam verā in. se. vt. i. latius sub-
ijciam. nam in. tex. solam diffinit qz debet cognosce-
re de meritis appellōnis. et ideo quantū ad lrām sūmo
sic. Si occasione duoz rescriptoz vnus scilz in causa
p̄ncipali alterius in cā appellōnis cōtendit nō iudex su-
per p̄ncipali sed deputatus sup̄ appellōne cognoscere
debet de validitate appellatōnis. et venit hoc ad limi-
tandum. c. pastoralis. s. co. Diuidit in duas partes
In p̄mā ponit querela appellantis. In scōda p̄uidetur
ibi quod circa. Nō p̄mo qz etiā scōm hec tempora
poterat quis habere plura beneficia. nam h̄ iste Jo.
sarracenus possidebat tria b̄nificia qd̄ an hodie sit licitū.
dic vt in. c. gratia. eo. ti. li. vi. et habes bo. glo. in
c. dndum. ij. de elect. plene p̄ Jo. de lig. in. de. gratie.
ij. e. dixi plenissime in repetōne. s. quia vero. ij. de p̄bē.
c. extirpande. Nō scōdo ar. p̄to et cōtra qz rōne b̄nifi-
cij quis sortit̄ domiciliū. de quo aliqd̄. Sed plene dī-
xi in. c. postulasit. de fo. cōpe. et in. c. ex ore. de p̄nile.
vbi p̄ Inno. aliquid p̄ bar. in. l. i. ff. ad munici. et ij. al-
quid dicam. Nō tercio ibi. p̄secutus. qz inperans
lrās in causa appel. d̄ per hunc actum appellatōnez. p̄-
sequi. qd̄ nō. et idēz. p̄bal. s. c. ex parte. q̄nimo ar̄ipit̄
do iter eundi ad curiam d̄ p̄sequi. vt notāter. p̄batur
in. c. cum cām. de re iudi. Et vide quod plene dixi in
c. ex infirmatōne. de appel. Nō vltimo regulaz qz
vbi cōtēditur de iurisdictione inter iudicē a quo et iudicē
tem ad quē nō debent simul cōuenire super b̄ articulo

sed iudex ad quē debet cognoscere de meritis appel.
cōcor. c. vt debitas. de appel. Oppo. p̄tra tex. vidē
enī qz papa non debuit admittēre istam appellōnez. cum
esset notorie frustratoria. nam ex quo iste habebat do-
miciliū in alia diocesi rōne beneficij que non distabat
vltra duas dietas. inde debebat fieri cōputatio dietaz
qz satis est qz non traheret extra suam diocesim vltra
duas dietas. vt. s. c. p̄ximo. So. glo. metu cōtra-
rij vt ar̄uitro. sensit duos intellectus ad tex. p̄mus qz
licz agat reali t̄n cōputatio dietaz debet fieri a loco
domicilij. et non a loco vbi res est sita si agitur reali.

Ad contrarium respondetur qz iste clericus con-
uentus licet haberet beneficiū in alijs diocesis non
tū ibi sortiebatur domiciliū. qz quemadmodum so-
la domus. quam q̄s possidet i alio loco non facit enī
sortiri ibi domiciliū. i. s. sola domus all. i. gl. ita nec
beneficiū quod possidetur i alio loco. et sic intelligēdo
iste tex. nō potest aliquatenus induci. p̄ opi. antiquoz
tenentiū sōm intellectū. s̄. subijciendū. Scōdo glo. itel-
ligit qz vbi agit actioe reali cōputatio dietaz nō debet
fieri a loco domiciliij. sed a loco rei site. Nam que ad-
modum rōne rei qz sortit̄ forz vbi res est. vt in. c. si. de
foro cōpe. ita et impetratōne extra locū v̄z haberi re-
spectus ad diocesim vbi est res et nō vbi est domiciliū
p̄sone. sec̄ in p̄sonali actōne. qz tūc habebit̄ respectus
ad diocesim domiciliij. et p̄ habes gl. declarata q̄ sa-
tis obscure lecta est doc. h̄ aliqd̄ tangit. s̄ longe ple-
nius et clarius. s. c. p̄ximo. Nā h̄ et ibi dixit Inno. qz
vbi agit rōne reali vel p̄sonali in rē scriptā. exemplaz
in interdico. v̄n vi tūc sit p̄putatio a diocesi vbi est res
exemplū p̄mī h̄ in isto tex. exemplū scōdī in. c. ex pte. b. s̄
fo. cōpe. Si vero agit p̄sonali puta rōne cōtract̄ vt de
liciti tūc fiat cōputatio nō a loco delicti seu cōtractus.
vt quidā dixerūt. sed a loco domiciliij. qz quemadmo-
dū rōne cōtract̄ vel delicti nō p̄t quis trahi ad illū lo-
cum si ibi nō repitur. vt in. de. pastoralis. de re iudi.
et in. c. rōana. i. s. cōtractus. de fo. cōpe. li. vi. Ita nec
corā iudice delegato v̄z trahi habito respectu ad illa lo-
ca. idem in effectu voluit h̄dost. hoc addito qz si habz
plā domicilia et agit p̄sonali debet fieri cōputatio a
domicilio p̄ncipaliori. et si nō appareret qd̄ esset p̄nci-
palius. tunc a loco delicti vel cōtract̄. et hoc dicit ser-
uandū et in regib̄ et in p̄ncipib̄ q̄ solēt discurrē p̄ loca
regni vel comitat̄. Et ita olim cōstit tenebat. s̄ postqz
supuenit. c. statutū. p̄all. Jo. an. mutauit sniam. vt ibi
p̄t in gl. sua q̄ incipit. olim dicebamus. vbi t̄z qz ho-
die indistincte v̄z fieri cōputatio a loco domiciliij. qz
illud. c. simpliciter cōsiderat tractionē. s̄ qz p̄prie tra-
hit̄ de diocesi domiciliij vbi facit residentiam. ad idem
tex. s. c. p̄ximo. Sed illa glo. non obstante Jo. de
ligna. hic et Guil. de mō. lau. in. de. i. eo. titu. dixerunt.

q̄ vbi agitur realī debet teneri p̄cedens op̄i. do. meus
do. L. ar. tenet op̄i. vt optio detur actori. nam quemad
modū est in op̄ione actoris vbi pueniat rem an pue
niat corā iudice rei site an corā iudice domicilij. vt est
glo. notabilis in. c. dilecti. de fo. ppe. et in. l. si. L. vbi
in rem actio ita pari rōne dicendū est in cōputatōe die
tarū. nec obstat quod dixi de tractōne. quia ex q̄ forū
tur forū rōne rei satis potest dici ibi trahi. do. anto.
nō bene firmat se. sed dicit vtrinq; op̄i. substituibilem
Ego aliter solutus sum dicere reducendo ad concordiam
ista iura et dando nouū intellectam ad illud. c. ex par
te. de fo. compe. Conclude enī sic p̄tendo q̄ tres
regulas seu p̄clusiones. Prima sit ista. q̄ in eo loco
vbi q̄a p̄t pueniri coram ordinario sine rōne domici
lij iure rōne p̄tractus sine delicti rō. in eo loco p̄t pue
niri corā delegato pape. nec est curandū q̄ trahat ex
tra domiciliū p̄ plurimas dietas. q̄ nullū grauamen
p̄ imperatōnem sibi infert. nam papa est ordinarius
cunctoz. ix. q. iij. cuncta p̄ mūdū. Sicut ergo poterat
in loco p̄tractus vel rei pueniri. coram ordinario ita et
corā delegato pape. hec cōclusio p̄bat p̄ tex. nō. in. c.
dilecti. de fo. ppe. et hoc voluit Anno. ibi si bñ ponde
ret. et p̄ hoc reprobo vna op̄i. mirabile. An. positam
in. c. lane. de foro ppe. vbi dicit q̄ etiā rōne rei site nō
potest q̄a trahi coram ordinario in loco vbi res est vt
tra duas dietas a loco domicilij. et ita intellexit illum
tex. vt p̄pter hanc causam compellat ordinarius rei si
te delegare illam cām in loco viciniori. et hāc op̄i. etiā
ibi reprobo. et ibi vide. ratio q̄ iura volūt indistincte
vt rōne rei site quis possit pueniri coram ordinario lo
ci. et nullus tex. facit illam distinctōnem. nec ob. c. non
nulli. s. e. quia loquit in alio casu. Secūda p̄clusio q̄ vbi
imperatio sit extra locū rei site seu p̄tractus vel delicti
computatio d̄ regulariter fieri a loco domicilij p̄nci
palioris et nō a loco vbi est res. hoc p̄bo duob; mo
tibus. p̄mo tex. in. d. c. nōnulli. dicit q̄ nō debet trahi
extra suā diocesim. et pondera illa verba extra suā d̄i
cesim. nam rōne rei vel rōne p̄tractus nō potest dici il
la diocesis sua. licz ibi forū sit sicut alibi dixit gl. te
nenda menti. q̄ rōne p̄tractus vel rei vel delicti quis
nō efficit subditus illius iudicis. licz ibi forū sit sicut
ita nō. glo. in. c. de. i. de fo. ppe. sentit glo. in. c. a nobis.
ij. de sen. ex. Secūda p̄batur. q̄. c. nōnulli. vbi ē ori
go hui; materie in ista trahitōne ponderauit labores
in itinrando et sumptus quos oportet facere. Ista ve
ro attendunt habito respectu ad diocesim vbi persona
residet et nō vbi res est sita. Tercia et vltima p̄do ē q̄
limitatio p̄cedētis p̄clōnis q̄ vbi quis h̄z p̄la domici
lia quoz vnum est p̄ncipalius. sed cū nō ita p̄ncipali
p̄currat res litigiosa. ita q̄ in domicilio nō p̄ncipali
ri est sita res litigiosa. et tūc p̄putatio d̄ fieri ab isto do

micio inferiori. p̄pter p̄cursum rei litigiose. q̄ duo vni
cula rumpūt vnu. in. an. itaq; L. p̄munt. de iuce. et i
c. i. de treu. et pa. et hunc intell. lectū nouū do ad illud. c.
ex pre. b. sedm quē nullū verbū ibi supfluit. nec sit im
proprio vt faciūt ibi doc. et vide ibi p̄cur. et b. nō.

In gl. iij. in. si. nō qd aut possit indēter iudex. appl.
inhibere iudici a quo ne p̄cedat an̄ exitū appellatō b
Ann. q̄ nō. p̄ pas d̄z p̄mutere cognitōz. vt appellatō
sit recipiēda et si cā recipit velut emissam ex p̄babili
cā poterit postea inhibere iudici a q̄ ne p̄cedat. et p̄ b
vide tex. in. c. rōana. §. q̄ si obijciat. de app. li. vi. Aut
dā tū vt refert Lōpōit. dixerūt q̄ ille. §. p̄cedit cum ap
pellat ad metropolitanū. q̄ cā ille nō habeat iurisdic
tionē in subditos suffraganei. nisi ex cā app̄lonis non
d̄z p̄ inhibere q̄s recipiat app̄lonē velut emissā ex p̄ba
bili cā. ac etiā est opus q̄ incipit cognoscere de vitate
ip̄i cause qd̄ videt velle tex. in. d. §. q̄ si obijciat. vbi
videt ille tex. velle q̄ p̄us archiep̄s d̄z approbare cām
in app̄lone ab interlocutoria exp̄lā et incipe cognoscē
vt illa sit vera. q̄ factū lz adhuc nō p̄ter d̄ vitate cau
se p̄t inhibere iudici a q̄ ne p̄cedat. sed vidz fm istos
in delegato deputato a papa. q̄ papa p̄mittēdo app̄
lationē vidz ip̄o facto suspendere iurisdicōez p̄mi iudi
cis. vt i. §. p̄al. in. gl. iō delegat; poterit illico sine aliq̄
cognitōe inhibitoriā mittere. p̄ q̄ facit. c. audita. §. d̄ re
fi. ip̄o. S; Lōpōit. sequit p̄mū dictū. et ad. audita
tridet q̄ nō loquit in iudicib; deputatis in cā appella
tōis. hoc idē vidz seq. spe. in. ti. de app. in. §. de offi. §.
p̄ q̄rit. et vide etiā p̄ Ann. in. d. §. p̄. Bo. an. dubitādo
tū facit b̄ distinctōz. q̄ aut iudex appellās vult mitte
re inhibitoriā sup articulo sup quo fuit appellatū vt illi
cōnexo. et p̄t statim sine aliq̄ cognitōe. q̄ sup illo statū
fuit suspēsa iurisdicō iudicis. a quo adducit nōra in
c. sup. eo. de app. aut vult inhibere ne p̄cedat sup alio ar
ticulo et nō p̄t nisi p̄us p̄mittat cause cognitōez. et cre
do q̄ hoc dixerit innitendo sue op̄i. quam posuit. i. d̄
cto. c. super eo. Sed nec ibi nec hic approbo. nam vi
detur a p̄te contra. c. non solum. de appella. li. vi. vbi
patet q̄ non illico per appellatōnem ab interlocutoria
suspenditur iurisdicō iudicis a quo etiāz super illo ar
ticulo a quo fuit appellatum. immo potest procedere
ad vteriora. et validitas processus dependet a futu
ro exitu. quia si appellatio pronunciatū minus le
gittima valebit processus vt hic. Unde iudex ad quē
non potest inhibere. nisi prius receperit appellatio
nem velut emissam ex p̄babili causa modo p̄d̄
cto. et quantum ad propositam nostrum concludē
rem sic q̄ aut papa receperit appellatōnem ex certa sci
entia. et hoc constabat ex verbis rescripti. et poterit
delegatus illico mittere inhibitoriā. q̄ ex tali receptōe
statū fuit suspēsa iurisdicō p̄me iudicis vt i. §. p̄. p̄al.

ant papa recepit app. simplr eam tamē commisit expf
sogranamie. tunc videtur idem dicendum. nā sic cō-
mittendo vidē appbasse grauenam. t sic nō ē opus
q̄ delegatus p̄mittat p̄gnitionem sup. pbabilitate can-
le sed solum sup. veritate. t hanc opin. sensit abbas in
d. s. q̄ si obijciatur. et sentit Jo. an. id videt dicendū
in appellatione a diffinitiva siue causa exp̄natur siue
non. q̄ papa eam committendo videtur appellatōnē
recepit. quod etiā sentit Jo. an. in d. s. sed si appel-
lationem. ab interlocutoria papa commisit nō expf
so grauenam. nec ex certa scientia tunc potest p̄cedere
opi. Inno. et Compof. b. Si vero loquimur in iudice
appellatōnis inferiore a papa. sua dicunt. s. quod si
obijciatur. cum sequenti. hodie tamē cum papa com-
mittit alio ex auditoribus causam app. in romana cu-
ria solet etiam cōmittere causam principalem t in con-
tinenti solet auditor mittere ibitoria iudici a quo. d
quo vide plene per dominos de rota d. c. xi. cum
duabus se. rē

Si p̄les Capitulum sancte. impetrant

in eadē ecclesia stat. date vt p̄m? impetrans
p̄feratur et solus admittatur. ita comuniter sumunt
docto. t p̄cedit istud sumarium scdm opi. cōmunem q̄
hodie innaluit p̄pter iura noua. Sed scdm aliam lec-
que cōiter reprobatu f̄ certe cum modica suppletionē
potest sustentari. summo sic. In pluribus p̄tis impe-
tratis in eadē ecclesia sup. p̄simili p̄iudicio stat. p̄tra-
tōnē et nō date si p̄ior iudata fuit negligēs in p̄sequē-
do ius suū. h. d. Et iste intellectus p̄bat in. c. tibi q̄ j.
eo. li. vi. et in. c. si deriens. de p̄ben. eo. li. d. iudicē. Nā
in p̄ma ponit facti narratio p̄plexitate p̄querentis cō-
tinens. In scda diffinitōnis cōmissio illam tollēs. se-
cūda ibi. q̄ d. circa. Nō p̄mo ibi capitulū. de signi-
ficato huius verbū ponit em̄ hic. p̄ collectōe seu p̄ col-
legio ipsorū canonicorū. Habet t̄ hoc verbū multas
significatōnes de quibus dat versus. Distinguit m̄-
nit locat t̄ collectio facti. Nam q̄nq̄ ponit vt distin-
guat vnā materiā ab alia. et sic dicuntur capla b? com-
pilatōnis. nam q̄libet decretalis p̄ se d̄r capitulū. ad
hoc. c. inter alia. t. c. q̄ d̄ in dubijs. de sen. ex. et sic in-
telligit p̄mū modū in versu p̄tentū. Quāq̄ stat d̄m̄ina-
tione. nam p̄t d̄ci capitulū quasi parvū caput. t sic in-
telligit scdm modū. Quāq̄ stat p̄ loco capitulari vidēz
vbi canonici cōgregant. vt in. c. in causis. de electōne
Quāq̄ ponit p̄ collectōne seu ipso collegio. vt hic et
sic declara p̄missum vsū. Scdo nō ibi. m̄strant iū-
cto p̄ncipio q̄ istud verbū capitulū positū in singula-
ri nūero p̄t iūgi cū verbo singularis numeri. vtz caplin
mōstrant. q̄nq̄ p̄iūgi cū vbo plis nūeri vtputa caplz
significauerunt. vt p̄t in. c. significauerūt. de excep. t

in. c. in causis. de elec. et dicit Jo. an. t bñ q̄ vtroq̄
modo possumus vt. nam si habet respectus ad vocē
possumus vt verbo singulari. vt b. Si autē ad interclu-
sa in hoc noīe possumus vt vbo plurali. et idō d̄c q̄
nomē collectiuū seu hñs pluralē significatōz p̄t iūgi
cū vbo pluralis numeri t cū vbo singulari. Sic t̄ b
Jo. cal. q̄ si hoc nomē capitulū iūgit cum verbis so-
nantibus actū seu exercitiū ipi? act? debem? vt vbo
plurali. puta capitulū dederunt voces. vel capitulum
appellauerunt. sed si iūgit cum vbo sonāte in ius de
bemus vt verbo singulari vtputa capitulū habet iuris
dictōnem vel habet ius eligendi. vel q̄d simile. t ē ratō
fm̄ enim. quā actas sunt singulorū. ius vero est p̄nes
ipm̄ corpus collegij. et hoc fuit de mente Inno. in. c.
irrefragabil. de offi. ordi. et in. c. si d̄ iure patrona. Et
hoc dictum placet habito respectu ad congruitatem
sensus. Sed quo ad congruitatem latinū. tene
indistincte primū dictum. t p̄ hoc facit iste tex. Nam
hoc verbū monstrant sonat in factū. et nihilominus
est singularis numeri. Nō tercio q̄ fm̄ ista tempa
cum papa scribebat. p̄ aliquo bñficiando q̄nq̄ dabat
tres lras successiue. vt monitorias. p̄ceptorias. et exe-
cutorias. vt b̄ fecit in personā calimaci. Quāq̄ dabat
a p̄ncipio solum executorias. i. scribebat deputando
vnū executorē p̄ executōne gratie t sic fecit in p̄sonaz
illius bar. et hodie curia indifferenter dat executorias

Nō quarto q̄ snia suspensōnis et excoīcatōis p̄t
fari in capitulū. et hoc inspecta simplicitate iuris anti-
qui. hodie vero d̄c vt in. c. romana. in. s. in vniversi-
tatem. de sen. ex. li. vi. Itē nota q̄ suspensio p̄t
iterum suspendi et excoīcari. et q̄d opet scda suspensio
nō. in. c. ita quorundā. de indicis Item nō q̄ si plu-
res impetrāt in eadem ecclesia. vno recepto alter debz
excludi. q̄ nō est de intentōne pape grauare ecclesiam
de pluribus nisi exprimat. cōcordat. c. duobus. j. eli.
vi. de quo plenius nō in. c. mandati. j. eo. Nō vlti-
mo q̄ etiā snia excoīcatōnis et suspensōnis debet re-
laxari scdm formā ecclesie. et sic forma est seruanda in
relatione suspensōnis. hoc intellige vt habetur in. c.
venerabili. de senten. excō. et per Inno. in. c. cum bo-
ne. de eta. et quali. et per glo. in de inen. i. de decā. in.
ver. donec. Oppo contra textum. in eo q̄ papa
mandat recipi eum qui prius mandatum portauit et
alium excludi. nam secundam hoc videtur papa velle
quod detur presentatōni et non date literarum contra
ca. ex parte. j. de offi. delega. et. c. ceterum. supra eo.
Solu. glo. magis intrat hoc contrarium. et in effectu
ponit tres solu. p̄dima solu. q̄ contraria loquun-
tur q̄n̄ p̄ime litere erant presentate. tunc enīz nō valēt
scde si n̄ faciūt mētōz d̄ p̄mis. sec? aut si res eēt itegra
q̄ tūc stare? p̄ntatōi vt b̄ t i. c. vt debet. de app. hoc

lec. hodie reprobaf ibi p. c. tibi qui palle. vbi ptz q lz
secundus impetrans pmo recipiat qz pmas impetra
tor. pbenda n vacans debet pmo imperanti qz is se
cundo recepto. Secda lec. glo. q hodie ptraia sut
correcta. p illud. c. vt debitas. quasi sit indistincte stan
dum pntatōi. hec lec. etiam corrūit p dictū. c. tibi qui.
nam illud. c. emanant post. c. vt debitas. et tū vult q
in lris ad beneficia itemus date z nō pntatōi. Ter
cio glo. dicit q in lris ad beneficia possumus distan
guere vt pōz in data pferat. nisi secūdas pms fuerit re
ceptus vel pms fuerit negligens. et in hoc glo. acce
dit ad intellectū. c. tibi qui. p non plene explicat. qz n
vidit illud. c. nec. c. eū cui. de pben. li. vi. Et vt dare
habeat hec materia est aduertendum. Est enī pzm^o
et scds impetraverint ad idem corpus bñficij. z appa
ret de pōzitate tempis. et tūc scds impetrās nunqz pōt
aliquid obtinere vigore illaz literaz. qz fuerūt subrepti
cie nō facientes mentōz de pōzibus. et sic nulle. qz sub
reptio in beneficalibus viciat ipso facto. vt in. c. ad au
dientiam. j. e. et in. c. i. r. ij. de si. pbi. li. vi. vñ negligē
tia pmi nō pōt ius pferre scds. et in hoc casu nō habz
locum dispō. c. penl. j. eo. li. vi. vbi dī q si nō apparet
qō sit pōz in data locus est pntatōi. nam quādo lre
ambe referunt ad idem subiectū. i. ad certū corpus be
nificij mutuo se impediunt z recurrendū est ad ipsum
cōcedentem. ita nōbilitate voluit Jo. an. in. c. si a sede.
de pben. li. vi. Quāqz lre istoz impetrantiū referunt
ad eandem ecclesiā sed nō ad idē corpus beneficij. qz
qlibet impetravit. vt pvideret sibi de canonicatu et p
benda in tali ecclesia z tūc iste lre fm opi. magis cō
munē nō peccant in subreptōne. qz qlibet gratia valet
et si capitulū velle pōt recipere vtrunqz. sed non tenetur
recipere nisi vnum. qz papa nō intendit nisi expmat gra
uare eandē ecclesiam de duobus vt h et in. c. mādātū.
j. eo. vbi plene de hoc. vñ caplm excludit aliū vno re
cepto nō p viam nullitatis. sed p viam exceptiōis gra
uaminis. et hoc casu cum lre ambe valēt. pcedit. pprie
materia nostra. Et dicendū q aut pms impetrās n
deprehendit in aliqua negligētia. et indistincte dōz pfer
ri pms impetrans. lz scds pms pntavit suas lras z p
ms fuerit receptus. hoc pbatur in. c. eum cui. z in. c. tī
bi qui. palle. et hoc si bñ ponderet tex. nam hic papa
mandat recipi illam qui pms mandatū reportavit. nā
sive verbum pms stet noialiter sive adverbialiter semp
habemus primū intellectū submota pcertatōne doct.
hic pntendunt vtrū dicitō pms stet noialiter aut ad
verbialiter. Sed vt dixi qualitercūqz stet sp resultat il
le intellectus vt pms impetrans pferatur. nā si stet
adverbialiter h pbatur. nam calimacus q fuit primas
impetrator pntavit pms lras suas scz monitorias z p
ceptorias. et sic pferatur pms. Idem intellectus resul

tat si stet noialiter vt sic exponamus. pms mandatū
id est. primū mandatū. et hoc claz. Sed dubitās
ozitur vbi pms impetrans retentis pmissis terminis
deprehendit in negligentia vtrū secūdas debuerit hic
pferri glo. dicit hic q sic. sed nō apit p quem actū de
beat convinci ista negligentia pmi. et in hoc sunt varie
opi. Quidā dixerunt q p lapsū anni. p. c. plenumqz
e. eo. qd non placz Jo. an. qz illud. c. loquit in literis
ad lites. ideo nō dōbet extendi ad beneficia. cum non
sint ita amare interpretanda. ar. in. c. olim. de x. sing. et
in. li. ff. de psti. pnd. Et nō hoc verbū ex q habet
semp notare q recepta ad lites sunt strictius interpre
tanda qz ptra ad beneficia ecclesiastica. et hoc ē val
de notandū p id quod habet in. c. qzuis. de pben. li.
vi. vbi dī q recepta ad beneficia stricte interpretanda
sunt. Alij dixerunt vt hosti. q si pms est negligē
p annū. et post annū beneficiū vacans cōfert alteri nō
pōt pmi fācere renocari illā collatōz. sed si p lapsū an
ni re integra pms pōt pbendam sibi cōfari. vñ tunc
preferetur scds z cuilibet z aliq negligentia annali nō
obstante Jo. an. dicit hoc esse arbitrarium qn pmi dī
catur negligens. et idem tenuit in glo. sua. in. c. si cler
cus. de pben. li. vi. et in de. vnica. de pcess. pben. i. gl.
penult. Lapsus ab. recitat in. c. tibi qui. de rescripti. li.
vi. consuluisse in hoc Jo. an. z sibi ridisse q si pms
impetrans habuit canonicatū a papa vel fuit recept^o
in canonicū antē pape tūc nō pntat negligētia sua
in affectōne pbende p actū citra collatōem qsi dicat
q donec pbenda pferat alteri poterit sēp illam petere
negligētia pōz nō obstante secus si data negligentia
fuit collata alteri quasi p collatōnem pmissa negligē
tia tollatur illud ius affectiūm ad pbendā qd beāt p
ms ex receptōe in canonicā. et hñeobz sic declaratus
videt. pbar in. d. ca. si clericus. In secūda parte. aut
primus. impetrans nondum fuerat adeptus canoni
catum. et tunc per actum contrarium presentatōis cō
vinci potest eius negligentia. quasi dicat q si primus
fuit negligens in presentando suas literas et secūd^o
prius presentavit debet secūdas esse potior in affecti
one pbende. hoc videtur probari fm vnum modū
intelligendū in dicto. ca. tibi qui. in primo casu iuncto
sine. et videtur satis probabilis intellectus. Et quāqz
lap. et do. Antō. aliqua dicant in idem incidunt i effe
ctu. cum ista vltima opi. Jo. an. nisi quis do. Ant. po
nit casum indubitabile cum aplicus et capitularis si
mul concurrunt. nam negligentia impetratoris apo
stolice non convincit per capitularem. i. p receptis au
toritate capituli. nisi per solam collatōnem. p hoc. c.
hij qui. et. c. si clericus de pben. li. vi. et facit etiam ad
materiam fm lap. c. si tibi absentis. e. ti. et li. vbi tex. no
tabilis vult quod bis cas factus fuit collatio beneficij

non conuincit de negligentia irrevocablitate nisi p collationem alteri factam vt ibi. f. per ista videtur qd opi. Jo. an. hic et in dictis locis remaneat sublat a vt. non sit recurrendum ad arbitrium superioris. Ergo dico saluando illam glo. qd licet pdictis modis conuincat negligentia. tñ in mō deprehēdēdi negligentia est arbitrarium nam iudex habebit arbitrariū vtrum fuerit negligēs in non pntando vel nō petendo. forte em allegat iste casum legitima dilatoris. et in hoc succedit arbitriū iudicis. et sic saluo illas gl. Item subito circa primū membrū cum dicit Jo. an. qd vbi pcessit collatio canonicatus nō conuincit impetrans de negligentia sua citra actum collationis. nam illud. c. tibi qui p̄t intelligi qd etiam p actum citiorē potest conuincit. nam in p̄ncipio loquit q̄r̄pmus et sc̄ds fuerūt recepti. et p̄benda vacabat de p̄nti. et decidit ibi qd debet p̄mo impetrari licet sc̄do recepto. nisi negligentia possit sibi imputari. vide tex. nō refert se ad negligentiam cōmissam in acta p̄ntationis. f. loquit generaliter. ergo videtur qd si vacauerit p̄benda et p̄mus impetrans h̄ receptus fuerit negligens diu in petēdo qd sc̄ds impetrans diligēs debet p̄ferri. nec. ob. c. si tibi absentis. qz ibi b̄nficiū fuerat collatū merito nō excludit nisi p collationem alteri factam. quia nō est dare actum citra collationem p̄tentiorē p̄mo. Sed in casu nostro p̄bendā nō fuerat collata p̄mo sed solū canonicatus merito ex quo vterqz est canonicus receptus d̄ negligentia in petēdo obesse p̄mo. et quāto tpe requirit ista negligentia dico arbitrarium. qz tex. ibi non determinat. et in b̄ casu saluo etiā opi. illam Jo. an. pdicta pcedit vbi p̄mus impetrans h̄ aliam competitorē. Sed dubiū mihi ē qd si nō habeat aliam competitorē. nūqd p negligentiam excludat a gratia sibi cōcessa. Et p̄ introductione ad materiā sc̄as qd vario modo quis cōsequit ius ex impetratōne gratie. nā p collationem consequit ius in beneficio ita qd p̄t dicere beneficium esse suū etiā an adeptam possessionē. vt. c. si tibi absentis. p̄alle. et in. c. si d̄ cōces. p̄ben. li. vi. et in. c. penul. de p̄ben. eo. li. Si vero qd est receptus in canonicū sub expectatōne p̄bende. tunc ius nō p̄sequit in p̄benda f̄ ad p̄bendā. vñ h̄t ius ad rem sed nō in re. vt in dictis. c. penul. et vltimo Si vero quis est receptus in canonicū f̄ solum habet gratiā sup̄ beneficio sibi cōferendo. et tunc solum habet ius implozandi officium executoris vt p̄videat vel faciāt sibi p̄videre. Et de hoc vide bo. glo. in. c. veniens. de renū. facit qd nō. glo. f. c. primo. et qd ibi dicam

His p̄missis cōclade tres casus. Primus quādo collatione facta quis negligit petere possessionem et tūc credo qd ex ista negligentia nō perdit ius quod h̄bat licet possit p̄ superiorē p̄uari ar. xvij. q. ij. si quis abbas. et qd nō. glo. in. c. ea q̄. de offi. archi. hoc verū

nisi alius bona fide. et cum titulo putativo possederit spacio. x. annoz. nam tunc prescribit contra eum licet beneficium nō acquirat prescribenti. Ad hoc adduco vñ bo. glo. que alibi nō est in. c. cōtingit. de do. et p̄ti. quā materiā diserte latius vt ibi dico. Sed casus qñ papa mandat p̄videri alicui de beneficio vacante. et tunc puto qd si ille est negligens poterit ordinari? alteri cōferre et p collationem alteri factam ex inguitur gratia istius. ad hoc. c. si clericus. p̄allegatū. Idē p̄to in tercio casu cum aucte pape. qd est receptus in canonicum et negligit petere p̄bendam vacantem. nam p negligentia valet collatio alteri facta. vt in. d. c. si clericus. Quid aut̄ diceudū hodie cū papa assignat terminū mensis ad acceptandum nūqd post l̄psū mensis possit beneficium acceptari. vide bonā glo. in. cle. vnica. de p̄ces. p̄ben. in glo. infra mensē. et hoc beneficium nō. In glo. si. ex gl. collige tres sol. p̄ria qd appellatio hic non fuit legitima. ex quo p̄mi non erāt recepti nō poterant se defendere p̄tra sc̄dm. Sed a solo qd respectu sententiā latā post appellatōnem absolutio sit ad cautelam quasi nō erat necessaria. h̄c sol. glo. imp̄bat. qz nūqz papa mandat aliquē absolutū ad cautelam nisi hoc exprimat et tene mēti hoc dictum glo. Tercia sol. qd ista relaxatio sententiā refert ad iniū latas in fauorem calimaci p̄tra quem nō p̄cessit appellatio. Et hoc etiā voluit glo. p̄cedens et hoc tenendo silent p̄traria. S̄ p̄tra hoc oppo. nam ex q̄ caplin impugnabat p̄mū impetrantē ergo nō poterat se defendere p̄tra sc̄dm ex persona p̄mi vt in regula ex eo. de re. iur. li. vi. et in. c. cum olim. de cens. So. dicit Inno. qd tenendo appellatōnem valuisse possum? respondere qd isti nō fundabant se sup̄ iure p̄mi sed super subreptione sc̄andi. vel clarius fm̄ Compost. si obtinissent isti p̄tra p̄mū nō poterant se defendere p̄tra sc̄dm. sed ex quo p̄tentio fiebat cum p̄mo et dubius ē litis euentus potuerunt interim se defendere p̄tra sc̄dum ne si postea succumberet cum p̄mo compellerent vtrūqz recipere. et tene menti hanc solutōz. qz multū limitat illam regulam ex eo.

De audientiam

Si h̄ns l̄ras pape ad beneficium cō. p̄pter annuā pensionē renūciat si valet l̄tere b̄nficiales p̄ eū hoc tacito impetrare. h. d. In p̄ma ponit factā narratio. In sc̄da p̄uilio. ibi frater nitati nō p̄mo qd annua pensio que sup̄ redditib⁹ ecclesiāz p̄terqz alicui p̄cedit nō p̄t dici beneficium. Nā h̄ annua pensio et beneficium ponit vt diuersa. vtz ibi annuas pensioes seu alia b̄nficia. et meli⁹ h̄ p̄bat in. c. q̄uis. f. de p̄bē. li. vi. vbi p̄tz qd si mādāt alicui p̄videri de b̄nficio etiā vsqz ad certā summā nō p̄t p̄videri de annua pensioe. nisi hoc in l̄teris exprimat. dicere

in ponendo veritatem quod annua pensio est beneficii cum
sumendo beneficii. in late. per est benivolus actio gaudium
tribuens capienti. sed non est beneficii ecclesiastici spiri-
rituale. quia nullam spiritualitatem habet in se. sed est quid-
dam temporale. ideo appellatione beneficii ecclesiastici non
venit annua pensio. Et hanc arbitror fore rationem de
videndi in. d. c. quibus. **¶** De ideo impetratoris posse
renunciare. per libito literis apostolicis sibi processis ad
beneficiu obtinendu nedum expresse. ut si habet et i
c. veniens. r. ca. sane. de ren. u. sed etiam tacite. ut in
de. gratie. f. eo. et ex hoc r. ex. non quod licet non possit
quis renunciare beneficiis sine licentia superioris. ut in. c.
admonet. et. c. quod in dubijs. de ren. u. literis tamen
ad beneficia obtinenda potest renunciare. ut hic et i. d.
c. ratio diversitatis. quia recipiendo beneficiu obligat se
beneficio et beneficiu sibi. ut est tex. f. de ren. u. c. ni-
li cum p. d. in. y. verum. quod non contingit in impetra-
tione literarum. **¶** De tercio que posse renunciare literis
apostolicis. per alio beneficiu ecclesiastico. vel etiam per
annua pensione. de hoc in ultimo dic. ut. f. cum gl.

Item non quod non solum de beneficio habito tenetur
impetrans facere mentionem. sed etiam de literis suis
impetratis ad beneficiu licet renunciat. ratio est. quia
ex quo per litteras poterat persequi beneficiu et pro eo desi-
et p. inde est ac si fuisset consecutus. quia qui actionem habet
ipsam rem habere videtur. ut in regula qui actionem. ff.
de re. iur. Item omne tacitum quo expresse habuisset
retardare principem a processione inducit subreptionem.
ut in. c. postulasti. s. eo. Sed si princeps sciussit ipsum
habuisse litteras et eis renunciasse non pensisset ita de fa-
cili secundas. maxime cum earum vigore obtinuit annuarum
pensionem. Et dicit hic Jo. an. quod etiam de pensione est
fienda mentio quod satis credo ratione predicta. Et h. tex.
non dicat. in credo interdum in tex. dum dicit quod de
litteris taliter venditis est fienda mentio. Item non sibi. i.
irritum renocatio tex. expressum qui quotidie allegatur.
quod surreptio in beneficiis viciat gratias et litteras ipso facto
quod clarius probatur in de. i. de pben. que tex. tene me-
ti. et in. c. i. r. h. de si. p. sibi. li. vi. Et renocari potest et debet
quicquid intemptatum est vigore illarum literarum. licet tempe-
processus non fuerit exceptum de subreptione. ut hic pro-
batur. quod bene non. de hoc. f. latins cum glo. fi. In glo.
prima in fi. non intelligas omnes pensiones reprobatas
per ista glo. ut probatur in. c. quibus. s. allegata. nam. c. extir-
pande quod glo. allegat. loquitur qui constituitur in fraude
ut quia deputatur ei qui non est capax tituli beneficii. r.
de hoc latin sibi dixi. Et per hoc facit iste tex. ubi papa
non expresse reprobat hanc pensionem. vide bo. tex. in
c. nisi. f. de pben. ubi per bono pacis fuit alteri litigantiu
statuta pensio de redditibus ecclesie in vita sua. In
glo. h. sibi licite deducant in pactum. **¶** De glo. quia si

in spiritualibus exprimit quod inest non inducit simonia.
et aliam glo. simile habes in. c. significasti. de elec. r. c.
olim. f. de resti. spo. Sed si so. possit. pcedere quoniam renun-
ciaret litteris per beneficiu ecclesiastico. quia tunc exprime-
tur quod inest. et in hoc nota tex. cum gl. quod sicut beneficiu
potest permutari cum alio beneficio. ita potest ex pacto quod
renunciare literis ut persequat aliud beneficiu. Quia
tamen dixerunt quod permutatio non debet habere originem a p-
tibus. sed ex officio superioris explicari. quod tamen videtur esse
falsum per. c. i. de re. pma. li. vi. et vide quod non. in. c. que-
situs. eo. ti. sed respectu annue pensionis non videtur so. gl.
pcedere. ideo glo. transit ad aliam solutionem scilicet quod
hic intercessit simonia. nec hoc negat h. **¶** Tercio di-
co quod nulla simonia intercessit. quia per litteras nullu in-
spirale iste habuit. et nota in hoc mirabile glo. quod per li-
teras ad beneficia obtinenda non debet quis persequi in-
spirale. ex quo adhuc non est receptus in canonicu. nec
collatio beneficii sibi facta est. et quod huiusmodi literis
quis licite renunciat. per comodo tempore quod nunquam tradas
oblivioni. propter autem glo. f. p. rarium videtur verum
quia per has litteras licet non persequatur in re vel ad
rem consequitur tamen quoddam in preparatoriu ad bene-
ficiu obtinendu quod est spirale vel spirale annexum. sicut
dicimus in pntationi patroni que est annexa spirali. quia
parat viam ad obtinendam institutionem que est quod spiri-
rituale. Et ob hoc forte dicit hosti. sic. quod aut ex pacto
ne partium renunciat litteris. et assignat annua pensio
et tunc est simonia. ar. hic cum dicit tex. taliter vendi-
tas r. c. s. si pure renunciat ex officio superioris vel in-
tervenientibus amicis et postea conceditur sibi annua
pensio non est simonia. et ideo ista ut transeant sine vi-
cio sunt explicanda per superiorem. et tene mem. per p. di-
cta. et forte ob hoc papa expresse non reprobavit istam
pensionem. quia sibi non possit qualiter fuit imposta et quod
liter debet fieri renunciatio beneficii. vide bonam glo.
i. q. i. ordinationes. ubi tractatur an licite quis renun-
ciat beneficio ut conferat alteri. vide glo. etiam in. c. expre-
d. offi. del. et glo. i. in. c. dilecto. f. d. pben. r. an teneat in-
ciatio l. collatio simo. vide per Jo. an. i. c. cum uniuersorum. f. d.
re. p. mu. In glo. si. in fi. non diligenter ultimam so. glo.
in qua hoc tendit in effectum. quod aut surreptio fuit com-
missa in litteris imperatis ad litteras. aut in litteris impetra-
tis ad beneficia. In primo casu tenet processus nec debet
renocari nisi a principio fuerit oppositum de subreptione.
pro hoc. c. inter monasterium. f. de re. iudi. **¶** De
quod etiam in causa appellationis non poterit oppo-
ni de surreptione nisi opponens primus ignorauerit
Et nota in hoc bene istam glossam. quod exceptio vi-
latoria non potest opponi in causa appellationis. et
non tradas oblivioni. quia declarat et extendit. l. ita
denum. l. de procura. ubi solum dicitur quod exceptio

contra militem paratorem non potest opponi in causa appellatōnis si fuit omīssa in causa pncipali ante lites ptes. habes em̄ p̄ dicta illud pcedere etiam in q̄libz dilatoria. quod ibi t̄z bar. et p̄muniter doc. Et sic nō q̄ appellatio nō rescindit omīa sed solum resituit appellātem ad eum statum in quo erat post liti p̄testatā. unde nō extinguit effectū p̄testatōnis lit̄. dicit t̄z ista glo. et bene q̄ si ignoranter fuit omīssa pot̄ opponi in causa appellatōnis. et optime loquit̄. nam quemadmodum poterat opponi in p̄mo iudicio post lit̄. p̄tes. ex quo fuit erat omīssa p̄ ignorantiam. ar. opti. in. ca. pastoralis. de excep. nō gl. iij. q. vi. §. exceptio ita. et in cā appellatōnis. q̄ ut dixi regulariter quicquid poterat opponi in p̄mo iudicio post lit̄ p̄tes. potest opponi in causa appellatōnis. ut in. l. p̄ hanc. de temp. app. et in. c. cū iohānes. de fi. instru. nō. bar. in. d. l. ita demū. limita b̄ ut dixi in. c. cū dilecta. s. e. Secōdo casu cum surreptio fuit cōmissa i lris ad bñficiā. dicit gl. q̄ surreptio viciat ip̄o facto. et bene loquit̄ ut nō. in. d. c. i. d. p̄bē. Et circa hūc articulū hostiē. multū instat et inuoluit. cuius dicta p̄muniter nō approbant. Sed Composit. hic ponit quedā pulchra vba que quotidie allegant̄ et sunt magni effectus. p̄sequit̄ em̄ duo mēbra pncipalia. Prīmū an et q̄ valeat p̄cessus factus p̄ lras surrepticias. Secōdo q̄ potest hic exceptio surreptōnis opponi. Circa p̄mā distinguit inter lras impetratas ad lites beneficiale. ut quia contenditur de bñficijs. et lras impetratas ad bñficiā obtinenda. Item et inter p̄uilegia. p̄mo casu cōcludit ut in glo. et hoc tene ut dixi latius post Inno. in. c. ceterū. s. ad.

Secōdo casu cum sunt litere impetratē ad beneficia. aut executor. p̄cessit causa cognita utputa quia impetrator petijt ut executor cōpelleret capl̄m ad cū recipiendū et iponeret sibi silētū sup̄ cōtradictōe et iudicio rite agitato executor p̄uinciat̄ a cuius pronunciatōne nō fuit appellatū. et p̄cludit p̄cessum tenere. ex quo nō fuit opposita exceptio surreptōnis. nec fuit appellatū. quasi tunc iste litere sortiant̄ naturam lras impetratarum ad lites. dicit t̄z q̄ ex quo i veritate litere sūt surrepticie iudex ordinarius p̄t ex officio suo irritare illū p̄cessum. q̄ nō p̄t ille tenere bñficiū sine peccato. cū in illis sp̄ualibus debeat esse omnis puritas et abesse omnis prauitas. i. q. ij. quam pio. et in. c. fi. de pact. Recitat t̄z quosdā dicere q̄ iudex nō poterit ex officio pcedere ex quo sn̄a fuit iudicialiter lata. Sed iste qui tenet bñficiū cū peccato tenet renūciare et potest agi cōtra per eū viā denunciatōnis euāgelice. etiam p̄ partem nisi pars scienter recepisset sciens lras surrepticias. nam tunc valet receptio tanq̄ facta a capitulo.

Nota singulariter primū dictum. q̄ licz sn̄a in beneficiālibus transeat in rem iudicatā cōtra partem t̄z

potest pars vel alius agere p̄tra eam qui iniuste obtinuit per viam denunciatōnis euāgelice. et hoc etiam voluit Inno. in. c. ad aures. supra eo. alibi tamen voluit Innocē. q̄ sententia lata in causa beneficiāli non transit in rem iudicatā. sicut nec in matrimoniali et hoc exp̄sse voluit in. c. cum olim. de do. et pu. et in. c. cum bertoldas. de re iudi. Sed veritas est in oppositū. nā debet distinguī modo p̄dicto q̄ respectu illius contra que fuit lata bñ transit in rem iudicatā. ut singulr melius q̄ alibi p̄batur in. c. cum dilecti. in. fi. de elect. sed pro eo p̄ quo fuit lata nō transit in rem iudicatā. quia quo ad deū p̄tinet peccatū irremissibile p̄ partē. sic intellige glo. nota. in. c. i. de p̄cess. p̄ben. dixit etiā Composit. q̄ si canonici sciebant factū puta surreptōnez literaz et ignorabant ius non p̄t postea p̄tradocere. q̄ recipiendo p̄tulerūt ius de nouo et iuris ignorātia nō excusat. Do. anto. in hoc p̄tra. et credo verius quia ex quo ignoranter receperūt nō habuerūt animū ius de nouo cōstituendi. p̄ hoc allego. l. nō ignorans. l. de dona. Si vero executor p̄cessit sine cause cognitōe ut quia assumpsit viam meri executoris q̄ potest iurē notata in. c. pastoralis. in. §. quia vero. de offi. deleg. tunc nō tenet. quod gerit vigore illarum literaz surrepticiarum et poterit quodcumq̄ retractari. et sic videtur intelligere istum tex. nam cū litera sit loco tituli. et litera tanq̄ surrepticia sit nulla teneret iste beneficiū sine titulo. mihi t̄z nō placz p̄ma pars distinctōnis cōposit. licet doct. cum eo p̄muniter transeant in eo q̄ dixit q̄ si executor deputatus p̄ lras surrepticias p̄cessit ut iudex tenet p̄cessus. nam puto q̄ ex quo executor fuit deputatus vna cum p̄essione gratie q̄ surreptio ip̄o facto viciat gratiam et datōnem executoris. ita q̄ sicut gratia est ip̄o iure nulla. sic executor nullaz iurisdictionem ex literis recipit. Et pro hoc optime facit iste tex. hic qui loquitur indistincte et mandat simpliciter in irritum reuocari quicquid gestum fuerat p̄textu illarum literarum. Ad idem. s. eo. constituit facit theorica Inno. ibidem. vbi dicit q̄ surreptio viciabat gratiam et literas. Item executor non deputatur principaliter ad lites. et sic nō possunt dici litere cōtentiose. sed deputatur ad executōnem gratie. unde cū gratia sit nulla tanquam principale sequitur nullitas accessorie. ut in regula accessorium. de regu. iur. li. vi. unde processus reperitur hic explicatus a non habente iurisdictionem. cum litere fuerāt nulle. ut. s. dixi. ergo et processus fuit nullus ut in. c. i. §. eo. li. vi. Ad idē adduco bonum simile in. c. si super gratia. de offi. deleg. li. vi. vbi p̄batur q̄ cum datio executoris venit accessorie ad gratiā iustitā naturā ipsius gratie et nō naturā iudicis impetrati ad lites. ergo sicut ibi sustinebat datio executoris virtute gratie cōtra mortem p̄cedentis. ita in

casu nostro datio executoris est nulla ex quo deputat
ad executionem gratie nulle. si aut deputaretur iudex
principaliter super pretensione beneficii tunc bene prederet
danti postquam processus valeret. et si iniuria esset iniqua tunc
oporteret prederere contra tenentem beneficium iniuste reme-
dium supra dictis. quod autem dicitur de lris impetratis ad be-
neficia ecclesiastica hoc locum etiam in alijs privilegijs et
beneficijs principum. unde subreptio ipso facto viciat pri-
vilegium et alia beneficia principum. ut in l. i. ff. de na-
ta. resti. et in l. et si presentanem. l. si contra ins vel vili-
pub. et quod ibi non tenet hic contra doc. et non. Anno. i. c.
cum dilecta. s. eo. et hoc non. et viciat subreptio etiam si
ignoranter et per simplicitatem fuit commissa. satis enim est quod
pater non fuisset verisimiliter processus si cessasset sub-
reptio. ut in c. constitutus. et quod ibi dicitur. et plenius testi-
gatur in c. super lris. s. eo. que autem potest esse diversitatis ratio
quare subreptio ipso facto viciat beneficia et privilegia et
non sic lras impetratas ad lites nullo iure hic exprimitur
unde diversimode solet dici non ratio satis apparetur. quia
subreptio magis viciat gratiam seu beneficium quam lras de
simplici iusticia. quia facilius prederant ista quam illa. ut in c.
si. de cri. fal. Item videtur iste magis ingratus qui nihil ob-
tinere beneficium cum subreptione. Item in specialibus dicitur
esse omnis paritas. d. c. qua pio. Circa secundum in me-
bra principale quod debeat opponi exceptio surreptionis.
distingue breviter post compost. et Anno. s. e. ti. consti-
tutus. Quedam est exceptio prederens lras tamen ut quia per-
misisti contra me non impetrare lras vel obtinisti illas
ad lites per surreptionem tunc cum ista sit exceptio dilato-
ria dicitur opponi ante litem prederat. ut in c. inter monasterium
de re iudi. aut exceptio committit gratiam et lras. ut quia
sunt ad beneficium impetrat et tunc potest opponi ante litem
prederat. contra lras in vim dilatorie et post litem prederat.

Item contra gratiam in vim peremptorie. nam quatenus
subreptio prederat gratiam. et sic negocium principale cau-
sat peremptoria exceptionem quam potest opponi quatenus per
sententiam. ut in c. finem. de do. et pti. et in l. perempto-
rias. l. quod sententia. non potest. de hac materia vide quod
non. Jo. an. in. c. i. de li. prederat. li. vi.

In nostra intelligitur vario modo.
inherendo verbis littere
h. d. in sum. Receptus per lras applicas. licet
prebendam spectet per alias lras hoc suprimetes in alia ec-
clesia ei prouideri non debet. Primo ponitur thema ex quo
surgit tacita. quod. Secundo mandat. ibi mandam. Ter-
cio exceptio ibi nisi. Non primo ibi nonnulli. quod nega-
tina preposita vniuersali negative facit prepositionem vni-
uersalem transire in particularem affirmatiuam. unde id est
dicere. nonnulli clerici quod aliqui clerici. ad idem. s. c. non
nulli. r. h. q. vij. non omnis. Nota secundo quod receptus
in canonicum sub expectatione prebende non dicitur affectu

tas beneficium ecclesiasticum et sic potius ipsa prebenda quam
ius canonicum appellat beneficium ecclesiasticum. nam ipsa
ipsa alia non potest dici esse sine temporalibus. i. q. iij. si quis
obierit. quod est notabile ut appellatone beneficiorum non
veniant stricte habentes canonicatus sine prebenda.

Nota tertio et tene menti quod sicut in impetratone de-
bet fieri mentio de iure quod quis habet in re. i. de be-
neficio obtento. ita et de iure quod quis habet ad rem.
nam per receptionem in canonicum sub expectatione preben-
de non sequitur receptas ius in prebenda sed ad prebendam

Nota quarto ibi. impetitur et molestatur. differentia in-
ter impetere et molestare. et ut nulla sit inculcatio possi-
mus exponere secundum cal. quod verbum impetere refert ad iu-
diciam unde reus solet absolui ab impetratone actoris. ut
in c. cum ecclesia. de cau. poss. et ppi. verbum vero mo-
lestare refert ad molestatorem extrajudicalem. facit. c. di-
lectus. j. de sumo. Ultimo non ibi. expressas fecerit me-
tionem. et tunc menti quod de beneficio habito in re vel in
spe est fienda mentio expressa in impetratone alterius
gratie. Nota ergo sufficit generalis mentio. id est aliud dixit
ut Compost. qui putauit sufficere si dicitur non obstante
quod habeat aliud beneficium vel quod per eo in alijs ecclesijs
scripterimus. nam ut hic colligitur mentio dicitur esse expressa
et sic special. quod tenet Hosti. Jo. an. et cal. et contra doc. le-
quites. facit de. h. de offi. ordi. non ob. c. non potest de
preben. li. vi. quod ibi non ponuntur verba scripti. sed sunt verba
inris referentis in effectu verba scripti sic potest intelligi
c. is cui. eo. ti. et li. debet ergo dici non obstante quod per
litteras nostras sit receptus in tali ecclesia. vel quod habeat
tale beneficium curatum. et de hoc vide quod dixi. s.
c. ad aures. et sic habes casum in quo non operat tan-
tum genus quo ad omnia sicut species quo ad specie.
nam licet sub genere comprehendantur omnes species
generis. ut non. i. l. in regentium. in. s. fraudandi. ff. de
pact. tamen ubi requiritur notabilis expressio speciei
non sufficit facere mentionem per genus quia expressio
per speciem posset retardare principem a concessione
et hoc notabis. Oppo. contra tex. in eo quod videtur vel
le quod impetrans successive plures litteras ad diversas
ecclesias potest uti quibus vult unde si recipit vigore
aliarum litterarum non potest receptio sua impugnari
licet respectu aliarum sit excludendus hoc enim vide-
tur iuri contrarium. nam ex quo secunde littere non fa-
ciunt mentionem de prioribus debent esse ipso iure nul-
le. et sic non deberet tenere receptio vigore secundarum
ad hoc tex. s. c. proximo. j. de offi. dele. in. c. ex parte
et supra. c. ceterum. Sol. glo. timore contrarij vide-
tur velle quod cum plures littere impetrantur ab eo-
dem omnes sunt in pendentia. et potest quis uti pri-
mis vel secundis. sed eo ipso quod videtur alteris reliqua
anullantur. quia intentio pape fuit quod iste consequeret

num beneficium. nec est vis fienda per quas lras b
 psequatur si tñ pme lre pñtate annullarent p exceptio
 nem posset impetrans scdm glo. vti scdis. Et ad ptra
 ria posset mideri q. pcedunt quando litere impetrant a
 diversis. Secus si ab eodem. vt hic dic clarus et la
 tius applicando dicta docto. q. aut impetrant plures
 litere sub eadem data aut sub diuersa. Pmo casu si
 impetrant a diversis. dic vt habet. in. c. penul. j. co.
 li. vi. et vide qd dixi. s. c. capitulum. si impetrarent ab
 eodem videtur glo. b inuere q. omnes valent et est in
 optione impetratoris quib? vult vti. quod etiam sen
 tiunt Inno. et ab. Contrarium tenet. Hosti. dicens n
 lam literam valere. q. vident impetrare fraudulenter
 e. sic q. liby. lra repent viciosa. Et hac opi. videt appo
 bare Jo. an. Et cal. sequitur etiam do. an. nisi iste im
 petrans exarsaretur iusta ignorantia vt quia iste impe
 trauit vna lram p se. aliam impetrauit ignoranter cu?
 pcurator. tunc em sibi debet dari optio. ar. c. gratia. j.
 co. li. vi. Si aut pstatet q. fraudulenter fuerit impetrare
 indubio pfa mendum est scdm eum q. pcedit opi. ho
 sti. quod satis placet. et hoc sepe contingit in corona
 tione pape cum vnus et idem faciat se poni in rotulo
 pluri cardinalium q. omnes habent eandem datam
 ad diuersas ecclesias. vel etiam ad easdes. hec pcedit
 vbi plures litere impetrantur ad diuersa beneficia. si
 autem ad vnum beneficium et hnt eandem formam et
 datam. omnes tenent. quia vna in effectu videt litera l
 plures exemplata. sicut dicimus in pluribus testame
 tis habentibus eandem datam et formam. vt in. l. vni
 testamentu. ff. de testa. Nunquid autem ad idem bene
 ficium possit exposito impetrari alius titulus ad cau
 telam. videtur q. sic. ad hoc tex. bonus in. c. post electi
 onem. de pcessi. pben. et in. c. ex pte. asten. co. ti. non
 tamē vt psequat ius in beneficio ex vtroq. titulo. quia
 esset contra. c. vt quis duas. de elect. li. vi. sed vt possit
 se defendere ex vtroq. quod est notabile. et vide quod
 latius dixi in. d. c. post electionem. Secundo casu
 principali cum impetrantur plures litere sub diuersa va
 ta aut a diversis. et vlc vt dixi. s. c. capitulum. aut ab
 eodem et est materia nostra. in qua dic q. aut p pmas
 literas fuerat iste affectus beneficium et postmodum
 impetrauit secundas ad aliud beneficium et indubio si
 valent litere nō facientes mentionem de beneficio ha
 bito. vt in. c. si motu pprio. de pben. li. vi. aut impetra
 uit secundas postq. fuit receptus in canonici p pmas
 ante q. tñ consequeret pbenam. et dic idem q. nō va
 let lre nisi exp. lram mentionem faciant d. receptione fa
 cta per pmas. de hoc est tex. b. in si. q. n. q. p. p. lras li
 teras nondū fuerat impetrat or aliquid pfectus et im
 petrauit scdas ad alia ecclesiam. et iste est casus dubita
 bil. glo. b. voluit q. omnes valēt et sit in optione impe

tratoris q. b? vult vti. vt. s. dixi. S. Inno. Hosti. Cal.
 et pmaniter docto. tenent oppositū. q. nō est verisile
 q. si papa scussit de p.ibus pcessisset scdas. vnd sal
 tem negari nō p. quātal. veritas sit suppressa. q. si fuis
 set exp. lra reddidisset pncipem ad difficilius pcedendū
 ergo tal. taciturnitas viciat. per. c. postulatū. et qd ibi
 dixi. s. eo. dicit tñ b. Inno. q. si habens literas expe
 ctatiuas impetrat lram ad beneficium vacans. nō ad
 vacaturū. qd pōt vti illis literis dūmodo velit renun
 ciare p.ibus. Sed pmanis opi. docto. est in oppositū
 qd puto vez. q. cū lre scde sint subreptite non pnt re
 uiscere ex renuntiatione pmarum subseqnti. ar. in. c.
 si eo tpe. de rescriptis. li. vi. habens in plures literas
 pōt vti p. mis. q. in illis non repitur aliqd viciū. et
 dicit Hosti. notabile vbum q. si talis impetrans vte
 retur scdis anteq. p. mis q. nō posset aliqd p. leg. vigore
 pmarū quibus tacite renunciant vtendo scdis. nec ali
 quid poterit firmiter psequi ex scdis cū sint subreptite
 quod ē notandum. Sed circa hoc pōt dubitari. nū
 quid de literis p. inuicidit sit fienda mentio. glo. b.
 sentit q. non. Hosti. tenet p. rariū dicit em q. si quis
 pendentibus p. mis impetrauit scdas licet postmodū
 p. me annullent. nō tñ valent scde. q. ex quo pendebā
 p. me nec dum erant annullate tpe impetrationis p. l
 marum non debent valere scde. ex quo non faciunt mē
 tionem de p. mis. qd tñ limitat Cal. q. nullitas sen
 tēntialitas surgit ex p. p. h. s. literis. sed si litere ad
 uersarij essent nulle vel elidibiles p exceptionē nō est
 necessarium de illis facere mentionem. sic intelligit gl.
 in. c. cū nostris. j. de pcessi. pben. et qd nō. s. eo. ex te
 nore. Do. an. distinguit q. aut litere sunt ipso iure nul
 le. et non fuit necesse facere mentionē de illis aut elidi
 biles per exceptiones. et tūc est necesse facere mentionē
 q. de literis nullis nulla ē vtilitas in faciendo mentio
 nem. placet mihi cum litere sunt nulle et cum impetra
 tor sciebat eas nullas. nec credo q. in hoc Hosti. sen
 rit p. rariū. sed dubium est quando impetrator scie
 bat eas validas et impetrauit scdas et postmodū ince
 pit vti p. mis et ab illis exclusus p exceptionem vult vti
 scdis. et istud ē dubiu. gl. et Hosti. et in hoc forte possz
 sustentari opi. Hosti. nā ex quo erant in pendentibus p. mis
 sit iste fraudem in nō faciendo mentionem max. quia
 v. tēdo p. mis videt renūciasse scdis. Itē quaten? di
 cit do. an. q. si lre sint elidibiles v. fieri mtio in scdis
 b. limitare i. lris p. p. h. s. sec? i. lris aduersarij q. s. ipe p. t
 elidere p. p. tēdes. q. ipetrando lram p. rariā v. h. rē
 animū elidēdi. et sic loq. gl. i. d. c. ex tenore. et vid. qd
 ibi dixi. credo etiā q. d. lris p. mis renūciatū sit necesse
 mentionē facere i. scdis. qd satis sentit b. Inno. in for
 tioribus tenuis. qd nō. nec ob. c. s. p. xi. q. ibi fuerat
 p. secut? pensionē vel aliud beneficium. ideo tenet facere

mentionem de primis literis. licet renunciatio. secus si nihil fuisset psecutus. et ad hoc facit ille tex. a p'trario sensu. Quero extra glo. nūquid de beneficio quo impetrans spoliatus est tenet facere mentionē. Jo. cal. 13 q. sic. ad hoc qd no. in. c. cū teneamur et. c. d. mul. cta. de pben. pbatur rōe. nā si de iure quesito ad rem tenet impetrans facere mentionē vt h. fortius de iure q'sito i. re. nam per spoliationē de facto agitatā non p'dit q's titulum beneficij. sed solum possessionē. vt in. c. p'querē te. et in. c. l'is. de resti. spo. r. q. q. actōne hz ad rē ip'az habere v' detur. vt h. iuncta glo. fi. et in. l. qui actōnem ff. de re. iu. facit regula quā posui. s. eo. postu. Secundo queritur. qz h. sit. pbatio gratie p lras nungd si ne literis possit pbati gratia facta p'sertim p romanū pontificem et hoc incidit in illam questionem. nungd scriptura sit de esse gratie. de quo vide plenep Jo. an. post archi. in. pbenio vi. li. Et ibi tandē p'duditur q' scriptura requirit ad pbationē gratie. nō tamē est d' substantia gratie. vnde mortuo papa q' fecit gratiam lris nēdum extractis non expirat gratia sed successor debz dare literas faciendo mentionē de p'decessore. facit. c. literis. j. eo. et ex hoc dicit Bal. in. l. hu. namum. in. fi. l. de legi. q' si papa verbo p'nūciavit aliquē ep'm vel abbatem q' statim facta p'nūciatione ille sic p'nūciatus est ep'us seu abbas. quod nō. dixit tamen q' nō debent recipi isti. p' platis nisi gratiam. pbent per literas apostolicas. al' tū se gerens q's canonici cum recipientes. incurrunt graues penas vt habetur in extrauagāti bonifa. viij. que incipit in mente. et hoc vltimū bñ nō. quia multi in hoc errant. hoc idem sensit Cal. b. in ea dem. q. nūquid litera sit loco tituli beneficiālis. tenet Compositel. in. c. sup. literis. s. eo. q' sic. Arch. tñ in. c. l. de lite. prest. li. vi. hoc limitauit vt pcedat in collatiōe fienda. sed in iam facta collatio est titulus et non lra. Jo. cal. p'cladit et melius h. q' tam in collatione facta q's fienda litera nungd est loco tituli. vnde non est titulus remotus nec immediatus. sed sicut collatio vbi inuenit est titulus. ita et mandatum v' bāle de p'serendo est p'mordium tituli. non enī potest dici titulus qz per literas vt p'seratur nō acquiritur ius in beneficio s' solum facultas implozandī officium executoris. ad qd vid' bo. g. i. c. veniēs. d. renū. lra v'o ē pbatio collatiōis vel istius pncipij. quemadmodū p'ingit in p'tractu q' p'ficatur solo p'sensu. nam scriptura supueniēs n' ē d' substantia p'tractus. sed sit ad pbationem p'tract' .l. pirabitor. ff. de pigno. et. l. p'sensu. ff. de act. emp. facit qd legit' ethō. j. de re. iudi. in. c. sicut.

Legit' varijs
X parte decani modis. s' sedz
 lec. magis p'munē et litere pueniētē. b. v.
 Nō v'z spū qd pcurator reuocatus et d' hoc cer-

tificatus extra iudiciū impetrant' secus tñ si in iudicio dūmodo reuocatio ad noticiā aduersarij vel iudicis n' puenit. In prima ponit facti narratio. In scda in dicum instructio. ibi. qz vera. Vel sic summa scdm alium intellectū satis notabilē. Quicquid pcurator reuocatus et d' h' certificat' in iudicio facit in fauorem dñi non tenet. s' reuocatio ad noticiā iudicis vel aduersarij nō puenit. secus si illud tendit ad commodū aduersarij. Nota p'mo iuncta glo. i. q' puate p'sone pōt pcedi p'ilegiū excōdicandi suos manifestos malefactorum. Simil' indulgentia hētur in. c. ex pte. j. d. v. sig. vbi plene de effectu h' indulgentie. et vide qd nota. Inno. in. c. venerabili. de cens. vide tex. in. c. dilecto. d. sen. exco. li. vi. vbi nō. vtruz hñs al' iurisdictionē possit in facto p'prio sniam excōdicationis fulmiare. Nota scdm ex h' et ex tex. q' capitulum etiā ecclesie cathedralis non habet de iure p'muni potestātē excōdicandi nec etiam interdicens. vt in. c. q'siuit. j. d' his que fi. a ma. par. ca. nā iurisdictione de iure p'muni est penes ep'm. s' eam debeat explicare cum p'silio capituli. vt in. c. iij. d. p'sue. li. vi. et. xv. q. vij. ep's. et in. c. nouit et. c. quāto. d' his que fi. a prela. tñ ex spālī. p'suetudine potest capitulum acquirere iurisdictionem. sic intellige. c. irrefragabili. s. ceterum. d' offi. ordi. Nota tertio et tene mēti q' etiā vbi p'cedit d' omni modo defectu iurisdictionis p't index p'gnosce et p'nunciare an sua sit iurisdictione et h' multum bene pbatur h' .nam si exceptio illius nobilis ex toto fuisset vera iudices delegat nullam habuissent iurisdictionem p'tra istum nobilem. et tñ potuerunt isti iudices de hac exceptione p'gnosce et sup. ea. p'nunciare. et hoc multum limitat et extendit. c. sup. literis. s. e. vt nō solum index p'gnoscat qñ iurisdictione ē elidibilibis per exceptionē sed etiam quando opponit nullam cōpetere. et non tradas istum tex. in hoc obliuioni. et facit quod j. dicit sup. gl. Nota quarto qz sup. exceptione aduersarij pōt actor fundare exceptionē suam qñ fundat se non sup. in claso in ip'a exceptione sed sup. ex p'p'is in ip'a exceptione. nā vt hic vides nobil' iste excipiendo. p'posuit se reuocasse illum pcuratorem. et tñ sup. hac p'sessione p' modum exceptionis facta fundauit capitulum intentionem suā p'tra scdas literas. Et hūc tex. nota. ad hoc allego tex. in. c. cum venerabilis. d' excep. vbi pl. n. s' sume examino istum articulum. Nota quinto q' q's pōt se fūdare sup. eo quod impugnat qñ ad alium effectum impugnat q's respectu illius sup. q' se fundat. quod intellige quādo nō impugnat ip'm factū sed solūitatem facti. quod est notandum. et pbat h' ex eo. qz capitulum impugnat illā reuocationem pcuratoris respectu validitatis p'orm l'arū r' fundat se sup. ea ad validandas scdas lras. p' h' facit optime iste tex. ad h' qd nō. Bar. i. l. nō v'iqz. ff. de excep. Nota

sexto ibi. interlocutoria. q. snia qua quis pronunciat se iudicem e interlocutoria non diffinitiva. habet tñ vim diffinitive adeo q. etiam de iure civili potest appellari de quo est glo. nō. in. aut. habita. L. ne. si. pro. pa. Et nō ex tex. practiam pronuciandi cū reuocabit in dubium d. validitate l. raru. Nō ibi si reuocatio mandati. rē. in. tra. glo. q. quicquid agit. pcurator reuocatus ante certificationem reuocationis etiā in fauore dñi tñ ita q. aduersarius nō pōt allegare illam reuocationem in p̄iudicium reuocatis. et in hoc habeo istam tex. p. notabili. et hoc idem voluit glo. hic et Inno. In glo. ij. nō ex glo. et ex tex. q. in eodem iudicio rē. libello pōt a g. p̄tra eundem sup. pluribus articulis ad idē c. dilect. j. de capel. mo. et ibi glo. ij. allegat multas concord. In glo. ij. in. fi. Et intellige fm̄ p̄post. q. iste secunde lrē fuerunt impetrate de p̄sensu. pcuratorū vtriusq. partis. Vel forte faciebat mentionem d. p̄oribus lrīs et dā ibi inserta in hoc tñ non est vis. In glo. in. vbo. falsus. pcurator nota ista glo. in. c. to. tex. q. lolet frequēter allegari et dicit Inno. q. si dñs tacite v̄ exp̄sse ratificat gesta p. pcuratorē falsum nō p̄t v̄terius p̄radicare. l. ij. in. s. falsus. ff. rem. ra. ba. et in. l. l. ff. de iudi. et de h. infer. Inno. ad vñ nōbile dictū quod cotidie allegatur q. si quis scit aliquē se gerere p. pcuratore suo in iudicio et nō p̄radicat facit sibi p̄iudicium vnde ex illa taciturnitate videtur ille rem ex voluntate sua quasi vedit q. videatur sibi dare mandatū vel p̄sumendū esse eum habere mandatū. Et sic duobus modis potest intelligi dictum Inno. allegat ad hoc. l. sepe. ff. de re iudi. Idem videt sentire Inno. in. c. cu. in iure de offi. dele. et in. c. in nostra de p̄cu. sequit archi. in. c. qui ad agendū de p̄cu. li. vi. et dñi de rota. deci. cccc. lxxij. al. cccc. lxxij. et sequē. vbi p. hoc dictū Inno. dicit q. si quis appellat p. me p̄sente et nō p̄radicante valet appellatio et p̄cessus inde factus. idem dicit si pcurator patit aliquē se gerere p. suo substituto et non p̄radicat. Sed bar. in. d. l. sepe. et Ly. in. l. cū pecuniā ff. de neg. ges. tenēt appositū mouetur bar. ex quo etiā iste agit ad p̄modū meum qd. finis declarauit cum sic cuberit in cā nō videor p̄sentire sed potius contradicere et sic non obstat tex. in. d. l. epe. Sed certe ista nō est bona responsio qz a p̄ncipio agendo nō apparet q. mutūter et ad meum damnum agat cum potuisset obtinere. et sufficit cām vtiliter esse ceptā q̄uis p̄trarius effectus sequatur vt in. l. sed an. vltro. ff. de nego. ges. r. qd. legitur. et nō. in. c. cum pro cā. j. d. pcur. Itē si diceremus appositū nunq̄. vel raro p̄pareret actio negotiorum gestorū cū a p̄ncipio sit dubiū de euentu leto vel aduerso et sic posset responderi ad theoreticam Inno. positam in. c. in genesi de elec. quā sequitur glo. in regula se qui tacet de re. iur. li. vi. vbi dicit q. si agit

de re p̄cupiscibili et honorabili tacens habet p̄sentiente vt in. l. qui patitur. ff. mād. Si vero agit d. re one rosa seu damnosa tūe tacens habetur p. p̄radicante. nam iudicio meo h. p̄mittitur iudicis arbitrio. Tertiu membrū cū a p̄ncipio tpe gestiois non erat certum an sequeretur effectus damnosus vel p̄cupiscibilis. vnde de cū posset se habere ad lucrum et damnum maxime qñ inchoatō est vtiliter facta tunc sumus extra theoreticam Innocentiū et rōnē bar. et quāq̄. do. an. h. videat sequi bar. dicens q. vbi certit n̄dinaliter agit de fauore meo tunc bene videor dare mandatū sed vbi agit de damno vel potest tendere ad dānum nō videor dare mandatū. hoc dictū nullibi probat. ex quo vt dixi potest inde sequi cōmodum. nā agens pro alio prima fronte videtur agere ad vtilitatem illius. patet ex eo quia ius admittit p̄iunctā p̄sonam ad agendum sine mandato quā tamen non admittit p̄tra exp̄ssam voluntatem dñi. vt in. d. l. pomponius in. fi. qñ etiā incipit agendi esset damnosum abnti nō admitteret ius istum ad agē dñm qz tacite videtur dñs p̄radicare. et quāq̄. Ly. in. d. l. si. pecunia. dicit q. in p̄iuncta p̄sona vel in amico dñs videtur dare mandatū rōe p̄iunctionis vel amicitie ar. in. l. si seru. cōis. ff. d. dona inter v̄. et v̄. tamē ego differam inter has p̄sonas non habita in p̄posito distinguere scdm ea q. plene dixi in. c. nōne d. p̄sup. Et distingue sic q. aut iste q. gerit se p. pcuratore tendit ad allegandā p̄sonam dñi et dñs sciens et patiens nō videt p̄sentire vt in. l. filiūssa. s. annitus. ff. de p̄cu. vbi dicitur qz si quis p̄stituit me pcuratorem p̄rem et tacentem nō videor p̄sentire sicut tendit iste certitudinaliter in fauorem dñi et videtur dominus p̄sentire et dare mandatū vt est tex. notabilis in. d. l. qui patit. aut tendit seu tendere potest in graue p̄iudicium. et tunc aut est casus in quo potest dñs p̄hibere. et non p̄hibendo videtur p̄sentire secus si de facto p̄hibere nō posset. ad hoc qd. legitur et nō. in. le. garys. ff. de pigno. act. in. l. fidelissor. s. pater. ff. de pigno. et quod. nō. in. lege. rem alienam. ff. de contrahen. emp. per dy. in regula is qui tacet li. vi. et p. bar. in. l. que. dotis. ff. so. ma. In glo. in verbo p̄pter suspicionem ibi et ante l̄tis. p̄test. de hoc an et qñ pcurator possit reuocari. vnde de tex. cū glo. in. c. ij. de p̄cu. li. vi. In eadem glo. ibi quare nō reuocatur hic glo. vsqz ad si. instat circa intellectum. c. quare prime lrē valuerunt et scde nō cū ambe fuerunt impetrate ab eodem pcuratore reuocatō nō tñ glo. clare loquitur. videtur tñ habuisse bonum intellectum et clarius loquitur doc. vt dicamus q. prime lrē fuerunt impetrate in iudicio ideo valuerunt ex quo noticia reuocationis non puenit ad iudicem vel ad aduersarium. nam hec est regula in materia reuocationis respectu eorū q. agunt in iudicio vt pbat l. c. mādato.

de para. vbi de hoc. Sed secunde littere fuerunt i
petrate extra iudiciu. ideo satis fuit ad earu nullitatem
ipm. procuratorem fuisse de reuocacione certioratu. qua
si velit glo. q. in extraiudicialibus non sit necesse reuo
cationem procurato ad alios peruenire. sed satis e. p
curatorem certioratum fore non tamen doct. apiunt q
re prime littere dicitur iudiciales et no scde do. ant. dicit
hanc lec. eodem nuq. sibi placuisse. quia no. videt i hoc
diuersitatem iter iudicialia et extraiudicialia. quia etiā
i extraiudicialibus debet aduersarius certificari d. reuo
catione. procuratoris cu possit decipi sicut i iudicio. Itē
scdm eum etiam scde littere videt iudiciales cu fuerint
impetrate lite pendete sed pace ipsius salus lect. cois
est verissima et dictu suū posset saluari certo casu sed n
in ternis littere. vnde de arado hac lect. eodem dico q
pme littere dicuntur iudiciales quia fuerunt impetrate
in iudicio quia causa pendete corā papa procuratores
vtriusq. partis cum de meritis cae non posset in curia
liquere impetrarunt translationem iudicio. et sic ob
tinuerunt comitti causa in ptibus et sic oportebat vt
noticia istius reuocacionis pueniret ad aduersariū vel
iudicem al. posset aduersarius deludi Sed scde littere
fuerunt impetrate extraiudicium. quia post primas p
quas negocium erat commissu i partibus. et ipse solus p
curator reuocatus eas impetrauit. vnde non sequitur
fuerunt impetrate lite pendete ergo i iudicio cu multa
siant extra iudicium lite pendete. Nec obstat qd dicit
do. an. etiam i extraiudicialibus aduersarium fore cer
tiorandum de reuocacione. procuratoris qz illud non est
vsquequaq. verum. non em. pcedit cu procurator desti
nat non ad certam psonam. Nam i ista scda impetra
tione. procurator nihil agebat cum pte sed p se in fauore
dñi vnde satis erat ad nullitatem act. ipm. procuratorē
fuisse certioratu. vt est tex. in. de. vnica d. in. sed vbi
procurator destinaretur ad contrahendam cu certa p
sona. tunc fateor q. de reuocacione est illa psona certi
oranda vt in. l. si. fideiusor. ff. man. sequitur hic Jo.
an. post. 22. mathe. et i hoc casu posset verificari dictu
do. an. vt no sit differentia in hoc inter iudicialia et ex
tra iudicialia. par. n. est ratio in vtriusq. nam ideo vt ar
bitror in iudicialibus debet noticia reuocacionis pueni
re ad aduersariū vel ad iudicem qui tenet locū aduer
sarij quia i iudicio qsi contrahi. l. ij. ff. d. pecu. vñ ex
quo procurator fuit destinatus ad quasi contrahendum
cum certa psona debet em. talis psona certiorari de re
uocacione ne deludatur ad libitum aduersarij. et idē ē
i extraiudicialibus eadem ratione cum procurator mit
tatur ad certā psonā et nota bñ hāc rationē et hoc ha
bes clarū et defensatu pmi intellectū istius. c. Se
cundo principaliter pot. tex. intelligi q. vtraq. lre fue
runt iudiciales. et ideo tenuerunt pme et no scde quia p

me tendebāt in fauorem aduersarij qui ignorabat re
uocacionē. procuratoris aduersarij et ideo ipetrato tenuit
vtrū. c. mādato. j. de. para. sed scde lre pcernebant fa
uorem illius nobilis qui reuocauit procuratorē. vñ igno
rantia capituli prodest capitulo ignorantī et no isti no
bili scienti. ar. in. c. cum vniuersorū. de re. pma. et in re
gula eum qui. de re. iur. li. vi. Et iste ē no. intellect. li
mitas multū. c. mādato. palle. et fm hūc intellectum
quem senserūt hosti. et Lōpost. summaui in scdo loco
et tene eū mēti. Tercius est intellect. pncipalis qd
ambe lre faciūt extraiudiciales et tūc rō diuersitati iter p
mas et scdas lras est qz p. pms iudices. pnucliaue
runt a quoz. pnucliatōne no fuit appellatu et sic sen
tentia transiit in rem iudicatā sed corā scdas lras. su
it exceptū et iudicatu et hunc intellectū aliquaten. sen
tit ista glo. n eo q. ponderat q. no fuit appellatum sed
apertius hoc tenet guil. naso dicens vtriusq. rescriptū no
valuisse sed pmiū assumpsisse vigore ex iudicio pnu
cliatōne. Et no istum intellectū nā nescio alibi expssuz
Hūc inferet ex eo clarissime q. vtrū nullū assumit vi
gorem si orta ptenōne sup nullitate index. pnucliat va
lidum et no appellat. et sic pbat eoque notant p. lapū
in. c. ij. co. li. vi. et ea que dixi in. c. sup literis. s. e. intel
lige tñ. q. vtrū no fuerat falsum hoc dico p ea que
dixi post. Inno. in. d. c. sup lris. Itē sequēdo pdi
ctum intellectū q. ambe littere fuerint extraiudiciales
do quartū et nouū intellectū ad istam tex. q. pmiū re
scriptū ideo no valuit quis procurator reuocatus illō im
petrauit cum procura. aduersē ptis ignoraret reuocato
nem. Cum em. ille para. fuerit destinatus ad pmoūē
dum istā causam cu capitulo et inceptat eam. plequi te
nent gesta p capitulū seu procuratorē suū cu isto falso. p
cu. anteq. certificaret de reuocacione vt in. d. l. si fideius
for. et qd. s. dixi. Sedm vero rescriptū fuit impetra
tum p ipm. procuratorē reuocatu dātapat et cōcernebat
fauore dñi reuocantis. ideo ad validitatē actus no fu
it necesse nisi vtrūq. procurator certificaret cum alter. no
inreresset ad hoc tex. in. l. si mandasset. ff. mandati fa
cit de. vnica. de. renun. et ob predicta ponderat in tex.
q. reuocatio no puenit ad aduersariū circa pmas lras
et no sic circa scdas quā in secundis nulla captio fit ad
uersario. sed in pms sic si reuocato valeret. nam si di
ceremus contrariū posset multuz. pnuclificari aduersa
rius quia non haberet dñs nisi clam reuocare para.
Et hūc intellectuz puto verissimū et potes inducere istū
tex. singulariter ad id quod. s. dixi q. etiā in extraiudi
cialibus reuocatio debet puenire aduersariū. procurator
fuegat cōstitutus ad aliquid cu eo agendū. et ne
scio q. alibi ita bene. pbat bene. pbat et multū facit
pro isto intellectu quia impetratio non proprie potest
dici actus iudicialis et generaliter cum querit qualiter

fit renocandus pcur. quia materia est pulchra et cotti-
 diana non obmittam Inno. videtur hic velle q non
 sufficit pcurator certificari quo ad hoc vt alijs fiat pre
 iudicium sed oportet publice cōscribere vt nullus ha-
 beat eum deinceps p procuratore vt i. l. sed si pupil-
 lus i. §. p̄scribere. ff. d. instit. Et nota bene hoc dictū
 ppter auctem Inno. sed Jo. an. dicit dñm suum in le-
 gibus dixisse q illa lex sed si pupill. loquitur i insti-
 tore et nō in pcuratore simplici. vñd distinguit ille i qua-
 dam disputatiōe cuius verba refert et sequitur. Jo. an.
 hic q aut vult domin. renocare istitorē et nisi publice
 conseribat nō habetur pro renocato et quis dicat pro-
 prie institor vel exercitor vide p Innocentū plene in
 c. q. quibusdam de fideiuss. Et renocatur pcurator
 simplex et tunc si non est certificatus nō valet regularit̄
 renocato. de hoc tamen remitto ad plene nō p glo. in
 de. vnica de renun. que ponit dicta L. y. in. l. mādātū
 E. mandati ad hoc. l. si mandass. ff. eo. Et pcurator
 erat certificatus de renocatione. et tunc aut sic falsus
 pcur. p̄tradixit domino sciēte et patiēte et p̄iudicat dño
 per ea que supra dixi post Inno. Et tene menti hoc
 membrum ego tamē limitarem et distinguerem. put su-
 pra dixi post Inno. quia scientia et patiētia nō debet
 indistincte nocere dño ex quo semel eum renocauit. aut
 contradixit dño ignorante et si domin. habuit ratum
 gestum vel p̄te gestorū sibi p̄iudicat ar. in. l. cum que-
 ritur. ff. de admis. tu. Et nō habuit ratū et ignorauit
 et tunc aut miserat eum prius ad contrahendū cū cer-
 ta psona et nō valet renocato nisi illa certa psona cer-
 tificetur. vt dicta. l. si fideiussor. et optime p̄bat hic fm
 quartū intellectū. sed si non destinabitur ad certam p-
 sonā tunc satis est pcur. fuisse certificatum vñd agat cō-
 trahēs contra ipm falsū pcuratorem. vt in. l. falso pro-
 curatori. ff. de condi. ob causam facit. l. si procurator.
 ff. de condi. inde. debuit em̄ ille contrahens cum ipso
 cogitare hoc euenire posse ar. i. l. si quis domū. ff. lo-
 ca. l. mīta tamen hoc mēbrū scdm ea que dicta sunt in
 glo. in verbo falsus. nam soluentes procuratori reno-
 cato liberātur nisi renocato sit publice nō vt i. l. et qui
 in puincia. ff. si cer. pe. licet tex. ille potuit intelligi i in-
 stitore. tñ satis placet primū dictū tanq̄ equi? et hoc
 nō. In glo. in verbo non valere dicebant ibi si quis
 testibus. et ibi soluitur istud contrarium: nam spale est i
 ecclesia vt possit recipere ea que faciūt pro se et respuere
 q faciūt p̄tra se In gl. i verbo sine spali in fi. De hac
 materia vide nō. s. eo. nonnulli et dic vt ibi. sed nō si-
 glo. in eo q dicit q pcurator generalis cum libera po-
 test istas litteras impetrare cōtrariū tñ tenet hic do-
 an. imo plus dicit in. d. c. nonnulli q si in pcuratōne
 exp̄merentur aliqui cas. requirētes spale mādātū sub
 iecta clausula generali non pōt talis pcurator litteras
 impetrare quia vbi requiritur notabilis expressio nō

sufficit illa clausula generalis modo p̄dicto ad hoc qd
 nō glo. in fili i. c. si. de pcur. li. vi. et i. c. pcurator. d. elec
 li. vi. sed nec illud dictum nec id qd dicit hic mibi pla-
 cet qm nego q bicrequiratur illa notabilis expressio
 d qua in iuribus. s. all. sed solum requiritur spale mā-
 tum vt in. l. pcurator cui libera. ff. de pcur. et in. c. qui
 ad agendū eo. si. li. vi. Idem dicendū qm illa clausula
 generalis sequitur casum requirētem spale mādātū
 vt in. d. c. qui ad agendū et h fortifico nā p̄iuncta pso-
 na minorem potestatem habet q̄ pcuratores p̄dicti.
 hinc est q p̄iuncta psona non potest agere ea que req-
 runt spale mandatum. l. illud et l. pater. ff. de mino.
 Et nō in. l. vo pcuratori. ff. de solu. Item hic agi-
 tur de modico p̄iudicio. et sic sumus extra casū. cle.
 non potest. de pcura. imo videt mirādum q pcurator
 generalis nō admittat cum laiorē potestatem habeat
 q̄ coniuuncta persona vt patet ex notatis in. d. l. vo
 procuratori

Significāte Rescriptum impetra-
 tum contra hominem
 aucti? dyocesi. non extēditur ad homines
 eiusdem nominis alterius diocesis. In prima ponitur
 appellantis narratio. In secunda appellationis com-
 missio ibi ideoq̄. Nota primo q rescriptum non ex-
 tenditur nisi ad psonam i eo expressam nec p̄sumitur
 error i circūscriptōe persone. Nō scdo q iudex non
 admittendo exceptionem legitimam videtur grauare
 p̄tem licet. expresse nō p̄nūciat et ex hoc potest apel-
 lari de quo in. c. ex pte. m. de app. et p̄ bar. i. l. a proce-
 dente. L. de dilationibus. In glo. prima ibi q re-
 scripta stricti iur. sūt nō. glo. et idem nō. glo. s. eo. non
 nulli. Secūdo nō ex glo. in eo q ponit verū intel-
 lectum ad. c. sup lris. s. eo et intētus glo. ē iste q tunc
 surreptio p ignorantia non habet vitare qm id ad qd
 volo vti rescripto comprehenditur in r̄pto sed expressi
 aliquam falsitatem ad habendum r̄ptum qua tamen
 tacita nihilominus rescriptū habuisse sec̄ hūit vbi volo
 vti rescripto ad casum non p̄bentem licet p ignorant-
 tiam exprimerem alium casum Et hoc etiā voluit In-
 no. in. d. c. super lris. Sed extra glo. quero nunquid
 indistincte pcedat decisio huius. c. Inno. et̄ com post.
 q non debent em̄ procedere qm p alia expressa nō pōt
 p̄stare de corpore sed si constaret puta qz dixi contra-
 ctionem legentem senis diocesi florentine. cum tñ titius
 sit diocesis aretie tunc valet rescriptum ex quo iste so-
 lus titius legit se iis quia est de diocesi aretina et tene-
 menti hoc dictum quia facit ad multa. Sed. pe. abbas
 et quidā alij indistincte tenuerunt oppositum qz rescri-
 pta sūt stricti iur. et ideo nō dñt extēdi ad hoies alteri?
 diocesis q̄ expresse ar. in. l. ambigue. ff. de rebus du.
 et in. l. q. ff. de here. insti. facit. c. susceptū. i. eo. li. vi.
 Jo. an. hic aliter dicit sed coniungendo cum eo quod
 q 2

ipse ponit in additionibus spe. in ti. de rescriptis p̄tra-
nde. §. vi. v. quid si in dubietate. distinguit et bene q̄
aut exp̄ssa vera dioec̄. literas habuisset et tunc error
non habet viciare si constat de corpore et sic procedat
prima opi. Aut exp̄ssa vera dioec̄. l̄ras non ha-
buisset et tunc error habet viciare. exemplū impetra-
tū iudice remotū vltra ynam dietā a vera dioec̄. a loco
sed exp̄ssi dioec̄. p̄pinquā. secus aut̄ vbi vera dioec̄. non
esset remota vltra ynam dietam a loco impetratōis
tamē aduerte. q̄ p̄t̄ indistincte tenere opinio. Inno.
nam in casu quo traheret vltra ynam dietam rescriptum
potest annullari non eo respectu q̄ ille non cōprehen-
datur i literis sed eo respectu q̄ nō p̄t̄ trahi vltra ynam
dietam. Et ideo dico aduertendū ad modum excipien-
di nam ex quo constat de corpore non debet reus di-
cere ego n̄ comprehendor in isto rescripto sed debet dice-
re ego non possum trahi vigore istius rescripti sed i cer-
to casu saluarem opinionē Jo. an. quādo scilicet in re-
scripto apponeretur illa clausula non obstante p̄sōne
de duabus dietis. nam tūc si dioec̄. falso exp̄ssa est. p̄-
pinquior q̄ vera dioec̄. puto q̄ l̄re sunt subrepticie q̄
si forte papa sciuisset dioec̄. illius esse remotiorē n̄ appo-
suisset illam clausulam et nō hanc cōsideratōez q̄ pu-
to verissimā dicit etiā Jo. an. q̄ etiam error in nomine
vel cognomine non habet viciare si constat de corpore
facit iusti. d. lega. ij. §. si quis in nomine. et sequuntur
domini de rota dec. cxxv. Sed vltra alios quero
nūquid p̄dicta habeant locū in l̄ris imperatōis ad be-
neficia vt falsitas exp̄ssa circa exp̄ssionē beneficij non
habeat viciare si constat de corpore beneficij. et hec ē q̄
quotidiana et notabilis in qua cōclude q̄ sparse et in-
cidentally tetigerunt dñi de rota dec. cclxxij. in anti-
quis q̄ aut falsa exp̄ssio non fuit causa inductiua prin-
cipis. quia pariter ea suppressa l̄ras dedisset nec fuit
apposita cā restringendi grām exemplū in. d. c. super
l̄ris. s. c. q̄ est valde notādum exemplum quidāz
impetrauit sacrificiam senei. et dixit eam esse dignitatē
et repitur q̄ est officij et non dignitas. fuit cōclusum
per maiorem ptem dñorum q̄ nō habet viciare quia
forti dedisset papa si dixisset q̄ erat officium. Itē
illa falsa exp̄ssio n̄ restringit grām ad certū casū secus
vbi restringeret q̄ tunc viciaret in alio casu licet consta-
ret de corpore beneficij et iste est verus et notabilis intel-
lectus quē multi ignorāt ad. d. c. susceptū. vbi d̄r q̄ si
impetraui certū beneficiū q̄ dixi vacare per mortem
nō venit illud beneficiū si vacat per renūciatōē licet
cōstet de corpore et renūciatio habeatur p̄ mortuo quo
ad beneficiū. nam illa exp̄ssio vacationis habet restri-
gere grām ad illum casum iō non extendit ad aliū ca-
sum et hec perpetuo notabis quia faciunt ad multa.

Dolphus p̄ter rescriptum impe-
tratū p̄tra hoies dioec̄

non possunt conueniri homines ciuitatis. Et diuiditur
vt proxima decre. Nota primo et nūq̄ tradas ob-
liuōi q̄ i materia stricta appellatōe dioec̄. n̄ p̄prehēditur
ciuitas. secus aut̄ i materia larga et fauorabili vel sal-
tūm in materia indifferenti. Ad hoc vide bo. tex. cum
glo. in. c. unico. de re. p̄mu. li. vi. et in. c. cū ep̄s. d̄ offi.
ordi. li. vi. et ex hoc inferatur. q̄ verba rescriptoz ad li-
tes sunt stricte interpretatōis. q̄ nō. glo. s. eo. c. p̄xi-
mo. r. s. c. nōnulli. r. c. ad hec. de hac materia latius f̄-
subiciam. Nota sc̄do q̄ clā generalis. et quidā alij
sequens enumerationem certarum personarum vel re-
rum non sp̄ p̄prehēdit paria vel minora exp̄ssio s̄
restringitur et ampliat̄ fm̄ d̄eterminatōem q̄ annexā
clā. hic enī fuit impetratum p̄ptum contra ep̄iscopū
laginensem et quosdam alios nec tamen comprehen-
dit clericos ciuitatis. et hoc p̄pter illam d̄eterminatio-
nem que sequebatur videlicet laginē. dioec̄. Ad hoc
q̄ nota. Inno. in. c. si. de offi. archy. In glo. i. ibi
quia ciuitas et dioec̄. diuersa sunt. nota bene hanc gl.
in eo q̄ dicit dioec̄. esse diuersam et separatam a ciuitate
in cōtrarium facit quia ciuitas est caput dioec̄. vnde
p̄prehēdi debet appellatōe dioec̄. tanq̄ pars sub suo
toto. vt patet in. c. j. de offi. ordi. et in. d. c. unico. d̄ re.
p̄mu. li. vi. hinc est q̄ tota dioec̄. vna cū ciuitate appel-
latur parrochia ep̄iscopi vt in. c. ad apostolicē. f̄. d̄ eo-
na. Solutio p̄pter hec contraria multi impugnant
dec. onem istius tex. dicentes q̄ non fuit iuridica d̄-
cisio sed hoc asserere in principio est temerarium ideo
cōmuniter dicitur q̄ in odiosis non venit ciuitas appel-
latione dioec̄. quia s̄ nomē dioec̄. i suo genere sumptū
comprehendat ciuitatem vt in iuribus in cōtrarium
all. tamen cum capitur in sua sp̄e dioec̄. differt a ciui-
tate quia dioec̄. respectiua ad ip̄am ciuitatem. vnde
in multis iuribus dicitur q̄ omnes de dioec̄. debent
confluere ad ciuitatem spe sinodi ep̄alis. et ex hoc tene-
ment q̄ vbi vnum verbum potest capi in suo genere et
in certa specie si sumus in materia odiosa. debet capi i
specie sua et non in genere. secus si in materia fauorabi-
li. Et vide simile in adoptione. nam adoptio generali-
ter sumpta includit in se arrogationem sed si sumitur
in sua specie differt arrogatio ab adoptione iuxta ea q̄
dixi in. c. unico. de p̄gna. le. et legitur et nota. in. l. i. et
ij. ff. de adopt. Et hanc materiā latius ceteris attingēdo
et dan. formo quatuor articulos seu mēbra aut̄ cū quib̄
nūqd appellatōe ciuitatis veniat dioec̄. an ec̄tra nūqd
appellatōe dioec̄. veniat ciuitas. Tercū mēbr̄ nūqd
appellatione ciuitatis veniant comitatini vel dioec̄.

Quartū qd ec̄tra nūqd appellatōe comitatinoz
veniant cines. Ad p̄mum Jo. an. in. c. si ciuitas. d̄
sen. ex. li. vi. dixit q̄ appellatōe ciuitatis. i p̄uilegio p̄tra
ius solū venit qd ambitu muroz p̄tinent et suburbia et
p̄tinentia edificia ciuitatis. f̄ hoc dicitur vt p̄prehēdit

suburbia et cōtinētia edificia. non videt regulariter ve-
rum in materia odiosa. nam vt probatur in. d. c. si ciui-
tas ex proprio significato vocabili solum comprehendit
id quod est intramētia. et in materia stricta debemus
capere verba stricte et secundū propriū et strictū signi-
ficatum verborum. vt in. c. statutum. de elec. li. vi.

Item speciale est in casu illius. c. si ciuitas. vt com-
prehendat suburbia ne ppter fraudem interdictū vile
scret. dico tamen argumentū optimū ex illo tex. qd
vbi dispositio cōcepta in ciuitatem vel appellatiōe ci-
uitatis esset inutilis vel posset fieri frans nisi pnterē
suburbia qd tunc appellatiōe ciuitatis. veniūt subur-
bia et in hoc casu posset saluare dictum. Jo. an. et per
hoc dico in simili qd si pcciperetur. sub pena alicui do-
ctori ne legeret in ciuitate non posset legere in subur-
bijs quia frans fieret pcepto. dicitur ergo qd regula-
riter in materia stricta appellatiōe ciuitatis. venit id
qd. s. dixi. Sed in materia larga seu saltim indifferēti
venit ciuitas cum suo territorio vt et tex. pulcher in. l. i.
§. cum vrbem. ff. de offi. psec. vr. Ad secundum si
militer distinguo qd in materia larga appellatiōe diocē
venit ciuitas vt in iurib. s. alle. secus in materia stri-
cta vt hic. et ex his infertur ad decisionē. q. nunquid i-
litteris impetratis ad beneficia appellatiōe diocē ve-
niat ciuitas Jo. an. post hosti. tenet hic qd non. Idē
glo. singularis in. c. accepimus. de eta. et quali. et cō-
postu. j. eo. abbatē et archi. in. c. quāuis. de pben. li. vi
Sed cōtrarium tenuit hic Jo. de lig. et sensit p. an.
in de. ne romani d. elect. qd si in p. uilegijs venit ciuitas
appellatiōe diocēsis. vt nō. Jo. an. post hosti. in. c. i. d.
offi. ordi. Ita dicendū in rescriptis ad beneficia sed p-
mū dicit cōiūs ē et verius p predicta maxime sancto.
c. quāuis cū glo. suade pben. li. vi. et id qd dicit Jo.
an. de p. uilegijs restringere ad p. uilegia non odiosa. se-
cus in odiosis vel qn̄ sunt ptra ius. l. in p. iuditiū terciū
Ad hoc qd nō. in. c. olim d. vbo. sig. et qd nō. glo. in
c. si canonici. de offi. ordi. li. vi. secus videtur in litteris
de iustitia cum mandatur ei qui erat obligatus ad hoc
qd nō. glo. in. d. c. accepimus. et. d. c. quāuis. Ve-
niō ad tertium et concludo qd appellatiōe cuius veni-
unt nō solum illi de comitatu. sed etiā illi de territo-
rio vt in. l. qui ex vico. ff. ad municip. et. l. qui in p. inē-
tibus. ff. de. v. sig. p. bar. l. i. ff. ad municip. et in. l. ij. ff. de
v. sig. et in. l. nō dubito. ff. de cap. Et vide bo. glo. in.
c. i. d. v. sig. li. vi. et hoc in materia larga vel saltim indif-
ferenti secus putarem in materia restringibili per ea q
s. dixi. licet aliter sentit bar. in. d. l. ij. vbi dixit qd p. dē-
nata ciuitate videntur p. dēnati comitatim. s. illud pōt
procedere in materia cōi ciuibus et comitatim. Ad
vltimū dic qd appellatiōe comitatim non veniunt
ciues quia comitatim sunt obligati ad strictiora onera
q̄ ciues. l. i. et qd ibi nō. L. rustica. vt ad nullum ob

sequium li. xi. nota bar. in. d. l. i. puto tamē qd in mate-
ria larga si datur p. uilegium diocēsi vel hominibus
de comitatu qd p. uilegium tot' comitat' seu tota diocē. i
suo genere per. s. dicta an aut nat' ex ciuibus i comita-
tu dicat comitatim vel ciuis. dic qd ciuis. qz quo ad
ista onera non inspiciamus locum originis s. personas
ex quibus qd nascitur. ita notanter dixit bar. in. d. l. i.
Sed ē dubium vtrum natus in aliqua ciuitate ex pa-
rentibus qui nō constituerunt ibi domicilium sed crāt
transeantes vt ad tempus traherent ibi moram dicā-
tur ciues illius ciuitatis bar. videt dubitare in. l. filios
L. de muni. r. ordi. li. x. videt tū magis inclinare qd non
qz oportet ad hoc vt acquirat ciuitatez qd parentes
p. stituerint ibi domicilium qd ē dicitū singulare et sem-
per menti tenendum. et p hoc ego allego ex quo quis
habet animū se transferēdi fingit esse nō in illo loco vt
l. q̄ situm. in. fi. de le. iij. et in. l. heres absens. ff. d. indi-
c. i. c. romana. cum sua glo. de fo. p. pe. li. vi. et predicta
nota. In eadem gl. in. fi. nota hāc vltimā. q. gl. cō-
cludit enim processum nō valere si fuit actū ptra p. so-
nas maiores vel negotia maiora expressis. cōtrarium
tenet Jo. in. c. sedes. s. e. et compos. hic sed Jo. an.
dicit qd respectu personarum non valet processus sec'
respectu rerum. mouetur qz ex proprio significato ver-
borum veniunt maiores persone et maiora negotia. c.
vero sedes. qd restringit hanc materiam loquens d. p
sonis dicit qd maiores non comprehenduntur. Tra-
ctans vero de rebus dixit qd super maioribus rebus
nō tenetur respondere. et sic res maiores comprehendū-
tur sed competit exceptio. si ergo non opponitur tenet
processus. tum quia in maioribus rebus non deficit iurisdic-
tio. tum quia videtur prorogatio facta nam posi-
ta iurisdictione circa personas potest fieri prorogatio
de re ad rem vt in. c. cum olim. de offi. dele. et nō glo. i
c. p. r. g. co. ti. sed in psonis maioribus cū non cōpre-
hendant dicit iurisdictione nec potest fieri prorogatio
de persona ad personam vt in. d. c. p. et. g. et per hoc
dicit ipse compos. bene dixisse in eo quod dicit qd si
datur rescriptum super ecclesia sancti nicolai diocē. sa-
ginēsi. valet libellus si non excipitur sup ecclesia san-
cti nicolai ciuitatis saginēsi Jo. an. videtur h vltimū
approbare quo ad casum istius. c. quia etiam bona q
sunt in ipa ciuitate non p. uilegium ex quo fit mētio
de diocēsi. ego fateor qd non p. uilegium sed dico vale-
re processum si non fuit exceptum in prorogatiōe iurisdic-
tionis de re ad rem ex quo non deficit iurisdictione
quo ad personam et sic puto intellexisse compos. et
Jo. an. de hac tamen materia vide quod plene dixi
in dicto. e. sedes. et nota singulariter istud dictū Jo.
an. in eo qd dicit qd ex proprio significato verborum
sub illa clausula generali. et quidam alij cōprehendun-
tur maiora expressis tam in rebus q̄ in personis facit

p his que dixi in. d. c. sedes

Significauit Si conueniendus p
cliam moriatur re in-
tegra successor pueniri nō p̄t. Et diuidit vt
pprimū. Nō p̄mo q̄ rescriptū ad lites trāsit in suc-
cessore illi? p̄tra que fuit ip̄tratu saltim. re n̄ integra et
h̄ p̄bat iste tex. notanter a p̄trario sensu. sec̄ vid̄z in res-
criptis integra. q̄d an sit v̄z indistincte. f̄. subiciā. Nō
sc̄do ar. ex tex. q̄ p̄ illā generalem clausulā. q̄dam alij
p̄t femina pueniri. z sic vid̄z q̄ i rescriptis ad lites ma-
sculinū p̄phendit femininū tex. t̄nē iste ex toto hoc
nō p̄bat q̄ mulier pueniebatur non ex persona sua s̄z
ex p̄sona defuncti nam p̄ illā generalem clausulā int̄-
debat iste impetrator includere comitem et non istam
mulierem Sed q̄d dicendum de iure recurrere ad ma-
teriā satis discussam p̄ archy. xvij. q. iij. si q̄e suaden-
te. per bar. in. l. i. ff. de v̄bo. sig. vide in spe. in ti. de re-
scriptis p̄ntatione. s̄. si. v̄. f̄ q̄ritur. z satis puto eaz in-
cludi in materia nostra cū non agatur de re multū pre-
iudiciali q̄ p̄ rescriptum ad lites solum datur iudex z
nō sit aliud p̄iudicium parti z masculinum regulariter
p̄cipit femininū. l. si ita sit scriptum. ff. de le. ij. Nō
tercio q̄ femina succedit in dignitatibus vnde ista mu-
lier successit fratri suo in comitatu. dicit tū vin. h̄ p̄ce-
dere fm̄ p̄suetudinē gallicariz secus de iure cōi. q̄ i
dignitatibus z feudilib? nō succedit mulier nisi aliud
sit dictum in concessione feudi. vt in li. feudoz. de suc-
ces. sex. c. filia. Et dicitur in dignitatibus feudilibus
hoc est indubitatum. sed i dignitate non feudali videt
secus videlicet q̄ de iure p̄muni succedat femina ad h̄
c. dilecti. de arbi. z. xvij. q. ij. in. c. cum deuotissimam.
z facit iste tex. nam hic non dicitur q̄ iste cōmanici?
esset feudalis. P̄po. contra tex. videtur eū q̄ istō
rescriptum debebat extendi ad istam comitissam quā
dignitas non moritur licet moriatur presidens vt in
c. liberti. xvij. q. ij. z in. c. gratiose. f̄. co. li. vi. Solutio
tex. iste potest intelligi duobus modis. primo q̄ debi-
tum fuit contractum nomine comitatus ita q̄ ip̄a dig-
nitas esset obligata sed comes erat conueniendus no-
mine dignitatis z tunc procedit contrarium quod est
satis difficile z verū in se. vñ dicit h̄ Inno. z p̄post.
q̄ si scriptum impetratur contra ecclesiam potest coue-
nire is qui fuit promotus in prelatum post impetrati-
onem quia dignitas non variatur per promotionem
predecessoris. Et nota bene hoc dictum z tunc dic istuz
intellectum non procedere ad istum tex. Sed intelli-
go q̄ pecunia fuit mutuata fratri personaliter et actio
erat dirigenda contra fratrem non contra comitatum
z pro hoc iste tex. cum dicit q̄ mutauerat fratri nec
obstat q̄ tex. hic ponderet q̄ ista mulier conuenieba-
tur q̄ successerat in comitatu quia hoc p̄deratur ad
concludendum q̄ ista erat heres fratris sui. nam p̄mū

niter comites nihil habent ultra comitatum ideo p̄-
deratur ista successio ad inferendum eam esse heredes
vniuersalem. et sic intelligendo conuatur contrarium.

In glo. i. in fi. videtur glo. concludere in effectu q̄
si defunctus pueniendus erat expressus in rescripto q̄
tunc rescriptum extenditur ad successorem etiā re inte-
gra p. c. dilecti. de fo. compe. videtur tamē glo. bec re-
stringere quā fuit impetratum rescriptum in cā dignita-
tis Si vero defunctus nō erat expressus i rescripto sed
erat conueniendus sub clausula tūc nō extendit ad suc-
cessorem re integra z ad hunc casum restringit hunc
tex. Et hanc lect. tene quia cōis est et vera. s̄z difficile ē
reddere veram et concludentem rōnem diuersitatis i
cuius redditione multum instatur hic. Sed concludere
breviter et clare q̄ ideo in p̄mo cāu extenditur. quā re-
scriptum habuit vires suas in personam defuncti cum
viveret tpe date. vnde extenditur ad successorem quia
singit eadem persona cum defuncto vt in anō. de iure
iurā. a moriente p̄sti. Sed in secundo casu quando de-
functus erat conueniendus sub clausula. nec fuit exp̄s-
sus tempore sue vite rescriptum corruit cum non fixerit
radices in p̄sonam conueniendi. nam non valet iudi-
cis datio cum non vixeret is contra que iudex datur
vt in. l. ij. ff. que sen. sine appel. rescin. S̄z iste iudex
datur datus contra pueniendum sub clausula tempo-
re quo exprimitur nam antea non habet iurisdictōem
iudex in non expresso vt in. c. pastoralis. s̄. i. s. co. me-
rito corruit rescriptum quo ad istum qui decessit ante
q̄ exprimeret. Et si diceret corripo q̄ exprimitur singit
tur expressus tempore date rescripti argumentum in. l.
potior. ff. qui po. in pi. habe. vbi conditio trahit re-
tro a tpe iuris contractus Solutio duplex. prima q̄
hic nō p̄t retrahi cū deficiat subiectū per mortem
simile in. c. si p̄ te. f̄. co. li. vi. Secda solutio z meli-
or in eodē casu non debent cōcurrere due fictiones. vt
nota. in. l. i. l. de potis. p̄m. f̄ si rescriptum hoc casu
extendat ad successore p̄currerit due fictiones. P̄ma
q̄ fingeret iste expressus tpe date. Secda q̄ succed-
sor fingeret eadē p̄sona cū defuncto nā vere successor
nō ē eadē p̄sona cum defuncto. Et ex his limita. l. he-
res absens. ff. de iudi. vbi d̄ herede posse pueniri vbi
defunct? poterat. s̄z eū intelligi i ordinario z nō i de-
legato saltim dato sub illa clausula generalis. Ratio q̄
rescripta sunt p̄sonalia z odiosa merito restringēda. s̄.
eo. ad h̄. z generaliter cū q̄rit an rescriptum extendatur
ad successore. distingue post cal. h̄ z Jo. an. i reglā is
q̄ in ius. de re. iur. i mercu. q̄ aut materia sup̄ q̄ impe-
trat rescriptū non ē extendibilis ad successore. z exp̄s-
rat rescriptū p̄ mortem exemplū i actore. impetratus
est rescriptū super beneficio debito. nam si moriē non
potest heres eius vt illo rescripto quia non succedit
in b̄nificio cū in beneficijs nō habeat locū successio vt

in. c. ex transmissa de si. preb. exemplum in reo fuit
impetratum rescriptum ut reus deponeretur ab or-
dine vel a beneficio certum est quod mortuo reo non potest
conuenire successor. quia cum morte extinguitur. xxij. di.
quorundam. et. in. l. i. c. si reus vel accusator mor. sue.
Aut materia concernit successorem et tunc aut res non
est integra puta quia defunctus fuit citatus. et tunc re-
scriptum extenditur ad successorem argumentum hic
a contrario ibi ad iudicium euocatus. Aut res est inte-
gra et tunc aut predecessor erat conueniendus sub clau-
sula et tunc non extenditur ad successorem. ut hic ex quo
non fuit expressus dum viueret hoc verum nisi rescriptum
fuit et impetratum pro dignitate ut. s. dixi. Aut
petendus erat expressus in rescripto. et tunc si fuit re-
scriptum impetratum in materia concernente dignitates
licet nomen prelati fuerit expressum extenditur ad suc-
cessorem. et in hoc casu loquitur prope dictum. c. dilecti.
Aut non pertinebat dignitatem sed personam. et tunc non
extenditur ad successorem singularem nisi in tribus ca-
sibus. Primum si successor succedit in vicium et in
hoc casu loquitur. c. q. v. de iudi. Secundo casus in
c. i. de alie. iudi. nu. Tertius si emanat scda iussio
ut in. d. c. q. v. scdm alium intellectum Aut queritur
numquid debeat extendi ad successorem vniuersalem. et
fuerunt multe opi. sed opi. magis comis habet quod sic. quod
consent eadem persone ut. s. dixi. Item quod agitur de
modico iudicio et intellige si defunctus erat in rerum
natura tpe date rescripti al rescriptum non valet ut i. d.
l. ij. et ita nec privilegium transit in successorem si mor-
tuus est tpe date is cui conceditur ut e. tex. multum no-
tabilis in. l. neratius. ff. de re. iur.

Non valent
Rescriptione sine executorie i
quibus impetrans falso dixit monitorias p-
cessisse. Primum ponitur ptes decisa querela. Secundo p-
uisio ibi quo circa. Non primo quod sine executorie valet
sine monitorijs dum tñ cesset subreptio. hinc hodie co-
muniter solum dantur executorie. monitorie et pcepto-
rie hodie non sunt in vsu nisi quia papa rescribit p recep-
tione aliquis monialis Sed quero hic papa mandat
pcedi pua rone quod si iudices pcesserunt pro rone nu-
quid tenet pcessus. videt quod non quod pro forma manda-
ti ut in. c. cu dilecta. s. c. et. ca. venerabili. de offi. dele.
et. l. diligenter. ff. mandati. In contrarium facit nam
pcessus pro ins litigatoris valet ut in. c. cu inter. f. d.
re. iudi. doc. hic dicunt pcessum valere quia ista clausu-
la non limitat iurisdictionem nec dat forma pceden-
di sed potius sapit monitionem et instructione iudicis
nam semp intelligit ut iudex pcedat pua rone ideo
si expmisse non datur noua forma quod bene non quod facit ad
multa et h dictu allegari in. dicto. c. cu dilecta. vbi ple-
ne expeditur hac materia et dic ut ibi. In glo. l. ibi d3

ordo et psetudo curie et dic quod olim obseruabatur iste
stilus hodie secus ut. s. dixi. Sed glo. retulit se ad tem-
pus suum. rē.

Mandatum apostolicum

hec decre. legitur principaliter duobus modis
et scdm intellectum glo. hoc dicit Lessantibus
clausulis in dubio papa non intendit grauare
eamdem ecclesiam seu eundem collatorem sup. puiusio e
duorum ideo scdm impetrans repellitur siue primus
expectet siue sit iam gram psecutus. Sed scdm alium
intellectum h dicit. Non intendit papa eundem colla-
torem grauare. de duobus. vbi p secundo scribit cum
clausula si p alio non est scriptum qui huiusmodi gra-
tiam psequatur etiam pmo tpe date vel pntationis
secundi gram assecuto. In prima ponit dictum. In se-
cunda eius rone ibi cum sup. Non pmo valere li-
teras sup rescriptione alie in canonicum h nulla fiat
mentio de assignatione pbende non tñ intelligas istum
deberet remanere sine pbenda quod esset pro. c. relatus. f.
de pbende. sed pbenda venit accessorie ad canonicatum. ut
c. si clericus. et. c. et si postq. de pbende. l. vi. et qui vult
pncipale et anis videtur velle pns et accessorium ut in.
c. cum. m. de pnti. Non secundo ibi faceres recipi. quod
pspa quicquid dat executoriem ad ppendendum ordinariu
ut pvideat iuxta mandatum suum quicquid dat execu-
torem ad ppendendum vice sua ut in. c. abbatem. f. eo. et
plane de materia in. c. si capitulo et. c. si solli. de pbende.
l. vi. Item non quod intentio pape non est grauare ordina-
rium sup. puiusio duorum ex quo non quod ordinari? d3
grauari cum papa confert beneficia ad ipsius collato-
nem spectantia et est ratio quia collatio censetur que-
dam donatio cum ordinarius utatur liberalitate in co-
ferendo. ut non. in. d. c. relatum. hinc dicit glo. non. quod col-
latio beneficioru computatur iter fructus ut non. in. c.
cum olim. de ma. et obe. unde non potest dici non grana-
ri cum puietur hac liberalitate et facultate donandi ex
quo infertur quod hodie possunt ordinarij multu coque-
ri cum ex reservatione summi pontificis et ex literis ex-
pccatiuis ins conferendi sit quasi abdicatu ab ipis ordi-
narijs quod est contra. c. ecce. xxix. di. quia non debet pa-
pa ita puidere suis comodis seu vtilitatibus romae cu-
rie cum tanto graui puiudicio ordinarioy et ordo ec-
clesiasticus confunditur si sua iurisdictione vnicuique epo si-
seruatur. ut in. c. puenit. xi. q. i. pro introductione glo.
et materie oppo. contra tex. decreta. debet continere du-
bitationem in se quia non debet edi in casu non dubio
ut in. c. cu in iure. d. offi. dele. et in. l. i. in si. ff. ad muni.
et in. l. q. labeo. ff. de carbo. Sed ista decre. nullam co-
tinet dubitationem quod patet ex eo quod papa scripsit
sub conditione pro tercio si pro alio non fuerit scrip-
tum et compertum fuit quod pro alio scripserat ergo ista
gratia nulla ex defectu conditionis opposite quod pro

cedit maxime cum conditio est de preterito cum illa non suspendat quia certum est nature utrum scripserat pro alio vel non ut in l. cum ad pns. ff. si cer. pe. So. dicit glo. i. et bene quod dubitatio potuit esse quia gratia secunda videbatur pditionalis ex sola pendentia prime gratie quia dicebat si pro alio non scripsimus quod huiusmodi gratiam psequat si prius fuerat gratia psecutus. et sic non videbatur habere locum prima conditio cum amplius non penderet prima gratia. Et per hoc ponit gl. rationem dubitandi si decisio fuit in contrarium et ratio decidendi secundum glo. est quod cum papa non intenderet gravare eandem ecclesiam super receptione duorum fortius gravamen elicitur prima gratia executi quam ea pendente et sic fortius obstabat exceptio contra secundum impetrantem.

Sed contra hoc opp. nam de intentione pape non apparet nisi per illam clausulam si illa clausula refertur ad pendentiam prime gratie. ideo cum illa esset executi non habebat obstare illa clausula. Et ob hoc forte gl. secunda dicit quod etiam sine expressione illius clausule papa non intendit gravare eandem collatorem super receptione duorum nisi exprimat unde secundum glo. ista clausula si p. eo. semper sub intelligit quod per se eo quod quia papa vult secundum recipi apponit clausulam non obstante quod pro alio scripserimus ad h. bo. tex. in. c. pe. in h. j. eo. li. vi. Alij tenent oppositum dicentes quod nisi papa apponat illam clausulam si pro alio tenetur ordinarius recipere secundum et tertium etc. nam si intentio pape esset non gravare ecclesiam super receptione secundi nisi hoc expressio superflua esset ista clausula si pro alio non scripsimus Jo. an. hic et in. c. pe. s. alle. et primus intellectus quem sequitur glo. quod alias frustra penetratur illa clausula non obstante. nec ob. quod si dicat quod secundum intellectum gl. superflua illa clausula si p. alio. quia non est absurdum si exprimat ea que tacite insunt. ut in. c. significasti. de elect. si absurdum est tollere non obstantia ut obstantia vtruta si dicat recipias tale non obstante quod sit doctor vel non obstante quod habeat tempus legitimum hosti. posuit tertia lect. quod aut prima gratia pendet et non valet secunda nisi apponat clausula consolidativa vtruta non obstante si p. Et est ratio secundum eum in odium vacatarum ne plures sint expectantes in eadem ecclesia vel sub eodem collatore cum sic daret votum captandi mortem plurimorum. Item si non apponat clausula non obstante videtur iste gratia potestates referri ad idem beneficium. Et sic quodammodo induceret sectio pbenide. ut ideo est opus ad h. ut valeat secunda gratia quod opponat clausula non obstante. Ad idem adducit. c. pnti. de offi. le. li. vi. ubi dicit quod legatus non potest facere duas gratias pendere sub eodem collatore si una executi potest facere secundam ergo fortius hoc potest facere papa. aut prima gratia est executi et tunc secundum cum valet gratia nisi apponat clausula inali dativa. et in hoc casu pcedit iste tex. et hanc lect. tertia secutus est Jo. cal. in suo commento et adducit pro hac

lectura solum hodiernum romane curie apponit cum romana curia illam clausulam non obstante quod aliqui per litteras nostras sint recepti vel ut recipiant insistant vel aliqui litteras nostras impetrauerunt super provisione de beneficiis eis fienda unde pcedat papa quod iste clausule solum concernat pendentiam gratiarum et non gratias executas quod gratia executi non ob. sed exequenda sic ratione predicta ad. c. pe. palle. respondet dupliciter. primo quod ibi gratie reflectebantur ad idem beneficium. Item nulla erat executi. vel forte vniuersis litteris erat clausula si pro alio. et ideo non valebant vtrique littere et hunc intellectum hostien. et cal. secutus fuit quidam doctor solennis dum hoc. ca. padue repeteret. et adducebat istum tex. in verbo ecclesiam ante dictam. non enim papa hic simpliciter dicit quod non intendit ecclesiam gravare de duobus sed retulit se ad illam ecclesiam cui scripserat si p. alio. quasi dicat respectu alterius ecclesie cui non scribitur cum illa clausula cessat intentio pape. sed Joba. d. lig. de. Anto. do. cal. et communiter alij scribentes hic sequuntur primum intellectum glo. et approbat do. d. rota. decif. xxxv. ubi dicitur hoc pcedere etiam si ambe vel altere littere essent in forma pasperu. fundamentum istorum est quia littera hic fundat se super gravamine et non super pendentia prime gratie vel super odio vacaturarum. gravamen vero magis urget gratia executi quam ea pendente. Item secundum do. anto. pbatur hic alio respectu nam casus omissus relinquitur dispositioni iuris communis. l. si cum detem in pnc. ff. sol. ma. et. c. susceptum. j. eo. li. vi. Sed hic papa conditionauerat gratiam secundam in eventum pendentie prime. prima autem non pendebat hic. quia erat executi et sic erant hic extra provisionem pape et nihilominus papa voluit secundam admitti quod pfecto non contingit violare ratione predicta sed ex dispositione iuris communis. Adverte nam hec motiva c. farent si teneremus opi. cal. dicentis. quod consecutus pbenidam potest dici gratias consecui ex eo quod actualiter percipit redditus et sic virtute clausule secundus fuit expulsus cum extiterat conditio sed hoc non obstante semper tenui primam lecturam. et sum motus ex nouo fundamento dico enim quod ista intentio pape insurrexit ex stilo curie a principio papa non scribebat per aliquod beneficium ando vniuersis volumine decreti nisi reperit has gratias vniuersis fuisse. pcessas si postmodum papa incepit scribere cum iuramine dando pro mortuorum et al. non scribebat per se quod apponebat illam clausulam si p. alio non scripsimus ut h. cum duobus se. na. ex stilo. curie pbenidam? intentione pape adeo quod solita inseri in scriptis beneficium per expressis. ad h. c. ex lris d. co. sti. r. c. c. cas. d. elect. r. c. h. s. e. et ex his colligitur quod ista clausula si p. alio. non superflua potest. seu salte antiqua potest. quod nullo iure expressis cauetur quod papa si intendat gravare ecclesiam super receptione duorum si vtrique ex p. studie pape insurrexit illa presumptio tacite voluntatis. Et quod hec lect. sit vera

ps in. c. capitulu. s. eo. nō diuinando ad illum textum
nam pmo recepto excluditur scōs in eadem ecclesia.
nec apparet qd ibi esset d'ca si p alio. nec ob. qd rex. iste se
referat ad illam ecclesiam vbi fuit scriptū. cū d'ca qd d'c
eo facere hoc potius ptra illum inducentē istā lram ad
hūc effectum nā si intentio pape nō erat grauare illam
ecclesiam nisi p clausulā. pvidebat in vno casu tñ scz i
uentum pendentie p'ie fortius v' qd nō intēdat graue
ecclesiam aliam vbi in scōis lris nullam clausulā appo
nit qd puidendo in casu pendentie videbat tacite velle
q' gratia executā nō h'et obstarē ar. c. nōne de p'sump.
2 cū b' p'rarū decidit ad. c. p'nti. de offi. le. li. vi. multū
plūciter pōt m'deri. loquitur em̄ in legato q' tanq' h'ns
ordinariā pcurrit cū quolibet collatore vnde nō dicit
tur grauare ecclesiā nisi ex sola pendentia nā pferendo
v'it iure suo. Itē ibi nō d' q' valeat scōe l're n' facta mē
tione d' p'oribus hic aut loquitur i papa q' lz possit pfer
re oia beneficia nō tñ vult v' hac p'ate ordinariōz nī
si b' exprimat ar. in. c. puenit. xi. q. i. Quid autē si in se
cundis lris nulla ponitur clā nunquid annullent v' sur
reptionis. vide p' Jo. an. in. c. p. pal. Ego credo indi
stincte q' non. s'z solum v' exceptionis grauamīs ppetē
tis ecclesie grauate et p' b' facti. c. tibi qui. j. eo. li. vi. nī
diuinādo ad illū tex. nā si l're scōe fuissent surrepticie nī
valuisset. p'uiso illarū vigore facta et de pluribus clau
sulis et d' carū intellectu q' v'satur in literis beneficiā
bus vide p' Jo. an. in. d. c. pe. et in. c. si b'nficia. d' pre
ben. li. vi. et hic p' Jo. cal.

Itrenis. Ecclesia in qua pmo papa
dedit monitorias et scōo ex
ecutorias p' p'mū nō p' scōm intelligit graua
re. p'mo ponit mandatū qd exequi iubet. Se
cundo tollit exceptionē ibi nō obstante. Tertio expri
mit cām ibi cum. Itē pmo q' p'nomē vos p'teplaf
potius p'sonā q' dignitatē facit. c. si gratiose. j. eo. li.
vi. et qd nō. in. l. ceterimus. ff. de v'bo. ob. Itē scōo
q' nō dicit papa grauare ecclesiam sup' receptione plu
riū si p'decessor grauauit. p' p'mo. Itē nō q' actus
attribuit p'ncipio et non fini quāq' p'ncipiū nō esset si
nis necessitatū s'z exortatū qd p' hic. nā receptio p'ri
mi attribuit pape q' dedit monitorias et nō successorū
qui dedit executorias. et tamen certum est q' monito
rie nō necessitabant sed executorie tñ. Ultimo nō
q' papa d'z p'sequi saltim ex vrbāitate factū inchoatū
p'decessorem hodie tñ quo ad materiam n'ram fit to
tum oppositum q' omnis papa nouiter creatus reuo
cat oēs gratias factas p' p'decessores si p' eos nō sit ac
quisitum ius in re vt in. c. si. de p'cel. pben. li. vi. et hoc
facit in odium vacaturaz ne tot grē expectatiue pende
ant. et hec cā est honesta. aut vt ip'e pvideat et forte ista
verior. Itē p'tra tex. videt q' receptio p'mi erat om
nino attribūda istī qui dedit executorias q' monitorie

expirauerant re integra p' mortē pape nā gratia sienda
expirat si pcedēs mortē re integra vt in. c. si cui. d' p'be.
li. vi. So. do. an. instat 7 tandē fatendo p'rarūz dī
cū ex vrbāitate p'pa fait. p'secutus factū p'decessoris
sed ista solutio mibi nō satis facit q' si monitorie i to
tum expirauerant nō pōt actus attribui p'mo ad b. c.
cū accessissent. s. de p'su. Itē em̄ reuincit p'me l're s'z
effectus causat ex scōis. vnde dicerem q' cū iste moni
torie fuissent p'sentate nec expectēt aliū p'cessum post p'
sentationē nō videt res integra. Et sic puto q' nō expi
rauerunt. In glo. i. in si. nō istā glo. q' p' literas mo
nitorias p'ceptorias vel executorias nō trib' nisi ius in
beneficio vel ad beneficiam sed solū datur facultas im
plozandi officium executoris vel illius cui scribit ius
em̄ ad beneficium p'ferē ex receptione in canonicū q'z
tunc h'z ius affectiū ad p'bendā vacaturā vt in. d. c. si
postq' de pben. li. vi. et in. c. vi. de p'cel. pben. li. vi. p col
lationem v'o acquiratur ius in b'nficio vnde pōt dicere
beneficium esse suum vt in. c. si tibi abn'ti. de pben. li.
vi. In glo. si. ibi sed ad mandatū pape hic glo.
loquitur in cante. nā vt dicit Jo. an. et b'n aliud est dī
cere si ad mandatū n'm aliū nō recepistis q' si dicit
si ad mandatū pape. Itē ista v'ba vltima p'cer
nunt dignitatē et sic verificarent in receptione facta au
toritate cuiuscūq' pape. Sed p'ora verba p'templant
p'sonam ideo nō verificantur nisi receptio p'oris fuerit
facta ex an'te mā d'atoris. ad hoc. c. si gratiose. s. alle.
et in eo q' glo. dicit delegato videt hodie p'bari. in. c.
hi qui de pben. li. vi.

Abarem. Diocesanus cui scribit
vt in p'oceli sua. vbi pro
alio scriptū nō est. pvideat vel faciat puideri
nō pōt id exequi circa b'nficium spectās ad collationē
alicui' iam p' alio grauati et nō diuidit. Itē p'mo
q' collatio. beneficiōz sitoz in diocesi ep'i pōt p'nuere
ad abbatē. et sic ad platiū inferiorē ep'o et hoc d' iure
sp'ali puta ex p'auilegio vel p'scriptione seu statuto facto
tpe foundationis ecclesiarum q'z d' iure cōi institutio seu
p'uisio beneficiōrum spectat ad ep'm. x. q. i. in. c. regen
da. c. nouit. 7. xvi. q. vij. oēs basilice. et in. c. cū ex
iniūcto. in si. d' here. 7 vide gl. i. c. sciant cūcti d' elect. li.
vi. et vide qd dicit j. ti. prox. cū dilect'. Itē scōo
q' grauamē in receptione scōi considerat habito respe
ctu ad idēptitatē collatoris 7 nō ad idēptitatē eccie et
p' b. c. declarant capitula. p'ima p'cedentia nī q' p'sidera
grauiamē ratione reddituum sed ratione facultatis
conferendi cum p'elatus non possit p'ouidere suis et
maxime his qui seruiunt ecclesie. Itē nota
textum iuncta glo. pe. q' quandoq' executor datur ad
p'ouidendū quandoq' ad exequendum de quo in. c.
si capitulo et. c. si solū. d' p'cel. pben. li. vi. Sed q'ro
nunquid respectu iuris p'ronatus possit q' v'ri excep

tionem grauarum pone exemplum abbas ad mandatum
pape. puidit tunc de beneficio spectante ad collationem
sua nunc episcopus executor vult puidere de beneficio spectan-
te ad ipsa patronatus abbatis nunc quid abbas possit se de-
fendere exceptione grauarum. hosti. dicit quod sic sine
sint de mensa abbatis sine spectent ad collationem suam
sive ad presentationem suam non dicitur in eis de nouo graua-
ri. potest. tenet patronum quod potius dicit grauari col-
lator quod presentat. in hoc tunc distinguit quod aut papa mandat illum
pelli ad puidendum et non potest fieri. puidit in beneficio
patronali cum collatio non pertinet ad istum aut papa
dat potestatem executori ad puidendum et tunc secus
et hoc dicitur communius quod tunc ego intelligere in patro-
nato ecclesie secus in patronatu laicorum quod per litteras ge-
nerales nunquam papa intendit puidicare iuri patroni laici
ut non. in. de. h. de. pben. et in. c. cam. dilectus. de iure
patronatus. In glo. ibi qui primo suum mandatum
representat. hoc dicitur non videtur verum quod in beneficia-
libus statim dante et non puidationi ut plene dixi in. c.
capitulum. s. eo. et dicit ut ibi. Sed inquit hic hosti. quid
si puidit sit facta. secundo. antequam primo suas litteras puidaret
videtur quod debeat secundus remoueri et primus insti-
tuitur. ad hoc. d. c. capitulum in patronum facit. c. audita. h.
de resti. spo. Concludit hosti. in hoc papa puidenduz.
Jo. cal. dicit quod si primus impetrans non habebat ius af-
fectiuum valet puidit facta secundo al debet secundus remo-
ueri. Et nota hoc dicitur tunc puto quod in casu h. c. vbi. p
secundo scribitur cum de si. p alio non pcedat dicitur cal. si
primus non fuit negligens. Ad quod hec puidit si. p alio
cum referatur ad tempus pteritum non suspendit actum
sed incontinenti facit actum valere vel nullum esse ut
in. l. cum ad pns. ff. si cer. pe. Cum ergo. p alio fuerat
scriptum ergo secunda graua nulla est defectu puiditionis. et sic
collatio reperitur facta vigore littere nulle. Et ad materiam
vide quod dixi. in. d. c. capitulum. In glo. pe. ibi ex-
coicare puidicentes. ad. gl. quod executor datus simplici-
ter ad faciendum puideri potest excoicare puidicentes
licet non exprimat in litteris et idem tenet Inno. hic. nam
delusoria videtur hec potestas si coherione aliquam
iste non haberet ut in. c. ex. lris. de offi. dele. et in. l. h. ff.
de iur. om. iudi. ex quo infero quod fortius poterit delega-
tus pape excoicare in litteris non dicatur ut possit ppel-
lere per censuram ecclesiam hic non sunt alia.

De re
Excommunicato rescrip-
tum directum executori ut absoluat excoi-
catum si contra puidit eum excoicauit datus executoribus
quod non parente excoicant non executori sed executoribus
puiditio demandat hoc dicit. Primo ponit factum
ex quo quod secundo solutio ibi executori. tertio in solutio-
nerone interierit ibi qui de facto. Ad primo quod excoi-
catio lata sine monitione et sine causa rationabili tenet quod p

batur ex eo. nam iste dicebat se ligatum contra statutum
puidit generalis de quo in. c. sacro. h. de sen. ex. vbi aut
dicitur quod excoicatio dicitur fieri ppetenti monitione pceden-
ti et idem potest colligi ex tex. illius. c. sacro. ut ibi dixi.
fallit tamen in casu. c. puidonem. d. sen. ex. li. vi. quod re-
clara ut dixi in. d. c. sacro. Ad secundo quod excoicat in
iuste remittit ad excoicatorum suum absoluedus quod an sit
verum indistincte dicam. h. sup. glo. Ad tertio quod
excoicatus potest impetrare rescriptum sup. iniustitia ex-
coicat. ad h. c. l. h. c. li. vi. Ad quarto quod eadem causa
relata ad diuersos potest operari diuersos effectus scilicet sub-
iectam materiam. Et ad hoc solet allegari iste tex. nam causa
si ita est relata ad excoicatum non importat puiditionem
sed monitionem et instructionem quamda seu notitiam
sed relata ad iudices deputatos in defectum excoicat.
inducit causam puiditionem. Item non quod in facto. puidit non
ipsi sumitur ignorantia seu in facto alieno indagato iudi-
cialiter. nam iste excoicator puiditur esse certus utrum
excoicauerat contra puiditum quod h. puidit in facto. puidit. et
ad hoc solet allegari iste tex. si. quod in facto. puidit non puidit
mitur ignorantia. et de hoc aliquid. h. de p. contra tex.
in eo. quod innuit excoicationem lata sine causa rationabili et mo-
nitione non puidit tenere quod aut hoc colligatur ex tex. p
batur ex eo quod iste dicebatur ligatus contra statutum puidit
generalis de quo in. c. sacro. h. de sen. ex. vbi dicit iudi-
cem non debere aliquem excoicare sine causa rationabili et ppet-
tenti monitione puidit. vbi. ob. c. nrm. h. ut ecclesiasti-
ca beneficia. et. c. a nobis. d. h. de sen. ex. vbi dicit quod ec-
clesia debet se puidicare diuino iudicio ad id. h. q. i. de
us oipotens h. ipse deus nemine datur iniuste. ut in. c.
i. de re iudicata li. vi. et in. c. lras. h. de resti. spo. ergo
nec ecclesia dicit ligare aliquem iniuste. Item et secundo. ob. c.
cui. xi. q. iij. vbi puiditur excoicationem esse nullam Item
cessante causa dispositionis dicit cessare dispositum. ut i. c.
cu cessante. de app. l. adigere. h. quauis. ff. de iur. pa.
Sed causa excoicationis est peccatum mortale ut. xi. q. iij. ne-
mo. et. c. nullus. h. vbi cessat peccatum si dicit tenere excoica-
tio. So. cu quis an et qui teneat excoicatio vel sit nul-
la distingue p cal. quod quis exco. est nulla quis tunc h. est iniusta
quis tunc est iusta. puidit prior medio cape regulam vbi dicitur quod
iabilitas seu incapacitas i agere seu pati excoicatio est
ipso iure nulla. Exemplum primo cum excoicator non est capax seu ex-
ercere non potest ista iurisdictione spualis. Exemplum in laico ut
i. c. bñ. q. d. xvi. di. et in. c. si ipator. et i. c. si duo. ea. di.
papa tunc. possit dare laico potestatem excoicandi quod excoicatio
est iurisdictionis. et non ordinis. d. h. bñ. glo. no. i. d. c. bñ. q. d. et
xxxij. di. h. v. et i. c. transmissa. d. dec. Item potest ex-
emplum iudice excoicato. nam excoicat maioris si potest alium
excoicare quod cum sit ipse extra ecclesiam non potest alium extra
ecclesiam ponere ut in. c. audiuim. xxxij. q. i. et ibi vide
bo. gl. et in summa eiusdem cause cadit tunc non dubium
si iudex occide excoicat aliquem excoicat nunc quod tunc finit

Et glo. tenuit in dicta summa excoicationem esse nullam licet debeat observari donec constiterit iudicem esse excoicatum. Et ita punitur solent doct. tenere. Sed in contrarium ego allego singulare dictum Inno. in. c. si ve re. 7. de sen. exco. ubi tenet contrarium et forte illa opi. verior qz excoicatio e iurisdictione. et ea que sunt a iudice non notorie excoicato tenent rone publice utilitatis vt in. c. ad pbandum. de re. iudi. Et vide ad materia qd ipse Inno. no. in. c. l. de scismaticis. Exemplu scdi. l. cum incapax est in pacien te cum iudex excoicat infantem furiosum vel talem de quo certum e cum delinquere non posse ad hoc quod no. in. c. romana in. s. yniuersitate. de sen. ex. li. vi. Item pone exemplu i infideli qui non est capax huius censure. vt in. c. gaude mus. 7. de diuor. Item e nulla vbi error intollerabilis exprimit in snia vt qz excoicatur quis quia facit bonum vel qz non pmittit malum vt in. c. p. tuas. de sen. exco. et in. c. venerabilib' in. s. p. e. co. ti. li. vi. Et vide qd no. glo. in. c. pnti. eo. ti. et li. Sed dubitari pot quid si excoicatio non ptineat in se errore expressu tamen notorium est eam esse iniustam. nunquid notoria iniustitia reddat ea nullam. na in alijs sententijs tal notorietas vitiat ipso facto vt notanter dixit. Inno. in. c. fraternitatis. de frigidis. pro quo facit bonus tex. in. c. inter ceteras. de re. iudi. et qd ibi dixi doct. hic non attigant istam casum s; archi. tetigit in. d. c. venerabilibus et videtur innuere q non sit nulla. quia iura super hac nullitate loquuntur cum error fuit expressus in sententia hec opi. pot sustentari vt excoicatio habeatur i maiori reuerentia sed de iuris subtilitate credere sniam esse nullam qz cessat psumptio iustitie que facit tenere sniam iniustam ad hoc qd no. in. d. s. yniuersitatem.

Item fortius debet esse nulla excoicatio qz alia sententia cu ptineat in se maiorem iniustitatem cum agit iudex remonere que a gra dei ex ea notorie iniusta.

Uenio ad scdm in quo concludit qz vbi datur habitas in agente et patiente et cessat expressio erroris modis predictis tunc excoicatio tenet licet sit iniusta ex ordine quia non fuit ordo seruatus vel ex ea quia sine ca roneabili vel ex animo qz supior iniquo aio excoicauit et de his iniusticijs. habes. xi. q. iij. in. s. cum ergo et in. s. si ergo et vide bona glo. xi. q. iij. in summa. et in h casu loquit iste tex. dixerunt tñ quida q nulla in hoc e differentia inter excoicatione et alias snias. nam et alie tenent s; sint iniuste vt in. c. cum inter de re. iudi. Sed tu dic melius q respectu iniusticie cae et animi. pcedit h dictu s; no respectu iniusticie seu defectus ordinis. qz talis defectus reddit alias snias nullas. s. q. vi. s. diffinitina. et in. l. platam. L. d. sen. et inter. oi. s; p h excoicatio si viciat vt hic. et in. d. c. sacro. s; excoicator veniat puniendus vt ibi que aut. ex. d. dic q aut fuit inductum vt clares ecclesie haberentur in maiori reue

rentia. xi. q. iij. nemo pdenat et vt p meritum obedientie iste iniuste excoicatus kresceretur. xi. q. iij. qd ergo

Item qz excoicatio sumit effectum et substantia a potestate clauis. defectus ergo ordinis no pot esse substantialis. i. ordo requisitus in excoicatione fienda non est substantialis sed de iustitia rone predicta. Aduerte tamen qz excoicatio iniusta teneat quo ad homines non tñ quo ad deum si no subest ca roneabilis qz nisi quis peccet non pot puari a gra dei. xi. q. iij. temerari um et in. c. lras. de resti. spo. sed si quis p emneret excoicationem iniustam tñ ligaret ex preceptu etiā apud deum. vt in. c. p. tuas. s. allegato. Sed ad p. raria. s. formata dic q multa fieri no debent facta tñ tenent vt in. c. ad apostolicā. de regula. Item pcedunt quo ad deum. et vide bona glo. xxiij. q. i. qd cuqz vbi glo. tractat quid opatur excoicatio quo ad deum. et vide qd dixi in. c. ita quorundā. de. iude. Ultimo membro dic breuiter q excoicatio est iusta et tenet qñ cessat ois iniusticia et incapax mōis pda et ad. d. c. mī qd facit contra scdm membrum dic q ibi lata fuit excoicatio ab heretico ideo fuit nulla. vt ibi no. in glo. In glo. i. ibi. et qz p simplicem querimonā. Aduerte lati et datus. Nam glo. in prima pte psequitur quid debeat facere supior excoicatoris cu p. clamat p excoicatum pquerentem de excoicatore et distingue pphendē do glo. et dicta doct. q aut excoicator est ordinarius aut delegatus. p. primo casu aut no fuit ab eo appellatum sed per simplicem querelā excoicatus adinit supior. et tunc dicit Lal. q supior debet remittere excoicatum ad excoicatore vt absoluat si eam iniuste excoicauit. et pot dare iudice qui eo nolente absolueret ipse exequatur vt hic ad hoc. c. ad repmendam. 7. de of. or. dicit tamen Lal. q si supior absoluit sine remissione tenet absolutio quia cum sit iudex. non curat q male fecerit in non remittendo qz et iniusta absolutio valet ex quo est facta a supiore. vt in. c. venerabilibus in s. ultimo. Hoc dictum ego puto limitandum. et distinguendum. put habetur in. d. c. venerabilibus. in pn. na si appellatur ad archiepōm quia ipse no hz iurisdictione in subditos suffraganei sine appellatione vt in. c. pastoralis. de of. dele. si iste fuit excoicatus ad petitione alterius subditi non pot archiepōs se intrumittere sine appellatione secus vbi processit ex offitio qz archiepōs est iudex ordinarius epī et ex hoc dic q vbi cuqz aditur supior qui pot adiri p viam querele habet locū primū dictum cal. v. puta si aditur papa vel archiepōs respectu prelati inferioris sibi subiecti per ea que notantur in. ca. cum ab ecclesiā. de offi. ordi. Item dic q remissio debet fieri nisi excoicatio sit notorie iniusta vt in. c. sollicitudinem de appella. et in. d. c. venerabilibus. s. sane. vel nisi periculum sit in mora in remittendo vt in. dicto. s. sane. si vero fuit appellatum

et tunc est in optione superioris an velit remittere an ipse
velit absolueretamen honestius est vt remittat vt in. d.
c. p. tinas. ita dicunt doct. hic. Sed tu melius disti
guetres casus quia aut certum est excōicationem iniustā
et non debet fieri remissio aut certum est eam esse iustā
et debet fieri aut dubitatur et tūc est in optione superio
ris. sed honestius est vt remittat ita distinguitur in. d.
c. venerabilibus. in. §. sane. cum duobus se. Et ex his
dic q̄ ista remissio non fit ad ignominiam istius excōi
catoris sed ad honorem p̄mandandum. q̄ mōnā pudor
est q̄ quilibet corrigat factum p̄prium q̄ corrigat ab
alio vt in. c. qualiter. et. l. de accu. Et p̄ hoc iste tex. in
verbo deferatur. et. d. c. venerabilib⁹. vbi dicitur q̄ ho
nestius et p̄gruentius fit. r̄c. Et si diceret quare sit re
missio ad iudicem suspectum dic q̄ non sit remissio vt
ipse p̄gnoscat sed solum vt absoluat. nam in absolutio
ne nō pōt pretendi suspitio. et eodē mō dic ad. c. ac
cepta de apella. vbi dicitur quot nōn debet appellans
remitti ad iudicem a quo. si vero excōicator fuit dele
gatus et tūc aut fuit appellatum ab eo aut non. primo
casu superior delegans non tenetur remittere si nō val
eum possit reuocare delegatum quōcūq̄ vt in. l. iudiciū
soluitur. ff. de iudi. et in. c. sup. q̄nū. de offi. dele. sed si
vult remittere potest distinguendo modo p̄dicto. Si
vero non fuit appellatum et tunc aut excōicauit ante se
tentiam diffinitiuā aut post. primo casu potest fieri ad
eam remissio ad hoc. c. prudentiam de offi. dele. et d̄
fieri p̄ alium extra delegantem vt ibi. si vero excōicauit
post finem. aut non est lapsus annus r̄ sit remissio aut
est nimis elapsus et non potest fieri q̄ nō remansit i eo
iurisdictione. vt in. c. querenti. et q̄d ibi nō. de offi. dele.
Ipse tñ delegans potest semp non remittere si vult q̄
iudiciū soluitur. r̄c. In ea glo. ibi sed qui de cau
sa p̄ncipali iste articulus melius expediet in glo. si.
vbi hoc tangitur ideo dic vt ibi dicam. In ea glo
ibi ita suspensus. aduerte nam glo. ex. tex. ex. p̄dictis
infert q̄ excōicatus minorū pōt absolueret excōicatum
et dic q̄ colligitur hoc modo nam si iste excōicauit cō
tra p̄ciliū. incidit in penam si lins. c. sacro. p̄ quā pōt
dici excōicatus minorū cum non possit administrare
sacro. et tamen potest absolueret vt hic. et rō q̄ excōica
tio minorū solum p̄nata sacro. p̄ticipatione nō ab ex
ercitio iurisdictionis. Et idem in interdicto ingressu ecclesie
de quo in. d. c. sacro. In glo. in verbo difficultatis
in si. nō. glo. nā ex ea relata ad tex. habes q̄ excōicat⁹
p̄tra formā capituli sacro. l. sine monitione vel cā rōna
bili debet absolui sine omni difficultate nō em̄ tenetur
p̄stare iuramentū de pendo mandatis ecclesie nec aliā
cautionē nec aliq̄d aliud mādātū p̄t si bi fieri in satisfi
ctionē excōicationis. Et l̄ abbas dixerit iuramentū
esse p̄standū ne frangatur disciplina ecclesiastica. vt in. c.
cum desideres. d̄ sen. ex. tñ hosti. et cōiter doct. tenent

glo. et melius. Nā potius est relaxatio ista q̄ sit d̄ in
iusta excōicatione q̄ absolutio vt in. d. c. sacro. vnde
tenet hic hosti. q̄ iudex etiam non sacerdos potest ab
soluere a tali excōicatione secus dixit si excōicatio fuis
set iusta. Jo. cal. tenet q̄ in omni casu iudex potest ab
soluere ab excōicatione. licet non sit sacerdos quia ex
cōicatio est iurisdictione. Ex quo infero q̄ vicarius ep̄i l̄
non sit sacerdos p̄t excōicare et absolueret. Et idem in
legato pape qui non esset sacerdos de quo vide pleni
us i. c. a nobis. h̄. de sen. ex. et hanc opi. puto verierē
respectu pene n̄ autē respectu culpe. Nā respectu culpe
absoluens debet esse sacerdos vt in. c. ois. §. de peni. r̄
remis. r̄ i. c. nona. eo. r̄. pōt tamen et sanctū ē et hone
stū seruare opi. hosti. vt sic iudex imittet ip̄m saluatores
qui nō curauit aliq̄d p̄ pte sed in totū. Si em̄ p̄mittit
absolutionem sacerdoti poterit ille absolueret a pena et
a culpa. In glo. i. vbo exequat in fine. Aduerte lat⁹
aut em̄ superior p̄xit terminū certū excōicatori aut nul
lum. p̄m̄ casu indubie post lapsum terminū pōt iste
deputatus p̄gnoscat et absolueret. Sed an possit ante
lapsum terminū glo. hic t̄z q̄ nō. Et idem etiaz Inno.
si partes p̄sentirent q̄ cū iurisdictione nō datur isti depu
tato nisi post lapsum terminū nō p̄nt p̄tes ante temp⁹
iurisdictione tribuere ar. in. c. significantibus. §. de of.
dele. hosti. tenet contrarium. q̄ in fauore istius excōi
catoris fuit p̄fixus terminus ergo d̄ illi posse reuun
ciare. §. d̄ regula. ad apli. ca. et in. l. si quis in p̄scriben
do. l. d̄ pactio Jo. cal. sequit dicit Inno. q̄ l̄ remis
sio fiat i fauorem excōicatoris. p̄fixo tñ terminū sit ad
limitandā r̄ restringendā ipsius p̄tatem vnde p̄cludit
cū p̄p̄ol. q̄ nisi excōicator p̄mittat sibi vices suas n̄
pōt deputatus absolueret nisi forte infra terminū dixer
it se velle absolueret de. an. dicit posse distingui. Nā
aut excōicator dixit nolo absolueret r̄ d̄ expectari fi
nis terminū q̄ l̄ noluerit absolueret in p̄senti n̄ tñ nega
uit se nolle absolueret in futurum. aut dixit nolo absolue
re nec vniq̄ absoluat. et tunc poterit absolueret iste de
putatus non expectato lapsu terminū. et satis est equa
difficatio. Vel aliter pōt dici q̄ aut i iudicio dixit se nol
le absolueret et frustra expectat lapsu terminū. aut dix
it extra iudiciam et tunc secus. cū potuerit h̄ ex iracun
dia dicere. ad hoc tex. cū glo. in. c. venerabilibus in. v.
sec⁹. p̄alle. aut uoll⁹ termin⁹ fuit p̄fixus p̄ superiorem et
tūc deputat⁹ n̄ pōt absolueret ante negligentia excōica
toris. Conuincet aut negligentia p̄ deputationē termi
ni ab isto deputato faciendā ar. in. c. irrefragabili. in. §.
excll⁹. d̄ of. or. In glo. i. vbo de facto suo. Nota
istam glo. quia cottidie allegatur iuncto tex. quot in
facto proprio non cadit. pbabilis ignorantia vnde p̄
sumitur scientia nisi subsunt aliq̄e coniecture incon
trarium. Et concludet post docto. q̄ in facto. p̄prio p̄s

mitur scia vt hic nisi factum sit intricatum valde vel ni
 si sit multum de longinquo vt nō. in. c. tertio loco de
 pba. nisi facti magnitudo aliud suadeat vt in. c. cū illo
 ram. in si. f. de sen. ex. et nota bene hoc dictum. In fa
 cto vero alieno regulariter non psumitur scientia vt in
 regula psumit ignorantia. de re. in. li. vi. fallit si hoc fa
 ctum sit publice notum vt in. c. i. de postu. pla. et in. c.
 qd dicit. xvi. di. vel nisi quis teneretur indagare illud
 factum alienum vt in. c. innotuit. iuncta glo. de elect. z
 vtrūqz dicit pbatu hic. nā iste excōicatus psumitur
 scire. trū excōicauerit sine monitōe vel sine cā vel vtrū
 cā fuerit rationabilis qz licet hoc vltimū sit de facto
 alieno tamen tenebatur illud indagare. et regulariter
 an et quādo excuset ignorantia vide quod nō. in regula
 ignorantia de re. in. li. vi. et. i. q. iij. §. nōn. z i reglā cū
 sunt in mercu. In glo. si. in si. ex hac glo. collige or
 dinem pcedendi obseruandum p istos deputatos seu
 delegatos nā n excōicatore nolente absolueret et pten
 dente iustitiam sine debent isti delegati absolueret ante
 omnia. nec aliter audire excōicatum nisi absolutionem
 petat pstita cautione de pendo mandatis ecclesie si cō
 stiterit cum esse iuste ligatum erit est primus actus
 quē isti facere debent nec ob. si dicatur qz iā mandat
 istum absolui sine difficultate qz illud refertur ad ex
 cōicatore in casu quo illum excōicauerit. ptra formā
 pccij. Sed quo ad istos delegatos illud nō pcedit qz
 ex quo eis nondū pstat de iniusticia excōicationis non
 debent absolueret sine cautione nec cum audire nisi pri
 us petat absolutionē cum oblatione cautionis quia ex
 quo fatetur se ligatum licet iniuste non debet pseuera
 re in excōicatione ne videatur eam ptenere de quo dic
 vt plene habetur in. c. p. mas. de sen. ex. et in. c. cum cō
 i. ngat. de offi. dele. Secundo facta absolutione de
 bent isti pgnoscere de iniusticia excōicationis et si psti
 terit excōicationem iustam punient querulantem Si
 vero constiterit eam iniustam punient excōicatore se
 candū formā que traditur in. d. c. sacro. Tertium
 scdm glo. si pstitit excōicationē iniustam debent isti
 delegati pgnoscere de negotio pncipali. hoc tamē vl
 timū non admittunt docto. indistincte sed distinguit
 Jo. cal. post doct. qz aut nō fuit appellatum ab excōica
 tione aut sic. primo casu non possunt isti delegati cog
 noscere de cā pncipali sed est decidenda p iudicem pp
 um nisi supior in pmissione hoc expresserit aut fuit ap
 pellatum et tunc est seruanda distinctio glo. et videtur
 bona et equa distinctio. Sed que ad primum mēbrū
 dicerem qz si excōicatio est annexa negotio pncipali vi
 deatur tacite pmissa pgnitio sup pncipali in puentum
 iniusticie excōicationis ar. in. c. prudentiam. in si. d. of.
 dele. Sed vbi excōicatio non esset pncipali negotio pncipali
 p pntatā pmissa pcedat tunc dictum cal. et per hoc

habes glo. totam expeditam. Sed nō vltimo de pnc
 glo. quem non debere absolui ab excōicatione nisi pe
 tat. Et idem nōt glo. in. c. significasti. de eo qui duxit i
 ma et qd ibi dixi. sed beatus tho. i. iij. Iniatum quem
 allegat et sequitur. Jo. an. in. c. i. de sen. ex. li. vi. dicit
 qz si p excōicationem quis efficitur deterior debet iu
 dex illam tollere qz ex quo videt illam non plicere de
 bet vti alio remedio. Et dicit etiā qz inuitus possit ab
 solui ab excōicatione quia in excōicatione est considera
 re duplex malum. s. malum culpe. et malum pene ma
 lum culpe. s. ipm peccatum cum sit ex nobis nō pōt a
 nobis tolli sine voluntate nostra vt in regula peccati ve
 nia. de re. in. li. vi. malum vero pene pterūqz est extra
 nos quia sine facto nō ingeritur vnde sicut pena pōt
 ingeri in inuitum ita et remoueri p absolutionem. par
 cin ius est in ligando et soluendo vt in. c. verbum. de
 pe. di. i. vnde si quis pōt excōicari inuitus ita et absol
 ui et hec opt. cōiter tenetur quā credo verissimā nō vt
 absoluaatur a peccato vt dixi. sed vt absoluaatur ab ista
 pena excōicationis. nā excōicatio ingerit multas pe
 nas. sed Jo. cal. non sequitur hanc opt. dicit em si qd
 fuit iuste excōmunicat et perseverat in cōtumacia sua
 non debet absolui etiā si efficeret deterior ne malitia
 sua pnt illi. et ne detur causa malignādī. Item quia si
 sine cōtritione relaxat excōicatio nūquā fuit absolua
 xxiij. q. ij. ligatur. fatetur tū qz si iste absolueret de fa
 cto qz teneret absoluto quo ad ecclesiam militantem dicit
 etiam qz inuitus pōt et debet absolui quādo satis fecit
 et non vult absolui vt magis mereat. vel quādo excōi
 catio fuit iniusta sed primū dicitū mibi plus placet ar.
 c. pdest. xxiij. q. v. tenet tamē menti dicitū Cal. nam fa
 ciunt predicta contra istos tirānos qui excōmunicati
 magis indurescūt et deteriora pmittūt. habes em per
 predicta vtrum debeāt absolui satisfactioē non offe
 rentes. p dicto tū cal. d. multū facit. e. cum sit romana. i
 si. de appell. et. xi. q. iij. andi deniqz. et. c. si. de penis. z
 occurrit mibi nunc mediā opt. per quā reducerē ad cō
 cordiā illas opt. cōtrarias. quia aut est spes de corre
 ctione alio remedio sublata excōicatione et pcedit opti
 nio beati tho. et Jo. an. quia siue plectendo siue indul
 gendo hoc solum bene agit vt vita homis corrigatur
 vt dicit tex. in. c. pdest. xxiij. q. v. aut nō ē spes de cor
 rectione alio remedio et pcedit opt. cal. vt nō absoluaat
 quia ex quo non vult obedire ecclesie debet haberi tan
 qz ethnicus et publicanus. id est vt gentilis et infidelis.
 vt in. c. nouit de iudi. et sustinendo excōmunicationem
 tanto tpe psumit hereticus vt in. c. si. de peni. et qd
 ibi nō. et nō hanc distinctioē quia puto verissimā rē.

Si impetrans
Propronente rescriptum ad
 beneficium dixit se non beneficiatum cum
 tamen haberet beneficium licet exiguum non valet

rescriptum. Et hodie dicendum est ut clarus hatur in
 c. si motu, pprio .de pben. li. vi. vbi indistincte decidit
 qd qualescunqz beneficijs habeat imperans nisi de illo
 faciat mentionem non valet imperatio secundi. Et di-
 uiditur ista decretalis in duas ptes. in prima qd. in se-
 cunda solutio. ibi illud. **¶** Non pmo casum in quo nul-
 lum et minus ppetens non equipant. et hoc ideo i ca-
 su nro. quia videtur fraudulentè tacuisse tenne benefi-
 cium ut facilius haberet gratia ad scdm. s. alio respec-
 tu. nullum et minus vtile equipantur ut in. c. ij. d. tras-
 la. pla. **¶** Ultimo no. ex sine qd surreptio in beneficia
 libus viciat nedum gratia sed rescriptum facit ad ea q
 dixi. s. in. c. ad audientiam. **¶** In glo. si. ibi si de ter-
 ra illius est oriundus signa glo. quia nescio alibi qd si
 forensis impetrat beneficium et non facit mentionem
 de loco sue originis gratia est surrepticia quia indubio
 papa intendit puidere cuiusqz in patria sua et quavis
 do. an. non videatur hac glo. approbare p no. in. c. ne
 p defectu. de elect. Ego tamè dico hac glo. verisimã.
 Et ad no. in. c. ne. p defectu. dic qd pcedant in canonici-
 cis qui scienter eligendo forenses videntur renunciare
 eorum fauori. Sed ista glo. procedit in impetratione a
 papa qui non psumitur scire natione impetrantis vno
 taciturnitas nationis inducit surreptionem qd si ex-
 pressisset suam nationem papa no. pcessisset sibi gram
 in partibus alienis. vel saltim no. ita d. facili et colligif
 ij. de cleri. pegri. p totum. ad idem bo. tex. in. c. bone.
 ij. d. postula. pla. dum tex. ibi dixit volentes pficere ali-
 enam et vide etiam tex. no. in. c. nullus inuitis. lxi. di.
 et ad. c. ad decorem. ij. de insti. qd videtur ptrariari p
 viciis dic ut ibi no. et vide qd ibi dixi. hic non sunt
 alia. **¶** Ni. ab.

Via nonnulli **¶** Abutentes rescrip-
 to aplico in casib?
 hic enumeratis puantur pmodo rescripti et
 pdemnantur in sumptibus et damnis aduersario et no
 diuidit. **¶** Na pmo ponit. vij. vel. vij. vitia abutentium
 rescriptis apostolicis. **¶** Non pmo qd equocatio nois
 non vitiat literas apostolicas. Et e. pauldubio verum
 respectu ipsius impetratoris. na ipse psumitur impe-
 trasse ex quo est in possessione litarum lz repetiatur ali-
 us q sit eiusdem nois facit qd no. in. l. duo sunt ticij.
 ff. de test. tu. et qd no. glo. in. c. nonnulli. s. eo. s. re-
 spectu rei pueniendi posset cadere pbabilis dubitatio
 ex quo multi reperuntur eiusde nomis et pgnois. Et
 qd equinocatio viciet videtur bonus tex. in. c. inter di-
 lectos. d. si. istru. vid tñ ad materia qd no. i. c. qm ab.
 d. of. dle. **¶** Non fo qd rescripta n pnt alijs pcedi. sunt
 em psonalia vno n excedit psonas i eis pccas pcor.
 c. p. z. g. d. of. dle. Et ex h. dicunt doct. qd cedēs iura sua
 alteri n pt cessionario pcedere rescriptu. **¶** Non tertio qd
 rescriptu simpliciter impetratum ad lites no. d. exten-

di ad futura prouersias exortas post impetratione.
 Et ad hoc cottidie allegatur iste tex. **¶** Idè dicimus de
 rescripto ad beneficium vacaturum ut non extendatur
 ad beneficium creatum post datam litarum ut in de. si.
 ij. eo. ti. **¶** Ites no. que no. posse impetrare diuersos
 iudices contra eundem sine vnicu sit negotiu sine plu-
 ra. et de hoc dicendum ut hodie clarus habetur in. c.
 dispendia. ij. eo. li. vi. Et aliquid. ij. cum glo. **¶** Ites no
 ibi que pmune iuncta glo. in verbo. vel indetermina-
 te qd citatio facta ad locum equiuocu non est ipso iure
 nulla sed artat citatum ad pparendum in loco solito d
 quo dicitur clarus habet in gl. **¶** Ultimo no. qd expen-
 se et panna sunt diuersa. et hoc verum stricto sumpto
 vobulo sed largo modo differunt de quo dic ut legit
 et no. in. c. in nra. de iurarijs. **¶** In glo. in verbo ad fu-
 turas ibi futuro edificio. glo. n soluit hoc ptrarium sed
 dic qd rei q nondum e seruitus constitui. no. pot qd no
 potest esse qualitas sine subiecto ut in. c. cum marthe.
 de cele. mil. sed psona bege potest obligari ad pstituen-
 dum seruitutem cum res erit in rerum natura Et hoc
 casu loquantur contraria allegata in prin. glo. vno pa-
 pa pcedente simpliciter rescriptu videtur habuisse re-
 spectum ad lites tunc exortas quia cum rescriptum sit
 quedam qualitas q datur ad iuris obseruantia optet
 qd inhereat alicui rei. et sic qd habeat aliqd subiectu. et
 istam puto ratione decidendi in. de. si. eo. ti. qd ideo re-
 scriptum non trahitur ad beneficium postea creatu qd
 oportet qd tpe impetrationis sit aliquod subiectum su-
 per quo fundetur illa gratia hinc e qd si mortuus e tpe
 date is cui conceditur privilegium corruit ipm privilegiu
 ut in. l. inde neratus. ff. de re. iu. **¶** Idem e si tpe date e
 mortuus ille contra que pcedebatur rescriptu ut in. l.
 ij. ff. que sen. sine appel. rescin. omnia. n. ista corruit ex
 defectu subiecti non existentis tempore date rescripti.
¶ In glo. in verbo sup vno negotio ibi imo videt qd cas
 debeat pdere. **¶** Aderte tamen ne ipsa glo. decipiat te
 nam non dicit hoc assertiue sed arguendo loquit. Et
 veritatem huius articuli posuit glo. in. c. ex tenore. s.
 eo. z. ibi pcludit qd trahens aliquè ad diuersos iudices
 sup eodem negotio non debet pdere cam licet possit i
 expensis pdemari et. l. i. b. alle. ponit casum spalem
 et latius hanc materia tetigi. in. d. c. ex tenore. et in
 ditio meo hic videtur casus q non debet pdere cam
 cu papa mandet istuz pdemari in expensis et in per-
 ditione rescripti ergo secus respectu cae et tene hoc vl-
 timu menti. **¶** In glo. in verbo sup pluribus in si. **¶** Ex
 hac glo. possunt elici due questiones pma nuquid di-
 spositio huius tex. habeat locum in realibus actionib?
 et eodem mo pot queri quo ad effectum. c. dispendia.
 cum ibi rescripta annullentur ipso facto impetrata co-
 tra eundem super pluribus actionibus psonalibus z
 in hac. q. glo. tenet hic qd non et multi hoc tenuerunt

q non debet fieri extensio psonis odiose et penalis.
 Sed hosti. hic et in. d. c. dispendia. distinguit q vt co
 modius pnt tractari apud vnum iudicem habet locu
 dispositio istorum iurium etia in realibus secus si no
 pmodius vputa qz res et testes sunt in varijs locis.
 Jo. an. dicit ibi q dispositio est obseruanda in reali
 bus sed non hz locum pena illius .c. et est hoc dictum
 singulare in materia extensionis vt dicamus q dispo
 sitio penalit debet extendi ex idempitate ronis respectu
 statuti idest vt obseruetur ipm statutum sed non debet
 extendi quo ad penam vt si de facto no fuit obseruata
 dispositio pmittatur pena cum in hac materia extensio
 nis Jo. an. fuit sibi multum pstrarius maxime in glo.
 suis vide qd ipenon. in regula in penis de re. in. li. vi.
 in mercu. et glo. in. c. psonem de regula. li. vi. et in. c.
 in fidei sermore. de here. eo. li. et in de. i. de elec. sed
 mihi placet q vbi potest apparere de ratione legis q
 tunc ex idempitate rationis debet extendi etiam quo
 ad penam. Ad hoc allego tex. no. in. l. ij. in. s. qd si vt ca
 ratores et in. s. quid si decesserit ff. ad terculianu. vbi
 hoc pbatur aptissime. Ad idem bonus tex. in. l. liber
 tum. in. s. senatus. ff. de ritu nup. nisi ex hoc dicas q
 illa sit interpretatio extensiuu quia imo est intensiuu et
 intellectiu quia lex non est aliud q ipsa ro legis vt pra
 batar in. l. non dubium. L. de legi. et ibi p bal. et i re
 gula si. de re. iur. li. vi. et ibi p dy. vnde qneadmodum
 corpus regulatur ab anima ita et ipsa lex regulatur ro
 ne legis et non a verbis. na verba legis restringuntur
 et ampliuntur ad limites ronis ipsius legis vt e pul
 cher tex. in. l. cum pater. in. s. dulcissimi. ff. de le. ij. et
 tex. in. l. pater filium. s. fundu. ff. de le. ij. et facit quod
 no. bal. in. l. scire. ff. de exec. in. et licet bar. dixerit in
 au. quas actiones. L. de sacrosanct. eccle. q ex idemp
 tate ronis non debet induci legu corruptio multi tamē
 dixerunt pstrarium. et tenet glo. in. d. au. quas actōes
 seu in. l. si. eo. ff. Item illud dictum bar. pcedit qn ro
 legis non est expressa alias sec. et ibi limitauit bal. il
 lud dictu bar. et plus ego puto q etiam si ratō non sit
 expressa in. l. in ex quo n pōt elici nisi vna rō naturalis
 et indubitata debet fieri extensio ad limites illius rōis
 qz psumendum est legislatorē fuisse motum ex rōne na
 turali. vt nō. sentit glo. in. l. tale. pactum. ff. de pact. et
 hoc qd. s. dixi. tenetur videre notabiliter bal. in. l. ma
 ximū vitium. L. de libe. pte. et Ly. post pe. in. d. l. nō
 dubiu. et in. l. i. L. que. sit. lō. p. sue. et ita pperui me in.
 q. facti. p. s. l. i. ff. Ex his pcludo primā qōnem qz vbi
 ē eadē rō in realib. q ē in psonalibus hz locū dispo
 sitio istius tex. et. c. dispendia. et adde ad p. d. i. c. glo. sin
 gularē. in. c. l. d. tē. or. li. vi. que singularis ē ad istā mate
 riaz extēionis et hāc distinctionē cōmoditatis quā feci
 in psonalibus realib. hz locū etiā in realibus psona

libus licet. L. o. post. aliud hic senserit sed hosti. et Jo.
 an. post eū vidēt tenere hoc in. d. c. dispendia et quā
 qz ille tex. apponat penā sine distinctione pmoditatis in
 quia istud. c. distinguit. et fundat se sup cōmoditate nō
 est absurdū vt illa p. s. noua recipiat interpretōes et q
 lificatur fm istam dispositōnem antiquā ar. in. l. non ē
 nouū. et. l. nam et posteriores. ff. de legi. et nō hoc in
 materia interpretōnis. vt si lex antiqua loquat qualifi
 catione. lex aut noua apponat maiore penam et nō repli
 cat qualitatem legis antique. satis enī est q. puidet de
 grauiori pena qd est singulariter nōndū. et facit quod
 nō. bar. in. d. l. nam et posteriores. p. al. et p. hęc etiam
 expeditur scōa q. s. que tacite p. colligi ex ista glo.
 In glo. in verbo l. as in fine. nō istam gl. singulari
 ter et in effectu qrit nūquid corā pluribus ordinarijs
 possim aliq. trahere eodē tpe sup. diuersis actōibus
 vt sup. vna trahere corā delegato et sup. alia coram or
 dinario et ponit hęc glo. opi. p. strarias et postremo resi
 det q. hoc fieri nō pōt sicut nec coram diuersis iudici
 bus delegatis et sic glo. vult extendere id qd dicit ide
 legato ad plures ordinarios et ad legatū et ordinarijs
 simul. Sed Jmo. et p. post. tenet p. strariam sententiam
 nam si p. uo te corā delegato super vna actōne si nō
 posses te puenire corā ordinario sup. alia frustraret ista
 mea actio cū non comprehendat in rescripto et sic non
 posses te puenire corā delegato vt in. c. cum olim. l. d.
 offi. dele. Ego sic dicerem q. aut quis vult trahere eū
 dem corā diuersis ordinarijs sup. pluribus actōibus
 que pmodius possunt tractari apud vnu et tūc habet
 locum opi. huius glo. nam ex idempitate rōnis
 debet fieri extensio huius. c. maxime cū hoc p. teneat in
 se magnā equitatē. ar. in. c. cum dilecta. de p. fir. vi. vbi
 bo. tex. aut volo te puenire corā delegato et ordinario
 et tūc aut p. uo te conuenire coram ordinario et
 obstat exceptio si volo puenire te coram delegato sup.
 alio dūmodo possim cōmode coram ordinario istam
 actōnem p. mouere. ar. huius tex. aut p. uo te p. uo te co
 ram delegato et tūc habeat locū opi. Jmo. vt possim
 trahere te sup. alio corā ordinario ne actio mea interij
 frustraret et maxime b. p. cedit si volo te cōuenire sup.
 actōne coram ordinario exorta post impetratōne r. p. t. i.
 In glo. antepen. nō. glo. p. intellectu illius auctē
 tice et p. sequenter vide qd nō. Jo. an. in. d. c. dispendia
 In gl. si. ibi q. isti idē iudices nō bene gl. que q. t. die
 allagat q. licet iudex delegatus perpendat r. p. t. i. nō
 valere nihilominus annullado r. p. t. i. potest p. demnare
 actōre in expensis quia quo ad istud incidens ē iudex
 ad hoc hodie videt tex. cum glo. in. cle. i. j. c. ti. Et idē
 potes dicere eadem rōne in ordinario cuius iurisdic
 ctio declinat a reo quia licet iudex p. nunciet se nō esse
 iudicem rei potest nihilominus condemnare actōrem

expensis quia sicut e iudex sup illo incidenti an sua sit iurisdictione vt in. c. sup literis. et qd ibi dixi. s. c. ita est sup accessorijis ad ipsum incidens. j. de offi. dele. prudentiam. Aduerte tamen ad vnam notabilem limitationem pe. qua sequitur comuniter docto. hic et spe. in ti. de expen. in. s. iuxta ver. ix. dicit enim cautu esse vt prius iste iudex condemnet in expensis et postea. p. nunciet rescriptu non valere. nam si prius pnunciaret rescriptum no valere no poterit postea condemnare in expensis quasi per pnunciatione desinit esse iudex.

Sed ego h dicitu non soleo sequi. Et credo firmif q de iure no sit vez. Et primo allego casum fore expf sum in contrariu in. c. cu appellacionib. de appell. li. vi. vbi dicit tex. q iudex appellacionis pot. pnunciare appellacione friuolam et condemnare appellatoze in expensis nedum in eodem tempe sed per tota illaz dies quia in istis accessorijis durat iurisdictione iudicis p illa tota diem. vt ibi et. l. paulus. ff. de re. iudi. Ecce ergo q pnunciando appellacione friuolam pnunciavit per cosequens no esse iudicem sed qz habebat iurisdictionem sup illo incidenti potest condemnare etia in expensis ita dico in pposito q no sit necesse vt prius fiat condematio qnimo pot fieri post pnunciatione per totaz illaz diem. Item proba rone pnunciando rescriptu non valere pnunciat solum se no habere iurisdictione in pncipali no aut in incidenti imo coipso q pronunciat videt fateri se habere iurisdictione in incidenti. ergo pot postea condemnare in expensis cum istud sit accessorium ad illam questione incidenti et hec bene no. In eadem glo. ibi dūmodo petitu fuit ab eis no. glo. quia singularis est limitans multu. l. sanctimus. l. d. iudi. vt id qd dicit q iudex no condemnas prem in expensis tenetur resarcire de suo habet locum quando expense fuerit petite per partem et ratio hui. dicit est quia iudex no tenet officium suu impartiri no p se latum ad vtilitatem priuata vt est tex. notabilis i. l. iij. in. s. hoc aut iudiciu. ff. de dam. infect. et ibi bar. tenet istam opi. hui. glo. et idem no. in. d. l. sanctim. facit qd no. Inno. in. c. ad nostrā. l. de iureiu. Et facit hoc dictam ad qonem. Statuto cauet q si iudex non finit qonem infra certum terminu debeat soluere certā penam q iudex non incidat in penam si no fuerit petitu a partibus vt decideret infra terminu et h tenuit do. auto. in. e. venerabilis. de iudi. qd no. et facit ista glo. ad aliam qonem nunqd possit appellari a iudice si no condemnatu victum in expensis in casu in quo fuerint petite do. de rota decib. cccxi. al. cccxi. multu singulariter dixerunt q sic. quidam tñ ex eis tenuerunt contrariu. In contrariu tñ facit glo. ista qz ex quo iudex no dicit grauasse no debz esse loc. appellatōi. Et facit no bile dicitu spe. in ti. de offi. iudi. in. s. ipedit p. pn.

vbi dicit q no pot appellari a iudice si non facit id qd potuit ex officio suo facere. imputari enim debet no postulanti et tene semp menti istaz glo. qua coiter sequitur docto. nostri in. c. exceptione. de excep. Et ego plene examio istaz questione in. c. significauerunt. de test. et dic vt ibi. In ea. glo. ibi poterūt isti iudices conueniri coram ordinarijs no glo. singulariter. nam facit ad qones antiquoz nuquid delegatus delinques in delegatione sua possit conueniri coram ordinario loci legisse antiqui hanc epi. tractauerunt in auic. qua i provincia. l. vbi d. eri. agi. oportet. Et Jo. an. hic et pda sio sit hec q aut delegat. delinquit in no pcedendo et tunc quia solum excedit contra papam in no parendo mandatis ipsius non pot p aliu iferiore puniri aut delinquit per se agendo et tunc potest puniri p ordinariu loci. quia no conuenitur vt delegat. sed vt criminofus sed dicit Jo. an. se no credere q pendente ca coram eo possit pueniri coram ordinario saltem vbi impediret procedere in ca sibi delegata. Nam respectu illius cae duntaxat est maior ordinario vt in. c. studuisti. de offi. dele. Ultra glo. quero nunquid isti abuentes rescripto apostolico possint puniri criminaliter. na h solum ipone pena civilis seu cum agit civiliter Inno. dicit q sic. Isti em qui tradut tras alijs eiusde nominis et recipientes pnt puniri pena falsi sicut illi q sibi supponunt ptum alienum vt in. l. falsi nominis. et in. l. q falsam. ff. de falsis. Illi vero aliter abuentes poterint puniri de crimine stellationatus et est crimen stellation. cu delictum non sumit sibi specificam nomen vno pnuntur isti delinquentes extra ordinarie. de quo dicitur vt habet. ff. de crimine stellio. per totum p h ego discretem q imperans rescriptum apostolicum vel pui legum p surreptionem dolosam q non solum punif p modo rescripti sed etiam poterit aliter puniri criminaliter p hoc bonus tex. in. l. si quis obrepserit. ff. de falsis et. l. et si legibus. l. si contra ius vel vilitate publicam. vbi videtur expressum.

De consuetudine Rn.

Hec rubrica pnuat ad pcedentia hoc ordine vsum e. s. d iure scripto qd pstitit in pstitucionib. et in p. ptis merito subicit d iure n rescripto qd pstitit i p. suetudinib. Quid aut sit p. suetudo vario modo diffinit habes bo. tex. Isidori i d. cre. vbi d. q e qd da ius morib. vtetiū approbatu qd p lege suscipit cu deficit lex vt hēti. di. p. suetudo Jo. an. pōit. varias diffinitōes i tractatu p. suetudinis que posuit j. i. si. h. ti. z inter ceteras diffinitiones ponit diffinitōne. Ja. de rafani. que videtur placere bar. in. l. de quibus. ff. de legibus. vt

dicimus q̄ consuetudo est quoddam ius q̄ est mo-
 ribus seu v̄ibus populi totius vel maioris p̄tis rōne
 iniciatum cōtinuatum et p̄stitutū legis habens aucto-
 ritatem vel breuius secundū. Jo. an. Consuetudo est
 quoddam ius moribus illius introductū qui auctori-
 tate publica legem condere potest. hec aut̄ vltima dis-
 finitio aliquātulum possit calūniari per tex. in. c. si. f. e.
 eo. vbi patet q̄ consuetudo potest induci cōtra cano-
 nes per inferiores a papa et tamen inferiores nō p̄nt
 edere legem seu statutum contra canones. xxv. q. ij. i
 stitutionis. et. f. de ma. et obe. i. c. q̄ sup̄ his nōt Jo.
 an. in. c. si. de off. archiep̄s biteri et videt̄ hoc mirabile
 sed vide q̄ circa hoc dicam in. d. c. si. Ex cōtinua-
 tione p̄bue et ex dicitis diffinitibus infertur ad q̄
 stionem quotidianā et notabile fuit compromissum in
 quosdam arbitros hoc adiecto vt pronūciarent sc̄dm
 iura nunḡd poterunt pronūciare sc̄dm cōsuetudines
 et statuta loci. Guido de Suzaria in questione statutoꝝ
 dicit fuisse determinatū q̄ non saltim sc̄dm cōsuetu-
 dines et statuta iuri contraria mogetur per autenticas
 p̄sides. L. de ep̄ali audi. et per. l. rem non nouam. L.
 de indi. Item quia appellatione iuris intelligitur
 de iure cōmuni romanoꝝ insti. de iure na. gen. et uni.
 in. s. f. quoties et hoc dictum refert Jo. an. in addi.
 spe. in ti. de arbitris. s. excipitur. v. item q̄ corruptus
 et sequitur ibi Jo. an. dicens q̄ arbitri poterunt i
 ordinatoris iudicij vti statutis et cōsuetudinib⁹ loci ex
 quo respectu p̄nunciationis tantū fuit potestas restri-
 cta ad ius sed si fuisse dictum vt deberet procedere et
 pronūciare sc̄dm iura esset illud valde periculosū q̄ et
 i p̄cederet p̄nūciādo tenet obfuarē iura cōia et n̄ sta-
 tuta vel cōsuetudines loci hanc opi. retulit et secutus
 fuit do. cardinalis. f. c. ti. Sed cōtrariū repi tenuit
 se do. anto. in. c. quintanillo. de iure iur. et anteq̄ eam
 viderem hec opi. p̄traria mihi plus placebat Et p̄mo
 addaco q̄d. s. dixi videlicet q̄ consuetudo est quoddā
 ius n̄ scriptū. Item cū nō sumus in materia odiosa
 verba generalia debent verificari in q̄libet specie con-
 tenta sub genere vt in. c. sc̄s citatus. de rescriptis. cū q̄
 statuta et consuetudines sunt quedam iura vt. s. dixi.
 ergo veniunt appellatione iuris. Item iura mādāt
 iudicari sc̄dm statuta et consuetudines locoz. vt in. c.
 iij. de eo qui n̄t. in. pos. et in. c. illa. xij. di. et in. l. an i
 totū. L. de edificijs priuatis. cū si. ergo si isti arbitri
 pronūciant sc̄dm cōsuetudines etiā iuri contrarias vi-
 dent̄ iudicare sc̄dm iura. Ad idē bo. tex. in cta. glo. in
 c. vt lit. per. vbi dicit̄ de iure cōpetere id q̄d cōpetit
 iure speciali. Ad idē. c. licet i p̄nc. de proba. pro et
 cōtra facit. c. cūana in v̄si. de iur. de elec. et in. d. c. iij.
 sed id q̄d statim dixi puto verius maxie q̄ statuta lo-
 coz et p̄suetudines sunt ius ciuile. l. di. ius ciuile. et i. l.

oēs p̄li. ff. de iusti. et iure. et ad. s. f. quot. p̄alle. p̄t
 respōderi q̄ loquitur q̄ de v̄nico iure dispositio est in-
 telligenda secus aut̄ q̄n verbū generale p̄t verificari
 in qualibz specie sua q̄ tūc non apparet ratio restrin-
 gendi genus ad certā sp̄m. Item et subtilius p̄e
 iupposito q̄ appellatione iuris intelligeret de p̄muni
 dumtaxat t̄n satis pronūciat sc̄dm ius p̄mune ex quo
 ius p̄mune mandat seruari cōsuetudines argumentū
 opti. in. l. si ita scripsero. ff. de cōdi. et demon. Et hec
 bene nō. q̄ faciūt ad multa aliqua tacta hic p̄ docto.
 sup̄ rubrica expeditū in. c. ij. et in. c. ecclesia. s. de con-
 situ. ideo dic vt. bi.

Consuetudines

est le-
 gi duobus modis et secundū pri-
 mum et p̄mune intellectum hoc
 intendit. Consuetudo inferēs gra-
 uamen ecclesijs vel eis grauiosa n̄
 tenet vel sc̄dm aliū intellectū magis singulare. Consuetu-
 do inferēs grauiamē ecclesijs v̄z iudicis officio tolli. et
 nō diuiditur. Nō p̄mo et tene mēti v̄nā regalā gene-
 ralē et notabile in fauore ecclesiarum vt in earum p̄indē-
 tium et q̄uamē nō modicū p̄suetudo inducā nō possit p̄
 q̄d arguo idē dicendū in statuto. nā p̄suetudo et sta-
 tutum nō differunt nisi sicut tacitum et expressum q̄
 in p̄suetudine interuenit tacitus p̄sens in statuto v̄o
 exp̄ssus vt i. l. d. quib⁹. ff. d. legib⁹. Et pondera istum
 tex. q̄ loquitur generaliter nec restringit se ad p̄suetu-
 dine p̄tra libertatē eccie sed p̄derat grauiamē et sic fa-
 cit vt neq̄ statutū neq̄ p̄suetudo ecclesijs grauiosa tene-
 ant. Et si quereret de rōne decidendi posset reddi du-
 plex rō. Prima fauor religionis. nam multa spe-
 cialia sunt inducra fauore religionis et ecclesiarū vt in. l.
 sunt p̄sone. ff. de reli. et sump. sune. Secunda ratio
 et subtilior. Consuetudo est quedā lex vt dixi. s. super
 rubrica. sed lex debet eē rōnabilis et cōuenire fini eter-
 no. et sic religioni sed cōsuetudo grauiosa ecclesijs ē cō-
 tra finē legis cū sit cōtra debitam religionē deo et san-
 ctis ideo cōsuetudo talis non valet. Et ex his verifica-
 tur p̄ma lectura vt tex. iste intelligat̄ de cōsuetudine
 abusiua que tanq̄ rōne carens nunḡ tenuit. f. c. si. et
 lxvij. di. cor ep̄i. Secda lectura magis nōbilis que
 nō solet dari ad istam tex. est vt intelligat̄ q̄ cōsuetudo
 tenebat iducta forte ex aliqua rōne seu necessitate que
 quidē cōsuetudo cū grauiamē inferat ipsis ecclesijs v̄z
 ex officio iudicis tolli et cassari et hec lectura magis
 cōuenit verbis litere. nā appellatione cōsuetudis intelligit̄
 de ea que tenet et in qua s̄ p̄scripta est vt nō. f. de elec.
 cūmana. Item tex. dicit q̄ debet remitti cōsidera-
 tione n̄ra et que verba clare sonant vt iudicis officio
 remittantur illa nō enim esset opus officiū iudicis vel

gloriosa
Statutum

remissione si consuetudo processus nulla esset et maxi-
me hoc potest sustentari quia a principio consuetudo non
erat in tantum quousque. Ex post facto incepit inducere gra-
uamen non paruum. nam tunc indubitanter dicendum
ut iudic. offi. illa remittatur ad hoc bonum tex. i simili
in. c. quanto de cens. et in. c. suggestu. j. de deci. nam
iudex ex officio suo debet providere indemnitati ecclia-
rum ut in. c. cum venissent in si. de insti. facit quod non in
l. iij. §. hoc autem iudicium. ff. de dam. infect. Et ex his
habes declaratum secundam lect. et facit iste tex. secundum
vtriusque lecturam contra quosdam rusticos nolentes sol-
uere decimas ecclesie nisi prius aliquid munus eis a
presbitero tradatur et ad hoc allegant consuetudinem quod est
contra. c. decimas. el. i. xvi. q. vij. et fuit his diebus et
credo quod adhuc vigeat disceptatio magna in castro coz-
ciani inter plebanum illius castri et homines qui ex anti-
qua consuetudine dicunt quod ante solutionem decimarum
debet presbiter certas libras carniu quilibet prochia-
norum. Sed quero nunquid dispositio huius tex. ve-
dicit sibi locum quo ad ipsos clericos et eorum bona
patrimonialia. hosi. videtur velle quod sic. nam super verbo
ecclesie. addit idem in cleri. alle. c. cleri. j. de iudi.
Et per hoc infero. do. anto. quod consuetudo non valet
in iudicium bonorum patrimonialium ipsorum clericorum
vide quemadmodum bona ecclesiarum non possunt col-
lectari per laycos ita nec bona clericorum gaudent eum
secundum eodem privilegio cum rebus ecclesiarum ut not
glo. in. c. ex litteris de pigro. Sed tu adverte nam doc.
hic nihil dicunt de patrimonio clericorum sed solum de
clericis. et allegant illud. c. cleri. quod quidem. c. i. d
probat nisi respectu privilegii ipsis clericis tributum in fa-
vorem totius ordinis clericali nec valet fundamentum
quod gaudent eodem privilegio. Nam ipsemet do. anto.
firmat regulam in contrarium. in. c. si diligenti de prescrip-
tio. ubi dicit quod solum in casibus iure expressis gaudet
eodem privilegio et hoc multi voluerunt ut dixi in. c. ec-
clesia. s. d. p. fateor tamen quod collecta non potest imponi
rebus patrimonialibus clericorum sed non per istam tex. s.
p. c. si. de vita et ho. de. ubi plene dixi et per bar. in. l.
rescripto. ff. de mu. et ho. unde puto quod istud. c. non sit
extendendum ad bona patrimonialia ipsorum clericorum propter
regulam superius alle. Item quod in simili videmus quod
bona clericorum non gaudent eodem privilegio cum ecclesiis in
prescriptione quod contra ecclesias non currit prescriptio nisi quod
drageneria ut j. de prescript. in. c. de quarta. et in anc.
quas actiones. l. de sa. sanc. ecclie. Sed contra bona
patrimonialia clericorum currit prescriptio sicut contra bo-
na laycorum ut est glo. singularis. xvi. q. iij. posses-
siones. facit quod non Jo. an. in regula. qui ad agendum in
mercu. s. idem vide velle apte Jo. an. in regula nemo potest
in mercu. ubi for quod non quid valeat consuetudo ut canonicus

*De bonis patrimonialibus clericorum
et in proprio*

possit testari de fructibus sue prebende percipiendis pro annu a
tpe mortis et claudit quod sic et ita fuit approbatum per
quandam extranag. ut ibi non. et ad istum tex. respondet
quod illa consuetudo preiudicat successorum in prebenda et non
ecclesie et sic apte vult valere consuetudinem gravosam con-
tra clericos non in patrimonialibus sed etiam in redditibus
eis debitis occasione ecclesie Et tene hoc dictum
menti quod non solet allegari sed singulariter restringit istum
tex. Item officium iudicis non ita providet bonis pri-
monialibus clericorum sicut ecclesiarum hinc est quod in bonis
patrimonialibus clericis non petit restitutionem in in-
tegrum ratione lesionis. nec in redditibus ecclesiarum
eis debitis. ut sentit glo. non. in cle. unica. de inte. resti.
et p. spe. in ti. de in. inte. resti. in. §. quiter. v. sed nunquid
clericus. ubi oino vide et quod dixi de consuetudine gravo-
sa ecclesie non intelligas quod omnis consuetudo contra eccle-
siam reprobetur ratione cuiuscunque gravaminis sed debet
intelligi quando affert magnum gravamen alias tenet
consuetudo ad hoc. c. cum dilectus j. co. et. c. cum omnes
de p. si. et. c. abbate. j. de. v. sig. facit quod non Jo. an. in
c. q. sicut. de elec. ubi non. dicit posse induci ex consuetudi-
ne ut ecclesia vacante canonici non procedant ad electio-
nem nisi prius morte prelati regi nunciata et postula-
to assensu regio de procedendo ad novam electionem
quod non. Abbas.

Clitteris Valet consuetudo per quam
ecclesia acquirit dominium
et possessionem rei sine solennitate legali vel sum-
ma aliter et sic ex consuetudine potest introduci actus sine
solennitate per quem sine apprehensione reali transferatur
possessio rei abstrahit et est casus singularis. et secunda pro
ibi discretionem. Item primo quod appellacione ecclesiarum
non veniunt monasteria nec alia loca religiosa ut puta ho-
spitalia nam tex. i. verbo discretionem ponit ista ut dicitur et
hoc verum stricto sumpto vocabulo aliter dicitur ut legi-
gatur et non. in. c. grandi. s. sup. ne. pla. li. vi. et. liij. di.
§. hac ante. Item secundo ar. quod hospitalia et similia lo-
ca religiosa gaudent privilegio ecclesiarum claris pro-
batur in. l. oia privilegia. l. de sacrosan. ec. ubi tex. et
bar. et tene s. menti hinc dixi. Jo. an. in. c. h. de in. in-
te. resti. li. vi. quod hospitalia possunt petere restitutionem
in integritate ratione lesionis sicut ecclesia. Item tertio
quod consuetudo potest inducere aliquem actum per quem artificiose
transferatur possessio sine apprehensione corporali. nam de
iure eorum est possessio acquisita possit retineri solo iure
tamen potest acquiri nisi interveniat actus corporalis. l. licet
Item acqui. pos. nam dicit possessio quasi pedum positum quod
tunc naturaliter habet cum pedibus calcatur. l. i. ff. de acqui-
pos. Et vide glo. in. c. questus. j. de fo. ppe. sed con-
suetudo potest inducere aliquam formam in signum
tradite possessionis et iste est proprius casus istius

Propter

capituli. Item nō ibi videntium & audientium q̄
 vbi testes deponūt in actu pceptibili sensu visus & au-
 ditis debent deponere in redditione cāe p̄ vtrūq; sen-
 sum. nam testis interrogatus quō scit debet dicere q̄
 vidi et audiui si res illa sup̄ qua deponit p̄cipit sensu
 visus et auditus et idem dicas in reliquis sensibus. nā
 forma d̄ qua h̄ p̄stibat in dicendo et faciendo. nā vo-
 lens dare capiebat modicū terre et dicebat dotali ecclē-
 sie talem possessionem meā p̄ remedio peccatorū meo-
 rum vñ respectu verborum requirit sensus auditus. sed
 respectu facti seu traditionis terre requirit sensus vi-
 si et sic h̄ebant isti testes deponere p̄ vtrūq; sensum & ad
 hoc p̄t allegari iste tex. et tenet Jo. an. et host. dicit
 em̄ hosti. q̄ vbi quis h̄z deponere de actu inuisibili
 v̄puta sup̄ exp̄ssione verborū nō ē necesse q̄ testis de-
 ponat de visu vide valet dictū testis qui solum audire
 rit verba licz nō viderit p̄sonam. Et ponit exemplum
 in. q. facti. Quidā tabernarius subtraxerat ganee sue
 furtive ciphū suū argenteū quē volebat restituere nec ī
 p̄ntia testium p̄fiteri licet in p̄ntia ipsius mulieris non
 negauerit malier illa nōriū et quosdam alios testes
 posuit post parietē & tabernarium calefactū indaxit ad
 p̄fendū q̄ subtraxerat sibi vt taceat et p̄misit se resti-
 tuere quo audito mulier rogauit tabelionē et testes su-
 per p̄fessione tabernarij quasi velit q̄ p̄fessio p̄t p̄ba-
 ri p̄ testes lz ip̄i non viderint p̄sonā loquētem qd̄ ē no-
 tabile verbū. Idem voluit Bar. post glo. in. l. ij. §. i.
 labeo. ff. de aqua plu. arc. Et facit ad q̄onem nungd̄
 cecus possit deponere sup̄ verbis p̄rabentium si habz
 notas illorū voces dic vt nō. in. d. §. labeo. Et vide bo-
 nā glo. in. c. testes. ij. q. ix. dixi plene in. c. cū cām. §. d̄
 testibus. vnde scias q̄ cōter tenet p̄ legistas q̄ sp̄ale
 sit in intestato. nō em̄ valet testimonium nisi testes vi-
 derint et audierint testōrem loquētem vt ē tex. in. l. si nō
 sp̄ali. L. de testa. et hoc ideo vt arbitroz q̄ vroz testato-
 ris p̄pter infirmitatem solet mutari. in alijō aut casti-
 bus sunt singulares opi. quorundā modernorū in. d.
 l. si nō sp̄ali. q̄ dictū tali s̄ qui nō vidit p̄sonā nō ē oīo
 integz qz de facili p̄t decipi quis in voce et latius dī
 co in. d. c. cū cām. In glo. ij. in. fi. in. v̄bo p̄necedi-
 nes. aduerte ad finē glo. in. eo q̄ dicit q̄ donatio ista
 valebat etiā citra p̄suetudinē. nam adducit ad q̄onem
 nungd̄ possessio cessante p̄suetudine transferat in ecclē-
 siam ex titulo habili ad transferendū dñiūm hec glo.
 potius sentit q̄ nō dū dicit q̄ valebat donatio et nihil
 dicit de translatione possessionis clarius sentit hec gl.
 sequēs p̄pe finē. in. eo q̄ dicit q̄ lz ecclēsia nō app̄chē-
 dat possessionem tñ acquirat dñiūm rei sibi collate. et
 nō gl. illā sic intellectā nam facit ad intellectū. l. si. L.
 de sacrosanc. ecclē. nam p̄ illā. l. ecclēsia h̄z insignia p̄u-
 legia vt ex solo titulo acquiratur sibi dñiūm. lz in p̄i

natis nō acquiratur dñiūm sine traditione possessio-
 nis vt in. l. traditionib. L. de pac. et in. l. quoties. L.
 de rei ven. nam videt̄ dicendū q̄ illa. l. si. solum. p̄uide
 at respectu p̄iij et nō respectu possessionis. & hoc apte
 voluit Inno. hic dicens q̄ vigore huius p̄suetudinis
 ecclēsia acquirere possessionem rei sibi donate et cōl-
 ter moderniores videntur hoc dictū sequi archi. tñ i. c.
 moderamine. xv. q. i. multum instat et finaliter videt̄
 p̄cludere oppositum. s. q̄ fauore ecclēsie transferat etiā
 possessio. et adducit istum tex. lz hoc dictū certe mibi
 nō placet. et iste tex. p̄bat oppositum qz fundat se sup̄
 p̄suetudine. al em̄ de nihilo. p̄viderat̄ iste tex. et hoc est
 tenendum solet tñ allegare vnum dictū Inno. in. p̄tra-
 ruz. i. c. cū venissent de resti. spo. vbi dicit sp̄ale esse in
 ecclēsia vt si aliquid dat nomine possessionis transfera-
 tur possessio. lz aliqui libri h̄nt nomine pensionis et
 ita habeo in lectura mea et videtur melius p̄uenire illi
 l̄e que facit mentionē de pensione sed in eo qd̄ dicit q̄
 est sp̄ale in ecclēsia nō bene loquit̄ qz cuiuslibet etiam p̄-
 uato acquiratur possessio. si dño. p̄sentiente vel posses-
 fore rei recepit pensionem ex illa re vigore locationis
 vt est glo. et bar. in. l. quātis. ff. de acqui. pos. dico ple-
 ne in. d. c. cū venissent. Et his inferitur ad q̄onē no-
 tabilem et subtilem nunquid publiciana p̄petat ecclē-
 sie ante traditionem possessionis ex solo titulo habili
 ad translationem dñiij et est publiciana quoddā reme-
 diūm introductum in fauorem illius qui habuit rē ab
 eo quē putabat v̄z dñm cū tñ nō esset dñs nam si ca-
 dit a possessione cū non possit rem v̄dicare qz nō est
 dñs p̄t agere publiciana et recuperare possessionem &
 de hac publiciana habes glo. latam in. c. abbate sane-
 de re iudi. li. vi. et tex. in. glo. in. l. de ac. in. §. alie. et. ff.
 de publiciana. p̄ to. spe. in. ti. de loca. in. §. nūc aliqua
 in. v. boni. tenet q̄ non qz cū illud sit remediūm exor-
 bitans a iure cōi non d̄z extēdi dō. Inno. dicit h̄ posse
 attemptari p̄trariuz qz regula iuris cōiūlis est q̄ vbi ex
 p̄tractu cum non vero domino transferatur dñiūm ex
 eo q̄ fuit casz eo qui putabat dominus transferatur v̄z
 capiendū p̄ditio vt in. l. dauibus. ff. de p̄tra emp. Sed
 alia regula habet q̄ vbi p̄petit v̄scapiendū cōditio da-
 tur publiciana. vt. ff. d̄ publi. quasi p̄ totum. ergo ecclē-
 competit publiciana quasi rem habuit ab eo qui pu-
 tabatur dominus quia si habuisset a vero domino ha-
 buisset dominium vt in. d. l. si. L. de sacrosanc. ecclē.
 Et scias quia hanc opi. tenuit Inno. in. c. in p̄sentia.
 s. de proba. licet ipse non alleget sed ego semper te-
 nuī p̄imum dictum vt non competat ecclēsie publici-
 ana eo casu quo non est translata possessio. moueor p̄
 mo per tex. expressum in. l. cum qui in. fi. ff. de publi.
 vbi dicitur q̄ ad hoc vt competat publiciana oportet
 q̄ p̄cesserit contractus habilis ad translationē dō
 b

publiciana quid p̄

Publiana qz fuit iusceduta

minj. et qz fuerit tradita possessio et qz utroqz tempo
re recipiens habuerit bonam fidem. et licet in ecclia
ex titulo transferat dominium non tamen possessio. vt. s.
dixi. ergo non potest competere publiciana moueor
secundo ex defectu cause quare fuit introducta publi
ciana. nam ppter maximam equitatem ne cadens a pos
sessione recepta bona fide omni remedio frustraretur.
vt in. d. s. alia. que quidem ratio deficit in ecclia eo ca
su quo non est adeptus possessionem. nec ob. motum do.
Brito. quia iura ciuilia introduxerunt illas regulas ha
bito respectu ad ius commune quia dominium non acqui
ritur priuato ex solo titulo sed oportet qz interueniat
traditio possessionis. vt in. l. traditionibz palle. unde
sequatur necessario qz ex quo habuit possessionem
ab eo qui putabatur dominus competit sibi vsucapi
endi conditio. sed hoc non potest cadere in ecclia ante
qz habeat possessionem quia sine possessione non pcedit
vsucapio. vt in regula sine possessione de re. in. li. vi.
ergo per consequens destruitur secunda regula quia cum
non possit competere vsucapio. ergo nec publiciana. fa
teor tamen qz in casu huius. c. vbi vigore consuetudis
acquirebat possessionem sine traditione qz tunc si ecclia
habuisset rem a non domino potuisset agere publiciana
si cecidisset a possessione iam habita. et hec dicta
puto verissima quod non. p. clariori intellectu. In gl.
si. oppo. contra tex. in eo qz in fine innuit qz per istam
solemnitatem transferretur possessio rei absentis sine ap
prehensione corporali hoc enim videt contra. l. licet.
l. de acquir. pos. et. c. pastoralis. j. de priu. vbi patz
qz sine apprehensione corporali non transferretur possessio
nec ob. si diceret qz in ecclia est speciale quia ex solo
titulo transferretur dominium vt in. d. l. si. qz ad translati
onem dominij non sequitur possessionis translatio. vt
in. d. c. pastoralis. et in. l. cum heres. ff. de acquir. pos.
vbi tex. non. dicit qz licet heres ad eundem hereditatem
acquirat dominium rerum hereditariarum possessionem tamen
non nascitur nisi corporalis fiat apprehensio. So.
dic ordinando glo. qz licet regulariter procedat oppo
sicio tamen quandoqz transferretur possessio sine apprehen
sione corporali per certos actus artificiose introductos
iuris dispositione. et de hoc glo. ponit multa exempla
notabilia. Exemplum primum est in inuestitura que fit de
certo beneficio. nam quis inuestitur quandoqz per tra
ditionem annuli et transferretur possessio rei absentis et est
hoc non istam glo. nam contrarium non. glo. in. c. auete.
de insti. et in. c. per tuas. de dona. et in. c. ex ore d. his
que fiunt a ma. pre ca. glo. dubitavit in. c. si quis dei
ceps. xvi. q. vij. Jo. an. hunc articulum plene examinat
post Compos. in. c. transmissam. j. de elec. et quia sunt
dicta quotidiana et notabilia distingue sic post eos.
aut inuestitura fit ante omnem iuris translationem vt puta

*possessio non sufficit p. apphe
sionem corporalem*

Quintiana

dicit epus inuestio te de tali beneficio et tunc hec inue
stura hz solu vim collationis beneficii satis enim opa
tur in translatione iuris aut fit inuestitura post electionem
et habet vim confirmationis vt in. d. c. ex ore. et qd ibi
non. quandoqz fit post translationem iuris et tunc aut in
conspectu beneficii. aut in absentia. primo casu transfer
tur possessio per inuestituram. vt in. l. qd meo. ff. de ac
qui. pos. nam ostendendo rem oculo et tradendo ver
bo p inuestituram videtur translata possessio et non bene
hunc casum hoc tamen non pcederet si nuncius missus
a iudice vel ab epo hoc faceret vt singulariter dicit spe
in ti. de primo et scdo decre. in. s. ia de effectu in pn.
vbi dicit qz si nuncius missus a iudice vt mittat aliqz
in possessionem pluriu rerum possit illum in possessionem
vnius. alias vero voluit possessiones transfere oculo
et verbo puta dicendo. pone te etiam in possessionem illa
rum rerum qz ppter hoc non est translata illarum rerum pos
sessio qz est contra regulam iuris de qua. s. nec ob. l. qd
meo. quia loquitur quando ille qui tradidit verbo et ocu
lo erat in possessione sed nuncius non est in possessio
ne et est dictum singulare et non tradendum oblationi. Ita ego
vtra alios limito illud dictum Compos. et Jo. an. s. di
ceres tu idem videt i collatore. nam collator non est pos
sessione beneficii. et tunc voluit docet. qz p inuestituram factam
in conspectu beneficii transferatur possessio ad qd saluando
illud dictum Jo. qz collator regulariter hz custodiam benefi
cij vacantis gl. e. nobilis et singularis i. c. cu vos. de
offi. or. Itē intellige qz oculo et verbo transferat posses
sio quā alius non est in possessione. nam p illam traditionem si
ctam non potest priuati scds possessione sua. Itē nobiliter
voluit Compos. et facit tex. in. d. l. qd meo. in. s. si ven
ditorem. nisi priuatus fuisset lata sententia contra illum posses
sorem scdm eundem Compos. aut inuestitura fit in ab
sentia beneficii et tunc non transferretur possessio p regu
lam superius dictam et t3 b. Ann. allegis. l. si ex stipulatio
ne. ff. de acq. pos. qz beneficium. sed melius facit iudicio
meo. l. pdia. ff. eo. dem. vbi plus pbat qz si extra conspe
ctum rei ego dixi do tibi tale rem et tradeo non transferretur
p h possessio s3 videt data pias intrandi possessiones
ppria aucte vt in. d. l. pdia. et ita voluit bar. post alios
ibi et in. l. h. l. de acq. pos. Itē dicit azo. vt refert b. Jo
no. in inuestitura vt p eū deur pias ingrediendi pos
sessionem. ppria aucte qd bā non. Itē quid aut obti
nens titulum beneficii possit ingredi possessionem ppria
aucte non in. d. c. transmissam et ibi dico et h quo ad p
mā exemplū Scdm exemplū in traditione clauis vt in
l. clauis. ff. de ptab. emp. alle. in gl. Aduerte debes
enī intelligere qz clauis tradunt apud ipsam statutio
nem seu apud ipsum domum nam tūc videtur translata pos
sessio eorum que sunt sub clauis s3 aliter compelleret
apprehensio. Tertium exemplū in visa et loquitur

Baro

Jo. an.

Jo. an.

Jo. an.

glo. nimis generaliter sed debes intelligere vt. s. dixi. qñ visu ostenditur et vbo tradit. et ita loquitur lex quod meo all. in glo. Quartus exemplū si rē meā pones te positā tibi vendo et idem dicit alio titulo erat penes te vt in si. de re. di. in. §. interdum Et ex h. habes casum et quasi regulā in qua ex solo titulo transfertur dñum etiam in pūatū qñ. s. possessio vel detentio erat penes contrahentē Quintū exemplū in titulo pñtū tūti et iste ē casus cotidianus. nā si quis rē suā. quā vē didit vel donat vult possidere nomine alterius in continenti transfertur possessio civilis in illuz vt in. l. que dā. ff. de rei ven. et ideo notarij cotidie apponūt i instrumētis istam clausulā et dicit qz transfert vā possessio et dñuz adeo qz si iste postmodū venderet vel donaret alteri et traderet sibi possessionē nihilominus pñus est potior. et ita voluit. Jo. an. in addi. spe. in ti. d. emp. et ven. in. §. i. v. et hoc scias notant aliqui doc in. l. quot. l. de rei ven. et bar. in. l. si is qui pro. emptore. ff. de vsuca. et videt. tex. notabilis in. l. certe. ff. de pca. rto vbi pbat qz vere transfertur possessio p ti. pñi.

Sextum exemplū si quis conducit rem suā ab illo. iste tñ casus pōt pñbendi sub pcedenti qz cū ipse possideat nomine pñio conducendo scienter ab illo videtur velle possidere nomine illius secus dicit si ignoranter. non etiā valet conductio rei mee ignoranter facta vt in. l. qui rem. pñiam. l. locati. vide plene p Bar. in. l. si rem aliquā. ff. de acquit. pos. Ad de aliud exemplū cū quis transfert rem in aliam retento sibi usufructu. vt in. l. quisquis. l. de dona. adde aliū cū recipit pensio de pensu possessoris vt in. c. cū venissent palle. et ibi plenissime istū casum distinguo. Ad ppositū ergo cū in multis casibus. s. dicitis artificio iuris transferat possessio sine apprehensione corporali. Ita potuit consuetudo que ē altera lex inducere translationē possessionis inducendo istā solemnitate de qua hic nec credas hoc spāle in ecclesia. nā idem esset si inter laicos hoc ē duceret pñuetudo qd consentiunt hic doc. et clarus. Jo. an. h. tenet h. etiā videt pcludere rationes superius dicte et p hoc habes clare materiam expeditā h. c. que solet difficilis reputari. Ad pdicta adde dictum Inno. in. c. in lris. de resti. spo. vbi notabiliter dicit qz hodie ex generali consuetudine p installationē factā in certa sede videtur acqñita possessio illius dignitatis seu beneficij. dicit tamē qz vbi consuetudo nō seruat ad vnguē nihil transfert et ideo si installaret in alia sede qz solita non transfertur possessio rē.

Unostriam nō valet pñuetudo vt suia a nō suo iudice lata teneat. vel sic. nō valet pñuetudo vt in causis ecclesiasticis dictū populi p suia teneat. Lōis diuisio scda ibi nos igitur. nō pmo qz licet ex pñuetudine

possit acqñi iurisdicctio vt in. c. cū ptingat de fo. ppe. et ix. q. iij. pñuetudo. nō tñ valet pñuetudo vt suia nō suo iudice lata teneat. est etiā irrationabile vt valeat suia a non habente iurisdictionem. nō scdo qz suia non dōz ferri ad pñliū sapientū et insipientū a pñario ergo facit ista lra vt ad pñliū sapientis possit. pñius iudex fare suiam de quo plene dicemus in. c. si pro debilitate. de offi. dele. et per Bar. in. l. si plures. ff. de executoria. nō tertio qz dicitio. in. qñqz stat pñuatiue vt hic in verbo insipientibz quasi nō sapientibus qñqz stat augmentatiue vt in. ca. i. j. de fideiuss. iuncta glo. in. l. galius. §. casus ille est difficilis. ff. de libe. et pñliu. nōqz nihil opatur vt nō. in. c. nobis. j. de iure patro. nō vltimo qz pñuetudo inimica canonibus p lumis irrationabilis pñma fronte. Et ad hoc tene mēti istam tex. facit ad ea que dicit j. in. c. si. Opp. cōtra tex. in. eo qz papa concedit facultatē isti epō libere iudicandi nam si consuetudo erat irrationabilis non erat cpius aliqua pñessione qz frustra pñibus implorat qd iuri cōi conceditur. l. l. l. de thesaur. li. x. et in. c. i. s. d. rescriptio. iuncta glo. Jo. an. exponit tex. ibi pcedimus. i. a iure concessum esse ostendimus quasi dicit qz papa non concessit de nouo sed declarat eā pñtere consuetudine nō obstante et forte papa fecit h. ad cautelam istius epī vt sic esset tutus apud populum. In glo. i. ibi nec istud est inconueniens. nō bñ glo. qz qñqz est vtile in facto dubio exquirere pñliū a plibus tā sctis qz illis. sapientibus qz insipientibus nā qñqz parum sapientes habent in certa re clauuz intellectū et ingenium et acutius sciūt discere et decidere vnum casum qz omnes sapientes sicut narrat h. Jo. an. de fatuo pñi. q. decidit qdēz miro modo inter tabernarium et quēdaz panperē a quo tabernarius volebat extorquere pecuniam qui pmederat panē ad odorem assati nam voluit illi ex sono vni denarij torrensus quā qñem non potuisset cato melius decidere ad pacificandū aīo ipudentū. sed solue hoc contrarium. pnt habet in glo. sequenti sup illa glo. voce dixit do. me. qz bar. pluries qñ debebat pñlere sup aliq articulo conferebat cū mercatoribus. rē. In glo. si. ibi nisi in cā reconuentionis. Aduerte qz glo. non congrue excipit istum casum et sequentē qz p reconuentionem et progationem iurisdicct. efficit ille iudex. et sic nō repit suia lata a nō suo iudice sed pōt excipere casuz scdm host. pñtū in. c. si diligenti. de fo. ppe. et. xi. q. i. insolita. et. c. placuit. vbi suia lata a iudice seculari pñtra clericum sponte ibi litigantē pōt haberi rata a iudice ecclesiastico in odium ipsius clerici et dicit vt ibi.

Vanto nō valet pñuetudo pñmittēs p siberis vt crismant vel generalis sic Consuetudo nō pōt opari vt clericus nō

ep̄s possit exercere ea que sunt reservata ordini ep̄ali et est casus notabilis et sunt due pres. In p̄ma presumptuosa p̄suetudo. In sc̄da ipsius reprobatio ibi discretioni. Ad p̄mo unā regulam menti tenendas q̄ ea que sunt ordinis ep̄alis non possunt acquiri per inferiorem ex consuetudine quācumq̄ vetustissima. rō est q̄ p̄suetudo nō facit quē capace. hinc dicit Jo. an. in. c. ij. de p̄ben. li. vi. q̄ quātocūq̄ longo tpe laic⁹ exercuerit actum sp̄ialem nanq̄ in illū pōt p̄scribere. nā possessio tanti temporis cuius in itē nō est memoria habet vim tituli q̄ datur capacitas in exercentem al nō. qd̄ v̄bū tenebis menti et sic limita et restringe. c. p̄mū de p̄scrip. li. vi. et in. l. i. §. ductus aque. ff. de aq̄ coti. et c. lli. Secus dicit in p̄petentib⁹ ep̄o rōne iurisdic. vel dignitatis ep̄alis. nam illa possunt p̄scribi p̄ inferiorem clericam vt in. c. auditis. et. c. cum olim. d. p̄scrip. dixi in. c. accedentibus. de excef. pla. et plene in. c. cuz contingat. de fo. p̄p. et ex his potest sumere sc̄dam regulam. Item nō. q̄ ritus apostolorum sc̄dm certa sacramenta habent impedire caracteris impressionem nā immediate post mortem xp̄i omnes p̄piteri in cōi regēbant ecclesiam nec sic erant inter eos ep̄i sed idem p̄biter q̄ ep̄s et pariter p̄ferebant oīa sacramenta vt in. c. olim. xcy. di. et in. c. legim⁹. xciij. di. sed postmodū ad sc̄ismata sedanda fecerūt seu ordinaverunt apostoli vt crearet ep̄i et cetera sacramta eis reservauerūt illa interdicens simplicibus p̄piteris et vides hic q̄ talis ordinatio habet impedire etiam impressionē caracteris quia si p̄biteri illa de facto conferūt nil conferunt qd̄ facit ad .ij. dicenda et ex hoc et ex his et ex tex. diligenter nota pro opinione canonistarum cōtra opinionem theologoz q̄ est dare ordinem ep̄alem et sic q̄ novem sunt ordines de quo vide gl. in p̄benio vi. in verbo ep̄s et si vis tenere opinionē theologoz. vt non sit ordo dic q̄ hoc opatur ordo p̄biteratus iunctus cū dignitate ep̄ali et intercedente ordinatione ecclesie. Itē nō q̄ quedā sūt sac̄ta reservata solis ep̄is que inferioribus nō licet attingere vt crismare ordines sacros p̄ferre virgines benedicere ecclesias consecrare et similia et vide sup̄ his tex. in. c. quānis. lxxvij. di.

Ad q̄ sacramentum confirmationis non est sacramentū necessitatis. vñ pōt quis saluari lz nō sit crismatus dūmodo illud sacramentū nō ex cōtemptu dimiserit. nā ex septē sacramentis ecclesie quedā sunt necessitatis quedā voluntatis de quibus vide p̄ glo. in. c. veniens de transact. Quero p̄ declaratione hui⁹ sacramenti p̄firmationis quare hoc sacramentum fuit institūtū cū nō sit de necessitate salutis So. dicit vt habes tex. nō. de cōse. di. v. in. c. i. et. ij. nā baptism⁹ necessarius ē mortētib⁹ q̄ sine eo etiā infans vñs dies saluari nō pōt de cōse. di. iij. in. c. firmissime. et. c. re-

generandi. Sacramentū hō p̄firmationis ē necessariū victuris. nam cum homo militet cottidie inter hostes invisibiles p̄ illud sacramentū p̄firmationis confirmatur et roboratur et miles efficitur contra agones et insidias diaboli vñ fortior est ad resistēdū insi. hōs diabolicis qui est confirmatus q̄s baptisatus dumtaxat vt i. d. c. p̄ferē em̄ sp̄s sanctus que apli olim p̄ferebāt ex sola manus impositione. et q̄ hodie p̄lati nō sunt ita beati quāmodū apli fuit institutum vt ipsi conferent hō sacramentum cū collatione crismatis. et quid significet crisma et quare crismatio fit in frōte dic vt nō in. c. unico. de sacra. victōe. Sc̄do p̄ncipaliter q̄ritur nū quid p̄ferat caracter in isto sacramento. collectat⁹ hic post beatū iho. tenet q̄ sic. aliter tñ q̄s in baptisate. nā p̄ baptismū quis p̄ncipat sp̄ialia et disponit⁹ eia ad facilius suscipiendum grām dei vt dixi post Inno. sup̄ r̄ca de baptismō. sed in isto sacramento p̄firmationis efficitur fortior et infundit⁹ grā p̄tra insidias diaboli vt. s. dixi. Tercio q̄rit q̄ hō sacramentū reservatur ep̄is dūtaxat cū baptismus q̄ ianua oim sacramentoz vt in. c. si. d. p̄pitero nō baptisato. p̄mittatur simplicibus sacerdotibus. So. p̄fectio actus cōiter reservatur superiori. vides etiā q̄ electio p̄tinet ad canonicos et confirmatio ad superiores in. c. nihil. de elec. itō cum istud sacramentū sit p̄firmatio baptismatis et sic p̄ficatur ip̄e baptism⁹ dignus fuit reservare ip̄s superioribus in signū p̄minentie. In gl. i. in fi. bec gl. quo ad effectū pōt reduci ad duas qd̄es. p̄rima nūquid ista sacramenta reservata solis pontificib⁹ possint delegari inferioribus et p̄ que. Sc̄da qd̄ p̄supposita validitate delegationis si delegans postea. p̄hibet nunquid imp̄maf caracter ex sacramento exhibito contra interdictū delegātis. Ad p̄mā qd̄es apliādo v̄ba gl. et p̄cludendū q̄ p̄ inferiorem p̄latū a papa nō pōt fieri ista d̄legatio n̄ p̄ntificib⁹ q̄ n̄ possunt illi disponere contra statutū et ordinē eccie hō p̄bat in. c. aqua. d. p̄se. eccle. vl. alta. et vide glo. in. c. puenit. xcy. di. que ponit ibi notabilem regulā q̄ nihil h̄z ep̄s qd̄ sit iurisdic. qd̄ nō sit delegabile p̄ eum sec⁹ in p̄petentib⁹ rōne ordinis ep̄al vt dicit hō gl. in fi. et bñ respectu pape repiunt tres opinionēs p̄rima q̄ papa collationē hōz sacramentoz potest delegare p̄pitero dūtaxat. Secunda opi. q̄ etiam simplici clerico dummodo habeat illud sacramentum quod alij conferre vult et in hac opi. videtur reddere glo. Tercia opi. q̄ etiam laico potest hoc papa demandare dummodo laicus receperit illud sacramentum et hanc opi. refert hic glo. et Inno. apte hoc tenet non approbando eam nec reprobandō glo. in. c. mans. de conse. di. v. videtur illam approbare in eo q̄ apponit regulam dicens quot ex delegatione pape quilibet potest conferre sacramentum quod ipse

receptis cōior tamen opti. videtur vt laico b. demanda
re non possit et videtur opti. iustior maxime qz ex de
nigraetur status ecclesie qd papa facere non pōt. i. q.
vii. in. c. et si illa. Sed dubium est quid in collatōe
ordinum glo. in. d. c. manus. videtur velle qz idem dī
cendum sit qd. s. sed collectarius hic post beatū tho.
dicit qz collationem minorum ordinū posset papa de
legare simplici sacerdoti secus in collatione sacroz qz
sacri ordines habent actus et exercitium in confectio
ne eukaristie. nam vt dicit glo. notabilis in. d. c. pue
nit. non pōt papa pmittere non p. bitero vt conficiat
corpus xpi qz xps hoc p. misit solis p. biteris vt ibi.

Ista nota dicendam in p. pposito vt sicut in p. fectio
ne eukaristie nō disponit contra institutionem xpi ita
nec in ordinatione ministroz ipius sacramenti ego po
tius putarem vt sacerdoti hoc possit delegare in distin
cte. quā licet de sacramento eukaristie sit dispositū in
stitutione diuina qai habeat illud administrare hoc tū
non est dispositū in collatione ordinū nam olim pre
biteri in p. muni regebant ecclesiam et ordinabāt sacer
dotes vnde quēadmodū olim poterant ita videtur qz
papa possit hoc concedere sacerdoti maxime delega
do cum nihil exerceat delegatus nomine p. p. iō vt in.
c. sane. de offi. dele. et in. l. i. ff. de offi. eius cui man. est
iurisdic. quinimo dico qz minor ordinū collationem
posset papa sacerdotibus p. p. iō iure concedere. nam
sacerdos potest hodie conferre p. miam tonsuram dum
modo habeat subiectum vt nō. l. d. offi. in. c. cum p. m.
gat. de eta. et qual. et abbatibus p. cessus est vt possint
conferre minores ordines vt l. c. et nō. in. c. abbates. d.
p. uille. li. vi. et in. c. i. d. sup. ne. p. la. l. xij. di. in. c. i. Quil
dam tū voluerunt dicere qz hoc faciunt abbates vigo
re benedict. quā recipiunt qz p. m. videt simplex p. m.
ordinaria idem in pte accedit ad consecrationē epī vt
quali videatur conferri quidā ordo plus tamen misī
placet vt hoc habeant ex p. uilegio qd alibi dico lacus
in ti. de eta. et qual. et hoc quo ad p. m. qd. Quod
ad scdā aut p. bitero sit habent collationem ex dele
gatione et glo. dicit et bene qz post p. bitionem nihil
confert. et idem tenet glo. in. d. c. manus. et est cōis
opti. p. bat rōe qz sublata p. tate delegata nulla potestas
renanet in ipso delegato vt in. l. iudicium soluitur. ff.
de indi. et in. c. sup. qd. nū. de offi. dele. Sed dubiū
est quid si p. bitero fieret epō p. romanum pontificem
nūquid p. ferret sacramentū post p. bitionē Inno. re
fert h. tenere quosdā qz nō. qz licet papa nō posset tol
lere sacramentum baptisimi vel alia necessaria pōt tamē
circa illa disponere vel dando formā vel disponendo
de p. sonis a quibus et quibus sunt p. ferenda vt nō. in.
ca. i. de baptisimo. nam pape scdm istos est obediē
dum in oibus spūalibus et in p. cernentibus p. cūlum

nē nisi illa repiantur expōsse interdicta vel sint p. tra fidē
et nō hanc regul. in. quā videtur sequi l. d. offi. in. c. qu
to. de transla. p. la. Sed tu adde notabile dictū Inno.
in. c. inquisitioni. de sen. ex. et vide in hoc qd dixi in. e.
si qn. s. de rescriptis. Ipe tamen Inno. hic p. dūden
do dicit qz ant papa facit legem p. quam tollit hanc
potestatem epīs et nihil ageret epō postea conferendo
aut simpliciter p. bitero ne facerent. et tunc p. bitero
tū non impediret impressionem characteris. dicit tamē
Inno. notabile vbum obliuioni nanqz tradendum qz
sine causa rōnabili et alijs nota non est papa sustinen
eus attemptando ista vel similia contra vniversalē sta
tum ecclesie et pondera ex his verbis duo. p. mo qz nō
p. sumitur in papa causa rōnabilis si vult venire contra
vniversalē statum ecclesie sed oportet qz cā sit alijs
nota. facit qd nōnt doc. in. c. nulli de sen. ex. Secdo pō
dera qz non dicit papā non posse scdm eam nō sustine
dum quasi dicat qz ecclesia vniversalis dō pape resiste
re tamen ecclesia non resistente videt actus valere et te
ne menti hoc dictū sic intellectū et sic habes casum in
quo ecclesia vīs pōt resistere pape licet nō veniat con
tra fidem. vnde autem papa habeat hanc potestatem
dicit hic. Inno. qz ex illa potestate tradita petro p. xps
qd. cūqz ligaueris sup. terrā et exponit quidā vt ipe re
fert qd. cūqz ligaueris sup. terram. i. p. p. stituciones et p.
cepta. Et nota hoc dictū ex quo pōt inferri qz p. ceptum
p. nicipis tū valet quātum constitutio. In p. trarium tū
facit illa distinctio Inno. dum distinguit inter legem
et simplicem p. bitionem que distinctio nō placet do.
an. hic dicenti se non videre differentiam inter legem et
p. ceptum vel p. bitionem in ipso p. nicipi. sed tu vide si
mitem differentiam quā facit Bar. in. l. si. l. si cōtra
sus vel vi. pub. Et credo qz vbi concurrunt in p. cepto
ea que concurrunt in. l. tū ligat p. ceptum p. nicipis qn
tum lex. qz qd p. nicipi placet legis habet vigorem in
sti. de iure na. gen. et ciuili in. §. sed qd p. nicipi. puto tū
qz Inno. habuit optimā sententiam in hac sua distin
ctioe nam faciendo legem et auferendo p. legem p. tate
tem epīs nihil potestatis quoad actum p. bitero re
manet ipō e p. s. sed qn simpliciter p. bitero non tollit
potestatem sed interdixit exercitium merito hoc casu
imprimatur character non obstante p. bitione pape qz
simplex p. bitero nō impedit impositionem characteris
in habentem potestatem etiam si in p. bitione appo
nat clausula decreti irritans. rē. Ad hoc vide bo. rex.
cum glo. in. de. plerisqz. de elec. et hec opinio Inno.
sic intellecta plus placet qz opti. do. In. qui nō facie
do differentiam inter legem et p. bitionē. dicit qz in sa
cramentis in qb. imprimit character nec lex nec simplex
p. bitero impedit impressionem characteris cū isti epī al
bēant p. tate ad b. allegat. d. de. in. plerisqz et glo. in. c.

quida. de elec. li. vi. Sed ego intelligerem mo p̄dicto.
loquuntur enim illa iura quando per. l. non est sublata
potestas q̄ sit verum pbatur per istum tex. iunctis sa
perius dictis. nam simplices sacerdotes habebat oli
potestatem sacramenta illa conferendi. sed ex ritu r̄ di
sp̄sitione apostolor̄ sublata potestate nihil iuris con
ferunt vt hic. ergo idem dicendū in ep̄s si per summū
pontificem quo ad certum sacramentū eis auferretur
illa potestas et per hoc habes expeditā questionē se
cundā. Sed quero nūquid laico liceat tempore neces
sitaris p̄ferre vel sacramenta administrare. et videtur
p̄mo q̄ non. nam sicut nō licet sacerdoti p̄ferre ea que
sunt ep̄s reservata ita pari rōne non debet laicis lice
re at̄ptare reservata p̄s sacerdotibus. Sed concludē
do p̄mo pone regulam q̄ de spectantibus ad cleri
cos illud solum licet laico q̄ repit sibi expresse con
cessum. et hanc regulam ponit hic Inno. et originali
ter posuit glo. xxiiij. q. i. in. c. si. et tene eā menti. Que
autem sunt p̄cessa laicis tempore necessitatis q̄ p̄t
quis et debet confiteri laico non tamē p̄ illum p̄t ab
solui sed ex contritione et obedientia ex tali confessione
est dignus venia. vt est tex. nra. Augustinus. de pe
quem penitet et vidē bona glo. in. ca. pastoralis. i. §. pre
terea. de offi. ordi. et tetigit Inno. hic. Item l̄ la
ico conferre sacramentū baptismi tpe necessitatis etiam
si sit mulier de p̄s. di. iij. in. c. mulier. et. i. q. i. q̄ qu
dam. est tū hic differentia inter clericum et laicum in
collatione huius sacramenti. nam clericus licite bapti
zat licet necessitas non urgeat laicus vero licite non at
temptat in instante necessitate sed tū si p̄ter necessitatē
baptizat tenet baptismus et ip̄e laicus puniend⁹ ē q̄
vsurpauit officium clericis deputatum vt in. d. c. q̄ q̄
dam. Habitatur de sacramento eucharistie nūquid laic⁹
in necessitate possit illud ministrare v̄puta decedit q̄s
et non repitur p̄biter nūquid possit laicus capere eu
charistiam de ecclesia et exhibere infirmo. Quidam vt
refert hic Inno. dicunt q̄ sic vt sicut in p̄cedentib⁹ sa
cramentis potest laicus se ingerere necessitatis tpe ita
et in isto nec ob. c. si. xxiiij. q. i. q̄ loquitur de heretico
a quo non est licitum recipere eucharistiam etiam neces
sitaris tempore. et nō ad hoc illum tex. quinimo dixe
runt pleriq̄ q̄ tpe necessitatis p̄t quis p̄ se illud sa
cramentum recipere. Sed Inno. non firmat hanc opi. f̄
videtur recedere dicendo q̄. §. v̄. xxiiij. di. qui solet
allegari ad p̄dicta non loquitur de laico sed de clerico
vel p̄ciso ab ecclesia vel quia ē simoniacus vel noto
rius fornicator. Collectarius vero post Inno. videtur
firmare q̄ nedum laico sed nec etiam diacono. l̄ istud
sacramentum at̄ptare q̄ nō. et contra laicum facit
regula quā. s. posui. Et per hoc soluitur q̄ Quid de
extrema v̄ctione et licet quidam voluerunt q̄ laicus

possit illam conferre necessitatis tpe. cōiter tamē B
non tenetur p̄ regulam sup̄ius dictam. relqua vero im
pendere non potest licet possit matrimoniu p̄trahere.

Ultimo potest dubitari quid de clericis p̄satis ab
ecclesia vt sunt heretici excoicati suspensū ab homine vt
a iure. de his dic vt habes tex. cum glo. in. d. §. v̄. v̄.
Et respectu sacramenti baptismi habes hic glo. si. que
dicat necessitatis tpe etiam ab heretico recipi potest et
tene menti glo. et etiam tex. cum gl. in. d. §. v̄. v̄. col
lect. refert se audiuisse clementem septimū. dum p̄s
legeret quartū sn̄az in mioribus p̄stitutus tenere con
trarium mouebat quia excoicatis et hereticis nō pos
sumus cōicare sine peccato vt in. c. nup. de sen. ex. non
ergo debet p̄mitti malum p̄pter sequens bonum inai
me q̄ ex quo ista necessitas non nocet adulto omisso
illo sacramento q̄ succedit baptismus flamis. §. de
baptismo. in. c. debitum. ad. c. si quem. xxiiij. q. i. q̄
facit. in contrarium respondet q̄ loquitur quando ig
norabatur q̄ ille esset hereticus. et ad tex. gratiam. §.
verum. dum dicit q̄ melius est recipere ab heretico q̄
in eternum p̄ire. Respondet q̄ iste non perit ex quo nō
repi idoneum a quo recipiat sacramentū et quāq̄ he
rōnes videantur vigere tamen in primā sn̄az que ca
nonialis est cōis me vehementer impellit dictum. c. si
quem vbi tex. aug. clare p̄supponit illam fuisse hereti
cum. et de hoc constare volenti recipere sacramentum.

Item si p̄ corporali necessitate licitum est cōicare
excoicato vt in. c. qm̄. ix. q. iij. et in. c. si vere. §. de sen.
ex. ergo fortius hoc debet licere pro necessitate sp̄iali
Itd idem facit. c. i. p̄pe finem. s. de sum. tri. vbi dicit
q̄ a quocūq̄ conferatur hoc sacramentum p̄ficat ad sa
luten dūmodo rite et sc̄dm formā ecclesie. et idem vi
detur velle. Inno. in. c. i. de baptismo.

Non valet p̄suetudo p
Vm inter. quam interdicti senten
tia violatur. In prima ponitur querela.
In sc̄da exceptio. ibi p̄curator. In tertia senten
tia ibi nos. Nō p̄mo q̄ ep̄s solus et etiam capitū
lum p̄ se potest ponere generale interdictum in ciuita
te hoc tū intellige de consuetudine vel p̄uilegio nam d̄
iure cōi capitulū non habet potestatem interdictum
p̄mulgandi vt. in. c. quesuit. de his que si. a ma. p̄te
ca. nec ep̄s sine consilio vel consensu capituli. vt in. c. i.
§. d̄. excels. pla. et dic vt ibi. credo tū q̄ nisi ep̄s p̄scrip
sisset in iurisdictionib⁹ p̄tra capitulū q̄ p̄t. vt in. ca.
iij. de p̄sue. li. vi. q̄ tūc solus poterit p̄mulgare interdi
ctum. Nō sc̄do q̄ sn̄a censure appellat nernus eccle
siastice disciplic. nā quēadmodū vires homis p̄sistunt
i nernis ita i sn̄a censure p̄sistūt vires eccle. vñ alibi dī
cit tex. q̄ i eccia dei n̄ repit pena maior. xxiiij. q. iij. cor
tipiat. Itē p̄t dici ver⁹ q̄ sicut nernus flectit f̄ n̄ tūp̄

consuetudines romane eccle nisi in concernentib⁹ fidez
vt in. c. l. de sum. trini. li. vi. in v. decur. Nec violatur
aliar⁹ consuetudo cum illa remaneat valida in loco vbi
viget. nam vides hic q^d respectu eiusde dignitatis va
rie possint esse consuetudines ecclesiar⁹ in eadem p^{ar}ti
cia. In glo. in vbo p^{ro} iudiciu in sine tenebis menti semp
li. glo. ex qua habes notabile dictu q^d eps no p^{ro} libi
to constituit nona dignitatem seu nouu beneficiu seu
noua ecclesia in p^{ro} iudiciu aliar⁹ ecclesiar⁹ secus si iusta
causa interueniret et p^{ro} hoc ultimo dicto glo. ad de bo.
tex. in. c. ad audientia. j. de ecc. edifi. Et facit bec glosa
ad q^{on}em. nuquid possit eps omni causa cessante co
struere ecclesia in parrochia alterius vel constituere di
gnitatem in ecclesia Bo. an. multu instat et finaliter vi
detur condudere q^d potest ex quo no vult afferre alte
ri p^{ro} iudiciu. nam hoc tendit in augmentu cult⁹ diu
ni. Ego hoc dictu admittere respectu dignitatis erige
de in ecclesia cathedrali quia illud tendit in augmen
t⁹ cultus diuini et nemini nocet. Sed q^d possit constre
re ecclesiam in prochia alterius cessante causa non ad
mitterem in distiuncte quia ex constructione noue ecclesie
granatur p^{ro} iudiciu antique saltim de facto vt respec
tu oblationu que fiunt in ecclesia noua et q^d hoc sit ve
rum adduco capitulum. i. j. de no. opis nun. vbi eccle
sia prochialis p^{ro} denudationem noui opis obtinuit.
vt destrueretur capella ibidem edificata q^d p^{ro}fecto no
obtinisset nisi p^{ro} iudiciu p^{ro}tere potuisset et v^o ibi
ad hoc glo. si. que hoc satis videt sentire nec videt au
geri cultus diuinus q^d si illa ecclesia no est necessaria
potius videt ex minoritate ar. in. c. i. de p^{ro} uile. in fi.
z. xiiij. di. legimus. facit dictu. c. audientiam. et. c. pa
storalis. de his que fiunt a pla. In glo. in vbo illa
ibi q^d minorem dic q^d hic no dicit p^{ro} trarium sed eligi
illa p^{ro} uetudo que minus est alteri p^{ro} iudicata et magis
r^o nabil⁹ z iura allegata in p^{ro} trarium loquantur in alijs
casibus Et dicit vincentius j. co. in. c. si. q^d p^{ro} mo debz
attendi ius coe. Si vero ius p^{ro} mune nihil dispoit z tunc
attendenda e p^{ro} uetudo generalis vel sp^{ro} alis illius loci
vt in. d. c. catholica. ea deficiente recurrendu est ad co
suetudine vicinar⁹ ecclesiar⁹ vt hic. Si vero consuetudo
e difformis attendat consuetudo min⁹ nocina vt b i ver
bo quo circa. et in. c. ex p^{ro} te. j. de censibus. oibus defici
entibus recurrendum e ad. c. si. xx. di. vt. i. congregent
sapientes z seniores quoru co silio stetur z no hoc dictu
e. n. generaliter obseruadu vbi cuq^d agitur o tribuedis
honoribus alicui dignitati vel vbi dubitaretur qualif
plat⁹ debet se habere in subditos vel quid sile vt in. c.
sup. eo. o censib⁹. vnu. tamen mihi no placet ex dictis
vincen. in eo q^d dicit primo recurreru esse ad ius coe
et scdo ad consuetudine particulari loci. Na videt p^{ro} mo
recurreru ad consuetudiez q^d consuetudo derogat iuri
coi vt in. c. si. j. co. Sed saluado vin. potes sic distingue

re q^d aut consuetudo versatur circa illa dignitate de cui⁹
honore p^{ro} ferendo queritur z serua illud q^d s. dixi. sicut
patet p^{ro} totum titulum o officio archidiaconi vbi co
suetudo preualet iuri coi. aut p^{ro} uetudo versat circa p^{ro} i
mitem dignitate et tunc potest saluari dictu vin. vt si
dignitas illis de nouo eligitur pas recurrendu sit ad
ius coe q^d ad p^{ro} uetudine que seruat in alia ecclesia p^{ro} i
culari pone exemplu q^d sunt tres archidiaconi in diuer
sis ecclesijs no in eadem ciuitate habentes varias con
suetudines si p^{ro} uetudine de nouo archidiaconatus i alia
ecclesia. credo q^d in honoribus deferendis sit p^{ro} mo re
currendum ad ius coe q^d ad p^{ro} uetudine aliarum eccle
siaz q^d p^{ro} uetudo sp^{ro} alis no p^{ro} iudicat iuri vniuersaliter
sz tm sp^{ro} aliter et in hoc casu debet intelligi. i. que dicit
q^d licet p^{ro} uetudis no sit parua auctoritas no in v^o uat
legem. i. vt vt in. l. ij. l. q^d sit lon. p^{ro} ue. z. viij. di. p^{ro} ue
tudis. z p^{ro} hoc infero ad notabile dictu q^d si hodie de
nouo eligeretur studiu generale in aliquo loco deberet
illa vniuersitas h^{ro} e p^{ro} uilegia au^o. habita. l. ne
sili⁹ p^{ro} p^{ro}. vt ec. i criminalib⁹ h^{ro} ent scolares iudic⁹
p^{ro} p^{ro}rios non obstante q^d ibi glo. dicit q^d doctores z sco
lares renunciauerunt illi au^o. in criminalib⁹ p^{ro} non vsu
seu p^{ro} uetudinem appositam. Dico em q^d consuetudo
nocet dumtaxat in illis locis vbi viguit sed ex quo stu
dium fingitur de nouo debz p^{ro} mo recurrri ad ius comu
ne z sic p^{ro} cedat istis notabile dictu vin. q^d sic intellectu
z limitatu tenebis menti q^d ad multa facit nec ob. tex
iste. vbi no recurrat ad ius coe v^o ad consuetudine vici
nar⁹ ecclesiar⁹ quia hoc ideo qm i iure coi nihil dispo
nit de illa p^{ro} uentoria. z ideo fuit opus recurrere ad p^{ro} ue
tudinem secus si fuisset constituta dignitas cui⁹ officiu
disponeretur a iure coi vt est archidiaconatus et archi
p^{ro} uiteratus et similes q^d tunc obseruabitur dictu vin.

Um venerabilis. Non valet

qua p^{ro} latus sine superioris licentia p^{ro} te dimitt
tere p^{ro} laturam etia si vellet transire ad aliam dignitate
vel aliter et sic. No p^{ro} t induci ex p^{ro} uetudine vt quis
possit dimittere dignitate sine superioris licentia vel vt
possit electus administrare non habita p^{ro} firmatione a
superiore. In p^{ro} ma p^{ro} te ponit temeraria translatio et in se
cunda translati excusatio ibi postmodum. tertio excu
sationis reprobatio ibi cu igitur. No p^{ro} mo q^d abbas p^{ro} t
eligi in abbatem alterius monasterij z q^d iste fuerit elect⁹
denotat istud vbu confirmatione positu in tex. Et ho
die e casus notabilis et magis clarus in. c. si abbatem de
elec. li. vi. p^{ro} qua tradit notabilis regula q^d quilibet p^{ro} l
latus circa ep^{ro} m quantumq^d sit sue p^{ro} lature obligatus
p^{ro} t eligi ad alia p^{ro} laturu ita q^d no est opus q^d postulet
non tamen potest iste consentire sue electioni nisi habi
ta licentia a suo superiore vt hic secus est in episcopo
Nam ipse non potest eligi ad aliam dignitatem

sed debet postulari vt in. c. si. de postu. pla. vbi d' hac
matena Nota scdo. ibi rone ecclesie q' lz omnes ec-
clesie sint subiecte romane curie vt in. c. cuncta p' mundu
ix. q. iij. ecclesie tamen exempte dicuntur spales ipi' ro-
mane ecclesie de quo in. c. si papa. de puile. li. vi. Item
no q' legatus de latere pt' firmare electioes exempto-
rum et dare platis exemptis licentia trāseundi ad alias
dignitates p'cordat dictum. c. si abbatem. etia si sit ele-
ctio ad aliquem epatum. Unde licet legatus de latere
no possit transfere epm vt in. ca. q' translationem. de
c. si. le. pt' tñ firmare electioem factam ad epatum etia
exemptum vt pbatur in. d. c. si abbatē. Habet etia le-
gatus iurisdictionem i exemptos vt in. c. i. de v. sig. li.
vi. qd' ibi no. No ibi qua' corruptelam q' p'suetudo
irrationabilis amittit nomē p'suetudinis et appellatur
corruptela et dicitur corruptela quia mala consuetudo assu-
mitur vt puilegium p'tra mentem canonu vt in. c. ma-
la p'suetudo. viij. di. Et nota q' p'suetudo que est inimi-
ca canonibus p'na fronte p'sumitur irrationabilis con-
cordat. e. eo. ad nostrā. et dicitur in. c. si. i. co. Oppo-
p'tra tex. in eo q' innit satis esse petere licentia trāseū-
di licet no obtineat qd' est p'tra. c. admonet. et. e. qd' i
vbi q's. et. c. nisi. i. de renū. So. dicit Jo. an. et bene
q' hie factum narrat ad maiorem aggrauationē istius
abbatis dicitur q' etia licentia no petijt. vide de iure
standum est p'teris In gl. i. in si. nota singulariter
in. glo. et no tradas oblivioni. facit enim q' gerēs actū
p'tra ius p'teritū consuetudinis p'auē ex quo adhuc p'ra-
uitas p'suetudinis no erat p' ius declarata no d'z p'uni-
ri tanq's legis transgressor sed debet tollerari p'teritū
p'suetudinis Et vide similem glo. iij. di. de iur. que
dicit q' licet p'aua p'suetudo exulet quo ad penā hui'
secali no tñ quo ad deū qd' no. sed hoc itelligo quan-
do ignorantia p'auē p'suetudinis esset crassa et supina
vtp'ata q' p'tra ius naturale. xxxij. q. viij. flagitia. se-
p'atorem vbi esset pbabile dubiu sap' validitate consue-
tudinis. nam tunc ignorantia legis non est peccatum
ad hoc tex. in. l. regula. ff. de iur. et facti ignorantia. et i
c. i. p'ximo. facit qd' no. In. in. c. p' tuas. de simo. Et
adde. c. gaudem'. in si. d' diuorcis. et glo. i. c. mo. de
postu. pla. i. vbo. d' cetero. li. vi. In v'o gesta p'teritū
p'ue p'suetudinis debeāt tollerari vide qd' dixi i. c. si. su-
pra d' p'li. et fac. c. si. d' spō. duoz i vbo de cetero In
gl. i. vbo p'suetudine. ibi q' eē si d'z dicit Jo. an. q' meli'
dixit q'z neutz eē d'z q' dicit q' nedū no valet p'sue-
tudo vt plal' trāseat sine licentia superioris. f' nec etia va-
let q' elect' admittret an' habita p'firmatōez a sup'iore
et refert Lōpof. q' ob h' fuit cassata electio cuiusdā pri-
oris sancte crucis et h' idē no. archy. i. c. eū. q. de pri. li.
vi. per puilegium tamen hoc papa quandoq' aliqui
bus concedit vt fratribus cartusienib' et no h' dicitur

et in si. glo. aduerte quia hoc dictum glo. facit p'tra tex
Nam iste abbas erat exemptus et vltra montan' di-
ffans multum a romana curia et tamen non potuit ad-
ministrare non habita p'ino confirmatione. So. dicit
doc. hic q' c. nihil. de elec. non p'fuit in isto casu q' in
illis partibus erant tunc legati a quibus poterat iste
petere confirmationem. Et no bene istud dicit q' no-
tabiliter limitat illud. c. nihil. et ex istis duobus capi-
tulis potes colligere q' vbi aliquid p'cedit p'pter ne-
cessitatem durat concessio quatenus viget necessitas
et non aliter facit. xvi. q. i. generaliter. Item dicerem
vltra doc. q' hic ex alio capite non habebat locum. c.
nihil. nam solum distantia loci supplet defectum fir-
mationis sed in casu nostro erant duo defectus. s. defe-
ctus p'firmationis et vinculum quo iste abbas erat li-
gatus abbacie sue vnde non poterat deserere suam ab-
batiam p'teritū. c. nihil. quia vbi insunt duo impedi-
menta vno sublato remanet reliquū vt in. c. ex tuaz. d'
aucto. et v' sup' alij. et in. l. si domus. ff. de seruitu. ru. p'
diorum. **Abbas.**

De p'suetudie p't v'm dilectus.

induct q' vna ec-
clesia de gremio alterius teneat sibi prelatū
eligere et consuetudo est optima legum interps ita cōi-
ter iurmat. Sed posset sumari nobilius vt patebit
ex infra dicendis. et sunt due p'tes p'ncipales. In p'mo
narrat duplicem qōnem electionis cum p'tium allega-
tionibus. scda ibi. q' vero vnam diffinit et alteram dif-
finiendam p'mittit. No p'mo q' monachus electus
in platum potest electionē de se factam p'sequi etia in
iudicio contendendo. concurrat. c. cū dilecta. s. de re-
scriptis. Aduertendum tñ puto q' aut eligitur ab ex-
traneo collegio et non pōt consentire electioni de se fa-
cte sine licentia sui superioris vt in. c. si religiosus. d' de-
li. vi. Aut dicitur collegio p'prio et tūc corpō q' eligit
videtur sibi data potestas acceptandi vnde in accepta-
tione nullius consensus exigitur vt hic. Nam illū eli-
gendo videtur sibi dare licentia acceptandi et facit
qd' no. in regula qui tacet. d' re. in. li. vi. in mercu. et fa-
cit istud q' in casu in quo in actu filij requiritur consen-
sus patris q' pater p'trahendo cum filio videt sibi da-
re consensum ad h' qd' no. in. l. cū pater. ff. de le. ij.

No scdo q' puilegium pōt concurrere cū iure cōi.
In cōtrarium tñ facit qd' no. glo. in. c. contra morem.
c. di. i. vide qd' legit et no. in. c. i. s. de p'p'is. No
tertio q' ius eligendi platum spectat dumtaxat ad col-
legiū illius ecclesie et q' cōtra ius cōe q' aliqui foren-
ses habeāt p'tatem cū eis eligendi qd' apte pbatur ista li-
tera. Et facit contra opi. Jo. an. in. c. cū ecclesia de cā
pos. et p'p'ie. et ibi dico. No q'arto et tene menti q' pa-
tronus ecclesie etia tpe foundationis no pōt disponere

de iuribus ipsius ecclesie in iudiciis ipsius episcopi. vñ nō p̄t
transfere in alium p̄latū in s̄firmādi sed hoc statue
re p̄tinet ad ep̄m ad petitionem patroni. Ad hoc bo.
tex. cum glo. x. q. i. in. c. ij. et tene menti qz sepe patro
ni excedentes metas sue potestatis p̄trarium statuit.
Et vide Inno. f. eo. ne prelati vices suas in. c. qm. ij.
vbi dicit qz non pōt quis in traditione cuiuscunqz rei
apponere conditionem sp̄alē. nam nō potest patro
nus cū sit p̄nata p̄sona immutare ordinē canonū et or
dinationem totius ecclesie vt in. c. tua. et. c. requisisti.
de testa. ¶ 2o quinto et tene etiam menti quia nescio
alibi ita bo. tex. qz ep̄s potest in fundatione ecclesie ad
petitionem patroni transfere in alium in s̄firmādi
di prelatum illius ecclesie licet illud in s̄ competat ip̄i
ep̄o vt. xvi. q. vij. omnes basilice et. xvij. q. ij. in. c. l. et
sic pōt ep̄s in hoc p̄iudicare suo ep̄atu. Et aduerte qz
pro cā huius p̄iudicij seu alienationis huius iuris suffi
cit sola petitiō patroni qd̄ amitto anteqz ecclesia sit s̄
data sed post fundationem ecclesie nō puto qz sine cā
hoc possit ep̄s statuere etiam ad petitionem patroni lz
aliud videat hie sentire do. an. nam negari non potest
quin sit ista alienatio huius iuris iam p̄petentis ep̄a
tat̄ que sine cā si et̄i non debet facit qd̄ nō. in. c. p̄statu.
de elect. sed ante fundationē eccie nullū ius p̄firmādi
est acquisitū ep̄o merito potest ad petitionem patroni
qui forte aliter non vellent ecciam fundare hoc statuere.
¶ Item nota aliud notabile dictū qz idem verbum rela
tum ad diuersos diuersimode pōt et debet interpretari si
vniuersimode sumendo p̄iudicaretur inri cōi et est in h
iste tex. multum singularis ad interpretationem statu
torum. nā statutū ep̄i hoc disponebat vt electio prelati
penderet penes fratres eiusdem loci et capitulum caro
senſe et quatenus verbū electio p̄cemit fratres eiusdem
loci stat̄ p̄prie quatenus vero p̄cemit capitulum caro
senſe stat̄ p̄firmatione. nam p̄firmatio largissime sum
pto vocabulo pōt dici electio. est. n. pars. et finis. ele
ctionis et sit ista interpretatio quia si verbū electio quo
ad vtrūqz casuz stat̄ p̄prie et stricte p̄iudicaret inri cōi
qz de iure cōi electio p̄tinet dūtaxat ad colleg am illi
eccie Et ex h̄ tex. nō vñ nūqz obliuioni tradenduz qz
verba statutū debent intelligi largissime vel stricissime
si ita interpretando vitatur correctio iuris cōis. Unde
statutū hic largissime interpretatur qz verbū electio su
mit p̄firmatione et sic qd̄ dici solet qz statutū debet
stricissime interpretari Intellige qm̄ p̄ illā stricissimā
interpretationem minus receditur a iure cōi. n̄ quo ad
istum effectū pōt interpretari etiam largissime vt hic et
cotidie ad hoc allegat iste tex. ¶ 3o nō. qz p̄suetudo
ē legū interpretat̄ optia et qz. l. exiſtēte dubia debent
recurre ad p̄suetudinē loci et si de ea apparet et nō est
recedendū ab illo intellectu qz p̄suetudo tribuit etiā si

exposito apparet qz ille intellectus in se nō sit bonus.
nā d̄ illud saltem valere rōne p̄suetudinis et tene m̄t̄
h̄ d̄m̄ facit qd̄ legit et nō. in. l. mime et in. l. si d̄ inter
p̄tate. ff. d̄ legi. Et nō ex h̄ et textu vtutes p̄suetudinis
h̄z enī vim interpretatiā ¶ Itē h̄z vim abrogatiā seu de
rogatiā. nā derogat legi vbi est p̄tra legē vt in. c. si f.
eo. libet et tertio videt̄ imitatiā qz imitat̄ legē vbi
dicit lex. vt. i. di. p̄suetudo et vid̄ bo. gl. in. l. si. d̄ in. na.
ij. §. ex nō scripto. ¶ Itā nō. qz vbi libellus p̄tinet plu
res articulos sepe n̄ si p̄us p̄stat de vno qz de alio
pōt iudex p̄ius p̄iudicare sup̄ illo et sup̄ alio p̄cedere
ita facit h̄ papa. nam hic disputabat sup̄ electionē iā fa
cta et super iure eligendi et qz p̄ius constitit de innali
ditate electōis p̄ius sup̄ ea p̄nūciavit et sup̄ alio arti
culo p̄misit cām decidendam an aut̄ regulariter iudex
possit p̄ p̄tes p̄nūciare plene nō. in. c. cū ex officij. de
p̄scrip. et dicit vt ibi sen. in. c. cū inter. de re. iudi. qz nō
bene recordor ¶ In glo. i. ibi habebat mandatū a ca
pitulo glo. h̄ soluit tacitā oppositionē. nā non poterat
iste gail. licet esset electus agere de iure eligendi cum il
lud p̄petebat monasterio. Et ex hoc et ex glo. nota qz
monachus nō pōt agere p̄ iure monasterij sine m̄dato
lz sit p̄iuncta p̄sona p̄iunctione diuili. ad idē. c. corā. de
offi. dele. vbi canonicus nō agit p̄ eccia sua sine m̄dato
¶ 3o in eo qz glo. subicit qz hic vacabat sedes nō soluit
p̄trariū qd̄ possit formari d̄. c. si. ne sede vacante. vbi ha
bet qz vacare sede nō p̄t i iudicio agitari ¶ Inno. dat hie
nouā et mirabilem solutiōem quā nescio alibi dicit enim
aliud esse i eccia cathedrali et aliud i eccia inferiori qz
mortuo ep̄o capitulū nō succedit i administratiōe bonoz
p̄tinentiū ad ep̄m s̄ mortuo abbate p̄ueni h̄z admi
nistratiōe om̄i rez et p̄t instituire iudiciū et p̄ eū agere
alle. l. i. ff. qz cuiusqz vniuersitat̄ noie. et h̄ dicit sp̄ tene
bis m̄t̄. nā nullibi p̄bat̄ hec d̄tia. ¶ Nullus tñ doctor
ausus ē h̄ dicitū apte reprobare s̄ vt dixi nullibi p̄bat̄.
nā maier cōis ē iter ep̄m et caplin suū qz iter p̄latū i
riorē et suū caplin vt i. c. nouit. et q̄sto d̄ his q̄ s̄nt a p̄la
to fac. c. requisisti. d̄ testa. vñ pleriqz voluerūt qz mortuo
p̄lato inferiori caplin n̄ succedat i ip̄i iurisdicōe qd̄ sen
tit idem Inno. i. c. cū accessissent. s̄ d̄ p̄f̄i. vñ iter istos
ego n̄ puto aliqz d̄tiam q̄tū ad h̄ qd̄ videt̄ sentire idē
Inno. i. c. i. j. ne se. va. vbi vide. videas et p̄ glo. i. c. i. d̄
re. ec. n̄ alie. i. vbo eccia. l. v. q̄ nō. dicit qz si. ne se. va.
h̄z locū etiā i inferioribz ecclesijs s̄ credo qz p̄ t̄to In
no. facit h̄ illā differentia qz cōiter bona ep̄i et capituli
sunt diuisa. ideo mortuo ep̄o nō h̄z capitulū liberā ad
ministratiōē bonoz ep̄i nec illa in iudiciū deducere
p̄t vt h̄. c. si. s̄ iter abbatiā et p̄uentū bona sunt cōiter
cōia. ideo mortuo abbate caplin nō recipit administra
tiōē bonoz abbatis s̄ cōinz tamen nō puto qz possit
in iudiciū deducere causam p̄iudicialē ip̄i abbati.

Et de hoc vide bo. glo. in. de. si. de. pa. ad istum tex. dic qd hic agebat de iure eligendi qd ius ptinet ad ips collegium et non ad platum. Item pmodius agit le de va. qz als non posset deueniri ad electionem prelati ad hoc qd no. idem Inno. in. c. edoceri. de septis. r in. d. c. i. ne sede va. In glo. in. verbo constitutum no. plura ex hac glo. Et pmo qd eps no. pot. statuere co. tra ius coe. p. hoc. c. qd sup. bis. f. de jna. et o. be. et. c. institutionis. xxx. q. ij. vide plene p. Jo. an. in. c. si. de off. or. et in. c. si. de offi. archi. li. vi. potest em. statuen. do adiuuare ius coe. s. apponendo pena vbi ius no. ap. ponit vel aggranando pena a iure apposita vt in. c. h. d. consi. li. vi. Et vide glo. in. de. ne. romani. de elec. Itē pot. statuere creando delictum de nouo et sic statuere p. ter ius vt no. in. c. ij. de consi. li. vi. Et vide qd no. Jo. an. in. regula ea que. in. mercu. facit. c. catholica. xi. di. No. scdo ex fine glo. notabilem et singularem limitatō nem ad predicta. pcedunt em. qn. ius coe. ē. p. dicitur in esse et per illud est alteri ius acquisitum. scdo aut. vbi ius non est alteri ad hac acquisitum. vt in. fundatione ecclesie Nam tpe fundacionis pot. eps statuere vt illa ecclesia eligat sibi platum de aliena ecclesia vel qd sile. No. tñ glo. in. eo qd dicit qd hoc debet statuere cu. s. capitulo et de p. sensu patroni et sic videtur qd in p. u. ditium ecclesie inferioris no. possit eps statuere sine co. sensu capituli nec sine voluntate patroni si ē. p. ronata Et tene hoc vltimū menti qz nescio aibi. No. tertio ex glo. q. minus iustus titulus dat cam. p. scribendi. vñ statutu. epi. no. debebat intelligi qd electio actiua vt pas. siua ptinet ad capitulum carofense r tñ illud statutu. ge. neraliter loquens dedit cam. p. scribendi capitulo caro. fensi vt haberet electionem passiuā. Sed co. tra b. for. maliter opponit. nā. capitulu. carofense ita intelligendo statutu. errabat in iure qz ut vides papa aliter inter. pretatur sed error iuris impedit p. scriptionē vt est tex. in. l. nunq. ff. de vsucapio. et tex. cum glo. in. c. dudū. de decimis. et vide bo. glo. in. c. aplice. de dona. So. dic contrarium procedere quando errat in iure claro et indubitabili. scus vbi ius esset dubium et multiplici. ter intelligibile vt hic est casus multum notabilis. Et ex hoc pot. elici vñ dictū notabile qd tunc snia lata co. tra ius est nulla qn. illud. ius est clarum et indubitab. le scus si dubium est et multipliciter intelligibile qd tene menti. ad hoc facit tex. in. l. regala. ff. de iure et facit. igno. facit quod nota. Innocen. in. c. cum spacia. li. de appell. et in. c. p. et. g. de offi. de lega. Vltimo nota ex glo. qd eps non potest ius vnus ecclesie alteri attribuere. de quo vide quod plene no. in. c. constitut. de reli. domi. r ibi dipl. In glo. in. verbo electio s. l. equiuoce. dic clarus et latus qd verbum electio habet tres significaciones. nam pot. capi pro electione acti. ue. vnde habentes eligere dicantur hñe actiuā electio.

ne et ita capitur. f. d. elect. per totum. Item scdo ha. bet significacionem passiuam vnde si de necessitate de. bet intelligi prelati de aliquo collegio tunc illud col. legium dicitur habere electionem passiuam et ita co. s. tuctudo interpretabatur istud statutu. epi. qd verbū ele. ctio relatum ad fratres illius loci importaret electio. nem actiuā sed relatum ad carofense capitulum impor. taret electionem passiuā et satis fuisse admissa ista in. terpretatio nisi derogasset iuri co. s. Tertio mō pot. capi electio pro confirmatione et ita papa interpretatur statutu. quatenus illud verbum refertur ad carofense capitulum nam confirmatio largissime est pars r finis electionis et per hoc non dicas qd statutu. debet inter. p. tari improprie vt non p. iudicetur iuri co. s. quia ista non fuit impropria verbi significatio sed largissima vñ de puto qd verba statuti non debent impropriari vt in. ri co. s. non p. iudicetur ad hoc no. dicitur Bar. in. l. iij. in. s. p. ror. ait. ff. de dam. infec. vbi dicit qd si statuto ca. uetur qd iudex possit p. cedere facta citatione ad faciem vel ad domum non debet alternatim impropriari vt sit ordinis licet per hanc impropriationem statutu. concordaret cum iure co. s. sed debet intelligi p. p. rē vt sufficiat adimplere alteram p. rē alternativē quod est bene notandum. In glo. in. verbo a suspensio p. in. tellectu huius glo. que valde intricata est. e. p. o. videtur em. qd electio facta a suspensio debet tenere. nam elige. re no. est ordinis que admodū nec iudicare nec exco. dica. re nec beneficia conferre. quia ista non sunt ordinis sed potius iurisdictionis. p. batur in. c. transmissam. in. c. glo. de elec. nam electus confirmatus et nondum con. lecratus potest ista exercere sed suspensio ab officio tol. lit solum ea que sunt ordinis ergo debent valere ista ge. sta a suspensio ab offi. Glo. ponit in hoc p. ricipaliter r u. as opintones. p. rina quod suspensio ab officio non p. riuat potestate exercendi iurisdictionali. in cano. nicis tamen fatetur hec opinio qd talis suspensio p. riuat a facultate eligendi. Alia opinio p. rincipalis in qua glo. finaliter residet habz oppositum. s. qd suspensio ab officio nō p. r iurisdictionalia exercere nec eligē nec beneficia p. rferre. Et p. hac opi. facit iste tex. r. c. cū inter. r. d. ele. r tex. a p. rario i. c. si celebrat. d. de. exc. mi. Et hec opi. nis vt co. iter placere doctorib. maxie Inno. r Lō. pos. qd dicit qd suspensio ab officio et beneficio vel ab officio tñ v. l. simpliciter intelligitur r suspensio ab oib. p. rdi. ctis qz appellacione suspensionis in genere intelligitur d. maiorū suspensio ar. i. c. si que. d. sen. ex. sec. dicit i. su. sp. s. a p. n. ticalib. vel i. eo cui ē. itedicta. ingress. eccie. nā ista interdicta no. extendunt vltra in eis. expressa sed p. b. n. r. idel. finaliter ad p. raria Jo. an. i. sine sui appa. rus dicit quod hoc operatur mixtura officij r iurisdic. tionis quam habet spiritualis iurisdictionis ad officium

id est ordinem et non hec verba. vult enim dicere quod propter istam mixturam et connexionem quandam que est inter ordinem et iurisdictionem spirituales suspensus ab officio intelligitur etiam suspensus a iurisdictione. Sed contra hanc solutionem potest instari. Nam collatio vel electio non est iurisdictionis nec etiam videtur ordinis episcopalis et tamen suspensio ab officio inducit suspensionem ab illis. Item non est tanta mixtura quin possit separari saltem ab ordine episcopali ut in d. c. transmissa 30. An. dicit quod predicta sunt iurisdictionis in electo et confirmato sed post consecrationem dependent ab ordine. nam confirmatio fit in finem consecrationis id secuta consecratione potestas confirmationis transfunditur in potestatem ordinis et sic omnia ista iurisdictionalia dependent ab ordine. Sed certe hec solutio videtur nimis exquisita nec est generalis quid enim in aliquo suspensus qui non est episcopus. Item moniales habent electionem ut in c. idem habitibus. de elect. li. vi. et tamen non habent ordinem ut in c. noua quedam. de peni. et remis. Item abbatissa habet iurisdictionem potestatem etiam habere collationem beneficiorum iuxta non in c. dilecta. de excessi. pla. et in c. dilecta. de maio. et obedi. et tamen nullum habet ordinem cum ergo ista possunt stare sine ordine ergo materia penali non debet fieri illatio de vno ad alium ut in c. ij. de transla. prela. nec probat hoc esse quod ab hoc contingit abesse ut in d. c. ij. et in l. neque natales. l. d. proba. vide in hac materia ego aliter et clarius dicerem et latius extendendo materiam. conclude sic quod aut quis est suspensus minori suspensione que infligitur propter participationem cum excommunicato et illa non priuat facultate exercendi iurisdictionalia nec facultate eligendi sed solum participatione sacramentorum et propter hunc effectum non potest eligi in prelatu. de hoc est tex. datus in c. si celebrat de derico. exco. ministrante et dic. ut ibi. aut est alicui interdictus ingressus ecclesie et tunc solus est priuatus potestate exercendi ordinem in ipsa ecclesia. Cui si celebrat interim in ipsa ecclesia efficitur irregularis ut est tex. in c. is cui. de sen. exco. li. vi. Unde si extra ecclesiam celebraret non incurreret penam de quo tamen dicit ut ibi non tunc priuat hoc interdictum facultate exercendi iurisdictionalia vel eligendi ad b. c. sacra. de sen. exco. iuncto. c. ab exco. cato. s. de re. ptis. aut suspenditur episcopus a pontificalibus et tunc solus censetur suspensus ab illis que dependent ab ordine pontificali et non ab alijs ut voluerunt predicti doct. hic et Jo. an. in c. l. de sen. exco. li. vi. Quare puto quod sic suspensus potest exercere iurisdictionalia quia ut dixi iurisdictionalia sunt separata ab his que sunt ordinis pontificalis ut in d. c. transmissam. et in c. aqua. de pse. eccle. vel altaris. quandoque quis suspenditur a beneficio et non intelligitur suspensus ab officio vel a iurisdictione. vnde ca-

nonicus suspensus a suis beneficijs potest eligere ut probatur in c. cu. vinconienf. iuncto. c. cu. in cunctis. de elect. Quandoque suspenditur quis ab officio et beneficio simul et suspenditur simpliciter. Et tunc siue sit suspensio ab homine siue a canone inferente penam ut in casu. c. i. de re. iudi. li. vi. dicerem quod talis suspensio priuat facultate exercendi iurisdictionem spiritualem et conferendi beneficia et eligendi quod intelligitur durante suspensione nam quia ista sunt fundata super ordine ecclesiastico laicus non potest ista exercere ut in c. ij. de iudi. et. xvi. di. bene quidem et. xij. di. in. §. verum. Si ergo quis suspenditur a fundamento videtur suspensus ab omni edificio quod est. s. fundamentum ut. i. q. i. ca. paulus. et sic potest saluari illa opinio. Jo. an. dum dicit de mixtura inter ordinem et iurisdictionem ecclesiasticam. nam considerat quod officium est valde latum. nam quicquid habet electus est officium propter beneficium ergo suspendendo te ab officio videtur te suspendere nedam ab ordine sed ab omni officio clericali si ergo suspensio fieret simpliciter ab ordine et tunc dicerem quod quis suspenditur ab ordine pontificali et solum credo illum suspensum ab illis que sunt ordinis episcopalis non autem ab his que sunt iurisdictionis archiepiscoporum que. s. dixi quod quis est suspensus a pontificalibus. aut simpliciter quis est suspensus ab ordine et tunc dicerem propter quandam consequentiam quod censetur facta suspensio ab omnibus que sunt fundata super ordine ut a iurisdictione spirituali et omnibus similibus Et facio istam considerationem ultra alios quod suspensus ab officio censetur directe suspensus a iurisdictione spirituali et facultate eligendi et conferendi per quandam consequentiam. nec obstant ea que supra dixi de abbatissa et monachis. nam sunt religiose persone. vide religio facit eas capaces sed in non religiosis potestas ecclesiastica est fundata super ordine et per hoc habetur clara materia huius glo. In glo. in verbanec iuri in si. no. glo. quod ubi verba statuti sunt clara non debemus illa impropriare sed recurrere ad ius commune. sed ubi verba sunt dubia vel habent duplicem intellectum quorum alter est proprius et reliquus improprius tunc bene debemus facere interpretationem et capere eum intellectum improprium ut minus recedatur a iure communi quam fieri potest ut probatur notanter hic. et in l. h. l. de noxa. vide per Bar. in l. omnes populi. ff. de iust. et iure. et per. Jo. an. in regula pro possessore. in mercu. et vide quod dixi in c. causam. s. de rescriptis

In glo. si. in. si. aduerte nam licet iste textus faciat mentionem de consuetudine ista tamen non videtur prope consuetudo nam per consuetudinem acquiritur ius vniuersaliter quia consuetudo est quoddam ius ut dixi super Rubrica sed per istam consuetudinem de qua in textu. detrahebatur iuri vniuersi collegij et commodum applicabatur alteri

collegio ergo non est consuetudo sed potius prescriptio. nam ista est substantialis differentia inter consuetudinem et prescriptionem ut non. in. c. ultimo. §. eo. Et ideo dicitur Jo. an. in. d. c. h. sup. ultima gl. q. in pprie ponit b. capitulum in isto titulo q. ista est potius prescriptio q. consuetudo q. etiam sentit glo. iij. Dic. tñ q. respectu patronorum vel aliorum quorum iuri non detrahebat poterat esse consuetudo sed respectu istorum monasteriorum erat prescriptio ita notanter in simili dicit. Jo. an. in. c. iij. §. e. li. vi. et valet ista ad sciendum nūquid in ista consuetudine requiratur titulus. nā in consuetudine inducenda non requiritur titulus sedm cōs opinionēs s. sufficit solus v. licet sit contra ius ut §. eo. c. h. et ibi per doc. s. in prescriptioe ptra ius requiritur titulus putatur ut in. c. i. de prescrip. li. vi. sic intelligit glo. nō. in. d. c. iij. dñ in consuetudine requiritur titulus. nā intelligit in consuetudine imppe sumpta. ut ibi. nō. Jo. an. et ideo in isto tex. in ista prescriptioe requiratur titulus et bona fides et titulus fuit statutum epi q. isti credebant ita intelligendum pat. habebat cōs usus et ista sufficient.

Utrum consuetudinis

Capituli si

ne epō consuetudines novas facere seu statuta vel antiqua imutare nō pōt et est tex. notabilis et multum allegabilis pmo ponit rōem inhibitionis. scdo inhibitione ibi auctoritate. 120 pmo q. auctoritas consuetudinis nō est leuis imo magna ad b. capitulum in his et caplin consuetudis. xi. di. 120. scdo. q. caplin sine epō nō pōt facere statutū in ecclesia nec imutare antiq. statuta vel consuetudines. Et ex hoc et ex tex. nō q. in ecclesia possunt esse statuta et consuetudines antique et sic nō solū iure canonico regitur ecclesia s. etiam statutis particularibus locor et consuetudinibus antiquis. concordat. c. catholica. xi. di. et transgressor consuetudis debet puniri sicut transgressor legis ut in. d. c. in his qd intelligit de consuetudine rōnabili nam irrationabilis ē extirpanda. ut. s. eo. c. cū venerabilis et. c. quāto. et. viij. di. mala consuetudo. Sed p intellectu b. c. quero. 121. quid indistincte capitulum teneat habere consensus epi in statutis edendis. So. dicit hīc Inno. q. p̄sent. epi requirit si capitulum vult statuere in psona epi vel circa iura ipsius vel circa cōem statum eccie vel in negotijs magnis et arduis quasi secus si capitulum vult statuere sup rebas exiguis p̄sentibus ad caplin puta qualiter capitulum debeat p̄gregari vel qualiter distribuatur cotidiane distributiones vel mensa grossa dinidi debz vel quid simile. de quo vide bo. glo. in. c. ij. de verbo. sig. li. vi. et tene illam menti. Idem videt dicendum in ecclesijs inferioribus subiectis epō ut in magnis et arduis non possint fieri statuta sine p̄sentu epi b. notabiliter voluit Inno. in. c. requisisti. de testa. et in. c. cum

accessissent. s. de consti. et in. c. cū omnes eo. si. Et rō est q. ep̄us est generalis sponsus oim ecclesiarum sue diocesis vñ tota diocesis dicit sua prochia ut in. c. ad optice de dona. hinc ē q. agit p. ecclesia sibi suble. ra ut in. c. h. et qd ibi nō. de succel. ab intestato et canō dicit q. regenda ē ecclesia p̄sentu epi. x. q. i. regenda ideo nō debeat clericū inferiores sup arduis et magnis negotijs facere statuta sine p̄sentu epi al. cū p̄sentu possunt facere. An ep̄s cū p̄sentu capli possit facere idifferenter statuta gl. xvij. di. in summa dicit q. sup maioribus negotijs non pōt ep̄s facere statutum etiam cum consensu capituli et istam glo. hic sequit do. an. de bu. Sed certe nō intelligitur ita generaliter pōt eū intelligi pmo de maioribus negotijs reservatis pape. nam sicut de his non pōt ep̄s p̄gnolere ut in. c. maiores. de baptis. nec fortius sup ea statuere et sic intelligit istam glo. vel intelligit secūdo qñ statuta concernūt aliorum p̄iudicium. nam in cili sūt vocandi ut notabiliter dicit Inno. in. c. ij. de loca. et in. c. h. de offi. le. et isto modo intellexit Frideric. p̄silio. xvij. sed p̄m. intellect. mihi plus placet. Conclude ergo q. in reservatis pape nō pōt ep̄s facere statutū nec etiam regulariter contra ius p̄mune ut dixi. s. c. pxi. s. p̄ter ius vel adiuvando ipm ius potest statuere. Dicit tñ Boss. q. requiritur consensus capituli. Sed archiep̄. post hōs dicit sufficere q. requiratur p̄siliū id est si capitulum sine cā rōnabili non vult consentire vaient statuta hoc posuit archi. in. c. i. de p̄sili. li. vi. et. xvij. di. in summa. et vide qd ip̄e nō. in. c. ep̄s. xvij. di. quicq. tñ requirit p̄sentus ut si vult statuere in spectantibus ad ipm et capitulum et sic posset intelligi p̄traria epi. et hoc mihi plus placet. nam quēadmodū in corrigēdis excessibus subiector et in iurisdictione exercenda nō tenet habere ep̄s p̄sentum. sed sufficit p̄siliū. ut in. c. iij. §. eo. li. vi. et in. c. nosit. et. c. quāto. de his que sūt a p̄lato. ita in p̄sentis statutis regulariter nō requiritur consensus capituli. sed forte sup arduis deberet intervenire consensus. facit qd nō. Inno. s. de r̄p̄tis edoceri. Adverte tñ ad vñā singularē opinionē quā posuit Boss. p̄sentus de ancha. in repetitione capituli p̄mi. d. p̄sili. dicit. n. se credere q. si ep̄s p̄scribit p̄tra capitulum qd in exercenda iurisdictione nō teneat requirere ipi. consilium q. in statutis condendis nō ē necesse habere consilium capituli quia statuta dependent a iurisdictione. Unde prescriptio contra vnum extenditur ad reliquum ut in regula accessorium. de re. iur. li. vi. quod ē probabile dictum et semper memorie tenendum. Ego tamen de stricto iure non teneo istud dictum quia clerico statuti ē qd sepatū et magis arduū ab exercitio nū de iurisdictionis nā statuta sūt certa et p̄petua ut i. c. h. de offi. dele. iurisdictione vero seu exercitium variatur ex tpe. unde notabiliter dicit bar. in. c. l. omnes populi. ff. de iusli. et iure. q. potestas habens arbitriū imponēdi

penam non potest a principio per sua statuta declarare penas quia cum ista recipiant varietatem ex tempe et conditione psonarum non debet fieri declaratio nisi tempus ar. in. l. cum pater in. §. a filia. ff. de le. ij. qd est bene notandum hinc no. consilii Fre. dicto consilio xvij. q. epus non potest statuere in his in quibus haberet potestatem dispensandi quia dispensatio variat secundum necessitate temporum et progationem psonarum statutum vero est firmum et certum et non hoc. Item querit quando debet queri consensus vel consilium alterius vide quod dico in. c. ex parte. s. de consilii. et in. c. eam nos de his que fiunt a prela. sine consensu capituli. et hic per do. Anto. de bu.

Non valet consuetudo p qua
Xparte quis inducitur ad peccandum vel bona propria dissipandū. Prima pars recitat duas consuetudines irrationabiles quas scdo re probat ibi tenore. Nota primo significata horum verborum pro sue voluntatis libito. non enim importat arbitrium boni viri sed inducit voluntatem liberam freno rationis non submissam qd non ppter statuta. et non d verbo libito. nam importat liberam voluntatem et idem tenet Bar. in extraua. ad reprimendam. Et facit iste textus intellectus p statuto vniuersitatis scholarium huius studij senen. dicunt enim inter cetera q rector p licentia habenda in ex. mie suo non tenet aliquid soluere nisi p ut pcesserit ex sua libera voluntate et ita alias in facto respondi. Ad scdo q statutum inducens punitate ad peccandum non v3. na quemadmodum non v3 psuetudo vt b ita et fortius statutum nimis qz lex d3 esse rōnabil' sancta et honesta. iij. di. erit aut lex. Ultimo non que se posse defendere ptra antiquam psuetudinem allegando ipsius irrationabilitatem. na papa hic non renouat istas psuetudines de nouo s3 declarant istos non teneri ad obseruantiam istarum psuetudinū Ille. n. qui declarat nichil de nouo agit in. l. heredes palā. ff. d. testa. et no. in. c. cu. tu. d. vsuris. S3 ptra hoc et contra tex. opponit na iusserant laici ergo non ad papam s3 ad impatorem recurrendū erat vt in. c. cam. qui si. sint legi. et. xvi. di. in. c. duo sunt. So. dicit Jo. an. q rōe peccati qd nutriebat iste psuetudines papa fuit adit? na decernere rōe peccati spectat ad papam et non ad impatorem vt in. c. nonit. d. iudi. et in ane. vt clerici apud ppios qpos i. §. si vero et non bñ b dictū q vbi psuetudo vel statutum nutrit peccatum vel pstat punitate peccandi potest adiri iudex ecclesiasticus vt declarat talia statuta vel psuetudines non tenere. Ego puto q etia iudex secularis potest sup b adiri na ad ipm etia ptnet obuiare peccato vt i. l. senat. ff. d. offi. plicis. et i. c. rex d3 xxij. q. vi. Cuius ppeccat ad obseruantiam iuramenti. vt in. c. l3. d. in iur. li. vi. et sic locus erit inter istos pntioni fateor tñ q in casu dubij preferendus est ecclesiasticus ar. in. c. venerabilem. d. elec.

facit qd no. bar. in. l. ticia. ff. so. ma. In glo. h. ibi largus medium tenet no glo. q cotidie allegat ex qua habes q pdigalitas et auaricia sunt extrema et ambo vitiosa largitas vo t3 mediu et sic e vt. qz i medio cōsuta vt dicit pbe q mediu attingere difficilimū. e. et vt de gl. d. pe. vi. ij. i. §. bec q d caritate. q dicit q i oib' seruare mediu vtra homiez e quasi dicat magis e diuini q humanū. na res pene ptra naturā e q aliquis sit sine peccato. xxv. di. in. §. criminis hosti. vtra gl. pōit aliam vt suz. Parcus sic retinet s3 nūmz plorat auarus. et dic q inter parum et largū bec differentia e qz parco plus placent retenta. largo vero data plus placent et vide ad materiam pulchre p Tullium in scdo de off. cjs vbi inter cetera dicit. Nec ita laudanda est res familiaris. vt eam benignitas aspire nequeat nec ita apienda vt omnib' placeat et eade e habenda rō rei familiaris quam quide dilapidare temere flagitiosum e s3 ita vt auaricie absit suspitio Et Hieronimus ad paulū xpi substātia ne imprudenter effundas ne liberalitate liberalitas pereat qd no. In glo. in verbo alienat ibi in cā pmpillarū. Ad illum casum i quo bona mulieris sunt obnoxia p culpa mariti et etiā in bonis filij etiā emancipati. in. l. si. l. de pmpillarū. li. xij. Et dicunt pmpillarū illi qui deferebant in bello pmpilla idest tela. Et ppter magnū pialū qd in eis vertebat cū erant pmi in bello fuit inducta ista spālitas vt si ipi pdenati q se prauē gesserunt in officio non habent vide soluant pot manus extendi ad bona vxoris. et filiorum. Et dicit Nico. mathardū q b fuit statutū qz ppter genitus vxoris et filioz male gerebat eoz officium et non bñ istum casum. na ex simili rōne potes dif. dere mltā statuta q maxie vigēt Florentie vt bona filioz et vxoris. et etiā ipsi filij possunt capi pro delicto fallentie. f. qñ pfallit seu cedit foro et idē in similibus casibus arduis et valde periculosos na amore pingis et filioz sepe homines retrahunt ab illa fallentia illa t3 statuta iniqua sunt qñ ex necessitate inducūt quis ad fallendū. S3 qz multi fallūt ex proposito vt detentus. ideo emanarūt illa statuta. an aut cessante ratione statuti sit obseruandū illud statutū cū tanta iniq tate et damno filioz et vxor. vide qd no. Inno. in. ca. qz pleriqz in fine. de imu. ecclē.

Ubi tanto. Habet materia aplā et multū subtilē et mltā sunt scripta in materia psuetudis. Et videri plenissime i tractatu que posuit b Jo. a. post lecturam huius capituli in quo interserit fere oia dicta legistaz vlt ad tempus suum et p legistas pcpue tractat in. l. i. et. ij. l. que sit lon. consue. Et p dy. et Bar. in. l. de quibus. ff. de legibus. vide glo. et per archi. xi. di. consuetudinis. Ego solum hic prosequor ea que

sunt necessaria ad intellectū capituli et glo. nā reliqua relinquenda sunt studio camere hoc dicit istud capitulum in sūma. Consuetudo nō derogat iuri naturali seu diuino cuius transgressio peccatū inducit nec positio nisi sit rōnabilis et p̄scripta Et habet duo dicta scdm̄ ibi licet. et quilibet p̄s potest subdiuidi. Nō primo q̄ ex diuturnitate peccandi peccatū aggravatur. ad idē c. militare. xxij. q. i. p̄cordat. c. cū h̄ret. j. d. eo q̄ dixit i ma. Et vidē qd̄ ibi dixit. Nō ibi infelicē aiaz q̄ aia infelicitatur ex peccato et ē rō q̄ p̄ peccatū sepatur a deo. xxij. q. i. cum renunciat. Item nō ibi obligatū q̄ aia obligatur p̄ peccatū. Item nō vnā regulā ex p̄ma p̄te q̄ p̄suetudo nīl p̄t contra ius naturale qm̄ est tale q̄ ipsius transgressio inducit peccatū qd̄ qm̄ sit. j. sub iuriam. Et nō q̄ ius naturale qm̄q̄ ponit p̄ iure diuino ut h̄ n̄ puto q̄ p̄bendit tā ipm̄ ius diuinū q̄ ipm̄ ius naturale. nā neq̄ ius naturale neq̄ ius diuinū p̄t immutari p̄ p̄suetudinem et quatuor modis quibus sumitur ius naturale vide p̄ glo. notabilem. di. in. ca. ius aut naturale. Item nō q̄ p̄suetudo nō excusat in peccatis quo ad deū sed fortius accusat q̄ quāto peccata sūt diuturniora tanto sunt grauiora ut in tex. facit xxij. q. vij. flagitia. Et vide bo. glo. cū tex. iij. di. de nicq̄. Nō in. s. licet q̄ consuetudo p̄ualet iuri positio si ē rōnabilis et p̄scripta. Et a p̄trario p̄suetudo ratione carens nō derogat iuri et ē rō quia p̄suetudo cū sit quedam lex. debet habere rationem in se alias non est lex. iij. di. erit aut lex. si ergo amittit substantialia legis nō p̄t iudicare legi. Ultimo nō q̄ ius hūmanam appellat ius positiuū. et dicit ius positiuū ad differentiā iuris naturalis. nā manū positū ē et p̄t variari ex tpe ut in. c. nō de her. de p̄san. et affi. ius vero diuinū seu naturale. p̄cedit rōne et instinctu naturali. Nō si naturalia sunt immutabilia. v. di. in p̄n. et ipm̄ ius naturale. Et scias q̄ ius diuinū appellat qm̄q̄ ius naturale q̄ rōne naturali inductū ut nō Inno. in. c. que in ecclesiā. de consi. In glo. ij. hec glo. versatur circa intellectum p̄ie p̄tis et nimis breuiter se expedit. unde p̄ clariori intellectu. p̄mo oppo. p̄tra tex. videt q̄ ius naturale sit ius immutabile. nā circūciso erat d̄ iure diuino et tñ post aduentū xpi illi succedit baptisimus ut in. c. maiores. j. de bap. Item de iure diuino mulier cessabat p̄ plures dies post partū ab ingressu templi ut v. di. in p̄n. Et tñ hodie p̄t mulier libere ingredi ecclesiam quicūq̄ ut in. c. vno d̄ purgatione post p̄tū. et m̄ta alia fuerunt scdm̄ legē moysaycā inducta que hodie p̄sas cessant ut in obseruatione sabbati et similiū. So. glo. meta p̄trarij intelligit tex. de p̄cepto morali. et ut clarius intelligas sciendū ē q̄ p̄ceptorum diuinorū que dam sunt moralia. idest quibus mores informantur ut est non occides. non furaberis honora patres et matrem. Quedam vero sunt mistica. i. figuralia et quedā

istorū sunt sacramentalia de quibus poterat reddi rō ad istam ut sacramentum circūcisionis et ut mulier cessaret ab ingressu templi post partū quedam vero ceremonialia de quibus vere non p̄t reddi rō quo ad litteram sed quo ad intellectum licet ut est istud p̄ceptum. Non arabis in boue et asino. Non indues vestem lino lanaq̄ p̄textam. de dec. cū cam. cū similibus. p̄cepta moralia sunt immutabilia tanq̄ fundata sup̄ rōe naturali. alia vero sunt mutabilia q̄ p̄ aduentū xpi cessauit figura et illuxit veritas. Et de his dicit ut plene nō. vi. di. in. s. his ita v. bo. glo. Item non intelligas q̄ in p̄ceptis moralibus indistincte reprobatur p̄suetudo. nam iste tex. loquitur cū limitatione valet q̄ tūc cōsuetudo non valet cū transgressio iuris diuini inducit peccatum si ergo non induceret peccatum valet cōsuetudo qm̄ autē hoc p̄t p̄ringere dicit vbi regula iuris diuini est generalis et potest naturali ratione cape limitationem. nam ut hic notabiliter dicit Inno. Consuetudo p̄t augere diminueret et distinguere ius diuinum quādammodū p̄t ipa lex positua cum p̄suetudo nō sit aliud q̄ lex non scripta in. l. de quibus. ff. de le. et in. c. consuetudo. l. di. certū ē aut q̄ ius positiuū etiā civile quicūq̄ distinguit ius diuinū. nam regula illa iuris diuini in ore duorum vel trium testium fiat omne verbum reperitur limitata p̄ ius civile et canonicū q̄ in multis casibus requirunt plures testes et in aliq̄ p̄tiores ut. ij. q. iij. in. c. i. et nō in. c. licet vniuersis. de testi. et in. c. cum elles. de testa. dixi in. c. nup. de testi. et in. l. hac p̄sultissima et in. l. sanximus. de testa. Item illud p̄ceptum generale. non occides. reperit varijs modis limitatū etiam in multis casibus hodie p̄missum ē occidere qui non sunt exp̄sse p̄hibiti in iure diuino. facit. c. p̄ humani. de homicidio l. vi. et. l. qm̄ liceat sine iudice se vindicare et in. l. i. et. ij. cum alijs similibus. vñ d̄ p̄clude q̄ vbi rō naturalis suadet ius diuinū distingui et limitari tunc transgressio non inducit peccatū et p̄sumitur hoc voluisse ipm̄ deum cū voluerit oēs casus distinguere. Sed dedit regulas generales et post generalan tribuit vicario suo. ut qd̄cūq̄ ligaueris sup̄ terram. et. xxij. q. i. qd̄cūq̄ s̄ vbi nulla rō naturalis suadet ipsum ius diuinum mutari seu limitari tunc nulla lex nulla p̄suetudo valet puta si haberet consuetudo nō licet honore patre et matre etiā tunc. p̄cedit recte dispositio istius tex. Unde papa dicit posse errare p̄den de qm̄ disposuit circa ius diuinū sine cā sic itellige. xxv. q. i. sūt qd̄a et generalit̄ an et qm̄ lex positua possit distingui et disponē circa ius diuinū. dicit nō. bar. i. l. s. l. si cōtra ius v̄ vti. pub. dixi i. c. q̄ i ecclesiā. d̄ p̄sti. n̄ ob. p̄dictis. c. gaudim? i sine d̄ diuorij. vbi iud? excusat si miserit repudiū vxori p̄tra ius diuinū cū maxie sit rōnabile nam ibi nō excusat a peccato. Sed non p̄t opponere exceptionem adulterij contra vxorem ex quo dedit li-

bellum repudiū scdm legem suam de quo tñ dicendū
vt ibi plene nō. et p hoc babes declaratā p̄mā p̄tem
capituli et p h̄ pōt saluari dictum hosti. in eo qd̄ dixit
nō valere statutū vel p̄suetudinē p quā homicida v̄l
simil' criminosus punitur pecuniariter vbi de iure di-
uino venit puniendus p̄sonaliter. nam inducit tal' p̄sue-
tudo vel statutum p̄nitatē peccandi. facit tex. s. c. p̄p̄i.
et in auē. de mā. p̄n. i. §. oportet qd̄ bene nō. Dicit etiā
hic abbas ponendo exemplum ad p̄mā p̄tem nō va-
lere p̄suetudinē vt liceat interficere interfectorē p̄is
vel patientem in facie. Nō p̄mū dictū. facit etiā cō-
tra statuta q̄ v̄g. n. i. mult' locis p̄mittētia p̄sanguineis
v̄ndicare mortē seu iniuriā p̄sanguineorū. hec. n. sta-
tuta vidēt illicita qz qd̄ debet fieri p viam iusticie nō
debet exerceri cū rancore animi maxie qz p̄bent mate-
riam peccati et scandali. ar. in. l. nō ē singulis. ff. d. re-
in. et in. l. p̄nēre. ff. de pact. dotalibus. de quo vide p
Jo. an. in addi. spe. d. p̄sue. vbi videt h̄ limitare qm̄ sta-
tutum dat h̄c facultatem vt ex rancore animi faciūt
v̄ndictam. secus si datur vt m̄nister legis. v. faciat iu-
stitiā qz statutum pōt illos p̄sanguineos ministros in-
sticie facere. xxij. q. v. nō ē crudelis. z dic latius vt ibi
nō. p̄ p̄dicta. pōt etiā solui qd̄. Nūquid v̄z statutū vt
maxime bannitus valeat ip̄ne occidi. Et dicendum
qz sic si sit ex cā rōnabili qz bannitus ē hostis ciuita-
tis. de quo p bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. z iu-
re. et in. l. amissione. ff. de capi. d̄m̄. et bene facit tex.
in. l. m̄ime. ff. de reli. et sumpti. su. et Jo. an. in loco p̄-
alle. In glo. in. ver. non sit vilis. aduerte in hac gl.
que ē sup. §. licet. vsqz ad h̄. tractatur materia p̄sue-
tūnis et quo ad p̄trarium glo. dic scdm docto. qz p̄nci-
pium h̄. §. pōt intelligi dupliciter p̄mo vt intelligatur
de p̄suetudine in genere et in abstracto vt sit sensus qz
auctoritas p̄suetudinis non est vilis sed dū venit appli-
canda ad actus p̄riculares sit distinctio de qua in fine
vt nō habeat p̄ndicare iuri positū nisi sit rōnabilis z
p̄scripta. vel secundo pōt intelligi p̄ncipium de bo-
na et mala p̄suetudine. nam apud illos inter quos vi-
get non ē vilis auctoritas et etiam si sit mala. nā solet
assūmi pro p̄uilegio vt in. c. mala p̄suetudo. viij. di.
nā nō est in tñ valitura vt p̄ndicat legi nisi sit rōnabil
et legitime p̄scripta. In gl. in verbo nisi fuerit. hec
glo. instat q̄ dicat rōnabilis consuetudo vel irrationa-
bilis et in effectu ponit duas regulas que bene ponde-
rate sunt multum aduerse. p̄d̄ia reglā qz ois p̄suetu-
do ē rōnabil' quā iura n̄ rep̄b̄t et sic q̄libz p̄suetudo p̄t
inducēsi n̄ h̄z iuris resistentiā. S̄z p̄tra h̄c reglāz facit
tex. i. c. ad nostram. et in. c. cū inter. s. eo. vbi tex. nō re-
p̄bat cōsuetudinē q̄ nō fuerat p̄p̄sodamnata. Secda
regula ē qz illa d̄ sc̄atur rōnabilis q̄ nō obuiat canonī-
cis institutis et in effectu hec regula vult vt nulla p̄sue-
tudo valeat p̄tra legem qd̄ ē p̄tra istū tex. et. l. de qb̄

ff. de le. Ultimo glo ponit vnū casum generalē qz
cōsuetudo cōtra normā ecclesiastice discipline vel contra
libertatem eccie nō t̄z et nō hunc casum qz p̄p̄bendit i
se multos casus p̄riculares et hoc dictū t̄z bar. in. d. l.
de quibus. et facit tex. in auē. casta et irrita. l. de sa-
crofan. eccle. et in. c. i. et in. c. vl. s. eo. extra gl. repiunt
alie opinionēs Inno. dicit qz si cōsuetudo p̄tra legem
h̄z legis ex̄n̄az v̄z secus si lex resistit bo. dic. h̄ reliquē-
dum arbitrio discreti iudicis. nā nō posset dari certa
doctrina et idē tenuit glo. in. v. rōnabilia. in. c. i. de cō-
sti. li. vi. sequitur. Jo. an. hic dicens qz iudex p̄sidera-
bit casus habentes iuris ex̄n̄am et si p̄suetudo de q̄ q̄-
ritur magis accedit ad casum p̄silem h̄ntē iuris ex̄n̄az
nō iudicabitur p̄ p̄suetudinē si nō accedit ad casum ha-
bentem iur. ex̄n̄am iudicabit h̄m p̄suetudinē q̄ si valebit
in finā dicere qz cū i iure nō h̄eam' determinationē q̄ cō-
suetudo dicat rōnabil' h̄ h̄m' aliq̄s p̄suetudies app-
batas. p̄cedit iudex in casu dubij de filiis' ad filia vt in
l. nō p̄ntē. de legi. et in. c. cū dilecta d̄ p̄firma. vi. vel
inuti. Do. an. debu. penit aliam theorica dicens qz cō-
suetudo d̄z rōnabilis h̄m vnū qd̄qz ins qd̄ accedit ad
finem illius iuris. unde finis iuris canonici et diuini ē
felicitas aie. finis v̄o iuris ciuiliis ē bonū publicū. v̄nd
si cōsuetudo t̄dit i felicitatē aie ē rōnabil' h̄m ius cano-
nicū z diuini. Si v̄o repugnat fini eterno consuetudo
ē irrōnabil'. ad h̄ bo. tex. i. di. p̄suetudo. i. si. vbi tex. di-
cit qz cōsuetudo d̄z cōgruere religioni et discipline ec-
clesiastice De iure vero ciuili consuetudo ē rōnabil' si t̄
dit ad bonū publicū qz finis iuris ciuiliis ad h̄ tendit
et ideo leges p̄mittētes v̄saras et p̄scriptionē cū mala
fide erant rōnabiles scdm ius ciuile qz oia ista p̄mitte-
bantur i finē boni publici sed ius canonicū imp̄bat qm̄
lex rep̄bat felicitati eterne qz ad legē canonicā spectat
dirigere hoies i deū d̄ q̄ vid' qd̄ nō. Jo. an. i reglā pol-
fessor i mercu. vbi pōt finē v̄triusqz iur. quāqz hec the-
orica. Do. an. sit vera in se et satis ex̄quisita tñ p̄ eam
nō possumus discernere et distinguere q̄ p̄suetudo d̄-
catur rōnabil'. Nā sepe cōsuetudo nō t̄dit i felicitatem
eternam et tñ approbatur vt p̄z i. c. cū dilect'. s. c. z. i. c.
cū eccia. de cā pos. et. p̄p̄ie. cū similib'. Nā satis est qz
cōsuetudo nō nutriat peccatū do. Car. posuit aliā the-
orica qz cōsuetudo q̄ n̄ est cōtra ius naturale gentiū vel
positiua p̄sumit rōnabil' nisi p̄bet cōtrariū. Si ē cōtra
aliq̄d istoz iurū p̄sumit irrōnabil' nisi p̄bet p̄trariū. Et
hec theorica videt p̄ia frōte bōa q̄nis iuris resistētia
iduat p̄suptōnē p̄tra p̄suetudinē ar. bo. i. c. i. d̄ p̄scrip-
li. si. S̄z hec theorica mihi ex toto n̄ pl̄z qz cū p̄suetu-
do p̄sistat i iure n̄ h̄z p̄a p̄bare ip̄i' rōnabilitatē s̄ iudex
habet hoc discernere. Et recordando oia p̄dicta p̄ice-
rem qz h̄ relinquēdam est arbitrio iudicis vt voluerūt
hosti. et Jo. an. sed iudex informando aīm suam ha-
bebit respectum ad theoricas p̄dictas. nā pōderabit

vtz finis p̄suetudinis sit bonus vel malus. Itē vtz
 sit contra ius vel p̄ter et an ex aliqua rōne iusta fuit in-
 ducta. et vtz ius approbet similit̄ consuetudinem vel
 rep̄bet et hoc tene sed contra hoc et contra p̄dicta for-
 titer opponitur. nam videtur q̄ nulla consuetudo cōtra
 ius possit esse rōnabilis q̄ ius est fundatum sup rōne
 iij. di. erit autem lex et in. l. leges sacratissime. L. de le-
 g. b. et i. c. p̄suetudo. i. di. q̄ p̄suetudo huic legi rōnabilē
 p̄traria n̄ p̄t esse rōnabil q̄ si vñ p̄trarioz ē bonū seu rō-
 nabile aliud est. malū siue irrationabile vt in. c. intelle-
 cto. de iureiur. et in. c. hospitoliū. xxxij. di. So. dic p̄
 Jo. an. q̄ p̄siderata vnica ratione et vnico fine consue-
 tudo contra legē nō p̄t esse rōnabilis. Donec exem-
 pliam ius induxit vt ep̄s tractat negotia cū cōsilio capi-
 tuli vt in. c. nonit. et q̄to de his que sunt a p̄la. Et ideo
 lex fuit bona et multiplex q̄ ep̄s et canonici faciūt vñ
 corpus. Itē q̄ firmitus est iudicium qd̄ plurimozū
 iura p̄firmatur vt in. c. prudentiam de offi. dele. tamē
 p̄suetudo p̄t induci contra istam legē vt in. c. iij. f. de
 elec. li. vi. que est etiā rōnabilis alia rōne p̄siderata vtz
 vt facilius expediant negotia. unde duo p̄traria p̄nt si-
 mul iuncta esse vā p̄sideratis diuersis finibus vt nube-
 re et nō nubere. xxxij. q. i. nuptiar. In glo. si. hoc
 glo. diuiditur in duas ptes In p̄ma ponit requisita
 ad p̄suetudinem inducendam. In sc̄da pte p̄nt ml-
 tiplices differentias inter p̄suetudinem et p̄scriptionē
 sc̄da ibi sed quā differentia Reducendo ad p̄mū queri
 potest q̄ et q̄ requirantur vt possit induci p̄suetudo So-
 lu. glo. enumerat fere decem. vel. xi. requisita in si. an
 videtur recedere a p̄dictis et solum exigere rōnabilita-
 tem et cursum t̄pis. p̄mo sc̄dm glo. hic in p̄mo requi-
 rit vt sit rōnabilis et q̄ dicat rōnabilis dicit vt dixi in p̄cedēti
 gl. sc̄do requirit q̄ sit p̄scripta et in h̄ sūt mlte varietates
 et maxime q̄ L. y. post q̄de. rep̄bauit qd̄ammodo vba
 istius tex. dicens q̄ p̄suetudo nō p̄t p̄scribi q̄ p̄scrip-
 tio respicit ius formatū p̄suetudo ē qd̄ disponēs ergo
 nō p̄t p̄scribi. Et tu dicit q̄ tex. nō debet intelligi vt
 p̄suetudo p̄scribatur siue p̄scribat dominū alicuius rei
 sed debet esse p̄scripta. i. obtenta p̄ cursum t̄pis regit-
 ti ad p̄scriptionem Itē et sc̄do ius canonicum requi-
 rit p̄suetudinem esse p̄scriptam solum contra ius posi-
 tiuū. nam inferiores non possunt statere cōtra ius ca-
 nonicū vt dixi. o. eo. cum dilectus. unde si volunt tol-
 lere aliquē canonē oportet q̄ p̄currat quedā p̄scriptio
 contra ius vel. l. superioris debes etiā scire q̄ ius civile
 nunq̄ requirit consuetudinem esse p̄scriptam etiam cō-
 tra ius sed solum ius nostrum canonicum facit men-
 tionem de ista p̄scriptione et puto q̄ ista sit diuersitas
 ratio quia seculares persone habent potestatem ab im-
 peratore condecidi leges r̄c. contra. l. p̄ncipis vt in.
 l. omnes populi. ff. de iust. et iure vñ deli inducant cō-

suetudinem contra legem non est opus q̄ quasi p̄scri-
 bant contra. l. p̄ncipis. quia illam legem possent
 directe tollere p̄ contrarium statutum. unde in consue-
 tudine inducenda sc̄dm ius civile sufficit tacitus p̄scri-
 ptus populi. non autem vt dixi requiritur aliqua p̄scrip-
 tio vt in. d. l. de quibus. sed de iure canonico nō ē per-
 missum viris ecclesiasticis statere contra canonem vt
 in. c. qd̄ sup his de ma. et obe. et in. c. p̄stitutus. xxx. q.
 ij. ideo oportet vt tollatur canō pape quasi p̄ quandā
 p̄scriptionē. unde p̄scribitur non consuetudo sed potius
 illa lex pape. sed p̄suetudo videtur p̄scripta modo p̄di-
 cto. Et est vñ mirabile q̄ consuetudo possit induci cō-
 tra canones p̄ inferiores et per statum ab eis n̄ pos-
 si ferri. nam consuetudo non potest induci nisi ab ha-
 bentibus p̄tatem legis cōdēde vt in. d. l. de quibus et
 dixi. s. super p̄rica hinc ideo dicit Bar. in. l. i. ff. de le-
 gibus q̄ vñs et mores mulierum non introducūt cō-
 suetudinem quia non possunt mulieres legem conde-
 re vt in. d. l. i. qd̄ nō. et per hanc rōnem intelligas im-
 pagnationem quā faciebant ad diffinitionem Jo. an.
 quā posui sup p̄rica q̄ vides q̄ a viris ecclesiasticis p̄t
 induci consuetudo contra canones et tamen nō possunt
 facere. l. contra canones. unde oportet te dicere q̄ ista
 consuetudo assumit vires non solum ex tacito consen-
 su viroz ecclesiasticoz sed auctoritate pape p̄mitten-
 tis induci consuetudinē contra canones. Sed pulchre
 est videre quare valet consuetudo contra canones et n̄
 statutum et quare p̄sonis secularibus fuit indultum
 vt. l. possint co. dere contra. l. impatoris et nō sic fuit
 indultuz viris ecclesiasticis vt possint contra canones
 statere et est subtilis inuestigatio credo illam fuisse ra-
 tionem. ius civile finaliter tendit in bonum publicum
 et in utilitates p̄uatorum unde si populus vult sibi p̄-
 iudicare contrariam. legem condecido impator nō cu-
 rabit q̄ p̄t plus in hoc renunciare fauori suo vt in. c.
 ad apostolicam de regula. Itē q̄ mores homi-
 nū sunt diuersi. ideo voluit impator vt quisq̄ populū
 possit sibi facere legem non tñ contra honestatē nec cō-
 tra iura reserua p̄ncipi s̄ in suū p̄iuditiū dūtaxat ad
 hoc dicta. le. omnes populi et qd̄ ibi nō. bar. s̄ ius
 canonicū p̄ncipaliter intendit hominē diriget. in deuz
 et veni ad bonū publicū ecclesiasticū. vñ statutū p̄tra-
 rium editū ab inferioribus p̄sumitur temerarium et am-
 bitiosum et fini eterno p̄trariū ideo non p̄t papa da-
 re p̄tatem clericis statuendi p̄tra canones s̄ cōsuetudo
 tolleratur q̄ surgit ex tacito cōsensu et nō p̄sumit tāta
 ambitio Itē q̄ magis scandalū oritur ex consuetu-
 dinis rep̄bationem cū cōcurrat tacitus consensus et lō-
 go tempore continuatus. Dicit tamen bal. vñm sin-
 gulare dictum per. l. si hominem. ff. man. q̄ ex causa
 vrgenti et vniuersaliter non. p̄uisa a canone potest fieri

statutum contra canonem et multum bene facit illa. l. ibi. n. dicit qd si dedi mandatū spāle alicui vt manumittat aliquē seruū certū pōt. pcurator generalis dñi ex noua cā interdiceret pcuratori spāli ne manumittat quasi ex noua causa p dñm non p̄siderata possit pcurator generalis venire cōtra mandatū spāle ipsius dñi ita dicendum in inferioribus vt possit ex causa noua et vrgēti statutū edere contra spēale statutū superioris. Et p b dicitū et illā. l. tene menti illud dicitū singulare qd ex cā noua pōt legatus generalis in partibus prohibere de legato pape spāle ne pcedat in cā sibi pmissa quāq̄ in illa cā delegatus specialis dicatur maior legato generali. vt in. c. studuisti. de offi. legati. sed vt dixi hoc vltimum admittit ex noua cā nō p̄siderata p papā et hoc bene nō. quantū vō tempus requiratur ad p̄suetudinē inducendā. varie sunt opi. glo. b in p̄n. requirit tempus. x. annoz sicut in p̄scriptione. Alij requirunt tempus de cuius inīcio memoria nō sit. vt statim subijcitur in glo. Sed tu p̄clade sic materiam aut queritur de iure civili aut de iure canonico. p̄rimo casu cōiter tenetur vt sufficiat tps. x. annoz. etiā si p̄suetudo sit cōtra ius qd p̄bant legisse hac rōne inra requirunt longum tps ad inducendā consuetudinē vt. l. que sit longa consuetudo in rubro et nigro et in. l. ij. l. de seruitu. sed longum tps dicit. x. annoz. vt. l. de p̄scrip. lon. temp. p totum ergo. rē. Et hanc opi. sequitur Bar. in. d. l. de quibus et l. y. in. d. l. ij. De iure vero canonico dic qd aut consuetudo est p̄ter ius et sufficit tempus. x. annorum. ad hoc glo. nō. in. c. si. f. eo. li. vi. et in. c. consuetudo. xij. di. qd videtur limitandum nisi p̄suetudo veniat ad retrahendū iuri alicuius ecclesie qz tunc sicut i p̄scriptione ecclesie requiritur tempus. xl. annoz. ita in p̄suetudine. Et hoc notabile dictum. Inno. s. eo. cū dilectus qd est bene notandum. videtur tñ ibi Inno. restringere qñ consuetudo ē cōtra ecclesiam p̄cularēz secus si cōtra ecclesiam v̄lem nō tñ ad hoc video bonā rōne diuersitatis qz nō debet esse minus saniorabile totum corpus ecclesie q̄ aliqd mēbrū ipsius ecclesie aut consuetudo est contra ius canonicam et tunc requirit tempus. xl. annoz. et in hoc casu requiritur qd consuetudo sit p̄scripta vt hic et in. c. ij. eo. ti. li. vi. et rōnem diuersitatis inter ius canonicum et civile. s. dixi. Et q̄ re maior teps requiritur qñ est cōtra ius q̄ qñ est p̄ter. Verū tñ puto verissimū qd vbi consuetudo venit cōtra ea que sunt reservata p̄ncipi in signū spālis p̄uī legij tunc vtroq̄ iure requiritur tempus de cuius inīcio non est memoria vt est tex. nō. in. c. sup. quibuidā. de v. sig. cessat enī in illis casibus rō quā. s. dixi p quā de iure civili sufficit tps. x. annoz. Tertio requiritur scdm glo. qd consuetudo sit inducta ex certa scē nita et non p errorem. allegat. l. qd non rōne. ff. de ic. Alduer-

te qz illa lex facit in cōtrarium nā ibi dicitur si p errorem fuit inducta p̄suetudo nō debet extendi ad casum similem et iste tex. ē notabilis in hoc qd lz als consuetudo extendatur ad casum similem intellige si nō habz ius in contrariū vt in. l. de quibus. et qd ibi nō p̄al. secus qñ consuetudo fuit inducta p errorem nam tunc quo ad illum casum sed non extenditur ad casum similem et ponitur exemplū in quibusdam locis est consuetudo si dñs vini ponat ad plaustrū quo vinum portat quia rusticus non tenetur de piculo et tñ non debet extendi hec consuetudo ad alia liquida. tamē seruanda ē in casu suo ex quo populus concessit in illa consuetudine credens forte hoc esse iuridicum et rationale sed vbi esset tātus error qd tolleretur consensus populi tunc pcederet glo. et enī est consuetudo inducta qz deficeret cā efficiens. s. ipe consensus populi. vt in. d. l. de quibus. Quarto requirit qd consuetudo sit inducta sciente illo qui pōt ius condere alle. glo. l. de quibus i. ff. de legibus et multi tenuerunt hanc opi. sed Jo. i. di. consuetudo et. iij. di. in. §. leges. et. viij. di. in. ca. frustra. tenet qd consensus pape seu scientia nō requirit ad consuetudinē inducendam al' raro vel nunq̄z induceretur p̄suetudo et hec opi. videtur cōior et tamē placet prima per istam tex. qui solum requirit qd sit rōnabilis et p̄scripta. Item p. c. i. de consti. li. vi. vbi dicit qd papa censetur ignorare statuta et consuetudines locoz. Dicit tñ hic do. an. nōbile v̄bū si esset v̄m qd vbi consuetudo inducta ē p̄tra ius sciente papa qd tunc sufficit tempus. x. annoz qz habetur consensus illius qui pōt legē contrarium p̄dere dictum est notabile sed non bene iure p̄batur illud tñ faceret qñ papa sciuisset et v̄sus fuisset illa consuetudine lz vbi solū p̄stat paciētia nō videt b dicitū p̄cedere qz multa p paciētia tollerant vt in. c. cū iam dudum. de p̄ben. Itē qz ista est quasi quedā p̄scriptio contra. l. superioris. vnde sicut in p̄scriptione scientia illius p̄tra que p̄scribit nō minuit tempus a iure statutum. ita nec in consuetudine inducenda p̄tra. l. p̄ncipis. p̄dofuit hic etiam Bo. an. aliud dicitū nōbile si ēt v̄ez qd tñ fuit origialiter Jo monachi. et archi. in. c. generali. d. elec. li. vi. qd vbi ius requirit antiquā p̄suetudinē vel vbi obuiat oi iuri requirit tps d' inīcio nō est memoria. Et p̄tra p̄mū apte facit tex. iunctis dictis doc. i. d. l. d. qd vbi p̄suetudo dicit ineterata lz sit obtēta p tps. x. annoz. nā nō p̄ in portat v̄bū antiquata q̄ v̄bū ineterata. contrarium facit iste tex. soluz. n. requirit p̄suetudinē tunc p̄scriptā cū ē contra ius. Itē qz cū d iure civili regulariter sufficit tps. x. annoz. nō debent deniare a dispositione legali nisi quatenus repit in iure cautū vt in. c. i. d. no. op. nū. Et hec duo dicta meli' fuissent collocata. s. in scdo req̄sito. Quinto repit fm. gl. qd sit tale ius qd

lia ex p̄scriptione seu p̄suetudine p̄ b̄ capitulum cām d̄ p̄scriptionibus. et. c. mallana t. c. sacrosancta de elect. Et nō q̄ sicut ex p̄scriptione laicus nō p̄t acquirere ius sp̄iale ita nec ex p̄suetudine. et dico q̄ etiam non sufficeret tps de cuius initio nō ē memoria vt notanter voluit Jo. an. in. c. h̄. de pre. li. vi. optime facit. ca. quanto. s. eo. posset tñ at̄ptari q̄ in eis in quib⁹ papa p̄t facere laicos capaces q̄ tunc possit induci p̄suetudo non dico p̄scriptio vt laici possent at̄ptare sp̄alia si papa sc̄nit p̄suetudinē induci et nō p̄tradixit ar. optimū. in. l. de quibus p̄al. nisi dīcaz p̄suetudinē tolli vel impediri propter irrationabilitatem et fortius hoc vltimū verius nam rō est quasi cā formalis ipsius p̄suetudinis. forma aut̄ dat esse rei vt in. c. qz. p̄pter. d̄ elect. Sexto requiritur q̄ p̄suetudo sit obtēta in cōtradictorio iudicio allegat glo. l. cū de p̄suetudine. ff. de legi. et. c. abbate de. vbo. sig. i. q̄ p̄te p̄tradiciente semel saltim fuit iudicatum p̄suetudinē esse et h̄ aliqui hoc tēnerūt. tñ p̄munius opi. canonistarū et legistarū est in oppositū vt istud necessarium nō requirat. p̄bat rōne p̄suetudo inducitur ex moribus et v̄sib⁹ hoim vt i. d. l. de quibus. et in. d. c. p̄suetudo et in. ff. de iure naturali. i. s. ex nō scripto. ergo nō requiritur necessario act⁹ iudiciarius. Item si dictū glo. esset verum nanq̄ posset ita induci p̄suetudo qz optet q̄ habeat incū et sic nanq̄ potest introduci pro consuetudine ex quo nanq̄ obtenta in iudicio. fatentur tamē doc. vtriusq̄ iuris. q̄ ex actu iudiciario inducitur p̄suetudo puta quia iudex iudicavit contra. l. populo sciēte et nō p̄tradice te vnde actus iudiciarius sufficit ad p̄bandū p̄suetudinē non vt actus iudiciarius s̄ qz p̄ illam actum detegit p̄sensu populi et sic p̄cedunt iura allegata in glo.

Septimo requiritur sc̄dm glo. q̄ homines sint vsi p̄suetudine varijs vicibus aio introducendū p̄suetudinē h̄ic cadit alijs articulis q̄ vices sex actus requirunt ad inducendā p̄suetudinē multe sunt opinioes in b̄ canonistarū et legistarū s̄ cōis opi. est q̄ requiruntur tot actus et ita notoriū vt verisimiliter transuerint i notitiā populi nam vt sepe dixi nō actus sed tacitus cōsensus populi inducit p̄suetudinē. vnde vbiq̄ ex cōiecturis habet tacitus consensus populi tunc nō curat de magna frequentia actū. Dubitat tñ nanq̄ vnic⁹ actus notorius introducat p̄suetudinē. Quidam dixerant q̄ sic Bar. p̄tra in. d. l. de quibus qz p̄suetudo inducitur ex frequentia mor̄. sed cessat frequentia vbi est vnic⁹ actus. Item est contra substantiam et significationem vocabuli nā p̄suetudo est quasi cōis assuefactio. Item ex vnic⁹ actu quātumcūqz notorio nō potest elici consensus populi quia forte p̄ errore v̄l cā vitandi scandali populus p̄ma vice non contradixit et hoc mihi placet Distingue tamen q̄ aut ille vnic⁹

actus habet causam successiuam et sufficit si habuit continuationem p̄ tempus. q̄ inducit consuetudo tex. all. similem in. c. cū de beneficio de p̄ben. li. vi. naz si beneficium seculare confertur regulari et possidetur p̄ regularem tpe h̄il ad p̄suetudinē inducendā effici tur illud beneficium regulare licz vnic⁹ collatio interuenit et ita econtra si regulare p̄fertur seculari et illa collatio h̄z actum successiuū. i. possessionem cōtinuatā per regularem. Et idem dic si edificaretur p̄s i publico et haberet cām p̄manentem. Octavo requiritur sc̄dm glo. q̄ maior ps populi vtatur illa consuetudine quia licet maior pars populi non p̄t facere legem ita nec inducere consuetudinē intelligo glo. de maiori p̄te populi habente consensum habitē ad introducendā l. seu consuetudinē. nam mulieres infantes furiosi n̄ computantur in numero quia isti non possunt leges cōdere vt in. l. i. ff. de legi. Item intelligo glo. de consuetudine que distinguit totum populum sed si tracta remus de consuetudine introducenda in aliquo collegio sufficit maior ps istius collegij. hoc tñ ego limita rem nam maior ps non sufficit ad introducendam. l. quia oportet saltim q̄ sint due partes vniuersitatis vt in. l. nulli. et. l. plane. ff. q̄ cuiusqz vniuersi. sed maior ps istarū duarū ptium non sufficit ad disponendum vt in. l. quod maior. ff. ad muni. et in. c. i. de his q̄ fiūt a ma. parte ca. Et ideo dicerem q̄ saltim due partes illius vniuersitatis seu collegij debent esse sciētes q̄ illa consuetudo introducitur et p̄ hoc est expedita p̄ma pars glo. Sed quero circa istam partem d̄ q̄ e cotidiana. nunquid vnic⁹ actus interueniens cōtra consuetudinē interrumpat ipsam cōsuetudinē. Rōclūde q̄ aut cōsuetudo nō erat adhuc cōpleta et p̄fecta et interrumpitur cōsuetudo ita q̄ nō ē opus de nouo incipe quia p̄ hoc non apparet de tacito cōsensu populi q̄ velit inducere consuetudinē cū fuerit actum contrarium ar. in. l. vbi repugnantia. ff. de re. in. et. c. sollicitudinem d̄ appel. in. fi. S̄z si cōsuetudo erat cōpleta et p̄fecta tūc vnic⁹ act⁹ in p̄tatiū nō tollit p̄suetudinē. S̄z optet q̄ tollat eo tpe et mō quib⁹ fuit inducta qz iam lex est. et ideo d̄z tolli tanq̄ lex. credo tñ indifferenter sufficere tpe. x. annorū. et sic itellige gl. i. l. tpalis in. s. i. ff. d̄ re. in. Et Jo. an. hic circa sc̄dam p̄tem glo. instat i reddēda rōe diuersitatū inter p̄scriptionē et p̄suetudinē et ē notabilis q̄ et magni effect⁹ et gl. in hac q̄e nihil p̄fecte dicit. S̄z tu p̄ doc. dic q̄ p̄ncipal̄ et fundamental̄ differentia ē qz ex p̄scriptōe acq̄rit ius p̄uato sine illud ius trahat ex publico sine ex p̄uato. Cōsuetudie v̄o nō acq̄rit ius alicui p̄uato. s̄z i publico vnic⁹qz causat etiā si ius trahat ex p̄uato vt in. l. venditor. s. si p̄stat. ff. cōia p̄di. vbi patet q̄ p̄t introduci p̄suetudo q̄ quisqz possit dato pretio fundere lapides ex fundo alicui⁹

unde ius istud trahitur a puato et acquiritur publico et i
puni. unde si acquireret certis psonis non esset pue
tudo s; pscriptio. na consuetudo est lex q; d; esse cois
vt. iij. di. erit aut lex. si ergo acquirat puato ergo no est
cois et ideo notabiliter dicit Jo. an. b. q; capitulu. cu
dilectus. s. eo. ipsoe ponit in hoc titulo q; loquitur
potius de pscriptioe q; de puetudine vt ibi dixi q;
ius sibi subtraheret certo collegio et no bñ b dictu q;
non d; puetudo vbi ius acquiratur certo collegio q;
collegium tenet vices vnus. est. n. quoddam corpus si
ctum et representatum vt in. l. mortuo. ff. d. fiduciis. et in.
l. pponeretur. ff. d. iudi. Scias tñ q; qñz vñ et idem
pōt esse pscriptio respectu certoz et puetudo respectu
aliquozum. pone exemplū qd nobiliter ponit Jo. an.
j. d. c. tertio. i. eo. li. vi. si eps acquirat vt solus possit
corrigere subditos sine concilio capituli quo ad capi
tulum et epm est pscriptio q; detrabit capitulo et acq
ritur epō et sic no pōt dici puetudo cum acquirat vñ f
respectu subditoz qui veniunt corrigendi p solum epz
dicit puetudo et idem respectu epī quo ad subditos
quia subditis nihil detrabitur f est eis quedā lex vt p
solum epm iudicent et ideo dicit ibi notabiliter Jo.
an. q; quatenus epz contendit cōtra capitulu debz ha
bere titulum q; ē pscriptio et in. pscriptioe cōtra ius
requiritur titulus vt in. c. i. de pscript. li. vi. et sic intelli
ge glo. cum tex. in. d. c. in verbo canonici. sed qter? li
tigat ptra subditos no tenetur allegare titulu q; cōtra
illos est puetudo vt dixi et i puetudine etiā ptra ius n
requiritur titulus q; b nullo iure canetur imo potius
videtur oppositum vt b. Na in puetudine cū sit que
dam lex inspicit sola voluntas seu tacitus consensus.
Et ex his habes aliā differentia notabile inter pscripti
tionem et puetudine q; in prima requiritur titulus et
in scda non requirit. pōssent alie assignari differētie
speciales sed iste pstantiores et fundamentales et tene
ment. Ultimo pcludendo materiam cū queritur d
effectu puetudinis distingue post Bar. in. d. l. de qd
vbi dicitur loquitur q; doctores nostri b et reforma
bo. in aliquibus habito respectu ad ius nostrū q; aut
puetudo est scdm legem aut pter aut ptra. pmo casu
vz puetudo et duobus modis potest esse fm. i. pmo
interpretando ipam legem vt in. c. cum dilectus. s. eo. et
in. l. si. de interpretatione et. in. l. mime. ff. de legibus se
cundo cū pfirmat ipam legē vnde sepe in iure allegat
l. et puetudo circa idem vt. s. eo. cum dilectus. et in. c.
sapite. j. de cen. vbi bo. tex. et facit ad materia qd no.
gl. in. c. i. de pfi. li. vi. vbi queritur. Nūquid sic pue
tudo habet id qd lex sublata lege tollatur cōsuetudo
et dicit vt ibi et aliquid tetigi in. c. i. et. c. sup. eo. de cog
na. spūali. Secdo casu qñ est pter legē valet cōsuetu
do vt in. c. catholica. et. c. in his. xi. di. et. i. di. consueta

do Tertio casu dicit q; aut est contra legem diuinam
et non valet nisi pcedat rōnabiliter distinguendo qd
declaratur vt. s. dixi latius aut est cōtra legē nature et
etiam non valet q; naturalia sunt imutabilia. v. di. in
prin. et in. s. sed naturalia. insti. de iure naturali. pdo
ne exemplum si haberetur cōsuetudo vt filij no educa
rentur a parentibus. nam de iure naturali sunt eis debi
ta alimēta. i. di. ius naturale. Et facit ad illam qōnez
nunquid p. statutum vel cōsuetudine possit tolli vel di
minui legitima debita filio de quo plene dixi in. c. ray
naut. et raynaldus. j. de testa. et dicit vt ibi aut ē contra
ius gentium et etiam no vz q; ius gentium esset vel p
dici ius naturale q; naturali ratione inductū vt in. d. l.
omnes populi. ff. de insti. et iure. et hoc intelligo nisi
consuetudo disponderet contra ius gentium distingue
do licet. s. dixi hoc pbatur. Nam ius positiuū pōt ex
cā dispondere contra ius gentium et contra ius natura
le vt inducendo similitudinem vt in. c. ita quozundā. d. in
deis. Item puando q; ē dñio sue rei vt de pscript. p. to
tum ista consuetudo hoc pōt facere cum sit quedā lex
Et p declaratione hoz terminoz scias q; ius natura
le est nomē generale et cōphendit in se leges diuinam et
legem nature et legem gentium. et ius diuinum et ius
gentium appellantur iura naturalia quia naturali rōne
sunt inducta vt in. d. l. oēs populi. no. Anno. in. c. que
in ecclesiarum. s. de consli. qñq; vero ius naturale su
mitur in sua specie et pprie quo ad ppositū ius natu
rale dicitur quidam instinctus nature ex ratione pue
niens de quo vide bo. glo. i. di. in. c. ius aut naturale.
vbi ponitur q; modis sumat ius naturale et tene illas
glo. menti. ius diuinum. quid sit habes. i. di. i. in. pñ.
de iure gentium. hēs. i. di. ius gentium. Et de iure na
turali eadem di. ius naturale. aut consuetudo est cōtra
legem positiuam vt contra. l. seu canones seu statuta
et tūc aut est cōtra libertatem ecclesie et no vz vt i. aut.
cassa et irrita. l. de sacrosan. eccle. et in. c. cū inter. s.
eo. aut ē contra vtilitatē publicam et etiam non valet
q; si cut n; vz lex. vt i. l. si. l. si ptra ius. vt vti. pub. ita
nec puetudo qd no. aut ē ptra vtilitatē puatā et tūc aut
pcedit lex derogatoria. ad puetudine et no vz puetudo
sequens fm bar. allegat aut. nauiga. l. d. fur. et. l. col. l.
d. vltur. Et no b dicit. Ex b. n. inferit q; puetudo semel
reprobata a lege no pōt ampli? induci. S; ego soleo al
legare glo. singularē in ptranum in cle. statutū d. elect.
et vide illam et credo q; si subest ratio noua que no sub
est tpe. l. dānantis puetudinem q; tūc poterit d. no
uo induci. ar. optimū. in. l. si hoim. ff. man. et i. c. non
d; d. p sang. et affi. in. pñ. et plene b examio in. c. h. de
pbat. aut non habet legem derogatoriam et tūc aut
lex procedit et sequitur consuetudo aut ecōtra. pñi
mo casu si consuetudo est generalis vincit. l. generales

et uniuersaliter intellige tamen scdm ius canonicū dū modo sit ratōnabilis et prescripta ut hic ant p̄suetudo est particularis et tunc non vincit. l. uniuersaliter ut in l. ij. l. que sit lon. consue. Sed solum vincit legē ubi consuetudo viget ut in d. l. venditor. in. §. si conitat. secundo casu quando p̄cessit consuetudo et lex p̄traria sequitur t̄z Bar. q̄ tunc consuetudo non vincit. l. imo tollit. per. l. sequentem alle. l. ij. ff. de sepulchro viola. to. dicit tamē canonice tenent oppositū et certe casus ē in p̄trarium in. c. l. de p̄sū. li. vi. ubi d̄z q̄ lex pape non tollit p̄suetudinem certi loci p̄trariam nisi de ea fuerit facta mentio q̄ papa non p̄sumitur scire istas p̄suetū dū ex quo ego infero q̄ si ciuitas facit statutum contra suam consuetudinem tollitur cōsuetudo licet de ea non faciat mentōem q̄ ciues p̄sumunt scire suā p̄suetudinem ut nota. in. l. omnes populi. ff. de iust. et iure facti. c. quod dicitis. xvi. di. et cessat ratio dicit. c. p̄mi et per hoc habetur satis declarata materia huius capituli tam quo ad primam partē q̄ quo ad scdm b̄ nō sunt alia v̄silia que possunt colligi

De postulatione prelatorum

Uiso de iure scripto et non scripto q̄ parum ē iura p̄dere nisi sint ministri qui eadem iura tueant ut in. l. ij. ff. de origine iur. et in. c. ubi periculum. §. preterea. de elec. li. vi. ideo de ip̄is ministris et eorū assumptōe merito erit videndum et q̄m̄ assumuntur altero ex tribus modis. s. per postulatōem electionem et translationem ideo de omnibus istis tribus. §. subijcit. et quia postulatio innitit̄ gratie p̄mittit̄ titulum. de postu. p̄latorum Quid aut̄ sit postulatio vide per gl. in. c. vnico. eo. ti. li. vi. que dicit q̄ ē petitio gratie a superiore facta Illa t̄n̄ est potius descriptio q̄ diffinitio cum non euacuat p̄sūsus naturam diffinitio nec est p̄uertibilis cum suo diffinito sicut debet esse quilibet bona diffinitio ut nota. glo. super. v̄ca de summa tri. et in. l. de actio. i. p̄n. ideo latius p̄t diffiniri sic q̄ postulatio est quedā gratie petitio a superiore facta de promouendo aliquē ad p̄lationem ad quā de iure cōi. p̄pter defectum aliquē vel impedimentum eligi seu p̄moueri nō poterat. Ex hoc tacite infertur differentia inter electionem et postulationem nam postulatio innitit̄ gratie ut in. c. pe. §. eo. electio vero innitit̄ iuri unde electio solet sic diffiniri q̄ est alicuius persone ad p̄lationem vel fratēnaz societatem canonicē facta vocatio et licz olim p̄miscue iura v̄terentur his vocabulis ut in. §. his omnibus lvi. di. et. lxxij. di. lr̄s. Hodie tamen est maxīma differentia inter postulationem et electionem ut colligitur ex premissis. unde ille qui de iure potest eligi nō debet postulari et si electores illum postulat̄ nihil agūt quia

debent prouidere ecclesie de meliori q̄ possunt et meli orū mō. unde illi qui eligant consentiant in electum vel sponsum et per electionem inicitur vinculū matrimoniale ut in. c. cum inter canonicos. §. de. elec. et in. c. si. de transla. p̄la. Sed illi qui postulant non cōsentiant in postulatū ut in sponsum nec inicitur aliqd̄ p̄iugium sed vota sua dirigūt in superiores ut superior de gr̄a debeat admittere postulatū. de quo vide qd̄ nō. in d. c. vnico. eo. ti. li. vi. in. glo. viij. et p̄ inno. §. c. p̄ximo nam oportet primo videre fundamēta materie postea breuiter dicemus.

De hoc in beato

Impostulabilis est qui violat interdictionem. Hoc dicit quo ad titulum. habet et̄ multa alia dicta q̄ nō faciūt ad materiam. Diuidit̄ nā p̄mo ponit̄ iniusta postulatō

et ip̄ius p̄ntatio. Secūdo p̄ra postulatū obiectio p̄curatoris cōfessio et excusatio ibi v̄z Tercio ibi q̄ nec excusationū reiectio Quarto postulatōis cassatio ibi nos. Quinto gratiosa eligendi vel postulatōis p̄missio ibi l̄z. In tex. ibi nō negauit. nō d̄z fuit p̄fessus et nō negando vid̄z p̄fiteri de quo. §. dicam Et §. sub isto p̄tinebat q̄ terram Francie subiecit interdictione sed ista non fuit terra francie et ibi non sufficit imo nec p̄ficiat. Nota literā q̄ non oīno p̄sunt que sufficiunt et ibi nō facile facultas credendi tribuit̄. nō nō d̄ facile ergo si vult p̄bare ignorantia admittit̄ Nota p̄mo ibi p̄ abbatē q̄ abbas p̄t esse p̄curator p̄ ecclia cathedrali ita colligit̄ docto. ex tex. et facti. c. sopite. de censu. Et vide qd̄ dixi in. c. in nostra. d̄ p̄ca. et in. c. cū l. et. a. de re iudi. Nō secūdo ex p̄ncipio practica p̄uigēdi postulationē factā de ep̄o. nam d̄z p̄cludi ut papa dignet̄ translationē faciendō p̄i p̄bere assensum. Et pondera illud verbū p̄i. nā q̄ postulatio dependet a gratia ut dixi super. v̄ca oportet q̄ v̄ia supplicatio seu petitoris petat̄ admissio postulatōis Nō tercio ibi quasi p̄ certo q̄ dicitio q̄ nō semper ē exp̄sua veritatis s̄ diminuit̄ aliqd̄ de significato ei? cui adicitur v̄n̄ sensus littere ē q̄ totaliter nō p̄stabat q̄ ep̄o nō seruabat̄ interdictionem s̄ q̄ p̄stabat. Quicq̄ t̄n̄ hec dicitio q̄ nō ē exp̄sua veritatis de quo vide glo. in. c. prohibita nus. de dec. et in. c. p̄nt. d̄ vo. et p̄ta. ubi dixi. Nō q̄rto ibi nō negauit q̄ is q̄ interrogat̄ tenet̄ r̄idere et si nō r̄idet habet̄ p̄ p̄sente i suū p̄iudiciū ad h̄ facit. c. si tibi absentē. et qd̄ ibi nō. de p̄ben. li. vi. et. l. de etate §. q̄ tacuit. ff. de ierro. actio. Et nō q̄ h̄z locū etiam in p̄curatore tacite ut taciturnitas ei? habeat̄ p̄ p̄fessione i p̄iudiciū d̄n̄. nā iura interpretant̄ q̄ tacite p̄sente ad hoc vide bo. tex. in. c. §. de p̄fessi. li. vi. Et qd̄ dixi in. c.

penul. de iuramen. calum. Item nota q̄ confessio
facta p̄ unam ex duobus p̄curatoribus nocet dño qđ
an sit vez̄ indistincte dic̄ vt̄ habes tex. nō. iūcta gl. in
c. si duo. d. p̄cu. li. vi. ¶ Nō q̄ qñ p̄fessio sit sub eodē
p̄structa seu q̄lificare p̄t̄ aduersari? recipe p̄tem p̄fessio
nis quatenus facit p̄ se et aliam partē p̄futare seu repel
lere per rationes p̄bables seu per p̄batōnem. Ita se
cit̄ hic papa. Nam iste p̄curator p̄fitebatur saltim ta
cite q̄ ep̄s non seruabat interdictum sed dicebat q̄ il
lud ignorauerat. ¶ Papa vero super nō observantia fun
dat se super p̄fessione p̄curatoris et ignorantie allega
tionem p̄fundit per p̄bables rōnes simile qđ legis et
nō. in. c. ex parte decani. d. rescriptis sic lūmtra ¶ Nō
in. c. i. de p̄fessi. li. vi. et p̄ bar. in. l. aurelius. in. §. idem
quesit. ff. de libera. legata. ¶ Nō in versiculo q̄ non
sufficit et tene menti differentiam iter sufficere et p̄fice
re. multa enī p̄ficiunt q̄ non sufficiunt ff. 30. an. all. c.
sacris. qđ me. cā. Et dic̄ q̄ verbum proficere sonat in
quoddā ad iuramentū vt̄ cū aliqd. p̄dest quo ad qđ
p̄ non quo ad totum. Illud vero d̄ sufficere qđ ad p̄
fectōnem actus nō indiget alio adminiculo et ad hoc
vide glo. notabile que tacite hoc sentit in. c. statutum. i
p̄n. in verbo canonicis. de rescriptis. li. vi. ¶ Nō qđ
ad hoc q̄ p̄stitutio liget p̄tra venientes satis ē q̄ solē
niter edatur id est fiat aut publice p̄mulgetur ¶ Nō autē
ē necesse vt̄ cuilibet sigillatim nunciet. Et ex hoc nota
vnā differētiā inter citationem et p̄stitutōem seu edictū
Nam citatio non pōt̄ p̄poni p̄ edictū ff. d̄ p̄sonaliter
fieri vt̄ in. c. de iudi. et nota. in. c. cām. de do. et cō
tu. et in. l. iij. §. ait p̄tor. ff. de dā. infec. Sed p̄stitutio
p̄t̄ p̄mulgari p̄ edictum et ē ratio q̄ p̄stitutio ē genera
lis ideo satis ē vt̄ generaliter p̄ponat̄ et idem est in ci
tatione vbi eadē subest ratio Unde dixit singulariter
Zimo. in. c. si. q̄ matri. accu. poss. q̄ etiā hodie admittit̄
citatio p̄ edictum qñ nescitur q̄s p̄sonaliter sit citan
dus facit qđ legitur et nota. in. d. de iudi. et au. si
o. nnes. c. si vt̄ se ab here. absti. vbi tex. Et nō. i. alio
singulariter istū tex. ibi solēniter edatur aut publice p̄
mulgat̄. naz̄ per illā alternatiuā aut p̄t̄ colligi ar. opti
mā q̄ p̄stitutio ligat etiā anteq̄ solēniter aut publi
ce p̄mulget̄ dūmodo solēniter fuerit edita. sec̄ autē si
fuerit edita sine solēnitate nam tunc expectatur p̄mul
gatio sic potest limitari et intelligi quod nō. in. c. ij. de
p̄sti. et. iij. di. in. §. leges. Et ex hoc pōt̄ inferri q̄ p̄sti
tutio solēniter edita i p̄silio populi liget lz̄ nō fuerit pu
blice p̄mulgata ¶ Nō ibi ff. id solū sufficit rē. et tene
menti q̄ constitutio ligat sciente non expectato lapsa
duorum mensum vel alterius temporis quod tenet
glo. nota. in. c. ij. de re. eccle. nō alie. li. vi. dixi. in. c. ij.
s. de p̄sti. multi tamen p̄tra sed ego soleo hunc tex. q̄si
p̄ casu adducere. nam probatur hic per verbum suffi
cit in eo q̄ tex. dicit sufficere ad observantiā p̄stitutōis

q̄ habeat constitutionis noticiā ergo per verbum suffi
ciens includitur q̄ nō est necessarium aliud adminicu
lum ad ipsius observantiam et. s. dixi de significato bu
ius vbi sufficit ¶ Nō ibi nō facile facultas crededi et
tene menti tex. p̄bat enim notabiliter q̄ p̄scriptio que
ozitur ex p̄mulgatione statuti non est iuris. et supple d̄
iure ff. admittit q̄s volens p̄bare ipsius ignorantiam et
de facili credit. vñ pondera illud verbum nō facile de
quo vide quod dixi post Zimo. in. c. ij. s. de p̄sti. Ex
hoc pōt̄ inferri q̄ non sufficit iuramentū allegantis
ignorantiam constitutionis p̄trarium tñ sentit gl. in. c.
p̄posuisti. lxxij. di. qđ an sit verum indistincte dic̄ vt̄
dixi in dicto. c. ij. ¶ Nō in verbo ff. inde liquido q̄ etiā
suffraganei tenent seruare generale interdictum cum vi
dent ecclesiam metropolitanam illud observantem lz̄
de snia interdicti aliā p̄batōnem non habeant facit qđ
habet in c. i. de snia excō. ¶ Nō in verbo nos igi
q̄ p̄latū d̄ esse p̄mptus in vlciscendor̄ puniendo in
obediētiā subiectoz̄ et q̄ peccatum est nō subsisten
te cā rōnabili peere infobediētibz̄ et p̄tumacibus vi
de tñ tex. nō. ij. q. v. quanto. vbi d̄ q̄ sicut in p̄tuma
cia p̄sistentibus seios nos esse cōuenit ita humilibz̄
et penitentibus locum venie negare nō debemus. De
neca i. li. de virtutibus. honestū et magnū vindictē ge
nus ē ignoscere qđ nō. Item nō. ibi vlcisc̄ q̄ capi
tur hic i bonam partem p̄ pena. s. iuridice imponēda
Juxta nota. ibi nil obediētia p̄desse videt̄ rē. et te
ne semp̄ menti q̄ pena maloz̄ vid̄ p̄desse bonis et b̄
ideo quia magis reducet iusticia bonoz̄ ex p̄mitione
maloz̄. vñ in psalterio letabitur iustus cū viderit vin
dicā n̄ man? suas lauabit in sanguine peccatoz̄. Ex q̄
dicūt quidā theologū q̄ pater exiēs beatus gaudet
videre filium i inferno et econtra. ¶ Nō in fi. littere
ibi nō p̄ueniebat p̄posito vestro ar. q̄s d̄ eligere so
cium convenientem suo p̄posito et suis moribz̄ nā cor
rumpunt bonos p̄forcia mala. xxvij. q. i. sepe. In
glo. i. in fi. Ex hac glo. potest tolli p̄trarium qđ forma
ri possit p̄tra tex. q̄l̄iter tenuit hic postulatio pendere
appellatione. So. pōt̄ p̄mo dici q̄ ista appellatio non
tenuit quia fuit interposita sine iusta cā vt̄ in glo. sc̄do
potest dici extra glo. q̄ vnanimiter postulando viden
tur recessisse tacite ab appellatione aut postulatiōe ar.
in. c. sollicitudinem in fi. de appella. et quelibet solutio
bona. Et an et quando possint appellantes recedere
ab appellatione in causa electionis vide ho. tex. in. c.
q̄ijs. de elect. li. vi. In glo. ij. in fi. et plene hūc ar
ticulum explicauit in. c. i. hic allegato et in. c. si. de con
fessi. et sic vt̄ ibi. Ad. l. si defensor hic alle. dic̄ q̄ loqui
tur in defensore qui non habebat mandatum ad. l. cer
tum. in. §. penul. dic̄ q̄ loquitur quando confessio p̄
curatoris erat erronea vt̄ quia fuerit p̄fessus dominū
occidisse illum qui tempore p̄fessionis vivebat. In

glo. iij. in fi. nota bene hanc glo. iunct. tex. et extra glo. collige subtiliter ex tex. qd quilibet de puincia presumit scire ea que publice fiunt in aliq. pte. puincie. Ita scia interdici fuit publice promulgata i certa pte. puincie et omnes in de puincia presumunt scire qd itellige de factis pccentibus tota puincia. Et in factis pccentibus vna dioec. tm solum presumunt illi scire qui sunt in diocesi no autem illi qui sunt i puincia. Et exis extra dioec. probabiliter allegat ignorantiam eorum que sunt facta in dioec. vt est tex. notabilis in. c. si. qui ma. accu. poss.

Idem dic in his q pccunt ciuitatem qz qz presu mitur ignorare ea que fiunt i ciuitate qz ex quo factus pccent certum locum dntaxat non presumitur notida nisi quo ad existentes in illo loco. facit qd no. Inno. sup. pica de pfectudine et har. et Ly. in. l. cunctos po pulos. l. de summa tri. et fi. catbo. In glo. in ver bo publice. ibi et ideo no excusat. Nota singulariter istam glo. vsqz ad fine ex qua habes q sola fama facit pbationem sufficientem vt interdicitum supioris obser uetur sicut dicimus quo ad excocacionem vt in. c. illd all. in glo. et est ratio qz vbi agitur de modico pndicio fama facit plenam pbationem vt dixi in. c. veniens .j. de testi. Item qz in istis spualibus debemus tene re in dubio qd tutius est vt in. c. inuenis. de sp. no. glo. in. c. unico. de scutino in or. fa. In glo. i vbo interpretatus ibi interpretatur mandatum pape no glo. qz legatus potest interpretari mandatum pape et ideo no. glo. in. s. ex his. xi. q. i. et spe. in ti. de legato. s. sup est v. delegatus qz. et in. s. ostendendum. v. xxxvij. Et ad uerte qz glo. opponit de quibusda iuribus in qbus ca ueitur qz eius est interpretari cui e condere et non soluit llo soli. soluit tripliciter. Primo qz legatus hoc fecit ex plenitudine legationis. scdo qz legatus fecit ex spe ciali mandato pape. tercio qz sine mandato pcessit f pa pa habuit postea ratam ista interpretacionem. Et ex his duabus solutionibus vltimis vidz velle qz de iure no possit legatus interpretari mandatu seu privilegiu pape. Inno. dicit qz sicut index pt legem interpretari in ca ver tente coram eo vt in. l. no pnt. ff. de legibus. ita pot le gatus interpretari rescriptum. Et puto qz ista solutio sit bona. na vt pbatur in. c. super litteris. de r. ptis. ita dex interpretatur rescriptum ad suam ptatem certifica dam et vt pnciet an sit index et ad quantum extendat iurisdicchio sua ita potuit iste legatus interpretari rescri ptum pape vt apparet qua ptatem recipere ex eo ma dato. idem puto qz vbi oriretur aliquod dubium diffi cile deberet recurrere ad papam. Et in hoc casu possent in telligi iura hic allegata pro contrarijs. Item pncipa liter nota. ex glo. quatuor species interpretacionis. Ita interpretacio principis est generalis necessaria et i scri ptis redigenda. Et dicit qz est generalis quia extendi tur ad omnes. Est necia quia necessario tenemur sequi

interpretacionem principis. est em in scriptis redigenda qz fm vnam opinionem lex dz redigi in scriptis. vt dici tur fm quosdam allegando et ex hac glo. habes qz scri ptura est de substantia legis seu statuti. de hac materia vide qd late ponit Jo. an. in regula nemo pot ad im possibile. de re. in. li. vi. in mercu. Et per dnos d rota decal. xxxvij. per glo. et Ly. in. l. i. l. de legi. et opi. co munis vidz qz scriptura non sit de substantia legis sed vile e eam redigere in scriptis. vt conseruetur illi me moria Et p hac opinione qua teneo adduco bo. tex. i. c. i. de renu. li. vi. vbi successor redigit in scriptis psti tutionem predecessorum ne traderetur oblivioni ergo valebat prius constitutio anteqz redigeret in scriptis. vbi scriptura ibi postea interuenit no ad validitatem le gis sed vt pseruaretur eius memoria. Ad idem addu co secundo insli. de iure naturali in. s. quod principi vbi dicitur qz principi placuit legis hz vigorem. ergo sola voluntas principis cum effectu facit legem. est alia spes interpretacionis que fit p pfectudinem. Nam con suetudo e optima legum interpretacio vt in. c. cu dilectus d consue. Et ista interpretacio est generalis qz extendit ad omnes in quibus viger illa consuetudo. Itē est necessaria mo pdicto f non redigitur in scriptis. quia pfectudo pseruatur memoria hoim Tercia spes inter ptacionis fit p iudicem nam index potest interpretari leges q ad causas decidendas p eu vt no. Inno. in. c. cum spali. d appella. facit tex. in an. insurandū quod prestat ab his. vbi index iurat iudicare fm qz sibi vide bitur. s. no scdm voluntate f scdm bonū iudiciū infor matū a legibus et hec interpretacio non est generalis qz alij iudices non tenent iudicare scdm qz iste iudicantē qm no exemplis f legibus iudicandū e vt in. l. nemo ff. de sen. Item hec interpretacio iudicis e necessaria qz necessario ptes tenent illam sequi vnde scia trāsit in rem iudicatam nisi appellatur vt in. c. qd ad pultatio nem de re iudicata. Et e hec interpretacio in scriptis re digenda scdm gl. itellige respectu scie diffinitive qua pfer vt in. c. si. de re indi. li. vi. Sed scia interlocu toria no fertur in scriptis. et tamen ppter notariū cau se est redigenda in scriptis vt in. c. qm. de pba. In au tem index possit interpretari suam sciam postqz eam tulit si de nouo circa eam oritur aliquod dubium glo. ista arguit qz sic et tene menti in hoc glo. sed vide latz per docto. in. c. ex parte. iij. de v. sig. plenius p bar. in. l. ab exccutore. ff. de appel. vbi concludit qz iste ma iores iudices possunt et videtur tex. in dicta. l. ab exe cutore de arbitris. An possit suā sententiam interpre tari postqz eam tulit vide per spe. in ti. de arbitris. s. si. v. sed nunquid verbum et verbo sequenti et vide tex. qz non possit in. c. cum olim .j. de arbi. s. si. vbi papa fuit aditus super dubio scie et non arbi. Et vide qd ibi dixi et qd no. in. l. qd tamen. ff. de arbi. quarta species

Interpretationis sit p magistrum seu p doctorem. nam
quilibet magister seu doctor pt interpretari dubia illi
facultatis in qua est doctor vt in l. unica. l. de pfect.
qui i vrbe constantinopolita. li. xij. Et ob hoc dicimus
q ante doctoratum quis non pot magistraliter lege
re nec disputare nec obstat q licentia datur scolari
in aliquibus studijs quia potius datur eis vt adiscat
q vt doceant. Et hec interpretatio magistrorum non
est generalis fm glo. nec necessaria nec i scriptis redi
genda que verba declara vt. s. dixi. Nam interpretatio
doctoris no necessitat nos ad illam sequendam sed in
tm statur illi interpretationi quaten pbatur lege seu ra
tione. Et i eo q glo. dixit q hec interpretatio no est re
digenda in scriptis. Dicunt doc. hoc intelligenda de
necessitate vel in scriptis publicis seu autenticis. Sed
bene possunt redigi in scriptis vt videmus seruatum
ab olim in lecturis doctorum et hec interpretatio est se
quenda et de ea facit mentionem tex. in. c. i. de deci. et
in. c. capellanus. de serijs. et in. c. literis. de resti. spol.
cum similibus Excusat et. hec opinio magistrorum a
pena Nam si eois opinio hz certu intellectu legis lz
ille intellectus no sit verus i se nihilominus sequens
illu in iudicando vel extra iudiciu non incurrit pena le
gis qz eois opinio doctorum inducit pbabile errore ad
hoc vide tex. iuncta glo. in. c. unico. eo. ti. li. vi. fac. tex.
in. l. ij. ff. de iuris et facti igno. no. bar. in. l. de eo. l. d.
pe. iudi. qui ma. iudi. Et vide qd dixi in. c. vt debitus
de appel. et in. c. finem litibus. de dolo et pta. Et hoc
indubitatum in coi opinione. f. vide notabile dictum
Oldra. in. l. quelitu. s. i. ff. de fun. iustit. vbi dicit q
motus ob opinionem sui doctoris debet excusari a con
demnatione expensaz qz pbabiliter qz sequit opi. sui
doc. imo debz discipulus i practica sequi doctore suu
seruata tm veritate et defendere opinionem sui magistri
ad hoc. l. dicere. s. si arbiter. ff. de arbi. vnde fert ar
sto. reprobando quandam opinionem platonis magi
stri sui dixisse amicus plato sed magis amica veritas
In glo. in verbo que regi. ibi dno damus actones
sensus glo. est q ista pnoia meum tuu et suu et his si
milia denotant dominiu. Et idem i genitiuo cu dz ta
lis equus est petri. et de pnomibz vide bo. tex. cum
gl. in. c. quo iure. vij. di. de genitino mo pdicto e bo.
tex. i. l. ij. in. s. i. locu. ff. de religiosis et sumptibz funez
Et ad h. tene meti ista gl. cu iuribz pal. f. b. dictu vidz
pra principiu gl. et contra tex. ex quo enim papa ma
danit terra regis subici interdico dz itelligi de ppra
ipsius regis et no de terra sibi adherente i prestando
auxilium et fauorem. So. duplex pt colligi ex ista gl.
qz iste tex. procedat ex larga et impropria significatio
ne vocabuli. nam scdm propriam et strictam signi
ficationem illa verba important dñium. Sed hic di
ces tu cum hic sumus i penalibus quare hic fuit facta

ista larga interpretatio contra regulam in penis et regi
lam odia. de re. iur. li. vi. et. c. statutum. de deci. li. vi.
So. contrarium est difficile et pleriqz soluendo dicit
qz hic non tractabatur de mera pena nam interdictum
licet excoicatio est medicinale nam fertur interdictum
donec fuerit satisfactum nec diminuit patrimoniū ali
cuius vt in. l. in seruo. ff. de penis. et in. l. ij. ff. de da.
infect. vnde tm quia hec snia erat medicinalis tum qz
auxiliantes debent eadem pena cohereri vt in. c. i. de
offi. delega. legatus fuit interpretatus large hoc man
datum vt terra regis diceretur non solu ppra sed sibi
adherens auxilio et fauore videmus simile i excoi
micatione. nam coicantes excoicato in crimine dñato
ppter quod fuit excoicatus incidunt i eandem excoicati
onem vt in. c. si pabine. j. d. sen. exco. Et ex pdictis
no singulariter qz vbi cessat ista larga interpretatio tere
adherens no veniunt appellatōe terraz suaz et facit sin
gulariter hoc. ad. q. duo principes fecerunt pacem ad
inuicem et promiserunt sub certa pena no offendere se
nec terras alterutri. Et adherentes seu bona adbe
rentium illis includant in. c. pacis. credo qz non quia
in contractibus cessat ista largissima interpretatio vt in
c. uz dilectus. de dona. Itz allego tex. ibi valde
nobilem et menti tenendum in. c. aplice. de re iudi. li.
vi. in y. volebat vbi clare probatur qz isti adherentes
no includuntur in capitulis pacis nisi exprimat. Et vt
de notabile dictum Inno. ibi qz p illum tex. comenda
nit fidelitatem ecclesie romane Dicit em qz nūqz eccle
sia romana voluit habere pacem nec pacis tractatum
nisi pmitteretur de adherentibz et impunitate eorum.
Ex quo collige qz infideliter agūt illi qz faciūt pacē
et illos qz sibi pstituerunt auxilium no includant in tra
ctatu pacis. Et vide tm ad principale dictum qd nec bar.
in. pbenio. ff. noui. vbi dicit qz genitius modo predi
cto et illa pnoia denotant dñium ex propria et stricta
significatione verborz et ideo i statutis deberet fieri ta
lis interpretatio. Et scdm pmonem vsum loquendi co
prehendantur non solum domini et possessores f. etia
simplices detentores vt depositarij pmedatarij et si
miles nam habens equum comodatum. dicit iste est
equus meus et coloni solent appellare possessione suaz
quam colant ad hoc bo. glo. in. l. ij. ff. de ori. inf. y. et
ergo. hęc consuetudo seruanda est etia in statutis ar
in. l. liberorū. in. s. qd tamen cassius. ff. de le. ij. et qd
no. bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure. f. cessan
te puetudine serua qd dixi distinguenda an materia sit
restringibilis an fauorabilis. Et per hec habes pma
z solutionem glo. declaratam. scdo glo. soluit qz ista ter
ra adherens erat regis quo ad iurisdictionem sed non
quo ad prietatem vt est videre i terris istoz baronū
consistentium sub aliquo principe Et ex hoc secundo
intellectu no qz genitiuo positus modo pdicto verificat

non solum quo ad proprietatem sed etiam quo ad iurisdictionem. unde civitas potest dici mea licet non habeam proprietatem omnium que sunt in civitate sed solum iurisdictionem et hoc modo totus mundus dicitur imperatoris ut in l. bñ a zenone. l. d. qdri. p. scrip. et qd ibi nō. et p. bar. in l. i. ff. de rei vendi. Extra glo. dant alie solutōes s3 p. dicte sufficiunt In gl. si. in verbo p. uare ibi ad postulacionem attendit Nō ista gl. singularem inuncto tex. q. p. statuto penalis extenditur naz constitutio edita p. ra exigentes indignū sunt ipso iure p. uati. p. prima vice p. tate eligendi ut in. c. cū in cūctis. f. de elec. exten. dicitur ad postulates scienter indignū et q. postulates sint ipso iure p. uati. sentit Jo. an. b. in verbo p. uare exponendo. i. p. uatos hac vice. ab electōe repellere Idem sentit in. c. primo. Sed in regula odia. de re. iuris. in mercu. vbi tetigit materiam extensionis dicit q. si vis nō inferat huic litere tex. iste. p. bar. p. rariū. q. nō sunt p. uati sed p. sniam p. uadi p. l. eraz ibi p. uare et sic non fiet extensio p. statuto penalis. S3 mibi p. placet dictum gl. et in d. cio meo aptissime probatur in. c. sequenti. et in. c. scriptam. in fi. f. d. elec. et vtrobiq. dicitur Cū p. clude q. vbi cūq. extrema sic se habeat q. d. vno p. uentē ad reliquū vel ad eundē finem tunc etiā i materia penalī et restringibili fit extensio ita q. dispositum i vno habet locū i reliquo. ad hoc tex. inuncta glo. nō. in. c. si postq. de elec. li. vi. in fi. et hoc casu intellige istaz glo. et optime facit. l. o. ff. de spon. vbi dicit q. vbi prohibetur matrimoniū. videtur p. hibita etiā sponsalia. Tu adde q. licet p. hibito matrimonio videant spōsalia p. hibita. at tamen pena apposita p. trahentibus matrimonio nō extenditur ad p. trahentes sponsalia glo. est in. in. de. i. de p. san. et affi. q. de sponsalib. p. uentē ad matrimoniū. Sed ex glo. q. ritur nunq. d. valeat electio vel postulatio facta i loco interdico. Hugo. v. c. i. c. i. ut b. refert Jo. an. tenuit q. sic q. p. iterdictū solū suspēduntur diuina et ecclesiastica sacra. ut in. c. si. de sen. ex. cō. li. vi. Sed electio ē q. dam p. tractus siue quedā obligatio. ideo non videt p. hibita tpe interdici archy. tamen in. c. in nomine domini. xxij. di. tenuit p. rariū Sed primū dictum sequitur Jo. an. hic et cōmuniter doct. post euz et videtur probari hec opinio per istum tex. in v. sed inde liquide. nam ista ecclesia metropolitana erat interdica propter generale interdictionem et nihilominus p. cesserat ad postulacionem quam papa non recepit nō p. pter ecclesiaz postulacionem sed p. pter p. sonā postulataz ut dicit in tex. Nec ob. c. vbi p. calum in. s. porro. de elec. li. vi. vbi dicit q. electio pape nō dicitur fieri in loco interdico. nā illud ē spāle in electōe pape Itē ibi nō dicit q. electio p. hoc reddatur nulla. imo merito iure tenet ut ibi nō. et hic per Jo. an. et nōbis hac questionem q. potest adduci ad multa Tercio querit qd opatur admissio postulacionis. So. dicunt doc. q. de

iure videt postulatus habilitatus ut possit eligi. Sed curia romana ut enitetur circuitus et ecclesiaz dispensium seruat q. admitta postulacione postulatus consequitur ius ac si fuisset electus et confirmatus. vñ non indiget alia confirmatione vel electione et probatur hoc die. f. c. sequenti. et hoc intellige in postulacione. nam duplex est postulatio. s. solēnis et non solēnis. Solēnis dicitur qñ postulat ab eo qui potest sup. omni impedimento postulatū dispensare. Non solēnis vero dicitur qñ postulat ab eo qui non potest dispensare sup. impedimento Requiritur tñ eius consensus in p. motōe ratione sui intenti. pone exemplum canonici volūt eligere monachum i ep̄m f. q. monachus nō potest consentire sine licētia abbatis ut in. c. si religiosus. de elec. li. vi. canonici postulat ab abbate ut cōcedat eis illum monachum. si enī abbas p. sentit hec admissio postulacionis nō habet vim electionis. sed debet de nouo eligi et peti confirmatio electōnis q. abbas nō habebat potestatem. p. uide dicit ecclesie cathedrali Idem dicit qñ canonici petūt filium familias a patre quia volūt eū petere i ep̄m et idem i similibus. Ultimo hic opponitur contra tex. i eo q. papa formauit inquisitionem p. rariū istum. ep̄m nō p. cedente infamia. Et sic ob. c. qualiter et qñ. de accu. So. dicit Inno. multum notabiliter q. p. rariū procedit qñ fit inquisitio p. rariū ut p. uariatur f. i inquisitione p. rariū p. monedum que fit ad finē ut p. moueatur vel repellatur nō exigitur infamia nam debet superior ex officio inquirere ne p. moueat indignū ut in. c. cum nobis. f. de elec. dicit tñ q. ista inquisitio fit sine solēnitate neq. recipitur iuramentum neq. debet fieri inquisitio de certo crimine. f. i genere puta iterogando de etate moribus et scientia et similibus. dicit enī q. nō sunt i hoc necessarij testes intellige. s. iurati. nam ista inquisitio fit solū ad informatōnem ip̄ius superioris. Et ex predictis singulariter nota practicam quam debet obseruare executor deputatus ad p. uide dum alicui de certo beneficio cum clā si per euz fuerit rebus idoneus etc. Nō enī tenetur executor p. cedere cum solēnitate iudiciali. nec recipere a testibus iuramentum sed potest formare generalem inquisitionem iō predicto sed cōtra hoc ob. iste tex. vbi papa inquisiuit de certo crimine ut dicitur in tex. q. anteq. procurator venisset ad papam constabat pape quali pro certo q. iste ep̄s violauerat interdictionem etc.

Qui postulacionem cassat
Ratum. tam vicio persone innouat
 est eligendi et postulandi potestate p. uat.
 Et continuatur hoc. c. ad precedens tractat enim de illa materia. naz p. mo ponitur narratio duplicis postulacionis et alterius admissio ac alterius denegatio. secundo ponitur papalis approbatio ibi vos. Nō primo tex. hic aptus q. postulatus scienter indignum

sunt privati ipso iure potestate eligendi et postulandi
Probat etiam hec litera q̄ canonici vt in. c. p̄cedenti
fuerunt ipso iure privati potestate eligendi et postulan-
di quod colligitur ex eo q̄ littera hic dicit q̄ isti cano-
nici inuocando postulationem cassatam p̄diderunt pri-
uilegium eis concessum per papas. Item dicitur tex.
q̄ isti canonici fuerunt abusi dignitate sedis aplice qz
papa i. c. p̄cedenti gratiose concesserat istis q̄ possent
de numero eligere nam de iure nō poterant et sic facit
ille tex. p̄o his que dixi in. c. p̄cedenti. puta q̄ sicut in-
nonantes postulatōem cassatā ip̄o facto priuant ita et
postulantes a p̄n. scienter indignum. Nō scōdo q̄ si-
cut habentes potestatem eligendi et postulandi a iure
cōi priuantur eoīpo potestate eligendi postulando in-
dignum ita priuant habentes potestatem eligendi ex
p̄uilegio si postulant scienter indignū. Nō tercio q̄
abuteutes p̄uilegio sibi concessō sunt illo privati seu
saltem debent puniri. Nō q̄rto vna regulā i mate-
ria electionis q̄ aliquibus p̄uatis p̄tate eligendi illo-
rum potestas deuoluūt ad illos canonicos lz numero
pauciores et sicut vnu totum ius collegij r̄f. det in non
delinquentes et idem dic eadem rōne i alijs actibus
capitularibus. nā si omnes essent inhabiles puta qz
excoicati vel suspensi tota potentia capitularis residet
penes habiles licz ibi faciant minorem p̄tem collegij
vt hic quia hoc casu isti representāt totum collegium
cum priuati et inhabiles nō sint p̄putandi in numero.
ad hoc qd̄ legit et nō. in. c. illa. j. de elec. vide bo. glo.
in. c. qd̄ circa. eo. ti. Itē nō q̄nto ex hoc et ex tex. q̄
in delictis illud qd̄ sit a maiori p̄te nō censet factū ab
oib⁹ imo maior pars venit p̄ueniēda dūtaxat minor ve-
ro ps que contradixit non inuoluitur peccato aliorū
nec pena peccati vt satis colligit h̄ et vide ad h̄ Inno.
in. c. i. d̄ his que sunt a ma. p̄te ca. vbi nōbiliter dicit
hoc procedere qm̄ minor pars exp̄sse contradicit sec⁹
si tacer. naz tunc inuoluit peccato et pena peccati vna
cum exp̄sse consentientibus. qd̄ dictum singulariter
nō. et p̄t esse ratio quia ex q̄ q̄s vocatur ad vniuersitatē
debet aut p̄sentire aut p̄tradidere. vnde cuz teneatur lo-
qui seu p̄sulare affirmatiue vel negatiue tacēdo habet
pro p̄sentiente in suū p̄iudiciū ar. in. c. p̄cedenti. et
quod ibi dixi et in. c. h̄. de confes. li. vi. et melius in. l.
de etate. §. qui tacuit. ff. d̄ iterro. acti. facit. c. si tibi ab-
senti. iuncta glo. de p̄ben. li. vi. et aduerte quia p̄dicta
p̄cedunt quando pena apponenda cōcernit singulos
tunc enī pauciores contradicentes non puniunt. Et
dubium est quando ex delicto venit pena imponenda
concernens ip̄am vniuersitatem vtputa maior ps vni-
uersitatis alicuius ciuitatis cōmissit rebellionem cōtra
p̄ncipem. minor vero pars in consilio contradixit
nihilominus maior pars rebellauit totam ciuitatem.
nūquid debeat puniri tota ciuitas cum non possit ta-

men sine discrimine minoris partis que non consensit
De hac questione vide p̄ Inno. in. c. grauem. de sen.
exco. plenius per bar. in. l. ant facta. ff. de penis. teri-
gi in. c. dilectus. de simo. vbi tractant an et qm̄ vniuer-
sitas possit accusari et qualiter sit puniēda vide etiaz
aliquid per bar. i tractatu de tirano. Anū enim tene-
menti q̄ non dicitur vniuersitas seu ciuitas aliquid fa-
cere nisi illud deliberatum fuerit collegialiter vñ si ma-
ior ps hui⁹ ciuitatis faceret aliquē insultū vel rebellio-
nem non debet dici q̄ ciuitas fecit ex quo non fuit illō
deliberatum collegialiter ita dicit glo. nō. et bene. l. si
cut. ff. qd̄ cuiusqz vniuersi. sequit bar. in. d. l. ant facta.
facit qd̄ nō. glo. in. c. i. de re. ecclē. nō alie. li. vi. Nō
vltius q̄ sicut potestas partis delinquentis residet
in aliam partem quādo eligentes habent p̄tates a iu-
re p̄mani vt in. c. cuz in cunctis. et in. c. cū vinconienf.
de elect. ita deuoluitur potestas qm̄ eligentes habent
potestatem ex p̄uilegio vt hic. Et ex his infero q̄stio-
nem. pone q̄ potestas eligendi fuit data p̄ canonicos
tribus p̄promissarijs. quoz duo scienter elegerunt in-
dignum tercius elegit idoneum. q̄ritur nūquid valeat
electio istius terci⁹ videtur q̄ si c quia potestas duoz
recidit in istum ar. hic sed p̄trarium est rez quia istud
c. loquitur qm̄ aliqui eligunt collegialiter ita tota p̄tas
residet penes eligentes idoneum. Et in casu p̄missō
cōpromissarij non eligunt vt collegium sed vt singuli
habentes potestatem a collegio. Unde p̄tas p̄promis-
soz eligentium indignum deuoluitur ad p̄promitten-
tes vt in. c. cōpromissarijs. de dec. li. vi. repitur ergo
electio ab vno tantum. et hanc opi. sentit Jo. an. in. c.
cum i iure. et. c. quia. p̄pter. j. de elect. In glo. pe.
in fi. nō singulariter istam glo. ad quā quotidie fit re-
missio cum queritur. nūquid ius vniuersitatis possit
remanere in vno solo omnibus alijs mortuis vel pri-
uatis et concludit ista glo. q̄ sic. vnde tota potētia col-
legij residet in isto solo et hanc opinionem glo. tenet
Inno. l. d̄ h̄. et cōter doctores et videtur p̄bari p̄l.
sicut. ff. qd̄ cuiusqz vniuersitatis et hanc opinionem te-
net ibi glo. et bar. Iste tamen solus nō poterit sc̄ipm̄
eligere qz notaretur ambitione vt in. c. p̄ vestras. d̄ in-
patro. non ob. quod d̄ de grege aialium quia illud p̄-
cedit in vniuersitate rez inaniūtaxat que quidem vni-
uersitas non habet bona seu iura nec est ibi anim⁹ ho-
minis in quo cōseruetur illud ius collegio merito ex-
tentis capitibus aialium definit grex s̄ nos loquimur
in vniuersitate personarum que habent bona et iura
ideo ius collegij residet in vno solo. Id. c. bone alle-
gatum in glosa. Responde claris sic q̄ illi qm̄qz de
collegio eligunt scienter indignum et tunc ip̄o iure sunt
privati potestate eligendi. et ideo potestas residet i eis
qui non deliquerunt vt hic et in. d. c. cuz vinconienf.
qm̄qz eligunt indignum contra formam et tūc eligētes

non sunt privati potestate eligendi. et ideo potestas residet in eis qui non deliquerunt ut hic et in d. c. cum vincianis. quibus eligunt indignum pro forma et tunc eligentes non sunt privati sed privandi potestate eligendi ut in d. c. quia propter. et ibi notabitur an valeat electio istorum si iterum eligunt servata forma antequam priventur. et eis tamen privatis sua devolvitur potestas ad illos qui non peccaverunt in forma tamen pretempserunt aliquem de universitate qui deberet vocari et isto casu electio tenet sed instante contempto debet electio ista cassari non tamen privandi potestate eligendi sed aliud senserit hic gl. et primum huius tenuit glossator in d. c. bone. ideo ille solus qui fuit pretempus non potuit se eligere quia alij non erant privati potestate eligendi sed nos loquimur quoniam alij sunt privati vel mortui propter unum. Pondera tamen glo. in eo quod dicit quod collegium non est in uno. nam deest ibi significatum vocis sicut collegij presertim in no. Quid autem si omnes sunt mortui vel expulsi de collegio nunquam sit extinctum collegium et in ipso vide Innocentium in c. ij. de noui operis nunci. et quod non in c. cu. sup. de cu. possessi. et prope. vide bonam glo. et tene ea menti in c. statutum de elec. li. vi. p. glo. et bar. in d. l. sicut et per eandem i. l. si. in fi. de collegijs illicitis et in l. i. ff. de acqui. pos. et conclusio est hec quod aut collegium fuit destructum auctoritate collegij et ipso facto extinguuntur omnia iura et privilegia collegij vel expulsi aut decesserunt hi omnes de collegio vel expulsi fuerunt propter eorum delictum et tunc in collegio ecclesiastico preservantur omnia iura collegij apud ipsam ecclesiam. Sed in collegio seculari est dubium nam glo. in d. l. sicut tenet quod extinguit collegium ac percutit iura collegij. Alij tenuerunt idem in collegio seculari quod in ecclesiastico ut conservetur ius apud parietes precedentes que opinio videtur communi. possit tamen dici quod si ius collegij est collatum loco tunc non extinguitur ius sed desunt collegia tamen potest poni exemplum quoniam desineret propter guerram vel pestem universitas scholarium. iura enim collegij preservantur apud civitatem cui privilegium studij collatum est. In glo. si. in fi. Nota ex glo. duos modos quibus potest superior procedere pro admittendo postulationem primus ut dicat prout in ecclesie vestre de tali persona putat postulasti. Et pro ista practica facit iste textus in d. v. puidisti. Alius modus est ut superior dicat postulationem vestram admittimus etc. Et hec admissio habet effectum electionis et confirmationis ut dixi. s. c. i. et ponit Innocentius istos duos modos. Dicit tamen secundum modum magis proprium quia punitio non spectat ad superiorem. habet ergo superior postulationem admittere vel repellere ad hoc. c. sequenti. et c. i. prope finem. s. eo. Nunquam tamen superior debet dicere postulationem preservamus quia verba postulatorum diriguntur in ipsam superiorem nec in se acquiruntur postulatione. Qualiter autem se debeant habere postulantes apud superiorem vide de glo. f. c. proximo

in d. quam ex gratia moveatur. Extra glo. Innocentius ponit hic aliquos casus in quibus eligentes sunt privati potestate eligendi. Et primus casus quoniam postulat scienter indignum ut s. eo. c. i. Secundus quoniam postulationem cassatam vitio persone innovant ut hic.

Tercius quoniam eligant per abusum secularis potestatis ut in c. quisquis. f. de elec. ubi de hoc. Quartus quoniam eligunt ineligibleem ut in c. innotuit. f. de elec. Quintus quoniam recipiunt postulationem vel electum ut placitum casus electio vel postulatio est nulla ut in c. bone. f. ti. proxi.

Sextus si sunt excoicati vel suspensi ut in c. cu. dilectus. de. p. sue. et in c. cu. inter. R. f. de electi. Septimus cum non eligunt. f. tempus a iure prescriptum de quo i. c. ne pro defectu. f. de elec. Octavus cum postulant pro appellacionem ut in c. bone. f. ti. proxi. Secus dicit Innocentius in electione facta post appellacionem quoniam electores cum sit via ordinaria non potest appellatio impedire nisi ex causa iusta sit interposita ut in c. cu. nobis. f. de dec. Sed postulationem impedit appellatio etiam ex causa frustratoria interposita Ratio secundum eum quoniam postulatio debet esse concors ut in c. scriptum. f. de elec. Refert tamen quosdam dicere non esse in hoc differentiam inter postulationem et electionem hosti. recordando dicit et bene aut postulatio sit sine causa vel non a duobus partibus et procedat contraria opinio ut appellatio frustratoria talem postulationem non impedit. quoniam talis postulatio vincit electionem ut in d. c. scriptum. ergo est fortior quam electio et vide plures alios casus pro hosti. i. summa. in ti. de elec. in. s. et aliter. v. cavendum. et sequens. Et ponit circa predicta Innocentius duas regulas. Prima est quod valet electio facta non vocatis illis qui sunt privati vel inhabiles ad eligendum sed primo non sit discussum an sint privati. Ratio enim est quod postea possint convinci. quoniam si in veritate non habebant potestatem eligendi non erat opus eos vocare. facti. c. si. de supple. ne. pla. et quod legit et non in c. illa. f. de elec. Et idem dicit in alijs actibus capitularibus ut valet actus expletus pro habentes vocem in capitulo sed inhabiles et privati non fuerunt vocati nec fuerit discussum per ipsos an sint privati. Secunda regula est quod cassata electio vitio persone eligentes sunt privati ea vice potestate eligendi ut in c. cum in cunctis. f. de elec. quod intellige quando elegerunt scienter indignum. Secus si ignoranter ut in c. innotuit. f. de elec. Sed dubium est quid in alijs actibus capitularibus. nunquam disponentes rem non legitime sint privati potestate explicandi tale actum legitime ita quod potestas devolvatur ad alios sed numero pauciores. Credo quod non quia hoc non reperitur iure cautum nisi in actu electionis. unde cum privatio vocis dande sit pena non debet extendi ad casum iure non expressum. pro hoc facit. c. quia. propter. f. ti. proxi. ubi eligentes contra formam non sunt privati. ad idem. c. bone. el. ij. f. de elec. ubi patet quod eligentes aliquo spreto

et contempto non sunt privati ergo pena privationis non habet locum regulariter sed minus legitime maior potest se gerant. facit glo. in. c. si. de iure pro. **¶** Abbas

¶ **One memorie.** Postulatio per quam puata vel minor utilitas communi vel maiori profertur vel que fit a minori quam tertia parte collegii admitti non debet. Et prima pars ponit duas discordes postulationes. Secunda utraque repellit causas exprimens ibi nos. Tercia monet nona provisione fieri ibi mandantes. **¶** In primo ex textu supra scripto de appellatione clericorum venit canonici. Nam papa hic scribit clericis ravenat. ecclesie vbi loquitur de clericis non canonibus sed de canonicis quia ipsi sunt qui habent potestatem eligendi prelatum. alij vero qui non sunt canonici sed habeant ibi beneficia non tamen sunt de capitulo nec faciunt collegium ut in. c. dilectus. de elec. pl. et in. c. q. propter. j. ti. p. xi. p. Inno. in. c. ij. de insti. et faciunt hec ad questionem. nunquid in omni materia appellatione clericorum veniunt canonici. **¶** Doctor cardinalis addidit quod sic allegat ultra textum istum. c. p. exceptionem de elec. li. vi. vbi textus notabiliter dicit quod si papa eximat clericos alicuius ecclesie etiam canonici intelligunt exempti et tamen materia exemptionis est restringibilis cum per eas preiudicetur potestati ordinarij archiepiscopi. q. i. puenit. Item quia esse canonicum non ponit aliquid super alios clericos nisi quatenus a iure specialiter eis conceditur ergo debent canonici venire appellatione clericorum cum nomen clericum sit nomen generis et genus infert suas species. Contrarium tenui super verba de vita et bo. deri. vbi concludo quod in materia restringibili appellatione clericorum non veniunt canonici nec alij in dignitate constituti. quia vbi cumque species ponit aliquid ultra genus suum appellatione generis non venit illa species textus est valde notabilis in. c. statutum. de elec. li. vi. vbi appellatione ecclesie procbialis non venit collegiata quia semper habet qualitatem collegij ultra parochiam et ibi dicit textus. hoc procedere in materia odiosa. secus in materia favorabili vel indifferenti ut ibi non. per Jo. an. ad idem per dictum Inno. in. c. sedes. o. de scriptis vbi dicit quod si papa dat rescriptum contra titulum clericum et quosdam alios sub illa clausula generali non veniunt canonici quia sunt digniores simplicibus clericis. cum ergo canonicus habeat qualitatem canonicatus ultra alios clericos non debet venire appellatione clericorum in materia restringibili secus dicit in materia favorabili ut sensit Fre. consilio. lxxi. vbi dicit quod si papa concedit privilegium cardinali ut possit conferre beneficia clericorum suorum decidentium et etiam quod veniunt beneficia canonicorum si canonici alij qui sunt sui commensales quia istud privilegium non est odiosum sed favorabile **¶** Ad. c. per exceptionem. quod videtur multum stringere dicit quod ibi fit larga interpre-

tatio ut evitetur absurditas nam absurdum foret quod exemptus clericus non foret exempti canonici qui sunt principaliores in ecclesia Item posset contingere quod illud privilegium alias nil operaretur reputata quia in ecclesia non sunt alij clerici preter canonici et dispositio debet large interpretari quantumcunque penaliter sit aliter non possit habere effectum ut est textus notabilis in. c. si finis de sen. exco. li. vi. Ad istum textum dicit quod materia ista non erat odiosa nec poterat intelligi nisi de canonicis sed idco appellavit hic eos clericos et non canonicos quia in illa ecclesia Ravenatensi sunt duo collegia ex privilegio papae unum cardinalium appellatur cum cardinales propter honorem non quod sint cardinales Aliud est collegium canonicorum unde ut papa prebenderet hic omnes usus fuit hic nomine generis quia omnes canonici sunt clerici Sicut enim ex quo quis est homo est animal ita ex quo quis est canonicus est clericus quia ius canonie non cadit in laicum ut nota. glo. in. c. cum. m. de p. est. textus. i. c. ij. de insti. et ibi per Inno. Et hec notabis ad alias materias. **¶** In secundo quod cardinalis non eligitur sed postulatur. nam cum sit alligatus ecclesie romane non habet liberum volatum. vnde sicut episcopus non potest eligi ad aliam sedem sed debet postulari ut hic. et in. c. si. j. eo. ita etiam cardinalis non debet eligi sed postulari. et hanc opinionem tenuit hosti. Et optime probat iste textus. capiendo verba propria. Sed Abb. et Egi. tenuerunt contrarium dicentes quod cardinalis non episcopus potest eligi. Et ad istum textum respondent quod verbum postularunt ponitur hic improprie quo ad cardinalem proprie quo ad episcopum. unde dicunt quod cardinalis fuerit hic electus et non postulatus. De hac materia dicit ut plene dicam in. c. ecclesia. d. ij. ti. primo **¶** In ergo h. ar. opti. quod primo in cardinalem non debet tenere episcopatum saltem in titulum nam cardinalis debet assistere papae quod preterea sua est sibi magis utilis quam in alio episcopatu. Episcopus autem requirit residentiam preterquam nam dicitur est dimittere ecclesiam sine sponso. **¶** Quia enim sunt non habere sponsum vel preterquam in utilem ut in. c. ij. de transla. pl. **¶** An vides hic quod papa noluit admittere postulationem factam de isto cardinali quia oportuissimum aut deservire romanam curiam aut morem trahere ex episcopatus utriusque autem erat inconueniens merito papa postulationem non admisit. Et sic colligitur archiepiscopi textus. quod cardinalis et episcopus non sunt passibiles in eadem persona. Nouissimis autem temporibus servatum est quod episcopus promotus in cardinalem non potest ipso iure episcopatum. imo retinet illum titulum ut prius nisi papa aliter disponat et ita servatum fuit in cardinali sancti crucis quo ad episcopatum Bononiensem. Et cardinali sancti Marcelli qui ad episcopatum Venetensem. Et hoc quod plerique presulerunt quod. c. de multa. d. prebend. non habet locum in episcopatibus cardinalatibus et sibi et vix dicunt quo ad verba iuris sed quo ad mentem putarent contrarium quod potius debet vacare ipso facto vnde episcopatus

per adeptionē alterius vel cardinalatus q̄ vacet vn̄
 archidiaconatus per adeptionem alterius dignitatis
 inferioris. De materia tamen vide quod nō. in. c. cuz
 dilectus. de concessio. preben. vbi est propria mate-
 ria. Nota q̄to ibi de facto et de iure q̄ allegationū
 que sunt in iudicio quedam p̄sunt in iure et quedā
 in facto ex facto an̄ ius oritur vt in. l. si ex plag. in. §. i
 cluio. ff. ad. l. acquileam. Nō q̄to ibi curauimus
 allegare q̄ iudex potest in causa vertente coram eo al-
 legare. p̄ vtraq̄ parte potest ergo iudex apire dubia. p̄
 cessus et allegare plenius iura facientia pro vtraq̄ pre-
 t̄ fecerūt aduocati et ad hoc cotidie allegatur iste tex.
 et cōcordat. l. i. l. vt que desunt aduoca. indices sup
 pleant. Nota. vi. q̄ cardinales p̄sunt nedum ro-
 mane ecclesie sed toti ecclesie vniuersali sunt an̄ corp̄
 cum papa sicut canonicū cum ep̄o de quo pleni⁹ dicā
 in. c. ecclesia. §. ti. p̄xi. Nota. vii. q̄ appellatōe Ro.
 ecclesie q̄iq̄ intelligitur d̄ ecclesia romana p̄ticulariter
 sumpta. q̄iq̄ sumit̄ p̄ vniuersali ecclesia. nam vnica ē
 ecclesia totius orbis. xxiij. q. i. loquitur. et in. c. vnico
 de cōsina. li. vi. ecclesie vero p̄ticularis sunt mēbra istī
 ecclesie vniuersalis et p̄sistit ecclesia vniuersalis ex col-
 lectione fidelium. de p̄se. di. i. ecclesia. Nota. viij.
 tex. ibi nō imerito p̄ferentes sp̄ali vtilitati et. q̄ vtili-
 tas cōis ē p̄ferenda sp̄ali et maior minorū. Quid autē
 si p̄currat cōis vtilitas in diuersis p̄sonis dic vt nō. in
 l. i. ff. so. ma. Ultimo nota tres modos. p̄vidēdi ec-
 clesie vacanti. s. per electionem postulationem et nomi-
 nationem Et dicit hosti. q̄ electio debet esse canonica
 q̄ debet capitulum in ea seruare formam a canone p̄-
 fixam vt in. c. quia. p̄pter. §. ti. p̄xi. et si est legitime fa-
 cta acquirit̄ ius electo vt in. c. cū iter canonicos. §. de
 elect. p̄ostulatio vero debet esse concors et postq̄ ē
 p̄ntata sup̄iori nō licet postulantibus ab ea resilere vt
 §. c. p̄xi. nominatio vero debet esse solēnis et sic scōm
 cum quando duo vel tres qui sunt excellentiores i ca-
 pitulo vel alibi noiāntur pape et petitur per collegiū
 vt papa. p̄uideat ecclesie de aliquo illorum Et p̄ hanc
 noiātionem q̄dammodo ius acquirit̄ noiatis ar. xvi.
 q. vltima. p̄tra sanctorū nec possunt noiāntes recedere
 a nominatione postq̄ facta est sup̄iori fin̄ cū sicut dicit̄
 mus in postulatione q̄ vtrōq̄ eadem ē ratio. Fatē-
 tur tamen Inno. et hosti. q̄ si postulātes seu noiāntes
 et superior a quo petitur postulatio p̄ueniunt p̄nt po-
 stulantes resilere nō obstante p̄radictōe postulat̄ seu
 noiati q̄d nō. Et quāq̄ Inno. dixerit q̄ iter postulat̄
 onem et noiātionem ē differentia q̄ postulatio fit cuz
 solēnitate. noiatio vero sine. tñ nō placet hosti. dicens
 q̄ postulatio. p̄prie fit de vno. noiatio de pluribus. vt
 postulatio fit q̄n plures sunt in collegio. noiatio vero
 q̄n ē vnus solus q̄ p̄prie i vno non cadit electio. dic
 tñ q̄ cadit ius electōis vt dixi. s. c. p̄xi. et satis p̄t te-

neri illa opinio vt postulatio fiat de vno nominatio d̄
 pluribus. et itellige in noiātionē solā q̄ fit modo p̄di-
 ctō q̄n datur libera potestas superiorū. p̄vidēdi vn̄ ex
 noiatis. nam quedā ē noiatio nō solēnis. s. q̄n an̄ scri-
 tū siendū aliquis nominat̄ inter canonicos tāq̄ bo-
 nus et sufficiens. illa enī noiatio nō tribuit ius nomi-
 nato vt in. c. quos sicut. de elec. sed solum p̄ponitur
 i collegio vt dignat̄ si placet collegio. solent enī noiari
 plures et postea fit scrutiniū de oibus et habēs maio-
 rem p̄tem vocū remanet electus vt in. d. c. q. p̄pter. et
 hoc p̄ placet q̄ B q̄d ponit gl. si. Quid autē sit. p̄prie
 electio seu postulatio dixi sup̄ p̄ca. In glo. i. in fi.
 Nō singulariter istā glo. q̄ solet iūcto tex. cotidie alle-
 gari cū querit̄ an et q̄n iudex possit ex officio supplere.
 Et de materia vide aliquid p̄ Inno. in. c. ad nostram.
 el. ij. de iurēur. et aliquid dic per glo. xxxvij. di. in. c.
 p̄uulq̄. et. xxx. q. v. indicante. et in spe. de disputatio-
 ne et allegatione. §. si. quasi p̄ totū. et per bar. et Bal.
 in. l. i. l. vt que desunt aduocatis. pleni⁹ p̄ eundē bar.
 in. l. iij. §. hoc autē iudiciū. ff. d̄ dam. infec. p̄ glo. in. c.
 cupientes. §. ceter. in. y. p̄tumacia. de elec. li. vi. et in. c.
 pia. de excep. eo. li. in. y. sic publice. Et p̄ declaratione
 materie. p̄sequar̄ p̄us aliquos casus cotidie occurren-
 tes. scōo submittam vnā regulā Et p̄mo dicendum
 q̄ iudex semp̄ p̄t de iure supplere siue cā sit publica si-
 ue p̄uata inducendo legē vel canonem seu statuta loci
 vt voluit h̄ glo. et bñ p̄t etiā induci lex a sibi vt nō. gl.
 Bar. et Bal. in. d. l. i. p̄al. Scōo p̄t etiā supplere d̄
 facto in his q̄ sunt sibi nota vt iudiciū vtputa ex actis
 p̄t̄ aliqd̄ ius p̄petere p̄t̄ q̄d. p̄pter ignorantiam pars
 omittit vt in. c. raynaldus et ibi per Inno. §. de testa.

Tertio supplet i facto sibi noto vt notorio. vt nō. p̄
 glo. et doc. in. l. i. l. qui et aduersus quos. et p̄ glo. in
 d. c. pia. Quarto supplet i exceptione q̄ reddit iudi-
 cium retro nullam exemplum. i. c. cāz que. §. de iudi.
 nō. gl. i. c. i. d̄ elec. li. vi et Bal. i. d. l. i. Quinto supplet
 nisi vertitur p̄iculum animarū vt. in. c. exceptionem. §.
 de excep. nō. p̄ glo. in. d. c. cupientes Sexto supplet
 circa repulsionē testiu. p̄t enī iudex ex officio suo mit-
 tere. p̄ vicinis vt videat ex relatōe eorum an testis sit
 idoneus vt in. aut. de testi. §. i. nō. Bar. in. d. §. h̄ aut
 iudiciū. p̄cemit enī honorē et dignitatē iudicis et bonū
 publicū vt indign⁹ nō admittat̄ i teste. facit. l. quoe. p̄
 hibet. ff. de postu. Tu vero h̄ itellige nisi sit talis ex-
 ceptio que possit p̄ p̄tez omitti. vtputa si testis ē alias
 idoneus s̄ ē familiaris aduersē p̄tis ex quo enī ps nō
 excipit iudex nō debet ex officio repellere. facit quod ē
 simili nota. in. c. accedens. d. p̄mo. vt lit. nō p̄test. et h̄
 nota. Jo. an. in. addi. spe. in. ti. de testi. §. i. Septi-
 mo supplet in sanorem publicum p̄sertim cum p̄cedit
 ex officio notabili vt in. d. §. hoc autem iudiciū. et
 quod ibi nota. Idem facit ad vtilitatem ecclesiarū vt

in. c. cum venissent. de insti. et ad utilitatem miserabiliū psonaz pupilloz et viduaz vt nō. in. d. §. b. aut in dicitū. Idē scdm glo. b. supplet d. facto qñq; altera pte absente allat. l. si. l. de appel. et ideo dixit gl. qñq; qz aliqui itelligūt illā. l. q. ponit actū spālem in cā appel latinis qd nō ibi glo. Et bar. in. d. l. et in. §. hoc aut iudiciū voluit ponere in hoc regulā qz vbiq; iudex p̄t. p̄cedere cōtra absentē p̄t. supplere de facto ad utilitatem absentis vt testes p̄ducere. p̄ absente exiire et alia facere q̄ incumbunt absentī ar. d. l. si. et in. auē. q. senel. l. quō et qñ iudex. et hec opinio quasi cōter hodie tenet. Sed Bal. eā nō approbat in. d. l. dices qz illa lex si. debet itelligi qñ iudex supplet. p̄ absente in facto si bi noto vt induci vtp̄ta p̄ inspectionē actoz nā nulla lex ē q̄ clare dicat iudicē posse inducere testes. p̄ absente et hec opinio vidē verior de rigore iur. Sed opinio bar. est equior et cōior. Illud tñ scias qz iudex potest i omni cā ex officio testes iam inductos iterrogare qui oblaire depoluerūt. Itē iterrogare p̄tes qñq; vsum sibi fuerit vt in. c. cū iohānes de fide instru. nō. glo. in. c. in p̄ntia. de p̄ba. et bar. in. d. §. hoc autē iudiciū. Et potes circa p̄dicta ponere regulā quā faciunt Bar. et Bal. in. d. l. i. qz in his que radicanē in p̄sona iudicis p̄t iudex semp ex officio supplere vtrazq; pte p̄ntē. Ad officii em iudicis p̄tinet libellū examinare vt in. l. i. ff. de offi. assesso. Juramentuz calūnie deferre. dilationes dare Itē p̄nūciare i cā. vñ p̄cluditur qz valet snia lata vtrazq; pte p̄ntē lz non appareat qz iudex cā p̄tulit ad instāciam p̄tis Et altera pte absente iudex non supplet nisi petente pte p̄ntē vt in. l. p̄perandaz. l. de iudi. et in. l. ad peremptoriū. ff. eo. ti. In his vero que radicanē in p̄sonā p̄tis vt exiire petere. p̄bare. et similia iudex regulariter nō supplet qz nō d̄z assumere officii p̄tis et supplere ad p̄modum p̄uatum vt nota Inno. in. d. c. ad nostrā. fallit in casibus p̄alle. In glo. in verbo cōi. Nō bñ finē hui? glo. qz qd nō tenet p̄ferre bonū publicū suo p̄uato si p̄uatu bonū non includitur sub publico et idem nō glo. in. c. licet. de regulari. ratio ē qz p̄ima caritas incipit a se ip̄a. Iudex autē debet p̄ferre bonū publicū p̄uato lz p̄uatu non includatur sub publico qz bonū publicū ē meli? p̄uato. et hoc casu p̄t itelligi iste tex. et quod nō. glo. in. l. vnica. l. de studiis liberalibus vrbis rome. li. xi. vbi nō qz si faber habet apothecam iuxta scholam ita qz impedit exercentes studium debet per iudicem expelli p̄pter bonum publicū qd p̄mittit in scolaribus vt i anē. habita. l. ne filius. p̄ patre. plenius tamē dicē d̄ ista q̄stione et de materia vt nota. per bar. in. l. i. ff. so. matri. In glo. in v. in tanta. ibi numerus postulantium sit duplo maior hoc p̄cederet qñ postulatio. concurreret cum electione alterius p̄tis. tunc em non debet admitti postulatio nisi numerus postulantium sit

duplo maior Sed dubiū est quid si non cōcurrat electio sed sola postulatio que fit a maiori parte capli dūtaxat. nūqd talis postulatio possit admitti p̄ superiores inuita minori pte. Hoff. hic tenet qz sic qz regulariter valet qd fit a maiori pte capituli vt in. c. qz. p̄pter. de elec. et in. c. i. de his que fiūt a ma. pte ca. et. xv. di. in. c. i. et. ij. nec ob. qz iste tex. in eo qz dicit qz Ro. ecclia nō consuevit in tanta diuisione postulationem admittēre qz fm cum littera nō dicit qz nō potest s̄ qz nō cōsuevit hosti. dicit qz quo ad alios superiores tñ ē dicere qz papa nō cōuenit quantum qz nō debet qz s̄? romane curie facit ius quo ad alios vt in. c. ex litteris. de p̄sti. Papa tamen sibi et successoribus suis non p̄t imponere legem sed alijs sic vt in. c. innotuit. de elec. et sic sensu hosti. qz alius superior citra papā non p̄t admittēre postulationem factam a maiori parte. Sed optet vt p̄currat due ptes collegij. Et nō singulariter hoc dicitur p̄pter auctoritatem hosti. Et mihi plus placet opinio Hoff. et ad istam tex. respōdeo aliter qz ip̄e faciat. hic enim loquitur i postulatione facta a minori qz tertia parte. Et p̄pter hoc dicit lra qz papa nō p̄suevit in tanta diuisione admittēre postulatōes ergo secus si postulatio fuisset facta a maiori pte capituli vt collegij et sic facit hec littera optime. p̄ opi. Hoff. a cōtrario sensu p̄terea i his que nō tangūt articulos fidei p̄suetudo romane ecclesie nō extenditur ad alios nisi papa hoc disponeret vt in. c. i. de sum. tri. li. vi. In glo. in v. docuit. Et nō gl. in eo qz dicit iniuriā fieri postulato et postulatorib? si postulatio nō admittitur sine causa Idem nota. in. c. sequē. et penal. Nam gratia quandoq; est debita vt si subest iusta cā illā faciendi pro quo vide bo. glo. i. q. vij. exigunt. et in. c. domino sancto. et in. c. vt constitueretur. l. di. et in. c. cupientes. in. §. penal. In glo. in v. gratia. de elec. li. vi et bo. tex. iuncta glo. c. di. in. c. si. In glo. in v. qz ex gratia. ibi debet compelli per superiorem Nota ista gl. et tene eam menti ex qua colligitur qz vbi subest iusta causa potest superior compelli ad dispēsandū et gratiam faciendam pro hoc. quod dixi in glo. p̄cedenti Quis autem dicatur superior hoc casu vide archy. in. c. quod sit. de elec. li. vi. et quod nota. in. c. ij. de iure patro. Et potes in hoc ponere duas regulas p̄p̄ma sit ista qui non potest dispensare super impedimento vel defectu quo tenetur postulatus non potest postulationem admittēre lz ip̄e superior immediatus postulantium sed semper debet adiri superior qui potest super illa impedimento dispensare ad hoc vide bonam glosam in clem. i. de electi. Secunda regula superior illius qui potest postulationem admittēre. potest eum compellere ad admittēdam postulationem si subest iusta causa ipsam admittēdi. Et itelligē quando causa p̄ccernit utilitatez ecclesie puta quia po

stulans est potens ad defendendas ecclesiam aut bñ
 doctus aut monigeratus licet nō sit legitime nat' nec
 reptus alius p que ita bene psulat ecclesie. Sed' ante
 vti cā solum cocernit psonā postulatis vtruta ē ita do
 ctus et monigeratus vt mereatur dispensationem hoc
 casa supior: no pcellitur quia nō tenetur de suo facere
 gratiam Et sic reducatur ad pcedia dictā glo. Et ex p
 missis inferit q' i papā nō cadat i pulsio cū nō habeat
 supiorē vt in. c. 13. de elec. In eadē glo. ibi de iure
 pronatis. c. pastoral. hāc p'icula glo. doctores nō ap
 probat q' illd. c. pastoral. loquitur i p'itatio a p'ono cui
 querit ius ex p'itatioe iux nō. in. c. cū Bertoldus. d
 re iudi. f. nos loquimur i postulato cui vni ius querit
 cū tñ sit inhabitans. Sed posset iudicio meo glo. salua
 ri quo ad ipos postulates vt si fecerūt aliq' ordinari
 z vt cū eligerēt et postmodū ipō ordinato aliquem eli
 gerūt. z cū ista electio cū nullū ius fuisset illi acq'sitū.
 z ista sic eligētes poterūt puenire vt puidēt primo
 i stipendio ppetenti vt habeat vñ vniuers' possit ex quo
 fecerūt eū se ordinari et hoc voluit gl. nō. in. s. f. aliud
 lxi. di. et vide oīno illaz glo. Nō bñ si. glo. ex quo
 habes q' ius se habere debeat postulates cum petit a
 supiori postulatōem admitti. debēt eū se fundare sup
 gratia. z tu itellige vt ē glo. in. c. capiētes. s. penul.
 i. v. g'ra. de elec. li. vi. In glo. si. i. si. nō bñ si. glo. p
 signato ist' dictionis seu. nam vult glo. q' nō sit vera
 disiunctina p' ponit dictionis pcedētis expositiua cōiter
 tñ solet poni disiunctine p' glo. procedere pōt. ponitur
 enim iter duo oīno similia et circa differentiā inter ele
 ctionem et postulationem placet mibi magis hōstli.
 quem. s. retul' q' dictum glo. licet dictum glo. posset
 etiam saluari. Nō. abb.

One memorie. archiep'm in

stulatur z ex quo postulatio p'itata est pape
 non p'it postulates ab ea recedere f' d' supioris iudi
 cū expectari. b. d. quo ad titulū. Diuidit decretal'
 in. vi. ptes In p'ma ponit postulatōis admittēde peti
 tio p'ra cā exceptio et replicatio. sc'do aplica p'uisio se
 cūda ibi nūcijs vsq' ad. s. ceterz. In tertia temera
 ria et iniusta postulatio et ei' repulsio p'uisiois facien
 de monitio et eiusdem cōicatoria p'tentio vsq' ibi vez.
 In q'rtā suffraganeoz ad p'cordiā reuocatio cano
 nicoz dissensio dupl'cis postulationis et iusta inoua
 tio vsq' ibi nec nocebat In q'nta ponit tacite obie
 ctionis n'isio vsq' ibi intelleximus. In sexta ponit
 diffinitua p'uisio archiep'alis translatio ac pallij vte
 di p'uisio Nō p'mo ibi vnanimiter iuncto verbo nec
 nocebat ex quo collige q' illud d' fieri vnanimiter qd
 nemine discrepate sit. Dicitur enim vnanimes cū ne
 mo discrepat ad idē. c. si. f. eo. et. c. cū dilecti. f. de elec.

Idem dicit de aducrio p'corditer vt nō. glo. in de. ne
 romani. de elec. dixi plene in. c. nō pōt. de re iudi. Et i
 hoc tene mēti istum tex. qz alibi nō ita bñ pbat. nā in
 p'ncipio hic d' q' vnanimiter postulauerūt archiep'm
 colocē. et in v. nec nocebat d' q' pariter vniuersi pue
 nerūt i illū. Sc'do nō q' ius eligēdi archiep'm nō
 spectat ad ep'os suffraganeos f' ad canonicos ip'ius ec
 clēsie cathedralis dūtaxat. vnde ep'i suffraganei nō de
 bent de iure interesse electioni etiā cū canonicis tamē
 tenet p'uetudo cū ip'i eligunt vna cū canonicis vt b
 p'z ep'ile Nō t'rcio q' p'scribēs ius eligēdi i cer
 ta ecclesia d' p'scrip'sse etiā ius postulādi hoc notāter
 pbat ista litera i p'ncipio nā isti suffraganei dicebāt po
 stulationem attentatam eis p'temptis. q' ius habebāt
 eligēdi vna cū canonicis et sic ex iure eligēdi infere
 bant ad ius postulādi p' qd infero q' si extraneis a
 collegio p. xl. años semp' eligisset vna cum collegio z
 tūc instaret postulatio siēda d'z admitti ad postulādas
 vna cū alijs. Et rō p't esse qz p'scribens ius eligēdi h'z
 respectū ad acquirēdū ius in genere. postulatio autē ē
 q'li p' electionis et p' postulatōem puenit ad effectū
 electōis. facit optime. c. in caus' f. de elec. Et qd dixi
 in. c. i. s. eo. et in. c. cū i tna. f. de dec. qd. c. optime fac
 nā ibi d' q' p'scribēs ius decimā di i certā terraz vidē p
 scrip'sse quo ad oēs fruct' q' p'nt ex illa terra puenire
 lz t'pe p'scriptionis solū recipit d' certis fructib' qz alij
 fructus nō fuerūt inde collecti secus autē si fuissent alij
 fructus p'cepti ex q'bus iste nō p'cepisset decimā. ita dē
 cerem in p'posito q' postulatio fuisset q'iqz facta in ec
 clēsia et isti suffraganei nō fuissent adm' s' nisi tātum
 in actu electionis tunc p'scrip'ssent ius eligēdi dum
 taxat nō autē postulādi Nota quarto q' sic electio
 attentata aliquo p'tempto venit irritanda cōtemp'to p'se
 quente p'temptam vt in. c. qd' licet. et in. c. bone. f. ti.
 pxi. ita z postulatio debet irritari seu nō admitti instā
 te contempto qui debebat de iure vocari Nō quāt
 to q' electio sine postulatio debet irritari nō solū quā
 do fuit p'temptus aliquis q' debebat interuenire d' iu
 re cōmuni q'z etiā si fuit p'temptus ille qui debebat i
 teresse de iure sp'ali puta d' consuetudine Nō sexto
 q' exercens aliquod ius ex gratia non acquirat possē
 sionem illius iuris. vnde si postea nō admittitur ad ex
 ercitiū illius iuris. nō potest se dicere spoliātū quia
 q' grām p'cessit p't illā q'iqz reuocare vt in. l. cū p'cario.
 ff. de p'carijs. et in. c. si. eo. ti. et. xvi. q. iij. in. c. clerici.
 Item nota q' procedit iste libellus p'cto talem ele
 ctionem cassari quia fuit facta me contempto quia ha
 beo ius eligēdi vna cum electoribus. videtur enim p
 bec verba inferre q' etiā sit i possessione eligēdi naz
 alias iste libellus non concluderet quia ille qui non ē
 in possessione eligēdi non dicitur p'tempti si non vo
 catur qz ius vocis vande sequit magis possessionē qz

pprietatem vt i. c. consulationibus de iure patro. z. i. c. querela. j. de dec. et in. c. cu olim. de ca. pas. z. pprie. no. In. in. c. cumana. de elec. et in. c. in lris. de ressi. spo. Et no i hoc diligenter istu tex. qz alibi no ita bn. p batur Jila eni verba qz ius habeo videns pma fronte cōcludere ius pprietatis et no possessionis vt nota. i. c. cum ecclesia. de ca. possessionis et pprie. Sed hic fit larga interpretatio qz libellus debet late interpretari vt cōcludat intentionē libellantis vt in. l. si qz intentione ambigua. ff. de iudi. legi et no. in. c. cōstitutio. d. reli. giosis domibus Itē nota qz vbi a supioze emanāt due mādta diuersē forme valet qd agit fm pimum mādatum ante receptionem secūdi lz scdm mādātū emanauerit anteqz actus expediretur Sunt eni isti ex casandi ex quo nōdum receperāt fm mādātū et ad h vide bo. tex. in. c. audita. de ressi. spo. et ibi plene dixi.

¶ No ibi i v. rez. ppe si. ipi? vli. ar. op. qz vbi vniuer sitas legitime cōgregatur nolentes venire ad vniuersi tatem faciūt se alienos ita totum ius vniuersitatis resi det penes venientes licet fuit minor ps vniuersitatis. Hic aut no valet factum minoris ptes qz fecerūt ptra formā mādātū vt j. dicam. secus si fecissent fm formā Et h dicit pbat ali? tex. multū nobilis i. c. cu dilecti. de elec. et optime facit qd no. Jo. an. in. c. in caus. eo. ti. Legiste tñ hoc cōiter nō admittūt. debēt eni esse ne cessarium vt si iste due ptes collegi sint omnes pntes vt no. bar. in. l. omnes pli. ff. de iusti. et iur. Et tu vi de qd dixi in. c. cum omnes. de pti. et aliqd dicam i d. c. in caus. Nota ibi in verbo nec nocebat. vnam regulā i materia electionis q singulariter pbat h et no alibi q postqz postulatio ē pntata romano pontifi cū nō pnt postulates ab ea recedere et alium eligere vl postulare s debent postulates expectare iudiciū pape super admittendo vel improbādo illā postulādoem et idem dicūt doctores cum presentatur alteri supiozi q potest illā admittere quod satis mibi placet ex idēpti tate rōnis ne. s. cōtrarium agendo illudere vidētur su periozi. facit de. cū illusio et variatio de renū. Et ex h insertur a cōtrario sensū q anteqz postulatio sit pntata supiozi possunt postulates variare inuito postulato adeo quod dicit Inno. hic et sequūtur cōmuniter oēs doctores q nunciū missus ad postulationem presen tādā superiorī potest renocari anteqz postulatio sit presentata tum quia sufficit q renocato puenierit ad ipm nūciū seu procuratorem vt in. c. ex parte decani de ressi. et in. c. mādato. de pca. tum quia ex quo po stulatio nō est presentata admittitur variatio vt hic a contrario. et ex hoc habes vnam dñam quo ad facul tatem variādi inter postulationem et electionē. nam in electione nō admittitur variatio post publicationē scru tinū vt in. c. publicato. j. de elec. Sed i postulādoe ad mittitur variatio quātūcūqz sit publicatum scrutinium

et postulatio inde sit secuta Satis enī est vt nō sit sa periori presentata vt hic. diuersitatis ratio est qz per po stulationem nullum ius acquiritur postulato cum sit inabilis. vnde nō habet de quo pqueratur nec supe rior potest pqueri ex quo sibi nō est facta pntatio. z ex hoc et ex tex. collige vnam regulam q quis potest se pe variare anteqz ius sit alteri quesitum. sec? si ius est quesitum alteri vt in electione et in hoc casu habet lo cum regula mutare de re. iur. li. vi. Nota. xi. aliud dictum notabile limitans precedētem regulā qz si su perior et postulates pueniunt admittitur variatio etiā si postulatio sit pntata supiozi naz hic postulatio erat pntata et tñ papa dedit potestātē ab ea recedēde sab certa forma et sic tex. est hic pro notatis in. c. pcedēti. nec habet postulatus de quo pqueratur cum ius non sit sibi quesitū vt pdixi. Quāid aut si fecisset aliquas ex pensas pferim cum pensu postulātū. nūqd possit il las repetere secuta variatione Inno. et cōiter doctores sequētes dicūt q nō qz cum nō haberet ius fecit illas nō est sine nota ambitionis. Et nota bene hoc dictū fa cit ad questionē amie? tu? expedit aliqd simoniacē. vt tibi cōferretur certum beneficium nūqd possit a te re petere illas expensas dicēdum est q non quia iniuste illas fecit nec etiā haberet actionem mādātū si tu man dasses illi vt illas expensas faceret qz ex turpi manda to nō oritur actio vt in. l. si vero nō renunc. in. §. rā. ff. mādātū. et est glo. nō. in. l. qd vtiliter. ff. de nego. gest. et tene mēti hoc dictum sed respectu expensarum postu lati vide qd legitur et nota. in glo. i. fi. in. c. cupientes. de elec. li. vi. et distingue vt ibi. No. xij. q eligētes n saluāt psciam suā eligēdi illā cui? plenā noticiā n hnt Et no tex. in eo q dicit plenā. vñ vt dicit Jo. an. z bñ nō q ignota persona nō est eligenda ad hoc. j. de de. peregr. quasi per totū. Et hoc seruatur in romana ca ria q super idoneitate persone ibidez promouende re cipiuntur testes Nota. xij. q vbi i loco reperitū idoneā non debet pscici extraneus. est enī quis bo norandus et promouendus in eo loco vbi suam per egit etatem neqz debet alijs obripere stipendia eis de bita licet hodie male seruatur. Et vide in hoc canones antiquum pulcherrimum in. c. nullus episcopus de tur inuitus. lxi. di. Nota. xij. q vbi concurrūt ho nestum et iustum preferendum est iustum honesto. hic enī concurrebant ista. nam honestas concurrebat ex parte episcopi quinqueclesiē quia honestum erat vt potius promoueretur ad suam sedem metropolitanā qz q vnus archiepiscopus profiteretur alieni sedi Itē honestius est vt quis promoueat ad maiores digni tatem qz q transferatur de pari ad parem Sed ex par te archiepiscopi colocen. concurrebat iusticia cuz ipse fuisset postulatus ab omnibus qui habebant ius po stulandi licet diuersis tpiibus conse. ff. sent vt in littera

Ultimo nō q̄ postulatō p̄t approbari ex p̄sensib⁹
singulariter sup̄uenientibus. nam postulatō ista archi
ep̄i colocoī. fuit corroborata ex consensibus suffraga
neoz postea singulariter accedentibus qd̄ an postu d̄
iure indistincte fieri dicam super glo. penul. In gl.
in verbo de gratia ibi ne p̄sumatur sibi ius cauare in
postez. Nota bene hāc p̄ticulari glo. vidz an sen
tire q̄ nō debeat p̄sumi ḡosa cōcessio in exercitio ali
cuius iur. Et pon⁹ debet p̄sumi q̄ vtens intendebat
vti iure suo. Et facit hoc ad qd̄em. pone q̄ aliqui fuit i
possessione iuris eligendi vel alterius iuris demū ex
cluditur ab exercitio illius iuris. petit nūc iste se resti
tui obijctur q̄ ḡose fuit admissus ad exercendū illd̄
ius iste vero negat ḡram et dicit q̄ suo iure fuit vltus
q̄ritur cui incūbat onus probandi an agenti an vero
exicipienti Inno. refert quosdā distinxisse inter iura in
corporalia et corporalia vt primo casu p̄sumatur ḡosa
p̄cessio secus in scdo Sed ipse Inno. tenet indistincte
q̄ alleganti gratiam incūbit onus p̄bandi. qz ex quo
quis p̄bat se fuisse i possessione et demū abiectū ab ea
debet ante omnia restituī cū et p̄edo ante oia sit resti
tuendus vt in. c. in literis. de resti. spo. Et hāc opini.
Inno. sequitur cōter docto. Et mihi placet intelligē
do q̄ exercuerit tale qd̄ quod de gratia nō solet p̄cedi
vnde i istis que nō solent de facti p̄cedi nō p̄sumitur
ḡosa p̄cessio. vt voluit ipse Inno. in p̄mo pte sue glo.
Et bar. in. l. i. §. hoc interdicto. ff. de iur. act. q̄ p̄ua.
In his vero q̄ solent ḡose cōcedi nō p̄sumitur q̄ q̄s
intendit vti iuri suo nisi probeat saltem p̄ iudicia. pone
exemplum amicis florentinus q̄n veniebat ad hanc
ciuitatem Genē. solitus erat hospitari in domo ami
ci ne q̄ p̄pter aliquas vices acquisierat possessionē
hospitandi certe dicendum q̄ nō quia hoc solet cōcedi
ex quadam amicitia. vnde non est p̄sumendum q̄ iste
fuerit passus illum vti iure hospitandi tanq̄ iure suo
vt nōt Inno. in. c. cū ecclesia. de causa possel. et p̄p̄i.
Et ideo dic quando extraneis a collegio fuisset admis
sus solum in capitulo sed non dedit vocem in electōne
naz per hoc non debemus presumere q̄ iste intendat
vti iure suo et q̄ possessionem quesierit interessendū
quia de gratia solet concedi nuda interessentia sine va
tione vocis. Et facit quod nō. bar. in. d. §. hoc interdi
cto Et instat hic Inno. circa acquisitionem iurium in
corporalium quam materiaz tractauit in varijs locis
p̄sertim hic et in. c. in literis. de resti. spo. et in. c. cū
ecclesia. de causa possel. et in. c. ij. de in integ. resti. et in
c. dilectus filius. d̄ capel. monachoz. et in. c. cōcurrē
te. de offi. ordi. Sed circa materiam nostram potest
poni hec regula q̄ ad hoc q̄ quis querit quasi posses
sionem iuris in corporalibus oportet necessario vt con
currant duo. primo q̄ iste intenderat vti iure suo et nō
iure alterius vt in. l. si. ff. quēadmodum serui. am. Rō

est quia ad acquirendam possessionem necessario re
quiritur animus acquirētis quia sine animo et corpo
re regulariter nō acquiritur possessio vt in. l. licet. l. d̄
acqui. poss. ponitur in. c. cum nostris. de cōcessi. p̄bē.

Secundo requiritur q̄ exercuerit illud ius sciente
et patiente aduersario i cuius p̄iudicium acquireret
possessio quia possessio istozum iurium incorporaliū
inheret ossibus istius qui possidet ideo nō potest ac
quiri sine scientia et patientia illius cum ex sola patie
tia ouiatu illa possessio vt in. l. quotiens. ff. de serui. et
videtur tex. pro predictis in. l. ij. l. de p̄scrip. lon.
temp. dixi in. c. vigilantī. de p̄scriptōibus an autez
sit necesse q̄ credat vti iure suo an sufficiat q̄ hoc inte
dat dicit Inno. sufficere q̄ hoc intendat licet hoc nō
credat hosti. dicit hoc verum nisi in beneficalibus.
Sed tu dic et melius q̄ ad acquirendam iustam pos
sessionem necesse est vt credat vti iure suo al' est i mala
fide quia nō possidet cognitione domū vt in. c. si vgo
xxxij. q. ij. Et ad acq̄rendā possessionē nō requirit
q̄ credat vti iure suo sed satis ē vt hoc intendat quia et
p̄edo potest acquirere possessionē alteri vt in. d. c. in
literis an aut̄ i p̄bicio p̄sumatur bona fides vel mala.
dic vt plene dixi in. c. si diligētī. de p̄scrip. et in. c. ij. de
i integ. resti. et quātū ad p̄positū nostz dicendū q̄ vbi
cūq̄ postulatō ē contra ius nō p̄sumitur iusta nisi ex
aliquibus p̄iecturis iustificatur tex. ē notabilis i. c. ad
decimas. de resti. spo. in. vi. facit. l. quēadmodum. l.
de agrī. et cens. li. xi. vnde in casu huius. c. nō p̄sumet
q̄ isti suffraganei essent in possessione eligendi bona fi
de qz hoc ē p̄tra ius quia si eis mouet q̄stio anq̄s eli
gant debent ostendere colorate saltē quo iure p̄cedūt
ius vocis dande et hoc casu itelligē hāc gl. in si. quod
nō. si tñ fuissent dīa in possessione p̄sumet bona fides
vt nōt Inno. in. d. c. ij. et i b̄ cāu itellige. c. cū ecclesia
sutrina de cā pos. et p̄p̄ie. nō tñ debet interim spoliari
illa possessione vt nōt. Inno. in. c. i lris. d̄ resti. spo. et i. c.
cū magna. d̄ elect. f̄ p̄t eis moueri q̄stio modo p̄dicto.
vnu tñ singulariter nō ex dicitis Inno. dicit en̄ iter ceter
ra q̄ papa vtendo aliq̄ iure ex plenitudine p̄tatis nō
acq̄rit possessionē illi iuris nec p̄scribit. Rō qz dīs n̄
d̄ pati cū papa b̄ faciat ex plenitudine p̄tatis ergo p̄
scriptio non h̄z locū cū solū currit p̄tra negligentē. sed
si papa vel impator ex plenitudine p̄tatis concederet
aliq̄ iura alicui et crederet p̄inceps de iure posse p̄ce
dere tūc ille q̄ recipit bene p̄scribit si habeat bonā fidē

In glo. in v. desiderē ibi p̄stūat aliū defensozem.
istud p̄siliū glo. nō placet cōter doctorib⁹ qz parū re
fert an quis faciat p̄ se an per alium. vt in. c. pe. de pe
ca. clericorum. et in reg. qui per alium. de re. iur. li. vi.
Et ideo consulunt docto. q̄ si p̄elatus diffidet de iu
re ecclesie sue q̄ cōcato consilio capitulū derelinquat
illā rem vel cedat liri. Si autez nolet capitulū p̄sentire

tunc dicat munde sunt manus mee vt in. c. ephesi. xliij
di. De hac materia vide que dixi post glo. in. c. fi. d. p
scrip. qd no. Inno. in. c. ij. de testi. li. vi. In eadez
gl. ibi nisi ia publicato scrutini rē. doctores cōiter im
pugnāt hāc gl. p. tex. a. p. rario sensu vbi innit qd anqz
postulatio sit p̄tata supiori p̄t postulantes ab ea re
cedere. nō ergo obstat variationi tota publicatio scru
tinij r. c. publicato qd allat glo. loquitur i electōne et
nō i postulatiōe. itaz electio inicitur iuri. postulatio. grē
ideo facilius p̄mittit recessus a postulatiōe q̄ ab electi
one. nam postulātes deliberant gratiā petere a supiore
vñ anteqz p̄ntetur pape ipsa postulatio p̄t absqz alicui
ius iniuria velle gratiā nō petere. S; qñ p̄sentit i ali
quem eligendo tunc videtur p̄sentire in illum vt i spō
sum. ideo nō possunt siue illius iniuria recedere publi
cato eorum p̄sentia In glo. in. y. temere. hec glo. in
p̄ncipio sentit oppositionē p̄tra tex. i eo qd dicit qd hi q̄
postulauerunt quinqueclésiē ep̄m temere recesserunt
a p̄ma postulatiōne. nam vidz qd nō tenere imo iur
se cum papa dedisset eis mādātum qd si diffident de
iure eoz. p̄vident vt sibi de p̄sona idonea. So. glo. p̄
mo videt qd alia pars appellauerat. scdo dicit qd postu
latio fuerat p̄tata pape ideo nō potuerunt a p̄ma po
stulatiōne recedere que solutiōnes nō procedāt. nam
hic non p̄stat de appellatiōne saltem legitima. non ob
p̄tatiōne facta pape quia papa dederat iā eis p̄tatez
recedendi ab illa postulatiōne. Ideo solue meli? vt sen
tit Inno. qd facultas recedendi fuit eis data sub con
ditione. s. si diffident de iure eorum. Sed nō videbā
tur diffidere ex quo maior ps capituli non diffidebat
nam scriptum fuit oibus vt capitulū infra nō videbā
tur variasse ex diffidentia iuris. s. poti? ex inconstātia
qz si dubitassent de iure eoz. requisivissent suffraga
neos quoz p̄templatiōne papa permisit eis facultatē
variandi. Et p̄ hoc soluitur si dicatur qd minor ps non
teneatur cōtra p̄sentiam sequi iudiciū maioris p̄tis
nam vt dixi nō fecerunt hoc ex diffidentia Item sa
tis est qd hoc habebat formam mandati vt eo casu re
cederent quo de iure eoz diffident. Et in si. glo. nō
qd ad hoc qd electio valeat oportet qd due partes vocā
doz sint in capitulo et idem dic quo ad alios act? ex
plicandos p̄ vniuersitatem nam potentia capitularis
consistit in duabus p̄tibz vt in. l. nulli. et in. l. plane
ff. quod cuiusqz vniuersitatis. valet tñ quicquid facit
maior pars illaz duarum partium et ita intelligitur. c.
i. de his q̄ fiunt a ma. pte. et. l. qd maior. ff. ad mani.
nō glo. in. d. l. nulli. Aduerte tamen qd licet valeat ge
stum quādo due ptes fuerunt in collegio tamen si ali
quis fuit contemptus potest prosequendo p̄emptus
facere retractari id quod fuit gestum eo absente vt i. c.
bone. j. de elect. In glo. i verbo p̄suetudine ibi vel
ideo dicit. Nō hanc scdaz solutiōem gl. eni vidz re

cedere a precedenti solutiōne vt sola possessio iuris eli
gendi nō sufficiat vt quis debeat admitti ad eligēdū
ex quo nō est de collegio s; debet istam possessione suā
colorare aliquo titulo legitimo sed intellige istam glo.
vt dixi. s. glo. iij. In glo. in verbo anteqz in si. p̄ in
tellectu huius glo. et tex. oppo. p̄tra literā in eo qd i y.
intelligimus dicit qd si neutra postulatio est p̄p̄robā
da. videtur enim qd imo postulatio facta de colocoē.
erat approbāda quia fuerat facta vniūmīter a toto ca
pitulo et suffraganei postea consenserāt vt dicit in y. v. yez
neqz debebat obstat sola contradicō quinquedeclésiē
ep̄i cuius satis sit qd postulatio sit facta a duabus p̄tibz
vt in. c. scriptum. de elect. hic aut omnes consenserunt
p̄ter illū solum. So. glo. instat et nō dare soluit s; collē
gendo dicta doctoz et datus ad hunc intellectum ex
plicando dicit qd ex quadā equitate postulatio colocoē
videbat admittenda qz vt dixi omnes p̄senserant p̄ter
vnum licet diuersis t̄p̄ibus et de discordia vnius non
videbatur multum curandum ar. eoz que nō. glo. s. i
p̄benio. neqz ob. si dicatur qd quidam recesserant ab
illa postulatiōne quia non poterant ab ea recedere ex
quo postulatio erat p̄tata pape et hoc voluit tex. i y.
nec nocbat. neqz ob. si dicatur qd papa dederat eis fa
cultatem variandi nō obstante p̄tatiōne quia vt dixi
hanc potestatem dedit capitulo r̄ sub certa forma. s. si
diffident de iure. vnde minor ps nō potuit recedere
quia non facit capitulo Item vt p̄dixi non recessit
ex diffidentia iuris s; ex inconstātia. cum nō requi
suerunt suffraganeos. Sed de rigore et de subtilitate
iur. neutra postulatio videbatur admittenda. nam illa
facta d̄ colocoē poterat impugnari qz ep̄s quinquedeclésiē
nūqz illi consensit neqz fuit discussum an haberet vocē
in electione r̄ p̄emptus vnius solius est sufficiens vt
retractatur electio vt in. c. bone. ij. de electi. non ob. qd
dixi qd valet postulatio facta a duabus p̄tibz quia il
lud p̄cedit quādo minor pars nō fuit p̄empta. postu
latio veto facta de quinqueclésiē ep̄o ex multiplici ca
p̄te nō erat admittenda. p̄mo qz erat facta i discordia
Item minori pte neqz p̄senserāt suffraganei neqz fue
rat discussum an haberet vocem i electiōe neqz poterāt
recedere a p̄iori postulatiōne rōne p̄dicta. neqz h; ob
stare si dicat qd maior ps fuit in negligentia ergo tota
potestas recidit in minorem ptem. Ad hoc eni respō
detur multipliciter. p̄mo quia minor nō potest cō
uiscere maiorem partem de negligentia ex quo nō in
stabat terminus iuris vel hominis ad electōez faciēdā
vt in. c. cum dilecti. j. de elec. vel scdo. et meli? maior
ps non erat in negligentia cū innouerit postulatiō
nem factam de colocoē que tamen innouatio nō va
luit quia fuit facta in discordia neqz fuit requisitus cō
sensu s; suffraganeozum et p̄pter ista que poterant alle
gare prohibetur contra vtrāqz electōem postulatiōem

papa dixit in v. intelleximus. qd si neutra esset postu-
lato approbata ad eum tamen erat deuoluta p̄tās
rē. In glo. penult. in fi. doctores soluūt et bene qd
aut electio a principio nō tenuit et tunc nō p̄t p̄ualida-
ri p̄ p̄sensu supuenientes et ita loquūtur contraria et
clarus p̄bat in. c. auditis. de elec. sicut electio a princi-
pio tenuit puta quia fuerant p̄tēs due p̄tes vocādo-
rum p̄ tertia p̄s tuit p̄tēpta. et tunc p̄tēpti p̄t con-
sentire ex postfacto. ratio qz istoz p̄sensu nō venit ad
validandam electionē cum tenuit a principio sed p̄t fie-
ri ne retractetur electio eis p̄sequētibz contemptā
vnde isti p̄sensu supuenientes non augeant numerū
eligētiū vt nō. in. c. qd̄ licet. et. c. ecclesia. el. ij. ff. ti.
p̄. et de clausula p̄dicta lat̄ dicitur in. d. c. auditis.

In glo. si. ibi pallio et ibi inueniet Jo. an. dicit qd
nullum ibi inueniet remittens ad notata in. c. ad hoc.
de vspallij. nam ē opinio quasi cōis qd archieps trās-
latus ad aliū archiep̄atum defert p̄inum palliū secum
nō tñ eo vtetur in sc̄da ecclesia p̄ habebit aliud d̄ nouo
vt dicit in fine litere sed sepelietur cum vtroqz qz pal-
liū sequitur personam de quo dicit in. d. c. ad hoc.
in fine glo. nō ex ista gl. qd iniuria sit successori si dene-
gatur sibi p̄uilegium qd p̄decessori fuit concessum lz
personaliter qz ex quo fuit p̄cessum p̄decessori eadem
ratione debet p̄cedi successori et vide bonum tex. cum
glo. c. di. c. si. et hñ probat litera in. l. i. §. penult. p̄alle.

In glo. vbi d̄ qd si aliquis habet p̄uilegium per-
sonale ducendi aquā ad fundum suū qd iniuria sit ei qd
succedit i fundo si denegatur sibi p̄sile p̄uilegium. Et
p̄ istum tex. dicit ibi bar. notabile verbum quod solet
multum allegari qd si fundus vel res emphiteoticaria
reuertit ad ecclesiaz p̄ mortem vasalli vel emphiteote
p̄tatis facit iniurias heredi si ei p̄tenti non facit reno-
uatōnem seu p̄cessionem sicut habuit defunctus. vnde
dicit qd heres poterit adire sup̄iorem illius p̄tati et fa-
cere eum compelli ad p̄cedendum. hoc dictum ego li-
mitarem qñ p̄tatis esset aliq̄ p̄cessurus extraneo sed si
vellet retinere penes ecclesiam nō credo qd posset cō-
pelli saltem si cessat nunc necessitas que p̄pulsit ecclesiam
ad faciendum p̄tiam cōcessionem vel forte qz eccle-
sia indiget nunc et tpe p̄tationis n̄ indigebat ar-
in. c. non debet. in p̄n. de p̄san. et aff. al. frustra prou-
disset lex vt res ecclesiastica nō daretur in feudam nisi
recipienti p̄ se et duobus successoribz p̄ lineā masculi-
nam vt in anc. de nō alienādo in. §. emphiteosis. qd
an procedat hodie hoc vltimū dictum dixi i. c. i p̄tita
de p̄ba. post Jo. an. Extra glo. oppo. p̄tra p̄ncipiū
c. videtur enim qd intentio suffraganeoz erat fundata
ex confessione nuntiozum capituli nam isti nuntij con-
fitebantur qd suffraganeozum consensus multociēs fue-
rat de gratia requisitus. vnde debuit valere confessio
quatenus p̄iudicabat canonicis in eo qd confitebatur

qd eoz consensus fuerat requisitus in electōne quatenus
autem p̄fitebantur qd de gratia fuerunt requisiti nō fa-
ciebat illa cōfessio fidem quia quis potest confiteri cō-
tra se nō autē pro se. xx. q. ij. §. i. ergo suffraganei po-
terant recipere istam confessionem quatenus faciebat
p̄ eis et resp̄ere quatenus faciebat contra eos et pro
aduersarijs facit. c. cum venissent. de insti. et. c. p̄trea
de transac. So. dixit abb. qd isti qui fuerant p̄fessi erāt
nuntij et non procuratores. vnde eoz confessio nō de-
bebat nocere canonicis v̄ sc̄do intentio canonicorum
concernebat proprietatem p̄fessio istoz p̄tenebat pos-
sessionem. Sed moderniores soluunt aliter et melius
dicētes qd ista confessio emanauerat qualificate vnde
in effectu erat vnicum factum qualificatum ideo non
poterant suffraganei recipere et approbare p̄fessionem
illam sine qualitate et hoc dictum tenetur per legistas
et canonicas vt nota. in. l. aurelius. §. item quesit. ff.
de libera. lega. vbi vide plene p̄ bar. et in. l. si quidem.
L. de excep. et per canonicas in. c. i. de p̄fess. li. vi. fac
c. cum olim de cens. secus est quando p̄fessio continet
duo facta sepata tunc enim potest aduersarius recipere
vnum factum quod facit pro se et aliud qd p̄tra se facit
resp̄ere vt nō. in loco p̄alle. pone exemplum in p̄mo
casu confessus sum recepisse centum a te que mihi de-
bebas ex cā mutui. nō potes tu dicere tuam intentio-
nem esse fundatam qd mihi tradidisti centum et qd mihi
incūbit onus p̄bandi qd ex cā mutui receperam qz vt
dixi ista p̄fessio p̄tinet vnicum actum qualificatū. non
enim p̄tēoz recepisse a te cētum simpliciter p̄ illa cen-
tum que mihi debebas. vnde debes aut totaz confes-
sionem recipere aut totam resp̄ere et idem dic quo ad
terminos huius litere Exemplum sc̄di petis a me cē-
tum occasione mutui ego resp̄di qd hñ mutui cē-
tum sed tu teneris mihi ex alia cā hoc casu tu bene po-
tes fundare intentionem tuam super p̄fessione mea et
resp̄ere aliam p̄tem p̄fessionis qz continet factum se-
patum. Sed do. cardinal' voluit limitare h̄ vltimū qñ
p̄fessio emanat v̄ua voce sec̄ dicit si p̄ scripturā qz cā
scriptura sit qd indiuisibile non p̄t p̄ ea approbare p̄
se et resp̄ere p̄tra se allegat. d. c. cum olim. et glo. in. l.
publica. ff. de positi. Sed hoc dictū nūq̄ mihi placuit
et bar. apte sentit p̄trariam in. d. §. idē quesit. et Bal.
in. l. vnica. L. de p̄f. et optime facit tex. in. d. l. publica
quicquid scribit ibi glo. et in. c. si quid velit. xxx. q. ij.
di. non ob. c. cum olim. quia loquitur de scriptura pu-
blica sed nos loquimur de p̄uata. nam p̄uata per-
sona bene potest scribere p̄tra se sed non pro se vt in. l.
exemplo. de p̄ba. vide tamen notabilem limitatōnem
quam ponit Bal. in. d. l. vnica. dicit enim hoc dictū
non p̄cedere indistincte in libris mercatorū qz ex quo
scribunt pro aduersario debet eis credi q̄tenus scribūt
contra dūmodo quātitas sit parua mouetur qz officiū

istoz p̄muniter est approbatum et tacite vidē eis māda-
tum vt p̄ficiant codicem rationum. vnde officiū scribē
di nō debet eis esse dānosum ⁊ placet mihi hoc dictū
facit qd nō. in. l. quadā. et i. l. si q̄s ex argētarijs. ff. de
edēdo. sec⁹ dicit ibi bal. i magna quātitate qz tūc non
d̄z ris credi i fauorē eoz lz liber p̄tineat aliq̄ p̄tra eos
et i fauorē aduersarij qd bñ notabis. Dicit etiā valere
p̄suetudinē vt credatur libris mercatorz etiaz i magna
quātitate accedente tñ iudicis cōscientia. i. si iudici vi-
sam fuerit vt qz habebit cōsiderare q̄litate mercato-
ris et grauitatem p̄iudicij secus dicit si p̄suetudo habe-
ret vt indistincte crederet libris mercatorz i eoz fauo-
rem qz talis p̄suetudo dat occasionem malignādi ar.
in. l. p̄uenire. ff. de pactis dotalibus. et in. c. quāto. de
diuoz. Et nō h̄ dictū singulariter. p̄trariū tñ ip̄e sensit
in. l. cūctos populos. L. de summa tri. ⁊ si. catho. vbi
dixit singulariter valere talem p̄suetudinē vel statutum
allegauit. c. cum dilectus. de fide instr. S̄z mihi pl⁹
placet p̄imum dictū qd in veritate fuit per cū magis
exaiatum. et ideo illa d̄z dicit sua opinio. nō ob. c. cum
dilectus. qz loquitur cū scriptura p̄ficiat nō ad p̄modū
p̄prium s̄ alterius. naz p̄suetudo p̄t inducere qz scriptu-
ra p̄iurata sit aut. non tñ ad p̄prium p̄modū nisi cum
p̄dicta d̄stinctōne. s̄. accedēte iudicis p̄scia et hoc sem-
per nōbis. Adde ad p̄dicta vnā limitatōem bonā
quatenus dixi qz si p̄fessio fuit facta qualificate nō p̄t
aduersarius recipere p̄tem quaten⁹ facit p̄ se. et aliā par-
tem respicere quatenus facit p̄ aduersario. p̄cedit etiā
nisi p̄tra illam partem que facit pro p̄sente sit vrgens
p̄sumptio. Ad quod vide bo. tex. iuncta glo. i. v. doc.
j. de insti. cum venissent. hinc dicit Bar. in. d. s̄. idem
quesiuit. qz si q̄s p̄fetur se interfecisse boiem ad sui de-
fensionem p̄t p̄demnari de homicidio ex sua p̄fessione
nisi p̄bet qz ad sui defensionē fecerat quia p̄sumptio ē
p̄tra eum ratione opis perpetrati cum sit factū a iure
damnatū. Item qz verisile nō p̄tingit qz aggressus in-
terficiat suū aggressorē et idē dicit i s̄lib⁹. p̄t est d̄ri
et aliā limitatio nā p̄tra p̄tem quā impugnat p̄t addu-
cere. pbabiles p̄ieturas et recipere p̄fessionē q̄tenus fac-
t p̄ se. p̄ b. c. i. s. eo. et. c. ij. j. de trasac. n. abb.

Postulationem. Postulatio depēdet a ḡ-
tia vel speciali? sic. postulatio p̄tra quā agit
de p̄empto p̄t sine p̄iudicio alicui⁹ p̄ superiorem reici.
p̄t tñ de sp̄ali gratia admitti et habuisti i effectu hunc
tex. s. c. p̄xi. Loquitur etiā de eodē facto et p̄tinuatur in
v̄si. nūtijs. ante v̄si. sequentē si aut. Nam p̄tradicenti-
bus ibi suffraganeis. p̄papa m̄det. put ibi d̄z in v̄. nū-
c̄is et etiam mādanit. put hic d̄z. nō p̄mo qz per
postulationem etiaz supiozi p̄tatem nullū ius acqui-
ritur postulato vel alteri qz aut d̄z qz postulantes non
p̄t ab ea recedere intellige post p̄tationem superiozi

factam vt d̄z. s. c. p̄xi. in v̄. neqz nocebat in fi. nō
sc̄do qz postulationem p̄t supioz reicere sine alicui⁹ p̄e-
iudicio ex quo inferitur qz nullam iniuriam irogat su-
perioz postulationem nō admittendo p̄tra quod facit
qd nota. in. c. bone. el. p̄mo. s. eo. et hic in gl. i. s̄. dic
qz iste tex. p̄cedit quādo postulatio nō est p̄corditer fa-
cta seu agitur p̄tra eam de p̄empto. Unde p̄d̄ra li-
terā ibi p̄ postulatōnem memoratā. vnde refert se tex.
ad illam postulatiōnem de qua in. c. p̄cedenti p̄tra quā
se opponēbant suffraganei Secus aut dicendū quādo
postulatio sit. p̄pter vtilitatem seu necessitatem ecclesie
et p̄corditer saltem a duab⁹ p̄tibus collegij. nam talis
postulatio non p̄t reici sine iniuria postulantiū et ec-
clesia i qua facta fuit postulatio vt nō. in. d. c. bone. et
p̄ Jo. an. post hoc in. c. cum ad monasteriū. j. d̄ elec.
et vide bo. glo. in. c. cupientes. s̄. deniqz in v̄. gratia. d̄
elec. li. v̄. nō ibi d̄ sp̄ali gratia qz postulatiōis ad-
missio dependet a ḡḡ sp̄ali sed intellige modo p̄edi-
cto qñ postulatio nō est facta in p̄cordia tunc etiā iter-
ueniente p̄cordia dependet a gratia nō sp̄ali s̄ genera-
li vt nota. in. d. c. cupientes. Item nō qz citatus vt p̄-
sentet se p̄spectu iudicis p̄t p̄parere p̄. p̄curatores ad
idem. vide bo. tex. et quod ibi dixi in. c. penul. de iura.
calū. In glo. i. ibi nisi publicatio scrutiniij glo. pro-
sequitur hic opinione suā quā tenuit in. c. p̄cedenti. s̄
vt dixi. Doct. hoc p̄muniter reprobant qz. c. publica-
to loquitur in elec. nam differentia ē inter postulatus
p̄sentatum a patrono ⁊ electum. Electus aut inuitur
pleno iure et petendo p̄firmationē i nullo petit gratiā
vñ vt dicit hic Jo. an. p̄t supbe accedere ante superi-
orem etiā caputis n̄ elevato. si confidat de idoneitate
p̄sone sue et p̄minari qz nisi ip̄se confirmet habebit re-
cursum ad superiorem. Et intellige hoc v̄tinū in supe-
riore habente ius p̄firmandi citra papam Nam papa
potest qz plenitudine potestatis confirmatiōnes impe-
dire facit. ix. q. ij. per principalem. et. c. cuncta p̄ mū-
dum. neqz habet superiorem ad quem recurratur vt i
c. licet. de elec. Presentatus vero consequitur ius
vt in. c. cū bertoldus. de re iudi. nō. In. in. c. dilect⁹.
de offi. dele. n̄ qz p̄ion⁹ p̄t variare aliū p̄tando vt in
c. cū aut. de in. patro. d̄z aut cū humilitate petere insti-
tutionē. vñ petit gratiam expeditionis. vnde dicit leua-
re caputium et se curare. Postulatus autē omnino
inuitur gratia debet genua flectere. i. cum maiori hu-
militate petere vt admittat postulatio et in effectu ver-
ba p̄dicta hoc intendunt quia postulatus nullū ius
acquirit. p̄sentatus vero acquirit aliquod ius sed non
ita firmum vt electus. Extra glo. queritur nunqd
indistincte in alijs dignitatibus seu officijs sit locus
variationi et pone exemplū p̄siliū hui⁹ ciuitatis per se
vel p̄ aliquos d̄nes fecit electōem de aliquo potestate
nunqd possint variare ⁊ recedere ab illa electōne sicut

faciunt postulantes. an vero teneant persistere sicut eligentes et idem generaliter potest queri in omnibus officiis que aliquibus deferuntur aut per dominum terre aut per universitatem populi sui collegium inferiorum. De hac questione vide per bar. in l. absentis. ff. de dona. p. cuius dicto satis iura canonica limitant et declarant. Et per lude p. eius licet. q. d. 3. sunt officia que tenent deputati ad illa ex necessitate subire ut officium tutele care vel alterius magistratus publica in civitate sua nam tenetur civis vel incola subire hec onera in loco nisi habeat iustam excusationem ut in l. munez in. §. iudicandi q. necessitas. ff. de mune. et honori. et in l. incola. ff. ad muni. ad. In. in. c. i. de his que sunt a ma. pte capli. Et in illis acquirunt ius electio quatuordecim absentem an omnem acceptatione ut in l. illud cu. l. sequenti. ff. de tute. et cura. datus ad his. Ideo post electionem factam non potest illud officium sibi tolli. fac. in quibus cau. huius tuto. q. si per totum. Ex quibus inferitur quod scholari electo in rectorem acquirit ius per electionem quantumcumque absentem nec potest amplius electores ab electione recedere. Quaedam sunt officia que non tenent quos subire nisi velit ut si eligitur ad magistratum alterius civitatis et in illis est distinguendum. aut enim electores elegerunt iure proprio ut puta in consilio huius civitatis et tunc an acceptationem officii potest electores variare quoniam an acceptationem non est acquisitum ius electo ut in allegata l. absentis. et in l. q. absentis. ff. de acq. poss. facti. c. si tibi absentis. de pben. li. vi. ff. post acceptationem non potest variare quod quasi quidam tractus est in ius inter eligentes et electum ut in c. inter canonicos. ff. de elec. Quandoque electores non eligunt iure proprio sed alieno ut quod a superiore habent officium et eligendi potestatem vel alium eligendi et illi postquam elegerunt non possunt amplius variare non quia ius sit acquisitum electo absentem sed quod functi sunt eorum officio ut in c. in literis. de offi. delegati. Et hec est ratio quare canonici eligendo absentem non potest variare quod functi sunt eorum officio cum elegerunt non mere proprio officio sed ex officio eius iure delato. Hec etiam est ratio quare episcopus non potest variare preterendo beneficium absentem etiam ante acceptationem ut in d. c. si tibi absentis. quod functi sunt officio suo. Ex quo inferunt aliquid dicendum in domino seculari vel papa qui absentem deputant seu contulit officium vel beneficium potest enim ante acceptationem mutare sine eius iniuria sententiam postulantem vero licet iure alieno utantur possunt a postulatione recedere quia adhuc non sunt functi eorum officio quod postulando deponunt solam postulare gratiam a superiore. unde non sunt functi officio quod postulatione non habet vim electionis sed est quoddam inchoamentum ad officium electionis obtinendum ideo potest retrocedere ar. bo. i. c. quod autem de iure proprio. an autem electus ad dignitatem ecclesiasticam teneat illam acceptare dicitur in c. sequenti et per dca. bñ nobis.

Si unanimiter Episcopus non illa dignitate sed postulatus. In iudicium quo ad mentem nam primo recitat factum. secundo cassat electionem et rationes submittet. Primo quod illud sit unanimiter quod sit nomine discrepante quod dicitur per bar. s. c. bone. cl. ij. vbi dixi. Secundo quod postulatus non potest eligi quantumcumque concurrant omnia vota capli concordia vero unanimis non habet tollere defectum postulandi ut propter concordiam potest eligi. Secundo tertio ibi libere non habeat quod non debet quod habere liberam facultatem alicuius rei quoniam sine alterius consensu non potest de illa disponere. Libera ergo potestatem habet quis quoniam potest sine alterius consensu disponere ut non in c. licet episcopus. de pben. li. vi. et in c. de multa. s. eo. ti. Nota quarto quod gesta contra canones sunt nulla seu irritanda. hunc articulum plene examini in c. ij. de testif. vbi vide. Item non rationes quare episcopus non potest eligi ad aliam dignitatem sed de postulati. est enim alligatus iuri alterius ecclesie. unde oportet quod primo gratiose absolvat a priorum vinculo. Et non diuiter postulationem et electionem. nam multi possunt postulari quod non potest eligi et quod sunt illi dicam statim cum glo. In glo. divide hanc glo. in quatuor partes capiendum eius mentem. In prima dicitur de ratione huius licet quare episcopus non debet eligi sed potius postulari. In secunda parte ibi idem est dicendum querit an sint alii contra episcopos quod debeant postulari. et non eligi. In tertia incidit tractat a quo debet peti ut postulatione admittatur. id est quod est superior in admittenda postulatione ibi et ideo postulari et illa quodem interferit glo. in medio secundum de questione ibi hoc ideo. quia incidentaliter eam formant et non principaliter. unde aptius illa particula ponitur post sine questione. In quarta et ultima parte glo. dicitur nunquam eligendus possit postulari cum postulatus non possit eligi. et contra per ibi et non quod sit postulatus. Quo ad primam partem dicit clarus quod glo. quod episcopus non potest ideo eligi quia matrimonio spirituali est alligatus ecclesie sue. unde proprie matrimonium spirituale non est nisi inter episcopum et ecclesiam suam. Et hoc. c. sicut. vij. q. i. et c. iter corporalia. de transla. pben. et in signum huius matrimonij defert multum ut in c. clerici. ff. de vita et ho. de. Ideo cum habeat coniugem non potest consentire in aliam coniugem quod committeret adulterium ut in d. c. sicut. Eligentes autem consentiunt ut in sponsam et per electores in iudicium matrimoniale vinculum inter ecclesiam et electum. ut in c. si. de transla. pben. Oportet ergo ut episcopus absolvat ab illo vinculo matrimoniali antequam aliud matrimonium in iudicium cum alia ecclesia et ideo debet postulari quod postulates non consentiunt in postulatum sed solum petunt gratiosum ut tollatur vinculum et defectum unde quemadmodum habens uxorem carnalem non potest consentire in secundam sed oportet ut prius gratiose absolvat ab illa alias committeret adulterium. Ita dicendum est in coniugio spirituali. ita enim coniugis

spū alia z carnalia indicant ad paria vt i. c. inter corpo-
ralia. de trālla. p̄la. z hoc quo ad p̄maz q̄dem. Ad
secūdam an. s. sunt alij postulandi p̄ter ep̄os glo. ponit
b̄ q̄tuor p̄ditiones p̄sonaz q̄ sunt postulā de alijs extra
glo. voluerunt dare regulā q̄ oēs qui possunt p̄sentire
electioni sine p̄sensu alterius sunt postulandi z non eli-
gendi q̄ regula cōter damnatur v̄z in religiosis q̄ non
possunt p̄sentire electioni sine p̄sensu eoz sup̄iorz vt in
c. si religiosis. de elect. li. vi. z tñ possunt eligi in ep̄os
vt in. d. c. si religiosis. z. c. quorūdam. eo. ti. z li. Alij
vero voluerunt tradere aliā regulā. s. q̄ non valentes
transire sine licentia sup̄ioris debent postulari z non
eligi. sic simebant ar. ex verbis huius lre i rōne sui dū
dicit q̄ ep̄s tanq̄ alligatus z nō habēs libez volatū
n̄ p̄t eligi. Sz bec regula etiā nō recipit a docto:ib̄ p̄z
cū eius factas in clericis habentibus ecclesias qui
nō possunt dimittere eoz ecclesias et trāsire in alias
sine licentia sup̄ioris z tñ possunt eligi vt. j. de elect. i.
c. dudū. z in. c. cū inter. cū multis similib̄. ideo Inn.
z alij docto. antiqui videntes difficultatē in dando re-
gulam p̄cesserūt b̄ p̄ enumeratōem casū seu p̄sonaz
nūmerādo multas p̄sonas q̄ debēt postulari z nō eli-
gi quas videas hīc p̄ Jo. an. alij moderniores volue-
runt dare alias regulas s̄ mibi placet bec h̄mōi regu-
la vt discamus q̄ ep̄i z sup̄iores nō p̄t eligi s̄ debent
postulari ratione sup̄radicta. Dubitat autē circa istā
regulā p̄mo in ep̄o q̄ renūciat ep̄atū. nūquid possit
eligi aut debeat postulari de q̄ q̄stione vide q̄d nota. i.
c. post trāslationē. j. de renū. Sed opinio verior vidēz
q̄ possit eligi q̄ defectū rō hīc posita talis etiā non est
alligatus alicui ecclesie matrimonialiter. habetur etiā
ille q̄ renūciat quo ad ecclesiam p̄ mortuo. xvi. q. i. s.
ecce. vnde absolutus ē a p̄iori vinculo Secūdo dubitat
in elcō in ep̄m nondū p̄secratum in quo dicit q̄ si non ē
p̄firmatus p̄t eligi cum possit p̄iori electōe renūciare
vt nō. in. c. si decrō. de elec. li. vi. vñ cessat i ista ratio
huius littere. Si vero ē electus z p̄firmatus sunt opi-
niones s̄ satis mibi placet q̄ non p̄t eligi q̄ per p̄fir-
mationem matrimonii ē p̄tractum z p̄firmatū lz non
dū sit p̄firmatum p̄ p̄secrationem vt in. c. iter corporalia
p̄ allegato vbi bonus tex. nec p̄t renūciare sine licentia
p̄ ipe vt ibi. Dubitat etiā in cardinalibus. vñ quo ad
officiū repatent maiores ep̄is nanq̄d p̄t eligi an ve-
ro possint postulari. ex quo sunt cardinales nō ep̄i naz
q̄ possint facte quis in eis cessat ratio coniugij sp̄ritu-
alis. In contrarium facit quia in eozum titulis ha-
bent ep̄iscopalem iurisdictionem vt dixi in. c. his q̄. de
maio. z obe. et sunt alligati ratione ecclesie et de his
aliquid in. c. bone. el. p̄mo. s. eo. dicam latius quid
tenendum in. c. ecclesia. el. ij. j. ti. p̄xi. et per hoc sit
declarata bec secūda regula. Omnes clerici circa ep̄i
scopos non p̄hibentur eligi ex eo q̄ habent ecclesias

seu dignitates inferiores. bec regula probatur in. c. si
abbatem. j. de elect. li. vi. vbi p̄batur q̄ abbas potest
eligi in ep̄m z ad idem. c. cum inter. z. c. dudū. cl. p̄i-
mo. j. ti. p̄xi. vbi p̄positi z habentes dignitates in-
feriores possunt eligi. Ad idem. c. si religiosis que al-
legat. z. c. quorūdam. eo. ti. z li. vbi habet q̄ religiosi
etiam mendicantes p̄t eligi nō tñ debent isti transire
sine licentia sup̄ioris nec electōni p̄sentire vt in dictis
iuribus p̄t tñ postulari postulatione nō solū an elec-
tionē de eis si etiā poterūt postulari ab eoz sup̄ioribus
vt eos licentent seu cōcedāt eligendos p̄ eos vt
dixi in. c. i. s. et dicit inter istos z ep̄os ē q̄ p̄prie vt p̄
dixi matrimonium sp̄uale non p̄sistit nisi inter ep̄m ec-
clesiā suā. In alios v̄o habētes dignitates inferio-
res z ecclesias eoz nō p̄trabit. p̄prie matrimonii s̄ q̄
i matrimonii. Et q̄ sit quasi matrimonii p̄bat in. c.
quia. p̄pter. iuncta glo. j. de elec. magis late dicit quasi
matrimonii inter rectores ecclesiarū z ip̄oz ecclesias z
latissime potest dici matrimonii p̄trabit iter canonicū
z p̄bendam suā. cū ergo isti inferiores non dicantur
stricte habere cōiugem p̄t eligi ad aliam dignitatem
licet p̄sentire vel transire non valeant sine sup̄ioris li-
centia Tercia regula magis generalis patentes defe-
ctum p̄pter q̄d nō p̄t exercere officium ad quod pro-
mouent vel al' inhabilitatur a iure ad illud officii seu
dignitatem non possunt eligi s̄ debent postulari z sub
ista regula p̄bendū oēs patentes defectū in ordine
vel etate. Item regulares criminosi z intrusi p̄ poten-
tiā secularem vt. j. ti. p̄xi. q̄ quis. Itē q̄ sentit fuit
hereticus seu schismaticus vt. i. q. vij. p̄uenientib̄ cum
s̄ sequenti. z. j. ti. p̄xi. q̄ diligentia z multi alij p̄simi-
les. s̄nsio huius regule patz. nā ex quo non p̄t de iure
exercere illud officii seu dignitatem non possunt cano-
ci in eos cōsentire tanq̄ in suspensos ex quo non sunt
habiles ad illud matrimonium contrahendam ergo
oportet q̄ prius gratiose tollatur per postulationem il-
lud impedimentum. An autē omnes indigni possunt
postulari dicit q̄ non vt in. c. i. s. eo. Sed dicendum ē
q̄ aut sunt indigni in dignitate indispensabili puta q̄
sunt heretici vel criminosi p̄seuerantes in crimine v̄l
quid sile z tunc non valet cō postulatio de his facta z
postulātes istos scienter p̄uuantur pro ea vice potesta-
te eligendi z postulandi vt in. c. i. s. eo. ti. Quidā
sunt indigni in dignitate dispensabili et tunc subdi-
stingue quia aut indignitas est magna ita q̄ durum
sit aduersus illam dispensare z tunc non debent etiaz
postulari Ad hoc vide bonū tex. in. c. p̄ translationē
in h. j. de renū. Aut non est ibi tanta dignitas vt q̄
patiuntur defectum in etate forte respecta vni⁹ vel du-
orum annoz z tunc p̄cedit q̄d dixi q̄ possunt postula-
ri tamen itellige dūmodo in postulatōe exprimat oēs
defectus. nā si aliq̄d subtraheretur tunc talis postulatio

nō esset admittenda et scienter talen postulātes eēt
 puari modo p̄dicto ar. in. c. innotuit. f. ti. pxi. dixi post
 doctor. s. eo. c. i. Tenio ad terciā partē glo. s. a
 quo superiore sit perēdū vt postulatio admittat et dic
 • Lra? q̄s glo. qz aut postulat q̄s in ep̄m et tunc ad solū
 papā p̄met postulatiōē admittere qz vt dicit docto
 res. et vñ cā ep̄oz numerat iter maiores causas et cāe
 maiores referuāt pape vt in. c. maiores. f. d. bap. et i. c.
 vt debitus. in fi. f. de appel. et in. c. qd̄ translatōez. de
 offi. leg. et similib? Est sit postulatio ad inferiores
 dignitates seu ecclesias et tunc ad eū ad quem spectat
 postulatiōis admissio qz admissio postulatiōis h̄z vim
 p̄firmatiōis vt dixi in. c. i. s. eo. hoc intellige dūmo
 do apud istam p̄firmatiōē p̄curat duo. p̄mū qz possit
 dispensare i illa dignitate rōne cui? sit postulatio. naz
 si n̄ p̄t dispensare nō p̄t postulatiōēz admittere cū ibi re
 quirat dispensatiō. et ideo si canonici postularēt puta
 in archidiaconū aliquē h̄ntez. xvij. annos dūtaxat
 non poterūt ab ep̄o petere vt ista postulatio admittat
 lz ad eū alias spectet p̄firmatiō electiōis. Ratio qz sup
 ista defectu etatis nō p̄t ep̄s dispensare vt in. c. unico. d.
 eta. et q̄i. li. vi. sc̄do requirit qz iste ad quē spectat p̄fir
 matiō sit ep̄s. nā vt dicit hic doctores et fuit origina
 liter dictū In. in. c. ij. de eo q̄ furti. ordi. rece. inferior
 res p̄lati citra ep̄os nō p̄t dispensare nisi in casibus
 specificis in eis p̄missis. vñ si casus ē specificis p̄missis
 poterit tunc ab istis inferioribus postulari ex quo ha
 beat p̄tatem p̄firmandi. Et dñā inter ep̄os et inferior
 res in materia dispensandi hec est qz ep̄i semp̄ dispen
 sant vbiq̄z a iure p̄mittit dispensatiō i genere lz spe
 cificis nō p̄mittat ep̄is vt nō. In. in. c. dilect. de tem
 poribus ordi. Dixi plene in. c. at si clerici. s. d. adulte
 r̄is. de iudi. f. inferiores ep̄is nō dispēant nisi i caus
 specificis in eis p̄missis vt nō. in. d. c. ij. et dixi in. d. s.
 de adulter̄is. Quo ad q̄rtam et vltimā p̄tem glo. dic
 ho die vt habet i. c. unico. eo. ti. li. vi. Et glo. in effecta
 ponit hic veritatē. nō eēt d̄z eligi postulandus qz de
 be it canonici p̄videre ecclesie meliori mō quo p̄t ex
 quo ergo iste eligibilis ē d̄z eligi et non postulari qz p̄
 electiōem iniciat matrimonii sp̄uale non aut sic p̄ po
 stulatiōem vt dixi i. c. i. s. eo. Si tñ dubitat vtz aliq̄s
 sit eligibilis vel postulabilis tunc p̄t teneri theorica
 huius glo. et dic plenius vt habet in tex. et glo. in. d. c.
 unico. Extra glo. q̄ro nunqd̄ postulat? possit p̄sen
 tire postulatiōi sue sicut electus cōsentit sue electiōi
 vt in. c. quā sit. de elect. li. vi. dic qz nō. nam anteq̄z po
 stulatio admittatur per superiorem non p̄t iste p̄sen
 tire quia nullum ius sit sibi questum notaretur ambi
 tione. debet tñ declarare intentionem suā si non vult
 p̄sentire bene poterit dicere non dissentio f̄ ep̄s postu
 lat? non d̄z dissentire nec p̄sentire f̄ d̄z dicere nec p̄sen
 tio nec dissentio f̄ dispōni dñi pape me p̄mitto d̄ quo

vide bo. tex. iuncta glo. in. c. cupientes in. s. deniqz. d.
 elect. li. vi. Dixi em̄ h̄ Jo. an. qz ep̄s nō h̄z in hoc cō
 sensum nec dissentium qz ex quo semel passus ē ep̄ari
 p̄t transferri etiam inuitus ad aliā dignitatē lz eū a
 p̄ncipio q̄s nō cogatur inuitus acceptare ep̄am tñ
 ex quo ep̄s ē et semel p̄sentit nō p̄t amplius p̄radicere.
 vñ in hoc sc̄dm hosti. p̄pal monacho qz nō h̄z p̄tatez
 p̄radicendi superiori suo. xij. q. i. nolo. c. nō dicatis.
 et hoc vtz sc̄dm eū si ē p̄secratus. si eū est tñ p̄firma
 tus tunc inuitus nō trāsfertor qz non p̄t inuit? p̄secrari
 f̄ satis est qz dignitati cedat si nō vult p̄secrari vt in. c.
 ij. de transla. p̄la. non tñ p̄t cedere sine licentia pape
 vt ibi. Sed p̄biter parochialis p̄t inuit? transferri
 ad aliā ecclesiā sc̄dm eū allegat. c. questū. de rez per
 muta. Aduerte nā ex istis p̄t solui q̄stio aut qz p̄pella
 tur acceptare dignitatem ecclesiasticam et p̄t h̄ q̄stio
 diuidi i duo membra. An q̄ritur de eo qui nōdum est
 p̄motus. an de p̄moto. vtz inuitus possit transferri.
 Quo ad p̄imum dixit hic do. an. qz si est laicus non
 p̄pellitur vt nota. in. c. ad monasterium. de elect. si est
 clericus p̄t p̄se cōpelli per papam. f̄ alius superior
 citra papam nō p̄t p̄se compellere vt sic inuit? effi
 ciatur p̄latus. Sed p̄t eum p̄pellere vt de nolente fiat
 volens q̄si causatiōe puta per excoicationem vel alijs
 remedijs allat glo. que hoc tenet. vj. q. i. sc̄ias. Idem
 tñ quo ad p̄mam sentit hic paulus de leazaris in repe
 titiōe huius. c. s. quo ad p̄motū trāsferrēdū transit
 Do. an. et hosti. que. s. retuli. Do. car. tenuit h̄ simpli
 citer qz nunq̄z p̄t qz p̄se cōpelli vt efficiat p̄latus qz
 ad p̄radicendū istud matrimonium requiritur consen
 sus vt in. c. cum inter canonicos. f. ti. pxi. Item non
 compellitur quis beneficia acceptare vt in. c. vbi ista.
 et c. gesta. lxxij. di. Et hec q̄stio p̄t esse multum vti
 lis ad effectum dum queritur nūqd̄ ep̄at? ip̄ius trans
 lati vacet a tpe trāsfatiōis facte p̄ papam. an a tpe ac
 ceptatiōis facte per episcopum in translatum et fuit
 olim ardua questio in episcopo florentino promotō i
 absentia in cardinalem. nam dubitatur vtrum ante ac
 ceptatiōem cardinalatus vacaret episcopatus a tē
 pore quo fuit pronunciatas cardinalis. an vero a tem
 pore acceptatiōis dūtaxat. Et vide tu de hac que
 stione quod nota. Jo. an. in regula quod ob gratiam
 de re. iur. li. vi. nā doctores fuerūt varij vt ibi notat et
 respectu ep̄i translati placet mibi hec opinio quam t̄z
 glo. Jo. mo. vt ibi notat qz aut papa trāsfert ep̄m ad
 aliū ep̄atam p̄pter necessitatem vel vtilitatem ecclesie et
 tunc si de hoc constat vacat ep̄atus postea a tpe trans
 latiōis qz non debet in hoc expectari consensus ep̄i
 ar. op. in. d. c. sc̄ias. et placet mibi qz efficiatur etiā in
 tus p̄latus alterius ecclesie qz non dicitur de nūo
 matrimonium contrahere. Ecclesia eū vniuersalis ē
 vnum corpus misticū vnde ex quo semel p̄sentit ep̄ari

in hec ecclesia vniuersali non potest resistere pape si p bono publico vult eum transire ad aliam ecclesiam particularem quia solum hic altera loca non autem dignitas respectu ecclesie vniuersalis Ad hoc facit optime textus in dicto c. scias aut papa transfert episcopum propter meritum persone et tunc non vacat prius episcopus nisi a tempore acceptationis quia ex quo papa fecit ob gratiam sui de expectata si sans pensus ar. in. d. regula quod ob gratiam Jo. an. post Jo. mo. in dicta regula. In alijs vero si nunc quod fuit promotus in episcopum puto quod non possit pasci postquam episcopus etiam per papam quia non potest de nouo contrahere matrimonium spirituale sine pensu ut in. d. c. cum inter. Sed papa possit illum compellere ad acceptandum si hoc facit pro bono publico saltem quoniam non reperitur alius ita eque idoneus ut dicit Jo. an. notabile verbum in. c. si electio. de ele. li. vi. quod peccat electus non acceptando dignitatem ad quam eligitur si non reperitur alius eque idoneus per quem possit illi ecclesie consuli plus etiam dicit quod presbiter parochialis possit transferri inuitus dummodo subsit causa sufficiens puta quia non potest priori ecclesie presficere propter duriciam plebis vel quid simile. In consilio tamen pisano cui presuit. Alexan. der propter imprudentiam quorundam summorum pontificum fuit statutum ut ipsi et abbates non possint transferri inuiti nisi esset causa euidens et rationabilis

De electione

Continuatur hec res ad precedentes hoc ordine quia postulatio est pambula electioni. fit enim ut per eam sublato impedimento efficiat quod habilis ad eligendum merito post rubricam precedentem subiicitur ista de electione. Aduerte hec continuatio doctorum habet locum respectu postulationis non solennis aut etiam solennis sine dispositionem intrinsecam verum sed hodie ut dixi in. c. i. s. ti. proxi. ut evitetur circuitus admissio postulationis solennis habet vim electionis et confirmatur casu ista continuatio que potest colligi ex his que dixi. s. ti. proxi. super rubrica. nam. s. visum est de vno modo per quem puidet ecclesie per viam gratie nunc subiicit alium modum per quem puidetur per viam iuris. quia postulatio inuitis gratie et electio iuri ut dixi in. c. penul. s. ti. proxi. Et quia in tractatu electionis potest dubitari de potestate electi. ideo ne auctor haberet materiam ponendi rubricam spalem subiicit etiam de electi potestate Quid autem sit electio dixi super rubrica. s. ti. proxi. Et scias quod electio est nomen verbale et noia verbalia habent duplicem significacionem actiuam. scilicet et passiuam. ut non. in. l. ff. de duobus reis. vbi tamen est dicere de elec. quantum de his que possunt eligere et de his qui possunt eligi. Item de forma electionis et de tempore eligendi et de his omnibus hic tractatur in nigro. 121. abbas

Vllus in ecclesia

Congregatio ecclesiarum seu collegium ecclesiasticum de sibi placitum eligere. et aliter ademptum ecclesiam expellendus est vel summa aliter et sic ecclesie

collegiate non de puideri de plato per collationem seu provisionem per electionem canonicam fiendam per ipsum collegium b. d. primo prohibet Et secundo contra factum viciat. scilicet ibi si vero non primo vna regula in materia provisionis ecclesiarum. nam si ecclesia est collegiata nullus contra papam potest ibi presficere placitum sed de fieri electio per illos de collegio et electus presumari per superiores ut in. c. transmissam. et i. c. nihil. et eo. nam potest dera litera ibi si vero aliter. excludit ergo omnem aliam potestatem et de legato cardinali est textus in. c. penul. de offi. lega. li. vi. vbi patet quod non potest se impedire in ecclesijs collegiatis que ad placitum episcoporum ecclesiarum olim vero. puidio episcopatum pertinebat ad papam vbi. c. i. et. ij. xxij. di. puidio vero inferiorum ecclesiarum pertinebat ad episcopum Sed postmodum hec puidio fuit inouata et in ecclesijs cathedralibus et collegiatis fuit data potestas ipsi collegijs eligendi placitum In alijs vero non collegiatis fuit data potestas pntandi patronis. Et vide de origine huiusmodi facti bo. gl. qua tenebis m. i. c. quacumque de elec. li. vi. et quod non. Jo. an. in regula quod alicui graciosus. de re. in. li. vi. in mercu. non secundo ibi in pgregatione ubi fuerit quod ad presbiteros in ecclesia beneficiati habeant electores placitum optis que sint in ecclesia ut collegium. Secundo autem si sunt ibi singulariter beneficiati ut in. c. dilecta. de excess. pla. vbi bonus textus. cum glo. Qualiter autem cognoscat. An clerici sint ut collegium aut ut singulares vide per Inno. in. c. cum nobis. et eo. ti. et ibi dixi non tercio ibi presbiter eligat quod quilibet placitum potest appellari presbiter. est enim hoc nomen dignitatis ut in. c. clerico. v. presbiter. xxi. di. et textus. cum glo. in. c. non potest. et de re iudi. et colligitur hoc notabile exponendo littera presbiter. scilicet. prelati olim si erat omnia in nominibus sed eligebatur vnus presbiter qui preerat omnibus qui hodie vocatur episcopus ut in. c. olim. xcv. di. secundo textus. exponit ibi presbiter. ut presbiter eligat. scilicet. in placitum quia qualis presbiter collegio ecclesiastico debet esse presbiter cum habeat curam animarum respectu collegij ut in. c. i. de etate et quali. non tamen requiritur necessario ut tempore electionis sit presbiter si satis est ut tempore debito efficiat presbiter ut in. c. cum in cunctis. s. inferiora. et eo. Ultimo nota quod adipiscens ecclesiam aliter quam per viam electionis presumitur per ambitionem et cupiditates adeptus illam et hoc procedebat olim antequam summi pontifices reseruent sibi potestatem prouidendi ecclesijs collegiatis hodie autem cessat ista presumptio cum electiones hodie non conferant iura virtute reseruationis potest tamen multam electio canonicorum quia facilius papa mouetur ad puidendum vbi concurrunt vota ecclesie

In glo. h. ibi tres collegium. pondera gl. nam videtur velle facere differentiam inter congregatos et collegium ut duo sufficiant ad congregandam faciendam ut hic tres vero requiruntur ad faciendam collegium sed glo. incertum habuit hunc intellectum non bene loquitur quia congregatio capitur hic pro collegio. si enim non facerent collegium non sufficeret congregatio plurium ut in. c. dilecta. de excess. prela. vide gl. x. q. i. in. c. i. que recte loquitur dicens quod de iure canonico duo faciunt collegium. de iure civili requiruntur tres ut in. l. neralius hic allegata. et forte potuit esse diversitatis ratio quia non repuntur tot clerici beneficiati sicut laici et hoc opus est magis communis. Idem dicitur secundo modo supra intelligi quod duo eligunt prelatum. s. tertio mortuo. ubi a principio requirunt tres sicut de iure civili. standum enim est iure civili ex quo non reperitur expresse correctum per ius canonicum. Sed hoc opinio non videtur sustentabilis quia ius collegii preservatur etiam in uno alio mortuo ut hic dicitur in glo. et in. c. gratia. s. ti. pxi. unde si textus habuisset respectum ad mortuos fecisset mentionem etiam de uno solo. tunc hic in fine voluit restringere textum. ut duo faciunt collegium. s. mortuo prelati. quia prelati et clerici non faciunt collegium. Sed Jo. de ligna. et h. de. videntur reprobare hoc dictum glo. mouent quia ad esse collegii non requiritur ut ibi sit platus. ut non. Inno. in. c. cum non ignores. de preben. ubi sicut duo clerici possunt facere collegium. ut hic ita prelati et clerici. Saluando glo. ut dicunt doc. Distingue sic quod aut a principio statuitur ut ibi sit collegium duorum quorum unus sit prelati et alius clericus et non puto hoc fieri posse. quia prelati non est proprie de collegio nec venit appellatone collegii cum sit caput collegii. de quo vide glo. nobilem in de. ut hi q. de eta. et q. li. ergo oportet quod pro prelati presertimantur in ecclesia saltem duo qui faciunt collegium. nam a principio non potest collegium presertimantur in uno et in hoc casu saluo istam gl. aut a principio fuit statutum simpliciter ut in ecclesia essent duo clerici collegialiter et tunc isti faciunt collegium ut hic et cum habeant iura collegii possunt sibi eligere prelatum etiam ex seipsis. de quo vide quod non. Jo. an. in regula in toto. de re. in. li. vi. in merc. Et si eligunt unum ex se tunc ius collegii remanebit in altero quia non potest prelati esse caput collegii et ipsum collegium et sic potest saluari dictum illorum doctorum. sedo principaliter nota glo. in eo quod dicit quod x. homines faciunt populum. Idem non. gl. in. d. c. i. x. q. i. et Bar. in. l. proz. allegata in gl. Et hoc facit ad statutum quo puniuntur is qui congregat populum de nocte ut si congregant. x. homines dicatur congregasse populum. Idem dicit de plebe. nam. x. faciunt plebem. ut in. c. vno. x. q. iiij. Idem dicit de gente ut non. Bar. in. d. l. proz. ubi dicunt se consuluisset statuto quo puniebatur qui congregaret gentem de nocte ut

si congregauerit. x. incidit in statutum hoc pbat p. l. omnes populi. ff. de insti. et iur. iuncto. s. omnes populi. Insti. de iur. nat. ubi videtur pbari quod gens et populus sunt sinonima. Dicunt tamen quod si homines essent equites sufficerent pauciores ad faciendum gentem puta. v. numero. p. l. omnes. ff. de ambigeis. v. respectu quinque hominum. sed respectu equi quod est animal magnum dicitur ambigeus qui subtrahit unum. Et in eo quod glo. dicit quod plures quibus. x. aut. xv. faciunt turbam. Idem dicit de cetero ut probatur in. l. proz. preallegata. respectu vero familie dicit quod saltem requiruntur tres ad faciendam familiam ut in. l. pnnunciatio. ff. de v. sig. no glo. in. d. c. l. Oppono contra textum in eo quod collegium eligit sibi prelatum. nam capitulum ecclesie cathedralis non habet prelationem episcopi copalem. ergo non potest eligendo illam transferre in aliam quia nemo dat quod non habet. ut in. c. quod autem. de iur. pa. So. dicit Jo. de ligna. quod collegium non habet ius prelationis formaliter habet tamen virtualiter. simile in domino fundi qui formaliter non habet ius in seruicutez cum res sua nemini seruiat et tamen potest in fundo suo constituere seruicutez ut in. l. profundum. ff. de serui. rusticoz. predioz. hoc dictum mihi non placet in omnibus collegiis. ut. c. ecclesie cathedralis non potest dici quod virtualiter habeat ius episcopale cum a solo papa procedat hec potestas. xxij. di. i. c. l. et. ij. Sed potest dici quod capitulum facit non aucte. propria sed ex potestate officii sibi tributi a canone non eligunt iure proprio ut dixi in. c. penul. s. ti. pxi. Sed in istis collegiis inferioribus et maxime popularibus posset precedere dictum Jo. de ligna. Sedo oppono contra textum. de. c. ob euntibus. lxij. di. ubi non solum collegium sed etiam religiosi vocantur ad eligendum episcopum. Sola dicitur compo. quod religiosi vocantur non ad eligendum sed ad consilium impendendum et est illud de honestate secundum eum. Ille tamen textus videtur irritare electionem aliter factam. de consuetudine tamen non seruatur quod ibi dicitur. populus autem vocatur non ad eligendam sed ad consentiendam electionem. lxij. di. in. c. plebs consequenti. Idem princeps etiam vocatur ut defendat ab oppressionibus. ut i. s. principibus. e. di. Sed aduerte pone quod populus non vult presertimantur electo per collegium. nunquid debet irritari electio. Vide glo. nobilem. lxij. di. c. i. que dicit quod non ex quo habet causam rationabilem contradicendi nisi scandalum generaret. et nota singulariter vltimum quod cum scandalo populi non debet quis presertimantur etiam interueniente electione collegii. pro quo optime facit. c. cum teneamur de preben. et. c. ij. de renu. Et vide singulare dictum Inno. sibi ubi dicit quod si populus persequitur prelatum iam institutum nec potest compesci a tali persecutore ut populus quiescat et ecclesia stet in quiete debet prelati cedere vel remoueri per superiorem assignato tamen sibi

bono cambio quod fingi. nō. Item respectu eius quod dicit de principe vide nō. p. Inno. in. c. q. sicut de dec. ubi dicit q. p. ex consuetudine induci ut canonici nō. procedant prius ad electionem q̄. denunciat principi mortē prelati ut petat ipsius assensum in electione futuri prelati aliter cassabit electio attemptata contra consuetudinem. ar. bo. in. c. electis. lxxij. di. Item p̄. princeps obijcere cōtra electū q. est sibi suspectus in regimine. nō. em̄. tenet admittere prelatū. de quo nō. pot. sit cōsiderare ne forte revelaret adversario secreta regni hoc dictum posuit Inno. in. c. sup. his. de accu. quod est singulariter nō. dandum per hoc em̄. dictum satis equū poterit princeps nō. admittere. p̄. sum per papā. si pot. p̄. babiliter ostendere illum sibi suspectū. Quero qd. si omnes de collegio sint mortui ad quē. spectabit tunc p̄. sio ecclesie doct. in. de. in. plerisq. de elec. r. archi. in. c. cum sumus. lxx. q. iij. inducit qd. ad ep̄. m. qui eligat nomine collegij. Sed tu limita hoc dictum qm̄. ad ep̄. m. ptinebat ins cōfirmandi electum a collegio. vñ. d. in hoc pono meliorem regulā. q. p̄. p̄. negligentiam collegij vel mortē omnium de collegio ins p̄. videndi devolvit ad eū. q. hēbat potestatem p̄. firmandi electū sine sit ep̄. s. sine sit alius p̄. latus. Idem dic quo ad ins cō. stituendi ut patrono negligente vel mortuo sine here de ins. p̄. videndi devolvit ad illū. ad quē. pertinebat institutio. ad hoc vide glo. nō. bitem r. tene illam semper mentis in. de. unica. de. supple. neg. p̄. la. in. v. p̄. sio nem. Querit quarto qualiter p̄. videt alijs beneficijs seu ecclesijs nō. collegiatis Sol. dicit hic cō. post. q. ad p̄. tationem patroni si habent patronū. ut i. c. nobis. de. in. pa. Si aut nō. habent patronū. p̄. videbit ep̄. scopus. lxxi. q. viij. omnes basilice. Et tu dic latius ut dicam in. c. cum ecclesia vultana. f. eo. ubi tractabo generaliter de potestate p̄. ferendi oia beneficia sine sint in ecclesia cathedrali sine in alia. Querit quinto que forma debeat observari in electione qm̄. in ecclesia nō. sunt plures q̄. duo vel tres. Sol. dicit Hoff. q. eligat more antiquo quia p̄. p̄. defectum p̄. sonaz nō. p̄. t. servare formam. c. q. p̄. p̄. e. Tu dic ut latius ibi dicam.

Querit sexto nū. quid beneficiati in ecclesia ultra canonicos habeant vocem in caplo. Docto. p̄. muniter tenet q. nō. quātumcūq. sint ibi p̄. petuo beneficiati. quia solum canonici faciunt collegium r. unum corpus atq. ep̄. scopo. ut in. c. novit. de. his que fi. a. p̄. la. Et idē. notant doc. in. c. ij. de. insti. ubi dixi r. idē. dic in ecclesijs collegiatis inferioribus ut canonicis solum faciūt collegium non aut ibi habentes altaria seu cappellanas vel alia beneficia ut p̄. batur in. c. dilecta. iuncta glo. f. de excess. p̄. la. Ultimo hic querit nū. quid qd. h. dicitur habeat locū. in collegio seculari ut illi de collegio possint sibi eligere unum rectorē dic q. si exercent aliquaz

professionem vel negociationem licitā r. honestā p̄. t. si bi eligere rectorē qui habebit iurisdictionem in civilibus in his tñ. que oriuntur occasione illius professionis seu negociationis tex. est notabilis in. l. si. l. de. iur. om. in. di. nō. Inno. in. c. cum ab ecclesijs. de. offi. ordi. et in. d. c. dicam. et Bar. in. l. si. ff. de. colle. illicitis. Idē. dic in facientibus collegiū. ex aliqua pia causa ut sunt isti disciplinati vel facientes collegiū. p. maritatis puellis vel similibus p̄. s. actibus. nam isti faciūt collegiū. ap. probatū. ut in. l. si. ff. de. colle. illicitis. per Bar. Dixit tñ. idem in. d. l. si. q. p̄. latus istoz nō. habebit iurisdictionem s. solum p̄. t. disponere in volentes. p̄. t. in aliquē. casu de collegio si nō. vult obedire facit. c. ex. l. is. de. cō. sti. Nico. abbas siculus.

Sius episcopus. Populus

ep̄. m. vel alium p̄. latum eligere vel sic. Reca? ad clamorē. ppli non debet p. superiorem cōfirmari. p̄. mo. ponit narratio. ibi. quā. sinodus. sc̄. d. approbat ibi. si. nodus. Nō. p̄. m̄. d. modū. et practicam p̄. dendi. canones seu p̄. siones in concilio generali. nam unus ex prelati concilij. p̄. ponit totam materiā. p̄. sionis fiende et interrogat tñ. totum p̄. sium utz. velit sic statuere et si p̄. sium acquiescat habet illud. p. statuto et hoc idē. observatur in istis vniuersitatibus secularibus. ut nō. Bar. in. l. omnes ppli. ff. de. insti. r. in. ubi. dat alia. practicam ut p̄. ponatur materia in p̄. sio ut puta dicit vñ. p̄. s. p̄. videre sup. tali materia postmodū. insurgerēt. cō. sultores dantes sup. illa materia varia p̄. silia statuendi et illud p̄. sium quod optinē. b̄. in vniuersitate erit lex seu statutū. ipsius vniuersitatis Nō. sc̄. d. r. tene. mē. ti q. sinodus seu conciliū. generale facit quō. p̄. siones circa materiā. fidei. Ex quo inferit q. p̄. sio ecclesiastica est in papa r. in tota ecclesia. in papa est tanq̄. in capite. in ecclesia aut tanq̄. in corpore. vñ. vide tex. nō. bitem in. c. ita. de. m̄. s. p̄. x. di. ubi dicit q. p̄. sio nō. fuit data soli petro s. toti ecclesie. petro tñ. tanq̄. capite ecclesie. hoc tñ. nō. est sine opinionibus. nam multi volūt. dicere q. tota p̄. sio fuit collata petro r. p. p̄. sequens residet in solo papa de quo plenissime dixi in quadā. disputa. tione et aliquid dicam in. c. significasti. f. eo. Tercō. nō. q. lex edita in cō. cilio potest publicari nomine p̄. sili. licet nulla fiat mentio de papa utz. ibi sinodus. Respō. det r. et idem p̄. batur in. c. l. de. sponsa. r. in. c. aduersus. de. immū. eccle. i. quibus caplis dicit sen actus at tribuit pape cum cō. silio p̄. sili. r. cō. corda. ut dixi in. c. l. de. sponsa. intellige tñ. q. papa h. comprehendit appellationē. sinodi q. non p̄. t. fieri p̄. sium generale sine papa. ut in. c. multis. lxx. di. Quarto nō. q. sinodus quō. p̄. s. capis p. cō. cilio generali et est sinodus nome. grecum vñ. latine idem est qd. cō. gregatio sed solet tamen

comunitate capi sinodus p congregatōne quā facit epus
ex clericis sue diocef. vt. j. de accu. c. sicut olim. vñ cō-
muniter dicimus qd epi faciunt sinodū. archiepiscop⁹
facit pcciliū puñciale vocando. s. omēs epōs prouin-
tie. r de his plene p Inno. in. c. graue. j. de pbe. papa
dicat facere pcciliū gñale respectu pccator totius or-
bis. Dubium tñ est de iure qd debeat interesse in pcc-
lio generali r dare vocē. plene dixi in dicta disputatōe

Item nō qd in populo psumit existere aliqs nō ha-
bens sincerā fidem. s. potius premio r mercede coru-
ptibilis r videt in b mirabilis iste tex. qd quibet i sin-
gulari psumit bonus. vt in. c. si. j. de psum. et tñ in po-
pulo collecto non est ista psumptio respectu singulor
vt hic Ultimo nō qd populus nō potest sibi eli-
gere prelatū seu rectorē ecclesiasticū qm cum qz videa-
tur eligere unanimiter et pccorditer neqz sufficit qd da-
mor populi etiā insurrexit in ecclesia petendo aliquē
in prelatum. qz potuit hoc fieri in fraudem. vt dicit in
litera. S. 3. quero quid intendit. ex. ibi lrās pcc. rē.
Sol. p̄t intelligi iste tex. dupliciter fm̄ doct. qd cum q
ritur de ista initione sua ad episcopatū vel aliā prelatu-
ram n̄debat qd habebat literas pcc. qui insurrexerat i
ecclesia unanimiter eū eligendo. vel scdo petebat iste
pfirmatōnem a supioze et de electōne sua faciebat fi-
dem ostendendo i rās populi qui eum elegit. que qui-
dam electio non valet duplici respectu. pmo qz facta p
laicos. vt in. c. massana. j. eo. scdo quia fuerat facta ad
clamorē populi Nota qd minus psumitur. p toto po-
pulo qz p aliquibus prudentibus de populo quia in
toto populo reperiunt multi non habētes rectū iudī-
cium ratiōis s. corruptibiles et limīta hunc tex. p. c.
querelam. j. eo. nam quicqz populus potest habere ius
pntandi. vt ibi non tñ eligendi vt hic r in. c. nobis. de
in. pa. In gl. in v. corūpi ibi qz frequentius r hoc
facit qd valet ar. a pccuniter accidentibus etiā i ma-
lo psumendo in. c. i. j. de de. nō resi. vel solue. aliter fm̄
hosti. in malo r in his que contra ius fiunt non pōt
nisi malus animus psumi vt in. c. i. j. de psum. r in
c. et si christus. de iur. iurā. secus indubijs et hoc casu
loquit pccraziam formatam in glo.

Etquam Electio canonica confir-
manda est debet tñ supe-
rior ante cōfirmatōnem inquirere de pccersa-
tōne r vita electi vbi fuit pccersatus. pmo ponit vnum
dictum. scdo aliud ibi cuius. Nota pmo qd cōfir-
matio est necessitatis licet electio a pncipio fuerit vo-
luntatis. Canonice etiā non tenent eligere certum sed
postqz eligat dummodo idoneū. vt in. c. quia propter
j. eo. supior ad quem spectat electōnis cōfirmatio te-
net ex debito electōnem pfirmare si nihil impedit de-
ctum. hinc est qd potestas pfirmandi seu instituendi p-

tinens ad episcopum transit ad capitulū sede vacante
vt in. c. cum olim. de ma. r obe. et in. c. ij. de insti. li. vi
secus in potestate cōferendi seu eligendi. vt in. c. si. d. re-
gula. e. li. nā diuinitatis ratio est quia cōfirmatio seu
institutio est necessaria et nullam libertatē superior in
ea exercet sed vtitur iurisdicōne necessaria s. collatio seu
electio est libera. de quo vide qd dixi in. d. c. cū olim.

Scdo ex hoc r ex tex. nota qd electō nō tribuit ple-
num ius ante pfirmatōnem fiendam p supiozem dēt
ergo electio prius necessario pfirmari r p pfirmatōnem
acquirat electus exercitiū iuris competentis prelatore
ante eū pfirmatōnem habet ius solum in habitu non
aut in actu. de quo vide bo. glo. lxij. di. c. quāto. r in
l. priuatoz. L. de iur. om. iudi. dicam plenius in. ca.
transmissam. j. eo. et idem dicit in electōne facta p colle-
giam seculare. debet etiā de iure cōfirmari p superiozē
vt nō. p glo. r doc. in. d. l. priuatoz. Et p illam glo. et
iura in ea allegata dixit Bal. in auē. habita. L. ne fili-
us pro patre. qd electio facta p vniuersitatem scolarū
de rectorē est de iure per supiozem pfirmanda fatetur
tñ consuetudine posse induci vt sine pfirmatōne admi-
nistret et ita videmus hodie pccuniter pccari i stu-
dijs Italie. p̄doto tñ cōsuetudinem non valere quo
ad ecclesiastica collegia quia talis cōsuetudo possz eē
damnosa multum ipsis ecclesijs. qz possent trāsire in
digni nō habita cōfirmatōne a supioze et nihil est qd
magis ecclesie nocz qz qd indigni assumant ad regimē
ipsaz vt dicit tex. in. c. nihil. j. eo. cōsuetudo aut dam-
nosa multū ecclesijs nō valet vt in. c. i. de cōsue. et spe-
cifice contra hanc pccuetudinem facit tex. in. c. cum ve-
nerabilis. de cōsue. r. c. asaricie. j. c. li. vi. Nō tertō
qd supior ad quem spectat cōfirmatio nō debet ex ar-
pto electōnem confirmare. sed debet prius inquirere
de vita r moribus electi. et hodie debet in cōfirmatōe
seruari forma. de qua in. c. si. j. eo. li. vi. alias pfirmatō
est nulla vt ibi et idem dicit in gl. singulariter quo ad
instōnem fiendam de pntato per patronum. nō etiā de-
bet superior instituire istum nisi prius mittat edictum
In alijs seruet qd ibi habetur et nota singulariter s.
vltimum Qualiter aut debet superior informari reipe-
ctu substantie. pmo dicit hic Inno. qd nō oportet ne-
cessario qd supior recipiat testes vel iuramentū sed p̄t
inquirere per famā et per lrās testimoniales. Cōpos-
tñ dicit qd imo recipiat testes instrumēta r etiā admi-
nicala fame. Jo. an. videt approbare primus ar. c. tu a
doba. de. et mul. S. 3. vide tu qd dixi in. c. i. s. ti. p̄.
Et puto qd si cōtradictor appreat tenet supior recipe-
pbatōnes oblatas per cōtradictorem. vt. d. c. si. e. vo-
deficiente relinquerem hoc arbitrio suo. nam scdm sa-
miam electi recipiat pbatōes. nam possibile est qd ele-
ctus ita notorie sit idoneus vt nulla alia sit fienda ex-

amintio vt est bonus tex. in. c. constituit. el. ij. de ap-
pella. et vide bo. tex. cum glo. xxiij. di. in. c. nullus

Ultimo nota qd inquitio fame debet fieri in loco
vbi quis est puerfatus et dicit alibi lex qd quis est ha-
bendus put extimat in ciuitate sua. ff. d. qstionibus. l.
i. Sed p declaratone lre quero cui incumbat onus p-
bandi idoneitate vel dignitate electi cum tex. hic ma-
dat electonem cofirmari sub conditoe si nubi. electum
impediat. So. dicunt docto. qd electus presumit ido-
neus vt in. si. c. de presump. superior tñ debet ex officio
inquire. puto primu dicitu pcedere quo ad bonitate
intrinsecam. quo ad extrinsecam vero et accidentaliter
puenientiam cessat presumpcio vide si dubitat de tali
idoneitate non debet superior psumare talem nisi ipe do-
ceat se esse idoneu vt apte probat in. c. cum dilecti. f. e.
melius in. c. cum nobis. c. ti. vbi fuit dilarata cofirma-
tio quia non potuit pstare qd electus haberet etate a iu-
re requisita et vide ad materiam omnia que no. Jo. an.
in regula infamibus. de re. iur. li. vi. vbi psequit mate-
riam quando ptradictor apparet et opponit vtz sibi in-
cumbat onus pbandi istam idoneitate extrinsecas. an
vero electus teneat pbare. et vide de vtraqz idoneitate
tex. cum glo. in. c. si forte. f. eo. li. vi. Ultio qñt qd
si superior renuit electum psumare nulla legitima causa
in cotrarium existente. So. dicunt doc. et bñ qd debz re-
currere ad superiorē vt ipsam cōpellat electonem cofirma-
re ar. in. c. null. de in. pa. Sic tu melius qd superior po-
terit confirmatori ptefigere certu terminu ad cofirma-
dum et si infra terminu no confirmauerit potestas de-
uoluit ad eum. nam licet ad pferendum et eligendu sit
tempus a iure pfixum tñ ad psumandum vel institu-
endum non reperit tempus pfixum a iure ideo optet
vt modo predicto procedat vt dixi post do. d. rota. in
c. ij. de pcess. ptebe.

Significasti Electo in archiep̄m
sedes apostolica pal-
lium non tradet nisi prius prester fidelitatis
et obedientie iuramentu. Et perinet istud. c. ad scda3
partem Rubrice. pmo ponit admiratōem quam p̄fū-
dit. scdo duplicem admirandi motiu cui respondet
tercio cōcludit. scda ibi aiūt ei. tercia ibi cū igit. No
p̄mo qd pallium potest mitti electo in archiep̄m p nū-
cium. Scdo no quem posse exigere iuramentu per
alium puta paratorem vel nuncium et ei videt iur-
amentum cuius noine iuratur. cōcor. c. si diligenti. de presc̄p.

Tercio no illa verba p que christus constituit p̄nci-
pam et papā beatum p̄detrū. s. pasce oues meas etc.
non aut per illa tu es petrus et sup hanc petra. etc. nā
per illa verba christus pmisit sibi pontificatū cū fuerit
locutus in futurū. etc. Item ista verba pasce oues meas
fuerunt dicta petro post passionē quo tēpe petro fuit

collatus pontificatus. vt in. c. considerandum. l. di. vbi
dicit qd petrus fuit factus pontifex. post delictū abin-
ratum p cum cōmissum. Et vide quod habet in. c. hede-
lior. ea. di. dixi plene in. c. translato. s. de consli.

Nota quarto qd christi actio debet esse nostra istru-
ctio. cōcor. ij. q. i. deus omnipotens. r. c. qualiter et qñ
ij. de accu. Nota qnto qd papa no potest aliqd di-
sponere cōtra euangeliū. de q vide bo. tex. in. c. sunt q
dā. xxv. q. i. No sexto qd p fide obedientia et vnitare
est licitū iurare adde alios casus qui hic habent i gl.

Nota septimo qd cōcilia generalia non sunt. s. pa-
pam. vnde non possunt ptefigere legem pape imo in
omnibus statutis cōciliū intelligit excepta auctoritas
pape. et est iste tex. satis in hoc nobilis. Et quotidie al-
legat presertim vbi disputat de potentia pape et cōcili-
ij et vide duos tex. ix. q. ij. alioz. et. c. nemo vbi dicit
qd nemo potest iudicare primam sedem scz p̄pam
nec Augustus nec populus nec deus et facit. c. cōtra
per mundū et. c. per p̄ncipalem ea. causa r. q. Et p ista
arguit hic Jo. an. qd sententia pape est standū. Si cō-
tradicit sententia totius cōciliū. remittit ad no. iij. di. f.
in istis. et. c. sicut. xv. di. r. in. d. c. alioz. vide etiā gl. in
c. legimus. xxiij. di. vbi tex. Ambrosij facit in cotrariū
dicentis qd orbis est maior vrbe. insert etiā Jo. an. per
istum tex. qd solus papa potest interpretari statuta cōcili-
ij nec miram fm eum cum possit etiam tollere et limi-
tare vt est glo. in. c. statutū. de r. p. li. vi. que dicit qd ly
honestum sit qd papa no renocet statuta cōciliū sine cō-
silio ipsius p̄ciliū potest tñ si vult. p quo facit tex. ibi et
hic. sed tex. iste et omnia p̄dicta debent limitari et restri-
gi ad ea que pendent a plena dispositōe pape. Itaqz
in his que sunt iuris positiuū indubitatē papa est su-
pra conciliū quia ipse est caput ecclesie. vnde licet po-
testas fuerat data pape et toti ecclesie. p̄pape tñ fuit
attributa tanqz capiti vñ debet moueri corpus ad di-
spositōem capitis. vide ad p̄dicta bo. tex. in. c. ita do-
minus. xij. di. r. in. c. i nouo. r. c. qñuis. xxi. di. r. xxiij
q. i. in. c. loquit. r. c. p̄denda. r. c. qñcumqz. habent lo-
cum in his que no dependent a plena potestate pape
no est tamen simpliciter dicendū qd papa sit supra cō-
ciliū. Ideo in concernentibus fidem p̄ciliū est su-
pra papam vnde non potest papa disponere cōtra di-
spositum p cōciliū. vide tex. et gl. i. c. anastasio. xij
di. hinc est qd cōciliū potest cōdemnare papā de be-
reli. vt in. c. si papa. xl. di. vbi dicit qd papa potest esse
hereticus et de hereli iudicari. et dicit doc. in. c. in fi-
dei favore. de hereli. li. vi. qd cōciliū est iudex. puto
tñ qd si papa moueret melioribus rōnibus et auctori-
tatibus qz cōciliū qd standū esset sententia sue naz
et p̄ciliū potest errare sicut alias errauit sup matri-
moniū contrahendū inter raptorem et raptam. et di-

etiam Jeronimus melius sententis postea fuit placitum
 statuto concilio. vt. pbatur. xxxvi. q. ij. in. c. tria iuncto
 c. placuit. facit quod le. z. nō. xxx. di. c. i. nam in pcer-
 nentibus fidem etiā dictam vnius p̄ati esset preferē-
 dum dicit pape si ille moueret maioribus auctorita-
 tibus noui z. veteris testamenti q̄ papa. nec ob. si di-
 catur q̄ concilium nō potest errare qz christus orauit
 p̄ ecclesia sua vt nō deficeret vt in. c. maiores. in p̄nci.
 de hap. et nō. xxiij. q. i. accepta. z. in. c. pudenda quia
 dico q̄ licet concilium generale rep̄ntet totam ecciam
 vniuersalem t̄n in veritate ibi non est vere vniuersalis
 ecclesia s̄ rep̄ntatine quia vniuersalis constituit ex col-
 lectōe omnū fidelium. vnde omnes fideles orbis cō-
 stituunt istam ecclesiam vniuersales caput et sponsus
 est ipse christus. p̄dapa aut̄ est vicarius christi et nō
 vere caput ecclesie. vnde nō. gl. in de. ne romā. d̄ elect.
 que nō. dicit q̄ mortuo papa ecclesia nō est sine capi-
 te. z. ista est illa ecclesia. vnde possibile est q̄ vera fides
 christi remaneret in vno solo i. q̄ verum est dicere q̄
 fides non deficit in ecclesia sicut in vniuersitate pot
 rēdere in vno solo alijs peccantibus. vt nō. in. c. gra-
 tum. sup. ti. pxi. hoc patuit post passionē christi. nam
 fides remansit dumtaxat in beata v̄gine quia omnes
 alijs scandalizati sunt z. t̄n christus ante passionē orane-
 rat. p̄ petro vt nō deficeret fides sua. ergo non dicit de-
 ficere nec etiam erare si remanet vera fides in vno so-
 lo et forte hinc dicit glo. nō. xxi. di. c. q̄uis. q̄ vbi sūt
 boni ibi est ecclesia romana. Item dic q̄ in p̄cmentī-
 bus vniuersalem statum ecclesie non p̄t papa dispo-
 nere p̄tra statuta p̄ciliij si statuēdo p̄trarium decoloraret
 retur status ipsius ecclesie vt dicit tex. i. q. vij. et si illa
 et in hoc casu intelligo multas glo. que vident velle q̄
 papa nō p̄t dispensare p̄tra vniuersalem statum eccle-
 sie. vt nō. in. c. lrās. de resti. spo. et vide quod nō. In-
 no. in. c. quanto. de p̄sue. vbi dicit q̄ popa non est per-
 mittendus venire contra statum generalem ecclesie si-
 ne causa ratōnabili z. alijs nō. secus dicerem vbi non
 decoloraret seu diffamaret ecclesia vt quis ex causa ra-
 tōnabili papa vult venire limitando statum eccie seu
 tollendo statum collegij supra statum ecclesie sic intel-
 ligo quod nō glo. in. c. que ad p̄petuam. xxv. q. i.

Item adde ad predicta glo. singularem in p̄dicto.
 c. si papa. que dicit q̄ si papa est i peccato mortali no-
 torie z. scandalizat alios nec est corrigibilis. quia ita-
 ll peccato iugiter permanet q̄ p̄t tanq̄ hereticus pu-
 niri quia videt male sentire de fide. Et nō perpetuo il-
 lam glo. que tenet p̄ omnes z. hec sufficiant in trāsitu
 lectōnis quantum ad hanc materiā. In ḡ. o. l. i. f. i.
 vel dicit scdm docto. ab apos quod est nuncijs et crī-
 sis quod est aurum quasi nuncijs de aurati. dicit tam̄
 q̄ nuncijs pape non sunt tales sed plumbari sed dicit q̄

nihilominus possunt dici aurati quia dant plumbari
 et reportant aurum In glo. ij. in fi. hec glo. inuolu-
 te loquit in effectu t̄n sentit tres solu. ad p̄trarium for-
 matum de. c. q̄ pio. vbi dicit sp̄alia esse tradeda om-
 ni conditione cessante. p̄dima sol. est q̄ ista non fuit
 cōditio in effectu sed potius quedam alias monitio.
 nam monuit vt iuramentum prestaret. quia p̄tū ex
 antiqua ordinatōe non est aucter tradendum. Se-
 cunda so. q̄ a superiori potest apponi conditio nec tam̄
 inducitur simonia. hec so. non procedit in auquo ultra
 papam. quia quisq̄ inferior debet sp̄alia pure p̄tere
 sicut iura disponunt. vt in. c. si. de pac. et in. c. quelituz
 de re. p̄ma. cum si. et vide bo. glo. iuncto tex. in. c. ij.
 j. e. li. vi. vbi discutitur an valeat collatio beneficij quā
 facit ep̄s sub conditōe si vacat et concludit ibi q̄ de-
 bet ep̄s quantum potest pure beneficia p̄tere vno ibi
 retractant electōnes que fiunt sub p̄ditōe facit regu-
 la actus legitimi. de re. iu. li. vi. et quod ibi nō. maxi-
 me p̄ Dy. In papa vero potest dici q̄ in his que sūt
 simoniaca de iure positio potest appone conditōnes
 vt vult. quia est supra ius posituum. vt in. ca. p̄posuit
 de concess. p̄ben. sed in his que sūt simoniaca de iure
 diuino non potest papa appone conditōnem p̄ q̄ am
 inducatur simonia ad hoc quod nō. glo. in. c. ex parte
 j. de offi. dele. et in. c. cum p̄idem j. de pac. z. alias
 conditōnes ex natura earū peccatum non inducentes
 potest papa apponere etiam non alterando naturam
 beneficij. vt in. c. si gratiose. et quod ibi nō. de r̄p.
 li. vi. et. vij. q. i. pastoralis. an aut̄ possit ep̄iscop̄ ap-
 ponere onus beneficij vacanti tractat hic hosti. Sed
 materia est hic imp̄tens ido dicendum vt plene nō.
 in. c. significatum. de p̄ben. et in. c. vnico. vt ecclesia
 s̄lica benefi. Tercio soluit glo. q̄ ea que tacite insunt
 possunt exprimi in traditōe sp̄ialium sine aliquo vi-
 cio simonie. et hanc so. nota tanq̄ verissimam. z. quo-
 tidie allegatur iuncto tex. Et idem nota in. c. olim j. d̄
 resti. spo. et in. c. ad audientiam. de p̄scrip. hec enīz
 est regula iuris. q̄ si ea que tacite insunt exprimant vt
 inhereant nihil opantur. in. l. ij. ff. dele. i. et in. l. cōdi-
 tōnes. ff. de p̄di. z. demō. Et intellige vt dixi quādo ex-
 primunt vt insunt alias secus et sic soluit contrarium
 quod formari potest de. l. si ita legatum. in. §. illi si vo-
 let. de le. i. vbi dicit q̄ si relinquo illi centum si volet le-
 gatum est conditioale. secus est si relinquo simpliciter
 et t̄n illa conditio si volet tacite inest legato cum lega-
 tarius possit repudiare legatū. Sed quomodo sit ibi
 expressio pat tacite inberet nam quādo reliquo si vo-
 let suspendo virtutem legati in euentum conditiois.
 vnde nihil acquirē legatario anteq̄ dectarat volunta-
 tem suam. vt ibi. sed quando simpliciter sit relictuz ac-
 quiritur legatum etiam ignorantī licet p̄mutabiliter si

voluerit acceptare. quia dispositio est pura et non con-
ditionalis. vt in l. cum pater. in. §. surdum. ff. de leg.
ij. Et vide ad predicta bonam glo. in. c. mo. de spe.
li. vi. Ex predictis decidit questio. q. s. conuulit vni
ecclesiam curatam sub p. d. i. g. n. e. si resignauerit p. m. a. z.
nunquid teneat talis collatio Collect. hic q. sic. quia
hec conditio tacite inest ar. in. c. de multa. de p. b. a. et
dic q. inest tacite cum effectu tñ tenet resignare p. m. a. z.
vt in. d. c. de multa. ad p. p. o. l. u. m. ergo iura antiqua di-
spoluerunt vt pallium non tradatur nisi iuramento p.
f. l. i. t. o. n. i. l. ergo noui hic deducebat in cōditōne sed ex p.
m. e. b. a. t. u. r. illud quod inerat ex dispōne iuris In gl.
in. v. pro vnitare in si. Item nota in. c. nullus. §. de iu-
re iur. et. i. q. vii. quol. Sed an et quando generaliter si-
ne peccato licet iurare die vt dixi in. c. et li. christus. et
in. c. si vero. de iure iur. In glo. in verbo exōpitur
auctoritas ibi. aut in iuramento intellige hoc fm qd
dixi in. c. venientes. de iure iur. s. de his que dependēt
a plena dispositione pape. in alijs autem non intelli-
git excepta auctoritas in iuramento. imo dicimus q.
papa non potest quemq. absolueret a iuramento sine
causa. vt nō. glo. in. c. quanto. de iure iur. Et Inno. in
c. cum inter. p. de renun. et idem est in omnibus q. sūt
de iure diuino. nam contra illasine causa papa non pōt
dispensare vnde non est tutus coram deo cum quo pa-
pa dispensauit. vt est glo. singularis in. c. non est. §. d.
voto. p. hoc facit tex. in. c. sunt quidam. xxy. q. i. Idē
dic quo ad concilia generalia vt intelligat excepta au-
toritas pape. s. in his que dependent a plena p. t. a. t. e.
pape. et in his in quibus concilium non est supra pa-
pam. quod declara. vt. s. dixi. et latius tetigi in qua-
dam disputatōne. et scdm ea que. s. dixi puto limitan-
dam glo. in glo. in. c. si quis pecuniam. lxxix. dis. que
disputat vtrum papa possit accusari de simonia. et cō-
cludit q. non quia simonia non est stricte heresis de q.
papa potest accusari. Sed limita vt predicti nisi esset
talis simonia que induceret peccatum notoriū et scan-
dalizauerit alios et in ea esset incorrigibilis. vt nō. p.
glo. in. d. c. si papa. In glo. penul. super verbo as-
sumitur in si. vel dic clarus post docto. q. ideo tex.
dicit q. pallium assumitur de corpe beati petri q. tra-
ditio pallij immediate dependet a romana ecclesia. idē
tex. vtitur hic illa dicitōe tñ. nec obstat q. patriarche
dant pallium archiep. s. sibi subiectis. vt in. c. antiqua
de priuile. quia illud non fit sine auctoritate pape. vel
dicitur assumere de corpe beati petri. quia consecratur
in quodam altari quod est p. s. t. r. u. c. t. u. m. in honore beati
petri et consecratur. s. h. o. s. s. i. t. a. m. e. n. d. i. c. i. t. non referre i cu-
ius honorem altare sit consecratum. nam dicit se bis
exptum in receptōne pallij quia vnus ex diaconis car-
dinalibus de mandato pape pallium tradit. Et dicit

verba que habentur in. c. ad honorem. §. de an. et vtu
pallij. quare autem dicit tex. q. archiepiscopi sunt mē-
bra de membro. Solu. dicant doct. q. vnica est eccia
vniuersalis. xxiij. q. i. loquitur cuius caput est ipse de-
scu papa loco dei. Ceteri vero prelati et ecclesie parti-
culares sunt membra huius capitis vel mēbra ex mē-
bris. nam sicut in humano corpore a brachio proce-
dit manus. a manu digitus a digito ungues.
Ita a capite ratōne ecclesie procedūt sedes patriarche-
les ab istis archiepiscopales et ab illis episcopales.
et ab eis inferiores prelati. Est ergo in summa vniuer-
salis ecclesia vni. m. corpus et prelati et ecclesie parti-
culares sunt membra huius corporis. Et aduert. q.
sentunt per hoc tacite docto. q. digitus sit membrum
Sed in vic melius. vt nō. Bar. in. l. ij. ff. de publi. iu-
di. dixi in. c. i. qui de. vel vo. et in summa. cōcluide q.
illud p. p. r. i. e. dicitur membrum quod habet officium p.
se distinguit in corpe. vñ p. p. r. i. e. manus est mēbrum nō
digitus. sed digitus est pars membri. facit optime. c.
singula. lxxix. di. In gl. si. dic q. illud est spale in
deposito in quo non admittitur compensatio propter
ratōnem que ibi redditur. M. Abb.

Via diligentia

Si scismaticus ad vniōnem ecclesie
reversus eligitur in episcopum electio nō te-
net sed ex dispensatōne potest confirmari. In prima
ponitur questio. In secunda responsio ibi duximus.
que tria facit. primo confirmari gratiose permittit si
tria concurrant. secundo de consecratōne puidet ibi.
mandantes. tercio prestatur ibi salua. Nota pmo
q. incidens sicut in scisma seu adherens antipape nō
potest amplius de iure eligi seu p. m. o. u. e. r. i. in ep. m. dispē-
latiue tñ poterit vt hic et in. c. nos p. u. s. t. u. d. i. e. m. §. ij. di.
et. i. q. vii. p. u. e. n. i. e. n. t. i. b. u. s. c. a. m. §. s. e. An aut in cōditō
in scisma sit hereticus. vide glo. singu. xxiij. q. i. §. i. et
est p. m. a. glo. post glo. summe que dicit q. non si credit
papatum esse apud illum cui adheret. et idem dici co-
qui tenet se p. papa. et allegabat multū pro singulari
glo. illa in scismate p. t. e. r. i. t. o. nam dicebant illi qui se ge-
rebant p. summis pontificibus q. non poterant p. con-
cilium iudicari. quia papa non potest accusari nisi de
heresi. vt l. c. si papa. xl. di. Sed in casu isto scisma est
sine heresi vt dicit illa glo. singula. Sed ex aduerso re-
spondebatur q. gl. illa poterat p. c. e. d. e. r. e. in scismate nō
inneterato. sed cum illud scisma fuisset antiquatū nec
daret operam efficacem vt tolleretur nō erat sine gra-
uissima suspitōne heresis. Item poterant respon-
dere et melius q. p. t. r. a. r. i. u. m. procedat in papa indubi-
tato. s. ex quo inter christianos dubitabatur quis esset
verus papa hec p. t. a. s. discernendi competit concilio.
vt est tex. singu. in. c. si duo. forte contra fas. lxxix. dis.

Nota scdo ibi abiurato scismate unum casum in quo criminofus penitus debet crimē abiurare. i. cum iuramento rennuciare et idem fit in casu heresio. vt in. c. quotiens. i. q. vij. heretici. ergo et scismatici nō debēt recipi ad unitatem eccie nisi prius abiurato crimine.

Tercio nō casum in quo electio nulla tanq̄ facta de ineligibili dispensatiue admittitur et p̄firmat p̄ superiorē regulariter autem contra. vt in. c. innotuit. j. co. Quarto q̄ subditi non tenent obedire supe nozi scismatico nec ab eo recipere ordines. nec aliqd sacramentū imo possunt propria auctoritate ab eo recedere vt est glo. in. c. cum nō liceat. de p̄scrip. vno patriarcha acquisitionē qui et in scismate non requiritur ad p̄secrandam suffraganeam sed fit cōsecratio ab alijs suffraganeis catholicis et ex hoc et ex tex. bñ nō casum in quo suffraganei suppleat defectum metropolitani an aut hoc sit de iure an vero hoc processerit ex speciali mandato pape. Credo q̄ de iure. quod sentit glo. in. c. i. c. di. factū quod nō. in. c. suffraganeis. j. co. et dic vt ibi et. c. ij. de temp. ordi. li. vi. Item nō in si. q̄ ecclesia nō p̄dit iura sua licet incidit in scisma n̄ tñ illa exeret donec redierit ad unitatem et h̄ sit ne ecclesia puniat. p̄pter delictum personarum. Sed cōtra tex. oppo. de. c. ferrum. l. di. vbi dicit q̄ post penitentiā quis efficitur nouus homo. vnde non debet in eo inspici quod fuit ergo ex quo iste abiurato scismate redi erat ad unitatem eccie debebat de iure posse eligi.

So. dicit hosti. q̄ licet quo ad deum nō debeat peccator despici post penitentiā tñ quo ad ecclesiam militantem propter peccatum. in quo notorie incidit d̄spicitur et inhabilitatur sine dispensatiōe vt hic. r. c. q̄a circa de biga. vide tu tex. meliorem. in. c. si. de temp. ordi. vbi p̄batur q̄ incidens in peccatum notoriū nō potest amplius administrare sacramenta sine dispensatiōe sufficit tamen dispensatiō episcopi in illo casu cum papa non reseruet sibi illam dispensatiōem. et tex. ibi p̄mittat dispensatiōem. iuxta nō. p̄ Inno. in. c. dilectus. de tempo. or. Sed quo ad casum huius. c. pu to q̄ solus papa possit dispensare quia iura antiqua p̄hibent semel scismaticam p̄moueri. et iste tex. loquitur de dispensatiōe pape vt patz ibi dispensatiue permitimus r̄. vñ si legatus pape possit alias p̄firmare electiōem factam de p̄mouendo in ep̄m. vt in. c. si abbatem. eo. ti. li. vi. in hoc tñ casu non poterit dispensare. ar. hic in y. permittimus. Et eoz que nō. glo. in. ca. si. de here. li. vi. In glo. si. ibi. hinc colligitur. vbi dicitur q̄ infamia non tollit per penitentiā. ergo p̄ absolutiōem ab excomunicatiōe non recuperat infamiam et pristina iura. Solue clarus q̄ glo. q̄ infamia canonica que est sequela excomunicatiōis tollitur p̄ absolutiōem et vide in hoc quod plene dixi in. c. testimo-

nium. de testi. sed infamia facti cum consistat in facto non potest tolli ex sola penitentiā sed oportet q̄ p̄ cōtrarium actum tollatur a mēibus hominū. Infamia vero iuris quando irrogat non potest tolli nisi p̄ p̄ncipem. vt plene dixi in. c. cum te. de re iudi. Et adducit bec litera in argumentū vtrum hereticus rediens ad fidem recuperat ius patronatus quod prius habebat glo. in. c. maximum. i. q. vij. et Jo. hic tenet q̄ sic. sed Bar. distinguit vtrum fuit lata sententia vel non. vt p̄ mo casu non recuperet secundo sic. sed dic melius et clarius q̄ vbiq̄q̄ p̄cessit bonoz publicatio ab homine vel a iure non recuperat quis bona p̄ penitentiā quia semel cōmissum non retractatur facit. c. vergens iuncto. c. penul. j. de here. et. l. cōmissa. ff. de publi. ni. si p̄nceps de gratia restitueret eum ad pristina bona. an aut talis restitutiō trabatur ad bona prius alienata per p̄ncipem dic q̄ nō vt nō. bar. in si. l. de sen. pas. Si aut publicatio bonoz n̄ est facta. sed solum p̄didit quis exercitium iurium suoz vt contingit in excomunicato et scismatico tunc isti integre recuperant bona sua ex quo redeunt ad unitatem. et in hoc casu intelligitur iste tex. nam ecclesia non p̄didit iura sua. sed solum exercitium si plati coelecti labuntur in heresim id per reuersionem ad unitatem exercent pristina iura.

Electus in ro

manum pontificem a duabus partibus cardinaliūz nulla exceptiōe obstante est papa electus. aut a minori numero gerens se pro papa incidit vna cum sibi adherentibus in penas hic cōtentas. hoc dicit. Et sūt tres partes. In prima ponitur constitutiōis causa. In secunda constitutiō. In tertia quedam protestatiō. sc̄da ibi statuimus. tertia ibi ex hoc. Nota p̄mo q̄ papa potest facere constitutiōem super electione sui successoris habet ergo iurisdictionem super explicandis post mortem suam. Et hoc procedit ex potestate sibi a christo tradita dū in persona petri fuit dictū q̄cūq̄ ligaueris super terram erit ligatum in celis r̄. vt habetur in euangelio et transumptiue. xxiiij. q. i. q̄cūq̄ et exponantur illa verba quodcūq̄ ligaueris. s. p̄ statuta vel precepta vt nō. Inno. in. c. quanto. de cōsue. et ponderandum est hoc verbum quodcūq̄. quod ē vniuersale affirmatiuum. nihil enīz excludit cum dicit quodcūq̄ vt in. c. si romanorum. xij. di. et in. c. solite. de ma. et obe. et intellige clauē discretiōis non errante. vt in. c. miroz. xxiiij. q. i. nō. Hosti. in. c. quanto j. de transla. prela. et Inno. in. c. quanto. de inre iurā. hinc dicimus duas esse clauēs petri. per vnam significatur potestas. per aliam discretiō sine scientia. vñ vna sine reliqua parum valet de quo legitur et nō. xx. di.

in. §. cum. c. sequen. et. c. si. de excess. pla. non tñ papa potest sibi eligere successorem 1 t nō. glo. in. §. bis om nibus. viij. q. i. sequitur. Jo. an. hic et ibi. in. ca. si transitus. lxxix. di. et tenet hoc dictum cōmuniter per doc. et est ratio. quia effectus huiusmodi electōnis re fertur ad tempus quo nō est futurus. Papa. l. oino qui. ff. de iuris. om. iudi. sed constitutio quā facit super electōne admittitur. quia prouidet futuris scandalis. et in casu quo alius preter eum prouidere non potest. possit tamen papa dare potestatem alicui prelato eli gendi sibi successorem. vt in. c. petisti. viij. q. i. et tūc sit electio auctoritate pape et non propria. Nota secu do q̄ papa sepe facit statutum approbante concilio dū taxat non disponente ac de concilio cardinalium. Et vide qd̄ dixi. s. c. eius. et in. c. i. de spon. et videt bone stam vt ista que p̄munt electōnem futuri pontificis explicentur in cōcilio vt hic et in. c. in nomine domini lxxij. di. Nota tercio q̄ p̄currentibus duabus par tibus collegij non d̄ intercedere plena concordia. Et plus dico q̄ etiam non potest dici concordia vbi vn̄ solus discrepat vt nō. glo. in. de. ne. romani. §. eo. titu. dixi in. c. non potest. §. de re iudi. Nota quarto ibi absq̄ vlla exceptōne. casum in quo remouetur omnis exceptio. contra electum ergo a duabus partibus nō poterit opponi q̄ non sit de collegio cardinalium licet aliud iura antiqua viderentur innuere vt in. c. oportebat. lxxix. di. vel quod sit vxoratus vel monachus vt nō. glo. in. c. si quis pecuniam. eadem di. et in. c. quaz sit. xvij. q. ij. qualiter antez fiat si in veritate electus ē papam habeat vxorem vide glo. singularem. in. d. ca. si quis pecuniam. que dicit q̄ si refricatur in dubium potest dicere q̄ nemo potest cognoscere cum in h̄ nō habeat superiorem. Si vero constat dare de matrimo nio tunc aut vxor inducitur ad p̄nentiā aut si vo luerit continere reddat debitum et nihilominus stat in papatu. quia non repugnat substantie papatus seu de ricatus Nam et petrus habebat vxorem cum fuit p̄ motus in papam. continentie autem processit ex p̄sti tutione ecclesie. vnde videmus q̄ p̄sbyteri greci sine peccato contrahunt matrimonia. vt in. c. nicena. xxxi. di. et nō. in. c. cum olim. de cle. p̄iuga. et facit quod in simili nō. Inno. in. c. placet. de conner. coniu. et p̄al lega. glo. de quo alias dubitauit quam approbat hic. Do. An. Et ad predicta facit iste tex. qui dicit q̄ ele ctus a duabus partibus debet haberi pro Ro. ponti fice absq̄ vlla exceptōne. videtur ergo hic papa appro bante concilio abstulisse omne impedimentum iuris positiuū. secus esset vbi coniugatus faceret se promo ueri in sacerdotium. licet enī iste recipiat verum ordi nem. vt nō. Inno. in. d. c. placet. tamen si restituit vxo ri petenti non habebit executōnem ordinis quia eccle

sia cum isto non legitur dispensasse. et per has raciones potest saluari glo. in. d. c. si quis pecuniam. quaz per petuo tene menti Quinto nota ibi electus fuent q̄ ex sola electōne duarum partium cardinalium electus consequitur papatum vnde non appellatur electus s̄ Ro. pontifex nec indiget ad exercitium pontificatus confirmatōne seu consecratōne vel intronizatōne. Et hoc probat aperte iste tex. et clarus nōt. Inno. et ad verbum receptus positum in tex. quod videtur obsta re quasi vltra electōnem requiratur receptio. dicunt doc. q̄ copula et potest exponi pro. i. vel intelligi re ceptus habito respectu ad consuetudinem quia electus intronizatur. Item potest verificari verbum quando quis habet duas partes per accessum aliorum cardi naliū licet a principio non habuerit duas partes vt §. dicam. Sexto nota ibi nomen episcopi. q̄ papa appellatur episcopus. nam denominat se ab ordine tā q̄ digniori et non ab officio. nam super episcopatum non esse alium ordinem licet reperitur maior di gnitas de quo vide glo. in p̄hemio. vi. in principio.

Nota septimo varias penas quas afficit gerens se pro papa contra constitutionem huius. c. Nam pi mo est excommunicatus ipse facto vna cum sibi adhaerē tibus et hoc tenent docto. exponentes tex. ibi excoi catōni subiacent. s. ipso iure etiam p̄ hoc facit vltra eos quia per ista verba excommunicatōni subiaceat. s̄ ex comunicatio ipso facto vt habes glo. nō. in. ca. vnic. de iurei. li. vi. p̄bat in. c. si quis suadente. xvij. q. iij. iuncto ti. de sen. ex. nam in. c. si quis suadente dicitur q̄ p̄cutiens clericum excommunicatōni subiaceat. et ta me iura cōiter interpretantur q̄ per ista verba seral ipso facto excommunicatio. vt patet in to. ti. de sen. ex. et hoc latius tetigi vt credo in. c. aduersas. de immu. eccle. secunda pena venit imponenda per sententiam. s. di spositio ab ordine vt patet ibi mulcentur que verba sunt futuri temporis. et ex proprio significatio requi runt executōnem ordinis vt nō. glo. in regulua in pe nis. de re. in. li. vi. dixi in. c. si diligenti. de foro cōpe. tercia pena quia denegatur eis in vita cōmuniō cor poris christi. q̄ta q̄ nisi respuerint incurrunt p̄penā damnatōnem post mortem cum dathan et abiron. quos tres miraculose viuos absorbit et tangit h̄ by storiā que habet numeri. xvi. nam illi duo et chore tercius inter eos insurgentes contra moysen et aaron volebant sibi usurpare pontificatum. nec obediebant moysi et aaron tandem miraculose dum omnes offer res incensum terra dirupta est vbi isti et familia ipoz consistebant et eos viuos absorbit et ignis exiit ter ribilis et combussit ducentos et quinquaginta viuos qui istos sequebant in eorum facinore. et plenius dicit vt habetur in dicto. c. xvi. Octavo nota q̄ electus

a maiori parte cardinalium non debet se gerere. p. pa
 pa alias incurrit penas predictas nisi maior concordia
 intercesserit. i. nisi alij cardinales accedant ad istu ele
 ctum a maiori parte ita q. computatis istis postea ac
 cedentibus habeat duas partes. et est istud speciale i
 electione pape vt possit conualescere p. accessum alioz
 et q. accedentes ex postfacto computentur in numero.
 ita q. augeant numerum eligentium. secus in electione
 aliorum prelatorum. vt no. in. c. auditis. r. c. q. sicut. r.
 c. eccia. et. ij. co. Nota ergo regulam q. in expli
 candis p. collegia inferiorum ecclesiarum sufficit ma
 ior et sanior pars collegij. Et nota q. duo requiruntur
 copulatiue non ergo sufficit q. sit maior pars nisi etiã
 sit sanior nec etiam sanior nisi sit etiam maior. cõcor.
 c. quia propter. j. eo. et. c. i. de his que fi. a ma. par. ca.
 Et per hunc tex. et iura p. xime all. dic q. etiam in sta
 tutis condendis sufficit maior pars co. legij nec requi
 rantur due partes consentientes cum tex. iste ponen
 do regulam requirat solum maiorem partem. r. sequi
 tur Bar. proprie in questione statutorum. in. l. omes
 populi. ff. de iusti. et in. et hoc tene q. quid senserit gl.
 in. c. i. de his que fi. a ma. par. ca. Item nota sinez
 litere et tene eam menti ex qua colliguntur duo dicta
 notanda. pmo q. papa non habet superiorem. vnd dicit
 Jo. an. in. c. olim. de restitu. spol. q. papa omnino
 nulla subest. Idem sensit hosti. in dicto. c. quanto. de
 transla. pla. vbi dixit q. papa et christus faciunt vnu
 consistorium ita q. excepto peccato potest papa quasi
 omnia facere que potest deus et nisi circa fidem a ne
 mine potest iudicari. Ad idem vide quod no. Jo.
 an. in. c. ad honorem. de auct. r. vsupallij. vbi q. si ides
 sensit r. facit quod habetur. ix. q. ij. nemo. r. c. alioz
 et in. c. cuncta per mandam. r. c. p. principalem. Sed
 tu limita vt dixi in. c. significasti. s. eo. Secundo col
 ligitur hic q. super salmate non potest congregari cõ
 cium. et ad id quod tex. hic dicit dic q. ideo speciale
 statuitur hic in duabus partibus cardinalium qz non
 potest ad superiorem haberi recursus. et videt hoc di
 ctum tenere h. do. An. Sed tu vide tex. singula. in cõ
 trarium in. c. si duo cõtra phas. lxxij. di. vbi apte ma
 xime probatur inneta glo. q. in discordia duorum ele
 ctorum debet congregari concilium generale et ille re
 manebit papa quem concilium approbauerit et fuit il
 lud. c. valde singulare alle. Idem. et Constantie quan
 do fuit congregatum concilium contra illos conten
 dentes de papatu. Quis autem congregabit tunc cõ
 cilium cum ad solum papam pertineat congregatio
 concilij. vt. xvij. distin. multis. et quasi per totum dixi
 Hug. notabile verbum in dicto. c. si duo. quod no
 tabiliter retulit Archidiacono. q. ad collationem cardi
 nalium spectabit congregatio et illud dictum Hug.

multum fuit allegatum in illa congregatione concilij.
 et practicum vide cardinales conuenientes Idem.
 scripserunt aduersus principes et prelatos orbis. r. p.
 hoc facit. nam ex quo electio pape pertinet ad card
 nales. ergo omnia per que peruenitur ad electionem
 iurici et veri pastoris debent ad eos pertinere ar. in. c.
 prudentiam. et. c. preterea. de offi. dele. et in. l. oratio
 ff. de sponsi. et in. l. ad legatum. et. l. ad rem mobilem.
 ff. de procura. et. l. cui iurisdic. de iurisdic. omni. iur.
 di. Et ad istum textum in eo. q. dicit q. ad superiores
 non potest haberi recursus. dic scilicet commode. qa
 concilium generale non potest de facili congregari et
 interim ecclesia pateretur grauissimum preiudicium.
 non enim dicitur posse quod commode non possu
 mus. vt in. l. nepos proculo. ff. de verbo. signifi.

Ultimo ex predictis et ex tex. nota q. electio pape
 spectat ad cardinales dumtaxat. non est ergo opus vt
 expectetur. Imperator vel etiam ipsius nuncius sicut
 olim. lxxij. di. verum. et licet scdm iura antiqua. Epi
 scopi cardinales habent pre alijs prerogatiuam quia
 ipsi prius tractabant de electione et postea vocabant
 cardinales presbiteros et diaconos vt habetur in. ca.
 in nomine domini. xxij. di. hodie tamen ex consuetu
 dine omnes cardinales sunt pares puto tamen q. de
 iure deberet seruari primum. quia iste tex. non deroga
 uit prioribus constitucionibus. sed adiunxit vt patz in
 principio ibi decernimus adiungem. r. a lege autem
 antiqua non receditur nisi reperitur tantum in noua
 vt. l. precipimus in fi. l. de appell. Sed aduerte ad
 vnam notabilem obiectionem quam fecit concilium.
 Idem. et Constantie. dicebant enim q. ista iura que tri
 buunt cardinalibus electionem pape loquantur qua
 do ecclesia vacat per depositiones pape factas per cõ
 cilium. vel quia concilium congregatum super discor
 dia decreuit nullum esse papam tunc electio debz spe
 ctare ad totum concilium quia iura antiqua videntur
 hoc velle in dicto. c. si duo. cum si. contentis in eadez
 dif. que iura in hoc casu non reperiuntur correcte per
 iura noua ergo ab eis non est recedem. vt supra dixi. et
 placet mihi in iure hec obiectio ex quo cõcilium est cõ
 gregatum pro euitanda tamen discordia fuit obtentu
 vt concilium pro illa vice transferret potestatem suam
 in collegium cardinalium. et ita cardinales elegerunt
 ex potestate propria et concilij et hec diligenter nota
 bis. Sed pro declaratione tex. quero dicitur hic q.
 speciale aliquod statuitur hic in electione Ro. pontifi
 cis circa concursum duarum partium nunquid sint et
 alia specialia dic q. sic. quorum quedam tolluntur ex
 isto tex. et miscendo ea que consistunt in iure et i facto
 dic post Jo. an. q. speciale in scrutatoribus vocum.
 eliguntur enim duo genera scrutatorum. Et primo.

tres qui debent scrutari vota omnium cardinalium.
Item alij tres qui debent scrutari prius vota isto num-
trium scrutatorum et eligunt isti tres scrutatores de quolibet ordine cardinalium scilicet unus episcopus, alius presbiter, tertius diaconus et hoc consuevit in facto et non in iure quia cardinales consueverunt sic facere non autem astringuntur a iuris impositione. Secundum speciale quod quilibet cardinalium potest nominare quos et quot vult nec refert utrum quilibet cardinalis dicat eligo vel dicat nominatio seu consensio in talem. iste tamen textus aliquando appellat electionem aliquando nominatorem aliquando consensum. unde satis est ut habeat consensum duarum partium cardinalium per quemcumque dummodo intendunt eum eligere in papam. secus est in electione aliorum prelatorum. quia electio debet fieri per unum nomine totius collegij. in. c. sicut. de officio delegati. li. vi. legitur et nota. in. c. in generali. 7. eo.
Tertium speciale quia non est differentia in ordine nominatorem. non enim est vis utrum ultimo nominatus fuerit electus. satis est enim quod sit electus a duabus partibus. Sed certe idem est in electionibus aliorum prelatorum. quia per nominatorem non acquiritur nisi primo nominato. ut in. c. q. sicut. 7. eo.
Quartum speciale in accessu nam durante scrutinio quantumcumque publicato. possunt alij cardinales accedere ad electum per alios et resistere ab electione quam fecerant ut sic habeatur concursus duarum partium ut. s. dixi. unde si reperitur quis electus etiam ab uno solo. ex quo nemo reperitur electus a duabus partibus possunt cardinales accedere ad istam et augmentare numerum eligentium. argumen. hic in. s. preterea. quod non est in electionibus aliorum. ut supra dixi tamen dicit Hostien. hoc procedere nisi nominatus a minori parti gesserit se pro papa. quia cum tunc sit ipse facto excommunicatus. ut supra dixi. non videtur de mente huius textus. quod possint alij ad istum accedere et suam electionem validare quod mihi satis placet.
Quintum speciale colligitur ex predictis et specificum cum cardinalis vult variare publicato scrutinio. Hic dicit Hostien. quod non potest simpliciter resistere ab electione quam fecit etiam si reperatur ab ipso solo electus. sed bene potest variare per accessum. id est. accedendo ad electum per alios. ar. hic in ver. preterea quod non contingit in electione aliorum. quia publicato scrutinio non possunt electores variare etiam per accessum. ut in. c. publica. 7. eo. Sextum speciale quod in electione pape non fit collatio nisi quo ad numerum. ut hic. in alijs vero electionibus fit etiam collatio quo ad meritum et. ut in. c. ecclesia. 7. eo. Septimum speciale est quod in ista electione non admittitur aliqua exceptio contra electum a duabus partibus. secus in alijs

ut in. c. si. 7. eo. li. vi. quod an sit verum indistincte. 7. latius dicam post glo. Octavum speciale in expectatione absentium cardinalium. debet enim abiens expectari prout dicitur in. c. ubi periculum. 7. eo. libro. vi. Nonum speciale. quod a iure nulla forma est tradita in ista electione pape unde possunt cardinales eligere ut volunt dummodo consentiant due partes. ut hic possumus ergo eligere per scrutinium secretum seu publicum vel facere compromissum. dicit tamen Jo. an. et bene quod unus solus cardinalis possit resistere compromissulo ne prejudicetur iuri suo. quia in re communi potior est conditio prohibentis ut in regula in re communi. li. vi. Idem tamen est quo ad hoc ultimum in electione aliorum prelatorum. ut nota. in. c. scriptum. et in. c. quia propter. 7. eo. Decimum speciale. quia electores aliorum prelatorum requirunt confirmationem. ut. s. c. postquam. et. 7. eo. nihil. sed electio pape non requirit de alio adminiculo. ut. s. dixi. Undecimum speciale quod in electione pape requiruntur due partes collegij. sed in electione aliorum sufficit maior pars ut hic. Duodecimum speciale quo ad personas hic contentas que non habent locum in electionibus aliorum. Tredecimum et ultimum circa exceptionem excommunicationis suspensionis vel interdicti non admittendam contra eligentes nam cardinales ut cito providetur ecclesie universali non possunt repelli per exceptionem premissam. ut in. c. ne romani. 7. eo. Sed electores aliorum prelatorum possunt repelli. ut nota. in. c. illa. 7. eo. possunt etiam adduci alia specialia que colliguntur per te et textus. c. ubi periculum. et. c. ne romani. 7. allegatorum. In glo. i. in fi. et dicit quod super electione pape emanaverunt quinque iura. primum ius antiquum de quo exemplificat ista glo. secundum ius novum huius ca. tertium fuit magis novum in quibusdam extravaganti Anno. quarti que incipiebat frequenter et hodie illa est sublata propter compilationem sexti. quartum fuit ius magis novum. ut in. c. ubi periculum. 7. eo. li. vi. quintum fuit ius novissimum quod habetur in. c. ne romani. 7. eo. In glo. ij. in fi. ubi dicitur quod tractatus futuri temporis non spectat ad iudicem ergo non potuit papa hoc condere statutum super futuris causis docto. pro solutione remittunt ad nota. in. c. in nostra. de sepul. et in. c. prelati. de homicidio. li. vi. Sed tu dicit clariss quod contrarium loquitur in iudice qui non potest sententiarum super futuris si obligatio non est orta de presenti. secus est in constitutione que fitri potest ut obvietur futuris malis quia constitutio non vindicat de presenti. sed sententia sic ideo aliud iudicium est in constitutione. et vide ad predicta textus. in. c. glo. in. c. romana. s. caueant. de sententia. exco. li. vi. In glo. iij. in fi. vel expone secundum Jo. an. in.

inco homine. i. homini. nam dyabolus inimicat ho-
minibus propter inuidiam. de quo vide bonam tex.
xvi. q. ij. in. ca. visis. et de pe. di. ij. in. ca. princeps.

In glo. in ver. exceptione ibi ubi de heresi ponde-
ra bene glo. vult enim q. contra electum a duabus p-
tibus cardinalium possit opponi de heresi per viam
exceptionis. Innoc. et Composita. dicunt q. licet pa-
pa possit accusari de heresi. vt in. c. si papa. allega. in
glo. non tamen potest de heresi excipi quia ista littera
remouet omnem exceptionem. Et pro hac opinione
facit quia ex sola electione electus consequitur plenus
ius. vt supra dixi. Et nota hic in glo. si. ideo excep-
tio non est in hoc casu proportionabilis quia excep-
tio opponitur contra petentem cum sit actionis exclu-
sio. vt in. c. ij. de ordi. cogni. sed electus in papam ni-
hil petit cum iam sit adeptus plenum ius. Hoffre. et
Hbil. tenuerunt dictas glo. quia si potest contra pa-
pam agi de heresi multo fortius excipi vt in regula q.
ad agendum. de re. in. li. vi. Jo. an. sequitur Innoc. et
ad illam regulam respondet q. non habet locum in
possessoris recuperande vel adipiscende vt hic no.
Do. arto. hic multum instat et aliquantulum confuse
procedit. capiendo tamen q. videtur de mente et ali-
qua addendo tamen queritur an aliqua exceptio sit
admittenda contra electum in papam distinguit sic q. aut
opponitur aliqua per quam negatur istum fuisse electum
a duabus partibus cardinalium puta quia negantur
aliqui ex doctoribus fuisse cardinales vel quid simile
et talis exceptio indubitanter debet admitti. ro quia
iste tex. in excludenda exceptione fundat se super ele-
ctione a duabus partibus cardinalium facta debet et
go admitti omnis exceptio per quam detrahatur hu-
ic qualitati super qua se fundat ius in reuocatione ex-
ceptionum. vt in. l. i. et ibi plene per Bar. ff. quod vi
aut clam. dixi in. c. item cum quis. de resti. spoli. hinc
est q. si statutum remouet exceptionem contra instrumē-
tum publicum admittitur nihilominus exceptio q. il-
lud instrumentum non sit publicum. quia tunc cessat
statutum. hinc dicit glo. notabilis in cle. vnica. de se-
ques. q. si per constitutionem remouetur omnis excep-
tio contra sententiam potest nihilominus opponi q.
sententia fuerit lata a iudice non suo quia talis no est
sententia vt in. c. at si clerici. de iudi. aut presupponit
q. electio fuerit facta a duabus partibus cardinalium
et tunc est dubium. puto tamen q. omnis exceptio. q.
naturaliter. i. de iure diuino vel naturali infert istum no
esse nec possesse papam. q. talis exceptio sit admit-
tenda quia inficit ius habendi et possidendi. nam ta-
lis exceptio admittitur etiam in possessorio recuperanda
de vt no. glo. viij. di. quo iure. dixi in. c. item cum qo

vide hec exceptio q. electus sit hereticus vel q. sit mu-
lier vel furiosus vel infans debet admitti. quia si est
hereticus non potest esse papa. quia ius papatus no
cadit in eum. cum em sit extra ecclesiam non potest esse
caput ecclesie. Idem in muliere vt in. c. noua. de pe-
ni. et remissi. Idem in furioso et infante cum isti natu-
raliter non habeant consensum. Et pro hoc facit illa lit-
tera dum dicit q. aliter electus debet haberi p roma-
no pontifice remota omni exceptione necessario no oportet
q. littera verificetur in eo qui potest esse p. pa saltē
de iure diuino vel naturali. et intellige q. obstat excep-
tio antequam adipiscatur possessionem administrationem
totam. Nam postea non posset excipi sed deberet ac-
cusari ratione predicta. et predictae exceptiones sunt po-
tius intentionis. Nam excludunt intentionem electi no
actionem. quia nulla actio sibi competit in casibus p-
dictis. Sed exceptio reddens eum in capaxem seu in-
habilem de iure positio no debet admitti. et de hac
exceptione potest intelligi ista littera quasi per ista v-
ba voluit tex. tollere omnia impedimenta iuris positi-
ui vnde non poterit opponi q. sit laicus quia et petrus
erat laicus quando fuit constitutus pontifex. Idem si
opponitur q. sit coniugatus vt. s. dixi vel quid simile
Et ex predictis infero ad questionem notabilem po-
ne q. aliquis fuit electus in papam per seditionem vi
presumptionem vel quodlibet ingenium nunquid iste
sit papa vel potest recipi pro papa. vide tex. singularē
in dicto. c. in nomine domini. xxiij. di. qui dicit q. no
est excommunicatus cum omnibus fautoribus suis. et
sic ille tex. non est hodie sublatum per istam. qd voluit
expresse hic hosti. dicit em q. non solum obtinēs pa-
patum contra provisionem huius. c. incurrit penas o-
quibus hic. s. etiam obtinēs papatum p seditiones etc.
incurrit penas hic positas nec debet recipi pro papa
Et exponit hosti. ista verba q. seditio ponitur proptio
letia vel oppressione. presumptio pro ambizioso tra-
ctatu pmonendi. Ingenium p fraude caliditate et dolo
Et ad hoc allego. lxxij. di. si quis pecunia. cum mul-
tis. c. eiusdem distinctionis et dicit q. illa. c. essent legen-
da inter cardinales in electioe pape. Aduerte vtra
doct. hic. nam p dicta pnt habere duplicem intellectu
pmus est q. electus p seditionem non sit papa. s. qm non
fuit electus ab habentibus potestatem et iste intellectus e
clarus. Et sentit gl. in. d. c. si quis pecunia. vbi querit
in principio vtz electus in papam simoniace possit accu-
sari de simonia. et concludit q. non et tū ista electio fu-
it facta p presumptionem seu p ingenium. nihilominus gl.
illa sentit q. sit papa. Et p h facit iste tex. qui remo-
uet oēs exceptiones et disponit vt habeat p rōno pōti-
fice ab vniuersali eccia ex q fuit electus a duabus p-
tibus

cardinalium. et iste intellectus mihi placet ad illa iura
vide dicerem q̄ contra electum a duabus partibus
cardinalium non potest opponi q̄ fuit electus per in-
genium presumptionem vel seditionem nisi sit talis ex-
ceptio que ipso facto annullat illam electionem vñ du-
bitatur vtrum electio facta per impressionem seu vio-
lentiam sit ipso iure nulla et fuit maxima contentio tē-
pore scismatis proxime preteriti in electione vrbani.
nam cardinales dicebant q̄ eligerant papam per im-
pressionem romanorum et recedentes ab electo elege-
runt alium papam in ciuitate fundensi et multi valen-
tissimi viri p̄sulerunt q̄ data impressione illa electio
non valeret. multi contra et vide ad predicta singulare
dicunt Inno. in. c. q̄ sicut. j. eo. vbi tenet q̄ electio fa-
cta per impressionem tenet licet sit cassanda. et multi te-
nuerunt istam partem. pleriq̄ tenuerunt oppositum et
procedit questio nō solum in electione pape. sed etiam
in qualibet electione puto in hoc articulo sic distingue-
do. q̄ aut electores compellunt p̄ impressionem elige-
re certum. et tunc ipso iure non valet electio. quia est
p̄tra propriam significatum et substantiale vocabuli.
nam eligere est vnum ex pluribus voluntarie capere.
vide non est electio vbi nō est voluntas libera. xxiij.
q. v. ad fidem. et est tex. valde nota. in. c. vbi periculum
in. s. ceterum. j. e. li. vi. vbi dicit q̄ cessat electio vbi ad-
mittitur libertas eligendi. et pondera verbum libertas
requiritur ergo in electione consensus liber. si ergo ad-
est consensus sine qualitate libertatis nō est illa electio
sicut in simili dicimus in matrimonio carnali. vt in. c.
cum locum. et quod ibi nota. j. de spon. et vide gl. in. c.
quisquis. et c. boni. j. eo. que sentiunt que predicti.

Idē etiam sentit bar. in tractatu de tyranno. vbi dicit
q̄ ciuitas habens electionem rectoris et p̄ tyrannum
compulsa eligeret rectorem non valet electio vnde sen-
tentie late ab illo rectore essent nulle pro quo bene facit
l. ij. ff. de iudi. vbi requiritur liber p̄sensus in transferē-
da seu proganda iurisdictione. Ex quo etiam inferitur.
q̄ si tyrannus iuit ad ciuitatem liberam cum exercitu
magno et p̄pter timorem exercitus ciuitas eligit tyrā-
num in dominum transferendo in illum omnem iuris-
dictionem nō valet q̄ tali timore agitur et p̄sequens
non valebunt gesta a tali tyranno quod bene notabis.
et firmat bar. in dicto tractatu d̄ tyranno. facit q̄d nō.
in. l. decemimus. l. de sacrosan. ecc. aut compelluntur
electores eligere aliquem de certo genere personarū
et puto q̄ talis electio valeat quia non admittit om-
nino libertas eligendi sed restringitur sicut in simili
videmus in p̄suetudine que potest restringere liberta-
tem eligendi puta ad certum genus personarū s̄ nō
possunt tollere libertatem remanente potestate eligen-

di. vt in. c. cum terra. j. eo. et ibi per Jcb. an. inuncto. c.
cum dilectus. de p̄suetu. et c. abbate. de verbo. signi. et
sic possunt dicte opiniones et iura contraria reduci ad
concordiam iudicio meo. In glo. in verbo a dua-
bus partibus ibi et dicit q̄ non vult ergo glo. q̄ ele-
ctus nō computatur in numero duarum partiū et iste
intellectus versatur etiam in electionibus aliorum nun-
quid vox electi debeat computari in numero vocum
eligentium. et intellige istam questionem duobus con-
currentibus videlicet q̄ iste electus sit de collegio. ita
q̄ habeat vocem in illa electione. Item q̄ consentiat
electioni de se facte et alium nō eligat. nam si ipse elige-
ret alium vel non haberet vocem in collegio esset idu-
bitatum q̄ vox sua non computaretur in numero s̄ eo
casu quo consentit electioni de se facta et habeat vocem
cōcluide post docto. aut sit electio per scrutinium pu-
tum et vox sua non computabitur in numero. quia cū
ipse ignoret an fuerat electus ab alijs non poterat di-
cere eligo meipsum. quia tunc tanq̄ ambiciosus esset
repellendus sed si electio fuit facta per scrutinium pu-
bicum ita q̄ quilibet palam exprimebat vocem suam
tunc vox electi computatur in numero quod intellige-
quando prius fuit electus ab alijs. et ipse consentit illi
electioni. nam tunc non potest dici ambiciosus cū non
ouatur a se sed sit vocatus a fratribus. Et vide quod
dicam in. c. cum in iure. j. eo. puto tamen q̄ in papa sit
istud speciale q̄ quandoq̄ ipse in scrutinio publi-
co vel privato consensisset in alium. q̄ postea videns
se electum ab alijs potest recedere ab electione quam
fecit et accedere ad electionem de se factam. quia ad-
mittitur variatio. vt. s. dixi in electione pape per acces-
sum vt in si. glo. non tamen intelligas istam glossam.
q̄ cardinales simpliciter possunt recedere ab eo quod
statuitur hic a duabus partibus nam. esset contra de-
ne romani. j. eo. sed intellige q̄ possunt recedere for-
maliter. non autem materialiter vnde possunt cardina-
les conuenire scdm̄ docto. vt electus a maiori par-
te sit papa. quia per istam conuentionem specialem vi-
dentur omnes consentire in electum a maiori parte. et
possunt cardinales ita conuenire. quia eis vt. s. dixi.
non est tradita certa forma eligendi. vnde satis est q̄
in effectu conueniant due partes cardinalium. sec̄ est
in electione vbi pro forma debet intervenire certus
numerus. de quo vide tex. inuncta glo. in. c. si cui. j. eo.
li. vi. In glo. in verbo. nullatenus. in si. dic. q̄ bo-
die est de iure nouo. vnde ista glo. p̄sagauit ius no-
uum. vt habetur in. c. vbi periculum. j. eo. li. vi. inuncta.
deyen. ne romani. eodem titulo. In glosa. in ver-
bo speciale ibi. sed quod debent esse presentes. hoc
solutio bona vide concludere tam de iure ciuil quam

canonico q̄ ad hoc vt valeat quod agitur in aliq̄ vni
uersitate oportet q̄ due partes vocandorum sunt pre
sentes vt in iuribus allegatis in glo. et quicquid sit a
maiori parte duarum partium tenet vt in. l. qd̄ maior
ff. ad munic. et in. c. l. de his que si. a ma. par. cap. q̄
iura debent sic intelligi et hoc p̄muniter tenetur a legi
stis vt nō. per glo. in. l. plane. hic allegatam et p̄ bar.
in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure. Sed de iure ca
nonico dubitatur vtum requiratur necessario due p
tes si multi vocati noluerunt venire de quo vide in. c.
cum nobis. et in. c. in causis. j. eo. Item de iure cano
nico certum est q̄ si cōtenuitur vnus qui debebat vo
cari potest facere cassare quicquid fuerit actum p̄ to
tam vniuersitatem. vt in. c. bone. ij. et in. c. q̄ sicut. j. e.
et quo ad cardinales dicuntur hic docto. et bene q̄ suffi
ciunt due partes presentium dummodo alij fuerūt ex
pectati vt habetur in. c. vbi periculum. s. all. vide nō
est necesse q̄ presentiant due partes omnium cardinalium
sed presentium in cōclau. ar. x. q. ij. hoc ins porrectū
Extra glo. queritur quid si omnes cardinales ca
su sunt mortui ad quem spectabit tunc electio pape
hosti. refert duas opi. Quidam dicunt q̄ ad clerum
romanum. vt in. d. c. in nomine domini. Alij dicunt
q̄ ad concilium generale sicut pertinebat de iure anti
quo. lxxij. di. quali per totum. Ipse hosti. dicit q̄ pri
ma opinio est tutior. scda infirior. nam difficile est con
gregare concilium. si autem omnes sunt mortui p̄ter
duos iij poterunt eligere et vnus poterit eligere alius
dummodo alius consentiat electioni sue. si vero vnus
solus remansit ille habebat electionem. iuxta nō. in. c.
gratum. s. ii. p̄ xi. non tñ poterit eligere seipsum vt i. c.
p̄ vestras. de inepat. putare tñ q̄ ille nomine totius
collegij poterit dare hanc potestatem alteri et ille tan
q̄ compromissarius poterit eligere istum dummodo
cesset fraus et ambitio. Ric. abb.

Uim in cūctis Electio ad ep̄atū
fieri debet de di
gno scientia moribus et etate et habeat. xxx.
annum completum et sit de legitimo matrimonio na
tus. hoc dicit vsq̄ ad. §. cum ergo Diuiditur istud
p̄ncipium in tres partes. nam primo ponitur i vna
ratio statuendi. secundo alia ibi ea propter. tercio sta
tutum ibi presentis. Nota primo tres qualitates re
quisitas in promouendis ad sacros ordines et admi
nisteria. i. ad dignitates et officia ecclesiastica. nā p̄
mo requiritur etatis maturitas. secundo morum gra
uitas. tercio litterarum scientia. potest addere aliam
quartam. s. q̄ sit de legitimo matrimonio. natus. vsq̄
j. de si. p̄. quali p̄ totum. Circa primam. s. etatem re
quisitam in ordinandis dic vt habes hodie in de. ge

neralem. de eta. et quali. Circa scdm de garnitate mo
rum habes. j. de vi. et ho. de. p̄ totum. et. xli. di. p̄ totū
Circa tertium. s. scientia que et qualis requiratur in p̄
mouendo dicam. j. De etate vero requisita in promo
uendo ad dignitatem et beneficia inferiora. vide quod
plene dixi in. c. super inordinata. de preben. Nota
secundo q̄ episcopus dicitur generaliter p̄esse cure
totius dioc. vnde tota dioc. potest sibi dici parrochia
vt in. c. apostolice. j. de dona. Nota tercio ibi in se
ipso ostendere q̄ episcopus debet esse speculum alio
rum in moribus cōcordat. c. magne. de voto. Nota
quarto ibi ea propter. q̄ scdm temporis necessita
tem potest dispensari circa promouendos in ep̄os pa
tientes defectam eorum que hic requiruntur concor
dat. c. innotuit. j. eo. vnde hic refert Jo. an. quidaz no
bilis et potens fuit promotus in episcopum dispen
satiue in. xvij. anno. hec tamen dispensatio non debz
fieri sine maxima causa. Etrum antez papa peccet di
spensando vbi non subest causa. vide Inno. in. c. cum
ad monasterium. de sta. regu. et quod melius dixi in. c.
de multa. j. de preben. vnum tam scias q̄ vbi non sub
est causa legitima non dicitur proprie dispensatio. s̄
potius dissipatio vt colligitur ex diffinitione dispen
sationis quam diffinitionem vide per glo. notabilem. i.
q. vij. in. §. vbi rigor. et tene illam glo. menti quia tan
git multa necessaria dispensationum in materia Ul
timo nota q̄ eligendus in episcopum debet comple
uisse. xxx. annum. nam in anno. xxx. christus fuit bap
tizatus et incepit predicare ideo ad ipsius saluatoris
instar istud tempus fuit p̄fixum in episcopo vt in. c.
presbiter. lxxvij. di. glo. tamen ibi refert Jo. crisosto
mum tenuisse q̄ christus nondam compleuerat tunc
xxx. annum. sed solum attigerat. xxx. dies. de. xxx. an
no. Item pondera textum. dum requirit q̄ sit natus.
de legitimo matrimonio non enim requirit solum q̄
sit legitimus. sed q̄ sit natus de legitimo matrimo
nio. an autem potest promoueri in episcopum legitti
matus per sequens matrimonium. hec littera sic pon
derata facit q̄ non. sed contrarium tenet glo. in dicto
c. innotuit. et dic vt ibi dicam Pro declaratione lit
tere quero que scientia requiratur tam in episcopo q̄
in alijs habentibus dignitates vel officia vel benefi
cia ecclesiastica. Sol. Inno. ponit hic quedam bona
dicta et in effectu concludit q̄ quedam est scientia em
nens quedam mediocris quedam sufficiens. Eminē
scientia dicitur illa per quam quis scit difficilimas
questiones explicare et diffinire in promptu sine reuo
lutione librorum. Mediocris vero dicitur per quam
difficiles questiones decidantur cum reuolutione ta
men librorum. Sufficiens aut est legitima requisita se
cundum qualitatem officij seu beneficij. vñ dicit quis

habere scientiam sufficientem. quando sufficienter potest
explere ea que necessario incumbunt officio suo. et hec
sufficientia consideratur arbitrio boni viri secundum qualitatem
loci ubi habet esse vivere et conuersare et secundum qualitatem
officij sui. ideo ad propositam questionem est dicendum quod
papa debet habere maiorem scientiam reliquis cum
sit prepositus curie totius christianitatis. Episcopi vero
debent habere noticiam noui et veteris testamenti cum
omnipotentem teneant reddere de fide rationem de quo
vide bonum textum. xxxij. di. in. c. quia episcopus. lxxij. di. in
c. i. et ij. Idem secundum hostium debent habere scientiam
iuris canonici cum secundum illam habeant indicare presertim
in causis matrimonialibus ut in. c. i. de sanguine. et affi.
archidiaconi vero et prepositi debent scire iura secundum
Inno. c. cum habeant secundum illa indicare. Sed hoc ego
intelligo in his archidiaconis et prepositis qui habent
iurisdictionem contentiosam illi vero qui solum habent
nudum nomen ut archidiaconus et prepositus senen.
non requirerent talem scientiam. quia ut dixi satis est
ut habeant sufficientem scientiam et sufficiens appel-
latur secundum qualitates officij et dignitatis sue. Religio-
si vero et heremite magis indigent contemplatione quam
scientia. ar. xvi. q. i. in. c. lege. supplet enim defectum scien-
tie perfectio caritatis. ut in. c. ij. de renun. vnum dicit
Inno. quod in abbate non requiritur magna scientia et dicit
Archidiaconus in. d. c. lege sufficere sibi cantare et le-
gere. Collectarius dixit hic hoc verum nisi habeat cu-
ram animarum. Sed ego non video qualiter posset pri-
mum dictum saltem de iure procedere cum quilibet ab-
bas habeat saltem curam fori penitentialis respectu
monachorum suorum. De presbiteris vero dic quod de-
bent scire canones penitenciales et illa que habent
in. c. que ipsis. xxxvij. di. Ex predictis inferitur et ex
textu. quod omnino illiterati non debent ordinari. Et probat
hoc et clarus in. c. si. de temp. ordi. li. vi. si tamen or-
dinarentur acciperent characterem secundum doct. quia ex
quo quis est baptizatus est capax cuiuslibet sacramen-
ti. ut in. c. veniens. de presb. non bapti. Idarum autem
scientes non debent promoueri nisi secundum Inno sint
doctes. i. apti ad addiscendum quod procedit secundum
hostium. dispensatiue et ex magna causa quasi non suffi-
ciat quod quis sit doctus. ad hoc ut promoueat et bene
loquitur. et credo hunc intellectum habuisse Innocentium.
Sed ut dixi consideranda est multum qualitas loci.
nam in preposito hominibus abiectis et modice con-
ditionis non requiritur tanta scientia sicut in eo qui pro-
ponitur curie magnorum virorum. Concludit tamen
Inno. vnum dictum notabile quod peccat acceptans di-
gnitatem vel officium si non habet sufficientem scien-
tiam ad exercendum ea que incumbunt illi dignitati vel
officio et videtur hoc dictum probare ultra rationem

naturalem in. c. non est putanda. in si. i. q. i. Idem dicit
de promouendis ad doctoratum habentes enim suffi-
cientem scientiam non peccant petendo gradum cum pe-
tant facultatem promouendi alij scientiam quam ha-
bent quod pertinet ad caritatem sed in minus instru-
ctis est peccatum presumptionis ita dixit glo. in de. ij.
de magistris. quam nota. Unde scias quod paucissimi
digni attingunt gradum doctoratus. ut non. in. l. can-
ctos populos. L. de sum. trinita. et per docto. allego
in hoc dicta doctorum non quod in hoc sint necessaria. sed
ad inferendum quod etiam illis temporibus promoue-
bantur indigni. In glo. i. in si. dicit quod in episcopo re-
quiruntur multa alia que hic exprimebantur. Et po-
nit hostium. versus Anni triginta sacer ordo pura volun-
tas. Et morum grauitas sapientia sponsa parentis.
Concurrentes fama decus hec dant pontificale. Et de-
clarando primum. anni. xxx. hoc probatur hic sacer
ordo. quia promouendus in episcopum debet esse in
sacris saltem in subdiaconatu ut in. c. a multis. de eta.
et quali. Idura voluntas quia debet esse liber et non
seruus. ut ij. de ser. non ordi. per totum. morum gra-
uitas. probatur hic. sapientia. debet enim habere sa-
pientiam nedum quo ad spiritualia. ut in preallega. c.
quia episcopus. sed etiam quo ad temporalia. Unde
simplex et inexperitus non debet promoueri in episco-
pum si tamen fuerit promotus non debet deici pro-
pter hanc simplicitatem quo ad temporalia sed debet
dari sibi coadiutor. ut probatur. xxxix. di. c. i. iuncto. c. ha-
frater. vij. questione. i. sponsa parentis. quia debet esse
de legitimo matrimonio natus ut hic. Concurrentes fa-
ma. quia non debet esse opinie promotendi in aliquo va-
cillari sed debet esse bone fame. ut in. c. tantis daniel.
lxxxi. distin. et dicto. c. omnipotens. de accus. et dicit.
Jo. an. quod si vltima pars istorum versuum diceret po-
tificatus tunc dicitur decus poneret aliud requisitum. i.
quod promouendus debet esse decorus. i. non corpore vi-
ciatus. ut ij. de cor. vici. per totum. et debet etiam
in eo concurrere illa. xij. capitula apostolice regule ad
tytum. i. et. i. ad Thimo. iij. que tractantur a. xxv. di.
vsq. ad. l. exclusive. et a. lxxxi. vsq. ad. ci. tamen ut di-
xit hostium. et bene requirendus esset a deo talis. quia de
facili non reperitur in humanis homo in quo concu-
rant talia requisita. In glo. in ver. multo form? ibi
non precellat alios scientia intellige hoc sane prout non.
glo. in. c. viliissimum. hic al. nam sufficit quod prelatus
habeat sufficientem scientiam. licet reperatur alius eo
sufficientior. Et in fine glo. not. istam glosam. pro ar-
gumento a minori ex maiori sumpto ut tale argumentum
precedat etiam in iure ut b. et in eo quod glo. in si. explicat de
paulo et eustachio intellige de paulo apostolo qui fuit
fortior eustachio qui fuit virgo. et licet fuit fortior tamen

non potuit resistere stimulo carnis. ergo nec eustachius.
 In glo. in verbo exegerit in si. nota bene istam
 glo. quia quotidie allegatur. et vide Archi. in. c. si an-
 nu. de iudi. li. vi. ubi dicitur qd regulariter annus debet
 esse completus nisi aliud caveatur in iure. distinctio ta-
 men huius glo. communiter recipitur. Sed ego mul-
 tum considerarem verba dispositionis. nam si diceret.
 qd in. xvij. anno possit quis promoveri sufficit qd atti-
 gerit unum diem. xvij. ani. quia vox est dicere illu esse
 in. xvij. anno. secus si diceretur qd habeat. xvij. annu
 de quo vide plenius per glo. in de. generali. de eta-
 et quali. Extra glo. quera que etas requiratur in
 abbate dicit qd iure dare non canetur. sed in abbatissa e-
 rex. in. c. indemnitatibus. j. co. li. vi. ubi dicitur qd de-
 bet esse. xxx. annorum dicit etiam qd debet esse virgo.
 unde vidua non potest esse abbatissa quantumcumqz
 caste vixerit in monasterio. de quo vide glo. in de. at-
 tendentes. de sta. regi. In abbate vero pmultum dicitur
 sufficere si attingat. xxx. annorum per. s. inferiora. j. co.
 c. nam ista est etas requisita in omnibus dignita-
 tibus inferioribus unde ex quo tex. in. d. c. indemnita-
 tibus. prouidit solam de abbatissa. videtur voluisse
 relinquere abbatem in comuni regula aliorum prela-
 torum. et nimiru nam olim pmouenda in abbatissam
 debebat esse sexagenaria. nam tempus in eis det sup-
 plere defectam sepm et discretions. In inquisitor heretice
 prauitatis requiritur. xl. annus vt in de. volen-
 tes. de here. de quo miratur ibi glo. qd in episcopo suf-
 ficiat. xxx. annus qui etiam est inquisitor heretice pra-
 uitatis a iure deputatus. vt in. c. per hoc. de here. li. vi
 unde dicit qd hoc est de arbitrarijs quasi non posset
 reddi ratio sufficiens inter episcopum et inquisitorem
 sed forte hoc contingit quia promouendi in episcopos
 transeunt cum magna inquisitione. nam recipiuntur te-
 stes et discutitur prius promotio in consistorio pape
 in collegio cardinalium. Item quia pmotus ad tanta
 dignitatem presumitur ex omni parte idoneus s. offi-
 cium inquisitionis non pmittitur cum tanta indagato-
 ne et ideo voluerunt iura vt sit moturus etate. et regu-
 lariter de etate requisita in canonicis et alijs dixi ple-
 ne in. c. super inordinata. de prebe. Alterius que-
 ro quia patiens defectum in natalibus non potest pro-
 moueri ad ordines vel in episcopum nunquid possit
 pmoueri in abbatissam. videtur pmo qd defectus na-
 talium non impediatur cum non habeat recipere ordinem
 vt in. c. noua. de pe. et remiss. Contrarium est verum vt
 no. in. d. c. indemnitatibus. nam abbatissa dicitur ha-
 bere dignitatem vt pbatur i. d. c. indemnitatibus. ergo
 defectus natalium impedit. vt in. c. i. de si. s. s. b. Idem
 potest timeri de incontinentia ex quo mater non fuit
 casta. iuxta illam versum. Insequit leuiter filia matris

iter. An autem habentes filios possunt promoveri in
 episcopos etiam si sunt legitimi vide bo. tex. cum gl.
 in. c. de iuraculana. xxvij. di.

Cum vero Beneficia electi in episcopum va-
 cant per confirmationem adeptio-
 nem possessionis et consecrationem secutam vel post
 tempus prescriptum ad petendam consecrationem. hoc
 dicit. vsqz ad. s. inferiora. Nota primo quattu-
 or requisita ad hoc qd vacent beneficia electi in episco-
 pum. primo enim requiritur qd fuerit electus. secundo
 qd confirmationem electionis sit consecutus. tercio qd
 sit adeptus possessionem. quarto qd sit consecratus vl
 qd sit in mora petendi consecrationem. Et dicitur esse
 in mora si non petit ante tempus prescriptum a canoni-
 bus. scilicet infra tres menses a tempore confirmatio-
 nis habite. vt in. c. ij. lxxv. di. et dicam latius post gl.

Et ex his et ex tex. nota ordinem procedendi. nam
 primo quis eligitur. secundo electo confirmatur. ter-
 cio administrationem consequitur. quarto consecrat et
 unum nascitur ex reliquo. nam vigore electionis fit co-
 firmatio et virtute confirmationis competit ius admi-
 nistrandi vt in. c. transmissam. j. co. Et vt possit plene
 administrare debet consecrari quia electus et confirma-
 tus potest exercere ea que sunt iurisdic. ea vero qd sunt
 ordinis episcopalis non exercet ante consecrationem
 habitam. vt in. c. transmissam. j. co. unde communiter
 dicunt canoniste qd consecratio episcopalis est ordo.
 ideo in multis iuribus dicitur episcopum ordinari in
 aliquibus consecrari. quia in consecratione recipit or-
 dinem episcopalem. theologi tamen dixerunt qd non
 erat ordo sicut nec prima tonsura. unde ipsi dicunt se-
 ptem esse ordines ecclesiasticos. nos aut canoniste di-
 cimus. ix. quia primam tonsuram et ordinem episco-
 palem. de quo vide bonam glosam in probemio sex-
 ti. Ultimo nota qd beneficia promoti et translati
 ad episcopatum vacant ipso iure unde non requiritur
 alia sententia vt colligitur ex tex. ibi habeant libera facultate
 non enim habet collator libera potestate seu facultate pferre
 di si habet necesse expectari sententia pnatonis vel alie
 psonum iux no. i. c. de multra. j. de prebe. et in. c. l3 epa.
 e. ti. li. vi. Et qro nuqd de necessitate regram oia hic
 expressa ad h qd vacent beneficia ista? pmoti. Sol. dicit qd
 salte i effectu requirunt et si no formalk. na hodie ppter
 reformatos summorum pontificum electores no pfirmant. s.
 papa puidet ex offio suo vn illa pmissio cu pnuciet ali-
 que epm h3 vim electoris et pfirmatoris sicut dicim? in
 collatoe beneficiorum vt no. i. c. cu olim. de ca. pos. et. ppe.
 vn dicendum qd post pmissionem facta p papa no vacant
 immediate beneficia pmissi seu pronunciat sed debz ex-
 pectare vt iste pmissus consequatur prius administra-
 tionem et qd psecretur et quamqz curia hodie de facto

non seruat sed immediate pferat beneficia pronunciarī
tū illa collatio non habet effectum seu habere deberet
nisi postq̄ predicta intercesserint quia non debz quis
perdere priuū beneficium nisi plene sit scdm cōsecrat̄
vt in. c. si quis iam translatus. xxi. q. ij. et in. ca. si epi.
xci. di. et vtrū beneficia promoti in curia an extra cu-
riam si existendo in curia recipit possessionē ep̄atus p
paratozem vide ad hoc glo. nō. z. singula. in de. i. vt
l. pen. In glo. in ver. administratōnem ibi aliquā
do contingit hoc ideo dicit. quia de iure statim q̄ est
confirmatus habet potestatem administrandi. vt i. c.
transmissa. j. eo. f. quandoqz de facto contingit cōtra-
rium puta quia dominus temporalis nō vult pati istuz
nācisci possessionē ideo tex. voluit q̄ ad h̄ vt vacent
priora beneficia oportz q̄ de facto habuerit administra-
tōnem bonoz quid aut si habuit ptem bono p. So. di-
cit. De. q̄ si est cōsecutus possessionē maioris parti bo-
noz habet locū iste tex. secus si minoris partis ar. in
c. frequēs. de resti. spo. li. vi. tu vide de hoc quod le. et
nō. in. c. si. nō. cōcessio. de pben. li. vi. et in. c. transmissa.
j. e. z. i. c. pmissa. co. ti. li. vi. vbi nō. quid si habuit
administratōnem spū alium z nō tēpaliū. In glo. in
v. de cursu tpe. ibi f. verius ē. Et h̄ scda opt. vnoz cuz
suppletōe tū nā tres menses dantur ad petendam p̄sec-
tionez vt curant isti tres menses a tpe habite p̄firmatō-
nis. vt. d. dixi. et si p̄firmatus negligit p̄secrari. j. illd
tpis statim vacāt beneficia sua non tū d̄z incōtinenti repel-
li ab ep̄atu sed d̄z expectari p̄ alios tres menses. et q̄
ad hanc repulsiōe p̄cedunt hec iura q̄ faciūt mentōz
de sex mēibus. vt in. c. qm̄. c. di. et in. c. ij. de transla-
pla. et generaliter de istis tempibus p̄tingentibus tē-
pore vacatōnis. vide bo. z. plenā glo. in. c. si electio. de
electi. li. vi. vbi habet de tpe p̄fixo ad eligendū et ad
electōnem p̄ntandam electo et de tpe p̄fixo ad p̄sen-
tiendam electōni z de tpe petendi p̄firmatōz p̄secratō-
nem et pallium In glo. in v. q̄ spectat. ibi nō dicit
pleno iure nō p̄ncipiū glo. quare expectat temp̄ cō-
secratōnis ex quo habet possessionem ep̄atus. nam lz
habeat possessionem nō tū adhuc potest dici ep̄s exq̄
non est cōsecratus sed d̄z appellari electus q̄stūcunqz
sit cōfirmatus vel p̄uifus per papam vt in. c. iua. de
his que fi. a pla. et j. eo. nosti. unde nō potest dici tras-
latus ad plenū. In ea. gl. ibi statim p̄nt cōferri p̄-
ora beneficia. In glo. ex qua habes q̄ si p̄uifus d̄
ep̄atu facit se statim cōsecrari nō d̄z expectari tempus
triū mensium. vt vacent p̄ora beneficia. et hanc opt.
glo. tenet Inno. Lōpost. z cōster doct. p̄ter hosti. qui
inherendo verbis literē requirit p̄ccise lapsam illius
tēpis p̄fixi ad cōsecratōnem. qz scdm eum tex. ita loq̄t
nec est illa sola ratio quam alle. glo. quia posset repel-
li. ante cōsecratōz. f. est etiā illa ratio. f. propter multas

expensas q̄s solet facere p̄motis z all. hosti. p. se. c.
si q̄ epi. xci. di. Jo. an. p̄ illū eūdē tex. cōcedendo d̄
singnit q̄ aut ille cōsecratus an lapsum triū mensium
habuit possessionē ep̄atus et tūc cū plene sit translatus
vacant statim beneficia priora vt probat ibi q̄ nondum
est adeptus possessionem et non sufficit sola consecra-
tio vt hic. et hec opinio. vera et satis hoc fuit de mēte
huius glo. et facit. c. si quis iam translatus. p̄allega.
Sed dubium est quid si p̄firmatus seu p̄uifus habuit
dispensationē vt nō teneret cōsecrari. j. annū nunquid
suspendat ad annū vacatio priorz beneficiorz p̄suppo-
sito q̄ in dispensatōe nihil de prioribus beneficijs cane-
atur Jo. an. in effectu vidē veile q̄ aut hec dispensatō
fuit cōcessa motu p̄prio papē z tūc nō vacabūt statim
p̄ora beneficia f̄ expectabil annū aut papa dispensa-
uit ad instātiā z tūc seruiabit qd̄ h̄ d̄. f. q̄ vacabūt p̄
tres mēses zc. Ratio diuersitatis est fm̄ eū. qz in p̄mo
casu d̄z fieri larga interpretatio ex quo dispensatō mo-
tu p̄prio p̄ncipis f̄ facta. Sed i scdo casu nō d̄z fieri
extensio de vno ad reliquū cū materia sit odiosa. ar. p̄
vtrōz dicto i. c. si motu p̄prio. cū sequenti de p̄bē. li.
vi. In p̄mo h̄ dictum Jo. an. ex quo habes duo
dicta notāda p̄mo dispensatio licet in se sit odiosa z re-
stringibilis vt in. c. i. z. ij. de fi. p̄l. li. vi. tū si sit mo-
tu proprio d̄z late interpretari. z nō vnū effectū cōcessio-
nis facit motu p̄prio q̄ h̄z limitare glo. in de. si roma-
nus pontifex. de p̄bē. scdm dictā q̄ dispensatō nō d̄z
extēdi ad actū q̄si cōsecratōnis si est facta ad instātiā
Jo. an. dubitat de h̄ scdo dicto qm̄ p̄ora beneficia va-
cant p̄ cōsecratōnez aut p̄ negligētā imp̄tēda cōsecra-
tōne q̄ cōmittit p̄ cōcursum illius tēpis de quo in tex.
Sed obtinēs dispensatōez vt nō teneat cōsecrari infra
annū nō d̄z negligēs ergo nō vacabūt p̄ora beneficia. et
hec opt. mihi plus placz q̄ p̄cedēs. nam vacatio bene-
ficiorz venit cōsecratōne ad cōsecratōz. dispensatio antez
ad vnū extēdit ad cōsecratōz ad illud vt nō. gl. in. c.
quia intrin. de pben. z in. ca. si q̄s in clero. vij. q. i. facit
qd̄ nō. hosti. in. c. postulasti. de r̄pt. et vide qd̄ plene
dixi in. e. at si clerici. in. s. de adul. de iudi. z in fi. glo.
hec iura vt dicit Jo. an. z h̄ nō. p̄bat hoc vltimū di-
ctū gl. et dic q̄. c. l̄as loquit in duobz canonicatibz z
eodē mō. c. cum in n̄is. nō loquit etiā in casu gl. z cō-
tra gl. videt tex. in. c. d̄ multa. in fi. d̄ p̄bē. vbi d̄z q̄ p̄
receptōz scd̄i curati vacat p̄mū cōsile ergo secus si p̄-
mū erat sine cura. Sed dubiū est si p̄mū regreter resi-
dentiam nunquid vacet per adeptionem secundi cura-
ti et credo q̄ non licet debeat p̄inari quod plenu d̄-
co in. c. si. de de. non resti. et in dicto. c. de multis.
Ultimo hic querit vtz priora vacent si electus ad-
ministrat de facto an p̄firmationē. Collec. h̄ q̄ sic alle-
gat. c. quāto. de transla. pla. aduerte qz nō d̄z iudicio

meo plus opari administratio facti q̄ iuris. si iste de iure administrasset non p̄ hoc vacaret p̄ora beneficia. si deberet expectari tempus p̄fixū ad p̄secratiōez vt hic ergo idem dīcam? in eo q̄ administrat de facto vt nō sit melioris p̄ditiōis stultus q̄ sapiens. vt in. c. cum qui de p̄ben. li. vi. ad. c. q̄nto. dic q̄ loquit in ep̄o qui trā stulit se de facto ad aliud ep̄atum. nam qz de facto plene translatus est p̄dit p̄mū ep̄atū nec d̄z h̄re sc̄dm vt sic careat habito r̄ ambito vt ibi sequit̄.

Inferiora Indignitatib? r̄ officijs citra ep̄i scopatū ac curatis b̄nificijs debet assumendus. xxv. annū attigisse r̄ alias esse idoneus scia r̄ moribus et si nō est in ordine requisito d̄z se face re. p̄moueri in p̄ximis t̄pibus alias monitus nō parē p̄uatur beneficio nō obliare appellatiōe nisi ex cā legit t̄ma excuset. h. d. vsqz ad. s. clerici. 120 p̄mo q̄ mī nisteriū idē est qd̄ offm̄ seu dignitas. vt qz. s. in p̄. se cerat menūz de dignitate p̄pali voluit h̄ statū sup̄ inferioribus mīstris. i. sup̄ dignitatib? et officijs inferioribus. r̄ om̄tia est iter mīnisteriū et mīsteriū. nam mīsteriū est idē qd̄ sacramentū. mīnisteriū est idē qd̄ officiu. et de vtroqz vide bo. tex. i. q. i. in. c. multū. r̄ largo modo etiā papa d̄z habere officiu vt p̄bat. s. c. p̄xi.

120 sc̄do v̄nā regulā circa etate requisitā in p̄mouēdis ad inferiora b̄nificia seu dignitates et ad eccias curatas requirit̄ etiā nēcio t̄pe collatiōis. xxv. ann? sufficit t̄i q̄ sit inceptus licz nō p̄pletus qd̄ aut̄ in p̄mouēdis ad alia b̄nificia. dixi plene in. c. sup̄ inordinata de p̄be. Tercio nō q̄ archidiaconus non tenet face se p̄moueri in sacerdotē? factū est vt sit diaconus sec? aut̄ est in decano preposito et s̄libus. vt h̄ et in. c. i. d̄ eta. et q̄li. Quarto nō q̄ licz p̄sbiterratus sit annex? ali cui b̄nificio vel dignitati nō t̄i est necesse q̄ p̄mouendus h̄eat ordinē requisitū t̄pe p̄motiōis. si satis est q̄ faciat se p̄moueri postmodū i p̄ximis t̄pib? qd̄ an sit verum indistincte dicā cum gl. sec? aut̄ est in etate. nam etas requirit̄ t̄pe collatiōis alias collatio ē ipso iure nulla. vt hic r̄ melias. in. c. si eo t̄pe. de r̄p. li. vi. facit c. vnicū. de eta. r̄ q̄li. e. li. Alio nō q̄ nō facies se p̄moueri ad ordinē quē b̄nificiū requirit̄ nō est ip̄o iure b̄nificio p̄uatus nec d̄z p̄uari sine monitiōe qd̄ hodie limitat. nam ecclesijs prochi s̄libus incōtinētū est p̄uatus q̄ nō facit se infra annū p̄moueri in sacerdotem vt in. c. l3 canon. de elec. li. vi. et vide plene gl. an et q̄n requirat̄ hodie ad monitiō. h̄ t̄i dicitū nō p̄cedit in ecclesijs prochi alibus collegiatis. vt in. c. statutū. eo. ti. li. vi. Sz q̄ro qd̄ si iste dignitates vel offm̄ nō habent curā nūq̄d necio requirat̄ etas. xxv. annoz doct. exp̄f se nō tangūt sed tex. iste vidz p̄ma fr̄ote q̄ nō qz loq̄t de mīnisterijs h̄ntib? curā aiaz q̄ secus in alijs. si Jo. an. solus vidz tacite sensisse p̄trarium q̄ sup̄ v̄bo q̄ dī

xit supplendū quibz quasi sensit q̄ nō sit necesse q̄ habeat curā aiaz. Sz ego h̄ dicitū teneo. r̄ p̄bo p. c. vnum de eta. r̄ q̄li. li. vi. vbi d̄z q̄ ep̄s p̄t dispensare indignitatibus r̄ p̄sonatibus nō h̄ntibus curam post. xx. annū. ergo d̄ iure in illis etiā regit̄ t̄ps. xxv. annoz. qz al. dispensatio nihil op̄aret̄ nec habem? aliud ius de etate disponens sup̄ illis dignitatib? inferiorib?. v̄nā dicim? q̄ etiā abbas p̄p̄hendit sub isto. s. vt nō. glo. in. c. in demnitatib? post p̄ncipiū. i. c. li. vi. In gl. in v. archidiaconatū. ibi h̄ nō p̄ncipalit̄ r̄ forte id̄ dixit et non p̄ncipaliter qz h̄z illā sub ep̄o q̄li vicari? ep̄i a iure deputatus. vt nō. in. c. i. d̄ offi. archi. h̄nc ē q̄ alij n̄ p̄t p̄mittere curā aiaz. vt i. c. cū fact. de offi. archi. Sz ego intelligo gl. p̄cedē fm̄ p̄suetudinē diuersoz locoz. naz in multis locis archidiaconus h̄z sub se prochiā dī stinctā in qua exercet curā aiaz. Sz inquit r̄ visitat totā diocesi ioco ep̄i r̄ istū casib? merito excōicat ex q̄ h̄z iurisdictionē r̄ ita itellige iura q̄ inuēt q̄ archidiaconus excōicauerit. Sz vbi nō h̄z actu curā nec h̄z subditos sicut h̄ Senis et i multis alijs locis. tūc nō p̄t excōicare vbi nō d̄z h̄re curā aiaz ex quo eā nō h̄z nec in foro p̄tioso nec p̄niali. r̄ de iure cōi nō h̄z p̄pe curā aiaz p̄terū tenēdo opi. Jo. an. in. c. ad hec. i. s. i. quadā. de offi. archi. vbi dixit q̄ sup̄ duob? d̄taxat de qb? in illo tex. et i. c. vt v̄m. co. ti. archidiaconus fundat intentionē suā de iure cōi. sup̄ alijs v̄o succūbūt nisi. p̄bet cōsuetudinē v̄n offm̄ archidiaconoz determinat vt plurimū fm̄ p̄suetudinē locoz r̄ fm̄ varias p̄suetudines itelligit̄ tot? fere titū. d̄ of. archi. vt nō. Inn. r̄ Jo. an. p̄ eū. in. c. i. c. ti. p̄ h̄ fact. c. archidiaconis. e. ti. vbi fm̄ verā lec. p̄bat qz archidiacon? nō p̄t de iure cōi excōicare. vide etiā gl. in. c. cū fact. p̄al. vbi late disputat an habeat curā aiaz r̄ pot? vidz id̄iare in p̄te negatiua.

120 sc̄do ex si. gl. q̄ oēs p̄lati etiā citra ep̄m p̄nt excōicare sine t̄i solēnitate de q̄. xi. q. iij. in. c. dicit. r̄. c. cū alijs. r̄ itellige d̄ p̄lati h̄ntib? subditos actu vt in. c. cū ecclesijs. d̄ ma. r̄ obe. r̄ i. c. sic. d̄ simo. r̄. c. cū ab ecclesijs p̄lat. de off. or. Dabitat de p̄sbitis curatū nū qd̄ p̄nt excōicare etiā suos prochiānos r̄ dicēdū vt se q̄le. r̄ nō. i. c. si sacerdos. r̄. d. c. cū ab ecciaz. d̄ of. or. et gl. alr̄ q̄ p̄nt excōicare dixi i repet. c. si qz p̄tra. d̄ fo. p̄pe. et scias q̄ excōicatio q̄ fert̄ cū solēnitate p̄dca nō ligat magis q̄ ad deū h̄ suat̄ illa solēnitās ad terrores et quo ad facultatē obtinēdī absolutōz qz nō p̄t absolui nisi cū eadē solēnitate. In gl. sup̄ v. vicesimū q̄ntū annū ibi h̄z sit in miori etate gl. h̄ refert opi. q̄ r̄udā q̄ tenent̄ ep̄m posse disp̄sare circa defectū etatū i p̄mouēdis ad ecciam curatā vel dignitatē Sz glo. remittit ad. c. cum dilecti. i. co. et ibi tenz p̄trariū r̄ meli? r̄ vidz hodie hec p̄trariū opi. p̄bari in. c. vnicū. de eta. r̄ q̄li. li. vi. p̄ locū a sp̄ali. nā ibi p̄mittit̄ ep̄is disp̄satio in dī

gnitatib' r psonatib' nō curatis ergo sec' i curat. nec
ob. c. pterea. all. b in glo. qz loquit i defectu ordie r n
etatis. maior enī est defect' ordie qz etatis an etiā epī
in calib' in qb' pnt videant dispensare pferēdo psona
tū seu dignitatē minorē. dic q nō imo vāt puniendos
qz ptulit indigno ita finalr determinat gl. nō. in. d. c.
unico. et sc' qd nō. Jo. an. in. c. ij. de scilicet. li. vi. Se
cus dic in pncipe nā pnceps pferendo sciēter indigno
vdes dispēcare dūmodo p lrās suas possit p stare de
certa scia i dignitatis vt nō. bar. i. l. barbari. ff. d. offi.
pto. scus in inferiori vt dixi sic pōt Jnn. reduci ad cō
cor. lā q vni dixit in. c. venies. de si. p. lbi. r aliud dixit
in. c. diuersis fallacijs. de de. pin. diuersitatē rō est. qz
pnceps nō tenet adhibē caule cognitōnē in dispēsan
do f' sufficit sola volūtas. vt in. s. f. qd pncipi. insti.
d iur. na. fact. l. qdā cōsulebāt. ff. de. re iudi. Sed in
ferior d3 adhibere cāe cogitōez al panit vt nō. in. d. c.
ij. r p Jnn. i. c. cū ad mōstetū. f. d. sta. reg. r i. h. gl.
dic qz hodie cessat hec officitas p de. g. i. a. c. de. et. r
quali. vbi habetur q i. xxv. āno pōt quis or. linari i pspi
terum An epī pnt dispensare circa etatem in ordino?
cōferendis dic q non vt nō. gl. in. d. c. g. i. ten. Jn
gl. in. v. p. f. x. o. ibi l' saltem vsqz ad vi. menses et de hoc
dic vt le. et nō. i. c. h. p. clerics paupib'. d. p. b. e. li. vi. et
in. c. p. m. i. l. a. de elec. co. li. d. n. t. enim isti p. moueri in q.
tuor. p. m. i. s. t. p. i. b. u. s. si fieri pōt vt ibi. hodie autē circa p.
motos ad eccliam curatā dic vt i. c. l. y. canon. e. t. i. li. vi.
d. n. t. enim isti p. moueri. f. annum ad sacerdotiū al. sunt
p. u. a. t. i. p. o. fact. o. vt ibi. et d. hac materia vide ibi plenā
gl. et in si. glo. tene dictū gl. nā hodie nō seruant inter
liticia seu interualla tempoz q olim obseruabant vñ etiā
laicos in carnis p. n. i. o. p. t. esse sacerdos in festo resurre
ctōis. de q vide glo. in. d. c. g. i. a. l. e. m. de eta. r quali.
Jn gl. in. v. remoueat in si. intent' gl. est q quedā
sunt bñcia bñtia certū ordinē annexū. r ad illa. p. mo
tus tenet face se. p. moueri ad ordinē requisitū. qz ex q
recepit altez p. n. e. x. o. r. u. videt ad reliquū se obligasse. q
dam sunt bñcia q nō hñt certū ordinē p. n. e. x. u. vt cano
nicat'. et in illis nō tenet qz facere se. p. moueri ad ma
iores ordines nisi. put necessitas vel utilitas ecclie req
rit sic intellige. c. q. r. i. s. all. in glo. S3 p. t. r. a. b. r. c. o. t. r. a.
t. e. x. o. p. si bñficiū h3 certū ordinē annexū ergo oportet
q tpe. p. m. o. t. i. s. h. e. a. t. illū ordinē ad h. qd le. r nō. i. de.
vt bi. y. de eta. r quali. fact. c. i. l. x. d. i. So. dic q qdaz
est annexio respōa aptitudinis qdā vō est annexio respe
ctu actus. p. m. o. c. a. s. a. r. e. q. r. i. t. q. d. s. h. a. b. e. a. t. e. t. a. t. e. t. p. e.
m. o. t. i. s. in q quis possit. p. m. o. u. e. r. i. ad ordinē requisitū
nec est necessesse q tūc habeat illū ordinē. f. fact' est q sit
habilis ad illū accipiendū. r tenet illū recipere qz citius
pōt t. p. i. b. u. s. t. i. p. p. e. t. a. t. i. b'. r in hac annexione intellige
istū t. e. x. r. c. l. p. clerics paupibus. r in. c. c. u. i. de p.

ben. li. vi. nam in istis iurib' ptz q ecclia curata vel di
gnitas h3 annexū p. s. b. i. r. e. r. a. t. i. u. r. t. i. n. nō requirit q qdā
lu in sacerdotio tpe. p. m. o. t. i. s. f. fact' est vt postea. p. m. o. u. e.
at. vt hic et in iunb' pal. r b. i. o. qz illa annexio est respōa
aptitudinis qz d3 esse aptus ad illū ordinē. f. scdo casu
qn est annexio respōa actus regit' necessario q tpe. p.
m. o. t. i. s. habeat illū ordinē annexū bñficiū t. e. m. p. u. y.
dicit statutū q talis p. b. e. n. d. a. nō p. f. e. r. a. t. n. i. s. i. a. c. t. u. a. l. t.
cō
stituto in sacerdotio. r tūc oportet q tpe. collatōnis sit
sacerdos alias nō valet collatio b fuit subtiliter d. men
te gl. in. d. c. de. vt bi. y. q. quā tene mēti. vide p. s. i. l. e. in. d. i.
g. o. i. d. o. in epm nā requirit tpe. electōnis. vt sit subdia
nus. vt i. c. a. m. u. l. t. i. s. de. e. t. a. r. q. u. vñ h3 ordinē subdia
conatus annexū actu. maiores vō ordines h3 annexos
aptitudine r hanc p. c. i. u. s. i. o. n. e. v. i. d. e. n. t. etiā velle d. n. i. d. e. r. o.
t. a. d. e. c. i. s. i. j. v. b. i. p. o. n. i. t. n. o. b. i. l. e. r. q. u. o. t. i. d. i. a. n. ā. q. s. t. i. o. n. e. m.
nūqd expectās aplicas nō epūs in sacerdotio possit
acceptare bñficiū cui est annexū sacerdotiū actualiter
mō p. d. i. c. t. o. Et tandem videt' p. c. l. u. d. e. r. e. p. o. s. t. J. o. m. o. e.
alios q aut bñficiū h3 actu sacerdotiū annexū ex p. m. a.
fundatōe bñficij r tūc nō pōt expectās illud bñficiū ac
ceptare. ex q nō est in sacerdotio saltē qñ illud bñficiū
fuit fundatū p laicū. qz non est v. s. i. m. i. l. e. qz p clausulas
g. i. a. l. e. s. a. p. p. o. s. i. t. a. s. in lris. J. p. d. a. p. a. v. o. l. u. e. r. i. t. d. e. r. o. g. a. r. e. o. r.
d. i. n. a. t. i. o. n. i. b. n. i. f. i. c. i. j. n. e. l. a. i. c. i. r. e. t. r. a. b. a. n. t. a. b. e. d. i. f. c. a. t. i. o. n. e. e. c. c. l. i. e.
s. i. a. z. q. d. nō. g. l. o. in. d. e. i. j. de. p. b. e. Sed si bñficiū h3 sac
dotiū annexū nō ex fundatōe f' ex statuto postea. f. a. c. t. o.
p epm r caplm tūc pōt bñficiū acceptari p expectantes
p. p. t. e. r. c. l. a. u. s. u. l. a. s. q. s. o. l. e. t. a. p. p. o. n. i. in lra in co q papa so
let mādare nō obstantib' qbuscuqz statutis r. c. Sub
intellige vt dixi in annexione respōa aptitudinis indistincte
pōt expectās tale bñficiū acceptare p dictū. c. s. i. p. r. o.
d. i. c. i. s. p. a. u. p. i. b. u. s. r. h. e. c. b. n. n. o. b. i. s. Qualit' ar p. g. n. o.
r. s. c. i. f. a. n. l. i. t. a. n. n. e. x. i. o. r. e. s. p. o. a. a. c. t. u. s. v. l. a. p. t. i. t. u. d. i. s. r. e. c. u. r. r. e. n.
d. u. e. s. t. v. t. d. i. x. i. a. d. v. b. a. Jn gl. in. v. h. canones. i. h. i.
nō gl. qz ponit veritatē Sed qro nūqd. p. m. o. u. e. n. d'. ad
dignitates inferiores v' ad ecclias curatā d3 esse saltē in sa
cris tpe. p. m. o. t. i. s. Jnn. b. r. L. o. p. o. q. nō. q. t. e. x. i. l. l. e. s. o.
lū facit mētōz d. etate morib' r scia nec requirit certū or
dinē tpe. p. m. o. t. i. s. f. s. o. l. u. m. a. d. a. t. v. t. p. o. s. t. i. b'. p. m. o. t. i. f. u. e.
r. i. n. t. a. s. s. u. m. u. r. o. r. d. i. n. e. s. r. e. q. s. i. t. o. s. h. o. s. t. i. t. o. i. n. i. t. p. r. a. n. u. d. i. c.
q sine dispētatōe nūqz pōt qz. p. m. o. u. e. r. i. ad talia bñficiā
nisi sit saltē in sacris p. c. p. t. e. r. e. a. de. e. t. a. r. q. l. i. q. b. n. f. a. c.
Jo. an. in. c. unico. de eta. r q. l. i. li. vi. in nouella. distin
xit inter dignitates r psonatus bñtes sacros ordines
annexos. r iter alios nō bñtes sacz ordinē annexū vt in
p. m. i. p. e. c. e. d. a. t. o. p. i. h. o. s. t. i. in scdis. p. e. c. e. d. a. t. o. p. i. p. r. a. r. i. a.
Alia tñ limitatōz respectu ecclie curate dic vt i. c. l. i. p.
clerics paupibus. p. a. l. l. e. in glo. s. a. p. p. m. a. m. d. i. c. t. u. m. s. e. z.
Jnn. p. m. u. n. i. t. e. r. o. b. s. e. r. u. a. t. u. r. Et hanc qdēz plenissime
tangā in. c. v. d. u. d. e. l. i. f. c. o. d. i. c. v. t. i. b. i. nō. t. a. m. e. e. x. d. i. c. t. o.

Jo. an. qd nō omnis dignitas seu psonatus habet sa-
crū ordinē annexū. vñ vide gl. sing. lx. di. in. c. i. qd dicit
qd quē ordinē dō hñe cantor p̄micerius ⁊ filius standū
est cōsuetudinē. ⁊ p̄r cape hanc doctrinā clariorē qd vbi
cunq; hñs dignitate offiū vel psonatū nō hz curā anī
maz nec in iure canet qd dō hñe certū ordinē tūc serua
illā gl. vt recurraſ ad p̄suetudinē. nec ob. iste tex. quia
restringit se ad dignitates hñtes curā. ⁊ ideo dicit qd
dō se facere p̄moueri in sacerdotiū.

Clerici sane. Eligētes indignū p̄tra founā
h. c. p̄nati sunt p̄ p̄ma vice
p̄tate eligēdi et idē in collatore et defectū capli supplet
ep̄s ⁊ eodē modo. et si capitulū negligit fit deuolutō ad
metropolitanū. h. d. v. qd ad h. ⁊ dō p̄mo h. duas pe-
nas p̄tetas p̄tra eligētes indignū. p̄ma qd p̄nati sūt po-
testate eligēdi. intellige p̄ p̄ma vice. i. p̄ p̄ma electōne
fiēda. vñ hāc p̄tatem recipiunt in sc̄da electōe vt in. c.
cū vintoniē. j. eo. sc̄da pena qd sunt suspēsi p̄riemūz
a bñficijs ecclesiasticis intellige hanc penam respectu
beneficiorū que quis hz i illa ecclesia ad quā fuit facta
electio. ad alia vero bñficia nō extenditur vt est hodie
tex. in. c. si compromissarius. j. e. li. vi. Et p̄ hec duo in-
ra dixit Jo. an. nōbile verbū in regula odia. in mercu.
qd vba dispōnis nō debēt ita large sumi sicut possent
fm lata significatōz v̄borū s̄ debēt restringi ex q̄ subest
aliq̄ rō seu equitas restringēdi. nā vt h. vides tex. iste su-
spendebat illos eligētes indignū simplr a bñficijs. et
tū restringant ista verba ad bñficia q̄ hñt in illa eccia
et h. iō. qd eligētes sic in eligēdo ledūt illam ecciaz ad
quā fit electio. s̄ pena nō dō vagari respectu alioz bñ-
ficiorū q̄ sunt alibi. ⁊ hec nō bñ. ⁊ ex b. ⁊ ex tex. nota qd
qñq; p̄ eodē delicto qd p̄nitē duplīc p̄na ⁊ vtrāq; im-
ponit. de q̄ in. c. at si clericus in fi. de iudi. ⁊ dō terō
ibi eligētur qd hāc penā nō incurrūt electores nisi ele-
gerint indignū intellige sciēter vt in. c. innotuit. j. e. Et
q̄ inferē qd si aliq̄s nominant in scrutinio indignū s̄ re-
cessit ab illa noiātōne anteq̄ pueniret ad electōez vel
scrutinū fuit laceratū. nō hñt locū iste pene vt ē hodie
tex. i. c. p̄petue. j. e. li. vi. ⁊ p̄ istū tex. ⁊ illum posuit Jo.
an. vñ dicitū semp̄ mēti tenendū in regula odia. i. mer-
cu. dicens qd vbi pena apponit a iure ipso facto. p̄pter
aliquod delictū p̄missam nunq; est locus illi pene nisi
illud delictū sit p̄summatū q̄ntūcunq; fuerit inchoatū
licet possit extraordinarie puniri. qd delictū inchoauit
pena tū a iure imposta nō hēt locū h. dicitū. p̄bat h. iū-
cto illo. c. p̄petue. Et credo qd Jo. an. h. ponat in regu-
la in penis. in mercu. pro q̄ fuit aliud singulare dicitū
Bar. in. l. i. ff. de sic. vbi dicit qd statutū puniens deli-
ctum certa pena nō habet locū in eo q̄ inchoauit seu i-
cepit illud delictū si illud nō p̄fecit qd statutū ⁊ maxie
penale est strictissime interpretandū. vt in re. odia. d. re.

in. li. vi. de h. vltio vide plene qd nō. h. l. i. si qd nō
dicit rape. l. d. epi. ⁊ de. ⁊ dō q̄to ibi ep̄s. qd ep̄s ⁊
ferēs bñficiū idigno p̄nal p̄tate illd p̄ferēdi intellige p̄
ma vice. vt. s. dixi i electorib⁹ ⁊ qñ sciēter p̄tulit indig-
sec⁹ si ignorāter vt. j. c. innotuit. Et nō ex h. ⁊ ex tex. qd si
aut capim supplet negligentia ep̄i i collatōe bñficiorū
vt i. c. ij. d. suppl. neg. pla. et i. c. ij. de p̄ces. p̄bē. ita sup-
plet si ep̄s p̄nal p̄pter delictū suū qd p̄tulit bñficiū idē
igno vt h. Et aūt pena eligentiū habeat locū i oibus
electorib⁹ dicit qd nō. p̄mo qd nō hz locū in cardinalib⁹
eligētib⁹ papā qd nō ē iure cantū ⁊ h. nō. glo. i. c. si
duo. lxxix. di. Et nō hz locū i p̄latis citra ep̄atū s̄
restringit ad ep̄atus et superiores dignitates. vt i. c. si com-
p̄missari⁹. p̄all. In gl. h. ibi s̄ istd est ordinariū. pon-
dera gl. et dicit qd regl̄ maior supplet negligentia inferio-
ris in. c. nō. i. c. cū sc̄m⁹. j. q. ij. et i. c. ex p̄re. de p̄cess.
p̄bē. et h. voluit h. dicit glo. dū dixit qd ē ordinariū. mi-
nor aūt nō supplet negligentia superioris nisi in casib⁹ iu-
re exp̄llis vt nō. Inno. in. c. qd diuersitate. d. p̄ces. p̄
bē. vñ si nō diceret h. de caplo nō posset caplin supple-
defectū ep̄i. Et generalr cū q̄rit ad quē fiat deuolutio
i collatōib⁹ bñficiorū seu electōib⁹ distinguendū ē qd aut
q̄rit i ecclesijs cathedralib⁹ aut i inferiorib⁹. p̄mo cū
sua decretalē q̄s. j. e. li. vi. vbi dicit qd i casu negligēt. e
deuoluit p̄tās ad metropolitanū. s. quo ad p̄uidendū
ecclie de ep̄o. In alijs vō casib⁹ p̄tās deuoluit ad
papā i ecclis vō seu bñficijs inferiorib⁹ subdistinguedū
ē qd aut loq̄r de deuolutōe fiēda de caplo ad ep̄m aut
ecclia. p̄mo casu aut caplin negligit ⁊ tūc deuoluit po-
testas ad ep̄m. vt i. c. ij. de p̄ces. p̄bē. aut peccauerūt eli-
gēdo indignū et si omēs peccauerūt deuoluit p̄tās ad
ip̄m ep̄m vt i. d. c. ij. ⁊ in. c. quāq; p̄al. in fi. aut aliqui
nō peccauerūt ⁊ tūc p̄tās deuoluit ad nō peccātes. nō
aūt ad superiorē. vt i. c. gratū. s. ti. p̄xi. Si at ep̄s inter-
fuit caplo in collatōe vt electōe tanq̄ p̄lat⁹ vt canonici-
cus sua qd hēt i. c. postulasti. de p̄ces. p̄bē. sc̄do cū dicit
qd aut ep̄s p̄dit p̄tātē in bñficijs spectantib⁹ ad eū iure
pprio. ⁊ fit deuolutio ad suū caplin sine p̄dat. p̄pter ne-
gligentia sine p̄dat. p̄pter delictū vt p̄bat h. iūcto. c. ij.
de p̄cess. p̄bē. In bñficijs aūt deuolutio ad ep̄m ex ne-
gligētia inferioris. puta qd abbas subiect⁹ ep̄o negle-
xit p̄ferre bñficia ad eū spectantia quo casu fit deuolutō
ad ep̄m et tūc est dubium nūquid caplin suppleat h.
casu defectū ep̄i. et finaliter p̄cludit hīc Inno. qd non
sed hoc modo potestas deuoluit ad p̄ximū superio-
rem puta archiepiscopū. ar. c. ne pro defectu in fi. j. co.
et idem tenit Jo. an. in. c. quāq; p̄allega. et satis mi-
hi placet hec opinio. et ratio diuersitatis inter benefi-
cia spectantia ad episcopum iure pprio. et iure deno-
luto est qd nō est tanta p̄munio inter episcopū et capi-
tulū in beneficis deuolutis sicut i bñficijs spectantib⁹

iure proprio. nam in deuolutis ep̄s v̄t̄ potestate tan
q̄ superior illius a quo est facta deuolutio. t̄o capitu
lum nō habet in illis p̄munionem merito ad alium su
periozem debet fieri deuolutio. ar. in. c. licz. et. c. si. de
supple. neg. pla. sed in beneficijs p̄p̄ijs est p̄munito in
ter eos cum faciat ep̄s v̄num corpus cum illo capitu
lo. et om̄ia dicat ep̄s possidere nomine ep̄i et sic etiā no
mine capituli. iuxta nō. p̄ Inno. in. c. dilecti. de ma. z
obe. facit. c. cum clericis. de v̄. sig. Et vide aliam diffe
rentiā inter ista beneficia quā ponit Jo. an. in dicto. c.
quamq̄. At ep̄s non habet ius conferendi. sed ius
confirmādi v̄p̄ta q̄ ad aliquos c̄tra ep̄m spectat ele
ctio et ad ep̄m p̄firmatio qui cōfirmat scienter indignū
Et hoc casu etiā dubitat an p̄t̄as cōfirmādi deuoluat
ad caplm̄ an ad p̄ximū p̄ superiorē Inno. posuit hic duas
opi. p̄ma opi. q̄ deuoluatur ad caplm̄ ar. h̄ per illa v̄
ba q̄ consensit fieri t̄c. Alia opi. que sibi magis placz
est vt deuoluat p̄t̄as ad p̄ximū superiozem q̄ si p̄fir
matōnem fecerit tanq̄ superior. et ad tex. istum in ver
bo p̄ferit m̄dit Inno. q̄ p̄t̄ intelligi q̄ ep̄s inter fuit
capitulo tanq̄ canonicus mibi placet p̄ma opi. qu. m
apte sentit hic glo. pe. nam tex. non p̄t̄ recte alio mō
intelligi in ver. senserit. nisi intelligat q̄ ep̄s p̄sen
sit p̄firmando. s. indignum vel admittendo p̄ntatōnez
de indigno. nam q̄ ep̄s inter fuit vt canonicus nō sit
deuolutio ad caplm̄ sed potius ad eum tanq̄ ep̄m q̄
nō peccauit vt ep̄s sed vt canonicus. vt in. c. postula
sti. p̄alle. et in. c. a collatōne. de app. li. vi. Et ex his cō
clude q̄ siue ep̄s p̄diderit p̄t̄atem cōferēdo p̄firmādo
siue instituendo p̄ntatam p̄ patronum semper sit deuo
lutio ad capitulum suū nisi in beneficijs deuolutis ad
ep̄m ex negligētia inferiorz. Et ex his p̄t̄ decidī q̄
stio. nunq̄ collatio facta scienter indigno sit ipso iure
nulla docto. apte nō tangit hic. v̄ vide Jo. an. post
Lōpost. et in. c. caplm̄ sancte crucis. in pe. colum. de
rescrip. vbi videt̄ velle q̄ collatio facta criminosa nō ē
nulla. s̄ venit annullanda argumēto. c. iter dilectos. de
exce. pla. z vide p̄ Freder. p̄silio. xij. circa mediū qd̄
mibi nō plz. v̄ credo q̄ collatio facta nō idoneo sc̄ia
moribus z etate est ipso iure nulla. z p̄t̄as. p̄uidendi
illa vice deuoluūt ad alium mō p̄dicto hoc videt̄. p̄bare
tex. in. d. c. quamq̄. in si. iuncta gl. pe. z h̄. nā iste tex.
in p̄dūone hui⁹ p̄t̄as et in nullitate actus voluit equi
pare electores z collatores nō ob. q̄ tex. decet p̄t̄atem
amittat. q̄ illud verbū amittat d̄z intelligi. s. ipso iure.
vtz p̄ p̄cedentia et sequentia. nam de significato verbi
amittat est vt non requirat actualē executōem seu fa
ctum alterius sicut in fili d̄icim⁹ de illis verbis excoi
catōni subiaceat. nam illud verbū subiaceat est eiusdē
tps̄is cū illo verbo amittat. et p̄ illa verba fert̄ excoica
tio ipso facto. vt nō. glo. in. c. vnica. de iniur. li. vi. in si.

dici plene in. c. clerici. j. ne de. vel mo. secus si tex. di
xisset p̄uetur. quia hoc verbū requirit executōnem alte
rius. z p̄to q̄ in collatoribus sit tenēda cōclusio quā
facit Jo. an. in electorib⁹ in regula odia in mercu. vbi
p̄cludit q̄ iste. s. clericus. habet locū solum in defectib⁹
hic ex p̄silio. s. q̄n̄ d̄ignit̄ patiens defectum in natalibus
in etate z sc̄ia et morib⁹. Si aut̄ canonici eligerēt pa
tientē alium defectū tunc p̄cludit q̄ nō incurrit penaz
de qua h̄. q̄ iure nō cauet. qd̄ aut̄ p̄dixi habet locū in
deuolutōibus sciēdis de ep̄o ad capitulum z econtra.
s̄ si p̄t̄as p̄ferendi eligendi p̄ntandi vel p̄firmandi spe
ctat ad inferiorē c̄tra ep̄m et capitulum puta abbatē
archidiaconū v̄ prepositū tunc isto p̄munito p̄pter ne
gligētiā vel delictū deuoluūt potestas ad p̄ximū su
periozem. vt in de. vnica. de supple. neg. pla. p̄t̄as in in
stituendi vel eligendi seu p̄ntandi deuoluūt ad illū qui
habebit p̄t̄atem p̄firmandi vel instituendi licz alio n̄
sit sup̄ior. pone exemplū capitulum alicui⁹ ecclesie habz
eligere p̄t̄as aut̄ p̄firmandi spectat de iure sp̄ali ad ab
batem et nō ad p̄ximū superiozem. et idē dic̄ cum patro
nus negligit p̄ntare vel p̄ntat̄ indignū q̄ ille d̄z sup
pleze q̄ habebat p̄t̄atē cōfirmandi z instituendi q̄ cen
setur sup̄ior quo ad b̄nificiū. lz nō sit sup̄ior quo ad p̄
sonas eligentiū vel p̄ntantiū. et de hoc est glo. sup̄ior.
in. d. de. vnica. Ultimo hic querit̄ quid si durante
isto triennio q̄ canonici sunt suspēsi a beneficijs p̄ntat
itez eos eligere scienter indignū et sic incurrit in nouaz
penā alterius triennij. nūqd̄ istud sc̄dm̄ triennij inci
piet statim post factā electōnem an debeat expectari fi
nis triennij. z hec q̄stio p̄t̄ contingere sepe numero i cō
similibus terminis. Jo. an. refert opi. multoz q̄ hanc
q̄stionē disputarūt tandem ip̄e cōcludit̄ indistincte q̄ se
cundū triennij incipit statim post cōmissum delictū
ita q̄ priora t̄pa cōfundūt in sc̄dis q̄ ex quo pena im
ponit̄ ipso iure necessario debz̄ inope statim post cō
missam delictū et idē cōcludit̄ ip̄e i gl. sua. in de. j. de
mag. in si. q̄z mibi plus plz̄ opi. quā censet̄ bar. in si
milib⁹ terminis in. l. senat⁹ ff. ad turpil. vbi format qd̄z
statuto cauet. q̄ p̄mittens homicidiū soluat mille. et
stet ad p̄finia p̄ decenniū durate p̄mo decenniū homi
cida p̄misit aliud homicidiū querit̄ nūc vtz debeat ex
pectari finis p̄mi decenniij an vero sc̄dm̄ decenniū deat
imediate currere. z p̄cludit̄ q̄ q̄n̄q̄ pena ponit̄ vt spe
cies puta dicit̄ statutū q̄ stet ad p̄finia p̄ decenniū a t̄pe
delicti p̄missi z sic determinat̄ t̄p̄ z sic sc̄dm̄ decenniū d̄z
incōtinētū currē alio n̄ esset illd̄ decenniū s̄ aliud ar. bo
in. j. si usufruct⁹. mibi in b̄nificiū. ff. d̄ usufruct. l. c. ant̄ p̄ca
q̄ponit̄ generalit̄ z indeterminate puta stet ad p̄finia p̄
decenniū. et tunc incipit̄ sc̄dm̄ decenniū finito p̄
mo. quia alias non solueret penam delicti facit. ca. i.
j. de penis.

Ausam que. Cōmittentes super
electione tenent reci-

pere electum a pmissario si est idoneus. b
dicit Cōmmissio diuisio. scda ibi si sorores. Nota
p̄mo q̄ moniales appellantur sorores et contra. vñd
• hec verba videntur synonyma. i. idem importantia q̄d
est contra vulgares scdm Jo. an. qui sorores appellat
subiectas fratribus mendicantibus. alias vero appel-
lant moniales. Item dicit de monachis q̄ possunt ap-
pellari fratres vt in. c. causam. j. de iudi. nam olim an-
teq̄ esset adiuuentum in consilio vt fideles appellarent
xp̄iani omnes appellabant fratres ut est tex. iuncta gl.
in. c. sacro sancta. xxiij. di. sunt em̄ omnes xp̄iani fra-
tres in xp̄o quia per lauacrum regenerationis recogno-
scunt sp̄ualiter vnum patrem. s. deum. vnde hinc om-
nes fideles cuiuscunq̄ sint p̄ditionis oratio deū di-
cunt pater noster. vide ad hoc tex. in. c. ad mensam. xi.
q. iij. sed postmodum p̄ excellentiam relicum fuit hoc
nomen religiosi p̄pter caritatem quam inuicem de-
bent habere vt appellentur fratres vel sorores. Itē
scdm q̄ pmissis de eligendo p̄latum p̄t fieri in fo-
riscum seu extraneum a collegio. Item nota q̄ mo-
niales possunt transfere potestatem eligendi abbatissam
in masculam non ergo tenentur p̄mittere i alias
moniales. Item nota q̄ hec p̄as eligendi p̄t p̄ferri i
habentem potestatem p̄firmandi et hoc notabile colli-
gitur intelligendo q̄ iste moniales erant subiecte isti
ep̄o quo casu ad ipsum ep̄m p̄tinebat de iure p̄muni
potestas p̄firmandi electionem vt nō. glo. xvij. q. ij. c.
j. Item nota q̄ dentes potestatem alicui eligendi p̄
latu vel aliam officialem videntur intellexisse de ido-
neo. vnde si electus nō est idoneus nō tenentur isti ele-
ctum recipere et facti ad questionem quando p̄munitat
eligit duos ciues vt vadant ad eligendum potestatem
vel capitaneum Si em̄ eligant indignū puto q̄ cui-
tas non tenetur illum acceptare vt hic q̄ nota nam in
mandato generali non venit q̄ eligant indignum ar. i.
li. si p̄curator. ff. de p̄ditionibus in debitis et in. c. i. cō-
pmissarius. j. eo. li. vi. An aut̄ hec potestas eligendi p̄
latum possit conferri in laicum vt in pmissarium vide
q̄ sic q̄ pmissarius censetur p̄curator p̄mittentium
elegit em̄ ip̄oz nomine ad hoc q̄d se. et nō. in. c. i. cau-
sis. j. eo. in. d. c. si pmissari? Sed laicus p̄t esse p̄-
curator in spiritualibus cum exerceat nudū ministeriū
vt est tex. notabilis de p̄curatoribus in. c. i. li. vi. ergo
rē. p̄curarium puto vtz. q̄ in electione prelati non ver-
satur nudum ministerium imo habet arbitrariū q̄ s
sit idoneus ad officium p̄lature nec est omnino simpli-
citer p̄curator imo officium radicitur in p̄sena sua adeo
q̄ nō p̄t renocari de quo tñ dicitur vt in. d. c. i. cau-
sis. ad b̄ adduco tex. in. c. p̄tingit d̄ arbi. vbi patet q̄ n̄

p̄t assumi arbiter laicus sup sp̄ualibus. et subicitur i
tex. rō q̄ nō decet vt laicus in talibus arbitret q̄ qui-
dem rō optime militat in q̄e nostra facit in. ar. c. mas-
sana. c. sacro sancta. j. c. Scdm querit pone q̄ pmissi-
sum fuerit factum in ep̄m qui habebat p̄tatem p̄firmā
di electionem nunquid poterit iste ep̄s ex quo nūc h̄
potestatem eligendi vt pmissari? et p̄firmandi vt ep̄s
vñco actu se expedire. s. p̄ viam p̄uisionis dicendo p̄-
uideo vobis de tali in abbatissam an teneatur p̄us ell
gere tanq̄ pmissarius et postea p̄firmare tanq̄ ep̄s
Jo. an. dicit q̄ forte olim peterat se expedire vñco ac-
tu sed hodie secus cum post electionem debeat p̄poni
electum ante p̄firmationem iuxta formam. c. si. j. eo. li.
vi. Do. an. dicit q̄ nec hodie nec olim possunt illa ex-
pediri vñco actu cum diuerso iure iste potestates con-
currunt in eadem p̄sona ad hoc quod nota. in dicto. c.
inter canonicos. j. eo. ego distinguere latius sic quod
aut iste potestates concurrunt in eadem p̄sona diuerso iu-
re aut eodem p̄mo casu aut p̄pria auctoritate h̄z iste ex-
ercere vtrinq̄ et tunc est in optione sua an velit p̄uide-
re vñco actu an diuersis vicibus et hoc fuit finaliter d̄
mente Jo. an. in. c. ne. p̄ defectu. j. eo. vbi dicit q̄ si po-
testas eligendi p̄ negligentia deuoluit ad superiorem
poterit superior eligere iure deuoluto et postea p̄firmare
iure p̄prio Itē poterit p̄uide re vñco actu p̄ viam. s. p̄
uisionis seu collationis q̄ cū habeat ipse vtrinq̄ po-
testatem ex officio p̄prio potest miscere vtrūq̄ q̄d mi-
chi satis placet cum non censetur iste hoc casu iure
diuersorum p̄ hoc allego notabile dictū dominor̄ de
rota decis. lv. vbi notabiliter dicit q̄ si p̄ negligentia
patroni deuoluitur potestas ad ep̄m tenetur ep̄s p̄ferre
beneficium. j. tempus p̄fixum ad p̄ferendum. et sic no-
ta singulariter q̄ non tenet ep̄s p̄us eligere et appud
seipsum p̄sentare et postea instituire sed p̄t vñco actu
se expedire per viam collationis et tene menti q̄ habz
tempus ad conferendum hoc beneficium. s. sex mensū
a tpe deuoluntōnis quēadmodū. j. p̄dictum tpe tenet
p̄ferre beneficia spectantia ad eū iure p̄prio vt in. c. h̄.
de p̄cel. p̄ben. facit optime ad predicta. c. si electio. j.
eo. li. vi. et. c. l. j. de suppl. ne. p̄la. Si vero habet po-
testatem eligendi et p̄firmandi iure diuerso et nō p̄po
q̄ est pmissarius respectu electionis et tunc nō p̄t se
expedire vñco actu. q̄ non debet miscere istas pote-
states cū vt alius eligat et vt alius habeat p̄firmare ad
q̄d vide bo. glo. in. c. q̄ circa. j. eo. li. vi. et p̄ Anno. et
glo. in. c. cū inter canonicos. j. eo. et q̄d nō. in. de. si d̄
beneficio d̄ p̄ben. in glo. et in. c. cum venissent. de insti. et
per do. de rota. decis. cclv. Si vero eodem iure habet
quis vtrāq̄ p̄tatem nō p̄t vñco actu se expedire. nā
collatio h̄z vim electionis et p̄firmatōis vt nō. in. c. cū
olim d̄ cā pos. et p̄prie. In glo. i. in. si. nō. ex hac gl.

q̄ ep̄s nō dicitur esse de collegio ecclesie inferioris sibi subiecte licet sit caput collegij et dicit q̄ est caput mediatum nō immediate iuxta tñ nota. in. c. cū ab ecclesiis. et. c. pastoralis. de offi. ordi. z q̄ ē caput. Itē et p̄pter p̄munionē que ē inter ep̄m et ecclesias sibi subiectas debet iste ecclesie sibi subiecte e i omnib⁹ actib⁹ habere p̄siliū et p̄sensū ep̄i. vt notat Inno. in. c. requisi. sibi. in. si. de testamē. et i. c. cū accessissent. d. p̄si. In eadē glo. in. si. nō istā glo. p̄ differentia inter arbitrum et arbitratorem seu amicabilem p̄positoem z quatenus glo. dicit q̄ dictū arbitri tenet siue sit equū siue iniquū dicit illud verum nisi contineat euidētem iniquitatem seu peccatū de quo dicit vt plene dixi in. c. h. de arbi. quatenus aut dicit q̄ dictū arbitratōz seu amicabilis p̄positōis non tenet nisi sit equū intellige. s. in effectu quia p̄t peti redactio ad arbitriū boni viri. i. vt p̄ indicē tāq̄ bonū vix reducat ad equitatem vt in. l. si societatem §. arbitroz. ff. p̄ socio laudū tñ tenet nisi esset nullum alia tñ rōne p̄nta q̄ latū p̄tra ius scriptū vel p̄tra formam cōpromissū vt in. c. examinata. de p̄fir. vt. vel i. uti. tūc enī nō petitur redactio ad arbitriū boni viri. ex quo laudū est nullū tñ ista nō sunt necessaria i casu nostro q̄ vt dicit Jo. an. z bene p̄promissarius ad eligendū nō ē p̄prie arbiter vel arbitratōz s̄ ē pot̄ p̄curator. cōpromissari⁹ eligit enī noīe collegij et nō nomine p̄prio vt in. c. in causis §. eo. et in. c. si cōpromissari⁹ eo. ti. li. vi. dicit etiā q̄ nō ē p̄prie p̄curator. q̄ non p̄t hec potestas renouari vt dicitur plene in. c. in causis §. eo. vnde est quedam sp̄s deperse. nam arbiter et arbitratōz sumuntur in discordia sed cōpromissari⁹ ad eligendum quandoq̄ deputatur nulla existente discordia. sed vt facilius p̄uideat ecclesie de p̄lato. accedit tamen magis ad naturam arbitratōz q̄ arbitri quia arbiter p̄prie assumitur ad litem decidendam. arbitratōz autem super discordijs oris in cōtractu vel q̄si vt in. d. §. arbitrozum cum duabus. ll. se. Et ex hoc inferitur q̄ non possunt p̄promittentes soluta pena vel interesse recedere a p̄sona electa vt hic. l. secus sit i dīcto arbitri vt in. c. dilecti §. de arbi. In gl. si. in. si. tene hoc vltimū dictum glo. quod est hodie approbatū in. d. c. si cōpromissarius. et generaliter cū queritur an electores possunt variare alium eligēdo distinguendum est aut elegerunt nomine p̄prio vt faciunt canonici aut nomine alieno vt sunt cōpromissarij p̄prio casu aut electio tenuit et nō possunt variare vt in. c. publicato. z in. c. cū inter §. eo. quod tamen limita vt dixi in. c. p̄. s. ti. p̄. aut electio nō tenuit et tunc aut vicio forme et poterūt iterū eligere anteq̄ p̄uenit vt nō. doc. in. c. q̄. p̄pter §. eo. aut nō tenuit vicio materie vt quia elegerunt indignum. et aut ignorāter et possunt iterū eligere vt in. c. innotuit. et in. c. cū terra §. e. aut sciēter

et nō possunt eligere. q̄ ex hoc sunt p̄uati et potestas est translata in alium vt in. c. s. p̄xi. §. si. et in. c. gratū. s. de postu. p̄la. Secūdo casu p̄ncipali quando elegerunt nomine alieno tanq̄ p̄missarij. aut electio tenuit et non possunt variare q̄ sunt functi eozoz officio §. e. cum in iure et in. d. c. si p̄missarius. Aut electio nō tenuit et si vicio materie et non possunt amplius eligere siue sciēter siue ignorāter q̄ functi sunt eozoz officio vt p̄batur in. d. c. si cōmissarius. Aut electio non tenuit vicio forme et tunc aut iuerunt cōtra formā errore probabili et puto q̄ poterunt iterum eligere q̄ non videtur eligisse ex quo non seruauit formā eis traditam vt p̄batur in. l. qui tñ. ff. de arbi. Et eoz que nō. In. c. i. s. re in. vbi poit d̄ executore. q̄ p̄babiliter errore duct⁹ p̄didit d̄ b̄nificio n̄ debito nūqd̄ possit p̄uide d̄ debito at̄ facit iuerūt p̄tra formā z tūc puto q̄ n̄ poterūt ep̄i eligere q̄ functi sunt eozoz officio ar. in. c. cū dilecta d̄ sp̄.

Omnis electus ante p̄firmationē beneficii q̄ p̄ferre vel aliter administrare n̄ potest. p̄mo ponit ius ex quo inferat mandatum sibi mandamus. Nota p̄mo q̄ potestas administrandi descendit ex p̄firmatione non autē ex electione collegij per electionē enī quis p̄sequitur ius p̄lature et administrandi in habitu sed p̄ cōfirmationem superioris consequitur ius administrandi in actu vt dicit glo. nota. h. et in. c. quāto. l. xij. di. et idem est in electionibus collegiorum secularium vt nō. glo. in. l. p̄uatum. l. de iuris. om. in. et Bal. in. auē. habita. l. ne si. p̄ pa. et vide q̄ dixi. s. eo. postq̄. Nō secūdo que posse venire contra factum p̄prium q̄ illud non tenuit ex defectu potestatis et ad hoc solet allegari iste tex. de quo dicendū vt §. latius dicam. Vltimo nō q̄ ante confirmationem appellatur quis electus habita electione collegij. Idem dicit post confirmationē ante cōsecrationem vt in. c. tua §. de his que si. a p̄la. Sed quero quid de istis p̄latis qui hodie p̄uidetur p̄ papam nunquid isti statim possunt administrare cū sint p̄ papam p̄nunciati dicit q̄ sic q̄ talis p̄uio h̄z vim electionis et confirmationis vt nota. in. c. cū olim. d̄ cā pos. dicit tamen q̄ nō debet recipi tanq̄ p̄latus nisi p̄ lras pape facit fidem de p̄uisione sibi facta alias recipientes eam incurrunt penam vt est hodie p̄uisionem in quadam extranag. dicit tñ q̄ immediate cū papa p̄nunciat aliquē p̄latum statim ille sic p̄nunciatus est vt rōs p̄latus quia ad esse gratie non requiritur litera s̄ sc̄ium sufficit factum p̄ncipis sed ista ē de substantia p̄batoria nō autē de substantia gr̄e vt nō. Bal. in. l. hūa num. l. de legi. p̄ Jo. an. et archi. in. p̄benio. vi. vñ hodie non sufficeret p̄bare p̄ testes q̄ papa p̄nunciat ut aliquē ep̄m ad h̄ vt recipiatur in eccia tanq̄ ep̄s s̄ oportet vt probetur per lram pape modo p̄dicto. In

glo. si. i. si. nota glo. que solet allegari cum queritur an et quando quis possit venire contra factum proprium Petrus de fando ponebat hic aliam theoricam dicens qd aut factum est nullum ratione coherentis puta qd non habeat potestatem disponendi. vel non seruauit solennitatem debitam et potest quis venire contra factum suum licet sit nullum all. c. diuersis fallacis de de. cō. iuga. Secus si ignoranter disposuit vt in. ca. innotuit. j. eo. Inno. dat aliam theoricam dicens qd vbiqz factum ē impbatum a iure semp qd pot venire contra factum proprium vt h et i. c. si qd p̄biteroz. d. re. eccle. non alie. non obstat scdm eundem. c. diuersis fallacis. quia ibi factum nō erat omnino nullum s; poterat aliquo mō sustentari. vel illud pcedit in odium epi qui scienter puidit de beneficio clerico cōingato. vel tertio. pcedit illd dispensatine scdm eū. S; pot dici qd cū ista sit via brocardica. et discurrat p multos et infinitos casus nō pot sub certa regula distingui s; scdm varietate factorum aliquando lz venire ptra factum proprium aliqui nō. et in iudicijs pot ista qd discuti multis modis et respectu iudicis et respectu ptium nā in iudice pot dubitari an possit venire ptra suam suā interlocutoriā et diffinitiuā de quo dicendum vt dixi in. c. cū cessante. de app. et in. c. in. lris. s. de offi. vde. respectu ptis possit dubitari circa p̄fessionem et libellū nunqd possit venire contra id quod semel fecit de quo in. c. si. de p̄f. et in. c. si. de libel. obla. eodem mō possit dubitari respectu testium nunquid possunt variare de quo in. c. p̄terea. de test. co. Circa facta extra iudicia possit etiam dubitari tñ in p̄tractibus nominatis q̄ in noiatis et alijs dispositionibus sumentibus vim ex facto vnius ptis tñ. S; p̄ aliqui introductione et concordantia iurium q̄ allegat in glo. potes sic distinguere sumēdo aliqua dicta. Cal. in. c. si quis p̄biteroz p̄allegato et h p̄ doct. qd aut qd vult venire ptra factum suum nomine alieno et ad p̄modum alterius aut nomine proprio et ad p̄modū proprium. p̄mo casu aut ē remotus ab administratione et nō pot venire illo nomine vt in. c. monem. xij. q. ij. vbi patet qd prelati qui male alienant non potest nomine eccleie repetere male alienata si fuit remotus ab administratione aut non fuit remotus et tūc pot venire ptra factum proprium ex quo agit nomine administrationis sue et factum suū pot impbari. secus aut vbi legitime factum suū explicasset vt in. d. c. si qd p̄biteroz. et. xij. q. ij. non liceat. et in. c. ij. d. pe. cū si. Secdo casu p̄ncipali qm̄ vult venire nomine proprio et tūc aut iminet p̄culū aiaz vel fauore publice libertatis. et pot venire ptra scdm p̄pū ex qd d̄ iure illd nō pot dānari ut i. c. tenoz. et i. c. p̄ sanguine. d. re. in. et i. l. interrogatā. L. d. libe. cā. fm̄ vni intellectū. aut nō iminet talis fauor. et tūc aut scdm nō tenuit. aut tenuit s; ē cassandū p̄mo casu aut vult venire ptra i iudicio aut ex iudiciū. p̄

mo casu si allegat turpitudinem suam non debet audiri vt in. l. si creditoribus. L. de f. pig. manumif. et i. c. inter dilectos. de dona. aut excipiendo alleget turpitudinem suam et audiri. ff. de condi. obtur. cau. in. l. iij. et vide in hoc qd plenius dixi in. c. cum super. de concess. preben. et per. Bar. in. l. iureiur. s. p̄curator. ff. de iureiur. Si extra iudiciū aut factum non tenuit ex p̄sona facientis et potest cōuenire. ar. hic aut nō tenuit ex p̄sona recipientis et distinguit vt. s. qd aut sciet hoc fecit et nō pot cōtrauenire in odium sui. et sic pot intelligi. c. diuersis fallacis. ex quo inferitur qd si p̄latus scienter contulit beneficium indigno nō potest ipsemet reuocare factum suum quod nō. pro intellectu illi. c. diuersis. Et ignoranter fecit et potest cōtrauenire. vt in. c. innotuit. j. e. Si vero factum non est nullum s; est cassandū tunc non potest quis venire contra factum propriū vt in. l. post mortem. ff. de adop. et dic qd regulariter in contractibus nominatis nō est locus penitentie ex quo semel tenuerunt etiā re integra. fm̄ Inno. vt. j. l. licet. L. de ac. et obli. qd p̄tractus a p̄ncipio sunt mere voluntatis ex p̄fecto sunt necessitatis vt ibi fallit in p̄tractu mandati vt isti mandati. s. recte. nā reuocat reintegra vt ibi. Secdo fallit in p̄tractu depositi qd pot deponens depositū reuocare ad libitū vt in. l. ff. depositi. et in. c. i. eo. ti. Fallit tertio in societate vt. l. sed est socius. s. si. ff. p̄ socio si tñ intempere ue reuocat societas pot agi ad interesse vt ibi. nisi sublit cā reuocandi vt quia socius est rixosus vel al' inhoneste viuit in domo vt est tex. nō. in. l. si conuenerit. ff. eo. nam ex his causis potest socius repelli a societate In contractibus vero innominatis potest dari hec regula qd admittitur penitentie reintegra et etiā re non integra sed succedit oblitio ad interesse de quo plene le. et no. in. l. si pecuniam. ff. de condi. ob. ea. et dicam aliquid de istis contractibus innominatis in. c. cū inter. j. eo. et rō eorum sumitur ex dictis glo. quia in contractibus nominatis ius acquiritur parti ideo non est licitum cōtrauenire secus autem in innominatis.

Sed ptra tex. oppo. videtur eū qd iste electus non possit reuocare quod fecit. quia nemo iudex in facto proprio vt in. l. vnica. L. ne quis in sua cā doct. dant tres solutiones. prima qd iste reuocant tanq̄ actor et non tanq̄ iudex. Secda qd in notorijs cessat suspitio vt nō. in. c. ex pte de. v. sig. tertia so. qd in facto ecclesie sue pot p̄lat' esse iudex. ij. q. vj. si qd ergo et nō. in. c. d. penis. li. vi. Hec solutio ē bona in se s; nō p̄gruit lre qd cum iste nō esset adhuc p̄firmat' nō poterat p̄cedere vt p̄lat' etiā in notorijs et sic ē falsa etiā tertia so. dic ergo qd iste renūciat qd gessit nō tanq̄ iudex s; tanq̄ actor vel de facto sicut de facto administrant vel h̄ faciet hic aucte sedis apostolice.

Electio facta post appellationem et prima non cassata vel contra privilegia ecclesie cassanda est. Videtur nam premitur casus cassationum. Secundo utramque electionem cassat ibi quia propter tertio mandat ecclesie parere ibi vobis. Unde primo et tene menti. quod electio facta post appellationem extrajudicialem non est ipso iure nulla sed venit irrita si appellatio fuit legitima. ex quo infertur quod gesta post appellationem extrajudicialem non omnino sunt ipso iure nulla sed veniant retractanda si fuerint gesta post appellationem legitimam et in hoc iste textus est valde notanda. et intellige quod appellatio fuit interposita a parte secus si fuit interposita a iudice sed extra iudicium quia tunc gesta contra appellationem sunt nulla ut probatur in c. dilecti. et c. dilectis. de appellationibus. ubi excommunicatio lata post appellationem extrajudicialem fuit nulla et ad limitationem predictorum vide quod dixi in c. i. de appellationibus. et in c. consilium. et c. ubi plenius tetigi. Unde secundo. et tene etiam menti quod gesta contra privilegia ecclesie non sunt ipso iure nulla licet veniant retractanda. nam electio prima fuit hic facta contra tenorem privilegiorum et nihilominus teneat licet fuit in casu cassationis ex quo habes notabilem distinctionem inter privilegia et iura communia. nam attemptatum contra ius commune regulariter est ipso iure nullum ut in c. vides. x. di. et in regula que contra ius sunt. d. re. in. vi. et in l. non dubium. l. de le. Secus in attemptato contra privilegia ut habet non probatur nam sed privilegia sunt private leges. ubi di. privilegia tamen non sunt leges communes. Item privilegia consistunt in facto et possunt probabiliter ignorari. iura vero communia concernunt primo cum publicum nec possunt probabiliter ignorari. imo est late culpe ignorare iura communia ut non pro Bar. in l. q. nerva. ff. de positi. Tertio nota quod eligentes contra privilegia ecclesie et contra appellationem legitimam seu post primam electionem non cassatam non sunt privati potestate eligendi sed possunt de novo eligere quod bene notabis ex quo inferitur quod non propter quolibet iniusticiam electionis dicitur privati eligentes potestate eligendi. Quarto non quod electio facta post primam non cassatam sed sit in casu cassationis non tenet. Et est ratio quod per primam electionem est contractum matrimonium inter ecclesiam et electum ut in c. cum inter canonicos. de eo. ergo non potest in alium transire in sponsum consentire durante priori vinculo cum ecclesia adhuc non sit libera. unde verbum cassamus positum in textu ponitur proprie quo ad primam electionem et improprie quo ad secundam. nam prima non fuit nulla ut patet ex eo quia secunda invalidatur quod fuit facta prima non cassata. ergo prima teneat. quod si fuisset nulla non poterat cassari ut in c. ad dissolvendum. de desponsatione. Unde secunda fuit nulla ratione predicta quod non potest esse valide due electiones ad ean-

dem ecclesiam ut in c. auditis. de eo. facti. c. si quis duas. co. ti. li. vi. Nota quinto quod licet retracta electio alicuius non propter hoc leditur fama et opinio electi si electio non fuit cassata vitio persone secus si per personam de factum ut in c. eo. sup. eo. Sexto et ultimo non et tene menti quod ubi duo fuerint electi in eadem ecclesia in discordia et utraque electio ex aliquo defectu cassatur non debent in eadem vacatione assumi in eadem ecclesia. et hoc inter discordiam evitanda sed si omnes unanimiter concordarent in unum valeret electio quia tunc cessaret causa prohibitionis ut non. Hosti. de eo. sup. eo. Sed contra hoc op. de c. licet. s. co. ubi gerens se per papa se communicatus si electio sua non tenuit ergo videtur quod non possit amplius eligi in eadem vel in alia ecclesia. Sed dicunt doc. et bene quod illud est speciale in papa. Item loquitur quod electus minus legitime gessit se per papa faciendo scilicet. sed electi de quibus hic non gesserunt se per episcopis nec fecerunt scisma. sed solum defendebant iudicialiter electionem eorum. Si autem electus gereret se per plato vel introuderet se in ecclesia per potentiam laicalem non posset iste amplius promoveri ad aliquam dignitatem sine dispensatione pape ut in c. quisque et quod ibi nota. de eo. facti. c. anarice. c. ti. li. vi. In glo. i. in. si. nota bene secundam partem. huius glo. ex qua habes quod appellatio etiam extra iudicium non valet nisi si ea exprimat causa probabilis appellandi super quo fuerunt populi. ut notat glo. in c. cordi. hic all. In glo. penult. in. s. ignomine ubi dicitur textus. nota. quod miles depositus de militia propter culpam suam efficitur infamis et idem dicit ibi glosa nota. in clerico deposito ut efficitur infamis glo. ista in solutione scilicet. tit. quod peritium. pro dicit si electio hic fuisset cassata vitio persone et sic sentit quod isto casu electus efficitur infamis quod doc. non admittunt quod per viam exceptionis fuit probatum crimen quia crimen probatum per modum exceptionis non inf. mat. in c. cum dilectus de ordi. cog. an autem indistincte sit habet dicitur ut dicam. de eo. sup. eo. In glo. si. ibi. propter scandalum. nota. glo. et habet communiter tenet a doct. et dicitur ut s. dixi in vlti. nobili. Et ex hac glo. immo textus. non. quod propter scandalum evitandum potest fieri licite prohibitio ut quis non eligatur in certa ecclesia licet ipse in nullo deliquerit. nam etiam multa licita sunt dimittenda propter scandala evitanda ex quo possunt omitti sine peccato ut in c. ij. de novi. op. num. et in c. nihil cum scandalo de prescrip. et cum teneamur. de preben.

Uffraganeis Metropolitanus confirmatus sed non dum receperit pallium potest suum suffraganeum consecrari facere. Et sic Metropolitanus confirmatus et consecratus si per pallium non recepto suum suffraganeum consecrari potest mandare alio suffraganeo ut illum consecret

et facit ad secundam partem rubricae. Nota primo ibi ad mandatum ipsius sancto tex. ibi ad eius iurisdictionem qd epi provincie tenentur obedire archiepo illius provincie. pertinent enim ad eius iurisdictionem.

- Nam archieps habet iurisdictionem ordinariam in omnes episcopos provincie. vt in. c. pastoralis d. p. 1. or. et in. c. sicut olim. de accu. et. vi. q. ij. scilicet. quod intellige. nisi sint exempti speciali beneficio pape.

Nota secundo qd archiepiscopus appellatur metropolitanus. dicitur enim archiepiscopus ab archos qd est princeps quasi princeps episcoporum. dicitur aut metropolitanus vel a mensura civitatum quia olim fuit archiepiscopus deputatus et prepositus multis civitatibus provincie. vt dicitur in. c. clericos. xxi. di. vel dicitur metropolitanus a metos quod est mater quia archiepiscopalis ecclesia est mater totius provincie vt nota glo. in. d. c. clericos. episcopi autem provincie dicuntur suffraganei archiepiscopi a suffragando quia suffragantur tibi in officio episcopali puta consecranda alios episcopos. Item celebrando concilia et similia.

Tercio nota qd electus et consecratus potest appellari metropolitanus licet non potest appellari archiepiscopus si nondum receperit pallium vt in. c. nisi. j. de vlu pallij. Nota quarto qd sicut electus et consecratus potest exercere ea que sunt ordinis vt in. c. transmissam. j. e. ita electus et confirmatus nondum consecratus potest exercere ea que sunt iurisdictionis. Que autem dicuntur iurisdictionis et que ordinis dicitur plene in. d. c. transmissam. Ultimo nota qd de iure communi electus in episcopum debet consecrari ab alijs episcopis provincie et archiepiscopo suo vel ipsius mandato. qd autem requiruntur necessarii ad consecrationem alterius epi dicit vt in. c. nec epi. et in. c. si archiepiscopus. j. de temp. or. Oppo. contra tex. videtur qd iste electus confirmatus non poterat mandare suum suffraganeum ab alio consecrari quia consecratio est ordinis vt i. c. qd sicut. j. e. ergo cum iste non potest per se consecrare cum nondum sit ipse consecratus non debet posse hoc alijs demandare qd qui per alium facit per se facere videtur vt in. c. mulieres. de sen. excō. et in regula qui per alium. li. vi. et alibi dicit iur. regula qd suo non licet nomine nec alieno licebit. vt in regula qd suo de re. iur. li. vi. Item fortiter facit contra istum tex. c. i. c. di. vbi dicitur qd electus in archiepiscopum non debet differre consecrationem suam ne differatur consecratio suffraganeorum. Octavo videtur qd si nondum ipse est consecratus qd non potest per se nec per alium suffraganeum consecrare. So. contraria videtur vera et propterea dixerunt quidam qd ista non fuerit decreta sed potius fuerat quedam provisio fundata super quadam equitate quasi dicat qd de iure non potest iste hoc demandare ante suam consecrationem. Sed ista opinio fuit olim posita quando ista decreta. erat in

secunda compilatione que non erat papalis sed cuiusdam galien. non autem poterat hoc dici postquam fuit posita in tertia et quarta et quinta compilatione qd iste compilationes fuerunt pape et papa mandat vt istis decretalibus vtamur in iudicio et extra vt. s. in pbe. mio ideo pmunitur et tenetur qd de iure potest electus et confirmatus demandare hanc consecrationem alijs suffraganeis. hoc tenet glo. pe. in. c. l. de transla. pla. 7. gl. in. c. i. c. di. et doct. pmunitur hic. Ad praria dicit qd procedunt quando quis mandaret consecrationem alijs non habentibus potestatem consecrandi sed suffraganei ex qd sunt epi habent potestatem consecrandi et solum eis de erat iurisdictionis et potestas consecrandi non subiectum. unde electus et confirmatus pmittendo hanc consecrationem solum exercet iurisdictionem qd tribuit facultatem consecrandi subditum proprium. epi autem hoc faciunt postmodum iure suo. vide optime simile in ordinatōe clericorum vacante sede. nam capitulum potest pmittere alteri epi vt ordinet clericos alterius dyo. vt in. c. cur nullus. de tempo. or. li. vi. et tñ certum est qd capitulum per se ordinare non potest cum non succedat nisi solum in his que sunt iurisdictionis vt in. c. cum olim de ma. et obe. Idem in alijs pontificibus nam potest capitulum sede vacante alienum episcopum innitare vt exerceat ibi pontificalia vt in. c. pontifices. vij. q. i. hinc dicit. Cōpo. qd se. na. metropolitana potest capitulum illius ecclesie demandare consecrationi suffraganei. pat h dicitur qd ex quo pmissio fit ab habente potestatem solum versatur ibi iurisdictionis et non ordo et per hoc habes bonam limitationem ad iura dicentia qd his videtur facere eius nomine fit illa eñ. procedunt quando ille cui fit pmissio non poterat facere nomine suo sed ex toto facit tanq̄ alius. secus vbi facit nomine suo lz habuerit auctoritatem ab alio vt hic. Et hoc voluit in effectu Inno. hic. Ad scdm prarium. d. c. i. c. di. dat multiplex solutio vt ibi et hic. Notatur pmo qd procedit qm electus et confirmatus est in mora petendi de consecratione nam tunc non potest hoc alijs demandare vt ibi scdo qd loquitur ibi quando ipse archieps vult p se consecrare nam tunc oportet qd differatur consecratio suffraganei. donec ipse fuerit consecratus vel tertio loquitur qm in provincia non sunt nisi duo epi. nam si archieps nondum esset consecratus non potest alios consecrare quia ad minus requiruntur duo epi seu tres epi vt in. d. c. nec epi ad. c. qd sicut. j. eo. quod videtur etiam facere oppositum dicit scdm Inno. qd loquitur in arduis. nam archieps qui nondum recepit pallium non potest ardua explicare vt consecrare vrgines pallium provinciale celebrare et similia vt h sed leuia potest ar. j. e. transmissam. et consecrare episcopum censetur leue cum etiam epi suffraganei hoc possunt p se vacante sede metropolitana vt in. c. qd p ambitōes. lxiiij. di. Et nota glo. in. d. c. i. c. di. vbi de hoc. Ex

bis infertur ad qōne cottidianā nunquid electus et cō
firmat. q̄ nō dū ē p̄secrat' possz pcedere idngātas ma
xime si nondum est p̄biter d̄ qua questione vide per
Bal. post beatū Tho. in accidentib' d̄ exp̄ssis vbi cō
cludit post beatū Tho. q̄ si qz remissio q̄ sit p̄ indul
gentias non p̄cēnit administrationem sacroz sed po
tius iurisdictionem nam p̄municat iste thesaurū ecclē
qui dicit esse p̄gregatus ex meritis sanctorū vt plene dī
xi in. c. ad liberandum. de iude. et idem dicendum d̄ le
gato pape lz nō sit sacerdos et vide p̄ beatam Tho.
quarto iniarum di. xx. q. tertio articulo. et. q. iij. arti
culo. ij. et idem dic de similibus. q.

Uper eo. Is cuius electio fuit cassata
non vitio p̄sone s̄ electionis
mō itenz eligi potest. secus si vitio p̄sone. b.
d. Et cotidie solet allegari. p̄mo ponit questio scdo
solutio. ibi b̄ tuā. in q̄o duo facit. nā p̄mo m̄dendo
distinguit. scdo exp̄cit ibi nisi. p̄mo q̄ electio
causatur q̄qz ex duplici defectu. s̄. p̄sone et forme ip
sius electionis exemplum p̄mi opponit p̄tra electū cri
men. vel aliq̄s defectus puta natalium vel q̄ est corpo
re viciatus vel qd̄ sile exemplū scbi qm̄ in electione nō
fuit seruata forma canonica de qua hodie in. c. qz p̄p̄
f. eo. vel electores erant excōsati vel suspensi et gene
raliter potest d̄ci q̄ qualitercūqz electio retractetur si
ne vitio vel defectu electi nunqz talis cassatio lz impe
dire. p̄motionem electi. nō diuersitatis est qz vitium cō
cernens p̄sonam sigillat et notat ipsam p̄sonā et eā se
quitur sicut lepra leprosum. vt. ij. q. i. cito turpen. se
cus est in alia eā extrinseca qz cū nō p̄cemat p̄sonam
electi nō d̄z p̄motionē ipsius impedire. Scdo nō ex b̄ et
ex tex. q̄ crimē p̄ exceptionē. p̄batū nō solū repellit p̄
illa vice sed etiā nōt p̄sonā vt amplius p̄moueri non
possit. Sed p̄tra hoc et p̄tra tex. opponit fortiter de. c.
ij. de or. cog. vbi habetur q̄ crimen. p̄batū p̄ viā excep
tionis non infamat. ad idem. l. lucius. ff. de his q̄ nō.
in fa. est et aliis tex. multū d̄stringens in. c. sup̄ his. f.
de accu. vbi dicit tex. q̄ lz crimen sit. p̄batum p̄tra ele
ctum p̄ viam exceptionis nō tñ p̄ b̄ d̄z iste p̄dere b̄nficia
p̄us habita lz repellat a p̄sequendo illud b̄nficiū ad
qd̄ fuit electus. So. p̄pter b̄ et silia p̄tra istud. c. legis
pluribus modis duob' in glo. et tribus extra eā. p̄m̄
intellect' est qd̄ istud crimen. p̄batum p̄tra electum nō
infamat. infamia iuris vt in p̄trarijs. sed infamat elect
um infamia facti nā grauaf op̄. sua. ex eo qz repulsus
fuit vitio p̄sone. et infamia facti impedit. p̄motionē qz
op̄. p̄mouendi de nullo d̄z facillare vt in. c. tant' s̄ da
nici. lxxi. di. et in. c. omnipotēs. f. de accu. et iste intel
lect' est satis in se bon' q̄ne d̄arius firmat gl. in. c. cum
inter canonicos. f. eo. et p̄bat' alia rōne. nā si infamat'
infamia facti suspendi debet a beneficijs habitis do
nec se purgauerit iuxta ea que leguntur et notantur. ij.

q. v. in. c. p̄biter si. et in. c. ij. et. c. inter. d̄ purga. cano.
multo fortius debet impediri. p̄motio infamā qz tur
pius eijatur q̄ nō admittit rē. vt in. c. quēadmodum
de iureiur. et sequendo hunc intellectū dicit ad. c. super
bis. q̄ loquitur in beneficijs habitis. illis em̄ nō p̄bat'
p̄pter crimen. p̄batum p̄ viā exceptionis. Sed nos lo
quimur in beneficijs obtinendis. Et facit ad p̄dicta
quod nota. Si. in regula infamibus. de re. iuris. li. vi.
et quod nota. in. l. ij. l. de dig. li. xij. vbi patet q̄ non
solum infamia iuris. sed etiam facti impedit ne quis p̄
moueat ad dignitates et beneficia. et iste intellect'
sic declaratus satis sustentabilis est. Scdo intellectus
gl. est vt intelligatur tex. qm̄ crimē. p̄pter qd̄ electio fuit
cassata p̄tingebat ipsam electionem nam rōne p̄tinger
tie videtur crimen p̄ncipaliter deductus vt patet i bis
que le. et nota. in. c. i. de excep. et. c. ij. de p̄sd. et in. l. ij.
s̄. si publica. ff. de adul. et oportet intelligere q̄ cōtra
electionē instabatur p̄ncipaliter vt cassaretur et inciden
ter constitit de vicio electi vt patet qz p̄misit simoniam
citra illam electionem vnde videt illud crimen p̄ncipa
liter deductum quēadmodum deducebatur cassatio
electionis. iste intellectus est bonus in se sed aliquan
tulum restringit istam. tertio legitur extra glo. per. do
cto. q̄ crimen electi fuit b̄ deductū p̄ viam accusatio
nis et non exceptionis. iste intellectus non habet ser
p̄um sed restringit nimis istam. Ideo datur intellec'
quartus q̄ p̄textu p̄me exceptionis. non debet ille re
pelli p̄motione. secunda. Sed oportet q̄ de nono ex
cipiatur de illo crimine. iste intellectus non p̄bat' in
lra que innuit istum debere repelli ex eo q̄ alias fuit ex
pulsus. Quintū intellectum ponit Inno. dicens q̄ ex
ceptio que opponitur contra electum habet in multis
vim accusationis. vnde exp̄llat quandoqz accusatio
vt in auē. de san. epi. in. s̄. si quis nunc. vnde quēadmo
dum accusatio sigillat accusati et p̄uicti p̄sonam ita et
hec exceptio et solet multum allegari hec lec. Inno. et
eā. declara sic. duplex est exceptio quedā p̄p̄ie dicta et
quedam impp̄ie dicta. p̄p̄ia exceptio est q̄ ponitur a
stimulato et vocato ad iudiciū p̄tra vocantem et ipsi
accusationem. nam exceptio est accusationis excludio
vt in. l. i. ff. de excep. et ista exceptio regulariter vtra
repulsionem ibi si eandem nihil opatur. satis em̄ inducit
ex quo p̄tunc repellit scdm̄ naturā suam. vt in. d. c. ij.
de ordi. cog. et hec exceptio p̄p̄ie habet locū. Excep
tio vero impp̄a est qm̄ p̄ponitur p̄traria ab aliquo sp̄o
te. em̄ne ipsum stimulante. exemplum qm̄ quis oppo
nit contra electionem seu p̄sonam electi. naz ab isto op
ponente nihil petit sed ipse vironens seu voluntarie
se offert impugnando electioni. Ideo ista talis excep
tio habet vt dixi vim actionis seu accusationis. nam
sicut actor seu accusator venit sponte ad stimulantem
alium ita iste qui excipit p̄tra electionem opponendo

crimen ptra electum venit sponte et dicitur hec ex-
 ceptio intentionis qz opponit intentioni electi potius
 qz actioni ex quo electus nihil petit sed est in intentioe
 petendi pfirmatōez vel psecrationem . et de hac excep-
 tione improprie dicta vide latius p Inno. in. c. dudū
 et. c. cum dilecti . f. e. et. c. super his. de accu. et sic videt
 qz talis exceptio habeat quo ad casum istius. c. effectū
 accusationis et sigillat et notat personam electi sic fa-
 ceret accusatio. Sed intellige qz non p hoc notat pso-
 nam electi infamia iuris licet sit tale crimen de quo al-
 pdemnatu p viam accusationis efficeretur infamia
 qd pbo aptissime p. c. sup his. palle. vbi pcluditur qz
 p crimen pbatum ptra electum p viam exceptionis n̄
 debet electus pdere pōra beneficia quod pfecto pderet
 si notaretur infamia iuris quia infamia adimit bo-
 nozem iam quesitum vt pbatat in. l. infamia. l. d̄ de
 cu. li. x. dixi in. c. inter dilectos. de excep. pla. vnde pla-
 cet mihi magis pma lec. glo. declarata vt. ad quas
 etiam corroborandā adduco. c. testimonium. de testi.
 vbi patet qz repulsus semel a testificando p viā excep-
 tionis. potest de nouo repellī pbando qd soluz qz alias
 fuit repulsus ergo idem et fortius videtur dicendū in
 pmouendo ar. in. c. si. de testi. Sed pro declaratōe
 pdictorum et tex. quero nunquid iste tex. habeat locū
 indistincte qualitercumqz electio fuerit cassata vitio per-
 sone. So. dic qz nō vnde pmittendū qz quandoqz cas-
 satur electio ppter crimen electi vere pbatum. quandoqz
 qz ppter crimen psumptum quandoqz ppter infirmi-
 tatem ipsius electi talem que habet impedire pmotō-
 nem pone exemplum in. c. cum inter canonicos . f. e.
 pmo casu habet locum indistincte tex. nosster scdo cau
 nō impeditur scda pmotio si potest se purgare de illo
 crimine psumpto quia contra crimen psumptam ad-
 mittitur purgatio vt est tex. in. c. officij. ppe si . f. eo. ter-
 tio casu quando ppter infirmitatē dic qz si potest pro-
 bare qz ab illa infirmitate pualuerit non impedit noua
 pmotio quinimo multi reuertunt qz de nouo debet p-
 bari ipm laborare illa infirmitate quia semel infirmus
 non semper psumitur infirmus. secus in vitioso vt in re-
 gula semel. de re. in. li. vi. Que autem opinio sit verior
 dicam in. c. cum inter canonicos . f. eo. Sed ē aliud
 dubium notabile et cotidianum nunquid dispositio
 huius. c. habeat locum in p̄sentatione et collatione vt
 dicamus qz semel repulsus vitio p̄sone sicut non pōt
 amplius eligi ita non possit amplius p̄sentari p pa-
 tronū nec sibi beneficium p̄ferri. So. dicit Jo. ca. qz i
 p̄sentatione habet locum. quia p̄sentatio est quasi
 quedam electio vt in. c. querelam . f. eo. Sed in colla-
 tione putat hoc. c. non habere locum. mouetur quis in
 electione tractatur de iure querendo in collatione vero
 de iure quesito. nam per collationem acquiritur ius in

re vt in. c. pe. de preben. li. vi. facilius autem tollit ius
 ad rem qz ius in re. Item quia contra p̄uilegium nō
 potest opponi nisi crimen cum infamia vt in dicto. ca.
 accedens. de accu. Sed ptra electum potest opponi in-
 famia Item crimen vt in dicto. c. sup his ergo contra
 p̄uilegium non potest opponi simpliciter qz alitit repul-
 sus. quia esset opponere solum de infamia secus si de
 nouo opponeretur illud crimen cum infamia. Ego du-
 bito an hoc dictū sit verum cum tex. iste in responsione
 loquatur generaliter de pmotione et innuit qz t̄is re-
 pulsio ipedit pmotionē i eadē vt alia eccia ergo ipedit
 collatōz cū pon̄ fiat pmotio p collatōez. qz p electōez
 p̄eres rō decidēdi hec ē qz opi. pmouēdi i nullo d̄z va-
 cillare vt . s. dixi. sed ista rō fortius militat in collatio-
 ne qz in electione qz citius pmouetur p viam collatio-
 nis. Item et tertio possit dici qz collatio facta notorie
 infami infamia etiam facti non tenet p illam regulam
 infamibus p̄te dignitatum patere non debent que
 habet locum etiam in infamia facti vt dixi. facit. c. cum
 in cunctis. §. inferiora . f. eo. vbi habetur qz beneficia n̄
 sunt conferenda nisi ei qui scientia et moribus p̄men-
 dabilis demonstratur. sed infamia infamia facti non
 est moribus p̄mendabilis qz infamia non oritur ex bo-
 nis moribus. S̄z quero quid si electio fuit cassata sim-
 pliciter et non apparet an vitio p̄sone. an vitio forme.
 dic concludendo dicta doct. qz aut opponebat solum
 contra p̄sonam et p̄sumitur cassata vitio p̄sone. qz sen-
 tentia debet intelligi scdm acta vt in. l. si p̄ses. ff. de pe-
 nis aut opponebatur solum ptra formam. et p̄sumitur
 cassata vitio forme rōne p̄dicta aut opponebatur cō-
 tra formam et contra personam et tunc in dubio p̄esu-
 mitur cassata vitio forme quia facienda est in odiosis
 benignior interpretatio vt in. d. l. si p̄ses. et. l. interpreta-
 tione. eo. ti. et in. l. hec enim. ff. de suspē. tuto. et in silij
 facit bona gl. i. §. suspē. d̄ suspē. tuto. et hec sufficiat.

Vm monasterium. c. legis

duobus modis . pmo qz iste heremita non
 erat p̄fessus . et hec lec. pmunior. Et scdm istam hoc
 dicit in summa. Monachus vnus monasterij p̄t eli-
 gi in abbatem alterius monasterij Sed qz scdm istam
 intellectum parum vilitatis affert hec decre. cum p̄fer-
 t in bodie sit datus p̄uilegium in de. i. de elect. Ideo
 sequendo p̄mū intellectū qui est singularis pōt sic sū-
 mari. Nō p̄fessus pōt postulari in abbatez si ex ali-
 qua bona cā fiat t̄is postulatio diuiditur. nā pmo po-
 nitur petitio . scdo p̄firmatio. ibi nos aut. Nō pmo
 qz mōsteriū dissolutū n̄ p̄dit p̄uilegiū electōis. interim
 ergo collegiū h̄z p̄tate eligēdi p̄latū. Scdo nō scdm
 vnū intellectū qz mōch̄ vni mōsterij p̄t eligi i abbatē
 alteri mōsterij b̄ limita. put b̄tur i de. l. e. ti. nā p̄cedit

si monasterium ad quod vocatur est eiusdem religionis et habitus. Si autem est diuersae religionis vel diuersi habitus non potest eligi, sed debet postulare ut ibi nota in glo. Tertio nota ar. q. confirmatio electionis facte de abbate spectat de iure communi ad episcopum loci ad quod vide tex. iuncta glo. xvij. q. ij. in. c. i. In contrarium tamen facit ista littera quia fuit petita confirmatio a papa. Sed primum procedit de iure communi ad istud vero dicere. Ultimo nota casum secundum unum intellectum in quo postulatio confirmatur communitate autem postulatio admittitur non autem confirmatur ut in. c. bone. et. c. gratum. s. ti. pri. de hoc aliquid. Contra tex. oppo. in eo quod iste heremita fuit electus in abbate nam heremita potest habere propriam ut in. s. contra. xij. q. iij. nec proficitur aliquam regulam ergo non potest promoueri in abbatem cum soli presbiteri promoueri possint ut in. c. officij. et in. c. cum in magistrum. et in. c. cum causam. s. c. et hodie habetur datus in. c. nullus eo. ti. l. vi. So. comprehendendo glo. et doc. dic. q. istud c. potest intelligi tribus modis sed duobus modis principaliter. primo quod iste heremita non erat professus sed stabat in nemore sicut faciunt alij boni heremite quorum vita commendabilis est ut est bonus tex. in. c. qui vere. xvi. q. i. Sed contraria respondetur quod loquuntur de promotione que fit per viam electionis. et sic per viam istud loquitur de postulatioe licet enim non professus non valet eligi potest tamen postulari. quia postulatio dependet a gratia et quod potest postulari tenet Inno. hic requiritur tamen quod postulatio fiat bona intentione et non per ambitionem hanc etiam opin. tenet glo. xvi. q. i. in. c. presbiteros. et dicit Inno. quod heremita est religiosa persona et tenetur seruare et promittere continentiam. all. s. ecce qd. xvij. q. ij. et tenementi hoc dicit Inno. in glo. in. d. s. ecce ponit opinionem contrariam. s. quod heremita non sit religiosa persona et etiam ego puto quod non sit huiusmodi gaudere privilegio ecclesiastico respectu fori vel persone et quod dicit Inno. quod debeat seruare et promittere continentiam hoc iure non probat. unde non probat iure quia vita debet ducere heremita de quo vide glo. no. in. d. c. qui vere. que dicit iter cetera quod sunt sicut locuste sine rege. et vide quod plene dixi in. c. ij. de fo. compe. Et tenedo istud intellectum qui mihi multum placet ad litteram dum dicit quod papa confirmavit dic. quod non confirmavit simpliciter postulacionem sed ordinationem factam per episcopum in eo quod admisit postulacionem. et secundum istum intellectum facit hec littera nota in ar. quod episcopus non potest admittere istam postulacionem quia cum sit contra ius ut non professus promoueat in abbate non potest episcopus deipicare cum non reperiat in iure ista dispensatio sibi promissa debet ergo recurrere ad papam. et hoc tenent do. an. hic licet dubitando. Sed credo dictum verissimum

et vide per Joban. Andre. qui hoc tenuit i. c. officij p. all. et in. ca. nullus. eo. ti. l. vi. licet aliud senserit ibi archi. et p. Inno. in. c. dilectus. de temp. or. ad idem adduco glo. nota in. d. de. i. de dec. que vult quod monachus unius monasterij non potest promoueri in abbate monasterij alterius religionis sine dispensatione pape. ita quod concludit quod si post postulat non potest episcopus talem postulacionem admittere. ergo fortius idem dicendum cum postulat non professus. et ex predictis collige et tenementi duas conclusiones prima quod non professus potest postulari in abbatem secunda quod postulatio talis non potest admitti nisi per romanum pontificem. et iste intellectus multum mihi placet. ad hoc quod ista decre. affert aliquid non nisi. sed quod non congruit rubrice pontificis secundo intellectus ut intelligatur tex. in electione. s. intelligendo quod iste heremita erat alius monachus. et p. isto intellectu facit tex. duz dicit quod cum fratribus suis laudabiliter vixerat non ob. in eo quod sicut mentionem de heremo quia quandoque monachi habitant in heremo vel secundum glo. herem. cit nomen cuiusdam monasterij. et iste intellectus dividitur in duos. nam primo potest intelligi quod iste fuit vere electus et capitur hic postulatio per electionem quia iura antiqua promissae videbantur istis vocabulis. et per hoc intellectu facit tex. in fi. in eo quod papa confirmavit istam ordinationem nam vera postulatio non confirmatur sed admittitur ut. s. dixi. fuit autem petita confirmatio a papa quia forte illud monasterium non erat subiectum episcopo sed ipsi pape. ut dicit glo. secundo potest intelligi quod iste erat monachus et fuit postulatus quia erat monachus alterius religionis seu alterius habitus vel patiebatur defectum in ordine. Quis autem possit admittere hanc postulacionem dicit ut. s. dixi. et respectu defectus ordinis dicit ut. in. c. unico. de eta. et quali. li. vi. et melius in. c. p. tercia. de eta. et quali.

Non valet consuetudo p. Um terra qua collegium ad alterius voluntatem tenetur sibi eligere statum. vel breuissimam sic. Electio debet esse in libertate eligentium nec valet contraria consuetudo primo ponitur de elec. et ordium. secundo narratio ibi licet. tertio p. uisio ibi quod ergo. que tria facit. primo causam reddens damnat consuetudinem. secundo statuit et statutum declarat. tertio promittit et promissionem determinat. secunda ibi statuentes. tertia ibi quia facto. Nota primo ibi p. uentus quod quilibet ecclesia collegiata potest dici conuentualis huiusmodi non sit regularis sed secularis. potest etiam appellari capitulum seu universitas. nam hec sunt synonyma. id est importantia huiusmodi vulgariter congregatio religiosorum appellatur conuentus secularium autem capitulum iure tamen hec differentia non probatur imo potius probatur oppositum ut hic et in. c. capitulum sancte crucis. de

rescrip. vbi d. h. r. xvi. di. ca. ¶ 2o q. consuetudo ptra libertatem ecclesiasticam nō valet unde pondera lram in rōne sui que generalis est. non cū restringit se ad casum electionis sed generaliter damnat consuetudinem q̄ tendit in pncipem ecclesiasticeliberatatis. p̄cordat auē. cassa et irrita. l. de sa. san. eccle. et facit. c. de consue.

¶ 3o terio q. consuetudo nō pōt tollere substantialia electionis nam eligere est vnum ex pluribus capere. hic autem tenebantur eligere p̄latum ad voluntates pncipis seu patriarche quod erat contra substantialiam actus. nec est hoc sp̄ale in electione. sed est generale in quolibet actu. vt non valeat consuetudo p̄ quā detrahatur substantie actus ipso actu remanente vt pbatur in. c. h. de p̄sue. li. vi. iuncta glo. vbi patet q. non valet consuetudo vt appellet de vicario ep̄i ad ipm ep̄m qz ē cōtra substantialia appellationis cum appellatio sit de minore iudice ad maiorem p̄uocatio sed vicarius ep̄i facit idem p̄sistorium cū ep̄o. qz iurisdicatio sua non est alia a iurisdictione ep̄i. sic etiam nō valet pactum vel mod⁹ appositus ptra substantialia actus vt in. c. si. de p̄ca. et in. l. cum p̄cario. ff. e. et in. l. p̄ seruū. ff. d. vsu. et ha. vbi dicit q. nō valet si quis legat usufructū rei sine vsu.

¶ Nota quarto q. consuetudo non potest tollere libertatem in actu eligendi an autem possit illam restringere. ¶ dicitur. Item nota q. potest induci ex consuetudine vt post factam electionem in ecclesia requiratur consensus pncipis vel patriarche. et dicit hic Inno. q. requiritur iste consensus post p̄firmationē nisi aliud habeat consuetudo. Sed dicitur latius q. aut consuetudo super hoc nihil disponit nec p̄nceps vel alius patronus et tunc de iure non tenetur capitulum requirere ante vel post consensum pncipis vel alterius ad quē nō spectat p̄firmatio electionis et maxime hoc p̄cedit in secularibus ad hoc. c. bene quidē. xvi. di. et. c. ecclesia sancte marie. de p̄sue. et. c. si. de re. eccle. non alie. pōt tñ de honestate p̄nceps requiri vt p̄sentiat non q. p̄sentis habeat prestare robur sed vt non possit in futurum opponere contra electū vel electionē nā p̄ maxie p̄nceps pōt opponere ptra electū v̄l electōz exceptiones alias legitimas maxime si dubitat de p̄ditione p̄te vel reuelatione p̄silioz et secretoz vt nō. Inno. in. c. sup̄ his d. accusa. aut ecclesia hz patronū et tunc debet requiri consensus patroni post electionem factam et non ante vt in. c. nobis. de iure patro. Si aut nō vult p̄sentire sine cā rōnabili nō p̄pter b̄ cassabit electio. sed requiritur consensus vt audiantur sue exceptiones legitime si q̄s habet et vt in posterum non possit opponere. et b̄ nō possit intelligi iste tex. forte enī p̄nceps vel patriarcha erat patronus ecclesie aut consuetudo disponit super assensu requirendo et tunc aut consuetudo habet vt acquiritur assensus post electionem et valet non tamen de-

bet induci retractatio electionis si ille dissentit sine causa legitima vt hic in si. aut habet consuetudo vt electio dependat a facultate seu voluntate pncipis vel alterius et tunc talis consuetudo non valet vt hic quia tollit libertatem eligendi. secus autem si restringeret ipsam libertatem vt probat in. c. abbatem de v. lig. et in. c. cum dilectus. de consue. et in. c. h. de in. integra. resti. In quibus iuribus probat q. valet consuetudo vt collegium teneatur sibi eligere p̄latum de alieno collegio. Item potest induci consuetudo vt collegium teneatur admittere forinsecos ad eligendū secū vt in. c. scriptum. j. eo. et in. c. cum ecclesia sitrina de causa pos. et proprie. potest etiam per consuetudinem in totū tolli potestas eligendi. vt in. c. h. de in. integra. resti. vbi ep̄s pretendebat habere potestatem eligendi abbatem. in summa ergo vt dicit Jo. an. et bene consuetudo non pōt tollere libertatem eligendi ipsa electione remanente qz tolleretur substantialia ipsius electionis quia non est electio vbi admittitur libertas eligendi vt in. c. vbi p̄periculu. in. s. ceterum. j. e. li. vi. Sed consuetudo bene potest restringere libertatem modis predictis vel in totum auferre potestatem qz tollendo potestatem in totum remanet seu deuoluitur libertas eligendi ad electores ad quos potestas per consuetudinem deducitur. Simile nota. in. c. h. de re. eccle. nō alie. vbi patet q. vacante ecclesia potest vni et subicit tota ipsa ecclesia. non aut possunt alienari bona particularia ipsius ecclesie vacantis et rationē vide ibi per glo. et ex predictis inferitur q. quādo restringit libertas eligendi non dicitur cessare ipsa electio vel tolli libertas eligendi. quod facit ad id qd̄ dixi in. c. licet. q. e. vt valeat electio facta per metum seu imp̄sionē quā do electores non compelluntur eligere certum. sed aliquem de certo genere personarū. et per hoc puto posse attemptari q. matrimoniū carnale contractum per metum modo p̄dicto teneat quando non fuit compulsus contrahere cum certa persona. sed cum aliqua de certo genere quā ipse elegerit. nam olīm in veteri testamento matrimoniū erat in p̄cepto in genere iuxta illud qd̄ habetur in gen. crecite et multiplicamini. et legitur et nō. in. c. nunciatur. xxv. q. h. nihilomin⁹. nō p̄ hoc de erat liber consensus in contrahendo et facit ad materiā. c. cum loc. j. de spon. de hoc tamē possit satis dubitari. et adde ad predicta notabile dictum Inno. in. c. q. sicut. j. eo. vbi dicit q. pōt induci ex consuetudine vt mortuo p̄dato capitulū nō prius procedat ad electionē q̄ nunciatur pncipi mortis p̄lati et petatur ab eo p̄tās eligendi seu cōsentus vt cum consensu suo procedat ad electionē. nam per hoc nō tollitur libertas eligendi. Sed potuit hec consuetudo induci prope interesse pncipis vt admoneat ad eligendum aliquem

bonū et sibi fidelem .et vt defendat ecclesiā ab oppres-
sionibus alioꝝ et ne qđ prauitat in electōe intercedat
et bñ notabis . In gl. in .v. in quo in h. .v. dō ex ista
gl. locū in quo dō fieri electio p̄lati et dicit h. hosti. qđ
p̄suetudo p̄t inducere vt fiat in certo loco .et vbi nō sub
est p̄suetudo nō ē in quo loco sit dūmodo sit bone-
stus . vt in .l. pe. ff. de iusti. et iur. et in .l. si cum dicos. in
§. si arbiter. ff. de arbi. de iure tñ videt mibi qđ dō fieri
in ecclia seu caplo illius loci cui debet p̄esse p̄lati . vt
dicit glo. et vide. c. cū nobis . j. eo. vbi electio fuit facta
in choro sed in casu. c. cum inter canonicos . j. eo. facta
fuit in caplo vide etiam bonum tex. cum glo. in .c. qđ si
cut . j. eo. vbi dō qđ dō fieri in ecclia an aut valeat electio
si nō fiat in loco p̄sueti. p̄nto qđ sic dūmō aliud cano-
nicam nō obmittat ar. in .c. p̄siderauimus. s. co. male
tñ faciunt electores p̄uendo p̄suetudinē In gl.
in .v. diligentia in h. .v. ista gl. elidunt duo intellect^o
p̄mas vt canonici possint p̄cedere ad scđam electionē
si fuit peccatum in p̄ma . rep̄bata tñ p̄us p̄ma electione
qđ nō dñt p̄cedere ad scđam p̄ma nō rep̄bata p̄ supio-
rem. Scđs intellect^o vt intelligat qñ electores pecca-
runt in p̄sona nomiata vel in forma . ante qđ transirent
ad electōes vt sit sensus lre qđ si canonici an electiones
factā dephendūt peccatū in forma vel in materia. dñt
adhibere diligentia vt p̄uideat ecclie lrimo mō. S; tñ
p̄clade sumendo cōclusionē doct. qđ aut p̄ma electio est
notorie nulla et electores si sūt p̄nati p̄tate eligendi pu-
ta qđ elegerūt ignoranter indignum et p̄nt p̄p̄ria ante
ad scđam electionē transire qđ ex quo electio est notorie
nulla si oportet expectare vt rep̄bet a supiore vt in .c.
cōstitutus. de app. et nota in .c. auditis . j. eo. et in .c. in
ter dilectos. d. exco. pla. S; si electio nō esset nulla s;
iniusta vel saltem haberet colorem validitatis. vel ele-
ctores essent p̄nati tñ nō est licitū transire ad scđam
electionem vt in iuribus allegatis in glo. et vide qđ le-
gitur et nō. in .c. p̄p̄rie . j. eo. li. vi. vbi habet an cono-
nici possint resiliere a scrutinio an electionem factam si
dephendant nominasse indignum.

Rasmisiam Electus cōfirmatus
nō cōsecrat^o p̄t ea qđ
sunt iurisdictionis nō aut ea que sunt ordi-
s ep̄alis. Vel aliter et sic p̄ cōfirmationē electōis trā-
sferatur potestas exercendi ea que sūt iurisdictionis ep̄a-
lis non autem ea que sunt ordinis. Illa enī transferun-
tur p̄ consecrationem et p̄tinet iste tex. ad scđam p̄tem
mbrice. s. de electi potestate. In p̄ma ponitur cōsul-
tō In secunda responsio. ibi cū domus. Nota p̄ri-
mo qđ excommunicatio est iurisdictionis non anteqđ or-
dinis ep̄iscopalis. nam vt vides hic electus confirma-
tus potest excommunicare subditos Item videmus
qđ p̄clatū non ep̄iscopi hanc sententiā censurę exercēt

in subditos vt in .c. cum ab ecclesiā. de offi. ordi. et i
c. sicut . j. de sumo. et in .c. cum in ecclesiā. de maio. et
obe. cū si. ex quo inferitur qđ electus cōfirmatus licet nō
sit sacerdos possit excommunicare cū non requiratur sa-
cerdotium ad exercitium iurisdictionis. ar. hic et ex eo qđ
dicitur de archidiacono. qđ nō tenetur esse sacerdos. s;
dyaconus dumtaxat. vt in .c. cum in cunctis. §. inferio-
ra. s. eo. et tamē archidiaconus habens iurisdictionē
excommunicat vt dixi post glo. in .d. c. cum in cunctis.
Et hoc etiam infero qđ nō sacerdos habens iurisdici-
onem potest ab excommunicatione absoluerē qđ eadem
ratio est in absoluendo que est in ligando de peni. di.
i. verbum licet hosti. senserit cōtrarium. in .c. quosā
de vi. et ho. de. vbi dixit qđ non sacerdos nō absoluit
ab exco. cō. Sed inte. lige illud dictū quo ad abso-
lutionē fiendam in foro penitentiali respectu peccati qđ
soli sacerdotes habent istam potestatem. vt in .c. omis
de peni. et femil. facit. c. i. prope h. de sum. trini. S; qđ
ad tollendum vinculum excommunicationis quo ad ec-
clesiam militantem sufficit qđ quis habeat iurisdici-
onem ecclesiasticā et hoc satis sentit Jo. an. post hosti.
in .c. dudum elec. §. j. e. hinc dicimus qđ illud vinculū
excommunicationis quo ad ecclesiam militantē potest
tollī ab inuito. licet inuitas nō possit absolui a pecca-
to vt nota. in .c. ab excommunicato. s. c. et rescript. Et p̄
Jo. an. in .c. i. de sen. exco. li. vi. Nota scđo qđ iste
tres sententię excommunicationis suspensionis et inter-
dicti. sunt applicabiles ad personam. potest ergo qđ
excommunicari suspendi et interdici. Quid anteqđ op̄re-
tur sententiā interdicti in p̄sonam dic vt in .c. is cui. de
sen. ex. li. vi. facit. c. sacro. et si. Nota tercio qđ mer-
cimonia sunt licita laicis et prohibita clericis et cleri-
ci illa exercentes possunt excommunicari vel aliter com-
p̄sa ab illis desistere. ad hoc. c. negociatorem clericū
et in .c. fornicarij. lxxxvij. di. et j. ne de. vel mo. c. i. et
ibi dixi. facit. ca. si. d. vi. et ho. de. Nota ibi habitus
clericali iuncto tex. ibi vestes laicales. qđ vestes cleri-
cales debent differre a vestibus laicalib^o ex quo infer-
t qđ clerici debent habere propriū habitū illud tamē sc̄o
as qđ respectu forme nō reperit iure qđ clerici seculares
habeant certū habitū sed quedā vestes et certi colores
sunt eis prohibiti. de quib^o in .c. clerici. d. grande. de
vi. et ho. de. et vide ad predicta glo. nota. in de. i. de
vi. et ho. de. prope fi. et de vestibus clericis an sint eis
interdicte. vide glo. xxi. q. iij. in sum. dixi in .d. c. clerici
facit ad p̄ncipale dictū. c. vnicū. de de. cō. in. li. vi. et. c.
si iudex laicus de sen. ex. e. li. vbi sit mentio de habitu
clericali. Nota ibi laicoꝝ manus associat et man^o
qñq; ponit p̄ potentia sua adiutorio. iuxta illud psal.
In man^o tu. cō. ac. Et no. p̄tra clericos inuocantes pa-
trocinium laicoꝝ ad effugiendam debitam vindictā

prelatorum. Item nota sibi ex quo electionis rē. q̄
 p̄ solam p̄firmationem p̄sequitur p̄latus p̄tatem exer-
 cendi iurisdictionem. Et facit hec lra in. ar. q̄ ad p̄tate
 exercendi iurisdictionē requir̄ inductio in possessionem
 sed eo ipso q̄ q̄s ē p̄firmatus p̄t iurisdictionem exerce-
 re et omnia alia p̄tinentia ad illā p̄laturā que sunt iuris-
 dictionis de quo. f. dīcā latine. Ultimo nota q̄ eo-
 num que spectāt ad ep̄m quedā sunt iurisdic. quedam
 ordinis. nam ep̄atum dicimus esse ordinem vt nō. gl.
 in p̄benio septi. et ex institutione ecclesie multa licet or-
 dini ep̄ali que alijs ordinib⁹ sunt interdīta. vt crisma-
 re. s. de p̄sue. quanto. ordines p̄ferre et similia de qui-
 bus in glo. Ista nō transeūt in electū p̄firmatū nisi q̄
 post p̄secrationē. i. postq̄s habuit ordinē ep̄alem qui cō-
 fertur in ip̄a p̄secratione. Sed p̄ra tex. oppo. r̄ vi-
 detur q̄ ex sola p̄firmatione nō adipiscat ele. tus p̄tā-
 tem exercendi iurisdictionalia. s̄ requir̄ q̄ p̄cedat in-
 stallatio seu in possessionem inductio Ad hoc. c. vt no-
 strum. de offi. archi. vbi fit mentio de ista inductione i
 possessionem. que si non esset necessaria ad p̄tatem ad-
 ministrandi nō fuisset a iure inuenta. ad idem. c. in no-
 mine dñi. xxiij. di. vbi dicit q̄ si paps nō p̄t intronisa-
 ri in vrbe p̄t tñ administrare ergo a p̄trario installatō
 videtur necessaria ad actū administrandi facit etiam.
 xxiij. di. in. c. si quis ordinatus cum se. So. p̄pter hec
 p̄traria et similia que formari possent reperuntur i hac
 materia due opi. cōtrarie Inno. em̄ h̄ doli. r̄ Com-
 po. Jo. an. et p̄muniter fere aliq̄ sequentes. tenent opi.
 q̄ inductio in possessionem nō est necessaria sed eo ipso
 q̄ q̄s ē p̄firmatus vel habuit aliquid aliud succedens
 loco p̄firmationis p̄ta q̄ fuit institutus seu p̄missus p̄
 sup̄iorem de illa dignitate p̄t incōtinenti administra-
 re quātumcūq̄ nō fuerit adhuc apprehensus corpora-
 lem possessionē p̄lature p̄ qua opi. facit iste tex. in eo q̄
 dicit q̄ ex quo iste acceperat p̄firmationem siue electio-
 nis poterat administrare et iurisdictionem exercere ad
 idem. c. nos. s. e. r̄. f. eo. qualiter. et. c. nihil est. que
 iura solum videntur exigere p̄firmationē ad p̄tate ad-
 ministrandi. et ad p̄traria que faciunt mentionem de
 installatione respondent tenentes hāc opinione q̄ p̄ce-
 dunt sc̄dm̄ p̄suetudinem locorum. nam vbi est p̄suetu-
 do vt prius non administrat q̄s fuerit missus in posses-
 sionem facienda est installatio. vel sc̄dm̄ eos installa-
 tio est de solemnitate nō aut de substantia sicut videntur
 in iudicio. nam multa sunt de ordine substantiali. ma-
 ta vero de solēnitare nō substantiali. vt nō. ij. q. i. in sum-
 ma. et dixi in. c. cum. i. et. a. de re iudi. Quidā vob̄ te-
 nuerunt p̄traria opi. dicentes q̄ ante q̄s p̄latus induca-
 tur in possessionem p̄lature nō p̄t administrare quan-
 tūcūq̄ fuerit p̄firmatus seu institut⁹ seu p̄missus. r̄ hāc
 opi. firmavit Archi. in. c. cum qui de p̄ben. li. vi. plus
 etiam ibi voluit q̄ si p̄pria auctoritate q̄s apprehende-

ret possessionem p̄lature p̄deret ins quod haberet i ea
 p̄ illum tex. in. s. i. hanc opi. q̄ requiratur installatio
 tenet etiam By. in regula. i. de re. iu. li. vi. et nouissime
 late p̄sequendo. firmavit p̄e. de ancha in regula sine
 possessione. de re. iu. li. vi. et hic motus inter cetera q̄
 p̄firmatio h̄ vim diffinitive sicut vt nō. in. c. si. f. eo. li.
 vi. Sed post suam diffinitivā non est licitū p̄t p̄pria
 auctoritate capere rem sibi p̄ iudicem adindicatā. Sed
 oportet q̄ p̄ istum iudicem decernatur sibi possessio iu-
 ra illud quod legis et nō. in. c. in literis. et. c. querenti.
 de offi. dele. et. c. cum nostris. d̄ p̄ced. p̄ben. vbi p̄ Inno.
 et in. l. qui restituere. ff. de rei vendi. et in. l. nō ex linga-
 lis. ff. de re iudi. Itē et sc̄do fiat de. q̄uis de fo. p̄pe.
 vbi speciale est in ep̄o expulso a sede sua vt possit admi-
 nistrare iuxta formam ibi traditā ergo regulariter non
 existens in possessione p̄lature nō p̄t administrare.
 exercitium em̄ iurisdic. dependet a possessione sicut p̄-
 ceptio fructuum vt in. l. bone fidei. ff. de acqui. re. do.
 facit quod nō. Inno. in. c. cū dilectus. de reli. do. Itē
 adducit simile in tutore et usufructuario quib⁹ p̄ela-
 ti equipantur vt in. c. ij. de dona. et nō. in. c. si. f. d̄ p̄g
 no. Isti autem non administrant nec usufructuarius ca-
 pit fructus nisi decernat eis possessio. l. iij. ff. de usu-
 fruct. facit q̄d nō. in. l. lex. que tutores. L. de adm. tu-
 to. Ego p̄ p̄cordātia h̄az opi. dicerem sic. q̄ aut aliis ē
 in possessione p̄lature i iuste et tunc nō ē licitū p̄fir-
 mato seu p̄missus administrare nisi prius inducat legitime
 in possessionem q̄ secus faciendo esset spoliare pos-
 sessorem p̄pria auctoritate q̄d nō ē. vt in dicto. c. cum
 qui. q̄d loquitur in violento possessore vt. xvi. q. vi. pla-
 cuit. et in. l. si quis in tantā. L. vnde vi. et in. s. sed ne-
 dū illa insti. vi. bo. rap. facit q̄d nō. doc. in. c. p̄ venera-
 bilē. qui si. sint legi. aut p̄latura vacat. ita q̄ nemo ē in
 possessione illius tanq̄s p̄latus. et tunc tenet opi. p̄mu-
 nem vt post p̄firmationem seu institutionem licitū sit
 administrare. p̄ hoc faciunt iura sup̄ius allegata q̄ so-
 lum faciunt mentionem d̄ p̄firmatōe Ad idem. c. ana-
 rice. eo. ti. li. vi. petereca paz vel nihil operaret p̄firma-
 tio si de necessitate requiret investitura ad p̄tatem ad-
 ministrandi. et pro hoc glo. nō. in. c. quanto. lxxij. di. q̄
 notabiliter dicit q̄ p̄ electionem datur p̄tās admini-
 strandi in habitu p̄ confirmationem vō datur in actu.
 vnde p̄firmatio deducit potentiam questā p̄ electōne
 ad actum Item sensit gio. iuris ciuilis in. l. p̄natoz. L.
 de iuris. om. iu. et hec distinctio quā. s. feci. videtur de
 mente dominorum de rota decif. iij. Conclude ergo
 rotam materiaz per hec mēbra. q̄ aut subest in loco cō-
 suetudo vt confirmatus seu institutus vel p̄missus ad-
 ministrat ante installationem. aut est p̄suetudo simplici-
 ter de installando. aut subest p̄suetudo de non mini-
 strando ante installationē et etiam p̄firmationē. aut nul-
 la subest consuetudo. primo casu seruanda ē p̄suetudo

vt cōiter volūt doc. facit. c. i. bis. xi. di. Et vide d' effica
 tia installatōis qd nō. Inno. i. c. i. lris. d' resti. spo. vbi
 dicit q' nisi fiat i loco solito. q' nō acquit aliq' possessio
 qd nō. z i b' cāu pnt intelligi iura loquētia d' installatō
 ne. scdo cāu d' fieri installatio exq' p'uetudo b' h'z h'z n'
 ē de substantia ptātis admistrandū exq' p'uetudo solū
 h'z vt fiat installatio. nā videt' pot' t' c' solēnitare q' d'
 substantia sicut missa spūs sancti in actu electōis. ē enī
 d' solēnitare. f' n' d' substantia vt nō. j. c. q. ppter Ter
 tio cāu tenent' qdā vt refert b' Inno. valere p'uetudinē
 vt q's possit administrare an p'firmationem. h'z ipe Inno. z
 l'hosti. sentiūt oppositū qd mibi plz q' bec p'uetudo
 possit tēdere in maximā p'ncipiē ecclie q' n' nunq' indig
 nus dilapidaret bona ecclie admistrandū ante appro
 bationē factā p' supiorē ad b. c. i. s. de p'ue. Itē frangit
 bonū obedientie et nerrus eccliasice discipline. p'ra.
 c. cū in ter de p'ue. z p' hac opi. q' n' valeat p'uetudo op
 time facit qd legi et nō. i. c. cā venerabilis. d' p'ue. et
 p'alle. c. anaricie. S'z in istis collegijs secularib' tenent
 Bal. in an. habita. L. ne si. p' pa. p'uetudinē valere z
 ita d' scō p'eticaf in electo in rectorē scholarū Quarto
 et vltimo cāu q' p'uetudo nihil disponit serua q' dixi i
 distinctione quā. s. scd' distinguēdo an alius sit i pos
 sessione p'ature vel ne ad. c. in nomine dñi. xxiij. di. re
 spondet Inno. q' a p'ratario ibi colligit q' pot' papa ad
 ministrare anq' inronizet et quaten' facit mentionem
 de illa inronizatione. habuit respectū ad p'uetudinem
 nā d' iure sec' ē vt p'z in. c. l'z. s. eo. vbi colligit q' coipō
 q' q's elect' ē in papā p'fectē plenā ptatem admistrandū
 ad. c. si q's. xxiij. di. respondet q' loq' nō d' ptate admi
 nstrandū i ecclia ad quā fuit d'putat' f' i ecclia ad quāz
 se transtulit. Itē ibi loq' q' non potuit h're possessio
 nē de facto et eodē mō p' m' d'eri ad de. q'uis de foro
 p'pe. p' locū a spālī. p'cedit enī in expulso. et sic q' al'
 ē in possessione nō ob. q' dicit q' p'firmatio h'z vim snie
 q' illud vez in fauorē electi alias aut nō p' oia equipa
 tur snie q' snia fert inter litigātes. et q' actor petit rē
 ab alio possessore. S'z nos loquimur q' vacat p'atura.
 ita q' p'firmat' nō intendit alicui vim inferre. nā sic
 liceret dño p'p'a anctē intrare rē suā vacantē et cape in
 de fructus iuxta nō. p' Inno. in. c. q' relā de elect. ita li
 cere d'z p'firmato q' h'z titulū. p'p'ia auctoritate intrare
 possessionē z administrare bona p'ature V' d' ob. qd d'z
 d' usufructuario. q' cū dñs habeat possessionē nō d'z
 ipe p'p'ia anctē possessionē apprehēdere Itē ad id qd
 d'z d' tatore dicit q' maior ē ptas p'lati q' mtoris d' q' vi
 de bo. glo. v. q. iij. c. h. et idē qd dixi d' p'aturis dicit de
 alijs bñficijs inferiorib' vt ē d' m'cte Inno. h'z q' eadez
 ē rō in vtriqz. et p' h' p' d' d' d' alia qd qd opat' inuesti
 tura q' fit d' bñficijs p' traditionē bireti vel annu. i. d' quo
 b' p' L'opo. z Jo. an. dixi in. c. ij. d' p'ue. dicit vt ibi.

In gl. si. in si. V' d' bñ h'c gl. et q'ten' dixit q' de

posito clericoz ē ordinis ep'alis sunt opi. inter doct.
 nā qdā tenent' p'firmatū posse p'gnoscerē d' causis cri
 minalib' clerico z z h'c opi. tenent' Inno. nā scdm cum
 electus p'firmat' p't exercere ea q' sūt meri imperij vt ex
 cōicare et concilium p'gregare vt b' et. j. eo. q' sicut Itē
 iudices seclares p'gnoscut' d' causis criminalib' ergo et
 electi p'firmati specifice tñ n' tāgit Inno. nūqd possit de
 ponere clericū vel p'gnoscerē de crimie exposcente de
 positionē Et nō ex d'co Inno. q' excōicare ē meri imperij
 p'ratium sentit gl. ij. q. vi. quisq's. scdo opi. ē q' elect'
 p'firmat' nō possit p'gnoscerē d' crimine regre de p'osi
 tōez ar. xv. q. vij. c. felix. et. c. si aut. tertia opi. q' possit
 p'gnoscerē h'z non sniare differt tñ sniam in tps p'feca
 tōis. q'ra. opi. q' possit p'gnoscerē z iudicare cū d'epo
 nendū z deq'dand' f' n' degradabit ipe h'z ali' ad postu
 latōez suā z h'c opi. tenent' l'hosti. Una fuit opi. Jo. d'
 lig. q' p'siderant tres act' p' d'um' ē i p'gnoscedo. Scdo
 in iudicādo. Tertio i exercēdo p' degradationē actualē
 et iste tertius act' n' h'z n' p'feco. mibi plz opi. gl. sim
 pliciter intellecta vt i p'feco. nō possit deponere cleri
 cū ab ordine clericali q' sic n' p't illū ordinē p'fere ante
 p'feco. ita nec illuz ordinē auferre q' maior ptas
 requirit in auferendo ordinē q' in p'feco. vt colligit ex.
 c. si. xv. q. vij. vbi d'z q' eps sol' p't p'fere ordinē. solus
 aut auferre n' p't et ē tex. i. c. ij. j. d' tranlla. pla. nec plz
 mibi q' possit p'gnoscerē d' crimie regre de p'ositionē sal
 tim q' intēdit. p'cedere ad degradatōez actualē quia
 certus numer' q'oz requirit in examinatōe cause vt nō
 Jo. an. in. c. degradatio. d' penio. li. vi. dixi plene in. c.
 at si clerici. de iudi. Elect' aut z p'firmat' n' d'z eps an
 p'feco. h'z appellat' ē e' t' vt in. c. tua. d' b'is q' h' a p'
 la. nō. gl. in de. i. d' bap. S'z p'nuare quē bñficiū p't q' n'
 ē ordinis ep'alis et sol' p't p'gnoscerē et p'nuare vt nō.
 xv. q. vij. in sūma et tenet' p'muniter doct. h'. Itē p't cog
 noscere de alijs crimib' dūmodo nō intendat ad de
 gradationem. sed ad aliam penam vt h'c.

Uim inter. R. Qui electi de se

facte renūciat ap
 pellare neq't ad ipedienda electōem alterius
 et electio a suspensio celebrata nō t'z. b. d. p'mo narrat
 factū. scdo diffinit articulū d' q' p'stabat ibi nos attēdi
 tes. tertio ibi sane illud d' q' n' p'stabat diffinēdo p'mittit
 Et p' intellectu l're p'mittit q' vacante mōsterio p'stātis.
 Quidā. R. senior fuit elect' i abbate i discordia. c' de
 c'p'oni q'dā. R. iunior. et quidā ali' ex mōchis se oppo
 fuerūt tandē bec qd fuit delata ad sedē ap'lica. P'p'a
 aut v' d' h'c istā q'ōnē p'rabat i longū p'p'ulit p'tes ad p'po
 sitionē. vñ vigore p'positōis ille. R. senior renūciavit
 electōi d' se fecit z d' manib' pape susceptū p'oratū ad cu
 stodiam illi' mōsterij ab eo dū viuet possidēd' f' fuerit' ad
 mōsteriū n' fuit ab aduerfarijs f'cept' imo male tractat'

et penū enadens man? eorū appellavit ne aliqua fieret electio in monasterio dicens q̄ intendebat redire ad suum in p̄stius ex quo adversarij noluerunt servare cōpositionem. Item p̄pter illum excessum p̄missus i p̄sonam istius. R. et quosdam alios cardinalis legatus qui erat in p̄tibus tulit sententiam interdicti in monasterium et in monachos ipsius. Sed hoc nō obstante monachi celebrant divina et p̄cesserunt ad electionē abbatis illum. R. iuniorē eligendo. dno p̄pter p̄dicta questio fuit delata ad summū pontificem et p̄ parte. R. senioris opponēbantur p̄ncipaliter duo p̄tra electionem factā de. R. iuniorē. p̄mo q̄ fuerat attemptata post appellationem interpositam ab ip̄o. R. seniore. sc̄do q̄ fuerat facta ab ip̄is monachis interdictis et suspensis et ad faciendam fidem de interdicto portavit ille. R. senior quosdam lras p̄positi et capli. Constantien. Ex p̄te vero. R. iunioris negabat interdictū et allegabat q̄ dyocessanus loci ipsum electū p̄firmaverat et benedixerat. unde nō erat verisimile q̄ munus benedictionis impendisset si fuisset facta electio de suspensis et a suspensis. p̄tra appellationē dicebat q̄ illa appellatio non valuit q̄ ex quo monasteriū vacabat p̄ renuntiationem illius. R. senioris nō poterat p̄ appellationem suam impedire ne fieret electio p̄dapa auditio p̄tium allegationibus q̄ p̄stiterunt sine aliqua p̄batione q̄ illa appellatio fuit minus legitima q̄ nō poterat appellare ne fieret electio ex quo renūciavit iuri suo p̄nunciavit illam appellationem fuisse minus legitimā. Sed q̄ de sententia interdicti nō poterat in curia fieri plena fides l̄ adessent p̄sumptiones contrarie se invicem collidentes papa p̄misit illum articulum expedire dum in p̄tibus sc̄dm formā h̄ p̄tentam. Ad p̄mo argumentū optimū et quasi expressum in tex. q̄ papa potest in benef. cialibus p̄pellere partes litigantes ad p̄ponendam. In aut̄ hoc liceat indistincte vel cuiq̄ in dicto. dicitur cū gl. i. tene tñ menti istuz tex. q̄ nō reperitur in hoc alius ita expressus. Ad sc̄do q̄ monachus electus in p̄latum potest electionem suam p̄sequi et sup̄ ea litigare. p̄cor. c. cum dilectus. de consue. et. c. ij. de in. inte. resti. cum si. est ergo religiosus huius iuris capax. Nota tercio ibi dum vivet possidendos q̄ papa p̄t p̄oratum manualem seu claustralem p̄cedere religioso ab eo toto vite sue tempore possidendum et sic habes unum casum in quo p̄t religiosus esse p̄petuus in prioratu claustrali seu manuali. alius tñ c̄tra papam etiam abbas p̄p̄ius non possit hoc modo p̄petuare religiosum in istis p̄orantibus manualibus q̄ est p̄tra iuris dispositionē vt in. c. cum ad monasteriū. in. §. nec alicui de sta. reg. sentit. Inno. in. c. si qui de. v. l. vo. et vide latius p̄ Frede. de se. p̄si. c. l. ij. dixi in. d. ca. cum ad monasterium. unde potest abbas removere p̄tra

lem prioratū non obstante q̄ illuz posuerit ad vitā suā. Et nō istum tex. diligenter p̄ limitatione. c. p̄orrecta. et. c. ad nostram de p̄fir. vi. vel inuti. vbi habetur q̄ nō potest religioso p̄firmari p̄oratus ad vitam p̄cedunt enim illa iura nisi papa aliud faciat ex certa scientia vt h̄ q̄ tenet etiam Inno. h̄ et nota. in. c. nisi. de p̄ben. Quarto. nō. q̄ nō valet appellatio interposita ab eo cuius non interest appellare. et ad hoc cottidie solz al legari ista litera. p̄cor. ij. q. vi. c. nō solet. Ad in. v. lane. iuncta glo. q̄ lre testimoniales p̄lati et capituli faciunt p̄sumptionem non modicam licet nō faciant plenam p̄bationē. facit. c. innotuit. ij. eo. et. c. veritatis. de dolo et p̄ti. dixi plene in. c. post cessionem. de proba. Nota ibi minus benedictionis q̄ abbas electus et p̄firmatus benedicti. Ep̄us aut̄ p̄secratur vt. s. ca. p̄xi. an antez ista benedictio abbatis sit ex toto simplex an partim ordinatoria vide per glo. in de. attendentes. d. ita. regu. Item nota q̄ vbi p̄curant due p̄sumptiones quarum altera non p̄ponderat invicem se elidunt secus vbi altera est vebementior vt in. c. lras. d. p̄sump. bonus autem iudex arbitrabitur an et quando sint parae vel altera potentior quia nō p̄t sup̄ hoc dari certa regula sicut dicimus in alijs p̄bationibus vt in. l. iij. ff. de testi. et in. c. in nostra. co. ti. Ultimo nota q̄ suspensis ab officio non possunt eligere. potestas ergo eligendi inheret officio de quo plene nō. in. c. cum dilectus. de p̄sue. et intellige tex. in suspensis ab homine vel a canone inferente penam. secus in suspensis a iure suspensione simplici pura p̄pter p̄ticipium cum exco. municatio nam illi possunt eligere sed non eligi d̄ quo dicendum vt plene nō. in. c. si celebrat. de cle. ex. mi. In glo. ibi magis vacillabat. Adverte q̄ glo. non aperit virum papa possit indifferenter de iure p̄pellere partes ad p̄positionem unde cōtra tex. videtur facere. ij. q̄ metas causa. p̄ totū. nā p̄pulsus ad aliqd̄ faciendum p̄t agere ad rescindendum actum actione q̄ me. causa. et p̄cor. ff. q̄d me. cā. p̄ totum. So. forte metu cōtrarij dixerunt Tan. et Hoff. h̄ q̄ ista fuit p̄pulsio cōditionalis et non p̄cisa sed hoc non soluit contrariū q̄ actio quod me. causa. datur p̄ iudiciali. Item cōpositio nō p̄t fieri p̄ vim p̄cisa. q̄ animus hominis nō cadit in p̄tates alterius. unde tex. h̄ dixit quod ordinatōi consentit. l̄ inuit. Inno. ponit literā inuitam. i. instantia p̄cū denictū quasi dicat q̄ papa nō cōpulsit ad p̄ponendū. l̄ quoddāmodo desicit eū istā p̄cū. Ex quo nō q̄ p̄ces instātissime p̄ncipis nō inducūt instū metū. vñ ad rescindendū actū n̄ p̄t q̄ allegare maxias p̄ces p̄ncipis q̄d bñ nōbis. q̄d ego itelligo n̄ est tal p̄nceps q̄ solebat male tractare suos p̄cib̄ n̄ ecq̄ elotes. nā tūc p̄to q̄d iste p̄ces excusat et h̄nt vim in. si met? sic itellige tex. iuncta glo. in. l. i. §. q̄ hotozande

ff. quam re. ac. non datur. tercio soluit idem Innoc. q. papa coegit illum ad componendum propter mala que sciebat de eo que probari non poterat. dicit tamen q. alteri q. pape hoc non licuisset. Nota singulariter b. dictum q. papa potest disponere ex scientia quam habet ut priuata persona. qd. ego intelligere in his q. plene pendunt a potestate sua. secus autem in alijs. ut in de. pastoralis. de re. iudi. b. inc. dicit singulariter Bal. p. glo. in. l. si. de legi. q. non est presumendum pro sententia principis si procedit parte non vocata et eius defensione non admissa. an autem possit papa compellere partes ad componendum. vide primo glo. in. l. ff. de no. op. nunc. in. §. post que generaliter loquens de iudice dicit q. non potest compellere partes ad componendum et illa glo. communiter tenetur licet aliud senserit glo. in. au. ut. dis. indi. in. §. si vero contigerit. Tamen in principio puto q. possit compellere in his que pendunt a potestate sua et in istis beneficiis et alijs iuribus ecclesiasticis quia papa in istis habet plenitudinem potestatis ut in. c. ad honorem. de aucto. et usu pallij. maxime quia ius est dubium propter dependentiam lit. et facit glo. in. c. per principalem. ix. q. iij. que dicit papam posse priuare episcopum suo episcopatu quam glo. limita et restringit prout dicit in. c. si. de consur. vii. unde fortius poterit cogere ad componendum. cum dubius sit casus litis. ut in. l. quod debetur. ff. de pecu. et in. c. fraternitatis de frigi. In his vero que non dependunt a plena potestate principis. puto q. causa non subflante non possit compellere ad componendum quia debet iudicis ius suum reddere per sententiam legitimam ut. s. in. i. benio. Causa tamen legitima compellens partes ad componendum in quolibet iudice est quando partes diu litigauerunt. et questio est multum dubia. nam tunc etiam iudex secularis potest compellere partes ad componendum vel ad compromittendum et negligentiam ipsius poterit iudex ecclesiasticus supplere excommunicando partes nisi veniant ad concordiam. pro hoc vide text. nota. in. c. placuit. xc. di. dixit hic do. pe. de archa. se putare q. in casu huius glo. posset etiam episcopus compellere clericos ad componendum scilicet quando litigant super beneficio nec de facili potest litis decidere. nam episcopus potest ex causa tales transire inuitos ut in. c. quesitum. de re. permu. qd. mihi satis placet alias autem causa legitima non subsistente potest et debet iudex hortari ad componendum non autem compellere sic intelligi. c. studendam. xc. di.

In glo. h. ubi si tamen electi canonice fuerunt. Aduerte quia glo. per hoc non respondet ad contrarium nam iste. R. senior non fuerat electus per collegium sed habuit a papa potestatem et custodiam et ideo dicit ut dixi in notabilibus q. papa b. fecit ex certa scientia. et dicit b. Cui. q.

si abbas vellet illum remouere sine causa non posset quia ad istum potestatem est obedientiam pape et non abbas remanet tamen in alijs subiectus abbas. et de hac materia videtur quod plene dixi in. c. ad nram. et. c. se. de p. fir. vii. vel innot. Et non dicitur Cui. In glo. in verbo q. ex p. sensu. in. fi. p. intellectum b. gl. et tex. oppono contra litteram. v. cum q. iste. R. senior poterit appellare. p. suo interesse ut nulla fieret electio ex quo renouauit electioni de se facte vigore propositionis ut ipse possideret potestatem et custodiam eiusdem monasterij poterat redire ad ius suum presertim aduersarius nolens obseruare propositionem ut in. l. si diuersa. de transac. et in. l. cum p. ab. de p. scrip. In istis enim tractibus innotiatis facit ut facias re. postquam deo impleuit contractum pro parte sua h. duplicem modum agendi contra aduersarium recusantem adimplere tractum pro parte sua. potest enim agere ut adimpleat actum in factum. Item potest petere quod dedit quia dedit ob eam. v. cum non secuta potest repetere. ff. de p. di. ob eam quasi pro totum. et in. l. i. ff. de re. p. mu. et plene de his tractibus innotiatis in. l. naturalis. ff. de recip. v. et p. Ly. in. l. ex placito. de re. p. mu. So. gl. circa h. et similia pertraria multum instat. et in eadem potest quatuor solutes prima quia h. fuit apposta clausula ut pena soluta pertrauenerit staret propositioni. Item aduersarius pertrauenerit nihilominus vigore pacti illud non erat propositioni. Et non. ex hac so. q. clausula ratio manente pacto operatur etiam in fauorem pertraueneris. contrarium tamen non. glo. in. c. potuit. de loca. et in. l. ij. de iure emphi. vbi pertrahitur non. q. ista clausula solam operatur respectu obseruantis pactum et forte ob h. dixit b. glo. q. hec so. non est bona nec colligit b. scda solutio q. pertrahitur vbi quod perdit aliter seu respectiue adimpleret contractum pro parte sua. s. habito respectu ad implementum huiusmodi pertrahitur pertrauenerit sed in casu nostro iste. R. senior. pure renouauit iuri suo non autem ob eam. nam ista spualia pure sunt renouanda. ita q. in eis non habent locum illi tractus innotiati deo ut des facio ut facias re. ar. in. ca. sup. eo. de transac. et non hac so. Sed hec solutio esset vera nisi interuenisset auctoritas pape vel alterius superioris qui habet cassare suspensionem fraudis. nam b. dicitur q. papa coegit eum ad componendum. Item q. iste innotus p. sensu ordinacioni. Item subijcitur q. ex p. sensu propositionis recepte iste. R. senior amisit ius q. habebat. et ergo non renouauit pure sed fuit ductus. vigore illius contractus propositionis. unde licet in renouacionis actu non apponeret conditionem vel modum tamen ex procedentibus satis apparebat q. non renouabat. et per hoc videtur tex. in. c. cum p. dem de pact. vbi ille cessit lite pure in manibus pape. Sed quia papa pure prouiderat ut per aduersarios prouideret illi incompetenti beneficio videtur ex illa coniectura q. ille cessit liti ob causam unde aduersarius nolentibus illi prouidere de beneficijs sicut papa

ordinauerat reduxit illum papa ad ius suū p̄stinū. Idē videmus in resignatione que fit ex cā p̄mutationis. nā illa resignatio fit tacite ob causam. vnde si aduersarius non vult resignare beneficium suum p̄t redire ad ius suū p̄stinū vt in. c. cū vniuersoz de re. p̄mu. tertia so. colligitur ex v̄bo tam q̄ recipiendo que bene et sane intellecta ponit iudicio meo veritatem vt dicat q̄ hec p̄positio fuit adimpleta p̄ vtramq̄ p̄tē quia papa ordinauit in p̄positione vt. R. senior renūciaret abbacie et recipet p̄oratum et custodiam eiusdem monasterij et post renūciationem p̄ eam factam recepit a manibus pape p̄oratum in custodiā p̄tibus p̄sententibus vnde licet postea reuersus ad monasteriū nō recipere nō t̄n poterat dicere p̄positionem nō fuisse adimpletā nā plenum ius fuerat p̄ collationē sibi factam p̄secutus. Sed poterat et debebat agere vt illi aduersarij obediret sibi tanq̄ p̄ori et custodi nō aut poterat retractare p̄positōnem p̄fectā et p̄ hoc soluatur p̄traria nec ob. c. cū p̄dē. quia ibi ille qui cesserat liti nō fuerat aliquo mō p̄secutus ab aduersarijs sed solum papa mandauerat vt illi p̄viderent de p̄petenti beneficio. vnde illis nolentibus licitum fuit illi redire ad ius suū p̄stinū. et hec so. videtur de mente Inno. et Hosti. hic. et multū hinc placet quarta so. q̄ in p̄trarijs fuit imp̄loratū officium iudicis hic secus. hec so. non videt bona. q̄ si ille. R. senior habuisset facultatem imp̄lorandi iudicis officium vt reduceretur ad ius suū p̄stinū nō posset dici q̄ sua non interfuisset appellare ne fieret electio cuius p̄trarium dicit in tex. et ideo tene solutionem p̄cedentē vnde non sine ministerio lram p̄derat q̄ iste. R. renūciavit abbacie et de manibus pape recepit custodiam et p̄oratum quasi ad inferendum q̄ hinc inde fuit p̄positio recepta et adimpleta. an aut teneat renūciatio beneficij vel collatio simoniacē facta. vide p̄ Inno. in. c. cū vniuersoz. p̄alle. de re. p̄mu. vbi tenet q̄ nō. Et nota singulariter illud dictū et vide q̄d ibi dixi. Sed cōtra p̄dicta et p̄tra tex. opponitur. videtur q̄ si istius. R. non interfuit appellare non debuit etiam audiri quatenus impugnabat electionem factā de. R. iuniorē rōne interdicti q̄ is cui? non interst nō debet audiri iuxta nō. in. c. ex p̄te. R. de testi. vbi nō. de illa exceptōe t̄n nō interst. et p̄ Inno. in. c. sup̄ his de accu. So. decūt doc. et bene q̄ respectu appellationis interponende nō intererat istius. R. senioris q̄ solum appellabat ne fieret electio p̄pter ius suū cui t̄n renūciauerat. s̄ quatenus impugnabat electionem respectu interdicti. sua intereat q̄ cū esset monachus monasterij intereat sua ne illegitime p̄motus p̄ficere monasterio et si in p̄latum. ar. viij. q. l. audacter. et eorum que notat Inno. i. dicto. c. super his. et per p̄dicta clare patet intellectus huius. c. In glo. in v̄bo p̄iudicat ibi hic secus glo.

non exprimit quare secus h. l. quare iste. R. iunior cuius esset reus non fuit absolutus ex quo p̄sumptiones super interdicto erant dubie. et actor plene non p̄bauerat illam exceptionem. nam debebat reus absolui vigore illius regule cum iura p̄tium sunt obscura reo fauendum est. vt in regula cum iura. de re. iur. li. vi. vt vigore alterius regule actor nō p̄bante reus debz absolui vt in. c. fi. de iure iurā. So. dicendū q̄ illa iura p̄cedunt quando fuerunt date dilationes debite ad p̄bandum. h. autem solum pars exceperat nec defecerat in p̄bandō vt quia in curia non poterat iste articulus de facili liquere. p̄pter p̄bationum absentiam. papa cōmisi istum articulum in partibus decidendz decidit autem articulum appellationis papa q̄ de illo sibi p̄stitit sine aliqua p̄batione. In glo. fi. in fi. Et ex hac glo. iuncto tex. collige q̄ suspensi p̄sumendo eligere si p̄uantur potestate eligendi. licet male faciant. Itē aliud iudicio meo notabiliter p̄bat hec lra iuncta gl. q̄ eligentes suspensi non sunt p̄uati potestate eligendi licet electio sit nulla rō quia solum p̄uantur electores q̄ i de cō p̄currit vnius de quatuor defectibus exp̄ssis in. ca. cum in cunctis. s. eo. et ibi dixi et p̄ Jo. an. in regula odia. in mer. de quoz numero non est iste. naz p̄t q̄d esse suspensus sine crimine vtputa iniuste. Item cimen potest esse occultum.

Si electus non habet sufficientem sciam vel ante p̄firmationem administrat eius electio cassari d̄z
Valter. p̄mo ponitur decisum exordium. sc̄do factum ibi verū tertio electionis cassatio ibi sufficienti. Nō p̄mo ibi ante p̄firmationem q̄ p̄ solam p̄firmationem potest q̄d se ingerere administrationi p̄lature vnde pondera q̄ lra ista nihil dicit de installatione p̄us fienda facit ad ea que dixi in. c. transmissam. s. e. hodie tamen p̄ ex traug. bonifa. que incipit in iuncto est. p̄uilegium. q̄ anq̄ habeat lras apostolicas sup̄ sua p̄motione non debet administrare nec debet recipi ab ecclesia tanq̄ p̄latus alias recipientes et receptus incurunt penam de qua ibi. Ex quo infatur q̄ p̄nunciatus p̄ papā licet habeat nouū certissimum d̄ p̄nunciatione non p̄ hoc p̄t aliquid administrare de bonis p̄dature nisi p̄us habeat lras apostolicas. et ita semel feci obseruari. nam quidam p̄nunciatus vicinus curie volebat post p̄nunciationē p̄stare vicariū in eccia q̄d facere nō poterat. dic iamen q̄ p̄ p̄nunciationem est verus p̄latus q̄ lra ē p̄ substantia p̄bationis nō aut de substantia gr̄e sue p̄uilegionis vt nota. p̄ Jo. an. e. Archi. in p̄benio sexti. et p̄ Bal. in. l. humanum. L. de legi. vbi specificē attingit hoc vltimum dictum. Nota secundo ibi irreuerentor vnam causam quare exigatur confirmatio ad facultatem administrandi. nam p̄mo ob reuerentiam superioris

in electo et confirmato ne sit melioris conditio. stultus
 q̄ sapiens ar. op. in. c. cum qui de pben. li. vi. In
 secundo casu quando cōtulit post confirmationē. tenz
 Saf. q̄ illa collatio debet renocari. quia iuste putabat
 p̄ferre q̄d mibi plz dūmō sit in pbabili errore. ar. op.
 in. c. si benefici a. de pben. li. vi. an autē iste cuius ele
 ctio fuit cassata quia admistravit ante tempus possit
 denuo eligi in eadem vel alia ecclesia tenet archi. i. d.
 c. auaricie q̄ non quia electio sua fuit cassata vicio p
 sone. ideo obstat sibi. c. sup. eo. s. e. quod bene nota.
 Et nota istud cōtra istos. qui ex potentia p̄cipis se
 cularis ingerunt se admistratiōi sola electione p̄ce
 dente. Isti enim efficiuntur in eligibiles vt in. c. quisq̄
 f. e. et in. d. c. super eo. et puto firmiter q̄ si papa igno
 rans illum se intrusisse pmoueat eum ad p̄laturam q̄
 talis p̄motio est surrepticia. nec habet titulum verum
 p̄lature quia requiritur dispensatio vt promoueat
 quam papa non fecit nec expresse nec tacite cū ignora
 ret vitium intrusionis q̄d bene nō. et p̄ hoc sunt decla
 rate glo.

¶ **Utrum inter vniuersas.** *grur*

duobus modis scdm p̄mū intellectū h̄ inten
 dit Qui vocat ad electionē canonicū nō vocandū illū
 spectare tenent nisi p̄ papā absoluantur vel periculum
 sit in mora. hoc. d. fm̄ intellectū glo. fm̄ aliā lec. p̄mū
 nem hoc intendit. Si vocant ad electionē nō vocandū
 valet electio facta eis nō expectatis. et due sunt partes
 p̄ncipales In p̄ma decise ponit supplicationē capitulī
 quā instiucat. scdo cām reddens illam admittit et capi
 tulum instruit ibi q̄ vō. Nota p̄mo ibi ad decanū
 iuncta gl. i. ar. q̄ decanus ē d̄ caplo q̄d ego p̄tuo verū
 li. al. est canonicus vel h̄ al. h̄ p̄ntudo. al. em̄ soli ca
 nonici faciunt caplm̄ vt in. c. nouit. et q̄to. de his que
 fiunt a p̄la. nō. in. c. i. s. e. et in. c. ij. f. de insti. et. c. cū
 olim. de re iū. Nota scdo q̄ caplm̄ p̄t abites ca
 nonicos admonere et requirere vt in termino debeant
 p̄pere ad eligendum p̄t ergo caplm̄ abbeniare termi
 nū iur. p̄figendo terminū put sibi videt. et si canonicū
 sunt discordes statur maiorī p̄ti. vt nō. f. c. p̄xi. et facit
 c. i. de his que fi. a ma. p. ca. Nota tertio ibi q̄uis ec
 clesiastica p̄suetudo nō exigat ar. q̄ sup. vocatione cano
 nicorū absentū standū est p̄suetudini. et videtur hec li
 tera pbare q̄ valet p̄suetudo vt canonicū vocent de lo
 co remoto In p̄trarium tñ facit tex. in vbo q̄ nō. vbi
 dicit q̄ mōa in electione est valde suspecta et sepe dam
 nosa. ergo non deberet valere p̄suetudo cū sit ecclesie q̄
 uosa. vel possit esse dānosa. ar. in. c. i. de p̄sue. illud cer
 tū ē q̄ valet p̄suetudo vt absentes canonicū vocent d̄ q̄
 vō tex. iuncta gl. quā tenebis mēti in. c. cū in ecclesijs
 d̄ pben. li. vi. Et an valet p̄suetudo vt valde remoti

vocent possit dubitari. p̄pter p̄dicta putare q̄ vbi ab
 sentes possent vocari et electio fieri. f. terminū iur. d̄ q̄
 in. c. ne. p̄ defectu. f. eo. q̄ tūc valet p̄suetudo q̄ nō p̄t
 dici dānosa ecclesie ex quo nō exceditur terminus iu
 ris al. autem secus. Nō ibi vice regia q̄ rex p̄stlat
 assensum electioni facte de pontifice et sic non expecta
 tur p̄us confirmatio q̄s petatur assensus. licet aliud sen
 serit Inno. s. eo. cū terra. quare autem petis iste assen
 sus regis dant docet. tres so. p̄ma q̄ forte ista ecclesia
 habebat scdm a rege et videt miranda hec so. q̄ rōe
 feudi debeat requiri assensus d̄ni post electionē p̄lati
 iure tñ non pbatur q̄ meminim. scda so. q̄ forte rex
 erat patronus illius ecclesie capuane. et hec so. est ve
 ra in se. et pbatur in. c. nobis. f. de iurepa. tertia so. q̄
 forte hoc habebat p̄suetudo. sile in p̄al. c. cū terra in fi.
 e. f. eo. q̄ sicut. Ex quo nota q̄ p̄t induci ex p̄suetudī
 ne vt p̄sentis regis petat post electionē factam p̄ ca
 pitulum ante p̄firmationē. vide et iam Inno. in. d. ca.
 q̄ sicut vbi dixit valere p̄suetudinē vt nunciū post p̄nci
 pi mors p̄lati et petatur licentia eligendi futurū succel
 lorem quo casu possit pbabiliter dubitari. nungd pa
 pa qui hodie p̄uidet ecclesijs cathedralibus et regula
 ribus teneatur p̄us requirere p̄sentem p̄ncipis in illis
 l. cis in qb̄ era. d̄ca p̄ue ac o. nā cū p̄sio papae habe
 at vni electionis et p̄firmationis videt q̄ teneat requi
 rere licet teneat ipm̄ caplm̄. In p̄trarium facit. q̄ pa
 pa p̄uidet iuri suo et non vice capitulī. ar. in. c. ij. d̄ p̄e
 ben. li. vi. ergo p̄suetudo gr̄uole inducta p̄tra caplm̄ n̄
 debet extendi ad papā q̄ p̄suetudo onerosa nō d̄z ex
 tēdi de loco ad locum vt de p̄sona ad p̄sonam vt nō.
 dixit Inno. in. c. si. de offi. archi. et h̄ac p̄tem p̄tuo ve
 riorem. Ultimo nō in fi. q̄ vbi duo iura diuersa cō
 currunt in eadem p̄sona non astringitur illa p̄sona illa
 iura simul v̄ire et vnico actu illa expedire sed p̄t p̄ce
 dere seorsum ac si in duabus p̄sonis illa iura p̄currerēt
 facit q̄d dixi i. c. cū in cūctis. s. f. s. e. et q̄d nō. gl. i. c.
 vt circa. e. ti. li. vi. Sed q̄nt q̄re h̄ papa succedit lo
 co regis dat̄ mltiplex n̄sio. p̄mo q̄d forte vacabat re
 gnum apulie. et sic papa succedit in iurib̄ regni. sicut
 succedit vacante imperio. vt in. c. l̄z ex suscepto. de so.
 p̄pe. nō tñ hoc itelligas in quolibet regno vt eo vacante
 succedat papa. Sed dic vt nō. in. d. c. l̄z. Et dicit̄ illd̄
 p̄cedit in regno c̄ p̄prietas p̄tinet ad ecciam vt ē reg
 num apulie. scdo p̄t intelligi q̄d rex erat rebellis vel
 schismaticus ex quo nota. quod papa succedit et potest
 exercere iura regia quando rex vasallus ecclesie ē rebell
 vel schismaticus vel secundum Cincen. forte rex erat

parulus ex quo infert qd vasallo exite puulo dñs bz
administratiōe quod tñ nō putat vtz nā tūc d3 tutor
administrare ar. c. ex rōne de eta. et quali. et hoc puto
verius. facit qd le. et nō. in. c. grandi. de supp. ne. pla.
li. vi. et in. c. nobis. de iurepa. In glo. ij. in fi. dic qd
etiā p̄supposito qd isti fuissent in loco vnde essent vo-
candi nihilominus in eorum absentia poterat capitu-
lum aliquos noiare capiēdo noiatiōe. pp̄rie qz per
denominatiōe nō acquir̄t ius noiato. vt in. c. q. sicut
f. eo. et ad istam tex. respondēt doct. qd nominare ac-
cipitur h. p. digere vel p̄nominatiōe solenni qñ. s. capi-
tulum noiāt duos vel plures pape et petit vt papa d
eorum altero. p̄uideat vt dixi in. c. bone p̄mo. s. ti. p̄x.

In glo. in. v. remoti in fi. facit h. glo. in effectu tres
conclusiones. p̄ma qd absentes regulariter non sunt vo-
candi. fallit in actu electionis sc̄da qd an a remoto lo-
co sint vocandi abñtes in actu electionis standū est cō-
suetudini. tertia qd in alijs actib⁹ ab electione p̄sentes
in ecclesia cōstituūt totā vniuersitatē dūmodo due p̄tes
sint p̄tes quo ad p̄mā conclusionem. vide tū glo. ple-
nitiōem que cōmuniter solet allegari in. c. ij. de testi. li.
vi. que dicit qd in tribus casibus vocantur absentes. s.
in actu electionis vt h. et f. eo. qz p̄pter. in cessatiōe a
diuinis vt in. c. si canonici d. offi. or. li. vi. et in collatiōe
p̄bēdaz vt in. c. cū i. ecclesijs d. p̄b. co. li. In alijs at dic
absentes nō esse vocandos. et dicantur absentes qui
non faciūt residentiā in loco vbi est ecclesia. vt in. c. h.
ius porrectum. f. q. ij. dū dicit ibidem deseruentium
rē. exñtes ergo in castris nō sunt vocandi et dic dictum
illius glo. p̄cedere regulariter Sed vbi occurreret cas⁹
ponderosus sicut alicui illoz trium deberent absentes
vocari. qz nō apparet rō quare in illis trib⁹ sunt vocandi
nisi. p̄pter granitatem p̄iudicij et ponderositatem facti
ergo in p̄similibus deberent abñtes vocari. qz cas⁹ ex-
ceptus a regula extenditur. p̄pter idēp̄tatiōe rōnis vt
est tex. bonus et menti tenendus in. c. cum dilecta. de
p̄fir. vi. vel inuti. et glo. in. l. i. l. de cōdi. inde. et quam
q̄ ista iura non expr̄m̄t rōnem quare in p̄dictis tri-
bus casibus vocant abñtes tñ qñ nō pōt cōiecturari
nisi vnica rō et naturalis debet fieri extēsiō sc̄dm rati-
onem cōiecturatā et voluit Ly. in. l. nō dubium. l. d.
legi. et Bal. in. l. maximū vitium. l. de libe. p̄te. Sed
alia rō p̄ter p̄dicta cōiecturari non pōt. et hoc dictum
sentit Inno. in. c. ij. de no. op. nū. vbi sentit qd in factis
arduis debent vocari absentes. et maxime consideran-
dum est p̄iudicium absentium Item puto qd vbi aliq̄
sunt absentes sine eorum culpa. vt qz sunt exules vel
timēt potentiā tirāni qd tūc isti sunt vocandi vt saltim
constituant p̄curatorem h. sentit Inno. in. d. c. ij. et bar.
in. l. omnes. p̄li. ff. de iusti. et iur. optime facit tex. in.
c. quanto. l. xij. qui sic pōt intelligi vt ibi nota. et in. ca.

bone. f. eo. Ad sc̄dam conclusionem glo. vide glo.
in. c. coram. f. e. et limita. put. s. dixi in notabilib⁹. vlti-
mā cōsuetudo vt absentes non vocentur vt p̄dixi vlti-
mā vt vocentur dūmodo possint vocari sine magno
p̄iudicio ecclesie. nam imminente magno p̄iudicio ec-
clesie non est seruanda cōsuetudo etiam iurata vt est
glo. nota. xi. di. in bis. optime facit tex. in. c. i. de bis.
que fi. a ma. p. ca. facit qd nō. Inno. in. c. accidentib⁹
de p̄uile. Quo ad tertiam et vltimā conclusionem glo.
dic qd regulariter sufficiunt deseruientes in ecclesia ad
expediendam ea que inc̄bunt in caplo. et sufficit qd
consentiat maior ps capli. vt est tex. nō. que p̄iudicio
menti in. c. pal. hoc ius porrectū. requirit tñ ad hoc vt
actus non possit aliquo modo impugnari vt omnes
deseruientes vocentur ad capitulum. nam si aliq̄ nō
vocatur possit agere de contemptu. vt in. c. bone. d.
ij. f. et licet loquatur in electione idem puto in alijs
actibus capitularib⁹. facit qd notat Inno. in dicto. c.
ij. de no. op. nun. et in. c. i. de bis que fi. a ma. p̄te. ca.
tamen ad hoc vt actus valeat requiritur necessario qd
due p̄tes residentium sint absentes quia potentie capi-
tulares resident in duabus p̄tibus is valeat qd facit
maior ps illarum duaz p̄tium quia maior ps capli
li censetur hoc facere sic reducunt ad concordiam iura
que videntur contraria. nam quedam requirunt duas
p̄tes vt in. l. nulli. et in. l. plane. ff. qd cuiusqz vnuer.
quedam requirunt maiorem p̄tem vt in. l. q. maior. ff.
ad municipa. et in. c. i. de bis que fi. a ma. p̄te. ca. et d
hoc p. glo. in. d. l. nulli. hec limita vt dicam in. ca. cas-
lis. f. eo. absentes cū qui non sunt vocandi nō cōpu-
tātur in numero duarum p̄tium vt nota. glo. in. d. q.
circa de elect. Idem puto de vocatis p̄ hñtem p̄tes
et contemnatibus venire qz faciunt se alienos vt f. ca.
p̄xi. et nō i. d. cle. q. circa. In his tñ aliā regiaz ponit
legiste cōmuniter vt dixi in. c. cū omnes. de cōsti. et ali-
quid dicam in. d. c. in causis. sed hec videntur iuri ca-
nonici consentanea. In glo. in. v. cognouerunt. in fi.
et hanc conclusionem glo. qd sint vocandi tenent h. cō-
muniter doct. nō obstat iura p̄uo allegata qz quicqz re-
quir̄t intimatio ad finē simplicis sc̄ie. et tūc p̄cedunt
illa iura quia certus non debet certiorari vt in regula
cū q. certus. de re. in. li. vi. Quicqz requirit intimatio ad
aliū effectum q̄. p̄pter simplicem sc̄iam habendaz et
tūc p̄cedit cōclusio glo. vt nō. in. c. fi. d. emp. et vendi. p.
dar. in. l. emptor. l. d. enic. et in. l. denunciaste. ff. d. ad
ul. In casu aut n̄o dñt abñtes vocari nō solū vt sc̄iat
mōtē p̄lati sed vt sc̄iat diē electōnis siende vñ dicunt
doc. qd si aliq̄ iterfuissent assignatiōi diei vt fuissent vo-
cati ad assignandū diēz et p̄p̄sisset venire si essent apli⁹
vocandi alias aut deberent vocari etiā si sc̄ierent diem
assignatam sc̄dm doct. sed ego dubito de hoc vltimō

quia ex quo sciunt vacationem ecclesie et diem assignatam ad electionem siendam non video ad quem effectum debet fieri vocatio nisi dicas qd possent agere de contemptu. ex quo fecerunt deliberationem sine requisitione et vocatione absentium. In glo. in. v. reuerli. in fi. solae hoc p̄trariū qz ex quo aliqui venerant p̄sumptio ē qd alij exites in eodem loco potuissent venire ar. in. c. cū dilecti. de dolo. et p̄u. possēt tñ p̄bati p̄trariūz p̄pter diuersas qualitates p̄currēt es in diuersis p̄sonis. nam potest esse qd venientes erant iuuenes. et facti alij vero senes et multū debiles. In glo. pe. in fi. Nō istā q̄onem glo. qz facit ad multa. docet. b̄ p̄muniter t̄nent op̄i. Jo. vt non sit necesse expectare vocatos non vocandos qz nullo iure cauet qd t̄s electio facta illis nō expectatis sit cassanda. nō cū possunt dicere se p̄emptos ex quo de iure nō erāt vocādi. fatendū est tñ qd poterāt agere ad interesse si ex b̄ passi sūt aliq̄d damniū. puta qz rōe vocatōis p̄durerūt equos et al̄ expensas fecerūt sic in sili p̄t̄ reuocari mandatū manēte actione mādati ad interesse vt in. l. si p̄cedente. ff. mādati. Item absentes remoti non sunt vocandi in fauorem ecclesie vt hic ergo nō poterant p̄sentes huic fauori ecclesie renunciare. ar. in. c. si diligenti de so. p̄pe. et eorum q̄ nō. Inno. in. c. accedentibz d̄ p̄u. nec ob. si dicat qd gratia senel p̄cessa nō p̄t̄ reuocari. vt in. ca. unico de p̄mo. qz illud p̄cedit qñ iā ius ē q̄sitū alteri. b̄ in casu n̄ro duplex ius p̄petebat p̄sentibz. p̄mū qz nō tenebant vocare. sc̄dm qd nō tenebant expectare q̄uis ergo renanciancūt p̄mo iuri nō p̄ b̄ alteri fuerit renūciatū vt in. c. ex tuatum de vsu pall. p̄terea b̄ nō fuit cōcessio gratie facta licet simpliciter vocauerūt absentes vt venirent. vñ nullo iure tenebant expectare. et faciūt hec ad q̄onem nunqd̄ inuitās aliquē ad prandīū teneatur ex necessitate prandīū exhibere ex q̄ inuitat̄ accep̄tant. aliq̄ sc̄tūt sic i. c. si. d̄ renū. aliud sentit Jo. a. d. i. p̄beo i. c. rex pacific̄ sup̄ v̄bo. p̄ fratre Raimū d̄ ibi c̄ sentit qd p̄t̄ agi p̄tra inuitantē de dolo ad interesse. ar. in. l. h̄ actio. ff. si q̄ cau. quali sentiat qd si nō p̄t̄ p̄tere aliq̄d interesse. puta qz p̄pter b̄ non fecit maiores moram in loco vel q̄d sile et b̄ satis possēt p̄cedere de iure ciuili iudicio meo ex quo nō interuenit ibi stipulatio. qz ex simplicī pollicitatione nō agit d̄ iure ciuili vt ff. de pollicita. in. l. i. et .ij. nec etiā ex pacto nudo vt in l. iuris. gentium. ff. d̄ pac. S3 de iure canonicō possēt satis dubitari. et vbi interuenisset pactū recurrendū esset ad. c. i. d̄ pact. S3 i simplicī pollicitatione cōma gis dubitandū et pollicitatio differt a pacto qz pollicitatio ē vni? cū sine pacto p̄mitto tibi aliq̄d. pactū vero est duorum vt in. l. i. de pollicita. nota. gl. in de. romani de iuraur. vnde simplicī pollicitatione non credo qd possit alius agere pro interesse suo quia. ca. i. loquitur de pacto sed peccat retrocedens iuxta illud psalmi

ste que p̄cedunt labijs meis non faciam irrita. an aut̄ debeat mitti hora prandij pro inuitat. dic qd notat Jo. an. et Cal. in. c. si. de renū. et Cal. p̄soluit v̄p̄orem suam super isto que respondit satis eque qd pro mulieribus et forensibus d3 mitti que nō libenter se ingunt sed pro alijs non nisi essent graues persone. Nōc̄ luns. Abbas.

Um nobis

Nō debet inspicī an post appellationē sed an p̄tra fuerit electio celebrata b̄ p̄mo Et p̄nes vocantes qbus p̄petit vocandi potestas remanct ius eligendi si vocati venire p̄t̄nunt b̄ sc̄do. Et ad officium p̄tratoris spectat examinare electum etiā n̄m̄ne opponente Et nisi electus doceatur litie eratis et literature habet p̄o nō l̄to electo hoc tertio. Quiddam nam primo ponitur allegatio p̄tra electum. sc̄do ibi h̄ contra alio pro electo. tertio ibi is igitur ipsius exaatio. quarto ibi nos. p̄trationis p̄missio. Nō p̄mo ibi iudicanda erit irrita bonū ar. qd electio attendata contra appellationem exiudicalem est ipso iure irrita. Sed aduerte qz incōtrarium facit. v. sed contra. ibi irritanda. per quod verbum videtur colligendum contrarium. et p̄fecto hec littera nō p̄bat vnum vel reliquum tum quia facit. p̄ et contra. tum qz non sunt verba p̄pe sed allegationes partium. et p̄ma alio nō est veraynde dum l̄ra dicit videri poterat supplē. et male. vt se quitur in. v. sed contra. In autem electio sit dicenda irrita vel irritanda de iure qz post appellatōes attemptata dicam. i. cum glo. i. Nota sc̄do qd nō omnia gesta. post appellationem extraiudicalem sunt irrita vt irritanda sed oportet qd sicut post et p̄tra appellationes et ad hoc cotidie allegatur iste tex. de quo. i. latius dicit. Tertio nō ibi alienos se fecisse vidēt. et tene semper menti istam tex. qd vocati ad capitulum p̄ habentem potestatem faciunt se alienos si p̄parere nolūt ex quo infatur qd isti non sunt p̄putandi in numero absentium seu in numero eoz qui sunt de caplo. sed quod ad actum tunc explicandum habent ac si nō essent de capitulo. faciunt etiā se alienos. vt in l̄ra quod datus voluit Inno. in. c. eccia. el. h̄. i. e. gl. i. de. qd circa. e. r. et idē dic de his qui de iure nō sunt vocādi. nō etiā d̄nt p̄putari in numero v̄t̄nō. in locis pal. Nō ibi p̄cor d̄iter celebrata iuncta superscriptione qd electio dicitur p̄corditer celebrata p̄ capitalum si omnes exites i capitulo p̄sentūt h̄ vocati qd p̄tempserunt venire contradicāt. Nō colligit ex his que p̄ime dixi qz illi qd p̄t̄p̄serūt nō habentur seu reputant d̄ caplo quo ad illum actū et tene b̄ m̄ti. Nō quinto ibi nemini cito manam imponas qd p̄motus sine debita examiatōe dicit cito p̄motus quod non est fiendum. sed debet superior prius examinare p̄sonam et postea p̄mouere. Sexto nota qd in cā electōis superior supplet ex officio nobili

ad inquisitionem faciendam licet ab aduersarijs non
apponatur. Et nota in hoc casum in quo superior pcedit
ex inquisitione sine infamia de scdo vide qd dixi in. c. i.
de postu. pla. Nota vij. q. electus non est pfirmans
onus nisi doceat se idoneum quo ad idoneitatem extrin
secam. vnde papa b. noluit pfirmare istum electu. quia
non potuit sibi pfirmare de etate idonea. no in pfirmat
trario. sed hoc vitium non sufficit vt hic habes tex. no.
et optime facit iste tex. p. opi. Jo. an. i. regula infamib.
in mer. vbi pcludit q. si electus habet aduersariu. ipsi
aduersario incumbit onus pbandi exceptioem suam. qz
asserenti incumbit onus pbandi. et excipiens censet actor
quo ad onus pbandi exceptioem suam. vt in. l. i. exceptio
nibus. ff. d. pba. et in. c. in pntia. d. pba. sed. si non ha
bet aduersariuz. in cumbit ipsi electo onus probandi se
idoneum. Idem si habuit aduersariuz sed deficit in p
bando vel no obicit opponedo. na tunc no respectu ad
uersarij sed vt optineat pfirmatione a superiore debet p
bare se idoneu vt est tex. nota. b. Nota vij. ibi cu
rauim? idagare. bonu tex. p. bis q. dixi in. c. i. s. ti. p.
post. Inn. q. superior in exaiando sup idoneitate. pmo
uendi. non tenetur recipere iuramenta testiū. sed potest
sine iuramento iugere ad suam psciam informandam.
hodie cu i curia recipiuntur testes sup idoneitate. pmo
uendoru na pt hoc superior hoc facere vt sibi videtur no
tamen ad hoc de iure astringitur vt aperte colligitur b.

Nota ix. ibi ecclesie pariter et psona q. etiam cum
puidet prelature potest haberi ratio non solum ad p
nitionem ecclesie. sed etiam ad meritū persone quod e
bene notandum. vnde facit ista lra. p. bis q. no. Jo. an.
post. Jo. mo. in regula quod ob gratiam in meru. vbi
pcludit notabile verbum q. si papa translatit pstatum
absentem ad maiorem ecclesiam propter meritum per
sone non videtur prima ecclesia vacare a tempore
pronuntiationis facte per papam sed a tempore quo
psensit translationi. sed vbi papa principaliter tralla
tionem illa fecisset ad vtilitatem seu necessitate ecclesie.
qz tunc incipit prima vacare statim a tempore pnuclatio
nis. qd vbi no. Nota. x. ibi ta rationes qz canones
obseruare quot superior dispensans contra canones
ex causa videtur obseruare ratios et adnotes. et sic qz
seruat canones qbus cauetur qz ex causa est dispensan
dum nam vbi est causa dispensandi dispensatio est de
bita. vt no. glo. in. c. psumetur. r. e. domio sancto. l.
di. facit. i. q. vij. in. §. nisi. cum. c. exigit. non autem ser
uat canones contra quos dispensat imo illos violat
qz p dispensationem vulneratur illa iura. xxiij. q. iij. dis
plicet. no. archy. in. c. licet canon. de electione. li. vi. et
optime facit b. lra sic intellecta ad questionem. mandaf
papa decidi aliquam causam scdm ius. Dubitatur
nanquid delegatus possit causam illam decidere sin
consuetudinem et statutuz loci. tenui q. sic. qz ius vult

vt causa decidatur scdm consuetudinem et statutum lo
ci. vt i. c. si. d. p. sue. et. xi. di. in his. ergo sic faciendo d
cidit causam scdm ius l3 Jo. an. senerit contrarium i
addi. spe. l3 quod. s. dixi multi tenuerunt d quo aliqd
terigi super rubrica. de consuetudine. et in. c. quintanal
lis de iurciur. vbi per do. An. Ultimo nota q. ce
clesie vacanti datur quandoqz procurator cu libera po
testate administrandi in spiritualibus et temporalibus
et in ecclesia cathedrali hic datio competit soli pape
vt habes bo. tex. in. c. is cui. j. co. li. vi. et alio vocaba
lo appellatur iste procurator visitator vt in. d. c. is cui vbi
habetur de potentia istius procuratoris seu visitatoris
et solet papa hunc titulum concedere cardinalibus. cu
comendat eis ecclesias cathedrales seu regulares et ha
bes hic in tex. vnam causam legitimam ppter quam po
test fieri ista concessio. s. cum exigit vtilitas seu necessi
tas ecclesie habere certam psonam in prelaturam q. tunc
non est legitime etatis vnde potest interim pstitui pro
curator seu visitator illius ecclesie cum libera potestate
administrandi in temporalibus et spiritualibus qd no.
et hunc procuratorem posset facere capitulum sede va
cante in beneficijs spectantibus ad collationes epi. qz
licet non possit illa conferre. vt in. c. unico. no. se. va. li.
vi. potest tamen modo predicto illa pmandare seu ad
ministratorem constituere. donec fuerit illis beneficijs
psum per superiorem. vt Jo. an. in. d. c. unico. et idē
puto dicendum in episcopo quo ad beneficia spectan
tia ad collationem pape iure reseruat. vel deuolutio
nis vt si no est aliquis qui interim illis beneficijs pos
sit puidere. valeat epus ibidem deputare administra
torem idoneum donec per papam fuerit psum ar. x.
qz. regenda. Idem puto episcopum facere in ecclesijs
spectantibus ad collationem suam donec ipse pside
nt. j. tempus legitimum. facit. c. nemo. j. co. li. vi. et
quod le. et nota. in. c. cum vos de offi. ordi. In gl.
si. ibi nisi ad ea que legitime fuerit. Nota glo.
pro bis que dixi super tex. Sed contra hoc facit quod
le. et nota. in. c. si a iudice. de appel. li. vi. vbi dicitur q. p
appellationes in vno articulo suspenditur iurisdictio iu
dicis quo ad totam causam ita q. nisi prius reuocet
nomen non tenetur appellans pparere ad citationem
ipsius iudicis. ad idem facit. c. significante. cum. c. ro
dolfus. s. de rescrip. vbi papa mandat irritari quicqd
fuerit attemptatum post appellationem. Sed dicit Inno.
nota. quot in hoc est differentia inter appellationem iu
dicialem et extraiudicialem. quia in appellatione iudi
ciali legitime interposita veniunt irritanda omnia ge
sta per iudicem post appellationem licet de directo
non sint contra appellationem quia non debet index
procedere in illa causa post appellationem legitimam
sed in appellatione extraiudiciali solum veniunt
irritanda. ea que sunt post et contra appellationem

unde non sufficit ad iritationem q̄ aliqd sit factū p̄
 appellationem et ideo sic appellatur in caplo ne fiat ele
 ctio p̄ p̄missum et appellatione non obstante maior
 ps capituli p̄missit. Et elect̄ noluit acceptare si capi
 tulū postea p̄cedit ad electōez p̄ scrutiniū vocati appel
 lantibus et nolentibus compare valebit ista electio qz
 nō ē p̄tra appellationem lz sit post et idē in libris diuer
 sitatis rōnem posuit Inno. nō b. p̄ in. c. qz p̄pter .j. e.
 p̄pe finem dicens qz p̄ appellationē iudicialē suspendi
 tur iurisdicō iudicis quo ad illam cām. vt in iuribus
 palle. ideo nō potest amplius procedere. et nō. hoc dī
 ctum quia facit pro his que dixi in. c. sup. eo. .j. de ap
 pel. vbi plenius dixi. Sed appellatio extra iudiciū nō
 bz suspendere potestatem p̄petentem p̄ti. sed satis est
 qz defēdat appellatēz ne opprimat̄ circa id sup. q̄ appel
 latur si enim aliqd̄ attemptatur post appellationem ex
 tra iudicialē sed nō cōtra. pars appellatōis nō oppri
 mitur in iure suo imo opprimeretur ps appellata si nō
 posset vti iure suo. sed diceret̄ hec ratio Inno. non ē
 sufficiens qz idem est dīcendum in iudice. nō em̄ op
 primit appellatē si p̄cedit post appellationem et nō p̄tra
 So. contrariū videtur vrgere. sed defendendo Inno.
 .j. sic. qz aliud in iudice. qz cum iudicium reddat̄ in
 iuribus. vt in. c. intelleximus. d. iud. et in. l. inter stipu
 lantē. §. sacra. ff. de vbo. obli. si iste compelleretur liti
 gare coram iudice sup. alio articulo cause graneret̄ du
 pliciter. p̄mo qz haberet p̄sequi articulum appellationis
 coram superiore. et residuum cause coram isto iudice
 a quo appellatur quod est iniustum Itēz ex quo iudex
 grauauit eum in vno articulo nō debet p̄pellī ad litigā
 dum coram iudice sup. alio articulo eiusdē cause maxi
 me qz appellatio p̄pter hoc fuit interposita vt causa il
 la deuoluatur ad superiorem. p̄pter iniquitatē p̄mi iu
 dicis. sed in appellatōe ex iudiciali ista nō p̄tingunt qz
 si appello in vno articulo nō habeo necesse litigare co
 ram aduersario sup. alio articulo eiusdem cause nec pos
 sum pretendere grauaumen in futurum respectu alteri
 articuli. si pars vult illum expedire vtes iure suo. et hec
 est optima ratio diuersitatis. Et in si. glo. facit hic
 p̄traria qz in denuncatione noui operis debet destrui
 quicqd̄ edificatur post denūciationem factam siue iu
 ste siue iniuste. vt in iuribus alle. in gl. et tñ denūciatio
 noui opis sit extra iudiciū ergo idē dicendū esset i ap
 pellatione extra iudiciali. So. cōtrarium vidēz difficile
 qd̄ soluendo dixit Jo. an. qz illud fuit forte statutum
 p̄pter breue tps qd̄ dat̄ nūcianti nouum opus solum
 em̄ expectat̄ p̄ tres menses ad docendū de iure suo.
 ideo is cui facta ē denūciatio debz sup̄sedere et nihil at
 temptare iuste vel iniuste. qz in mora modici tempo
 ris nō est magnum p̄iudicium vt in. l. si debitor. ff.
 de iud. Sed in appellatione datur annus. et ex causa
 biennium vt in cle. si cut. de appel. ideo durum esset qz

pars appellata teneretur differē ius suum per tantum
 tempus. unde satis est qz nihil illegitime attemptet.
 hec tamen ratio posset aliquātulum moderari quia in
 dex tenetur super sedere posset tamen respōderi quia si
 iudex confidit qz appellatio sit minus legitima p̄t p̄ce
 dere ad vltiora vt in. c. nō solum. de ap. li. vi. et meli
 us in. c. eum qui. de do. et contu. li. vi. So. an. reddit
 aliam rationem dicens qz nō videtur dīa inter appel
 lationem extra iudicialē et denūciationem noui ope
 ris quo ad istum articulum quia denūciatio noui ope
 ris venit ad conseruandum possessionem nūciantis
 seu ad p̄seruandum eum i statu suo merito nihil debet
 postea attemptari. Et appellatio venit ad tuendum ius
 p̄prietatis. So. oportet qz iustificetur appellatio Si autē
 appellaretur p̄pter possessionem idem esset dicendūz
 quod i denūciatione. nō bene capio hāc rationem qz
 licet appellatione quis me molestat i possessione mea.
 si ego nō eram i possessione nō dz aduersarius aliqd̄
 inonare intrādo possessionem illam quia nō facit con
 tra appellatōem tamen secus videtur i denūciatōe no
 ui operis quia ex quo quis denūciat debet denūciat̄
 super sedere donec ille doceat de iure suo al̄ si nō super
 sederit debet ante omnia retractari edificium licet non
 probetur qz sit in possessione quare puto qz iura intro
 duxerit istud spāle i denūciatione noui operis p̄pter
 p̄iudicium graue quod posset generari nūcianti naz
 si tu edificares super solio meo et denūciatio nō habe
 ret impedire habere litigare quasi spoliatus. vñ in
 ra p̄siderando grauitatem p̄iudicij ex parte nūcian
 tis et modicitatem ex parte denūciati introduxerunt
 istam viam vt denūciatus habeat super sedere et nun
 cians habeat docere de iure suo .j. modicum tempus
 et faciunt predicta ad ea que. s. dixi. In innouata
 post appellatōem extra iudicialē sunt nulla. an annūla
 da Inno. sentit qz annullanda. dicit em̄ qz ista appella
 tio ne fieret electio nisi canonica nihil operatur quia si
 sequitur electio canonica nō debet irritari cum non sit
 cōtra appellatōem vt in tex. Si autem sequitur electio
 minus canonica debet irritari etiam sine appellatione
 vt in. c. bone. el. in si. s. ti. p̄xi. et .j. eo. ti. quia p̄pter
 hosti. dicit qz appellatio operatur quia inducit nulli
 tatem actus. unde electio post appellationem erit nul
 la vbi alia si fuisset minus canonica fuisset irritanda
 et pro primo adducit. c. auditi. .j. eo. et sic aperte sentit
 hosti. qz electio attemptata post et cōtra appellatōem
 legitimam est ipso iure nulla. et sic transit Jo. an. s̄ns
 pliciter recitādo et nō bene b̄ dictum Sed cōtrarium
 tenent hic do. Jo. de lig. et do. Lar. et facit ista litera i
 verbo irritanda. vt. s. in d̄xi. p̄ b̄ facit quia appellatio
 ex iudicialis est quedam prouocatio ad causam vt in
 c. cum sit romana. .j. de ap. sed citatio vel pendentia
 litis non habet inducere nullitatem actus. Et possessio

est penes actum agitantez nec ob. c. auditi. qz fm do. an. tunc appellatio inducit nullitatem actus quando cā ppter quam appellatur ē sufficiens ad inducēdū nullitatem puta qz appellat ne suspēsus vel excoicatus eligatur vel ne electio fiat a minori pte ca. Sed diceretur qd ergo opabat appellatio extrajudicialis. si nō inducit nullitatem ipō iure. nec dat cām retractandi nisi actus fuerit minus legitime attemptatus vt hic. Do. dic qz opatur multa pmo qz deuoluit cām ad superiorem ita qz superior ex officio suo reuocabit omnia attemptata vt in. c. bone. et quod ibi plene dixi. f. d. ap. fites est alius effectus valde notabilis qz si appello ex causa quā verisimiliter timeo. et sequat actus ptra appellatōnem debet irritari actus licet nō pbē illaz cām fuisse veram satis enim est qz erat verisimilis nec habuisset effectum retractionis sine appellatōne. pone exēplū in. d. fimo. hic qz querit pone qz canonicus appellat ne fiat electio in tali loco qz tuncur c. d. impz. f. hō. c. canonicū nō ob. appellatōe eligūt nulla impfione intercedente queritur. nūquid talis electio debeat retractari. et licet quidā dixerint qz nō. p. cum fimo. pcludit cōtrarium dūmodo pbetur qz verisimiliter timebatur de imprefione. et vide alios effectus quos dixi in. d. c. bone. Et dde ad pdicta glo. f. g. in. c. non solum. de app. li. vi. in glo. magna. ppe mediū. qz videt sentire terciāz opi. in hac materia. dicit enī qz inuoluta post appellatōnem extrajudicialē pendēt ex futuro eventu non autem sunt nulla ipso facto et allegat. c. p. siderauimus et forte sentit illa glo. qz interim gesta tollerātur sed si fuerit declaratum appellatōem esse legitimam declarabitur actus nullus al fecus et hec esset noua responsio seu nouus intellectus ad. d. c. p. siderauimus. qz ideo ibi nō valuit scda electio qz nō p. stabat an prima esset nulla. vñ erat op. cassare primā ppter colozē subsistentie quem habebat iuxta nō. in. d. c. auditi. Tu adde aliā limitatōez notabilem quam dixi in. c. i. de app. vbi tex. videtur pbare qz collo post appellatōnem sit nulla et dicit vt ibi f. in gl. in v. reuocare. in fi. Nō bene istam glo. ad quam cotidie fit remissio cū querit an maior pars capituli possit restringere terminū iure p. fixum capitulo ad eligendum. et monere minozē partem vt in termino assignato et restricto debeat iter esse ad dectionem faciendam. et hec questio est valde utilis etiam ad alios actus capitulares expediendos nunqd. s. possit maior pars admonere minozēz partē vt veniant ad vniuersitatem ita qz si nō venerint possit maior pars procedere ad expediendum ea que incūbant. et p. mo debes scire qz quandoqz ex p. fuetudine potestas congregandi collegium spectat ad aliquem de ipso collegio vel forte ad ep. m seu p. latum collegij quandoqz de p. fuetudine non spectat ad aliquem hec puocatio. p. mo casu aut iste ad quem spectat puocatio

vult restringere terminū iur et videtur qz possit qd sentit hic fimo. sed aliud ipse sentit in. c. ecclesia. ij. f. co. et illud dictum videtur verius et sentit hic do. an. naz licet ad eum spectat conuocatio capituli nō tamen habet potestatem restringendi terminū iuris casz ille terminus sit p. fixus in fauorem collegij. ergo non potest iste illum terminū abbreviare vt in. c. si diligenti. de fo. ppe. et in. c. ad apostolicam. de reg. facit regula indul tum. de re. iur. li. vi. nec p. fuetudo vana sibi potestates p. gregandi collegij debet extendi ad casum vniuersum scz ad potestatem restringēdi terminū iur. iuxta nō. in. c. si. de offi. archy. per fimo. facit. c. cum p.ingat d. deci. Sed vbi non tractatur de restringendo terminū iuris. tunc potest iste mouere omnes de collegio vt certo termino veniant ad collegium et si nō venerint facit eos p. tumaces non vt possint puniri per illum vocatē sed quo qd hoc vt potestas capitulariter residet penes venientes. et hoc nota. voluit fimo. in. c. i. de ma. et obe. et in. c. ij. de n. op. nūci. et f. o. an. in. c. in causa f. co. et ibi dicam qd iur. si ad vocatōem istius nō venit nisi minor ps nūqd tota potestas residet penes istam minozem partem. si vero de p. fuetudine nō est aliquis ad quem spectat puocatio collegij an de iure possit antiquior puocare collegium dicit vt nota. fimo. in. d. c. i. vbi tetigi eo tñ casu quo nō seruatur qz p. aliquē puocetur collegium. tūc sunt opi. qualiter illud collegium sit conuocandum p. fertim restringendo terminū iuris pro dectione fienda. et in hac questione sunt tres opi. glo. taret hic qz maior et sanior ps potest puocare minozē partē p. ftingendo. et terminū restrictū iur. Scda fuit opi. hosti. dicit oportere vt due ptes collegij pueniant et qz ex causa arcent terminū iuris. si autem nō pueniūt due ptes nec substantie causa restringendi terminū iuris nō potest restrictio fieri facit. l. nulli. z. l. plane. ff. qz cuiusqz vniuer. tercia fuit opinio fimo. dicitis qz p. ntes pnt monere absentes etiam si vnus solus esset p. n. allegat iura qz opi. suam aperte nō pbāt p. cluderem sic qz necessario requiruntur due partes ad monēdum alios qz potētie capitulares p. sistent in duabus partibus cum collegium est i. p. gregando vt in dictis. ll. nulli. z. plane. et. l. nominationū. l. de deci. l. x. tenet fimo. in. d. c. ij. vbi etiam dicit qz non est vis qualiter p. gregent z p. que iste due ptes dūmodo pueniūt simul in vocanda minozē parte z valet ista vacatio p. duas ptes facta ad cōstituendum minozem partem in p. tumacia ita qz nō poterūt allegare se contentiosos maior autem pars nō sufficit qz iura que dicunt flādum esse maiori parti collegij procedūt quando collegium est p. gregatum i. quo saltem iter sint due partes vocandorum vt dixi. s. c. p. xi. si autem iste due partes volunt restringere terminū iuris. placet mihi opi. hosti. vt ex causa possint sine causa minime sed cā

subest eipso q̄ volant p̄uidere ecclesie vacanti. nam terminus trium mensium fuit p̄fixus a iure favore collegij. ergo potest collegium q̄ representatur i duab⁹ partibus huic fauori renunciare in fauore ecclesie sile nota. in. c. cū inter. j. c. hec procedūt quādo nō instat finis termini iuris sed instāre sine est dubium. nūquid possit pars p̄sens procedere ad electōem Inno. tenet q̄ sic etiam si esset vnus solus ar. in. c. si. lxx. di. et hec opi. mihi placet. quia nō tenetur etiam vnus dimittere ius suū propter absentiam aliorum. nam ex quo terminus est p̄fixus a iure omnes videntur esse moniti in termino vt in. c. potuit. de loca. et intellige quando absentes scierunt vocationem ecclesie. alias autē de- buisset pars p̄sens hoc notificare absentibus vt i. c. quia p̄pter. j. eo. Idē. tamen tenuit q̄ nūq̄ potestas maioris ptis deuoluitur ad minorem nisi in casu delicti. ar. c. gratum. s. ti. pxi. sed primam ptes tenuit hic do. an. et p̄moniter alij debet tamē p̄sens v̄care ab- sentes si p̄mode potest. dic etiā q̄ si absentes pueniūt in vno loco possunt vocare minorem partem p̄sentem cum ea que incumbūt melius possunt expedire extra ecclesiam q̄ in ecclesia. forte q̄ timetur imp̄ssio in ec- clesia vel quid simile. q̄ voluit hic hosti. et Inno. in d. c. ij. Sed dubium est pone q̄ capitulum sit p̄grega- tum demū aliqui exeunt d̄ capitulo. nūquid possunt remanētes explete ea que incumbūt aliorum absentia nō ob. Inno. videtur primo velle q̄ nō. quia nō p̄nt illi p̄sentes alios p̄stitūere in cōtumacia. intellige ex quo nō instat terminus iuris. Lōpo. dicit q̄ si maior pars recedendo videtur reuocare terminum p̄fixū credo q̄ si due partes remaneant in vniuersitate non est curandum de recessa terciē partis q̄ perinde est ac si vocata nolūisset venire Nota paria sunt nō veni- re vel non expectare vsq̄ ad finem vt in. c. i. de iudi. et xi. q. iij. in. c. certum. nec credo necessarium vt minor pars reuocetur per duas partes p̄sentes. ex quo a p̄n- cipio omnes fuerunt citati ad illum actum. nam cōta- maces sunt ex quo nō steterunt si vero recesserunt due partes vel vltra tūc terciā pars nihil poterit facere q̄ capitulum nō representatur in minori parte vt in ecce- sia. j. eo. et illi recedendo videntur reuocare vocatōes factam hec vera nisi instaret terminus iuris q̄ tūc pu- to q̄ minor pars poterit p̄cedere ad electionem quia ius interpellat pro homine vt in. d. c. potuit. quādoq̄ z terciō remansit solum maior pars. et iste casus ē ma- gis dubitabilis. nam q̄ possit p̄cedere facit ex quo collegium fuit congregatum debet stare iudicij ptis minoris vt in. c. i. de his que si. a maio. pte ca. In contrarium facit quia in vniuersitate non fuit propo- situm negocium expediendum. Sed potest dici q̄ vni- uersitas est in congregādo. ergo requiruntur due par- tes Mihi placet p̄cedens dictum quia ex quo oēs

erant in collegio ita iam est iudicio maioris partis quatenus intendit terminum non reuocare. sed ad vl- teriora procedere. an autem due partes possint p̄prie citare minorem partem Inno. dicit notanter hic. q̄ non quia potius monere seu require. quia citatio spe- ctat ad iudicem. sed due partes collegij non habēt iu- risdictionem in minorem partem intellige in vniuersi- tate non habante iurisdictionem vt est capitulum. er- go nō debet fieri citatio sed monitio seu requisitio q̄b̄ cit notandam. dicit etiam Inno. q̄ hoc casu nō requi- rantur tres citationes vel vnica peremptoria. sed suffi- cit vnica requisitio seu monitio quod dictum nota r. p̄ hoc facit quia in istis requisitionibus extrajudicialib⁹ sufficit vnica vocatio vt nota. glo. in. c. si episcopus. xvij. di. et in glo. in de. i. ne here. p̄sertim quando par requiritur p̄sentem. ad hoc quod notant docto. in. c. cum causam. de offi. deleg. Ultimo in hac materia quero de vtili questione nūquid citatus seu monit⁹ vt tali die veniat ad capitulum teneatur venire de ma- ne vel de sero. an possit differre ad supremam horam diei concludere mentem doct. hic. q̄ citatus seu monit⁹ debet comparere ea hora qua congrue potest expediri actus ad quem citatur. vide si ille actus solet fieri ma- ne debet tunc comparere citatus ergo sic vt compare- at tali die ad electionem faciendam debet comparere de mane ante prandium quia tunc solet fieri electio propter missam spiritus sancti que solet p̄mitti. si au- tem actus potest expediri congrue de mane et de sero potest ille monitus differre vsq̄ ad sero vt in. c. consu- luit. de offi. dele. Et ideo dicit Jo. an. et bene q̄ cita- tus vt compareat ad assignandum diem pro electio- ne fienda potest differre vsq̄ ad sero. et idem dic in si- milibus actibus. In glo. pe. in si. primam opi. tex- nuerunt Tan. z Hoff. moti. quia prelat⁹ potest vici procurator ut in. c. ij. de do. Sed hosti. et Lōpo. et cūmuniter doct. sequentes tenent scđam opi. que fuit additio tempore Inno. Et illa secūda opi. verior hoc probatur ex diuersitate vocabulorum. nam licet prela- tus in quibusdam equiparetur procuratori non est ta- men proprie procurator imo multum differt a proci- ratore de quo vide glo. nota. v. q. iij. in. c. si. p̄terea tex. hic dixit propositum nostrum volumus perdura- re zc. si enim papa confirmasset hic istaz electōem nō erat opus dicere hec verba. q̄ nō potuissent amplius ab electione resilere vt. j. c. publicato. et in. c. ij. d̄ trās- la. prelato.

Innotuit Illegitimus eligi non po-
test. et si eligitur electio est
nulla licet postulari possit vel latius sic Il-
legitimus potest postulari non antez eligi et electores
nisi probauerint illum ignoranter elegisse incurrunt in
penas lateran. concilij. Diuiditur nam primo factum

et electio de inhabili. secundo alienatio pro dispensati
one. ibi quibus. tercio electionis cassatio. ibi habito.

Nota primo ibi prior et conventus iuncto tex. ibi
conventus vigorine. et ibi vigorinense capitulum quod
conventus et capitulum sunt sinonima. nam id quod
primo vocatur conventus postmodum appellatur ca-
pitulum de quo in. c. capitulum sancte crucis. de re-
scrip. dicunt quidam quod ista ecclesia vigorine. est cathe-
dralis regularis. Ideo congregatio appellatur conue-
tus. nam ex consuetudine congregatio religiosorum so-
let appellari conventus a conveniendo in unum ut in
c. i. prope si. xv. di. Nota secundo quod absens et in sci-
ens potest eligi in prelatum non tamen debet confirma-
ri nisi prius consentiat. et de hoc vide in. c. quibus. j. e-
li. vi. An autem papa possit electionem absentis et ig-
norantis confirmare vide quod dixi. s. ti. proxi. c. si.
et dicit hosti. hic quod quandoque papa confirmat electio-
nem absentis et nomine illius consentit all. lxij. di.
quia igitur. et. c. qsto. quod an debeat habere effectus
electio inuito. et reluctantante dicitur ut dixi in dicto. c. si.

Tercio nota quod archidiaconus potest eligi in epi-
scopum non autem est necesse ut postuletur. Ex quo in-
fertur quod prelati contra episcopum non impeditur eli-
gi ratione sue prelatore. et idem in abbate ut in. c. si ab-
batem. j. eo. li. vi. prelati ergo contra episcopum sine
sit regularis sine secularis non prohibetur eligi ratione
prelatore. Quarto nota quod illegitimus dispensat
circa dignitatem inferiorem non intelligitur dispensat
circa maiorem presertim circa dignitatem episcopalem
nam iste electus non poterat esse archidiaconus sine
dispensatione ut in. c. i. de si. pres. li. vi. et tamen non
potuit eligi in episcopum quia ad permissionem mino-
ris dignitatis non venit permissio maioris sed econ-
tra sic. ut in. l. relegatorum. in si. ff. de interd. et rele.

Nota quinto quod licet aliquid prohibeatur in iure
non per hoc prohibetur dispensatio circa illud ius.
Item nota quod papa non potest ex potestate apostolica
imponere legem suo successoribus quibus de necessitate ha-
beat observare Item nota. xij. q. ij. non liceat pape-
ratio reddatur in littera. quia par in parem non habet
imperium. et nota hanc rationem quia cotidie ad hoc
solet iste tex. allegari. concordat. l. ille a quo in. s. tem-
pestivum. ff. ad trebel. Ex quo inferitur quod si aliqui pu-
ta germani sunt domini alicuius civitatis non potest
vnius reliquum iudicare de quo vide quod dixi in di-
cto. c. prudentiam. de offi. del. Nota ibi pari post-
eum imo eadem ratio. quod par non est idem et cotidie al-
legatur quod nullam simile est idem. l. q. nava. ff. de po-
z nota. quod dictio imo. est correctiva de quo vide bonas
glo. i. c. predicator. xvi. q. i. Nota in verbo multa
quod merita persone multum inuanc ad dispensationem
obtinendam et idem probatur in si. littere. vbi tex. dicit

quod propter prerogatiuam meritorum potest capi-
tulum postulare illum magistrum. sola ergo meritorum
prerogatiua est sufficiens ad inducendum principem
ad dispensandum. licet non currat ecclesie necessitas
vel euidens utilitas quod nota. Item collige quod mul-
tum prodest ad confirmationem seu promotionem pre-
lature obtinende habere electionem concordem. petiti-
onem populi. principis assensum. et aliorum suffragia

Item nota ibi quam leua scientia re. ar. opti. ad
illam questionem. an promovendus vel ordinandus
teneatur pandere delictum seu defectum proprium et fa-
cit ista littera quod sic alias non videtur quod possit saluare
conscientiam suam. Cui. dixit hoc procedere in irre-
gularitate. secus autem in alio peccato quod non indu-
cit irregularitatem seu in capacitate. et cum eo nase-
unt comuniter docto. hic. et nota hoc verbum ego re-
mitto te ad tex. iuncta glo. notabili in. c. ex penitenti-
bus. l. di. vbi recitantur opi. contrarie. Sed archy. ibi
sequitur Inno. in. c. inquisit. de accu. vbi dixit quod ordi-
nandus teneatur pandere delictum quod impedit or-
dinis executionem. Item dixit in promovendo qua-
do delictum seu defectus impediret beneficii retentio-
nem. sine dispensatione et in hoc casu intelligo illum
tex. et facit all. c. inquisit. secus autem in alio peccato
occulto quia ibi non requiritur dispensatio. sed sufficit
quod apud deum agat penitentiam ut in. c. si. de temp-
or. vbi bo. tex. Ex his inferitur ad aliam questionem an
existens in peccato tempore promotionis vel collatio-
nis seu electionis de se facte. possit cum bona conscien-
tia illud beneficium in posterum possidere hanc que-
sitionem deciderem secundum predicta. nam si erat tale cri-
men quod inducebat irregularitatem. vel incapacita-
tem ita quod sine dispensatione beneficium non pote-
rat obtinere tunc non poterit cum bona conscientia il-
lud beneficium obtinere quoniamcumque defectus seu cri-
men sit occultum ut hic. an autem sufficiat dispensatio
superueniens dicam. j. si autem crimen non erat tale. et
tunc aut erat publicum et grave et non valuit promotio
sine dispensatione ut in dicto. c. si. de te. or. et i. c. cum in-
cunctis. s. eo. nam electio fuit nulla ut ibi. Sed si papa
talem scienter promovisset tacite cum eo dispensasse vide-
tur ar. in. l. quidam consulebant. ff. de re iudi. et in. l.
idem vulpianus. ff. de execu. tu. tenet Bal. in repet. l.
barbarus. ff. de offi. preto. secus in inferiore contra pa-
pam. qui non videtur dispensasse nec potest nisi pmit-
tat cause cognitionem ut nota. Jo. an. in. c. ij. de scis-
ma. et secundum hoc possunt reduci ad concordiam dicta
Inno. que videntur contraria in. c. diversis fallacia-
de de. coning. et in. c. veniens. de si. pres. nam in vno
loco dixit quod promovens scienter indignum vide-
tur dispensare In alio loco dixit contrarium. sed redu-
cas ad concordiam per distinctionem inter principem

et inferiorum. diuersitatis ratio est quia inferior contra principem non potest dispensare nisi premitit cause cognitionem. nam hoc importat verbum dispensatio vt nota. glo. nota. i. q. vii. §. nisi rigor. secus in principi. et de vtroque vide nota. dictum Inno. in. c. cum ad monasterium. de sta. regu. Si autem crimē erat occultum tūc peracta penitentia licite potest beneficium obtinere quia crimē occultum non inducens irregularitatem non inducit nullitatem electionis vel prouisionis ipso iur. sed requiritur sententia cassationis tex. est nō. scdm intellectum glo. in. c. inter dilectos. de excessi. prela. Sequitur Cal. in. c. super eo. s. c. ante ergo q̄ p̄iugatur licite tenetur beneficium et cum bona p̄cia. Ad hoc quod notat Inno. in. c. cum nostris. de p̄ces. preben. et hec notabis. et scdm hoc limitarem dictum Bar. in. l. ij. L. si seruus vel liber. ad decr. aspirauit. li. x. vbi querit an debeat puniri qui dum promouetur ad officium vel dignitatem non detexit defectum suū. et tandem concludit q̄ si defectus nō erat alijs notus nō tenebatur pandere quia nemo tenetur detegere turpitudinem suam. secus si erat alijs notus. nā tūc punitur si ipse non manifestauit tempore promotionis sue per tex. illius. l. ij. que verba nota. Sed primum mentium puto limitandum per. s. dicta. s. q̄ vbi sine peccato non potest tenere beneficium vel ordines exequi teneat manifestare defectum quātūcūq̄ occultum tempore promotionis vel ordinationis sue. Item nō principaliter q̄ illegitimus potest dispensatiue promoueri ad episcopatum ex sola meritorum prerogatiua licet hoc non exigat necessitas vel euidens utilitas ecclesie quod est bene notandum. et idem potest dici circa alios defectus. Nota ibi nec probare cogimus ignorantiam. bo. rex. iuncta glo. q̄ in facto alieno quod q̄ indagare tenetur ex officio presumitur scire et alleganti ignorantiam incūbit onus probandi et non trahatur hoc obliuioni. nāz solet subtiliter ad hoc iste tex. allegari et facit regula iur. in. c. q̄nis. §. de reg. iur. vbi dicitur non est pastoris excusatio si lupus oues p̄medit et pastor nescit. i. allaret se nescire. et loquitur de p̄lato q̄ dicit se ignorare de vita subditorum. nam cur teneatur ex officio inquirere de vita subiectoz vt in. c. i. de offi. or. et in. l. p̄gruit. ff. de offi. p̄si. non presumitur illorum delicta ignorasse Nota ibi cum nō ad postulandum dispensationem ar. op. q̄ ad petendum dispensationem requiritur mandatum speciale. et q̄ non p̄t quis sine mandato impetrare pro alio dispensationem tene menti. secus est in volente impetrare beneficium pro alio vt est glo. nota. in. c. ad aures. et. c. nonnulli s. de rescip. in glo. pe. in fi. Item nota ex eisdem verbis q̄ iudex ex officio suo debet repellere non habentem sufficiens mandatum. ad quod vide glo. op. in. c. i. de elect. li. vi. Ultimo nota casum i quo via

via prohibita admittitur alia. via nam illegitima non potest hic promoueri per viam electionis et tamē suadetur via postulatiōis contra quod facit regula cū quid vna via rē. de iureiur. li. vi. et. c. tue. de procur. sed solae vt ibi nota. nam contraria procedunt quādo aliquid prohibetur attento affectu. secus si prohibetur attento modo. nam illegitimus prohibetur promoueri per viam iusticie nō autem per viam gratie vt est postulatio Nota pone q̄ electio vel collatio seu prouisio de aliquo facta sit nulla ex aliquo defectu vel crimine. nunquid dispensatio superioris superueniens sine consensu eorum qui elegerunt vel contulerunt seu prouiderunt habeat confirmare seu validare illam electionem seu prouisionem et pone exemplum in terminis que defacili possunt occurrere. confirmatio electionis alicuius personatus spectat ad inferiorem episcopo. electores elegerant patientem defectum in etate is ad quem spectabat confirmatio confirmauit qui cum nō esset episcopus non potuit dispensare circa defectum etatis iuxta. c. unico m. de eta. et quali. li. vi. quia nullus contra papam dispensat nisi specificē sibi a iure permittatur et notāter dicit Inno. in. c. ij. de eo qui furor. recepit. dixi plene in. c. ac si clerici. §. de adul. de iudi. Iste taliter electus et p̄firmatus videns non habuisse ingressum p̄ hostiū petijt dispensationem ab ep̄o qui episcopus dispensauit i terminis illius. c. vniū nulla de nouo facta electione vel p̄firmatione nec interuenientibus electoribus et p̄firmatore. Querit nunquid licite possit iste dispensatus retinere illum personatum ex quo a principio factum fuit nullum Quidaz vt refert hic Inno. sentiunt q̄ non. nam in premissa q̄stione distinguūt q̄ aut potestas conferendi illam dignitatem seu personatum spectat ad dispensantem. et tūc valet dispensatio superueniens quasi dispensando videtur de nouo conferre Sed vbi collatio vel electio nō pertinebat ad istum dispensantem. sed ad alium tūc nō valet ista dispensatio ad hoc vt iste possit retinere illum personatum nisi consentiant illi quorum est electio vel collatio quasi p̄sentiant isti q̄ ex quo electio vel collatio fuit a principio nulla nō sufficit sola dispensatio superioris superueniens nisi sequatur noua electio vel collatio vel saltem illorum consensus ad quos spectat Sed Inno. et hosti. tenent indistincte valere dispensationem superuenientem. quia dispensatio cōfirmat id quod erat inualiduz tollit enim impedimentum p̄pter qd electio vel collō erat nulla. q̄ poterit nunc iste licite obtinere personatū cum bona p̄cia. et cum hac opinione transit h̄ Jo. an. Jo. cal. approbat istā decisionem q̄ electio vel collatio erat nulla ex causa precedentē. vt in exemplo. s.posito. secus dicit si ex causa superueniente puta electus et confirmatus seu prouisus p̄ aliquez contra episcopum cōmisit tale quid propter quod ipso

Electio per episcopum de iure canonico per se non est de iure

*Electio per episcopum de iure canonico per se non est de iure
plena p[er] se*

facto fuit priuatus beneficio episcopus dispensat nunc cum isto non enim sine eius sufficit ista dispensatio facta sine consensu eorum qui habent eligere seu confirmare seu prouidere. quia iam ius eligendi seu prouidendi erat acquisitum illis ideo propter dispensationem superuenientem non debent illi priuari iure suo. sicut in simili notatur in. c. dudum. §. eodē. ubi concluditur quod non potest dispensari circa personam unius ex duobus electis in preiudicium alterius cuius ius iam erat acquisitum ex inhabilitate alterius. ad idem facit quod non. glo. in. c. quis. §. d. rescrip. li. vi. ubi gl. nota. exaiat questionem. an episcopus possit restituere depositum inuito patrono. et hec vltima limitatio mihi placet.

Sed circa dictum Inno. et hosti. distinguendum aliter licet enim causa nullitatis precesserit non tamen puto quod indistincte dispensatio superueniens sufficit Sed dicerem sic quod aut erat tale delictum seu defectus qui non inducebat nullitatem ipso iure. sed dabat facultatem cassandi. et tunc indubitanter sufficit dispensatio sequens etiam illis non vocatis per ea que non. Inno. in. c. cum nostris. preal. et in. c. nisi. de renun. aut inducebat nullitatem ipso iure. et si delictum erat illis electoribus notum potest tolleri dictum Inno. et hosti. quia non possunt illi allegare nullitatem ex facto etiam iam noto. ar. in. c. nulli. de elect. li. vi. et in. c. diuersis fallacijs. preal. debent enim in primo consensu perseuerare. aut ignorabant tempore electionis seu prouisionis. et non credo dispensationem superuenientem sufficere sine illorum consensu ar. op. in. d. c. nulli. ubi patet quod electores possunt impugnare electionem prius ex facto nouiter eis detecto et hec nota. In glo. i. nota glo. quod superior non potest inuito electo ipsi electionem confirmare pro hoc facit quia ad contrahendum istud coniugium spirituale requiritur consensus diligentium qui representat ipsam ecclesiam et etiam electi qui est futurus sponsus ut in. c. se. Sicut enim matrimonium carnale non potest contrahi sine consensu mulieris et viri ut in. c. cum locum. et. c. tua. §. de spons. ita nec istud coniugium spirituale quod contrahet iter ecclesiam et electum ex hoc inferatur quod superior non potest aliquem compellere ad acceptandum prelaturam quod an sit verum in papa vide quod dixi in. c. si. de postu. prela. an autem peccet electus non consentiendo electioni de se facte vide per Jo. an. in. c. si electio. §. e. li. vi. et ibi concludit quod sic. si non reperitur alius equi idoneus per quem possit dici ecclesie psuli al' fecus. et dic ut latius ibi non. In glo. ij. in fi. Nota hanc glo. per decreto electionis. et in effectu facit duo. primo querit quod debeat continere decretum. secundo an istud sit substantia electionis. Ad primam questionem breuiter dicendum quod decretum est quedam scriptura continens seriem electionis a principio usque ad finem et sit ista scriptura

sive decretum ut appareat formam fuisse seruatas in electione et ut eligentes non possint amplius negare quin consenserint electioni. et dicitur decretum a de canonicis quod ideo est in proposito quod ordinem seu dispono. et ergo decretum dispositio seu ordinatio totius electionis seu continens ordinem electionis. et vide de materia bo. glo. in. c. episcopus. lxi. di. an autem istud decretum faciat plenam fidem super contentis in eo. tres reperiuntur opi. prima Inno. et Lompo. dicentium quod non. sed est potius quedam litera testimonialis secundum eos mouentur principaliter duplici modo primo quia hec scriptura fit super facto capli. ergo scriptura ista inita per capitulum seu ipsius auctoritate non debet facere plenam fidem quia non est credendum scripture alicuius in facto proprio ut nota in. c. ij. §. de si. instru. et in. l. exemplo. L. de proba. Secunda ratio quia iura disponunt ut mittantur ad superiores instructores qui habent superiorem instructre super ordine electionis ut in. c. nihil. §. e. et melius in. c. copientes. eo. ti. li. vi. si enim decretum faceret plenam fidem non esset opus mittere instructores quia superfluis remedijs non est utendum Secunda sunt opi. hosti. dicentis quod prima facie decretum facit fidem nisi negent per aduersarios nec ob. quod iura mandant instructores destinari quia possunt intelligi eo casu quo decretum non interessit vel ad maiorem cautelam. tertia sunt opi. do. an. distinguentis utrum decretum fuerit factum per publicam personam attestantem omnia fuisse gesta in presentia sua. et tunc non apparet ratio quare huic decreto non detur fides plena aut decretum fuit confectum manu priuata. et tunc procedit prima opi. et hec tertia opi. mihi satis placet. dummodo in tali scriptura inueniantur omnia requisita ad substantiam scripture publice ut testium presentia et similia. an autem iste notarius possit esse laicus in actu electionis dicam in. c. quia propter §. e. et plene exaiant materiam in. c. licet. §. ne de. v. mo. ubi exaiant generaliter ut sup. spiritualibus possit laicus conficere instrum. et an et quando clerici notarii possint publicare scripturam et arbitror quod eo casu quo decretum fit per personam publicam quod non sit de necessitate quod apponatur sigillum capituli quia scriptura publica facit esse fidem quod alio adminiculo. sed sigillum est necessarium: quando scriptura est priuata ad hoc vide singulare dictum Inno. menti semper tenendum in. c. inter dilectos. de si. instru. ubi dicit quod si instrum. sive priuilegium confectum manu publica habeat sigillum appensum licet perdat sigillum vel destruat non per hoc corrumpit fides instrum. quia sufficit auctoritas notarii. intellige quando scriptura habet omnia signa publicatis. ideo cautum est ut collationes beneficiorum et similia fiant per manum publicam ne destricto sigillo prelati corrumpat fides instrum. ad

*An superius possit iungere electo
quod de iure canonico per se non est de iure*

De iure canonico per se non est de iure

*Electio per episcopum de iure canonico per se non est de iure
plena p[er] se*

Nota ex soluto & soluta legitima & p[ro]p[ri]o

De electione

ad scdaz questionem glo. an istud decretum sit d sub
stantia electionis glo. primo recitat quosdam tenere
q non. sed postmodum sentit contrarium. quia hodie
publicatio voluntatum est de substantia rē. sed vt di
cit Jo. an. et bene gl. in hoc inepte loquitur. qz quis
ea que dicuntur in glo. sint de substantia electionis tā
qz concernentia formam non tamen sequitur qz ista
scriptura sit de substantia electionis imo tenet hollī. q
decretum nō sit de substantia electōis vel postulatōis
satis est qz de ea possit fides aliter fieri. et in hoc vi
detur glo. in. d. c. episcopus. lxi. di. Quidam tamen
voluerunt dicere qz decretum est de substantia postula
tionis et nō electionis. Quis contrarium probatur
in. s. sed aliud. c. di. In glo. in v. conjugata. in si.
Nota singulariter istam glo. iuncto tex. nam cot
tidie solet allegari nec habemus super hoc aliquē tex.
expressum ex qua glo. collige qz natus ex soluto & so
luta legitimatur per p[ri]mū matrimonium licet mulier nō
esset concubina s[ed] ex furtiuo accessu genuerit filium. et
idem sentit glo. in. c. qualis. xxx. q. v. & hanc opi. secu
tus est Jo. an. hic transit etiam do. an. et goss. i sum.
huius ti. seu. de su. pres. in. s. si quis. sed bar. tenet con
trarium in. l. concubina. ff. de concubi. et idem pe. de
ancha. & dicit se vidisse consilium old. super hoc mo
uentur isti quia iura de hac legitimatione loquentia re
quirunt qz filius sit natus ex concubina retenta in do
mo loco vxoris ex indubitato affectu vt inssi. d. nup.
s. ali. & de heredi. que ab intest. def. post p[ri]m. possz
addi iudicio meo hec ratio fortior nam natus ex non
concubina sed ex furtiuo accessu nō potest de iure esse
vere patrem. est enim quasi vulgo conceptus qz non
subest aliqua presumptio quare magis dicatur filius
istius qz alterius ar. l. vulgo concepti. ff. de sta. bo. ergo
non debet iste legitimari per sequens matrimonium cū
non sit indubitatus filius. nam forte ob hanc causam
iura ciuilia requisierunt cōcubinatum ad hoc vt plu
res legitimentur ex sequenti matrimonio. et quanqz
predicta multum urgeant tamen sequor opi. glo. fano
re legitimationis et matrimonij et per. c. tanta. j. qui
si. sint legi. vbi tex. circa istam legitimationem non re
quirit concubinatum sed solum fundat se super fauo
rem matrimonij & requirit duntaxat qz tempore con
ceptionis poterat esse matrimonium iter virum & mu
lierem facit quod in simili nota. ibi & in regula sine cul
pa de reg. iur. li. vi. in mercu. nam iura ciuilia requirūt
ad hoc vt legitimetur proles precedens qz interueni
ant in isto matrimonio infra dotalia. vt inssi. de nup.
in. s. preal. & cum ius canonicum nullam faciat mētio
nem de huiusmodi inssiis dotalibus s[ed] solum fundat
se super fauorem matrimonij vnde sicut non curatur d
inssiis dotalibus ita nec curādum est de concubinatu
sed illud solum sufficit ad legitimationem qz tempore

conceptionis poterat esse matrimonium inter virum &
mulierem & ex predictis iuncta glo. habes bene nota
re qz etiam in causa restringibili appellatione legitime
nati venit legitimatus per sequens matrimonium fingit
enim legitime natus. & ex hoc p[ro]p[ri]o qz talis sic legiti
mus succedit in feudo p[ri]mo. ar. hic iuncto. c. cum i cū
cis. s. eo. de quo vide quod plenius dixi in. c. latoz
seu in. c. tanta. qui si. sint le. si autem matrimonium non
fuisse secutum tūc credo qz iste natus ex furtiuo acces
su ad mulierem nō succedat patri i aliquo decedenti
ab intestato quia iura dicentia qz filij naturales succe
dant patri ab intestato i duabus vntijs nō extantibz
filijs legitimis nec cōiuge vt in an. licet. l. de na. li.
loquuntur in na. ex concubina retenta in domo indu
bitato affectu vt est tex. sat. bo. et clarius in au. q. mo
na. effi. sui. s. si quis autem defunctus et hanc opi. fir
mat Jo. an. in addi. spe. in ti. qui si. sint le. circa prin.
vbi dicit qz licet omnes nati ex soluto et soluta appellē
tur ex cōmuni vsu naturales tñ pp[ri]e naturales dicit
tur nati ex concubina retenta in domo loco vxoris et
facit hoc dictum ad statuta facientia mentōnem de na
turalibus tantum. et idem videtur voluisse spe. in ti. d
suc. ab intesta. in. s. nunquid d naturalium. vbi requi
rit tria. primo qz isti sint nati ex soluto et soluta. secūdo
qz ex concubina. tertio qz sit vnica concubina & hanc opi.
firmat glo. in. c. vbi cū p[ri]de. i verbo manzeres de re
nunci. et in. c. per venerabilem. qui si. sint le. in verbo
nō naturalibus. et videtur de hoc bo. tex. in. c. liberi.
xxx. q. iij. quare autem aliud in hac. q. qz in precedē
ti dicit qz ibi superuenit matrimonium. vnde fauore ma
trimonij subsequitur legitimatione. sed in casu n[ost]ro nō
superuenit matrimonium. sed solum loquimur de fa
cultate succedendi vñ nō debemus discedere a dispo
sitione iuris ciuilis p[er]t[er]im cum sublit causa legitima
excludendi eos a successione per rationem quaz. s. al
leganti filij autem presbiterorum non succedunt patri
in aliquo quia nō dicuntur pp[ri]e naturales sed sp[irit]u
quia psbiteri dicuntur quasi matrimonium contraxisse
cum ecclesijs. vnde dicuntur cōmittere nō simplicē for
nicationem. sed adulterium de quo vide glo. nō. quā
tenebis mēti. in. d. c. p. venerabile. in v. adulterinis. et
gl. in. l. ij. l. d. epi. & cle. p. bar. in. l. si gener. ff. de his
qz vt indig. p. archy. in. c. eos. xxxij. di. Item qz p[ro]ubi
natus i eis est omnino dānatus vt. j. de coha. cleri. et
mu. p. totum In glo. in v. inuit i si. nota glo. iuncto
tex. p. intellectu istius. c. cum i cūcis. quod melius de
claratur hic qz ibi. et tene conclusionem huius glo. qz
quo ad vtrūqz qz ille est canon late sententie sed clar
hoc probatur in. c. si p[ro]mossarins et. c. quanqz. j. e.
li. vi. vnum tamen scias qz si eligitur criminofus occul
tus electio nō est ipso iure nulla. sed annullanda vt ē
tex. nota. in. c. inter dilectos. de excc. prela. & vide qd

*Legitimus & succedens mar
itimo succedit in feudo
quibus*

*Lexi. r[ati]o qz filij illi
p[ro]p[ri]e p[ro]nat[ur] p[ro]p[ri]o ab
mat[er]no p[ro]p[ri]o legit[im]o*

*mag[ist]ro ex p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o ex p[ro]p[ri]o
mag[ist]ro ex p[ro]p[ri]o*

in. c. si. de succed. ab intesta. et in. c. indicas. ix. q. liij. nec
ob. si dicatur qd res iter alios indicata nō dō facere si
dem i alio cān. vt i. c. iter dilectos. d. si. i. i. q. dico qd
ly nō faciat plenā fidē facit tñ psumptōem vt dixi i. c.
venies. ij. de testi. f. sola psumptio sufficit ad renouen
dum p. nouendū ar. in. c. sup. co. s. e. lxxi. di. tantū. et
quāqz morbus nō sit delictū tñ est defectus dō enim
dare cōstare de idoneitate p. nouendi vt in. c. cum no
bis. s. eo. In glo. in v. nec ad ecclesiam ibi Tan.
dixi et melius et hec opl. Tan. cōiter b allegat p. doc.
et eaz approbat p. uetudo fm hosti. et teneas illā qd d
postea dixerit hosti. nā videtur dare p. bari p. istū tex.
vbi papa reputat friuolam exceptōem. et ex hoc nota.
q. maior pō potest renūciare fauori introducto ad ho
nozem totius collegij In glo. in v. et etiam p. firma
uit ibi qm tanqz arbiter dicit quasi velit glo. dicere qd
cū quis habz ius eligendi et p. firmādi eodē iure dicit
do videtur p. firmare. secus si bz iure diuerso puta iure
deuoluto et iure p. p. rō vel tanqz arbiter et tanqz archi
epō qz cū repñtat duas p. sonas p. t. sepatim illos act
exercere de h. vide qd dixi plenius in cān. s. eo. et qd
nota. dñi de rota deci. c. lxx. et glo. in. c. vt circa
f. c. li. vi. In glo. in v. et subscriptā i. si. tene. glo. et
ad istū tex. dic qd papa pōderauit qd electio erat facta
et subscripta ad magis notandā inconstantiā canonico
roz. f. quo ad impotentiam variandi sufficit sola pub
licatio scrutiniū vt in. c. publicatio. f. c. et dicit Inno. b
pcedere etiam in electionibus canonicorū vt post pub
licationem factam non liceat variare ar. q. q. vi. nomi
nationes. et in. l. bi qui ad cūilia. l. de app. et nota hic
vltimum In glo. in v. quasi cōingium in si. Nota
duo ex hac glo. pmo qd p. solū p. sentiam eligentiū et ele
cti est vere cōtractum matrimonium spirituale. f. quia
adhuc nō est ratum. i. firmum. tex. vtitur hic dictione
quasi. vel dic scdm doc. qd ideo dicit quasi. qz cōingium
spirituale dicitur contrahi ad instar carnalis. vnde dī
ctur istud quasi cōingium. cōingium dicitur carnale
istud spirituale est quasi cōingium. et hoc nota. p. sta
tutis facientibus mentionem de cōingio vt intelligi
tur de carnali et non spiritali quia i statutis verba ca
piuntur p. p. rō et nō improprie vt in. c. in nostra. f. d. in
iur. ad predicta qd dicatur esse contractum cōingium
per consensum vide glo. in. c. qsto. lxxij. di. que dicit qd
per solam electionem acquiritur ius p. lature et ius ad
ministrandi in habitu. sed per cōfirmationem acquiri
tur exercitium. et idem sentit glo. in. l. p. ratorum. l.
de iurisd. om. indi. secundo nota extra glo. qd electus
potest ante cōfirmationem renūciare electioni de se
facte qz sumeūqz consenserit de quo vide glo. plenio
rem in. c. si electio. f. eo. li. vi. In glo. in v. resurrei
si. dic melius vt dixi in. c. bone allegato in glo. qz dīa
est inter electionem et postulationem. In glo. i. v.

non compromiserint ibi maxime supple tene glo. quia
sicut non possunt electores directe recedere ab electio
ne vt in. c. publicatio. f. c. ita nec indirecte compromit
tendo in p. iudiciū electi nam eo qd elegerunt functi
sunt eorum officio. vt plene dixi in. c. p. r. o. de postu.
p. r. a. ergo non possunt compromittere in p. iudiciū
electi. Extra glo. queritur quid si iste. f. canonicus ob
tulisset in capitulo probationes super morbo obiecto
et appellasset nunquid illa oblatio p. bationis habuissz
iustificare appellationem videtur qd sic per. c. interposi
ta. f. de app. Contrarium nota. tenet hic Inno. dicens
p. r. a. r. i. u. m. p. r. o. c. e. d. e. r. e. in iudicio secus aut quando obla
tio p. bationis fuit extra iudiciū quia cum capitulum
vtatur iure suo nō tenentur recipere p. bationes sup ex
ceptionibus oblati cum non sit iudex f. pars. idē dicit
Inno. si episcopo parato alicui conferre beneficiū cō
paret tertiū et opponit qd ille est criminofus offerēdo
p. bationem super criminibus obiectis non tenet epi
scopus ante collationem admittere p. bationem si non
vult nec oblatio habet iustificare appellationem p. p. r.
reictam probationem quia nō procedit episcopus in
collatione vt iudex sed vt pars vtens iure suo. vñ non
tenetur ius suum dimittere. p. p. r. o. c. e. d. e. r. e. et obla
tam p. bationem caueat tamen ne cōserat indigno bñ
cium quia ex hoc posset puniri Et idem notauit Inno.
in. c. ad dissolendum. de despon. impu. et vide quod
plene dixi in. c. si. de p. r. i. u. m. p. r. o. c. e. d. e. r. e. si coram cōfirma
tore aliquis obiceret et offerret probationes. nam tunc
appellatio iustificaret ex probatione oblata et reicta qz
confirmator procedit vt iudex. vt in. c. si. f. eo. li. vi. vñ
vide si post talem appellationem confirmaret non va
leret electio. et vide ad p. d. i. c. t. a. qd dixi i. c. cū nobis. s.
c. et i. d. c. interposita. vbi pleni tractati d. effectu illi p.
bationis oblate. et an et quando habeat iustificare ap
pellationem.

Vdum Electus a maiori et sanio
ri parte capituli si est et erat

idoneus tempore electionis confirmatur.
si autem erat indignus in ordinibus scientia vel eta
te et fuit scienter electus. electus a minori parte si est
dignus confirmabitur. hoc dicit. p. r. a. p. r. o. c. e. d. e. r. e. p. m. a. p. a. r. s. p. o. n. i. t. c. o.
missionem prius factam secunda ibi ipsi vero. ponit in
dicum processum. tertia ibi cur. qz. ponit vnius partis
compitōnem et alterius contumaciā. quarto ibi gestis
exaiat. p. r. o. c. e. d. e. r. e. n. o. p. l. e. n. e. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e. m. o. b. q. u. a. c. a. m. s. u. b. c. e. r.
ta forma diffinēdi p. m. i. t. t. i. t. In dō pmo qd hñs digni
tatem inferiorem potest eligi ad parem dignitatem va
cabit tamen prima post adeptōem sedē vt in. c. d. mal
ta. de p. b. n. b. a. b. i. t. u. s. t. a. m. e. n. d. i. g. n. i. t. a. t. i. s. n. o. n. i. m. p. e. d. i. t.
electionem. Secdo nota qd delegatus renūctēs cau
sam ad delegantem potest p. r. e. f. i. g. e. r. e. t. e. r. m. i. n. u. m. p. a. r. t. i.
bus in quo debeant p. p. r. e. r. e. c. o. r. a. m. i. p. o. d. e. l. e. g. a. n. t. e. q. u. o. d.

perdit etiam si ex litteris promissionis hinc patens specialiter non fuerit attributa. venit enim hinc patens accessorie ad promissionem sibi factam quod tenuit h. Jo. an. et Zino. post prin. in. c. si. de accu. ubi de hoc. Item non quod etiam in electionibus factis ad dignitates inferiores debet fieri triplex collatio. scilicet numeri ad numerum meriti ad meritum seu ad zelum et de his plenius in. c. ecclesia et ij. de eo. Item nota tria quibus dicitur quod plerumque in ecclesia precellere ut est dignitas etas et receptio temporis. de primo pone exemplum sicut Zino. et alios si canonice hinc dignitatem annexam prebende vel est nobilior genere vel iratio et nota. ex hoc diligenter quod in clericis secularibus attenditur nobilitas et sic vox nobilis sit maioris auctoritatis quam plebei idem in literato per hoc. c. d. multa. de preb. in. si. ubi in collatione beneficiorum habet respectus ad nobilitatem et sciam ut pinguis pvideat hinc et alijs et vide glo. nota. h. di. in. c. lex. ubi dicitur quod maiores natu dicitur nobilitate dignitate scia et etate. et et quod dicitur in. c. plurimis. de ap. In religiosis vero non attenditur nobilitas ut legitur et nota. in. c. si. de sta. regi. Ad predictis et ex. quod antiquiores in ecclesia dicitur precellere alios sine sit antiquitas respectu etatis sine respectu receptio in ecclesia. nam plurimif. per senib. ad hoc. in. l. semp. ff. de iur. iur. Item prius receptus in ecclesia dicitur magis honorari quam postea receptus ut in. c. statumus. de ma. et obe. in agendis quod capitulariter vox istorum quod precellunt dignitate etate et tpe et maioris auctoritatis et ponderosior quam aliorum vox. de quo in. d. c. ecclesia. Item nota ibi allegationes. per eodem proposito quod appellatio allegationum veniunt quibus allegationes facti dicitur et non in. nam iste. in. x. cu. aut. loquitur de allegationibus plurimif. in facto ut sunt exceptioes replicatores et filia. non autem potest intelligi de allegationibus iuris. quia coram papa non sunt necessarie allegationes iuris ut in. c. sepe. in prin. de ap. nam censetur omnia iura habere in scrinio pectoris ut in. c. i. de pili. li. vi. nota et tene mentis quod ubi casus non est plene remissa ad superiorem non dicitur prece ad finem etiam contra contumacem. quia non est ferenda sententia contra contumacem nisi liqueat de meritis cause si est procedendum ut legitur et nota. in. c. pat. de do. et cotu. et in. l. consentaneam. l. quo et quia in. non autem liquet de meritis cause ex quo omnia gesta cause non sunt remissa ad superiorem et potest in hoc ille. intelligi dupliciter. primo quod allegatores. scilicet prepositi sancti georgii non fuerunt remissa ad papam ex defectu iudicium vel alteri nunciis quo casus res est clara. non enim debet delictus unius parti obesse que in hoc non reperitur in culpa. secunda potest intelligi quod iudicis assignaverunt terminum civilem prius ad allegationes suas ad papam deferendas assignato termino prompte prout factum fuit in. c. cum bertholdus. de re iudi. et ille prepositus sancti georgii nec precepit nec allegari

ones suas preari fecit quo casu est magis dubium num quid possit contra eam procedere suis allegationibus non inspectis ex quo per eam deficit. Zino. tenet etiam in hoc casu non esse contra illam procedendum ad sententiam ex quo non potest liquere de meritis cause sine illis allegationibus argu. hic quod est bene notandum et optime facit ad idem. in. d. c. cum bertholdus. nam contumacia dicitur alijs modis arceri non autem propter eam dicitur precipitari sententia ex quo iudex non potest esse instructus. et in hoc tene mentis istum. sed istum intellectum puto in quod si iudex ferret sententiam non visis actis partis contumacia ex defectu ipsius ea non producentis quod valebit sententia si preceat se fore instructum sufficienter ex allegationibus et actis alterius partis ad quod deduco. in. d. c. cum bertholdus. ubi iudex tulit sententiam non visis actis alterius partis propter eius contumaciam et tamen sententia tenuit cum fuit opus rationem petere. Sed si apparet quod iudex non potuit instrui ex actis unius partis tamen sententia esset ipso iure nulla tanquam lata a iudice minus instructo ut in. c. cum ex literis. de resti. i. in. d. c. cum bertholdus. sicut unum intellectum. et utrobique dixi per bar. in. l. plata. l. de sen. et hec nota. Nota ibi vel si notorium re. tex. valde nota. quod iudex potest iudicare de eo quod est sibi notum ut notorium licet notorium. non fuerit in actis probatum et allegatum. facit. l. i. iuncta glo. l. q. et ad ter. quos. et facit etiam iste. sicut unum intellectum quod etiam post conclusionem in causa potest notorium allegari. nam hoc erat conclusum in causa cum non restaret nisi ferret sententiam et terminum fuisset prefixus ad sententiam audiendam et in hoc iste. satis notandum. intellige tamen in notorio facti permanentis quod tale notorium non indiget probatione sed sufficit quod allegatur. solum enim istud est illud quod relevat ab onere probationis. scilicet in notorio iuris vel notorio actus transiens. nam ista notoria requirunt probationes ut plene nota. h. q. i. manifesta. et in. c. sicut. de re iudi. et in. c. in nostra de coh. deri. et nulli. Ideo non possunt allegari post conclusionem in casu casus non debeant tunc nove probationes admitti ut in. c. cum dilectis. de si. instrum. Ad ibi vel per ea que iam dicta erant re. quod appellatione notorium non venit stricte id quod colligitur ex actis sed notorium facti dicitur. nam notorium et id quod colligebatur ex actis etiam post conclusionem in causa ponitur hic ut diversa. et facit optime ad statuta ut si in materia restringibili fiat mentio de notorio intelligatur de notorio facti et non iuris. quia in tali materia debent verba strictissime capere ut in. c. in nostra. de iuris. et de hoc nota. in dicto. c. nostra. et hoc tene mentis. Nota quod electus debet esse idoneus in scientia etate et ordine ne tempore electionis alias electio est nulla nec sufficit quod superveniant iste qualitates post electionem quia quod nullum est tractu temporis non conalescit ut in regula non firmat de re. iur. li. vi. Ideo dicitur in impetratoe

nam ad validitatem ipsius de pcurere idoneitas tpe im-
petratis nec sufficit qd supueniat nisi d defectu fuisset
facta incho i impetratoe vt i. c. si eo tpe. d. rescrip. li. vi
cui videri obstat. c. ei cui. d. pbe. co. li. Sed rade vt ibi
plene no. no. na ibi impetratio fuit facta generaliter et
no restricta ad certu bnficiu ideo satis est qd idoneitas
adlit tpe acceptationis qz nulla fuit pmissa surreptio
ppter generalitate gte. f. i. c. si eo tpe gra fuit restricta
ad certu bnficiu. et d b plon? i. d. c. ei cui. Ad ibi
due pene ptes. qz ista dco pene dminuit paz d signi-
ficato eius cui adio. na b dicebat pcurere due pene
ptes qz d d d d d qtuor vt essent due ptes integre et
ide d d d d d fere vel qsi qd no p statuta. Ultimo
no qz pcuribus duab? electioibus sup eade dignita-
te qz via e facta a maiori pte d indigno scienter. alia a
minori pte d digno venit pfirmada electio facta a mi-
nori d digno etia si ambe electioes fuerit facte eodem
pextu na b no apparet qd electio facta a maiori pte d
indigno pcessit. f. potius colligit pcurari in prin. c. vbi
di qz electores d d d d d vota. sua i duos ex qz habes
qz ptes maioris ptes aduenies minori pti in ipo limi-
ne et origine electiois pualidat ipam electioes vt videt
facta ab habent? tota pte. na si ptes maioris ptes
no censere illico trassusa i minore ptem no possz p-
firmari electio facta a minori pte qz no esset facta a ma-
iori pte capli. f. ab hute pteam capli seu capitularem
ex quo inferi qz si electio minoris ptes pcessit no de-
beret pfirmari ex eo qz p maior elegisset postea indig-
nu. qz tpe electiois no pcurbat tota ptes i miori pte
nec poterat pualidari ex pte postea deuoluta ar. i. c.
au d tis. f. e. d. g. necessario iste tex. intelligi qz aut ele-
ctio maioris ptes d indigno pcessit aut qz vtrius ele-
ctio fuerit facta eode pextu ad qd vide qd le. et no. i. c.
pgregato. f. c. et ex his et ex tex. no. diligenter qz electo-
res eligendo indignu sunt puati ipo facto pte eligendi
di et ptes deuoluit ad alios no delinquentes no solum
qn electio fit ad epatu et maiores dignitates f. etia ad
inferiores et optime iudicio meo facit iste tex. p opini-
qua tenui in. c. cu i cunctis. s. e. qz ptes bnficiu scienter
i indigno ipo facto. p pma vice puatur pte pferendi
nec t3 collatio illa et ptes deuoluit ad aliu. na si b e in
electioe vt b vides font? i collatioe cu magis d d d d d
collator qz elector qz collator h3 vim electiois et pfirmati-
onis vt no. i. c. cu olim. d. ca. pos. et ppre. nec expectat
aliam examinat3 post se glo. in y. electiois tpe. ibi
so. o. rez. e. Ad ista glo. ppter multa iura in ea all. qz
qued3 ponderat inchoi qued3 vero sine. vide alia glo.
in. c. scientes. f. de cens. qz allegat multa iura dicentia
mediu fore expectandum et glo. ista involute soluit. nec
potuisset dare solvere cum sit via brocardica. sensus
in glo. videt qz i actibus paritibus iuris effectus ex qui-
bus p d d d d actus debet considerari inchoi in qz me-

dium qzqz finis. f. in actibus p d d d d in facto ex-
pectatur finis d d d d d. scientes. dicit qz in hac
materia no potest dari certa regula cum discorret per
varios casus sed fin d d d d d casu quadoqz ex-
pectatur principiu quadoqz mediu qzqz finis. dicit
in Lal. hic qz t3 sufficienter no possit dari regula po-
test tamen generaliter sic tradi qz vbiqzqz actus reci-
pit essentiam vel validitatem in inchoi debet expectari
principiu. si in medio spectatur mediu et na finis
si assumit substantiam in se. et quasi in effecta ideo vo-
luit do. an. sed non est curandum de his verbis sed ca-
sus decidendus est scdm materiam subiecta Extra
gl. op. ptra tex. in eo qz pposit? sancti georgij voluit sta-
re diffinitioni iudicium et ob hoc causa fuit ad papa-
romissa. nam iudicium redditur in inchoi vt in. ci.
et. c. intelleximus. de iudi. ergo no potuit declinare in
diciu istorum So. pcurari procedit regulariter
f3 hic potuit declinare iudicium ex forma pmissionis
nam vt patuit in antiqua papa pmissit istis iudicibus
causam audiendam et decidendam si partibus placuit
si vero displiceret alteri ptiu tuc causam remitteret
instruata. Secundo op. in eo qd opponatur defectus
ordinis ptra ppositum sancti georgij. nam qz fuisse
electus ad dignitatem inferiorem non erat necesse quod
esset in sacris f. satis est quod postea ad ordinem requi-
situm pmouetur vt videt pbari in. c. cu in cunctis. i. s.
inferiora. s. eo. Itz idem iudicium est habendum in
dignitatibus inferioribus et in ecclesijs parochialibus
vt in. s. inferiora. pteal. et in. c. de multa. de pe-
ben. sed ad ecclesia parochialen p p m u e r i i l l e q n o n
est in sacris. vt in. c. h. d. in. vi. et in. c. si p d d d d.
d pben. co. li. g. et ad istas dignitates inferiores ptes
speciale videt in p m o u e n d o a d e p a t u m v t s a l t i m d e b e
at esse subdyconus tempore electionis vt in. c. a mul-
tis. de eta. et qual. ergo in dignitatibus inferioribus
debet sufficere minores ordines cu maior idoneitas re-
grat in p m o u e n d o a d e p a t u m qz q u o a d a l i a s i n f e r i
ores dignitates So. ppter hoc et similia que allegat
possent sunt opi. in materia quidam vt d d d d d. et Jo-
dixerunt quod hodie non est opus vt p m o u e n d o s
ad istas dignitates inferiores sit in sacris. sed satis est
vt postqz p m o u e n t u r o r d i n e t u r a d i l l u m o r d i n e m
quem dignitas illa requirit vt in. s. inferiora pteal.
et in. c. pteal. f. de eta. et qual. et dicunt quod iura
que habentur. l. x. di. que videntur inuere contrarium
sunt hodie correcte Ra. et goss. tenuerunt pcurari opi-
dentes quod hodie etia p m o u e n d o s a d i l l a s d i g n i t a
tes inferiores et ecclesias parochiales d3 esse in sacris
per istum tex. et per. c. pteal. pal. nam ibi permittitur
dispositiue vt quis in minoribus ordinibus possit
adipisci ecclesia parochialen. scias ergo moero iure in
specto. Terciam opini. posuerunt Anno. et Compo.

quod attemptaret per alios in iudicium ipsi postulatio et
repperit istum episcopum postulatum ad administrandum iura
ipsius ecclesie. antequam papa postulatores admitteret. cano-
nici vero absentes et paucissimi numero elegerunt dictum
propositum in archiepiscopum. Quia itaque contentione super iuribus ele-
ctionis et postulationis contra postulationem factam a ma-
iori parte opponerentur principaliter secundum verum intellectum. primo
quod postulauerat post et contra appellatores legitimam. secundo
quod repperit postulatum in administratore iurium ecclesie seu
quod ipse postulat administrauerat ante admissam postulat-
ionem. tertio quod per impressionem laicorum videlicet isidorus
et aliorum preter dictum episcopum postulauerunt. Contra electionem
vero factam ab alia parte opponerentur principaliter duo. pri-
mo quod fuerat facta a paucissimis canonicis. secundo quod per
appellatores interpositam a maiori parte per additam tertiam oppo-
sitionem quod fuerat facta postulatione non cassata occasione beati di-
scordie cum fuit delata ad summum pontificem qui eam delegauit
cuiusdam legato qui erat in partibus sub hac forma quod si prestaret
illos canonicos recepisse dictum postulatum in administrato-
rem vel quod ipse postulat administrasset in spiritualibus vel in ter-
renalibus deberet legatum illam postulationem nunciare irri-
tam et inane mandauit forte de alijs causis in quibus fuerunt
ex hac littera deesse. In facto vero electionis mandauit in quibus
ri de meta que proposita et alij canonici timebant. et si de eo
prestaret mandauit confirmari electionem eorum non ob. appel-
latione a capitulo interposita cum ipsi non duxerunt deferri
duo appellationi interposita ab alia parte. legatum vero et non
torum foret quod obiectum contra postulatum tamen ad maiorem
cautelam testes recepit. et cum de obiectis fuisset sibi facta
certa fides illam postulationem denunciamus irritam et electio-
nem aliorum canonicorum confirmari. et electum ordinari in pre-
sentes. et in episcopum prescriuit contra processum legatum opposuit
capitulum inter cetera quod eis et claram. episcopo non citatis
processerat et sic ex defectu citationis dicebant processum
nullum. papa vero istam obiectum multipliciter prescriuit. primo
quod cum iste excessus est notum non indigebat aliquid exactione
ne nec citatione. secundo quod presumendum est per his que a iudice
sunt acta. nec poterat ipsi docere se non fuisse citatos
quod et libet diceret de se eorum testimonium cum essent sin-
gularia et sic non probaret. tertio quod ipsi miserant nuncium ad
se excusandum vnde erat presumptio quod fuerunt citati et que ad
modum miserant nuncium ita poterat destinasse. procuratorem et
tandem papa inspectis predictis et maxime quod ex tribus
causis superius expressis ipsi canonici reddiderunt se indignos
scilicet quod presupposito quod omnes preter deliquissent preter fuisse
isset deuoluta ad ipsum papam qui illam postulationem cassauit
seu cassam et irritam pronunciamus et electores factam de proposita
to qui nunc erat archiepiscopus confirmari. Quod primo quod cano-
nici ex parte ex ecclesia sine eorum culpa maxime timebant
tyrannidem alicui non sunt preter preter eligendi sed retinendi il-
lam preter et facit hec littera iuxta glo. per his que non. bar. in l.
omnes populi. ff. de iustis. et in. ubi dicit quod si vna pars ciuitatis

est expulsa seu non audet ibi esse propter periculis non potest
uocari remanentes aliquid statui in iudicium absentium et con-
cordat huic littere quod legitur et non. i. c. q. 10. l. xij. di. Se-
cundo non quod non valentes accedere ad ecclesiam timebant ibi-
dem impressionem in actu electionis potest petere a. c. aplo. ve-
statuaf loci idoneus et tutus in quo oppressio timeri non pos-
sit. et si secus fieret possit appellare et ex his casibus in quibus licet
te sit electio ex ecclesia seu ciuitate quoniam in eo loco veniunt
timeat impressio. Item habes casum in quo maior pars tenet ire
ad maiorem partem vel saltem in loco tuto die et loco profugere.
Quod tertio vnum casum expressum in quo postulatione ipso
iure cassat et postulatorem sunt preter ea vice preter eli-
gendi et postulandi quoniam. s. postulates repperit postulationem
quo ad temporalia vel spiritualia vel fuerunt passi admittere
postulationem in spiritualibus vel temporalibus. et ex his habes secundum
hec tria duas vias inter postulationem et electionem. nam de
ex admittens ante confirmationem non preter ipso facto in
sibi acquiritur sed electio veniebat irrita nec eligentes erant
ex his facto preter preter eligendi ut in. c. q. 10. l. s. co. secus
aut in postulatione nam si postulat administrat ipso facto po-
stulatio est nulla et postulates sunt preter preter eligendi
et postulandi. et ad alios canonicos qui non delinquit de
uoluit preter. non diuersitas que magis delinquit in postu-
latione quam in electione quod postulatione inuiti gratia et nullum in
est acquiritur postulatione. ut in. c. bene. s. d. postula. pla. electio
vero inuiti iuri et ex electione acquiritur in preter ipse de-
cto et non acquiritur exercitium ut non. glo. i. c. q. 10. l. xij. di.
hodie vere ipse electio ipso iure cassat si electus admittit
ante confirmationem ut in. c. auaricie. j. e. li. vi. eligentes tamen
ex his non sunt preter preter eligendi. quod iure non cauere. Et
ex his et ex textu non quod preter deuoluit ad canonicos non
solum quoniam alij canonici elegerunt scilicet in dignum. sed etiam
quoniam aliter delinquerunt. probabiliter propter quod incurrit poi-
nationem ipso facto ut patet ex. s. dictis. et j. dicitur. Item
non quod non deferens appellationi sui aduersarij prius in-
terposite non potest allegare suam appellationem postea inter-
positam. sed aduersarius non potest fundare se super appellatione
prius ab eo interposita sed ipse non deuoluit appellationi
postea interposite ab aduersario. quod aduersarius non de-
tulerat sue. et hoc facit ad quod duo fecerunt pacem et pmi-
serunt sub certa pena se non defendere. vnde vnus offen-
dit alium et ille sic offensus offendit postea offendens
queritur nunc quid possit scilicet agere ad penam contra prius
offendentem ex quo ipse postea offendit et videtur quod sic
quod prius offendendo rupit pacem et sic in cedit in penam
nec potest allegare pacem ruptam contra secundum cum non
possit se fundare super pace quam ipse prius violauerat
nam ut dicitur in littera frustra legis auxilium inuocat qui
permittit in legem. et hoc videtur firmasse. Bar. in. l. cu-
pater. s. libertus. ff. de le. h. facit quod nota in. l. que-
ro. s. inter locatorem. ff. loca. Nota in v. licet et re-
ne meti quod licet in notorio non sit de necessitate recipienda

De electione

pbatio vt in .c. manifesta .ij. q. i. et .c. euidencia d' accu.
et .c. ad nostrā .cl. iij. de iurur. potest tñ index ad cau
telā .pbatoem recipere et reliquū iudiciariū ordinē serua
re .puto tñ q' p' q' facit notoriū possit resistere ne p
bationē cogat adducere q' nō d'z onerari supflua pba
tione ar. i. c. sic. d' pba. et i. d. c. ad nostrā .li. tñ p' non
resistit nō viciat p'cessus ex eo q' sit fuit? ordo iudicia
r' qd' tene mēti q' nō i. v. porro .plura dicta notāda
circa materiā notoriū .p'mo q' i notorio nō requiritur
ex nario nec citatio .et nō singulariter hoc vltimū .naz
cōter dicit glo. q' saltim requirit citatio vt nō .in .v. c.
ad nostrā .et in .c. porro .d' d'noz .cū si .b. aut apte coll
git p'ra .nā h' allegabat defect' citatōis .Et ad hāc
allegatōem p'futandā replicabāt q' p'cessus erat no
tori' et sic nō indigebat exatatione .et p' nō nec citatio
one al' reprobatio nō p'cluderet .et idē vidē .pbati in .c.
venerabilē .ij. co. ff. tu itellige vt dixi in .c. cū olim .de re
iudi. et .d. c. ad nostrā .et i. c. nostrā .d' coha. de .et multi
q' vbi factū ē adeo notoriū q' null' defensio p' p' ab
sentū p'petere tñ nō requirit etiā citatio .et i. b. cū itellige
istū tex. et .c. venerabilē .p' b. tex. in .l. ij. §. q' si d' frumē
taria .ff. de adm. re. ad ci. p'ri. et ibi p' bar. et b. cū itel
ligit .Jnn. in .c. q' d' .de trāsa .p'la. vbi b. legē .Sed
vbi factū nō ē ita notoriū tñ requirit citatio al' snia sine
p'cessus habet? ē null' .in b. casa itellige .Jnn. i. c. tua
de coha. de .et in .v. b. tenuit et alia iura .et anctates
q' requirūt citatōem .vñ tñ dicit nōbile cottidianū po
sunt b. Jnn. dicit q' vbi delictū ē notoriū h' ignorat p
sona delinquēs puta q' repit' bō mortuus i strata vel
furtū p'missum i apatbeca p' index sine alicui' citatōe
ex officio suo inq'rire nō tñ p'ra certā psonā h' generalit
ter .Et si aliqui noiant i illa inq'isitōe generali d'z post
ea p'cedere spāliter p'ra illos q' p'cessus factus i gene
rali inq'isitōe nō fac' fidē i spālī q' p' nō fuit citata nec
vidit inrare testes et filia .et hāc p'ctiaz dicit fuare totū
mūdū .et b. idē firmat bar. in .l. ff. d' qd' Jte nō ex
tex. tres reglas .p'ma q' p'pter anctem iudiciariā oia p
sumūt rite et recte gesta .vñ orit' p'sumptio tā respectu
rectitudinis p'cessus q' respectu iusticie qd' itellige
fm .Jnn. et bñ postq' snia trāsitū i rem iudicatā .nam
difficillimū ē oia acta iudicij semp' recēdere .vñ suffi
cīt q' appareat de snia post trāsitū i rē iudicatā et oia p
sumūt in ste acta .et idē dicit i exp'dicatione q' p' lapsam
p. dicit oia p'sumūt in ste acta .et nō h' vltimū . cū hanc
vltimū articulū p'sumptionis snie lōge plene exaiant
i .c. qm' p'ra .ij. de pba. et dicit vt ibi . Sēda regla q' re
stes singulares regulariter nō pbāt et dñr singulares
q' deponūt sup' diuersis factis ita q' qlibz ē singlatis
ex d'co suo qd' itellige respectu obiecti .nā respectu p
cipiēdi semp' testes sunt singulares q' sensus meus p
quē ego p'cipio nō ē tu' h' me' nec cōtra . h' dicitur p'ce
stes et nō singlatis qñ obiectū sup' q' deponūt fuit re

p'ntatū sensib' test.ū eodē tpe. nā tūc videret deponere
d' eodē facto .q' diuersitas tēpor' p' inducere diuersita
tem rez et testes dñt p'cludere necessario vt i .c. i p'ntia
de pba. et p'cordat huic tex. c. cū dilecti .ij. e. r. c. tā lre
ris .de testi. cū si .tercia regula ē q' negatiua p' rez natu
ram pbati nō p' et cottidie solet allegari iste tex. q' ne
gatiua ē improbabīl. qd' an sit rez indistincte dicit .ij.
cū glo. Jte nō q' q' nō p' pbare se nō fuisse cita
rū .et sic vidē q' nō ē standū assertioni negatis citatōez
ex quo d' citatōe p'fat vere vel p'sumptiue h' i b' itelligo
vt dixi i .c. p'pati .ij. d' app. p' Ly. in .l. si q' de curio .L
d' fal. Alitmo nō et tene mēti q' i notorio ex supba
bū dātū index seruauerit ordinē iur. l. i. aliq' deliquerit
seu defecerit p'ra ordinē tñ ex b' defectu nō d'z viciari
tot' p'cessus ex quo em' ad cautelā et non d' necessitate
seruat iur. ordinē trāsgressio ordinis i aliq' n' viciat ex
quo ordo nō erat d' substātia p'cessus .ita arguit b' pa
pa p'ra allegatōez sup' defectu citatōis .nā p'mo dicit
p'sumēdū p' citatōem .sedo dicit q' p'sumptio q' citatio
fuisset admittā tñ ex quo factū fuit notoriū nō d'z p'ces
sus irritari .facit ad qd' em' si i cā fuit oblat' libellus in
eptus q' talis ineptitudo nō h'z irritari seu viciari si ta
lis erat cā i q' d' necessitate n' exigebat libell' d' quo vī
de qd' le. et nō .in .l. vñ .ff. si cer. pe. Jn glo. i. i. si
q're aut papa nō mādanit i cā isto istū ep'm puari ec
pprio ep'atu ex quo trāsulit se .ppria anctē dicit q' aut
h' nō agebat solū em' p'tendebat d' p'naliditate electōis
et postulatōis Jn glo. ij. i. si .hec iura q' glo. all. pro
p'cor. p'nt adduci in cōtrariū q' electio nō irritat ipō fa
cto si elect' admittat an' p'firmatōem .h' d'z p' sniaz irri
tari vt i iurib' p'al. i. glo. S. i. tex. nō postulatō anul
lat ipō facto q' postulat' admittat an' admittam po
stulatōem p' supiorē .vñ dicas qd' ista iura all. i. glo. cō
cordant i genere .q' p'nt vterqz .i. postulat' et elect'
et postulatēs q' magis delinq' postulat' admittādo
cū nullū ius sibi acgrat' ex postulatōe vt .s. dixi in nō
bilibus Jn gl. in v. metuebāt ibi . h' in cā hui' de
ere .aduerte q' hec gl. sentit duas so. ad .c. q' p'pter
ij. e. vbi d' qd' impeditus d'z p'stiture .pcuratorē ad ele
ctōis actū nō aut petere vt mutet locus electōis .cui'
p'ratū innuitur h'c .Et p'ma sol. ē qd' istd. c. in hoc re
cipiat hodie imutatōem Sēda so. ē melior distinguēs
inter metū realem et personalem vt si metus est realis
puta quia tūmetur impressio circa electōis actum ha
bet locum quod h'c dicit nō em' d'z absens mittere .p
curatorem vel venire q' in p'sona vtriusqz tūmetur im
pressio .vñ tunc licite petitur vt assignet locus ido
neus et securus .alias p't recurrī ad supiorē et appel
lari vt h'c . et idem dicas in quocūqz alio p'tractu eccle
sie imminente vt si melius p't expediri extra ecclesiaz qz
in ecclesia p'opter metum reales debet capitulū exire
ecclesiaz et ire ad locū secur' de quo vidē palare per Jn

no. in. c. h. d. no. op. nūc. Si vero metus est psonalis
qz solum timet de psona absentis, ppter inimicitiam
vel odiū et tūc hz locū. c. qz ppter pfall. Sed dubi
tari p̄t qd si maior ps est absens, ppter metū psonalē
nunqd minor ps teneat exire et accedere ad maiorem
glo. ista ī pncipio n̄ bñ apit itentōem snā Ego putare
qz nō qz electio regulariter ē hēda ī ecclia. i. c. qz sic. j. e.
z i. c. cū terra. s. e. cū si. vñ ex quo met⁹ vel ipedimētū
p̄emūt solū psonas abntium debēt mittere, pcuratore
si volūt psonas. qz. c. qz. p̄p̄. loq̄t̄ indistincte z p̄ites
regulariter p̄stituit capitulū. x. q. ij. b. ins. an aut vbi
met⁹ ē realis possit maior ps p̄stitue locū secuz z ter
minū electōis hēde. gl. sentit h̄ qz sic. f. ego. puto qz re
grāf due ptes d̄ quo dicit vt plene dixi i. c. cū nobis. s.
eo. In ea. gl. ibi sol⁹ talis timor suffic̄ rē. Nō hāc
p̄ticalā gl. qz ad instancādū appellatōem, ppter timorē
imp̄ssionis interpolatā nō ē necesse qz imp̄ssio fuerit se
cuta f̄ satis ē, pbare qz venisit d̄ ea timebat qz appella
tio exindicalis nō regit qz quāntē necessario p̄cedat
f̄ satis ē qz venisit timebat. vt i. de. sic. de ap. z facit qd
nō. i. c. cū nobis. s. e. vbi Idē sentit Inno. In ea.
gl. ibi al null⁹ est p̄sensus Nō glo. apte cī sentit qz
electio facta p̄ metū ē ip̄o iure nlla. vñ n̄ hz locū h̄ illa
regla coacta volūtas ē. d̄ qz i. c. merito. xv. q. i. rō ē qz
ī electōe regit nō solū p̄sensus f̄ cē liber p̄sensus met⁹
cū z si nō tollit p̄sensus tollit tñ libertatē p̄sensus qz
vbi intercedit met⁹ ibi p̄sensus n̄ ē liber. vt i. c. cū locū.
d̄ spon. vide gl. xxiij. q. v. notificasti. et bonū tex. in. c.
vbi p̄ticalū. s. ceter. e. ti. li. vi. Et qz n̄ teneat t̄lis electō
sentit Inno. h̄ cū p̄trariū sentit i. c. qz sic. j. e. Sz tu di
stingue vt dixi plene i. c. l3. s. e. In glo. i. v. p̄staret
ibi vel possz sup̄pleri maxie si vocatī n̄ fuissent. sensus
glo. ē qz p̄supposito qz isti canonici abntes d̄chēret in
pbādo metū nihilomin⁹ debuissent obtinere si n̄ fuiss
sent vocatī ad electōes z rō ē qz ex quo p̄ites deliquē
rūt ī admittēdo postulatū circa admistratōnem ecclie
ptās eligēdi fuit deuoluta ad alios canonicos qz de
liq̄runt nā. ppter istud delictū canonici sunt ip̄o facto
p̄uati ptāte eligēdi. vt innuit h̄ in lra. ideo cessante oī
metu ptās deuoluit ad alios lz p̄uiores. f̄ dubium
ē qd si absentes vocatī. noluerūt p̄pere sine iusta cā p̄
sentes aut ppter eoz delictū p̄nant ptāte eligēdi ad
quē deuoluet̄ hec ptās an ad sup̄iore an ad istos p̄ca
nonicos qz vocatī venire noluerūt. credo qz ad sup̄iore
qz isti p̄tēntes venire fecerūt se alienos vt i. c. cū nob
s. e. vñ tota ptās caplaris remāsit penes p̄ites meri
to succedūt iura qb⁹ cauet qz si capitulū delinq̄t ptās
deuoluit ad sup̄iore vt i. c. quāq̄s. e. ti. li. vi. z h̄ forte se
tit glo. h̄ dū dicit si vocatī nō fuissent sec⁹ qz si fuissent
z sine iusta cā venire noluerūt In glo. in v. recepit
ibi qz non erat notoriū. vult qz glo. qz qñ aliqd ē noto
riū alijs f̄ nō iudici qz tūc iudex recipiat p̄batōem ac

si factū nō fuisset notoriū. f̄ tu dicit qz iudex hoc cū hz
duplicē viā p̄cedendi. p̄mo suando iuris ordinē. scdo
recipiēdo p̄batōnem sup̄ notoriū et p̄cedere sicut p̄
ceditur sup̄ notoriū de quo vide bo. glo. et qd ibi dixi
in. c. ad nostram. el. iij. de iurē iurā. f̄ est dubiū qz si in
dex p̄cessit ac si factū esset notoriū sibi tñ p̄stabat qd
factum nō erat notoriū de quo vide p̄ Inno. in. c. ma.
de cōba. de. et mu. z dicit in. c. vstra. eo. ti. In glo.
in v. p̄sumitur in si. vidz ergo glo. velle qd istud capu
tulū in hoc bodie sit imutatū qd nō p̄cedit sed intelli
gēdus ē tex. postqz transit in rem iudicatā de quo tñ
dicendū vt plene dixi in. c. qm. de. p̄ba. In glo. in
v. fm rez naturā nota istā glo. in materia negatiua ad
quā cottidie sit remissio. et vide aliam glo. in materia
satis plenas. vi. q. vlti. in. c. actor. et bec glo. in effectū
posset diuidi quo ad tex. i tres p̄tes. nā primo q̄rit de
intellectu illoz verborū qd negatiua p̄ rez naturā pro
bari non p̄t. scdo querit an sit indistincte rez qd ne
gatiua p̄bari non possit. tercio incidenter annectit cū
incumbat onns p̄bandi negatiuam Quō ad primam
questiōnem glo. dat duas exp̄des. p̄mo vt dicit per
rerum naturā. i. scdm̄ causam causaz. et expone. i. scdm̄
p̄suetudinē nam p̄suetudo ē altera natura vt nota. in
l. actor. L. de. p̄ba. scdo exponeit scdm̄ naturā. i. p̄ na
turalem p̄batōnem. i. p̄ cām rei. et sensus glo. est qd
negatiua nō p̄t. p̄bari p̄ aliquam cām realem qz non
ent. nō sunt cause. nō eis enim multiplicat sp̄m. a p̄
p̄ns non potest directe per sensum percipi. ideo nec p̄
bari. et pro clariorī intellectu et expone glo. bic intrat
scdm̄ questiōnem nunquid sit verum indistincte qd
negatiua nō possit probari et in hoc glo. in effectū di
stinguit quod quedam est negatiua vaga. i. non restri
cta ad certum tempus locum vel psonam et tunc ista
negatiua non potest probari directe vel indirecte. i. p̄
testes nam si generaliter nego quod non contraxi ma
trimoniū cum berta nō est possibile quod per testes
istam negatiuam probē. sed si negatiua haberet restri
ctionem temporis loci vel persone tunc potest proba
ri indirecte. i. per obliquum seu per quandam causam
mediā. exemplum accusatur qz quod interfecit t̄tū
in scda hora noctis in platea. accusatus potest proba
re qd nō interfecit. p̄bādo p̄ obliquum. nā poterit p̄ba
re qd in scda hora noctis erat cū qbusdam amicis in
alio loco ita qd nō erat possibile qd ibi ep̄ns potuisset
interficere in platea vide testes directe nō deponūt qd
nō interfecit sed ex dicitis eorum resultat ista probatio
quod non interfecit et ita valida est probatio ista qd
p̄fertur probatiōni facte de affirmatiua. d̄ quo vide
glo. nota. in. c. clerici. lxxxi. di. que dicit quod si duo
testes clerici dicant quod clericus commisit maleficiū
talī nocte. et accusatus probat per alios duos testes
etiam laicos quod ista nocte fuit cum eis. ita qd non

potuisset pmittere istud maleficiū quā ipsi vidissent
 hec pbatio preferri prime qz est p reo et reus est fauo
 rabilior. nam iura sunt pemptoria ad absoluendū q̄ ad
 pdennandum. vt in. c. ex lris. de pba. z in. l. absentē.
 ff. de pe. qz ergo dicit qd plus creditur duobz testibz
 affirmantibus q̄ centū negantibus vt nō. in. c. super
 hoc. de renūc. nō habet locū in negatiua sic coartata.
 p̄ in negatiua credulitatis. vel purgationis. ar. c. ad no
 stram. s. de pba. Jo. an. b. dixit qz vbiqz negatiua
 cadit directe in sensum testis sicut affirmatiua. potest
 directe pbari sicut affirmatiua exēplū si video te nō ha
 bere pileum in capite possum ita directe deponere si
 aut si vellem pbari affirmatiua. nam ita directe percipio
 te nō habere sic percipio te habere in casu q̄ habe
 res. Sed vbi negatiua directe nō cadit in sensum testi
 s̄ p̄ quandam causam mediā seu p̄ obliquū tunc non
 p̄t directe pbari s̄ indirecte. pone exēplū in terminis
 p̄missi si accusat titius qz p̄misit maleficiū sc̄da hora
 noctis et titius pbat qz ea hora erat alibi cū quibusdā
 amicis. nam b̄ casu testes directe non p̄t pbari qz nō
 p̄misit maleficiū. s̄ indirecte z in hoc multum instat
 Jo. an. hic multi t̄m tenuerunt. cōtra p̄mū membz z p̄
 fertim Jo. de lig. dicens. qz nunq̄ negatiua directe p̄t
 pbari nec directe cadere in sensum testis. nā affirmati
 ua pbatat p̄ obiectum rep̄ntatum sensui p̄ quem percipi
 tur s̄ non ens nō multiplicat species z sic n̄ p̄t directe
 percipi p̄ sensum licet indirecte. s̄ p̄ remotōnem a sensu.
 quia ex quo aliqd non rep̄ntatur sensui visus p̄ b̄ me
 dium indico qz nihil est in loco. s̄ istud nihil directe n̄
 percipit merito t̄p. p̄muniter dixerūt generaliter qz ne
 gatiua non p̄t pbari p̄ rez naturam. z hec opi. verior
 videtur de subtilitate. et videtur etiā placere do. Anto
 nam dicit indirecte negatiua posse pbari directe nūq̄
 sibi placuit est t̄m vez qz q̄n ista negatiua est bene coar
 tata tante potētie z virtutis est sicut pbatio affirmati
 ua t̄m in effectu nō refert q̄ opi. sit verior. nam pbatio
 cōcludit ex quo sit sup negatiua modis predictis. ad
 hoc. c. tercio loco. de pba. Tene ergo qz p̄dictū est. qz
 negatiua nō h̄ns determinationē nō est pbabilis. sc̄
 si est determinata z restricta modis p̄dictis. vt in. c. ex
 tenore. de testi. cū si. hec vera in pbatōe f̄da p̄ testes
 nā per iuramentū p̄prium q̄qz pbat negatiua. vt i iu
 ramēto purgatorio cū q̄s iurat qz nō p̄misit maleficiū
 vel qz nō p̄traxit vel qd sile. vt in. ca. quotiens. de pur.
 ca. et in. c. p̄ntium. de testi. cū si. pbat etiā p̄ iuramentū
 aduersarij. cū m̄det ad positionē. vt in. c. i. de cōf. li.
 vi. illa t̄m nō est p̄pria probatio. qz p̄fessio est potius p̄
 batōnis reuatiō q̄ pbatō vt dixi sup. ca. de pba.
 Itē p̄t pbari negatiua q̄n habet implicatā affirma
 tiuam. qz tūc resoluit in affirmatiua. vt in. c. sup b̄ pal
 le. et hec sufficiant quo ad sc̄das. q. Quo ad terciā

glo. et p̄muniter alie gl. istū articulū exaiantes conclu
 dunt qz si negatiua est improbabilis trāsfundit onus
 pbandi in aduersariū s̄ si est pbabilis incum bit on?
 pbandi negiti. S̄z ta vide plenius p̄ Jo. an. in regl'a
 sine possessione in merc. de re. in. li. vi. z p̄ bar. in. l. b̄
 iure. ff. de v. ob. et p̄ Jo. cal. b̄. Et quoz dictis breuē
 cōclude qz aut aduersari? h̄z intentōez fundatā super
 affirmatiua z tūc negiti icūbit on? p̄bādi siue negatiua
 sit pbabil' siue improbabl'. Imputat em̄ sibi intentōez suā
 p̄bare nō p̄t. ar. vi. q. ij. i. c. si t̄m. z in. c. plerunqz. ij. q.
 vij. videt pbari iudicō meo i. d. c. i. de p̄f. li. vi. vbi di
 cit qz positio super negatiua improbabl' p̄t admitti si
 iudici equū visum fuerit. ergo onus p̄bādi h̄ac negati
 uā nō trāsfundit in aduersariū alias nō esset sup ea fa
 cere positōez. qz aduersari? haberet p̄bare affirmatiua
 Itē indistincte admittet positio sup tali negatiua imp
 probabili cui? cōtrariū innuit b̄. p̄ hac pte facit cōis rega
 la iuris et rō natural. nam q̄sqz d̄z p̄bare id qd est cau
 sa sue intentōnis z nō exgere pbatōnez ab aduersario
 suo. vi. q. vl. actor. l. i. l. de pba. z. l. ei incūbit. ff. e. ti.
 Si em̄ p̄bare nō p̄t dici sibi p̄t dicit tibi. pbatō non
 ius. vt i. l. duo sunt titij. ff. de testa. tu. fallūt p̄dicta. q̄n
 super affirmatiua ei? qz negator iura mādāt scripturaz
 cōfici. nā si tūc nego factū tibi stanti facto incūbit onus
 pbandi p̄ scripturam tū qz iura mādāt cōfici sup illo scri
 pturā. tū qz est p̄sumptio qz nō fuerit factū. ex quo nō
 apparet scriptura z p̄sumptio trāsfert onus p̄bādi in
 aduersariū. vt in. c. vnico. vt ex. b̄n. h̄n d̄oixit nō. Inn.
 in. c. sup his. de accu. qz si cōtra electū exāpio qz non
 est cleric? sibi incūbit onus pbandi qd sit cleric? quia
 iura mādāt sup ordīs collarōe lras fieri. ij. q. i. legū.
 et idē nō. gl. ij. q. vi. in suā. Et nō diligēter h̄ dictū. et
 plures casus in qbus iura req̄runt scripturam. vide per
 glo. in. c. i. de cōf. li. vi. Et in si. gl. hec lex ex p̄sona
 facit in cōtrariū qz ibi d̄z qz asserēt aliq̄cē cō nō soluen
 do incūbit on? p̄bādi. ergo n̄ est vez qz p̄sumit glibz
 idone? z potēs gl. n̄ soluit multi stant p̄trario. Sed tu
 tene opi. glo. de q̄ bar. facit magnū festū in. l. si vō. ff.
 q̄ satisd. co. qz p̄ multa iura cōcludit z h̄n. qd fundanti
 se sup paup̄tate v̄ d̄nitijs incūbit onus p̄bādi. z sic si
 nego aliq̄cē esse d̄nitiē vel panperē habeo ego p̄bādi?
 In gl. in v. singulares ibi nō sūt citat? qd ego sc̄
 am aduerte. qz hec p̄tula gl. p̄t h̄e duos intellectus
 p̄mus qz sic deponēdo talis nō sūt citat? qd ego sc̄ia
 ego sic iurās nō incurro p̄iurū. z sic intelligēdo gl. est
 v̄a. Sc̄os intellect? est qz p̄ ista v̄ba. pbat illū n̄ fuisse
 citatū. et iste intellectus nō est verus. qz poterat citari
 me iqr̄ate. et iō doc. cōiter dicit qz tal' depositō nō. fac
 fidē. S̄z tu dic vez nisi iste in dicto suo addidisset qd
 n̄ potuisset citari qn ip̄e sc̄uisset. puta qz fuit sc̄a tota
 die q̄ fuit citat? et isto mō p̄t probari negatiua in alijs

terminis. nam possit aliq̄s dicere talis non p̄misit ta-
le homicidiū q̄s ego sciam. nec potuisset p̄mittere q̄n
ego scirem q̄s ego sui secū illo tpe quo homicidiū fuit
p̄missum. ad hoc vide bo. gl. i. l. i. s. i. ff. de iur. actus p̄
u. z p. bal. in. l. si quis p̄ trigita. si de cau. su. pro. col.
p. et nō hoc dicit. In ea gl. ibi ad legatū nuntium
destinaverūt. Nō h̄n hanc p̄ncipā glo. ex quo habes
in toto tex. q̄ si is quis dicit citatus misit nuntium ad iu-
dicē p̄clausit q̄ fuerit citatus lz neget se fuisse citatum
hinc nō. dicit Al. ubi. i. c. p̄posuisti. lxxxij. di. q̄ si p̄pa-
res cori indice neget se citatū fuisse z petit q̄ an oia ad
uol. n. p̄det citatōz nō d̄z audiri. nā p̄sumit q̄ fuerit ci-
tatus ex quo p̄parat i iudicio. Et nō gl. in alio q̄ten?
ponit regulā q̄ asserat citatōz iambit om̄s p̄bādi et
p̄bat hec regulā in. c. q̄m p̄ra. de p̄ba. z vide q̄d dixi
i. c. cū pati. de app. In ea. gl. ibi. nō t̄n singul. p̄bat
de se. vid̄z hec p̄ncipā gl. velle q̄ singl. de caplo fuerit
citati et nō caplm p̄ra b̄ facit q̄ in cā collegij d̄z cita-
ri collegiū. z iō singl. de collegio. q̄ aliud collegium
aliud singul. de collegio. vt i. c. liberti. r̄ij. q. ij. facit. c.
si caplo. de p̄ces. p̄bē. li. vi. So. dicit nō. b̄ q̄m. q̄ vbi
certū est q̄ faciāt caplm tūc illi sunt citandi capitulari-
ter. S̄z q̄n ignorat penes quos p̄sistat caplm puta q̄
q̄libet ps dicit se face caplm tūc cantela est vt singul.
de caplo citent. z ita fuit b̄ actū q̄d nō. In ea. glo.
ibi q̄iter p̄bat caplm citatū de hac materia. qualiter
deat citari collegiū seu vniuersitas. vide glo. plenioram
in. d. c. si caplo. et tene illam mēti p̄ferti in eo q̄ iter ce-
tera dicit q̄ i explicādis caplo p̄ssine sufficiūt maio-
res de caplo q̄ p̄ eos deducit ad noticiā totius capli
tū vtile est q̄ p̄greget vniuersitas si fieri p̄t. z tūc fiat
citatio collegialit. In ea. gl. ibi q̄ caplm sit excoica-
tū dicit q̄ caplm vt vniuersitas excoicari nō p̄t f̄ suspē-
di vel interdici p̄t vt in. c. rōna. s. in vniuersitate. d. se.
ex. li. vi. z de hac materia gl. vide q̄d le. z nō. i. c. ij. de
testi. cogē. z p̄ q̄m. in. c. p̄. et gl. de off. def. vbi querit
si iudex excoicauit aliquē vt p̄tumacē nūq̄ i iste sit exco-
municat? si nō erat p̄tumax. In gl. in v. secūre ibi n̄
credo itellige istā gl. q̄n q̄s citat ad cāz. f̄ si citat ut ve-
niat ad electōz faciēda i p̄ditus d̄z mittē p̄ratorē si
vult al. p̄cedet ad electōz eo abite vt i. c. q̄ p̄ter. f̄. e.
q̄ nō d̄z i p̄diri. p̄uisto exco. p̄pter impedimētū istū? z
b̄ citā voluit gl. s. i. v. metuebāt. So. i. v. nuntium
in si. Solue fm hosti. q̄ ad expediciā cām nō suffic
nūtiō. f̄ d̄z mitti p̄ratorē. z b̄ casu loq̄t iste textus. z
tex. in. c. i. d. p̄ca. f̄ ad alleg. indū aliq̄d. p̄ abite. puta
infirmatē vel aliud impedimētū tūc sufficit nūti? d̄z
tū l̄ratorie esse destinat? vt i. c. p̄uidentia. b̄ all. In
gl. i. v. ex trib? caus? i si. d̄sistatō itelligēdi cōs p̄uato-
nis maioris ptis orit ex tex. ex eo q̄ papa b̄ i p̄ncipio
mādat solū inq̄ri d̄z vna cā. f̄ q̄ postulatōes admiserunt

postulatū admistrādū. S̄z in v. deide ponit d̄z ean-
te. nā ibi v̄tra p̄dicta ponit cā. q̄ p̄ aplō d̄z hinc in
terpositū p̄sumptō postulare. i. v. aut nos igit dicit
iplicite q̄ ex trib? causis isti reddiderūt se idig. nos q̄s
nō exp̄mit explicite. f̄ p̄cedē capicō f̄ d̄z eoz que b̄
scribāt. vt ei dixi iste tex. b̄z tres lec. p̄ma ē q̄ ista fuerūt
p̄uati q̄ receperūt istū postulatū ad admistrādū f̄ pas-
si fuerūt cū admistrare i sp̄ualib? vt t̄palib? z in istam
itellecū oēs p̄ueniūt q̄ clarissimē p̄bat i p̄ncipio. c. et
fm cū p̄mo sumani tex. Secūda lec. q̄ multū vidē pla-
cere q̄mo. ē q̄ isti fuerūt p̄uati. q̄ postularūt aliam. f̄
cōm. Clouinacien. p̄ imp̄sione laicoz. iste t̄n itellec?
vidē v̄nus i se. ar. c. q̄s. f̄. e. nō t̄n multū p̄grat l̄re
hinc. z ex b̄ itellecū b̄es q̄ postulatōes aliq̄e p̄ imp̄sio-
nē laicoz p̄uati ip̄o scō p̄ ea vice p̄tate eligēdi z postu-
lādi. z p̄tās deuoluit ad alios q̄ nō deliquerūt lz pau-
ciores nūero. Quid ar sit i eligētib? p̄ abusu secularis
p̄tātōe vt h̄c i. c. q̄s. p̄all. Tercia lec. ē q̄ isti iō-
derūt i p̄uati p̄uatois q̄ p̄sūpserūt postulare p̄ z cō-
tra aplōnez l̄ime f̄. etpositā. z ex b̄ colligit q̄m. b̄ i
c. q̄m. s. ti. p̄. v̄nū casu in q̄ postulatōes p̄tate eligēdi.
z postulatō p̄uati hosti. t̄n i. d. c. q̄m. dicit b̄ p̄cedē vbi
postulatio fieret ex cā. z a duab? p̄tib? collegij mouet
q̄ talis postulatio p̄ualet electōi vt i. c. septū ē. f̄. co.
S̄z electōes eligētes p̄ aplōnez nō p̄uati p̄tate d̄z
di lz electio v̄nat cassāda. vt i. c. p̄siderant. s. e. q̄ non
postulatōes q̄ faciūt duas p̄tes collegij z ex cā fuerūt
moti. z ex b̄ nō. v̄nū d̄z it̄r postulatōes z eligētes et
p̄t̄ isti tres itellecū p̄uati. z d̄z iste tex. voluit facē
mātoz. i. v. nos igit d̄z dixit q̄ ex trib? caus? isti reddi-
derūt se idig. nos. z ex b̄is b̄es tres cas? i q̄b? p̄uati aliq̄
p̄tate eligēdi z postulatōi z itellec? c. r̄manz dar? In gl.
si. b̄ gl. i. estū tractat duo. p̄ ad que deuoluit p̄tās di-
gēdi q̄n electōes f̄ i p̄uati. p̄pter delictū ip̄oz vt negli-
gētiā. scōdo q̄d si oēs a p̄ncipio n̄ deliquit f̄ vna p̄s t̄n
p̄mo deligt. Circa p̄mā q̄d p̄cedē breuiter q̄ i ec-
clesijs cathedra lib? q̄ ad ep̄oz electōz z alioz deuoluit
p̄tās i casu d̄icti ad solū papā. f̄ i casu negligētiā d̄z
uolutō ad primū supiorē z e hodie declaratū. i. c. q̄s
f̄. e. ti. li. vi. z dicit vt ibi le. z nō. ita q̄ opi. b̄ gl. appro-
bat ibi i electōib? v̄o iferior p̄tator seu rector si sit de-
uolutō ad papā f̄ ad primū supiorē f̄ ad caplm scōm
dispōz quā b̄es i. c. cū i cūctis. s. h. s. e. z i. c. h̄. d. p̄ces.
p̄bē. In scōda. q̄ p̄cedē se q̄ndo opi. Tā. q̄ cōtra b̄ic
tenet q̄ si aliq̄ deliquit p̄tās recidit i p̄uatois q̄ n̄ de-
liquit vt b̄ z i. c. d̄ndā. s. e. nā p̄uati cōsēt mortui. licet
eiz i casu mortū succedūt sup̄lites i totū ius caplāre vt
i. c. q̄m. s. ti. p̄. ita z i casu p̄uatois p̄pter delictū z si
isti p̄uatois postea d̄linq̄nt l̄ digē negligit deuoluit
p̄tās ad cū ad que fuisset scō d̄uolutio si oēs p̄ter deli-
q̄ssent n̄ ar redit ad eos q̄ fuerūt p̄uati. ratō est quia isti

pauciores rapitabant totū collegiū eis ergo deliquē
tibus nō succedūt. nā qui dicūt q̄ deuoluto sit ad su-
periorē. et ad. c. cū vinto. i. e. q̄ vidē obuiare p̄diciō
dic q̄d ibi illi ad quos fuerat deuoluta p̄tās nō fuerāt
p̄uati p̄tate eligēdi. s̄ electio nō habuit effectū. et dic vt
ibi latinus dicit.

Verelam Sufficit electio ad obti-

•mendū docē diligentē suū
se in possessione tpe electōis lz nō p̄bet q̄ p̄
p̄tetas iuris eligēdi ad illū p̄tineret. h. d. p̄mo ponit
facti narratio. sc̄do cause diffinitio. ibi nos igit. prima
tria facit narret cause p̄missionē. sc̄da duplicē actoris
petitionē. tertia rei r̄missionē. sc̄da duo facit. nā p̄mo dif-
finit primū articulū cū exp̄ssione cause et quadā deter-
minatōe. sc̄do diffinit sc̄dum articulū cū eadē determina-
tōe. Nō p̄mo q̄ cardinal' vltra p̄p̄riū titulū hz q̄n
q̄ ecclesiā i gubernatōe cui' d̄r gubernator l̄tim'. et p̄
ea p̄t agere et defensione subire tāq̄ l̄tim' eccle' guber-
nator. alibi t̄n ille gubernator appellat. p̄curator cū libe-
ra. vt i. c. cū nos. i. h. s. e. q̄nq̄ appellat. v̄sitor. vt i. c.
is cui. j. e. li. vi. Q̄nq̄ p̄mēdatarius. vt i. c. nemo. e. ti.
et li. vii. quo ad p̄tatem agēdi et p̄curadi bona eccle' nō
puto q̄ inter p̄dictos modos sit d̄ria cardinalib'. tam
solet ecclesia p̄cedi i p̄mendā seu gubernatōe. vt ex fru-
ctib' q̄ sup̄sūt deductis necēssā exp̄sē possint p̄gare su-
stentari lz de alio p̄mēdatario sint op̄i. i. iure v̄trū faciat
fructus suos. de q̄ p̄ gl. et doc. in. d. c. nemo. in h. t̄n in
dicio meo. mltū errat h̄ntes istas eccias i p̄mēdam seu
gub̄natorē. q̄ d̄nt tenē eccias illas i p̄ori statu nec di-
minuē cultū diuinū solūtū. et ex fructib' sup̄extatib' d̄
ductis expens' p̄ statu solito debēt sustentari. ad h. vide
Inno. in. c. pastoral'. j. de p̄u. vbi d̄c q̄ si religio' cō-
cedit aliq̄ eccia' vt p̄ntat fructu silli' i p̄p̄rios vsus in-
telligit p̄cessio facta mō p̄dicto. vt. i. ecclesiā teneant in
p̄ori statu q̄ n̄ ē verisile q̄ papa fecerit p̄cessionē cū p̄
iudicio diuini cult'. s̄ozn' q̄ p̄dicta interpretat d̄z habē
locū q̄n eccia' p̄cedit cardinali l' alteri i p̄mendā v' gub-
ernatōe vt p̄dixi. Itē nō sc̄do q̄ p̄tra clericū possi-
dent ecclesiā p̄t agi ciuilit̄ vt r̄moueat d̄ illa ecclesia
tanq̄ nō l̄time institut'. is q̄ ad cui' collatōe l' p̄uisionē
nē ista eccia' p̄tinet p̄t agē vt clericus inde remoueat et
p̄ eā l̄time ordinet. fac. c. iij. de insti. Tercio nō et
tene mēti ad h. istū tex. q̄ p̄ pensioe nonite i subtrac-
tānuati solita p̄stari p̄t agi possessorio iudicio ad ipsius
restōz et p̄bata p̄sioe seu solita p̄stari d̄z actor reduci i
eū statū i quo p̄ erat lz nihil doceat de p̄p̄rietate iuris
pensioe illā p̄cipiendo et in h. iste tex. solet m̄tū alle-
gari. et ex h. et ex tex. collige q̄ p̄ istis iurib' incorpali-
bas p̄t agi iudicio possessorio. et nō q̄ eo ip̄o q̄ pensio
solita nō soluit vidē q̄s spoliari facultate seu possessioe
p̄cipiendi. aliter at nō p̄tingit in h. mōi spoliatōe q̄d
intelligē s̄m Inno. q̄n p̄sio fuit petita. et debito: recusa

nit soluere nō p̄pter impotentia s̄ p̄pter inuoluntate. ad
q̄d facit q̄d nō. Inno. i. c. subornata. j. de re iudi. vbi d̄i-
cit q̄ subditi vident spoliare d̄m q̄si possessioe iuris-
dic. eo ip̄o q̄ recusant sibi obedire. Nō ibi p̄ electōz
p̄li ad quē de p̄suetudie r̄. iudicio tex. ibi in q̄i possessi-
one p̄ntandi r̄. tex. h. apertū. p̄ op̄i. Inno. i. c. cū iter in
si. j. de excep. q̄ p̄p̄s seu p̄ochianus alie' eccie nō hz
ius p̄ntandi d̄ncū ex eo q̄ sunt p̄ochiani nisi al' eēt
patroni q̄d etiā seq̄ Jo. an. i. c. vnico. j. de cap. mo. li.
vi. vñ si eccie nō appareat p̄onus p̄sumit libera et ius
iustitūdi p̄tinet ad ep̄m nō aut p̄nt p̄ochiani sibi ius
vendicare p̄ntandi nisi alias eēt in q̄si possessioe p̄-
sentandi seu de antiq̄ possessioe ad eos p̄tinet p̄ntatō
vt h. in tex. et i h. solet adduci iste tex. p̄ singulari. p̄bene
q̄ p̄tās p̄ntandi rectorē ē p̄scriptibil' etiā p̄ p̄lin istius
eccie In q̄ t̄n sunt op̄i. p̄trarie vt. j. subijciā. Nota
ibi tāq̄ capella suo titulo iūcto tex. ibi in sp̄ualibus.
pleno iure ar. op. q̄ cardinal' hz ius ep̄ale resp̄cū iuris
dic. in ti. suo et in capell' subiecti titulo ad q̄d fac. c. b̄is
q̄ et q̄d ibi dixi de ma. et obe. q̄ etiā tenent Jo. an. i. c.
vnico. e. ti. li. vi. et optie fac. hec l̄ra i eo q̄ papa d̄c istā
capellā s̄ti saluatoris tanq̄ subiectā titulo s̄ctē susan-
ne spectare ad cardinalē pleno iure i sp̄ualib'. t̄n ei ec-
clesia d̄r ad aliq̄ p̄tineret pleno iure q̄n ip̄e et nō ali'
exercet ibi iura ep̄alia vt in. c. q̄m. et q̄d ibi nō. j. de p̄-
uil. Itē nō q̄ ad validitatē electōis seu p̄ntatōis nō
requit necō q̄ eligētes vel p̄ntantes hēant ius eligēdi
vel p̄ntandi sed satis est q̄ sint in q̄si possessioe eligēdi
l' p̄ntandi. p̄cor. c. p̄sultatōib'. j. de iur. pa. Itē q̄ ad va-
lilitatē collōnis. vt i. c. cū olim. d̄ cā pos. et p̄p̄. et ē rō
q̄ p̄ntatio collo et electio sūt q̄i fruct' iuris eligēdi p̄-
tandi et p̄ferēdi vñ quēmodo d̄ fruct' rei corp̄alis perti-
nēt ad possessore' bonē dei et nō ad d̄m rei vt. l. bo-
nē dei. ff. d̄. acq. re. do. Et nō in. c. quāuis. de rest. spo-
li. ita isti q̄si fruct' debēt p̄tinet ad eos q̄ sūt in possessi-
one d̄ quo plene nō. i. c. p̄sultatōib'. et i. c. q̄ d̄ in iteg-
rest. et vide q̄d ibi dixi. et ad h. solet quotidie allegari
iste tex. Itē nō q̄ p̄ntatio patroni largo mō p̄t dici
electio. nā p̄us eligit c' eicū et eū electū p̄ntat ep̄o l' al-
teri sup̄iori. nō est t̄n stricto mō electio quēadmodō sit
p̄ d̄icos ecclesie collegiate q̄ tal' electio nō p̄t cadē in
laicū etiā de antiq̄ p̄suetudie vt in. c. massana. et. c. sa-
crofan. j. e. et. c. a nobis. j. et iure pa. est eū electio merū
ius sp̄uale cū tribuit ius p̄lature et admistradi saltz in
h̄m. vt nō gl. in. c. q̄sto. l. xij. di. et p̄ eā initial' m̄rimo
niū sp̄uale vt i. c. cū iter canonicos. s. e. et i. c. si. j. d̄ trā-
sta. pla. Sed p̄ p̄ntatōz nō p̄trabit aliquod vinculum
sp̄rituale nec est merum ius sp̄rituale. sed annexum
sp̄ualitati. vt in. ca. quanto. de iudi. et ibi plenius hoc
declarat vide q̄d nō. Inno. in. c. q̄d sic. j. e. et p̄ illā ele-
ctionē q̄ p̄cedit p̄ntatōz nullū ius acq̄rit electo. vñ aū
p̄ntatōz possz patron' r̄silire ar. in. c. cū aū. j. de iure

pa. et qd ibi nō. Et nō qd vna eccia p̄t cē in possessione p̄cipiendi pensionē annā ab alia eccia et p̄ pensionis subiectione p̄t agi iudicio possessorio. vt. s. dixi

In glo. i. in si. tunc hoc vltimū dicit glo. et q̄tenus nolit cōm alteri delegare poterit recusari vt suspectus. vel ab h̄g r̄anamine poterit appellare. et idē qd gl. hic tenet gl. iij. q. vij. §. nra. v. si cōtra patrē. et in. l. eos. l. de vsa. et Spe. in si. de app. in. §. nūc tra. ten? i si. ad istū tex. p̄t r̄ideri dupliciter. p̄mo qd h̄ nō fuit applatū ab isto cardinali anq̄ fuisse electus in papā. sed pendente. q. corā eo tanq̄ de legato fuit p̄mōtus i papā. et illā. q. decidit iure. p̄p̄io de qua ageratur vt delegatus pape p̄mortui. vt p̄supposito qd ab eo p̄us fuerit appellatū loq̄t tex. in p̄ncipe qd nō subijct legi fin. bo. si. et Jo. an. et nō singulariter h̄c vltimā sol. insertur em̄ et ea qd papa nō p̄t vt suspectus recusari. nō em̄ p̄ sumit qd vclit p̄ra iusticiā p̄cedere ar. xi. di. ca. i. z. ij. q. iij. in. c. cūq̄ p̄ mūdū. z. ca. p̄ p̄ncipalē. et vide ad h̄ qd dixi in. c. cū venissent. de iudi. z. i. c. cū dilecta. d. cōfir. vi. vel em̄ti. fac. l. p̄tine. ff. d. his q̄ intesta. de de.

In gl. ij. ibi ad solutiōne pensionis noie eccie. Nō gl. et hec vltia v̄ba soluit formaliter cōtrarium. nā dū tollerā in ecclesia tenet p̄ ea r̄idere et p̄ p̄ns p̄t p̄demnari noie eccie et effectus cōdēnatiōis seq̄t successorz qz ecclesia in effectū vidē cōdēnata et nō p̄latus seu admistrator ad h. l. p̄ mouē. ff. q̄n ex fac. tu. z. c. si grōse de app. li. vi. In gl. in v. cōsuetudine. ibi qd dat ius eligendi p̄dēra h̄i hec v̄ba gl. v̄dē em̄ p̄ h̄ sentire qd ius p̄tandi poterit acq̄ri p̄ p̄m seu laicū ex sola consuetudine seu p̄scriptiōne et h̄c op̄i. tenet do. Bartholinus doct. Jo. an. ad quā inducebat istū tex. in eo qd de antiq̄ cōsuetudine p̄ntatio hec p̄tinebat ad p̄m. ff. jo. de mōte murlo disputādo tenet cōtrariū quē sequitur Albi. in. c. hortatur. lxxi. di. vbi multū plene p̄sequit istū articulū. et ad istū tex. r̄idet qd q̄tenus fac̄ mentōz de cōsuetudine fuit alio p̄tis et non pape. nā solū papa fundavit se qz p̄p̄s erat in q̄si possessiōne p̄tandi quaz possessiōne poterat h̄re vigore iurisp̄natiōis. et idē ec̄ possz dicit ad id qd allegabat cōsuetudo antiq̄ nō poterat vigore p̄natiōis h̄re p̄ntatiōz ab antiq̄ cōsuetudine nā cōsuetudo p̄t cōcurrē cū iure cōi. vt i. c. sopire. d. cen. si. Jo. an. h̄ t̄z p̄mā p̄tan. et assumpit postmodō materiā disputādi et posuit disputatiōes i reglā qd alicui. de re. in. li. vi. in merc. et ibi t̄dē p̄cludit qd cōtra ecclesiā liberā nō p̄t laicus p̄scribere ius p̄natiōis qz ec̄ acq̄re re istud ius anq̄ sp̄iali cōtra ecclesiā qd ec̄ nō p̄t ar. i. c. massana. §. e. si eccia h̄dat p̄onū tūc p̄t laic? p̄tra patronū p̄scribē istud ius patronat? qz ex q̄ istud ius p̄petit laico vidē p̄scriptibile p̄ aliū laicū. ego plene istū articulū exiani i qdā disputatiōe q̄ incipit Alu. gen? et ibi p̄cludit qd h̄ ista op̄i. Jo. an. tanq̄ cōior sua res in practica quā moderni cōiter sequit̄ tū de mero

iure plus plz mibi op̄i. p̄traria mouebat p̄ r̄onē inconuinabile certū est qd laic? nō p̄t possidē ius sp̄iale et p̄ cōsequens nec p̄scribere. vt i. c. cam. de p̄sep. z. i. c. mal. sana. et in. c. sacrosan. §. e. ita nec ius anq̄ sp̄ialitati si. ant ē ius p̄tandi. qz d̄ p̄ncipiō idē est iudiciū. vt i. c. q̄nto. d. iudi. z. i. c. p̄trea. d. trāfac. et in. c. d. iur. de iurpa. et in. c. trāstato. de p̄sti. cū si. vbi ius p̄natiōis p̄ oia cen. set tanq̄ ius sp̄iale r̄ōe anq̄natiōis. si q̄ laic? nō p̄t me ro iur̄ illud ius possidē q̄ nec p̄scribē. qz p̄scriptio nō est sine possessiōne vt in reglā sine possessiōne. de re. in. di. vi. et i. d. c. cam. n̄ ob. si dicit qd istud ius est possessiōne p̄ laicū vt de iurpa. p̄ totū. qz r̄ideo qd illud ius fuit ḡtiose laicis p̄cessū nō oib? p̄ p̄natiōis dūtaxat favore ec̄cliaz vt laicū inducerent p̄ acq̄sitiōz istū iuris ad p̄ntandū sūdandū et dotādū eccias vt i. c. q̄m̄. §. de iure pa. habilitatio q̄ certaz p̄sonaz ex p̄a subiecta nō d̄z p̄tēdi ad alias p̄sonas. in q̄b? nō p̄arrit cū sup̄ q̄ fūdit illa habilitatio. ar. xij. q. i. gen. ar. et i. c. cū cessante. de ap. nā et p̄uilegiū nō d̄z p̄tēdi ad p̄sonas nō p̄uilegiatas. vt i. c. sane. d. p̄ul. et. vi. q. i. p̄tisti. ius q̄ p̄natiōis est possessibile p̄ patronū ex ḡra p̄cessa a canōe p̄pter cū p̄dēz. q̄ nō sequit̄ qd sit p̄t p̄ aliū laicū possidibile i quo nō cōcurrat dispō canonica nec cū p̄dēz. et ad istū tex. satis p̄t r̄ideri mō p̄dēz. nā papa in dēctiōne solū sūdavit se sup̄ possessiōne p̄p̄i. nā ex quo n̄ apparet alit̄ patron? et p̄p̄s p̄p̄i? p̄ntauerat rectorē p̄e sūptio iuris ē qd p̄ntauerit r̄ōe iuris patronat? qz ecclesia n̄ nascit̄. ff. optz. qd habuit p̄structorē. et iō idubio p̄sumendū est p̄ possessore. ar. ei? qd le. z. nō. in. c. i. de re. do. ff. vbi p̄p̄s sūdaret se ex sola p̄scriptiōne nō vidē qd iure dēat i cā obtinere v̄ile q̄ est v̄dicatū sibi ius patronatus vt sūdet se nō sup̄ meta p̄scriptiōne. ff. sup̄ iure patronat? et qd ad illud p̄sumendū allegat p̄ntatiōes plurimas et t̄pis cursū. ad h̄ facit qd le. z. nō. in. l. cū de in re v̄so. ff. de vsa. et qd nō. Jo. an. in. c. nico. d. iurpa. li. vi. In gl. v̄. iconoi in si. Nō h̄i h̄c gl. q̄ quoti die iūcto tex. solz allegari. Lū q̄n̄ an v̄ba sine sint cōcipiēda in p̄sonā p̄curatoris p̄nt. an i p̄sonā d̄ni abūt. nā iste tex. facit qd etiā de iure canonico v̄ba sunt p̄cipiēda i p̄sonā p̄curatoris seu iconomi. de iur̄ v̄o cū illi est tex. i. l. i. l. de sen. et inter om. iud. q̄ adeo stricte hanc obseruatiā exigat vt disponit finaz esse nullā q̄ fuit lata i p̄sonā d̄ni qz n̄ fuit i iudicō et nō in p̄sonā p̄curatoris p̄nt. in p̄trariū t̄n gl. adducit. c. l. §. de p̄ba. et facit. c. si scitata. §. de in ite. resti. vbi t̄n gl. i. nō. dicit qd eccia n̄ multū curat d̄ ista solēnitare. v̄n t̄z finā fm̄ illā gl. de iur̄ ca nonieq̄ sine sit lata in p̄sonā p̄curatoris p̄ntis sine d̄ni abūt. et tenebis mēti illā gl. h̄ t̄n in eff̄u gl. vult qd vbi v̄ba sine p̄nt recte p̄cipi in p̄sonā p̄curatoris n̄ h̄c p̄nt sine v̄ido foemari i p̄sonā d̄ni abūt et iō dixit qd i caus̄ m̄rimonialibus et alijs sp̄ialibus neciō et caus̄ crimi nalibus v̄ba sunt p̄cipiēda in p̄sonā d̄ni. nam si aḡt

de matrimonio non potest procurator condemnari ad reddendum debitum uxori. Item si agit ut clericus pueat beneficio non potest procurator puniri cum titulus non inhereat persone sue sed persone domini. Item in causa criminali si imineret pena relegationis non deberet relegari procurator. et ideo in libris terminis. Sed in alijs in quibus sententia potest recipi in personam procuratoris glo. posuit hic duas opiniones antiquorum legistarum. nam quidam dixerunt ut Ja. bastianus et bulga. quod siue dominus fuit in iudicio a principio siue non ex quo procurator postea intervenit ferenda est. secundum sententiam in personam procuratoris. et adverte. quod glo. h. reperitur contra corruptam. nam allegaret Ja. balduinum et dicitur Ja. bastianus. ut non. i. d. l. i. Secunda opinio fuit Alberti Martini dicitur et tenetur quod tunc procurator est condemnandus quando dominus nunquam fuit in iudicio. secus autem si dominus fuit a principio in iudicio et licet prestat? et hec difficultas principaliter oritur propter textum d. l. i. ibi enim ponderatur quod dominus fuerat in iudicio et iudex condemnavit procuratorem. unde suspensum multum a contrario sensu quod si dominus fuit a principio in iudicio non dicitur procurator sed dominus condemnari. quod ipse dominus pro prestatore est effectus dominus instantie. sed glo. ista non valens discernere veritatem propter arduam quod dicitur concludit ut omnium opinio saluetur valeat esse ferre sententiam in personam utriusque scilicet domini et procuratoris. et hec fuerunt verba glo. iuris civilis in d. l. i. ubi in effectu habet ista glo. Sed contra ultimum consilium insurrexerunt quidam doctores. ut non. in. d. l. i. dicentes quod secundum istam practicam frustratorum esset consilium. l. in. l. furtum. i. §. si quis alieno nomine. ff. de his que non in fac. ubi lex committit quod si conventus actione famosa vult vitare infamiam constituat procuratorem quod procurator condemnabilis nec ipse efficiet infamis cum sit condemnatus alieno. nec dominus cum sententia non fuerit lata in personam suam. et de intellectu illius. l. dixi in. ca. cu. t. de re iudic. unde dicebant illi doctores. quod si iudex condemnaret procuratorem presentem et dominum absentem non teneret sententiam respectu domini. ar. l. si mihi et titio. ff. de v. ob. §. solus teneret in eo quod fuit condemnatus procurator et sic dominus evitaret in predecursu casu infamiam. Jo. an. h. miratur de illa subtilitate legali ut sententia corrumpat ex eo. quod fuit lata in personam domini et non procuratoris. nam ex quo sensu meo. procurator intervenit in iudicio non apparet ratio sufficiens quare non valeat sententia lata in personam meam. Sed tu vide rationem huius subtilitatis legalis satis bonam et optimam per bart. i. d. l. i. stipulatio ista. §. si quis insulam al. in. §. si stipulor. ff. de v. ob. fuit ei hec legalis pulvis fundata super. l. quicquid. ff. de actio. et obli. ubi dicitur quod ea que non geruntur debent sumere initium ex persona nostra aliter non valet quod agit quemadmodum enim in contractu optet quod procurator recipiat verba in personam suam non autem in personam domini. ut in. d. l. quecumque. et non. in. l. mutui intererit. Et si quis sibi vel alteri ita et in isto quasi contractu nam in iudicio quasi perhibet. ut in. l. iij. ff. de pecu. goptz quod verba recipiantur in personam illius cum quo fit iste contractus

et pro hoc concludit bar. et bene quod non est speciale in sententia. sed idem in quolibet actu iudiciali in quo intervenit procurator ut in contestatione et si. et idem quando procurator intervenit ex post facto nam id quod secum geritur. dicitur recipi in personam suam ratione predicta. his premissis tanquam per fundamentum ut plene habeat materia huius glo. concludendo in effectu dicta doc. utriusque iuris distinguit quod aut in iudicio intervenit defensor aut punita persona. aut procurator simpliciter. aut administrator generalis et licet puta iconomus universitatis tutor curator et filius. primo casu aut dominus sciebat quod alius eum defendebat sine mandato et tunc idem in eo quod in procuratore nam presumitur quod habeat mandatum vel dominus tacite patiendo tacite sibi videtur dare mandatum ar. in. l. q. patit. ff. mandati. tenuit Bar. in. d. l. i. Et Innocentius in. c. ex parte decani. de re. p. ant. defensor agebat ignorante domino. nam quilibet potest alium defendere prestita cautione de iudicio solvendo. ut non. in. c. i. de p. in. glo. et tunc verba sive sunt recipienda in personam ipsius defensoris nomine tamen ab actis que defendit. puta condemnamus tale defensore nomine talis etc. ut in. l. liberto §. si. ff. de nego. ge. tenet Bar. in. d. l. i. Secundo casu dicit idem nam punita persona non admittitur ut procurator. l. iij. ff. iudic. sol. unde factum punita persone non nocet ab actis. si non vult illa gesta ratificare ut in. l. i. l. quibus res. in. d. i. non nocet. unde iudex verba dispositiva sive recipiet in personam sanguinei agentis. sed verba executiva in personam sanguinei ab actis. unde dicit iudex condemnatus tale reus titio actori nomine talis coacti sui ad solvendum mille suo conlancto. nam debes scire et tenere menti quod licet punitus possit agere pro punito sine mandato prestita cautione de ratibabitore. ut in. l. §. et he. ff. de p. ar. et i. c. nonnulli. in. fi. et in. c. ex parte decani. de re. p. tunc punita persone non recte soluit. sed solo dicitur fieri domino. et si non est punitus debet pecunia deponi in loco tute. ut non. p. glo. et doc. in. l. vero. procurator. ff. de solu. et ex h. habes practicam consilium libellum quando punitus agit pro punito ut recipiebat verba dispositiva et executiva secundum quod dicitur de sententia Tercio casu quando intervenit procurator simplex. tunc verba que recte non possunt recipi in personam procuratoris debent recipi in personam domini ut non. h. et in. d. l. i. dicitur tunc iudex contra quantum potest ut verba dirigibilia in personam procuratoris non dirigat in personam domini. sed si verba possunt recte recipi in personam utriusque tunc aut dominus nunquam fuit in iudicio. et tunc secundum omnes debent verba recipi in personam procuratoris. p. d. l. i. aut dominus fuit a principio in iudicio. sed postea dedit procuratorem et in. l. h. casu sunt opinio. secundum bar. et mihi satis placet ut ea que sequuntur debeant geri in personam procuratoris pro rationem predictam. si autem aliter fieret non tenet sententia de iure civili. ut in. d. l. i. §. de iure canonico placet mihi opinio. glo. ut in. d. c. suscitata. quod ex quo habentur consensum domini non est curandum de ordine verborum. ar. ex his

que le. et nō. in. c. i. de pact. et. i. q. vij. q. l. et. xxij. dis.
psalmista. tñ ad maiorē cautelā potest in p̄dicto casu
seruari p̄silium hui⁹ glo. et. d. l. i. vt seraf̄ snia in p̄sonā
p̄curatoris et dñi. nō vt dñs p̄dēat̄ d̄irecte s̄ i p̄sonā
p̄curatoris vtputa p̄dēntem̄ talē p̄curatorē semp̄ro
nū. et ip̄m semp̄ronū in p̄sonā sui p̄curatoris et hoc
fuit de m̄te Bar. in. d. l. i. et est vtile seruare hāc p̄ctā
qñ dñs aliqñ fuit in iudicio vt euitent̄ opi. p̄missē. s̄ si
dñs nunq̄ fuit in iudicio nō est opus seruare illā p̄ctā
cam. qz tñc s̄m oēs recte p̄cipit̄ snia in p̄sonā p̄curato
ris. vt in. d. l. i. Quid aut̄ si b̄ casu seraf̄ snia in p̄sonā
dñi p̄ntis et p̄cludit̄ Bar. in. d. l. i. valē sniam. qz dñs
est vtiliter dñs instantie. qz ex his q̄ agunt̄ in iudicio
p̄ p̄curatorē vtilis actio acquir̄t̄ dñō et d̄irecta p̄cura
tori. vt in. l. si p̄curator. et in. l. cause. in. fi. ff. de p̄cu. vi
de bo. gl. in materia. in. c. i. de vsu. li. vi. que nō. ponit
et qñ et q̄ d̄ q̄ratur dñō ex facto p̄curatoris. vñ ex quo
dñs est p̄ns et p̄sentit̄ sniam in se ferri valebit̄ snia. sec⁹
si esset abñs rōne p̄dicta. Ex his infer̄t̄ ad quodidē
anam q̄onem pone qz p̄curator sp̄ fuit in iudicio s̄ do
minus fuit citatus ad sententiā qui nō p̄puit nunquid
teneat̄ snia lata p̄tra dominū tanq̄ p̄tra p̄tumacē do.
lābertus de rāponib⁹ vt refert̄ et seq̄t̄ Bar. in. d. l. i. p̄su
luit qz nō. qz ex quo dñs p̄stituit̄ senl. p̄curatorē decla
ratur animū suū qz valebat p̄ alium litigare. q̄ non de
buit iudex citare dominū ad sniam audiendā. nec dñs
tenebat̄ p̄pere. qz cuiuslibet est p̄cessum p̄pere p̄ p̄curato
rē. vt in. l. i. ff. de p̄cu. Quarto et vltio casu cū habēs
generalē administratōz fuit in iudicio. dic qz nō refert̄
an v̄ba snie p̄ferant̄ in p̄sonā suā an in p̄sonā dñi s̄m
Bar. in locis p̄alle. et h̄ casu dicit̄ ip̄e p̄nt̄ intelligi iura
canonica que nō vident̄ facere differentiā in hac mate
ria. nā loquunt̄ in iconomo ecclesie vel alterius vnuer
sitat̄ ita loquit̄. c. l. et. c. suscitata p̄real. et rō hui⁹ dicit̄
est qz generalis administratōz p̄t̄ v̄ba cōcipere in p̄tra
ctu in p̄sonā dñi. qz p̄t̄ illi d̄irecte acquirere cum ha
beat legitimā administratōz vt in. l. cum q̄. s̄. si actori
ff. de p̄li. pe. ergo idē dicit̄ in iudicio vbi q̄si p̄trabit̄
tur. vt. s̄. dixi. et ex p̄dictis habes hanc materiā declara
tā. In glo. in v. p̄ multa tpa in fi. Ad istā glo.
ex qua iuncto tex. habes qz qñ agit̄ possessorio ad p̄
p̄statōz census vel pensionis subtrahere non est necesse
allegare cām quare debeat̄ pensio vel census. s̄ sat̄ est
dicere qz erat in possessione p̄cipiendī et nouiter fuit si
bi subtrahēta vt sat̄ p̄bat̄ hic in lra. et idē nouit̄ In. in
o. c. puenit. de cens. Si aut̄ agit̄ petitorio vt sup. p̄p̄e
tate iura p̄cipiendī cēsū seu pensionē d̄z allegari cau
sa ita d̄z intelligi. c. puenit de cens. p̄pal. et rō p̄mi dicit̄
est qz spoliat⁹ an oia d̄z restitui nec d̄z an restōnez ad
mitti aliq̄ sup iure p̄p̄ietat̄. vt in. c. fi. de ordi cog.
Et p̄tra hāc glo. et tex. op. vidē et̄ qz nō possit̄ agi

possessorio super solone p̄sionis vel cēsū qz i istis ob
ligatōibus p̄sonalibus nō est repire p̄sionē nec
p̄p̄ietatē. l. et̄ tu sis mihi obligat⁹ ad p̄standū omni
anno certā pensionē. nō tñ p̄pter b̄ possideo p̄sonam
tuā l̄ aliqd qd̄ ibereat̄ persone tue s̄ solū p̄sonaliter es
obligatus p̄statōnē. q̄ nō possis agere possessorio cū n̄
possit̄ p̄tingere spoliatio vbi non est possessio xxxij. q.
ij. qz v̄o nō formatū. et. i. c. ad dissoluedū de d̄sp. im
pu. et. qz non possit̄ p̄ debito agi possessorio vidē tex. i
l. si. ff. quoz bo. So. p̄pter p̄trariū Ja. de. ra. p̄de.
et. l. y. i. l. si certis ānis. L. de. pac. insurpererit̄ contra
dissoluedū hui⁹. c. dicentes qz p̄tra. c. q̄rela op⁹ est q̄rela
q̄si in nuant qz istud. c. in hoc nō. p̄cedat de iure. s̄ locu
ti sūt s̄m eoz moze nā qñ nō in teligebant canones nō
valentes aliter r̄ndere dicebant qz p̄ errorem p̄cesserāt
L. y. tñ postmod⁹ et Jo. an. i. c. puenit p̄al. et aliqd s̄ sit
hic et Bar. i. d. l. si. dāt̄ aliam intellectū qz iste tex. p̄
cedit̄ in oblatōe reali nā pensio debebat̄ ab ecclā sancti
saluatoris forte. p̄ aliquibus edificijs antiquis. vñ erat
in eis dare q̄i possessionē et p̄p̄ietatē. secus qñ obliga
tio esset mere p̄sonalis. in p̄mo intellectu pueniūt oēs
et tunc lra est clara. et d̄z intelligi qz ecclesia fuit restitu
ta ad possessionē p̄stinā recipiendī annuā pensionē. Et
p̄t̄ intelligi et scdo mō etiā in oblatōe p̄sonali. vel qñ nō
apparet de q̄litate obligatōis. l. et̄ nō sit dare possid
sionē vel quasi ex annua p̄statōne p̄sonali. tñ imponit̄
quidā stat⁹ ad quē p̄t̄ peti vt fiat restō. et hoc modo p̄t̄
intelligi iste tex. vtz ex verbis snie vbi papa nō restitu
it̄ istā ecclesiā ad possessionē s̄ in eū statū in quo erat p̄
us rē. vtz in fi. lre. et hūc intellectū tenerūt do. Ant. et
do. Lar. p̄ q̄ alio gl. nō. ij. q. ij. null⁹ q̄ dicit̄ qz excoi
catus iniuste p̄t̄ agere vt an oia restituat̄ ad p̄munionē
p̄stinā et tñ ibi nō est dare possessionē vel q̄si. s̄ potius
est quidā status. Et b̄ infer̄t̄ qz nō solū cum q̄o spolia
tur possessionē vel quasi p̄t̄ agere ad restōnem. s̄ cū
inmutat̄ stat⁹ suus violēter et iniuste p̄t̄ agere vt restitu
atur ad p̄stinū statū et facit̄ optime in ar. c. si. de resti
spo. vbi agit̄ possessorio p̄ libertate possidēdi. et iste i
tellectus vidē tenendus s̄m bonā equitatē iuris cano
nici. s̄ de iure civilī et s̄m subtilitatē etiā iuris canonici
nō bñ video qz iste intellectus possit̄ sustentari. nauis
solui omni āno tibi. x. nō tñ sequit̄ qz sum obligat⁹ ad
soluendū in futuz. vel p̄ hoc tu cōstituaris in possessio
ne vel in statu p̄cipiendī omni anno in futuz. nā q̄libet
p̄statōbz suū effectū. s̄. donatōnis. unde nō causat̄ all
us effect⁹. vt oriat̄ ex h̄ obligatio in futurū. ad qd̄ nō.
bar. in. l. cū de p̄ rē v̄so. ff. de vsu. Et si cessō a solu
tione nō video quomō tibi p̄petat̄ possessoriū. ad istū
tex. possz r̄ndere tenēdo p̄mū intellectū qz h̄ fiebat̄ so
lutio noie ecclē. et sic erat obligatio realis ad materiaz
vide qd̄ nō. in. d. c. puenit. Et ex p̄dictis infer̄t̄ ad qd̄z

quotidianā q̄ si tu p̄ carta resoluebas mibi om̄i anno
pensionē t̄ nūc denegas soluere possum agere posses-
sorio vt b. In gl. si. in si. 120 p̄cedente solone facit
ad id q̄d. s. dixi q̄ p̄tra eum q̄ soluit occasione certe
rei possum agere possessorio si nūc denegat solne. S3
p̄tra tex. op. nā respectu pensionis vnica fuit petitio qz
p̄rebat iconom? pensionē subtractā sibi restitui vt pa-
pa i s̄ia p̄denant in duob? nā p̄mo p̄denant i futurū
scdō ad pensionē subtractā in p̄terito. Sol. hosti. t3 q̄
duplex est petitō l3 b̄ nō dicat. alij vt Inn. d̄nt q̄ ad
illā petitōne veniebat accessorie pensio subtracta de p̄-
terito. nā in interdico vñ vi venit ois p̄moditas adem
p̄tra rōe spoliatiōis. vt nō. in. c. ḡuis. d̄ resti. spo. et. i. l.
i. s. b̄ interdico. ff. de vi. t̄ vi. ar. et h̄ic so. b̄. l3 enī in
terdictū vñ vi nō d̄ct. p̄ remobili. vt in. d. s. b̄ interdi-
ctū. t̄ nō. in. c. pastoral. de cā. pos. t̄ p̄p. t̄n̄ bona mobi-
lia veniūt accessorie ad r̄imobilē subtractā vñ si expu-
liti me violēter de domo t̄ peto me restitui p̄ interdi-
ctū ad illā domū veniūt accessorie oia vtilia q̄ erāt i
illa domo. qz restituere est in p̄stinū statū reponē Sed
cōtra b̄ t̄ p̄tra tex. op. nā interdico vñ vi non d̄ct nisi p̄
reō? solū. p̄ reb? immobilib? adherētib? solo. vt i. d.
s. b̄ interdico. s̄ b̄ nō agebat. p̄ reb? immobilib?. s̄ p̄o
iuribus incorp̄alib? q̄ nō adherēt solo. So. d̄ct̄ Inno.
q̄ directū interdico vñ vi p̄petit. p̄ rebus solū mō p̄di-
ctō. s̄ vtile interdico p̄petit etiā p̄ iurib? subtract. vt b̄
et d̄ vtile q̄ vba legis nō p̄ueniunt casui iminēti. sed
mēs d̄taxat vt plene nō. p̄ Ly. in. i. ex placito. L. de
re. p̄mu. l̄ scdō p̄t̄ d̄ct̄ fm̄ Inno. q̄ b̄ agebat officō in
d̄ctō ar. i. c. h̄. de offi. iud. l̄ possēt hodie agi p̄ d̄ctōe b̄
c. q̄relā. q̄d nō. tractat etiā b̄ Inn. q̄l̄ p̄ct̄ possessio
iurū incorp̄alū t̄ p̄ferti iuris eligēdi. t̄ vide b̄ p̄ cū. et
de hoc vltio. s̄ resp̄cū iuris eligēdi vide p̄ Fre. de se. cō-
si. p̄vñ. vbi recitat ordinatē hec d̄ct̄a Inn. et ista sus-
fidant.

Eligētes scēnt̄ ind̄i

Um vinton gnū p̄uati sunt p̄tate

eligēdi i electōe q̄ p̄mo occurit faciēda b̄. d.

D̄uicōit̄ p̄ncipalr̄ i tres p̄tes. In p̄ma f̄ oit̄ vota di-
gentiā diuisa t̄ allegatōes vñ? p̄tis. in scd̄a ibi illi ve-
ro ponit̄ allegatōes alterius p̄tis. in t̄rda ibi nos legit̄
ponit̄ s̄nias. 120 p̄mo q̄ aliq̄b? de caplo eligētib?
sciēt̄ ind̄gnū p̄tās n̄ recedit a caplo p̄pter ind̄gnatē
et delictū quindā s̄ residz penes alios q̄ nō deliq̄runt
l3 pauciores nūero t̄ isti rep̄ntant totū caplin. Sed at
vbi oēs electores deliq̄s̄ent. tūc p̄p̄tē sit p̄tās deu-
lutio t̄ vtrūq̄ d̄ctū. p̄bat. s. e. bone. t̄ d̄ct̄ vt lat̄s ibi
d̄xi. vñ v̄d̄ct̄ b̄ p̄. d̄ct̄a est inter ius residētē t̄ ius d̄-
nolutōis p̄tās. deuolutō p̄tās sit cū oēs deliquit. qz
tūc. p̄ d̄t̄ p̄tate eligēdi. s̄ d̄ct̄a v̄o sit q̄n̄ aliq̄ d̄ caplo
deliquit. p̄p̄tē q̄d p̄uāt̄ p̄tate eligēdi nā tūc p̄tās p̄p̄tē n̄
deuoluit̄ s̄ residet̄ penes nō deliquētes p̄stituentes to

tū caplin. nā quemadmodum i casu mortis naturalis
aliquo tamen de vniuersitate remanente potestas nō
deuoluit̄ s̄ d̄t̄ residere penes sup̄stites etiam si sit vnus
d̄taxat vt i. l. sicut ff. q̄d cuiusq̄ vniuer. nomie. t̄ in. c.
ḡtū. s. n̄. p̄. ita t̄ i casu p̄uatiōis p̄pter delictū habet̄
enī isti. p̄ mortuis. ar. xvi. q. i. l. s. ecce. Sed nō q̄
h̄j penes quos residet̄ p̄tās caplaris p̄nt̄ p̄uati a iure
p̄pter eoz delictū p̄mūicac̄ p̄tate eligēdi nō ḡ ibabili-
tan̄ t̄ illi. p̄sūs s̄ solū p̄uati q̄ q̄dē p̄uatiō cū cedat i fa-
uorē nō delinquentū penes q̄s residet̄ p̄tās p̄t̄ ab eis
remitti t̄ ad b̄ quorūdie allagat̄ iste tex. sec? at. vbi illi
essent̄ ibabilitati seu ab officio suspēsi qz tūc nō possēt
p̄ alios habilitari. vt i. c. cū dilectus. de p̄ue. t̄ in. c. il-
la. t̄ q̄d ibi nō. j. e. fac̄ d̄ct̄. vt b̄ q̄ d̄ eta. t̄ q̄l. Sic ei p̄nt̄
illi de caplo extraneos admittere ad eligēdū vna cum
eis vt in. c. cū eccia sutrina. d̄ cā. pos. t̄ p̄p̄. ita possūt
admittere istos de collio l3 ea vice sint p̄uati iure eligen-
di p̄p̄tē ipsoz idignitatē. An at̄ maior p̄ possit ad-
mittere extraneū l3 p̄ ea vice p̄uati iusta minorū p̄te vi-
de Jo. an. p? p̄post. i. c. septū. j. e. vbi nō. p̄cludit q̄ nō
quimo vni? solū? p̄traditio obuiat̄ dispōnī oim ar. in
reglā i re cōi. de re. in. li. vi. et in. l. sabin? ff. cōi. d̄ct̄. t̄
ex hoc nō casum in quo dispōsitō maioris p̄tis de vni-
uersitate nō p̄ualet dispōsi seu cōtradictōi minoris p̄tis
q̄d videtur cōtra. c. i. de h̄is que s̄. a. ma. p. ca. et. l. q̄
maior. ff. ad munic. Sed dic̄ cōtraria ista. p̄cedere i ne-
goc̄is spectantibus ad vniuersitatē et vbi cā subest̄ d̄-
sponēdi ita q̄ necessitas vel vtilitas suggerit̄ dispōnī
maioris p̄tis s̄ vbi ista cessant oportet q̄ omēs sint in
cōcordia ita notat̄ voluerūt glo. et Inno. i. c. cū oēs
de cōsti. idem dic̄ vbi id de quo agit̄ spectat ad singu-
los. ius enī et p̄tās eligēdi spectat ad quēlibet d̄ vni-
uersitate p̄ p̄te. vñ interest cuiuslibet ne for̄t̄ facti admit-
tatur ad eligēdū cū plurib? admittis min? valet vox
cuiuslibet. ar. in. c. cum. Ab. de cōsti. Hinc etiā d̄ct̄
erunt docto. in. c. scriptū et in. c. qz propter. j. e. q̄ nō
p̄nt̄ omēs de collegio vno cōtradictōe cōpromittere i
aliquā p̄tatem eligēdi qz nō p̄nt̄ isti ius singulorū de-
terminare eis iustis facit̄ q̄d in simili nō. in. l. i. l. que
sit lon. cōfac. secus d̄ct̄ cōp̄sta. in. d. c. scriptū si ma-
ior p̄o vult aliquos introducere p̄ cōsilio habendo tūc
enī cōtradictio minoris partis nō ob. ar. c. obt̄ibus.
lxij. d̄. nam hoc cā nō deteriorat̄ ius singulorū s̄ pro-
mouet̄ vtilit̄s collegij et iuris cōsilio obtempatur. de
quo in. d. c. obt̄ibus. Item nō. ar. op. ex tex. q̄
l̄rimatus per scriptū p̄t̄. p̄moueri ad dignitatē ep̄a-
lem si l̄riatio fuit facta per sedē apostolicā q̄d tenet̄ b̄
quedā glose la que ē singularis. q̄d an sit v̄z ind̄istin-
cte sup̄ cā subijctā et ex hoc et ex tex. collige papā pos-
te l̄riare laicū q̄d est indubitatū quo ad dignitates ec-
clesiasticas vt in. c. p̄ venerabilē. et q̄d ibi nō. q̄ si. sunt
le. An aut̄. p̄sit talis l̄riatio quo ad succōnez et alia tē-

palia dicit ut ibi dixi. Item no. q. p. uati p. tate eligē
di p. n. t. repelli ab electioib' actu per viam exceptōis
cū enī isti sint p. uati ipso iure non est opus q. seraf. snia.
q. incōtinēti p. t. s. i. cepit residere penes alios vñ valēt
electio ab alijs facta lz nulla p. cesserit snia l' declaratio
sup alioz p. uatōe vt apte colligit. ex. c. bone. z. c. dudū.
o. eo. 12. ibi electō facta a paucōib' q. nō deliquerāt
p. ualuit electōi maioris partis q. deliquerāt nulla p. ce
dente sup delicto seu p. uacōe snia p. uatiua seu declara
toria. Ultimo nō. ex. h. l. rē q. eligētes sciēter indō
gnū nō sūt p. uati p. tate eligēdi p. totā illā vacacōez p. i
p. ma electōe q. occurrit faciēda dūtaxat siue illa habu
erit effectū siue nō satis est enī q. illi fuerūt p. uati p. tate
eligēdi i p. ma electōe. Ex hoc enī purgatū fuit eorum
vitium licet. Cū. tēnerit oppositū vt. j. dicam. p. p. ce
dens dictū ē p. mune z. p. sonat huic l. rē z. sequit. ecclā. gl.
in. c. si electō. de elect. li. vi. sup verbo integz. que idēz
notabiliter dicit in casu p. uacōis p. p. t. negligētiam vt
solū negligētes sint p. uati p. tate eligēdi vel p. ferēdi
i p. ma electōe vel collacōe q. occurrit faciēda. z. siue illa
habeat effectū siue nō p. t. s. incipit residere penes oēs
12. si i p. uacōe p. p. t. negligētiam. nā dol' p. p. onde
rat culpe seu negligēte vt i. c. sup l. rē d. r. r. p. cū. si.
In glo. i. v. p. mēnit in si. nō hāc glo. singlariter. sentit
enī apte qd' p. dixi. l. l. r. i. t. n. z. p. r. e. s. c. r. i. p. t. a. p. l. i. c. i. z. p. o. s. s. e.
l. i. g. i. ad dignitatē epales. Contra h. d. c. n. gl. videt. facere
tex. i. c. cum in c. i. c. i. s. i. p. n. s. e. o. vbi dicit q. eligēdo
in epm d. z. esse de l. t. i. m. o. m. a. t. r. i. m. o. n. i. o. n. a. t. i. o. n. e.
t. u. s. p. r. e. s. c. r. i. p. t. u. n. o. n. f. u. i. t. n. a. t. d. e. l. t. i. m. o. m. r. i. m. o. n. i. o. c. u. m.
i. l. l. a. q. u. a. l. i. t. a. s. l. e. g. i. t. i. m. i. t. a. t. i. s. r. e. f. e. r. a. t. a. d. t. e. m. p. n. a. t. i. u. i. t. a. t. i. s.
e. r. g. o. d. e. b. e. t. e. o. d. e. t. p. e. i. n. t. e. r. u. e. n. i. s. s. e. i. u. x. t. a. t. h. e. o. r. i. c. a. B. a. r. i.
l. e. x. f. a. c. t. o. s. s. d. e. v. a. l. e. t. p. u. p. z. i. n. l. p. a. p. i. m. L. d. e. a. p.
s. e. n. t. i. t. g. l. o. i. c. s. t. a. t. u. t. u. i. i. p. n. s. u. p. v. b. o. c. a. n. o. n. i. d. e. r. e. s. c. r. i. p.
l. i. v. i. e. t. f. o. r. t. e. o. b. h. o. c. h. o. s. a. r. g. u. i. t. p. r. a. i. s. t. a. g. l. o. p. m. o. a. d.
v. u. c. e. n. d. o. l. s. i. L. d. e. h. i. s. q. v. e. n. i. a. e. t. a. i. p. e. v. b. i. p. t. z. q. v. b. i.
f. i. t. m. e. n. t. i. o. d. l. i. a. e. t. a. t. e. d. z. i. n. t. e. l. l. i. g. i. d. l. i. a. e. t. a. t. e. n. a. t. u. r. a. l. i. n.
d. e. e. a. q. s. u. p. p. l. e. t. b. n. f. i. c. i. o. i. m. p. i. a. l. i. z. i. t. e. a. p. p. e. l. l. a. c. o. e. m. o. r. t. i. s.
i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. d. e. n. a. t. u. r. a. l. i. n. a. u. t. d. e. c. i. u. i. l. i. v. t. i. n. l. e. x. e. a. p. t. e. s.
i. n. s. u. l. a. s. s. d. e. v. o. b. z. p. g. l. o. x. v. i. q. i. p. l. a. c. u. t. d. i. x. i. i. c. c. u. m.
s. i. s. d. e. p. u. e. r. p. i. n. e. t. a. l. l. e. g. a. d. o. i. c. o. n. t. r. a. r. i. u. t. r. a. n. s. i. u. i. t. h. i. c.
h. o. s. l. h. o. s. t. i. s. e. g. t. u. r. g. l. i. n. h. c. a. s. u. i. q. i. n. r. e. s. c. r. i. p. t. o. f. i. t. m. e.
t. i. o. e. x. p. l. i. s. s. a. d. e. d. i. g. n. i. t. a. t. e. e. p. a. l. i. s. e. c. u. s. v. b. i. l. i. a. t. i. o. f. u. i. s. s. z. s. u. m.
p. l. i. c. i. t. e. r. f. e. i. d. o. p. e. d. e. a. n. c. h. a. h. o. c. s. u. m. p. l. i. c. i. t. e. r. s. e. c. u. t. e. s. t.
g. l. o. q. u. a. m. c. u. q. i. n. r. e. s. c. r. i. p. t. o. n. o. f. i. a. t. m. e. n. t. i. o. d. e. d. i. g. n. i. t. a. t. e.
e. p. a. l. i. m. o. u. e. t. q. z. s. i. p. s. t. i. t. u. t. i. o. p. a. p. e. p. t. q. z. f. a. c. e. r. e. l. i. m. i. n. u. z. i. t. a.
q. p. m. o. n. e. a. t. i. n. e. p. m. v. t. i. n. c. t. a. n. t. a. q. s. i. s. i. n. t. l. e. i. u. n. c. t. o. e. o.
q. d. l. e. z. n. o. i. c. i. n. n. o. t. u. i. t. s. e. o. v. b. i. l. i. a. t. p. s. u. b. s. e. q. u. e. n. s.
m. r. i. m. o. n. i. u. z. p. o. t. e. s. t. e. l. i. g. i. i. e. p. m. i. d. e. m. d. i. c. e. d. u. z. i. n. l. e. g. i. t. i.
m. a. t. o. p. r. e. s. c. r. i. p. t. u. i. p. s. i. p. a. p. e. c. u. l. e. x. v. i. u. a. n. o. s. i. t. m. i. n. u. s.
p. o. t. e. n. s. q. z. l. e. x. m. o. r. t. u. a. z. i. t. e. p. m. c. u. m. l. i. m. a. t. o. q. s. i. t. p. r. e.
s. c. r. i. p. t. u. n. o. p. o. t. e. s. t. d. i. c. i. c. i. u. i. l. i. s. p. n. a. t. a. l. i. s. n. a. z. r. e. s. t. i. t. u. i. t. a. d.

p. m. e. u. i. n. o. s. m. q. o. e. s. l. i. m. i. n. a. s. c. e. b. a. n. t. i. a. u. t. q. m. o. n. a.
e. f. f. i. s. u. i. p. p. e. s. i. d. o. A. n. t. h. o. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. q. a. u. t. p. a. p. a. p. e.
s. s. i. t. p. v. i. a. m. d. i. s. p. e. n. s. a. c. i. o. s. e. t. t. u. c. p. e. c. e. d. i. t. i. o. p. i. b. o. a. n. t. p. e.
r. i. a. l. i. m. a. c. i. o. s. z. t. u. c. p. e. c. e. d. i. t. i. s. t. a. g. l. e. t. e. x. b. i. s. p. a. s. s. i. s. i. s. t. e.
r. e. o. d. i. t. d. i. f. f. i. c. i. l. i. n. q. s. i. c. d. i. c. e. r. e. q. v. b. i. p. e. c. c. e. s. s. i. t. p. r. i. n. c. e. p. s. p. e.
r. i. a. d. i. s. p. e. n. s. a. c. i. o. s. p. u. t. a. q. z. d. i. s. p. e. n. s. a. u. i. t. e. u. i. l. l. e. g. i. t. i. m. o. v. t. p. o.
s. s. i. t. p. m. o. u. e. r. i. a. d. o. r. d. i. n. e. s. z. d. i. g. n. i. t. a. t. e. s. e. c. c. l. i. a. s. t. i. c. a. s. h. e. c.
d. i. s. p. e. n. s. a. c. i. o. n. o. e. x. t. e. n. d. i. t. u. r. a. d. d. i. g. n. i. t. a. t. e. e. p. a. l. e. z. q. z. i. n. m. a. t. e.
r. i. a. r. e. s. t. r. i. g. i. b. i. l. i. v. t. e. d. i. s. p. e. n. s. a. c. i. o. v. t. i. c. i. e. t. h. d. e. s. i. p. l. i. v. i.
e. t. i. c. q. d. i. l. e. c. t. o. d. p. l. a. n. z. a. s. s. i. n. u. i. q. z. a. p. p. e. l. l. a. c. o. e. d. i. g. n. i.
t. a. t. u. v. e. n. i. t. d. i. g. n. i. t. a. s. e. p. a. l. i. s. t. e. x. e. n. o. q. u. e. a. d. h. t. e. n. e. b. i. s.
m. e. t. i. i. c. d. i. l. e. c. t. i. u. i. c. o. c. h. d. e. p. e. c. e. s. s. i. t. p. b. e. z. h. d. e. m. t. e. n. e. n. t.
d. o. c. t. i. d. e. c. o. c. d. i. l. e. c. t. i. m. a. t. e. r. i. a. d. i. s. p. e. n. s. a. c. i. o. s. A. d. i. d. e. v. i.
d. e. g. l. o. n. o. i. n. c. h. d. e. p. b. e. n. l. i. v. i. q. z. q. i. r. e. s. e. r. u. a. c. i. o. e. d. i.
g. n. i. t. a. t. u. s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. r. f. a. c. t. a. n. o. p. p. h. e. d. i. t. d. i. g. n. i. t. a. s. e. p. a. l. i. q. z.
e. d. i. g. n. i. t. a. t. u. c. a. l. i. m. e. v. t. i. c. p. e. d. e. p. b. e. n. e. t. i. d. e. c. e. d. u. v. t.
s. i. f. i. a. t. m. e. t. i. o. d. e. d. i. g. n. i. t. a. t. e. e. p. a. l. i. n. o. e. x. t. e. n. d. i. t. d. i. s. p. o. s. i. c. o. a. d.
d. i. g. n. i. t. a. t. e. a. r. c. h. i. e. p. a. l. e. z. v. n. d. e. d. i. s. p. e. n. s. a. t. i. m. i. o. r. i. n. o. v. i. d. e. t.
d. i. s. p. e. n. s. a. t. i. m. a. i. o. r. i. v. t. i. o. i. d. o. c. d. i. l. e. c. t. o. a. u. t. p. a. p. a. p. e. c. e. s. s. i. t.
p. v. i. a. l. i. a. t. o. s. z. t. u. c. d. i. s. t. i. n. g. u. e. r. e. s. i. c. q. a. u. t. p. a. p. a. l. i. a. n. t.
i. s. t. u. v. t. p. o. s. s. i. t. p. m. o. u. e. r. i. a. d. d. i. g. n. i. t. a. t. e. s. e. c. c. l. i. a. s. t. i. c. a. s. z. t. u. c.
d. i. c. e. r. e. i. d. e. q. d. i. d. i. s. p. e. n. s. a. c. i. o. e. q. z. h. l. i. a. c. o. i. d. e. i. p. o. r. t. a. t. q. d. v. i.
s. p. e. n. s. a. c. i. o. a. u. t. l. i. m. a. u. i. t. e. u. r. e. s. t. i. t. u. e. d. o. i. l. l. u. p. m. e. u. o. s. u. n. i. e. t. a.
t. i. q. u. i. o. r. i. b. n. a. t. a. l. i. b. i. t. a. q. d. e. c. r. e. u. i. t. i. l. l. u. l. i. m. i. a. c. s. i. f. u. i. s. s. e. t.
l. i. m. e. n. a. t. z. t. u. c. n. o. e. d. u. b. i. u. q. t. a. l. i. s. l. i. m. a. t. p. o. t. p. m. o.
u. e. r. i. a. r. i. d. e. a. a. n. t. q. m. o. n. a. e. f. f. i. s. u. i. e. t. h. c. a. s. u. p. o. t. i. n. t. e. l. l. i.
g. i. i. s. t. a. g. l. q. d. i. d. u. b. i. o. p. e. c. e. d. i. t. i. e. o. q. e. n. a. t. a. l. i. s. o. b. l. i. t. a. t. e. d. i.
s. p. o. s. i. c. o. e. i. u. r. i. s. p. o. s. i. t. i. n. i. Q. u. i. d. a. u. t. s. i. o. b. s. t. a. b. a. t. d. i. s. p. o. s. i. c. i. o.
i. u. r. i. s. d. i. u. i. n. i. p. u. t. a. q. z. n. a. t. e. x. m. i. m. o. n. i. o. p. r. a. e. t. o. i. t. e. r. i. t. a.
t. r. e. z. s. o. r. o. r. e. n. u. q. d. p. a. p. a. p. o. s. s. i. t. t. a. l. e. l. i. a. r. e. v. t. s. i. c. t. a. l. i. s. l. i. a.
c. o. t. r. a. b. a. t. r. e. t. r. o. a. d. t. p. s. n. a. t. i. t. a. t. i. s. v. i. d. e. q. d. d. i. x. i. p. i. o. i. d.
c. p. v. e. n. e. r. a. b. i. l. i. z. a. l. i. q. d. t. e. t. i. g. i. i. c. l. r. a. s. d. e. r. e. s. t. i. s. p. o. e.
v. i. d. e. a. d. m. a. t. e. r. i. a. p. m. i. s. s. a. q. d. n. o. i. m. o. z. a. l. i. q. i. n. c. h. j. d. e.
t. r. a. s. l. a. p. l. a. e. t. i. o. a. n. i. c. i. z. h. d. s. i. p. l. i. v. i. z. p. o. t. a. d. d. i.
a. d. p. m. i. s. s. a. v. t. t. e. x. s. i. n. g. i. u. r. i. s. c. i. u. i. l. i. c. n. a. t. a. l. i. s. s. i. d. f. a. t.
f. u. e. c. o. c. o. l. x. v. b. i. t. e. x. d. i. c. i. t. q. n. a. t. m. i. n. i. l. i. m. e. p. o. s. t. e. a. l. i.
m. a. t. n. s. u. c. c. e. d. i. t. i. f. e. u. d. u. q. d. a. n. p. e. c. e. d. a. t. i. l. i. a. t. o. p. s. e. q. n. s.
m. r. i. m. o. n. i. u. n. o. i. b. i. z. i. c. l. a. t. o. r. z. i. c. t. a. t. a. q. s. i. s. u. n. t. l. e. In
g. l. o. i. v. a. d. m. i. s. e. r. a. t. i. b. i. i. l. l. o. s. a. d. m. i. t. t. e. d. o. s. i. b. i. p. i. u. d. i. c. a. n. e.
r. u. t. p. o. d. e. r. a. b. n. g. l. o. s. e. i. t. e. n. i. q. e. x. s. o. l. a. a. d. m. i. s. s. i. o. e. a. d. a.
c. t. u. e. l. e. c. t. o. i. s. i. s. t. i. s. p. u. a. t. i. s. i. t. i. n. f. u. i. t. p. m. u. i. c. a. t. a. p. r. a. s. e. l. i. g. e. n.
d. i. q. n. o. p. o. t. e. r. a. t. a. p. l. i. r. e. p. e. l. l. i. z. n. o. f. u. i. t. d. e. n. e. t. u. a. d. e. l.
e. t. o. e. z. E. t. h. e. c. g. l. o. f. a. c. i. t. a. d. q. d. e. z. t. a. c. t. a. h. p. d. o. c. t. q. r. u. t.
e. i. p. o. n. e. q. i. s. t. i. p. u. a. t. i. f. u. e. r. u. t. a. d. m. i. s. s. i. p. n. o. p. u. a. t. o. s. z. d. e.
g. g. e. r. u. t. i. d. o. n. e. u. n. o. p. u. a. t. i. v. o. e. l. e. g. e. r. u. t. i. d. i. g. n. i. t. a. t. e. e. l. e. c. t. o. p. l.
n. a. l. u. i. t. z. p. d. u. d. u. t. q. e. l. e. c. t. o. e. o. z. q. f. u. e. r. u. t. p. u. a. t. i. q. z. p. a. d. m. i.
s. i. o. n. e. f. u. i. t. e. i. s. c. o. i. c. a. t. a. p. r. a. s. e. l. i. g. e. n. d. i. z. i. t. e. d. e. b. e. t. s. i. p. a. d.
m. i. s. s. i. o. n. e. z. a. n. t. e. l. e. c. t. o. e. z. m. o. r. i. a. n. t. n. o. p. u. a. t. i. v. e. l. r. e. c. e. d. a. n. t.
z. n. o. l. u. t. e. l. i. g. e. r. e. n. a. p. o. t. e. r. u. t. i. s. t. i. q. p. u. s. e. r. a. t. p. u. a. t. i. e. l. i. g. e. r. e.
q. z. p. a. d. m. i. s. s. i. o. n. e. f. u. e. r. u. t. i. c. o. r. p. a. t. i. c. a. p. l. o. a. c. s. i. n. o. d. e. d. i. g.
s. i. t. In e. a. g. l. o. i. b. i. z. i. s. t. i. l. i. z. s. u. s. p. e. n. s. i. a. b. o. f. f. i. c. i. o. 12. d.
s. i. n. g. l. a. r. i. t. e. r. h. a. c. p. r. i. d. a. z. g. l. o. v. s. q. z. a. d. s. i. q. u. e. m. e. l. i. q. z. a. l. i. a.

gl. ponit effectū suspēionis a bñficijs. nam pmo vult
 qd talis suspēio nō extēdat ad facultatē eligēdi. vñ si
 occurrit electio durante hac suspēione bñficiōz pōt
 suspēi eligere qd clarissime pbat h i eo qd papa pōde
 rat qd nūc pcurbat tertia electō in q̄ ista nō erāt pua
 ti tñ durabat triāniū p q̄ illi erāt suspēsi a bñficiō.
 inheret ḡ ptās eligēdi pōt? officō q̄ bñficiō vñ suspē
 sus ab officō nō pot eligē vt in. c. cū dilect. s. de p̄sue.
 t ibi plene dixi. Secō nō ex gl. qd suspēio a bñficijs
 non extēdat ad suspēionē ab officō imo suspēi a bñ
 ficiō tenet interim officariē in illo bñficiō ad qd vide
 gl. in. c. capientes in. s. ceter. in. v. bñficijs. j. e. li. vi.
 Tercio nō ex gl. qd suspēio a bñficiō solū refertur
 ad finē bñficiōz nō aut ad facultatē admistrandi in
 spūalibz t temporalibz Circa quod dubito nā si est sus
 pēsiō a bñficiō vidz qd nō possit p̄trahere noie bñficij ar
 op. in. c. veritatis. j. de do. t contu. et gl. p̄t intelligi
 qd pōt admistrare tpalia q̄ten? admistratō p̄sistit in
 facto nō aut i p̄trahēdo de hoc credo tetigisse in. d. c.
 dile. t. Ultimo nō ex glo. qd suspēsiō a bñficiō d̄z
 inde habere modicā suscitātōez ne egeat. et p̄ hac vlti
 mādēm gl. dicit Jo. an. qd si iste haberet p̄monū
 vel p̄ alio possit viuere nichil p̄p̄et durate suspēsiōe
 Tu vide ad materiā qd nō ḡo. i. c. studeat. l. di. et in
 c. l. xxi. q. i. et p̄ archy. i. c. si p̄promissarius. j. e. li. vi. t
 qd dixi post gl. i. c. pastoral. de appd. et in. c. puenit d̄
 fideiullo. In gl. in. v. f. tertia i si sup̄ intellectu b. c.
 multi varia sentire. nā tñ h̄ tenuit qd sciēt̄ eligētes
 indignū sūt puati ea vice p̄tate eligēdi. i. p̄ totā illā vaca
 tionem donec fuerit ecclesie. p̄sisa cū effectu. et ad istū
 tex. rñdet qd isti puati debebant nūc admitti qz fue
 rūt is admitti p̄ alios qd nō fuerūt puati Sed vt dic̄
 Jo. an. iste intellectus esset vtilis qz p̄ cū vitaret multe
 intricatōes de q̄bus in gl. et ex ea f̄ nō p̄sonat huic lre
 cū in sc̄da rōne papa exp̄sse inuat p̄trariū dicēs qd ca
 nō lateran. p̄sily vna vice dūtaxat puat huiusmodi p̄
 sup̄tores. Et ista electō q̄ nūc occurret h̄cda erat ter
 cia et nō sc̄da et sic apte inuit qd d̄lectū istoz pōt purga
 ri aūq̄ ecclie cū effectu sit p̄sisa de pastore Alij et col
 ter doc. dicūt qd solū in prima vice. i. i. p̄ma electōe sūt
 isti puati p̄tate eligēdi non aut i sc̄da vel tertia licet illa
 electio q̄ p̄mo occurrit h̄cda nō habuit effectū. f̄ iste in
 tellectus d̄nersimode variat. Quidā em̄ appellāt sc̄dā
 electōem illā q̄ fit ex intervallo post illā factā de indig
 no. Sec̄ si eod̄ p̄textu fieret electō a nō puatis cū illis
 q̄ sciēt̄ eligerūt indignū. Nā tūc si ista nō habuit esse
 cū ex aliquo acc̄ti nō debent puati admitti ad aliā
 electōem. Et isti duo intellectus t̄ḡt̄ur i gl. f̄ vt pleni
 et clar̄ habeat materia distinḡue post p̄pos. iij. cāns
 Quis cū omnes electores sūt puati quōz nō sūt pu
 ti f̄ puati quōz nō sūt puati neqz puati. f̄ electō eoz nō
 habuit effectū. forte qz electus noluit p̄sentire v̄l renū

tiavit post p̄sentum seu mortu? est vel qd s̄te Quis
 et q̄to aliq̄ sūt puati aliq̄ nō. p̄mo cū q̄n oēs sūt pu
 ti ptās eligēdi deuoluit ad superiorē. t qd dicat h̄ cū
 sup̄ior dic vt dixi. s. c. bone. et vt habet in. c. quāq̄. j.
 e. li. vi. et si iste sup̄ior p̄cessit ad electōnē purgatū est
 vitium istoz qd deliquerūt. vñ si ex aliq̄ acc̄ti ista elecō
 sc̄a p̄ sup̄iorē nō pōt habere effectū ptās deuoluit ad
 p̄mos electores qd p̄ce. lit sine ad sup̄iorē sc̄a fuerit de
 uolutio tōe delicti sine negugētie qd vidz p̄bati h̄ et se
 gl. i. d. c. si d̄cō. j. e. li. vi. Secō cū q̄n nō sūt pu
 uati electores f̄ puati vt valeat elecō sc̄a ab eisdē elec
 torebz aūq̄ p̄uatur dic vt te. et nō i. c. qz p̄pter. j. e. vbi
 iste cāns exaiat Nā q̄n canonici eligerūt p̄tra formā
 nō sūt puati p̄tate eligēdi f̄ puati. et elecō p̄tra formā
 attēptata ē nulla vt i. d. c. qz p̄pter Tercō q̄n nō sūt
 puati nec puati f̄ elecō eoz nō habuit effectū puta qz
 elecō noluit p̄sentire vel quia renūtiavit post p̄sentum
 vel forte sūt elecō cassata qz ignorāter eligerāt indignū
 et tūc ptās redidet penes eosdē electōes ita qd h̄nt aliū
 tps integz ad itez eligēdū vt ē hodie tex. i. d. c. si elecō.
 q̄to cū q̄n aliq̄ sūt puati aliq̄ nō. ē materia n̄ra in q̄
 dicēdū qd aut illi qd nō sūt puati eligerūt ex intervallo
 post electōez illoz qd sūt puati. et tūc sc̄dm omēs per
 istā sc̄dam electōez sine habeat effectū sine nō ē purga
 tū vitū illoz delinquentiū qz ista sūt sc̄da elecō. vñ si
 interim h̄nt eligē debēt omēs vocari cū ista sit tertia
 elecō et h̄ dare p̄bat in lra. S̄z tu limita istud d̄cm
 nisi isti qd nō erāt puati digresser sciēt̄ indignū nā tūc
 ptās nō reddit ad p̄ores f̄ deuoluit ad sup̄iorē qz cū
 isti rep̄ntarēt totū caplū vt. s. dixi succedūt iura q̄ di
 cant qd ptās deuoluit ad sup̄iorē si oēs de caplo eligūt
 sciēt̄ indignū. t h̄c opi. firmat gl. si. t. secuti sunt ibi
 cōiter doc. i. c. bone. s. e. aut isti qd erāt nō puati eligerūt
 eodē p̄textu cū his qd eligerūt sciēt̄ indignū. et h̄ casu
 in surgūt varietates in q̄ electōe debeat habere locum
 pena delinquentiū. Lōpo. h̄ sentit et tenet qd si ista elec
 tio nō potest habere effectū qd poterūt isti nō puati eli
 gere de nono puatis nō admittis et sic sentit cū opi.
 Tā. q̄li nō c̄seat sc̄da elecō illa q̄ p̄currit eodē p̄textu cū
 electōe delinquentiū nec gl. in effectu variat ab isto intel
 lectu f̄ solū neg. t qd iste due electōes face de decano et
 p̄c̄tore fuerūt sc̄e eodē p̄textu. Refert tñ p̄post. alios
 tenuisse oppositū vt ista elecō facta a nō puat̄ c̄seat et sic
 sine sit facta eodē p̄textu siue nō et sic i alia electōe que
 occurrit sienda deberent puati admitti qz sūt illoz vi
 tiū purgatū p̄ electōez factā a nō puatis quā impugna
 re nō poterāt licz ex aliq̄ extrinsecō acc̄ti nō habuerit
 effectum. et iste intellectus pl̄ placet hosti. et Jo. an. t
 vidz cū eo trāsire do. An. Et facit fm̄ Jo. an. iste tex.
 in eo qd dicit qd isti p̄sumptōes solū puant in sc̄da elec
 tōne Jo. cal. impugnat hūc intellectū nā sequeretur qd
 delictū puatoz nō esset punitū nā si alia electio facta

eodem cōtextu nō habet effectū in nullo punirent illi
q̄ ei gerūt sc̄iter idignū ex quo sunt admittēdi alia
electō. Nā idem cōtingeret si ignorāter eligissent idig
nū et est bona cōsideratō et michi placebat anq̄ eam
vidissent nō tñ posuit aliquem intellectū. Sed ego p̄ cō
cordantia dicerē sic q̄ aut electō facta eodem cōtextu
a nō p̄uatis recipiebāt validitatē ex delicto p̄uatoꝝ
puta q̄ illi nō p̄uati cōsuebāt inuolūtē p̄tam capli ita
q̄ ex delicto illoꝝ dūtaxat fuit valida et tūc licz nō
habuerit effectū puta q̄ electō cōsentire noluit vel re
nūciāuit v̄l qd̄ sile r̄ nō p̄t negari q̄n v̄tū illoꝝ delin
quentiū sit purgatū p̄ istā electōez. nā p̄ eā habuit locū
suū q̄ tūc p̄as residet penes alios nō p̄uatos r̄ recepit
ista electō validitatē suam ex delicto illoꝝ q̄ nō debet
excludi ab alia electōe si p̄pter aliq̄d accōis illa electō
nō potuit habere effectū ar. op. b̄ aut electō istoꝝ non
p̄uatoꝝ erat valida absq̄ delicto illoꝝ q̄ ei gerūt sc̄iter
indignū puta q̄ fuerat facta a maiōri p̄te capli. et tūc
p̄cedit opi. Compōst. r̄ seq̄cū v̄t isti q̄ elegerūt sc̄iter i
dignū p̄uente p̄tate eligendi i p̄ma electōe q̄ occurret i
eadem eccl̄ia siēda siue ista electō facta a nō p̄uatis ha
buerit effectū siue nō q̄ si dicerem cōtrariū illi delin
quentes nō p̄uare p̄tate eligēdi et sic effugerent penā
iuris nō cū p̄t dicit q̄ p̄pter istā electōez factā eodem
p̄textu sit purgatū eoz v̄tū cū ista electō valuisse etiā
si illi eligissent indignū ignorāter nec fuerūt aliq̄n ex
clusi a caplo cū iste due electōes fuerūt facte eodē tpe
Et h̄ videt ip̄a veritas v̄nū tam tene q̄ v̄bicūq̄ sc̄da
electō facta a nō p̄uatis nō habuit integritatē suā q̄ so
lum electores p̄uenerūt ad tractatū electōnis et effecto
negocio recesserūt a caplo nō p̄ h̄ dicit purgatū delic
tū p̄uatoꝝ v̄t admittat i sequēti tractatu q̄ iura p̄uāt
istos p̄sumptos prima vice p̄tate eligendi v̄t h̄ et in
c. cū in cūctis. s. c. v̄ba aut̄ debent intelligi cū effectū
v̄t i. c. relatū. de de. n̄. r̄. i. l. iij. ff. qd̄ cuiusq̄ v̄niversi
ta. purgatū q̄ v̄tū cum p̄ alios ad quos ē deuoluta
p̄as fuit p̄uentū ad ip̄am electōez icū integritate sua
licz ex aliquo accōis nō habuerit effectū licz Tan. b̄ a
liud senserit p̄ primū veri. et tenet do. An. r̄ per hoc
habet clare intellectū b̄. c. Sed p̄tra tex. et pōnez ca
sus quā gl. i. facit oppōno sic. eligētes p̄cōtoꝝ elegerūt
eū p̄ imp̄sionem v̄t d̄ in prima glo. q̄ etiā ipsi erant p̄
uati seu prinādi p̄tate eligendi v̄t in. c. q̄ quis. f. e. So.
dicit Jo. an. q̄ illud. c. q̄ quis non emanauerat tempe
hui. c. vel potest dici sc̄dm eum q̄ illud p̄cedit q̄n ele
ctores sponte p̄sentiant imp̄sioni et abusu laycoꝝ
qd̄ aut̄ h̄ dicitur p̄cedit q̄n p̄ metu p̄uenerūt ad illā el
ectionem. vel tercio illud. c. loqtur i imp̄sione laycoꝝ
h̄ forte intercessit imp̄sio d̄icoꝝ. et quelibet solutio p̄t
tollerari. Et glo. querit h̄ Inno. in cetera qd̄ si p̄uati
veniant ad eligendum cum non p̄uatis nūq̄d possit

ab istis non p̄uatis violenter expelli et condudir q̄
non. si si nō p̄nt eos alr̄ excludē debent illos admittere
cū p̄tate r̄ p̄tate p̄seruabit ius illorū nō ob. si d̄
catur q̄ anq̄ declarent p̄uati debent eoz gesta valē
ex quo tolerat. viij. q. iij. nōne. et in. l. barbari. ff. de
offi. p̄to. q̄ illa p̄cedūt sc̄dm Inno. in his q̄ p̄p̄tunt
ratōne publici officij. f̄ electio spectat ad canonicos nō
rōe publici officij. f̄ iure p̄uati quod nō q̄si velit q̄ ce
nonid in eligendo nō exercent officū publicū et iō q̄
tūcūq̄ canonicū toleratū sit in v̄tate p̄t p̄bari q̄ ipsi
erāt p̄uati p̄tate eligēdi puta q̄ erāt excōicati suspēsi
vel aliter p̄uati eoz electō declarabit nulla ex defectu
p̄tatis nec p̄derit dicere q̄ tolerabāt in illa p̄tate q̄
tolleratū solū operatur rōne publici officij et deb nō
in. c. cum dilectus. de p̄sue. et f̄ eo nichil ē. et. c. illa.

Sed quo ad p̄cedens dictū nūq̄d possit violenter
excludi p̄ nō p̄uatos p̄to alit̄ r̄ meli⁹ distinguēdi q̄
aut notoz. p̄tat q̄ illi sunt p̄uati. r̄ tūc poterūt violēt
illos excludere q̄ molestāt istos q̄ rep̄tāt totū capi
tulum in ista q̄ possessione eligendi. v̄t nō dicit isti
violentiā infere p̄ potē se defendere in q̄si possessiōe
eoz nā vim vi repellere licz i. c. olim. d. i. de r̄edi. spo.
c. si vero de sen. ex. c. significasti. de homici. cū si. et h̄ac
opi. apte in lib⁹ terminis tenuit Bar. in. l. i. s. b̄ inter
dictū. ff. de iti. actioꝝ p̄na. v̄bi dicit q̄ si for̄insec⁹ de
v̄niversitate vult interesse v̄niversitatē p̄t violenter ex
pelli de v̄niversitate q̄ turbat ip̄ā v̄niversitatem in q̄si
possessione sua p̄ h̄ optime facit tex. in. d. s. b̄ interdic
tum. r̄ vide ad materiā qd̄ dixi i. c. i. de imm. ecc. v̄bi
post doc. plene exaiant an liceat ep̄o q̄ non recipit ab
eccl̄ia subiecta ad p̄catorēz debitam frangere hostia
dom⁹ eccl̄ie et violenter intrare et qd̄ de canonicis
q̄ non admittūt ad eccl̄iam vel ad capitulum iniuste
et idem in si. terminis et dic v̄t ibi dixi. Si aut̄ nō esset
notozium q̄ isti eēt p̄uati tunc serua dictum Inno.
p̄ quo adduco bo. tex. in. c. cum sc̄dm leges d̄ hereti.
li. vi. v̄bi habet q̄ h̄ aliq̄ sint p̄uati ip̄o facto bonis suis
puta q̄ heretici vel inuolūtī crimine lese maiestatis nō de
bet eoz bona occupari anq̄ p̄cedat snia declaratoria
q̄ ipsa iāderūt in penā iuris ita in p̄posito. f̄ habebūt
h̄ cū non p̄uati duplicem viā primo practicā Inno.
v̄t p̄cedat p̄tatio. f̄. c. ij. ac p̄ sup̄iore faciunt declarare
illos eē p̄uatos v̄t in. d. c. cū sc̄dm. ll. de hereti. li. vi.

Eligēs sc̄iter

Er inquisitionem ter idignū
in ep̄m ē ob hoc suspēsus a beneficijs eccl̄ie
p̄ tr̄m̄. nec p̄t iterum ad dignitates illius eligi v̄t assu
mi h̄ dic. primo ponit p̄fessionem p̄positi ex qua infer
Sedo ipsius idignā promotōnem ibi cum igitur Ter
cio mandat ip̄m amoueri ibi quo c̄ca. et pone casū h̄

c. sic Tacante ep̄atu tholosano q̄dam fuit electus mul-
tis canonicis p̄radicentibus. tandem eius electio fuit
cassata sine vicio p̄sone. interim iste electus dedit op̄a
solicitando p̄ibus aliquos ex canonicis vt ipsum elige-
rent et etiam illis q̄ in p̄ma electioe sibi p̄radixerunt
p̄stitit iuramentum forte dep̄miando eos in cau electi-
onis ac tenuit post electionem cassatam domū ep̄alē p̄
quendam canonicum vocatum mascaron q̄ erat etiam
cācellan⁹ et demū his p̄cedentibus fuit iste demū elec-
tus in ep̄m ab omnibus canonicis inter quos erat iste
mascaron p̄cius symonie et de lapidationis istius electi
p̄cedente tempe anteq̄ esset elapsum triennium a tpe
electiois p̄positus illi⁹ ecclesie tholosane fuit p̄mo-
tus in ep̄m puēnaz et iste mascaron fuit in p̄positū il-
li⁹ ecclesie substitutus demū orta graui infamia p̄tra
illum ep̄m tholosanū q̄ fuerat electus iniuste modo p̄-
dicto papa misit inq̄sitionem p̄tra illum ep̄m et super
statu ep̄atus abbati cisterciē. et duob⁹ monach⁹. mon-
ris frigidū qui formata tela inq̄sitionis tam p̄tra ep̄m
q̄ sup̄ statu ton⁹ ep̄atus receperunt inter ceteros illum
mascaron in testem q̄ iurat⁹ deposuit q̄ ille ep̄us tho-
losanus fuerat elect⁹ p̄cedentibus suis p̄ibus et p̄st i-
to iuramento modis p̄dictis et q̄ ip̄met mascaron
tenuerat noie ip̄i post primā electionem cassatam do-
mū ep̄alem exp̄dendo reddidit⁹ et p̄uentus de p̄sensu
illi⁹. Hac dep̄one facta isti p̄missarij retulerūt negociū
pape q̄ aduertens q̄ iste mascaron sc̄iter degit indig-
nū vt patebat ex sua dep̄one et p̄ p̄ns erat suspensus a
beneficijs illius ecclesie p̄ triennū per. c. cum in can-
ctis. s. e. indignum erat q̄ deberet interim p̄moueri
ad aliquā dignitatē illius ecclesie. Et ideo mādanit vt
iste mascaron deberet remoueri ab officio p̄positure
et q̄ alius idoneus deberet assumi. Quid fuerit actū
p̄tra illum iniuste electū non habetur h̄ s̄ solū fuit poli-
ta hic decisio illi⁹ articuli q̄ faciebat ad titulum. Nota
ta primo ibi super statu ep̄atus et ep̄i. ar. q̄ raro vel
nūq̄ fit inq̄sicio p̄tra p̄latum qn etiam fiat sup̄ statu
totius ecclesie. nā ex mala vita p̄lati insurgit p̄sump-
tio p̄tra totam ecclesiā que tolerauerit eū p̄ hoc. c. qua-
liter et quando. el. ij. de accu. iūcto p̄ncipio cum sine et
c. cum. i. et a de re iudi. debent enī canonici resistere p̄-
lato male administranti. Ad hoc tex. iuncta glo. nota
in. l. qm̄. l. de appel. hic alibi innuit tex. q̄ abbati re-
moto p̄pter malam administratōnem nō succedit cōuen-
tus ecclia vacante i administratōne sed p̄ superiorem debet
deputari idone⁹ administrato: vt i. c. si. i. v. si aut̄ dila-
dato: de sta. reg. et potest illud attemptari etiam in ec-
clesijs cathedralibus remoto p̄lato etiā p̄pt̄ malā
administratōnem tacente cap̄lo. et dic vt nota. in. d. c.
fi. Nota sc̄do. iuncta sup̄ scriptōe i qua scribit̄ abbati
et duobus mōchis q̄ mōch⁹ potest eē delegatus pa-

pelicet nullā habeat p̄laturam quod p̄cedebat olim
hodie autē sec⁹ vt i. c. statutū. de rescrip. li. vi. et in cle.
et si p̄ncipal. e. t. nisi papa p̄mitteret ex certa sciētia. li.
mīta tamē vt dixi i. c. cam de iudi. Nota terciō ibi
iurat⁹ asseruit ar. q̄ p̄ vba descripta i actis talis testis
iuratus sic dixit et p̄bal iuramentū testis licz scriptura
videatur enūtiatus. Sed dic q̄ nichilomin⁹ facit fidē
de iuramento ex quo act⁹ potuit interuenire tpe scripturē
ad h̄ qd nō. Inno. in. c. qm̄. de p̄ba. et bar. in. l. theo-
p̄pus. ff. de do. p̄le. Nota q̄ sollicitas electores p̄
sua electioe reddidit se indignū ad illā dignitatē. nā p̄bal
ambiciosus et p̄t dicit symoniac⁹ q̄ p̄ces emittit p̄ sua
p̄motōe de quo. i. q. i. in. c. sunt nōnulli. et ea cā. q. vi.
in. c. sicut is. Et generaliter circa istas p̄ces an et qm̄
sint licite vide gl. nō. et doc. i. c. tū. de eta. et quali. Et
adde ad p̄dicta gl. nō. i. c. si. de p̄cl. p̄bē. li. vi. q̄ dicit nō
eē abiciōsū nec danādū q̄ paup̄ cleric⁹ sibi ip̄eret b̄nifi-
ciū ar. i. c. cum fm̄. de p̄bē. Et dic q̄ nō d̄z ita instare
q̄ eligat ad dignitatē q̄ illā videt p̄curare. p̄pter ab-
tōem et nō p̄pter paupertatem si tñ desideraret vt potest
p̄desse. p̄mis forte h̄ nō eēt danandū. et ita p̄t intel-
ligi. c. q̄ ep̄atū desiderat. viij. q. i. et vide qd ibi nō. ar-
chy. Nota ibi se vidisse p̄ter et audiuisse q̄ vbi res sup̄
qua testis deponit ē p̄ceptibil⁹ duplīca sensu visus et
auditus vel alijs sensib⁹ d̄z testis deponit p̄ vtrūq̄ sen-
sum. sensus tñ visus ē generalis ad oēm sensum p̄pter
visionem mentalē de quo vide bo. gl. et nō. iij. q. ix. c.
testis. et p̄cordat huic. c. ij. de p̄ue. Nota q̄ iuramē-
tum p̄stitū electorib⁹ an electōez p̄sumit illicitū vt. s.
iurās ex pacto eligat. Nota q̄ intrusus i aliq̄ dignitate
nō p̄t ad illā eligi eligētes puniūt tāq̄ eligētes sc̄iter i
dignū h̄ enī ad p̄cludendaz indignitatē electi p̄derat
q̄ ip̄e an electōez validam tenuit domū ep̄alez p̄ ip̄m
mascaron q̄ exp̄debat. redditus de volūtate ip̄i electi
Talis enī intrusus p̄mittit furtū fm̄ Inno. q̄ p̄tractat
rem alienam iusto dño de quo vide bo. tex. iuncta gl. i.
c. dudū. i. e. Et aut̄ valeat p̄iusto sc̄a d̄ intruso nulla
mōde bita d̄ intrusōe. p̄fecto si eēt sc̄a ad istantā intrusi
nō valet tāq̄ surrepticia q̄ si papa sc̄uissz verisim̄ sibi d̄
illo b̄nificō nō p̄uidissz vñ fuit tacitū id q̄ exp̄ssō papa
saltū nō ita de facili gr̄ia p̄cessissz et istud h̄t surreptōez
inducere vt in. c. postulasti de rescrip. Sed si p̄nceps
motu p̄prio p̄uidissz tūc puta valere quia videt p̄in-
ceps p̄mouēdo sc̄iter i dignū illū bitasse ad h̄ que d̄
le. et nō in. l. qdam p̄solebant. ff. de re. iu. et in. l. idem
vulpianus. ff. de excep. tu. p̄ bal. i. repetitōe. l. barbari⁹
ff. de offi. p̄cto. facit quod nō Inno. in. c. diuersis fal-
lacijs. de. de. coniug. et in. c. veniens. de si. p̄s. si autē
ignoranter tunc possit attrēptari p̄uissōem eē nullam
ex defectu intentōis p̄ncipis q̄ nō ē verisim̄ q̄ p̄nceps
sc̄iter intruso. p̄uidissz. mot⁹ aut̄ p̄p̄i nō p̄firmat gr̄as

pra intentionem principis procedatis d q vide qd no. Jo.
an. in. c. si motu proprio. de pben. li. vi. et Jo. cal. in. c.
cum dilect de iurepatr. tenet domi d ro. i. eoz quada
decisione Quid aut cu executor aplicus pferit bnficiu
indigno pferim notorio an teneat collo. vide pulchre
p Anno. in. c. iter dilectos d excef. pla. Ad ultimo
q suspens a bnficijs ex eo qz idgnu platu eligit non
pt durate suspensioe. pmoueri etia ad aliq dignitate.
Et iurem qz. c. cu in cunctis. i. s. deici vbi ponit b
pena suspensiois recipit aliqs limitatones r restrictio
nes. pmo em no bz locu illa pena nisi in electib? epo
rum r superioru i inferioribus vo dignitatib? punient
electores pena arbitraria d q vide tex. cum gl. in. c. si
ppromissan? . j. c. li. vi. scda restrictio q illa pena susp
sionis restringit ad bnficia dntaxat q isti dignes idig
nu hebant i eade ecclia ad qua fuit facta electo si aut ex
pedit ad bnficia aliaru ecclesiaru vt sic solu puniatur i
bnficijs bitis in illa ecclia pra qua deliquerut vt est
tex in. d. c. si ppromissan? . Et q inferit ad nobile limi
tationem illu? . c. vt quomod suspensio q ad bnficia bita
restringit ad bnficia illi? ecclie ita r inhabilitas ad ha
benda durate suspensioe cauet solu respectu illi? ecclie
i alia q ecclia poterut illi etia durate illo tronio suspensi
onis. pmoueri. ar. i. d. c. si ppromissan? . r pt ead ducit
iste tex. Ad ista inhabilitas respectu obtinendoru venit
accessorie ad suspensioe facta de bitis vt colligit b ex
lra in v. cu igit q bz reglari scdm nazaz illi? suspensiois
vt i regla accessoriu de re. iur. li. vi. ad b alio gl. no. q
b tenent in. c. capientes in. s. ceteru in v. bnficijs in fi.
e. ti. li. vi. In gl. i. ibi b sup statu ecclie admittit
vult q gl. q spirantes pra platu admittit in testes su
p statu ecclie r sic pra alios d ecclia licz no pra p
latu qd an sit veni indistincte dic vt plene dixi post
Anno. i. c. cu. i. et a. de re iudi. i. gl. si. ibi b ille pl? pecca
uit qz iste Adde qz vt dicit Jo. an. et bn ille fuit medi
ator symonie merito fuit puni? pena symoniacoru. Iste
vo malaro solu fuit pfa? q iste que dicit fuit symonia
e? r is si fuit puni? d symonia. In ea. gl. ibi i qdit facta
fuit ta i capite qz i mbris no bn r tene meti soloz b?
gl. vult em q si i qditoe generalit formata testis i ingli
toe pbenfu a aliqd fuit pfectus pra se pt et bz puniri
acti directe fuisse pfectus pra se r no i forma testionij
Et ex hoc sentit gl. q si testes iter litigates vel i ingli
toe formata pra aliu pfecti crim. ppru q si bz ex illa
pessione puniri Et iurem qz iura q ad b gl. aduc
b si pbat. no em loquut i pessione b i pbatoe criminis
facta p alios testes b respectu pfectiois sunt op. vtz
testis deat ex b puniri pena ordinaria vel ex raordina
ria d q vide qd plene dixi i. c. i. de excep. r plene i. c. ij
de or. cog. r dic vt ibi. Et ex pdicti bns vna lect. ad istu
tex. scda lec. pt colligi ex his q pcedut i glo. q iste ma

scaron fuit repulsus ab ista dignitate ppositure no tm
vigore sue pfectiois qtu ppter in famia facti q ex illo
surrexit pra cu. Ad vt dixit b Anno. effect? infamie fac
ti e vt no solu repellat a bnficijs obtinendis vt i. c. in
dilectos. de excep. pla. et in. l. ij. L. de dig. li. xij. f. ca?
vt puet bnficijs ia bitis r pdera diligat b vltimu ad
qd solet allari vt plurimu b pfecto no e vez qz ppter so
la infamia facti no bz qz puari bnficijs bitis b oz fieri
inglito pra cu vti infamia pstat sola facultate ingredi vt
in. c. qualiter r qn. el. ij. de accu. pnt si infamia esset
multu vehemens iterim suspensio durate inglitoe de quo
vid tex. no. i. c. ad sollicitudines d pur. cano. r vid p Jo.
an. in. c. i. de accu. li. vi. et si no potest p inglitione habe
ri veritas remanete nichilom? infamia bz idici purga
tio vt in. c. accis. de accu. r de modo pcededi pra in
famatu vide gl. no. ij. q. v. in. c. p. b. si. et in. c. si mala
fama. et in. c. ij. de pur. cano. et p Anno. i. c. cu p. et. i.
tellect? est q istud crimē cōfessatu p malaro in forma
testimonij cōtingebat. qm de qua agebat merito debuit
puniri ex sua cōfessione vt in. c. i. in fi. de accu. i. vi. et in
l. ij. s. si publico. ff. de adul. et qualiter dicit em pinge
re et an sit vez q ppter hoc debeat puni? pna ordinaria
vid qd plene dixi i. c. ij. de or. co. qtu itellectu posuit
b Compo. et sentit tacite Anno. q iste malaro no fuit
puatus ppter cōfessionē factā in forma testionij b de
nouo fuit formata inglito cōtra eū et sua cōfessio qua
fecerat vt testis fuit adducta vt pbaret crimē cōtra eum
ex quo no singulr q licz pfectio facta idirecte i vno iu
dicio no valet vt pntes puniat directe de illo crimine
quod tenet bar. in. l. i. pfectus. ff. de custo. reo. per. l. i. si
liu. L. de libe. cau. tam pnt illa pfectio addaci vt p
bet crimē pra eū in alio iudicio spallr istituendo cōtra
ipm oia q opponit de. c. inter dilectos. de fi. istru. vbi
bz q acta facta i vno iudicio no faciunt fidem in alio
So. di. b nobiliter Anno. q p. r. r. pcedit i pbatoe q
sit p testes r istra. secus aut in pessione. diuersitatis
raro scdm eū qz multa potuisset iste re? obiecasse forte
cōtra attestatōes et istra que no obiecit ppter puitate
p. iudicij de quo agebat. obiecasse aut si sciuisset q cr
iminaliter daret agi pra eū. vel si tūc fuisset actu crimina
liter b in pessione. p. r. r. no cadit aliq excusatio qz qd
qz qz dilucida voce se pfectus est no pt ampli? denega
re vt in. c. p. tuas. de pba. r in. l. generalit. L. de i. mu.
pe. qd no. singulr. Nam idem Anno. in. c. q. l. i. et qn
el. ij. de accu. p. p. r. r. vidi sensisse ibi em dixit
qz si deric? fuerit cōuict? de crimine dū ageret cōtra eum
cūlter pt eps suus nouā inglitionem cōtra eū forme
et p pbone adducere acta illi? iudicij i quo agebat ei
milit et sic voluit q no solu cōfessio b etia alia acta faci
unt fidem in alia causa licet nunc agatur contra eum
dem criminaliter et in p. iudicio fuit actum cūlter

Et tu tene dictū Inno. b. qz verius et pmanius qd tenet glo. iuris civilis in. l. si quis ad se fundū. L. ad. l. iul. de vi. publi. et Bar. in. l. ij. ff. vi. bo. rap. et qz cōfessio facta in vno iudicio facit fidē in alio cōtra cōsistentē intellige in cōfessione p̄pria secus in cōfessione p̄para / toris nam illa nō facit fidem in alio iudicio cōtra do / minū qd tenuit singulariter hic Compōst. et sequitur cōmunis docto. hic et ē ratio qz p̄cur. nō pōt p̄iudicare dño nisi in illa lite in qua ē p̄cur. vt in. c. cū olim de offi. dele. Itē in p̄fessione p̄paratoris cessat rō sup qua se fūdat. c. p̄ tuas et. l. generaliter p̄al. Itē cōfessio p̄paratoris nō ē vera cōfessio dñi f̄ ficta et itēptata. si cōtra aut cōfessio nō v̄z p̄iudicare in alio iudicio p̄ h̄ fac qd in simili notat Bar. in. l. cū filius. ff. de v. ob. et in l. eius qui delatorē. ff. de iure fil. vbi vult qz ficta cōfessio aliam nō nocet suo heredi si nō habuerit effectū cōtra defectū nec cōfessio filij ficta nocet patri vt nō. in. d. l. cū filius Itē lūna p̄dicta cū agit criminaliter f̄ si agit civiliter cōfessio facta iter certas p̄sonas nō p̄iudicat quo ad aliā p̄sonā vt in. l. pe. ff. de interro. act. Ultimo cōtra p̄dicta opponit de. c. at si clerici de iudi. vbi cōfessio clerici nō facit fidē in alio iudicio etiā criminaliter instituto. Soluit inno. dupliciter. p̄mo qz illa cōfessio nō facit fidē vt clericus p̄ suū ep̄m ex illa possit directe dānari cū fuerit facta corā iudice seculari. f̄ bñ poterit cōpelli ad p̄stendū in illa cōfessione. Et nō singl̄ b̄ vltimū dictū Inno. p̄ h̄ cū inferūt quidā qz clericus pōt subijci torture vigore cōfessionis facte corā iudice seculari vel ad dandū intellectū pbabilē illi cōfessionis per quā excusatur a crimine ar. c. cū dilecti. de accu. qd an sit vez dicit vt plene dixi in. d. c. at si clerici. scdo r̄ndet inno. ad cōtrariū qz illud p̄cedit i cōfessione nō sponte facta corā iudice seculari vñ ne in aliquo cōprobet iurisdictionē laicorū sup clericos fuit ibi institutū vt ex illa cōfessione clericus in nullo possit dānari. Et hic scda solō plus mihi placet de q̄ dixi i. d. c. at si clerici. An aut possit indistincte cōfessus i vno iudicio itēptari in alio iudicio cōfessionē suā vt sibi non neceat distinguit hic inno. qz aut p̄ma cōfessio emanat in scriptis. et optet qz itēptatio seu excusatio etiā p̄betur p̄ scripturā per. l. generaliter p̄al. aut emanat nō i scriptis et tūc poterit fieri excusatio p̄ alias p̄bationes vel p̄ aliū idoneū intellectū iuxta ea q̄ le. et nō. in. d. c. cū dilecti. de accu. intellige tñ p̄mū mēbrū huius distinctionis qñ scripta fuit de substantia p̄fessionis vt qz fuit actū vt p̄fessio fieret i scriptis quo cāu scripta ē de substantia actus vt i. l. p̄tract. L. de h. i. stru. sc̄d̄ si scriptura fuit ide sc̄a ad p̄tationē p̄fessionis et sic intelligit. d. l. generaliter. vbi dicit qz nō pōt q̄s aliqd. p̄bare p̄tra p̄fessionē suā qz fecit i scriptis nisi p̄ aliā scriptam vt ibi no. bar. et ex p̄dctis h̄s plene exaiatū q̄rtū itellēm qd est valō nō. p̄dct̄ et q̄nto legi iudicio meo qz iste masca-

ron non fuit confessus vt testes. nam in littera hoc nō dicitur sed simpliciter qz iuratus asseruit. vñ pōt itellēgi qz iste masca fuit interrogatū sup inq̄siti. generaliter formata p̄tra oēs d̄ ecclia tāq̄ vñ d̄ ecclia. nō illi p̄tra q̄s format i quilibet tenent merito iuramento mōdere sup deductis i p̄fessione vt i. d. c. qualif. d. l. i. s. forme. et qz p̄fessus p̄tra se merito ex p̄fessione p̄pria directe sc̄a sup inq̄siti. iste fuit punit? Et p̄tra hoc. videt̄ enī qz d̄bit puniri pena d̄pōnis vel p̄uari oibz b̄nificijs ar. i. c. i. si nuatū. et. c. d̄ h̄. de symo. So. dic qz crimē p̄fessatū nō merebat tātā penā. nō enī p̄stebat se symoniaciū eē vel fuisse q̄ casu p̄cederet p̄trariū f̄ ex p̄fessione sua solū iducebat qz elegerat sc̄ieter idignū. vñ satis ē qz fuerit punit? pena sup h̄ a canone i. i. c. et sic pōt dici qz fuit punit? i h̄ pena ordinaria nec ob. si dicat qz qñ p̄ceditor p̄ inq̄sicoz nō d̄bz inq̄siti? puniri pena ordinaria f̄ mīnozi saltim de iure canonico vt p̄bat i. c. q̄l̄it. et qñ ei. ij. s. all. qz illd̄ nō p̄cedit qñ d̄ crimine p̄stat p̄ p̄fessionē p̄pria qz tūc punitur ac si fuisse punit? p̄ via accusacois p̄b̄ tex. ē nō. i. c. si. d̄ cele. miss. et i. c. ij. d̄ p̄f. et qd ibi plene dixi et itellēge qñ p̄fessio fuit sc̄a metu p̄bacois. Sec̄o si a p̄ncipio fuisse spontanea q̄ cāu p̄cedūt iura q̄ dicūt qz mīti? ē agēd̄ cū spōte p̄fessio qz cū p̄uicō de q̄ videt̄ gl. nō. et qd ibi dixi i. d. c. d̄ h̄. de symo. et circa materia p̄fessionis extrajudicial sup crimine an et qñ plene p̄bet vt al̄ seniplene dicit vt pleissie dixi i. d. c. at si clerici.

Utrum causam.

regularis cassat electō suple p̄suetudie incōtrariū non ob. cōis diuisio sc̄da ibi qm̄ Itē p̄mo qz p̄tra electōnem a maiori pte sc̄am etiā i ecclia regulari possunt se opponere aliq̄ lz sint regulares et i h̄ p̄nt religiosi eē i iudicio sine p̄sensu maioris p̄tis capituli lz ecclia vacet qz itereff cuiuslibet de ecclia habere bonū p̄latum et vt ecclie legitime de pastore cōsultatur. Ad h̄ facit qd le. et nō. in. c. sup h̄s. f̄. de accu. et. vij. q. i. an dacter. et hac rōne etiā vnus solus pōt se opponere et debz habere expensas ab ecclia exq̄ regularis est iuxta ea q̄ dixi post hosti. in. c. cū inter canonicos. o. e. facit qd le. et nō. in. c. ex pte. f̄. de accu. Scdo no. ibi cōtinue vnus post aliū qz aliquid d̄ cōtinue factū licz habuerit aliqd̄ modicū temp̄s interuallū. nam vnus prior immediate nō cōtinuat alteri. intermittit enī temp̄s sepulture p̄decessoris. Item electōis alteri? cōfirmatio r̄. Sed p̄pter t̄pis breuitates. et qz non intercessit factū contrariū d̄ p̄tinue factū facit p̄testib? qui dicūt se vidisse aliq̄s p̄tinue possidisse per deceniū vt dictū eorū non īprobet licet per aliq̄ modica interualla nō viderit eos possidētes exq̄ tñ p̄trariū n̄ viderūt nō p̄nt repelli a testio Itē sc̄io ibi dubitat̄ et merito qz p̄suetudo diuisa lz in se mīn? iuxta p̄st̄at pbabile causā dubitādī de validitate iuris p̄trariū facit qd le. et nō

in. c. cum dilectus de consue. Et quo infert hic do. An
valere suam latam contra ius de quo p̄t. pbabiliter du
bitari aut ratione consuetudinis aut alia ratione. p̄ hoc
facit quod nō Inm. i. c. cum sp̄m̄. de app. 7. c. p. et g.
de offi. dele. Nota in y. qz. et tene mei tex. qz. quo
tidie allegatur cōtra fundātes se sup̄ aliqua observatōe
non eiz debet simpliciter attendi id quod factum fuit in
p̄terito s̄ pot̄ id quod de iure fieri debuerit qz. nō om̄is
cōsuetudo tollit ius vt in. c. si. de. cōsuetu. et in. l. ij. l.
q̄ sit lō. cōsue. Nā mala cōsuetudo est radicitus extirpā
da vij. dñs. cōsuetudo. Nō ibi scdm̄. l. diuinam qz.
in de cōsuetudib⁹ cārum p̄t allegari. l. diuina et vide qd̄ le.
7. nō. i. c. q. 7. di. et h̄c bec lex diuina de utro. 7. qz. c.
Itē nō qz. cōsuetudo n̄ p̄t habitate. p̄sua. i. habitē. p̄fer
ti p̄tra. l. diuinā 7. rōz. naturalē. Itē nō qz. electio sc̄a
i eccia regulari d̄ nō p̄fessio v̄t irritāda p̄suetudie p̄tra
ria n̄ obstate hodie v̄o est ip̄o iure nulla. vt i. c. nullus
7. c. li. vi. 7. req̄rit hodie vt nō solū eligat̄ i p̄latū sit. p̄
fessus s̄ d̄z eē exp̄sse. p̄fessus v̄t nō iustit̄e tacita. p̄fessio
vt i. d. c. null⁹. n̄ fieret electio ad ecclesiam cathedralē re
gularē. nā i tali eccia p̄t eligi in ep̄m̄ eē n̄ p̄fessus p̄to
nouit⁹ l. dñe secularis. vt i. d. c. null⁹. fac. de. i. d. elec.
vide gl. i. c. qd̄ dei timorē. d. sta. reg. et h̄ p̄tigit. p̄t ex
cellētia dignitat̄ ep̄alis rōe cur̄ ep̄s p̄t dici religiosus vt
in. c. ex m̄ta. de vo. iō p̄t religiosus imēdiate p̄fesse.

Nō ibi dicos n̄ p̄fessos iūcto si. c. qz. dicit secularē
n̄ p̄t eē p̄bēdati i eccia regulari. v̄t h̄ mādāt vt aut isti
p̄sōn. p̄fiteant̄ aut ecciaz oīno dimittāt 7. pōdera illud
v̄bū oīno 7. optie fac̄ iste tex. p̄tra opi. hosti. in. c. si. in
s̄. p̄cipim⁹. de sta. reg. Nā tenuit ibi hosti. qz. secularē
clericus p̄t esse p̄bēdati i eccia regulari dūmō nō faciant
collegiū cū regularib⁹. tex. n̄ ibi videt̄ innē p̄trarium
et p̄tra opi. sua 7. ibi do. An. 7. sat̄ iudicio meo fac̄ iste
tex. i. si. i. v̄bo oīno. Et nō qz. nō p̄t ex p̄suetudie in
troducti vt in eccia regulari s̄t collegialiter seculares 7.
regulares clerici. 7. p̄tra tex. op. ex q̄ cū isti dicit̄ stete
rūt longo tpe i mōsterio videt̄ tacite. p̄fessio vt i. c. ex p̄
te. 7. de reg. et i. c. l. e. ti. li. vi. So. p̄t l̄ra dupl̄r intelli
gim⁹. An. p̄mo qz. isti p̄sōn̄ steterūt i bitu seculari quo
casu cessat p̄trariū vt i. d. h̄. de reg. 7. tūc l̄ra stat. p̄p̄rie
vt isti p̄pella vt p̄fiteri. aut inde exire qz. ecclesia regula
ris debz si fieri p̄t de regularibus reformari vt in. c. re
galatim. ne de. v̄ mo. et in. c. inter. de relig. do. Sed
in defectum regularium possunt institui seculares de
rici. de quo plenius dicendū. vt le. 7. nō. in iuribus p̄
xime allega. secundo potest̄ tex. intelligi qz. isti p̄bē
teri fuerant ibi in habitu regulari. et sic erant tacite. p̄
fessi. et ad textum responde qz. mandabatur vt expres
se profiterentur vt sic non possent assumere excusa
tionem respectu observantie regularis. et ex hoc intel
lectu nota quod tacite professus potest compelli per
superiorem vt faciat. p̄fessionē expressam. nam ex tacita

obligatur monasterio. vt in. d. de. h̄. merito p̄t compelli
vt faciat qd̄ illd̄ iure et regula disponit qz. caues reli
giosum debere facere. p̄fessionē exp̄sam et in scriptis vt
scriptura propria obuiet sibi in futurū assenti p̄trariū
7. q. i. vidua. et. 7. qz. i. omēs semie. Et ex p̄dictis
infero ad aliā. q. quid exōverso nūquid tacite. p̄fessus
possit instare vt monasteriū cōpellatur eū recipere ad p̄
fessionē exp̄sam et dicendū qz. sic nam v̄trinqz. ex. p̄f
sione tacita est orta obligatio nā ipse est obligat⁹ mo
nasterio et monasteriū sibi. acquisit̄ enī in ecclesia per
p̄fessionē tacitū ius monachāt⁹ et collegij. v̄t nō pōt
sine cā amplius inde expelli. facit. c. si. de regula. item
iteret sua vt exp̄sse. p̄fiteatur cū aliā nō possit p̄moue
ri ad aliquā p̄latūrā regularē vt in. d. c. nullus. et in. c.
indēnitatib⁹. e. ti. et li. facit. c. cum singula. de p̄ben. li.
vi. et hanc opi. qz. possit instare vt recipiat ad p̄fessio
nē exp̄sam h̄mavit. 7. an. in addi. lpe. in ti. de regu
la. in si. vbi etiā querit quid de nouitio qz. stetit p̄ annū
in monasterio in habita nouitioz nūquid possit agere
vt monasterium recipiat eū ad p̄fessionē et ibi r̄det
hosti. tenuisse qz. sic nisi monasteriū habeat aliquā
iustā cām cōtradiciendā. et bec opi. mibi placet. nā ex qz.
monasteriū recipit illū in nouitiū tacite videt̄ sibi obli
gasse vt i futurū recipiat illū in monachū si iusta causa
nō cōtradixerit ar. in. d. c. ad apl̄icam de regu. dicit̄ tñ
hosti. vt ibi refert 7. an. idē eē in eo qui stetit in mo
nasterio per annū tanqz. frater habitu nō mutato. nam
vidz intrasse vt saluaret aiā suāz et monasteria ad h̄
p̄ncipaliter sunt fundata vt recipiat volentes eoz aiā
saluare licet 7. an. videat̄ hic certo mō dicit̄ hosti. iter
p̄tari tñ ego puto qz. in hac materia possum⁹ cōsidera
re aliquos casus p̄s qz. laicus vel cleric⁹ qui nunqz
fuit i monasterio instat vt recipiat in monasterio tanqz
monach⁹ vel cōuersus s̄ mōsteriū sibi cōtradicit. sc̄dus
casus qz. intravit vt nouit⁹ 7. stetit ibi p̄ annū et nō instat
vt recipiat ad p̄fessionē. t̄cia casus qz. e tacite. p̄fessus
et petit vt recipiat eius. p̄fessio exp̄ssa. quartus casus
qz. fuit receptus et p̄uersus et nūc instat vt recipiat tā
qz. mōchus. An p̄ casu parare qz. possit iste qz. nō mo
nachi ip̄lorare officij sup̄ioris vt cōpellat mōsteriū
ad recipiendū eūdem et debet sup̄ior h̄ facere nisi mō
steriū habeat iustā cām cōtradiciendā quā allegare tene
tur qz. mōsteria ad h̄ fuerūt p̄ncipaliter fūdata vt reci
piāt omēs clericos vel laicos volētes trāsire ad fruges
melioris vite. Sup̄ior autē pōt cōpellere inferiores vt
debeat v̄t re ad v̄sam destinātū sicut cōpellit rectores
hospit̄alis ad hospitalitatē observandā et vt recipiat
tot paupes qz. p̄t ibi sustentari vt in. d. c. qz. cōtingit de
reli. do. facit. c. de zenedochis. et. c. ad hoc. eo. ti. et. 7.
d̄ insti. c. i. et quod le. et nota. in. c. ex parte astensis in
si. de cōcel. p̄ben. adde ad p̄dicta in simili glo. nota.
in. c. sicut. xlvij. di. que dicit pauperē posse implorare

officiū ep̄i vt p̄pellat diuītē ad faciendū sibi elemosinā
quā glo. tene m̄ti. sc̄do casu ⁊ tercio die vt. s. dixi In
quarto. s. de p̄uero credo q̄ ex quo semel fuit receptus
in p̄uētum nō possit amplius instare vt collegiū tenea
tur ip̄m recipere in mōchū q̄ eo ip̄o q̄ fuit effectus con
uētus fuit effectus q̄i seru? mōsterij vt dicit gl. singula
riter in. c. vt lex cōtinēt. xxvij. q. i. adeo vt fm̄ illam
glo. non beat facultatē intrandi religionē artiorē. ⁊ nō
singulariter hoc vltimū. Nec subest cā saluandi animā
cū eā possit saluare tanq̄ p̄uētus ⁊ alia sunt iura p̄uero
soꝝ alia monachoz facti. c. ex eo i. si. j. e. li. vi. glo. h. ibi
diuēse p̄fessionis in vno officio rē. Cōtra hoc facit. c.
deus q. j. de vi. ⁊ ho. de. vbi hoies disp̄s. p̄fessionis.
fuerūt associati in eodē officio p̄dicādi. Itē religio
sus p̄t esse de licentiā abbat̄is sui vicariū ep̄i cū illō
offm̄ sit curatū vt nō. Jo. an. in cle. ⁊ si p̄ncipalis d̄ re
scrip. et archi. in. c. in noua actōne. xvi. q. vij. So. dicit
q̄ p̄fessio p̄t sumi stricte. nam stricte mō due sunt p̄fes
siones in mūdo vna laicoꝝ altera clericoz. vt in. c. duo
sunt genera. xij. q. i. et hoc mō hoies disp̄s. p̄fessionis
nō debēt sociari i eodē officio ⁊ de ac disp̄itate loq̄tur
tex. in. d. c. in noua. vbi d̄ q̄ laicus nō p̄t esse vicariū
ep̄i. q̄ est alterius p̄fessionis qd̄ tū intellige vt nō. i. c.
io. de sta. mo. vbi habet q̄ clericus ⁊ laicus p̄t esse si
mul exēutores alie? testi. s. p̄fessio clericoz postea. di
stinguūt iter clericos ⁊ monachos rē. ⁊ isti clerici ⁊ mo
nachi nō p̄t associari vt sunt in eodem mōsterio colle
gialiter in cle. i. co. ti. an. autem possit coniūgi colleg
ialiter in ecclesia seculari vt religiosus sit ibi p̄latus
tus vide bo. gl. in. d. cle. i. ⁊ dixi in. d. c. q̄ dei timorē.
ad alia vero officia b̄n p̄t p̄ superiorē associari cā sugge
rere ex quo nō faciunt vniū collegiū reale vñ in scholis
religiosi clerici ⁊ laici p̄t facere eandē vniuersitatē ex
q̄ oēs exercent studiū eis p̄p̄tes nec est illud collegiū
reale s̄ potius p̄sonale qd̄ sentit Bar. in. l. si. ff. de col
lc. illicitis. facti tex. in p̄hemio. vi. ⁊ cle. ⁊ vide de hoc
q̄ dixi in quadā disputatōe q̄ incipit Sandulfus rē.

Vod sicut electione nō impedit si vocat̄ p̄t̄is eo. p̄se
ante p̄tentū cassat electio etiā p̄firmata ⁊ p̄t p̄sequi
n̄ p̄senserit electōi qd̄ p̄t etiā ex postfacto b. d. vsq̄ ad
§. sup. eo. et hic p̄ma p̄s ponit tria q̄ obijciebant p̄tra
formā electōis ⁊ p̄tinet ad p̄mā p̄tem r̄ce. rē.

Supereo hoc dicit. Ep̄iscopus dum cele
bratur missa p̄secratōis sue vel ar
chiep̄iscopns ante receptam. pallium ordines confer
re non debet hoc dicit. vsq̄ ad v. quod autem. que nō
summat tū. p̄pter diuēritatē lecturaz tū q̄ nō facit ad
titulū et ista sc̄da pars ponit alia tria que obijciebant
cōtra p̄sonam. p̄moti et sic quelibet pars diuiditur in

tres p̄tes p̄ncipales que satis patent in l̄ra. Et ex p̄dicti
potes colligere modū ponendi casum literalē nā facta
electōe de quodā p̄mouendo in ep̄m in ecclesia arma
cana secuta illius p̄firmatōe et cōsecratōe instabāt aliq̄
vt ille archiep̄s debet deici ad cui? delectōz allegabāt
tria p̄tra p̄sonā. papa auditis allegatōibus vtriusq̄ p̄
tis decreuit ⁊ mādanit vt in l̄ra p̄tinet. Itē p̄mo q̄
noiatio largo mō p̄t appellari electio. nam bis q̄ noiat
aliq̄ eligendū qd̄ammō p̄us illū m̄te eligit sic dicit
mas in p̄ntatōne q̄ hoc respectu q̄nq̄ appellat electio
vt in. c. querelā. s. c. Et nō q̄ p̄ noiatōne nullū ius
acquirē noiatio. Itē q̄ noiatio p̄t fieri de plurib? nec
talit̄ noiatio impedit electionē de alio fiendā. Scias
tū. p̄ clariori intellectu hui? c. triplicē esse noiatōne. nā
quedā noiatio est minus solēnis que fit d̄ aliquo elige
do vt q̄n aliqui p̄ponunt in collegio tanq̄ boni viri vt
de eis fiat scrutiniū. ⁊ de hac denoiatōne loquitur iste
tex. p̄ hāc enī ius nō acquiritur noiatio. vnde p̄t collegi
um noie istoz electorū trāsire ad electōnem alterius
vt b. Quedā est noiatio que fit in scrutinio electōnis ⁊
p̄ talem noiatōne in veronō acquiritur ius noiatio ar. c.
li tibi abnti. de p̄bē. li. vi. s̄ bis q̄ noiant nō p̄t ampli
variare si dignū noiant ⁊ hoc publicato scrutinio p̄us
aut vidē q̄ possit vt in. c. publicato. j. e. Quedā est no
minatio solēnis. s. cum duo vel plures noiant p̄ncipi.
et pet̄ vt ex his eligat vniū ex hac noiatōe etiā nō acq̄
riē ius noiatio. s̄ noiantes nō possunt variare ex quo
illā noiatōz p̄ntauerūt superiorē sicut dicitur in postula
tōe ⁊ b̄ vltimū voluit hosti. in. c. bone. el. i. de postu.
pla. Itē sc̄do ibi in cathedrali eccia ⁊ tene m̄ti i b̄
istū tex. q̄ electō ep̄i d̄z fieri sc̄dm ius i eccia cathedrali
si fieri p̄t et in tm̄ glo. in. c. in noie d̄ni. xxiij. di. huic di
cto vidē inniti vt teneat electōnem alibi factā cessante
litia cā nō valere et tene m̄ti illam glo. q̄ nō p̄bat ap
to iure. Et p̄t adduci iste tex. in cōtrarium dum d̄c̄ p̄
sertim in eccia rē. §. ⁊ extra ecclesia valeret electio facta
hosti. tm̄ in. c. cū terra. s. e. nō allegās istū tex. d̄c̄ q̄ si
cōsuetudo disponit de certo loco standū est p̄suetudinē
al nō est ius vbi fiat electio dūmodo i loco clericis ho
nesto ar. in. l. pe. ff. de iustli. ⁊ in. b̄ d̄ctū hosti. vidē p̄tra
istū tex. vbi cessante p̄suetudine d̄z q̄ fm̄ p̄sōnes cano
nicas d̄z electio fieri i ecclesia cathedrali p̄t tū saluari
dictū suū q̄ nō est ius vbi fiat. s. dūmodo fiat in eccia
cathedrali. nā p̄t fieri in choro vt in. c. cū nobia. j. e. j̄tē
p̄t fieri in caplo. vt in. d. c. cum terra. ⁊ in si. locis ho
nestis. j. ambitū eccie. ar. in. c. qua frōte. d̄ app. Si aut
cessante cā litina fieret extra ambitū eccie cathedralis
n̄ valēt. p̄ptē auctez p̄al. gl. q̄ factū p̄tra legē n̄ d̄z h̄re
firmitatē vt i regla. q̄ p̄tra ius. d̄ re. in. li. vi. ⁊ i. l. n̄ du
biti. d̄ legi. ⁊ i. c. h̄. j. d̄ testi. et ad d̄ctōz p̄sertim hic
positā d̄c̄ q̄ d̄z intelligi fm̄ v̄ba seq̄ntia vt distinguat

an fieri possit in eccia vel ne. **¶** Tercio q in electo-
nibus patorz no dz de iure pns regni reg? pnsus ec
rege ipo b postulare r appellare ne electio aliter fiat qd
pcedit etia si rex sit patronus ecclesie vt no. in gl. iij.

¶ Quarto in vbo si at. q d iure spali pt epo et abbat
ppetere ptas interessendi electoi hede de archiepo. fac
c. scriptu. j. e. et. c. cu eccia sutrina. de ca poss. r. ppe. et
sic pnt in actu electois puenire iure spali hoies dispa-
ris pfectionis fac ad ea q dixi. s. eo. c. pxi. **¶** Qn
to q quomodou debites interesse electoni de iur coi
no sut vocadi abntes si pmo de vocarino pnt vt j. eo.
q. ppter. ita nec abntes debites interesse iure singulari

¶ Sexto q vacato abntiu no est d forma sibi ipi
electois. na vt b apparet v3 electio facta aliquib? si vo-
catis lz vciat retractada pteptis pseqntib? pteptu **¶** Qd
septia. q electo facta aliqb? de caplo ptepti no e indif-
fereter cassada na pnt ptepti renuciare pteptui et pten-
tore illi electoi dumodo a pncipio tenuerit Et no singu-
lariter istu tex. q rone ptepti aliquoz cassari pt electo ec
p? pfirmatoz et psecratoz electi qd tenet doc. b et satis
pbat p istu tex. q tn itelligas qn ptepti no fuerut pn-
tes tpe quo fuit emissum edictu p pfirmatoe heda al.
aut tacetes no pnt amplu? ptradicare. vt i. c. h. j. e. li. vi.
t3 Jo. an. i. c. h. de bis q si. a pla. Si at n e sca ad huc
pfirmatio dic q debet illi pseq pteptu. j. tps datu eis
ad eligedu. Jde dic i ptepto i actu collonis vt j. vi. me-
ses q dnt ad pferedu possit pseq pteptu. ar. i. c. h. de
pced. p b. et b tenuit hosti. i. d. c. h. et ita limita istu tex.
gualiter loqnt q n solent in b declarari. **¶** Qd i v. sup
eo q sol? ppa pt ordies pferre i die psecatois sue Jte
no ex v. pterea. q an receptoz pallij no pt archiepus
qntu cuqz psecrat? exercet ea q sut ordies epalis nec alia
q sut magni poderis vt puocare pelliu. puiciale r silia
et vid qd no. Jnn. i. c. suffraganij. s. e. **¶** Qd ibi no
tacz simplex eps. q qlibz archieps e eps. tn exercedo
actu vid i dubio exercere vt archieps et no tanqz sim-
plex eps. ei facit in ar. b lra q valens actu exercere ex
duplici pte vidz actu exercuisse pteptu maioris ptas
facit. l. iij. ff. de mili. testa. **¶** Alio no i v. qd aut q co-
sensus dc. et popali no sufficit vt bona eccie sine iusta
et canonica ca alienent. p hoc. c. sine exceptoe. xij. q. ij.
et melius j. de imu. eccle. in. c. aduersus. in. v. propter
imprudentiā. Et no bn istam tex. ptra plos r collia
qui qnqz ad petitoe dnoz tpaliu tpe guerre alienat
bona eccie. Et no q platus male alienas tenet de suo
patrimonio ecclesiam conseruare indemnem. facit. c. d
multa. j. de prebe. **¶** In glo. in v. impedire ibi no ob-
stante aliqua consuetudine. **¶** Qd bene glo. q laicus eti
am patronus non potest ex psetudine sibi vendicare
ius interessendi electoi prelati. nam consuetudo no fac
laicu capacem iuris spualis vt in. c. cam. de pscip. di

Mom S' Gregor in Lomon

*glossa no fa' hanc caput
mz pualis*

ces tu qre ponnus pot pntare rectorē ecclesie non col-
legiate et no sic eligere prelatu vna cum clericis ipsius
ecclesie collegiate. **¶** Qd dicit Compo. post Jnn. de-
ctio est actus mere spualis nam per illa trāffertur ius
plature saltim in habitu in electum et cotrabitur ma-
trimoniū spuale vt no. g'o. in. c. quanto. lxij. di. facit
tex. in. d. c. cum inter canonicos. s. e. laicus autē non
est capax exercendi hic iura spualia nec ecclesia volat
patrenū facere capacem bene hoc potuisset si voluisset
nam iperatozi et multis pncipibus ecclesia alias con-
cessit ius eligendi et cōferendi vt in. c. adrian. lxij.
dis. q tn pntegia tractu rēporis ecclesia renouauit vt i
s. v. ea. di. Sed per presentatōem no trāffertur ius
plature nec cotrabitur matrimoniū spuale. sed e qd
dam prebulum ad institutionē obtinendā ex quo po-
uenit ius tituli et plature vnde licet laicus no eēt p-
se capax etiā huius iuris pntendi vt in. c. quanto. de
iudi. qmē eccia voluit cum patrano in hoc iure no ma-
gne iportantie dispensare vt laici inducerentur ad san-
datōem et dotatiōē ecclesiaz et intellige q iste rex ex
patronato vel cōsuetudine volebat vt in electione req-
reret ipsius cōsensu de iure aut petere no poterat per
capitulū nobis de iure pa. qz cōsensu patroni debet
requiri post electionē factā vt vbi nec etiā de cōsuetu-
dine poterat hoc sibi cōpetere qz cōsuetudo no pot eū
facere capacem. vt. s. dixi. dixit tamen hic simpliciter
Jnn. posse ex cōsuetudine introduci vt mors prelati
nūciatur pncipi et ab eo petatur licentia eligendi prela-
tum ita q aliter electio facta no teneat interest eni p-
ncipis ne eligat aliquis sibi suspectus qui possit reue-
lare secreta regni sui ar. in. l. omne delictū i. s. explora-
tores. ff. de re. mil. vnde alibi dixit Jnn. q cōtra de-
ctioe factā pot rex obicere q habet epm electū sus-
ctam rōne pdicta et si poterit hoc pbare debet electio
retractari vt ipe no. in. c. sup bis. j. de accu. Et q dicto
no. simpliciter q ex pdicta ca suspitōis pot pnceps
secularis no admittere prelatū institutū p papā. **¶** Aduer-
te tn q ptra pcedēs dictū Jnn. vidz facere mltū iste
tex. in v. et si sec? aliq p vsurpationē vbi innit q ptra-
rius vsus est pot? abusus. r sic videt q no pt induci
cōsuetudo vt electio retractet si no fuit petita a pncipe
licētia eligedi. p hoc facit quia aliquo mō impeditur l-
bertas eligedi facit. c. cu terra. s. eo. dictū tn Jnn. solz
cōiter teneri. **¶** In gl. in v. q si eos n vocatos rē. **¶** Qd
ex si. gl. q etiā i actib? extraiudicialib? no psumit qz
vocat? n pbe? p q optie fac. c. albertic? d. testi. r. c. la-
cro. d. sen. ex. Jte ista vocatio e qdā solēnitas extriēca
q no psumit n pbe? vt plene no. i. l. sciēdū. ff. d. v. ob.
Et p Jnn. i. c. inotuit. d. eo q fur. ordi. rece. **¶** In gl. in
v. plēre ibi ptra. j. c. ar. diū. gl. no soluit b ptra riu sed
solutio vera est quod aut electio tenet puta. quia fuit

Propter quod in ista parte non potest dici quod
platus est de iure

De electione.

facta partibus duabus partibus collegij et a maiori parte
et tunc potest rata haberi per contemptos quia per consensum istum
non est consuetudo electio sed solum defendit a iure retracta
tionis et in hoc casu intelligitur iste textus. Quod electio a principi
pio fuit nulla puta quia facta a minori parte capli et tunc non
potest validari per consensum particularis supvenientes. et ita lo
quitur. c. auditus. j. c. et ibi plene dicam. In ea. glo. ibi
circa spiritualia possum habere ratum in pluribus locis glo. te
nuit ista opinio. quod in spiritualibus possum habere ratum quod
meo nomine non est gestum de quo vide quod non. p. gl. in re
gula ratum. de re. m. li. vi. et dicit quod dicitur gl. non colligit
b. quod iste textus non loquitur de vera ratihabitione quam trahit re
tro et manifeste operatur. unde ad b. ut oriat mihi actio
non possum habere ratum quod meo nomine non est ge
stum ut in dicta regula ratum. sed quo ad incommodum me
um ut non possum impugnare factum per alios possum habere
ratum quod meo nomine non est gestum. et hoc casu loquitur
iste textus. In ea. glo. ibi. item pone. Non singulariter
istam particulam gl. usque ad finem. quia quotidie solus alle
gari ex quo primo colligitur dicitur inter successorem in pla
tura et successorem in canonicatu. nam successorem in platura
succedit in omnibus iuribus perentibus predecessori ratione
platurationis quia platurationis non moritur. xij. q. ij. liberti. et in. c.
grose. de re. p. li. vi. nec debet alterari iura platurationis. propter
mutatos ministros. nam successorem fingit idem cum predecessore.
sed in canonico aliud est. quia propter canonice non
habet successorem nisi in prebenda. iura enim sibi perentia tra
sunt in. c. a quo punit prebenda. ut in. c. relatu. j. de te
sta. caplin autem non potest habere impugnare electionem ratione con
tempus cum impugnet factum. propter. et ex hac ratione
quam sentit Inno. per iudicio meo inferri quod si canonicus
tanquam canonicus fuit premissus in electione alterius ecclesie
in qua iure singulari debet inter esse ratione canonice quod co
mortuo. j. tempus agendi de premissu poterit capitulum
agere de premissu sicut platus agit de premissu predecessoris.
Non singulariter ex hac gl. quod per iniuria illata
plato ut plato potest agere successorem in platuratione sed platus
mortuus licet non fuerit premissus ratio colligitur ex predictis
quia iniuria censetur illata platurationi quam non moritur. In gl.
in v. dividat. Non istam gl. usque ad finem. quia quotidie solus
in materia sua allegari. et presertim tene eam meti in eo quod
concludit missam non esse de substantia consecrationis seu col
lationis ordinum vel crismatis. Sed propter ordinationes
ecclesie et ob reverentiam sacramentorum non debet perferri et ex
pleri sine missa. In ea. gl. ibi de b. quod per hoc. Ad
verte b. incipit additio Bernardi glossatoris. et narrat
usque ad v. sed finita. et dicit Jo. an. habuisse a magi
stro suo quod ista fuit ultima additio quam fecit bern. ad glo.
suas. vbi verisimile est quod liberi habentes istam additionem
in premissu glossarum habeant alias additioes et ideo quam vis
informari ut liber habeat additionem ber. recurras ad

istam glo. et si reperitur ista additio est verisimile quod habent
alias. et habes etiam ex hac additioe originem istius ber.
glo. fuit enim de civitate pimenli que est in lombardia.

In ea. glo. ibi posset ordinem conferre si necessitas
esset. Adverte quod glo. hic videtur limitare multum istum
textum. videlicet quod finita missa consecrationes possit episcopus non
tunc consecratus necessitate imminente celebrare principaliter
tertium ordinem perferre. et per hoc facit textus. ibi non debet tunc re
quasi finita consecratione possit hoc dicitur non placuit hic
hosti. primo quia non potest occurrere talis necessitas cum alij
episcopi per consecrati sunt ibi presbiteros per quos posset necessita
ti subueniri. secundo quia ordines non debent conferri extra
quatuor tempora. ut in. c. i. v. c. fame. j. de tempo. or. et episcopus
per consecratur die dominico. ut in. c. quod die dominico. lxxv.
di. et ad illam dictionem tunc respondet quod debet exponi.
id est eadem die pro hoc textus. in p. huius. s. i. quo
non quod iste archiepiscopus in die consecrationis sue accolitum
ordinavit. sed iudicio meo satis potest saluari glo. ista in col
latione minorum ordinum nam minores ordines possunt
perferri diebus dominicis et alijs festinis diebus ut i. c.
de co. eo. t. l. f. de temp. or. hic est quod iste archiepiscopus qui
ordinavit accolitum in die dominico non redarguitur
ex alio nisi quia hoc fecit in die consecrationis antequam
missarum solennis finerent. secus ergo si essent finita
Ad idem alia ratio littere ibi ne divulgetur misterium uni
tatis que ratio cessat si ordines istos minores confer
ret post expeditam consecrationem et missae celebratio
nem sed sacri ordines non debent conferri illa ratione
quia extra quatuor tempora non sunt conferendi ut in
iuribus pale. Sed iuxta materiam glo. querunt hic
docto. pone quod isti qui celebrant consecrationem presbiteri
ipsi in consecratione. sed in dicendo verba apta ad conse
crationem seu ad transubstantiandum nunquam per eorum
verba sit ibi corpus christi. et quid si consecrator principalis
post illorum verba iterum illa verba dicat. In hac. q.
sunt diversitates in Inno. et hos. Inno. et quod ad illa verba
illoz celebrantium per platus fuit facta vera transubstantio in
corpus christi nec per verba replicata a consecratore
fit alia transubstantiatio quia ex quo semel est ibi cor
pus christi non potest magis adesse hosti. tenet contra
rium firmans quod ad verba illorum qui principaliter non
celebrant non contingit transubstantiatio quia hoc non
intendant licet illa verba protulerint et per presbiterum restat quod sa
cramentum conficitur ex verbis consecrationis postea platus
credo quod sit animadvertenda intentio illorum celebra
ntium ut si per illa verba intenderent consecrere verum
corpus christi quod sit facta transubstantiatio ex quo
ipsi etiam celebrant licet non principaliter secus si
eorum intentio deficiat facta ad hanc questionem. quod
nota. Jo. cal. in. c. si sacerdos. de offi. ordi. ut terigi.
Querunt doctores. secundo quid si aliquis presbiter

*An episcopus per die sine ordina
tione per hoc per hoc ordinem*

In no. d. additioes Bernardi glossatoris

stat p[ro]p[ri]e aliam p[re]biter celebrante r[ati]one p[er] mo[do] p[er]
dicto ip[s]um celebrante in p[re]s[en]tia v[er]bo[rum] quibus p[ro]f[er]
corpus christi nu[m]quid sit facta t[ra]nsu[m]b[er]atio r[ati]o d[ic]it[ur]
d[ic]it q[uo]d no[n] cu[m] ipse no[n] sit v[er]us v[er]us factis nec al[ia] sua
uit q[uo]d ecclesia instituit in c[on]sec[ra]t[i]o[n]e t[an]t[um] sacra[m]en[ti] alias se
queret absurdu[m] q[uo]d p[re]s[en]ter ep[iscop]us in p[re]s[en]tia p[er] t[ra]nsu[m]b[er]
stantare totu[m] panem ibi ep[iscop]um facit ad p[re]d[ic]ta. i. q. i.
extra catholici. et magis p[ro]cedit h[ic] solutio tenedo q[uo]d
in isto p[re]s[en]t[er]o defecit et int[er]io p[re]d[ic]ti. In gl[oss]a. si no[n]
diligenter istam glo[ss]a. ad qua[m] quotidie sit remissio cum
querit n[on] quid p[re]d[ic]t[ur] seu rector ecclesie debeat seu pos
sit canadere de iure p[er]sonam depositio[n]is ex d[ic]to iu
ste alienatio[n]is rei ecclesiastici si vult reddere ecclesiaz
indemne de p[ro]p[ri]o patrimonio vel aliunde. Et in effe
ctu post multa argum[en]ta p[er] et co[n]tra glo[ss]a. ista ponit du
as opi[ones]. Nam quidam tenet q[uo]d sic ar. b[er]n[ardus]. c. et alioz
q[ui] p[er]mittunt in glo[ss]a. r[ati]o hanc opi[onem] tenet Jo. xi. q. ii. apo
stolica. et in. c. i. xvij. q. iij. secuti sunt Lan. Cinc[us].
P[er]bi. r[ati]o h[ic] s[ecun]dam opi[onem] p[er]traria tenuit h[ic] Ber. gl[oss]a.
que secuti sunt hosti. Jo. an. et p[er]mittit moderniores
sequentes et hec opi[onem] mihi placet et ad istam tex. r[ati]o de
vt in h[ic] gl[oss]a. et b[er]n[ardus] facit. xi. q. ii. monemus. et d[ic]ta. l. no[n]
p[re]d[ic]t. ff. vi bo. rap. Extra glo[ss]a. op[er]a p[er]tra. de. c. p[er]
electione de p[re]s[en]t[er]o. p[er]tra. et de. c. p[er]stratus. d. ii. d[ic]t[ur] app[er]
in quib[us] iuribus p[er]tra q[ui] post p[er]firmationem no[n] admit
tit exceptio p[er]tra p[er]firmatum ad impediendam p[er]firma
tionis effectum. h[ic] aut[em] iste dec[re]tus non solum fuit p[er]fir
matus s[ed] etiam p[er]secutus et sic nihil iuris restabat p[er]seq[ue]
et t[un]c fuerunt hic admisse exceptio[n]es p[er]tra formam de
ctio[n]is et p[er]tra personam ipsius p[er]secuti. Sol[us] p[ro]p[ter] h[oc]
p[er]trariam instat h[ic] Inno. et Compost. plenius post eu[m]
an et q[ui] post p[er]firmationem electio[n]is possit admitti ex
ceptio p[er]tra formam electionis vel co[n]tra p[er]sonam electi r[ati]o
malta ex eoz d[ic]tis sunt hodie expedita p. c. h. d. dec.
li. vi. co[n]cludendo t[un]c aliqua ex d[ic]tis eoz sic distigne a
p[er]firmato fuit facta cu[m] cogita et p[er]tibus p[er]tibus aut si
ne cause cogitio[n]e. p[ri]mo casu si non fuit appellatu[m] a finia
p[er]firmationis non p[er]t[er] p[er]tes que fuerunt p[er]tes aliqd ob
stare nec p[er] viam exceptio[n]is neq[ue] accusatio[n]is. q[ui] de
facto v[er]us h[ic] septis no[n] est querendu[m] p. c. cum di
lecti. in si. f. eo. et pal. c. h. in. vi. r. f. de accu. sup. bis. s[ed]
respectu eoz. qui no[n] erant p[er]tes distigendū est q[uo]d
aut sciverunt cam p[er]firmat. agl[oss]a r[ati]o tacuerunt et sit eis p[re]iud
icium. vt in. c. h. q. ma. accu. pos. facit. c. p. de re indi.
aut p[ro]babiliter ignorabat[ur] t[un]c aut restat aliquid iuris
p[er]feredi ipsi c[on]firmato puta q[uo]d est c[on]firmatus s[ed] nondū
c[on]secratus et t[un]c admittit exceptio vt in. c. sup. bis. et
q[uo]d ibi no[n] f. de accu. aut nihil iuris restabat q[ui] erat c[on]
secratus vel erat talis p[re]latus q[ui] non indigebat c[on]seca
tione seu b[en]edictio[n]e. et t[un]c aut c[on]firmatus est in posses
sione p[re]lature r[ati]o no[n] admitti aliqua exceptio quia no[n]

De p[er]tra p[er]firmatione boni

An p[er]manens admittit

potest operari natura[m] suam nec respectu actio[n]is nec re
spectu intentio[n]is cum iste c[on]firmatus nihil petat nec
sit in intentio[n]e p[er]e[ss]i. et exceptio est intentio[n]is vel ac
tione excludo vt in. l. i. et quod ibi no[n]. ff. de excep.
Sed poterit iste venire p[er] viam accusatio[n]is vel de iura
dicio ad hoc dicto. c. h. de his q[ui] ma. accu. pos. r. vi
de p[er] Fre. c[on]silio. xvij. et p[er] h[ic] limita tex. in. d. c. h.
Sec[un]do casu p[ri]ncipali q[ui] sine cause cogitio[n]e facta su
it c[on]firmatio die hodie vt habet in. d. c. h. et li. vi. na
talis c[on]firmatio non t[er]t[er] ibi et vide plene vt ibi d[ic]t[ur] p[er]
Inno. in. c. cu[m] olim. de ca. pos. et in. c. cu[m] olim. de dolo
et co[n]tra. Ad ista tex. p[er]tra d[ic]it q[uo]d hic actu[m] fuit p[er] viam ac
cusatio[n]is seu imp[ro]p[ri]o[n]is officij. p[er]tra t[un]c aliud m[er]itu[m]
addi ad p[re]d[ic]ta q[ui] c[on]firmatus no[n] est in possessione et
agit possessorio adipiscende nu[m]quid debeat admitti expe
ptio d[ic]endu[m] vt le. et no[n]. in. c. accedes. de accu. r[ati]o istud
debat p[re]cedere h[ic] mem[or]y p[ri]ncipale. Alterius hic
queritur quid si electio no[n] tenet nu[m]quid valuit con
firmatio subsequens et nu[m]quid iste sic c[on]firmatus sit pla
tus an vo tenent cedere duo ad p[ri]mu[m] Inno. et Jo.
an. et co[n]tra doc. sequentes co[n]cludit q[uo]d c[on]firmatio tenet
quo ad validitate[m] gestoz na[m] gesta p[er] istum c[on]firmatus
tenet r[ati]o[n]e publici officij. ex quo putabat c[on]firmato[n]es
esse validam. vt in. l. barbarius. ff. de offi. p[ro]t. Et t[un]c
dicit Inno. in. c. nihil f. eo. Sed an iste sit platus. d[ic]
xit Inno. f. eo. cu[m] dilecti. q[uo]d iur[is] c[on]sultus voluit ad illa
q[uo]d m[er]ere in. d. l. barbarius. nec ibi recte m[er]et an il
le barbari qui p[er] errore[m] fuerat designatus p[ro]t[er] am d[ic]
seruus fuerat verus p[ro]t[er]. sed solum decedit q[uo]d te
nent gesta r[ati]o[n]e publici officij. Sed dicit Job. an. hic
q[uo]d quodamq[ue] istoz defecit non est verus p[re]latus.
i. siue electio sit nulla sine c[on]firmatio[n]e et sic videtur
q[uo]d teneatur cedere in foro anime sed postea refert alios
dicere vt etiam recitat Inno. q[uo]d sit distigendū v[er]us
electio tenent de iure naturali puta r[ati]o[n]e consensus el
gentium et electi licet fuerit nulla de iure positio r[ati]o[n]e
ex quo fuit subsequuta confirmatio est verus p[re]latus.
nec tenet cedere. secus si fuit nulla de iure naturali vt d[ic]
dicit hic Inno. electio potest dici canonica large stri
cte et strictius. dicitur canonica large q[ui] electio tenet
de iure naturali. quia intervenit consensus elgentium
et electi sed non de iure positio. stricte dicitur canoni
ca quando tenet de iure naturali et intervenit eius
substantialia iuris positio sed no[n] solēnia. strictius di
git canonica quando tenet de iure naturali r[ati]o[n]e interve
nemnt omnia que requirantur de iure positio siue sit
substantialia siue de solēnitate si substantialia puta q[uo]d vo
cent abites vel q[uo]d sile ita q[uo]d nihil deficit de requisitis
p[er] co[n]tratum dicit electio non canonica large. quando
no[n] tenet etiam de iure naturali q[uo]d no[n] intervenit c[on]sen
sus saltim liber elgentiu[m] et electi. vñ q[ui] est canonica

Electio canonica } large
                                       } stricte
                                       } strictius

potest defendere consuetudinem que viget fere in omni-
bus studijs vt eps quantūcūq; maximus ex quo scho-
laris est nō precedit rectore studiij. qz nō est in hoc col-
legio vt eps v̄ tanq; scholaris. Itē nō q; electio a p̄n-
cipio nulla putat. qz sc̄a a mino. p. cap. nō p̄t p̄ualidari
p̄ subsequētes p̄sensus alioz p̄ticulariter p̄sitos. et ad
hoc quotidie allegat hec l̄ra et ex hoc habet casum lit-
teralem in quo p̄sensus nō p̄t interuenire ex postfacto
etiā ad p̄ualidandū actum vt ex nūc cuius p̄trariū no-
ta. in. c. p̄suetudinīs. de p̄sue. p̄ dicit vt i. dicit. In gl.
in v̄. cum tñ ex postfacto ibi electio ista non erat nulla
ip̄o iure h̄ colligitur vnus intellectus ad tex. quare n̄
tenet sc̄a electio ex quo fuit facta post p̄uā irritat
et nullam nā electio que nō tenet ip̄o iure nō d̄z p̄sta-
re impedimentū sc̄e vt in. c. bone. et. c. dudum. s. eo.
B̄lo. soluendo n̄det q; p̄ma electio nō erat h̄ ip̄o iure
irrita. et p̄ hoc tex. in si. vbi papa vtrāq; electōz irrita-
uit ergo p̄ma tenuit. p̄trariū tñ sensit glo. sequens et
glo. in v̄. cassatam. et vt p̄dixi iste glo. multū variant
intellectus huius. c. Et possunt colligi ex hac glo. qua-
tuor lec. p̄ma lectura q; p̄ma electio tenuit h̄ p̄pter ra-
tionabilitatem subsequentem licet potuisset irritari pro-
pter pendentiam app̄lōis. Sc̄a aut electio nō va-
luit qz fuit facta post p̄mā non cassatam et p̄tra appel-
latōnem. h̄ hec lec. non est bona cum papa ex̄p̄sse hic
dicat q; prima electio fuit nulla neq; potuit p̄ualidari
ex consensu quorundā supuenientī. et sunt ista v̄ba pa-
pe nō partē q; papa hic loquit vt p̄z in p̄m. c. ideo
glo. sequēs cū alia sequenti recessit ab h̄ intellectu tenē
de q; p̄ma electio fuit nulla ip̄o iure nec potuit p̄uali-
dari ex subsequēti p̄sensu etiam si appellatio nō fuisset
interposita. et h̄ p̄batur ex illa dictione maxime. que d̄z
intelligi. p̄p̄ie. et in h̄ nō bene glo. sequentē p̄ intelle-
ctu huius dictionis maxime. que q̄ stat. p̄p̄ie ponit
idem in casibus p̄trarijs. q̄n̄ vero ponit. p̄ tantum stat
improp̄ie et idem nō. in. c. q̄n̄ frequenter. i. vt li. non
p̄es. in v̄. maxime. Sc̄a lect. colligit h̄c ex gl. si.
in v̄. p̄ si dubium est. cum v̄. se. et in effectu hoc inter-
dit q; aut p̄ma electio est euidenter nulla et tunc non re-
quirit aliqua cassatio p̄ p̄t. p̄cedi ad sc̄as et h̄ casu p̄-
cedunt p̄traria. Et p̄ma electio est nulla h̄ nō euiden-
ter imo est p̄babilis dubitatio super nullitate et tūc nō
debet p̄cedi ad sc̄am nisi prius cassat p̄ma que ha-
beat colozē validitatis et in h̄ casu p̄t intelligi tex. nā
antequā emanasset decisio huius decre. poterat p̄ba-
biliter dubitari vtrum electio facta a minozi p̄te possit
p̄ualidari p̄ subsequētes p̄sensus alioz debuit ergo h̄
nos expectari cassatio seu declaratio superioris anteq; p̄-
cedet ad secundam. et nota bene hunc intellectum q
mibi plurimū placet. p̄ quo allego glo. si. in. c. p̄stitu-
ta. i. de appel. que hoc tenet apte vide etiam glo. in. c.

inter electos in. v̄. postmodū. in si. i. de excess. p̄la. sen-
tit Inno. in. c. cum terra. s. eo. et quamq; ipse Inno.
et quidam alij in. c. p̄sideramus. i. eo. vt recitat hic.
Jo. an. tenuerūt sufficere ad validitatē sc̄e electōis
q; notorium sit p̄mam esse nullam tempore sententie
tamen mibi plus placet p̄cedens dictum quando p̄-
ma non erat euidenter nulla h̄ poterat de eadem du-
bitari. Tercia lectu. colligitur ex hac glo. in v̄. qdā
tamen hic distinguunt q; aut p̄ma electio est nulla iure
actōis et exceptōis et non impedit sc̄am. Et n̄ nul-
la iure actōis h̄ non exceptōis et ista impedit sc̄am
vt hic sed hec lect. vt dicit Jo. an. et bene est inutilis.
quia non apparet quando est nulla iure actōis et non
exceptōis. sed dominus Anto. dixit posse dici q; tūc
est nulla iure actōis et exceptōis quando non t̄z etiā
de iure naturali q; non interuenit p̄sensus eligentium
liber saltem. est aut nulla iure actōis h̄ non exceptōis
quando electio tenuit de iure naturali licz sit nulla de
iure positivo. nam tunc debet expectari cassatio p̄mē
hoc tñ non multum persistit nec credo hoc dictum v̄z
quia tex. est in contrarium in regula non p̄stat impe-
dimentum de re. iur. li. vi. Quarta et v̄tima lectu.
colligitur ex hac glo. si. in v̄. sed que est ratio dicens q;
sc̄a electio hic non tenuit nō propter pendentiam p̄-
mē que erat nulla sed ex defectu potestatis eligentis
quia licet p̄ma electio esset nulla non tñ potestas eli-
gendī erat deuoluta ad cantorem et suos quia alia p̄-
non elegerat indignum sed contra formam unde non
debebat cantor et sui procedere ad electōnem non vo-
catis decano et suis complicibus. et hic intellectus p̄t
sustentari quo ad nullitatem secundē electōis. non tu-
men bene explicatur per glo. Jo. an. hic dicit posse co-
cludi quicquid scribatur per alios in materia q; sc̄am
da electio facta post p̄uā ab homine vel a iure nō
cassatam est nulla. vt. s. eo. considerauimus. sed si p̄-
ma electio est cassata ab homine vel a iure tunc potest
procedi ad secundam electōnem etiam non vocatis
alij electoribus si sunt p̄uati potestate eligendi. vt su-
pra eo. bone. sed si non sunt p̄uati debent vocari etiā
si essent p̄uandi alias non valet electio ab alia parte
facta vt hic et i. co. quia propter. vbi de hoc sed hic n̄
habetur clare intellectus huius. c. quare vtrāq; electō
fuit hic nulla vel cassata. unde potest conclusiue et cla-
re dici q; p̄ma electio fuit hic principaliter nulla et
defectu potestatis quā fuit facta a decano et suis com-
plicibus qui non faciebant maiorem partem capituli
vt dicitur in litera. nam potentia capitularis non cōsi-
stet p̄enas minorem partem ideo non potest dici ele-
ctio facta a capitulo vt in. c. i. de his que si. a. ma. p̄-
capi. et licet ex postfacto et ex canonico alterius par-
tis accessissent ad p̄uam electionem. decani tamen

non potuit illa electio validari. ratio qz electio d3 fieri
 i cōi & sic collegialiter nō aut singulariter. p̄sensū aut
 p̄cularis supueniēs nō p̄t validare electōem nullam
 q̄nimo si oēs de caplo p̄staret singulariter p̄sensum nō
 p̄ b̄ resultaret cōis electio vt i. c. i. genesi. j. eo. & vide
 bo. glo. in. c. i. d. re. ecc. nō alie. li. vi. sec. aut q̄n actus
 p̄neret ad aliquos vt singulares qz tūc ex cōsensu su
 pueniēti p̄ma dispō validat cū nō habeat collegialit̄
 cōsentire vt ē tex. i. l. p. fundū. ff. d. ser. rusti. p̄di. Item
 ad hāc nullitatē p̄me electōis adiunabat appellatōis
 p̄cedentiā lz etiā sine ea fuisset nulla ideo lra dixit maxi
 me appellatōe p̄cedente rē. scda vero electio fuit nulla
 ex eodē fonte. i. ex defectu p̄tatis. naz. p̄pter accessum
 quorūdam ad p̄imā electōem cantor & alij remanen
 tes nō faciebāt maiorem p̄tes capli & p̄cesserūt ad ele
 ctionē alijs nō vocatis & post appellatōez & añq̄ cas
 sare p̄ma electio que & si erat nulla nō t̄n̄ euidēter erat
 nulla rōne p̄dicta q̄nimo p̄ p̄to etiam q̄ si cantor et
 alij fecissent maiorem p̄tes si potuissent valide eligere
 quia oportet q̄ due p̄tes collegi cōueniant ad hoc vt
 teneat illud quod fit p̄ maiorem p̄tem vt plene dixi
 s. eo. cū nobis. vide hec tertia electio fuit facta a non
 habentibus solidā p̄tatem eligendī & alijs non voca
 tis et post appellatōem & de subdiacono qui nō pote
 rat eligi in ep̄m tpe huius capituli nondū emana
 uerat. c. a multis. j. d. eta. et quali. oportebat em̄ q̄ ell
 gendus esset p̄biter ideo i. h. litere dicit q̄ p̄sumpse
 runt eligere. R. cū esset subdiacon. & ex p̄dictis habet
 clarissime intellectus huius. c. & adhuc pleni? expedie
 do materā distingo post alios dū queritur an & q̄n
 valeat scda electio collatio vel postulatio sic q̄ aut cō
 currūt due postulatioes aut due electiones aut due col
 lationes p̄mo casu si vna postulatio est facta a duplo
 maiori parte et ex causa illa est admittenda vt in. c. bo
 ne. s. eo. & m̄dins. j. eo. scriptum. si postulatio cōcur
 rit cum electione dicendū vt in dicto. c. scriptam. si cō
 currunt due collationes non valet secūda post p̄imā
 nisi p̄ima sit euidēter nulla de quo dicit vt ple. le. et
 nota. in. d. c. inter dilectos. de exel. p̄da. Si vero cō
 currunt due electiones est materia nostra in qua distin
 guendum quod aut secūda electio est facta ab alijs
 electoribus aut a diuersis. p̄mo casu aut p̄ima electō
 erat euidēter nulla vt eligentes nō erāt p̄tinatī p̄tate
 eligendī & valet secūda vt in. c. cum terra. s. eo. si aut
 erant p̄uati p̄tate eligēdi & valet scda vt in. d. c. bone. i.
 si. si autem p̄ma non erat nulla saltim euidēter nulla
 non tenet secūda non cassata p̄ima vt hic & s. eo. cō
 sideranū? Scdo casu q̄n tertia fuit facta a diuersis
 electoribus aut ambe electiones fuerūt facte eodē con
 textu aut diuerso. p̄mo casu videlicet si p̄ma electio est
 facta a maiori & saniori parte capituli alia a minori te
 net electio facta a maiori & saniori vt in. c. quia. p̄pter.

j. eo. Si autem vna est facta a maiori et alia a minori
 si saniori pte et tunc nulla electio valet quia electio de
 bet esse facta a maiori & saniori vt i dicto. c. qz propter
 sed si maior pars esset puata quia elegisset scienter in
 dignum valet electio facta a minori parte quia cense
 tur facta a toto capitulo cum tota p̄tas esset deuoluta
 ad minorem partem vt p̄batuz. s. eo. dudam. Si vero
 fuerunt facte diuerso contextu & tunc aut p̄ma electio
 non tenuit & electores erāt puati p̄pter delictū eorum
 & t3 scda electio etiam facta a pauciorib? vt ē casus. s.
 eo. bone. Aut p̄ma electio non tenuit t̄n̄ electores nō
 erāt puati & non t3 scda qz non habebant isti solidam
 p̄tatem eligendī sine alijs quod intellige vt. s. dixi idē
 et fortius si p̄ma electio tenebat vel non erat euidēter
 nulla vt hic & s. eo. considerauimus. & dicitur electio
 nes facte eodē cōtextu fm̄ Inno. & Compos. q̄n fuerūt
 facte om̄ib? ex̄tib? in caplo & pariter eligentib? dicitur
 facte diuerso p̄textu q̄n vna ps eligit postq̄ recessit
 alia ps qd̄ p̄cedit fm̄ Inno. nisi incōtinēti ex eo. scru
 tinio vel compromisso fuisset subsecuta scda electio.

In causis potestas data cōpro
 missarijs ad eligendum
 p̄latū re nō integra reuocari nō p̄t & desinit
 res esse integra postq̄ cōpromissarij inceperunt habe
 re tractatū b̄ dicit. Diuiditur p̄ncipaliter i tres p̄tes
 In p̄ma ponit postulati p̄tationem. In scda ibi nūcū
 vero ponit electi allegationem. In tertia ibi quia vero
 p̄imū negocij diffinit et partim diffiniendū cōmittit.
 In p̄mo q̄ capitulū non solū p̄t p̄promittere per
 sonis certis p̄tatem eligendī & etiam p̄t aliquos elige
 re p̄ quos eliguntur compromissarij q̄ habeāt postmo
 dū eligere vice capituli Et ex hoc inferē q̄ p̄promissa
 rij ad eligendū possunt a p̄ncipio eē incerti certifican
 di t̄n̄ p̄ ipos quibus est data p̄tas eos eligendī Et ex
 isto tex. singulari infero q̄ si partes litigantes vel disti
 dētes volunt quēstionē eoz in aliquem amicum eoz
 cōm compromittere & non p̄nt habere concordiaz d̄
 certa p̄sona eligenda p̄nt dare alicui vel aliquibus po
 t. statem vt ipi eligāt eis arbitry vel arbitros & valebit
 electio p̄ illos facta ac si ab ipis p̄tibus illi arbitri fu
 issent electi. & in b̄ tene m̄ti istū tex. & p̄ b̄ limita. c. in
 notuit. de arbi. & credo b̄ ibi tetigisse. In q̄ in nu
 mero p̄promissarij nō est ius p̄t em̄ vn̄uersitas eos
 eligere in numero sibi grato. ar. hic innoto. c. cum in iu
 re. et. c. cum dilectis. j. eo. et quod hic dicit de vn̄uer
 sitate ecclesiastica idem dicerem in qualibet vn̄uersita
 te vt possit potestate eligendī superiorem in alios cō
 promittere. ar. hic et j. eo. quia propter. et in regula q̄
 per alium facit de re. iur. li. vi. Nota ibi qui p̄stī
 to iuramento q̄ isti compromissarij deputati ad eligē
 dum possunt astringi iuramento vt electōis negociū
 fideliter & canonicē explicent. facit ad id quod dixi de

iuramento arbitror in. c. h. de arbi. nō tñ puto q̄ illd̄
iuramentū sit de substantia s̄ illd̄ fuit h̄ ex forma p̄missi
onis sibi facte. ad h̄ qd̄ nō. in. c. cū dilectus. de p̄sue.

¶ Nō ibi a singulis d̄ caplo statūtū est r̄. ar. q̄ com
promissum sup̄ pt̄ate eligendi nō p̄t fieri nisi omnib⁹
r̄ singulis canonicis p̄sentientib⁹ et facit tex. j. c. quia
p̄pter. tenent cōiter docto. hic et in. c. q̄. p̄pter. et in. c.
scriptū. j. eo. vñ nō sufficit hoc casu maior p̄s capitulī
ratio quia cuiuslibet interest singulariter vt̄ eligat p̄ se
r̄ nō p̄ aliū ideo quilibet p̄t p̄radicare ne fiat p̄promis
sum et in re cōi potior ē p̄ditio p̄hibentis vt̄ in regula
in re cōi. de re. in. li. vi. et in. l. sabinus. ff. cōi. diui. r̄ te
ne menti h̄ dicū. imo pl⁹ dicūt cōiter hic docto. r̄ origi
naliter fuit cōpos. q̄ nō valet cōpromissum factū ab
vno noie oīm alijs p̄ntibus r̄ nō p̄radicantib⁹ q̄ coz
ista res nō sit leuis imo magne importantie debent si
gillatim omnes inq̄i i r̄ exp̄sse p̄sentire. r̄ nō hoc di
ctuz lingua. nec tradas oblivioni ex quo p̄t sumi hec re
gula q̄ in arduis explicādis i vniuersitate debēt oīs
exp̄sse p̄sentire nec sufficit q̄ actus explicetur per ali
quos noie alioz l̄ illi taceāt r̄ nō p̄radicant q̄ in re
onerosa et graui d̄z intemere p̄sensus exp̄ssus nec ta
curnitas habet. p̄ p̄sensu facit ad hoc qd̄ nō. Inno.
in. c. in geneti. j. eo. r̄ gl. in regula. is q̄ tacet. li. vi. sec⁹
p̄t dici in re leui r̄ maxie concupiscibili vt̄ tunc tacitū
ritas habeat. p̄ cōsensu vt̄ nō. in locis p̄alle. Ex q̄bus
p̄t sumi singularis limitatio ad nō. per Inno. in. c. i. de
bis que fi. a ma. par. ca. vbi nō. dicit q̄ si in caplo tra
ctatur aliqd̄ illicitū et d̄nabile tenēt illi de vniuersita
te contradicere al̄ si nō p̄radicant habētur p̄ p̄sentien
tibus r̄ inuoluntur peccato r̄ pena peccati cū alijs cō
sentientibus exp̄sse vt̄ illud dictum p̄cedat quo ad cui
tendū peccatum ne sub velamine taciturnitatis pecca
tum nutriatur. s̄ quo ad validitatem actus tene qd̄. s̄
dixi. et hec nota ¶ Nō ibi caplo publicatū q̄ postu
latio sine electio ē in caplo publicanda r̄ aliq̄ dicūt q̄
etiā populo est publicāda quod non est d̄nabile in
Inno. ¶ Nō ibi q̄ remāserunt in caplo q̄ l̄ capitulū
eligat p̄latum in loco capitulari cōpromissarij tñ a ca
pitulo deputati nō tenēt de necessitate i caplo eligere
p̄latum. nam vt̄ hic videt̄ isti p̄promissarij secesserūt
in partem ad tractandū de electione canonicis rema
nentibus i caplo. r̄ facit ad ea que dixi. s̄. eo. quod si
cut vt̄ nō sit vis in quo loco fiat electio dūmodo fiat
infra ambitum ecclesie cathedralis ¶ Nota ibi in bi
buerunt eis ex parte nostra. et tene menti istum tex. p̄
consuetudine istorum inferiorum q̄ cū timent molesta
ri p̄cipiunt ex parte regis seu potestatis ne eis fiat in
iuria l̄ a rege seu pt̄ate n̄ habuerūt hanc pt̄atem p̄ceri
picndi nam capitulum p̄cepit hic istis compromissa
rijs ex parte pape ne ad vltiora procederent r̄ tamē
a papa nullam sup̄ hoc receperunt potestatem vt̄ col

ligitur. j. ex v. q̄. vero. et dicit Jo. an. h̄ q̄ hic ponit
mos istorum vulgariū quasi sentiat q̄ de iure tale mā
datum nihil inducit. sed tu adde vnum tex. iuris ciui
lis in. l. d̄ pupillo. in. §. si quis ipi p̄roxi. ff. de no. op.
nunci. vbi fm̄ lectu. scōam quam ibi sentit glo. r̄ notā
ter defendit bar. probatur q̄ si quis p̄roctatur alicui
ne edificent nonum opus r̄ arripit iter eundi ad superio
rem talis p̄roctatio coz arreptōe itineris habet vim
denūciationis ita q̄ quicqd̄ postea edificatur venit de
struendum ac si denūciatio fuisset facta. nā fm̄ bar.
ibi videtur talis ex arreptione itineris ad superiorem
positus sub p̄roctōne superioris ar. in. c. dilecti. j. de
appel. r̄ qd̄ nō. per Inno. et Jo. an. in. c. cum debet.
eo. ti. per quod p̄t inferri si timens iniuriā sibi inferri
p̄cipiat illi ne iniuriā sibi inferat r̄ arripit iter eūdi
ad p̄ncipem q̄ p̄ hoc videtur positus sub p̄roctōne
p̄ncipis vt̄ sic istud p̄ceptum coz arreptione itine
ris habeat vim cuiusdā appellatōnis extrajudicialis
ex quo puto q̄ grauius venit ille puniendus qui int̄
lit iniuriā post p̄ceptum cum arreptione itineris
q̄ si ista nō p̄cessissent. nam videtur q̄ inferens ini
riam contemserit necdum ius sed etiam sub cuius p̄o
tectione iste se posuit quod diligenter nō. et ponde
ra q̄ papa non redarguit capitulum de p̄cepto taliter
facto q̄ non fuit factum aīo cōmittendi falsum sed re
pellendi iniuriā quam credebant sibi inferri si nō cō
sentirent reuocationi capituli ¶ Nota ibi campanas
pullari fecerunt q̄ vniuersitas potest congregari p̄ lo
cum campane vbi hoc est de more ¶ Et nota diligenter
hūc tex. pro cōmuni obseruantia et dicit nō. Inno. suf
ficere hoc signum in minoribus negocijs s̄ in eāto
nibus in q̄bus debent absentes vocari nō sufficit son⁹
campane sed debent absentes vocari p̄ nunciū vel li
teras vt̄ in. c. coz iter vniuersus. s̄. eo. r̄ j. eo. q̄. p̄pter
facit. l. si. l. de p̄di. decu. li. x. Et potest circa hoc va
ri hec regula q̄ in negocijs q̄ p̄nt expediri per p̄res
qd̄ ē regulare. in. j. nō. p̄ gl. in. c. h̄. de testi. li. vi. sufficit
vocatio p̄ sonū campane dūmodo talis sit campane q̄ ipi
us sonus puenire possit ad intelligentiā xp̄tium in lo
co. sed i negocijs in q̄bus absentes sunt vocādi nō suf
ficit vocatio per sonum campane sed debent absentes
vocari modo predicto vt̄ in iuribus p̄alle. ¶ Nō ibi
d̄ consensu totius capituli intelligitur esse facta tex. no
ta. q̄ illud quod sit per p̄missarium fingitur esse factū
per ipsum cōmittentem. Unde facit iste tex. ad questio
nem notabilem et quotidianam de qua alias i facto
fui consultus ¶ Quidam testator mandauit certa bona
sua distribuī in pias causas scdm̄ q̄ videbitur suis et
ecuriosibus testi istī executores elegerunt negociū pri
uilegiatum vt̄puta fabricam ecclesie. ep̄s loci petebat
quartam bonorum legatorum replicabatur q̄ de reli
cto facto pro fabrica non debetur quarta vt̄ in. c. si. de

testa. replicabat qd testor nō elegerat fabricā s̄ exco-
 res q̄rebat qd iuris r̄ndi q̄ n̄ debet af̄ q̄ra qz illud q̄
 fit p̄ excores testi vid̄ factū p̄ ip̄m testōrem v̄n̄ p̄
 inde ē ac si ip̄e testor̄ elegiss̄ fabricā ar̄. optimū b̄ z̄ i. l.
 v̄n̄ ex familia. §. i. ff. d. le. h̄. z̄ ibi b̄ firmat bar. p̄ illū
 tex. et ex his habes bonā practicā impediēdi quartā
 ep̄i q̄ vbi testor̄ reliq̄t in genere ad p̄ias cās facias q̄
 excores testamenti eligat aliquā cām p̄ilegiatā ex q̄
 nō debeat quarta z̄ que sint cause p̄ilegiatē dic̄ vt le.
 et nō. in. d. c. fi. z̄ in. c. h̄. de sepul. ¶ 125 ibi qz iā in
 tractatu p̄cesserāt tex. valde nōbilem facientē ad mul-
 ta ex quo potest instrui quando negociū extraiudiciale
 desinit esse integz nam ex quo iudicium incepit agita-
 ri et tractari nō d̄ amplius integz et lat̄ p̄legur hic
 Inno. dicēs q̄ cū attingūt substantialia ip̄ius nego-
 cii desinit esse integz puta cū inceperūt tractare de p̄-
 sona eligenda. secus si solūmodo sint expleta aliqua
 p̄tinentia ad solēnitatem actus vt qz dixerūt missam
 de sp̄sancto elegerunt vel qd sile. facit qd leḡit z̄ nō.
 in cle. si. de. p̄cu. ¶ Nota vltimō ibi vtilē z̄ necessariā
 inueneritis t̄. q̄ ep̄s elect̄ vel postulatus ad alias ec-
 clesiam nō d̄z transire sine noua exaltatione et sic vid̄z
 q̄ ep̄s vtilis vni ecclesie nō p̄sumatur vtilis alteri vel
 forte b̄ fit qz ex postfacto potuit effici inutilis ar. in. c.
 veritatis de do. et p̄tu. z̄. c. l. z̄ hely. de simo. p̄t etiā no-
 tari ex p̄ncipio littere v̄n̄ aliud bonū dictū q̄ illud d̄z
 fieri p̄corditer qd fit p̄ omnes nemine discrepate sec̄
 si fiat p̄ maiorem p̄tem v̄n̄ illud qd fit p̄ maiore p̄tem
 nō d̄z p̄corditer fieri qd p̄bat tex. ibi p̄corditer vel tres
 ex illis t̄. vbi tex. ponit ista vt diuersa. idē vid̄z p̄bari
 in. c. quozūdā. §. eo. li. vi. t̄z glo. in cle. ne romani. d̄
 elect. dixi plene in. c. nō p̄t. de re iudic. Et nō de nōbili
 z̄ quotidiana questione ad quē induc̄t iste tex. emana-
 uit p̄coniu p̄ p̄sidentē vniuersitati cuiusdāz castri vt
 audita campana veniūt omnes ad electōem certā fr̄-
 dam: demum pulsata campana ex centum q̄ erāt i vni-
 uersitate castri p̄parauerunt. xxx. d̄utaxat. queritur nun-
 quid isti soli possint p̄cedere ad electōez faciendā h̄ac
 q̄stionē disputauit qdam Ja. d̄ini bononiensis cano-
 nicus vt b̄ refert Jo. an. z̄ in effectu p̄dixit q̄ ex quo c̄-
 tatio emanauit p̄ habentem p̄tatem istī veniētes p̄nt
 eligere all. nō. in. c. i. d̄ ma. et obe. s̄ si citatio fuit facta
 non p̄ p̄sidentē vniuersitati s̄ aliquibus de vniuersita-
 te p̄curantibus subdistinguit q̄ aut labebat t̄ps̄ pre-
 fixum ad eligendū z̄ p̄t̄ minor ps̄ p̄ios alios vocare
 ad eligendū ne currat sibi tempus. Aut non labebat
 tempus z̄ tunc nō sufficit minor ps̄ qz hoc spectat ad
 maiorem partem et oportet tunc q̄ veniant d̄z p̄tes
 z̄ valebit quod faciet maior pars vt in. l. quod maior
 ff. quod cuiusqz vniuers. Jo. an. remittit ad nota. in. c.
 cum nobis. s. eo. et ibi plenissime dixi. Sed aduerte
 quia ibi solum tractatur ad quem spectat p̄fixio ter-

mini ad eligendum et de hoc dicendum vt ibi. sed p̄-
 ma pars huius questionis non tractatur ibi vnde nō
 ex p̄in. huius questionis q̄ quando conuocatio vni-
 uersitatis fit p̄ eum ad quem de iure vel consuetudine
 spectat conuocatio vniuersitatis tunc talis citatio con-
 stituit non venientes in contumacia adeo q̄ venientes
 dumtaxat possunt explicare ea que incumbabant agē-
 da licet venientes nō faciant maiorem partem sed lon-
 ge minorem hec dicitur sensit Inno. in. d. c. i. de ma-
 z̄ obe. s̄ non fuit ita specificē locutus z̄ idem sensit in
 c. h̄. de no. ope. nunci. vbi vide et cōmuniter canonī-
 ste in vtroqz loco solent transire cum predictis et hic
 etiā. s̄ admiror q̄ non allegauerunt dicta legistarū
 in contrarium nec bar. allegauit dicta canonistarū.
 naz bar. expresse tenuit contrarium in. l. omnes popu-
 li. ff. de ius. et in. vbi dixit quod q̄n̄cūqz vniuersitas
 vocetur per magistratum oportet tamen ad hoc vt ve-
 niat seu valeat quod fit in vniuersitate quod veniat sal-
 tim due partes vt in. l. nominationem. L. d̄ decuri. li.
 x. et in. l. nulli. ff. quod cuiusqz vniuers. z̄ sp̄aliter p̄ de-
 cretione all. l. si. L. de p̄edi. curi. li. xi. vbi dicitur q̄ de-
 cretum non debet ex tabella recitari quasi dicat fin̄ eū
 nō sufficere quod tabella. i. per aliquod instrumentū
 pulsatile conuocetur vniuersitas sed est necesse vt veni-
 ant ipsi de vniuersitate saltim due partes et ita hodie
 practicatur in tota tuscia in vniuersitatibus civitatum
 nūqz eū aliquid tractarent in concilio nisi venirent sal-
 tim due partes consiliarioum. cōcilium em̄ civitatis
 representat totum populum vt nota. glo. L. que sit lon-
 psue. super rubrica. mihi autem placet dictū canonista-
 rum ar. opti. in. c. cum nobis. s. eo. vbi dicitur qd vo-
 cati nolentes venire faciunt se alienos. et adde glo. in
 cle. qd circa. de elect. que dicit absurdum esse in nume-
 ro computare illos q̄ vocati venire noluerunt p̄ b̄ qz
 sicut ius vniuersitatis potest residere in vno solo alijs
 remotis vel longe agentibus vt nota. in. c. gratum. de
 postu. prela. z̄ in. l. sicut. ff. qd cuiusqz vniuersi. ita dice-
 mus i alijs p̄tumaciter nolentib̄ venire absurdū nāqz
 est qd p̄ p̄tumaciā p̄ticulariū debeāt impediri negotia
 vniuersitatis z̄ ad. d. l. si. quā p̄ se adducit bar. p̄t̄ re-
 sponderi qd illa l̄ra b̄ nō p̄bat. nam h̄z p̄ncipaliter du-
 os intellectus. p̄mus qd decretum non d̄z ex tabella
 recitari. i. per tabellionem qz istud nō est delegabile z̄
 scōm hunc intellectum illa. l. non facit ad p̄positū ad
 l. nominationem et. l. nulli. p̄t̄ dicit quod nō loquunt̄
 quando conuocatio fuit facta per p̄sidentem vniuersi-
 tati et vocati sunt in contumacia sed quando vniuersi-
 tas per se congregatur. nam oportet qd tunc sint due
 partes p̄ntes ita sensit Inno. in. d. c. h̄. de no. op. nū.
 z̄ hec nota. In glo. in v̄. qz vero postulatio i si. nō
 bene istam glo. ex qua collige quod in mandato non
 solū veniant exp̄ssa in eo sed etiā ea q̄ sunt p̄paratoria

et vicina ipsis expressis prefertim quando ex non expresso
so peruenitur ad id quod est expressum sicut hic data
potestate eligendi venit potestas postulandi et idem te-
nuit glo. in. c. nullus. lxi. di. in si. glo. mag. et in. c. litz
viij. q. i. dixit tñ hosti. hic q. de rigore non veniret po-
stulatio s. hic comprehenditur ex quadam equitate. s.
ego allego tibi glo. in. c. i. s. postu. p. da. in si. que
vult q. etiam in materia penali sub nomine electionis
venit postulatio cum per postulacionem pueniatur ad
ipsam electionem et vide quod ibi dixi et optime facit
l. ozo. ff. de spō. vbi dicit q. phibito matrimonio consen-
tur etiam phibita spōsalia de futuro q. p. ea puenitur
de facili ad matrimonium ad idem. l. bircorum. ff. d. pig-
no. vbi p. q. res prohibita vendi. nō potest pignora-
ri. q. p. pignorationem de facili puenitur ad distracti-
onem vt in. l. h. l. de in do. ipe. ita dicamus in si. q.
cū dātes p. tatem eligendi intendūt vt ecclesie p. uideat
de pastore venit omnis modus p. que pōt ecclesie p. u-
deri et p. s. t. m. hoc ē admittēda qñ g. r. o. l. e. d. a. r. e. t. u. c. i. u. i.
p. t. a. s. d. i. g. e. n. d. i. d. z. e. m. t. u. c. f. i. e. r. i. l. a. r. g. i. l. i. m. a. i. n. t. e. r. p. t. a. t. i. o. i.
p. i. u. d. i. c. i. u. m. p. r. e. d. e. n. t. i. u. m. vt in. c. cum dilectus. d. p. s. u. e.
et in. c. olim. de v. sig. et ad p. r. a. r. i. a. a. l. l. in glo. dic q. p.
cedunt in his q. nō sunt ita p. i. u. n. c. t. a. m. a. n. d. a. t. a. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i.
i. s. t. a. e. m. nō ueniunt. ita intellige. c. cū olim. el. l. de offi.
dele. et vide qd ibi dixi In glo. in v. cū res nō esset
integra in si. glo. ista multum variat in hoc arti. r. e. s. i. d. e. t.
tāde z. i. o. p. i. n. i. o. n. e. q. p. t. a. s. d. a. t. a. p. r. o. m. i. s. s. a. r. i. s. nō p. t. r. e.
u. o. c. a. r. i. e. t. i. a. m. r. e. i. n. t. e. g. r. a. e. x. i. t. e. q. z. nō erat p. u. z. m. a. d. a. t. u. z.
s. p. o. t. i. u. s. q. d. a. m. d. o. n. a. t. i. o. s. e. u. g. r. o. s. a. p. e. c. c. i. s. i. o. i. s. t. i. s. p. r. o.
m. i. s. s. a. r. i. s. f. a. c. t. a. r. e. f. e. r. t. e. m. g. i. s. q. u. o. s. d. a. t. e. n. u. i. s. s. e. q. r. e.
i. n. t. e. g. r. a. p. o. s. s. i. t. r. e. u. o. c. a. r. i. t. h. a. c. s. e. d. a. z. o. p. i. t. e. n. u. e. r. u. t. A. i. n.
et g. o. f. f. b. i. c. e. t. s. e. o. c. a. u. s. a. m. et hosti. b. i. c. d. i. c. e. n. s. q. c. u. z.
r. e. s. e. s. t. i. n. t. e. g. r. a. nō i. n. t. e. r. e. s. t. i. s. t. o. r. u. m. cō. p. r. o. m. i. s. s. a. r. i. o. r. u. m. p. o.
r. e. s. t. a. t. e. m. r. e. u. o. c. a. r. i. q. u. i. a. p. o. t. u. e. r. u. n. t. i. p. s. i. i. n. c. a. p. i. t. o. h. a. b. e. r. e.
v. o. c. e. m. s. i. c. u. t. a. l. i. j. s. e. d. s. i. r. e. s. nō e. s. t. i. n. t. e. g. r. a. p. r. i. n. t. e. n. d. e.
r. e. i. n. t. e. r. e. s. s. e. i. r. e. u. o. c. a. t. i. o. n. e. p. r. a. t. i. s. q. u. i. a. s. i. n. g. u. l. i. s. c. i. u. t. q. b. i.
i. p. s. i. f. a. u. c. b. a. n. t. q. r. e. i. n. t. e. g. r. a. i. p. s. i. n. e. s. c. i. b. a. n. t. v. i. c. u. i. n. c. u. r. r. e.
r. i. n. t. o. d. i. u. m. p. l. u. r. i. m. o. r. u. m. i. n. t. e. r. e. s. t. e. o. z. v. t. nō r. e. u. o. c. e. t. m. a.
d. a. t. u. m. h. e. c. r. a. t. i. o. h. o. s. t. i. n. o. m. i. l. i. t. a. r. e. t. s. i. p. r. o. m. i. s. s. a. r. i. j. nō
e. s. s. e. n. t. d. e. c. a. p. i. t. o. l. o. q. z. r. e. u. o. c. a. t. a. p. r. a. t. e. n. o. n. h. a. b. e. r. e. n. t. v. o.
c. e. m. i. n. c. a. p. i. t. o. A. l. i. j. t. e. n. e. n. t. e. s. m. e. d. i. a. m. v. i. a. m. d. i. s. t. i. g. u. a. n. t.
e. t. b. e. n. e. p. r. o. c. o. r. d. a. n. d. o. o. p. i. p. r. a. r. i. a. s. q. a. u. t. v. n. i. u. e. r. s. i. t. a. s. d. e.
d. i. t. h. a. n. c. p. r. a. t. e. m. i. p. s. i. s. p. r. o. m. i. s. s. a. r. i. s. g. r. a. i. p. s. o. r. u. m. cō.
p. r. o. m. i. s. s. a. r. i. o. r. u. m. v. t. s. i. c. e. o. s. h. o. n. o. r. a. r. e. t. i. n. a. c. t. u. e. l. i. g. e. n. d. i.
z. t. u. n. c. p. r. o. c. e. d. a. t. o. p. i. g. l. o. v. t. e. t. i. a. m. r. e. i. n. t. e. g. r. a. n. o. n. p. o. s.
s. i. t. p. o. t. e. s. t. a. s. r. e. u. o. c. a. r. i. p. e. r. r. o. n. e. m. g. l. o. A. u. t. h. e. c. p. o. t. e. s. t. a. s.
f. u. i. t. d. a. t. a. n. o. n. f. a. u. o. r. e. p. e. r. s. o. n. a. r. u. m. s. v. t. p. u. i. d. e. r. e. t. u. r. e. c. c. l. e.
s. i. e. f. o. r. t. e. f. a. c. i. l. i. a. s. p. e. r. v. i. a. m. cō. p. r. o. m. i. s. s. i. i. t. a. q. i. s. t. i. f. u. e. r. u. n. t.
d. e. p. u. t. a. t. i. n. u. d. i. m. i. n. i. s. t. r. i. e. t. e. x. e. c. u. t. o. r. e. s. e. t. t. u. n. c. p. r. o. c. e. d. a. t.
o. p. i. n. i. o. p. r. a. r. i. a. v. t. r. e. i. n. t. e. g. r. a. p. o. s. s. i. t. r. e. u. o. c. a. r. i. s. e. c. u. s. r. e. nō
i. n. t. e. g. r. a. z. i. b. c. a. s. u. p. r. e. d. a. t. i. s. t. e. t. e. x. e. t. h. a. c. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. m. v. i.
d. e. t. u. r. a. p. p. r. o. b. a. r. e. J. o. a. n. b. i. c. z. cō. i. t. e. r. d. o. c. s. e. q. u. e. n. t. e. s. e. t.

videt de mēte J. n. o. i. n. c. p. s. t. i. t. u. t. d. e. p. r. e. c. e. p. t. i. b. e. n. z. v. i. d. e.
q. d. i. b. i. d. i. x. i. N. e. c. o. b. s. i. d. i. c. a. t. u. r. q. i. n. h. o. c. v. i. t. i. m. o. e. i. a.
r. e. u. o. c. a. t. i. o. d. e. b. e. r. e. t. a. d. m. i. t. t. i. e. t. i. a. m. r. e. n. o. n. i. n. t. e. g. r. a. s. o. l. u. t. o.
i. n. t. e. r. e. s. s. e. c. u. b. s. i. t. d. e. n. a. t. u. r. a. m. a. n. d. a. t. i. v. t. i. n. l. i. p. e. c. u. n. i. a.
s. s. d. p. d. i. c. a. u. d. a. b. o. c. e. n. p. r. e. d. i. t. s. i. m. J. n. o. i. n. p. p. b. a. n. o.
nō a. u. t. i. n. s. p. u. a. l. i. b. u. s. q. nō r. e. c. i. p. i. u. t. r. e. c. r. a. e. x. t. r. a. t. i. o. n. e. m.
i. n. j. u. x. t. a. nō. i. n. c. c. o. r. a. m. d. e. o. f. f. i. d. e. l. e. z. nō s. i. n. g. b. o. c. d. i. c. i. t.
z. l. a. t. i. s. p. l. a. c. e. t. m. i. b. i. p. r. e. m. i. s. s. a. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. a. p. m. a. o. p. i. p.
b. a. r. i. v. i. d. e. t. u. r. i. n. c. p. s. t. i. t. u. t. u. s. i. n. t. e. l. l. i. g. e. n. d. o. v. t. i. b. i. d. i. x. i. s. e. c. a.
o. p. i. v. i. d. e. z. p. r. o. b. a. n. i. b. i. c. i. n. t. e. x. n. a. m. f. o. r. t. i. s. s. i. m. u. e. s. t. a. r. a. c. o.
t. r. a. n. o. s. e. n. s. u. e. x. q. u. o. i. n. i. n. t. e. r. e. nō r. e. p. e. r. i. t. u. r. p. r. a. r. i. u. m. v. t. i. c.
a. p. l. i. c. a. d. e. b. i. s. q. u. e. f. i. a. p. l. a. z. n. o. t. a. i. n. c. p. u. b. l. i. c. a. t. o. J. e.
Q. u. i. d. a. u. t. e. m. d. i. c. e. n. d. u. m. i. n. d. u. b. i. o. s. i. nō a. p. p. a. r. e. t. a. n. f. a. u. o.
r. e. e. c. c. l. e. s. i. e. a. n. v. e. r. o. p. l. o. n. e. s. i. t. d. a. t. a. p. r. a. s. d. i. x. i. t. b. i. c. d. o. a. n.
q. d. e. b. e. m. u. s. p. r. i. d. e. r. e. q. d. a. c. t. u. m. f. u. i. t. p. p. r. i. u. s. q. u. a. l. i. v. e.
l. i. t. d. i. c. e. r. e. p. o. s. s. i. b. i. l. e. e. s. s. e. t. q. p. r. o. m. i. s. s. a. r. i. j. b. o. c. p. e. t. i. t. u. r.
e. x. g. r. a. t. i. a. v. i. l. y. v. b. a. p. m. i. s. s. i. o. n. i. s. nō s. a. p. i. a. t. g. r. a. t. i. a. m. t. u. i.
d. u. b. i. o. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. s. i. m. e. a. q. u. e. a. c. t. a. s. u. n. t. p. h. o. c. a. l. l. i. s. i. p. r. e. s.
s. s. d. e. p. e. z. i. s. i. s. e. r. u. u. s. p. l. u. r. i. u. m. s. s. d. e. l. e. g. a. s. i. a. n. t. e. z. nō
p. o. t. e. s. t. a. p. p. a. r. e. r. e. p. e. a. q. p. r. i. m. i. s. s. a. s. u. n. t. d. i. c. i. t. p. s. u. m. e. n. d. u. s. q.
p. o. t. i. u. s. v. o. l. u. e. r. i. t. c. a. p. i. t. u. l. u. m. p. r. o. u. i. d. e. r. e. e. c. c. l. e. s. i. e. q. s. f. a. c. e. r. e.
g. r. a. t. i. a. p. r. o. m. i. s. s. a. r. i. s. q. z. g. r. a. t. i. a. n. o. n. e. s. t. p. s. u. m. e. n. d. a. s. i. m.
e. u. z. a. l. l. c. s. i. J. d. e. t. r. a. n. s. l. a. p. r. e. i. a. s. p. o. s. s. z. a. l. l. e. g. a. r. i. m. e. l. i. u. s.
l. c. u. m. d. e. i. n. d. e. b. i. t. o. s. s. d. e. p. b. a. i. n. s. i. e. t. n. o. t. a. g. l. o. i. n. l. c. u.
q. d. a. m. s. s. i. c. e. r. p. e. q. nō d. i. c. i. t. q. s. i. d. i. c. o. v. n. i. t. o. l. l. e. h. a. n. c.
p. e. c. u. n. i. a. nō p. s. u. m. i. t. u. r. d. o. n. a. t. i. o. s. p. o. t. i. u. t. m. u. t. u. u. v. e. l. d. e. p. o.
s. i. t. u. q. z. n. e. m. o. p. s. u. m. i. t. u. r. i. a. c. t. a. r. e. s. u. u. v. t. i. n. c. s. u. p. b. o. c. d. r. e.
n. u. e. t. i. n. d. l. c. u. d. e. i. n. d. e. b. i. t. o. z. nō. e. x. p. d. i. c. i. o. n. e. n. a. t. u. r. a. m.
i. s. t. o. r. u. m. p. r. o. m. i. s. s. o. r. u. m. J. n. g. l. s. i. i. n. s. i. n. o. t. a. b. e. n. e. i. s. t. i. g. l.
i. n. s. i. n. a. s. e. n. t. i. t. b. i. c. v. e. r. a. m. z. p. r. i. u. e. m. o. p. i. q. u. e. t. e. n. e. t. u. r. i.
c. b. o. n. e. i. j. d. e. p. o. s. t. u. p. l. a. q. p. o. s. t. u. l. a. n. t. e. s. p. r. i. n. t. r. e. c. e. d. e. r. e. a.
p. o. s. t. u. l. a. t. i. o. n. e. a. n. t. e. q. z. p. o. s. t. u. l. a. t. i. o. s. i. t. s. u. p. e. r. i. o. r. i. p. r. i. n. t. a. l. i. c. e. t.
a. l. i. u. d. s. i. t. i. n. e. l. e. c. t. i. o. n. e. v. t. i. n. c. p. u. b. l. i. c. a. t. o. J. e. c. o. e. t. a. d. i. s. t. u. m.
t. e. x. q. v. i. d. e. t. u. r. o. b. s. t. a. r. e. c. u. m. c. a. p. i. t. u. l. u. m. n. o. n. p. o. t. u. e. r. i. t. r. e.
c. e. d. e. r. e. a. b. i. l. l. a. p. o. s. t. u. l. a. t. i. o. n. e. r. e. s. p. o. n. d. e. t. g. l. o. q. o. b. s. t. a. b. a. t. b.
c. a. p. i. t. o. f. i. d. e. s. p. r. i. t. a. q. z. p. m. i. s. e. r. a. t. i. l. l. i. s. p. r. o. m. i. s. s. a. r. i. s. r. e. c. i.
p. e. r. e. i. l. l. u. q. u. e. i. p. i. e. l. i. g. e. r. e. n. t. e. t. s. i. c. h. a. b. e. s. c. a. s. u. m. n. o. t. a. i. n. q.
a. p. o. s. t. u. l. a. t. i. o. n. e. n. o. n. p. o. t. e. r. e. d. i. e. t. i. a. a. n. t. e. q. z. s. i. t. s. u. p. e. r. i. o. r. i.
p. r. i. n. t. a. p. u. t. o. t. a. m. e. n. q. s. i. cō. p. r. o. m. i. s. s. a. r. i. j. c. o. n. s. e. n. t. i. e. n. t. r. e.
u. o. c. a. t. i. o. n. i. q. p. o. s. s. e. t. c. a. p. i. t. u. l. u. m. a. b. i. l. l. a. r. e. c. e. d. e. r. e. a. n. t. e. q.
e. s. s. e. t. s. u. p. e. r. i. o. r. i. p. r. i. n. t. a. q. z. p. o. s. t. u. l. a. t. u. s. nō p. o. t. e. r. e. d. e. r. e. i.
t. e. r. e. s. s. e. c. u. m. s. i. b. i. i. u. s. nō s. i. t. q. s. i. t. u. m. i. n. j. u. x. t. a. n. o. t. a. i. n. c. p. e. d.
p. o. s. t. u. p. r. e. l. a. e. t. e. x. h. o. c. p. o. t. e. s. t. s. o. l. u. i. a. l. i. u. d. cō. t. r. a. r. i. u. m. q. d.
f. o. r. m. a. r. i. p. o. t. e. s. t. d. e. c. s. c. r. i. p. t. u. m. J. e. o. v. b. i. p. a. r. z. q. u. o. d. p. o.
s. t. u. l. a. t. i. o. n. e. n. o. n. p. r. e. f. e. r. t. e. l. e. c. t. i. o. n. i. n. i. s. i. s. i. t. f. a. c. t. a. a. d. u. p. l. o. m. a.
i. o. r. i. p. a. r. t. e. s. o. i. l. l. u. d. p. r. o. c. e. d. i. t. q. u. a. n. d. o. p. o. s. t. u. l. a. t. i. o. n. e. z. e. l. e.
c. t. i. o. d. d. i. u. e. r. s. i. s. f. a. c. t. e. p. a. r. r. e. n. t. b. i. c. a. u. t. e. d. e. f. i. c. i. e. b. a. t. p. o.
t. e. s. t. a. s. i. n. e. l. e. c. t. o. r. i. b. u. s. q. u. i. a. e. a. m. t. r. a. n. s. l. u. l. e. r. a. n. t. i. n. i. l. l. o. s.
c. o. m. p. r. o. m. i. s. s. a. r. i. o. s. n. e. c. p. o. t. e. r. a. n. t. i. l. l. a. m. p. o. t. e. s. t. a. t. e. m. r. e. u. o.
c. a. r. e. c. u. m. r. e. s. n. o. n. e. s. s. e. t. i. n. t. e. g. r. a. S. e. d. c. i. r. c. a. p. r. e. d. i. c. t. a.
e. t. c. i. r. c. a. t. e. x. d. u. b. i. t. a. t. u. r. v. t. r. u. z. i. n. c. a. s. u. i. n. q. u. o. p. o. t. e. s. t. p. r. a. s.
r. e. u. o. c. a. r. i. q. u. a. l. i. s. d. e. b. e. a. t. e. s. s. e. r. e. u. o. c. a. t. i. o. p. r. i. m. o. i. s. q. d. e. b. e. t.

esse expressa nec sufficit tacita puta si capitulum re integra procedat ad alium eligendam nisi enim reuocatio intimerur ipsis compromissarijs teneret electio fin cum ar. in. l. si procurator. ff. de iudi. puto hoc dicitur Inno. pcedere nisi procederet electio capituli nam tunc non vi deo quo possit tenere electio compromissariorum licet ignorauerit ea quoniam ex quo res est integra potestas per mansit apud capitulum ut in. c. dudum. de pben. li. vi. Secunda vero electio repit facta post primam ergo non debet tenere ar. et quod le. et non in matrimonio carnali i. c. si de pben. li. vi. Et ex isto textu potest colligi vna nobilitas dicitur iter matrimonium carnale et spirituale nam ad contrahendum matrimonium spirituale sufficit dare mandatum aliquibus in genere ut hic sed in carnali matrimonio oportet quod detur speciale mandatum ad contrahendum cum certa persona aliter mandatum non est sufficiens ut est textus non in. l. generaliter. ff. de ritu nup. et est glo. non in predicto. c. si. quam tenet bis semper menti. Alteri queritur nunquid vnus solus de capitulo possit re integra reuocare compromissum Inno. et Lopo. dicunt quod sic quod si vna pars propter vnus solus resistere ne fiat compromissum ut. s. dixi. ita vnus solus re integra debet posse compromissum reuocare in. l. vranus. ff. de fideiuf. contrarium tamen tenuit b. Bal. de cal. quod ex quo compromissum est factum per totum capitulum cum isti compromissarij sint quasi procuratores istius capituli et non istius singularis tamen non potest ipse solus reuocare et hoc dicitur plus placet mihi quod ex quo compromissum semel tenuit oportet quod maior pars pcurat in reuocatione ar. in. c. i. de his que si. a. ma. par. ca. 7. l. quod maior. ff. ad municip. Item queritur quod si vnus ex compromissarijs esset excoicatus nunquid viciaret tota electio concluditur contra doct. quod aut est excoicatus publice et non tenet electio etiam alioquin ar. in. c. si. de pben. et. c. ad pbandum. de re iudi. Si autem esset occulte excoicatus et tunc aut non remanet maior pars in non excoicatis puta quod erant duo compromissarij et tunc etiam non tenet electio ar. in. l. pedi. ff. de arbi. secus si maior pars remansisset in alijs ad quod facit quod non in. c. illa. s. eo. et in. d. c. si. de pben. et hoc non quod potest adduci ad alios actus explicandos per vniuersitates vtz excoicatio vnus inficiat totum quod fit ab vniuersitate. et dicitur est ut. s. et vt plenius dixi in. d. c. illa. et in. d. c. si.

De consuetudine potest
vm ecclesia canonicorum electio ad solius capitulum pertinere. b. d. et solet quod dicitur allegari. primo ponit psaltatio. secundo misio ibi mandam? Item ibi debito obsequio etc. in. c. glo. i. quod si ecclesia non sit statuta numero canonicorum nihilominus potest illa ecclesia defraudari debito obsequio canonicorum et dicitur quod de defraudari habito respectu ad consuetudinem ecclesie ut si fuerint plurimi canonici nunc aut sunt paucissimi et idem sentit glo. in. c. ex pte assensio. de pben.

pben. i. si. et vide quod ibi dixi et in b. tenementi istum textum etiam per ecclesiam regularibus in quibus regulariter non solet esse certus numerus canonicorum nam ex consuetudine antiqua potest deprehendi vtz ecclesia fraudet i debito obsequio monachorum et adde quod dixi in. d. c. ex pte. Secundo nota ibi elegit et instituit quod electio canonicorum potest pertinere ad vnum tamen puta ad episcopum nam hic obtinuit episcopus nisi canonici habuissent meliores probationes. probat ergo per istum textum sic inductum quod sicut ex consuetudine potest electio canonicorum pertinere ad solius capitulum ita potest pertinere ad solium episcopum ut hic et facit. c. ea noscitur. de his que si. a. prel. potest etiam pertinere de iure spali ad alium prelatum ut in. c. si. de insti. vbi denatio prebendarum in ecclesia patracen. pertinebat ad quendam abbatem. dixit tamen hic hosti. quod non proprie dicitur electio cum pertinet ad vnum sed potius canonicorum creatio. hoc dicitur puto procedere quando non expectatur alterius confirmatio nam potest receptio seu creatio pertinere ad capitulum sine alia confirmatione superioris et ex sola receptio creatio canonice facit. c. cum in ecclesijs. de pben. li. vi. et quod non. Inno. in. c. transmissam. s. eo. ti. vbi vide. si si expectat alterius confirmatio puta quod sic huius consuetudo vel privilegium tunc potest dici electio sed ad vnum pertinet nam et patronus dicitur quodammodo eligere ut in. c. a nobis. de in. pa. quod primo elegit et postea presentat. vbi ex quo expectat confirmatio superioris dicitur electio et non creatio sed dicitur hosti. pcedit quo ad istum textum in quo episcopus pretendebat potestatem creandi canonicos et vide Inno. vbi. s. Nota tertio quod cum potest esse in iudicio inter episcopum et suum capitulum absque eo quod caplio detur curator ad lites sed glo. aliud senserit in. c. significavit. de appel. et vide quod ibi dixi Item quod libellus potest continere plures petitiones contra eundem reum. c. conu. c. veniens. de prescrip. et. c. querelam. s. e. cum si. Nota quinto quod vtens iure suo non dicitur alicui facere iniuriam licet resistat voluntati etiam superioris quod iniuria est quando aliquid non iure fit in dedecus alterius ut in. l. i. ff. de iniur. sed ex quo quis pretendit habere ius non debet facere iniuriam. ad idem b. d. in. l. non videtur. ff. de re. iur. vbi dicitur quod non videtur vim facere qui tendit in iudicio actione ordinaria et in hoc non istum textum iuncta glo. iij. Item ibi antequam episcopus memoratus quod presumendum est pro eo qui probauit antiquioris possessionem ad quod vide quod nota. Inno. in. c. sepe. de resti. spo. et quod le. et nota. in. c. licet. de proba. et per bar. in. l. conquerebatur. l. vnde vi. Item ultimo ibi generalis consuetudo. quod consuetudo generalis prouincie debet extendi ad loca particularia ipsius prouincie. dixit tamen hic Ego. quod non sufficeret generalis consuetudo sine speciali consuetudine particulari locorum hosti. tamen adducit in contrarium. c. super eo. de censu. et. c. si. de offi. archy. et ita presentat doct. Item tu dicitur clarus et melius quod generalis consuetudo

non debet extendi contra ius cōe ad loca p̄ticularia in quibus non ē talis p̄suetudo. et idē p̄tō vbi p̄suetudo generalis esset al' multū onerosa qz nō d̄z extēdi cōm p̄iudicio illoz qui fuerūt diligētes i non admittendo talem p̄suetudinē vt nō. voluit Inno. in. c. si. d̄ offi. archy. p̄ h̄ facit regula o. dia. de re. in. li. vi. et. c. cū p̄tin. gat. de dec. et. l. quod vero p̄tra rōnem. ff. de legi. et in bis casib' p̄t. p̄cedere opi. **E**ḡ. nā ista p̄suetudo qd̄ canonici eligāt canonicos inrequiritō ep̄o est p̄tra ius vt statim dicit sup̄ glo. ergo p̄tēndo generalis p̄uincie nō sufficit nisi adlit etiā p̄suetudo sp̄alis loci Et ad istū tex. dicit qz capitulū hic non sandabat se solū super hac p̄suetudine generali s̄ sup̄ alijs p̄bationib' quas induxit p̄ quas p̄bavit intentionē suam vt p̄t̄z i p̄ma p̄te. c. in h. vñ p̄suetudo generalis solū h̄ adminicula. bat intentioni. c. ideo tex. dixit maxie si sit notoriū tē. Idem em̄ fuisset si nō cōcurrisset p̄suetudo generalis et hoc p̄pter p̄bationē capituli. s̄ vbi p̄suetudo nō ē cōtra ius nec aliter onerosa tūc in dubijs p̄ticulariū loco rum recurrendū ē ad p̄suetudinē generalē p̄uincie et hoc casu loquitur. d. c. sup̄ eo. Et aduerte qz p̄p̄rie ista non erat p̄suetudo quaten' capitulū vult acquirere inra contra ep̄m s̄ potius est p̄scriptio de cui' natura ē detrabere vni et acquirere p̄scribenti. vñ in tali p̄suetudine in p̄p̄rie dicta requireret titulus sicut in p̄scriptio ne de quo habes glo. singu. in. c. ij. de p̄sue. li. vi. que sic debet intelligi et limitari et vide ibi lati' p̄ Jo. an. in nouella. In glo. i. ibi qz nō erant distīcte p̄bende vult ergo glo. et bene qz vbi nō sunt distīcte p̄bende seu certus numerus p̄bendaz et canonicoz ibi non fit deuolutio potestatis ad superiorem ex negligentia habentis p̄uidere seu conferre. et hoc p̄batur in. c. ij. in. cro. c. ex parte. de p̄ces. p̄ben. nam deuolutio potestati fit vbi beneficium vacat. vt in. d. c. ij. sed vbi nō est certus numerus non est dare vacationem vt in. c. dilecto de p̄ben. et id quod tenet hic glo. sequitur apertius h̄ Inno. dicens qz vbi p̄bende non sunt distīcte non potest ep̄iscopus supplere negligentiam licet possit cōpellere habentes p̄uidere per censuram ecclesiasticā sed hosti. dicit et melius qz licet deuolutio hoc cāu nō fiat ipso iure potest tamen ep̄iscopus assignare terminum canonicis infra quez debeant ecclesie p̄uidere d̄ ministris quod si non fecerint poterit ep̄s lapso termino p̄uidere ar. opti. in. c. irrefragabili. §. excessus. d̄ offi. ordi. et. c. q̄to. et. c. ad reprimentū eo. ti. et. c. signi ficauit. de offi. dele. facit tex. ix. q. iij. cum scimus. et h̄ dictum cōmuniter tenetur et idem dixi in. d. c. ex parte assensu. et iste est optimus modus supplendi negligentiam inferioris etiā in alijs iuribus p̄scriptis contra ep̄m vidē em̄ data p̄tās inferioribus inq̄tum sunt solliciti in ea explicanda ideo data negligentia mō p̄dicto p̄t ep̄s supplere vt i iuribus p̄alle. et bec nō. In

glo. ij. ibi dico qz de iure cōi simul ad ep̄m et capitulū p̄tinet collatio beneficior' tē. pondera v̄ba glo. nā casu in p̄tin. formauerit q̄stionem de collatōe p̄bendaz dū taxat. nunc aut vidē generaliter p̄cludere vt om̄i benefici' collatio p̄tineat de iure cōi ad ep̄m et capitulum simul s̄ quatenus loquitur generaliter male dicit nec. c. nobis qd̄ all. hoc p̄bat uno p̄trarium cū dicit p̄ionū debere p̄ntare institutiō. ep̄o et nullam mentionē agit de capitulo. Itē p̄tra glo. est tex. in. c. cum ex in iūcto. in si. de heret. vbi d̄z qz institutio et desūmō p̄sonaz p̄tinet ad ep̄m ad fidez. c. nouit. et. c. q̄to. de bis q̄ si. a prela. vbi in institutionibus et collationibus solū mādāt inquiri capitulū p̄siliū s̄ forte glo. voluit intel ligere de collatōe p̄bendaz ecclesie cathedralis s̄ ista fuit vocabulo nimis generali et qm̄ p̄ hac materia semper sit remissio ad istud. c. p̄sequar latius eam p̄tra alios vñ generaliter q̄ritur ad que de iure cōi p̄tinet p̄ uisio dignitatu' et b̄nificior' dicit qz aut querit de p̄tatis ecclesiaz collegiataz. aut de b̄nificijs inferiorib'. p̄mo casu in ecclesijs cathedralib' olim p̄tinebat p̄uio ad solū romanū p̄tificem. In inferiorib' aut p̄tinebat p̄ uisio ad ep̄m loci sed postea tractu t̄p̄is fuit per papā data p̄tās cuiuslibet collegio eligendi sibi prelatum huc sit ecclesia cathedralis siue inferior vt in. c. l. s. eo. et in. c. ne. p̄ defectu. et. c. qz p̄pter. §. c. et. xvi. q. vii. p̄grega tio. et de p̄dictis vide bo. glo. in. c. quāq̄. de dec. li. vi. et p̄ Jo. an. i regula qd̄ alicui ḡose. de re. iuris. li. vi. in meru. p̄sertim i solone qd̄nō. et p̄tās p̄firmandi de ctos fuit data superiori imedi' te vñ d̄ cōtōz al batis cōfirmabat ep̄s loci. xvij. q. ij. in. c. l. electionem vero ep̄i p̄firmabat metropolitanus vt in. c. se. et de cōtōz metropolitani cōfirmabat patriarcha. p̄p̄. vt in. c. anti qua de p̄u. Electōz vero p̄iarche p̄firmabat solus papa qz nō ē dare alii sup̄iore vt ibi **S**ecūdo cāu p̄n cipali cū q̄rit de p̄uisione alioz b̄nificior' subdistīgue qz aut querit de b̄nificijs sitis i ecclesia cathedrali. aut de b̄nificijs sitis i ecclesijs collegiatas inferiorib'. aut de b̄nificijs sonātib' in nomē rectorie. p̄mo cāu aut q̄ritur de p̄bendis ip̄ius ecclesie cathedralis. aut d̄ digni tatib' ibidē sitis. p̄mo membro. s̄. circa p̄bendas ecclesie cathedralis tres reperiūtur p̄ncipales opi. vna h̄z vt p̄tineat collatio ad ep̄m cum p̄sensu capli et hanc tenuit Lompof. hic. p̄ qua. §. de bis que si. a p̄la. c. ca noscitur **S**ecūdoz opi. tenuit hic hosti. dicens qz ep̄s h̄z hoc facere cum p̄silio t̄n capli. p̄ hoc. c. nouit. et. c. quāto. de bis que si. a prela. nisi omnia bona posside rentur simul p̄ p̄latum et capitulum qz tunc simul ha berent explicare vel nisi interesset alicuius sp̄aliter qz tunc h̄beret ep̄s hoc facere cum consensu illius per. c. ad hoc in si. de offi. archy. **T**ercia opi. ponitur hic in glo. vt simul p̄tineat ad ep̄m et capitulū et bec opi. differt a precedentibus. aliud em̄ est qz simul habeant

confere aliud q̄ ep̄s cū p̄sensu capitulū vt le. 7 nō. i. c. vnico. ne se. va. li. vi. et hanc opi. q̄ simul pertineat ad vtrūq̄ t̄z glo. in. c. irrefragabili. de offi. or. et in. c. si. de sup. neg. pla. 7 in. §. i. p̄xi. di. et. c. di. c. i. v. pontifex. se auti sunt hic p̄d̄bi. In. et Hoff. et p̄ istis facit sc̄dm Jo. an. in. c. quod q̄busdam. d̄ fidei. 7. c. q̄ nōnulli §. q̄ vez. §. de magis. et quodāmodo docto. moderni trāscunt cōiter cū hac opi. Do. de ro. tenigerunt deci. clx. pot̄ recitādo opi. istam q̄ disponēdo Ego dicere sic q̄ aut p̄stat p̄bēdas fuisse institutas de bonis cōib̄ eccl̄e aut d̄ bonis alicui p̄uate p̄sone q̄ illas instituit retinēdo sibi p̄ionatū. Aut dubitat d̄ q̄ bonis fuerūt institute. p̄mo casu q̄n̄ ex bonis cōib̄ eccl̄e placet mibi opi. ista glo. vt simul ad vtrūq̄ ptineat creatio seu p̄bē daz collatio. tū q̄ ex bonis cōib̄ institute sunt. tū q̄ interest oim̄ d̄ ecclesia habere canonicos gratos vnde cū in b̄ cān p̄currat duo vincula dicam̄ q̄ simul habeant p̄uidere per illā regulā generalē. q̄ oēs tan̄git ab om̄ib̄ d̄z approbari vt in. d. c. ad. §. in eo casu q̄n̄ p̄bende h̄nt p̄ionum p̄to q̄ p̄ionas habeat ep̄o p̄sentare iuxta nō. in. c. nobis. de in. pa. §. ep̄s instituit cūz p̄silio vel saltim p̄sensu canonicor̄ p̄ p̄ncipaliter institutio pertinet ad ep̄m ar. opti. in. c. nulli. §. xvi. q. vj. et pot̄ requirere p̄siliū q̄ p̄sensum ar. c. nouit. 7. c. quāto de his que fi. a pla. et in hoc casu procedat opi. hosti.

In tercio vero casu cū sumus in dubio tenerē ad huc istā glo. q̄ in dubio p̄bende p̄sumunt institute ex bonis cōib̄ eccl̄e vt in. §. si. xij. q. i. et p̄ hoc mēbro 7 p̄mo adde quod nō. Inno. i. c. dilecti. de ma. 7. obe. vbi nota. dicit q̄ dignitas et iura eccl̄e possident p̄riter p̄ ep̄m et capitulū ar. in. c. cum clerici. §. d̄ v. sig. Idem q̄d. s. p̄to in p̄uisione dignitatum ip̄i eccl̄e cathedralis eisdē rōnibus l̄z doct. hic nihil dicant circa p̄uisionē ip̄az dignitatū. In tercio mēbro. s. circa p̄uisionem inferioris b̄nificij ip̄ius eccl̄e cathedralis p̄to q̄ solus ep̄s possit illa p̄ferre etiam sine p̄sensu vel cōsilio capli q̄ ista minora explicat ep̄us ex suo officio ḡrali q̄d videtur voluisse Inno. i. d. c. nouit seu i. c. quāto. eo. ti. de his q̄ fi. a pla. et facit q̄d ip̄e Inno. nō. in. c. si. de ma. et obe. vbi dicit generaliter q̄ ista minora explicat rector cuiuscunq̄ vniuersitatis ex suo officio sine ip̄a vniuersitate. Quo ad sc̄dm casum. s. cū q̄ritur de p̄uisione b̄nificior̄ seu p̄bendaz eccl̄e collegiate inferioris Jo. cal. tenuit hic q̄ p̄latus 7 capitulū illius eccl̄e irrequisito ep̄o p̄uidebūt sicut peragunt alia ip̄ius eccl̄e negocia nec est tanta cōio iter ep̄m et eccl̄iā inferiorē sibi subiectaz quāta inter ep̄m. et eccl̄iam suaz cathedralem vt in. c. requisisti. §. de testamento aliud dicendum in p̄bēdis eccl̄e cathedralis q̄ in p̄bēdis eccl̄e inferioris Item facit q̄ p̄bende p̄sumuntur institute ex bonis illius eccl̄e inferioris p̄uideat ergo p̄latus et capitulum illius eccl̄e sicut

alioz bonoz habent administratōnem et hec fuit opi. p̄ncipaliter hosti. in. c. §. de insti. do. de rota. in dicta deci. clx. fuerunt varij nam q̄dam tenuerunt q̄ p̄sentatio ptinet ad prelatum et capitulū illius eccl̄e inferioris. institutio vero ad ip̄m ep̄m loci §. Collector deci. sionum tenet precedentem opi. vt pertineat p̄uio ad prelatū 7 capitulum illi. eccl̄e Jo. de lig. hic tenuit opi. p̄cedentem vt p̄ntatio ptineat ad eccl̄iā inferiorē et institutio ad ep̄m et hanc secutus fuit fred. de senis p̄xi. xij. vbi plene videas 7 mibi placet hec vltima opinio q̄ iura generaliter dicunt q̄ institutio beneficiorum ptinet ad ep̄m et q̄ ip̄e habet p̄uidere de prebendis et alijs b̄nificijs ad hoc bo. tex. in. c. nullus. xij. q. vj. et in dicto. c. cūz ex inuicte. optime facit. xvi. q. v in. c. i. vbi non p̄batur q̄ etiā si alienus ep̄s capellā cōstruat in aliena dioecesi reseruat sibi d̄taxat p̄sentatio sicut cuiuscunq̄ p̄ono p̄uato Institutio vero 7 alia iura ep̄alia reseruant ep̄o loci ergo p̄supposito q̄ ex bonis eccl̄e inferioris fuissent institute prebende ex quo sunt tū bona redacta ad sp̄ualia beneficia d̄z institutio ptinere ad ep̄m. §. vbi p̄bende nō essent annexa canonica tibus §. p̄sisterent i mera p̄prietate tunc tenerem opi. cōtrariā vt institutio canonicor̄ ptineret ad ep̄m 7 p̄sentatio ad eccl̄iā inferiorē Tercio 7 vltimo cāu cū querit de beneficijs sonantibus in nomen rectorie. vico q̄ de iure cōi collatio seu institutio ptinet ad solam ep̄m et in maioribus b̄nificijs p̄uidebit cū cōsilio capituli sui i minoribus sine cōsilio vt le. et nota. i. d. c. nouit. et. c. quāto. et si b̄nificia ista h̄nt patronum fiet p̄sentatio p̄ eum ip̄i ep̄o vt in. d. c. nobis. Aduerte tamē q̄ quicunq̄ b̄nificiū seu capella est fundata i ip̄a eccl̄ia inferiori et tunc p̄to q̄ rōne fundi rector ip̄ius eccl̄e habebit p̄ntare vna cum patrono nā rōne fundi acquirēt ius patronatus vt in. d. c. nobis. et plene p̄ glo. xvi. q. vj. in. c. p̄a mente. et vide q̄d nō. glo. lxxij. di. in. c. i. et tetigi in. c. ad audientiam. el. i. de ecc. edf. vbi vide Si autem capella ē edificata extra eccl̄ias i prochia nā alicui eccl̄e. et tunc distingue q̄ aut eccl̄ia prochialis tribuit i dote et habet p̄sentationem vna cū p̄ono vt est tex. in. d. c. ad audientiaz. Aut nihil tribuit et tunc non potest pretendere etiam p̄ntationem vt p̄batur a p̄trario in. d. c. ad audientiam. sed hoc casu p̄sentatio ptinet ad p̄ionum si superest. Si autem non cōstat de patrono dixerunt quidaz q̄ p̄ntatio ptinet ad prochianos. s̄z tu tene q̄ libera collatio pertinebat ad ep̄m et idem dicendum de ip̄a eccl̄ia prochiali si nō constat habere patronum vt nota. voluit Inno. in. c. cum venerabilis. in. si. de excepti. et Jo. an. in. c. vnico de capel. mo. li. vi. An autem parrochiani p̄sumantur patroni si sunt in possessione p̄sentandi 7 non cōstat de alio patrono vide. quod notat Jo. an. in dicta regula quod alicui gratiose. et facit ad materiā. c. i.

de reli. do. Adde tamen ad p̄dicta glo. sing. in. c. eam
te. de eta. et quali. que dicit q̄ si ecclesia parochialis
edificat in fundo suo aliam ecclesiam poterit ibi pone
re vicarium ⁊ platus maioris ecclesie ent p̄lar' virtual'
q̄. ⁊ illam glo. intelligerem q̄n ecc. etia parochialis edifi
ficavit sibi capellam vicinam quasi in adiutorium sui
non aut' ut esset beneficiū p se stans nam tunc ⁊ e. neces
sitate habebit ibi p̄sentare rectorē p̄petuum. qd̄ sentit
ibi. Inno. sicut servat in quolibz rectorē. p̄dicta p̄cedūt
in instōne b̄nficiorum seculariū Quid aut' in reforma
tione ecclesiar' regulariū ad quam p̄tinet creatio vide
glo. sing. in. c. si. de reg. li. vi. que dicit q̄ ad abbatem
⁊ p̄ventum simul nisi aliud habeat cōsuetudo fundat'
p. c. ea noscitur de his q̄ si. a p̄da. q̄ quidē tex. p̄fecto
nō p̄bat illam op̄i. nec aliquo iure p̄batur. unde pot'
credo q̄ p̄tineat ad abbatem p. c. nullam. xvij. q. ij. ⁊
vide qd̄ dixi lat' in. d. c. ea noscitur Quid aut' si eēt
mortui omnes de ecclesia collegiata dic q̄ supior ime
diat' p̄uidebit de p̄lato ut nō. Compos. in. c. ne pro d̄
fectu. ⁊. co. ⁊ sequit' fre. de senis dicto cōsi. xxxij. facit
quod nota. glo. xvij. q. ij. c. i. hec omnia p̄cedunt nisi
cōtrarium habeat p̄suetudo q̄ in p̄uisione b̄nficiorum
p̄fertur iuri cōmuni ut h̄ et in. c. si. de insti. ⁊ in. d. c. ea
noscitur. et in. c. abbate sane. de v. sig. In glo. in v.
iniuriam. ibi et si noceat aliq̄ nota b̄n̄ hanc glo. iuncto
tex. q̄ nō dicitur q̄s facere iniuriam utendo iure suo l̄z
ex tali vsu alteri puta vicino noceat vel p̄sueti p̄moda
auferat ex quo non facit aio iniuriandi nam tūc possit
p̄ueniri actione iniuriar' ut in. l. si. ff. de iniur. pone ex
emplum si habens p̄tem domus inferiorē facit ignē. p̄
vsu suo nam licet fumus ascendendo intret fenestram
p̄tis superioris ita ut noceat d̄no illius partis superio
ris nō potest per hoc p̄tra euz agi ex quo non facit aio
iniuriandi. vel q̄n disponeret circa rem vicini de quo di
cendum ut nota. p̄sertim p̄ dy. in. l. flaminū. ff. de dā.
infect. et in. l. i. §. deniq̄. ff. de aqua plu. ar. vbi bon'
tex. et facit quod in simili nō. Inno. in. c. si. d̄ resti. spo.
vbi dicit q̄ cū emulatione et iniuria alterius nō l̄z no
ua castra facere nec vetera incastellare q̄ non p̄bantur
prius fuisse habita qd̄ nō. In gl. anpe. ibi cōiter re
ferūt nō glo. q̄ q̄n duo p̄bant exercuisse actum insoli
dum ⁊ p̄bationes sunt equales si actus ille p̄tinebat
ad vtrūq̄ d̄z. p̄ vtrūq̄ sniari ut in illom actum exerce
ant cōmuniter quia in dubio debet probatio interpre
tari ut conuenit nature negocij d̄ quo agitur. iij. q. iij.
si testes. nota. Inno. in. c. auditis. de prescrip̄. ⁊ vide
quod dixi post glo. in. c. licz. de proba. Sed circa
hoc querit p̄supposito q̄ creatio canonicorum spectet
ad ep̄m et capl'm simul qd̄ si ip̄e p̄sentiat in vnū ⁊ capl'
tulum in aliū q̄s illorū sit p̄ferendus Jo. an. remittit
ad nota. in. c. postulasti. de p̄cel. p̄ben. tu vero dic q̄
neuter est admittendus cū nemo p̄sensum habeat ep̄i

et capli. ad hoc em̄ ut teneat creatio seu receptio optet
q̄ cocurrat p̄sensus ep̄i et capituli seu maioris partis
ipius. d̄ quo vide tex. iuncta glo. in. c. unico. ne se. va.
li. vi. et qd̄ dixi in. d. c. postulasti. et si nō p̄ueniūt intra
t̄ps p̄fixum ad p̄uidendum de quo in. c. ij. de concess.
p̄ben. fiet deuolutio ad superiorē p̄ istoz negligentiam
cū vep̄ sit dicere eos non p̄uidisse t̄pe debito ut i. d. c.
ij. et. d. c. postulasti In glo. pe. ibi agebatur petito
rio. sentit glo. ⁊ bene q̄ in p̄mo art. libelli agebat pos
sessorio. i. retinende ne capitulū impediret ep̄m in pos
sessione sua et p̄ hoc tacite petebat ut canonici p̄ eū in
stututi deberēt admitti i ecclesia tanq̄ canonici. n. 3. ad
validitatē instōnis facit sufficit q̄ instituens etati pos
sessione t̄pe instōnis ut in. c. querelas. s. co. et in. c. cū
olim. de cā pos. ⁊ pprie In sc̄do articulo agebatur
petitorio puta p̄fessoria actione q̄ dicebat ep̄s qd̄ in
re p̄tinebat ad euz p̄tās recipiendi canonicos et sic pe
tebat. p̄ eo p̄nunciari ⁊ ex defectu p̄bationis ⁊ q̄ capl'
lum ⁊ eius p̄bauit de iure suo succubuit ep̄s in vtro
q̄ articulo. Abbas

Utrum dilectus. Cōpromittentes

teneat recipere de
cū a p̄promissarijs si sit dign' nisi para for
mam p̄promissi eū appareat electū ⁊ tres sunt partes.
In p̄ma ponit allegatio p̄ electo In sc̄da ibi vep̄ alle
gatio p̄tra electū. In tertia ibi nos vero diffinitōnis
p̄missio. Nō p̄mo q̄ pot' p̄tās eligendi simpliciter
in tres p̄ capitulū p̄promitti ⁊ est dubiū nūq̄d h̄ casu
valeat electio facta a maiori pte qd̄am dixerunt q̄ non
⁊ oportet q̄ oēs p̄ueniant ex quo p̄promissum fuit sim
pliciter factū ad instar pluriū p̄centoz d̄toz simpli
citer nō insolidum habent enim isti oēs simul p̄tatem
ita q̄ nō valet quicq̄d agunt nisi omnes p̄sentiat. ad b̄
l. pluribus. ff. de p̄cu. et. c. si duo. eo. ti. li. vi. ⁊ Cōpos.
cuius dictū vidē placere doct. se. t̄z p̄trarium quod va
let electio facta a maiori pte cōpromissarior' ad instar
arbitroz ut in. l. si i tres. ff. de arbi. ⁊ in. c. si. ⁊. de re iu
di. et hoc dictū mihi placet nam sicut in iudicijs va
let quod fit a maiori parte alijs p̄sentibus et contradi
centibus ut in. d. c. si. ita debet valere quod fit a maio
ri parte istoz cōpromissarior'. Et ex hoc dicto
nota q̄ cum aliqui eliguntur simpliciter ad aliquod of
ficium exercendum t̄z q̄cquid facit maior pars mino
ri parte presente et contradicente quod tene menti.

Nota sc̄do qd̄ metropolitan' h̄z a iure potestatem
ep̄i p̄di ⁊ p̄firmandi electōem suffraganci sui. ad idē
c. nihil. ⁊. eo. Nota t̄cio qd̄ p̄tās eligendi potest
conferri cōpromissarijs cum restrictione ut illam
teneantur eligere in quem p̄senserint omnes de capitu
lo vel maior pars contra quod videtur ob stare. c. cum
terra. s. co. nam sublata est libertas eligēdi quod esse
non d̄z ut ibi. sed responde quod illud p̄cedit in ipsi

electibus qui habent electionem iure proprio quorum libertas non debet restringi quia non debet electio ubi admittitur libertas eligendi ut in c. ubi periculum. §. ceteris. f. eo. li. vi. Istud vero. c. procedit in ipis promissariis quia potest restringi. sunt enim isti hoc casu quasi ministri ipsorum canonicorum eligentium. et non hoc dictum pro limitatione illius. c. cum terra. Item non quod testes singulares non probant. 2 cor. c. cam. f. de testi. et quotidie ad hoc solet allegari iste textus. quod tamen limita. put nota. glo. sing. in. l. ob carnem. ff. de testi. et per ang. d. per. i. disputatione que incipit astensis miles. et facit quod nota. glo. ix. q. iij. in. c. nihilominus. et. c. testes. et per Inn. et Jo. an. in. c. qualiter et qm. el. ij. d. accu. Item non et tene mentis semper textus. quia alibi non ita bene probatur quod sententia lata in causa beneficii transit in rem iudicatam per lapsum decennii respectu. s. contradicitoris si non in sano rem beneficii quominus saltem iudex ex officio suo possit inquirere de titulo legitimo ad quod vide glo. nota. et quod ibi dixi in. c. de pcel. pben. Et pro h. ultimam opponit de. c. tenor. et. c. lator. et. c. sanguine. f. de re iudi. ubi patet quod in causa matrimoniali sententia non transit in rem iudicatam. ergo nec in matrimonio spirituali cum ista iudicentur a pari ut in. c. ij. de transla. pla. So. contrarium videtur difficile et soluit hosti. quod pro lege divina sententia non transit in rem iudicatam ut in contrariis. f. pro lege canonice papa aliquando statuit ut non transeat sicut cum fertur sententia super matrimonio in gradibus humana lege prohibitis ut in contrariis. aliquando statuit ut transeat ut bicinas papa potest supra ius disponere ut in. c. pposuit. de pcel. pben. et cum hac solutione transeunt hic primum doc. quod quidem solutio michi non videtur perfecta quia papa non debet disponere diversa sine causa nisi de capitulo. p. contrariis allegatorum est fundata super peccato ut non. glo. in. d. c. lator. vii. ubi cumq. iminet peccatum in observantia sententia in iudicio non transit sententia in rem iudicatam ut ibi non si in causa non iminet peccatum. s. quod per surreptionis astutiam quis detineret dignitatem episcopalem. i. q. l. ordinatio nes. et h. quare potest dici et melius quod sententia transit in rem iudicatam in preiudicium voluntatis contradicere quia possunt ipsi contradictionem obmittere sine peccato cum sponte veniant ad contradicendum. vii. cum semel acquirunt sententia non appellando non possunt amplius contradicere ut in. c. quod ad consultationem. de re. iudi. f. hec sententia non transit in rem iudicatam in favorem beneficii in cuius persona iminet peccatum vii. superior potest ex officio suo inquirere. ad h. quod non. inno. in. c. ad adres. de rescrip. et optime facit textus. in. c. constitutus. f. de appel. et p. glo. i. c. si forte. d. appel. li. vi. et in. c. i. de pcel. pben. et probatur h. fm. vtrum intellectum in v. nos vo. f. in matrimonio carnali peccat primum observando sententiam contra legem divinam vel canonicam vii. non potuit acquiescere iniuste sententia merito audiri etiam post decennium ne remane-

at i peccato quod intelligit ut dixi i. c. iuravit d. pba. et repbat iste textus. apte opi. inno. i. c. cum olim. de vo. et cotu. et in. c. cum bertoldus. de re. iudi. ubi dixi sententiam latam in causa beneficii non transire in rem iudicatam potest tamen salvari fm. distinctione p. missas. Et pro p. oic. ta et pro text. secundo oppo. ex quo enim electio fuerat solenniter confirmata per metropolitanum non debuit amplius admitti contradicitor quia illa confirmatio transiit in rem iudicatam ex quo non fuit appellatum p. hoc. c. si. d. elect. li. vi. p. terea videtur i. text. quedam contradicitor sicut cum papa voluit admittere appellatorem super defectu etatis p. teneo cam. quod sententia transierat in rem iudicatam pari ratione non debuit admittere appellatorem quod electio fuerit celebrata contra formam compromissi ex quo p. cesserat solenniter p. firmatio que transierat in rem iudicatam cum ea non fuisset appellatum. So. contrarium videtur difficile ideo quidam solutio dixerunt quod hic fuit appellatum ab illa confirmatione que solo non videtur vera. tamen quod divinat. tamen quod si fuisset appellatum fuisset pars audita etiam super defectu etatis. et quare doc. intelligant quod sententia lata super defectu etatis fuerit interlocutoria attamen ex quo illa sententia parit preiudicium in principali questione appellando a diffinitiva debuisset audivi super illa interlocutoria licet ab ea prius non appellasset ut in. c. si. de appel. li. vi. vii. alij sentiunt ut Inno. quod h. papa ex officio suo isto contradicitorum audiuit vel fuerunt auditi per viam denunciations. Et tu dic melius quod olim antequam emanaret. c. si. de elect. li. vi. confirmatio electionis non habebat vim diffinitive cum fieret extrajudicialiter nec etiam hodie h. semper vim diffinitive ut puta si procederet confirmator extrajudicialiter p. missio edicto et nemine contradicente iuxta nota. in. c. si. et c. auaricie. eo. ti. li. vi. merito pro confirmatione deberent audiri contradicitorum non tamen in modum exceptionis ad impediendum confirmationis effectum sed per viam denunciations vel accusationis ut est textus in. c. constitutus. f. de appel. et in. c. post electionem. de c. c. pben. sed super defectu etatis noluit papa admittere contradicitorum in iudicio quia metropolitanus pronunciatum in iudicio electum non pati defectu etatis et sic sententia transiit in rem iudicatam ex quo non fuit appellatum. vel dic ut sentit Inno. quod hic restabat p. secratio regule cuius impediende poterant fieri oppositiones contra electum ut in. c. super his. de accu. et de hac materia vide quod plene ibi nota. et in. c. quod sicut. s. eo. et quod dixi post Inno. in. c. cum olim. de causa pos. et proprie. hodie vero an contra electum confirmatus admitti saltem per viam denunciations vel accusationis de quo vide per fre. in cons. xxij. et consil. xxvij. et conclusio sua est quod sic si nihil potest isti noviter venientis imputari puta quia illa crimina que nunc opponit erant occulta tempore edicti vel opponens erat tunc e-

dyocesis ad quod facit. c. nulli. j. eo. li. vi. et. c. si. qui
ma. accu. possunt. et ad materiam vide Zinno. in. c. ad
aures. de. rescrip. vbi vult qd qd dicitur inia transeat i re
indicata in ca bñficiali potest tñ supior adiri ptra iniu
ste detinentem bñficiam p viam denūciatōis r p illo
dicto vid: hic tex. fm vnum intellectū in v. nos vero.
Tercio oppo. cōtra tex. videt tñ qd ille canonicus
non debuit p̄uari p̄benda ex eo qd non p̄bauit nā a pe
na calūnie excusatur accusator p̄bando p vnum testē.
vt nō. doct. in. c. ij. d. calū. sed ille canonicus habuit plu
res testes salūm singulares q̄ debuit releuari ab ista
pena p̄sumpte calūnie. So. dicūt cōmuniter docto. qd
p̄trarium procedit vt qd excusatur a pena iuris. secus
quo ad penam sp̄alem ad quas qd se obligauit nisi p̄
baret. et nota sing. hoc dictū nam non videt p̄basse p̄
bando minus p̄fecte ar. in. c. ij. de transla. pla. r verba
obligatōis debēt p̄prie sumi ar. in. l. amplius. ff. rem
ra. ha. r quod ibi nō. bar. Sed p̄tra hoc facit quia
hic nō habebat ille canonicus aliquē testem super ip̄o
facto p̄ncipali qd quilibet canonicus deponeret qd nō
p̄senserat in archidiaconū nemo autē dicebat qd maior
ps nō p̄senserat cum scrutiniū fuerit factum i secreto s̄
vñ? testis non facit seniplenam p̄bationem nisi qñ de
ponit sup facto p̄ncipali vt nota. dicit bar. post glo. in
l. si. l. fami. her. ergo ille tex. nō. p̄bat limitatōem r o
cto. So. sustinendo eoz dictū potest dici qd nō solū dē
ctum vnius testis excusat a pena p̄sumpte calūnie sed
etiā cōiecture vt est tex. nota. in. c. i. in fi. j. eo. li. vi. vñ
salūm isti canonici singulariter deponētes faciebāt cō
iecturā p̄babilem qd ille canonicus nō calūniose se op
ponebat et ideo a pena legali debuisset ille excusari s̄
nō fuit excusatus qd agebat d̄ pena cōventionali r no
ta. semp hoc dictum in practica. In glo. in v. susti
nere ibi nisi solus papa. cōdudit glo. in hac p̄ma pte
qd solus papa potest dispensare circa defectū etatis cū
promouendo ad ep̄atum et quanq̄s glo. nihil alleget
mibi placet dictū glo. et adduco bo. tex. j. c. nihil. Itē
faciunt rōnes q̄s glo. subicit in sequenti. q. in qua gl.
exaiat nūqd ep̄i possint dispensare vt paties defectū
in etate possit p̄moueri ad dignitates inferiores et ad
ecclesias p̄biciales in qua qōne ponit duas opi. nā
quidam tenuerūt qd sic et hanc opi. secuti sunt Zinno.
p̄bici. et multi alij Alia opinio quam sequitur glo. h̄z
p̄trariū et hanc cōtrariam opi. t̄z Jo. an. h̄ic et hodie
pōt h̄c opi. defendari et limitari p. c. vnicum. de eta. r
quali. li. vi. vbi datur facultas ep̄o dispensandi cū cō
stituto in .xx. anno circa dignitates et p̄sonatus nō cu
ratos. ergo ante. xx. annum non potest cum aliquo di
spensare nec etiam post. xx. circa dignitates curatas
seu beneficia curata qd ex quo illa p̄sō permittit certo
cāu videtur in alijs ponere regulam in cōtrarium ar.
in. c. nonne. de p̄sump. r in. c. si dñs. xxxij. q. vij. et i. c.

ij. de p̄in. lepro. et hanc opi. tenet glo. in. c. l̄z canon. j.
eo. li. vi. Itē facit tex. in. c. dilect. j. de tē. ordi. vbi p̄z
qd ep̄s nō dispensat cōtra canonē nisi dispensatio repe
natur p̄missa de quo ibi p̄ Zinno. et dixi plenius in. c.
at si dicit in. s̄. de adulterijs. j. de iudi. r p̄ archy. in
d. c. l̄z canon. p̄ ista dispensatio circa etate non reperit
permissa nisi in casu p̄dicto. ergo videtur omnibz cōtra
papam p̄bici. Nota tamen glo. in ratone sui naz
ponit glo. hic regulā qd ep̄s non pōt dispensare cōtra
p̄sōnes p̄alij et quotidie solet h̄c glo. allegari. r vide
glo. in. c. dilectus et i. j. de p̄ben. q̄ tenet ide in legato
pape vide etiā glo. i. de. i. j. eo. ti. q̄ sentit r bñ qd regu
lariter null? cōtra papā potest dispensare p̄tra p̄sōnes
p̄alij et facit. c. signifi. casti. s. eo. vbi papa solū excipit
auctoritatem romani pontificis. ad idem. c. post trans
lationem. j. de renū. vbi papa reddit se difficile ad di
spensandū cōtra cōciliū et vide qd nota. pau. in dicta
cle. i. et spe. in ti. de lega. sub rubrica de dispensa. s̄. cō
sequēter. v. generaliter. dico p archy. l̄xvi. di. i. summa
vide tamē oino do. de rota. de. c. d̄iij. vbi dicūt qd ex
magna cā necessitatis vel vilitatis p̄t ep̄s dispensare
et alij. Jo. d̄ lig. in. d. c. at si dicit. hoc dictū p̄to p̄t
se p̄cedere qñ oziretur aliqua cā vrgens de nouo et in
cogitata verisim̄ p̄ cōciliū tpe edicte p̄sōnis ar. op.
in. l. si hoiem. ff. manda. vbi ex tali cā nouiter orta pōt
p̄curator generalis inhibere sp̄ali ne exequatur mada
tam sibi p̄ dñm iniunctum et p̄ illā legem r licet nota.
bal. in. l. oēs populi. ff. de ius. et iur. qd ex cā magna p̄t
ep̄s etiam statuerē cōtra canonem quod intelligit de
cā verisim̄ tunc non cogitata modo p̄dicto ita qd nō sit
verisim̄ qd princeps admisset dispensationem seu
p̄trariam p̄sōnem si illam cām cogitasset facit qd no
ta. archy. in loco p̄alle. et vide ad hanc materiam quod
plenissime dixi in. d. s̄. de adulterijs. et p̄ hoc p̄t solū
alia questio nūquid ep̄s possit dispensare circa defectū
etatis cum promouendo ad ordines. nam idēz
dicerem quod in qōne p̄cedenti per cle. generalem.
de eta. et quali. et quod ibi nota. Nec ob. c. p̄trea.
all. in glo. p̄ contraria opi. quia illud loquitur in pati
ente defectum in ordine sacro naz talis defectus de sa
cili potest suppleri et hodie scdm opi. cōmunem non ē
necessaria in illo casu dispensatio de quo plene dixi in
c. d̄ndum. s. eo. In glo. in v. iuramento. ibi vñ dicit
qd licet causa sit super re spiritali rē. nota bene hanc
secundam so. glo. vult enim sing. qd cum agitur possit
socio p̄ta ad restōnem rei non potest dici causa spiri
tualis qd non agitur sp̄ualiter s̄ agatur de re sp̄uali r
facit h̄c dictum vt possit talis causa agitari coram iu
dice seculari quod an sit verum vide quod dixi i. c. si.
de iudi. et plenius in. c. literas. de iur. calū. s̄ qd ad p̄
cipalē materiā hui? glo. assat difficultas sp̄is dopl̄
p̄mo qd ille tex. nō loq̄t de iuramento calūnie s̄ de iu

ramento malicie qd p̄t exigi quotiens iudici videbitur
 vt in. c. ij. f. eo. ti. li. vi. In gl. i. v. z li tres. ibi unde
 mai' videri ligna ista p̄ticulari glo. vsq; ad finem. ex q̄
 nō z tene menti q̄ vbi ex natura negocij n̄ pōt haberi
 aia. pbatio admittitur i testes nō idonei nā isti cōpro
 mularij n̄ sunt iudicādi idonei cū ex isto facto possent
 reportare laudē z vituperiū cederet enī ad eoz vitupe
 riū si eoz electio retractaret et ecōtra ad laudē si appro
 baret vbi ex dicto testis pōt sibi ascribi laus vel vitu
 peria nō d̄z iudicari idoneus iuxta nō. in. c. inter dile
 ctos. de exco. pla. et in. c. cum a nobis. f. de testi. vbi
 plene hūc articulū expediti f. admittunt illi qz cū i se
 creto fuerit factū scrutiniū nō poterant aliq̄ p̄ter eos in
 hac re perhibere testimoniū facit qd in sili habet in. l.
 cōsensu. l. de repu. et in. c. veniens. d. ij. in fi. de testi.
 cogē. et idē qd ista glo. z Jo. an. in. c. fi. de testi. li. vi.
 sup glo. ij. et vide ad materiā hui' glo. qd nō. Inno. in
 c. ij. de arbi. et ibi etiā tetigi et adde ad p̄dictā dicitur
 bar. in. l. qdaz relegatus. i. fi. de re. dub. vbi p̄ istum
 tex. dicit q̄ si plures officiales eligerūt titiū in p̄sentent
 z nūc non p̄stat de quo titio senserint qz plures reperit
 untur eiusdem nois z cognominis q̄ si saltem duo ex
 illis officialibus depo. nāt de quo senserint stādū ē illo
 rum testimonio z idē dicitur similib' qōnib' In gl. in
 v. ostensum. in fi. Item dicit q̄ h' p̄stabat de p̄promisso
 ideo debebat p̄sumi q̄ erat libez. si enim canonici dī
 cant q̄ fuit restrictum debet ipi hoc pbare qz opponē
 ti incūbit onus pbandi. vi. q. vltima. actor qd assue
 rat. et in. l. c. ff. de pba. et regulariter qz habeat pba
 re qn̄ aliqd opponit p̄tra electum vel electōnis formas
 vide p̄ Jo. an. i regula infamib' de re. in. li. vi. in ma.
 vbi p̄cludit q̄ regularit on' pbandi incūbit opponētī z
 vidē p̄bari in. c. i. f. e. li. vi. z h' vide tñ q̄ dixi i. c. cū no
 bis. s. eo. In gl. i. v. obligavit. ibi spem p̄mior. dicit
 q̄ ibi obligavit spem quā habebat i p̄mio seu i salario
 h' obligavit ipm p̄mū. i. ipm beneficiū iam adeptū. p̄
 terea ista obligatio fuit facta cōsentiente supiore alias
 enī vt dicitur doct. z bñ nō p̄t qz se obligare ad penam
 beneficij perdendī ar. in. c. qd i dubijs. et in. c. admo
 net. de remun. z in fi. glo. adde. c. i. §. adiciētes. f. eo. ti.
 li. vi. In glo. pe. ibi ad h' dicitur. nō. glo. vsq; ad fi
 nem qz quotidie solet allegari ex qua habes q̄ sicut in
 criminib' z i popularib' actionibus p̄sumit actio vno
 agente nisi i casibus h' exceptis ita cū opponitur cōtra
 electū seu p̄firmatū et idem videtur cū agit cōtra cleri
 cum civiliter vt p̄riuetur beneficio vt si vno agente fuit
 absolutus nō admittatur deinceps alius volēs idē fa
 ctum refricare dicit tñ q̄ p̄prie non ē ista actio popula
 ris f. quasi nā in actionib' popularib' non admittitur
 p̄curator vt in. l. licet i popularib'. ff. de p̄ca. f. in ista
 actōne de qua in tex. vel in simili admittitur vt i. c. sup
 bis. de accu. in fi. et de hoc p̄ Jo. an. in. c. dndum. cl.

ij. f. co. ti. potest etiam dici q̄ snia lata super etate fa
 cit ius quo ad omnes sicut lata super ingenuitate vt. ff.
 de sta. ho. l. ingenuum. f. m. Hoff. et vide ad materiam
 Inno. in. c. cam. d. ij. f. qui filij sint legi. et quod ibi
 dixi.

Vm in iure.

Hoc. c. legit' varijs
 modis sed inheredo
 verbis utere h' dicit in summa Si ex septem
 cōpromissarijs tres eligūt quartum z ille p̄sentit et est
 idoneus p̄firmabit electio. vel aliter f. m. intellectum in
 trinfecam. Si electio fit ex forma compromissi elect'
 p̄sentiendo electōni de se facte a media pte eligentium
 auget numer' et electionem p̄ficit z ē casus sing. scdm
 istam intellectū. In prima ponit decalū exordij no
 tans querentē. In scda cōsultatio ex cōpromisso sup
 duplici electōne facta. In tertia p̄sultationis respōsio
 cum duplici determinatione. scda ibi tue cōsultationis
 articulus. tertia ibi super eo. Nota p̄mo iuxta deci
 sa q̄ redarguendas ē iuris peritus q̄ dubitat de eo qd
 nil vel parum dubitationis habet nam h' in antiqua li
 tera sequebat et cum habeas copiam peritor' nō pos
 sum' nōmirari q̄ sup qbusdaz articulis qui aut nihil
 modicam dubitationis hnt nos p̄sulare voluisti et fa
 cit cōtra eū q̄ ponit p̄dusiones nō multū dubitabiles
 Et ex hoc nō q̄ lex debet esse in dubio z ideo semp d̄z
 in dubio interpretari vt decidat casum dubiū. ex quo i
 fertur q̄ si via lex vel canon potest habere duos intel
 lectus vnum indubitabilem z aliam dubitalem debe
 mas illū cape q̄ decidit casum dubitabilem vt in. l. i. i.
 fi. ff. ad municipa. et in. l. qd labeo. ff. ad carbo. tamen
 quo ad istam tex. dicit q̄ ista questio est multum dubi
 tabilis adeo q̄ scdm Jo. an. indigeret declaratōe p̄n
 cipis vt patebit ex infra dicendis sed admiratio pape
 potest referri ad alios articulos qui h' decidūt. Nota
 secundo q̄ articulus quibz ponitur p pte p̄sultatio
 nis. aliqñ by aliam significatōnem z vide glo. in. c. ij.
 de testi. li. vi. Nota tercio q̄ p̄t p̄ p̄promissum pul
 veri non solum dignitati ep̄ali f. etiā inferiorib' digni
 tatibus seu p̄sonaribus. et cōcordat. c. cam. s. eo. z pu
 to eadem rōne q̄ habentes electionem q̄tūcūq; iure
 p̄prio p̄nt i alios compromittere. secus si iure alieno
 cum videatur tunc electa industria persone ar. in. c. fi.
 de offi. dele. et in. c. is cui. eo. ti. li. vi. Nota quarto
 ex fi. ar. q̄ ex sola electione quis p̄t p̄sequi ius decana
 tus absq; aliqua confirmatione valet ergo consuetudo
 vt saltim in istis minorib' electus consequatur plenū
 ius. ex sola electione quod videtur tenere bal. in antē
 tica habita. l. ne si. pro pa. regulariter tñ exigitur con
 firmatio etiam in officijs secularibus de quo vide gl.
 nota. in. l. p̄curatorū. l. de in. om. iudi. z vide qd dixi
 s. eo. in. c. cū ecclesia. z plen' i disputatōe que incipit
 gaudulus zc. In glo. ibi dicant quidam hec glo.

format questionem nūq̄d p̄promissarij possint vñ ex se
eligere si i cōpromisso nō fuit bec ptās ep̄s collata
Et ponit circa hoc duas opi. nā q̄dam tenuerūt q̄ nō
et hanc opi. sequitur glo. hic quam dicit probari per l.
non licet. et. l. si n̄ emptione. ff. de contra. emp. in qui-
bus iuribus patet q̄ tutor non pōt rem pupilli a seip̄o
emere licet sit deputatus ad distrabendum. et idem te-
nuerunt L. i. et Jo. de deo. et Bo. s. co. in causis. sed
contrariam opi. quā recitat hic glo. in prin. tenuit Jo.
in. c. q̄ ep̄atum. viij. q. i. Itē hosti. Jnn. Compos.
et multi alij b̄ et e quali p̄munis opi. et etia Alcar. glo.
iuris civilis. in. l. plane. ff. quod cuiusq̄ vni. no. et
archy. in. d. c. q̄ ep̄atum. et videtur bec opi. satis p̄ba-
ri p̄ istū tex. et melius facit. c. cū in veteri. f. co. Itē
ex contraria opi. posset sequi frans et absurditas scōs
hosti. nam iter compromissarios possent fraudulenter
poni illi de qb̄ vtilius posset ecclesie p̄sideri. nec ob-
stant iura ali. p̄ glo. loquitur enī q̄ ptās dat vñ. qz
etiam certo casu pōt emere tutor rem pupilli si hoc fu-
erit palā et fraude cessante vt in. l. pupillus. ff. d̄ anto-
tu. hic aut loquimur cū ptās cōp̄at plurib̄ vñ non p̄t
dici q̄ elect̄ oriatur a se sed potius vocatur a deo et a
scois et facit qd̄ legi. et nota. in simili in. l. cū ipse. L.
de p̄trabē. emp. et bec factū optime in ar. q̄ plures
deputati ad distrabendum certa bona ad p̄as causas
possint illa distribuere in aliquē ex seip̄is dūmodo ali-
as egeat. et circa b̄ vide plen̄ d̄str̄ in. c. i. de cōba. de.
et ma. Itē facit q̄ si certi officiales deputant ad
eligendū aliquos officiales p̄t aliquē ex seip̄is eligere
nisi forma p̄tatis eis tradita resistat. sec̄ dicit cum ptās
esset eis tradita vt sequitur in gl. naz̄ iste eligendo seip̄is
esset tanq̄s ambiciosus repellendus. viij. q. i. in scriptu-
ris. etia si iurasset eligere idoneos. qz vt dicit b̄ Jnn.
et bñ q̄s d̄z in seip̄o recognoscere culpā. v. di. ad e.
et de alio debet p̄sumere bonū vt in. c. si. de p̄sump.

In glo. si. p̄ intellectu glo. oppo. p̄tra tex. vid̄z enim
q̄ ista electio facta a tribus et septē p̄promissarijs nul-
lo mō valere debuerit. tū qz forma p̄promissi exp̄esse
habebat vt deberet q̄s eligi ab omnibus vel a maiori
pte vt patet hic in tex. tam qz hoc videtur de iure cōi-
vt in. c. qz p̄pter. et. c. ecclesia. f. c. facit. c. si. de re iudi.
So. glo. metu cōtrarij dicit q̄ p̄sona istius electi p̄sen-
tendo electioni de se facte auget numez̄ eligentiū et sic
ex septē habuit quatuor et p̄ p̄ns maiorem ptem dicit tū
in hinc q̄ hodie non valeret talis electio qz p̄sona ele-
cti non d̄z p̄parari in numero eligentiū p. c. cumana
f. co. et sic sentit glo. q̄ hodie istud. c. sit sublatū qd̄ ē
p̄tra id quod h̄betur. s. in p̄benio naz̄ frustra fuisset
hic positū si eēt correctū p̄ illud. c. cumana. Itē contra
p̄mā dictū glo. facit vt si debeat p̄parari in numero qz
aut iste p̄sensit electioni siende et tanq̄s ambiciosus ē re-
pellendus est electioni iam facte et cū nō eēt facta a ma-

iōri pte nō poterat adhuc p̄stare p̄sensum cū nō dicit̄
vocatus a deo ex quo electio nondū est facta a maiori
pte vt in. d. c. ecclesia. et in. c. qualiter. s. co. So. metu
bulus p̄trarij dicit hic Jnn. q̄ iste p̄sensit electioni iā
facte qz et si nō habuit maiore ptem habuit tū equalē
et saniorē fuit enim p̄ sua sanior ex ordine p̄promissi
naz̄ fuit dictū vt possent eligere ex se vel ex alijs. ex or-
dine enī litere colligitur q̄ ista p̄s fuit sanior ar. in. c.
mandato. de p̄ben. li. vi. et in. l. quotiens. ff. de usufru.
bec opi. Jnn. ē fundata sup̄ ea opi. que h̄z q̄ electio
facta a parte saniori dicitur esse facta a maiori vt nō f.
c. scriptum. et. c. ecclesia. que q̄d̄z opi. cōter d̄nater
duo enī requiruntur copulatiue ad validitatem eoz que
fuit ab vniuersitate vt fiant. s. a maiori pte et saniori vt
in. d. c. qz p̄pter. et in. c. i. de bis q̄ s. a ma. par. ca. vbi
etia tetigi. et ex bis patet q̄ lect. Jnn. nō est vera et ex
p̄sensu sit resistit. c. ecclesia. f. co. alia lecturā ponit
hic Lōp̄ol. dicens q̄ p̄sona electi p̄putatur hic i nume-
ro eligentiū ex forma p̄promissi qz fuit dictū vt ex se
possent eligere vñ licet alias cessante hac forma potu-
issent eligere vñ ex se elect̄ tū non haberet augere nu-
merum bec lect. Lōp̄ol. non placet Jo. an. et bene qz
non h̄z in se rōnem sufficientem nā h̄z fuisset dictum vt
possent vñ eligere ex se nō tū sequitur q̄ tacite volue-
rint vt p̄sona electi p̄putaretur in numero eligentiū cū
ista stant simul qd̄ vnus eligatur ex se et qd̄ electio fiat
a maiori pte ipsoz et non p̄bat hoc esse qd̄ ab hoc cō-
tingit abesse vt in. c. h̄. de transla. p̄da. et in. l. neq̄ na-
tales. L. de p̄ba. procederet enim p̄sideratio Lōp̄ol. si
fuisset cōpromissum in duos hoc adiecto vt possent
vnum eligere ex se nā tūc tacite voluissent compromit-
tentes qd̄ vox electi cōputaretur cum aliter nō potu-
isset fieri electio a maiori parte Tertias lect. seu quartā
posuit hic hosti. dicens q̄ vbi proceditur p̄ viam com-
promissi vox electi auget numez̄ et cōsentiendo electi
oni sue perficit ipsam electionem quo casu p̄cedit ille
tex. Alut proceditur per viam scrutini et nō p̄putatur
in numero vt in. c. cumana. qd̄ glo. adduxit in p̄trarij
ratio diuersitatis fm̄ cū ē qz cum p̄ceditur p̄ formam
cōpromissi non debet esse cōpromissarijs officiu d̄-
nosum. Itē quia electus non oriatur a se licet oriatur
in forma scrutini et cum hac lect. hosti. transeūt hic cō-
muniter doct. seculares. sed considera qz ratio hosti. ē
nimis breuis sed per alia verba clarioza loquitur Jo.
an. post eū in. c. p̄ vestras. f. de iu. pa. et b̄ et dicit qd̄ ve-
ra rō diuersitatis ē qz p̄promissum nō artat ad suadā
formā. c. qz p̄pter. f. co. vt ibi patet vñ p̄t et solent cō-
promissarij eligere palā vt vnusquisq̄ audiat vota ali-
ozum. vnde cas̄ quis nō possit eligere quin sciat se ab
alijs electum consentiendo electioni de se facte a par-
te equali non videtur ambiciosus nec oriari a se cum sit
p̄us vocatus a deo et a scois merito p̄sentendo auget

De electione

numerū cū sit vnus de habētib' p'tatem nec disposuit p'ncipaliter in seipsum sed pot' dispositioni ab alijs facte p'sentit nec est hoc ambitiosum s' mentozū r offi cū caritatis si bono corde sit ar. viij. q. i. g. ep'atum. s' qñ p'ceditur p' formā scrutiniū cū in secreto q'sq' p'senti at r licigoret an fuerit ab alijs electus non pōt p'sentire in seipm qz sic vederet ambitiosus a seipso oriri et ex hac rōne dico q' nō debemus p'ise distinguere iter formam compromissi et formam scrutiniū. nam r compromissarij possent p'cedere p' scrutiniū p'atum quo cū nō posset electus consentire in seipm qz oriretur a se nisi ex postfacto post publicatōes velūt recedere a cōsensu ali' p'sentito et p'sentire electioni d' se facte vt hic subicitur i hac glo. s' idem esset in forma scrutiniū vbi accessorie nō est seruāda forma. c. qz p'pter ideo possu mus r melius distinguere sic q' aut sumus i casu in q' ē seruando necessario forma. c. qz p'pter v'puta in electione ep'i vel p'lati regularis p' cuius mortez remanet ecclesia viduata et tunc ante q' v'x electi computatur i numero eligentiū qz a p'ncipio non potest q's cōsentire in seipm cum q's debeat consentire in secreto nec ex postfacto. s. post publicatōem pōt accedere ad aliā electionem cū consensus de substantia debeat p'ferari in ipso scrutiniū ita q' cōsensus postea supueniens nihil operatur. vt in. d. c. qz p'pter. iuncto. c. auditis. eo. ti. aut sumus in cāu in quo nō est necessario seruanda illa forma iuxta nota. p. glo. in. c. sicut. ar. et in. c. is cui. j. eo. li. vi. et tunc aut sit electio cunctis audientib' aut per scrutiniū p'iuatum. primo casu potest p'cedere d' s'positio huius. c. cum semp' subsit eadē ratio cum non oriatur a se nec sit ambitiosus exquo videt se electū ab alijs puto tñ q' ad hoc vt iste possit p'sentire electioni de se facte oportet q' v'x sua vna cum alijs q' eū elige runt constituat maiorem partē. secus si ad paritatē dū taxat perdat vota aliorum vt sensit h' p'bi. videretur enim ambitiosus si consentiret electioni de se facte ex quo electio nō p'ducitur ad maiorem partem vna cum consensu suo s' si fuisset processum per formā scrutiniū p'iuati non posset iste consentire a p'ncipio in seipm cum ignorat an ali' in euz p'senserint credo tamen vt. s. dixi q' si iste electus ab equali pte consensisset in scrutiniū p'iuato in alium qui non est electus a maiori pte q' posset recedere facta publicatione ab illa noiatiōe r consentire electioni de se facte r p'sentiēdo augere numerū qz exquo necessaria non est seruanda forma. c. qz p'pter. potest augeri numer' per accessum si aut seruati electione pape iuxta nota. in. c. licet. s. eo. et in electione Imperatoris vt nota. in. c. j. proxi et hec est quod voluit glo. hic et in sequenti. q. et hec videntur fuisse d' mente Jo. an. in regula in toto. de re. iur. in mercu. li. vi. vbi dicit q' si omnes canonici ecclesie cathedralis sunt mortui p'eter vnus potest vnus alium eligere in

episcopum et electus consentiendo auget numerum vt hic ita q' electio non dicitur facta ab vno sed a toto capitulo nam et infra dicit q' electio pōt esse cōcoris vt i. c. q's sit. xvij. q. i. sed non potest dici concors si elect' consentiret in alium. ergo de mente iuris est q' electus consentiēdo electioni sue computetur in numero eligentiū quod intellige modo p'dicto. et fortius predicta procedunt quando compromissum fieret in duos nam vnus posset eligere alium et electus p'sentire vt voluit hic hostien. et bene. Et scdm predicta limitarem r d' stingerem vnus dicitur hosti. hic in eo q' dicit q' in electione pape potest habere locum id quod hic dicit q' v'x electi auget numerū eligentiū intelligo enim quando sit electio per scrutiniū p'iuatum vel quando facta publicatōne recederet electus a nominatiōe de alio facta in quem non conueniat maior pars et cōsentiret electioni sue. qualiter autem debeat iste electus consentire electioni sue ad hoc vt auget numerum eligentiū. dicit hic p'hy. et bene q' non debet dicere eligo vel coeligo meipm ne p'ncipaliter disponeret i se ipsam contra. c. si. de insti. sed debet sic dicere cōsentio electioni exquo adhuc non est perfecta cum nōdum sit facta a maiori parte sed ab equali dic q' licet nondum sit facta a maiori parte sed est tamen in fieri non ē enī omnino fienda sed consentiendo illico augetur numerus sicut i simili nota. in. c. p'terea. j. de appel. p' Jmo. An aut possit iste electus sp' p'sentire electioni d' se facte dic q' nō scdm doct. debet enim consentire infra tempus a iure statutum ad electionem fiendam vel in compromisso appositum nam cum electio perficiat suo consensu demum intercedere oportet q' consensus su' intercedat infra tempus electioni fiende p'fixum ar. i. l. bonorum. ff. rem. ra. ha. et facit quod nota. glo. in. c. q's sit. d' elec. li. vi. Ultimo pro declaratione dictoz et tex. queritur quid si aliqui ex cōpromissarijs elegerunt scienter indignum nūquid valeat electio facta ab alijs de idoneo si non constituunt maiorem ptes oim hec questio dependet ab alia nūquid potestas istoz r compromissarioz qui elegerunt scienter indignū deuoluantur ad alios cōpromissarios qui non deliquerunt an debeat ad capitulam nam si redit ad capitulū non valet electio quia non est facta a maiori pte s' o. dicit hic hosti. quod talis electio non valeret in terminis huius. c. propter formam appositam in compromisso nam fuit dictum quod electio fieret ab omnib' vel a maiori parte ista autem non reperitur facta a maiori parte et sic sentit q' cessante tali forma valeret electio facta a minori parte exquo ali' sunt p'iuati sed mihi nō placet hec consideratio hosti. nā r si nihil fuit dicit i cōpromisso tñ tacite intelligitur vt fiat ab omnib' vel saltem a maiori parte vt dixi in. c. p'cedenti. vnde quemadmodū valeret electio facta a maiori pte

ex quo alij compromissarij sunt puati qz elegerunt scilicet
indignu ita dz valere cu fuit dictu in compromisso vt fie
ret ab omnibz vel a maiori pte nā alijs puatis electio
pōt dici facta ab omnibz qz fuit facta ab illis in quos
tota pās erat deuoluta vt habet in fili in. c. pgregato
f. c. nā certū ē qd etiā compromissarij eligētes scienter i
dignū sunt puati pte eligēdi vt in. c. si compromissarij
f. co. ti. li. vi. nec delictū maioris ptis dz nocere mino
ri pti vt pās redeat ad capitulū nā illud. c. si compromis
sarij loquitur qn oēs compromissarij elegerunt scienter in
dignū tūc etiā pās redit ad capitulū. sec. si oēs conli
gunt et electio facta a minori repitur facta de idoneo. et
predicta nō faciunt etiā necū ad electiones que fiunt
ad ecclesiastica officia sed etiam secularia.

**Electio in impera
Venerabilem.** tota a maiori pte
illoz ad quos spectat electio si fuerit idonea
p papā firmabit. f. vt dicit Cal. et bñ meli. et ppius
dz approbat qz nec i isto nec i alio iure pbat qz electio
imperatoris firmetur per papā f. approbat et ad b. vi
de bonū tex. in de. romani. de iuridur. vbi ponitur for
maliter verba qbus videtur papa i exaitione electōis
imperatoris nā denūciat et declarat electum ē idoneū
ut datus et latius ibi habetur. vel summa aliter istum
tex. et pinguis sic. Electio imperatoris spectat ad pa
cipes germanos tres pcelatos et quatuor laicos et de
ctio facta p eoz maiore ptem ceteris non contemptis
et ad papam ptingit electum examinare approbare et
inungere consecrare et coronare si est dignus vel rice
re si est indignus vt qz sacrilegus excoicatus tyrannus
fatuus hereticus paganus peruersus vel ecclesie perse
cutor. et electōibus nolentibus eligere papa supplet
et data paritate vocum eligentiū nec accedente maiori
pcedia pōt papa gratificare cui vult hoc dicit nō. iste
tex. Diuiditur nam in pma ponit reprehensionem lega
ti. In scda ibi vez captando benignitā principum
ipsoz ins et pātem declarat In tertia ibi obiectio.
nidet ei qd obiectat ptra legatū In quarta ibi eos.
monet pncipes vt adhereāt Ottoni et recedāt a philippo
lippo et qz hoc facere debeāt pbat qtuor rōnibus. In
tertia ibi nobilitatem. hoc spūiter mādatur duci i supra
scriptioe nominato. et vt habeas pfecte intellectum li
tere premitte qz dum olim ecclesia romana esset oppres
sa ab Alulpho rege longobardoz papa requisit auxi
lium ab imperatore qui olim habitabat in grecia naz
postqz ciuitas Romana vbi erat imperium fuit tradi
ta ecclesie per Constantinum imperatorem Imperator
fuit ad habitandum in grecia et fecit edificari seu am
pliarī ciuitatem Constantinopolitanam tunc nobilissi
mā. et qm ille imperator qui tunc regnabat in grecia
noluit ecclesie prestare auxilium papa illum priuanit
et imperiū transtulit in germanos dando pātem septē

priocinibus Alemanie quoz tres sunt plati. ceteri ve
ro laici quos nominat glo. in. c. ad aplice. de re iudi.
li. vi. vt haberent eligere futuz imperatorem et hac po
testate et ordinatione stante vacante imperio electores
diuiserūt se in duas ptes nam qdam conueniunt in
philippum ducē. alij vero in Ottonem. ē legatus pape q
erat in illis partibus ex mādato ipsius pape in pdica
tionibus et alijs collationibz suis et etiam i suis literis
denūciavit psonam ottonis idoneam ad imperiū ob
tinendum et psonam philippi declarauit indignam et
suadebat oibus qtenus recederent ab obedientia phi
lippi et adbererent Ottoni. pncipes et alij q adbere
bant philippo querelarūt apud romanū pōficem di
centes ipm pperam pcessisse quis aut in illa electōe
vel approbatione gessit personam electoris et tūc po
suit falcem in messen alienam vtpute quia electio non
pertinebat ad legatum f. ad ipsos pncipes. aut gesse
rat personam cognitoris. i. iudicis et cum pcessisset al
tera partium absente. f. philippe minime citata iniusti
ciam illi fecerit. papa vero hic scripsit duci qdam q in
rauerat philippo fidelitatem tanqz imperatori. primo
captando benignitā pncipum dicens qz ad pnci
pes illos alemanie de iure et antiqua consuetudine p
tinet electio imperatorum f. ipi debent recognoscere si
cut recognouerant qz auctoritas exaandi personaz de
ctam spectat ad papam q cum vngit consecrat et coro
nat. Secdo nidet papa obiectio q fiebat cōtra le
gatū dicens qz nō pcesserat vt iudex neqz vt elector f.
vt denūciator nā denūciat ppter crimina publica ipi
us philippi ei psonam esse indignā ad imperiū obti
nendū et cū illi crimina eēt notoria non erat op. pce
dere iudicialiter pscrtim cum electores illius philippi
pcessissent alijs electōibz cōtempis et nō vocatis
Dicitur i tertia pte papa firmādo possum legatū
declarat illū philippū ducē indignū et Ottonem de
ctum declarat idoneū et qz hoc facere posset pbat in
re et exemplo vt ptz in litera. Quarto pnciplr inse
rit papa aliā cām qz reddebat illū philippū indignū
vel a. electōem nō esse admittēdū qz pater et frater im
mediate pauerant imperio. vnde si iste philippus nunc
obtinisset imperiū videretur qz non ex electōe sed ex
successione deferretur imperiū Ultimo papa monet
istum principem cui scribit vt oino debeat recedere ab
illo philippo non obstante iuramento sibi prestito qz
cum fuit prestatum sibi tanqz imperatori illo reproba
to ad imperium obtinendum non est huiusmodi iura
mentum obseruandū Nota pmo ibi in messen ali
enam. qz nō licet legato etiam de latere perturbare pui
legium alteri p romanum pontificem pcessum. ad hoc
bona glo. in. c. pro illoz. f. de pben. q vult b. pcedere
etiaz si privilegium sit clericis concessum Juxta literā
vero collige qz nō licet ponere falcem i messen alienā

tempore tamen necessitatis licet de quo dicitur in c. di
scipulos. de p[re]ca. di. v. nec licet trāire p[er] agz alienū
dño invito nisi in quibusdā casibus a iure exp[re]ssis de
quo vide glo. i. di. omnes leges. et in. l. dyu. ff. d. ser-
uisti. p[re]ca. vbi dicitur t[er]m. q[ue] non licet veneratoribus seu
auctu[ri]b[us] trāsiat p[er] agz alienū causa venandi seu au-
cupandi Nota scdo ibi derogauerat dignitati. q[ue]
eugere imperatorem ē dignitas et sic notori[us] ip[s]ius p[ri]n-
cipis dicitur habere dignitatē vt in. l. vnica. l. d. māda-
p[ri]nci. nota. bar. in. l. iij. ff. ad legem iul. repetū. fortius
ip[s]i electores censendi sunt habere quandā dignitatē
et tamen dignitas sine iurisdictione naz multis alijs
modis pot[est] capi dignitas de q[ui]bus vide bonā glo. in
c. quia nonnulli. de cie. non r[ati]o. et per bar. in. l. i. l. de
dignita. l. xij. et vide qd dixi in. c. de multa. de p[re]ben.

Nota tercio ibi absente altera partiū t[er]m. q[ue] p[er]p[er]az
p[re]cedit iudex etiam si sit legatus p[ar]te parte nō citata
vide regulariter nō valet p[ro]cessus. ff. q. i. r. caueant. et i.
c. omnia. et in. c. ij. de testi. quinimo etiam in ip[s]ius
p[ri]ncipis est nulla ex defectu c[on]suetudinis vt est glo. nō.
et ibi per bal. in. l. h. l. de legi. facit de. pastoralis. de
re iudi. et glo. in. c. si. de here. li. vi. vide t[er]m. et qd ibi
dixi in. c. i. de cā. pos. et p[ro]p[ri]e. Nō quarto i. v. v[er]o
ibi recognoſcimus vt debemus ar. optimū q[ue] papa
nō potest sine causa priuare electores imperij vel ip[s]o-
rum potestatem aliquatenus impedire p[re]sertim q[ue] vt
subicitur in t[er]m. non solum de iure s[ed] etiam de antiqua
consuetudine hec potestas eis competit pro hoc vide
bo. glo. in. c. ad apostolice. de re iudi. li. vi. Item quia
papa nō d[icitur] sup[er] istis t[er]ralibus sine maxima causa se
impedire vt in. c. causas. qui filij sunt legi. nec p[ri]uare p[ot]
laicos eorū iure sibi competenti vt nō. Anno. in. c. in-
quisitioni. ff. de sen. excōi. et p[ri]uilegium p[ro]cessus d[icitur] sui
natura p[er]petuū non debet reuocari vt nō. Anno. in. c.
nouit. de iudi. Item nota ibi de iure et antiqua cō-
suetudine q[ue] p[ro]p[ri]e p[ot] p[er]currē cū iure cōi et sic adice-
re maius robur et vinculum ad ip[s]m ius cōe concordat
c. sopite. de censu. Item nota ibi a grecis translit
t[er]m. magnam prerogatiuam p[ri]uilegij aplice ad imperiū
nam papa potest ex causa maxima trāssere imperiū
de gente ad gentem. Item potest examinare electū
in imperatore approbare p[er]sonam vngere p[re]secrare et co-
ronare ac etiam reprobare si opus est vt hic. p[ot] etiaz
ex cā sup[er]uenienti deponere iā coronatū vt in. c. ad apo-
stolice pal. Ex quibus omnib[us] et similib[us] que plene te-
figi in. c. nouit. de iudi. p[ot] colligi maioritas summi pō-
tificatus ad imperium seculare et p[ro]sequere hanc ma-
teriam vt plene dixi in dicto. c. nouit. Item nō ibi
germanos quia thetonia dicitur germani. quod ex
ponens gl. xxij. di. in. c. i. dicit q[ue] sunt veri germani
i. veri nobiles. vel scdm Jo. an. sic dicuntur a gigno
gignis p[ro]pter secunditatem in generando. est enim pa-

tria multum generatiua Nota ibi electum in regem
q[ue] p[ri]mo quis eligitur in regem postea in coronatione
promouetur ad imperium. an ergo coronatōes p[ro]p[ri]e
non solet appellari imperator. et tenet hic Jo. an. q[ue] eli-
gitur in regem. s. alemanie. Jo. cal. dicit q[ue] melius di-
ceretur romanorum et ita loquitur t[er]m. in de. romani. d.
iureiurā. per electionem ergo dicitur rex romanorum
et in coronatione appellatur imperator simile in ep[iscop]o et
archep[iscop]o qui ex sola electione et etiam confirmatione
non assumunt seu non consequuntur nomen ep[iscop]i
seu archep[iscop]i. sed ex p[re]secratione et pallij traditione vt i.
c. nulli. de ancto. et vlu. pal. et vide glo. in de. ij. de cele-
miss. Nota ibi vngimus et p[re]secramus q[ue] ibi imper-
ator p[re]secratur et ex h[is] sumpsit qdam argumentū
q[ue] imperator recipit ordinē. s. subdyaconat[us] qd repro-
bat glo. in. c. valentinianus. l. xij. di. et cōiter doct. hic
vide improprie dicitur imperator consecrari. proprie
vero consecratur ep[iscop]us et imperator inungitur. et
de viciatione imperatoris et eius effectu et aliorum re-
gum vide quod legitur et nota. in. c. vnico. ff. de sa. vn-
ctio. Imperator etiam coronat[us] triplici corona fer-
rea argentea et aurea. et a q[ui]bus coronatur et significa-
tum istorum metallo[rum] vide p[er] glo. in de. romani. pal.
et quatenus t[er]m. hic dicit q[ue] ad papaz spectat eum v-
ngere p[re]secrare et coronare. dicit h[ic] Jo. an. post hosti. q[ue]
cardinalis hostiensis imperatorem vngit ex antiq[ua] cō-
suetudine ex mandato pape s[ed] papa suis manibus euz
coronat corona aurea Nota in v. est enim regulari-
ter ac generaliter differētiā inter hec nam regula p[ar]t-
tur instantiam seu exceptionem vt nota sup[er] rubrica. d.
re. iuris. sed genus comprehendit sub se oēs species su-
as nec est dare sibi exceptionem. mense ergo litere ē q[ue]
p[ro]muniter et vniuersaliter obseruatum est t[er]m. et nō sem-
per p[re]dicta. ergo ad eum spectat exaiatio. Nota
ibi sacrilegam vel excōicatum t[er]m. plura crimina impe-
dientia seu inhabilitantia ad imperium obtinendum.
q[ue] vero crimina deiciant imperatōrē iā creatū vide gl.
nota. xvij. di. si papa. in fi. q[ue] dicit q[ue] omne crimē suffi-
cit si d[icitur] eo imperator ē incorrigibilis. sed tu vide Anno.
in. d. c. ad aplice. vbi nota. dicit q[ue] imperator et alij re-
ges non debent p[ri]uari nisi ex maximis causis seu deli-
ctis quia euz non possint deponi sine magnis pericu-
lis detrahendū ē rigori ar. in. c. latores. ff. d. de. excōi.
minis. vnde concludit ibi Anno. q[ue] ex facilio[rum] cau-
sis deponuntur clerici q[ue] isti p[ri]ncipes. vide tamē t[er]m.
cum glo. in. c. alius. xv. q. vi. vbi colligitur q[ue] rex fran-
cie fuit depositus per papam ex eo q[ue] erat effeminat[us]
i. nimis sequebatur mulieres s[ed] gl. ibi. Nō in v.
obiectioni. ibi denūciatoris officij q[ue] licet valeat ar. a
sufficiēti d[iv]isione seu partium numeratione vt h[ic] in
p[ri]n. et in. c. si diligenti. d. p[re]scrip. tamen tollitur hoc ar.
vbi omēs partes sufficiētes numerate nō sunt nā isti

principes hic arguebant quod aut iste legaliter gessit personam
electoris aut cognitoris et utroque casu male processit sed
papa confutando hoc argumentum adiecit quod nec electo-
ris nec cognitoris gessit personam sed denunciatoris offi-
cium exercuit et hoc ultimum manibus fuerat obmissum
ab illis arguentibus et de hoc modo arguendi et mul-
tis alijs vide per bal. in l. penticulam. C. de epis. et
cleri. Nota ibi quod plures ex illis etc. quod in electio-
ne imperatoris prevalet quicquid sit a maiori parte electo-
rum non ergo requiritur omnium consensus nec due par-
tes eorum sicut in electione pape sed sufficiat maior pars
sicut ceteris contingit in electionibus aliorum prelatorum ut in c. 13.
in si. s. eo. Et hec faciunt in ar. ad questionem nunquid
illi electores imperij exerceant hanc potestatem ut singuli
an ut collegium. hosti. tenuit hic quod ut singuli. sed mul-
ti tenerant oppositum idem sequitur Jo. an. in addi-
spe. in ti. de rescrip. p. n. a. s. ultimo v. penul. et ista con-
traria opinio plus mihi placet quia cum illi electores suc-
cesserint in locum populi romani qui ut universitas ele-
gebant sibi imperatorem debent illi censeri eodem iure
cum illis ut subrogatus sapiat naturam eius in cuius lo-
cum subrogatur ut in c. ecclesia. 7. ut li. pendet. preterea
sufficiat hic maior pars sicut contingit in actibus colle-
gij ut in l. quod maior. ff. ad municip. et in c. i. de his
que fi. a ma. par. ca. Item debent omnes hic convoca-
ri et simul actum expedire ideo dixit hic nota. tex. quod
plus obest electioni pretemptus unus quam contradictio
multorum quia contradictio minoris partis presentis non
impedit electionem maioris partis sed unus pretemptus
potest facere totam electionem retractari ut in c. quod si
cut. s. eo. et in c. bone. 7. e. omnia enim hec sunt signa
collegij. nam in spectantibus ad singulos potest quilibet
per se prestare consensum ut in l. p. fundam. ff. de semi-
ru. si. predio. sed tenendo opinio. hosti. quod illi eligunt tanquam
singuli probaretur hic una notabilis theozica barthol. et
menti tenenda in l. oes populi. ff. de iusti. et in. vbi di-
cit quod vbiunquam maior pars prevalet minori parti etiam
in actibus ad singulos spectantibus debent omnes ad
quos actus pertinent simul convocari ar. in l. maiorem.
ff. de pact. et. l. 7. quia. eo. ti. et vide in hoc quod plenius
dixi in c. iij. de iurepatro. vbi tetigi an patroni debeant
simul convenire ad presentationis actum. Nota in v.
nos vtiq. presentamus regem. quod papa non confirmat perso-
nam istius electi in imperatorem sed solum declarat et
nominat eum idoneum et regem et sic videtur quod electio
imperatoris non indigeat confirmatione expressa et fa-
cit tex. in dicta de romani. put. s. induxi. Item no-
ta ibi post ammonitionem et expectationem. tex. quasi
apertum quod in electione imperatoris possunt electo-
res variare recedendo ab eo in quem non consensit ma-
ior pars et accedere ad nominationem alteri sicut ob-
servatur in electione pape ut nota. in c. licet. s. eo. et vi-

de quod plene dixi. s. c. proxi. Nota ibi si princi-
pes ammoniti etc. argumentum optimum quod ad eligendum
imperatorem non est tempus a iure prefixum unde si
negligant eligere non devolvitur illico potestas ad pa-
pam sed debent prius ammoneri prefixo eis aliquo ter-
mino infra quem debeant eligere quod si non fecerint tunc
devolvitur potestas ad papam ut hic nota. probatur
et vide bonam glo. in dicto. c. ad apostolicam. et idem ser-
uari debet vbiunquam tempus non est prefixum sicut dixi
ibi in ratione in c. ij. de pces. preben. Et nota tex. ibi vel
non poterunt vel non voluerunt. quod licet electores im-
perij velint eligere non tamen possunt nihilominus per
admonitionem et expectationem potestas providendi
devolvitur ad papam ne sedes apostolica careat defen-
sore sine sui culpa et tene menti in hoc istum tex. quod non
recorror de alio consimili. et facit optime in argumen-
tum quod si patroni ecclesie non possunt aliquo impedi-
mento eligere quod post longam expectationem potest episcopus
scopus ecclesie providere ne careat ecclesia rectore sine
sui culpa de quo vide quod dixi in c. qm. et in c. cum
ppter. de iurepatro. Item nota ibi advocatus et defensor eccle-
sie. tenetur enim pro posse ecclesiam defendere et exal-
tare ut in dicta de romani. et. l. xij. di. tibi domino. et
c. ego lodovicus. et idem in alijs principibus. vide bo-
num tex. xij. q. i. principes. et. c. regum. merito prin-
cipes possunt deponi si sine causa legitima denegarent im-
peratori auxilium ecclesie oppressi presertim hoc pro-
cedit si tenentur opinio. canonistarum ceteris quod imperium immedi-
ate preedit a papa sed mediate a deo ut plene dixi. d. c.
nouit. et vide bonam glo. in de. ad nostram. de he. et tex.
xxij. di. in c. i. et. ij. et in c. xua. g. bonifa. vnam sanctam
Item nota ibi sunt enim notoria impedimenta etc.
iuncto tex. in pn. ibi cum citata non fuerit tex. notabilia quod in
notorijs non est necesse citare preter ex quo factum est nota-
rium ut certum sit absentem nullam defensionem pretere posse
et recordat tex. in c. cum olim. de re iudi. et vide quod ibi
dixi et plenissime tetigi in materia notorijs i. c. vestra. d.
coba. de. et mu. Nota ibi. s. excoicatio. quod excoicatio
impedit promotionem etiam ad seculari dignitate non valet
ergo electio facta de excoicato etiam ad seculari dignita-
tem quod tene menti. facit quod le. et no. in c. ad pbanda
de re. iudi. et i. c. si. d. p. ca. Nota ibi quod progenitores
eius etc. quod ad repellendum quem a dignitate adipli-
scenda etiam seculari consideratur nequam delictum proprium
sed progenitorum. unde psecutio ecclesie a progenitori-
bus istius philippi facta hic aggravat ne iste promo-
veatur. nam timent in filio et liberis crimina paterna et
progenitorum nam sepe solet filius similis esse patri. hinc
est quod filius punitur propter crimen lese maiestatis a
patre commissum. nam efficit infamis et excludit ab omni
successione parentis et vita ex sola misericordia restat

catum quod peccatum non cadit sub potentia vni dicitur
mus qd deus peccare non potest nam peccatu potius
pcedit ex defectu qm ex potentia facit quod le. et nota.
xx. q. i. in. s. i. r. de peni. di. ij. s. si. intellige tm qd papa
omnia pot. clauē discretionis non errante vt nō Inno.
in. d. c. quanto. vide tex. xxiiij. q. i. in. c. manet. r. pcedi
pue predicta sunt vera tenēdo pmanem opi. canonista
rum qd imperator recognoscit imperium a papa iuxta
ea que dixi plenius in. c. nouit. de iudi. r. qd hoc sit ve
rum aptissime patet ex eo qd romani per vim r. oppres
sionem acquisierunt imperium vnde qd dicitur. xxiiij. q. i.
s. i. qd virtutibus acquisierunt imperium debet intel
ligi de virtutibus nō theologicis s. politicis vt ibi nō.
Preterea isti electores hanc potatem habuerunt non a
populo romano vel ab aliquo imperatore sed a papa
vt hic vnde hodie potest imperator suam potatem legi
timare ex auctoritate ecclie. naz. de alijs imperatoribus
ante approbationem ecclie poterat dubitari an cum
bona pscientia tenerent imperium d. quo vide qd nō.
Inno. in. c. quod sup. his in. si. de voto. vbi excusat eos
valde debilitat s. tu vide melius p. bal. in. l. cūctos po
pulos. l. de sum. tri. vbi pbat qd imperium est a deo p
missiue approbatiue formaliter r. effectiue r. dicit vt ibi.

In glo. in. v. in. germanos. ibi ipsi habent regnum
rōne ecclie r. intellige glo. de illo regimine d. quo ha
betur. lxxij. di. adrianus. et. c. se. nam imperatori olim
pbenit auxiliū ecclie satis oppresse tribuit papa cum
pseruati concilij potestatem eligendi papam r. alios pō
tifices s. illud pūilegium postea fuit reuocatum cuz eo
abuteretur vt ptz i. s. verum. ca. di. Ex quo nota qd p
uilegia concessa laicis sup. spūalibus pnt reuocari p pa
pam qz in istis qsqz tenetur obedire summo pontifici
vt nō. Inno. in. c. inquisitioni. de sen. ex. Si aut prius
legitimum esset tributum sup. temporalibus an r. quando
possit reuocari dicit vt plene dixi in. c. nouit. de iudi. et
an ex inuestitura laicorum facta vigore pūilegij psequat
inuestituras ius spūale dicit vt notat Inno. in. c. quod
sicut. s. eo. In ea. gl. ibi sicut r. rex schacorum nō.
glo. qd apud grecos est nudum nomen imperij sic r. qd
libet in domo sua potest dici imperator seu rex vt in. c.
duo ista nomina. xxiiij. q. iij. vnde Jo. an. refert hic fa
bulam de quodam rurali qui receperat richardem re
gem anglie in cognitum qui in aucupatione sua seu ve
natione instante discrimine temporis perdidit exer
citiū suū r. cuz nollet obedire rustico i. lotione manū
vel scōz aliqz cū rex vellet se pferre illi i. mēsa dedit illi
alapā dicens qd qlibz ē rex i. domo sua qre dñō domus sit
obediēdū i. domo sua pāpiēt. fert ē qd rex postea ad
pallatū suū redact⁹ fecit rusticū inuitari vt sic ipm no
lētē obedire faceret verberari sed rusticus sapiens i.
omnibus regi obediuit lauando manus r. consimilia
faciendo et sic rex remansit frustratus intentione sua

et dicitur qd multa bona illi contulit In ea. glo. ibi
est autem imperator super omnes reges. nota gl. vsqz
ad finem ex qua collige magnaz imperatoris potesta
tem omnes enim potentie regum fluxerunt ab imper
rio tanqz riuuli a flumine et de hoc vide plenius per
Bal. in. c. i. quis dicatur dux coll. x. vide etiam glo.
nota. in. c. adrianus. lxxij. distin. que dicit qd reges hi
spanie non recognoscant imperatorem quia de sancti
bus infidelium eruerunt illa regna de rege francie r. illis
consimilibus vide quod dixi post glo. et Inno. in. c. p
venerabilem. qui si. sunt le. et inq̄tum hic glo. subdit
qd omnia sunt in potestate imperatoris intellige quo
ad iurisdic. non autem quo ad dñiam qz dñiam de in
re gentium est apud priuatas psonas. i. di. ius gentium
et in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. et iu. nec potest imperator
sine causa p̄uare quem dñio suo vt nota. Inno. in. c. q
in ecclesiarum. de consti. r. bar. in. l. si. l. si contra ius
vel iur. pub. et Ly. in. l. p̄scriptio. l. de p̄. i. p̄.
offe. et vide ad materiaz quod nō. Bal. in. p̄benio
ffoz. et in. l. i. de rei ven. In gl. in verbo. sacrilegū
ibi nom. et sacrilega familia repellitur a sacramentis. i.
tellige. put loquitur quando. i. ipsa familia est sacrile
ga secus dicendum est in familia alicuius sacrilegi naz
dūmodo abstineat a sacrilegio non reperitur iure cau
tum qd debeat repelli a sacramentis ecclie naz. c. mi
roz. allegat in glo. non loquitur de sacramentis s. de ob
lationibus vt i. odium r. detestationem criminis nō admit
tat familia sacrilegi ad oblationes In glo. i. vbi. fare
re ibi tunc demū. Ad ex. glo. qd vbi electores imperij
discordant i. pari numero nec fit accessus ita qd possit
maior ps haberi pot. papa eligere vni ex illis put si
bi libuerit sicut contingit in patronis discordantibus
dispari numero in. c. qd aut. s. de iure patro. Et dō
sentit ista glo. qd si electores imperij oēs eligunt sciēt
indignū p̄as. puidēdi deuoluitur ad papā qd nō hic
aperte non probatur puto tamen dictum in se verum.
quia ex quo istam potestatem habuerunt a papa debz
ad ipm redire potestas si ea abutunt ar. in. c. gratian.
s. de postu. prela. et facit tex. hic in ar. in. v. nos vltis

In glo. in. v. aduocatus. ibi non potest esse pa
tronus glo. loquitur nimis obscure et rectius dicitur
fm Jo. et p̄by. qd aduocatus ecclie non est patro
nus sed est quasi parens seu protector quasi lz impera
tor sit aduocatus ecclie non tamen patronus. et dicitur
aduocatus. i. defensor. ideo tex. dicit aduocato r. dō
fensore carebit r. In glo. in. v. lotharino. i. si. Sol
ue hoc p̄trarium vt nota. in. c. de quibz. xx. di. vbi gl.
dal. r. res solutiones r. vide quod le. r. nota. in. c. in cau
sis. s. de re iudi. In gl. in. v. publica. ibi dicit qd p̄b
lica. non referas glo. ad tex. qz est falsa. nam electio fa
cta de excōicato est nulla q̄stū cū qz ille sit occulte excō
municatus vt in. c. cuz dilectus. de p̄ue. r. i. cū inter. s.

eo. nō. In. in. d. c. cū dilectus. et Jo. an. in. c. i. de re
 scrip. li. vi. et vide qd dixi plene i. c. veritatis d dolo et
 p. ubi tetigi nūqd valeat gesta ab ipō excōicato tole
 rato. In glo. in v. postulant i. si. nō gl. q̄ solet quo
 tidie allegari q̄ petēs absolutōem tacite fatet se excōi
 gatū et ide videt tenē hosti. b. et i. c. h. j. d. ordi. p. gn. sed
 In. h. et in pal. c. h. et p. rariū dicit q̄ h. fatet se h. e
 idam p. ciam non tū fatet p. h. se excōicatū videt tenere
 archy. in. c. pia. de excep. li. vi. et Collec. h. et facit qd
 nō. Jo. an. in. c. exhibita. d. homi. et t. spe. i. t. d. p. ba.
 s. videndū. v. nūqd. ubi ad istū tex. rīdet q̄ h. veno
 tat tps i. q̄ cognouit se excōicatū n̄ aut denotat cā q̄ li
 dicat q̄ ite p. nūcū recognouit se excōicatū eo tpe q̄
 petijt absolutōem p. nūcū bar. tū in. l. dec. ff. de vō.
 obi. t. opt. b. glo. p. rariū ptem puto veriorē qz so
 let peti ad cautela et bonaz mentū ē timere culpa vt i.
 c. h. de obser. i. e. i. et vide qd dixi in. c. h. pal. Et nō ex
 p. dicitur iuncto tex. q̄ p. nūcū p. rariū absolui qdaz cō
 trariū p. id qd le. et nō. in. c. cū desideres. et c. a nobis
 de sen. ex. Et dicit q̄ h. qz nō debeat absolui p. nū
 cū si tū absoluit t. absolutio et nō h. dicit qz fati plac
 et et dicit q̄ iste tex. nō. p. bat q̄ iste fuit absolui p. nū
 cū f. petebat absolutōem p. nūcū. an. aut p. literas
 qz possit absolui video bo. tex. iuncta glo. h. q. v. q̄ to.

In gl. i. v. illicitū ibi f. lex loq̄ i. hereditario et. Et
 istis q̄ h. allegat i. glo. istō iuramentū reddebat dubiū
 nā q̄ tū erat de futura successione qz iurauerat obedi
 re nepoti suo vt regi et imperatori futuro videt adhuc
 impatore videbat iuramentū illicitū vt in. l. si. de
 pac. et nō. istā glo. qz illa lex nō facit mentōem de iura
 mēto f. solū dicit pactū nō valē qz p. rariū bonos mores
 f. bar. in. l. stipulatio b. mō p. cepta. ff. de v. obi. et aliq̄
 doct. in. d. l. si. tenet et bñ etiā iuramentū nō valere vt
 in regula. nō ē obligatorū. de re. iur. li. vi. f. in p. rariū
 faciebat q̄ volūtas impatoris vinētū intercesserat i. h.
 seu i. obligatōe et pactū v. s. d. f. ufa successione p. sentie
 eo d. cui successiōe agit eo tū p. dūte i. p. sensu v. f. g. ad
 mortē vt dicit tex. i. d. l. si. f. ille p. sensu ipatoris n̄ vide
 bat h. valē qz n̄ agebat h. d. re sua cū iperū d. e. r. a. l. ex
 electōe et nō ex successione vt hic merito dicit h. papa
 q̄ in tali dubio nō debuit iste dux venire p. rariū aucto
 ritate p. rariū illud iuramentū f. debuit p. sulere romanum
 pōtificem et sic itelligit et limita glo. se. in prin. quā nō.
 in eo q̄ facit tria mēbra q̄ aut iuramentū est omnino
 licitū et tunc est seruandū vt. j. de iur. p. totū. Aut
 est illicitū et hoc p. stat et tūc p. rariū anctē p. rariū qz venire
 p. rariū vt. x. q. i. i. i. quasi p. totum Aut dubitatur qz sit
 licitū vel ne et recurrendum est ad superiorem vt hic
 et idem voluit hic Inno. qui tamen vltra dixit q̄ si iur
 ramentum potest seruari sine interitu salutis etemelz
 sit temerariū et perniciosum exemplo d. tū supior p. rariū
 adiri ar. c. cum quidam. de iureiur. et b. si aut est tane

rariū nō autem exemplo perniciosum et tunc d. seruari
 ar. in. c. de iureiur. Et subicit nōbile verbū
 et menti tenendū q̄ nedū in temerarijs iuramentis h.
 etiam in licitis et honestis pōt quis venire p. rariū p. rariū
 anctē instante necessitate si supior non potest adiri. xi
 q. i. j. antecessor. ita putat ipse imminente necessitate vel
 magna vtilitate spūali. f. hoc vltimū nō placet hosti.
 qz p. rariū vtilitatem nō est p. rariū cōmittendū nō
 eni debet admitti malum propter bonum qd inde le
 quitur vt in. c. nō magno. j. ne de. vel mo. f. dñs Car.
 placet dictū Inno. qz magna vtilitas cōparat necessita
 ti vt nō. Inno. in. c. cū omnes. de p. rariū. et mihi placet b.
 dictū quando iminet talis vtilitas p. q̄ superior ipm
 verisimiliter si potuisset adiri absoluit a iuramento
 facit. l. tutor qui reprobiū. ff. de adm. tu. et. xvij. q. i. i. j.
 nullus. In glo. si. nō glo. iuncto tex. q̄ iurās obe
 dire regi vel alteri p. rariū intelligit eo remanēte i. p. rariū
 patu vt iuramentū nō ligat eo p. rariū. Et glo. q̄ rī
 tur nunquid electus in impatorem possit illico admi
 nistrare anq̄ coronetur vel approbet. Et olim erant
 varie opiniones f. hodie receptum ē p. rariū vt ita
 tim administraret et si plures sunt electi in discordia
 glibet administrat si validitas gestoz dependet a fu
 turo euentu d. q̄ vide gl. in de. romani. pal. q̄ circa istā
 materiā ponit plura notāda Ultimo h. q̄ ratur nū
 qd possit cōtra coronādū exāpi ad effectū differendū
 coronationē donec exceptiones fuerint exāte Inno.
 sentit h. q̄ sic nā sicut papa p. rariū exāte electū an corona
 tionem vt h. ita d. admitti exceptio cum coronatio sit
 qdam p. rariū quā etiā p. rariū man. p. rariū qz
 d. v. i. g. i. p. rariū vt i. l. si. h. debet p. rariū admitti excep
 tionem p. rariū sicut p. rariū p. rariū vt in. c. sup
 his. de accu. et hec opi. placet mihi h. qdam dicant h.
 iure nō. p. rariū. idem dicit cōtra abbatem bñdicendū vt
 nō. doct. hic et p. rariū. j. de accu. in. c. meminimus.

Et dicitur ad electōes d. p. rariū
Oram sunt vocandū et p. rariū electio
 maioris et sanioris p. rariū. In p. rariū ponit de
 cisa narratio In scda. p. rariū ibi si vero. et pone casum
 q̄ celebratis dnab. electōib. i. discordia papa p. rariū
 illas decidendas put de iure fuerit et si p. rariū d. su
 re vtrāqz cassari papa mādauit electōem celebrari de
 nouo put habet i. l. i. rariū Nota p. rariū ibi tituli sancte
 prudentiane. q̄ p. rariū cardinalis nūcipatur p. rariū
 lum suū Quid d. epō et dyacono dixi plene i. c. ex ge
 stis. de de. non res. Nota secundo. ibi conuocatis
 q̄ vbi aliqui ex electoribus sunt absentes non sufficit
 congregare capitulam p. rariū sonum cāpane sed debent ab
 sentes vocari p. rariū nūcū aut literas alias electio videt
 eis contemptis facta et ipsis p. rariū p. rariū p. rariū
 irritanda vt. j. c. p. rariū. et. s. e. q̄ sic. et in. c. cū iter vni
 uersas. Si aut oēs eant p. rariū sufficit congregatio per

sonū cāpanē. h. ē d. more i illo loco sic itelligē. c. i. can
sis. s. e. vbi tetigi. Nō ibi fratib⁹ q̄ oēs clerici eū
dem collegij p̄nt dici fratres p̄p̄ dilectōez ⁊ caritatez
q̄ magis d̄z affluē iter eos q̄ iter alios de q̄ vide qd̄
nō. i. c. ad mensaz. xi. q. iij. Nō ibi maiori ⁊ saniori
p̄ti. q̄ n̄ sufficit aliqd̄ eē gestū a saniori pte vniuersitat̄
nisi eē illa p̄s sit maior numero regnū ḡ duo copulati
ne ad validitatē gestoz idē vidē inuere tex. i. c. qz. p̄p̄
f. e. ⁊ i. c. i. d. bis q̄ si. a. ma. p. ca. In gl. ex hac ha
bes tres itellect⁹ ad l̄raz p̄rim⁹ ē vt b̄ ponat regala
circa vocatōem absentū vt exillētes i. puincia sint oēs
vocādi sec⁹ si ex. puincia ⁊ in hūc itellectū h̄ decre. de
terminat ⁊ declarat. c. qz. p̄p̄ter. f. e. vbi d̄r q̄ oēs sunt
vocādi ad electōez q̄ p̄mo de vocari p̄nt vt illi dicant
p̄mode posse vocari q̄ degūt i eadē puincia Scd̄s
itellect⁹ ē vt pot̄ illud. c. qz. p̄p̄ter detemiet ⁊ restrin
gat istd̄. c. q̄ ecōtra vt sic sit sensus q̄ exites i. puincia
sunt vocādi. s. si p̄mode vocari p̄nt vt i. d. c. qz. p̄p̄. vñ
n̄ curādū an aliq̄ electores sint i. puincia vel ex̄ illd̄ so
lū d̄z inspici an p̄mode vocari possint nā possibile est
q̄ q̄iqz q̄s ē i alia puincia t̄i vicinior erit ecce de cui⁹
electōe agit q̄s alī q̄ erit absens i eadem puincia forte
multū lōga ⁊ lata Et pot̄ d̄z attēdi mēs legis q̄s ei⁹
vba vt i. c. itelligētia. ⁊ i. c. p̄terea. d̄ vñ. sig. ⁊ i regula
h. d̄ re. iur. li. vi. Terc⁹ itellect⁹ q̄si p̄cedenti p̄for
mis q̄ d̄ iure nō d̄z haberi p̄s. ratio ad. puincia s̄ so
lum vt p̄mode possint absentes vocari ⁊ ad istū tex.
n̄idet gl. q̄ loq̄t̄ fm̄ sp̄alez p̄suetudinē illi⁹ loci ⁊ sic va
let p̄suetudo vt oēs d̄. puincia vocēl̄z de facili nō pos
sint oēs p̄mode vocari ⁊ p̄ vltimo itellectu optime
fac̄ tex. in. c. i. genesi. f. eo. in. fi. vbi valebat p̄suetudo vt
oēs regno frācie vocarēt cū t̄i illd̄ sit amplissimū reg
nū h̄ic sunt duo p̄ncipaliter exaianda p̄mo qd̄ d̄i
cādū d̄ iure cōi. scd̄o nūqd̄ indifferēter i hac vocatione
valeat p̄suetudo Circa p̄mū mibi placz scd̄s itelle
ct⁹ vt illi debeāt vocari q̄ p̄mode vocari possint p̄ illd̄
c. qz. p̄p̄ter. nā hec opi. seu lectura ē equa ⁊ ecclie vtilis
nā possz. puincia esse multū lōga ⁊ lata ita q̄ sine mag
no ecclie incōmodo n̄ poss̄t abñtes expectari Ad̄ aut̄
dicūt p̄mode posse vocari dic̄ q̄ n̄ p̄t dari certa regla s̄
bon⁹ iudex arbitrabis fm̄ picula iminētia ⁊ discrimia
viap̄ nā forte si cōto nō fieret electō imineret piculū sc̄i
mat̄ seu itrafronis vel abusus laice p̄tāt̄ vel qd̄ sile vel
p̄p̄t guerras iminētes n̄ p̄t fieri d̄ facili vocatio p̄ h. c.
d̄ causis. d̄ offi. dele. ⁊. l. i. ff. d̄ iure deli. Et is ad quē
spectat p̄firmatio electōis erit idone⁹ iudex sup̄ b̄ du
bio ar. in. c. fi. f. e. ti. li. vi. ⁊ ad istū tex. dic̄ q̄ pape fuit
h̄ visum q̄ oēs d̄. puincia p̄nt p̄mode vocari ideo mā
davit oēs illos puocādos nō em̄ posuit h̄ papa regu
lam generalē nec d̄z extendi iste tex. indifferēter ad ali
as ecclias cū i alijs nō p̄currat eadē ratio cū alie. puin
cie possint eē latiores ⁊ breuiores ⁊ ius nō d̄z extendi

d̄ casu ad casum nisi militet eadē omnimoda rō vt i. c.
trāsato. d̄ p̄si. cū it̄i nō. ⁊ i. l. nō p̄nt. ff. de legi. ⁊ istuz
puto vtz itellectū hui⁹. c. p̄ h̄ cessat q̄stio quā faciūt
hic doct. querentes. de q̄. puincia itelligat iste tex. ⁊ d̄i
cunt qd̄ de vñali. i. fm̄ q̄ vñ ⁊ cōiter appellātur puin
cie vt tuscā lombardia ⁊ similes nō aut̄ d̄z itelligi fm̄
q̄ habetur. vi. q. iij. sc̄itote. vbi d̄r q̄ illa ē puincia que
bz vñ regē ⁊ vñ metropolitanū. nam multe hodie
appellātur puicie in vñ que nō habent ep̄os s̄ vt dixi
ista difficultas cessat tenendo itellectū p̄missum naz
h̄ papa retulit se ad istam. puincia certam nec dedit re
gulā q̄ ad alias. puincias Quo ad scd̄az q̄stionem
dixerūt qd̄az q̄ p̄suetudo valeat fm̄ quā remoto loco
absentes sunt vocādi respectu distātie vocatōis s̄ non
valet vt absentes nullo modo vocent̄ s̄ h̄ dicitū nō pla
cet h̄ Jo. an. ar. in. c. cū i ecclēsijs. d̄ p̄b̄. li. vi. vbi tex.
approbat p̄suetudinē vt absentes nullo mō vocentur
⁊ quāq̄ ille tex. nō loq̄tur i electionib⁹ p̄latoz s̄ i col
latōnibus p̄bendaz ⁊ canonicatū t̄i eadē ratio est in
electionib⁹ p̄latoz n̄ de iure absentes debent vocari i
receptionib⁹ canonicoz sic i electionib⁹ p̄latoz vt ibi s̄
cut ergo valet p̄suetudo i illo casu ita debz valere i cū
nostro p̄p̄terea videm⁹ q̄ p̄suetudo p̄t i totū deferre
alici⁹ suseligendi ⁊ p̄uare veros electores vt in. c. qz
dilect⁹. de p̄sue. ⁊ i. c. cū ecclia sutrina. d̄ cā. pol. ⁊ p̄p̄i.
ita ⁊ forti⁹ d̄z eē potēs ad restringēdū ius eligēdi p̄p̄
tens respectu vocationis fiende ⁊ hanc p̄tem tenet gl.
in dicto. c. cum i ecclēsijs quā notabis ⁊ fuit de mē
te hui⁹ glo. facit in simili quod le. et nota. in. c. iij. de
consue. li. vi. nam hic consuetudo potest esse ecclie vñ
lis propter faciliorem expeditionem sicut valet cōsue
tudo contra ius p̄mune vt ep̄iscopus non teneatur re
quirere canonicorum consiliū vt in dicto. c. iij. Aut
habet consuetudo vt absentes omnino vocentur ad ele
ctionem ⁊ puto illam valerere dummodo n̄m̄m̄ nō
tendat in damnum ecclie nam si haberet vt etiam cū
in p̄moditate deberent absentes vocari non putarem
illam consuetudinē valere quia non valet cōsuetudo
ecclēsijs granosa vel saltim extollenda vt in. c. i. d̄ cō
suetu. secus si haberet vt cum parua in cōmoditate de
berent vocari quo casu itelligerem istam glo. et tex. l.
d. c. in genesi. i. fi. vt sic parua incōmoditas tolleretur
ratione consuetudinis. propter auctoritatem ip̄ias cō
suetudinis. s. de consuetu. c. fi. ⁊ hac ratione etiam po
to valere p̄suetudines vt in oib⁹ actibus debeant vo
cari absentes maxime in alienatione rei ecclēsiastice.
nam de iure absentes non sunt vocādi in alienatione
vt eē textus singularis in autentica. hoc ius potest
L. de sacro sancta ecclie. canonizata. ⁊. q. i. hoc ius. et
ibi glo. que hoc tenet et vide per glo. in dicto. c. cum
in ecclēsijs. et glo. in. c. fi. f. de malo. ⁊ obe. in verbo p̄
sentiū et ad materiā vide qd̄ dixi in. c. cū oēs. d̄ p̄lati

One memorie

Cassatur electio partis maioris contempta minori parte etiam si est unus solus non tamē in eligendi deuoluē ad minore. b. d. scdm unam intellectū cōmunem. In p̄ma ponit de cisa facti narratio. in sc̄da diffinitio ibi confūto. in qua duo facit. p̄mo cassat electionē sc̄dam exp̄mens quare cōponit antiphozam. sc̄do cassat p̄mā. ibi electionem autē. Nota p̄mo q̄ licet desperetur de cōualescentia p̄lati egrotantis nō tamē per hoc pōt haberi tractatus seu ordinatio sup̄ futuri pontificis electione. d̄z em̄ expectari mors omnio. q̄ ante mortem p̄lati nec ecclesia vacat nec in eligendi seu ordinandi competit canonicis. vt hic et in. c. obeūtibz. lxxij.

Nota sc̄do q̄ canonicus etiā absens causa studiorz debet citari seu mōneri vt veniat ad electōez futuri p̄tificis dūmodo sit in loco. vnde possit cōgrue vocari. iuxta ea que dixi. s. c. proximo. alias electio facta illo cōtemp̄to venit irritanda eo p̄sequente cōtemp̄tum.

Nota tercio q̄ capitulū potest citare absentes canonicos ad electionē faciendā an in. c. debeāt esse tūc due partes an sufficiat maior pars ad validitatem citationis et termini p̄fixionis. vide qd̄ dixi in. c. cū nobis. s. e. Nota quarto ibi hac pro sua. q̄ non solū electus potest p̄sequi in iudicio electionē suam sed etiam electores. cōcordat. c. cum dilectus. s. de consuet. et. c. ij. de in. inte. ressi. et vide qd̄ no. inno. i. c. dilectus. ij. de p̄ben. Nota quinto ibi nō cassatam. q̄ electio facta per capitulū aliquibus ex canonicis contemptis seu non legitime vocatis. nō est ip̄o iure nulla sed venit potius irritanda. qd̄ intellige quando i. c. salū affuerūt due p̄tes canonicorū vocādo. nā si nō affuerūt due partes nō valet q̄quid sit in capitulo vel vniuersitate. ex quo minor pars est cōcepta seu nō legitime vocata ad hoc. l. nulli. et. l. plane. et qd̄ i. eis no. ff. qd̄ cuiusq̄ vniuers. no. et in. l. nationū. l. de decur. li. x. et vide qd̄ dixi. in. c. cum nobis. et. c. qd̄ sicut s. e. nam potentie capitulares seu vniuersitatis sunt a p̄ncipio apud duas p̄tes dū vniuersitas ē i. cōgregando licet in diffiniendo valeat quicquid facit maior pars illaz duarū partū. et ita intellige. l. qd̄ maior. ff. ad municipa. et. c. i. de his que fi. a ma. par. ca. Nota sexto ibi in p̄mo cōsensu capitulo p̄manente. q̄ eligētes aliquo canonico cōtemp̄to nō per hoc debent p̄uari p̄tate eligendi imo cassata electione propter p̄emptū potest capitulū p̄cedere ad aliam electionē et eundem que p̄ius elegerāt de nouo assumere. q̄ cū electus nō sit cassata propter delictū electi pōt iter eligi. vt in. c. sup̄ eo. s. e. Nota ibi nōdum tradito sepulture q̄ salū de honestate nō debet fieri electio futuri p̄lati ante sepulturam p̄decessoris. an autē electio sit nul-

la ante sepulturam attempta. dicam statim cū glo.

Item nō et tene menti tex. in. v. cū plus. q̄ magis obest p̄emptus vnus q̄ multoz p̄tradēo in p̄senti. et est rō. q̄ p̄emptus vnus dūtaxat p̄bet facultatem retractandi electionē. vt hic et in. c. venerabilem. s. eo. secus in p̄traditione aliquoz p̄sentium q̄ talis p̄tradēo nō obest cōtra electionem maioris et sanioris p̄tis vt i. c. q̄ p̄pter. ij. eo. Nota vltimo ex si. q̄ citatio temeraria seu non ltime facta non ardat citatū ad p̄pendum vnde paria sunt que nō fuisse citatum vel minus ltime fuisse citatū. Et cōtra hoc et cōtra tex. opp. nāz paria sunt q̄ aliquid fiat tpe habili vel tpe inhabili dūmodo effectus cōferatur ad tps habile. vt in. c. de vxo re. z qd̄ ibi nō. ij. de sepul. l. effectus istius citationis facte de isto canonico absente fuit collatus in tps habile. ergo nō debebat conuere ex eo quia fuerat facta p̄lati non dū mortuo. Et dupliciter p̄mo puto posse dici q̄ hic citatio et eius effectus fuerunt in tpe inhabili nam citatio fuit emissa non dū ep̄o mortuo et p̄fixus terminus ad vigiliam penthecostes et sic ad temp̄ in quo possibile erat istum p̄latum adhuc viuere. non em̄ citantur vt p̄peret post mortem p̄lati ex quo tū citatio fuit facta in vita p̄lati. Vel sc̄do dico et melius q̄ p̄supposito q̄ etiam citasset vt p̄peret post mortem rō ē. quia omis tractatus est inhibitus vt hic et lxxix. dist. c. nullus. vnde p̄hibetur iste tractatus non solum habito respectu ad effectum ip̄ius sed etiam ad ip̄m incipiū cū nullū ius cōpetat c. p̄lo in electione an̄ mortē p̄lati. et p̄ hoc bonus tex. in. l. i. in. c. si. de sepul. li. vi. vbi religiosus nō pōt sibi eligere sepulturā l. effectus istius electionis p̄feratur post mortem et sic ad tps in quo ē exemptus ab obedientia abbatis et hoc ideo. q̄ etiaz p̄ncipium p̄hibetur. q̄ cū non habeat voluntatem. xij. q. i. non dicatis. non potuit illam exp̄mere dū viueret ad idem bonus tex. in. l. si minor. ff. de ser. exposit. quin imo plus dicit hic boati. q̄ etiam si citatio fuisset facta post mortem p̄lati. ex quo tū fuit emissa an̄ mortē non valet. qd̄ mihi satis placet. q̄ in citatione plurimū cōsideratur incipiū. illa em̄ est p̄prie citatio que emanat a iudice seu decretum decitando. factum veto nuncij ē executio. iuxta nō. p. Jo. mō. et Jo. an. in. c. romana. s. p̄rabentes. de fo. p̄pe. li. vi. et tetigi in. c. si. de ferijs

In glo. ij. hec glo. intricate procedit et in effectu p̄sequitur duas questiones. p̄ma nunquid electio facta per caplm̄ contemptis aliquibus sit nulla vel annullanda. et in hac q̄ōne licet p̄mo allegat q̄ sit nulla tamen postea concludit veritatem q̄ non est nulla licet sit irritanda contemptis p̄sequentibus iniuriam suam. vt h̄ et in. c. qd̄ sicut. s. eo vbi melius p̄batur.

Sc̄da q̄ō ē nunquid cassata electione p̄pter p̄emptū aliquoz debeant p̄uari isti p̄emptores p̄tate eligendi

p pma vice vt sic ista potestas applicet alijs pemptis
dūtaxat et in hac qōne glo pūo tenit q sic. et pro ha c
pre facit iste tex. in eo q papa reprehendit istū canonisū
q pūo debuit expectare iudiciū pape q̄ pcedere ad se
candam electionem. et sic innuit q post sniam pape
potuissz solas eligere. sed gl. i. ver. et qd dixit. caute cor
nigt q pūo dixerat et fuit illa additio vsqz ad si. in q̄
pauit q rōne pemptas solum d3 in penā retractari
ipā lectio nō aut dñt electores pūari p̄tate eligendi. qz
cū ista pena p̄uatiōis nō sit b̄ casu iure statuta nō ē in
ponenda p aliū q̄ p cū quēlibz plenitudine p̄tatem scz
p p̄ncipē. et ita pōt intelligi iste tex. et hec opi. cōiter te
netur p doc. et optime facit iste tex. in. v. in p̄mo p̄sen
tu rē. nec ob. si dicatur q eligentes p̄ra formā debent
p̄uari p̄tate eligendi vt in. c. qz. ppter. j. co. ergo formā
eligentes aliquo cōtemptu cū tūc deliquāt p̄ra p̄ximū
p̄tate. c. qz. ppter. j. c. d. ans formā electioni disponit
vt absentes vocent. ergo electō facta absentibus nō vo
catis est attemptata contra formā et p p̄ris deberēt ele
ctores p̄uari p̄ prima vice p̄tate eligendi. vt in. d. ca.
qz. ppter. d. cōd. l3 eligentes p̄ra formā sunt p̄uandī
tū nō sequit q eligentes aliquo cōtempto sint etiā p̄uā
di qz vt dicit Jo. an. et bñ et satis fuit de mente gl. b̄
in addi. cū illa pena p̄uatiōis nō sit statuta in casu n̄ro
nō d3 pena. c. qz. ppter. ad istū casuz extendi. qz pene
nō sunt extēdēde. d. peni. di. i. pene. et vide bo. gl. in. c.
si. de iure pa. satis ergo est q rōe pemptus in penam
retractetur electō. et ista pena ē in iure statuta et nō alia
sufficit ergo q ista iponac nā odia dñt restringi et non
amplian vt in regula odia de re. int. li. vi. Et s̄m p̄ra
riam dicendū q vocatio absentium nō ē de forma sub
stāiali s3 ē de iustitia. nā si esset d̄ forma substāiali ele
ctio facta aliquo p̄cepto esset nulla. vt in. d. c. qz. ppter
et tū in casu n̄ro nō ē nulla vt b̄ et i. c. qz. sicut. e. et i. c.
eccia. et. h̄. j. c. Et ad istū tex. vltra p̄cedentē m̄sōz pōt
m̄dari vt sensu hic abbas q potuissz iste. pcedere ad se
candā p̄ma cassata. nō tñ solus s3 vna cū alijs. Lōclū
de q̄ vt b̄as totā materiā glo. magne clarā tres casus
quōz electō sit p̄ maiorē p̄tē de indigno scīentē et tūc
electio est nulla. et p̄tās eligendi ip̄o facto deuoluit ad
minorē p̄tē q nō deligt vt in. c. bone. s. e. et in. c. cō
gregato. j. e. cū s̄lib. Quōz scōda electio facta p. c. ē cō
tra formā substāiale d̄ qua in. c. qz. ppter. et tūc electō
est ip̄o iure nulla. s3 electores nō sunt p̄uati p̄tate elige
di s3 dñt p̄uari p̄ sniam et p̄tās applicat alijs q nō de
liquerunt cōtra formā. dñt tñ expectari snia p̄uatiōis
de quo vide qd nōt. Inno. et cal. in. d. c. qz. ppter. vbi
dicā. Tertius casus quī electio sit p. c. de idoneo et sin
formā sed aliquis de. c. fuit pemptus seu nō l̄tme vo
catus et hoc casu electio tenet vnde potest ratificari p̄
pemptū nam pōt renunciare facultati psequendi inia

riam sibi illatā vt in. d. c. qz. sicut b̄ si vult psequi con
tēptum retractabitur electio per sniam ut hic et in dīc
to. c. eccia. qua cassata debent om̄s simul conueniri
ad electōz non ter siendam. quia vt p̄dixi n̄ habet hoc
casu locum pena p̄uatiōis nisi p̄papa ex plenitudine
potestatis vellet hanc penā infligere. vt. s. dictum est
et p̄ hec habetur dare intellectū alius tex. et glo. Sed
quero nunquid in alijs actibus cōtra electionē. habeat
locū ista p̄secutio pemptus vt retractetur actus gestus
p̄ vniuersitatem ad p̄uatiōem cōtempti. So. credo q
in omnibus actibus in quibus absentes dñt vocari si
aliqui cōtemptunt seu l̄tme nō vocant d3 actus retra
ctari ad p̄uatiōz p̄cepti ex quo nō legitime gestus ē ar.
hic et in regula q̄ cōtra ins. de re. in. li. vi. facit qd nō.
bar. in. l. oes ppli. ff. de iusti. et iure. et sensu glo. in. c.
cum oēs. de p̄sti. et in. c. l. de his que si. a. ma. pte cap.
Et q̄ sit act⁹ in q̄b⁹ ab̄ntes sunt vocādi vide gl. nō. i. c.
h̄. de testi. li. vi. dixi plenius in. d. c. i. de his q̄ sunt a
ma. pte cap. et dic. v. ibi. In actibus vō in q̄bus ab̄n
tes n̄cō nō sunt vocādi si vniuersitas nō fuit legitime
p̄gregata. puta. qz nō ad sonū cōpane vt meīs dīctis
p̄ueniūt forte due p̄tes et p̄cedunt aliquib⁹ de vni
uersitate nō interessentibus nec vocatis tūc etiā p̄uati
q̄ actus deberet retractari ad p̄uatiōz p̄cepto ar. in
c. in caus. e. co. et in. l. si. l. de p̄edi. decu. line. de re.
nō ali. li. x. facit dicta regula q̄ p̄ra ins. In glo. h̄. i. h̄.
nō singl̄ istam glo. et nō tradas eā oblivioni. q̄ ad va
liditate electionis n̄cō nō requit q̄ p̄cedat sepultura
p̄lati vñ cadauere adhuc sup̄ terra manēte p̄t p̄cedi ad
electionē futuri p̄uatiōis in d̄ tñ fuerūt diuersitates int̄
doc. nā hosti. vñc. et quidā aliq̄ tenuerūt p̄ra istā gl.
dicētes q̄ illud qd dicit p̄papa b̄ fuit statutū in fauore
mortui et ppter bonētatē. vñ nō p̄t canonici hūc iuri
renūciare. Sed Inno. Lōpost. Jo. an. et cōiter voc.
sc̄ntes tenēt op. glo. l3 sit bonētiū vt expectat p̄uatiōe se
pultura p̄lati vt in. c. obaūtibz. lxxij. di. et in. c. postq̄
l. di. vbi glo. dicit q̄ a die mortis currit tempus elige
di et dicit Jo. an. q̄ melius dixisset ab hora mortis qua
si sentiat q̄ illa dies mortis nō excludit. imo d3 p̄uati
tari tempus trium mēsum ab illa hora mortis quod
bene nō. vnde absurdum est dicere q̄ tēpus nō incipiat
currere statim ab hora mortis. et q̄ caplin non possit elige
re nisi post exequias p̄lati. nam tempus nō currit nō
valeri eligere. vt in. c. qz. diuersitate. de p̄cel. p̄b̄. et hec
opi. mihi placet p̄ qua adduco. bo. tex. in. c. h̄. viij. q̄ i
in si. vbi d̄ q̄ post obitūz quiescentis clerici habet po
testatem eligendi. et ad. c. nullus. lxxix. di. q̄ loquit d̄
bonētatē. et eodem mō potest m̄dari ad istū tex. b̄ cū
fuerunt due cause cassatiōis. vna scz ppter pemptus
canonici et ista fuit potissima et finalis causa alia q̄ cor
pus non dum fuit sepulture traditū fuit impulsua. nā

honestum fuisset aliter facere. Et hoc solum non sufficit ad
 cassationem electionis unde simile in vxore mortuo vi-
 ro carnali. nam honestum est vt nubat infra annum luctus
 non tamen est necessarium. vt in. c. pe. et vitio. de secū. nup.
 Et quicquid est vile statim post mortem. puta si canonici
 timent impressionem principis. et per hoc potest concludi quod
 potius valebit collatio beneficii facta rectore defuncto
 non dum tradito sepulture cum ille rectores non dicuntur
 proprie trahere missionem spirituale. vt non. in. c. quia. propter
 i. eo. et dixi in. c. clerici. de vita. et ho. de. unde non est
 tantum vinculum inter eos et ecclesias suas sicut iter episcopi
 et ecclesia sua cathedralis facit. c. requisisti. de testa. hec
 procedunt cum queritur de tractatu electionis post mortem prelati
 et ante sepulturam suam. Sed dubium est nunquid
 possit fieri tractatus electionis ante mortem prelati eo for-
 te in extremis agente et in hoc contingit dubitari de plu-
 ribus. Primo nunquid licite possit habere tractatus
 Secundo presupposito quod non nunquam electio contingens postea
 ex tali tractatu sit nulla vel annullanda. Tercio nunquam
 canonici tractantes et presertim se obligantes ad electionem
 certe persone facendam sunt ipso facto preiudicati eligendi
 di. hec tria in effectu per multa verba tractat h. Inno. Et
 tu concludit breuiter post eum quod tractatus deliberatorius
 seu diffinitorius est oino illicitus ante mortem prelati non
 solum quia concluderent electores iter se de certa persona eli-
 genda et etiam quia ordinarent aliqua spectantia ad electi-
 onem futuram. vt puta si eligerent locum electionis fiende vt
 citarent abentes. hec enim ordinatio et similis est prohibi-
 ta a iure. vt hic in fi. et. lxxix. di. in. c. i. Et idem dicit in
 Inno. et hosti. de omni tractatu ambizioso conuentiona-
 li pactionali vel conditionali vel aliter in honesto. Et tra-
 ctatus consultorius non est prohibitus a iure etiam si ali-
 quis dicat quod talis persona esset honesta ad istam prela-
 ram et alius plaaderet vt ipsam eligeret non tamen debent
 oino deliberare. et secundum hoc potest intelligi. c. si transitus.
 lxxix. di. vbi probatur quod vivente etiam papa potest habere tra-
 ctatus consultorius de substitutione summi pontificis. et vi-
 de speciale in papa bo. tex. in. c. in nomine dñi. xxxij. di. et
 oino quod dixi in. c. licet. s. eo. Ad secundum an electio fa-
 cta post mortem prelati post tamen tractatum habitum in vi-
 ta prelati sit nulla. concludit Inno. quod non. quia non reperit-
 tur iure cautum sed debet annullari si fuit facta de illo. per
 quo processit tractatus diffinitorius vel si processit ordina-
 tio in vita prelati. quia reperitur facta contra iuris dispositionem vt
 hic et in. d. c. i. et per hoc videtur ad terciū. non enim sunt
 electores preiudicati propter illum tractatum illicitum cum non
 caueat iure. sed sunt puniendi quia egissent rem illicitam quoniam
 imo si recessissent a priori tractatu seu a prioribus ob-
 ligationibus et elegerunt debite aliam personam non esset
 talis electio retractanda licet ipsi possent puniri ex eo
 quod elegerunt contra ius. vt in. c. ij. de ma. et obe. Quid autem

de electione facta de eo qui quisit eam per ambitioem seu
 ceditionem. vide in papa quod habetur in. d. c. in nomine
 dñi. et quod dixi in. d. c. licet. in alio vero talis electio sal-
 tim est retractanda propter vicium ambitioem precedentis
 vt in. c. in scripturis. vij. q. i. In glo. si. ibi etiam vt
 allegat privilegium non. gl. et vide aliam glo. latiorē. i. c.
 veniens. de accu. et. ij. q. ij. si episcopus. et intellige glo. quoniam
 notorie constat citationem esse temerariam. aut quia citatio
 in se continet aliquid iniustum. aut quia notorium est citatio-
 nis alias iniustam licet in se non contineat iniusticiam. et videtur
 glo. iuncto tex. in de. pastoralis. in. §. pilana. de re iu-
 di. que dicit quod si quis citat ad locum notorie sibi non tu-
 tum non tenet comparere nec exculatorē mittere et gene-
 raliter circa istam materiam vide per Inno. in. c. ij. de di-
 la. vbi dixi. et per Jo. an. in regula scienti in mercu.

Extra glo. quero quid intendat littera dum dicitur in pe-
 nam interdicentes eidem traditionis vocem. Sed di-
 cunt aliqui vt vinc. quod non poterit iste canonicus oppo-
 nere contra formam si capitulum in primo consensu voluerit per-
 rare. i. de nouo eligere illum archiepiscopum biterum contra per-
 sonam poterit obijcere. nam et compromittentes potest
 opponere contra personam electam a compromissarijs
 vt in. ca. causam supra. eo. Sed Inno. dicit quod non po-
 terit iste obijcere nec contra personam nec contra formam
 quia presumitur malo zelo contradicere. Alij aliter. Et
 opi. Inno. satis videtur puenire licet non tamen puto in h
 standum. quia licet papa istud pviderit in negocio istius
 electionis. non tamen videtur hoc extendendum ad
 alias electiones. Secundo contra hoc et contra tex.
 op. videtur enim quod ex quo electio archiepiscopum biterum fuit re-
 probata quod non profit quod capitulum duret in primo consen-
 su. oportet enim vt electio fiat seruata forma. vt i. c. quia
 propter. de. ad cuius obseruantiam requiritur factum. Sol-
 standum est pro ratio vt non sufficiat primus consensus.
 cum ille fuerit illicitus secundum doc. et tex. debet intelligi
 de primo consensu. s. in effectu dicunt enim canonici per-
 durare in primo consensu si de nouo iterum eligunt illum
 archiepiscopum biterum.

Utrum ad nostram Non mona-
 chus in prelatu
 eligi non potest. primo ponit factum quod se-
 cundo cassat ibi nos. Nota primo ibi gerebat. mo-
 dum et practicam faciendi memoratorem de aliquo
 intruso. non enim debet nuncupari prelatu alicuius loci
 ne videatur iste pronuncians in eum presentire. ar. c. ex ore. d
 his que fiunt a ma. par. ca. sed debet dicere quod gerit se
 per tali prelatu. Non secundo quod clericus secularis non potest
 eligi in abbate. oportet enim quod tempore electionis sit monachus.
 quoniam non sufficit quod sit monachus nisi sit instructus prope-
 tenter in regula monachali. id nouiter professus non potest eligi
 in abbate. de. c. pxi. et in h. vltimo plurimum in diuersis partibus

exceditur. Nota tercio et tene menti q nemo debz
effici monachus cum ea fiducia et spe vt promoueat i
abbatem. nam videtur tunc monachari nō ppter deū
f ppter honorem aut causa questus. hec verba habentur
xvi. q. viij. in. c. p laicos. et idem dic de clerico se-
culari. nā recipiens ordinem ppter beneficia psequenda
cōmittit simoniā saltim mentalem. qz intendit seruire
deo ppter et vilitatē beneficiōz ad quod vide bo. glo.
lxxiij. dis. c. cōsuluir. In autem adepti beneficia et di-
gnitates hac ambitōne pcedere teneant in foro anime
resignare illa beneficia quasi iuste non adepta. dic q
nō p teneant satisficere deo per penitentiā. vt pbal in. c.
f. j. de simo. cum simonia mentalis nō obligat que ad
resignatōnem beneficiōz sed ad aliter deo satisficien-
dam per penitentiā. secus dic vbi pcessisset peccatum
puta quia dixit nolo mōchari nisi pmittas me eligere
in abbate vel facere priorē vel nolo ordinari nisi pmit-
tas mihi cōferre tale beneficiū. nam tūc intercedit si-
monia expressa. vñ obligat ad renunciandū. vt in. d. c.
fi. et qd ibi nō. quāmo possit acceptari q talis collatō
seu electio sit nulla. qz collatio simoniace facta nō tenet
ar. i. q. i. ordinatōnes nō. Inno. in. c. cum vniuersorū
de re. pnu. Adde ad p dicta glo. in. c. qd interrogasti
xxiij. di. que dicit q si aliquis sit mōch^{us} ad h vtopo-
sit fieri abbas nihilominus remanet monachus licet
ficta et non sincera fuerit eius intentio. fuit enī simula-
tio ob inbonestā causam. ideo non excusat. In gl. ibi
clericus secularis nō p̄t eligi in abbatem. an aut possit
postulari Jo. an. hic q sic. f in p̄trarium facit glo. j. c.
p̄ximo. f tu vide quod plene dixi in. c. cū monasteriuz
s. eo. et dic vt ibi et aliquid dicit in. c. scq. In ea. gl.
ibi et ita soluit p̄trarium. dic vt ibi nō. In ea. gl. ibi
eos eligant ad sua officia. intellige de officijs curatis
nam religiosi nō possunt habere beneficia secularia nō
curata. vt in. c. sup eo. et qd ibi nō. de regu. f beneficia
et dignitates curatas p̄t habē. vt in. c. qd dei timorē
de sta. regu. et vide qd ibi plene dixi. et h cōtingit pro-
pter exercitiū cure et officium p̄dicandū quod est val-
de privilegiatū. vt in. d. c. qd dei timorē. et licet aliq di-
cāt h q defect in h religioē vt religiosi possunt assumi
ad officia secularia et nō ecōtra dic tñ melius vt p̄dixi
q istud non sit fanore religionis. f quia clerici secula-
res non sunt expti regulam mōchalem nec de facili p̄t
inceptus expti et instrui. ideo nō potest eligi in p̄le-
tum regularem. f religiosus de facili potest instrui i vi-
ta. et moribus clericorū seculariū qz instructus instructio-
ri de facili instruit in laxiori et nō ecōtra. vt dixit hosti.
j. c. px. In glo. ij. nō bene istam glo. q secundaria
spes in beneficijs psequendis nō reprobatur in ordinan-
do seu monachando quasi p̄ncipaliter deat quis ducit
vt seruiat deo. Et p̄similem glo. habes in. c. quid pro-

derit. lxi. di. et in. c. p laicos. xvi. q. viij. sed aliq tenent
opp. vt sentit archi. in. d. c. p laicos. et optime facit iste
tex. p p̄traria opi. ibi nullam spem tē. vñ pondera illā
dicōez vniuersalem negatiuā. videt enī excludere om-
nem spem tā p̄ncipales q̄ scōariam. vt in. c. solite. de
ma. et obe. et. xix. di. si romanoz. hosti. b̄ primo super
tex. intellexit de spe. pueniente ex pacto vel ex pollici-
tatiōe cui p̄sentit iste monachus seu ordinandus. et
pollicitatio est p̄missio ab vno facta. pactū vero ē duo-
rum p̄sensus vt in. l. pactū. §. i. ff. d. pollicita. f post di-
stinxit q aut vacat abbatia. et tūc nō est licitū habere
aliquā spem vt fiat abbas. secus si non vacat. nā tūc
p̄t habere spem nō vt honores sed vt oneret. id est vt
possit p̄lature p̄desse et alijs. nō autē debet desiderare
et habere spem vt p̄sit alijs. vt in. c. q ep̄atum. viij. q.
i. et p̄tra distictōez glo. adducat hosti. c. fi. d. symo. la-
tis dicit p̄t q nullā spem debet ordinandus seu mona-
chandus habere vt alijs p̄sit et sic ppter honores secu-
li vel ppter diuitias ad h. c. fi. xi. di. vbi bo. tex. et h. et
dū dicit nullā spem vt possit sibi p̄desse ita q spectet
potius propter bonū publicū tūc talis spes nō vi-
detur damnata. vt in. d. c. q ep̄iscopatum.

fficiū.

In abbatem eligi non p̄t nisi
instructus in regula monachali
cōis diuisio. Scda ibi nos autē. Nota
ibi cum nō possent sui ordinis. q primo eligendus est
abbas ex p̄pria p̄gregatione. in defectū autē p̄t eligi
d alieno mōsterio. ad qd vide tex. exp̄ssum in. c. q̄ lit
xviij. q. ij. p̄nt tñ monachi illi fauori renunciare et sibi
eligere d alio mōsterio quēadmodū clerici seculares
de qb? vide tex. iuncta gl. in. c. cū inter canonicos. s. e.
Nō scdo q filius p̄t a patre postulari vt official
monachus dic tñ q pater nō p̄t filiū p̄berem inui-
tum tradere monasterio. vt in. c. cuz sumus. et qd ibi nō.
j. de re. Itē filius p̄t inuito p̄e intrare monasteriū
ex quo pubes est. nā p̄ ingressum monasterij. soluit pa-
tria p̄tas. vt nō. glo. in. c. i. x. q. ij. et in. l. si ex causa. ff.
de mino. et ad materiaz vide qd nō. Inno. in. c. ij. de
regu. Nō tercio q p̄sumptio est p̄tra ea que in con-
tinenti sunt. vñ statim post monachationē electus in
p̄latum p̄sumit ambitione p̄lature inductus. et ad h so-
let allegari iste tex. Nō p̄tra momentaneos migros
nā debet esse quis discipulus. ad h. xvi. q. i. in. c. si de-
ricatus. et. c. sicut vine. vbi tex. nō. Nō ibi purgatiō
ne recepta et tene menti q inductus ambitione p̄lature
re ad monachātū vel clericatū non potest de iure eligi
ad aliquā p̄laturam. nā papa nō patit hic istū assumi
abbatē nisi p̄us se purgauerit q ambitione p̄lature nō
fuit inductus ad monachātū et nescio alibi ita bo. tex.
facit. viij. q. i. in scripturis. vbi dicit q fugiētibus et nō
desideratibus cōferende sunt dignitates. Ultimo

nota et tene menti q̄ reprobata electioe alicuius p̄pter impedimentū seu defectum temporalē potest illo defectu cessante iterū eligi ad eandē prelaturā facit quod le. et nō. in. c. cum inter canonicos. s. eo. secus dicit vbi reprobatur electio p̄pter crimē. vt in. c. sup. eo. s. e. et dicit vbi ibi In gl. i. ibi p̄pter officium p̄dicandi. hoc ideo dicit glo. q̄ de iure cōi habētes curā aiaz hnt officium p̄dicandi. vt sunt ep̄i et alij rectores ecclesiaz curataz. ad hoc. c. cū ex iniuncto. s. de here. et qd nō. in. de. i. de regula. vñ fratres medicantes p̄nt hodie p̄dicare nō de iure cōi. s. ex p̄uilegio eis tributo. vt in. de. vñ. d. de sepul. vñ alij religiosi qui nō sunt p̄uilegiati non p̄nt p̄dicare nisi haberēt ecclesias curatas. xvi. q. i. mōchus et. c. sunt nōnulli. et. c. doctos. hōsti. tñ addit aliaz rationem. q̄ facilius mōchi p̄nt instrui in vita clericorū q̄ clerici in vita monachorū. vt dixi in. c. p̄cedenti. p̄ter ea dicit q̄ clericus secularis non p̄pter dēi s. p̄pter prelaturā ad quā est electus. quod nō cōstringit in mōcho qui iam clericus est nec optet vt aliquid agat. vt p̄lat fiat. In ea. gl. ibi vel postulari in abbate aduerie q̄ glo. hic videt velle q̄ clericus secularis in abbate possit postulari s̄ istud nō p̄hibetur hic cū tex. p̄probat electionē non aut postulatōz. vñ sentit Jo. an. hic et clar. in. c. p̄ce. q̄ clericus secularis possit postulari in abbate licet eligi nō possit. qd etiā tenet Inno. in. d. c. cū monasteriū. et dicit vbi plene dixi. dicit tñ q̄ talis postulatio nō p̄t admitti p̄ alium citra papā. pro h̄ vide glo. nō. in. de. i. eo. ti. vbi glo. vult q̄ homo alterius p̄fessionis vel habitus nō p̄t postulari in abbate nisi a solo papa. idem ergo dicendū de clerico seculari qd etiā sentit Jo. an. i. spe. in. ti. de lega. in. s. p̄sequenter. i. p̄ncipio licet Lōpo. h̄ sentiat p̄trariū dices q̄ legat. car dinalis pōt in h̄ dispētare cū nō videat istud de resuatis de qbus in. c. q̄ translationē. d. offi. dele. et ad istū tex. m̄det q̄ nō p̄hibet dispensatōez. q̄ iste legat. nō dispēsanit s̄ electionē p̄firmavit. s̄ p̄mū dicitū p̄ mibi placet. nā cōsultatio h̄ fuit facta nō solū respectu cōfirmationis s̄ etiā fuit questū nūquid potuerit legat. dispensare. et q̄q̄ papa ad istam q̄onem nō n̄deat explicite satis tñ m̄det tacite cū noluerit istū admitti nisi primo fuerit instructus in regula. p̄terea dispēratio nō videt concessa nisi in casibus expressis cū per eam vulnerent iura. vt in. c. dilectus. d. tēpo. or. ergo nec legatus pōt dispensare h̄ casu cū nō repiatur p̄cessus et re regl̄ nō pōt inferior i aliquo imutare vel vulnerare cōstitutōez superioris. vt in. de. ne rōni d. elec. facit etiā gl. in. c. si. d. here. li. vi. q̄ dicit legatus nō posse cōmittere cām simpliciter et de plano rē. q̄ nō pōt tollere substācialia iuris. fori. q̄ nō d̄z posse tollere ista iura q̄ p̄hibēt nō exptū nec p̄fessūz. p̄moueri ad p̄laturā regl̄arez In glo. si. ibi p̄ tres menses alij aliter dicunt. sed

Jo. an. dicit et melius h̄ esse arbitrarium. et pro h̄ vide tex. iuncta glo. in. c. cum ex l̄ris. s̄ d. resti. in. inte. sup. s̄. instructus. nā facilius instruit vnus q̄ reliquis cūz ingenii suppleat t̄ps Sed ex gl. op. p̄tra tex. i. eo q̄ in fine dicit istuz posse iterum eligi postq̄ fuerit instructus si vrgens necessitas et euidentis vtilitas monasterij postulauerit videt enī satis esse q̄ sit instructus neq̄ debet requiri alia necessitas. sufficit enī q̄ monasterium vacet. Sed Inno. supplet ad tex. maxime quasi dicit q̄ iste poterit eligi sicut quilibet alius de mōsterio ex quo instructus est in regula. vel pōt dicit s̄m hōsti. q̄ si est instructus et nō h̄n adhuc exptus poterit eligi vt gente necessitate seu vtilitate mōsterij. naz cessantibus istis nō debet eligi ex quo nō est h̄n adhuc exptus licet sit instructus s̄ si tanto tpe stetit in mōsterio q̄ sit instructus et exptus habet locū p̄mum dicitū. et hec cōsideratio mihi placet. nā mōsterium h̄ nō debebat vacare vltra tres menses. vt in. c. q̄ p̄ter. s̄. eo. vel saltim vltra sex s̄m iura antiqua vñ nō erat p̄sumptio q̄ in tam breui tpe iste possit p̄fecte exptū regulā monachalē cū a iure de t̄ annis vt in. c. ad aplicaz. de reg. merito papa h̄ exigit necessitatem et euidentē vtilitatem mōsterij ad h̄ vt iste possit in eadē vacationē assumi in abbate et nō istū tex. q̄ singularis est s̄m istū intellectum q̄ cōpetet instruct. in illa regula licet nō h̄n exptus q̄ nō stetit magno tpe in mōsterio pōt eligi in abbate vt gente necessitate vel vtilitate mōsterij. qd h̄n tene menti. Sed q̄ro nūquid laicus sen cleric. secularis possit eligi in mōchum Inno. q̄ nō h̄ debet postulari. hōsti. dicit melius q̄ quicqd dicit Inno. q̄ cleric. et laici cotidie intrant mōsteria. et h̄ dicitū puto verissimum p̄sertim. q̄ adesse mōchi nō requirit q̄ q̄ sit clericus xij. q. i. generaliter. imo etiā ex cōdicatus obligat monasterio ex p̄fessione sua. vt le. et nō. i. c. cū illoz. d. sen. ex. Sed q̄ro quō potuit effici iste mōchus vacante mōsterio cū sine abbate nō pōt q̄ mōchari in aliquo mōsterio. p̄ h̄. xvij. q. ij. nullā. et in. c. p̄rectū. d. reg. So. dicit Jo. an. q̄ pōt tex. intelligi dupliciter. primo q̄ iste fuit effectus mōchus alterius mōsterij. et h̄ casu cessat p̄trariū. n̄de qd p̄cedit q̄ receptio mōchi spectat ad solū abbate quo casu vacante mōsterio p̄tās nō trāsit in capl̄m s̄ h̄ poterat spectare receptio ad abbate et cōuentū simul q̄ casu p̄tās residet in cōuentu monasterio vacante. vt est hodie tex. nō. in. c. si. de reg. li. vi. Itē poterat spectare receptio ad solū cōuentum sedz cū et nō diligenter h̄ dicitū vt p̄suetudine possit induci q̄ creatio mōchorū spectet ad solū cōuentum. Ad duo in ar. c. vñcum ne sede vacan. li. vi. vbi creatio monachorum potest pertinere ad solum capitulum ad idē c. cum ecclesia vultana. s. eo.

illa quotidiana.

Electio alia s
canonica p̄fir
ma licet quidā eligentū essent minoz exco
municatōne ligati. b. d. In p̄ma ponit facti narratio
in sc̄da ipsius p̄firmatio. ibi quia. Nō p̄mo q̄ ele
ctio non dicit minus canonica ex eo q̄ excoicati mino
ri excoicatioe fuerint admissi ad eligendū, ratio ē q̄
minor excoicatio non p̄iuat p̄tate eligendū actiue sed
passiue t̄m. vt in. c. si celebrat. de cle. exco. m. vbi satis
probat qd̄ prius dixi Sc̄do nō ibi de plenitudine po
tēstatis. q̄ papa habz plenitudinē p̄tatis s̄ vocant̄ alij
p̄lati in partē sollicitudinis. vt in. c. ad honores. j. de
v̄supallij. nam p̄tās ecclesie fundat̄ in papa tanq̄ i ca
pue et alij p̄lati tanq̄ membra capitis mouēt ad nu
tum ipsius. de quo dicendū vt plenius dico in. c. ex ge
stis. de cle. nō res. in lec. Et aut̄ papa debeat indiffe
renter vt hac plenitudine p̄tatis vide qd̄ nō. dicit̄ In
no. in. c. innotuit. s. eo. q̄ raro et ex causa debet papa
vt plenitudine p̄tatis et intelligo de ea plenitudine que
est supra legem scriptam. q̄i lex vult disponere cōtra
l. scriptam vtendo potentia absoluta q̄ p̄sistit in pleni
tudine sue p̄tatis. et que censet̄ exempta a laqueo. l. sci
pte. vt in. c. significasti. s. eo. et in. c. proposuit. de p̄ces.
p̄ben. et vide glo. in. c. vbi periculū. eo. ti. li. vi. Nō
vltius q̄ suppletio quā facit p̄nceps de plenitudine
p̄tatis refert̄ q̄nq̄ etiā ad defectū intrinsecū. sicut b̄ quo
ad excoicatioe eligentū p̄supposito q̄ illa excoicatio
habuisset vicare et p̄ hoc limita qd̄ nō. pe. i. ti. d. lega.
s. nūc ostendendū. v. xvij. vbi dicit̄ q̄ ista clā supplet̄
d̄ plenitudine p̄tatis et refert̄ solū ad defectū circa solē
nia intrinsecū. et idē archi. in. c. canonianensem. lvi. di. d̄
quo dixi in. c. i. de trasac. nā illud dictū spe. et archi. p̄
cedit vbi simpliciter opponit̄ illa clausula. sc̄d̄ vbi hz de
terminatōes ad defectū etiā intrinsecū. q̄ tunc supplet
etiā resp̄ctū illius defectus vt p̄bat̄ hic. debet̄ q̄ p̄de
rari v̄ba cle. Nō ibi in simplici excoicatioe q̄ exco
municatio que p̄trahit̄ ex p̄cipio cū excoicatio d̄ sim
plex et alio vocabalo appellat̄ minor. Et forte dicit̄ sim
plex resp̄ctū effectus. q̄ excoicatio maior hz duplices
effectus. q̄ p̄iuat cōione hoim et p̄cipatōe sacramen
torū. s̄ excoicatio minor solū p̄iuat p̄cipatōe sacramē
torū. v̄n hz simpliciter effectus. vt p̄bat̄ in. c. si celebrat. p̄al
le. iūcto. c. a nobis. j. de excep. S̄z p̄ra istū tex. op̄
p̄cipans excoicatio peccat mortaliter salti q̄nq̄ in x̄
ea q̄ plene dixi in. c. sacris. qd̄ me. cā. s̄ peccatū mor
tale repellit a testimonio. vt in. c. testimonium. de testi. J̄tē
ab accusatōe. vt in. c. i. d̄ accu. ḡ d̄nt̄ repellē eē ab elcōne
p̄ferti cū elcō sit act̄ sp̄ualis. vt in. c. massana. j. e. et p̄di
cta sūt t̄palia. So. dicit̄ Jo. an. q̄ qdā sūt act̄ q̄z excoi
citiū p̄nūit̄ alteri p̄iudiciū. et tē p̄m̄ mortale repellit ab
ill̄ actib̄ et i his p̄cedūt p̄traria Quidā sūt act̄ q̄z ex

ercitiū nō tendit in alterius p̄iudiciū s̄ potius v̄s̄at̄ cir
ca expletōz iure p̄prio. et tūc p̄m̄ mortale nō repellit
ab illis actibus vt in casu n̄ro. Atq̄ aut̄ om̄e p̄m̄
mortale repellat a testimonio vel ab accusatione. dic vt
dixi in. d. c. testimonium. et in. d. c. i. Dic etiā formalis
q̄ effect̄ excoicatiois minoris. non opponit̄ iuri eligēdi
actiue s̄ iuri eligēdi passiue. q̄ vt p̄dixi excoicatio
minor nō repellit a cōione homin nec a p̄secutione in
ris p̄prij. s̄ solū a p̄cipatōe sacmētōz. vt in. d. c. si ce
lebrat. s̄ is qui eligit non vtitur sacramētis sibi p̄hibēt̄
cū non v̄ctur sacramentum in electōe merito nō debet
repelli ab electōe s̄ eligi nō p̄t. q̄ eligi vt admittret
sacmēta et diuina a quibus ip̄e remotus est. p̄pter excoi
catioe merito de eo nō p̄t fieri electio. Et ex p̄dictis
p̄dandū q̄ ista suppletio quā fecit papa non fuit ex
necessitate s̄ ex abundanti. t̄m vt satisficeret opponētib̄ t̄m
forte. p̄pter timorosas aliquoz p̄siciās qui credebant
electionē. tam esse minus canonica ex interuētu illoz
excoicatorū. p̄dicta p̄cedunt q̄ndo admittūt̄ ad eli
gendū excoicati minor excoicatioe ligati. Sed du
bium magnū est quid si admittūt̄ aliqui maiori ex
coimunicatōe ligati non quid inuictur tota electō p̄
admissionem illoz an v̄o debeat sustineri electō p̄pter
eos q̄ fuerunt habiles. et hanc q̄onem multū p̄se
q̄tur Inno. hic et alij post eum in aliquib̄ t̄m ip̄e Inno.
sentit p̄trarium eoz que dixit̄ hic in. c. si. j. de para.
quā materiam expedias. put̄ ibi dixi. nam ibi de hoc ē
tex. nō. et mēi cadit̄ ibi materia q̄s hic vbi etiā ten
gi. Quid si admittūt̄ aliqui inhabiles alia inhabili
tate q̄ excoicatiois. et vide etiā qd̄ nō Jo. i regula
qd̄ alicui. in mercu. ad idem certum est qd̄ notorie ex
coicati non debent admitti scienter p̄ alios alias tota
electō corruit. vt in. d. c. si. et facit̄ tex. hic in. a. p̄trario
l̄re. Sed dubium est qd̄ si excoicati nō possūt de ca
pitulo repellī de iure v̄l de facto. dixerunt̄ hic. Inno.
et Lopo. q̄ possunt admitti p̄missa p̄testatōne q̄ non
intendant̄ eis cōicare ius eligēdi et poterit̄ fieri. p̄testa
tio publice v̄l occulte si v̄sibile timetur. ar. in. c. i. qd̄ me.
cā. et in. c. si. de dec. li. vi. si autem possunt de caplo re
pelli tunc omnino sūt repellendī. alias electō habiliū
esset nulla in odium eoz qui sciēt̄ admiserūt̄ excoica
tos. vt in. d. c. si. Sed hosti. insurgit̄ p̄ra p̄m̄ mēbrū
dicit̄ eū q̄ ille non est casus in quo licita sit cōio cum
excoicatio cum non p̄p̄tetur in casib̄ cont̄is xi. q. iij
qm̄ multos. Jo. dat̄ ip̄e aliū remediū nō excoicati v̄l
non p̄t̄ expellere excoicatos recedant tunc a caplo et
p̄grentur alia vice excoimunicatis non vocati nec ad
missi nec poterunt agere de p̄t̄ptu. quia non erant
vocati ex quo erant excoicati. et vide qd̄ nō. in. c. cū di
lectus. de p̄sue. et in. c. cum int̄a. l. s. eo. et h̄ practica
hosti. mibi. placet quādo nō curret̄ tēp̄ electōib̄

¶ ubi imineret finis termini p̄fixi ad eligendum tunc p̄pter necessitatē instantē poterit suari practica Inno. et p̄po. q̄z non debet quis ius suū negligē. ut euitet p̄fici passioem excoicatoꝝ. ex quo sine dāno iuris sui nō potest eos euitare ar. op. i. c. si v̄o. et quod ibi nō. j. de se. ex. et xi. q. iij. antecessor et in. c. qm̄. In glo. i. ibi p̄traria de suspensione iudic. dicit q̄ nō est d̄ria inter suspensionē iuris et iudicis. nam si iudex excoicaret aliquē minorē excoicatioe seu suspenderet a sacramentis t̄m qd̄ idem est posset iste suspensus seu excoicatus eligere p̄ ea que. s. dixi et idem dicendū est i suspēdōe iuris seu canonis. nā si canō suspenderet aliquē simpliciter celebrando efficeretur irregularis ut in. c. i. in. fi. de re. iudic. li. vi. et in. c. cum medicinalis. de. sen. ex. li. vi. et vide p̄ Jo. an. in. d. c. i. d̄ria ergo p̄sistit in hoc vtrū sit quis ligatus excoicatioe maiorē vel suspensione maiorē an minorē. nā p̄mo casu siue sit ligatus a iure siue a iudice non potest nec eligi nec eligere ut in. c. cum dilectus. de p̄sue. et qd̄ ibi plene nō In sc̄do casu potest eligere si non eligi ut i. d. c. si celebrat. Qualiter autē p̄gnoscat̄ur excoicatio maior vel minor seu suspensio. dicit p̄ de bent inspicī verba excoicatis seu suspensioe et si in portant effectum excoicatioe seu suspensionis dicitur excoicatio minor causa em̄ p̄gnoscat̄ur per effectum. in dubio em̄ appellatione excoicatioe vel suspensionis intelligitur de maiorē de quo dicit ut nō in. c. pe. et qd̄ ibi nō. de sen. ex. In glo. fi. in. fi. dicit Jo. an. et b̄n quod istud argumentū nō colligit̄ur hic. quia nil erat b̄ inutile. et dicit q̄ regulariter nō videt̄ur vtile p̄ inutile. d̄ hoc t̄m dicit ut plene nō. in regula vtile. de reg. in. li. vi. vide q̄ dixi in his que explicant̄ ab vniuersitate vel a singularibus an videt̄ur totū ex eo quia aliqui erant ibi abiles in. c. cum sup de offi. dele. et in. d. c. si. de proco. et per vtrōq̄ nō orabiliter determinat̄ materia hic tractata per Inno.

Criptum

¶ habet materiam subtilem et difficilem int̄tuz q̄ glo. et aliqui dixerunt extra eam hoc. c. cōtinere potius quandā. p̄uisionem papale p̄tra ius p̄mu ne. iste t̄m intellectus cōiter nō tenet q̄z fm̄ cū hec decre. esset hic sup̄flua p̄tra id qd̄ habet̄ in p̄hemio. s. et intelligendo q̄ p̄tineat ius cōmune potest sic sumari in herendo v̄bis literē. Si postulatio cū electioe p̄currit et numerus postulantiū est duplo maior et postulatus est idoneus postulatio admittit̄ur reiecta electioe. Si vero indignus et hoc maior p̄s postulantiū ignorauerit postulatio et electio reprobat̄ur. Si vero scieb̄at electus est idoneus p̄firmatur electio. et idem si numerus postulantiū est duplo maior. b. d. ut dixi inherēdo simpliciter verbis literē. ¶ debet determinari et distingui v̄. j. subijc̄tā. Diuiditur principaliter in quatuor p̄tes

in p̄ma ponit arengam seu exordium decisum in sc̄ba ibi sane. narrat factū electionis et postulationis. in t̄cia ibi neq̄. ponit commissionis cām. in quarta ibi per aplica scripta cōmissionis formā. Et hec vltima pars subdividit̄. quia p̄mo ponit p̄cessus que faciet delegatus p̄tibus inuitis. sc̄da ibi et si p̄tes. ponit diffinitioez quā faciet si p̄tes cōsentient quatuor casus declarādo et sc̄ds est ibi q̄ si. t̄rcius ibi si vero. quartus ibi nisi. Et p̄ intellectu l̄re incipe p̄mo. c. in ecclesia constanti nopolitana tunc vacante erant. xxv. canonici omnes habentes vocē in electione qui tractātes de substitutione futuri p̄iarche mutuo consensu conuenerunt. ut ad electionē faciendam. admitterent. vij. p̄positi p̄ se aut p̄ eorum p̄curatores. Item q̄ admitterent duo p̄curatores p̄ singulis p̄latis ecclesiarum cōuentualium ita q̄ quilibet p̄latus haberet vocem in electione. et t̄m ep̄is ecclesie cōuentuales habebāt. xvi. p̄latus. Itē q̄ omnibus cōputatis oēs erant. xlvij. voces quaz. xvi. degerunt plebanū sancti pauli de venetijs. vij. vero p̄positi et. ix. canonici. et. xvi. p̄lati et sic numero. xxxij. postulatuerunt archiep̄m eradinē. in p̄iarcham vigore huius discordie p̄tes cōstituerunt se apud romanum pontificē et qm̄ in curia non potuit fieri fides de meritis electi et postulati nec de studijs seu zelo eligentium et an p̄positi et p̄lati fuissent admissi d̄ cōsensu omnium. nec etiā plene d̄ numero eligentiū et postulantiū papa p̄misit hāc cām decidendā cuidā nōrio suo. i. p̄thonotario cui p̄mo mādauit absolute ut de meritis electi et postulati et de animo seu studijs eligentium et postulantiū et respectu electi et postulati deberet fieri inquisitio vbi nati fuerunt et d̄intus p̄uersati. nā ibi melius habet̄ moꝝ noticiā facit. p̄. q. ij. in. c. duo. et. s. eo. postq̄. respectu vero ip̄oz eligentiū et postulantiū sit inquisitio in loco vbi celebrare fuerunt electio et postulatio ¶ In v̄. et si p̄tes cōsenserint. ibi d̄ mutuo cōuenisse cōsensu. q̄ electores p̄nt cōi consensu cōicare extraneis ius eligendi in electione q̄ iminet fienda. nā quemadmodū p̄nt totā p̄tatem in cōpromissarios transferre ut in. c. cām. et in. c. i. causis. s. eo. cū si. ita et fortius debet posse cōicare p̄tatem aliquibus ut vna cū eis coeligat̄ dixit t̄m hic p̄po. nō. verbum q̄ ad h̄ ut extraneis cōicet̄ istud ius eligendi optet q̄ omnes electores p̄sentiant. v̄nō vno discrepante non potest aliquis admitti ut habeat vocem in caplo. q̄ interest cuiuslibz ne forinseci admittant̄ cum ex hoc diminuat̄ cuiusq̄ p̄tēs. p̄ hoc fac̄ iste tex. in v̄. mutuo p̄sensu ad idem facit. c. q̄. p̄pter. j. eo. et. s. eo. c. in causis. vbi le. et nō. q̄ nec p̄promissum p̄t fieri nisi omnes electores p̄sentiant. v̄nde vno p̄tradente impedit̄ p̄promissum. q̄ sit p̄iudiciū cuiuslibz singulariter ex translatione p̄tatis in compromissarios et ex h̄ collige q̄ maior p̄s vniuersitātū non p̄t aliquid

statuere in preiudicium iuris singulorum. Dicit tñ ppo. qd maior pars posset innita minori parte aliquos admittere ad pfulendum licet non quo ad eligendū ar. i. c. obeuntibus. lxiij. di. nam p hoc non fit preiudicium alicui. imo iura consolant vt adhibeant pfularij. vt. d. c. obeuntibus. et hec bene nō. nam non solum pcedit in actu electionis. s. etiam in alijs explicandis per quā libet vniuersitatē secularem vel ecclesiasticam militat eñ semp ratio palle. Et ex hoc etiam inferē qd in pello generali possunt plati de iure hñtes vocem decusnam admittere simplices clericos alias voces nō habētes Sed vtrum possint admittere aliquibus discrepanti bus distingue vt. s. dictum est. vnde puto qd quilibet natio p se posset aliquos admittere ad pfulendum vt decidendum fm distinctionem pdictam. et qui sunt de iure hñtes vocem decusnam vel pfuluam in cōcilio generali dicam plenius in. c. graue. f. de pben. in lect.

¶ Qd qd in electōe patriarche vel epi prepositi et alijs prelati ecclesiaz puenialium non hñtes vocem pnt admitti de gratia vt hic. Et in eo qd iste tex. ponit ppo sitos et prelatos ecclesiaz puenialium vt distinctos colligit qd tex. iste loquit. de prepositis nō habentibus collegium sub se alias essent prelati ecclesiaz conuenialium nec diuersificarent a prelati. vnde pnt iste tex tus intelligi de prepositis qui solent esse in ecclesijs cathedr. alijs habentibus ibi simplicē dignitates vel psonatum seu beneficium simplex. put cōsuetudo varia viget in diuersis ecclesijs. Et ex hoc intellectu et ex tex. nō. qd prepositi qui alias non sunt canonici non habent de iure vocem in capitulo. soli eñ hñtes ius canonicū faciunt capitulū et vnum corpus cum epi scopo. vt in. c. nouit. et in. c. quanto. de his que fi. a p. la. dixi in. c. ij. de insti. nisi aliud habeat cōsuetudo. vt le. et nō. in. c. cum olim. de re. indi. ¶ Qd ibi et duo alijs qd plures electores possunt constituere vnum vel duos pcuratores qui habebūt tot voces quot sunt voces cōstituentium. vñ pnt vnus pcurator habere. x. voces vel plures si tot electores sustinet vices. et idem dicendum in concilio generali vel pueniali. pnt eñ ex causa constitui pcuratores p absentibus. vt dicam i. d. c. grauen. ¶ Qd ibi totqz tunc tps rē. qd vbi diuersa corpora cōiungunt in vnum ad aliquem actum explicandum nō vt diuersē vniuersitates sed vt faciunt vnu corpus computant voces p capita et non fm corpora. et in hoc bene tene menti istū tex. hic eñ pueniebāt tria corpora erat eñ caplz p se. item vniuersitas plator. ecclesiaz cōuenialiu et prepositi. et tñ ad validitatem electionis nō requirit maior pars corporum s. considerat numerus singulorum. qd non cōtingit ex alio. nisi quia non cōueniant vt diuersa corpora s. vt faciāt in hoc actu vnu corpus sile cū cōueniant hoies diuersorum officior. vigo

re alicuius statuti ad aliquid explicandum nā si cōueniūt in illo actu vt vnu corpus satis est habere maiore partem singularum licet non cōueniat maior pars iporum corporum. secus dic qd diuersa corpora cōueniant ad aliquē actū explicandum tanqz corpora diuersa non aut vt faciāt tunc vnu corpus nam ad validitatem actus nō sufficit tunc maior pars singulorum s. oportet qd cōueniat maior pars iporum corporum vt si sūt tria corpora cōueniat saltem maior pars duorum corporum. pro hoc vide bo. tex. iuncta glo. in. c. pastoralis. i. mō. de ryp. et quod ibi dixi iō notāter dixit hic Jo. an. qd si electio spectaret ad certū platum p tertia pte et ad caplm. p alia tertia pte et ad clez. cū tatis p reliqua tertia pte nō sufficit ad validitatem electionis qd electus habeat totū clez. et minore partē capituli licet ipi sint plures numero. et quia in hoc exemplo nō cōcurrit nisi vna vox. qz clerus totus nō habz nisi vñ vocem. caplm. vero aliam s. non potest dici capitulum vbi non est maior pars. vt in. c. i. de his que fi. a ma. par. ca. Item si platus et maior pars capli eligeret vnu et clerus cū reliqz pte capli eligeret aliu. v. l. electio facta a plato et a maiori pte capli licet in numero psonar. isti essent pauciores alij. qz vt pdixi hic hē respectus ad corpora et nō ad capita psonar. Idē dicēdū hodie in pello generali. nā pcedit p nationes. et sic per corpora nō autp capita. optet eñ ad validitatem actus qd concurrat maior pars nationū. licet forte in maiori parte nationū essent pauciores numero. vt quia forte alie nationes dissentientes sunt plures in numero psonar. et hec bene nō. Ex varijs autem circūstantijs poterit pphendi an isti pueniāt vt diuersa corpora aut vt faciēs vnu corpus. si eñ dantur voces in vnum non pnt dici nisi vt conueniant tanqz vnu corpus. ¶ Nota et tene menti sup istum tex. quo ad pncipalem sui materiam qd vbi pcurant electō et postulatō in eadem ecclesia data idoneitate electi et postulati pferunt postulatō s. est facta a duplo maiori pte capituli. alias pferunt electio licet non sit facta a maiori pte capli et dicitur facta a duplo maiori pte qñ est facta a duabus ptil. capli vt puta si ex. xxx. canonicis. xx. postulat. et. x. eligunt vñ si requiritur excc. vltra duas ptes. et ista vba maior pars duplo alibi declaratur vt repositat duas ptes totū. vt habetur in simili in. c. licet. s. eo. et in. c. indemnitatez. f. eo. li. vi. tenet. Jo. an. i. c. si qñ. f. eo. li. vi. in nouella et sentit Inno. hic. quare aut pferatur hec electō facta a minori pte capli ptra. c. quia ppter. f. eo. dicam statim capi glo. ¶ Nota ibi postulationem admittas iuncto tex. ibi et electōez pfirmes. vnam vñ inter electionem et postulationem nam postulatio non cōfirmat sed admittitur. et hec admissio habet qñ vim electionis et pfirmationis s. electio pfirmatur. diuersitatis ratio qz postulatō nō fitur gñe nec p eā iniatur. in matrimonio

spūale f̄ est quidam precum porrectio apud p̄ncipem
 vt de postulato. p̄uideat. vt dixi in. c. i. et sup rubrica
 de post. p̄l. sed p̄ electōz inītiā m̄nionūz spūale vt i. c.
 cum inter canonicos .s. eo. et in. c. si. de transla. p̄la.
 et acquiritur ius electo. vt nō. glo. in. c. quanto lxiiij.
 di. nam electores consentiunt in electum tanq̄ in sp̄o
 sum non sic faciunt postulantes. quia postulatio sit d̄
 eo qui iure cōi. p̄pter aliq̄d impedimentū nō pōt ecclē
 sia p̄fici. de quo vide qd̄ plene dixi in. c. si. de postu. p̄
 la. vbi plene dixi qui debeant eligi et qui debeant po
 stulari. Nō ibi p̄m archiep̄m absoluas. r̄. p̄tica q̄
 hodie seruatur in curia romana in translatōe ep̄oz. nā
 p̄mo absoluitur a vinculo ecclēsie sue cui m̄nionaliter ē
 obligatus vj. q. i. sicut. et postea p̄ficatur ecclēsie ad q̄
 transfertur simile habetur in. c. bone. ij. de postu. p̄la. et
 i. c. p̄ translatōz. de renū. et hec p̄tica ē de iure. vt nō.
 Jo. an. in regula qd̄ alicui gr̄se. in mercu. nō em̄ po
 test de iure alteri ecclēsie p̄ficari remanente p̄ori vinculo
 quia sicut p̄ngatus nō potest consentire in scd̄am vx
 orem nisi absoluitur a p̄ma ita nec ep̄s p̄sentire in se
 cumdam p̄ngem spūale nisi absoluitur a p̄ma. p̄ hoc
 d. c. sicut. vj. q. i. r̄. c. nisi cū p̄dem. de renū. dicerem
 tamē qd̄ alio non exp̄sso transferendo papa vnū ep̄m
 ad alium ep̄iscopatū tacite videtur ip̄m absolueri a p̄
 ori vinculo nisi aliud exp̄mat ar. bo. i. l. illud. ff. de ac
 qui. here. et in. c. cum renunciatur. xxxij. q. i. tenet gl.
 quam nō. in. c. relatio. xxi. q. i. alia q̄ possent colligi
 ex reliqua parte. c. exaiabo plenius sup glo. ideo plu
 ra hic non colligo. In glo. i. ibi sine aliquo inter
 uallo. nō. singulariter istam glo. iūcto tex. q̄ confessio
 pcuratoris potest in p̄tinenti reuocari per dominum
 aliter de errore p̄fessionis non docto. idem dic̄ in p̄f
 sione. p̄p̄ia. vt habes glo. nō. et menti tenendam i. c.
 si. de iur̄. li. vi. in v̄. iusta. et in. c. si apud. xxxij. q. i.
 ex intervallo aut̄ non potest reuocari p̄fessio p̄p̄ia aut
 pcuratoris nisi doceatur de errore de quo dicendum
 vt in. c. si. de p̄f. et sic alio modo potest intelligi ista
 littera q̄ fuit reuocata ex intervallo docto. tñ de errore
 Sed op. extra glo. videt̄ em̄ qd̄ sufficiebat in iur̄m
 ad fundandam intentōnem postulātium. habet enim
 parem vim cum testibus vt in. c. cum Jo. de si. instru.
 et in. l. in exercēdis. l. e. ti. So. multiplex datur h̄ p
 doc. nam p̄mo potest intelligi qd̄ istud iur̄m non erat
 originale f̄ transumptū sine debita solēnitare. sic nō
 faciebat fidem. vt in. c. i. de si. instru. que solutio mihi
 non placet p̄ tex. ibi publicum instrumentum vel scd̄o
 forte ex alia pte eligentium aliquo canonicam obijcie
 batur contra illd̄ vel terciō licet per in iur̄m p̄staret de
 numero postulantium. non tamen p̄stabat an p̄positi
 et p̄lati fuissent admissi ad eligēdū mutuo p̄sensu electi
 nec et postulati nec de fructijs eligentium merito pap̄

non obstantz illo instrumento commisit causam prout
 habet i. tex. In glo. in v̄. p̄sensit in si. intellige istā glo.
 scdm̄ ea que dicet̄ in glo. in v̄bo p̄firmes. nā glo. h̄ di
 xit ista v̄ba sequēdo opi. suā qd̄ ista decre. p̄tineat quan
 dam sp̄alem puisionem. et non ius p̄mune. f̄ ta dic vt
 dicet̄ in pall. glo. Glo. in v̄bo p̄ alias in si. gl. sen
 tit qd̄ isti tres erāt impediti ideo potuerūt pcuratores
 cōstituire. B. off. dicit h̄ nō. qd̄ duplicē gr̄am capitulūz
 fecit istis extraneis. primo qz admiserūt eos ad eligē
 dum. scd̄o vt possint p̄ alios interesse. et idem sentit h̄
 Inno. dices qd̄ sicut impeditus pōt de iure pcuratorē
 p̄stituire. vt in. c. qz p̄pter. j. eo. ita nō impeditus con
 sentiētibz electoribus vt h̄ et tene in h̄ semper menti
 istum tex. iūcto dicto Inno. et gof. qd̄ electores p̄nt fa
 cere gr̄am vt nō impeditus p̄stuat pcuratorem. facit
 qd̄ in simili nō. Jo. an. in regula qd̄ alicui i. mercu. vbi
 tenet qd̄ licet inuito collegio nō possit quis cōstituire
 pcuratorē nisi aliq̄ue de ip̄so collegio tñ potest caplin
 cōsentire vt p̄stuat extraneū. Quid aut̄ vbi nō est ser
 uanda forma. c. qz p̄pter. vide qd̄ dixi post Jo. an. in
 c. cōstitutus. j. de appel. In gl. in v̄. duo. ibi singula
 riter. p̄ quolibet vult dicere qd̄ habebāt isti pcuratores
 tot voces quot erant p̄lati q̄ erant. xvi. fm glo. et idē
 dixit qd̄ erant. xvi. quia ex quo electus habebat. xvi. ca
 nonicos electores et postulantes habebāt. ix. canoni
 cos. vj. p̄positos et oēs prelatos nō poterat h̄re duas
 ptes nisi p̄lati ad minus fuissent. xvi. qz. vj. p̄positi
 et. ix. canonici cōstituunt xvi. vñ ad faciendū. xxxij. vo
 ces requirant alie. xvi. et hec cōputatio facit. p̄. j. dicen
 dis. In glo. in v̄. totqz tunc in si. nō h̄ istam glo.
 quas sequantur cōiter doct. et maxime bossi. qui dixit
 qd̄ in his que cōpetūt p̄lati rōne cōsuetudinīs maxime
 contra ius inducie nō succedit caplin sede vacante se
 cus in his que cōpetunt de iure cōi quo casu loquant̄
 cōtraria alle. in glo. et idem dic̄ de his que p̄petūt p̄la
 to alio iure sp̄ali. nam nec in illis succedit caplin. vt in
 c. venū. de fo. p̄pe. et vide qd̄ ibi dixi et tene menti in h̄
 istū tex. iuncta glo. vt si aliq̄d gr̄ose cōcedit p̄lato illud
 nō transeat in caplin sede vacante. In glo. in verbo
 duplo maiorē ibi nisi due ptes nō glo. nā tacite expo
 nit tex. in eo qd̄ facit mentionē de numero duplo maio
 ri. nā dicitur duplo maior qm̄ cōcurrunt p̄ illa pte due
 ptes vniuersitatis. vt. s. dixi. et d̄ materia huius dic vt
 statim dicam in glo. se. et in si. glo. et de h̄ vide bo. tex.
 in. c. si. qm̄. j. e. li. vi. In glo. in v̄bo p̄firmes. hec gl.
 concludit in effectu qd̄ hec decre. in duobus non conti
 neat ius f̄ quendam puisionem pape sp̄alem que de
 bebat sortiri effectum ex consensu p̄tium dūtaxat. p̄i
 mo in eo qd̄ electio hic facta non a maiori parte capita
 li confirmat̄ quando postulatio nō fuit facta a duabz
 p̄tibus scd̄o in eo qd̄ hic postulatio videtur admitti

de iure coi. nam postulatio semper initit gratie etiam si
sit facta ab omnibus vel a duabus partibus. vi. le. 7. no.
in. c. pe. de postu. pla. et hanc tenuit qui. na. Sed
contra hanc intellectum facit tex. s. in pbenio. ubi dicitur
q. hec compilatio fuit facta refectis omnibus super-
fluis s. si non contineret ius commune et q. sensus partium
solum adhibet hic quo ad decisionem non quo ad modum
decidendi. et ad ptraia quibus cauet non valere ele-
ctionem nisi fieret a maiori parte capli videt Zimmo. q.
illa regula non pcedit qm electio pcurat cum postula-
tione tunc enim seruare debet qd hic dicit q. si postulatio
non sit celebrata a duabus partibus debet pfirmari ele-
ctio facta a maiori parte q. tertia pte. Ad p. dicit et se-
cundo fm cum q. regula ista no. fallit hic. quia iura co-
traria dum dicunt de maiori et saniori parte electio et
debet exponi. p. l. quasi sentiat sufficere ad validitat. in
electionis q. fiat a saniori parte licet no. a maiori nume-
ro. hoc tñ vltimū pmutiter no. recipit quia cum iura re-
quirat pmutiter illa duo copulatiue esset in p. p. et
extorquere lram exponere et. p. id est. pro hoc adduco
tex. singularē in. c. ecclesia. el. i. 7. eo. ubi int. n. requirit
maior pars respectu numeri q. non valet electio facta
a maiori pte p. p. compatiōne minorū s. debet fieri a
maiori parte totius capli. ad idem. c. de his que si.
a ma. par. capli. 7. l. qd maior. ff. ad munici. doc. tñ se-
quunt p. m. dicit. um Zim. ut hec decre. p. tneat ius ho-
die obseruandū in s. libus casibus. Et ut clare habeat
materia huius. c. videamus p. mo istos q. tuos casus q.
ex p. se decidant in tex. et p. sequenter videbimus magis
dubitabiles per quoz occasionē declarabit intrinsicē
materia huius. c. Primus casus ex t. casis hic est
q. si postulatio est facta a duabus partibus data ido-
neitate p. sone postulati et seruata forma debita debet
admitti postulatio et reijci electio facta a tertia vel mi-
nori parte. Et rō huius casus est. q. potentia caplaris
seu vniuersitatis p. s. i. duab' partib' vñ i tertia pte n. est
aliq. vñ caplaris. ut i. l. nulli. 7. l. plane. ff. qd cuiusq.
vniuer. no. adeo q. a p. n. p. vniuersitas p. ex duab'
partib' p. s. i. vñ in iurib' p. all. et dixi plene in. c. cū no-
bis. s. eo. vnde licet postulatio sit via extraordinaria.
et electio ordinaria. tñ ex quo virtus capitularis inseq-
tur illam via extraordinariam illa est p. ferenda. et hoc
sensit glo. p. cedens post p. n. nec ob. q. postulatio imi-
tatur gratie. quia p. istum tex. non tollit in aliquo ius
superioris hic enim dicit q. superior teneat admittere postu-
lationē. vnde poterit superior reijcere si no. vult gratiam
facere. et sic tollit p. trarium qd glo. hic formabat circa
si. vide tñ ad materiā bo. glo. in. c. cupientes. 5. pe. 7. e.
li. vi. q. dicit q. si postulatio sit ab oibus vel a duabus p-
tibus et ex cā p. ta necessitate vel vtilitate ecclie tunc po-
stulatio a gratia generali dependet de qua in. c. sedes
d. 7. p. vñ dicit iniuriam facere superior cum no. admittit

do. Si vero no. est facta a duabus partibus vel no. ex
causa tunc dependet a gratia spali et dicit ut ibi plenus
no. Sed casus qui decidit est q. si postulates no.
faciunt dupl. o. maiorem numerū p. fertur electio si est
facta de idoneo. et sic inuit q. electio facta a minori par-
te capli ex quo facta est a maiori tertia pte venit con-
manda. et iste est casus difficilis p. p. t. regulas iuris
resistentes de quibus. s. Sed dicit q. ratio decidendi d.
iure potuit esse quia non datus duabus partibus postu-
lantium non est ibi repere potentiam capitularem s. ali-
quid de virtute capitulari repitur nunc in parte eligen-
tium cum habeat aliquos de duabus partibus et ha-
bito respectu quia. p. uident ipsi ecclesie p. viam ordina-
riam et meliori modo quo fieri p. t. s. p. sentiendo in electi-
onibus in sponsum alijs p. sistentibus in via extraordi-
naria p. ferenda est merito ipsa electio ut citius. p. uideat
ecclesie fidei. quare imputandum sit maiori parti ca-
pituli que eligit viam extraordinariam et p. s. i. in ea. tñ
negari non potest qm decisio istius casus p. ueniat coi-
bus regulis iuris. s. potuit emanasse rōnibus p. dicitis
p. fertur in fauore ecclesie ne diu remaneat sine p. s. i. o-
re. et hoc facit ad alia. 7. dicenda Tertius casus qm
postulantes faciunt duas partes s. postulates igno-
rantes postulantibus erat indignus et tunc debet repro-
bari postulatio. quia facta de indigno et tunc debet electio
a tertia parte vel minori non debet hoc casu p. firmari
quia cum due partes postulates non sint p. uati tota
potestas capitularis non remanet in eis ut in. d. l. nul-
li. 7. l. plane. Quartus casus est quando oēs postu-
lantes aut maior pars postulauit scienter indignum et
electus a tertia parte est idoneus et tunc debet electio
p. firmari. ut hic in si. l. et istius casus est difficile vide-
causam quare p. firmatur electio facta a tertia pte vel mi-
nori. cum ut. s. dixi in tertia parte non est aliqua potē-
tia capitularis. Glo. si. quā multi non habent que
est sup. v. rō p. firmes. sentit et bene iudicio meo q. rō
p. firmat hoc casu electio. quia repitur facta a maiori p-
te illoz qui habebant ius eligendi. vide Zimmo. hic et li-
cet hoc expresse no. colligat ex litera cum tex. in hoc n.
reddat rōnem. colligitur tñ tacite ex computatōe quā
supra feci. nam electores erant. xvi. et potuerūt i. igno-
rantes postulates ad plures erant. xxxij. maiori parte
postulantium postulates scienter indignū non potue-
runt ignorantes esse vltra. xv. quia ad minus. xvij. po-
stularunt scienter indignum et liter. ipi fecissent maio-
rem partem ex. xxxij. repitur ergo hoc casu electio fa-
cta a maiori parte omnium qui habebant ius eligendi.
quia postulates scienter indignū sunt p. uati ut in.
c. s. de postu. pla. remanet ergo tota potestas p. nes
alios ex quibus electores erant plures numero cum
essent. xvi. vnde decisio huius casus p. uenit p. munit'
regulis iuris. Sed de. i. um est et sit iste vnus casus vñ

De electio.

tra tex. maior pars duarum partium postulantiū postu-
lavit scienter indignum. Et illi qui postulaverunt ignorā-
ter sunt plures numero quā eligentes pone exemplū ex
tra terminos lre qd ex. xij. qui erāt in caplo dū eligunt
x. postulaverunt indignum ex quibus maior pars scie-
ter postulavit ita qd ignorantēs saltem erant quattuor
qui sunt numero plures quā duo qui eligerunt nunquā
isto casu debeat confirmari electio ex quo postulatio fuit
facta a duabus partibus et maior pars postulavit scien-
ter indignum. Inno. dicit qd isto casu sunt reprobāde
electio et postulatio. cum electio non sit facta a maiori
parte habentium vel fm eum p̄t dici qd abiecta sub-
tilitate standum sit simpliciter verbis huius lre. quasi
dicat qd sit electio confirmanda cum tex. hic simpliciter
dicat electionem confirmandam cum maior pars postu-
lantium postulavit scienter indignum. quod tñ videt ab-
surdum fm p̄post. quia sequeretur fm istum ultimum in-
tellectum qd si ex. xl. postulantes unus solus elegit
et. xxi. postulasset scienter indignum qd electio vni-
firmaretur in p̄iudicium. xxi. qui postulaverunt igno-
rante indignum. potest tñ dici fm eum qd tñc ignorā-
tes faciunt electionē reijci cum p̄stuant numerum et u-
plum maiorem respectu eligentium. et ita recitādo trā-
sivit simpliciter Jo. an. Do. an. videtur velle non curā-
dum qd electores hoc casu sint pauciores numero. qd
ex quo maior pars postulantiū peccavit. potestas eis
accrevit omnibus tam ignoranter postulantibus quā eli-
gentibus. et sic electores sunt ultra tertiam partem habi-
to respectu ad potestatem que eis accrevit. Adverte
quia hoc esset extendere fm casum predictum ut ele-
ctio semp̄ preferat quā postulantē non p̄stuant duas
partes qd etiā sentit p̄po. s̄ p̄fecto nullo iur̄ pbat b̄. nā
iste tex. fundavit se sup̄ maiori parte scienter postulan-
tium indignum habendo respectū ad p̄putationem. s̄
factam. quia electores remanebant plures numero re-
spectu omnium apud quos residet potestas. ideo debet
electio confirmari p̄ omnes regulas iuris que nolūt ne
qd electionem neqz alia universitatis negocia habere
vni et effectus nisi explicentur a maiori parte nec ob-
id quod dictum fuit in secōdo casu quia cum ille sit exor-
bitans a iure non debet ad alios casus trahi vbi saltem
non est eiodē eadem ratio. quia aliter nō debet ius cor-
rectum extendi ut in. l. que p̄tra. ff. de legi. et per glo. i.
c. i. de temp. or. li. vi. p̄cedit em̄ casus secundus quan-
do a principio postulatio non fuit facta a duabus par-
tibus. s̄ quando postulatio fit a principio a duabus p-
tibus. s̄ iuris fictione illi qd postulant scienter indigni
non debent computari in numero tñ negari nō potest
quin in facto in parte postulantiū concurrant due p-
tes ideo non debet admitti electio facta a tertia parte
cum habeant in oppositum p̄traditionem duarum par-

tium saltem in facto. nam in multis casibus iuris p̄si-
deratur numerus in solo facto p̄sistens licet nō sic quo
ad iuris effectum. ut pbatur in de. quod circa de elec.
et in. c. indemnitatibus. §. ij. eo. ti. li. vi. merito aliud de-
bet esse in electione quādo rep̄tur facta a maiori tertia
parte habito respectu ad omnes de universitate qd po-
stularunt quā quando est facta a maiori tertia parte fi-
ctione iuris et non quo ad verum numerum. et hanc par-
tem sentit Jo. cal. hic dicit et bene iudicio meo qd nū-
quā electio facta a maiori parte capituli debet p̄firma-
ri nisi quando concurrat cum postulatioe que a p̄nci-
pio non fuit facta a duabus partibus numero. Ex
hoc etiam inferre ad. vi. casum satis etiam dabitabiles
pone qd postulatio fuit facta a duabus partibus minor
pars postulavit scienter indignum maior vero ignorā-
ter nunquid electio sit confirmanda iste tex. videtur taci-
te a p̄trario innuere qd non. quia dicit electionem p̄fir-
mandam quando maior pars postulantiū postula-
vit scienter indignum secus si minor pars postulavit
scienter indignum et istud ar. a contrario sensu. optime
potest procedere quando maior pars ignorans facit du-
as partes eligentium. puta si ex. xij. habentibus ius eli-
gendi duo seu tres postulant scienter alij numero. vñ
postulant ignoranter hoc casu non est equū qd confir-
metur electio duorum cum remaneant circa ignorantes
due partes respectu eligentium. Sed dubium est
quid si ignorantes non faciant duas partes respectu
eligentium nunquid debeat electio confirmari dicit Jo.
an. posse dici qd sic per id quod dicitur in casu secundo
nam vbi postulatio non fuit facta de idoneo a duabus
partibus preferat electio ut ibi. ergo potius preferen-
da est hoc casu electio cum postulatio sit facta de indi-
gno nec rep̄tur facta a duabus partibus cum non
debeant computari in numero illi qui scienter postula-
runt. Vel potest dici scōm cum standum esse simplici-
ter verbis huius lre cum non distinguat sed simpli-
citer innuat qd ex quo minor pars tantum deliquit nō
est electio confirmanda. et pro hoc facit quod nō. In-
no. et compo. qui dixerunt p̄vatos computandos in
illa electione ex quo p̄vatiōem incurrunt quasi dicat
iuris esse qd ista postulatio fuerit facta a duabus parti-
bus. s̄ certe ista p̄sideratio nō est bona quia si isti p̄vati
p̄putarent in numero ad effectum rep̄lendi decem
factam a tertia parte eodem modo et pari rōne deberent
p̄putari in numero quā maior pars postulavit scienter in-
dignum. et tamen hoc est fallum quia p̄vales electio fa-
cta a tertia. ex quo maior pars postulavit scienter indignū
ut est i. tex. Inno. an. p̄ d̄meritū rōne habuit vñ. p̄vide-
re. non satis debile iudicio meo. dixit ei qd quā minor pars
duarum partium postulantiū postulavit scienter indignum po-
testas istoz accrevit alijs qui postulaverunt ignorantē

quia ibi reperitur potentia capitularis merito reijcitur
etiam electio quia reperitur solum facta a tertia parte. Et
quoniam delinquit maior pars postulantiu tunc potestas illorum
accrescit propter omnibus tam ignoranter postulanti-
bus eligentibus cum non reperitur potentia capitularis
in alia parte tamen. ex quo maior pars delinquit. unde electio
virtute potestatis supuenientis ex delicto aliorum reperitur fa-
cta a maiori tertia parte. et hec est sua intentio licet per
verba magis obscure. placet sicut dixi non placet mihi hec
consideratio. quia cum omnes sint in capitulo et eodem pre-
textu eligunt seu postulant non apparet ratio quare potestas de-
linquentium non accrescat omnibus simul in omni casu pre-
sertim quoniam potestas saltem per momentu fuit pronunciata postula-
tio nam illico potestas accrescit alijs non delinquentibus iux-
ta non. in. c. congregato. et ideo dicitur ut etiam sen-
sit hic cal. quod electio nunquam est confirmanda nisi sit facta
a maiori parte omnium qui non deliquerunt unde si ignorantes
qui postulant remaneant plures numero quam sunt eli-
gentes debet reprobari electio et postulatio licet igno-
rantes non constituant duas partes. nec ob. quod habet in se-
cundo casu. quia ut dixi cum exorbitat a iure non debet
extendi sed solum preceedit quoniam a principio computat omni-
bus vocibus postulatio non fuit facta a duabus partibus
et tunc electio facta a maiori tertia parte que est vere
maior tertia non solum quo ad iuris effectum sed etiam quo
ad factum nisi a maiori parte capituli seu habentium ius ca-
pitulandi. debet enim restringi ius novu quantum fieri potest
ut minus corrigat omnes iuris regulas quam fieri possit ut
in regula odia. de reg. in. li. vi. et in. l. precipuus. in fi.
c. et materia. In glo. in verbo presumptio. in fi. tunc
menti hanc glo. quod approbatus ad dignitate episcopale
lem non per hoc censetur approbatus ad archiepiscopalem i ma-
iorem. Et sic habes ex glo. quod maior idoneitas requiritur
in archiepiscopo vel patriarcha quam in episcopo. per hoc quia ista
habent ampliore iurisdictionem. cum archiepiscopus habeat
sub se plures episcopos patriarcha habet sub se plu-
res prouincias. et sic plures episcopos et archiepiscopos. episcopus autem
solum preest dioecesi. et ubi maior imminet cura ibi maior ido-
neitas requiritur. ar. in. c. cum in concilio in pn. s. eo. et in. c.
cum sit ars artium. de eta. et qli. et per hoc opti. gl. vide quod
non. In. in. c. venerabilis. s. excep. ubi dicit quod approbatus
ad aliqd intelligit approbatus ad illud ubi eadem requiritur
idoneitas personarum. secus ubi maior. ad idem vide quod
habetur in fili in l. relegatorum in fi. ff. de interdic. et releg.
Uel solue secundo extra gl. sicut dicitur. quia potuit iste episcopus effi-
ci indignus post promotionem ad episcopatum. Ex quo nota quod
promouendus ad aliam dignitatem etiam consimilem
priori debet exariari propter indignitatem quam potuit supue-
nire ex post facto. nam ut dicit psalmista. Ex adipe. p-
cedit iniquitas. et vide pulcrum tex. hieronimi contra

prelatos qui assunt dignitate in. c. ecclesiarum princeps.
xxv. di. vel tercio ubi cumque ad hunc seu unum gradum cum
possit opponi exceptio debet fieri exaratio sicut dicitur.
et non has solutiones. quia faciunt ad multa res.

E pro defectu.

Si illi ad quos spectat electio
negligunt eligere prelatu cathedralis vel regu-
laris ecclesie infra tres menses proximos superior ecciam
ordinabit quod si infra alios tres menses non fecerit cano-
nice punietur hoc. d. Et primo ponit constitutionis cau-
sa. Secundo constitutio. ibi statuimus. Et hec sicut quatuor
facit. nam primo statuit tempus electioni. secundo preuat ne-
gligentes ibi. et quod. tercio ad superiore de voluit ibi hac
ipsa. quarto punit superiore ibi si negligit ibi vero.

Nota primo quod prelatu ecclesie comparat pastori. dicitur
autem suppo rapaci. iste enim conat deuorare et inuadere
gregem domini. prelatu autem tenet pascere. s. spiritualiter. iuxta
illud euangelicum. pascite oues meas. s. eo. c. significat
sibi. et de multis nominibus demonum non. s. de sum. tri. ca.

Nota secundo duo mala que contingunt ex defectu pa-
storis. imminet periculum animabus et ecclesie circa facultates
suarum. Nota tercio ibi ecclesia viduata. quod ecclesia
carens pastore dicitur vidua per hoc. c. ij. de transla. p-
la. nam et mulier dicitur vidua cuius maritus mortuus est
ut in. c. vidua. xxxiii. di. si autem non habet viru dicitur
vacans sicut in. Jo. an. alle. glo. in. c. pc. xij. di. Sed
tu dicit et melius quod vacans capitulatur per vidua. ita expo-
nit glo. in. l. qui cetera. ff. ad. l. iuliana. de vi. pu. ubi multi-
er que nunquam habuit maritum ex etimologia vo-
cabuli potest appellari vidua dicitur enim vidua quasi si-
ne viduitate. sicut vecore sine corde. ut dicit rex. in. l.
malum. in. s. vidua. ff. de verbo. signifi. sed ex comuni
usu loquendi solum appellatur vidua. cuius maritus mor-
tuus est. sic intellige dictum. c. vidua. unde si hodie in
aliquo statuto fieret mentio de viduis intelligerem de
relictis mortuis maritis. quia communis usus loquen-
di in omni dispositione prefertur proprie significatio-
ni vocabuli. ut in. l. librorum. s. quod tamen cassius
ff. de. l. ij. et in. l. cum de demonio. in. s. asinum. ff. de
fun. instruc. non. bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et
iure. et vide bonam glo. in. c. nonnulli. de rescrip. et
quod ibi dixi. et facit. c. ex litera. de spon. Nota in
verbo statuimus. et tunc semper menti quod trimestre te-
pus ad eligendum seu promouendum solum huius loci quod
ad prelatum ecclesie cathedralis vel regularis. in alijs
vero prelatibus quorumcumque ecclesiarum vel digni-
tatum datur semestre et in eis habet locum. ca. ij. de
concess. preben. nam quia maius est periculum in ec-
clesijs cathedralibus et regularibus cum ipsarum ec-
clesiarum prelati sint veri pastores fuit necesse citius occurrere
vacationi et deputare tempus ad provisionem faciendum

De electio.

Nota ibi iusto impedimento cessante, q̄ tempus p̄fixum electōni nō currit impeditis, vñ p̄cludunt doc. hic et bene p̄ istam tex. q̄ non est opus petere restitutionē in integrū si impedimentū durauit ultra tres mēses, vñ relecta distinctōe quāndā cōiter tenet q̄ siue impedimentum pueniat a principio siue post inchoatum trimestre semp̄ impedit causam tēpis et p̄ hoc facit. c. quia diuersitatem. f. de p̄ces. p̄ben. vbi idem p̄bat in tēpore p̄fixo ad p̄ferendum. Quid aut̄ in tempore statuto patrono ad p̄ntandum nunquid currit ip̄i patrono impedito vel ignoranti. dic vt dixi in. c. h. et. c. cū p̄pter. de iurepa. Nota ibi deuolutio. q̄ negligentes eligere infra trimestre p̄uant ip̄o facto potestate eligendi p̄ ea vice. vñ hic nō requirit aliqua iura sed ex iuris dispositōne fit ip̄o facto hec deuolutio. pro hoc. c. quamq̄. eo. ti. li. vi. Et per hoc dixerūt hic doc. et bene q̄ si elapso trimestri electores eligant et superior ad quē facta est deuolutio ip̄a electōne nō cassata alium dignū nō valet electio facta p̄ electores et est nulla post deuolutōis potestatis ad superiorem. p̄ quo videt̄ tex. in. c. h. d̄ sup̄ lei. negl. p̄la. et facit. c. licet. eo. ti. secus esset si nō dicit̄ p̄uati f̄ p̄uandi p̄ suam valeret tñ electio attemptata an̄ iniam p̄uatiuā. vt dicit̄ f. c. p̄xi. Nota ibi ad eum qui p̄ximo tē. q̄ in ecclesia etiam cathedrali sit deuolutio in casu negligentie potestatis p̄uidendi. non ad papam. f̄ ad p̄ximū superiorem. olim aut̄ fiebat deuolutio ad papā in ecclesia cathedrali. vt in. c. dilectu. s. de p̄ces. p̄ben. hodie secus vt hic. q̄ tñ restringitur ad casum negligentie. in alijs aut̄ casibus fit deuolutio ad papā vt in. d. c. quamq̄ vbi bo. tex. Nota ibi ultra tres menses q̄ tñ tempus habet superior ad quē fit potestatis deuolutio quantum habent p̄mi electores. et idē obseruat̄ in semel p̄fixo in p̄uisionibus aliarū ecclesiarum. vt in. d. c. licet. de sup̄. neg. p̄cia. nam subrogatus debet censeri eodem iure cum alio in causis locum subrogat̄ hinc est q̄ tenet eligere de illa ecclesia et hōmines illius qualitatis sicut tenebant eligere p̄mi electores. vt est tex. nō. in. c. de sup̄. neg. p̄la. et facit̄ tex. hic in v̄bo de p̄sona idonea ipsius quidem ecclesie tē vide sicut p̄mi electores debent eligere p̄latum de gremio ipsius ecclesie si ibidem reperiat̄ idoneus. vt in. c. nullus. lxi. di. et in. c. q̄ sit. xvij. q. iij. legem et nō. s. c. cū inter canonicos. ita et superior ad quē fit deuolutio vñ h̄ Nota ultimo ibi canonicē ordiāre. q̄ superior ad quē fit deuolutio nō tenet p̄cise eligere sicut p̄mi electores f̄ p̄t p̄uidere ecclesie de pastore. et sic p̄cedere p̄ viam p̄uisionis p̄uidendo tñ eligit et p̄firmat. habet enim iste superior electōnem iure deuoluto et p̄firmatōnem iure proprio. vnde ex quo in cū sunt iste p̄tates p̄t eas expellere vnico actu nam p̄uio habet vim electionis et p̄firmatōnis. vt nō. Inno. in. c. cum olim. de causa

poss. et p̄prie. p̄bat aut̄ p̄dicta iste tex. in verbo ordiāre q̄ sonat in p̄uidere. vt in. c. i. de iurepa. doc. tam̄ hic reuocant in dubiū nunquid iste superior teneat p̄uio eligere iure deuoluto sicut tenebant electores et postmodū p̄firmare iure proprio. et quidam tenuerūt q̄ sic p̄latum eo casu quo electores tenebant electōnem factā p̄ntare patrono vt in. c. cum terra. s. eo. vt aliqua honorificentia referret̄ patrono in ip̄a electōne nō em̄ hec possent obseruari si superior p̄cederet p̄ viam p̄uisionis et hanc opi. tenuit hic egi. et pe. s. c. cum inter. f̄ p̄pos. tenuit p̄tranū in. c. cū inter. p̄alle. et idem Inno. et hōlli. sup̄ Jo. an. dixi hic p̄mū dictū esse verius f̄ scdm̄ obseruat̄. Sed fm̄ cum potest dicit̄ et meli⁹ q̄ optio daf̄ superior p̄ quē modū velit p̄cedere cum iura faciūt mentionem de vtraq̄ via. et optime facit. c. si postq̄ in. f. eo. li. vi. et in. c. si compromissarius. eo. ti. li. et videt̄ tex. hic in verbo ordinare. et ita transcont̄ hic p̄mūter docto. tu vide quod dixi in. c. tam̄ que. et in. c. cum inter canonicos. s. eo. et glo. in. c. de beneficio. de p̄ben. et p̄ ro. de rota decif. cclv. Et posset in h̄ p̄gue distingui q̄ aut p̄tates eligendi et p̄firmandi spectat ad superiorem non proprio iure. vtputa quia potestatem eligendi habet tanq̄ compromissarius tunc p̄uio eliget et tanq̄ superior postea p̄firmabit. vt in. c. cum inter canonicos. s. eo. et ibi p̄ glo. et in. c. vt circa. eo. ti. li. vi. vbi glo. etiam tangit. tex. tñ in. d. c. cam̄. videtur innuere q̄ etiam poterit p̄cedere p̄ viam p̄uisionis. de quo vide quod ibi dixi. Aut̄ iste p̄tates p̄tinent ad eum iure proprio licet altera p̄petat iure deuoluto et tunc aut aliqd̄ debebat obseruari p̄ electores an̄ p̄firmatōnem electōnis et debet p̄uio eligere q̄ debet obseruari id ad q̄ p̄mi electores tenebant. vt in. d. de. i. non em̄ debz̄ fieri hec deuolutio cum p̄uicio t̄rcij. alias aut̄ vbi simpliciter habebant eligere seruari p̄t opi. Jo. an. vt sit in optiōne sua. Quero pro declaratiōne tex. et p̄dictorum in quibus ecclesijs habet locum dispositio huius tex. So. colligendo dicta Inno. et doct. hic q̄ habet locum in ecclesijs cathedralibus. id est. respectu p̄ncipalis p̄lati. s. ep̄scopi non autem habet locum in dignitatibus seu in canonicatibus et alijs beneficijs sitis in ip̄is ecclesijs cathedralibus in illis em̄ daf̄ se mēstre. ad eligendum seu p̄uidendum. vt in. d. c. h. de cōces. p̄ben. et q̄ ibi dixi. p̄ hoc facit iste tex. in eo q̄ dicit q̄. tres menses cathedralis ecclesie prelato nō vacet et ibi ecclesia viduata. non em̄ dicit̄ ecclesia vacare nec vidua nisi p̄ mortē ep̄i ip̄e em̄ ē sp̄s nō autem alij h̄ntes ibidē dignitate inferiores. vij. q. i. sic et in. c. h. de trāssa. p̄la. et hoc tene licz̄ hōlli. dixerit q̄ de mēte h̄z̄ locū etiam in dignitate inferiori q̄ est in ecclesia cathedrali post pontificalem si bona ecclesie et ep̄i sunt diuisa. quia solet esse liuor et inuidia inter ep̄m et capitulū

vide tñendū ne illa dignitate vacante pastor puerta
tur in lupū. ij. q. vij. de cetero ad si. hoc tñ dictū nō ser
uat de facto vt dixit Jo. an. et bñ. et dicit qd non pgruit
huic lre vt. s. dixi. Dubium vero maius est quoad ec
clesiā regularē. nam dicit hic Inno. et sequuntur doc. qd
illa dicit regularis quo ad istum tex. in qua sunt clerici
vel pueri sine pproio viuentes dammodo sit collegiata
qd dicitur ex toto mihi non placet. nam cum istud. c. d
uict a iur antiquo. s. a. d. c. ij. de cōcess. pben. debz str
cte intelligi. vt minus corrigat ius antiquū quaz fieri
possit vt in. l. pcpima s. in fi. l. de sup. p. p. autem
illa ecclesia dicit regularis que habet regulā az opproba
tam ita qd solum clerici seu pueri pntent tria substan
cialia cuiuslibet religionis. de quibus in. c. cū ad mo
nasterium. ij. de sta. regn. alias aut sñō. pntent illa tria
licz aliqd illoz trium pmittant nō dicunt. p. p. habē
regulā s̄ potius modū viuendi. vt dicit glo. nō. in de.
i. de reli. do. et in de. h. d. sen. ex. et tene mti illas gl. z
vide qd dixi sup. p. ca. de regula. p. terea. hoc. pbo rōne
in ecclesijs regularibus p. p. sumptis habet p. latus
maiorē p. tatem in subiectos qz habeat p. latus ecclesie
secularis. nam correctio regulariū p. tinet p. mo loco ad
p. latus. vt in. c. quāto. et qd ibi nō. de offi. ordi. sed p
latus secularis regulariter non impedit se de criminibz
clericorū. s̄ p. tās p. tinet ad ep. m. de quo vide qd dixi i
repetitiōe. c. si quis p. tra clericū. de fo. p. p. et aliquid i
c. cum p. tingat in de. co. ti. vnde mortuo p. lato regula
riter dicit ecclesia carere pastore r. v. d. u. cum dispositio
et correctio p. tinet ad illum p. latus. secus in p. lato eccle
sie non regularis hinc dixit glo. in. c. qui resistit. xi. q.
ij. qd monachus tenetur magis obedire abbati suo qz
epo loci. qd intellige vt dixi in. d. c. quanto. z hz locus
iste tex. in p. latis p. ncipalibus ecclesiarū regulariū quo
cumqz nomie nuncipent. nam quocūqz monasteria regū
tur p. abbates. quocūqz vero p. p. repositos vel filios ad b
c. i. singulis. ij. de sta. regn. Et dixit p. po. tex. p. cedere si
ue electio p. tineat ad collegiū siue de iure spālī p. tineat
ad alium superiorem puta abbatē vel alium dum tñ tra
ctetur de p. lato p. p. tino secus si esset p. latus que abbas
poneret z deponeret p. suo libito. et in hoc nō videtur
ei tñ p. petere semestre temp. facit de. qz regulares de
sup. negle. pla. Item nō hz locum iste tex. in p. ioratu
et in alijs officijs que sunt in monasterio licet in illis
suppleat negligentia p. lati abbatis p. illud. c. ij. de cō
cess. pben. et vide tex. in. d. de. qz regulares. p. cedit cū
iste tex. in p. ncipali p. latura ipius ecclesie regularis z
per hoc dicit non procedere dictū hosti. in eo qd dicit istū
tex. ex mente habere locū in omnibus ecclesijs exem
ptis mortuo p. lato qui est caput ecclesie. nam b̄ est
dininare et ampliare terminos lre que solum p. uidet
in p. latura ecclesie cathedralis et regularis. z ita sen

tis Jo. an. hic z optime facit ad p. ductionem p. dicitam.
quod nō. p. glo. in. c. se. puto tñ qd vbi de iure speciall
p. latus ecclesie collegiate licet secularis habet iurisdī
ctōnem generalem sicut abbas in mōsterio qd tunc tal
ecclesia p. p. benderet ex idemptitate rōnis. qd sentit
glo. in. d. c. se. In glo. i. ibi nihil additur. dicit qd hec
constitutio addit ad ius antiquū p. mo respectu deu
lutōnis fiende ad superiorem. Item quo ad ecclesias re
gulares vt idem tempus sit p. s̄ xum ordinatōni eccle
sie regularis z cathedralis. In glo. in verbo isto
impedimento. ibi. s̄ si papa interdiceret ecclesiam r. i
telligit qd interdicit nō simpliciter quia tunc non cur
reret tempus secus si simpliciter interdixit ne eligeret
sine sua licentia quo casu currit tempus nisi petant li
centiam eligendi. vt nō. in. c. h. ij. eo. In ea. glo. ibi
sed nūquid est hic necessaria. p. tectatio. intellige in ca
su. p. p. tate dicto. et dicit qd si non potest haberi superior
debet fieri. p. tectatio. vt in. c. pastoralis. de offi. ordi.

In glo. in verbo ea vice in fi. nō. glo. que cōtra te
netur. z vide gl. que videt huic p. cordare in. c. si electō
ij. eo. li. vi. et vide quod planius dixi in. c. cum vinto
niē. s. eo. quidam aut exponunt ea vice. i. in tota illa
vacatōne. s̄ dictum glo. verius z p. mune hic per illud
c. cum vintoniē. In glo. in verbo p. s̄ lio. in fi. tene
menti glo. et nō tradas oblivioni. nam ex ea potes ca
pere vnam regulam qd in expectantibus ad p. latus
iure deuoluto non tenet de necessitate h̄re p. s̄ lio aut
p. s̄ lio capli sui. sed de honestate debet requirē p. s̄ lio
et hanc partem sentit hic etiam Inno. z p. hoc facit iste
tex. vbi in deuolutōne p. tatis nulla fit mentio de p. s̄ lio
capituli sed solum facit mentōnem de superiore ad idem
c. quamqz. ij. eo. li. vi. vbi solum fit mentio de superiore
nunquid aut isto superiore negligente. p. uidetur. ij. tres
menses deuoluat potestas ad caplium suum vt ad aliū
proximum superiorem. dicit qd ad proximum superio
rem. quia in his que competunt p. lato iure deuolu
to fit deuolutio ad superiorem z nō ad capitulum suum
vt probatur in. c. licet. et. c. si. de sup. neg. pla. dicit in
c. ij. de p. c. pben. et in. c. cum in cunctis. s. eo. vñ in
telligit istum tex. qd iste superior canonice p. uicet non
solum in deuolutōne potestatis p. iura p. dicit sed etiaz
arbitrio superioris vt sentit hic hosti. In glo. si. i. h.
ibi. p. p. terea hoc cassatur electio. vult ergo qd licet metro
politano seu superio ad quem est deuoluta potestas
tēteatur eligere p. mo de gremio illius ecclesie tamē si
hoc non facit non p. p. terea hoc debet electio ipius cassa
ri. l. hosti. z p. rariū canonicis p. tradicentibz mouetur
qd iste tex. deuoluit hanc p. tate cū hac limitatōe vt p
eligat de gremio illi? eccle si ibi repit idoneus opi. tñ
glo. s̄ rual fm Jo. an. z dicit p. po. papā ita sibi m̄ dille.
m̄ tñ inspecto metro iur p. lio opi. hosti. z adduco bo. tex

in. c. nullus inuitis. lxi. di. vbi dicit qd clerici seu cano-
nici pnt talem prelatu renuere si non est de pprio gre-
mio. qz sit eis iniuria ex quo inter eos repitur idoneus
Nec ob. si dicat qd caplin b idem debet facere vt. s. di
fi. r. tñ valet electio si eligant extra gremiu. vt in. c. cu3
inter. s. eo. qd idem dicendum in supiore ad que facta
est deuolutio. dico em aliud in. c. q3 in supiore. qz capi-
tulu pnt renunciare fauori canonicoz vt pprio. qd no
potest superior. ar. c. si diligenti. de fo. ppe. Et co-
tra hoc r ptra tex. op. videt em qd de eade ecclesia non
possit eligi aliquis in prelatu cum omnes delinquerunt
in no eligendo. j. tñpus pñtu. Et dicit Inno. qd forte
aliqui erant abntes. Item potuit esse qd aliqui ex pñ-
tibus noluerunt eligere. ppter metu vel aliam iustam
causam. et sic sentit qd illi qui fuerunt in mera negligen-
tia tanq3 negligentes delinquentes no pnt eligi. ptra-
rium sentit b hosti. dicens qd etiã cassantes elige sine
causa non dicunt delinqre cum solam pdempnã ius
pprium vel vic qd p disposito qd illi aliquaten? deli-
querunt tñ sufficit pena hic statuta. vt hic subiicit i gl.
nec omne delictu puat pntem eligendi passive vt le. et
no. in. c. si aut. j. de iur. et in. c. florentinu. lxxv. di.

Via propter tribus formis b co-
tentis. i. scrutini ppromissi r inspirationis
pcedi debet ad electoz in ecclesijs cathedralibus ali-
ter electio celebrata no valet et ptra facientes priuandi
sunt ea vice pntem eligendi b. d. vsq3 ad. s. illud in quo
interdicit procuratorẽ in electione negotio pstitui nisi
cõcurrat ibidem pntem. de hoc vsq3 ad. s. electioes ibi
vero vsq3 ad fi. pñcipit electioes solenniter publicari et
clam delinãas reprobari hoc vult in effectu vsq3 ad fi.
et est decre. multu famosa et pncipalis in ti. Et diuidi-
tur tota pncipaliter in duas partes. in pma ponit co-
stitõnis causam. in scda pstitutio ibi statuimus. r illa
scda pars subdividit in tres. nam pmo tria ponit pñ-
cipaliter statuta. r scda pars ibi illud. tertia ibi electio-
nes. et iteru illa scda statuimus. subdividitur in. v. par-
tes. Nam pmo ponit formam scrutini in electõib?
celebrãdis. scdo cõpromissi. terno cassat electioes alias
factas. quarto expñit in qua exceptõne includit formã
diuine inspiratõis. qnto eligetes ptra formas. s. scptas
mandat priuari. scda ibi vlt saltis. tertia ibi aliter. quar-
ta ibi nisi. quinta ibi quia vero. Et qm iste tex. in effe-
ctu ponit qnq3. nam pmo psequit formã scrutini vsq3
ad v. vel saltis. scdo ponit abinde vsq3 ad v. nisi formas
cõpromissi. terno ponit vsq3 ad v. electioes procura-
tozem pstitui. quinto vsq3 ad fi. reprobat electioes clam
delinãas. Procedam pro clariori intellectu expedien-
do q3libet partem de p se. Et pmo ex pma parte no.
ibi quas quidẽ qd ante istud. c. non erat aliter prodita

aliqua forma substantialis eligendi f quisq3 conabatur
inuenire nouam formã vt colligit ex pncipio lre. r hec
pñsideratio facit vt in electõibus in quibus necessario
non sit seruanda forma huius. c. possit procedi abiq3
aliqua forma. in quibus aut electõibus sit necessario
seruanda forma h? . c. dicam. j. post glo. i. Nota se-
cundo ibi pñtibus oibus in quoz pñtia seu a quib? de-
bet electio celebrari. nam illis pñtibus qui debet r vo-
lunt r possunt pmode interesse r vitur tex. vbo debet
vt excludat illos qui de iure non debent interesse ele-
ctõni licet sint d collegio seu canonici ecclesie vt snt ex-
cõcati r suspensi. vt in. c. cu dilectus. de pñe. r in. c.
cum inter. s. e. r dixi. s. eo. illa Item excluduntur qui
non sunt in sacris cõstitutis. vt in de. vt hi qui. de cta.
r quali. Item excluduntur impuberes r irreglares vt
i. c. ex eo. j. co. li. vi. r in. c. is q de sen. ex. eo. li. et pñmi-
les pñone inhabiles ad eligendũ. Excluduntur aut taci-
te p hoc vbu debet qui de iure debent interesse. vt snt
habentes vocem de iure coi vel speciali vt. in. ca. i. s.
eo. et in. c. cu ecclesia satrina. j. de ca. pol. r pñe. scdo
requirit qd velint interesse. Ex quo vbo no qd illi qui no-
lunt interesse no debet pelli nisi inter sit ecclesie nam p
interesse ecclesie poterunt pelli qd satis mihi placet
facit qd le. r no. in. c. i. de his que fi. a ma. p. c. Ex h
etiã v. noñt hic doc. qd nolentes interesse no debet ppu-
tari in numero duaz pñtu no ergo est necesse qd pgre-
getur due ptes ex quo aliqui facientes duas ptes no-
lunt interesse. r pro hoc vide bo. glo. in de. qd circa r e
elec. que dicit qd illi qui vocati nolunt interesse no debet
in numero pputari. qd dicitur qd ab initio debent due
ptes vniuersitatũ puenire. vt i. l. nulli. r i. l. plane. ff. qd
cuiusq3 vniue. no. d3 itelligi saltim in electõis negotio
de duabus pñtibus illoz qui voluit r debet et possunt
commode interesse vt hic. r facit qd plene dixi in. c. cu
nobis r in. c. in causis. s. eo. terno requiritur qd possunt
commode interesse. et hec pmoditas refertur ad vtilita-
tem ecclesie r non pñone scdm doc. et bene quasi si no
pnt pmode vocari ppter nimiam distantia pnt electio
sine illorum presentia fieri. et quando pnt pmode voca-
ri. vide qd dixi in. c. coram. s. e. Nota terno pñci-
paliter ibi qui secreto et sigillatim. casum in quo vota
singulorum de vniuersitate debent exquiri in secreto r
sigillatim ergo regulariter non est necesse qd in agendis
r explicandis p vniuersitatem vota exquirantur in se-
creto. f pnt qlibet votum suum dicere in coi alijs audi-
entibus licet sit vtile vt in secreto exquiratur vt liberi?
vniuersitas possit voluntatem et iudicium suu expme-
tamen si hoc non fit tenet actus cum speciale indu-
catur hic in electionis negotio. ergo regulariter non
est necessario obseruanda. ar. in. c. presenti de preb.
libro. vi. et hoc tene menti. Nota quarta ibi in

scriptis redacta. casum in quo scriptura est de substan-
tia actus. vide plures alios casus p glo. nō. in. c. i. de
cens. li. vi. Et collige ex hoc p locū a spālī q̄ regulari-
ter in alijs que sunt p viuisitatem non ē opus vt vo-
ta singulorū redigantur in scriptis. Nota q̄nto ibi
maior et sanior ps. q̄ non valet electio nisi fiat p maio-
rē et saniorē pte capituli. nō ergo sufficit sanioritas ni-
si etiam pcurrat maioritas. nā de natura istius copula-
tiue et est copulare vtrūq̄ extremorū pncipaliter. vt nō
glo. in. c. querelam. de sumo. et sup. rca de iuris et fac.
igno. ff. licz. Inno. et minus bñ hic seq̄ndo opi. suam.
in. c. scriptū. s. eo. exposuerit hic illam dictionē et pro-
fā est quasi fin eum sufficiat sanior ps vt sic iuris lictō
ne illa censet maior. f̄ hoc est impropriare istam līaz
et vide qd̄ plenius dicam in. c. ecclesia. d. ij. co. et sen-
tit Jo. an. hic q̄ pmo dixi vt illa dicitio et stet. pprie. s.
copulatiue. c. i. de his que fi. a ma. p. ca. et qd̄ ibi dixi

Circa istam ptem p̄mā querit pmo in quibus ele-
ctionibus hz locū dispositio huius. c. So. glo. i. illat
et tandē concludit in effectu q̄ in electōibus episcopo-
rū et aliorū prelatorū ecclesiarū collegiarū qui habēt ge-
neralem iurisdictionē in ecclesijs collegiatis. nam ep̄i
sunt pprie sponsi ecclesiarū. vñ. q. i. sicut et isti alij p̄lati
rōne generalis iurisdictionis quā hñt in collegiatis ec-
clesijs possunt quodāmodo appellari sponsi. idō per
mortem istorū prelatorū remanent ecclesie viduare et si-
ne pastore iste aut̄ tex. intendit. p̄uideri solum ecclesijs
viduatis vt ibi ecclesie viduare. ergo inferē q̄ in electōi-
bus canonicorū et in alijs dignitatibus seu psonatib⁹
ecclesie cathedralis non habet locū dispositio hui⁹. c.
quia per illoz mortem nō remanent ecclesie viduare
cū non sint sponsi. f̄ p̄lati pncipales et in hanc ptem vi-
dentur cōiter inclinare doc. licz alij p̄tra de quorum
numero fuit hosti. qui dixit istam tex. habere locū in
omnibus electōibus beneficiorū spectantibus ad col-
legium Et ad tex. dum facit mentōz de ecclesijs vidua-
tis supplet seu de ministris destitutis. f̄ h̄ destruit istaz
līam et cōiter non tenet nec est cōueniens q̄ vbi agit
de modico p̄iudicio seruet tanta solēnitās p̄fertis cū
nō deficiat superior qui poterit difficultatibus occur-
rentibus prouidē ar. in. c. vbi p̄iculum. in p̄n. e. ti. li.
vi. et in. c. licz in fi. s. eo. Eodē modo reprobat cōiter
opi. Hoff. qui in quodā suo opere dixit q̄ h. c. nō ha-
beret locū in electōibus abbatū. quia non sunt pprie
pastores et nomē sonat potius in sollicitudinē q̄ i bo-
nozem. nam hoc est falsum vt dixit Jo. an. et patet in
c. officij. s. eo. vbi abbates dicant pastores. Item ec-
c̄ abbatissa dicit̄ habere dignitatem. vt p̄batur in. c. in-
demnitatibus. s. vñ. j. eo. li. vi. Et facit in alio ille tex.
in eo q̄ voluit ponere spālītatē in abbatissa ex dispo-
sitione noua. In electōne ergo abbatū seruanda est for-

ma huius. c. preterea electōnes abbatū equipantur in
multis electōibus ep̄oz vt in. c. cupientes. post p̄n.
j. c. li. vi. et placet mihi hec opi. vt dicamus p̄dudēdo
q̄ solum in electōibus illoz p̄latoz p quoz mouē ec-
clesia remanet viduata et sine pastore habeat locum dī
spositio hui⁹. c. nec arbitroz q̄ in qualibet ecclesia col-
legiata habeat locum iste tex. f̄ oportet q̄ p̄lati ha-
beat iurisdictionē generalem. vt sentit glo. put̄ habēt
abbates qui p̄nt cognoscere de causis criminalibus et ci-
uilibus. et p̄ hoc optime facit tex. in. c. p̄ce. vbi papa
equipat ecclesias cathedrales et regulares. et illaz p̄e-
latos appellat pastores et per illorum mortem dicit ec-
clesias viduatas. vnde ibi apte colligit q̄ in hac mate-
ria non debet istud verbū viduata capi stricte quāz
enī proprie solus ep̄us dicit̄ sponsus et maritus. et p̄
p̄ns p̄ ipsius solius mortem dicit̄ proprie vidua eccle-
sia. tñ hoc verbū non capitur ita stricte hic. vt p̄z in
ca. p̄ce. et cum hec decre. sit fauorabilis vt colligit ex
p̄n. c. cum emanarūt. vt impedimēta et p̄cula ecciaz
tollerentur non debet multū stricte intelligi ad h̄ quod
in fili dicit glo. nō. in. c. si. et in. c. sciant cuncti. j. eo. li.
vi. In electionibus ergo alioz beneficiorū seu prela-
torū a supra dictis sufficiunt singulares p̄sentis illorū
de caplo dūmodo p̄sent in cōi. i. collegialiter in iplo
caplo nec est de necessitate seruanda aliqua istaz for-
marū. f̄ electus simpliciter a maiori et saniori pte ha-
bebit ius. ad hoc vide bo. glo. quam tene meū in. c.
sicut. j. eo. li. vi. et facit qd̄ nō. glo. in. c. si. c. i. j. eo. li. et
licet tene menti illas duas glo. Quero scdō p̄nci-
paliter nunquid forme huius. c. necō sint seruande in
postulatione cum tex. solum faciat hic mentōz de de-
ctōne. So. dicit q̄ duplex est postulatio quedā minus
solēnis p cuius admissionem nō psequit̄ postulatus
ius prelature f̄ habitas vt possit eligi. et tunc non est
seruanda dispositio huius. c. cum debeat seruare post
modū in electōne fienda. exemplum cū postulat laic⁹
vt faciat se p̄moueri ad ord̄ nān sacz vt possit eligi vt
postulat mō chus ab abbate vt possit eligi. Quedam
est postulatio solēnis p cuius admissionem psequitur
postulatus plenū ius ita q̄ admissio facta p̄ superiore
hz vim electōnis et p̄firmatōnis. et tunc oꝝ seruari for-
ma huius. c. qz satis talis d̄ electus habito respectu
ad ius futuz. et pone exemplū in. c. scriptū. s. eo. et in
c. bone. d. ij. s. eo. et vide qd̄ dixi in. c. i. de postu. p̄la.
et hanc opi. firmavit Inno. in. c. in caus. s. e. Tercō
querit nunquid habeat locū hoc in collatōne. dicit q̄ nō
vt nō. gl. in. c. sicut cū. j. c. li. vi. vnde si ad plures spe-
ctat collatio p̄nt oēs simul p̄ferre nec est necē q̄ fiat p̄
vnam nomē omnium vel q̄ fiat scrutinium secretaz
vt hic dicitur. sed sufficiunt singulares consensu vt ibi
nota. et facit. l. per fundum. ff. de seru. rusti. predi.

Quarto queritur cum hic sit psum de scrutatoribus respectu collegij quis habebit scrutari vota istorum scrutatorum. So. in hoc dant diverse practice. sed melior et pmanis est ut duo ex eis scrutentur tertium et est utile fm Jo. an. ut pmo ipsi scrutentur scapos nec referentur in si. quia cum aliorum vota sunt eis nota posset electio dependere ab eorum pte et est utile ut caplm hoc exprimat a principio ut duo ex eis scrutentur tertium an scrutinium aliorum. Alij dicunt qd poterit dari quartus qui cum tabellione scrutabit illos tres. et hec practica posset servari si pma melior et pmanior. Quinto querit per quem debet vota singulorum reddi in scriptis. cu tex. loqit hic psonaliter ut patz ibi i scriptis redacta. Sol. dicit glo. in verbo redacta. quod p ipsos scrutatores vel per aliquem tabellione et tunc menti in hoc gl. qd dicit de tabellione quia tex. de eo nullam mentionem facit nec qualis debeat esse ista scriptura. unde dicit Jo. an. qd non refert an sit publica vel pmanata cu tex. loqit hic in distincte. et credo qd de mente tex. fuerit qd isti met scrutatores per aliquem eorum debeant vota redigere in scriptis pmanis. na in hoc officio eis delato credit eis licet multa mala possint facere sed no psumitur. ad hoc allego bo. tex. in. c. cum dilecti. Et qd ibi dixi. s. eo. facit qd no. Bar. in. l. quida regeatus. ff. de re. du. vide bona glo. in. d. c. sicut cum in pmaniter. qd notarius pt adhiberi. Sed dubium est nuquid possit esse laic? an vero debeat esse notarius clericus. Qd post. tenet h qd pt esse laicus. cotrarij t3 hosti. abb. pe. et egi. ar. c. manassa. j. eo. vbi reprobat electio p interventum laicorum. s. p pma parte facit costuctio fm Jo. an. in. c. i. de p. ca. li. vi. et t3 spe. in. ti. de instru. ed. in. s. restat. vbi. qd ergo si tabellio. et quida alij sequentes. et hanc opi. puto veriozem. quia notarius scribendo nullam auctem exercet nec aliquid spuale ministrat solum prebet i. u. dum ministeriu seu officium quemadmodu pcedit in re spuale qui non repellitur a pcuratore ex eo qd laic? ut in. d. c. i. pterea spale videt in causa heres. ut cleric? seu psona religiosa sit notarius. de quo dicendum. ut in. c. ut officium de here. li. vi. ergo regulariter dici no debet adhiberi ut exerceant notariatus officiu. et vide qd dixi in. c. sicut te. j. ne cie. vel mo. vbi tetigi an et qn cie. possit exerceri tabellionatus officiu. et an creatus notarius a laico possit coficere instrumeta in spualib? et dicit ut ibi. Sexto hic querit per quem debeat fieri collatio et electio cum tex. h impersonaliter dicat ut collatione habita eligat etc. So. dicit qd p illum cui caplm hoc comiserit. et est utile scdm doc. qd capitulu a principio det pntem istam istis scrutatoribus et vbi pcurant plures electores debet fieri collatio numeri ad numerum. meriti ad meritum. et zeli ad zelum. ut sic appareat quis electorum habuit maiorem numerum et qd

est maioris meriti. et quo zelo seu animo electores fuerunt moti ad eligendum. nam ex istis tribus apparebit dare quis habet maiorem et saniozem ptem. nam maioritas consistit respectu numeri. saniozitas vero respectu meriti et zeli. et de his vide quod plenius no. in. c. ecclesia. el. ij. j. eo. et adde bonum tex. in. c. si qn. j. eo. li. vi. vbi dicit qd qn vna electio fit a duab? ptib? cessat collatio meriti et zeli. et dicit ut ibi plenius le. et no. Si vero vnus solus fuerit electus etiam debet fieri collatio non numeri ad numerum cum cessat alia electio. s. fiet de numero merito et zelo. nam pmo considerabit utrum habuerit numerum sufficientem. quia forte presentes non faciunt duas partes. put deberent. vel forte no omnes habent vocem. item fiat collatio de merito electi an sit idoneus ad illam dignitatem. Item de zelo an bono animo an vero p preces illicitas in illis consenserunt electio aut fiat p vnum noie totius capli et p verba singularis numeri. ut pbatur i dicto. c. sicut cum. et vide de hoc ibi bo. glo. que dicit sufficere ut si ne mandato aliquis eligat nomine capituli. qd caplm tacendo videtur hoc habere ratum cum tractet d actu concupiscibili ut ecclesie provideatur de pastore. Et tene menti illam glo. qd facit ad multa cum sepe aliquis de vniuersitate sine mandato loquat pro tota vniuersitate presente et non contradicente. limita tamen scdm ea que scripsi in. c. scriptum. s. eo. vbi omnino vide et quod no. jmo. in. c. i. de his que fiunt a mai. par. capi. Et per hoc potest decidi septima questio. quid debeant scribere isti scrutatores et in qua forma. So. dicit qd debent scribere vota singulorum ut probatur in tex. ibi vota cunctorum etc. unde pondera illud vel bu vota quod idem sonat quod desideria cunctorum seu dispositones animorum. unde scrutatores debent diligenter exquirere ut in tex. interrogando. scilz in quem volunt consentire et quare consentiant in illum nominatum per eos et quo zelo in illum consentiant et interrogare etiam de meritis illius et qlitate psonae hoc sentiunt doc. h et iudicio meo. pbatur iste tex. du dicit vota cunctorum diligenter exquirat. vbi pondera illud vbiu vota. al. n. possz fieri plena collatio meriti et zeli. put debet fieri ut i lra subijct et. s. tetigi. et dicit Jo. an. qd poterit scrutatores singulos astringe p iuramentu. Alij vo dicunt qd no est necesse cu no sit iure cautu s. poterit eos obiurare sub aie piculo et p deum ut consentiant in illu que pntant melioze et p quem melius eccie pvideat. ad h ad duo bo. tex. in. c. constitutis. in pn. el. ij. de appel. quez tex. no. fiat aut scriptura i effectu hac forma scdm Jo. an. talis abiuratus et interrogat? etc. pferit in tale vel sic talis interrogat? etc. rñdet ego nomino tale seu consentio in tale vel eligo talem. et qd possit hoc vltimum fieri adducitur. ca. in geneti. j. eo. in vbi. ne vel idem

repeti. rē. quasi innat ille tex. q. singli pnt dicere i ser-
tinio talem eligo. f. postea facto serutinio debet sequi
cōis electio. quia vnus d. eligere noie oim p verba sin-
gularis numeri. puta dicendo ego talis ex cōmissioe
capli eligo talem noie totius capli. mibi tñ pls pma
vel scda forma vt in serutinio quilibet. dicat pntio vt
nomino talem nō aut eligo. et p hoc tex. hic dum dicit
vota cunctorum r. cetera. et ibi dum dicit is eligatur
in que oēs vel maior pars pntat. non tamen pto q
victaret electio ex tertia practica ex quo postea sequit
cōis r vnica electio. Alterius qritur nunqd oia b
cōtenta vsq ad xxi. vel saltem sint d substantia. Do. gl.
in y. maior. r sanior circa hunc articulu instat et doct.
p. enius r psequere post Jo. an. cōcludendo ea q sunt
necessaria et de substantia. pmi cō substantiale est vt e-
lectio fiat p cōgregatos in vno. non enī sufficienter cō-
sensus eligentū singulariter pnti puta si qlibet cōsen-
tiet in camera sua. f. optet q collegialiter cōsentiat ad
hoc. c. in geneli. f. ro. et vide gl. in. c. i. de re. ec. nō alie-
li. vi. nec istud est spale in electōne vt ibi sentit glo. sed
regulare r generale in oīmbus explicandis p vniuersi-
tatem. vt dixi in. c. cum oēs. s. de pnti. facit qd nō. gl.
in. l. sicut. ff. qd cuiusq. vniuers. nō nō tñ per hoc in. c. illi
gas q pntia sit de substantia. nam cōtempus aliquoz
nō inducit nullitatē electōnis. vt in. c. sicut. r. c. bone.
s. eo. r in. c. ecclesia. cl. h. f. e. ergo pntia seu vocatio ad
sentium nō est de forma substantiali f. de iusticia. qz re-
tractabil electio non vocatis. psequentibus pemptuz
et hoc etiā voluit pal. gl. intelligo tñ q ad validitatem
electōnis requirant due pres vocandoz. alias nō cō-
sistit ibi vniuersitas r valebit quicquid disponit maior
pars. vt nō. in. l. nulli. et. l. plane. ff. qd cuiusq. vniuers.
nō. facit qd dixi in. c. cum nobis. r. c. in caus. s. e. nec
valeret statutum pnti r capli inducēs nullitatē p propter
defectum aliquoz nō vocatoz vt nō. Jo. an. in addi.
eo. ti. in pma colū. quia non pnt statutu immutare for-
mam istius. c. ar. de. ne romani f. eo. ti. vide nō possiet
statutum infringere electōez validam nec validare nul-
lam ptra dispōnem huius tex. qd bene nō. et facit qd
bene. d. de. ne romani. vbi pty q constitutio inferioris
non pnt in aliquo immutare nec detrabere cōstitutōni
superioris. et facit qd in simili nō. Jo. an. in. c. fi. de ap-
li. vi. Scdm substantiale est vt scrutatores assumantur
per collegiū. nō enī debent se ingerere redderent enim
suspecti vt in. l. q oia. ff. de pecu. r p hoc tex. hic i vbo
assumant. Sed ego dubito vtz istud sit substantiale.
nam si tres de caplo cōgregato alqs videntibus r ta-
centibus incipiūt scrutari vota alioz. et demū capitulo
nō cōtradiciente seruat oibus seruandis sequat cōmu-
nis electio. crederen talem electōne valere qz cū aga-
tur de re meritoria et cōcupiscibili tacentes habent p

cōsentientibus. sicut in illi nōuit glo. in. d. c. sicut cum
eo. ti. li. vi. et facit quod nō. Inno. in. d. c. in geneli. tñ
tñ est seruare vt expresse assumant p collegiū. et p b
facit quod dixi post doc. in. c. septim. s. eo. Terciu
substantiale est vt assumant tres scrutatores non plu-
res vel pauiores glo. tñ pal. dixit hic hunc trinarium
numerū non esse de substantia dummodo sint tot inq-
sutores q fraus fieri non possit et idem tenuerūt. vinc.
et Tan. sed cōmuniter tenet oppositum. et magis. hoc
vltimū cōuenit littere in eo q specifice facit mentionem
de tribus p hoc. l. si vnus. l. de testa. Quartum
substantiale est q isti tres sint de collegio p tex. ibi tres
de collegio. f. g. o. pal. tenuit hic hoc non esse de sub-
stantia q etiam tenuerūt Tin. et Tan. Sed Hoffre.
Inno. r hosti. tenet pmi qd magis cōuenit lre. r i-
tellexit Inno. de collegio eligentū nō de collegio ec-
clesie vacantis tantum. nam fidelius psequunt nego-
cium electōnis illi ad quos spectat electio. et hoc for-
te dicit qz non nunq electio spectat ad aliud collegiū
q ecclesie vacantis rōne cōsuetudinis vel pulegij. vti
c. abbate. f. de vbi. sig. et in. ca. cum dilectus. de cōue.
cum si. Quintū substantiale est vt vota singuloz q
quirant in secreto vt quisqz libentius possit dicere votū
suum p hoc tex. ibi in vbo secreto. nam solū excludit
alios de collegio. non aut alias psonas necessarias.
hinc dixit Inno. se credere q pnt aliqui testes ad hie-
ri. qd hosti. dicit non esse tñ. quia vba huius tex. nō
patiunt. qd etiā videt placē. Jo. an. dicens q sic fecit
pluribus obseruari. vt quomodā testis deponit in se-
creto. ita r isti scrutandi. Sed aduerte qz r testes
possunt deponere r examinari in pntia aliquoz testū
vt possint conuincere de falso si pbaretur postea veritas
in cōtrarium et ipsi negaret se deponisse vt repa scri-
ptum vide est ciuitū vt in qm et ponderosa cā assūmā-
tur duo testes i examinatioe cuiuslibet testis. et q hoc
fieri possit allego tex. nō. in. c. vt officij de her. li. vi.
Senserūt Inno. et hosti. in. c. albertus. de testi. r vide
qd dixi. in. c. sicut. r in. c. cum cam. eo. ti. r ad iura que
dicunt testes p xai ndos f. gl a i in secreto vt in. c. vne-
rabili. eo. ti. cum si. r vide q nō debet plures testes cō-
misceri quia vnus possiet alterū instruere. f. nō pbibēt
iura aliquos testes adhiberi in examinatioe cuiuslibet te-
stis de p se. imo mādant adhiberi in cā ponderosa. sic
in causa heretis. vt in dicto. c. vt officium. ita potest di-
ci ad tex. nostrum. et in hoc nota illam g. o. pal. nō ta-
men debent esse isti testes terribiles sicut scrutatores.
vide vscant hic doctores. r bene q si aliquis ex ser-
tatoibz esset nimis potens r terribilis singulis ser-
tandis q pnt aliq opponē vt ille nō assūat r erit iusta cā
appellandi. quia alias non possiet glbz votū suū libe-
re exprimere. Sextum substantiale est vt sigillatim si-

at ista inquisitio. nō em debent vocari binī vel trinī s̄ gli
bet singulariter p se. vt patz in vbo sigillatim. sicut ob
seruat in testibus qui nō debent plures p̄misceri in ex
aminatōe. alias nō valeret depolatio. vt nō. in. d. c. ve
nerabili. et in. c. cū causam. Septimū substantiale
vt vota oim exquirant. vtz ibi vota auctorū rē. vno si
vno ex p̄ntibus non scrutaret v̄ aliquis ex ip̄is scruta
toribus obmitteret nō valeret electio. et intellige vt
dixi q̄n p̄mittit seu p̄mittitur aliquis ex vocatū. nā
si aliquis nō vocaret ad electōem p̄emptus illius nō
reddat electōem nullam. qz vocatio omnīū nō est de
forma substantiali. vt. s. dixi. Octauū substantiale
vt vota exquisita redigant in scriptis publicis aut puat
vt. s. dixi. vt patz ibi in scriptis redacta. Nonū
substantiale est vt postq̄ su erint in scriptis redacta publi
cant in p̄muni. die s̄z in caplo. Decimū substantia
le vt ista publicatio votoz fiat mox postq̄ fuerint in
scriptis redacta. vt colligit ibi mox publicentur. aliqui
tū in hoc variant s̄ p̄muni tūc et p̄muni. Unde
cū substantiale vt facta publicatōe votoz fiat colla
tio numeri meriti z zeli. vt. s. dixi. Duodecimū sub
stantiale vt fiat ista collatio mox post publicatōz nullo
actu extraneo intermisso. qd voluit hic glo. licet aliqui
in hoc variant. s̄ tene qd dixi ar. in. l. cum antiquitas
L. de testa. Tredecimū substantiale vt facta colla
tione sequat cōis electio et intellige qz fiat p̄ vnu nomi
ne capituli et p̄ verba singularis numeri. vt in. d. c. sic
cum. et in. c. cū ab vno. de re. iudi. li. vi. Decimū
quartū substantiale est vt ip̄a electio fiat statim p̄ col
latōem nullo. s̄ actu extraneo intermedio vt in. c. cū
post petitam. j. co. Decimū quintū substantiale est
vt electio fiat de illo in quem maior et sanior ps capli
p̄sentit vt hic. Decimū sextū substantiale ē qz ista ele
ctio sit vbalis vt j. co. ecclesia. et. d. c. sicut cum. z. d. c.
cum ab vno. Decimū septimū substantiale vt ip̄a ele
ctio solemniter publice. non em debz esse clam delina
vt hic in fi. et debet publicari in capitulo et etiam ē tu
tum vt publicetur populo. pro hoc qd le. z nō. in. c. cū
dilectus. s. e. Decimū octimū substantiale est vt ser
uet ordo oim predictoz z successiue om̄ia scrutentur p̄
ordinem sicut. s. enumerant nō em debet fieri prepo
steratio noie capli et postea votoz inquisitio vel qd si
mile. Aliqui volūt addere qz p̄fixio dici ad electōnem
celebrāda sit de substantia. qd tū nō videt v̄z s̄ potius
est de iusticia. quia vt dixi vocatio abnūū nō est de for
ma substantiali. Addūt ec̄ aliq̄ vt scrutatores sint si
dedigni. vt in lra ibi fidedigni s̄ p̄muni tenet h̄ non
esse de substantia s̄ de iusticia. sicut em dictū pot̄ admo
nendo qz qd substantiale inducendo. z ista idoneitas p̄
sumit. vt in. c. fi. de p̄sump. et qd ibi nō. Item addūt
aliqui qz electio fiat in ecclā de cui? plato sit electio. vt

in. c. qz sicut. s. eo. s̄ licet s̄ sit honestū et iustum nō tū
locus est de substantia nisi aliud habet p̄uetudo ar. i. c.
qua fronte. de appel. z t3 hosti. hic. Addūt etiā p̄ aliq̄
qz fiat electio postq̄ corpus p̄lati defūcti fuerit traditū
sepulture. s̄ in die vt plenius dixi. s. eo. bone. cl. ij. Ex
p̄dictis vides difficultatē huius forme scrutiniū in qua
multi etiā viri p̄fecti deficiunt ignorātes practicam vt
dixi gl. in. c. cū expediat. j. co. u. vi. In gl. in verbo
mox in fi. nō bene istam gl. qz quotidie solet allegari
p̄ significato istaz dictionū mox statim illico z similiū
capiant em̄ in iure diuersimodū. nam q̄nqz verificant
in modico tpe q̄nqz i maiori. Sed est dubiū qualiter
debeant capi regulariter dic vt vbi ius determinat ser
uanda est ip̄a iuris dispositio in casibus hic alle. glo.
s̄ vbi ius nō determinat tūc iste dictōes z siles v̄hicant
tur in modico tpe fm qd arbitrabit bon? iudex habi
to resp̄u ad ip̄as circūstantias ar. in. l. i. ff. de v. ob. z
vide tex. iuncta glo. in. c. significatibus. j. de appel. z ad
materiā vide gl. in. c. si in qualibet. xx. q. ij. et in spe.
in ti. de dispu. z alle. s̄. post hec. v. item mox. z acde
dictū bar. in. l. i. ff. iudi. lol. vbi nōnter dicit qz si qd d3
statim fieri intelligit qz summarie z sine ordinario pro
cessu fiat ar. L. vide vi. l. momentanee. iuncta. l. i. L.
de vltis ra in.

Vel saltem In b. s̄. nō p̄mo qz h̄ntes ius e
ligendi p̄nt eligere nedum per se
vt. s. in p̄ma pte hui? c. s̄ etiam p̄ alios qb? p̄nt p̄mit
tere vices suas. z h̄ duplr. aut p̄stituendo eos nudos
mistros z p̄missarios capli aut p̄ferendo sen donando
eis illud ius p̄ ea vice. vt in. c. p̄stitutus. de p̄ct. p̄ben.
dixi in. c. in causis. s. eo. Et in modo trāslatōis ē ma
gna d̄na saltz quo ad effectū renouandi ip̄o iure p̄ta
tem de quoz renouatōe an z q̄n possit fieri distigue. vt
dixi in. d. c. in caus qd quidē. c. v̄trūquidā nō habē
locū i renouatōe scrutatoz seu eoz qz debēt alios scruta
ri z ingreere dicētes qz illoz p̄tas sp̄ p̄t renouari etiam
re non integra. Alij vero contra si res non est integra
argum. in. c. ij. de pau. li. vi. ff. do. an. de bu. placet pl?
p̄mū dicit z etiā mihi. qz nō p̄nt isti scrutatores p̄ten
dere int̄ esse z reddūt se suspectos volētes p̄sequi cō
tra intentōz capli ar. i. l. q̄ oia. ff. de pau. nec ob. c. ij. p̄
all. qz loq̄t i p̄curatore ad iudicia qz efficit d̄ns instātie
p̄ lū p̄ct. z nihilomin? nō p̄t resistere qz renouet d̄no
instātie. vt ibi nō. Nō sedo. ibi qz vice oim qz ad va
liditatē p̄missē regit p̄sentus oim v̄i v̄i? sol? p̄t im
pedire ne fiat p̄missū sup electōe. qz interest singloz.
ne qz p̄uet voce sua. qd tenēt h̄ cōis doc. z idē nō. i. c.
sep̄tū. s. e. vbi dixi z p̄sumat h̄ gl. i. v. vice oiz et ibi ali
qd dicit. Circa istā formā p̄missē s̄ q̄ro vtz teneat
p̄missarij suae aliq̄z formā i electōe p̄ eos h̄cda. dic qz
nō vt hic colligit in vbo vel saltem. nā hec dictio in

portat istam formam pmissi esse subsidiariam. sensus
enī lre est qd aut canonici eligunt p viam scrutiniū ser-
uando formam. s. dictam aut si nolunt se subiacere illi
forme saltim pferat potestate eligendi aliquibus viris
idoneis vnde fuit adinuenta ista via. p. faciliore vt vite
tur forma scrutiniū que difficilis est. debet tñ electō fie-
ri p verba singularis numeri et p vnum vice oim. de
quo tñ dicendum vt habetur in. c. cū ab vno de re iu-
di. li. vi. et in. d. c. sicut cum. et nota. p. significatio illi
dictōis saltim et dō scribi p. e. vñ ponit Jo. an. vñus.
Saltim saltando sed saltē diminuendo. cōter tñ ista
dō solet pferri corrupte. quia pferitur p i quando stat
diminutivē et male. Secōdo queritur nūquid illa
prās eligendi debet istis pmissarijs tribui absolute.
dico qd est in optione ipoz cōmittentium. nam pnt
cōmittere. pmittere. do simplr illum recipere in plātū
quem isti elegerint. vt in. c. cām. s. eo. pnt etiam restrin-
gere eis hanc prās vt teneant scrutari secrete vota oim
et illum eligere in quē consenserit maior ps et sanior ca-
pituli vt est tex. in. c. cum dilecti. s. eo. de c. reuocatōe
fuit dubitatum p istum tex. ideo emanauit nouissime.
c. cum expediat. s. eo. li. vi. et ibi declaraf formā illam
non esse correctā p dispōez b. c. et sic posset p istā for-
mam. pcedi pter p viā scrutiniū de qua in pma pte. c.
et hanc formam dicit gl. esse vtiliorem. in. d. c. cū expe-
diat. non tamen intelligas qd pmittentes possunt in
aliquo tellere substācialia b. c. vñ nō valeret cōmissū
vt cōmissarij eligerent illū in quē cōsentiret maior p s
capli ptium cōpitione minor: qz requiritur de substan-
tia maior et sanior ps tocins capli. vt est tex. nō. in. c.
si cui. s. eo. li. vi. Tertio pncipaliter quero vtz vale-
at cōmissum de eligendo certam psonam. doc. cōter
qz non. ar. in. l. palam. et in. l. item si vñ. ff. de arbi.
Quarto quero i quo loco dēant eligere pmissarij. q
dān dicit qd vbiqz eis fuerit libitū facit. c. cum di-
lecti. s. eo. et in. c. in causis. Alij vero dicit qd tenentur
eligere in ipa ecclesia vacante sicut tenent canonici. vt i
. c. q. sicut. s. eo. et. c. cum terra. non enī potuit capitu-
lum transferre maiorem prātem qz beat. et hoc est tu-
tius scdm Jnno. hodie vō dicit qd si cōmissum est fa-
ctum in ecclesia videt necessarium vt electio fiat in ec-
clesia qz de illo loco vbi sit cōmissum videntur cōp-
mittentes sensisse vt. l. si cuius dies. s. h. arbiter. ff. de ar-
bi. fatet tñ hosti. nō esse de substantia electōis nisi aliō
habeat pfluendo. et dicit in vt dixi i. c. cū terra. r. c. q. sic
pal. et nō dcm hosti. cū quo cōter transeant hic doct.
et facit iste tex. qui inter substācialia electōis nullā mē-
tionem facit de loco quasi locus nō sit de substantia.
insum est tamen vt fiat in ecclesia vacante. vt in. d. c. q.
sicut. Quinto queritur quid si ex tribus cōmissa-
rijs duo scienter eligunt indigū. tertius eligit idoneū

nūquid valeat electio vnius. Hoc sunt varj. quidā
tenent qd sic quia ptāe duorum eligentium scienter in-
dignū deuoluit ad illum vñus qui nō deliquit. ar. s. e.
congregato. Alij tenent contrarium qz pmittendo in
tres videntur voluisse vt nō valeat electio vni. In
hoc vide qd dixi in. c. cū in iure. s. eo. et p ibi nō. po-
tes ampliare materiam istius forme cōmissi. Sec-
to et vltimo hic querit an electio facta non seruatis for-
mis pscriptis seu aliqua earz sit ipso iure nulla. nā tex.
hic nō apit sed solū dicit electio aliter facta non valeat
Solu. dicunt. Jnno. et Lōpo. qd ipso iure non valet
hosti. tenet cōtrariū. s. q. requirat snia. s. pñm dicitur
Jnno. est verius et cōter tenet p doc. sequentes. et vt
pbari in. d. c. sicut cum et in. c. si cui. s. eo. li. vi. et facit
c. eccia. el. ij. s. e. in vbo decreuit inuallidā. Et hīs nota
qd per hec verba non valeat inductā nullitas ipso facto
In glo. in verbo aliquibus viris ibi dūmodo viri redi-
gosi. sic religiosi. i. bone conditōnis non enī est neces-
le vt sint religiosi. i. pssli aliqua regulam approbatam
satis enī ē qd sint viri idonei vt in tex. ibi viris idoneis.
debent tñ esse clerici et nō laici. vt in. c. contingit. s. de
arbi. In si. glo. ibi. l. item si vñus. et facit. c. si cōp-
missarius. s. c. li. vi. In glo. in vbo vice oim. ibi qd
mibi non videt. nō gl. qd ad cōmissum faciendū sup
electionis negotio requirit oim pscius. et idem tenet
cōter doc. hic et. s. c. scriptum. et ickz puto in alijs ne-
gotijs eccie expediendis vt pmissum nō possit fieri a
caplo nisi oim psciant. qz cū sit res voluntaria. l. si
dictum. ff. de iur. epet. qd oim psciant vt nō. in. c.
cum oēs. de pss. et p Jo. an. in regula qd omnes. de re-
i. li. vi. in mercu. et facit qd dicam post hosti. s. in. s. il-
lud et hoc intellige qñ aliquis de collegio cōtradiat a
pncipio. si autem facto cōmissio p totū collegium sop-
uenit et qui non erat vocandus non debet ad petiō-
nem istius retractari cōmissum. vt in regula. factū le-
gitime de re. in. li. vi. et sentunt cōter doc. hic. et in. c.
ecclesia. hosti. tñ h. posuit singularem limitationē ad
pdicta dicens qd si tres sunt in collegio et duo volunt
cōmittere tertio contradicente standū est iudicio duo-
rum. tum quia duo faciunt duas partes collegij. ar. c.
scriptum. s. eo. et. c. licet. tum quia necessitas nō sub-
iacet legi in. c. quanto. s. de consue. cum non possit ser-
uari scrutiniū ppter paucitatem istozum collegioz
hoc dictum satis equum est et transeant cōter doct.
cum eo. sed dubio an hoc sit verum cum tex. hic dicit
vise omniam rē. nec due partes possunt preiudicare
minoz parti in iure suo et cuiuslibet interest habere
predatum secundam iudicium animi sui ob quam cau-
sam potestas eligendi fuit data collegio. vt in. ca. i. s.
eodem. facit. viij. q. i. andacter. et si diceres quam for-
mam seruabunt isti ex quo sunt ita pauci. Sola. pnt

pmo eligere p via inspiratōis. vt .i. in .v. nisi. si. antē omnes in vnum non pueniunt poterunt eligere aut ser uando formam scrutiniū eo modo quo possunt. puta capiēdo vnum scrutatorem cum notario presertim si te: cur opī. q non sit de forma substantiali vt sint tres scrutatores qd tenet gl. s. in prima pte. v' poterunt eli gere more antiquo sine forma aliqua. qd voluit gōf. i. c. s. eo. vbi dixit q cum pauci sunt in collegio non tenentur suare aliquam formam vnde possunt pro cedere sine forma scrutiniū 7 pmissi. hosti. tū dixit ibi se pntē gōf. i. forma scrutiniū. f. dixit q tenent. pcedē p viam pmissi aut inspiratōis. f. mibi plus placz dictum gōf. quia ppter paucitatem non debent isti cō pelli ad transferendam ius suum in alios. qz fidelis ipsi psequerentur negotium ppiū et ecclie eorum. Item qz lex non ligat cum de facto seruari nō pōt. vt iij. d. ii. ar. aut lex. n. o. i. ergo ligat eos forma scrutiniū nec forma cōmissi. quia illa est voluntaria vt. s. di xi. et pserim hoc pcedit qñ essent duo tñ in collegio vel vnas qbus casibus dixerunt hic. Innoc. et com po. q si duo tñ sunt sufficit mutus cōsensus eorum sine alia forma. qd etiam voluit. Jo. an. in regula. in toto. in mercu. Si vno est vnas poterit coram testibus expmēre suū cōsensus et postea eligere et electōem pu blicare. puto etiam sufficere vt ab electōe incipiat. nā eligendo expmēre cōsensus suū. qz in vno nō est seruan da illa forma vt pns psetur cōsensus et postea scq̄tur electō. vt nō. in. d. regula in toto

Veniendo ad istam .v. nisi. in quo tangitur **N**isi tertia forma. s. inspiratōis. Nō primo q ad hoc vt valeat electio facta p inspiratōem requirunt de sba duo. pmo q sit facta ab oib' vno ei p tradicē te n̄ valēt ista electio qz n̄ vidē tē facta ispirante deo ar. vij. q. i. nō est nouū. qd tenent hic cōster doc. et bene secundo q sit facta absqz vitio. et dico absqz vitio. s. sy monie vel alicuius tractatus Sed contra hoc et cō tra tex. op. videtur etiā q potius aggrauetur isti qñ eli gant p formam inspiratōis qz p formam scrutiniū. nā in forma scrutiniū sufficit maior et sanior ps vt. s. in pma pte. c. hic requiritur cōsensus oim. So. in hac for ma inspiratōis releuatur ab onere istius forme scru tiniū. non etiā subiūciuntur isti alicui forme f. solum da tur pro forma vt fiat ab oibus absqz vitio. 7 pro hoc q non requiratur alia forma facit tex. hic in .v. nisi. dum venit exceptiue ad pcedētia. Item qz vbi spiritus dei ibi libertas. quia que spiritu dei aguntur non sunt sub lege in. c. licet. de regu. et xix. q. ij. due sunt. qñ aut omnes de collegio nemie discrepāte 7 sine aliquo vitio pueniunt in vnum videntur ispirati a deo Sed que ro qre tex. hic dixit qñ per inspiratōem. quare possit illam dicitōem quasi. So. dicit hosti. q tacite ibi in

cluduntur due forme inspiratōis. illa etiā electō sit p veram inspiratōem que fit auctoritate deo nec id ger alia pfirmatōe vt fuit electio beati Nicolai Ambro sij et Severi de qbus. lxi. di. i. s. his oibus. fit autē de electio p quasi inspiratōem qñ nō pstat q auctore deo sit facta f. psumit qñ oēs d collegio vno ore pstat i aliqz sine aliquo tractatu pcedēt. unde dicit tūc quasi p inspi ratōem. i. ad similitudinem vere inspiratōis. et q dixi q n̄ d3 pcedere tractat' itelligi fm Jo. an. de tractatu spali. generalis aut possit fieri puta si vnas p dicit et ro gatus deum p bono prelato vel hortando alios ad electōem boni p̄lati non aut debet fieri p̄uasio respec tu certe p̄sone. qz tūc electio fieret ad suggestiōem alte rius. In glo. in vbo puenit ibi p sententiā id ipso in tē. et h teneas. qz pena hic ponit p verba futuri tēpis quo casu sp requirit sententiā. de quo vide bo. glo. i re gula in penus. de re. iuris. li. vi. et. j. c. se. et plene dixi i c. si c. ligenti. de fo. ppe. nō ob. c. cū in cunctis. s. e. de quo glo. opponit. quia ibi loquit cū peccat eligendo. ideo pena imponit ipso iare. hic vero cū peccat cōtra formā hic traditā. electio tñ fuit facta de idoneo. vñ ma gis est peccatū materie qz forme. qd fac ptra nō. p gl. xij. q. ij. in sam. et in. c. sine exceptōe. que dixit q alte natio rei ecclesiastice facta in casu nō licito seruata for ma tenet. secus si in casu licito nō seruata forma. f. tu te ne qd dixi post glo. in. c. i. de in integ. resti. Extra glo. h quero. ad que deuoluit hec p̄tas secuta sententiā puatōis cum tex. hic solū dicat p̄tate p̄uet. So. In no. et hosti. multū instant et inuolunt. f. dicit tñ breuiter q aut peccarunt omnes in forma et tunc secuta senten tia deuoluet p̄tas ad p̄timum supiorem nisi sit ecclia cathedralis. qz tunc deuoluit potestas ad soluz papā vt in. c. quā. m. q. j. c. li. vi. aut aliqui tantū elegerunt cō tra formā. et tūc potestas deuoluit ad eos qui nō pec cauerūt. ar. j. eo. c. p̄gregato. et. c. cum vintonien. s. co. et hoc tenet glo. 7 bene in. d. c. quāqz. Sed circa istā vltimā ptem cadit q̄stio difficilis. pone q maior ps elegerit ptra formā. f. electo mortuo v' acceptae no lente vult illa maior pars pcedere ad nouam electōem minori parte que nō deliquit p tradicēte et appellāte ne fiat electio p eos cum ipsi sint p̄uandi per sententiā et potestas est deuoluenda ad ipam minorem ptem

Quis nūquid valebit electio maioris p̄tis attem ptata p tradicēte in minori pte et appellante. ob cām predictā Inno. 7 hosti. iare. psequunt hanc questionē nam quidam tenuerunt q electio ista non tenet v' sal tim est retractanda. qz videt facta in fraudem 7 p̄uā dicitū minozis partis cui illud ius eligendi erat ap plicandum sicut non valet alienatio bonoz facta p eū qui deliquit in fraudem future sententiē. vt in. l. post p̄tractum. ff. de dona. vbi plene de materia Inno. vno

et Lopo. tenent qd electio valeat nec sit retractanda ex quo fuit facta ante sententiā p̄natiuā dummodo sit facta sine fraude. sed non est in dubio hoc casu p̄sumenda frus fm eos. quia videtur voluisse p̄videre ecclesie vacanti. hosti. aut tenet primā partem ex quo p̄cessit appellatio minoris partis cuius intererat ne fieret electio Jo. cal. disputavit hanc questionē et tādē secutus fuit opi. Inno. et cōpo. motus p̄ncipaliter. qz an sententiā p̄natiuā potestas eligendi erat p̄ncipaliter unde potueris eligendo p̄uenire hanc sententiā ar. i. c. si tibi absent. de p̄bē. li. vi. potuerūt aut illi q̄ peccarant puniri alia pena. et sic cessat cōtrarium eoz qui dicebant in delictis non esse locum penitentie in foro cōtentioso. ff. vi. bo. rap. in. l. nihil prodest. et in. l. q̄a ex mente. ff. de furtis. Do. an. vidē inherere opi. hosti. quia cum ius sit quēsitū minori parti ex delicto maioris partis. et fuit appellatio interposita ex iusta causa p̄ minorem partem. ergo aut est irrita aut venit irritanda vt in. c. bone. de appē. Alibi aut placet opi. Inno. cōpo. et cal. monitor p̄ncipaliter. quia cum quis tenet p̄ mandus p̄tate aut beneficio per sententiā iuste possidēz anteq̄z p̄uenit p̄fertim cum possit an sententiā cū eo dispensari. vt nō. dicit Inno. in. c. cū nostris. de p̄cess. p̄ben. q̄ ante p̄natiuā iuste possidebant isti ius eligendi. et p̄ p̄sequens iuste elegerūt. nec tenebant ius eoz obmittere. p̄pter appellatōnem et p̄traditōnem minoris partis quia nō tenet quis obmittere ius suum p̄pter sententiā p̄natiuā que possit fieri in futurū ius eoz non sine ministerio voluit illos esse incōtinenti p̄natos s̄ p̄uandos ergo auctoritate iuris. p̄nt interi vt p̄tate sua. quia noluit ius eos ip̄o facto p̄nare. p̄terea nego qd aliqd ius ante sententiā sit quēsitū minorū p̄nam post sententiā de uoluit ad minorem p̄tez ex quadam p̄sequētia. quia ex quo minor pars non deliquit non debet puniri. et illi qui sunt p̄nati habent p̄ mortuis. xi. q. i. s̄. etiam. vñ totū ius vniuersitatis residet in minorū p̄te sicut si illi essent mortui. l. sicut. ff. quod cuiusq̄ vniuers. no. que qdē rō cessat an sententiā p̄nati tam tū quia non sunt illi habendi p̄ mortuis seu p̄nati tum qz pena p̄natiuā nō imponit in fauore minoris p̄tis. s̄ p̄ncipaliter odio delinquentiū licz in p̄sequētia s̄ ius illorū accrescat nō delinquentib⁹ q̄ an sententiā nō p̄nt illi impedire electōz aliorū. qz adhuc ante sententiā eoz nō interest. ergo nō debēt audiri appellationes. q. q. nō solū. et in. c. cū inter. R. s. es.

Illud In isto. s̄. p̄mo nō qd in electōnis negociō non potest quis regulariter procuratorē p̄stitui nisi sit impeditus in eo loco. vñ non sit merito vocandus. et in hoc tene menti semp̄ illum tex. a p̄natio sic collige et tene menti qd in alio negociō potest quis procuratorē p̄stitui vt vice sua interest vniuersitati lz

ipse p̄stituens possit interesse p̄ se. nam speciale statuit hic in electōnis negociō. ergo in alijs negocijs exp̄licandis p̄ caplin seu vniuersitatem aliam p̄t etiā nō impeditus procuratorē p̄stitui p̄ illum tex. quinimo exterrunt quidam in. c. p̄stitutus. s̄. de appē. qz vbi nō est seruanda forma huius. c. qz p̄pter. etiam in negotio electōnis p̄t etiam impeditus procuratorē p̄stitui p̄ illum tex. qui h̄i facit in ar. hic a cōtrario sensu. s̄ tu vidē quod ibi dicit vbi cōcludit qd in electōne sit sp̄ale vt non possit quis cōstitui procuratorē nisi sit impeditus p̄ hoc tex. hic dum simplr̄ interdixit nec retulit se ad casus i quo sit seruanda forma huius. c. videt cū electa in electōnis negociō industria p̄sone ar. bo. in. cis cui de offi. de. li. vi. s̄ in alijs negocijs h̄i locū qz. s̄. q̄i qd etiā tetigi in. d. c. cōstitutus. et h̄ nō tradas obliuioni. Anū tñ scias qd si alij de capitulo volūt admitti procuratorē etiā nō impediti ad electōz faciendā p̄nt non oblatē dispōne hui⁹. c. qz licz tex. h̄ dicit inter cūmus. illud tñ interdictum emanat in fauore alicui qd p̄tz ex eo quia illi de collegio p̄nt cōicere ius eligendi penitus extraneo. vt in. c. scriptum. s̄. co. ergo fort⁹ p̄nt admitti procuratores eoz qui de collegio sunt et hoc casu alijs cōsentientibus p̄nt intelligi dicit. c. cōstitutus. et hoc fuit satis de mente doc. hic. Secūdo nō ibi vni de collegio. qz volens procuratorē cōstituere non p̄t extraneum deputare s̄ debet vices suas cōmittere alicui de collegio. vt hic et in. c. pe. s̄. co. li. vi. vbi tex. opti. de isto procuratore. et h̄ intellige nisi aliq̄ electores velint illi gratiā facere. nam eis volentibus p̄nt cōstitui extraneus. ad hoc. d. c. scriptum. et facit qz possit isti de nouo aliquos extraneos admitti ad eligendū dicit. c. scriptum. ergo fortius procuratorē istius de collegio licet sit extraneus et non admitti procuratorē extraneum fuit hoc sancitum in fauorem collegij ne compelleretur secreta sua communicare extraneo et p̄ hoc dico qd istud non est speciale in electōne sed generaliter non potest aliquis cōstituere procuratorē extraneum in exp̄licandis in vniuersitate. quod sentit Jo. an. in regula quod alicui. de re. iuris. li. vi. in men. licet quidam tenuerunt oppositum in. d. ca. cōstitutus. s̄ ibi firmavit primū et tenebis hoc menti. Sed quero quid si procurator cū sp̄ali mandato iuravit in animam dñi qd tenebat impedimento et facta p̄natio fuit admissos de nouo electōne facta alijs cuius inter est qui forte perdit electōnem propter voluntatē illius vult probare qd ille cōstituens non detinebatur iusto impedimento. et sic per consequens non poterat procuratorē cōstituere nunquid debeat admitti ad probandam. quidam vt refert Innocent. qz non quia ex quo semel iuravit delato sibi iuramento non

est amplius querendum de isto impedimento ut in l. iij. §. dato. ff. de iureiur. nam omnis controuersie finis est iuramentum. ut dicit. tex. i. c. et si xpus. de iure iur. et hoc placet. Inno. nisi aliud dicatur fm eum in illis spualibus ne quis per surreptiois astutiam adipiscatur dignitatem. Et tunc fm hosti. admitteretur pbatio ex iudicis officio et non ad instantiam ptis. et tene me a singulariter hoc dicta qd etiam in spualibus no admittitur probatio in contrariam post iuramentum nisi ex iudicis officio. Do. an. videtur tenere qd ex q. 10 offeratur pbatio post iuramentum potest admitti etiam ad instantiam ptis p. l. ad moned. ff. de iure iur. p. pfecto et ranti i hoc. quia solū lex loquitur in iuramento necessario cū. l. deferat a iudice tunc em debet retractari supueniente pbatioe qz repit lata snia p. pbatione non integrant sine facto ptis. Et qm negotium est expeditum pte deferente iuramentum pti no admittit postea pbatio in p. rariū. qz illa delatio iuramenti voluntaria habet vim transactionis et plene pbatiois. ut in. d. c. et si xpus. et in l. ij. ff. de iure iur. et in. d. §. dato. et habes gl. ordinariam in. c. si. de iureiur. tene ergo pmi dictum cum litatōe hosti. p. io qd in illi no. gl. in. c. l. de p. cef. p. b. Inno. in. c. ad auces. s. de rescript. Quid si pcurator sit admittit ad eligendum sine iuramento nūquid postea possit is cuius interest pbare qd dñs nouerat impedit? Hoc. cōmuniter pcludunt hic qd no. videtur em illi de collegio in hoc renūciasse iur. eorū admittēdo illū spōte sine delatioe iuramenti. nam possūt etiam admittere liz dñs sit impeditus. ut. s. dixi. Sed qd magis difficius est quid si maior ps capitali est ptea iuramento sup. pbatioe impedimenti. minor autem ps ptradicit et vult pbare qd dñs no fit impedit? nūquid pualeat dispō maioris ptis ut no admittat pbatio in p. rarium oblata p. minorem pte. quidā dicant. ut refert. Inno. qd standū est maiori pti. quia ad tollēdam incredibilitatē capli fuit pmissū h de iuramento ergo satis est qd maior ps capli cōtentatur ista pbatioe. dicit m. Inno. qd si postea coram supiore pbaretur cōtrariū qd renouaret suffragiū illius tm no aut tota elecō postea secuta etiā si fuisset appellatū p. minorem nisi tota elecō penderet a suffragio illius. ratio fm eū qz solū illud debet renouari qd fit post et cōtra appellatōem. c. cū nobis olim. s. eo. Et electio no est facta cōtra appellatōem p. solum fuit suffragiū illius admittū. ideo satis est qd illius suffragium cassetur nec ob. si dicat qd quicquid fit post appellatōem ltimam debet retractari ut in. c. vt. debitas. ff. de appel. cum multis similibus. Ad hoc em respondet singulariter. Inno. et tene menti dicam suoz dicit enim illud pcedere in appellatōe iudiciali secus in extraiudiciali. et idem firmant in. c. cum inter canonicos. s. e. etiam si fuisset oblata pbatio p. appellatōz

Ratio diuersitatis est quia appellatio iudicialis suspendit iurisdictionem iudicis ex quo est lrima ut in. c. li. a iudice. et. c. non solum. de appell. li. vi. et in. c. pastoralis. an. §. p. rera. et in. c. sup. qonum. in. fi. de offi. dele. merito quicquid facit postea iudex non tenet cum sua iurisdicō sit suspensa. Et appellatio extraiudicialis no suspendit potestatem p. rariū pti quo minus possit uti iure suo. p. solum defendit appellantem ne aliquid fiat p. rariū appellatōem nec releuat oblatio pbationis. qz cum ps non sit iudex no tenetur pbatioem admittere solum ergo debet cassari qd fit cōtra appellatōz et no post appellatōem hosti. dicit hic se non videre quin hoc elecō tota dicat facta p. rariū appellatōem cū fuerit appellatum ne fieret electio admittit pcuratore no impediti nec ob. fm eū iudiciū maioris ptis qz cum ille actus recipiendi pcuratore non impediti sit volūtari non habet locū. l. q. maior. ff. admunc. imo vnus solus potest resistere omnibus ut. no. in. c. cum omnes. de cōsti. et tene singulariter menti hoc dictū et. s. dixi lat. Jo. an. p. cordādo has opi. distinguit qd aut tātum sup. pat de tpe eligendi qd poterat recipi pbatio minoris ptis et fieri electio. et pcedit opi. io. hosti. Et no sup. pat tm tempus et minor ps eligit cum maiori pte p. rariū pmissa et pcedit opi. Inno. mibi placet p. rariū dictū distinctōis. nam licet iste tex p. rariū pbationi iuramentali non videtur tm excludere pbationē p. rariū in p. rariū fiedum. ut est. glo. in. c. ij. de tēpo. or. li. vi. et soleo allegare duos. tex. qui hoc pbant ipōs iungendo videlicet. c. p. rinebat. de despon. in p. rariū. et. c. p. rariū de. p. rariū. et ibi tetigi. sicut aut no possūt omnes de vniuersitate vno solo resistente cōicare voce extraneo. ut in. c. scriptū. s. eo. et ibi dixi post p. rariū ita no possūt hic admittere istū pcuratorem no impediti cū non habeat vocem nisi intersit psonaliter ex illa interpositione ergo potest vnus solus cōtradecere et pbare p. rariū. et p. rariū sequens appellare si incōtrarium fieret vbi aut vrget terminus electiois fiende non tenetur cōtradecere eligere cū maiori pte illo admittit nisi maior pars consentiret p. rariū. quia alias faceret sibi p. rariū. ad hoc glo. no. in. c. cum ana. j. eo. et qd ibi dicam.

Electōnes Nota qd electio debet solemniter publicari. qualiter aut fiat ista publicatio dicant. Inno. et p. rariū. et multi alij qd publicatio dero et populo per aliquos nec est vis qualiter fiat et cum publicatio no sit de substantia satis est qd electio n. l. t. clandestina hosti. Jo. dicit qd si publicatio no sit seu obmittitur causa nocēdi electo tūc talis ommissio no videtur. ar. j. eo. publicatio. alias sec. ut hic. Jo. amplius placet opi. Inno. satis mibi videtur pbabilis opi. hosti. ar. in. c. nobis. et. c. sicut. ff. de symo. vbi patet qd

oans pecuniam in acquisitione spiritualis iuris. in dā/
num et fraudem alterius non pot illi nocere. ita dica/
mas in obmissione huius publicationis si fiat in fraudē
electi. Sed quero nūquid electio clandestina sit ipso
iure nulla. So. dic q sic quod tenet. glo. p istum. tex. i
c. unico. 7. vt eccle. bñi. i. ybo de occultis 7 facit iste. tex.
in eo q tales electiones repbat ergo inducitur nulli/
tas ipso iure vt in regula. que ptra ius. de. re iur. li. vi.
et. 7. di. vides sili carissime. et in. l. non dubiū. L. de le
gi. secus dic de collatione clandestina. illa em tenet me/
ro iure licz sit suspecta. vt singulariter pbat i. d. c. vni
co. et dic ut ibi dixi. nam vt ibi tetigi credo posse atē/
ptari idem esse in electionibus in quibus nō est ser
uanda forma huius. c. qd quando sit dixi. s. in pma
p. c. nam si clandestinatas non habet viciare collationē
que habet vim electionis et pfirmationis fortius vicia
re non debet ipsam electionē dūtaxat. hic aut viciatur
ex dispōe huius. c. qd solam puidet cum agitur de
electione ecclesie viduate. Quando aut electio dicatur
clandestina. glo. si. pfectur sed clarus. ppo. dicens illā
esse clandestinā de qua capitulū ordinavit q clandestina
maneat 7 q nibli d ipa dicat a canonicis.

Uisquis Consentiens electioni de se
facte p abysum potestatis
secularis efficitur ineligibilis ad dignitatē
et electio est nulla. eligētes aut a bñficijs p tricuū sus
pōntur et tunc sunt puati p tūc eligendi b. d. Et due
sūt ptes in pma punit electū pntitatem. in secūda pu
nit eligētes et electionē viciat ibi q vero. 120. pmo
et tene mēti q electio etiā facta per clericos per abusus
tamen potestatis secularis est ipso iure nulla. qd apte
colligit ex eo. q. tex. in. v. qui vero. dixit illā electionē
esse irritam. qñ vero dicatur electio facta p abusus po
testatis secularis satis dicam cum. glo. i. 120. scdo
q recipiens dignitatē p abysum pntis secularis ptra
bit irregularitatem que ad dignitates obtinēdas. vñ
non pot amplius sine dispensatione pmoueri ad aliquā
dignitatē fortius ergo hoc dicēdū quādo quis recipit
dignitatē immediate a manib' laicorū et sic iste. tex. vi
det addere penā seu in habilitatē ad ea q habet. xvi.
q. vi. in. c. si qd deinceps. Et ex hoc et ex. tex. aptissi
me pot inferri q si recipiēs dignitatē a manibus laic
corum eam postea obtinet a superiore ecclesiastico sine
dispensatione tacita vel expressa q iniuste eam obti
net. cū ex illa receptiōe iniuste facta fuerit effectus iba
bilis ad dignitatem obtinendam peto tamen q si pū
ceps scz papa scienter prouideat illi de illa dignitate i
qua se intravit quod videatur tacite secim dispensare
ar. eorum que dixi in. c. diuersis fallacijs. 7. de. de. cō
su. et facit q nō. bal. in. l. barbari. ff. de. offi. pto. vbi
concludit q si pnceps scienter pmouet inhabilem cū

eo tacite videtur dispensare. et facit. l. quidam cōsule
bant. ff. de. re. iudi. secus autem esset dicendum in alio
supiore citra papā quia ille non cōsetur dispensare nisi
saltez pmissit cause cōgnitionem super causa dispen
sandi. de quo vide quod nō. per. Jo. an. et alios in. c.
fraternitati. 7. de scisma. Quero pmo nūquid iste
tex. habeat locum in electione cuiuslibet dignitatis. bo
sti. q non solum pcedit secundū eam cū quis p talē
abusum eligitur ad dignitatē epalem sed. 3mo. tenet
hunc. tex. habere locū in qualibet dignitate. et hoc opi
cōmuniter tenetur 7 mihi satis placet cū. tex. bic loqua
tur indistincte. Secūdo queritur nūquid possit e
lectus qui cōsensit huic electioni ptra formā huius. c. p
moueri in canonicā vel ad alia minora beneficia. doc.
q sic. qz. tex. iste solū electū inhabilitat q ad dignitates
dicat tamē hic abbas q ad ecclesiā curatā non poterit
pmoueri. quia illa cōparatur dignitati. 7. eo. c. vbi hoc
dictū mihi nō placet quia cū. tex. iste sit penalis debet
ppe et stricte intelligi nō aut large et in ppe. vt. in. c.
statutū. 7. eo. li. vi. et i regula odia. de. re. iur. li. vi. Et
tūmqz est ecclesiā simpliciter curatā non esse ppe dig
nitatem cum non habeat iurisdictionem fori pntiētiā
iuxta ea que dixi. in. c. de multa. de pben. Tercio
et vltimo qritur nūquid indistincte habeat locū iste
tex. Doc. ponit hic duas limitatiōes. nam pmo qñ
piūt qñ laici haberēt ex pūlegio ius eligēdi. scdo qñ
hoc haberēt ex pūlegio. allegat. c. adrianus. p. di.
placet mihi hec limitatio. quia non dicim abusus ex
quo laici elegerūt ex pūlegio. vt in. d. c. adrianus. sed
secūda limitatio de consuetudine mihi non placet qz
non potest laicus de consuetudine etiam maximi tē
poris de cuius iniūcio non est memoria acquirere ius
eligēdi etiam vt codigant cum canonicis vt. 7. c. massa
na. et per. Jo. an. in. c. h. de pben. li. vi. i. nouella vi
ppetalis vñs potest dici abusus. et hec consuetudo ē
potius corruptela. vt in. d. c. massana. in fi. In glo
i. ibi vt laicus princeps vt potestas. Idem dic in laic
cis prinatis vt si ipsi admittuntur ad codigendum vñs
cum clericis electio sit ipso iure nulla et irrita. vt in. d.
c. massana. facit quod nō. glo. sequens. 3mo. autem
hic ponit tria exempla huius abusionis. pmo cum
clericū requirunt laicos vt intersint electioni. secūdo
cum requirunt consensum principis secularis sup cer
ta persona eligēda. ar. s. eo. cū terra. tercio cū eligunt
nimis alicuius secularis potentis et nō singulariter b
vltimum. videt enim ex hoc. 3mo. scire q electio fac
ta p pūssionem secularium sit ipso iure nulla 7 q pntis
tali electioni incidat in penam hic positam. cōtrarium
tamē ipse sentit in. ca. quod licet. s. eo. vbi tenet quod
electio facta per metum non est ipso iure nulla sed ta
in hoc vltimo distinguit vt plene dixi in. c. licet. s. eo

In glo. ij. ubi libere debet esse arbitrium. nō hoc dicitur iure eo q̄ sequitur in glo. ex quo colligit q̄ electio facta p̄ metum c̄ ipso iure nulla. q̄ licet sit ibi plenus non est t̄mē liber. et idē nō. glo. iij. s. c. bone. le. i. et facit tex. in. c. dilectissimi. vij. q. ij. et in. c. in noie dñi. xxij. di. et melius in. c. ubi piculū. in. s. ceter. j. eo. ti. li. vi. ubi dicit. tex. q̄ cessat electio ubi admittitur libertas eligē di. limita tñ vt dixi in. d. c. licet. Glo. in verbo ineligibilis. ubi q̄ est futuri t̄pis nō. bene hanc theoreticam glo. q̄ ubi canon loquitur p̄ verba futuri t̄pis nō inducit penam ipso facto s̄ req̄n̄t s̄na. et idem nō. glo. in regula i penis de. re. iur. li. vi. et illa ē plenior ista. et vide qd̄ dixi plenius in. c. si diligēti. d. fo. p̄pe. et nō. glo. in quantum dicit q̄ p̄ bec verba fiat alienus t̄c. nō in dicitur canon late sine secus dicit de. b. c. verbo sit. vt nō glo. in. c. quicumq̄. de hereti. li. vi. dixi plenius in. c. ij. de. fo. p̄pe. tñ quo ad. tex. n̄m dicit. glo. et bene. q̄ pena hic imponitur ipso iure si ex. p̄po significato hui⁹ verbi fiat s̄ ex. h. que sequitur in. tex. multū tñ obstat. c. p̄te. de iure patro. ubi dicit q̄ recipiens beneficiū a laico debet cōmunionē p̄uari. ergo nō est p̄uar⁹ ipso iure. glo. nō n̄det sed. Inno. dicit illam. tex. p̄cedere cū quis recipit beneficiū vt p̄prietatem secus si recipit i titulū nam tunc grauius p̄nitē vt hic. et idem s̄t. glo. in. c. si quis deinceps. xvi. q. vij. s̄ bec r̄sō in mihi placet. hac enim circa istam materiam tria iura diuersa. p̄mo dicit. c. si quis deinceps. xvi. q. vij. ubi interdicit ingressus ecclesie recipiētib⁹ dignitatē a maius laicorū donec respuerint. scdō habemus dicit. c. p̄te. ubi disponit q̄ taliter recipiētes debēt cōmunionē priuari. tercio habemus istum. tex. qui videtur in habilitate istos ad dignitatē p̄sequēdam. vnde si bene bec iura ponderēt nullam cōtrarietatem cōtinet s̄ vnū suppletur p̄ aliud. Et p̄mo circa intellectum. c. si q̄s deinceps. est sciendū q̄. Inno. hic sentit q̄ recipiēs dignitatē a laico ē excoicatus minori excoicatione p̄ illud. c. Et si cōtra eum ageretur i iudicio deberet excoicari et deponi p̄. c. cōstitutes. ea. causa. r. q. ille tñ tex. nō loq̄t de excoicatione minori ex̄p̄sē. s̄ solū dicit i terdicimus ex̄p̄te dei omnipotentis introitū ecclesie donec respuerit. vnde posset dubitari nūquid celebrādo anq̄s dimittat dignitatē taliter acq̄sita efficiatur irregularis. et videt p̄mo q̄ sic p̄. c. is cui. de sen. excoimunicatōis. li. vi. ubi dicit q̄ celebrās in ecclesia incurrit irregularitatē si sibi erat ingressus ecclesie interdictus. et dicit ibi. glo. illam. tex. p̄cedere tani interdicto hōnis q̄ iuris. s̄ fm̄ intellectum. Inno. p̄missū esset dicēdū contrariam quia excoimunicatus minori celebrando non efficitur irregularis. vt in. c. si celebrat. j. de cle. excoimunicati. Sed ego considero quod illud. ca. p̄pe non loq̄t d̄ suspēsiōe neq̄ d̄ interdicto lato a iure s̄

pot⁹ est q̄dam suspēsiō facta a dō approbata ibi p̄ illū canonē. vt videt sentire. Inno. in. d. c. si celebratur. sine p̄me colūne. ubi ponit nobilem theoreticam dices q̄ cū quis suspendit a canone donec respuerit videt potius suspēsiō dei quā canonis. s̄ potest dici q̄ canonis p̄ approbationem et p̄ hoc intellectu facit p̄ all. c. p̄te. ubi non inducitur pena suspēsiōis. et ex hoc inferit q̄ si talis celebraret non efficeretur irregularis. quia n̄ est suspēsus a canone inferente penam nec p̄p̄te indicitur sibi ingressus ecclesie a canone licet de hoc posset dubitari. et potius cōsulerē tali q̄ abstineret a celebratōe donec dimitteret dignitatē r̄ taliter acq̄sitam capitulū. v̄o. p̄te. disponit q̄ talis debeat cōione p̄uari. i. excoicari. vt in. d. c. cōstitutes. q̄ nec p̄ illum tex. nec p̄ iura antiq̄ talis est excoimunicatus. iste vero. tex. addit inhabilitatē nonā vt sine dispensatione n̄ possit p̄moveri ad aliquam dignitatē. vnde coniungēdo omnia iura p̄dicta possum⁹ dicere q̄ p̄sentēs electioni facte p̄ abusum secularis potestatis seu recipiēs dignitatem a manibus laici est ipso facto suspēsus saltem quo ad se cum sit in peccato. Item debet excoimunicari nisi dimittat dignitatē sic acq̄sitam nec deinceps potest sine dispensatōe p̄moveri ad aliquam dignitatē vt hic. et sic nulla est p̄trarietas inter iura p̄dicta. In ea. glo. ubi p̄sentēs videt bec ratio glo. n̄ est bona. nam. c. nuper. sup. quo. glo. se fundat loquitur quo ad potestatem absoluendi ab excoimunicatōe. vñ nō debet trahi ad facultatē dispensādi. p̄ hoc vide bō. glo. in. c. cupiētes. in. s. ceter. j. eo. li. vi. imo in facultate dispensādi dat regula in oppositū. s̄ q̄ ubi canō nō indiget dispensatōez videtur illam inferiori. p̄hibere vt in. c. dilectus. j. de tempo. ordi. dicit tamen. glo. q̄ ep̄i possunt hoc casu dispensare cōiter tenet p̄. doc. p̄ter. phi. hic et. bar. brix. in. d. c. si quis deinceps. in addi. ad. glo. hic. do. an. varianit p̄mo distinguit inter dignitatē ep̄alē et inferiores vt p̄mo casu nō possit ep̄us dispensare. vt in. p̄n. c. s̄ in scdō sic. vt in. s. qui vero postea tenuit indistincte ep̄m nō posse dispensare. quia cū ista sit cōstitutio cōcilij cōtetur dispensatio. p̄hibita. vt nō glo. i. c. cū dilectus. s. c. hoc dicit. do. an. esset verum si. tex. iste non fecisset mentionem de dispensatione. sed ex quo dixit posse dispensari videtur indulsisse potestatem dispensādi ep̄iscopis quia alias frustra fecisset mentionem de dispensatione cum nulli dubiam sit papam in hoc posse dispensare. et hanc theoreticam ex̄p̄sē posuit. Inno. i. d. c. dilectus. et credo illā sequi. do. an. in. c. ac si clerici. in. s. de. adnl. de iudicijs. ubi plenissime dixi de hac facultate dispensādi. In. glo. in verbo suspendantur. in. si. do. clarus contrarium. s̄ formatam de. c. cum in cunctis. ubi enim loquitur in alio casu scilicet ubi clerici eligant scienter indignū tunc

enim ipso facto sunt suspensi a beneficijs p triennium
hic vero loq̄t̄ cum degerit idoneū f̄ p abusu secularis
potestatis. et sic contra ecclesiasticam libertatem. unde
canon hic voluit imponere penam ipso facto. aut quia
isti non t̄m̄ derelinquunt. aut quia hic ponit̄ duplex pe-
na. nam suspendunt̄ isti non solum a beneficijs sed ab
offitijs.

Si platus p negligentiam confir-
Ab. mat indignum electum ad regimē
animarū p̄dit potestatem p̄firmādi p̄m̄m suc-
cessorem et p̄ceptione p̄p̄ij beneficij suspenditur et pro-
motus deijctur. si v̄o p malitiam hoc fecit gravior pu-
nitar hoc p̄mo. Electi immediate subiecti pape. p se aut
per p̄sonas instructas debet addire papā et ab eo pete-
re confirmationem. et si sunt electi in p̄cordia et valde re-
moti videlicet ultra italiā p̄stituti interim administrant
ita t̄m̄ q̄ nichil alienēt. benedicunt̄ autem et p̄secrāt̄ur p
ut p̄sueverūt. Similiter tota decre. in duas p̄tes. in p̄ma
ponitur p̄lōis causa. in sc̄da cōstitutio ibi urefragabilis
Constitutio vero habet tres p̄tes. p̄ma. p̄videt circa cō-
firmationes eorū qui eligunt̄ ad curam animarū. sc̄da
ibi ep̄i. p̄videt circa p̄firmationē et p̄nilegium exempto-
rum. Nota p̄mo et t̄m̄e m̄ti p̄ncipiū q̄d solet corā
dic̄ allegari q̄ nichil sic nocet ecclesiā q̄ p̄motio eorum
qui indigni sunt et minus habiles ad regere animarū
nam quod sit a plati facile trahitur a subditis in ex-
ceptum ut in. c. magne. f̄. de voti. sunt enim p̄lati oculi
subditorum v̄i t̄is ex̄tibus indignis habet locum il-
lud euangelicum Si cecus cecum ducit ambo in fove-
am cadunt Et psalmista in hac materia inquit. Obser-
uentur oculi eorum ne videāt t̄c. Nota sc̄do. ibi ad
regimen animarum q̄ plati dicuntur regimen animas
vide alibi appellāt̄ur reges. xij. q. i. in. c. duo sunt et lar-
go mō omnes habētes curā animarū possunt appellari
plati. v̄b in. v. plati. et clar̄ b̄ p̄bat̄ tex. f̄. de de. egro.
in. c. tua. stricte t̄m̄ plati dicunt̄ habētes iurisdictionē for̄
p̄t̄iosā. de quo p̄ pau. de liza. in. de. dudū de sepul.
dixi pl̄ in. c. tua de de. egro. et in. c. cū ab ecclesiāram
f̄. de offi. ordi. et in. c. ij. de iudi. Nota tercio. q̄ elec-
tionis p̄firmatio nō debet ip̄edi sine inq̄sitiōe seu p̄gn̄-
t̄iōe debz̄ enī p̄firmator inq̄rere d̄ electionis forma et d̄ me-
ritis electi et hodie p̄firmatio facta sine cause cognitiōe
est ipso iure nulla. d̄ quo dic̄ vt le. et nō. i. c. si. f̄. eo. li. vi.
et ibi habetur p̄ glo. nūquid idem sit suandū in admis-
sione postulationis vel in collatiōe b̄n̄f. t̄ij. Quarto
nota ibi deijctendus est indigne p̄motus q̄ etiā post
confirmationem factam cum cause cognitiōe potest
deponi et deijcti confirmatus si constituit illum esse in-
dignum. Confirmatio ergo nō p̄cludit viā deijctendi
indigne promotum etiā respectu indignitatis ante
cōfirmationem. An autem hoc hodie habet locū. p̄p̄

dispositionem. t. h. p. al. vide q̄d nō. fre. p̄lilio. xxiij. et
consilio. xcvij. q̄d dixi in. c. cum olim. de causa. pol. et
p̄p̄e. et in. c. cū olim. de do. et p̄tū. aliquid in. c. cum di-
lecti. s. eo. et aliquid f̄. subijctam. Quinto nō pot̄
p̄firmatis electiones facta de indigno. nam si p̄ negligē-
tiam ipsius hoc p̄tingit p̄dit potestatem p̄firmādi p̄m̄m
successorē et debet sup̄. n̄di a p̄ceptione p̄p̄ij beneficij
donec fuerit v̄lūm sup̄iorū. si vero hoc p̄tingit p̄ ipsius
malitiam debet gravior puniri ad arbitrium. s. sup̄io-
ris cū hoc casu pena nō determinet̄ hic. Et ex hoc et ex
tex. nō q̄ ceteris paribus gravior puniē delus quam
negligētia. facit. c. sup̄ l̄ns de rescrip. Item collige
q̄ non omne delictum in p̄lato est de p̄sitiōe digni-
tate nec ois negligētia. vide t̄m̄ glo. in. c. ea que. de offi. archi-
in. v. ratur. q̄ dicit q̄ negligētia p̄lati est mortale pec-
catū. et idem dic̄ in dissimulatione. Nota in. s. v̄p̄
q̄ exempti immediate pape subiecti tenēt̄ petere p̄firma-
tionem electionis a solo papa dic̄ tamē q̄ etiā legatus de
latere pot̄t̄ assensu exemptorū electiones p̄firmare. vt ha-
bes tex. quem tenēbis m̄ti in. c. si abbatem. f̄. li. vi.
p̄cedit ergo iste. tex. si legatus de latere non esset in p̄-
tibz̄. Et ex hoc et ex. tex. collige q̄ d̄ iure cōi abbatē
et ep̄iscopos nō tenentur petere confirmationem a papa
sed potestas electionis cōfirmande p̄tinet de iure ad
eorum sup̄iores immediatos. nam papa hic solum re-
seruat sibi potestatem cōfirmandi electiones exemp-
torum qui immediate subijctuntur pape. et de hoc vt
de quod nō. glo. in. c. quamq̄. f̄. eo. li. vi. hodie vero
papa reseruat sibi potestatem p̄videndi omnibus dig-
nitatibus ita q̄ potestas p̄videndi hodie reseruat̄
pape solet tamen ex gratia electos cōfirmare. Nota
in. v̄li. itaq̄. et t̄m̄e menti q̄ electi possunt immediate
administrare in spiritualibus et temporalibus ante cō-
firmationem habitam duobus tamen concurrentibus
p̄mo q̄ electio eorum sit celebrata in concordia. et dic̄
in concordia scilicet nemine discrepante. vt nō. glo. in
de. ne romani. f̄. eo. et in. c. cupientes in. s. ad hoc i glo.
super verbo p̄cordem. eo. ti. li. vi. sc̄do requirit̄ q̄ electi
sunt valde remoti vt puta ultra italiā constituti et loq̄-
tur iste. tex. i exemptis immediate pape subiectis. Quid
autem in alijs habitibus sup̄iorum alium immediatū
vt puta archiep̄m̄ vel patriarcham. dicam cum. glo. si.
hodie vero nō puto q̄ de rigore habeat locū iste. tex.
quia ex quo papa reseruat sibi potestatem p̄videndi
de dignitatibus p̄ consequēs abbatibus electoribus po-
testatem eligendi vt in. c. si eo tpe. f̄. eo. li. vi. et p̄ conse-
quens electio non p̄fert̄ ius electo. ergo cessat disposi-
tio. c. que est fundamentum sup̄ concordia electione nam
de iure p̄ electionem est innitiatū matrimonij sp̄uale
vt i. c. cū iter. s. eo. et in. c. si. de transa. pia. vide p̄ q̄
ius acquirē electio et potestas administrandi in habita

vt dixit glo. singularis in. c. quanto. lxxij. di. et dixi in
 c. transmissam. s. eo. et p confirmationem solum datur po
 testas administrandi actu. unde nō mirum si iste tex. pp
 ter longam distāciam p̄bet electio potestatem admini
 strandi cum p̄ p̄us hec potestas p̄peteret in habitu s̄
 vbi electio non tribueret hoc ius nō esset dicendum q̄
 huius. c. p̄uilegiū p̄petat electo. nam vt dixi ex gratia
 hodie papa confirmat electos. Nota vltimo ibi mu
 nus b̄ndictōis seu p̄secratiōis. q̄ istud. c. habz locum
 etiam in electiōibus abbatū et ep̄oz. nam b̄ndictiō
 p̄tinet ad abbatē de quo vide bonam glo. in. cle. ij. d̄
 sta. regu. consecratio v̄o ad ep̄m. vt in. c. q̄ sicut. s. eo.
 et in. c. vnico. de sacra vncti. v̄n abbas b̄ndicit ep̄us ve
 ro p̄secrat. et mens l̄re est q̄ licet exempti recipiant cō
 firmatiōem a solo papa b̄ndictiōem seu p̄secratiōem re
 cipiēt vel a p̄pa vel ab alijs s̄m q̄ p̄suerūt. xxiij. q.
 i. pudēda. de iure aut cessante p̄suetudine debēt reci
 pere hanc b̄ndictiōem seu p̄secratiōem a solo papa seu
 eius auctoritate. quia ipse est p̄latus et diocesanus ex
 ep̄oz vt. nō i. c. auctoritate. de p̄uil. li. vi. et ita hodie
 obseruat in oibz qui recipiūt dignitatē ab ip̄o papa
 p̄dūmo. p̄ declaratiōe l̄re quō quid si superior exami
 nauit et p̄firmatū indignū p̄ alium. vt quia alteri p̄mi
 sit examinatiōem et p̄firmatiōem alicui electi et iste cō
 missarius ex negligētia aut exignorātia vel p̄ malitiam
 confirmatū indignū. So. dicit h̄c. Inno. q̄ si iste su
 perior malitiose h̄c potestatem nō delegauit sed vera fi
 de q̄ non est ip̄e puniendus. facit. c. si quādo. xxiij. di.
 et. c. cum secūda. s̄. de. p̄bē. secus si malitiose hoc fecit
 quia dicebatur electus indignus quem ip̄e fauore per
 sone intendebat confirmare. sed nolens hoc facere p̄ se
 commisit minus idoneo vel corruptibili potestatem ex
 aminandi et confirmādi. dicit tamē. hosti. q̄ in dubio
 non p̄sumit dol? s̄ illū qui allegat habet p̄bare vt in
 l. quotiens. s̄. qui dolo. ff. de p̄ba. p̄batur tamen ex cō
 iecturis. vt i. c. ij. de renū. li. vi. et in. l. dolū. ff. de do.
 Dubito an hoc dictum sit verum et credem dicendū
 q̄ nisi p̄latus ex aliqua iusta cā alteri delegauerit tene
 atur ip̄e ex culpa seu malitia p̄missarij sui. quia ex fac
 to. s̄. illorū quorū opis vtilis vt i. l. i. ff. de publi. p̄ bar.
 in. l. neq. ff. de in cen. rui. nau. et vide. glo. nō. que b̄
 sensit i. c. ij. de tempo. ordi. li. vi. sec? aut vbi ex p̄ba
 bili causa hoc delegasset. Secō d̄ritur a quo pote
 rit iste suspensus indulgentiam p̄mereri. Doc. dicit et
 bene q̄ a superiori suo nam sicut superior eius eum suspen
 dit ita potest suspensionem tollere. ar. c. cum inferior. s̄.
 de ma. et obe. et. xxi. di. inferior. et vide circa hoc qd̄
 dixi in. c. tam l̄ris. s̄. de testi. et glo. nō i. de. i. de hereti.
 Tercio d̄ritur quid si aliquis canonicus fuit pre
 sens in omnibus actibus confirmatiōis et tacuit nū
 quid post p̄firmationem possit obijcere p̄tra electum
 crimina vel defectus. Hosti. dicit qd̄ non per. c. si. s̄.

qui. ma. accu. pos. dicit tamē q̄ p̄viam denuntiatiōis po
 terit audiri ne indignus remaneat i p̄latura et p̄ hoc vl
 timo vide. Inno. in. c. ad aures de. rescrip. Et ex hoc
 sentit. hosti. q̄ is qui non fuit p̄sens tpe p̄firmatiōis
 potest obijcere p̄tra electum et cōfirmatū. itellige si ref
 rat adhuc p̄secratiō vt in. c. sup̄ his. s̄. de. accu. als regu
 lariter nō auditur p̄ viam exceptionis cū sit electus cō
 secutus plenū ius vt in. c. post electionem. s̄. de cōces. p̄
 ben. et in. c. p̄stitu. s̄. de. appel. el. ij. s̄ poterit venire p̄vi
 am denuntiatiōis vel accusatiōis. et in his casibus
 potest intelligi iste tex. et hoc p̄cedit etiam hodie iuxta
 nō. p̄tre. de se. cōsilio p̄allega. et vide qd̄ lati? dixi i in
 ribus ad que. s. remisi. Quarto queritur nunquid
 eo casu quo confirmatiō electiōis petitur in curia de
 beat citari quoz interest vel debeat poni edictū s̄m qd̄
 habetur. s̄. c. si. li. vi. Jo. an. cōcludit eū b̄n q̄ aut ē ta
 lis dignitas que cūphenditur in casu. c. cupietes. s̄. c.
 li. vi. et non est necessaria alia citatiō vt ibi habet. Idē
 si sumas in casu. c. i. s̄. eo. li. vi. alias aut salua plenu
 dine potestatis sedis ap̄lice debet seruari etiam in cu
 ria disp̄itio illius. c. si. s̄. itellige. p̄p̄e s̄z quādo papa
 p̄cedit et p̄ viam cōfirmatiōis p̄dicte. hodie vero per
 viam resuatiōis p̄cedit et p̄ viam p̄uisionis. ideo nō
 seruat̄ dispositio illius. c. si. et facit qd̄ ibi nō. in glo.
 si. Quinto d̄ritur an istud p̄uilegiū de quo in. si.
 c. habeat locum in postulat. vi postulat in concordia si
 sunt valde remoti possunt administrare ante admittēd̄
 postulatiōis. Doc. et bene p̄cludunt q̄ non. quia per
 postulatiōem nullum ius acq̄ritur postulato. inicitur
 enim speciali gratia vt in. c. bone et i. c. pe. de postu. p̄
 la. et faciunt ad id qd̄. a. dixi. vt hodie nō habet locū
 istud p̄uilegiū etiam in electione cum p̄ electionem n̄
 acq̄rit ius rōne p̄dicte. Item non habet locum istud
 p̄uilegiū si legatus de latere esset in illis p̄tibus cum
 possent ad illam p̄ cōfirmatiōem recurrere vt. d. c. si ab
 baten. ergo cessat ratio huius p̄uilegiij. et p̄sequēs
 ip̄m p̄uilegiū. xvi. q. i. generaliter In glo. in v̄bo
 etatis. in si. nō glo. in si. et similem habuistis. s. c. cum
 dilecti. et de hac materia dicit vt ibi plenus dixi. In
 glo. in verbo potestatis. ibi ip̄o iure nō glo. et idem si
 naliter tenet. Inno. dicit t̄n q̄ hanc p̄tatem p̄dit cum
 superior declarauit ip̄m p̄firmasse indignū ex negligētia
 vel malitia. Et ex h̄ iuncto tex. nō q̄ p̄ hoc verbū care
 at inducitur canon late sententię. idem videtur p̄bari i
 c. s. p̄. quia non videt̄ ex p̄p̄o significato regere fac
 tum hominis. idem nō. glo. de verbo subiaceat. in. c.
 vnico. de i iur. li. vi. in. si et vide qd̄ dixi in. c. deri. s̄. ne
 de. vel. mo. In glo. in verbo. suspendatur ibi vane
 p̄ne statuntur a canonicis p̄ncipiū huius glo. me
 lius caderet in. s̄. ep̄scopi. vbi dicitur q̄ ep̄scopi nō s̄
 bent ad sacros ordines p̄mouere indignos si volūt

effugere canonicā vltionem. Nam si q̄ratur que sit ista
canonica vltio p̄t recurrere ad iura que hic ponuntur
in p̄ncipio glo. Et instat latius hic. hosti. circa platos
ordinātes aut p̄mouētes indignos f̄ quia iura in hac
materia loquētia satis clara sunt non puto h̄ instandū
esset enim potius laboriosū q̄ subtile. et vide glo. in. c.
is qui ecclesiasticis. hic alle. in glo. et in. fi. gl. Et dic
melius vt nō. in. d. c. graue nam ibi sit suspensio a to
tali collatione b̄nfitioꝝ. merito ibi regitur monitio p̄
cedens. hic autem in penam delicti p̄uatur potestate
confirmandi p̄mum successorem et suspendit a p̄mo b̄n
fitio donec vltum fuerit superior. In glo. in verbo vl
tra italiam ibi cū p̄suetudini. stetur vult ergo glosa stan
dum esse consuetudini cam queritur qui dicantur val
de remoti. Hof. dicit q̄ imo standum est l̄re q̄si dicat
q̄ cam l̄ra met declarat se ipsam dū subicit videlicet vl
tra italiam p̄stituti nō est a verbis l̄re recedendum. vide
p̄maniter vltamontani habent hoc p̄uilegium. et hoc
videt placere hosti. qui intantum ibet l̄re q̄ dixit q̄
si curia romana esset apud thaurinum. s. in finibus ita
lie q̄ electi ecclesiaz vicinaz que essent extra italiam gau
derent hoc p̄uilegio. Sed certe multum resistit. hosti.
l̄ra dū dicit q̄ valde remoti gaudent hoc p̄uilegio. vñ
illa verba videlicet vltra italiam r̄. fuerūt posita causa
exempli que non habet restringere dictū seu rationem
dicti. nā ratio huius p̄uilegij fuit ne ecclesie pateret dā
num in expectanda p̄firmatiōe electi. p̄pter nimiam dis
tantiam locoz. vbi ergo cessat ista ratio q̄ ecclesia ad
quam quis est electus ē vicina curie debz cessare h̄ p̄u
ilegium ad hoc. tex. optimus in. l. cum pater. §. dulcis
sumis. ff. de leg. ij. vbi patet q̄ verba dispositionis sūt
restringenda ad ratiōz ipsius dispositionis et nō ec̄tra
papa enim dū loq̄batur hic erat rome. et sic habuit re
spectū ad magnā distātia que cōil cōtingit a roma vsq̄
ad p̄tes vltamontanas. Subiatur etiā hic quid
si curia existeret vltra montes nūquid italicī gaudeant
hoc p̄uilegio et tenet hosti. q̄ sic q̄ curia existēte vltra
montes italicī respectu curie possent dici vltamontani
et idem tenuerunt guil. et gar. in. c. auaritie. j. eo. li. vi.
dicit. Jo. an. quod hoc dictum sibi placeret si iste tex.
p̄uilegiaret vltamontanos sed l̄ra loq̄tur de p̄stitu
tis vltra italiam. que verba non possunt adaptari con
grue ad italicos cum ipsi non sint vltra italiam imo
in italia. Et per hoc deciditur alia questio nūquid
curia existente vltra montes electi vltamontani gau
deant hoc p̄uilegio si sunt valde remoti a curia roma
na. Compo. videtur p̄mo tenere quod non quia ces
sant verba et causa constitutionis. lxi. di. in. §. his om
nibus. In contrarium allegari. li. §. sextum. ff. de po
stu. quasi sentiat quod ista causa fuit h̄ impulsua et nō si
nalis ideo ea cessante non debet cessare constitutio. sed
ex mente hosti. gar. et guil. fuit q̄ isti non gaudeāt naz

cum ipsi discant italicos hoc casu gaudere hoc p̄uile
gio tacite sentiunt q̄ causa p̄uilegij finalis in vltamō
tano. Jo. an. dicit se cōsultisse cuidam electo vltamō
tano cui cōtingit iste casus q̄ ante factū nō imisceret se
administrationi. q̄ cū istud ius sit dispensatiū et exor
bitans nō debet extendi extra terminos l̄re. ar. in re
gola que a iure cōmuni exorbitant de. re. iur. li. vi. sed
post factum dicit penam locum nō habere si vltamō
tano electus administrauit. quia pena debet stricte
intelligi. vt in. c. statutu. j. eo. li. vi. f̄ licet curia existat
vltra montes non cessant. p̄pter hoc verba huius. tex.
nec etiā ratio. q̄ posset esse maior distātia inter cu
riam romanam ibidem existentem et electum vltamō
tanū q̄ cōtingeret curia existente in italia quo ad om
nes vltamontanos. sepe enī fm eū vñ cōsulim? an
factum cuius cōtrarium cōsulimus post factum. facit
q̄d nō. in. c. vez. de iur. iur. et tene mēti hunc modū con
sulendi cū dispositio penalīs est dubia. s̄l̄e nō in. c. ij.
de dec. li. vi. Ho. an. dicit q̄ hec ratio. Jo. an. sibi nō
placet. dictum tamen est vez in se nam ad intellectum
dispositionis debet cōsiderari p̄sona loquens. ad hoc
c. mange. j. de voto. f̄ papa tpe quo edidit istam consti
tutiōz erat rome vt inūt vba tex. in. fi. ideo facit mētiōz
d̄ p̄stituti vltra italiam quia isti cōmuniē distāt a curia
romana. et ideo cōcludit hoc p̄uilegium habere locū
in omnibus valde remotis a curia romana. Et qui di
cantur valde remoti recurrendum est ad arbitriū iudi
cis qui in formabit motum animi sui secundum distan
tiam que est a roma vsque ad partes vltamontanas
cum. tex. hic appellet istos valde remotos. et ratiōe hu
ius magne distantie p̄uilegianit electos et videtur hec
ratio optima et cō originaliter tenuit. Jo. de fantocijs
dicens q̄ causa finalis huius p̄uilegij fuit longa distā
tia a curia romana et q̄ illa verba tex. videlicet vltra ita
liam constituti. fuerūt posita causa exempli. et ea que
dicuntur causa exempli non habent restringere dispo
sitionem. vt nō. in. c. i. ne de. vel mo. Et hanc opi. fuit
olim secutus dñs me? do. card. f̄ postea ab hac opi.
recessit quia difficile esset determinare qui dicant val
de remoti. vñ dicit q̄ cum iste. tex. sit correctorius non
debet extendi vltra terminos l̄re etiā p̄ idem pitatē
ratiōis vt nō glo. in. c. indemnitatib? . i. §. ceter. j. eo. c.
li. vi. q̄d etiam voluit bar. in auē. quas actiones. l. de
sa. san. eccle. vide cōcludit ipse q̄ omnes vltamō
tani gaudent hoc p̄uilegio siue sint vicini siue p̄p̄in qui
Et q̄ illa verba textus vltra italiam. constituti. fuerūt ap
posita nō cā exempli sed tanq̄ dantia formam p̄uile
gio. sed hoc dictum mihi non placet. est enim potius
imponere legem verbis quam rebus. contra. c. con
missa. j. eo. li. vi. Item secundum hoc dictum nunquā
haberet locum iste textus in italicis curia existente vl
tra montes. dicerent enim verba quod est contra mē

tem huius. c. qd non habet privilegium ecclesiarum ultra montanas sed dei ecclesias in genere. ut patet ibi. ppe ne. essitates ecclesiarum vide dicere. c. d. d. d. d. qd vbiu qz coarrit distatia loeoz saltim tanta quanta est a romana ciuitate vsqz ad terminos italie et exemptio electoz qz semp habeat locu iste tex. vide si curia est ultra montes dicere qz italice et vltamontani valde remoti gauderent hoc privilegio. Si vero curia est in italia tunc italice non gauderent hoc privilegio. qz no est italia tam magna punita ut exites in italia dicat valde remoti quo ad istud privilegium obtinendu. ut tex. b. clare inuit. Nec ob. si dicat qz istud ius tanqz correctiuu non debet extendi ultra terminos lre. Ad b. eni respondeo duobus modis. pmo qz illud dictum non habet locu vbi ratio legis exprimitur in lege qz tunc ad limites ratio nis debet extendi ius quantumcumqz correctiuu. ut no. bal. in au. q. s. actiones. L. de sa. san. ecce. q. nimo vbi coarrit omnimoda eadem ratio no ppe fit ibi exten sio. s. ex mente legis comprehedit ois casus in quo coar rit illa ratio ut dicit. glo. singularis in. c. i. de temp. or. li. vi. pbat ratione. nam lex no pssit in vbiis s. in sui ra tione. nam verba definiunt intentioni et non ecotra. ut in c. scdo regis de. appel. et in. c. intelligentia de. v. sig. et in. l. no dubium. L. de legi. et in regula. fi. et ibi per dy. de re. iur. li. vi. et vt non ter dixit bal. in. l. maxim vitiu. L. de libe. pte. et in. l. scire optet. ff. de excusa. tu. sic eni se habet ratio legis ad verba legis sicut aia ad corpus. vide sicut aia dicitur corpi ista ratio verbis quimo voluit idem bal. in dicta. l. maxim vitiu et post Ly. i. d. l. n. dubiu. qz etia si ratio no sit expssa in. l. ex quo non potest pectorari nisi vnica et naturalis ratio ipsius legis. debet fieri extensio ad limites rationis p sumpte. hic aut in tex. nostro satis apparet de ratione huius privilegij emanauit eni ppter magnam distan tiam ne ecclesie patiantur interim detrimentu in spua libus et spualibz scdo pncipaliter pot raderi qz cu istud ius privilegiantium emanauerit in fauorem ecclesiaruz non debet restringi licet sit correctiuu vel penale sed ex tendi fauore ecclesiaruz. ut dicit glo. no in. c. sciant cuncti. j. e. li. vi. et Jo. an. in. c. si. j. eo. ti. et. li. et p pdicta ego dicerem qz si electus non multum distaret a curia ro mana tamen ppter viarum discrimina no posset ire nec mittere de pximo p confirmatione obtinenda qz habe ret locu istud privilegium. quia licet verba deficiant non deficit mens et ratio legis. nam eadem ratio est in no multum remoto qui ppter impedimētum non potest ire nec mittere ad curiam que est in loco valde remoto et p hoc facit in. ar. bo. tex. in. l. tutor q. ff. de adm. tu. vbi tutor administrat necessitate instante ante confes tum inuentarium ad idem. xvi. q. iij. in. c. nullus et qz no. pau. in. cle. i. de re. ecclie. no. alie. et faciunt bec ad

qonem quam tangā in glo. sequenti. In glo. si. ibi et in romano potifice. dicit eni sibi plenum ius ex sola electione. qz no habet superiorem a quo petat electionis confirmatio. ut in. c. licet. in. fi. s. eo. Adde terciu casum in electione abbatissae qd intellige. pot habet in. c. indemnitatibus. s. si vero. j. eo. li. vi. Est et quartus casus in electione impatoris nam saltem ex puetudi ne hodie est introductum vt electus possit imediate ad ministrare. de quo vide glo. plenā et nota. in. de. roma ni. de iur. iur. Potest addi et qntus casus cum con suetudo tribuit ius plenu ex sola electione ita qz non re quirat alia pfirmatio vt hodie est videre in electione rec toris scholarium non enim recipit pfirmationem ab alio quo. et qd valeat talis puetudo tenet bal. in au. habi ta. L. ne. fi. pro pa. Regit electus ab vniuersitate etiam seculari debet pfirmari a superiore vt est glo. no. in. l. pua toz. L. de iur. om. iudi. et tenet bal. in dicta au. habita Dubito tñ an valeat puetudo indignitatibus ha bentibz curā animaruz per id qz le. et no. in. c. cu venera bilis. de pue. p. off. tñ sic distigui qz aut puetudo tri buit plenu ius electo ex sola electione ita qz ipa electio habet vim pulsionis seu electionis et pfirmationis et tunc valet puetudo. nam poterit electores pscribe istud ius puidendi ar. in. c. cum dilectus. s. de pue. Ant ha bet puetudo vt electus administret ante pfirmationem quam tamen tenet a superiore petere. et tunc non valet talis puetudo. quia potest esse damnosa ecclesijs. qz no nūquam ptingeret qz indignus administraret ad b. c. i. s. de pue. et facit. c. auaritie. j. eo. li. vi. et. s. in. c. q. liter. In ea glo. ibi s. ptra videt. concludit ergo glo. istud ius nō habere locu in electis qui recognoscant ali um superiorem pter romanum potificem. et cu hac glo. transeunt hic coiter doc. s. credo p ea que dixi. s. in pre cedenti. glo. posse sustetari contrarium. qz licet hoc. c. contineat privilegium. est tamen redactum in corpus iu ris nec fuit mens pape privilegiare exemptos ratione ex emptionis s. ppter necessitatem et vilitatem ecclesiaruz considerans qz exempti nonnūqz sunt valde remoti a romana curia. quod de facili non contingit in non ex emptis respectu superiorum suorum. sed vbi casus con tingeret non video quare istud. c. in eis non debeat ha bere locum cum sit fauorabile ipsi ecclesijs vt. s. ple nius dixi. In ea glo. ibi s. contrarium verum est in hoc casu. no. bene hanc particulam glo. cum qua tran seunt comuniter doc. hic. Et ad contraria respondet qz pcedunt vbi electus non habuit vim vel potestate ad ministrandi a superiore ne auctoritate confirmationis vt qñ pcessisset snia pdenationis vel inhibitiō superioris vt nōria suspēto tūc eni nō teneret gesta. vt i. c. vitas i. fi. s. do. et p. et xxxij. di. i. s. do. Et vt habeas lat. hae mate is expediēdo glo. Inno. et ppo. dūido ea i duos

articulus. Primum est nūquid gesta ab eo q̄ gerebat
se p̄ plato teneat v̄l sint reuocāda si postmodū deiciat
ab illa p̄latura. Secundus articulus nūquid p̄tra eū
qui gerit se p̄ plato alicuius ecclesie agere p̄ iuribus ip
sias ecclesie possit obijci defectus tituli vel aliqd̄ cri
mē ad effectum repellendi eū ab agendo. Primum p̄ce
dam enūerando aliquos casus. Et primus casus sit q̄n
gerebat se pro plato tñ non erat in possessione. et tūc
indubitāter nō valēt gesta. ar. in cōsultatiōibus. et qd̄
ibi nō. de iure patro. nec hoc casu cōmunis error sub
stineret gesta ex quo deficit possessio. ad h̄ qd̄ le. r. nō.
in. l. barbarius. ff. de offi. p̄ro. et i. c. dilectus. j. de rel.
do. et facit qd̄ nō. Inno. in. c. ij. de in. inte. resti. et in
c. in. literis de. resti. spo. et facit glo. hic in eo qd̄ pon
derat istum fuisse in quasi possessione etiam si credat
verus p̄latus nō tenent gesta in dāmnū ecclesie. vide
isti solūtes nō liberat nū eū eo p̄tractat vt in. l. si vr
bana. ff. de cōdi. inde. et ibi p̄ bar. et p̄. Inno. in. d. c. i
lris. vide si intrusus aliquis alienauit debet id reuoca
ri vt in. c. alienatiōes. xij. q. ij. vbi bo. tex. et ibi p̄ glo.
et archidi. sed si aliquē p̄tractum fecisset de rebus ec
clesie puta locādo tūc p̄sonē sibi solūtes essent libera
ti. quia solam erant obligati ratione p̄tractus miti cum
intruso in dicta. l. si yrbana. et nō. Inno. in dicto. c. in
lris secus si fuissent pensionarij ecclesie ex p̄tracto p̄us
innito cum p̄decessore. qz tunc nō liberaret solūdo
intruso. vt nō. bar. et. Inno. in locis p̄alle. nec cōmunis
error iuuat ex quo de est auctoritas superior. nam. l. bar
barius. p̄al. fūdat se sup cōmuni errore et sup auctori
tate superioris. nam ille seru⁹ qui putabat liber habuit
offitiū a superiore. et sic p̄currebant ibi duo. s. auctoritas
superioris et cōmunis error. secus autē vbi adesset vnū
tātū. vt. tenuit hic. Inno. et bene. et bal. in repetitione.
d. l. barbarius. pro hoc facit ista glosa. que ponderat
istum fuisse in quasi possessione p̄lationis de licētia pa
pe et qz p̄ plato habitus ē. Nec ob. c. q̄relam. s. eo. et
c. p̄sultationib⁹ p̄ale. in q̄bus patet qz sufficit sola pos
sessio ad validitatē actus. nā illa iura loquuntur quādo
sua non resistit possessioni sicut in casa nostro non em̄
potest qz administrare ex sola possessione nisi habeat
auctoritatem superioris. vt in regula bñficiū. de. re. iu
ris. li. vi. et. c. ex frequētib⁹. d. insti. Terc⁹ casus cū
qz se gerit p̄ plato et habuit p̄firmationem a superiore
sed ex aliquo defectu non tenuit p̄firmatio vel electio.
et tunc gesta p̄ istum nō debent retractari ex quo alias
legittime gesta sunt cum hic p̄currat auctoritas superio
ris et cōmunis error. vnde sumas in casu. l. barbarius
p̄al. et facit tex. ij. q. vij. §. tria. v. vey. r. i. l. si arbit. c.
de sen. et interlo. om. iudi. vbi tenet sententia lata a dele
gato qui putabatur liber licet postea appareat eum fu
isse seruū. si ergo tenent gesta a delegato. p̄pter cōmunē

errorem et auctoritatem superioris multo fortius debet
tenere in ordinario i cuius officio versat maior utilitas
publica. et idem dicēdū in qōne huius glo. nam qz
iste electus habeat potestatem administrandi auctori
tate huius iuris. debet tenere oia gesta alio legitime fa
cta licet postea casset sua electio vel p̄nūciat nulla. et i
religio qz cōmunis error p̄currebat. vt qz putabatur cō
muniter eum esse legitime electum. qd̄ etiā sentit ista
glo. Quartus casus p̄ncipalis cum is qui gerebat
se p̄ plato fuit elect⁹ et p̄firmatus seu p̄uisus p̄ superio
rem tamē postea aliquid egit. p̄pter qd̄ fuit p̄uatus ip
so facto p̄latura. puta qz incidit in heresim. vij. di. q̄
iure. et tunc si ista p̄uatio fuit occulta tenet omnia gesta
Et idem videtur q̄ndo dubitatur de p̄uatiōe. nam ex
quo tollerabatur in officio debent tenere acta oia inte
rim gesta. vt in. c. nōne. vij. q. iij. et ibi p̄ archi. s. si sus
pensio vel p̄uatio esset potōria vel inhibitiō superioris
p̄cessisset tūc non teneret gesta. vt in. c. veritat. de do. et
p̄tu. et in. §. verum. xxxij. di. Quid autem in gestis ab
excommunicato p̄feratim in spūalibus. vide qd̄ plene
dixi in. d. c. vitatio. et hec sufficiat circa p̄mum in dōcū
Quo ad scdm nūquid p̄tra istum agētem possit obijci
de defectu tituli vel de aliquo crimine. dic qz aut nō est
in possessione p̄lature et tunc pōt opponi qz non habet
titulū saltem legitimum et sibi asserat p̄trarium in cum
bit onus p̄bandi. vt nō. do. de rota dicit. iij. et hoc p̄ce
dit tenēdo opi. illā qz elect⁹ cōfirmat⁹ possit admira
re licet non sit in possessione. de qua plene dixi i. c. nā
missam. s. eo. Aut nō est in possessione p̄lature. et tūc
si possessio est recēs tenet p̄bare titulū vt nō p̄. jo. an.
post Inno. et hosti. in. c. i. de p̄ced. p̄ben. li. vi. et p̄ do.
de ro. deci. p̄all. sic limita dictū cōpo. et. doct. hic cum
sentiant qz si p̄tra p̄latum remotum excipitur in curia d̄
defectu tituli qz sufficiat p̄bare possessionem. nam debz
intelligi qz possessio non est recēs. si v̄o possessio est
antiq̄ tunc non obstat exceptiō defectus tituli. qz ex q̄
superior suus cum longo tpe in possessione sustinuit p̄la
mitur qz habuerit titulū vide hec p̄sup̄no transmittit
onus p̄bandi in aduocarium. vt in. c. vnico vt eccle. be
nesi. et per. jo. an. et do. de ro. in locis p̄all. hoc verū
nisi talis possessio patiatur ipm sup titulo. nam tunc
est p̄sumptio contra eum. ideo potest sibi obijci in iudi
tio qz nō habet titulum. satis est tamen tunc p̄bare ali
q̄liter de titulo ad effectum agendi. vt in. c. venico. d.
ij. j. de testi. et tenent do. de ro. i. p̄all. deci. in. si. Si au
tem opponeretur qz non habet titulum legitimum nō
tamen negatur omnino titulus et talis exceptiō non
debet admitti secundum cōpo. hic. quia omnia gesta
tenent ex quo intercessit auctoritas superioris et est in
possessione p̄late vt. s. dixi nec d̄z admitti exceptiō ois

quia ex quo tolleratur in prelatura valent omnia gesta. ut in. d. c. nōne. et ibi per archid. et facit qd nō. Inno. in. c. inter dilectos. de excel. pla. Exceptio vō excoica tionis etiā si nō sit notoria debet admitti. ppter piclin cōmunionis sū Inno. et Lompo. quod satis placet. onus tū pbādi incūbit opponēti ut in. c. pia. de excep. li. vi. Nec ob. si dicat qd cōtra testem tollerātū admittitur exceptio criminis. ut in. c. sup. eo. et. c. testimonium. f. de testi. ad hoc etiā notanter mōdet Inno. qd aliud in teste licet testificari sit in se publicū officium. testis tū non reddit testimonium rōne publici officij. qd habet. ideo in teste non opatur tolerantia. sed secus in plato qui habet publicū officium. et ad predicta adde qd nō. spe. in. ti. de acti. §. i. Et in. si. glo. nō bene hāc vlti maz qdōnez glo. ex qua collige qd ex cōtractu gesto cū intruso noie eccie pōt eo remoto verus platus agere. ar. in. l. si vt pponis. L. de reg. vendi. et h. firmavit bar. in. d. l. si vrbana. in. si. et habes glo. huic simile in. c. i. in. si. de scām. Hosti. tū voluit limitare glo. vt proce dat in diuersis cōtractib⁹ initis p intrusum cū diuersis psonis vt tūc teneant ptractus initi in fauorem ecclesie secus in illis qui afferunt dānum nec debet fieri cōpē satio damni et cōmodi ex quo diuerse sunt psonae. sec⁹ dicit in diuersis cōtractibus initis cū eodem qd tunc debet fieri cōpensatio. f. Jo. an. tenet etiā in hoc casu cum glo. vt in diuersis ptractib⁹ nunq̄ fiat cōpensatio licet cū eadē psona sint gesta. secus in vno ptractu cū eadem gesto. nam tūc non pōt eccia recipere ptem in fa uorem suū et reſcere. p parte alia. qd vñ et idem ptra ctus nō debet claudicare. aut etiā tot⁹ cassabit aut sub ſtinebit. ar. bo. in. l. qd si minor. et in. l. etiā. ff. d. mino. xxv. an. et facit. c. i. in. si. de in. inte. resti. et hoc satis placet.

¶ Preterite

Expense necessarie q̄s facit capitulū p electi one plati de bonis plature debent fieri vel reddi. pmo ponit dicitū qd scdo determinat ibi dūmō.

Nota pmo qd caplin nō tenet ex ppijs redditib⁹ facere expensas p electionis negocio cū pcurant vtili tate plature. et ad hoc cotidie solet allegari iste tex. et vide aliū tex. bo. in. c. cupietes. i. §. pe. et vlt. j. eo. li. vi.

Scdo nō ibi fiat vt reddant duas practicali hmoi expens hūdis. pōt etiā caplin se. va. cape d redditib⁹ ipi⁹ plature tū qd sufficiat p expēsis et hoc inuit tex. ibi dū dicit fiat. pōt et scdo expēdere caplin de ppijs redditib⁹ et postea repetere ex bonis plature. puto a p lato nouit creato. et h. inuit tex. i. vbo reddant. et tū qd modū sentiūt h. doc. et claris archi. i. c. h. lxxij. di.

Tercio nō qd sede va. nō pōt caplin occupare bo no plature et cōtra occupantes sunt hodie prodite pe ne de quibus in. c. quia sepe. j. e. li. vi. et in capitulo pre

senti. de offi. ordi. li. vi. et facit qd habetur in de. statu tum. j. e. Ultimo notat hie doc. qd licet collegiū eli gentium possit cōstitui ex diuersis ecclesijs ad actum electionis tū solum capitulū ecclesie vacantis psequetur negociū electōis iam facte. hoc videt pbari hic iū to. c. scriptū. s. eo nam in electōe patriarhe cōstanti nopolitani cōcurrunt ad eligendū clerici aliaz ecciaz. ut in. d. c. scriptū. et tū solum capitulū cōstantinopoli tane eccie. psequitur hic negociū electionis. Aduer te qd hoc dictū simpliciter non pbatur ex istis iurib⁹. nam in. c. scriptū illi clerici aliaz ecciaz fuerūt admissi ex gratia ad actū electionis. vide electōe facta nō pos sunt aliqd ius p̄tendere cum sint functi gratia eis scā. ar. in. c. in literis de resti. spo. sed vbi ex cōsuetudie vel p̄uilegio forinseci clerici haberent ius eligendi vna cū caplo eccie vacantis crederē qd etiā forinseci clerici p̄nt psequi negociū electōis. qd ex quo habent ius eligendi interest eoz vt electio habeat effectū ad hoc qd le. et nō. in. c. h. de in. inte. resti. In glo. ibi vel alias gl. nō apit an qualitercūq̄ fiant expense in negocio ele ctionis possunt peti de bonis plature. nam debes scire qd quicq̄ sunt expense pro electōe fienda. puta in vo cando canonicis absentib⁹ vel pro tabellione qui so let vocari vt cōficiat instrumentū sup ipsa electōe fienda vel in cōsulendo iurispitos. Quicq̄ sunt pro electi one facta. pmouenda puta vt obtineat cōfirmatio vel vt electus cōsentiat electōni iam facte qui est absens a loco vbi facta est electio. Cincen. fuit hic in singulari opi. dicens qd expense pro electōe facta vel fienda de bent fieri ex bonis capli. qd caplin in eligendo exercet officium suū et vtilitatē suā et puniē si nō eligit. vt i. c. ne. p̄ defectu. s. e. sed expense fiende pro electōe iā scā pmouenda debēt deduci de bonis plature et in istis expensis intellexit istū tex. sed cōpo. tenuit cōtrariū B dicens qd indistincte expense debent fieri de bonis plature cū tex. hic generalr dicit p electōis negotio et nec restringit se circa electōnem iam factam pmouēdā nec ob. motiū vin. quia sepe quis facit expensas alie ri⁹ id ad qd tenetur. vt ptz in visitatōe plati. nam visi tat expensis subditoz. vt in. c. cū ex officij. de p̄scrip. Item patet in consecratōe ecclesie. licet etiā platus teneat cōsecrare eccias sibi subiectas nihilominus pōt exigere pcuraciones. vt in. c. cum sit romana. j. d. sumo. Cincen. tū dicebat illos casus esse spales. Archi. tū in. d. c. si. lxxij. di. videt sequi Lōpost. h. et cū eo tran seunt hic doc. scribet. et mihi placz h. dān. qd officiū capli in eligendo nō debet sibi esse damnosum. vt i. c. cū expidiat. j. e. ti. li. vi. Item eligēdo capitulum gerit negociū prelature. ergo debet repetere expensas ab ipsa prelatura. vt in capitulo cum. pro causa. j. de proaro. Et per hoc soluitur alia questio. nunquid

iste expense pro negotio electionis fiende seu facte de
beant deduci de bonis p[re]lature tantu[m] an d[e] bonis oim
subditoz vt sic qlibet ecclesia subdita teneat p[ro]tribuere
lib[er]i. hic multu[m] instat et finaliter co[n]cludit q[uo]d in b[er]o ser-
uanda est co[n]suetudo que est optia legum i[nter]pres. vt
in. c. cum dilect[us]. de co[n]sue. et in. l. de quib[us]. ff. de legi.
Et posset adduci iste tex. scdm cu[m] q[uo]d debet fieri electio
de bonis oim subditoz per illa verba de bonis patri-
archatus hant totaliter exponendo verbu[m] totaliter. i.
co[n]ter. Sed si non pot[est] apparere de co[n]suetudie dixit il-
las fiendas de bonis p[re]lature vacantis. q[uo]d ipsi p[ri]nci-
paliter interest nisi exp[en]se essent granes multu[m]. q[uo]d tunc
debent subditi co[n]tribuere cu[m] teneatur ad caritativam
subsidiu[m]. vt in. c. cum ap[osto]licis. f. d. censi. sed mihi hec q[uo]d
videtur indubia per istu[m] tex. in fi. cum dicit q[uo]d expen-
se debent reddi de bonis patriar. b. i. d[omi]modo cano-
nica no[n] occupauerint decedentis patriar[chie] bona et sic
loquitur tex. de bonis patriar[chie] tantu[m]. Idem videt[ur]
ap[er]te velle tex. in. c. cupientes in. s. pe. f. e. li. vi. vbi tex-
tus dicit q[uo]d debent fieri de bonis p[re]lature. Et per illu[m]
tex. pot[est] solui alia questio que hic subijcitur in glosa.
Quidquid iste tex. habeat locu[m] in electio[n]ibus alioz p[re]-
latoz cum loquatur solu[m] de electio[n]e patriar[chie]. et dicit[ur]
dum q[uo]d sic vt p[ro]batur per illu[m] tex. et ibi in. s. ad bec. in
d. c. cupientes. satis bene facit pro p[re]dicta opi[n]e. Vnde
vt ex bonis p[re]lature deducatur exp[en]se pro electio[n]e itaq[ue]
facta p[ro]mouenda no[n] aut[em] pro fienda. et p[er]fecto hoc pos-
set satis de iure substineri licet p[re]cedens opi[n]e. contraria
sit co[n]suetudo. quia ius eligendi p[re]latum fuit co[n]cessum caplo
in p[re]leg. a. cum olim ius p[ro]uidendi spectaret ad sup[er]io-
rem iuxta no[n]. glo. in. c. quia q[ui]s. f. e. li. vi. Capitulu[m] ergo
volens vt p[re]legio sibi co[n]cesso no[n] debet ab alio requi-
rere expensas q[uo]d videtur potius eligere vtens iure suo
q[uo]d g[er]endo negotiu[m] alterius. Et ex p[re]dictis pot[est] du-
bitari de alia q[ue]stio[n]e nu[m]quid expense fiende in exequiis
p[re]lati mortui debeant fieri de bonis p[re]lature p[re]sertim si
defunctus habebat patrimoniu[m] in quo habuit extra-
neu[m] heredem. et in hac q[ue]stio[n]e nunq[ua]m rep[er]i auct[orit]atem ali-
cuius antiqui. Sed d[omi]n[us] cardia. in hoc breuissime dixit
se credere q[uo]d sint fiende ex bonis p[re]lature q[uo]d p[re]cedit
ad negotiu[m] electio[n]is. vt in. c. bone. s. e. d. h. merito vi-
dentur p[ro]tinere ad ip[s]u[m] negotiu[m] electio[n]is Sed ego h[uius]
articulu[m] disputari plene et incipit disputatio sempro-
nua. in qua tandem co[n]clusi q[uo]d expense co[n]currentes sola-
tium seu remediu[m] a[n]i[m]e defuncti debent fieri ex bonis p[re]-
lature quatuor modis p[re]latus habuerit p[ro]p[ri]u[m]. ar. opti. in
c. ad ap[osto]lice. f. de dona. et. xij. q. ij. bone rei. in quibus
p[ar]t[em] q[uo]d pot[est] ep[iscop]us dare centesimaz redditu[m] ecclesie sue
alteri inferiori pro suis sepulturis magnificandis. ad
idem. c. vbi p[re]latu[m]. f. e. li. vi. vbi disponit q[uo]d mortuo pa-
pa tenentur ecclesie inferiores celebrare exequias qua[m]

q[ue] ecclesia vniuersalis sit absoluta ab ip[s]i[us] lege post a[nt]e
mortem in. c. pe. et vlti. de sec[un]d[is]. nup. Ita dicend[um] in
p[re]lato p[ar]ticulari quo ad ecclesia[m] sua[m] vt sic sit eade[m] ratio
de parte quo ad p[ar]tem sicut de toto quo ad totum. vt
in. l. que de tota. ff. de rei. vendi. et in. c. pastoralis. in
s. item cu[m] totum. ff. de offi. o[mn]i. Quaedam expense fi-
unt ad co[n]solatione[m] et pompam viuoz vt magnus ap-
paratus funez in vestibus et alijs similib[us]. et ista non
puto deducenda ex bonis p[re]lature cu[m] tamen illas non
approbo. xij. q. ij. sic defu[n]cto[rum]. et p[ro]sequere vt plene
dixi in dicta disputatio[n]e. In ca. glo. ibi. d[omi]modo
maior ps capitulu[m] certet pro electo et obtineat et pon-
dera bene glo. videtur ei duo requirere ad h[uius] expen-
se possint repeti ex bonis p[re]lature pluribus decif
in discordia. p[ri]mo q[uo]d maior ps capitulu[m] certet pro ele-
cto et q[uo]d obtineat f. tu vide hic q[uo]d no[n]. Inno. et pleni[us]
per glo. in. d. c. cupientes. in fi. Et breuiter co[n]clude q[uo]d
si electio est facta in co[n]cordia saltem q[uo]d vi[us] tantum sit
electus a maiori p[ar]te nec opponit aliquid a minori p[ar]te
tunc indubitanter habet locu[m] iste tex. et q[uo]d. s. dicit[ur] e.
et ad hoc facit tex. in. d. c. cupientes. in. s. ad bec. Et
v[er]o plures sunt decif in discordia tunc no[n] debent ex bo-
nis p[re]lature capi expense. sed si maior ps capli p[ro]sequi-
tur vna p[ar]tem et obtinet repetit postmodu[m] illas expen-
sas. idem si no[n] obtinet d[omi]modo vtiliter negotiu[m] illud
fuerit p[ro]secutus scilicet maior pars. et in. l. f. an vltro. ff.
de neg. ges. minor aut[em] pars non repetit expensas nisi
obtineat q[uo]d habet p[re]sumptio[n]em contra se cu[m] p[ro]sequatur
maiori p[ar]te resistente et dic[itur] vt pleni[us] no[n]. in. d. c. cupien-
tes. in fi. vide eti[am] p[er] oldra. q. xij. vbi p[ro]sequitur de po-
stulato religioso ordinis mendicatio[n]um nu[m]quid debe-
at habere expensas de bonis p[re]lature cu[m] non habeat
p[ro]p[ri]u[m] et sentit q[uo]d sic. idem videt[ur] de mente glo. pall-
in fi. In glo. si. i. fi. aduette q[uo]d finis huius glo. videt[ur]
co[n]trariari p[ri]ncipio. nam in fi. sentit q[uo]d bona occupata
debent sufficere pro expensis. et sic q[uo]d no[n] teneatur ca-
nonici illa restituere. In p[ri]ncipio v[er]o sentit q[uo]d p[ro]pter oc-
cupatione[m] debent cadere a iure suo. Jo. an. dicit q[uo]d oc-
cupata co[m]putantur in expensis de accusa. c. pe. et sic
sentit q[uo]d si expense excedu[n]t q[uo]d poteru[n]t canonici illas re-
petere quatenus excedu[n]t. f. per hoc no[n] respodetur ad
motiu[m] glo. in p[ri]ncipio formatu[m]. Co[n]cludere sic q[uo]d ant[ea] capi-
tulu[m] vacante sede capit aliqua bona pro expensis fi-
c[er]is in negotio electionis et p[ro]cedit tunc opinio Jo-
han. andree. Et capit aliqua bona iniuste illa occu-
pando et habent locum p[er] se co[n]tente in. c. quia sepe.
f. e. li. vi. Et capitulu[m] p[re]lato creato et inuito occupat bo-
na p[ar]ticularia alias p[ro]p[ri]a ad p[re]latu[m] p[re]textu[m] exp[en]sar[um]
ia[m] scilicet. et h[uius] tunc locu[m] p[ri]ncipio. gl. vt debeat illi occupate p[ro]
vi cade[m] a[nt]e d[omi]no q[uo]d si d[omi]no cap[er]e vi re[sp]o[n]dit[ur] q[uo]d cade[m]
a d[omi]no et iur[is] suo. et f. h[uius] d[omi]ni. puto istu[m] tex. i. fi. itellig[er]e

Ultimo hic queritur quis debet custodire bona p
latate vacantis. So. dicit hic hosti. q. custodia p̄inet
ad iconomū si que habet vel ad capitulū et in defectū
ipsius ad metropolitanū. vt pbatur in. c. non liceat ali
cui. xij. q. ij. et vide de hac materia qd̄ dixi in. c. bone
de appella. et aliq̄uid p̄ Inno. in. c. vnico. vt eccle. be
ne. dixit aut̄ inter cetera hic hosti. q. custodia bonorū
ecclesie vacantis p̄t ex cōsuetudie cōpetere aliquib⁹
clericis. non autē laicis. xij. q. ij. de laicis. qd̄. c. b. p
fecto nō probat de cōsuetudine et cōtra dictū hostiē.
facit iudiciū. meo tex. in. c. generali. l. i. vi. vbi tex. ge
neraliter loquitur p̄sertim in si. et approbat cōsuetudi
nē in facultate custodiendi bona ecclesie vacantis nec
distinguit inter clericos. et facit qd̄ nō. glo. in. c. iudica
tum. lxxix. di. que dicit q. cura rusticorū et bonorū ec
clesie tempa. iū p̄t cōmitti laico. ad idem vide qd̄ di
xi in. c. edoceri de rescrip. s̄ dictū hosti. possit. pcedere
q̄i laicus p̄tepu cōsuetudis vendicaret sibi locū in ad
mīstratione temporalium et spū alium. tunc em̄ puto cō
suetudinē non valere. ar. in. d. c. iudicatū. et. xij. q. ij.
hec huiusmodi placiti. et facit. c. cam de p̄scrip. et de
bet is q̄ succedit in hac custodia facere inuentarium de oi
bue bonis ecclesie. vt in. c. caritates. xij. q. ij. et bona
ecclesie vsurpans cōmittit sacrilegiū et furtū et nedum
furtum simplex s̄ etiā peculatus et dicitur peculat⁹ fur
tum factū de re publica qd̄ grauiorē pene subiicit. et
de his vide b. tex. xxiij. q. iij. in. c. quid ergo. et fa
cit. xij. q. ij. in. c. qui abstulit.

**Electio post collationes ex
vni post** intervallo celebrata nō va
let hoc dicit scdm̄ opi. magis cōez. p̄mo nar
rat factū electiōis quā scdo cassat ibi quia. **¶** p̄
mo ibi cōcorditer. iuncto tex. ibi collatiōis tractatū q
licet electio sit facta in cōcordia n̄b̄lomin⁹ hēda ē col
latio nō numeri ad numerū ex quo vnicus est intellect⁹
Compo. tū dicit q. possit defendi electio licet non sit
collatio zelī et meriti. ex quo p̄coris est. p̄mam tū dcm̄
videt placere Jo. an. et vide qd̄ dixi in. c. q. ppter. s.
eo. nam p̄ma opi. videt de mente istoz iurū **¶** Nota
scdo ibi cassamus. q. electio attemptata p̄tra formam
substantialē nō est ipso iure nulla s̄ venit cassanda. qd̄
tenuit hosti. i. d. c. q. ppter. s. e. et p se adducebat istū
tex. sed cōtrariū cōiter tenetur. scz q. sit nulla ipso iure
vt pleni⁹ dixi in. d. c. q. ppter. et istū tex. exponit Jo.
an. i. cassari nūcīamus. **¶** Tercio et vltimo nō. q. nō
sufficit ad validitatem electiōis seruare omnia p̄tenta in
d. c. q. ppter. nisi seruent scdm̄ ordinē ibi traditū. nō
enim sufficit facere electionē nec regere cōsensum eli
endi nisi hec fiant tpe debito. qd̄ dixi in. d. c. q. ppter
¶ p̄po. p̄tra tex. videt enī q. electio non debeat viciari
licet sit aliquantulū p̄tracta post publicationem p̄sen

sum et collationis tractatū. q. c. quia ppter. solū vi
detur requirere vt publicatio votoz debeat mox fieri
postq̄ ipsa vota fuerūt in scriptis redacta. nō aut̄ req̄
rit vt post collatiōis tractatū mox fiat electio. vnde ex
quo istud non numerat̄ inter ea que sunt de substantia
libus huius forme non debet viciare electionē. ar. i. l.
p̄cipimas in si. l. de appel. So. ppter hoc p̄trari
um etiā per. c. publicato. l. e. in si. variatur vt plurimū
intellectus istius. c. nam gōf. Inno. Ab. et Compo.
tenent q. electio nō fuit hic retractata ex ista p̄tractiōe
seu ex dilatata electione post collatiōis tractatū s̄ qz
iste electus consensit electioni de eo fiende dicunt etiā
q. sola requisitio cōsensu non viciat electionem quia
bene potest requiri consensus eligendi vt patet de ipi⁹
voluntate ne diu ecclesia vacet si iste postmodū elect⁹
non velit consentire. vnde concludūt q. causa finalis
huius cassationis fuit. quia iste p̄positus consensit an̄
q̄ fuisse electus. Sed p̄bi. hosti. et Jo. an. tenent cō
trarium dicentes. q. nisi electio fiat statim post publi
cationem cōsensuum et collatiōis tractatū non valet. s̄
mo per istum tex. qui videtur hoc apte velle. Item qz
scdm̄ p̄bi. illa dicitio mox posita in. c. quia ppter. cir
ca publicationē fiendam videtur postmodū repetita
dum subiicitur de electione fienda ar. in. l. titia. ff. de
verbo. obli. nam ea que dicuntur in p̄fationibus viden
tur postmodum repetita vt ibi. et. facit. c. ap̄lus. xxiij.
q. vij. Item scdm̄ hosti. si publicatio debet fieri mox
potius electio debet statim fieri post collatiōis tracta
tum. nam ex multitudīne scrutatoz possit subesse cau
sa differendi publicationem et tamen ius requirit q.
statim fiat publicatio vt in. d. c. q. ppter. sed nulla po
test subesse legitima causa differendi electionem post
publicationem cōsensuum et collationē habitam ergo
de mente iuris fuit vt etiā ipsa electio deberet statim
sequi. fatetur tamē p̄bi. et hosti. q. mora naturalis et
cōpendiosa nō habebit viciare electionem. ar. in. l. an
tiquitas. l. de testa. Idem si post publicationē habi
tam diceretur missa de spūsancto vel tractaretur cōcor
dia dūmodo non diuertatur ante electionem ad extra
neos actus sicut hic cōtingit. et pro hoc intellectu q.
ex dilatata electiōe fuerit facta hic cassatio et nō ex cō
sensu p̄sūto per electum. adducit Jo. an. istum tex. in
si. in eo q. cassat illam electionē ex inordinato p̄cessu
dūtaxat. et sic nullomodo tangit vitium electi. nam si
iste cōsensisset in electionē incidisset in vitium electiōis
et sic electio fuisset cassata. ppter viciū ipius electi. **¶**
aduerte qz gl. videt sentire terciū intellectū. dicit enim q.
ppter duas causas fuit cassata hic electio. p̄mo quia
electio fuit p̄tracta. scdo qz p̄sensus istū p̄positi fuit re
gū? an̄ elecōz r̄ p̄sūto. vñ p̄cludit q. vtrūqz istoz red
dit formā iutilē r̄ p̄fecto iste intellect⁹ glo. magis p̄uenit

littere q̄ p̄cedens intellectus doc. sed glo. nō defēdit
lec. suā cōtra motiua superius facta maxime per . Jo.
an. in eo q̄ subtiliter ponderauit tex. qui in causa cal-
sationis fundat se super iordinato p̄cessu duntaxat. et
non tangit ambitionē et vicium electi. Sed ego defen-
dendo hunc intellectū glo. q̄ mihi videtur verissim⁹
dico q̄ quilibet illarū causarū est sufficiens ad nullita-
tem electionis inducēdas et q̄ vtracq̄ cōcurrit hic. naz
respectu more cōtracte inter electionē et collationē vi-
detur tex. aptus hic. sc̄do pōt allegari tex. i. d. c. quia
p̄pter. nam ibi requirit̄ vt mox fiat publicatio p̄sensuū
p̄pter finē electionis cōsequende. vt patet ibi is colla-
tione habita eligat rē. parū ergo p̄desset illico publica-
re scrutiniū vel collationē facere nisi postea statim seq̄-
retur cōmunis electio cū omnia illa sint ordinata ad fi-
nem electiōis et hunc intellectū tenet etiā glo. ibi licet
non indaxerit tex. modo p̄dicto. respectu vō cōsensu
requisiti p̄positi tantū videtur tex. hic. nam papa i p̄n-
cipio ante cassationē exp̄ssit istas duas causas ergo a
verbis littere nō est recedendū ex quo nō cōstat de mē-
te cōtraria. ff. de leg. iij. l. nō aliter. r. in. c. si. de v. sig.
nec ob. motiū Jo. an. q̄ cōsensu hic electi non fuit
requisitus anteq̄ vota eligentiū redigerētur in scriptis
vel publicaretur quo casu potuisset iste notari d̄ vicio
ambitiōis. q̄ cōsensisset anteq̄ electores in ip̄m con-
sensissent s̄ hic solum dicit q̄ cōsensu istius fuit req̄-
situs anteq̄ esset electus. i. anteq̄ sequer̄ cōis electio
in singularib⁹ cōsensib⁹ p̄sitis in scrutinijs. put debet
fieri sicut dixi in. c. q̄ p̄pter. vnde non pōt notari vici-
um ambitiois ex quo omēs electores in ip̄m cōsensu
rant in scrutinijs. et sic erat vocatus a deo et a fratrib⁹
vt in. c. cū in iure. et q̄d ibi dicit̄. s. e. solum ergo con-
sentiendo ante electionē cōiter factā fuit peccatū i for-
ma. c. q̄ p̄pter. s. e. non aut̄ in forma naturali ip̄ius
electionis. nam sc̄dm ius naturale r̄ morem antiquarū
non est necesse vt sequatur cōis electio. sed ex solis cō-
sensibus singulariter p̄sitis resultabat electio sicut ho-
die resultat in omnibus electionib⁹ in quibus nō est ser-
uanda forma. c. q̄ p̄pter. vt nō. Inno. in. d. c. cum in
iure et glo. in. c. sicut cū . j. e. l. vi. facit singulariter q̄d
nō. Inno. in. c. q̄ sicut de dec. vbi dicit q̄ solus p̄sen-
sus eligentiū est forma naturalis electiōis. quare con-
cludo q̄ si cōsensu est p̄situs in scrutinijs peccatur in
forma duntaxat. c. q̄ p̄pter. nō aut̄ nōtur p̄sentiens
aliqua ambitioe sed potius videtur errare in iure po-
sitio. q̄ sc̄d̄ ius naturale nec p̄mentū nō requirebatur
alia electio. Et vt singulariter dicit Inno. in. c. p̄ tuas
el. ij. de sumo. nō est peccatū male intelligere canones
cū sit de iure positio. vnde iste electus errauit in illa
forma. c. q̄ p̄pter. que est d̄ iure positio. merito dicit
hic papa in si. q̄ cassabat istam electionē ex iordiato

p̄cessu duntaxat peccatū isti⁹ electi. q̄ habito respectu
ad vtracq̄ causarū superius allegatā. p̄cessus duntaxat fuit
iordinatus q̄ non sc̄dm ordines. c. q̄ p̄pter factus.
q̄ ille ordo requirit vt statim fiat electio post collatōz
non aut̄ prius debet requiri cōsensu requisitus anq̄
sequeretur cōis electio. et ex istis iustificatur tota ista li-
tera quā oportet d̄nare in aliquo fm lec. doc. nec ob.
c. publicato. j. e. super quo fundatur primus intellect⁹
gof. et sequentiū. naz ibi electiōes in fraude electi pro-
traherent electionē merito superior pōt cōpellere electo-
res vt pueniant ad electionē nō ob. mora contracta p̄
collationē habitā et electionē secutā r̄ hoc ne supplan-
tetur electus ab electoribus. hic aut̄ tex. p̄cedit q̄ de-
ctores sine fraude electi ex ignorantia vel negligentia
sive aliqua malicia differūt electiōem post collationē
habitā. hec aut̄ mora debet viciare electionē vt hic.
et hoc idem nō. in. d. c. publicato. ideo pe. et ab. dant
h̄ p̄siliū q̄ si tu faues electioni. p̄cares vt electio non
fiet ex quo non fuit subsecuta in continenti s̄ p̄cares vt
superior compellat electores ad eligendū. vt i. d. c. pub-
licato. Si vō stas p̄ra electiōz. p̄cares vt electio sub-
sequatur post morā. q̄ erat nulla vt hic p̄z. Qualit̄
aut̄ debeat se habere electus q̄n requiritur vt p̄sentiat
electiōi de se facte vide bo. glo. vij. q. i. in scripturis et
melius per Inno. in. c. cum in iure. s. e. vbi dicit q̄ si
p̄sensu requiritur ante electionē non debet ille cōsen-
tire. q̄ postea cassaretur electio p̄pter ambitionē vt b̄
fm vnū intellectū s̄ debet respondere nolo q̄ me eli-
gatis et ita rogo. potest etiā fm vnū intellectū dicere
non itendo dei vocatione resistere. et sic p̄t indirecte de-
clarare volūtatem suā. nam vt dixit nōnter Inno. b̄ et
etiā seruit glo. q̄nq̄ est vtile requirere volūtatem eli-
gendi an electionē ne si p̄tingeret electioni postea r̄-
nuere vilipendat dignitas et differat. p̄silio ecclesie.
Si aut̄ requiritur p̄sensu post electionē factā potest
electus respondere nolens volo et volo nolens. pōt
aut̄ sc̄dm eum et est honestū non statim p̄sentire s̄ ali-
quantulū resistere ne notetur ambitione nō tamē ipse
damnatur si i cōtineti ipse p̄sentiat. si forte dubitat ne
aliquis p̄nitiosus se ingerat. vñ tunc pōt dicere cari-
tas cogit me ad p̄sentendū ar. vij. q. i. sciendum r. c.
qui ep̄atum. Qualiter aut̄ debet respondere postu-
latus vide glo. in. d. c. cupiētes. in. s. pe. r. p̄ hoc debz
limitari finis huius glo. si. dum dicit q̄ si eligēdus vñ
sentiat non debet eligi. debet enim intelligi quādo cō-
stat p̄t precise q̄ non velle ep̄atum seu acceptare ele-
ctionē ad aliam dignitatem secus autem vbi p̄ ho-
nestate diceret se nō velle p̄sentire. quia vt dicit hosti-
sugientes et inuiti debent eligi non autem ambientes
et se offerentes. vt in caplo in scriptis. vij. q. de. i. nam
quid autem peccet electus non consentiendo electioni

Abbas qui sunt monasterij alij monasterij An aliquid inq adue in ead habent

De electione.

de se facte. distingue vt nō. Jo. an. in. c. si electio. j. eo. li. vi. in nouella.

Onstruētis

Abbas in electione abbatis prioris monasterij vocem non habet etiam si tale ius ab abbate et monachis prioris monasterij sibi fuit reseruatū pmo ponit petitionem actoris. scdo expōitionē cause. tercio sententiam contra actores ppter causam ineptā. scda ibi cum aut. tercia ibi nos aut. Nota pmo qd cū peticio actoris est contra iuris dispositiōem tenet expmre causam petēdi. nam pma fronte libellus videtur ineptus et p psequens reijciendus. vt in. c. i. et qd ibi nō. vincen. de. offi. vica. merito ad iustificatiōem libelli debet causa expmi. et concordat. c. ad decimas. de resti. spo. li. vi. et facit qd nō. Inno. in. c. ij. de dista. Secundo nō qd monachus electus in abbātem alterius monasterij nullam cōmunionem habet deinceps cū pōri monasterio nec potest etiā expmre sibi reseruare ius seu locū in pmo monasterio. et hoc qd esset ptra iuris dispositiōem sūm quā nemo potest habere locū in duplici monasterio nisi forte vnum dependeret ab alio de quo dicit vt habet in. c. si. de rel. do et in. c. i. de pui. li. vi. Idem dicit monachus pmouetur ad eccliam prochialem non tanq̄ claustralis sed tanq̄ clericus et rector secularis nullam cōmunionē retinet cū prioris monasterio imo soluitur a iure prioris monasterij. xvi. q. i. ne. p. cuiuslibz. nec tenetur talis habere sociū sui ordinis. quia ex quo alienatur a monasterio non tenetur abbas sibi dare sociū ut nō. glo. in. de. ne in agro. in. s. ad hēc de sta. regu. Quero. p. declaratione lre q̄ re istud ius habendū vocem in capitulo non potuit cōcedi istis abbatibus cum in multis iuribus videatur pbari cōtrarium. vt in. c. scriptum. s. eo. vbi ppositis et omnibus p̄latis ecclesiarum cōuentualium fuit concessum ius eligendi in aliena ecclesia ad idem. c. cum ecclesia futrina. de. cā. pos. et ppe. vbi fuit retractata electio. quia p̄latis ecclesiarum cōuentualium non fuerūt vocati ad illam electionem cum essent in possessione iuris eligendi. nam absq̄ eo qd isti haberent locū monachorū in pōri monasterio poterant habere ius eligēdi ex p̄cessione illoz ad quos spectabat electio. vt in dicitis iuribus. nam penitus extraneo potest istud ius eligēdi p̄cedi ab habentibus potestatem eligēdi. vt in. d. c. scriptum et qd ibi dixi. et p̄sertim religiosis vbi videtur qd hoc ius cōcedi possit. ar. op. in. c. obeuntibus. lxiij. di. So. istud. c. varijs modis intelligitur p doc. in ratione decidēdi. Hof. em dicit qd cū istud monasteriū esset exemptū et imediate pape subiectū non poterūt isti monasterium huic fuituti subijcere sine licentia pape. p̄terea istis fuit p̄cessum vt haberēt voces in. c. nichilq̄ dicitū fuit vt haberent ius eligēdi vñ cū

illa p̄cessio esset odiosa debebat restringi et non extēdi ad facultatē eligēdi. ar. in regna odia de. re. iur. li. vi. Iste intellectus nō placet. hosti. qz p̄ hanc seruitutē nullū p̄iudiciū generabat pap̄ ideo n̄ erat necesse vt haberet ip̄ius p̄sūs. possit adduci p̄ hoc dicto qd nō. Inno. in. c. p̄quere. de. offi. ordi. nec sūm cum beccō cēssio nō erat odiosa imo fauorabilis cū p̄silia plurimorū sūt regreda in electiōe. vt in. d. c. obeuntibus. et vbi multa p̄silia ibi sūt p̄uerbioz. xxiij. c. huic canō qd a pluribz q̄ritur facilius inuenit vt in. c. prudētia. de offi. dele. Sed p̄ma p̄sideratio. gov. potest saluari vt statim subijciam. Cōpo. sentit aliū intellectū dices qd sine cōsēsu diocēsani n̄ valuit ista p̄cessio ar. xij. q. ij. abbatibus et. xvij. q. iij. in v̄ditionibus. q̄si velit dicere qd quēadmodū alia bona imobilia vel mobilia p̄iosa n̄ possunt alienari p̄ monasteriū sine p̄sensu superioris. vt i dicitis iuribus. p̄xime alleg. ita nec istud ius iterēndū electiōi seu capitulo. et ex hac p̄sideratione pōt saluari vt dixi dictū. gov. nā imponere seruitutē ecclesie est qdā mō alienare iura ip̄ius ecclesie merito debuisset iterce dere cōsensu superioris et sic pape si monasterium erat exemptū vel ep̄i si non erat exemptum. vt. le. et nō. in. c. aucte. de p̄uile. li. vi. et in. c. nulla. xxiij. di. Terciam lec. ponit hic hosti. dicens qd clerico et monacho etiam vt monacho potest cōcedi etiam vt habeat vocem eligēdi ita vt vox sua valeat sicut vox alterius d̄ capitulo vt in iuribus in p̄ncipio allegat. hic em nō valuit concessio. quia agebatur vt isti abbates remanerent fratres et monachi prioris monasterij. vnde cum hoc fieri nō possit vt. s. dixi non poterant p̄ consequēs habere vocem in capitulo prioris monasterij fatetur tamen ipse. hosti. quosdam dixisse qd clericis secularibus possit istud ius dandi vocem concedi. vt in iuribz p̄all. nō tamē monachis vel clericis alterius p̄sidiōis fac. de. i. j. eo. ti. et ex his possit collgi q̄tra lec.

Quinta lec. sentit hic. Jo. an. dices dictū hosti. q̄ posse p̄cedere q̄n ecclesia vacante ius eligēdi p̄ vno actū seu p̄ electione imminente p̄ceditur extraneis quo c̄ in loquū p̄traria s̄ istud ius in postez seu in futurū p̄cedi non potest. q̄si velit dicere qd licet possit trāsseri potestas eligēdi in p̄ma electione dū ecclesia vacat. non tñ potest p̄cedi istud ius ecclesia nō vacante p̄sertim q̄n fieret p̄cessio indeterminata vt semp̄ q̄ncūq̄ p̄tingeret ecclesiam vacare haberent isti ius eligēdi. et ad h̄ adducit dictū. p̄po. dicitis qd ecclesia nō vacante non pōt aliciū noīe. p̄po p̄cedi ius eligēdi. qz ap̄t̄ via p̄missiōi vacaturi b̄nificij p̄tra. c. ex tenore. j. de p̄ces. p̄bē. r. c. p̄sti. r. o. ti. s̄ noīe collegij s̄nt qd valeret p̄cessio. ar. in. c. p̄sultat. oibus. j. de dona. hec. lec. Jo. an. puto qd debz intelligi secundum. p̄po. et. gov. vt possit concedi tamen cum licentia superioris ne contingat iura ecclesie alienare

Et ex predictis possum colligere multas rationes decidendi ad istum. *tex.* ut dicimus primo quod concessio hic facta non valuit quia non intervenit consensus superioris. secundo quia fuit facta personis et non ecclesie respectu vacaturi beneficii. vel tertio quia agebat ut iste remaneret priores et monachi prioris monasterii quod esse non potest. *sec.* si autem monasterio vacante. per illa vice daretur abbatibus alterius monasterii potestas eligendi nam tunc valeret concessio. quia non contingit hoc casu alienatio nec apud via ad vacaturum beneficium nec daturus monachatus sed solum proceditur pro utilitate ecclesie ut habeatur plura inditia in electionis actu ut in. d. c. scriptum. Et adverte quod predicta dare procedant quo ad excludendo istos abbates actores in iure proprietatis respectu cuius dicitur et procedunt hec reser. *doc.* respectu possessionis non videtur hic quod. *doc.* aliquid boni senserint. nam potest acquiri possessio alicui rei vel iuris cuius proprietatis de iure haberi non potest ut *probat.* in. l. i. §. si vir. ff. de. acq. pos. et in. l. i. §. de iur. citur ff. de. vi. et. vi. arma. ubi patet quod licet maritus non possit rem donare uxori ita quod dominium ex tali donatione nullo modo transit. tamen si res donata traditur transit possessio in mulierem. quia possessio habet plurimum facti ut in. c. cum nostris de. p. cel. p. ben. adeo quod si mulier spolietur ab alio re sibi donata a marito potest agere interdicto unde. vi. ad possessionem recipiendam. ut *probat.* non. in. dicto. §. de iur. citur. facit optime quod. non. glo. xiiij. q. i. in summa seu in. §. i. in. glo. magna. ergo presupponitur quod concessio istis abbatibus facta non valuisse quo ad transferendum ius eligendi respectu proprietatis. fuit tamen translata possessio ex quo post concessionem fuerunt isti admissi ad actus capitulares. ut dicitur in. glo. i. ergo ratione possessionis quam habebant debuerunt vocari ad electionem et si fuerint contempti debebant posse agere ut electio ratione contemptus retractaretur ad hoc. c. cum ecclesia sutrina. *pal.* ubi solum propter possessionem iuris eligendi fuit retractata electio facta contemptis illis qui erant in possessione. Et quamquam. glo. i. hic nititur respondere ad illum textum quod ibi allegabatur consuetudo nomine ecclesiarum hic allegabat concessio facta nomine proprio. tamen ex hoc non colligitur apta ratio diversitatis nam saltem nomine proprio poterant habere possessionem cum possessio sit quid facti. ut. s. dixi in muliere ideo ad istum. *tex.* respondeo aliter et primo potest dici quod hic non agebatur possessoria sed agebatur confessoria actione. scilicet respectu proprietatis quia forte dicebant isti abbates se habere ius interessendi capitulo et ita petebant pronuntiare. Et per fundamentum intentionis eorum adduxerant causam ineptam merito succubuerunt. et hunc forte intellectum sensit. glo. in fine et adducto pro hoc istum. *tex.* dum dicit in eo quod isti fuerunt iusti exprimeret quo iure deberet isti electioni interesse et sic pondera verbum debere quod sapit ius proprie

tatis potest ergo intelligi quod illi fundabant se super possessione petentes electionem cassari ut pote factam eis exclusis qui erant in possessione. Et tunc ad peritium respondet dupliciter. primo quod cum illi essent in hac possessione mala fide. quia iure resistente per rationes. s. alle. non tenebat capitulum ipsos vocare ad electionem. quia possessor male fidei nullum modum potest habere nec suffragium suum debet computari in numero aliorum ut notabiliter dicit. *Inno.* ff. eo. cum ana. quod tene meum secundo quia potest intelligi quod cum ista possessio esset contra ius proprietatis non debebat habere effectum restitutorium saltem contra habentes ius proprietatis nisi coloraretur per aliquam causam probabilem. ut non. *probat.* in. c. ad decimas. *pal.* hic autem non solum colorabatur possessio imo fuit expressa causa contra ius. unde quemadmodum non debent obtinere ut fuerit restitutio possessionis ut in. d. c. ad decimas. ita non debent obtinere ut retractetur electio per alios facta. ut non. *probat.* hic iuncta. glo. i. *probat.* quod est valde non. Et ad §. de iur. citur. *sup.* alle. dicit quod ibi mulier agebat interdicto contra tertium. per quo non faciebat ius commune. hic autem agebatur contra capitulum istius monasterii scilicet. per quo facit ius commune cum ad ipsum capitulum dicitur spectat electio abbatis de iure communi. ut in. c. i. s. eo. et in. c. cum dilectus de p. sue. et per hoc diversitate vide. *bo.* glo. in. d. c. ad decimas. et in. c. i. de p. scrip. li. vi. et quod plene dixi in. c. in lris. de resti. spo. non obstat. *con.* ecclesia sutrina. de causa possessionis. et proprio. nam ut ibi dixi possessio ibi erat colorata ex diuturnitate temporis nam longo tempore fuerant in possessione. et presumebatur possessores boni fidei. ut non. dicit *Inno.* in. c. ij. de iur. resti. et vide ad intellectum illius. c. cum ecclesia quod ibi plenius dixi. et per hoc habes hunc. *tex.* plene declaratum tam respectu iuris proprietatis. quam possessionis. In glo. i. ibi quia isti tempore petitionis facta. et hec responsio non evadit formaliter contrariam quia licet nunc non essent in possessione potuerunt esse tempore electionis. nam respectu illius statuti illi tunc agebant *Inno.* vero respondet formaliter dicens quod illa regula quod quis non cogitur dicere titulum sue possessionis fallit propter presumptionem contrariam. c. de p. ba. l. sine et i. c. unico. ut eccle. b. n. s. Item dicit quod possessio ista erat contra ius. ut. s. dixi merito tenebat exprimeret causam. ut in. d. c. ad decimas et. c. di. in. c. contra morem. et in. c. i. de p. scrip. li. vi.

Ecclesia vestra. *verbo et de illo in quem consenserit maior pars capli et non respectu aliarum partium et est casus non. et cotidie allegat. primo ponitur per positio negotii. secundo ipsius examinatio ibi verum factio sua ibi unde. non primo. ar. op. et quasi expressis quod ad validitatem electionis non sufficit quod habere maiorem*

ptem capituli nisi habeat etiam et maiorem respectu
 numeri. nam ut hic videtur nulla exaiaco fuit facta hic
 de sanioritate et hoc qz non expediebat. nam si sufficif
 set sanioritas papa hic exaiasset et electione sanioris p
 tis approbasset nec est vtilimile qd aliq ps non esset sa
 nior aut respectu zeli ipsorum eligentiu. aut respectu me
 riti electoz. et p hanc pnsideratione puto hic esse. tex. co
 tra. opi. Inno. in. c. scriptu. s. eo. et. in. c. qz. ppter. in
 qbus voluit sufficere sanioritatem et vide qd dixi in
 d. c. quia. ppter. Secundo no q in electione requi
 tur. p forma substantiali verbalis electio. unde non suf
 ficit factum eligentiu electione tacite importas. simile
 in baptismo in quo requiruntur vba ad substantiam ipsi
 us. vt in. c. i. j. de baptis. et in peticoe aploz vt in. c. ab
 eo. de. app. li. vi. factum ergo no eqpollet verbis vbi v
 ba sut de substantia. vt hic et in dictis iuribus alias no
 minus valet factu qz verba. vt. in. c. dilecti. j. de appell.
 et xi. q. iij. in. c. existimant. qre puto q in electioibus
 in qbus non est suanda forma. c. qz. ppter. s. eo. non
 sint necessaria verba diuimodo pster de pnsibus elige
 tiu p ipsu factu sic in matrimonio carnali iuxta no in. c.
 tue. et. in. c. cu apd. j. de spon. Sed quero nuquid
 dispo istius. c. habeat locum in omnibus electionibus
 vel in alijs negotijs explicandis p vniuersitate vt ad il
 loz validitate non sufficiat maior ps patione aliam
 ptiu f regatur maior ps totius vniuersitatis seu capi
 tuli. Inno. videtur hic sentire q no. dicit eni opponen
 dum de. l. maior. ff. de. v. sig. q hic ideo no valuit ges
 tum ab ista pte qz. c. qz. ppter. disponit vt electio fiat a
 maiori pte capli qsi ferat q vbi no e suanda forma illi
 c. sufficit maior ps etiam respectu aliaz ptium sed pro
 fecto hoc dicunt. Inno. non est verum p. c. i. j. de his
 que. fi. a maiori parte. ca. vbi in omnibus explicandis
 p vniuersitatem datur p regula vt no valeant gesta nisi
 fiat a maiori pte capituli et saniori f no pot dici maior
 ps capli vbi no e maior ps omnium qui intersut caplo
 nam maior ps respectu ptiu minoru n pot dici maior
 ps capli. qz capli n pstituit ex oib? ibi pscit. et facit
 quod no. in. c. scriptum. s. eo. et sentit. glo. in. l. nulli et
 l. plane. ff. qd cuiusqz vniuer. no. facit. l. qd maior. ff.
 ad mun. et apertius hoc est. glo. fi. in. c. si cui. j. eo. li.
 vi. vbi. glo. sentit notabilem theoreticam in casibus in q
 bus non est seruanda forma. c. quia. ppter. et ppter dis
 cordiam non potest haberi maior pars totius capitu
 li vt primo illi de capitulo seu vniuersitate faciant prou
 sionem seu statutu vt valeat id q fuerit factu a maiori
 pte p pacoe minoru ptiu valet eni talis pnsio qz om
 nes videt postea pntire. et ita est statutum in electioe
 rectoris huius studij senensis. quod quidem statutus
 valet per predicta. cessante autem statuto non valeret
 electio rectoris nisi haberet maiorem partem totius

vniuersitatis p istu. tex. et p pdicta et sic alias vidi pa
 due ppter huc defectu electioez rectoris retractari. na
 cu vniuersitas sit quoddam corp? fictu representatu p sin
 galos de vniuersitate. vt in. l. mortuo. ff. de fidi. non
 potest dici istud corp? vniuersitatis aliquid fecisse nisi
 saltem maior ps totius corpis cocludat quia fitione
 iuris qd fit a maiori pte istius corpis attribuitur toti
 corpi. vt in. c. i. de his que sunt a. ma. pte. ca. et in. d. l.
 quod maior. et in. l. aliud. s. refertur. ff. de re. iur. et fa
 cit qd no. glo. in. c. i. ne. se. va. li. vi. que dicit q in ex
 pectantibus ad epm et capitulum oportet ad validita
 tem actus q epus habeat secum maiorem partem capita
 li. quia alias non diceret capitulu secum pcurere. et fa
 cit qd dixi. in. c. postulasti de pces. pben. et p fre. consi
 lio pmo. Sed ptra. tex. et pdicta. op. de. c. qm. de
 iure. pa. vbi valet pntatio facta a maiori pte patrono
 ru licet no pcurat maior ps. oim. So. dicunt doc. co
 maniter illud pcedere in patronis qui pntant vt sin
 guli et non vt collegium. secus autem in spectantibus ad
 validitate ipsius dispo maioris ptis totius collegij
 qd intelligo de maiori pte exptium tunc in collegio
 nam vt pntat vniuersitas sufficit pntia duaz ptiu
 vocandaz et valet qd fit a maiori pte istoz vt. no. in. d.
 l. nullus et. l. plane. dixi plenius in. c. cum nobis. s.
 eo. et in. c. cum omnes. de psti. Secda regula q in
 spectantibus ad plures vt ad singulos in casibus in q
 bus valet dispo maioris ptis sufficit maior patione
 minoris ptis vt in. d. c. qm. et vide qd ibi dixi. et fallit
 pma regula in electione pntialis de ordine minoru
 na valz electio facta a maiori pte ptiu cocpmittentiu con
 patione minorum vt in. de. exini. s. denum. de. v. sig.
 vbi. tex. singularis et p istum. tex. p locu a spali. pbat
 qd. s. tenui q etiam vbi non est seruanda forma. c. qz
 ppter. habet locum dispo huius. c. qd no. et ad dictu
 l. maior. ff. de. ver. sig. per quam mouebatur. Inno. di
 cit. qof. et vincen. quod ibi dicit maior ps respectu ad
 uersarij qui minoru tenpe possederat non autem dicit
 maior pars respectu totius anni. ita hic potest quis
 dici electus a maiori parte non respectu totius capitu
 li sed respectu minoru ptium sed hoc non sufficit in ge
 rendis per vniuersitatem. In. glo. in verbo post
 appellationem in. fi. hic. glo. vt dicunt. doc. et bene de
 stitut litteram que hanc appellationem vocat legitti
 mam vide. ad. c. quia. ppter. per quod. glo. monetur
 rident q post publicationem scrutini non potest in
 terponi appellatio ad impedienda scz electioz futura. qz n
 subest tunc causa iusta retractandi electioz pnsas ma
 ioris et sanioris ptis. nam istud est de requisitis in. c.
 quia. ppter. ad idem. c. au ditur. s. eo. si. ex aliqua alia
 iusta causa potuit hic interponi appellatio.

Un i magistrum.

Non pro
baten eligi nō potest. p̄mo recitat factum se
cundo, p̄videt ibi mandans. Nota primo p̄nci
pium ad q̄d solet allegari cotidie iste. tex. et facit con
tra magistros momentaneos hinc alibi dicit. tex. b. ero.
ibi lōgo tpe disce que postmodū doceas. xvi. q. i. sic
vine. et in. c. si clericatus. et alibi miserum est cum fieri
magistrū qui formam. discipuli nō assumpserit. lxi. di. in
c. miserum. Secūdo nō. ibi nec fit p̄ficiendus. ar. op.
et quasi ep̄ssam q̄ non solum per viam electionis sed
etiam p̄ viam p̄visionis non debent nisi p̄fessi in abate
tes assumi. si ergo cōtra neḡgere eligere potestas de
volueretur ad sup̄iorem immediatū iuxta. tex. in. c. ne
p̄ defectu. s. e. n. n. poterit iste sup̄ior salua auctoritate
romani p̄ncipis p̄ficere non p̄fessū ad idem facit de
quia regulares. de. sup̄. neg. pla. vbi. nō. colligitur q̄
is ad quem fit deuolutio ex negligētia tenetur eligere
seu p̄mouere homines illius qualitatis cuius erant as
tricti p̄mi electores. Nota ulterius q̄ diocesane lo
ci subsunt monasteria. vt i. c. monasteria. et. c. abbates
xviij. q. ij. sūt tñ exempta a lege dyocelana. vt in. c. di
lectus. de. off. ordi. vbi plene de hoc. nō. vide verbum
diocesano capitur hic largo modo. p̄bendit eñ iuris
dictionē ep̄alem generaliter. vt nō in. c. auditis de p̄f.

Quero nunquid sufficiat tacita p̄fessio ad hoc q̄d
quis possit p̄moueri in abatem dic q̄ olim sufficiebat
ar. hic nam iste. tex. solum req̄rebat q̄ p̄fessionem q̄a
efficeretur p̄mo monachus vel regularis canonicus et
ad hoc sufficiebat indubitanter tacita p̄fessio. vt in. c.
i. de. regu. li. vi. et in. de. ij. eo. ti. hodie vero regit̄ ex
p̄ssa p̄fessio. alias nō valet electio vt. in. c. nullus. j. co.
ti. li. xi. Na autē possit p̄fici tacite p̄fessio p̄ viā p̄visionis
dic vt ibi nō. per Jo. an. Secūdo q̄ritur quid in p̄o
ratibus et alijs administratiōibus regularibus. Sol.
dicebat egi. q̄ illis poterat p̄fici non p̄fessus s̄ hodie
falsum est istud. vide etiam in illis p̄sequendis req̄rit̄
exp̄ssa p̄fessio. vt in. de. ne in agro. s. p̄. de. sta. regu. et
tene mēti illū. tex. Tercio q̄ritur nūquid canonicus
regularis possit eligi i abatez. hec lra inuere videt q̄d
sic. s̄ tu itellige in mōstero canonicor. si autē esset mo
nasteriū mōchoz nō valeret electio q̄ hodie. p̄ssam ē
vt homo alterius p̄fessionis vel habitus non possit eli
gi in abbatē. vt i. de. i. j. co. ti. et tene mēti illum. tex. q̄
singularis Na autē possit postulari et a q̄ vis ibi gl. nō.

Umana

te capituli et obmissa colla
tione nō valet. prima pars narrat factum secunda ibi
cum decem et octo electores irritat exprimens causas
quare electores puniunt. Nota primo ibi ad cele
brandam electionem p̄fixa quod capitulum non

tenetur expectari vltimam diem termini a iure p̄fici ad
eligendū. de quo dic in. c. ne p̄ defectu. s. Sed potest
p̄ficere certam diem ad electionem celebrandam p̄ue
niendo finem. nō enim debēt electores in tātam se an
gustare. et an sufficiat maior ps ad p̄visionem huius
termini. dic vt dixi in. c. cum nobis. s. eo. Nota
scōdo. ibi qui p̄sentes iuncta. glo. q̄ licet de iure vocādi
sint absentes ad electionē si p̄mode vocari possunt. vt
in. c. quia. p̄pter. s. eo. valet tñ p̄suetudo vt abites nō
vocāt̄ s̄ resideat ius eligendi integz penes p̄ntes et
sic valet p̄suetudo vt oīno absentes nō vocāt̄. de quo
vis quod dixi in. c. coram. s. eo. possēt̄ dici q̄d iste
tex. nō p̄bat hanc opi. glo. q̄m erant nunc p̄sentes sed
forte abites tpe p̄fisionis termini reuocati. Nam illud
p̄sentes refertur ad v̄bum cōgregati. dictum tñ in se ē
verum. vt dixi in. d. c. coram. tene menti istam. glo. sam

Uterq̄ q̄ abbates possunt d̄ iure sp̄ali acquirere
ius eligendi ep̄m loci vna cum canonicis ecclie cathe
dralis. Et facit. c. scriptū. s. e. et. c. si. j. de insti. Uter
q̄urato q̄ licet ad electionem p̄ncipis celebrandam cō
ueniant hoies diuersarū ecclie et diuersorū collegi
or. tñ quo ad electiōis actum videntur omnes p̄sent̄
re vt vnum collegium. vide sufficit q̄ electio fiat a ma
iori p̄te oīm. ad idem. tex. in. c. scriptū. s. eo. et dic vt
ibi. dixi. Quinto nō. q̄ capellani ecclie cathedra
lis non habent vocē in electione ep̄i non eñ sūt de ca
pitulo nec p̄ se faciunt capitulum. sed sūt in ecclia tam
q̄ singulares ad hoc. c. penl. de de. nō. resi. vbi glo. dicit
q̄ etiam ad alios tractatus non debent p̄uocari cum
canonicis ad idem. tex. in. c. cū dilecta. j. de. exco. pla
vbi singulariter p̄bat q̄ etiaz p̄ se nō faciunt collegiū

Sexto nota cautelam et praticam optimā cum du
bitatur an alij debeant interesse electioni et temp̄ in
stat ita q̄ p̄mode nō p̄t recipi p̄batie an de iure hoc
eis p̄petat. debent ei admitti cū p̄fessione vt eoz vo
ces valeant si et in quātum appareat postmodum eos
debuisse interesse. p̄co. j. co. in geneli non ergo nocet
electioni alias l̄ime q̄ non habētes vocem faciunt ad
missi vna cum alijs Nota. vj. ibi et scrutatores de
berit. q̄ ad p̄bādi q̄si possessionē iuris eligēdi nō suf
ficiat p̄bare possessionē circa aliq̄ p̄mordia et p̄ambula
ad electiōem celebrandā. s̄ optet q̄ p̄betur q̄ vna cum
alijs elegerit p̄latū. q̄ cū ista p̄petat de iure sp̄ali non
debet extendi possessio d̄ actu ad actum. Ad hoc tex.
i. l. i. s. si. q̄. s. d. it. actus p̄na. et q̄d ibi nō. bar. vñ
ad p̄bandam hīc q̄si possessionem eligendi nō sufficit
probare q̄ isti capellani interfuerit duabus electiōi
bus et vna cum alijs elegerunt scrutatores volūtan m
nisi cum alijs elegerit prelatum cum aliud sit interesse
electioni et scrutatores eligere et aliud eligere p̄latū. vñ
ex diuersis nō d̄z fieri illatio. i. c. ij. de trāsa. pla. et i. l.

De electio.

neq; natales. **L. de pba.** Et pondera q; non sufficit p
bare q; quis interfuerit electio. nam potuit interesse.
et tñ non dare vocem. Nam quandoq; ex gratia pce
ditur sola r nuda interessentia q; est modici p̄iudicij
vñ p hoc non debet inferri q; fuerit data p̄as eligen
di seu dandi vocem. p hoc facit qd nō. **Innoc. in. c. cū**
ecclesia sutrina. j. de causa poss. et. pprie. et in. c. dilect.
de capel. mo. facit. c. cum cōtingat. de deci. Et in b te
nenti istam tex. cū p̄dictis. **Wō octavo ibi vñ ip**
si aliquos eligissent. ar. op. q; sub potestate scrutandi
vota aliorum nō venit p̄as eligendi. vñ electi vt scrutē
tur vota sunt functi officio eoz post vtoroz exquisitōez
electio q; cōis debet sequi postea ex dispōne capli de
quo vide qd dixi in. c. quia. ppter. s. eo. **Wō nono**
ibi vel ex cōsuetudine iam p̄cipā q; applone cōsuetudī
nis intelligit in dubio de p̄scripta. vñ nō sufficit pbare
consuetudinem alicuius t̄pis q; nō sufficit ad p̄suetudī
nem legitime p̄scribendā et dicit **Jo. an.** hoc alibi nō
ita bene. p̄bari. Et quotidiē solet ad b allegari iste tex.
p̄barur aut hic ex eo q; in p̄testatōne non fuit facta ali
qua mentio de p̄scrip. s̄ solum facit dicitū q; vox illoz
qui non deberet interesse de iure vel de cōsuetudine nō
valeret et papa in decisioe cause dicit q; licz isti capel
lani. p̄barunt q; interfuerunt in duabus electionibus.
hoc tñ nō sufficit. q; p hoc nō apparet de cōsuetudine
p̄scripta. et sic illud verbum simpliciter. platum de cō
suetudine intelligit de p̄scripta et hoc verū putat hic
do. an. nisi hoc verbum esset. platum in materia larga.
puta in libello. quia tñ intelligit de cōsuetudine etiam
nō p̄scripta. adoucit **bo. tex. in. c. querelam. s. eo.** et
dicit illud. p̄ced. re qñ cōsuetudo etiam nō p̄scripta fū
dat intentōnem libellantis. quia in dubio debent ver
ba libellantis in eius fauorem late intelligere vnde si
dico in libello q; cōsueni eligere q; sufficit pbare. quia
aliqui elegi licz nō pbem q; p tñ tempus qd sufficit ad
cōsuetudinem p̄scribendā. p hoc tex. in. l. si quis in
tentōe ambigua. ff. de iudi. et. c. cōstitutio. iuncta glo.
de redi. do. hinc est q; in maleficijs dicimus q; p duos
actus inducit p̄suetudo. pro hoc. l. iij. **L. de epi. audī.**
secus aut foret vbi ad fundandam intentōez libellantis
requireret cōsuetudo p̄scripta q; tñ de illa intelligeret
vide tñ ad materiā **bo. tex. cū ibi nō. in. c. cū eccia sutri**
na. p̄al. et tene menti p̄missam dicitum. **Wō decimo**
q; collatō zeli numeri et meriti est de forma substātia
li electōnis. vñ ea obmissa nō valet electio. vt hic et dī
xi in. c. quia propter. s. eo. vide tñ qd habet in. l. si qñ
j. eo. ti. li. vi. **Nota et tene menti q; eligētes nō ser**
uata forma. c. q; propter. s. eo. sunt p̄iudici p̄ate eli
gendi licet nulla electio sit facta a maiori parte toti ca
pituli. vt optime hic probat vñ lz electio nō hēat effe
ctum nihilominus est pena imponēda p hoc fac q; de

fectus forme inducit nullitatem electōnis ipso facto.
vt dixi in. d. c. quia propter. r nihilominus eligentes
debet puniri ex transgressione forme vt ibi. **Alio**
nō ibi p̄nantes. q; eligentes cōtra formā nō sunt ipso
facto p̄iudici p̄ate eligendi s̄ p̄iudici per sententiam
ad idem. c. quāq; eo. ti. li. vi. et dixi in. d. c. q; propter
Wō clariori intellectu tex. et glo. oppo. cōtra tex.
sic. videt em q; isti capellani debebāt omnino in nume
ro eligentiū cōputari. ex quo em q; q; est in possessioe
eligendi debet ad electōez p̄ate admitti. vt in. c. querelā
s. eo. et in. c. cōsultatōnibus. de offi. dele. et in. c. cū ec
clesia. de cā poss. et. ppri. **Ex quib; iuribus aperte**
colligitur valere collatōez vel electōez eoz qui sunt in q
si possessioe licet nō habeāt proprietatē illius iuris e
ligendi vel cōferendi. et ratio p̄dictoz est q; electio. sine
collatio ē qñ qdā fructus iuris eligēdi seu cōferēdi. fru
ctus aut pertinet ad possessorem vt insti. de re. diu. s̄
si quis a nō dño et nō. in. c. grauis. de resti. spo. et per
Inno. in. c. cum ecclesia sutrina. p̄real. et in. d. c. cōsul
tatōnibus. tex. aut innuit hic contrariū dicens q; p̄
supposito q; isti capellani eligissent. p hoc tñ non cōsti
tit q; deberent cōputari in numero eligentiū. **So. gl.**
ij. que ē super verbo p̄testatōe. sentit istud cōtrariū
prope mediū sui. r soluēdo dicit q; istoz vox valuisse
rōne possessionis nisi p̄cessisset p̄testatio cui quidez
p̄testatōni cōsenserūt clerici et capellani alis nō fecit
set eis p̄iudiciū in cōmodo possessionis. **Wō p̄i**
mo singularit̄ ex ista so. glo. q; vbiq; p̄testatio vēt
ad detrahendū iuri aduersarij nō nocet aduersario nisi
expsse. p̄testatōi cōsentiat. **Cōtrariū tñ huius gl. tenuit**
glo. in. c. l. xvij. di. dicens p̄testatōnem obesse aduer
sario tacenti. et p illam glo. cōsultat hic abb. vt cum sit
p̄testatio ad detrahendum iuri alicuius ille de cuius
p̄iudicio agitur debet p̄testari cōtrariū si n̄ vult
sibi p̄iudicium generari. **Inno. tamen hosti. r p̄pos.**
sequunt̄ p̄ictum huius glo. vt non sufficiat tacitūmi
tas sed requiratur expressus p̄sentus. et sentit **Jo. an.**
in. c. in geneli. j. eo. ti. et placet dño **In. hic.** Sed p cō
traria opi. vide tu glo. nō. que nō solet allegari in. l. si
f. de iussor. ff. qui sa. cog. que dicit q; si ego recipio fide
iussorem hac p̄testatōne p̄missa q; ipse non alleget i fa
turum p̄iudiciū q; fideiussor intercedendo videt tacite
acquiescere. p̄testatōi. **Et p hac opi. facit quia ex q; ad**
uersarius recipit factū videt recipere cum limitatōe p̄te
statōnis. ar. in. c. cum olim. j. de cens. **Do. car. distixit**
hic q; ant. p̄testans stat in meris finibus p̄testatōnis.
et tunc p̄testatio nō p̄iudicat aduersario nisi p̄sentiat
et b casu p̄cedat opi. p̄traria. an aut n̄ stat in meris fi
nibus p̄testatōnis sed vltra procedit dando vel p̄mit
tendo aliquid et tunc aduersarius recipiendo factus et
non resistendo p̄testatōni videtur tacite acquiescere

protestationi. quia non potest recipere partem facti pro se. et pro
ter reijcere. ut in. d. c. cum olim. et in hoc casu intelli-
git illum textum. Ipsi enim canonici non fuerunt simpliter protesta-
ti. sed admitterunt illos capellanos cum protestatione. ideo ex
quo capellani acceptauerunt ut interessent vident accep-
tasse cum sua qualitate iuxta tenorem protestationis quantum
cumque expresse non presenserunt protestationi et videtur hoc di-
ctum satis coloratum. ego tamen aliter dicere videlicet quod aut pro-
testantes procedunt id quod alias de iure propter adversario
restringendo tamen illud pro protestationem et tunc requirem
presensam expressum adversarii. quia in dubio ex quo alias
ille actus propebat de iure videtur quod in dubio vel iuris po-
tius ut iure suo quam permissione adversarii cum actus sibi con-
petat libere iure proprio et ex permissione adversarii restri-
git ius suum. unde in dubio non debet quod presumi velle
preuenire ius proprio. ut in. l. cum de indebito. ff. de pro-
ba. et in. c. super hoc. de renu. facit quod non. glo. in. l. cum
quod. ff. si. cer. peta. Ita dicendum in proprio cum expressis in
possessione iuris eligendi habeat iure proprio facultatem
dandi vocem si admittit cum protestatione restringere et ipse
tacet non est verisimile quod acquiescat protestationi iudicanti iu-
ri suo sed potius quod intret capellam volendo continuare pos-
sessionem suam. ubi autem quod permittit protestantem vel coe-
ditur seu conat non propebat alias adversario de iure
tunc fateor quod acceptando factum videtur in dubio accep-
tare cum qualitate protestationis. quia vnicui est factum huius qua-
lificationis. ad hoc. c. pisanis. de resti. spo. et. d. c. cum olim
Et id si presens ius non habens admitteret ad electos cum
protestatione de qua in textu. valeret protestatio quantumcumque
expresse non consentiat illi protestationi. quia videtur acceptasse fa-
ctum cum sua qualitate. licet dicimus in possessione quali-
ficata quod non potest pro parte acceptari et pro parte reijci ut plene
dixi in. c. bone. et. h. de postu. pla. nec tamen credas pro p[ro]di-
cta quod consensus adversarii tacitus vel expressus pro requi-
rat in protestatione. nam in his que dependent a mera vo-
luntate protestantis sufficit protestatio ipsius duntaxat. ut in
c. nensius. l. de neg. g. Exemplum si expensas facit quod
sanguineo. potest enim protestari etiam in absentia sang-
uineo quod facit a iorepetendi. ut in. d. l. nensius. ita in
premissis dicto pertingit. nam si canonici admittunt pro-
prios extraneum cum facere istam gratiam dependeat a mera
voluntate eorum standum est ipsorum protestationi animorum de-
clarative nec requirit presens alterius. Consensus au-
tem adversarii requirit quantum protestatio tendit ad detrahen-
dum iuri suo seu quantum factum dependet a voluntate utri-
usque partis quia non potest unus alteri offerre iniquam con-
ditionem nisi presens. quia id quod nostrum est sine facto a
nobis tolli non potest ut in. l. id quod nostrum. ff. de re. iur. fa-
cit. c. ab eo. f. eo. li. vi. et. c. ad aplicam. de reing. ita di-
cendum in terminis istius. c. cum enim ratione possessionis
isti capellani deberent interesse non faceret eis preiudicium

protestatio canonicorum nisi ipsi capellani consentirent.
Consensus autem non debet presumi ex taciturnitate ex quo
tractat de re onerosa et preiudiciali. ut non. Inno. f. eo.
in genui. et dixi plene in. c. nonne. de presum. Et vide-
tur de predictis bo. text. fin. communem intellectum in. ca. in
genui. f. eo. ubi aliquid dicitur et vide ad materiam pro-
testationis quod non. Jo. an. post Jo. mo. in regula. in ge-
nerali. in mercu. et per bar. in. l. non selu. s. morte. ff. de
no. op. nu. et quod dixi in. c. cum. ff. de p[ro]f. et p[ro]ficia
non. Sed contra hoc et contra textum. op. aliter videtur enim
quod etiam si capellani expresse presenserint protestationi. non
tamen pro hoc debuit eis generari aliquod preiudicium. quia in
protestatione fuit dictum quod vox eorum qui non deberent in-
teresse de iure vel de consuetudine non valeret sed quod erant
in possessione debebant interesse. quia ius disponit quod
ratione possessionis propebat facultas dandi vocem. ut. o.
plene dixi. ergo protestatio non resistebat. Sed proterius
est satis difficile neque tactum hic pro docto. antiquos. f.
eo. an. varie soluit et inter cetera videtur in istis duabus
solutionibus. quarum prima est hec quod isti capellani non pro-
barunt se esse in possessione eligendi sed quod solum code-
gerunt scrutatores. hec solutio non est bona. quia textus subij-
cit quod etiam si aliquos elegerint pro hoc non tamen presens
quod eis de iure hoc competere vel ex consuetudine. secunda
solutio sua et melior quod illud verbum de iure. positum in pro-
testatione declaravit per id quod subiungitur de consue-
tudine. nam fuerunt admissi si de iure vel consuetudine b[er]o
eis propebat. vni sic verbum consuetudo refert ad ius proprie-
tatis. ita illud verbum de iure debet referri ad ius pro-
prietatis et non ad possessionem tamen. et hec solutio potest tolle-
rari tamen puto quod ideo fuit facta hic ista stricta interpretatio
quia pro canonicis protestantibus faciebat ius commune
cum ad eos solos spectet potestas eligendi. ut in. c. l.
s. eo. et in. c. cum dilectus. de consue. ad capellanos an-
tem et clericos non poterat spectare nisi de iure specta-
li. unde isti canonici tanquam huius iuris proprietarij
volebant conficere et certare cum istis capellanis
et clericis de iure eorum. nam quemadmodum si in iu-
dicio pro vno constat de proprietate et pro alio de pos-
sessione pronunciarum debet in effectu in fauorem proprie-
tarij. quia ius proprietatis tanquam fortius absorbet
causam possessionis. ut in. ca. cum dilectus. de causa
possessio. et proprietate. et in. c. cum ecclesia. eo. titu. ita
nunc extra iudicium intendebant isti canonici vigore
protestationis quod causa proprietatis absorberet
causam possessionis. ut illi scilicet prevalerent. qui de
iure. vel consuetudine deberent interesse. Et sic ex
quo pro canonicis constabat de iure proprietatis.
et pro capellanis de iure possessionis duntaxat de-
buerunt prevalere canonici. et vide ad hanc solutionem.
quod tacite sentit Johannes. andree. super regula. in

generalis in nona columna. Tercio contra predicta et
 rex. op. videtur enim quod saltem ex alio capite isti capellani
 et clerici debebant obtinere quod admittendo eos in caplo
 ad eligendum vna cum eis videtur per contrarium factum re
 cessisse a protestatione ut in. c. 23. *Ab. de p. s. So. glo.*
 tangit hoc per contrarium sed non soluit. simpliciter enim dicit
 quod h. c. valet protestatio. ut patet in si. litere *Inno. b. d.*
 citat quod protestatio hic fuit vestita iusta causa forte ne differ
 reretur multum electio in recipiendo. probatōes vtz debe
 rent interesse. *Hosti. vero dicit quod hic et ibi fuit iusta causa*
 sed ibi recesserunt a protestatione per contrarium factum h. v.
 ro non. *f. declarat quare potius recesserunt ibi a protestatio*
 ne per contrarium factum quam hic *So. car. dicit quod hic non*
 fuerunt protestati quod volebant illos simpliciter admittere quo
 casu admittendo fecissent per contrarium factum *f. protestati sunt*
 quod eorum vox non valeret qui non deberent interesse de in
 re vel consuetudine. unde admittendo eos non fecerunt
 contra protestationem. Sed adverte quod nec in. c. *Ab. de*
ferrariens. fecerunt contra protestationem ut ibi dixi protestan
tes. nam ibi canonici qui receperunt illos in canonicos
non venerunt directe contra protestationem sed contra id quod conse
cutive veniebat ad factum. nam de iure est quod si canonici
aliqui recipiantur ultra numerum debeat eis provideri ex
superercentibus redditibus. vñ illa protestatio quod ex
pectaret vacatōem pben day non erat contraria facto sub
sequenti sed volebat tollere id quod veniebat persequitine ad
ipsum factum receptionis et tamen per hoc non fuit recessum
a protestatione. quia factum non sit contrarium protestationi
tamen est contrarium id quod venit consecutive ad factum. et sic
sufficit ad tollendum protestationem. ut singl. probat in di
*cto. c. *Ab. de*. ita videtur quod debuerit pertingere hic. quia de iure*
est quod ex quo quis dat vocem electioni eius vox debe
at computari in numero ut in. c. scriptum. s. eo. protestatio
ergo facta non erat contraria facto hic subsecuto sed ad
*missionis. Ideo solvo aliter et sic. quod in casu. c. *Ab. de**
dato illo facto receptōis protestatio non dependebat a
facto protestantiū sed a dispoē iuris cōs cui non poterat
prostantes renunciare quia velint nolint ex quo recipiunt
aliquos in canonicos tenentur eis providere de redditibus
superercentibus. ut ibi colligitur. quare recipiendo il
los in canonicos obligarunt se per consequentiam ad
providendum secundum dispositionem iuris et sic recesserunt
a protestatione. quia protestatio non inuadit quoniam factum non de
pendet a potestate protestantis. Vide exemplum materiale
si pater in causa quo tenet alere filium protestatur quod alit aio
repetendi non valet protestatio. quia ex iure necessitate
tenetur illum alere. ut nota. in. l. alimenta. l. de neg.
gest. sed in casu. c. nostri istud factum deductum in pro
testatione ut vox prestaret suffragium vel ne dependebat
a mera voluntate canonicorum et capellanorum meri
to ex quo partes acquiescerunt protestationi valet prote
statio contra id quod veniebat consecutive ad factum

sed dices tu quare isti capellani consenserunt protesta
 tionem cum per eam predicaretur iuri possessioni. *So. gl.*
 ista in si. dicit quod inuiti b. fecerunt per pulsi ab aduersarijs
 qui negabant illos iura habere *Hosti. dicit se non vide*
 re quomodo ad hoc poterant compelli nam si confidebant de
 sua quasi possessione debebant credere se non sentire
 protestationem et nulle renunciare sue quasi possessioni et
 comminari ut si prederent sine ipsis. persequerentur spoliatio
 nem et contemptum Et hoc placet *Jo. an. magis quod vi*
 citi boati. qui dixit quod si isti voluissent admitti curia ista
 protestatione iudicasset eis cum se fecissent alienos ut i
 c. cum nobis. s. eo. *f. tu tene primam dictum. qz. c. cum*
nobis. loquitur quando simpliciter vocati volunt venire ad
electionem. sed isti non admittebant simpliciter sed cum protestatio
ne iuri eorum detrahenti. puto tamen et credo hoc fuisse de me
te boati. quod ubi per protestationem non detraheretur iuri
istorum sed solum fieret ad preservationem iuris admittentium
quod tunc debent interesse cum protestatione illa. alias face
rent se alienos. Exemplum tu dices quod ex consuetudine
prescripta debes electioni interesse canonici nudent. no
bis non constat de hac consuetudine nec sufficit tempus
ad recipiendum probationem sed admittimus te si et in
quantum de consuetudine hoc tibi competat. per hoc enim
non iudicatur iuri istius predicta faciunt ad questionem
*nonibilem quod posuit hic *Inno. in quadam additione qua**
*qui habet contra habet alias additiones *Inno. contra**
ideo dixi quia sunt quedam additōes quas pauci ha
*bent inter quas vide in. c. dilectus. *f. ut lite pē. Et qstio**
est pone comparuit quidam citatus coram iudice et pre
statis fuit quod non intendit consentire in eum tanquam in iu
dicem ordinarium vel delegatum sed negat ipsum esse iu
dicem nec per ea que dicat vel faciat intendit recedere a
sua protestatione et ea presupposita petit copiam iurisdic
tionis sue et libelli nunquid talis protestatio sit licita di
*cit *Inno. quod fatuus est aduocatus qui sic protestatur**
seu consalut clientulo ut sic protestetur. nam ex hoc facit
se contumacem et ita pronūcio. et sic poterit illum con
demnare de contumacia ar. xi. q. iij. in. c. certum. et in
c. i. de indi. sed si vult iustificare protestationem suam de
addere secundum eum quod non intendit consentire nisi in quantum
*de iure teneatur et hoc dicitur *Inno. contra* sequitur*
legiste et canoniste. et reputatur notabile preter do. an.
hic qui dicit se non videre unde surgat ista contumacia
vel fatuitas aduocati. nam ex quo per litigat h. fuerit p
restatus non potest dici contumax nec curandum de p
restatione verbalis. quia iudicium redditur in inuitum
*ut in. l. inter stipulantem. *s. sacra. ff. de y. obli. et in. c.**
intelleximus. de indi. quasi dicat non obstante hac p
restatione potest condemnare in simili iudicio ex quo li
gitur. et sic ista protestatio non obest iudici vel aduersa
rio quia ex quo iudex habet iurisdictionem non requiritur
consensus partium. satis enim est quod de facto present in

indicio et litigant. tene mēti hoc dictum do. an. sic de
 claratum. et vidē prima fronte confundere dictum In
 no. sed certe puto vtrūq; dictum esse verum vt dicam?
 q; index si vult potest illum cōdemnare vt ptumacem.
 quia licet respondeatur de facto. tamen protestatur q;
 non intendit sibi obedire vt iudici. ergo ptemit suam
 iurisdictionem. ideo rōne ptemptus iudicialis pōt cō
 demnari de ista cōtumacia ar. in. l. vnica. ff. si quis ius
 di. non ob. sed rōne interesse ptis non potest condem
 nari de ptumacia. quia nullum interesse pōt pars pre
 tendere ex quo nihilominus litigat nec ratione nullita
 tis. pcellus. quia validitas ipius dependet ab officio
 publico z non a p̄sensu ptium. ar. in. l. p̄uatoz. l. de
 iurisdic. om. in. et in. c. significasti. de fo. compe. z quo
 ad istos effectos possit pcedere opi. do. an. si tamē iu
 dex nollet cōdemnare istum potest nihilominus in cā
 pcedere et valebit p̄cessus rōne predicta nec Inno
 sentit contrarium sed dicit iudicem posse. non enim te
 netur hoc facere p̄sertim ad instantiam ptis cum solū
 versetur hic iudicis p̄temptus et multa dependent ex
 merito officio iudicis vt nō. bar. in. l. ij. ff. si quis in ius
 vo. non ie. In glo. in verbo ad maiorem ptem. pro
 declaratione huius glo. Op. contra tex. vidē enim q;
 electio facta d̄ archiep̄bitero puenit ad maiore p̄tē
 nam omnes qui vocem dederunt p̄stituebāt lv. voces
 vt colligitur in v. c. 3. xvij. Et quibus omnibus archi
 ep̄ scilicet habuit. xxvij. vt colligitur ex principio. c. z sic
 maiorem ptem nam. xxvij. excedunt aliquam ptem i
 vna voce So. metu cōtrarij dicit glo. q; clerici z capel
 lani non debebant hic in numero cōputari. q; non p
 barunt iuxta protestatōem q; de iure vel consuetudine
 ipi deberent admitti. s̄ respectu canonicor; z abbat; z
 de quibus constabat q; voces habebāt vel respectu ca
 nonicor; tū neutra electio puenit ad maiorem p̄tē ca
 pituli vt patet ex p̄putatōe glo. So. an. dicit. hic q; etiā
 respectu omniū nulla electio fuit facta a maiori pte q;
 licet. xxvij. ex. lv. excedant reliquas voces i vna tamē
 non excedūt medietatem oim nisi in dimidia voce. Et
 p̄dera diligenter hoc dictum. p hoc enim vult q; si ex
 nouem qui constitūt vniuersitatez quinq; consentiūt
 non dicitur illud factum a maiori pte capituli. q; me
 dictas oim consiliū i quatuor cum dimidio. habens
 autem quinq; excedit medietatem solum i dimidia vo
 ce. sed do. an. sentit hic contrariū vt saltim sufficiat ille
 excessus ad p̄stituendam maiorem ptem capituli. mo
 netur quia si istud non sufficeret quare tex. hic ponde
 raret q; isti clerici z capellani non probarunt se debere
 de iure interesse. hec enim ratio fuisset hic superflua si
 etiam eis computatis nulla electio p̄uenisset ad ma
 iorem partem et q; talis excessus sufficiat a parte sen
 sit ista glo. in prin. et mibi placet tum quia iura loquū
 tur indistincte non requirētia in excessu maioris par

tis vocem integram sed solum requirēt maiorem ptem
 vniuersitatis vt in. c. i. d̄ bis que fi. a ma. par. ca. et in
 l. quod maior. ff. ad munici. sufficit ergo qualiscunq;
 excessus. quia ex quo iura non distinguūt nec nos de
 bemus distinguere. xx. di. si romanor;. et i. l. d̄ p̄tio. ff.
 de publi. et optime facit quod in simili nota. glo. in. c.
 pe. f. d̄ emp. et vendi. vbi nota q; ad hoc vt quis dica
 tur deceptus vltra dimidiam iusti p̄ccij sufficit decep
 tio i vno bolonto seu denario quātumcūq; p̄uo. p̄te
 rea vnica vox non pōt diuidi facit quod nota. in. c. ij.
 eo. li. vi. ergo est verum dicere q; vbi ex nouem sunt. v.
 q; ibi sit maior pars capituli. ita vbi p̄curunt. xxvij. ex
 lv. Quid ergo fecerunt alij electores cum archidiacono
 nus non habuerit nisi. xxij. voces. et sic deficiēt. v.
 ad p̄stituendaz. lv. non dicitur hic. forte enim vt dicit
 doc. p̄senserunt in alium de quo p̄pter paucitatem nō
 fit mentio. Alij vero d̄cunt q; electio aliorū. v. p̄senta
 habuit locū in istis electoribus p̄uatis qui elegerunt
 contra formam sed de hoc non est vis. Sed p̄tra p̄
 dicta oppo. et videtur q; imo archidiaconus habuerit
 maiore p̄tē electis et capellanis nō p̄putatis. nam ha
 buit nouem canonicos z vnum ex abbatibus. et sic. v.
 ip̄e vero consentiendo electioni debet augere numerū.
 vt in. c. cum in iur. s. eo. et sic habuit. xi. qui faciūt ma
 iorem ptem illius numeri. xxi. Idem si p̄putamus ca
 pitulum sine abbatibus. naz canonicū erūt. xvij. et ip̄e
 habuit. ix. et eo p̄putato sunt. x. So. dicit glo. in scda
 pte q; electus non cōputatur in numero eligentium vt
 opte colligitur hic scdm istam p̄putatōem. et ad h̄ cot
 tidie allegatur iste tex. iuncta glo. Nō ob. cum in
 iure. nam illud. c. p̄cedit ex forma p̄promissi. et hodie
 dicit glo. se credere q; illa electio non valeret in de hoc
 dic vt plenius dixi in. d. c. cum in iure. nam istud. c. p̄
 cedit vbi scrutiniū electōis fit in p̄uato. tūc enim elect
 non potest exiri a sc̄plo vt in. c. si. de insti. et notaretur
 ambitione. vij. q. i. in scripturis. secus autē vt i scruti
 niū fieret palam z essentis in casu in quo non est ser
 uanda forma. c. quia propter. nam puto addendū ad
 ea que dixi in. c. cum in iure. q; in ecclesijs cathedra
 bus et regularibus non debeat hodie computari de
 ctus in numero eligentium etiam si p̄cedatur per vias
 scrutiniū manifesti per compromissarios electos. q;
 electio debet fieri per vnum etiam cum procedatur per
 viam compromissi. vt in. c. sicut. f. eo. li. vi. et in. c. 3.
 ab vno. de re iudi. eo. li. ergo oportet q; habuerit quis
 maiorem partē oim anteq; possit p̄sentire electioni sine
 cum non debeat consentire anteq; electio sit facta vt i
 c. cum post p̄tiam. s. eo. Fieri autem debet per vnum
 nomine omnium. nec fieri potest nisi d̄ eo in quem cō
 senserit maior pars vt in. d. c. quia propter. Sed vbi
 ex singularibus consensibus in aliquem directis resul
 tat electio ita q; nō ē necesse q; fiat p̄ vnum noie omniū

tunc electus a media parte capituli consentiendo electioni de se facte auget numerum et proficit electio quo casu debet intelligi dictum. c. cum in iure. et sic limita quod ibi dixi vel dic quod in d. c. cum. Illi aduersarij non presenserunt. prestanti expresse. ideo non fuit eis generatum pre iudicium. hic autem presenserunt ut dicitur in gl. In glo. in verbo de iure ibi. i. ex privilegio. non bene ista glo. iunctorum tex. quod ubi istud verbum de iure refertur ad personam que non fundat intentionem suam de iure contra intelligitur de iure spali. et pro hoc vide glo. i. c. i. in. si. ut lite. pen. facit. c. licet. de pba. j. p. ex quo habes quod non semper appellatio ne iuris intelligatur de iure contra regulariter tamen contra tex. ut in sti. de iur. na. in. s. f. quod. et facit. iste tex. iuncta gl. quod si committitur alicui causa de iure decidenda non potest decidi secundum consuetudinem cum ponantur ista duo ut dicitur. ut patet ibi de iure vel de consuetudine. quod tenuit Jo. an. in addi. spe. i. ti. d. arbi. s. expicitur. v. item quod corruptus. s. p. rariu tenuit do. an. i. c. q. n. t. n. allis d. in re iura. et dixi. s. de p. sue. super rubrica. potest tamen cum indubitate decidi secundum privilegia ut patet ex predictis et credo quod sufficisset illud verbum de iure quia ius vult ut fuerit consuetudo sed ad maiorem cautelam fuit in prestantione additum ut de consuetudine. In gl. si. i. si. tene hanc vitam so. s. extra gl. q. ro. pone quod ad electioes celebrandam vel ad alium actum capitulum veniunt duo quorum unus dicit se esse in possessione canonicatus et prebende. et per prius dicit se debere inesse caplo. Reliquo vero quod licet non sit in possessione canonicatus tamen et prebenda ad eum de iure pertinet et ideo perit tanquam canonicus se admitti de istis debet preferri et in caplo admitti so. Inno. format istam questionem et in effectu precludit quod si prestat alter esse in possessione bona fide ille deberet admitti et non reliquus qui dicit se habere proprietatem iur. quod facultas dandi vocem sequitur possessionem et si proprietatem. ut i. c. querelam. s. e. et in. c. p. s. l. t. c. o. i. b. u. s. de iure patro. Et optime facit quod non. do. d. ro. deci. iij. nam si admitteret. proprietarius expelleretur possessor sine iudiciali auctoritate quod esse non debet. ut in. c. i. l. r. s. d. resti. spo. s. si a principio non prestat de possessione capitulum admittet utrumque cum prestat de ut vox illius valeat qui debet interesse et si presterit postmodum alterum fuisse in possessione bona fide valebit illi solus vox. si autem nemo est in possessione vel reliquus erat sed non bona fide valebit suffragium proprietarii. quia secundum Inno. ubicumque nemo est in possessione vel aliquis est sed mala fide omnis fructus rei pertinet ad proprietarium quia possessor male fidei nullum fructum debet percipere ut in. l. mala fide. l. de codi. ex l. Et non bene hoc dicitur. Inno. non tamen videtur ex toto placere do. an. quia non debet quis expelli de possessione sine iudicio. et per factum ego non video quod potest valere vox proprietarii alio existente in possessione

cum antequam declaret per suam iudicis eum esse possessorem malefidei ad ipsum spectat perceptio omnium fructuum nec debet iterum expelli cum et predo sit restituendus ut in d. c. in literis. nec ob. d. l. mala fide. qua allegat Inno. loquitur enim quod proprietarius conuincat possessorem malefidei in iudicio. tunc enim priuatur possessor omni commoditate. prectus s. ante suam non de p. uari. ex officio priuato ut in. d. c. in literis. et ipemet Inno. in. d. c. i. literis. hoc dictum contrarium sentit ubi dicit non quod valere electionem. proprietarii alio existente in possessione mala fide. s. optet quod possessor prius declaret per suam iudicis dixit etiam Inno. hic quod si prestat aliquem esse malefidei possessorem non tenet capitulum illum vocare ad electionem sed si sua sponte venit non de p. ab h. c. Et nota bene hoc dictum Inno. non dubito ut prius sit vera. nam cum non debeat spoliari. prius aucte ut. s. dixi. satis spoliaret si eo non vocato. procederet ad electionem. v. tutius est illum vocare et si constituerit illum esse in possessione mala fide vox sua non prestat suffragium ut non hic Inno. in d. c. in literis. et in. c. h. de i. inte. resti. q. nullam commoditatem de p. habere possessor malefidei ut. s. dixi. Aliterius querit bene Inno. quod si laici violenter ingerunt se in capitulo et volunt eligere vna cum clericis. so. dicit Inno. quod si violentia non est tanta que debeat cadere in prestantem vix non excusaret prestantio clericorum quasi dicat et bene quod clerici non debent illos admittere etiam cum prestantio alias non valeret electio etiam clericorum tanquam facta per abusum secularis potestatis ut in. c. quisquis. s. eo. et. j. c. massana. ubi autem metus seu constantia caderet in prestantem vix tunc possunt illos admittere cum prestantione. et valebit tunc clericorum electio non obstante quod laici fuerint admissi. innat enim eos prestantio ut hoc quod non. Quid autem si alias habentes vocem se ingerant sunt tamen excommunicati vel suspensi so. dicit Inno. quod si sunt occulti non est necessaria protestatio cum non possunt repelli. viij. q. iij. nonne. Aduerte quod in alijs locis aliud sensus non est tanquam quis sit occultus et toleratus semper potest excipi contra eum qui est excommunicatus vel suspensus quod tollerantia non predest in his que non exercerentur ratione officij publici. canonici autem non habent vocem tanquam habentes publicum officium sed ex suo iure priuato ut non. idem Inno. in. c. cum dilectus. de consue. ubi dicit quod electio facta ab excommunicatis vel suspensis quantumque toleratis et occultis est nulla dummodo possit probari eos tempore electionis fuisse suspensos vel excommunicatos. et idem Jo. an. in. c. i. de rescrip. l. vi. sed dictum Inno. possit hic procedere in oino occultis qui non possunt probari excommunicati vel suspensi. vnde alibi dicit Inno. quod capitulum procedere potest ad electionem vel ad alios actus non vocatis suspensis vel excommunicatis et sufficit si postea probetur quod illi erant excommunicati vel suspensi. ut ipse nota. in. c. gratum. de postu. pla. et in. c. cum

vintonici. et in. c. consideramus. s. co. unde consulo
q̄ semper fiat protestatio contra istos ne videantur sci
enter admitti. et sic corruerit tota electio per. c. si. de
pura. Si autē rediendo ad verba Inno. dubitaretur
an ipsi eēt publice excoīcati vel suspēsi vel si eēt cer
tum nō pnt tñ repelli sine scādalo admittant cum pte
statione. de b̄ vide qd̄ dixi i. c. illa. s. co. vbi latius tra
ctatur hec materia p̄ doct. q̄ excoīcati vel suspēsi in
gerunt se vna cū alijs ad electōem faciendam rē.

Acrosancta.

Id est p̄positōnem fa
ctam cū plato et capi
tulo nō potest ius eligēdi cōpetere laico etiā
patrono in ecclesia collegiata s̄ dicit prima ps̄ narrat
in iustā p̄pōz quā scōo rēocāt ibi attendētes. Nō
p̄mo ibi ad duniacē. ecclesiam. iuncta supra scriptōne
in qua scribitur abbati duniacē. q̄ q̄ncq̄ ecclesia non
cathedralis denoiatur a loco sine expressione certi no
minis seu illius sancti sub cuius vocabulo ecclia ē con
structa. nā ista ecclesia duniacē. non erat cathedralis
cū eidē p̄sideret abbas vt patet in supra scriptōne. et s̄
vidē p̄tra glo. nō. in. c. q̄uis. s̄ de p̄ben. in vi. vbi glo.
nō. dicit q̄ d̄ stilo romane curie ē q̄ q̄n facit mentionē
de ecclesia cathedrali nō exprimitur in literis nomen
ecclesie. secus quando fit mentio de ecclesijs inferiori
bus. alias lre essent surrepticie q̄ cōtra stilū curie. vñ
cōcludit q̄ si mādatur p̄videri alicui in ecclesia sancti
petri bonon. et non repitur ibi aliqua ecclesia sub isto
vocabulo nisi sancti petri nō valet gratia. p̄pter exp̄ssi
onem illi nois sancti petri cōtra stilum curie. ar. in. c.
quā grani. s̄ de cri. fal. hic autē in tex. ponderādo vt p̄
dixi. p̄batur p̄trarium. q̄ i literis istis apliis denomi
natur ecclesia nō cathedralis ab opido vbi p̄sistit. vñ
p̄nto illam glo. limitandam per istū tex. vt dicam q̄
ecclesia etiā nō cathedralis dūmodo sit maior et p̄n
cipalis in loco illo potest denoiari a loco. nam et alias
talis ecclesia appellatur matris. vt in de. i. et qd̄ ibi no
ta. de sen. ex. Et si platus illius ecclesie habet ep̄alem
iurisdictionem in illo loco absq̄ cōmēoratione illi
sancti sub cuius vocabulo ecclesia est edificata. et ita i
telligo istum tex. i eo q̄ scribitur abbat̄ duniacē. nec
fit mentio de nomine monasterij. vide ad idē bo. tex.
iuncta supra scriptōne in. c. i. de cōsan. et affi. vbi scri
bitur abbat̄ cassine. q̄ abbas habet iurisdictionem in
castro ep̄alem. secus autē vbi non haberet iurisdictionē
ep̄alem. quia tunc debet denominari a monasterio et
sic possunt reduci ad concordiaz iura que in hoc varie
loquuntur. et idē intelligo de alijs prelatiis inferiori
bus. vt preposito et archidiacono et similibus. vt si i
aliquo opido habeant ecclesiam p̄ncipalem et maio
rem cū iurisdictionē ep̄ali i loco vt denoiatur a loco sicut
hic fit de abbate. et tene menti p̄dicta q̄ solet illa glo.
sine aliqua limitatione allegari. et in multis iurib̄ re

peries p̄similem denominationem Scōo nota ibi d̄
p̄sentia capituli sui q̄ congregatio religioz potest ap
pellari capitulum licet vulgare appellatur cōuentus
Et idē nō. per doct. in. c. caplin sancte crucis. et c.
scrip. nam cōuentus et capitulum sunt synonyma. et d̄
etymologia cōuentus et cōtus et similitim vide bo.
tex. xvi. di. in. c. i. Nota tercio q̄ non solum d̄ iure
cōi patronus laicus non habet ius eligēdi p̄latum i
ecclesia collegiata vt in. c. nobis. s̄ de iure pa. imo nec
habere potest vigore p̄positionis iure cum plato d̄ cō
sensu capituli vt hic probatur. et p̄nto q̄ etiā ep̄s nō
possit hanc p̄positionem sua auctoritate. q̄ nē
p̄datus cōtra papam potest laicum habilitare ad ius
sp̄iale tenē. vt le. et nota. in. c. h̄. de iudi. et in. c. bene
quidem. xvi. di. et. xxxij. di. in. s̄. verum. et videtur d̄
mente glo. in. d. c. nobis. et de hoc ibi per doct. et vide
quod ibi dixi. et quēadmodum non valet p̄positio ita
nec cōsuetudo s̄m doct. et bene p. c. massana. s̄. c. Et
ex hoc notat quidaz q̄ cōpositio et p̄suetudo p̄n pas
su ambulāt. sic tu hoc p̄cedere quo ad terminos tra
c. q̄ cōsuetudo nō pōt reddere laicum caputem iuris
sp̄ialis. vt in. d. c. massana. vbi aperte p̄batur Et facit
quod nō. Jo. an. in. c. h̄. de p̄ben. li. vi. vbi dicit nō
sufficere tempus de cuius initio etiā nō ē memoria
qd̄ nō. tñ dubium potest esse vtz regl̄ id qd̄ non pōt
fieri per pactum non possit fieri etiāz per cōsuetudinē
vel statutum de quo vide glo. que solet reputari singu
laris p̄ legistias. l. de decre. decur. sup rubrica. li. x. q̄
vidē p̄firmare illam regulam q̄ ea que non p̄sistit p̄
paciū non possunt fieri p̄ p̄suetudinē vel statutum. s̄
certe illa glo. non ē indistincte vera. et dic plerūq̄ et me
lius vt nota. bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure
in repeti. Nam multa possunt fieri p̄ statutum seu per
p̄suetudinē que non possunt fieri per pactum. nāz p̄
pactum non potest derogari iuri publico sed per statu
tum et cōsuetudinē sic in p̄iudicium illius iuris
publici vbi viget statutum vel p̄suetudo p̄trarium vt ē
glo. nō. iuncta. l. nec pigros. in. s̄. p̄nator. ff. de re
iur. qd̄ nō. Idē ē q̄n aliqd̄ statuitur ex iuris subtili
tate. puta vt non possit alteri stipulari. nam pactū con
trariū non valet ar. in. l. nemo. ff. de le. i. et in. c. nō d̄
testa. s̄ statūtū vel cōsuetudo hoc possit. vt nō. bar. in
d. l. oēs populi. Et ē diuersitatis ratio. q̄ in statuto vt
cōsuetudine concurrat cōsensu populi tacito vel ex
p̄ssus vt in. l. de quibus. ff. de legi. sed in pacto con
currat cōsensu p̄nator vt nota. per bar. latius i di
cta. l. q̄mnce. Nota q̄ non solum directum ius eli
gēdi nō cadit in laicum etiā patronum sed nec etiā
indirectum vt hic. Nunquid autē in ecclesia nō col
legiata possit habere laicus ius eligēdi doct. et bene
dicunt q̄ non. sed ratione patronatus competit sibi so
la p̄sentatio rectoris vt in. c. nobis. et. c. si. s̄ d̄ iure pa.

Quae autem sit diversitatis ratio dicitur quia per pntatem non incipitur aliquod matrimonium spirituale iter presentatum et ecclesiam ad quam pntatur. Et totum ius spirituale transfertur in pntatum ex institutione episcopi que dicitur sequi ideo dicitur quod ius pntatus non est spirituale sed annexum spirituali. quod per presentationem patroni pervenit ad institutionem que est quod spirituale ut plenius dicitur in d. c. quanto de iudi. sed per electionem incipitur matrimonium spirituale ut in c. si. de transla. pla. et in c. cum inter canonicos s. eo. et per eam acquiritur ius spirituale electo. ut dicitur glo. in d. c. quanto. lxxij. di. que singulis dicitur et etiam acquiritur ius administrandi in habitu. Et per confirmationem competit in actu ut dicitur in c. transmissam. s. eo. laicus autem non sit capax iuris spiritualis. ut in c. cum. d. prescrip. cum si. non potest transferre ius quod ipse possideret non potest si iure fecerunt mentionem de ecclesia collegiata quia in non collegiatis regitur non proceditur per electionem ut nota. glo. in c. quibus. f. eo. ti. li. vi. Et ex predictis potest colligere rationem diversitatis. quia ecclesia concessit laico potestatem pntandi et non potestatem eligendi noluit enim in hoc mero iure spirituali cum eis dispensare. et hanc rationem sensit Innocentius s. eo. q. sicut. et hec nota. Ultimo nota quod in ecclesia collegiata electio iam facta debet pntari patrono ut pro honestate pbeat suum assensum. Et ut possit tradicere si habet aliquam iustam causam tradicere. si autem sine causa rationabili tradiderit talis traditio non deberet obesse. ut hic nota. et videtur tex. s. eo. c. cum terra. in si. facit. c. q. sicut eo. ti. In glo. i. ibi et ideo non tenuit non. glo. que aperte tenet istam pntationem fuisse ipso iure nullam. quod tenet hostius. qui adducit in eo quod papa non retractat istam pntationem sed dicit quod ea non obstante poterit abbas iste pntare huic prioratu et hanc opinionem tenet licet glossa. hic dixerit quod per integritatem restituitur monasterio hic subventum. hec enim opinio videtur in alio protra tex. in eo quod dicit istam pntationem fuisse contrariam ergo erat nulla ipso iure. ut in c. i. nomine domini. f. de testi. et in c. que contra ius sunt de regu. iur. li. vi. r. di. vides. et in l. non dubium. l. d. legi. et erat iuri contraria propter rationes que subiunguntur in glo. in quo autem erat damnosa ecclesie dicunt doctores quod electus per comitem cogebatur ex quadam reverentia suis voluntatibus et desideriis deservire tam alienando bona ecclesie quam disponendo. ideo prohibetur ne ad preces aliquorum quis promoveatur ad dignitatem ut in c. il lud. viij. q. ij. facit. xvi. q. ij. in c. visis. In glo. i. verbo non cadit in laicum ibi qui non sunt patroni sed parochiani. Nota ex hac glo. quod parochiani alias non patroni non habent ius eligendi seu pntandi rationem in eorum ecclesia. sed si ecclesia non habet patronum libera collatio pertinet ad episcopum. quod tenet Innocentius in c. cum venerabilis. in si. d. excep. et Jo. an. in c. i. d. cap. mo. li. vi. In autem hoc possit eis competere ex consuetudine

ne vel ex prescriptione. dicitur ut plene dicitur in c. querelam s. eo. et in quadam disputatione que incipit augerio. et per Jo. an. in regula quod alicui gratiose. i. mercator. et archiepiscopus in c. fraternitatem. lxxi. di. In ea. glo. ibi corrigitur illa decreta. et pro hac solutione facit finem Jo. an. quia ista fuit posterior illa cum fuerit gregorius. sed non placet hec solutio. cum iste tex. dicat quod hec propositio erat iuri contraria et quod ius eligendi non cadit in laicum. nam hec decreta non inducunt ius novum sed potius declarat antiquum. ut patet ex verbis littere. Extra alias solutio. glo. dantur hodie solutio. per doctores. que tamen possunt colligi ex dictis glo. in d. c. nobis. dicebat enim glossa. quod vi privilegii in fundatione concessi potest istud ius eligendi competere laico patrono et in hoc casu intelligebat illa decreta. nobis. sed post fundationem non potest hoc sibi competere etiam vigore propositis ut hic. primum enim permittitur ut laici inaitel ad fundandas et dotandas ecclesias sed postquam ecclesie sunt constructe et dotate cessat hec ratio. Sile in imponere census nam toleratur si ab initio imponitur ex post facto novi census impositio reprobat ut in c. prohibemus. f. de censu. iuncto. c. pterea. el. ij. de iure pa. hanc solutio. glo. reprobat et bene in d. c. nobis. dicens quod episcopus in hoc non potest auctorizare etiam tempore fundationis ut ius eligendi competat laico etiam patrono. quod puto verum per id quod dicitur in d. c. s. dicitur. possit hic aliam solutio. dicens quod ibi non dicitur quod laicus possit eligere sed quod potest tractare de persona eligenda. vel dicit tu melius quod ille tex. potest intelligi ex privilegio pape ut ibi nota. in glo. et dicit plenius ut ibi dicitur. Extra glo. op. in eo quod papa hic mandat isti abbati ut illum prioratum ordinet sicut alios sibi subiectos nam ex quo iste prioratus erat pntualis electio pertinebat ad conventum ut in c. i. s. eo. So. dicunt doctores contrarium. procedere de iure contra sed tex. iste potest intelligi de iure spirituali. quia ex consuetudine vel privilegio potest pntari de iure spirituali. que quidem consuetudo potest valere ar. in c. ij. de in inte. restit. vel dicit quod potest intelligi ista littera ut iste ordinet per viam. s. electionis collegii et confirmationem suam ad hoc tex. iuncta glo. xvij. q. ij. in c. i. Ultimo hic queritur quare tex. hic dicit quod patronus dicitur impetrari post factum honestum assensum. So. dicit Jo. an. quod ideo dicit honestum. quia sine aliquo gravamine vel extorsione alicuius temporalitatis dicitur consentire

Utrum in veteri Si per papam man datur habentibus eligere quod eligant cum consilio aliquorum alio quin consiliarum provideant. eligentes debent consilium requirere in tractu electionis et congruo tempore expectare responsum. alias electio non tenet hoc dicit. primo ponit electionis formam. secundo cause promissionem et deciam iudicam relationem ibi relato igitur. tertio cause diffinitionem ibi cum autem. Nota primo quod potest eligendi potest restringi ad terminum breviorum.

termino iuris et ad petendum consilium forinsecorum non
cessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa. quia in illis
spualibus hinc plenitudinem potestatis. s. co. significasti. et
f. d. anc. et vlt. pallij. in. c. ad honorem alius aut contra
papam etiam si esset legatus de latere non possit ita po-
testatem. istud restringere quia cum ius eligendi competat
collegio ex privilegio pape. ut non. in. c. quibus f. co. ti.
li. vi. non potest legatus ledere privilegium per papam con-
cessum. ut dicit glo. non. in. c. p. illorum f. de pben. ad
idem facit regula in dultum. de re. iur. li. vi. Non secundo
ibi fratris. g. de ordine r. q. simplex religiosus potest
esse commissarius pape. quod videtur contra. c. statutum.
de rescriptis. li. vi. et de. h. co. ti. f. dic illa iura. pcedere
in commissione iudiciali fienda et exercenda. scias si ne-
gotium extrajudiciale committitur. nam cum illa iura sint
correctiva iuris antiqui non debent extendi sed stricte in-
teligi ut in. l. precipimus. in. fi. l. de app. et in regula
odia. de re. iur. li. vi. et sic non videtur quod hodie iste tex.
in hoc corrigatur per illa iura quod sentit hic do. card. et
mibi fati placet per rationes predictas. et h. tenebis semper m. t. i.
vel si vis fugere aliquantulum pertranse dicit quod non dicit emanave-
rat illa iura vel quod illud pcessit ex certa scia pape facit quod
non. i. c. nonnulli. de rescrip. Non tercio et tene m. t. i. q.
si mandata aliam ut certum quod faciat cum consilio aliquorum non
videtur per hoc sibi adempta potestas illum actum delega-
di. commissarius tamen tenetur requirere consilium sicut
tenebat prius mandata. vtriusq. probatur hic notabi-
liter. Ex hoc inferitur quod si iudex ex forma statuti vel ho-
minis tenetur ferre sententiam cum consilio sapientis. potest
nihilominus vices suas delegare alteri in sententiando.
et delegatus ab eo tenetur ferre sententiam cum consilio sapien-
tis non enim per illam permissionem generaliter factam vi-
detur mandans voluisse adimere potestatem delegandi ali-
is de iure competentem. Et facit in hoc iste tex. ad quoniam
nem in qua alias solui quod licet papa in commissione cau-
se apponat in. fi. clausulam super quo tuam potestatem one-
ramus. non per hoc videtur adimere potestatem subde-
legandi. quia non reliquit decisionem cause potestati istius
quo casu non possit subdelegare. ar. in. c. is cui. d. offi.
dele. li. vi. sed committitur decisio iudicialis et oneratur con-
scientia istius. unde non minus est onerata committendo
qui habebit eligere virum primum r. Et facit per hoc
quod legitur et nota. in. c. si. de offi. dele. Quarto
nota ibi versus ad consumationem cuiusdam candle. quod
potestas data compromissariis ad eligendum potest
artari ad tempus brevissimum. Quinto nota ibi
vno ex illis quod si in actu requiratur consilium plurimum
potest unus solus petere tempus ad deliberandum li-
cet alij velint incontinenti respondere. non enim pos-
sunt alij renunciare tempore introducto in favorem omnium
nam ut dicit canon. tpe egerit? ut mature aliquid diffini-
amus. l. di. in. c. ponderet. et hoc sentiunt etiam h. doct.

et hoc dictum reputo notabile ut licet unus contradic-
tio non obstat ut f. dicam. potest tamen impedire actum
differendo responsum dummodo non multum differant.
nam ut dicit tex. in. fi. debeat illi consilium petenti tempo-
re dare responsum. et quod dicit ipse petens dicitur docet. et
hinc relinquendum arbitrio boni iudicis quod arbitratum
sine arbitratem negotij. non enim debet precipitanter aut mo-
roscum indere. ar. in. l. quod dicimus. et in. l. rati. ff. de sola.
facit. c. de causis. de offi. dele. et. l. ait p. r. ff. de iure
deli. Nota. vi. quod habentes actum exercere cum con-
silio aliquorum possunt illum actum disponere in personam
unius ex consiliariis. et facit iste tex. quod si mulier non po-
test testari sine consilio consanguineorum quod potest in illoz fa-
vorem disponere testamentum. et ita dicendum in similibus
Nota. vij. quod ubi in actu requiritur consilium aliquorum
non sufficit petere consilium post actum deliberatum sed in
ipso tractatu actus debet consilium postulari. nec sufficit pe-
tere consilium debito tempore nisi cognoscere tempore expecte-
tur responsum. et facit ad materiam episcoporum qui tenentur
negotia ecclesie regere promovere cum consilio capituli. et debet
cum consilio requiri in actu et non post actum nec tenentur
canonici precipitare responsum sed possunt petere ipsam primum
ad deliberandum. idem dicit in iudice qui ex forma sta-
tuti tenetur requirere consilium sapienter non cum satis sit
statuto si prius scribit sententiam et postea petit consilium. vel
si non vult expectare consultorem debito tempore. Non
vij. quod ubi requiritur in actu aliquorum consilium satis est illud
requirere debito tempore et expectare responsum debito tem-
poris. si ergo consilium differunt plus debito indere
vel nolunt impendere consilium potest pcedi ad actum ipsorum
consilio non expectato. vtriusq. non. probatur et tenent etiam h.
doct. et bar. in. l. i. ff. si plures. ff. de exerci. Ultimo
nota ibi nec debeat alijs imputari. quod si is qui tenetur
requirere consilium artavit se ad extremitatem actus non
valet actus sine consilio gestus sed propter extremitatem tem-
poris non potuerit habere consilium. nam sibi est impa-
tandum quare in tunc se artavit in petendo consilium ut non.
probatur et facit. l. ij. ff. si quis cau. et quod non. In. in. c. p.
et. g. de offi. dele. et hoc est contra iudicem quod distulit pe-
tere consilium versus ad finem tempus quo labitur instantia. nam
si pronunciat sine consilio quod consultor denegavit propter
brevitatem temporis non tenet sententiam. et facit etiam
iste tex. sed docet. in. fi. in eo quod si citatus tarde arripuit
iter non excusatur ex impedimento postea contingente
facit dicta. l. ij. Op. contra tex. in. fi. in eo quod papa
hanc electionem dicit irritandam. non videtur quod sit irrita
ipso facto cum sit attemptata contra formam mandati ut in
c. came illecta. de rescrip. et in. c. venerabili. de offi. de-
le. cum si. So. metu contrarij Jo. an. exponit irritan-
dam. i. irritam nunciandam. Sed contra hoc et co-
tra tex. op. videtur enim quod non sit irrita nec irritanda
per. c. dilectus. d. ij. f. de pben. ubi valuit collatio facta

p canonicos ptra mandatum pape. nec fuit irrita col-
 latio quāq̄ canonici aliter fuerunt puniti ex transgreſ-
 ſione mandati. hoc cōtrarium fuit vifum difficile dño
 card. r tandem ſoluēdo dixit q̄ iſta electio fuit h̄ nulla
 qz papa ad vterioza pceſſit in cōmiſſione. nam dixit
 q̄ alioquin iſti conſiliarij. pviderent de archiepo. et ſic
 nō ob. qd nō. glo. in cle. i. de iure pa. que ſingulariter
 dixit q̄ ſi mandatur alias habenti p̄tatem vt aliqd fa-
 ciat ſub certa forma tenet actus lz ſerua nō ſeruet p il-
 lud. c. dilectus. et dixit hic q̄ iſtud dicitur. s. relatū alī
 bī non ita bene pbatur. ſ. ego adduco tex. ap̄tum in. c.
 ſi caplo. de p̄ceſ. p̄ben. li. vi. vbi dicitur q̄ ſi mādatur
 canonicis als p̄tatem habentibus vt cōſerant certum
 bñficiū dato executorē vt illis negligentibus exequat
 p ſolam ſp̄z p̄tationem afficiunt man? canonicorū
 vt. p̄uſio alteri facta non valeat. nā ex quo ſupior trans-
 fundit p̄tatem in executorē ſi defectū illoz qbus man-
 dat adimit illis p̄tatem in caſu cōtumacie r inobedi-
 tie r ita contingit punctaliter hic. vt colligitur hic ex il-
 lo v. alioquin. Sed quero cuius expenſis debent iſti
 p̄ſiliarij exercere p̄miſſionem eis factam. dicitur doct. r
 bñ q̄ expenſis dignitatis cum iſtent circa illā ordi-
 nandā ar. in. c. vt p̄terite. s. eo. Scdo querit nūqd
 in electione p̄promiſſarioz debeat requiri p̄ſilium iſto-
 rum cōſiliarioz. In. et p̄po. q̄ nō ſatis em̄ eſt requi-
 rere in ip̄a electione p̄lati fienda. alij cōtra qz p̄ncipa-
 le trahit ad ſe accēſſoriū. vt in regula accēſſoriū. de re-
 ſur. li. vi. p̄mum dicitur cōſer tenet r illud puto verius.
 qz cum iſtud mandatū ſit contra ius debet reſtringi r
 ſi ſuari in p̄p̄is terminis. vt in regula odia li. vi. et
 de hoc vidē tex. hic nam ex tex. apparet q̄ i electione
 cōpromiſſarioz non fuit requiſitum conſilium nec
 papa mandat de hoc inquiri. In glo. i. ibi qz ip̄m
 eligendo illo p̄ſentiente rē. Nota bene hanc glo. vult
 em̄ q̄ de neceſſitate non fuit requirere conſilium iſtius
 quē intendebāt eligere. tum quia conſentiendo poſtea
 electioni ſatis videtur conſilium p̄ſtare. tum vt dicitur
 in glo. ſe. quia ſi iſte conſentiret ante electionē deberet
 electio caſſari p̄pter vitium ambitionis. vt in. c. cū p?
 petitam. s. eo. Jo. an. dicit q̄ quāq̄ hec opi. ſit
 babilis tūcū tñ eſt vt iſtius etiam requiratur p̄ſiliū
 vt ſic ſatiffaciat forme mandati. nam poſſet conſulēdo
 talem contingere q̄ p̄pter eius conſilium diuerteret a
 propoſito et alium eligerent per quem melius eccleſia
 p̄ſuleretur nec tenentur requirere conſiliū in ſpecie ſz
 ſatis eſt dicere in genere de quo vos conſulitis rē. ſi
 autem conſulerent in ſpecie de p̄ſona ſua debet reſpō-
 dere ſm goſ. iudicio aliozū hec relinquo. ſed hoc vlti-
 mū non placet hoſti. qz notaretur ambitione. nā cum
 bona p̄ſcia ſm eum poterit dicere non eligatis me qz
 non ſum dignus. et ſi ip̄ſum elegerint poterit aīz bo-
 na p̄ſcia poſtmodum conſentire. et hec opi. ſz vt con-

ſilium iſtius debeat requiri ſaltim in genere cōmuniter
 tenetur per docto. ſequentes. quod mihi ſatis placet.
 quia conſilium debet precedere electionem vt hic patz
 in tex. ergo non debet differri in tempus electionis. qz
 tempore non congruo peteretur vt in ſine litere. et per
 hoc tollitur motium prime glo. Nec ob. motiū
 ſcde glo. quia ex forma mandati non habebat iſte con-
 ſiliarius p̄ſtare conſentiam ſed conſilium dūtaxat quid
 autem ſi papa mandaret vt iſti eligerent cum conſilio
 et conſenſu illozū nūquid poſſent eligere vnam ex il-
 lis. Hoſti. dicit hic q̄ ſic qm̄ regula eſt vt trib? electis
 valeat conſenſus duoz. vnde ſatis eſt q̄ duo preſent
 p̄ſenſum dūmodo tercius non cōtemnatur vt patet in
 arbitris et iudicijs ſimpliciter electis in quibus va-
 let ſententia maioris partis. vt in. l. item ſi vnus. i. fi.
 ff. de ar. in. l. ſi duo ex tribus. ff. de re iudi. r i. c. ſi. j. e.
 Nota ſingulariter hoc dicitur q̄ vbiq̄ eligūtur
 ſimpliciter plures ad p̄ſolendam vel conſentiendū ſeu
 aliquod officium etiam extra iudicium exercendū va-
 let quicqd facit maior pars dummodo minor ps non
 p̄temnatur. quod eſt menti tenendam. Quid autem ſi
 fuisset dicitur q̄ eligerent cum conſilio et concordia cō-
 ſenſu illozū trium nunquid potuiſſent eligere aliquē ex
 his Hoſti. tenet q̄ non qz nō p̄t aliquis p̄ſentire in ſe
 ip̄m ante q̄ eligatur. notaretur em̄ de ambitōe. vt patz
 ex p̄dictis. quod ſatis placet nota tamen primum di-
 cum huius prime glo. facit em̄ ad. q. ex forma ſtatuti
 mulier nō potest contrahere ſine conſenſu duoz. p̄p̄in-
 quoz contingit q̄ mulier vendidit aliqua bona vni ex
 p̄p̄inquis cum cōſenſu alterius p̄p̄inqui nūqd ſit ſatis
 factum ſtatuto. videtur q̄ ſic. qz p̄p̄inquis emendo a
 muliere videtur p̄ſentire illi contractui. naz ſatis eſt q̄
 conſenſus intercedat in ip̄o contractu. et facit optime
 l. publicus. ff. de adm. tu. nec ob. de. l. de re. eccle. non
 alie. quia conſenſus p̄p̄inquoz non exigitur hic vt au-
 thoritas ſz vt quedam ſolēntas vt dixi in. c. cū p̄ſuetu-
 dinis. de conſue. facit etiam q̄ ſi ſtatutum diceret filiū
 non poſſe litigare ſine cōſenſu patris q̄ ſi pater et fi-
 lius ſimul litigant videatur pater p̄ſentire r ad p̄dicta
 facit qd nō. bar. in. l. cū pater. s. libertus. ff. de le. ij. r
 p̄ bal. in. l. ſi. l. ad macedo. r in. l. ſi filius. de peti. he-
 re. et per Jo. an. in regula qui tacet. in merca. vbi con-
 dudit q̄ ſi ſtatuto ep̄ſcopi canetur vt nulla locatio va-
 leat facta de re eccleſie ſine conſenſu ſuo q̄ ſi locatio ſit
 ep̄ſcopo tenet. quia conducendo videtur conſentire.
 Et nota predicta quia faciunt ad multa. ſed in cāu
 noſtro non valeret hoc tacitum conſilium rationibus
 predictis. In glo. in verbo in tractatu. ibi tractat?
 haberi debet ante electionem. dicit q̄ iſte tractatus non
 eſt de ſubſtantia electionis ſed ſolum illa ſunt ſ forma
 ſubſtantiali de quib? dixi in. c. quia p̄pter. s. eo. et in
 caſu huius. c. fuit neceſſe p̄ri? tractare ſ p̄ſona eligēda

faltem in genere. quia ratione forme mandati tenebatur
requirere consilium illorum ante electionem et an
teq̄ consentirent in electum aliquem. ut dicitur in glo.
pe. in fi. In ea glo. ibi non imponitur necessitas
ut consilium t̄. Nota bene et tene menti gl. ex qua col
lige q̄ ubiq̄ quis tenetur aliquid facere cum consi
lio aliquoz non tenetur sequi illorum consilium. Et sa
tis est petere consilium debito tempore et expectare re
sponsum. quod videtur p̄bati in. c. cum olim. j. de ar
bi. nam consilium ex p̄prio significato non obligat. ad
hoc. iij. di. in. s. nec et legibus. secus est fm glo. pe.
si tenet q̄s habere p̄siliū et p̄sensum seu p̄sensum tm̄ qz
tunc oportet sequi illorum p̄sensum. et in hoc nō illaz
glo. Et ex istis duabus glo. habes d̄iam iter p̄siliū
et consensum. Et capiēdo dicta bar. in. l. i. s. si plures
ff. de exerci. distingue latius q̄ aut tenetur q̄s aliquid
facere cum consilio aliquorum aut cum consensu seu vo
luntate. p̄mo casu aut consilium postulatur ab eo qui
non habet sanum intellectum et capitur consilium p̄ cō
sensu ut in. l. puberibus. ff. de suspic. tu. unde si caue
tur statuto ut pupillus certum quid faciat cū consilio
duoz agnatorum capitur ibi consilium pro consensu.
qz pupillus non habet discretum iudicium facit. c. ve
nerabili. iuncta glo. j. de offi. dele. q̄nq̄ necessitas pe
tendi consilium iniungitur alias habenti sanū iudiciū
et tunc aut ille cuius consilium debet requiri est par
ticeps illius officij. et tunc consilium etiam capitur p̄
cōsensu. et de hoc est tex. iuncta glo. in verbo cū con
silio i. d. c. venerabili. debet em̄ p̄latas tractare rem cū
consilio coadiutoris sui intelligitur em̄ de consensu qz
coadiutor est particeps officij. aut non ē p̄ticeps offi
cij et tunc satis est require nec tenetur sequi. et hoc em̄
intellige istum tex. cum glo. et tex. in. d. c. cum olim. et
voluit bar. in. d. s. si plures. nec est differentia utz vi
catur cum consilio an de consilio licet l. y. scribit con
trarium in. l. id quod pauperibus. l. de epi. et de. ubi
dixit q̄ si d̄ consilio alicuius tenetur quis facere certū
quid tenetur sequi consilium. secus si fuit dictum cum
consilio. sed primum q̄ inter hoc non sit d̄ia t̄ Jo
an. in regula nullus ex consilio. in merc. et vult bar.
in. d. s. si plures. et scdm̄ p̄dicta limita istā glo. Se
cundo em̄ p̄ncipali q̄n requiritur aliquorum p̄sensu
seu voluntas distingue q̄ aut ille cuius consensus re
quiritur non p̄t esse p̄ticeps officij et non est necesse
sequi illius assensum ne per aliaz viam eidem p̄mitta
tur quod vna via denegatur ut in regula. cū quid vna
de re. iuris. li. vi. et in. l. oratio. ff. de spon. pro hoc. l.
quidam decernens. s. pap. ff. de adm. tu. Exemplū
olim mater non poterat esse tutrix. si pater disponebat
in testō q̄ tutor nihil faceret sine consensu matris non
artatur tutor sequi p̄siliū matris. qz indirecte fuisset
tutrix. Et pro hoc nō. dicit bar. in. d. s. si plures. q̄ si

testator disposuit i testō ut executor suus nihil faceret
sine consensu alicuius fratris minoris q̄ non tenetur
executor sequi consensum illius quia directe non p̄t
frater minor esse executor testi. ut in. de. exm. de. v. sig.
secus dic si dixisset cum consilio. quia consilium nō ar
tat ut. e. dixi in p̄cedenti membro. aut iste cuius cōsen
sus requiritur potest esse particeps officij. et tunc aut
hec necessitas petendi consensum iniungitur ab ho
mine ei qui habet potestatem a lege et tunc p̄sensu nō
necessitat. quia non potuit homo auferre potestatem li
beram datam a lege ut in. l. titium et menis. in prin. si
de adm. tuto. facit. c. tua. j. d̄ testia. aut hec necessitas
petendi cōsensum iniungitur a lege vel ab homine ha
bente potestatem ab homine. et tūc debet iste sequi cō
sensum et voluntatem illorum. ar. x. q. ij. hoc ius pot
rectum. et per glo. in. c. unico. ne se. va. li. vi. et hoc ca
su intellige glo. antepenultimā d̄bium est quid si ha
bens petere consilium vel consensum non vult p̄sta
re istud consilium vel consensum. dicit hic Ab. i. t̄mi
nis litere q̄ si hic abbas nominaret personam idoneā
et isti nō vellent consentire iusta causa non allegata po
terunt canonici appellare et eligere. et tene menti hoc
dictum. naz in multis locis est statutum q̄ mulier nō
possit cōtrahere etiam matris onium sine p̄sensu duo
rum agnatorum. agnati requisiti per mulierem nō sūt
consentire fm̄ istaz opi. ab. poterit illa mulier appella
re ad superiorem. quod videtur sentire bar. in. l. h. ff. d̄
appel. rec. sed an possit statim cōtrahere post appel
lationem an teneatur expectare iudicium superioris ad
quem appellavit p̄to distinguendum q̄ aut in d̄tati
one iminet p̄culam. et p̄cedit opi. ab. aut non iminet
periculum puta qz superior est p̄sensu v̄ quid simile
et tunc debet expectare superioris iudicium ut ē de me
te bar. in. l. si cum dotem. s. eo autem tpe. ff. so. ma. et
in. l. h. l. de bo. q̄ li. et in. d. s. si plures. tamē quo ad
q. s. formatam distingue sic latius possit bar. i. s. si plu
res. p̄talle. q̄ aut est p̄standum consilium aut con
sensus. p̄mo casu aut est p̄ns ille q̄ debet p̄stare cōsiliū
ita q̄ potest cogi et tunc compellitur consulere et quo
assumitur a iure ut quidam consulte. Et idem hoc ca
su si tenetur p̄stare consensum naz ex quo consensus
nō requiritur tanq̄ in re. p̄pria sed vocatur ut quidaz
consultor ex dispōe legis seu statuti potest cogi ad cō
sentiendum. ut in dicto. s. necessitatis. et si non velit
consentire poterit iste dare licentiam. ut nota. in dicto
s. eq̄ autem tempore. et in locis p̄al. Item potest d̄ia
q̄ ubi consilium non necessitat satis est consilium requi
rere et si non vult consulere potest procedere sine con
silio ut supra dixi. sed ubi cōsiliū capitur pro consen
su serva quod proxime dixi. si antez is cuius assensus
requiritur non est p̄sensu ita q̄ cogi non p̄t et tūc aut
iste assumitur inter viros ex d̄spositione hominis aut

in vltima voluntate, primo casu cum assumitur iter vt
nos ex dispōe hominis nō p̄t p̄cedi sine eius p̄sensu,
vt in. l. si q̄s arbitrata. ff. de vbo. ob. Exemplum do
tibi libz. p̄ eo p̄cio qd̄ talis fuerit arbitratus si ille nō
arbitratur non potest p̄cedi ad perfectionem actus
ā vero assumit in vltima voluntate et iste non vult aut
non potest consentire tunc p̄t p̄cedi sine illius cōsen
su de quo dicendum vt in. l. si. l. p̄ma. dele. Quid
aut̄ si iste cuius consiliū requiritur dedit malum p̄si
liū nunquid excusentur facientes actum cum malo
p̄silio. Cōpō. b̄ q̄ non. qz̄ consiliū nō obligat vt
s. dixi. et ideo fm̄ cum si canonici elegissent scienter in
dignum cum cōsilio istoz̄ incidissent in penam. c. cū
in cunctis. s. eo. qd̄ nō. Et idem sentit bar. in. d. s. si
plures. vbi etiā dixit q̄ si iudex tenetur p̄nūciare cū
cōsilio sapientis nō excusabit si fuerit secus? malū cō
siliū. et quid si assumpsit p̄sultorem d̄ assensu p̄tium
nunquid possit cōueniri in iudicata si fuit secus ma
lum consiliū vt̄ nūquid possit appellari a tali snia vt̄
de p̄ bar. in. l. si conuenit. ff. de re iudi. et cuius exp̄
sis debeat peti consiliū qm̄ iudex vult p̄nūciare cū
p̄silio sapientis. et vide qd̄ nō. bar. in. l. si postulant. ff.
de adul. Et in si. glo. et si dicatur ad quid requirit̄ istd̄
consiliū si non tenetur illud sequi dicendum q̄ possz̄
illos trahere in suam sniam. nam ibi salus vbi multa
p̄silia. p̄ter. xxiij. et in. l. item si vnus. s. si. ff. de arbi.
et ad id qd̄. s. dixi q̄ vbi q̄s eligitur ex dispōe legali
ad p̄sentendam in facto alieno q̄ p̄pelli p̄t p̄ superio
rem si non vult p̄sentire. et opti. facit tex. et qd̄ ibi nō.
in. c. nullus. 7. de iure pa. et per hoc habes bonaz̄ pra
ctiam si canonici nolunt p̄sentire ep̄o in casibus i qui
bus requiritur eoz̄ consensus. nam possunt cōpelli p̄
superiorem vt̄. s. dictum ē nisi allegent cām rōnabilez̄
in cōtrarium. In glo. in vbo p̄petenti tpe ibi insu
lam. vbi tex. innuit q̄ non p̄t agi nisi transeat totum
t̄ps p̄fixum et illi. l. p̄cordat. c. cōmissa. 7. eo. li. vi. sed
solue cōtrarietatem istorum inriū. p̄t nō. glo. in. d. c.
cōmissa. 7. eo. li. vi. et per legistas in. l. hoc autē. ff. de
v. ob. In glo. in vbo expectatum. ibi sed assensus
non exigitur dic q̄ nec hic exigitur cōsensus s̄ sufficit
expectare responsum glo. hic in si. et clarus in glo. in
verbo in tractatu In eadē glo. ibi et tunc nō astrin
guntur ad aliquaz̄ formam. intellige hanc particulam
quando fuit mandatum vt̄ eligant cū consilio et assen
su aliquorum. quo casu non astringuntur canonici ser
uare aliquam de formis. c. quia propter. s. eo. nam si
eligerent per formam scrutiniū debent consentire s̄ cū
quem putant meliorem. vij. q. i. licz̄ sed hic. p̄pter for
mam mandati tenentur eligere illam in quem isti con
sentiant nec forma compromissi seruari p̄t. qz̄ nō va
let compromissum vt̄ eligant quem illi volunt vt̄ in. l.
qualem. ff. de arbi. nec possunt p̄ inspiratōem. qz̄ non

inducunt spū dei sed sunt coacti ex forma mandati.
Cōsulūt tñ doc. vt̄ capiant vnā ex illis formis et seruet̄
illā meliori modo quo possunt. secus dic vbi artantur
eligere cum consilio aliquorum quia tūc cū p̄siliū non
necessitet eos ad certum eligendum vt̄. s. dixi. debent
seruare aliquā ex illis formis. vt̄ voluit hic glo. in sequē
ti pticula et bñ. et sequūtur b̄ cōiter doc. l. qdam p̄tra.
Et nota. ex glo. q̄ consiliū debet requiri ante scruti
niū. nam fm̄ Inn. et bene de rōsiōiū esset requirē p̄
scrutinium et etiam est vtile requirere iterum post scri
tiniū publicatum anteq̄ sequatur cōs electio vt̄ dixit
ista glo. et bene.

Ongregato

Elect̄ a maiori pte
capli si ē idoneus cō
firmat alias p̄firmat electio facta a minori
p̄te d̄ digno b. d. h̄ec summatio ē nimis general̄ ideo
fm̄ intellectum intrinsecū et veriorē summo sic Si ma
ior ps̄ capitali p̄s elegit scienter indignum valet ele
ctio de digno a minori parte etiam ex eodez̄ scrutinio
facta b. d. notabiliter. p̄mo duplex electio et super vtra
qz̄ partium allegationes. sc̄o. a ibi nos. diffinitōis cō
missio. Nota primo ibi cōputato procuratore tē.
q̄ vox procuratoris absentibus debz̄ computari i nu
mero electorum quēadmodum si ipse constituens per
se dedisset vocem. nam qui per alium facit p̄ et sc̄ipm̄
facere videtur. vt̄ in regula qui per alium de re. iuris.
li. vi. et an et quando sit licitum p̄curatorem constituere
dixi. i. c. quia propter. s. eo. Nota secundo ibi sua
desideria inuncto tex. ibi sua vota q̄ in scrutinio p̄uato
electores. p̄prie non eligunt sed potius nominant eli
gendum vel consentiunt in eū an autem possit quisqz̄
dicere eligo vbi est seruanda forma. c. quia p̄pter. dic
vt̄ ibi dixi. mihi tamen placuit ibi q̄ non Nota ter
cio q̄ ex eodem scrutinio p̄t sequi plures electōes et
illa debet confirmari que alijs de iure p̄ualet. Nō
quarto q̄ defect̄ sc̄ie l̄ralis reddit̄ quez̄ ineligibile ad
dignitatē ep̄alem. et ad b. c. cū in cunctis. s. eo. Nō
quinto. q̄ si maior ps̄ eligit scienter indignū p̄t illico si
eri electio a minori parte non expectata cassatōne vel
snia declaratoria nullitatis p̄me electōis. s̄ati em̄ ē ad
validitatē sc̄de electōis. p̄bare postfactū p̄maz electio
nem ip̄o iure nullam et pt̄atem fuisse ad minorem p̄tez
deuolutam. et facit p̄ b. c. bone. d. ij. s. eo. et regla nō
p̄stet impedimētū d̄ re. iur. li. vi. Ultimo nō h̄ ca
sum in quo valet electio facta a minori pte capli Sed
p̄tra b̄ et p̄tra tex. oppo. de. c. ecclia. et. c. qz̄ p̄pter. s. eo.
vbi requiritur maior ps̄ totius capituli ad validitatē
electōis So. p̄pter hoc contrarium legitur istud. c. va
rijs modis. Jo. de deo. doct. antiquus dicit hoc. c. p̄
cedere de gratia. qz̄ de iure talis electio non debeat cō
firmari licet electus a maiori pte esset indignus et for
te ipse motus fuit. quia in decisioe hui? tex. papa nō

mandat inquiri vtrum maior pars elegerit scienter in
dignum. sed solum mandat vt electus a minori pte p-
ficiatur ecclesie si ille cantor electus a maiori parte est
indignus. pterea tex. in si. mandat istum electum a mi-
nori pte pfiat ecclesie. non aut mandat electorem eius
firmari sicut disponit circa electum a maiori pte. et sic
cu papa hic no. pcessit via ordinaria videt qd glose ma-
dat istum electu pfiat ecclesie. hec lect. coiter no recipit
a docto. nec mihi placet. tum qd in tex. nullu verbu sa-
piens gram opponitur. tum qd in dubio intellectus in-
riam non sunt trabendi ad gratiam vt nota. Inno. in
c. ex pte. a. de testi. et maxime hodie hoc e dicendu qd
de vento feriret iste tex. hic si pneret gratiam cum su-
erit gratia momentanea et non successiva. et sic non de-
buisset in hoc volumine inseri vt habetur. s. in probe-
mio. scdm intellectum sentit glo. si. hic tacite intelligen-
do qd maior ps fuerat pnta qd elegerat scienter indig-
num. unde pntas integra eligendi remanet penes alios
quos numero pauciores. et sic no potest dici qd electio
hic fuerit facta a minori pte capituli. imo a toto caplo
cum fictione iuris i istis representetur totu caplin. et iste
intellectus videtur adiunari p. d. c. bone. et qd ibi no.
et p hoc cessat contrarium. Inno. ponit terciu intel-
lectum dicens qd vbi due electiones eodem contextu
facite pcurunt quaz vna est facta a maiori parte de in-
digno et reliqua a minori pte de idoneo debet psuma-
ri electio facta de digno etiam si maior pars elegerit i-
dignu ignoranter. mouetur qd ex quo eodem ptextu
i. eodẽ scrutinio illico subsecute sunt minor ps eligen-
do dignum e sanior. ergo illa preferenda. secus dicit si
electio fuisset facta de indigno ignoranter a duplo ma-
iori parte. quia tunc non confirmaretur electio facta de
digno a maiori pte. diuersitatis ratio fm eis
est. quia caplin e vbi sunt due partes. ideo ex quo iste
due partes non sunt pntate. quia non elegerunt scienter
indignum non potest valere electio facta ab alia parte
in qua non reperitur aliqua vis capitularis s. qm non co-
currunt due ptes sed maior tm tunc pntas capitularis
est penes omnes. ideo si minor pars est sanior debet
pferri hosti. videtur sequi istum intellectum Inno. qd
vbi electiones sunt facite eodem contextu debet psuma-
ri electio facta a minori pte si maior ps elegit indignu
ignoranter. dicit tamen recedendo a dicto Inno. qd in
hoc casu qm eodem contextu concurrunt due electioes
debet prevalere electio facta etiam ab vno de idoneo si
reliqui elegerunt indignum licet ignoranter. Sed con-
trarium ipe sentit in. c. scriptis. s. eo. nec iste intellectus
Inno. et hosti. aliquo iure probatur. Nec ob. iste tex.
imo potius facit ptra eos. quia isti canonici pauciores
nitebantur iuri deuolutionis. dicebant em qd pntas eli-
gendi erat deuoluta ad eos. quia illi plures elegerant
indignum et allegabant concilium generale. scilicet. c.

cu cunctis. s. eo. et sic tacite dicebat qd scienter elegerunt
in dignu. qd illud. c. sic loquit in deuolutione pntas vi
commissio pape licet generalis debet intelligi scdm alle-
gatione pcedentes. qd in dubio verba rescripti debent
reduci ad terminos iuris cõs. vt in. c. cum que. de re-
scriptis. pot pterea dici qd ideo papa n fecit mentioes an-
scienter elegerunt indignum. qd data indignitate scie-
tie psumitur de facti scia. quia iste defectus literature e
quali patens. ad hoc quod le. et no. in. c. si forte. s. eo.
ti. li. vi. et sic intellectus gl. si. s. recitatus videt pstantior
quem sequitur phil. boati. egi. et Jo. an. hic. Et dant
illi p regula qd nunq electio facta a minori pte debet
confirmari nisi in casu. c. scriptum. s. eo. qm scz cooccurrit
cum postulatione. vt ibi dictum fuit. vel qm maior ps
esset priuata quia tunc ex quo potestas residet in mino-
rem partem censetur fictione iuris totum capitulu. vt
hic et in. d. c. bone. et in. c. gratum. s. de postu. pda.
et ex his inferit Jo. an. qd si vna electio est facta a maiori
pte de indigno ignoranter. reliq vo a minori pte de digno
vtraq o3 retractari seu irrita nunciari. pma em no valet
qd facta de indigno vt i. c. innotuit. s. eo. scda n valet. qd
facta a minori pte capituli nec pntas maioris pntas b ca-
su est translata in minorem partem ex quo maior elegit
ignoranter indignum vt in dicto. c. innotuit. et hunc in-
tellectum tene quem pmuniter sequuntur moderniores
Sed circa hunc intellectum dubitatur. nunquid in
distinere valeat electio minoris partis maiori scienter
eligente indignum. Jo. an. sentit hic qd non sed oportet
scz cum qd pcedat electio facta de indigno. quia
ante electionem maioris partis potestas non e deuol-
luta ad minorem partem. ideo caute fecerunt illi cano-
nici pauciores. permisissent enim primo eligere maio-
rem partem et postmodum innitentes iuri deuoluto
processerunt ad electionem secus autem foret si minor
ps per prius processit ad electionem quia cum sit no l-
la vt in. c. ecclesia. s. eo. non potest conualescere ex de-
ctione maioris partis subsequenti de indigno scienter
facta ar. in regula non firmatur. de regu. iuris. li. vi. et
melius in. c. auditis. s. eo. Sed compos. et Innocen.
in. c. dudum. s. eo. senserunt contrarium dicentes quod
ex quo prius omnes consenserant in scrutinio non est
vis que per prius elegit sed compos. et Innocen. non
viderant. c. ppetue. s. e. li. vi. vbi habetur qd licet in scru-
tinio quis consentiat i indignu scienter no tm p b pntas
ptate eligendi nisi pserauerit in ea voluntate donec
fuerit subsecuta pmutis electio. quaz ergo maior ps
consenserit in scrutinio in indignum. non tam potuit
minor pars valide eligere cum adhuc non esset ad eaz
deuoluta potestas aliorum que non deuoluit nisi p
pactum electionis. vt est tex. singularis in dicto. c. per-
petue. et hec opi. videtur placere modernioribz et mihi
satis placet licet Jo. de lig. nitatur defendere illa opi.

De electione

Inno. 7 ppe. dicens q electio sequens trahit ad scrutinium quali retro lingant illi puati a tpe scrutiniū que admodū hic vota minoris ptis conualecant ex electōe maioris ptis subsequenti facta de indigno. sed vt dixi hec opi. non placet q electio non hz ptes successinas vnde incōtinenti aut tenet aut ē nulla vt i. d. c. auditis si electio minoris ptis pcedit illico fuit nulla. vñ non potuit pualescere ex puatione maioris ptis subsequenti. nisi diceret q ea que incōtinenti fuit videntur inelle vt in. c. officij. s. eo. 7 in. l. lecta. ff. si cer. pe. Sed hec allegatio nō vidz habere locum qñ p̄mus actus iam fuit pfectus ar. op. in. l. si tibi. ff. loca. 7 quod ibi nota.

Non ob. qd dicit q vota conualecant ex actu subse queti. quia scrutiniū hz ptes successinas. qz electores p̄sensit successine 7 nō simul. vnde in istis p̄m actus p̄ualidatur ex subsequenti. ar. op. in. l. p̄ fundū. ff. d̄ ser. ruf. p̄di. vbi si multi habet fundū quilibet p se p̄ce vit seruitutem i fundo. p̄ma p̄cessio validatur p̄ poste nores Sed iuxta p̄dicta q̄ritur nunqd̄ minor p̄ p̄ tendens ias deuolutionis ex electōe maioris ptis facta scilicet de indigno possit p̄cedere ad electōem ex p̄mo scrutiniū in quo sunt redacta vota oim de caplo an vero teneat facere nouū scrutiniū 7 oia de nouo inchoare. q̄buldaz placuit q̄ debent de nouo oia page re. qz in p̄mo scrutiniū p̄serunt tanq̄ singulares de caplo Vnde aut volunt eligere tanq̄ totum caplūm ratione p̄tatis ad eū deuoluit sed p̄po. quem sequuntur hic cōiter doc. circa hoc distinguit. q̄ aut electio minoris ptis sequitur incōtinenti aut ex intervallo. si ex intervallo d̄z facere scrutiniū de nouo p. c. cum post peti tam. s. eo. Sed si illico post p̄mam electionē tūc non est opus nouo scrutiniū. et hoc dictum mihi placet. 7 iudicio meo videtur tex. hic in. y. decanū ip̄m. vbi apte inuit q̄ ex p̄mis votis in decanū directis p̄cesserūt isti ad electionē iure deuoluto. Non ob. motiuum tenentium contrarium. quia satis est q̄ ex eodem scrutiniū sequatur vnica valida electio. vt in. d. c. qz p̄pter.

Ultimo h̄ queritur de intellectu filius v. alioquin So. dicunt vin. et egi. q̄ refertur solum ad defectū scie de quo premiserat non ad alias indignitates. alias se queretur q̄ qualitercūqz esset indignus electus a maiori pte deberet p̄firmari electio facta a minorū pte. qd̄ est falsum. qz non sufficit omnis indignitas electi ad puatōnem eligentiū. et facit hoc dictū p̄ opi. tenentiū q̄ puatio solum habet locū in dignitatibus expressis in dicto. c. cum in cunctis. s. eo. de que vide quod ibi dixi. nam istud. c. generaliter loquens debet reduci ad terminos alioz iurū In glo. i verbo in l̄atura ibi f̄ etiā seculariū negociōz. Nō gl. bñ et facit. c. i. canonicis. xvi. q. vi. 7 q̄ scia dicat sufficiens q̄ emines et q̄ cōpetens vide qd̄ dixi post Inno. in. c. cū i cūctis. s. eo.

Udum Habens plures dignitates v̄ plura beneficia curata sine dispensatione pape indigibilis ē hoc dicit quo ad t̄. nā hz alia multa dicta incidēt q̄ nō faciunt ad p̄positū. diuidit p̄ncipaliter i tres ptes. In p̄ma ponunt narratōes partium coram papa. in scda ibi nos igitur cōmissio et p̄cessus iudicium. in tertia ibi hz aut p̄cessus pape Nota p̄mo ibi archidiaconus 7 quidam alij eiusdem ecclesie r̄. q̄ p̄tra electōem factam a maiori pte p̄t minor p̄ se opponere allegando vitii electi vel defectum circa electōis formam et reguli q̄ admittantur ad opponendū p̄tra electōes vel electum dic vt plene nota. in. c. super his. 7. de accu. Secdo nō ex eisdem verbis q̄ etiam ip̄o nihil petente potest obijci cōtra ip̄ius p̄sonam vel electōis formam vt hic 7 in. c. l. 7. eo. li. vi. Nec obstat si dicatur q̄ exceptio ē actionis exclusio. vt in. l. i. ff. de excep. ergo si non agitur non potest excipi. dicendum est em̄ q̄ licet electus non petat est tamen in intentione petendi. qz intendit petere cōfirmationē et cōsecrationē vñ erit ista exceptio intentionis potius q̄ actionis in iudiciū deducte ex quo nulla deducta est actio. vt sentit hic Inno. et bene l̄t circa hunc articulum an 7 qñ possit exceptio deduci in iudiciū anteq̄m deducatur actio. vide qd̄ dixi in. c. si quis p̄tra. de fo. ppe. in p̄n. vbi hunc articulū plene declarauit. et aliquid tetigi super rubrica. de excep. Nota tercio archidiaconus potest esse procurator alioz clericoz saltim in causa ecclesiastica facit qd̄ dixi in. c. in nostra. de pcur. vbi vide. 7 ex hoc et ex tex. nō q̄ in causa que mouetur contra electum seu electionis formaz potest constitui procurator. q̄ claris probatur in cle. non potest. de pcura. Ex hoc inferitur fm̄ Inno. q̄ hec non est p̄prie actio populari. cum in ea non possit constitui procurator vt in. l. licet in popularibus. ff. de procura. sed est quasi popularis scdm̄ eum. tuetur enim ius populū et ecclesie. viij. q. i. andacter. cōsumitur vno agite sicut ip̄a actio popularis. vt voluit glo. nō. in. c. cū dilecti. s. eo. vñ p̄t dicit q̄ hec actio sit anoz mala Quarto nō q̄ electores nō sunt functi officio eoz p̄ solū electōis actū imo p̄nt ip̄si electionē p̄sequi corā p̄firmatore 7 p̄ ea assumere defensionē. p̄cor. c. ij. de i. inte. resti. et. c. cū dilectus. d̄ p̄sue. 7 tam de electo ribus q̄ de collatoribus. vide p̄ Inno. in. c. dilecti. el. ij. 7. de p̄ben. et facit. c. cupientes. 7. eo. li. vi. // Nota quinto q̄ detinens plura bñficia minus canonicē incidit in multa vitia. // Primo in trāsgressionis notā. i. infamia. vñ videtur infamis pro hoc. vi. q. i. infames saltem infamia canonica et que sit ista infamia canonica 7 in quo differat a civili vide qd̄ dixi in. c. testimoniū. de testi. // Secundo incidit i cupiditatis vitii qd̄ maximū ē. vñ impedit que p̄moueri ad dignitates nā cupidus de facili deiciat a vero. vt in. c. virum. xlvij.

Nota dicitur qd̄ Inno. dicitur

vi. et in. s. i. xliij. di. in pn. illius distinctionis ubi dicitur
 quod auctore apostoli cupidi prohibentur, promoueri. vii. tollis. pef
 sima res est cupiditas. quia egenos facit quos capit. cum
 finem querendi non inueniant. Tercio permittit fur
 tum nec simplex furtum imo cum sacrilegio. et potest
 dici furtum peculatus. id est furtum de re publica quod
 est grauius. et talis patur. Jude. ut dicitur in. c. quod
 ergo. xliij. q. iij. facit. xij. q. ij. c. i. Nota. vi. q. intra
 sus in beneficio non potest absoluere etiam in foro priali
 quancumque enim quilibet in ordinatione sua recipiat
 potestatem ligandi et absoluendi. illam tamen potestatem recipit in
 habitu non autem in actu ex quo non habet subditos ad hoc. c.
 ois vtriusque. de pe. et re. vide per Jo. an. in. c. cum satis
 de offi. or. Nota. vij. in v. rez. q. confessio facta per
 para. eligentium non pndicat electo. nam papa no
 luit hic stare in pndicium electi pssioni istius para
 tois eligentium. vbi h. confiteret pluralitate bnficioz
 electi. nihilominus papa mandauit d. h. inquiri. Nota
 viij. q. etiam in causa spuali admittit vsus positioni et q
 pot fieri positio sup pluralitate beneficioz et hoc qz ta
 lis pluralitas non semp est crimen cum quicquid excusetur
 ex dispensatione bnficioz. et circa hanc materia positi
 oni pferim cur querit an teneatur qz mndere positioni
 criminose. instat hic Inn. f. tu vide ad materiaz tex. et
 bo. glo. in. c. i. et. ij. de confes. li. vi. et in. c. ij. de testi. co.
 li. aliquid in de. sepe. de v. sig. dixi satis in. c. pe. d. iu
 ra. calu. Et de positione criminosa an sit mndendus
 dixi plene in. c. ij. de confes. et ideo hic non replicabo.
 Nota. ix. q. cura aiaz pot capi dupliciter. e. an qdas
 cura fori prialis et bec. pprie dicitur cura. ad hoc quod
 nota. glo. in de. dudum. de sepul. que no. dicit quem
 habere curam aiaz qn astringitur ad dandum sacramen
 ta sub cura sua positio. et illi coguntur ab eo recipere.
 Quedam vero est cura fori contentiosi que versatur cir
 ca exercitium iurisdictionis spualis. vt excoicando in
 terdicendo absoluendo et similia exercendo. et bec no
 dicitur ita pprie cura animarum. tamen satis potest
 dici cura cum omnia ista sint medicinalia ipis aiaz
 vt in. c. cum medicinalis. de sen. ex. li. vi. Et ex hoc
 et ex tex. nota qz beneficium dicitur curatum siue habe
 at curam fori prialis siue fori contentiosi. vt probatur
 hic. et in hoc tene menti istum tex. qui ad hoc solet al
 legari. Item nota ibi per sedem aplicam dispensa
 tum qz non valet dispensatio sup pluralitate beneficio
 rum curatoz vel dignitatem nisi fuerit facta per sedem
 aplicaz. et iudicio meo iste est melior tex. qui possit al
 legari in hac materia. nam. c. de multa. quod solet ad
 hoc allegari licet faciat in argu. non tamen ita bn pro
 bat sicut hic iste tex. intelligit tamen hosti. hic de disp
 satione que fit ppter prerogatiuam persone. sed susie
 ret. ppter necessitatem vel vtilitatem ecclesie tenuit qz
 non sit adempta epis. Iste tamen tex. multum stringit con

Curia aiaz di. super

tra opi. suam. et ita hodie tenet curia romana. naz tex.
 iste loquitur indistincte cum excludat dispensationem
 indistincte nisi ostendat facta p sedem apostolicam. opi.
 tamen hosti. equior vt minus corrigatur ius antiquum
 quod permittebat epis dispensationem. vt habetur in. c.
 sanctorum. lxxi. di. vide tamen de hoc quod plene dixi
 in. d. c. de multa. et in hoc tene menti istum tex. Nota
 vltimus ar. qz index delegatus datus i causa electio
 nis videtur p psequentiam deputatus ad puidendum ipsi
 ecclesie de prelato i casu cassationis. naz isti delegati cas
 sata electione puidunt ecclesie de archiepo vt patz in
 s. pibus. in verbo. puidistis. et ita al quidam assessor
 cofuluit. f. abbas. et doc. cofiter seque. tes. hoc dicitur
 repbendant dicentes qz hic isti habebant potestatem pui
 dendi ex spali comissione eis facta vt patet in antiqua
 et illa po fuit decisa et continebatur sub illa dictione et
 qd satis mihi placet. Nota qualiter fit litis ptes.
 nam p petitionem i iure ppositam in iudicio et respon
 sionem ad eam factam. et idem habetur in. c. vnico. f.
 et litis ptes. et solet allegare vtriusque litteram ad pban
 dum qz illa verba non sunt necessaria mideo ad libellu
 aio litem cofestandi. nam in dubio d. talis animus p
 sumi ex quo mndetur ad libellum nisi ptestatio fiat i co
 trarium. vt no. Inno. in. c. cam. ad. de pss. et nobis
 ter sensu Jo. an. hic super glo. in v. in iure ppositam.
 vbi glo. videtur requirere qz confiteatur aio cofestandi
 litem. f. vt. s. dixi animus psumit ex misione. vt voluit
 Jo. an. et vide quod plene dixi in. d. c. vnico. et pro
 b. facit etimologia. vocabuli que ponitur i si. glo. pal.
 Nota qz etiam in spualibus totus processus corruit
 obmissa litis ptes. quatumcumqz detur in iudicio pntia
 pntia. hodie autem i istis spualibus dicit vt le. et nota.
 in de. dispendiosam. de iudi. cofessio tamen non plect
 quia illa ad sui validitatem non exigit telam iudicii s
 satis est qz habeat calozepi iudicij. i. qz fiat i iudicio
 vt no dicit Inno. in. c. qualiter et qn. el. ij. de acco. et
 facit. c. i. d. acco. li. vi. hinc est qz vbi ex aliquo defectu
 pcessus e nullus remanet tñ pssio ptium. vt singula
 riter voluit Inno. in. c. pisanis. de ressi. spo. et facit ibi
 tex. ad idem tex. in de. pstitutionem. in si. f. co. ti. Ita di
 cendum quando processus corruit ex defectu non con
 testate lit. vt confessio nihilominus remaneat. Nota
 ta ibi negare non potest quin personatus existat qz ar
 chidiaconus saltem est personatus seu dignitas quom
 tumcumqz non habeat curam animarum in foro cont
 tioso vel penitentiali et hoc probat iste textus melius
 quqm alius Et facit etiam optime iste textus qz archi
 diaconatus non potest tenere canonice cum alio be
 neficio curato licet non habeat curam animarum pro
 prie vel improprie qd puto indubitater verum vbi
 qz requireret residentiam per tex. c. ad bec. de pben.
 et vide qd ibi dixi. et in. d. c. d. multa. vbi tenigi qz si no

De electione

In dno dno...
etiam...

requireret residentiam nec haberet aliquod officium
sed nudum nomen vt archidiaconatus senei. sec' dic
vt ibi. Ad ibi inualidam reputauimus q' dispensa
no surrepticia est ipo iure nulla. facit. c. i. et. ij. de si. pl.
li. vi. et. l. i. ff. de nata. resti. et idem dicendum i oibus
litis gratiosis. secus i literis impetratis ad lites. ille
en' non sunt nulle s' p' exceptione annullade. r de his
vide qd dixi p' ratione diuersitatis in. c. ad audientias
d. ij. de rescript. Ad duos casus in qbus licite q's
posset tenere duas ecclesias curatas h' d'imus si vna
dependet ab alia puta si vna e' alteri vnita. p' cor. c. i. f.
ne le. va. Idem qm' est vnita bn'ficio simplici vt e' tex.
in. c. sup. eo. de pben. li. vi. Sed casus qm' vna habe
ret quis p' mendata et alia in titulum. p' d' ergo ecclesia
curata comodari etiā habenti alia curata in titulu per
que aut posset fieri hec comenda r ad q'tum t'pus vi
de hodie tex. nō. quem tene menti in. c. nemo. f. eo. li.
vi. et ibi tractatur plene materia p' mēde. Ad ibi cū
intentionis nostre nō fuerit ar. opti. r quasi expressum
q' si papa dispēsat cū aliquo vt possit plara beneficia
curata simul retinere vel bn'ficia obreita licite detinere
talis dispensatio nō refertur ad plurima bn'ficia. quia
nō e' de intentione pape vt hic habetur in litera. vñ cū
dispensatio sit stricti iuris vt in. c. q' dilecto de plan. et
affi. p' fctum in pluralitate beneficiorū vt in. c. quia in
tantum. de pben. et in. c. q'uis. eo. li. vi. puto q' ista
pluralitas verificetur in duobus bn'ficijs. dūtaxat vt i
regula pluralis elocutio. de reg. iuris. li. vi. et in. l. vbi
nume'. ff. de testi. Nota p'pe finem ibi nec intenti
onis nostre fuit aliquid de nouo cōcedere rē. ar. op. et
quasi exp' sum q' si papa dispēsat cum aliquo vt pos
sit plara beneficia incompaffibilia simul retinere d'z in
telligi de bn'ficijs alias canonice adeptis. solum enim
opatur hec dispensatio vt ei pluralitas nō noceat. nō
aut pceditur titulus de nouo. vnde non refert talis di
spensatio ad beneficia minus canonice adepta nisi ali
ter fieret expressio magis sp'ialis. ad hoc vide bo. tex.
que tene menti in. c. si gratiose. in fi. de rescript. li. vi. sit
en' in dispensatione ista strictissima interpretatio vt. s.
dixi. et p' hoc refert hic Anno. fuisse p' nūciatum olim
cōtra argentinū p'positum cum quo fuerat dispēsatū
vt p' ter obreita possit recipere beneficiam curatā et licite
retinere. vt per hec verba non intelligatur dispensatio
facta circa obreita vt illa possint simul retineri et obti
neri cum p'positura d'z en' illa dicitio p' ter. intelligi vt stet
exclusiue. qd dictum bene notabis. Et ex his inciden
ter tractat hic Anno. an ista dicitio p' ter. regit' excludat
vel includat. et tandem videtur concludere q' regulari
ter stet exclusiue. quod dictum nota. sed vide tu p' Jo.
de lig. in de. ff. de peni. et per pau. in de. i. de summa
tri. et si. catho. et per archi. in. c. ebron. xij. q. ij. et per
bar. in. l. i. ff. de pig. acti. et cōclusio quasi cōmunis q'

mibi placet est hec q' vbi ista dicitio sequitur genus vt
annectitur ei qd p'phendebatur sub p'missis tunc stat
exclusiue. exemplum do tibi omnia bona mea p' ter ta
lem libz. vel lego tibi libros meos p' ter decretū. nam
si non excluderetur a p'missis frustra poneretur cum id
cui annectitur p'phenderetur sub p'missis. et verba de
bent intelligi vt aliquid opentur. vt in. c. si papa. de priui.
li. vi. et in. l. i. ff. de inoffi. testa. r p' hac cōclusionem
facit tex. in. l. nam qd liquide. ff. de peni. lega. si autē
adicitur ei qd non p'phendebat sub p'missis tunc stat
inclusiue. nam si staret exclusiue nihil oparetur ex quo
id cui annectitur non p'phendebatur sub p'missis vt in
l. i. iuncta glo. ff. de pig. ac. exemplum lego tibi omnia
aialia mea p' ter decretū. nā si hec dicitio nūc nō inclu
deret frustra fuisset apposita cū appellatione aialium et
nō veniat decretum. s' quid dicendum in dubio vbi nō
pōt clare apparere an illud includatur sub p'missis vel
non puto q' in materia restringibili vel odiosa debeat
fin q' magis pueniat materie vt sic odia restringantur
r fauores amplient. vt in regula odia. de re. iur. li. vi.
In materia vero indifferenti teneo cum Anno. vt stet ex
ceptiue quia hoc videtur importare p'pria significatio
vocabuli. et in hoc casu restringo Anno. r h' nō. Ad
peni. ibi cū non restaret nisi snia q' cessio litis pōt fieri
etiam in sine cause cum omnibus exaiat. non restat nisi
ferre sniam. Ultimo nota in sine vna practica cede
di liti qm' cedens intendit etiaz renūciare cause seu iu
ri competenti vtputa cedo liti et cause vel cedo liti r iu
ri mihi competenti tempore cessionis vt in. l. postq' li
ti. de pac. secus puto respectu iuris postea supueni
entis de nouo per. c. cū inter p. r qd ibi nō. f. d' renū.
facit quod nō. bar. in. l. qui rome. in. s. duo fratres. ff.
de vbo. obli. et in p'missa practica verbum litis refert
ad instantiā iudicialē. qz p'pria instātia iudicialis dicit
lis. hinc d'z q' p' p'estationem pcuratoris efficit dñs li
tis vt in. c. i. et. ij. d' peni. vbi iuris. seu cause. refert ad
spaz cām seu ad ius p'petens i cā vt h'. Quid autem si
simpli q's cederet liti. dic q' i dubio verbū litis stat lar
go modo r refertur ad instantiā iudicialem r ad cau
sam. vt probatur in dicto. c. postq' liti. et in. c. cum p'f
dem. de pac. volens ergo renūciare instācie iudici
ali dūtaxat sit cantus vt non vtatur verbo litis per
s. dicta. et per. l. litis nomine. ff. de verbo. signi. si di
cat renūcio instācie vel renūcio liti referuādo mihi
ius p'istinum in causa et an possit litigans super bene
ficio cedere liti in manibus illius qui nō posset recipe
re renūciationem beneficij. vide per do. de rota decis
ccxvi. vbi concludunt q' non. qd tene menti ne p' vna
viam pcedatur qd p' aliam viā. p'hibet. vt in regula cū
quid vna via. de re. iuris. li. vi. et in. l. o'io. ff. de spon.
Et per hoc dixi in. c. cum p'dem. de pac. q' plat' nō p't
cedere liti mote sup iuribus ecclesie si est sup tali re qz

Sanctum h' p' p' causa

Causa

de p' p' p'

In dno dno...

ipse solus alienare non possit ne indirecte alienet quod di-
recte facere non potest. In glo. ij. in fi. bodie au-
tem dat ordo qualiter debeat procedi. nam primo quod eli-
gitur postea electio presentat electo ut assensum prebeat et
electus episcopus post assensum tenet petere confirmationem. In-
certum tempus alias preuat ipso facto omni iure sibi quesito
per electionem. de quo dicitur ut bodie latius habetur in. c. qd
lit. j. c. li. vi. et facit quod non per Innocentium in. c. dilectus el. ij.
de preben. In glo. iij. in fi. que decre. est bodie in vi.
prima in ordine huius tituli. In glo. in verbo furtum. non
ista glo. et primo diffiniendo latius post glo. quod furtum
est contractio rei aliene fraudulose invito domino animo lu-
crandi ut in l. de obli. que ex deli. nas. in. s. furtum. iun-
cto. s. placuit. et in. l. i. ff. de fur. Et quatenus glo. hic
dicit quod excusatur quis contractans rem alienam si cre-
debat dominum promissurum. pat. etiam dicitur in. d. s. pla-
cuit non intelligas hoc dictum simpliciter ut sufficiat di-
cere credenda dominum consentire. nam tex. videtur in contractum
in. l. q. vas. in. s. vetare. ff. de fur. ubi dicitur quod dominus in du-
bio presumitur vetare etiam si videat rem suam ab alio ca-
pi et taceat. debent esse ergo coniecture verisimiles ad
presumenda tacitam voluntatem domini. unde dicitur doct. hic
et bene quod ex coniunctio personarum qualitate facti et alij circum-
stantijs hic arbitrabitur bonus iudex ut. s. sic as-
serenti sit credendum. quinimo plus dico quod etiam si ex
postfacto dominus rei diceret quod de presens suo res fuit cap-
ta quod hoc solum non sufficit ad excusandum furem. alias
posset semper dominus eripere furem a manibus iudicis. quod
non est dicendum. cum ex dicto quod committit contra pri-
vatum acquiratur ius agendi nedum ipsi privato sed etiam
et reipublice. ut in. l. licitatio. s. quod illicite. ff. de publi.
et publice utilitatis est ut crimina non remaneant impuni-
ta. ut in. c. ut fame. de sen. ex. et in. l. ita vulneratus. ff.
ad. l. acqui. oportet ergo ad hoc ut credatur etiam domino
ut concurrant aliquae verisimiles coniecture. et ita tandem
concludit bar. in. l. inter omnes. in. s. recte. ff. de fur.
Consultatur autem recipienti rem alienam si vult evitare suspi-
tionem furti ut facta preconizari et innitari rei inventio-
nem. ut probatur in. l. falsus. in. s. qui alienum. ff. de fur.
Et nota glo. in. c. quia frustra de usu. et si quid expen-
det iste inventor recipiat a domino. ut ibi non. quinimo dicit
non. hosti. hoc non esse iniquum dicere ut aliquid deest in ve-
torii ut inducat potius ad manifestandum quam celandum
ar. opti. in. l. iij. in fi. ff. de pdi. ob. tur. cau. Et non huius di-
ctum iurem apte non probatur. loquitur enim ille tex. qui a
principio quod convenit cum domino ut aliquid accipiat
pro indicando servum fugitivum. nam tunc valet conue-
ntio ut ibi s. hoc forte ideo quia servus fugitivus non erat
apud istum indicatorem sed quando res est apud eum
differendo restitutionem contractat rem alienam invito domino
et sic est tunc committere furtum. Nota tamen et tene me-
ti dictum hosti. in practica. Et in fi. glo. non. fi. huius glo.

quod furtum proprie non committitur detinendo beneficium mi-
nus canonice. quia factum non committitur in re inobi-
li. ut in. s. qui autem. all. in glo. et ideo dicitur tex. furtum
quodammodo. Et nota ex hoc iuncta glo. quod dicitur
quodammodo. et impropriatim. dicit tamen huius dicitur procedere
respectu corporis beneficij iurium ad illud pertinentium. s. re-
spectu fructuum quos precepit malefidei possessor commit-
tatur vere furtum ut non. bar. in. l. sequit. s. fructus. ff. de
usu. ca. et Ly. in. l. ancille. l. de furtis. et quia aliqui
dixerunt hic quod ex quo beneficium vacat non potest dici fur-
tum promitti ad instar iacentis hereditatis cuius bona
si subripiantur non causat actio furti. casu eo tempore non sit
dominus. quod tamen mihi non placet. quia longa est etiam inter vnum
et reliquum casum. quia bona beneficiorum nunquam vacant cum
prepositus dicitur esse dominus. unde bona dicuntur patrimonium ipsius
prepositi ut in. c. cum ex eo. j. fo. li. vi. In reterea ipsum benefi-
cium debet possidere particularia bona ipsius ut non. Innocentius
in. c. in literis. de resti. spo. et vide ad premissa quod non.
glo. in. c. causa carpent. j. de v. sig. et facit tex. iuncta glo.
prepositus. q. iij. in. c. quid ergo. In glo. in verbo decepte
ibi non credo quod perirent. et signa istam particulam versus
ad finem et nunquam tradas oblivioni. nam sepe numero
practicatur dictum glo. cum multi teneant beneficia mi-
nus canonice. Et potest dubitari nunquam valeant ge-
sta per istum prelatum et respectu fori contentiosi seu respec-
tu temporalium dici plene in. c. nihil. s. eo. quo ad spiri-
tualia respectu fori prius habes glo. singulari b.
quam sequitur contra doct. unde dicit Innocentius. quod ille aie
non erant decepte. quia ex quo habebatur per prelatum et tolera-
batur a superiore vere absoluebantur ab illo. vij. q.
iij. nonne. et ad tex. potest dici quod aie decipiebant quia
erat in isto prelatu. Item potest dici quod ex quo notorium
erat illum non habere titulum canonicum in beneficio quod ve-
re decipiebantur aie quia non datur tunc tolerantia ut
in. c. apostolice. j. de cle. excō. mi. Insuper tamen circa
dictum glo. dubitari. quid si aliquis esset intrusus ita
quod nunquam habuisset superioris auctoritatem. nunquam
gesta per istum in foro contentioso valeant dici quod non ut
plene dixi in dicto. c. nihil. sed in foro anime possit dici
quod sic propter fidem sacramenti. ex quo subditi crede-
bant illum esse prelatum presertim cum non sit pecca-
tum male intelligere in suo positum ut nota. in. c. per tu-
as. j. de symo. Et in hoc multum errant mulieres et
rustici adantes sepe presbiteros non habentes potesta-
tem absoluendi. potest enim dici quod salvantur propter
fidem sacramenti dicitur Innocentius. an. hic quo ad terminos gl-
tutum esse quod si ante mortem hoc scirent iterum confi-
teantur sicut eorum que le. et nota. in. d. c. ois. et in. d. c. quod
autem. s. de pe. et remissi. hoc dictum puto verum in his
qui nunquam habuerunt institutionem a superiore sed
in his qui habuerunt et ex causa supervenienti sine-
runt ipso iure privati. et non obstante privatione iuris

tolerabantur non credo confessionem de necessitate irritandam. qz vt dicunt Inno. et hosti. rōne tolerantie vere iste absoluit per. d. c. nōne. In glo. in verbo p pessionem. ibi ideo non p fuit hic pcellio. dic clarus et melius qz beneficia curata receperant. isti aut p siliū generale. vnde quo ad illa valebat dispensatio epī. qz nōdum erat adempta epīs ptās dispensandi. vt in dicto. c. sanctor. sed post pcellium generale de quo in. c. de mulcta. recepit iste archidiaconatum et sic vacarūt priora beneficia p illud. c. d. mulcta. ideo nihil operat dispensatio facta ante pcellū. Alij etiam dicunt qz ista dispensatio epī non valuit. quia archidiaconatus am- bicus non erat istis subiectus. et vtraqz solutio vera in se. In glo. in verbo electionis tpe. Quero p itel lectu huius glo. quare papa mādāt cassari electōnem in euentum pbationis duntaxat qz iste electōnis tpe detinebat illa plura curata. nam videtur ex hoc tex. in nuere qz si prius ante electōnem dimisisset qz valuisz electio dō. dicit hic gl. qz ideo tex. restrinxit se ad tem- pus electionis. quia si prius dimisisset foret purgatus illud vitium. et sic non deberet sibi imputari pcellum peccatum quasi deserit esse quod fuit et per pnam. in- cipit esse nouus homo. vt dicit tex. nota. in. c. verum. l. di. secus dicit glo. si medio tpe dimisisset illa beneficia z videt glo. intelligere de tpe qd est inter electōem et pfirmationem. et in hac materia glo. multum intricate pcedunt doct. et varie sunt opi. nam versat hic dubiū non facile an scz. ppter peccatuz pcedens impediatur qz promoueri ad dignitatem. naz puto qz in hoc ver- setur fundamentum decisionis huius tex. qz ante istū nō habemus iure cautum quia detinens minus cano- nice plura beneficia curata non possz eligi. nec iste tex. inducit ius d. nouo. quia casus pteritus non debet de- cidi sū ius nouum vt le. et nota. in. c. si. de psti. et per glo. in. c. licet canon. f. eo. li. vi. vnde tene qz illa detentio pluriū beneficiōz ponderabat hic ad inferendū ele- ctum fuisse tempore electionis in graui crimine pstitū- tum. et sic non est speciale in casu huius. c. Idē enim esset in alio graui crimine vt probatur in. c. i. lxxxi. di. et in. c. si. xxi. di. hodie vero magis specificē pmissum ē i terminis huius littere p extrauagātem Jo. xxij. que incipit execrabilis. in. §. quia vero. vbi est dispositum qz si quis habens beneficium curatum vel dignitates personatum vel officium recipit scdm p simile et illico non dimiserit primum verbo et facto in manibus ordi- narij qz est pnuatus vtrōqz et efficitur inhabilis ad sa- cros ordines et ad quecumqz ecclesiastica beneficia. et verba illius. §. refert glo. in cle. si plures de pbē. vnde per illum tex. reputo istam concertationem glo. hodie superfluum quo ad terminos littere. quia non prodest prima ex quo iam effectus est inhabilis nec credo aliū- cūtra papā cum isto posse dispensare. cum tex. ille sim

placiter reddat illum inhabilem et nullam mentionem faciat de dispensatione ad hoc. c. dilectus. f. de temp. or. et quod dixi in. c. quisquis. s. eo. Et per illum tex. dicto. §. dico esse sopitam questionem cōpo. hic in co- qz querebatur an iste qui detinuit iniuste plura benefi- cia possit eligi saltem ad inferiorē dignitatem. et qz quidam dicebant qz sic. quia hoc solum cauetur de epī- scopo in quo requiritur maior perfectio sed ipse cōpo. tenuit contrarium. sed vt dixi hodie in terminis littere iste redditur inhabilis ad quecumqz ecclesiastica bene- ficia sed questio glo. potest procedere z esse utilis quo ad alia crimina. nunquid scilicet criminofus tempore electionis vel antea possit eligi in prelaturam maxime episcopum. Circa quā questionem varie sunt opi- ita vt non appareat que sit cōmunior. et plurimum in- tricate procedunt hic doc. sed tu vide bonam glo. in. c. si. xxv. di. z tex. nota. ibi qui dicit qz promouendus de- bet esse sine crimine non solum tempore electōnis sed etiam postqz fuerit effectus xpianus. quia non potest de medio ecclesie malum auferre qui in simile delictū corruit vt ibi. Et vide ibidem per archid. qui videtur innuere post antiquos doct. qz rigor illius tex. sit ho- die correctus per. c. fraternitatis. xxxiij. di. Ego tamē breuiter sic dicerem qz aut tempore electōnis quis est in peccato veniali et non repellitur ab electione vel p- motione. quia nemo posset promoueri cum nullus vi- uat sine peccato. vt dicit tex. in dicto. c. i. lxxxi. di. facit tex. xxv. di. c. i. §. criminis. aut est in peccato mortali et perseverat in eo tempore electionis et tunc puto de- ctionem nō valere. moueor quia in tali peccato existēs nō dz celebrare. Est enim suspensus quo iad se. vt in. c. cotidie. de conse. di. ij. et legitur et nota. in. c. si. de coha. cleri. et muli. ergo non potest eligi in prelaturam sicut dicimus de excomunicato minori excomunicati- one qui propter rationem predictam non potest eligi vt est tex. in. c. si celebrat. de cle. ex. mi. et tamen ex. d. municatio minor que vt plurimum ptribitur per pti- cipium cum excomunicato non semp est mortale iuxta ea que dixi in. c. sacris. quod me. cā z pro predicta pclu- sione facit dictū. c. i. lxxxi. di. vbi habetur sū apostolū qz debet esse sine crimine promouendus. z crimen ap- pellatur ibi peccatum mortale cum priuet. vita eterna. vt in. §. alias ea demū. xxv. di. Et facit etiaz gl. i. c. flo- rentinū. alias incipit archidiaconum. lxxv. di. que di- cit qz iuramentū temerariū repellit quem a p- motione si ille non egit penitentiam quam glo. tene menti. aut ille non perseverat tpe electionis in peccato mortali. et tunc aut pmissit delictum manifeste z notorie. z non va- let electio nisi prius fuerit dispensatum. quia non pōt taliter delinquens exercere ordinem sine dispensatōe vt pbatur in. c. si. d. temp. or. puto tamen qz in hoc suf- ficiat dispensatio proprij episcopi. ad hoc quod nota.

archid. in. d. c. h. et Jo. gl. ator i. c. si quis d'inceps
p. q. vj. et glo. in. c. quisquis. s. co. aut peccatu non
fuit notorium. et tunc aut est tale q' impedit ordinis
executionem etiam post peractam penitentiam vt ho-
micidium simonia in ordine et simile. et tale delictum
impedit electionem vel saltem dat causam cassandi vt
in. d. c. si. de temp. or. et quod le. et no. in. c. ex tenore.
co. ti. et vide ad hanc materiam quod no. Inno. in. d. c.
si celebrat. aut no. est tale delictu et tunc puto q' no. im-
pediat electionem post penitentiam ar. in. d. c. floror-
tinum vt in. d. c. si. de temp. or. et facit. c. h. d. d. i. o. i.
vbi patet q' petrus fuit promotus in summu pontifi-
cem postq' negavit xpm. et hoc q' egit penitentia. vñ
glo. ibi notabilis format questionem quis sit preferen-
das in promotione an is qui nunq' peccauit an ille qui
peccauit et correctus e cum xps non elegerit sanctum
Jobanem qui nunq' deliquit sed petrum qui cum ne-
gauerat et correct' fuit. et dic vt ibi et si diceret ex quo
petrus notorie grauit' deliquit quomodo potuit p-
moueri ad summu aplatum p'ra ea que. s. dicta sunt.
So. dic q' de eius correctione et penitentia aptissime
constitit. et idem fieret hodie de alijs si apertissime con-
staret de eoz p'ititione. quia omnis constitutio huma-
na cessat cessante eius causa. h. i. d. in. s. his omnib'.
sed nobis non est licitum iudicare de occultis. vt in. c.
unico. vt eccl. bendi. non presumitur ita vera peniten-
tia in alijs sicut in petro. Item in eo cessabat omne scd
dolum propter caritatem vite et miraculorum concur-
rentium In glo. in verbo in iure propositam ibi di-
cas q' si libellus r. signa istam p'iculam vsq' ad fine
et quatenus glo. dicit q' per confessionem fit contesta-
tio cum sit peius libelli oblatio. vide quod pleni' dixi
i. c. unico. de litis contesta. et quatenus glo. dicit q'
si reus confiteatur ante oblationem libelli non fit con-
testatio nec fertur tunc sententia diffinitiva. ideo hoc
dixit quia vbi non precessit p'itio non potest dici co-
testatio vt hic in tex. et vide bonum tex. et eius practi-
cam. in. l. si reus. ff. de procura. nam si vis evitare sen-
tentiam diffamatoriam vade illico post citationez et of-
feras debitum. et dic vt plenius nota. in dicta. l. si re'.
non autem potest sententia ferri. quia snia diffinitiva
non valet lit. non p'est. f. vt lit. non p'est. in rubro et ni-
gra. sed scd glo. confesso fit p'ceptum vt soluat ad cer-
tam tempus. sentit enim q' hoc cau non datur quadri-
mestre qd regulariter datur p'dennatis in actone p'lo-
nali vt in. c. quod ad consultationem. de re iudi. et te-
nuu expresse ibi dominus card. et est glo. ordi. in. l. si
debitori. ff. de iudi. et insti. de v. obli. in. s. omnis. et
vtrubiq' dicit dandum hoc casu tempus. x. diez dum
taxat. Sed tu dic illas gl. procedere ex consuetudine
nam de iure debet dari quadrimestre. vt in. l. iul. ff. de
confel. nota. bar. in dicta. l. si debitori. Et circa buc

articulum vide quod plenius dixi in dicto. c. quod ad
consultationem. et ad materiam huius glo. vide gl. i.
l. unica. L. de lit. p'esta. que videtur huic concordare
et. ij. q. i. c. nos in quonq'. et quod nota. doct. in. c. p-
uenit. c. ij. de app. et Inno. in. c. ij. d. in integrum resti-
vbi tractatur d' vrbibus istius p'cepti. an habeat vim
diffinitive circa appellacionem et alia. In glo. i. ver-
be per sedem apostolicam. in si. nota. glo. et idem no.
f. in glo. magna sed ta dic vt plenius dixi in. c. d. mul-
ta f. de preben. et inter cetera dicit hosti. hic no. ver-
bum q' dispensatus etiam per papam circa pluralita-
tem istorum beneficiorum sine causa licet sit tunc quo
ad ecclesiam militantem non tamen quo ad triumphan-
tem. et sic non valet dispensatio quo ad deum. ar. p. iij.
q. vij. c. illa. et facit quod nota. glo. in. c. non est f. de
voto. quicq'. Inno. videtur aliud sentire in. c. cum ad
monasterium. de sta. rega. sed primam opi. sentit Jo.
an. post beatum iho. i. d. c. de multa. vbi dixi. et habeo
hanc opi. pro indubitata quando fieret dispensatio vt
dericus propter vtilitatem primatam obtineret plura
beneficia quorum alterum ibi sufficeret ad honestatez
viuendi. nam hoc casu non solum alteratur humani
ris dispositio. sed etiam xpi patrimoniu iniuste disper-
gitur. Cum ergo ipe papa non possit sine causa aliena-
re bona ecclesie sine graui peccato vt nota. archid. i. c.
no. liceat. p. q. ij. multo fortius non potest alteri dare
potestatem ipm patrimoniu male dispergendi et ex
hoc conuincitur motiuum Inno. cum non solum vole-
tur h' ius humanu sed pot' diuinu. vbi aut p' dispensa-
tione violaretur ius humanu tunc posset peccare co-
traria opi. ar. in. c. p'posuit. f. de p'ced. p'ben. na. de iure
positiuo tutu est q' quis no. possit obtinere nisi iurum
curatum et q' non possit per alium deservire. tutius ta-
men est vt cessante causa quis abstineat a tali dispo-
sitione obtinenda ne anime condemnentur. cum no. pos-
sit quis pluribus officijs intendere vt in. c. q. nonnulli
et. c. h. de cleri. non res. In glo. in vbo irritam ibi
nihil valet snia. hoc dicitu intelligi i causis p'uaris.
nam i summarijs no. est necessaria lit. p'el. vt in do. le-
pe. de v. sig. et cape istam regulam et tene cam menti.
q' omnis causa regulariter est plenaria. et sic requirit
plenum ordinem iudiciarium. et hanc regulaz firmat
glo. in. l. indices. L. de iudi. sequitur bar. in extra. ad
reprimendam. in vbo de plano. et Jo. de ligas. in
d. de. sepe. sed ego allego tex. qui hoc satis bene pro-
bat in. c. qm frequenter. in prin. f. vt li. non p'el. et si-
cut etia ibi rubrum. Fallit hec regula principaliter in
duobus casibus. primus vbi quis snia modicum p'ia-
diciu offert. vt in an. nisi breuiores. L. h. sen. et pi-
reci. et. xi. q. i. in. c. h. q' vt denico. q. ter. sic debet intel-
ligi. et in. l. ij. ff. ad tribuen. et. l. thesaurus. co. si. idē
si affert magnum p'uidicium eummodo sit repabile

per aliud remedium circa appellatōnem. facit. c. veniē
 .j. de testi. et plenius psequere hanc materiam vt nō.
 bar. et Jo. de lig. in locis pall. In glo. in verbo ir
 ritari. in fi. Nota bene hanc glo. que ad duo. pmo in
 eo qd dicit posse agi ptra electum ad cassationē electio
 nis per viam actōnis et exceptōnis. nam potest quis
 per viam actōnis petere electōnem irritari ex defectu
 forme vel psonē vt hic in verbo tandem. potest etiā p
 cedi p viam exceptōnis. cum. l. electus petit pfirmatōz
 vel psecratōnem. vt in. c. sup. his. .j. de accu. dicit etiā
 qd potest excipi licet non petat pfirmatō. quia electus
 saltem habet vel habere debet intentōz petendi pfir
 matōnem. et tunc exceptō est intentōis exclusio. vt nō.
 dicit Inno. in. c. cum dilecti. s. eo. et. s. terigi. facit. c. l
 .j. eo. li. vi. Secūdo nō ex fi. glo. qd idem est effectus
 quocunqz modo pcedat. et sic in isto casu exceptio
 ptra electum habet vim actōnis. et pcordat huic gl. in
 c. sup. eo. s. eo. et vide quod ibi dixi. nam pbata exce
 ptōne ptra electum cassat electio. vt in. d. c. sup. his. et
 sic habes effectum psecutiuum. et forte hoc pcedit pro
 pter periculum animaz. regulariter autē exceptio habz
 vim expulsiuam non psecutiuz. vt in. c. h. in fi. de or.
 pgn. hinc dicit qd exceptio est actōnis exclusio. vt i. l.
 i. ff. de excep. In glo. in verbo de cōdenda veritate
 ibi ius nouū. dicit hosti. qd etiā iura antiqua hoc vo
 lunt. s. eo. c. cum dilecti. et de despon. impu. attestatō
 nes in fi. sed hodie dic vt habet in. c. i. de iura. calum.
 li. vi. vbi patet qd etiā in spūalibus potest excipi ho
 die iuramentū calumnie. In ea. glo. ibi sed quo iu
 re hoc faciant non videt. Hosti. dicit qd videre potuit. c.
 in pettractandis. de iure calum. et in. l. fi. de pecu. et
 l. seruos. de testi. vbi patet qd cum pcurator est vllis et
 dñs iustior potest dñs pcellī vt ipse rñdeat. et facit ho
 die tex. in. c. pñtium. .j. de testi. li. vi. vbi prelatus pstat
 in animā suam et illoz de caplo hoc iuramentum d ve
 ritate dicenda. Sicut autē ibi interrogat sine iuramē
 to. et vide ad materiam qd dixi in. c. i. pettractandis. pal
 le. In ea. glo. ibi nisi id fecisset de mandato capli.
 et. Nota glo. qd pfectio solius prelati non nocet ecclie
 nisi haberet a capitulo mandatū litigandi. Et pro b
 optime facit tex. quem glo. allegat. in. d. c. presentium
 et vide ibi bo. glo. et tene illam menti. et glo. in. ca. de
 pstantinopolitana. xxij. di. et idem nō. gl. in. c. fi. de p
 scrip. vbi formamū punctaliter istam questōnē. et vide
 quod ibi dixi. et intellige pdicta qñ prelatus habz ca
 pitulum. Si enī est solus puta quia ecclesia nō est col
 legata vel de facto non habet canonicos vel mōgboz
 tunc confessio solius prelati per viam pntiose iuridī
 ctōnis emissa pūdicat ecclesie. vt pbatur in. c. dilectus
 de capel. mo. facit quod nō. glo. in. c. potuit de loca. et
 in de. vt hi qui de eta. et quali. In quibus iuribus

concludunt nō. gl. qd tantam potestatem hz solus pre
 latus quando est solus quantam habet prelatus cum
 suo caplo. Ad idem facit qd nō. glo. in de. i. de re. ec
 cle. non alie. que nō. secus dic in pfectione emissa per
 viam voluntarie iurisdictionis. vt quia sponte vadit ad
 iudiciū et pfitetur in puidiciū ecclie de quo p bar.
 in. l. certum. ff. de pfer. vbi vide. In glo. in verbo de
 pue. ibi de iure pmoni videt qd hec ptineant ad archi
 diaconum. ergo glo. male loquit. et in ptrarium est tex.
 in. c. archidiaconus. .j. de offi. or. vbi scdm pmonē itel
 lectum pbatur qd archidiaconus non potest de iure ex
 cōmunicari. que autē de iure pmoni ptineant ad archi
 diaconum vide p Jo. an. in. c. ad hec in. s. in quadam
 de offi. archi. vbi dicit qd solum fundat intentōnem suā
 super illis duobus pntis in. d. s. in alijs vero succū
 bet nisi pbet ius spale et tene menti hoc dictum. nā licz
 multa numerent in ti. de offi. archi. illa tñ attribuūtur
 scdm varias locoz puetudines. nam multa numeran
 tur ibi ppetentia alijs dignitatibus de iure pmoni

In glo. in verbo vtrūqz nō. istam glo. singulariter.
 est enī menti pmendanda. et pmo in eo qd ponit mul
 tas significatōnes huius verbi titulus. et vide etiā qd
 nō. .j. de offi. archi. in. c. fi. Et nota ex hac pte qd habi
 to respectu ad morem antiquum clerici possunt deno
 minari p titulos ecclesiaz sicut cardinales. nam ille ec
 clesie eis assignate dant in titulū alijs clericis inferio
 ribus. vt utamen ppter prerogatiuam dignitatis. vel
 officij eoz fuit ab olim pcellum vt ipsi cardinales ha
 berent iurisdictionem epalem in titulis eoz. vt i. c. is q
 .j. de ma. et obe. et ibi dixi. et vide qualiter debeant de
 nominari cardinales in. c. h. de de. non. resi. vbi plene
 tetigi in lec. Secūdo nō ex hac glo. qd quilibet cle
 ricus potest dicit maritus ecclesie sue et sic ptabit ma
 trimonium spūale inter clericum et ecclesiam inferiorem
 et pro hoc allego bo. tex. in. c. sicut in vna. xxij. q. h.
 dic tamen qd stricte solus episcopus dicit ptabere hoc
 mrimoniū cum ecclesia vt in. c. h. de transla. pla. dixi
 p Jo. an. in. c. dicit. de vi. et ho. de. large vero dicit
 ptabere hoc mrimoniū abbates et alijs prelati habē
 tes generalem iurisdictionem in loco. vt in. c. ne p de
 factu. et in. c. quia ppter. s. eo. et ibi per glo. largissime
 vero quilibet clericus inferior dicitur h mrimoniū
 ptabere cum ecclesia sua. vt in. d. c. sicut in vna. qd sic
 debet intelligi. Tercia nō ex hac glo. qd de iure cōi
 etiam beneficia simplicia nō possunt acūplari in eadē
 psona sed valet consuetudo in cōtrarium. et hodie ino
 leuit hec cōsuetudo quasi p totum orbem et pro ea vi
 de tex. iuncta glo. in. c. gratia. de rescrip. li. vi. et i. de
 gratie eo. ti. p Inno. i. c. cum iam dudum .j. de preben.

Alterius nota ex hac glo. qd epī possunt etiam ho
 die dispensare circa pluralitatem bñficiōz simplicium

nisi cum predictis vt in. c. de multa. in fi. de preben.
Refert ipse quosdam p̄trarium tenere. quia beneficiuz
principis est latissime interpretandum. vt in. c. olim. d.
v. sig. et in. l. beneficium. ff. de p̄sti. p̄nci. Ego puto q̄
virtute dicte gratie non possit ep̄s dispensare nisi i cau
sa rōnabili. hoc em̄ importat verbum disp̄are. vt nō.
glo. i. q. vij. in. §. nisi i r̄gor. hinc dicit Inno. in. c. cū ad
monasterium. de statu regu. q̄ in casibus in quib⁹ ep̄i
scopis premititur dispensatio. dispensatō facta sine ra
tionabili causa est nulla vel saltem venit irritanda ⁊ ip
se ep̄s p̄sentiens. nam vbi non subest causa rōnabil
nō dicit illa dispensatio f̄ dissipatio. vt nō. in. d. c. de
multa. Et sic p̄clat q̄ qualiscunq; subit causa disp̄e
sandi dūmodo sit sufficiens poterit ep̄s virtute dicte in
dulgētie dispensare. // Ultimo hic queritur nunq̄d
petens sibi p̄videri de beneficio virtute mandati apo
stolici teneatur libellum offerre si in iudicio litigat con
tra aduersarium Inno. nōbilit̄ dicit q̄ non sed suffi
cit rescriptum offerre p̄ libello. quali in rescripto p̄tine
atur tota intentio sp̄ius accusatoris. facit in arg. c. ij. de
dilati. dicit tamen vtile esse vt detur aliqualis libelli pe
titio. et nota p̄mum dictum Inno. ad materiam vide
quod habet in cle. dispendiosam. de iudi. iuncta glo.
de sepe. de verbo. sig. per que iura p̄t dicit sufficere. q̄
in actis faciat describi. Ego talis peto mihi p̄videri p̄
ut in tali rescripto apostolico p̄ntat quod vobis pro
duco.

Ad p̄mum p̄mum p̄mum
Intra est electio quā col
latio nō p̄cessit vel que scā
non est a maiori parte capituli vel que nō fu
it p̄mūis. hoc dicit. Et sunt due partes. p̄ma ponit
tres cassationis causas. sc̄da cassat ibi nos. p̄ma causa
vsq; ibi nec plene. sc̄da vsq; ibi. nec etiam. ⁊ abinde ter
cia. Nota p̄mo ibi maior. q̄ ad validitatem electō
nis requiruntur ista duo copulatiue. non ergo sufficit
sanior pars nisi etiam sit maior. vide papa eo ip̄e q̄ p̄
pendit electionem istam non fuisse factam a maiori p̄
te respectu numeri noloit discutere de sanioritate. q̄ il
la per se non sufficisset et p̄cordat tex. in. c. ecclesia. s.
eo. quod est contra Inno. in. c. scriptum. et in. c. quia
propter. s. eo. nec sufficit maior pars sine sanioritate.
vt p̄bat in. c. ecclesia. s. eo. et ibi de hoc aliquid dicitur
Consulit autem maior pars in numero. sanior vero cō
sistit in zelo. et zelus in tribus sc̄z idoneitate electi ⁊ eli
gentium. in auctoritate que considerat respectu digni
tatis ordinis et in tempe institutionis et in sp̄iali intē
tione et hec p̄bant in. c. dudum. el. i. s. eo. et. j. eo. eccia
vbi de hoc Nota secundo ex isto tex. iuncto. c. quia
propter. s. eo. q̄ indiffinita oratio equipollet vniversa
li. nam. c. quia propter. indiffinita dicit q̄ is eligatur
in quem consenserint omnes vel maior et sanior pars

capituli. Iste vero tex. referendo mentem illius p̄stitu
tionis dicit q̄ requirit maior pars totius capituli. et
sic tantum est dicere indiffinita maior pars. quantum
vniversaliter maior pars totius capituli. et de hoc an
et quādo indiffinita equipollet vniversali in iure vide
bonam glo. et tene menti in. c. vt circa. eo. ti. li. vi.

Nota tercio ibi nec plene. q̄ collatio numeri ⁊ zeli
et meriti debet esse plena. non em̄ fm̄ Inno. sufficit p̄
functoria collatō vel semiplena studiose facta. qualiter
autem sit fienda hec collatio. Inno. hic multam istat
Sed p̄clude breuiter post eum. q̄ aut nullam dubius
ozitur publicato serutinio. et sufficit collatio generalis
puta vt dicatur tot numero p̄senserunt in sempronius
tot in gayum Item eligentes sempronium sunt digni
ores respectu dignitatis et meriti et institutione. quia
sunt antiquiores canonici. Item sempronius est ma
gis idoneus respectu scientie etatis. et sic de singulis.
vide satis est facere istam collationem. generalem ex q̄
appareat maiorem et saniozem p̄tem p̄suisse in eligen
dum. Et vide de hac collatōe q̄ nō spe. eo. ti. §. i.
Si autē aliquod dubium ozitur puta quia dicitur ali
quos esse suspensos vel excoicatos. et sic non debere i
numero computari. vel q̄ aliquis erat absens. vide
erat vocandus vel quid simile tunc debet fieri collatio
magis stricta. Nam debet haberi tractatus ⁊ discus
sio super dubio exorto. non autem necessario recipian
tur probatōnes p̄ capitulum. nec est ferenda sententia.
quia capitulum non debet esse iudex in causa propria
Et nota hoc verbum ex quo habes q̄ si aliquod dubi
um ozitur inter maiorem partem capituli et aliquos sin
gulariter de capitulo. non potest capitulum esse iudex
L. ne quis in sua causa ius sibi dicat. l. vnica. Nec pu
to valere constitutōem capituli in p̄trarium. p. l. penl.
ff. de arbi. vbi dicit q̄ etiam ex consensu aduersarij nō
potest quis esse arbiter vel iudex in facto p̄prio. et hoc
procedit etiam si capitulum haberet alias iurisdic
tionem in singulos. sicut habet quandoq; ex consuetudi
ne. vt in. c. irrefragabili. §. excessus d̄ offi. ordi. p̄cedit
em̄ illa p̄suetudo quatenus capitulum indicat singu
los. non tamen in facto proprio. et ita intellige Inno.
hic qui dubie loquitur. vide etiam Inno. in. c. cū no
bis. s. eo. vbi dixit capitulum non habere iurisdic
tionem in singulos vt possit in eos aiaduertere si vocati
nolunt ad capitulum venire. idem dixit in. c. i. de ma. ⁊
obe. respectu antiquioris canonici qui ex consuetudie
habet potestatem congregandi capitulum. et hec nota
quia faciunt ad multa. Fiet ergo ista discussio p̄ caplin
quo ad informandum animum capituli ⁊ vt subsequa
tur canonica electio. non autem vt sententia feratur per
capitulum. vide in simili quod nō. Inno. in. c. venera
bili. j. de cens. et fact. c. cū persone. de priuile. li. vi.

Nota quarto ex tex. tria que sunt de substanciali forma electionis. primum est qd electio fiat a maiori et saniori parte capituli. scdm vt precedat plena collatio. et dicitur hic ppo. qd collatio solum exigitur in forma scrutini. no aut in forma compromissi licet sit vtile vt etiam tunc fiat collatio per compromissarios. quod mihi satis placet. qd. c. quia propter. in forma scrutini exigit collationem. et vide quod ibi dixi. Tertium est vt subsequat post publicationem scrutini et collationem communis electio non em sufficiat singularis. i. qd quilibz dicat. eligo talem. sed oportet qd sequat communis et vnica. et hodie habetur forma in. c. licet. f. co. li. vi. r. c. cum abmo. de re iudi. co. li. v. puta qd vnus nomine capituli eligat per verba singularis numeri. vt in iuribus preall. Nota ibi ne vt idem repeti qd iura detestantur lapsitatem. facit. c. licet. de pba. no em e vtendu sup fluis remedijs vt dicitur in. l. bec stipulatio. s. otual. ff. vt le. no. ca. Nota i. pro. ibi tot essent electores. qd ad multiplicationem cause sequit multiplicatio effectus causati. et sensus litere est qd publicato scrutinio in quo singuli pserunt non debet de nouo quilibet per se eligere. quia aut idem repeteretur aut sequeretur qd tot essent electiones quot numero eligentes. Et ex h dicit Jo. an. qd posset sustineri si in scrutinio qui libet ex electoribus dicat. eligo per tex. ibi ne vt idem repeti. loquitur em de electione singularium. ergo vt dicatur repetitio oportet dicere vt in scrutinio dixerunt. s. hosti. aliter intelligit. dixit em qd si electio singularis diceretur nominatio et no electio sequeretur qd idem repeteret si vero dicitur qd sit electio sequeretur absurdum qd tot essent electiones. qd. quia quemadmodum vnus faceret electionem ita et secundus. Et iste intellectus mihi placet. vt dixi in. c. quia ppter. s. co. vnde laudo illa practica vt in scrutinio quis dicat. eligo. sed debet postea subsequi communis electio. vt hic et in. d. c. quia ppter. tamen si electores parum igitari. i. iuris consaj dicerent. eligo. non per hoc puto scrutinium viciari per hoc dictum Jo. an. qd est menti tenenda. et quia vba late debent intelligi vt res poti valeat qd pareat. vt in. c. abbate. d. v. sig. Nota vterius qd ex terminis natur alibus vel dyalecticis potest inferri ad ditionem causarum. sicut hic fecit papa. pro h facit gl. no. i. di. pfectudo. que dicit qd deficiente lege potest allegari ratio naturalis. et pro hoc facit. l. scire. in. s. sufficiat. ff. d. executu. Ad idem. c. ij. requirit. in fi. de app. r. mes lre est qd sicut ex singularibus ppositioibz hz veris no apparet ppositio vniversalis nisi exprimat per signum vniuersale. exemplum si dico titius currit. r. n. apparet qd enu erando omnes homines mundi currit nisi h exprimat per aliquod signum vniversalis. et p dera quia tex. dicit non apparet. non em dicit non sequitur. quia bene seq

retur enumerando omnes homines mundi. ita in electione licet quilibet singulariter dicat. eligo talem mihi subsequatur electio communis nomine capituli non apparet electio capitularis et communis. et ideo vt appareat communis fuit statutum vt prectis singularibus pserit in scrutinio subsequatur communis electio modo predicto. hoc tñ consistit magis in subtilitate qm in veritate. vnde Jnno. reddit aliam rōnem dicens hoc fuisse statutum quia si sufficerent singulares consensūs quilibz publicato scrutinio prozumeret ad eligendum vt red dret se gratum electo. et sic sepe pretermittetur collatio et eligeret malus. Hosti. tñ reddit aliam rōnem dicens qd cum sufficiens et ascendit super congregatos in vnum et punitas patet vnitatem. singulariter vero diuisionem. debet esse electio potius communis qm singularis. cum debeat fieri inuocata spūsancti gratia vt in. c. sacrosancta. s. co. be rōnes sunt omnes pūsancti. vnde pma ratio tex. plus in hi placet. Et scias in Jnno. et bene qd bec electio communis non requirit nisi vbi seruanda est forma. c. quia propter. nā in alijs sufficiunt singulares consensūs per capitulum in capitulo prectis. quod no. et idem voluit glo. in. d. c. licet. f. co. li. vi. Et nota ex dicto Jnno. qd ad hoc vt valeat agerendus nomine capituli oportet qd exprimat collegialiter et in ipso collegio. Ad idem glo. no. in. l. licet. ff. quod cuiusqz vniuers. que singulariter dicit qd homines homines huic civitatis etiam elenato repulo ad quod insultum fecerunt seu rumorē no propter hoc dici potest qd civitas hoc fecit sed singuli de aitate ad hoc em vt tribuatur civitati oportet qd prius in polo legitime congregato h fuerit obtentum quod no. r. si cit qd no. cal. in. c. cum omnes. de pti. et Jo. an. in. c. i. de re. ecc. non alie. in nouella. licet aliud et male ibi senserit in glo. sua. Nota ibi in canonicatus possessione. qd sola possessio canonicatus tribuit facultatem dandi vocem in capitulo. licet aliter non appareat de proprietate iuris canonicalis. vnde existens in possessione canonicatus debet admitti ad tractatus capitulares tanqz canonicus. nec debet excludi licet ab alijs bus negetur ius proprietatis. quia non debet ex facto priuatorum sua possessione spoliari. facit. c. querebam. s. co. si. et. c. consultationibus. de iurepa. Item no qualiter probetur possessio canonicatus. probat aut probando exercitium particularium actuum ppetuū solis canonicis. vt hic notanter probatur. r. per. et. f. in. c. dilecto. f. de preben. Item nota in ver. scs qd pfectudo generalis potest allegari ad definitionem cause veritatis in loco particulari. et hoc intelligo quōdo locus particularis non habet specialē consuetudine nec ius pūne expresse disponit in illo casu. nam dicitur re pūni no est expresse. de quo loco debet vocari

absentes. unde in hoc potest recurrere ad consuetudinem in eadem
 generalis provincie. ut est bonus textus. hic. ad idem. c.
 super eo. s. de censu. Ultimo nota ibi de plurius fra-
 trum papa causas electionum prelatorum decidit cum plurius
 cardinalium ubi hodie ex eadem consuetudine. prout dicitur in
 hito p. plurius cardinalium. et facit quod non. Jo. mo. i.
 c. super eo. s. de heredi. li. vi. In glo. in verbo zeli. ibi
 maior pars censetur que est inferior hoc glo. videtur pra-
 ter. ubi papa non solum ad zelum. sed etiam ad numerum
 habuit respectum currere enim debent illa duo copula-
 tione. s. in maioribus respectu numeri. et sanioritas respectu
 zeli. quod tenuit Jo. an. s. eo. p. gregato. et sequitur in. c.
 ecclesia. s. eo. et dixi in. c. q. p. p. r. s. eo. et vide quod et
 cum latius in. c. cum ecclesia In glo. in verbo nec in gla-
 ribus ibi ubi plures vel simul omnes. dicit quod imo debet
 pro. iudicari per unum tantum. et per verba singularis nu-
 meri siue fuerit processum per viam sententiam siue per
 viam promissionis. ut hodie probatur in. d. c. sicut. s. eo.
 li. vi. et in. c. cum ab uno. de re iudi. eo. li. nec ob. l. per
 fundum. de qua glo. in fi. opponit et non soluit. loquitur
 enim in re spectante ad plures super qua possunt singu-
 li disponere singulariter et divisim. nec est necesse ut con-
 ueniant in unum. ut probatur in. d. l. p. fundum tex. au-
 tem iste procedit in competentibus pluribus ut vni-
 uersis seu collegio. tunc enim non valet dispositio nisi si-
 at collegialiter. ratio diuersitatis est. quia si res spectat
 ad collegium non potest dici quod collegium disposuerit
 nisi fuerit congregatum et collegialiter decreuerit. cum col-
 legium sit quoddam corpus fictum representatum per
 singulos in unum congregatos. ad hoc. l. mortuo. s. ff.
 de iudi. et per glo. in. d. l. sicut. ff. quod cuiusque vni-
 uers. et plenius per bar. in. l. ant. facta. ff. de penis. et t3
 Inno. hic et. s. dixi. Ad unum tantum notabile et singu-
 lare dictum aduerte quod etiam in re spectante ad plures
 ut ad singulares debent singuli in unum venire quia
 do dispositio maioris partis preiudicat minori parti.
 hanc theoricam notabilem posuit bar. in. l. om-
 nes populi. ff. de iusti. et iure. pro qua facit tex. in. l. et
 suam heredem. alias incipit maiorem. ff. de pac. ec. et
 est satis rationale. quia forte minor pars potest
 adducere maiorem partem in suam sententiam. et per
 hoc dictum alias dixi contra theoricam doc. in. c. iij.
 de iure pa. quod plures patroni alicuius ecclesie debent in
 actu electionis fiende de presentando venire in unum
 cum maior pars preiudicat minori parti. ut in. d. c. iij.
 et vide quod ibi dixi sed quia. s. conclusi quod per unum
 nomine capituli seu maioris partis debet fieri electio
 queritur per quem deputabitur iste. Jo. dicit b. In-
 no. quod ex consensu capituli expresso vel tacito. nam si
 quis eligeret nomine capituli capitulo presente et non
 tradicente videtur capitulum presentare quia agit b. ca

si de re meritoria et percipibili. ut. s. ecclesie. prout dicitur
 de pastor. secus si ageretur de re onerosa. ut est seru-
 tus vel procuratoris officium. nam tunc tacens habe-
 tur pro tradicente. ut in. l. filiulfa. s. inuitum. ff. de p-
 cura. et in. l. qui vas. s. vetare. ff. de fur. cum li. Et non
 primo hanc theoricam Inno. quia quotidie allegat cum
 queritur an tacens debeat habere pro presentente vel con-
 tradicente. Sed ego plenius expediendam hanc articulum
 i. c. none. de presum. et dicit ut ibi. nunquid autem capi-
 tulum possit aliquem deputare aliquibus reductantibus
 Jo. an. quod sic. quia cum agitur de re necessaria standum
 est iudicio maioris partis nisi minor pars opponeret
 aliquod rationabile. ut in. c. l. de his que sunt a ma. p-
 te ca. glo. no. in. c. cum omnes. de p. s. et facit quod dixi
 in. c. scriptum. s. eo. In glo. in verbo nec premissi
 ibi sed ipse hoc supplet ex officio suo. pondera b. glo.
 videtur enim sentire unum dictum quod alibi non me-
 mini me legisse. quod si aliquis fuit contemptus in electione
 licet ipse non prosequatur contemptum. potest tamen
 iudex qui habet electionem confirmare ex officio suo al-
 legare contemptum illius et sic electionem tanquam inu-
 stam retractare. Sed aduerte quia tex. videtur velle quod
 aduersarij referebant de hoc questione ut patet in versi.
 de quibus. et sic non videtur quod ex officio suo papa sup-
 pleret. preterea dico quod nec aduersarij nec iudex ex offi-
 cio suo possit allegare contemptum ex quo ille qui fu-
 it contemptus tacet. quia cum hoc casu agatur de fauo-
 re privato non autem publico non potest iudex supplere
 ex officio suo. ut non. in. c. bone. de postu. pla. et p. bal.
 in. l. iij. in. s. hoc autem iudicium. ff. de dam. infec. no.
 Inno. in. c. ad nostram. el. ij. de iur. et. quod autem hoc cer-
 nit commodum privatam et non publicam probat ex eo
 quia ipse contemptus potest ratificare electionem. ut in
 c. q. sicut. s. eo. quod non posset si versaret ibi utili-
 tas publica. quia non potest quis renunciare iuri intro-
 ducto in fauorem publicum. ut in. ca. si diligenti. de fo-
 p. ad hoc facit glo. no. in. c. q. sicut palle. que dicit quod
 mortuo canonico contempto non potest amplius alle-
 gari contemptus etiam per successorem canonatum.
 Item quemadmodum canonicus potest a principio
 non interesse electioni. ut in. c. quia propter. et in. c. cum
 dilectus. s. eo. Ita potest ex post facto contemptum non
 prosequi. et si ipse non curat nec iudex. curare debet. quod
 re ergo puto quod solus contemptus potest allegare contem-
 ptum ad effectum ut retractaretur electio. unde nec iu-
 dex nec alij de capitulo illo tacente poterunt contem-
 ptum allegare. et videtur hoc satis de mente doc. b. li-
 cet expresse non tangant. Ad istum tex. sentiunt doct-
 duos intellectus. primus quod hic aduersarij et papa pote-
 rant habere respectum. ad contemptum istorum quod eis
 computatis non habebat electus maiorem partem capi-

tuli. Et hoc enim resultabat nullitas electionis. ut in .c. ecclesia. s. eo. et hic in pn. et ex quo electio est nulla non posset contemptus illam validare consentiendo. ar. c. auditis. s. eo. et hoc leg. videtur placere. In .c. q. Jo. an. licet hosti. nolite admittere contemptos debere computari in numero. sed habuerunt omnes bonum consensum nam dictum hosti. debet intelligi quod contempti debent computari in numero. sed ad augendum numerum eligentium si postea consentiant. quia consensus debet preitari in scrutinio et ex illis debet resultare electio. ut in .c. quia propter. et dicam post glo. f. c. ecclesia. f. dicitur Inno. et sequacium procedit quod ad hoc ut consideretur an habuerit electus maiorem partem totius capituli debent contempti computari in numero eorum qui faciunt capitulum. non autem in numero illorum qui preterierunt in electionem. et tunc perpetuo hoc dicitur menti. quod sermone tibi non solum in actu electionis sed in omnibus actibus collegiatis explicandis ut non valeat quicquid faciat et maior pars presentium si illa pars non fuit maior pars habito respectu ad illos qui debebant vocari. Idoneum exemplum in universitate sunt. xij. xi. se congregavit contempto. xij. non valebit quicquid fiet per sex. quod computato absente non reperitur dispositio facta a maiori parte totius capituli. et pro hoc facit quod non. gl. in de. qd. circa. f. c. ti. Secundus intellectus quod ideo papa habuit respectum hic ad contemptum illorum. quia non interuenit plena collatio numeri ad numerum. non enim fuit plene discussum utrum ille canonicus qui fuit admittendus cum preteritione deberet prestare suffragium nec utrum absens deberet in numero computari. de electis autem collationis videtur electionem ipso facto. quia est verum de substantialibus forme. ut in .c. cumana. s. e. et forma fuit introducta in favorem publicorum. unde papa non propter ius privatam contemptorum. sed propter transgressionem iuris publici fecit mentionem de contemptis duobus canonicis contemptis. et hunc intellectum sentit hic hosti. et utroque mihi placet. In glo. in verbo possessionem. ibi etiam si ius in veritate non haberet non. hanc glo. et eam intellige ut non. Inno. in .c. in litteris de resti. spo. et dixi in .c. cumana. s. eo. Et in h. gl. Inno. dat aliam solutionem. ad .c. cumana. dicens quod ibi fuit facta protestatio quod vox illorum clericorum non deberet valere nisi de iure deberent interesse. ideo possessores non profuit ex quo non probarunt se habere ius proprietatis eligendi. hic autem fuit facta protestatio quod vox istius non deberet valere si de iure valere non deberet sed ex quo erat in possessione debebat de iure valere per id quod. s. dixi glo. hoc s. non placet Jo. an. quod etiam episcopus in possessione canonicatus debet de iure interesse et tamen illa protestatio nocet ei qui non habet nisi possessionem tantum. ut in .d. ca. cumana. Jo. an. dat

aliam s. dicens quod ibi clerici consentirent protestationi ideo sibi preiudicaverunt respectu possessionis. hic autem iste canonicus non contempsit. et nota istam solutionem. et vide quod latius dixi in .c. cumana.

Affana

Non valet electio pontificis per laicos et canonicos facta etiam si hoc habeat consuetudo. et quoties solet al legari. et tria facit. primo prohibet. secundo et tertium ponit. tertio damnat contrariam consuetudinem. secunda ibi que si. tertia ibi non obstante. Nota ibi electio perpetua. quod electum quandoque ponitur per statum. quod vero pro citatione. ut patet in .c. de illiata. xxxij. q. iij. et in .l. edictum. et in .l. ad peremptorium. ff. de iud. Reperitur etiam in dictum et dicitur in dictum collecta que solet imponi per principem vel civitatem. ut L. de iudicis. in rubro et nigro super in dictum vero est collecta extraordinaria. de quo dicendum. ut in .l. mica. L. de supradic. Nota secundo quod canonici non possunt communicare in eligendi laicos. pro hoc. c. h. f. de iud. et quod ibi non. imo nec episcopus possit. ut non. gl. in .c. no. be. f. de iurepa. nec aliquis alius citra papam non potest laico committere causas spirituales et dare etiam potestatem excoicandi. ut non. glo. in .s. verum. xxxij. di. et per hoc solvitur contrarium quod formari possit vocandi. nus. et in .c. i. synodo. lxxij. di. ubi papa cum concilio dedit potestatem imperatori eligendi pontifices. quod tamen privilegium postea fuit revocatum. ut in .s. verum. e. di. An autem ex hac concessione imperator seu alius laicus transeat in spirituale et sua electione vide per Inno. i. c. q. sicut in h. p. in .c. s. e. Nota tertio quod admissio laicorum in electione prelati reddit electionem ipso facto nullam. ut est hic casus non. et menti tenens quod intellige quando admittitur ad colligendum. scilicet si admittentur propter aliquam utilitatem ecclesie sicut in concilio. admittitur tabellio. ad scribendam electionem per actum. Et nota hoc dicitur. de quo vide quod plenius dixi in .c. quia propter. s. eo. vel vocatur laici ut dicitur dant clericos electores contra clericos vel alios in iuste impediunt ipsos canonicos. lxxij. di. in principibus. Si autem admittantur ad colligendum excoicandi nunquid electio sit nulla. dicitur in .c. h. de p. a. c. non. s. eo. illa. Quid autem in alijs inbabilibus nunquid ipsorum admissio viciat electionem. dixi plene in .d. c. h. et vide quod non. Job. an. in regula. quod aliter in m. r. c. Nota et h. l. r. q. etiam consuetudo non potest reddere laicos capaces iuris spiritualis et dicit hoc preterit etiam si esset tanti temporis de et ius in ius non quare memoria ut non. Jo. an. in .c. h. de p. b. l. vi. dixi plene in .c. causam. de p. s. c. p. Ultimo nota quod per consuetudinem mittit nomen consuetudinis et appellat corruptela corripit enim mores sub velamine p. s. c. d. i. l.

nam assumitur ab impijs vt privilegium. vij. di. mala. et. iij. di. deniq. et pro hoc facit quia consuetudo vera est quoddam ius moribus introductum. vt. l. di. consuetudo. sed ex pravis actibus nō inducitur ius cū ius debeat esse honestum et. vt. in. c. erit autem lex. iij. di. Quandoq. tñ improprie etiam in malis inducitur consuetudo non autem q. debeat trahi ad cōsequētiā sed ex repetitis actibus videtur hō assuefactus ad malum et deduxisse malum in cōsuetudinem. vt. in. c. ita nos. xxv. q. ij. et in. l. iij. l. d. epi. audi. An autem electio indistincte sit nulla si laici intersunt electōni. vide quod dixi post Inno. in. c. camana. s. eo. nam si laici per violentiam se ingerunt que caderet in constantem virum electio non redditur nulla. valz em̄ quatenus sit a clericis. et est vtile tunc vt p. clericos fiat. p. testatio vt ibi dixi. nam electio redditur nulla ex admisione laicorum in odium admittentium. nam alias de iure electio v. valere quia sit nomine vniuersitatis. vniuersitas autē residet penes habiles. vt. in. c. p. gregato. s. e. et i. c. si. de. p. cura. vbi valet electio habilium si excoīcati fuerunt admitti ignoranter s. odium cessat qñ p. violentiā se ingerunt et hec nō. In glo. i. in. fi. de hoc an et quando vtile videt p. inutile. dic vt nō. glo. in regula. vtile. li. vi. Et ad materiā nostram vide quod dixi i. di. c. o. c. si. de pro. et in. c. cum super abbacia. de offi. dele. In glo. si. ibi. nulla temporis longinquitate defenditur. nota bene hoc dictum glo. q. p. s. uetudo cōtra ecclesiasticam libertatem est in p. scriptibilis et fac ista glo. q. p. s. uetudo non possit introduci vt clericis soluant collectam etiam de bonis patrimonialibus quia hoc est contra ecclesiasticam libertatem. vt. in. c. nō minus. et. c. aduersus. de immu. ecclie. Et an laici imponētes collectas sint excoīcati. dic vt le. et nō. i. d. c. nō minus. et vide quod ibi plene dico quod tetigi in. c. si. de vita et ho. de. vbi est tex. apertus. q. etiam de patrimonialibus non tenent dīci soluegabellas. forti? nec collectam. dic etiam q. etiam ista p. s. uetudo non valebat quia non poterat reddere laicos capaces iuris spūal. vt. in. d. c. causam. de p. scrip.

Ecclesia vestra Non sufficit ad p. firmatōnem electōis q. sit facta a maiori parte capli nisi etiā illa pars sit sanior. vel ad idem sic. Non sufficit ad validitatem electōis q. sit a maiori parte capituli sed requiritur q. illa sit sanior. et est casus notabilis et semp. menti tenendus. Diuiditur. nam primo ponitur duplex electio. secundo allegatio pro vno electorum ibi. tandem. terciō pro alio ibi pars vero. quarto diffinitio ibi nos. Nota primo q. capli potest etiā vno absente p. figere diem electōis celebrande restringēdo terminum iuris. nam de iure collegium habet tres mē

ses ad eligendam. vt. in. c. ne pro defectu. s. eo capli autem potest restringere hunc terminū et alium breuiorem statuere vt. hic. an autē hoc possit facere invita mī nori parte vide quod dixi post doc. in. c. cum nobis. s. eo. Secundo nota ibi p. biterum cardinalem canonicum vestrum. q. p. biter cardinalis potest esse canonicus ecclesie cathedralis. et in b. tene menti istū tex. quia nescio alibi. et dixit hic Jo. an. q. loquitur tex. scōm consuetudinem p. biterorum et diaconoz cardinalium qui retinent priora beneficia. facit quod i. simili nō. in. c. iuratus. xij. di. quasi sentiat q. de nouo non possit acquirere canonicatum aperte tamen b. nō dicit. In hoc tamen dicerem sic. q. aut promotus in cardinalem habebat prius beneficium curatum v. aliam dignitatem inferiorem seu officium et vacat ipso facto q. assumitur in cardinalem per. c. de multa. s. de p. ben. nam cardinalatus est dignitas seu officium maximum. Ergo per adeptionem ipsius debent vacare beneficia curata prius adepta vel dignitates seu p. sona? inferiores. Ad idem quod habetur in extranaganti execrabilis. in. s. quia vero. aut habebat beneficia minora. vt. puta canonicatum. et illa non vacant p. adeptionem cardinalatus etiam si exigerent residentiam. iuxta ea que dixi. in. c. si. de de. non resi. et in. d. ca. de multa. et hoc inteligo de p. bitero vel diacono cardinali. nam episcopus cardinalis ratione episcopatus p. dit ipso facto omnia priora beneficia sicut statuitur in simplici episcopo in. c. cum in cunctis. in. s. cum vero. s. eo. aut queritur nunquid promotus in cardinalem possit de nouo acquirere beneficia in titulum. et puto q. non si sunt curata. ar. in. d. c. de multa. et in. c. q. nō nulli. et in. c. relatum. et. c. ad hec de de. non resi. Idēz si essent minora beneficia exigerent tamen residentiam quia non debent conferri beneficia ei qui residere non potest. vt. in iuribus proxime allegatis. sed beneficia minora residentiam non requirentia poterit p. biter vel diaconus cardinalis acquirere mero iure inspecta generali consuetudine. de qua in. c. dudum. s. s. eo. q. nil repugnat sicut habens dignitatem inferiorem poterit acquirere talia beneficia minora. vt. nō. in. c. i. de cōsue. li. vi. et in. c. gratia. de rescrip. eo. li. et. c. officij. s. testa. vbi glo. sed episcopus cardinalis acquirere non potest sicut nec alius simplex episcopus. nam si perdit priora beneficia. vt. in dicto. c. cum in cunctis. fortius non potest de nouo acquirere. quia turpis est dicitur q. non admittitur hospes. vt. in. c. quem admodum. s. in reūran. hoc intellege nisi acquisitio admittatur ex causa rationabili. iuxta ea que dixi post doc. in. c. cum nostris. s. de concef. p. ben. vbi bonus tex. facit quod le. et nō. in. c. cum ecclesia. de p. ben. li. vi. et hic nobis.

Nota terciō q. maior pars numero p. sumitur sa-

maior. presumitur enim in dubio pro numero ar. c. prudē
tia. de offi. dele. et in. c. quibus. ff. de i. et p. c. dudu
el. i. s. eo. hoc tamen presumptio admittit pbatōnem
in contrarium ut hic probatur. Nota quarto ibi
ad ecclesiam supradictam q̄ scientia requiritur in pre
lato scdm̄ qualitatem ecclesie. non ergo in omnibus ec
clesiis requiritur uniformis scientia. nam si populus
vni subiectus est maximus requiritur maior scientia v̄
si ibi sunt heretici. facit. c. in causis. e. eo. et quod ibi
nō. et tene menti illa duo iura ad hoc. Nota quinto
ibi habito respectu ad personam electi r̄. q̄ zelus me
lior presumitur habito respectu ad idoneitatem electi
eligentes enim presumunt meliori zelo ducti. Nota
sexto. q̄ non omnia p̄tenta in. c. quia propter. sunt de
forma substantiali dectōnis. nam quedam sunt ibi de
iusticia quedam de forma substantiali. unde q̄ fiat ele
ctio vocatis omnibus vocandis est de iusticia non autē
de forma substantiali. et que sunt de forma substantia
li ibi dixi. et ex hoc r̄ ex tex. singulariter nō q̄ clausula
in si. posita non semper p̄tinet omnia precedentia. nā
in. c. quia propter. in si. ponitur illa clausula videlicet
electio aliter facta non teneat et tamen non p̄tinet oia
precedentia. ut est hic tex. nō. quia si concerneret om
nia sequeretur multorum iurium correctio. Et ex h̄ nō sin
gulariter q̄ clausula in si. posita nō debet referri ad
oia precedentia q̄ ex tali relatione sequeretur absurdū
vel aliud inconueniens seu iurium correctio. debet enim
esse uniformis rationibus precedentibus ad h̄ ut clausu
la sequēs referat ad oia. scilicet si p̄t reddi diuersitatē rō
inter precedentia. Ad h̄ vide qd̄ nō. bar. in. l. p̄tor. le.
ij. ff. vi. bo. rap. et in. l. talis scriptura. ff. de le. i. et qd̄
plene dixi in. c. ij. requiris de appl. et tene in hoc semp
menti tex. quia nescio sibi simile in toto corpe iuris ca
nonici. Item ex h̄ et ex tex. nota q̄ p̄ euitanda iuriaz
correctio debet fieri stricta interpretatō. pro hoc quod
nō. in. c. cum expediat. ff. eo. li. vi. et vide bar. in extra
uag. ad rep̄mendum in verbo non obstante privilegio
vbi ponit quedam verba pulchra in materia p̄ euitan
da iurium correctio. Nō ibi excogitatum est mul
tis vigilijs q̄ sententia exigit vigilias repellit aut som
nolentos h̄inc tulius in p̄logo rethorice. statui quidē
semp̄ nemine sapie et eloquentie laudem sine maximo
sudore ac labore p̄sequi posse. Nota in verbo nos
igitur q̄ non solum in electione s̄ etiam in alijs dispo
sitionibus fiendis p̄ caplm̄ non sufficit maior pars nē
si illa sit sanior. Requiritur ergo ista duo copulatiue. n̄
ergo sufficit maioritas numeri sine sanioritate. ut est h̄
tex. nō. quem ad hoc semp̄ tene menti. nunquid autē
sufficiat sanioritas sine maioritate respectu numeri sit
opi. r̄ dic vt latius dicam cū glo. si. an aut̄. p̄dicta ha
beant locum in vniuersitate seculari vt maior pars nō

consistat in solo numero sed in dignitate et auctoritate
et merito p̄sonaz. dic q̄ sic nō. bar. post glo. in. l. p̄m
ponius. alius incipit si vni. ff. de re iudi. qd̄ tunc mens
et addit ibi notabile dictum dicens p̄dicta procedere
in his que sunt per plures vt collegium. si autem per
plures tanq̄ singulares. tunc p̄siderat numerus. ar. in
l. si duo ex tribus. r̄ in. l. inter pares. ff. de re iudi. facit
quod nō. p̄ glo. in. c. h̄. de re iudi. r̄ qd̄ nō. ibi. in. c.
cum in veteri. e. e. et qd̄ ibi dixi in. c. cum dilecti. e. h̄.
Et ex p̄dictis inferit ad vni ad quod cōter non aduer
tit q̄ in disponendis p̄ vniuersitatem s̄ caplm̄ non
debent dari voces per lupinos. quia tunc nō p̄t appo
tere que pars sit sanior s̄ solum qui maior responu
meri. et n̄ maioritas sine sanioritate nihil valet vt b̄ et
in iuribus. e. alle. et vt iquit plinius in quadam ep̄la
nō debent solum numeris p̄sonis s̄ ponderari sentie
nil enim est ita inaequale q̄ vbi impar est prudentia sit
par ius. quasi dicat sic. et homines differunt in p̄dē
na. quia vt dicit Cicero. multi homines r̄ pauci homi
nes. multi noie. et pauci re. et facit. xl. di. multi. ita de
bet esse differentia in auctoritate vocum vt magis pon
deret vox prudentis q̄ insipientis seu parum sapientis
et hoc diligenter nō. In glo. ibi vel dicitur parti
cula vsq̄ ad finem fuit addita a tempore Inno. et p̄
mitem additōnem fecit in glo. se. et ex his duabus gl.
nō. q̄ licet can. onicas vocatus noluerit interesse p̄
p̄tione. termini. nō p̄pter hoc videt̄ renūciari iuri dig
di cum ista sint diuersa. v̄ terminus p̄fixus in cap
itulo d̄ sibi denunciari et regri vt cōpareat in termino
ad eligendū. p̄trariam t̄i opi. vt nō sit amplius requi
rendus tauerunt vin. et phil. p̄r ea que dicuntur in
istis duabus glo. in prin. s̄ Inno. Jo. an. et cōter alijs
sequētes tenent p̄uocē p̄m p̄ qua optime facit quod
nō. glo. in. ca. cum qui. de do. et p̄m. li. vi. que p̄dicit
q̄ licet quis fuit p̄tmax in vno articulo cause. n̄
minus debet citari ad ea q̄ postea occurrūt ex quo oia
tio fuit sp̄alis ad certum actum. et facit qd̄ nō. Inno.
in. c. consuluit. de offi. deleg. Et vide quod dixi in. c.
si. de dila. hanc t̄i cōclusionem glo. limitatur h̄ In
Jo. an. et cōter alijs. Ex quoz̄ dicitur sic distinguit̄
queritur an nō cōparens in termino electionis cōter
de p̄fixo debeat vocari q̄ aut absens interfuit p̄fixo
ni termini et nō debet amplius vocari. Imputat̄ t̄i
sibi si non p̄paret. nam vide nolle interesse ad hoc. c. oī
dilecti. et in. c. cum inter vniuersas. et in. c. in causis. e.
eo. aut non interfuit p̄fixioni termini. et tunc aut fuit
vocatus ad terminum p̄fixendum aut non. primo ca
su aut scivit p̄fixionem termini. et non debet amplius
vocari. quia ex quo est certus nō debet amplius cor
torari. vt in regula cum qui certus. de re. iur. li. vi. r̄ in
li. de act. emp. aut ignorauit p̄fixionem termini. r̄ si

De electio.

incidit in ignorantiam ex sua malicia, puta qz absentia
uit se vt non perueniret ad noticiam suam, et non debz
amplius requiri, qz haberi debet p citato, vt in. c. qm
§. porro. §. vt li. nō pñ. et facit quod nō. Inno. in. c. ad
petitōnem. §. de accu. secus si ex alia malicia occultauit
se, nam ex quo non fecit cā electōnis debet requiri ar.
in. l. fulcimus. in. §. quid sit latitare. ff. tex. qui. cau. in
post. ea. Secundo casu pncipali qñ non fuit voca-
tus ad terminum presigendum dicunt cōter qz voca-
ri debet ad electōnem qntumcunqz sciuerit presignē
termini p hoc facit fm do. an. qz ista intīmatio sit non
solum ad habendam simplicem noticiam s̄ requiritur
a iure p iusticia alle. c. quia ppter. s. eo. qd. c. nihil ad
hoc facit. Et credo qz hanc rōnem posuit do. an. vt tol-
leret motium p̄trarium qd̄ formari potuisset de p̄ma
ni theorica bar. in. l. emptor. l. de euic. et in. l. denun-
ciaffe. ff. de adul. et aliorum doc. in. c. si. §. de emp. et v̄
di. nam p̄muniter d̄ qz vbi nunciatio requiritur soluz
ad scientiam facti habendaz non est opus qz scienti fi-
at nunciatio, sed habet locum illa regula. cum qui cer-
tus est. s̄ vbi intīmatio requiritur ad aliuz effectū qz sim-
plicis scientie tunc debet fieri etiam sciēti exempluz in
ea intīmatōne que debet fieri venditori vt veniat ad d̄
fendendum emptorem in lite sibi mota super re empta
nam illa requiritur vt nō solum venditor sciat lites mo-
tam. s̄ vt veniat ad defendendam ipm emptorē et ip̄o
etiam venditori scienti debet fieri intīmatio ad h̄ vt cō-
petat regressus de euicōe p̄tra emptorem. s̄ ego non
video quin per opi. do. an. violetur hec theorica, nam
intīmatio termini sit canonicis absentibz solum vt ha-
beant noticiam termini. c. quia propter. quod ipse al-
legat potius probat p̄trarium, cum ibi dicatur qz ele-
ctio debet fieri p̄ntibus omnibus qui volunt interesse
s̄ ex quo iste sciuit terminum et non comparuit in eo vi-
detur nolle interesse electōni et videtur in hoc iuri suo
renunciare, quod p̄t vt ibi nota. Fateor tñ qz ante ele-
ctōnem potuisset iste instare apud superiores vt presi-
gio termini facta eo non vocato retractaret. ar. in. c. qz
sicut. s. eo et in. l. item si vnus. in. fi. ff. de arbi. et in. c.
h̄. eo. ti. li. vi. et sic istud vltimū dictū doc. mibi nō pla-
cet. In glo. in verbo sufficientis in fi. Et responde
ad hanc so. p̄out respondetur in precedenti gl. vide-
licet qz iste defectus scientie et etatis obiectus contra
illum canonicum electum non fuerunt probati vt dare
colligitur ex sine. c. vbi papa dicit se cassasse illaz ele-
ctōnem non vitio persone. In glo. in verbo. ad h̄ce
re. ibi non credo qz vox sit computāda. 20. gl. vult
enim qz contemptus in electōne consentiendo postmo-
dam non auget propter hoc numerum eligentium. et
clarius hoc tenet glo. sequens quam signabis et tene-
bis menti, quia quotidie allegatur. Sof. tamen tenuit

contrarium per regulam ratiōis. de re. iur. li. vi. qz
dicat qz iste consensus non presitus trahitur retro, et
per inde haberi debz ac si presitus fuisset in scrutinio
sed Inno. 30. an. et cōmuniter alij sequentes sequun-
tur opi. glo. nam fm opi. contrariam posset electō de-
pendere ex consensibus post scrutinium presitis. cu-
ius contrarium innuit tex. in. c. quia propter. supra eo.
vbi dicitur qz publicato scrutinio is debet eligi in que
consenserunt omnes vel maior et sanior pars. oportet
ergo ad validitatem electōnis qz electus habuerit in
scrutinio maiorem et saniozem partem. vnde si nō ha-
buit tunc maiorem partem electio fuit ipso iure nulla.
vt in. c. eccia. s. eo. et ex qz est nulla non p̄t validari, ex
consensibus postea presitis. vt in. c. auditis. et quod
ibi dixi. s. eo. nec ob. motium goffre. quia capituluz
non eligit nomine istius contempti ergo non habet lo-
cum ratiōis. vt in regula raturū quis. de re. iuris.
in. vi. preterea esto qz eligissent etiam nomine contem-
pti. non tamen videtur qz hoc casu habeat locum rati-
ōis. quia obstante publicatione scrutiniū non p̄t
fieri retroactus. ad hoc quod nō. Bar. in. l. si is qui p̄
emptore. ff. de vscapio. Ad quid ergo valet consen-
sus istius contempti superuenientis. dic qz quo ad h̄
vt electio alias valida non cassetur. nam deberet cassa-
ri eo prosequente contemptum vt in. c. qz sicut. s. eo.
Sed circa hoc cadit alia notabilis questio. pone quod
ex eodem scrutinio facte sunt due electiones in discor-
dia vt contingit hic dubitatur nunquid contemptus
possit vnā electōnem approbare et alteraz impugna-
re ratione contemptus glo. hic in verbo et quia cōsen-
sit tacite sensit istā questionem et t̄ qz non. quia ex quo
cōsensit vni electōni non p̄t aliam approbare. et hanc
opi. tenet boatin. s̄ 30. an. hic refert p̄trarium fuisse
bononie disputando determinatum per quendam do-
minum stephanum et adducebat multas auctoritates
diuine scripture ex idempitate rationis. et presertim
allegabat exemplum de iacob et esau. qui cum essent
duo fratres gemini. vnus. scilicet iacob fuit gratus al-
ter non. et hanc opi. sequitur hic dominus Anto. di-
cens. quod cum iste fuerit contemptus a toto capi-
tulo et a singularibus de capitulo potest remittere in-
iuriam respectu aliquorum qui fecerunt vnā electio-
nem et respectu aliorum prosequi contemptum. s̄ do-
minus dominus Car. dicit posse substineri contrariam
opi. quia ex quo iste electiones processerunt ex eodem
scrutinio. in quo iste fuit contemptus non potest ean-
dem scrutinium pro parte approbare et pro parte im-
pugnare. ar. in. c. cum olim. §. de cens. et profecto hec
fuit bona consideratio. Alia opi. quamqz defendendo
posset dici qz iste fuit contemptus non solum in scru-
tinio. sed in electione. Et scrutinium et electio sunt

partes separate vt dicam in. c. se. vnde neutra pars de-
bebat procedere ad electionem ee non vocato. ergo ha-
bet ius prosequendi ptra vtraqz electionem. que cu sint
diuerse potest vna approbari et alia impugnari. Ad h
adduco bonum tex. in ar. in. c. vt quis duas. j. c. li. vi.
vbi electus ex duabus electionibus tenetur vnā ap-
probare. Et pro hac opi. facit etiam ista lra. nam si ps
que eligit illum canonicum remensem perpendisset q
ille ptemptus non potuisset alteram impugnare no al-
legasset ptemptum ptra illam electionem. Item fac al-
legatio in versu. deniqz. scdm vnum intellectum In
glo. in verbo deniqz. aduerte glo. ista vult q in verbo
deniqz. ponit allegatio p magistro. b. cardinali. et facit
hic allegatio hoc modo. quia canonicus electus dice-
bat electionem cardinalis esse nullam per ptemptum
istius canonici. et allegabat. c. quia propter. s. eo. nec
ob. scdm eum q etiam in sua electione fuit contemptus
quia illud officium erat purgatum rone consensus po-
stea pstiti. f. electionem cardinalis non approbavit sed
p isto mgro. b. cardinali respondebat vt habetur i v.
deniqz. et in v. precedenti. videlicet q iste non fuerat co-
temptus f potius ipse ptempserat capitulum cu pmo
vocatus noluisse attendere. Item psupposito q fuisse
ptemptus tn sola ro contemptus no reddit electionem
nullam per ea que habent in v. deniqz. et iste intel-
lectus est satis bonus in se. alij vero dicunt q ibi ponitur
allegatio p illo canonico remensi dicentes. q cardina-
lis non curabat q sua electio pfirmaretur. f. q vtraqz
pnunciaretur nulla dicendo q ex quo altera pars fate-
batur canonicu illum fuisse ptemptum erat vtraqz ele-
ctio nulla. q. c. quia propter. dicit electionem no vale-
re ptra formā illius. c. attemptatā. f. p illo canonico al-
legabat q cā ptemptus non reddit electionem nullam
f dat causam cassandi pempto. psequente ptemptum
f cum ille canonicus psonisset electioni illius remens.
non debeat sua electio ppter hoc retractari. et iste intel-
lectus etiam in se est bonus. alij etiam dicunt q illa
sunt verba pape. et sic q ponit i ue quod fati pot sub-
stineri. tn hosti. dicit q ex v. nos igitur. qui postea se
quie apparet q illa non sunt verba pape f alterius par-
tium quilibz tn intellectus in se est verus. In glo.
fi. no bn istam glo. et dic latius quo ad primam par-
tem q ad validitatem electionis et aliorum gerendoz
p collegium debet pviderari non solum maior pars re-
spectu numeri. f. etiam sanioritas. quia debet electio fi-
eri et alia disponenda p collegium a maiori et saniori
parte ut hic in fi. de et in. c. i. de his que fi. a ma. parte
ca. Sanioritas aut pssit in auctoritate in zelo et meri-
to. aucto. tas om consideratur in dignitatibus eligen-
tium et in pfectione etate et in antiquiori inssione et
in maioribus ordinibus. vt pbat hic iusto. c. dudum

el. i. et. c. in genisi. s. e. pcellentes aut in predictis bit
voces ponderosas. zelus vero pssit in aio qua. sane
tione elegerunt an ppter panguinitatem et amicitiam
aut ex corruptela seu pabus vel ex merito vite ipsius
electi. vt pbat hic in tex. in v. bito pserim. et cu zelus
consistit in aio oportz pbari p coniecturas. qz animus
aliter vere probari no pt vt in. c. ij. de remu. li. vi. et i. l.
dolum. L. de dolo. cum si. dixit tn Inno. in. c. dudi.
preall. q non est multu curandū an meliori zelo aliqui
elegerint dūmodo non fuerit ducti malo zelo. dicit etiaz
q sanioritas ista non solum consistit in zelo f etiam in
facto et opatione. nam pars que eligit meliorem videt
sanior ex ipsa opione meritum vero pprie pnt ipos
electos et pssit in moribus et vita et alijs q babent. c.
cum in cunctis. s. eo. p etiam pccne ipsos eligentes
vt honestiores dicant maioris meriti. et sic eoz voces
ex h reddant pinguiorez. et de istis vide plenas per
Inno. in. d. c. dudi. vbi inter cetera dicit q non pt de
istis vari certa doctrina. an et quando preualeat vel
alterz eoz. f. hoc est relinquendum iudicis arbitrio.
pnt om aliqua tractari ad iudicis animu informandū
q verba no. Sed nunc subsequenter querit quid si
numerus est p vna parte. auctas vero et meritu p alia
parte. vterqz tn electus est idoneus dicit ista glo. in se-
cunda parte q auctas et meritu pferuntur numero et
sic pcludit q pars sanior lz minor numero habet pua-
lere. et ad h adducit istū tex. quasi sentiat q electio car-
dinalis que fuit hic facta a saniori pte et minori respe-
ctu numeri fuerit hic confirmata cu solum fiat hic mentio
de cassatōe alterius electionis que fuit facta a maiori
parte. sufficit ergo sola sanioritas ad validitatem a-
ctuum scdm glo. et hanc partem firmat hic pposita. di-
cens q papa sibi respondit q electio cardinalis fuisse
confirmata si voluisset propter episcopatum dimitte
cardinalatum. et credo q allegat papam. solz Inno.
cōmentatorem qui tenuit istam opi. in. c. scriptum. s.
eo. et sentit in. c. quia propter. exponendo illam copu-
latiuam et pro id est. dum tex. dicit ibi q electio debet
fieri de eo in quem consenserit maior et sanior pars. et
sic consensus idem sanior pars. et posset ad hoc alle-
gari glo. in. l. vbi ab. sunt. ff. de tu. et cu. va. ab his. et in
dicta. l. pompo. ff. de re iudi. alias incipit si vni. et qd
ibi no. Bar. vbi notat q maioritas consistit in nume-
ro vel dignitate. sed pe. et ab. Jo. an. Egi. et hosti. te-
nent hic contrariam opinionem. dicentes quod cum
ista duo requirantur copulatiue vbi sufficit alterum.
nam tota copulatiua redidit falsa ex falsitate vnius
partis. vt nota. in. c. primo. et in. c. inter ceteras. de re
scrip. Et ideo concludit Hostiensis. quod si ex eodē
scrutinio fierent due electiones. vna a maiori parte re-
spectu numeri alia a saniori q neutra electio pfirmabit

De electio.

præna non quia non est facta a saniori ut hic nec scda
quia non est facta a maiori parte ad h. c. ecclesia. et. c.
in genesi. s. eo. et cum hac opi. transeunt hic cõiter mo
demiores. et hanc opi. sui secutus. qz cum nullibi ca
netur contrarium. et iura in hac materia requirant illa
duo copulatiue non debet fieri impropriatio presertim
quia tex. iuris civilis p̄muniter fundant se super nume
ro. ut patet in. l. q. maior. ff. ad municip. et. l. nomina
tionu. l. de decu. li. x. et in. l. nulli. et in. l. plane. ff. qd
cuiusq. vniuer. et facit qz ipse bar. nō. in. l. omnes ppli
ff. de iusti. z iure. et multū facit detū. c. ecclesia. vbi pa
pa illam electionē retractauit quia non fuit facta a ma
iori parte totius capituli nec curauit discutere de sanio
ritate quasi illa non suffecisset p se sine maioutate r̄spe
ctu numeri. Et idem dic vbi vna electio fieret a maiori
parte de indigno ignoranter alia minori parte de ido
neo. nam vtraqz d3 casari. vt dixi post 30. an. s. eo.
congregato. licz 3no. z hosti. sibi contra. solum q̄ valz
electio facta a minori parte in casu. c. scriptum. s. eo. z
q̄ ius maioris partis est deuolutum ratōe delicti ad
minore ptem vt in. d. c. congregato Et qm̄ q̄sqz sanio
ritas nō multū excedit z numerus non nunqz multuz
excedit. distingue in hac materia post 30. an. cu3 que
ritur sic que electio p̄ualeat an facta a maiori pte r̄spe
ctu numeri an a minori et saniori. qm̄ aut numerus in
multū excedit. et tunc numerus p̄fertur auctoritati z
merito ac etiam zelo. tex. est hodie nō. in. c. si quando.
3. eo. li. vi. vbi dicitur qz si vna electio est facta a maiori
pte duplo qz non debet admitti oppositio ab alia pte.
que habeat extenuare vota duarū p̄tium respectu zelī
meriti vel auctoritatis aut numerus nō multū excedit
et tunc si auctoritas z meritū alterius p̄tis non multū
excedūt debet p̄ferri numerus. quia de illo modico
excessu non est curandum vt ex hoc numerus cōfunda
tur. ar. in. c. et si questiones de sumo. et tene menti hoc
dictum 30. an. quia nō probatur aperto iure. tum qz
equum cõiter approbat. aut meritū et auctoritas i mul
tum excedunt. numerus aut excedit in modico vt pre
dixi. et tūc electō maioris partis. non d3 cōfirmari. qz
illa pars non est sanior vt probat nō hie i fi. Sed
dubium est nanquid debeat cōfirmari electio sanioris
ptis. nam doc. diuiserunt se vt patet ex p̄xime dicitis.
3. opi. cōmunioz et mihi verior videtur qz nulla debeat
cōfirmari rōnibus p̄dictis. quia non est facta a maio
ri et saniori pte. si aut oia sint hinc inde paria. dic qz nul
la electio confirmabit. quia nulla est facta a maiori
et saniori parte vt dicit hic in glo. et bene. Sed in
hoc vltimo casu cadit notabilis d̄nbitario nūquid isti
electores sint p̄uati iure eligendi vt saltem p̄uandi cū
p̄cesserint ad electiones quarum neutra a maiori pte.
r̄c. Glo. singulariter h̄ cōcludit qz nō quasi sentiat qz id

qd dicit in. c. quia propter. vt bis eligat in que cõsent
lit maior et sanior pars nō est de forma substāiali sed
est de iusticia vñ electio facta nō a maiori parte est nul
la non ex transgressione forme s̄ ex defectu potestatis
qz in nulla pte reperit virtus captiuis. ar. in. d. l. qd ma
ior. et in. d. c. i. dicit tñ glo. qz iterū p̄nt isti electores eli
gere et si isti erunt iterum pares in vocibus poterit sa
perior facere grām cui vult. dicit 30. an. et bene qz istō
pcedit in papa non aut in alio superiore. quia alius ci
tra papam non possit venire contra formā illius cōcī
lij generalis vbi requirit ad validitatē electionis ma
ior et sanior pars. et pro hoc facit. c. si cui. 3. eo. li. vi.
iuncta de. ne romani. ec. ti. sed si potestas eligendi cōt
deuoluta ad superiore tunc possit glo. p̄cedere. et itel
ligo qz fiat deuolutio per lapsum trimestre. nam cū tri
mestre detur electoribus. vt in. c. ne p̄ defectu. s. eo. si
infra illud nō appareat aliquis electus a maiori et sa
iori parte p̄as deuoluit ad superiore qui poterit pro
uidere cui vult vt in. d. c. ne pro defectu. Sed que
ritur extra glo. nunquid ad validitatem electōis sit
necesse vt omnes de caplo sint p̄ntes. 30. 3no. dicit
qz non requirit tñ necessitatio fm̄ eam qz sint due ptes
p̄ntes et scrutinantes. alias nō valet electio fm̄ eam p
hoc. l. nulle. z. l. plane. ff. qd cuiusq. vniuer. et. d. l. no
minatōni. et quicquid fiet p̄ maiorem partē istaz par
tium duaz dice factum a maiori pte vniuersitatis.
Et nō hoc dictum et originaliter tui glosatoris in. d.
l. nulli. et. l. plane. et de hoc vide quod dixi in. c. cū no
bis. s. e. et in. c. cū omnes. de cōsti. dicit etiam 3no.
qz in numero istarum partium non debet p̄putari nō vo
candi vel vocati qui venire cōtemperūt qd nō. et facit
glo. in. c. qz circa. 3. eo. quot aut debeant esse presen
tes necessario si multi vocati nolint interesse. vide qd
dixi in. c. in causis. s. eo. Tractauit etiam hic 3no. et
hosti. de abbreviatōne termini iuris et quid si termino
abbreviato p capim maior pars nō compet in termi
no nunquid possit minor p̄cedere. et quid si maior p̄
absens vult reuocare terminū p̄fixum inuita minore
pte. sed de hac materia vide qd dixi post doc. in. d. c.
cū nobis. vbi plenius tradit hec materia. Ultimo
hic querit an cardinalis possit eligi in ep̄m an vero de
beat postulari. hosti. hic tenet qz eligi non p̄t s̄ dēt po
stulari mouetur quia cardinalis immediate subest pa
pe et h3 alas ligatas magis q̄ ep̄s cum non cōsuerint
cardinales exire curiam sine licentia pape. s̄ ep̄s nō p̄t
eligi s̄ postulari. vt in. c. si. de postu. pla. ergo nec cardī
nalis. p̄terea s̄m̄ eum cardinal s̄ maior ep̄o in officio
fac qd dixi i. c. h̄. de de. nō reli. s̄ qz d3 eligi ad mai
offm̄ nō aut ad min. vt i. c. legi. i. fi. p̄cū. di. ḡ nō p̄t e
ligi ad ep̄atū. et dicit h̄ p̄bati. i. q. i. filiū. ad istum tex.
qui videtur probare contrarium respondet qz potest

consilium in alterius praeiudicium ut in l. nemo all. in glo. et in regula mutare. de re. iur. li. vi. hec ratio est nisi generalis. nam militat etiam ante publicationem scrutiniij. preterea cum ius non sit questum noiato. quia absentibus nihil querit ut in l. abnti. ff. de dona. non potest dici quod tractat de suo iudicio. tertio dicit glo. quod ideo prohibet huiusmodi mutatio et variatio. quod possit esse danosa ecclesie quod pertraheret electionem et mora esset ecclesie periculosa ut in c. ne per defectu. s. co. hec ratio necessario non precludit. nam militat periter ante publicationem scrutiniij. Item canonici huiusmodi tempore debet cedere eis ad iudicium ut possint quitercumque tractare et differre per totum illud tempus. ideo non peccat quis differendo usque ad illud tempus ex quo vitetur legis auctoritate. xxij. q. iij. qui peccat. facit regula in dultum de re. iur. li. vi. Quare dicit glo. quod per huiusmodi modi publicationis scrutiniij electio videtur quodammodo iniuncta licet per citationem negotii dicitur quasi ceptum ut in c. grati. de offi. dele. Sed contra hoc facit dictum. c. licet ubi dicitur quod per electionem iniunctam istud matrimonium ergo non antea. Et glo. in si. ruder quod vere solum iniuncta per electionem. Et per publicationem scrutiniij dicitur iniuncta. quod nequeunt electores variare. hec ratio nihil valet quia repugnat primae. quare de hoc etiam querimus quare non possunt variare electores post publicationem scrutiniij ex quo matrimonium spirituale non est vere iniunctum Jo. an. in istis hic multum in reddendo rationem decidendi et coniungendo de causa sua que in duobus locis hic posuit. precludit quod huiusmodi non inducit hic hec preiudicium et quod potuisset princeps de alio tempore statuere. puta quod post scrutiniij non possint variare. preiudicium etiam hoc in principis voluntate. quasi dicit hoc esse de arbitriis que explicant solum ex sola principis voluntate. Idem tamen reddi rationem secundum cum nam matrimonium spirituale habet tres partes. prima est electio. secunda confirmatio. tertia consecratio. ut in d. c. licet prima autem pars. scilicet electio habet multas partes quo ad substantialia forme et quo ad proprium habet tres partes. ut est scrutiniij et ipsius publicatio et electio subsequens. unde ex quo deventum est ad medium seu ad duas partes istius prime partis. videlicet scrutiniij et ad ipsius publicationem non debet esse locus variationi cum sit vere iniunctum matrimonium. ut in c. cum inter canoniceos. s. eo. Ita postquam deventum est ad istas partes electionis quasi ex quo est explicita maior pars istius actus debet esse preclusus locus variandi nec ob. quod multa precedunt scrutiniij seu publicationem. quod ea que precedunt electionem non sunt substantialia consensus licet sint substantialia forme. alias sequeretur absurdum quod consensus non dicitur preiudicium haberet substantialia forme ea vero que sequuntur scrutiniij sunt substantialia consensus et sic respectu consensus solum habemus illos tres actus. scilicet scrutiniij publicationem ipsius et electionem. post scrutiniij non est pre-

clusa via variandi. quod adhuc non est deventum ad medium. Et post publicationem secus quod habemus duas partes electionis. preterea fuit equum hoc statuere post publicationem ad preservandam famam nominati. nam infamaretur nominatus si postquam vota sunt publicata liceret recedere a scrutinio. Et ante publicationem cessat ratio infamie ex quo vota nondum sunt nota. hec sunt in effectu dicta Jo. an. satis profecto per se salva. Et necessario non precludit preteritum in eo quod dicitur quod hoc novum inducit et cre. Et huiusmodi vult quod hic statuatur ius novum. quod mihi non placet. quod nullum verbum ponit in textu. sapiens ius novum. Fateor etiam quod hec preiudicium est nova ratio fuit antequam. unde tunc quod hec est ius antiquum declaratoria. per se textus. qui dicit variare nequeunt non etiam statuit de novo. Et potius declarat illud quod erat de iure non dicitur redacto in scriptis. quia ius est quicquid ratione persistit. scilicet di. consuetudo. Et repr. bat hic Jo. an. rationem quam reddidit textus. cum dicit quod nequeunt electores variare cum sit facta collatio et celebranda electio. nam hec ratio secundum me non precludit necessario. quod et ante publicationem militat hec ratio cum post scrutiniij debeat sequi publicatio. Item collatio et electio ut in d. ca. quod propter. Jo. an. in istis substantia et occasione textus. per rationem literis dicens quod quemadmodum alie obligationes oriuntur ex consensu ut in l. consensus. ff. de ac. et ob. ita et in electione obligatio oritur ex consensu diligentium. unde hec electio est valida et perfecta de iure naturali licet per forma accidentaliter iniuncta fuerit institutum ut debeat subsequi collatio et communis electio. cum ergo inspecto iure naturali electio videtur iam perfecta ex votis in scriptis redactis et publicatis non debet esse locus variationi. quasi principium finis necessitatum sit explicitum. ideo ista dicitur quod sienda sit collatio. et quasi ille finis necessario trahatur ad principium. et si dicitur quare requiritur publicatio cum iam consensus sint prestati in scrutinio. respondet quod ante publicationem non censetur consensus capitularis. nam prius si generaliter quilibet per se consensus. hec ratio do. an. videtur prima fronte vera. Et certe si diligenter consideret de iure non precludit. unde inspecto iure naturali ex singularibus consensibus preiudicium in scrutinio inducit electio. quod publicatio scrutiniij et collatio et communis electio subsequens sunt de iure positivo inducta per c. quod propter. unde non est servanda illa forma ex quo ex consensibus singularibus inducit electio ut ibi dixi et non glo. in ca. sicut cum eo. ti. li. vi. ergo ex ratione sua non liceret variare etiam ante publicationem scrutiniij. preterea tunc quod nulla obligatio est orta ne minato vel electo etiam post publicationem scrutiniij antequam electus presentiat declarationem. quia absentibus nihil acquiritur. ut in dicta. l. absentibus et quod ibi non. Barto. et probatur in dicto. c. si tibi absentibus. et e. preben. li. vi. ubi dicitur quod si beneficium

confertur absenti nihil acquiritur absentem antequam
consentiat licet pferens non possit variare. ut ibi dicitur. et sic
ideo quod per collationem est functus officio suo et ista est va-
riatio quare conferens non potest variare ex quo ius non est que-
situm. p. uiso. et hanc rationem ponit bar. in. d. l. abnti. et dixi
in. c. i. de postu. pla. et p. b. dicit non. bar. q. si civitas ha-
bens electores p. tatis iure. p. p. dicit aliquem abntes q.
nihilominus etiam post electores facta potest variare et alium eli-
gere ex quo nondum est p. tatis electio et fuit hec questio
olim disputata bononie. ut etiam hic refert Jo. an. secus
dicit ibi bar. q. si aliqui dices haberent facultatem eligendi
p. tatem a p. munitate tunc enim postquam elegerunt etiam abntes
non possunt variare quia licet abntes non sit ius q. situs tamen electo-
res sunt functi p. electionem officio suo ar. in. c. in l. n. de
offi. dele. et optie. p. b. i. d. c. si tibi abnti. q. d. sic dicitur
legi. Et ex istis ego infero ad veram rationem decidendi huius
textus. dico enim quod si publicato scrutinio nequeunt variare
electores. quod sunt functi eorum officio. nam electio coram eis quod
subsequens non est singulorum sed capli et requiritur solum per forma.
ut appareat coram electo. ut i. d. c. in gendi. publicato autem
requiritur de unanimi consensu diligentibus per b. dico quod ille
textus non habet locum in his qui habent eligere iure proprio
ut sunt p. munitates eligentes sibi potestatem. ut. s. dixi. et idem
potestatem accipiunt in quolibet collegio seculari. ut sunt ista col-
legia aliam professionis. non enim ipsi eligunt ex officio eis
commissa a iure. sed canonici eligunt ex officio eis delato a
iure. ut in. c. quodam. j. co. li. vi. et p. b. potestatem decidendi quod
hic format Jo. an. nunquam eligentes aliquem in canoniam
possunt variare publicato scrutinio et videtur p. dicitur quod
sic. quod ille textus p. dicit ubi est servanda forma. c. quod pro-
pter. ut colligitur ex lra dum facit mentio de collatione et de-
ctioe subsequenti. Et iudicio meo p. rariu possit accipiari
p. s. dca. nam per hunc actum scrutinij et publicatoe sunt
sunt electores officio eorum cum necessario non debeat sub-
sequi electio coram. Sed dubitat de p. rariis ecclesiarum
nunquam possunt variare publicato scrutinio si p. dicitur
per viam scrutinij. Et p. dicit Jo. an. h. q. sic. quod patro-
noz non est p. p. eligere sed p. rariu. ergo an p. rariu non
possunt variare tam clerici p. rariu quam laici et tunc hoc de-
ctum semper menti f. post p. rariu non laici p. rariu variare de-
cti non ut i. c. cum aut. j. de iurepa. et placet mihi hec p. dicitur
quod non p. rariu dicitur functi officio eorum an p. rariu non. cum co-
rum officium p. rariu in p. rariu ut i. c. si. d. iurepa. et p. hec
habetur. aptu intellectui b. c. In gl. si. ibi idem credo i po-
stulatoe vult ista gl. q. sic electores nequeunt variare pu-
blicato scrutinio ita nec postulatoe. et hanc opi. sequit gl. i.
c. p. d. et vl. s. d. post. pla. et fac. p. b. c. i. canf. s. e. ti. ubi
patet quod canonici compromittentes tenentur recipere
postulatum a compromittentibus nec possunt ab illa
postulatione recedere licet nondum sit superior p. rariu.
ergo eodem modo nequeunt recedere a postulatoe. p. p. rariu

nam id quod sit p. compromittentes confectus a
promittentibus ar. in. l. vnu ex familia. ff. de lega. j.
Contraria opi. tenet glo. in. c. de sacrosanc. xxij. di.
firmans quod donec postulatio sit p. rariu superior p. rariu po-
stulantes variare p. c. bene in verbo. nec vacabat. s. d.
p. p. et hanc opi. locutus est ibi glo. et Jo. an. c. h. c. d.
et post multa sequit Jo. an. movet p. rariu q. ar.
a p. rariu sensu non solum p. dicit in iure in. c. p. gl. i. q. d.
si quis a simoniacis. et in. c. j. de fo. p. p. in scdm cum
b. ar. a p. rariu sensu solum est in iure validu. et forte non re-
periat in iure exp. solum p. rariu quo casu p. dicit p. rariu
ria in iurib. p. alle. ad h. c. cu aplica. de his q. si. a pla.
vel fm cum vbi cuq. vbu canonis vel legis ponit cau-
satine solum valet ar. a p. rariu sensu. intellige nisi p. rariu
in iure sit exp. solum. sed ubi ponit narrative vel modaliter
quod tunc non capis a p. rariu sensu quod anq. sit postulatio p.
sentata p. rariu postulatoe recedere nec reperiat in iure scdm
cum p. rariu exp. solum debent stare huic text. cu loq. causa-
tine non aut narrative seu modaliter. nec ob. iste text. quod non
loquitur in postulatoe. ut in text. et ex titulo sub quo illud
c. est collocatu. nec debent argui ad idemp. tate rationis
quod non est eadem ratio inter postulatoe et electio. nam p. de-
ctioe inciat matrimonium sp. uale et ius acquiritur electo
ut non. i. c. q. d. l. xij. di. f. p. postulatoe nullu ius ac-
quitur postulato. ut i. c. p. s. ti. p. p. Et in postulatoe non est
p. rariu sensu. quod non p. rariu in postulatoe f. dicitur
postulare illu a superiore. ergo non cadit in eo dissensus. quod
ibi non est p. rariu ubi non est dissensus. ar. in. c. ad dis-
soluendu. de sp. impu. non ob. c. i. canf. p. alle. quod ubi
non. in gl. si. illud p. rariu ratione p. rariu facte illud co-
promittentibus quod p. rariu recipere eligendu ab eis et cum
hac opi. trahunt contra h. doc. moderni b. et i. d. v. nec
nocebat Et hec p. dicit videtur m. d. v. v. l. v. p. s. dca. Et non
theoricu Jo. an. ibi i. d. d. t. t. a. an. l. et q. valet ar. a
p. rariu sensu Jo. cal. ex. p. b. aliu casum dices quod ubi
surgit absonu intellectus non v. ar. a p. rariu sensu p. b. q. d.
le. et non. i. c. q. d. j. de v. s. et. l. cu patre. l. de p. d. l. et.
et adde gl. quod ipsemet dicit singulari. i. de v. s. d. v. s.
i. v. fac. s. ad materi. huius ar. vide tu latu p. bal. in
l. p. n. t. c. l. de epi. et de. et p. bar. in. l. o. e. p. l. s. d.
insti. et iure. dico plenissime in. c. cu aplica p. alle. ubi me-
lius materia cadit. ideo dicit ut ibi. In si. glo. no-
ta. glo. sentit enim bonam limitatoem. ad. ca. quia
propter. et. c. cum post peritum. s. eo. ubi habetur quod
post publicatum scrutinium debet sequi incontineu
collatio et postmodum electio. alias electio protrata
non valet. ut ibi habetur. illud enim procedit rariu
quod protrahitur electio ex negligentia eligentium. vel
ex ignorantia quadam. Secus si eligentes differant in
fradem electi. tunc enim mora non habet electionem
variare ar. hic. nam non potest adiri superior ut p. dicitur illud

publicato scrutinio ad eligendum quin interponat mora et hanc opi. seu limitatōz ponit hic etiā Inno. sequitur etiā doc. in. d. c. cum post peritam. vel p̄t dici scdm Inno. q̄ ista ppulsio debet fieri incōtinēti. vel tercio scdm cardinale aut ppulsio sit incōtinēti et poterit sub sequi electio ex eodez scrutinio. aut ex interuallo. et tūc fiet nouū scrutinium cum hic non dicat p̄trarium. et debent iura iuribus p̄cordari. c. cum expediat. c. ti. li. vi. mibi non placet hec distinctio q̄ raro p̄tingere potest vt electoribus resistētibz fiat intercapedo. i. interualum in aduendo sup̄iorem qui habebit citare electōes et eoz exculatōnem audire. et tñ tex. hic indistincte dicit q̄ efienda collatio et electio celebrāda ad q̄d sup̄iores ppellantur. et sic vult q̄ ex eodem scrutinio. p̄terea ad quid fiet nouum scrutinium si nequeūt electōes variare. Euitandus est etiā circuitus vt in de. auditi. de rescrip. et fugiendus est intellectus qui nullā utilitates affert. ar. in. l. in si. ff. ad municipa. Extra glo. q̄ro pone q̄ publicatio scrutinio vota eligentiam repūtur eālia nunquid poterūt illi electores variare. Doc. hic q̄ sic. nam non p̄t ex illo scrutinio quantumcumq̄ publicato sequi electio cum non p̄senserit in aliquem maiorē ps. ar. in. c. q̄ p̄ter. et in. c. eccia. ij. s. eo. et ibi glo. si. ergo cessat rō huius. c. p̄terea nulla infamia interrogatur noiato ex variatōne cum nemo habuerit maiorē p̄tem capli. Et ex hoc inferi s̄m doc. q̄ publicato scrutinio p̄t minor pars accedere ad maiorē partē. q̄ ex votis minoris partis non p̄t sequi electio et nullū ius acquiritur noiato. p̄ hoc facit nobilis glo. in. c. cum in iure s. eo. q̄d nō. Alterius q̄ro pone q̄ publicato scrutinio appareat noiatum esse in eligibilem nūqd possint electores variare scrutinium de nouo faciēdo et alium eligēdo. Doc. q̄ sic. quia cum electio de ineligiblei facta nō teneat. vt in. c. cum in cūctis. s. eo. nō debet electores v̄pare se et ecclesiam sup̄fluis expensis et interponere morā inuitū. p̄ hoc optime fa. c. p̄petuo. ij. eo. li. vi. Idem dicunt qualitercumq̄ appareat electōez futuram esse nullaz. secus si veniret cassanda puta si scrutinium fuit publicatum aliquo p̄empto. nam tunc debet sequi electio nec est locus variatōni. quia forte superior dispensabit vel p̄emptus acquiescet electōni. Et dubiū est pone q̄ post publicatū scrutinium legitime factum supuenit defectus in forma. puta q̄ fuit omīssa collatio vel cōmunis electio. nūqd poterūt electores variare Inno. hic refert diuersas et p̄trarias opi. n̄m quidam dixerunt q̄ poterunt variare. q̄ scrutinij publicatio et electio faciunt vnum actū. ergo forma non seruata in vno debet in totū p̄quassari. et p̄ p̄s cū scrutinium viciet debent posse variare. Alij tenēt p̄trariū dicentes q̄ ex quo scrutinium semel validum fuit publicatum licet ex defectu supuenienti debeat cassari. tñ ele-

ctores tenent de nouo eligere nominatū. nō ob. si dicatur q̄ electores veniunt p̄uandū ex transgressione forme. vt in. c. quia. p̄pter. s. eo. q̄ anteq̄ p̄uenit poterūt eligere. vt ibi nō. Et dicit p̄post. q̄ papa. scilicet Inno. in publico p̄sistorio hanc opi. defendebat. et tenuit archid. in quadam sua disputatōne et sequit̄ Jo. de lig. hic et p̄muniter alij sequentes. mouent quia ex illis votis publicatis fuit orta obligatio saltem naturalis noiato que non debet tolli ex transgressione forme accidentāliter inducte. Aduerte hec opinio esset vera si fundamentum esset verum. Sed ego nego quod ex illis votis aliquod ius sit questū nominato vt supra dixi nec dicunt isti functi officio eoz ex quo actus annullat a iure ex transgressione forme. vt in. l. diem. ff. de arbi. dixi in. c. nosti. s. eo. Ultimo h̄ querit quis erit iste superior qui habebit ppellere electores Jo. an. p̄cludit q̄ ille ad quem spectat p̄firmatio licet alias non sit ordinarius istorū eligentiū. q̄ ex quo p̄cedit p̄firmatio videt̄ p̄cessa oia p̄ambula p̄ que p̄uenit ad ipsam confirmationem. ar. i. c. p̄terea. de offi. dele. et in. l. ad rem mobilem. et l. ad legatū. ff. de p̄ci. et in. l. cui iurisdicatio de in. om. iudi. et notabis diligēt̄ h̄ q̄ facit ad multa vt is ad quem spectat p̄firmatio possit oīa p̄ambula exercere etiam iurisdicōz exercendo in alios nō subiectos. vide tñ quod dixi in. c. sollicitē. ij. de rescrip. nā potest de hoc dicto dubitari. et facit optie in p̄trarium q̄d nō. glo. in. de. i. de inrepa. tene tñ menti dictū Jo. an. p̄pter ei⁹ auctoritatē qui etiā voluit q̄ in casu quo publicatō scrutinio fieret de uolutio ad sup̄iorem propter resistētā seu negligētā eligentiū q̄ superior tenet p̄uidere seu eligere noiatū istū in scrutinio sicut tenebatur p̄mi electores ar. in. de. vnica. de supp. neg. pla. s̄ ego dubito an hoc sit v̄p. q̄ electores h̄nt trimestre ad eligendum. vt in. d. c. ne. p̄ defectu. ergo eis negligenti⁹ eligere deuoluit p̄as integra ad sup̄iorem. nec p̄t vice re electus esse ius sibi questū p̄. s. dicta. vt dicit tex. i. l. penl. Et ad sill. nihil actū esse credit̄ q̄n aliquid de substātibz superit ad agēdū. vñ ex quo electio nō erat facta inteḡ p̄as fuit deuoluta ad sup̄iorem.

Saluinus Cassata electōne propter simoniam etiā sine culpa electi nō disp̄sat ep̄s illa vice cū cassata. secus si electus libere resignat h̄ dicit scd̄ intellectū gl. ij. in si. s̄ inherendo vt bis s̄e summa sic. Cassata electōe p̄lati propter simoniam sine vicio electi p̄missaz non disp̄sat ep̄s ea vice cum cassato sup̄ illa p̄latōne. secus in simplici beneficio super quo disp̄sat si libere resignauit. hoc dicit et habet duo dicta secunde mibi quāuis. Nota primo q̄ electio simoniace facta etiam ignorante d̄ḡro est nulla. quia viciosa facta extitit. ad hoc. capli. nobis infra de symo. et idem

dicit in collatione. l. q. i. in. c. quicūq. Nota scō q
p̄motus seu electus simoniace licet ignoranter non p̄t
ea vice obtinere illam p̄laturā etiā si legitime sibi de
novo p̄feratur. nam p̄pter viciū p̄cedens inhabilita
tur ad illam p̄laturā in tota illa vacatōe. vñ exponit
doc. tex. ibi illa vice. i. in ea vacatōe. qd̄ placz. oportz
enī q̄ viciū simonie purgetur p̄ intermediam p̄sonā
nam si posset in ea vacatōe ad illā p̄laturā eligi vel
p̄moneri videtur p̄motio viciosa ex p̄ximitate vicij. qz
ea que incōtinēti sunt vident̄ inesse. vt in. c. officij. s.
eo. et in. l. lecta. ff. si cer. pe. Et nō q̄ etiam ep̄s non p̄t
in hoc casu dispensare. licz hosti. hic dicit q̄ ex euiden
ti vtilitate ecclesie poterit ep̄s dispensare ar. in. c. p̄sen
tium. l. q. v. Et quāqz doc. cōiter transcant cum isto dī
cto tñ videt̄ b̄ dictū p̄tra tex. cum indistincte tollat. ep̄o
facultatem dispensandi. nec ob. c. p̄ntium. qz loquitur
in alio casu. vt d̄r hic in glo. ij. et vide alias rōnes ve
hementiores quas facit in. c. de simoniace. j. de simo.
vbi plene exāmi materia huius. c. nam simonia. quā
docz p̄mittit in ordine quāqz in p̄latura. quāqz in sim
plicia beneficio. et quāqz ignorante ordinato vel electo.
quāqz eo sciēte vel pecuniā dante. et hec tria mēbra p̄
sequit̄ cal. in. c. post translationē. j. de renun. et ego ple
nius dixi in. d. c. de simoniace. vbi etiā exāmino inel
lectū huius. c. vnde dicit vt ibi dixi. In glo. ij. ibi v̄
dicit q̄ diuersi sunt casus. hec tertia. so. mibi placz. quia
ita punctaliter loquit̄ tex. in. d. c. p̄ntium. et quāqz ho
sti. hic aliter dixerit. vt. s. dixi. mibi indistincte placet
hec tertia. so. glo. et in. si. glo. pondera glo. vult enī q̄
etiā in p̄latura p̄t ep̄s ea vice dispensare si electus li
bere resignauit p̄laturā hosti. dicit q̄ b̄ p̄cedit sus
dente vtilitate eccle ar. d. c. p̄ntium. alias aut̄ requirit̄
in p̄latura intermediā p̄sonā. s̄ in simplici beneficio p̄t
fieri dispensatio post liberam resignationē. vt hic i. ve.
q̄uis. Sed hosti. dixit q̄ tria requirūt ad hoc vt pos
sit dispensare. p̄mo q̄ simonia fuerit p̄missa ignorāte
electo nec ratū hūte. scō q̄ beneficiū sit simplex. tercō
q̄ p̄cessisset libera resignatio. et hec opt. videt̄ mibi ve
rior. qz iste tex. in. d. c. quāqz venit aduersatiue ad p̄cedē
tia. quia. s. fuerat dictū de p̄latura. hic aut̄ loquit̄ de
simplici b̄nificio et p̄cedit dispensationem p̄currente libe
ra resignationē. vnde nō debet hoc extendi ad p̄laturā
nam. qz materia dispensationis est stricti iuris et nunqz
ep̄s dispensat nisi in casibus a iure exp̄ssis vt in. c. dile
ctus. et qd̄ ibi nō. de tēp. or. s̄ iste casus que ponit gl.
nullibi ē exp̄ssus. nec ob. c. quāqz. i. q. v. vbi ep̄s dispē
sat cum simoniaco in beneficio etiā sciēter. qz nō loq
tur ille tex. de illo b̄nificio in quo fuit p̄missa simonia
s̄ de beneficio in ecclesia. quā voluit habere p̄ simoniā
vnde magna est differētia inter vnuz casum et reliquū
et tene menti hoc dictum. qz p̄muniter doc. et male trā

scant cum dicto hosti. non ponderando illum tex. et vi
de de materia quod latius dixi in. d. c. de simoniace.

Is quibus

nbus impeditis currit tempus si possunt
impedimentum tollere b. d. Nota ar. a p̄trario
q̄ electoribus simpliciter impeditis non currit tempus
ad eligendū. et facit tex. ibi ex quo in mora fuerint. et
idem dicit in collatore. vt in. c. quia diuersitates. s̄ p̄ced.
p̄ben. Quid aut̄ in patronis est p̄latura quæstio. s̄ nō
qd̄ dixi in. c. qm̄. et. c. cum p̄pter. de iur. p̄a. s̄ p̄.
p̄tra tex. nam isti non poterant eligere sine licētia. ergo
erant impediti eligere. et p̄ p̄ns nō debet eis curere tē
pus. vt in. d. c. quia diuersitate. et in. l. i. l. de ana. ex
cep. Glo. ij. p̄sequit̄ hoc p̄trarium et in effectu soluit et
bene q̄ isti non erāt simpliciter impediti imo remotio
impedimenti dependebat a potestate eoz. quia pote
rant petere licentiam a sup̄iore. vñ p̄tra eos succedat re
gula iuris. qui p̄t facere vt possit iam dicit̄ posse. vt in
l. qui potest. ff. de re. iuris. secus dicit̄ si isti fuissent sim
pliciter impediti. puta quia papa inhiuisset etiam ne
eligerēt. Sed quero quia tex. iste loquit̄ de termino iu
ris. quero qd̄ in termino hois. pone exemplum. papa
mandauit canonicis vt eligerēt p̄latum infra mensem
cum p̄silio cuiusdam ep̄i. alias ip̄e ep̄s p̄videret et de
mum ep̄s cuius consiliū debebat requiri occultauit vt
latens impedimentū p̄buit ita q̄ isti non poterāt h̄re
p̄siliū infra mēsem. nūqd̄ tempus eis cureret. hosti.
dicit q̄ sic qz istud tempus fuit statutū ab hoie. q̄ sem
per currit a die p̄ntationis litteraz. vt in. c. sup. eo. de ap
pel. Aduerte qz hoc dictū hosti. esset v̄z si iste et
terminus hominis simpliciter qz omne tempus regula
riter est p̄ntium. vt dicit̄ glo. nō. ff. de diuer. et tempo. p̄
scrip. sup. p̄ca. et fac̄ qd̄ nō. Jo. an. in. d. c. sup. eo. s̄ ille
terminus. de quo. s. dixi succedit loco termini iuris ad
hoc qd̄ nō. Anno. in. c. ex insinuatione. de appel. ergo
debet conseri eodem iure cum termino iuris. vt ibi nō.
Anno. et p̄ p̄ns nō debet curere impediti sicut nec termi
nus iuris. Et hanc p̄tem tenuit hic do. meus dñs car
di. que mibi satis placet. Sed aduerte. qz p̄te q̄ ex
quo isti nō poterāt h̄re p̄siliū poterāt sine eo eligere
ar. in. c. cum olim. de arbi. et in. c. cum in veteri. s. eo.
et facit qd̄ nō. Barto. in. l. i. s̄. si plures. ff. de exar. et
et qd̄ dixi in. d. c. cum in veteri. et tex. nōbills in. c. vni
co. in. si. ne sede vacante. li. vi. vbi videtur exp̄sse pro
bari. et vide tamen omnino qd̄ dixi in. c. ex p̄te. s. de cō
sili. et hec sufficiant. Nico. abbas.

Finis prime partis.